This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A 469420 DUPL

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN · LIBRARIES ·
THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
ARTES SCIENTIA VERITAS
1817

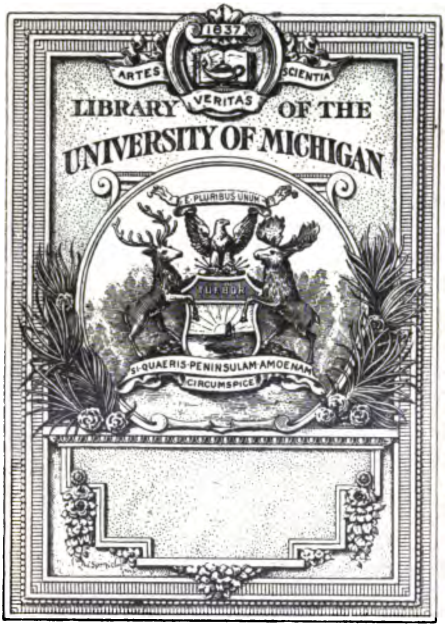
1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

888
P2
B42
V.1
Bul2'2

Pausanias
// Description of Greece

PAUSANIAE

DE SITU GRAECIAE

LIBRI DECEM.

RECOGNOVIT

IMMANUEL BEKKERUS.

TOMUS PRIOR.

v. 1

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GE. REIMERI

A. 1826.

888
P2
B42
V.1
Buhr

Praefatio.

Pausaniae codex est (*P*) inter Parisienses Regios olim 1927 et 3043, nunc 1410, chartaceus ille, forma quadrata, foliis 307, nulla magnopere aut vetustatis aut diligentiae specie commendatus. eum codicem haec editio ita exprimit, ut nullum ab eo vestigium nisi monito lectore recedat. neque id temere facit: cum enim omnes Pausaniae codices longe absint ab ea integritate qua opus habeas tuto emendaturus scriptorem saepe corruptum, saepius lacunosum, saepissime praeposterum et dedita opera obscurum, Parisiensis meus cum ceteris collatus nec deterior

ullo est et maiore cura a me quam illi a quoquam exploratus, siquidem Mosquensis et Vindobonensis (*M* et *V*) a quibus quave ratione excerpti sint ignoramus, Angelici fragmenta habemus pauca, Clavigerum denique, quam in foro sanctissime coluit, fidem et religionem circa litteras dolemus minus necessariam duxisse. erit igitur operae pretium de tot obiter inspectis unum certe totum publicasse codicem.

Scrib. Berolini Nonis Iuliis a. 1826.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ.

1.

ΑΤΤΙΚΑ.

Τῆς ἠπείρου τῆς Ἑλληνικῆς, κατὰ νήσους τὰς Κυκλάδας καὶ 1
πέλαγος τὸ Αἰγαῖον, ἄκρα Σούνιον πρόκειται γῆς τῆς Ἀττι-
κῆς· καὶ λιμήν τε παραπλεύσαντι τὴν ἄκραν ἐστί, καὶ ναὸς Ἀθη-
νᾶς Σουνιάδος ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἄκρας. πλέοντι δὲ ἐς τὸ πρόσω
Λαύριόν τέ ἐστιν, ἔνθα ποτὲ Ἀθηναίοις ἦν ἀργύρου μέταλλα,
καὶ νῆσος ἔρημος οὐ μεγάλη, Πατρόκλου καλουμένη· τεῖχος γὰρ
ᾠκοδομήσατο ἐν αὐτῇ καὶ χάρακα ἐβάλετο Πάτροκλος, ὃς τριή-
ρεσιν ἐπέπλει ναύαρχος Αἰγυπτίαις, ἃς Πτολεμαῖος ὁ [Πτο-
λεμαίου] τοῦ Λάγου τιμωρεῖν ἔστειλεν Ἀθηναίοις, ὅτε σφίσιν
Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου στρατιᾷ τε αὐτὸς ἐσβεβληκὼς ἔφθειρε
τὴν χώραν καὶ ναυσὶν ἅμα ἐκ θαλάσσης κατεῖργεν.

Ὁ δὲ Πειραιεὺς δῆμος μὲν ἦν ἐκ παλαιοῦ, πρότερον 2
δέ, πρὶν ἢ Θεμιστοκλῆς '''Ἀθηναίοις ἦρξεν, ἐπίνειον οὐκ ἦν·
Φάληρον δέ, ταύτῃ γὰρ ἐλάχιστον ἀπέχει τῆς πόλεως ἡ θάλασσα,
τοῦτό σφισιν ἐπίνειον ἦν, καὶ Μενεσθέα φασὶν αὐτόθεν ταῖς
ναυσὶν ἐς Τροίαν ἀναχθῆναι, καὶ τούτου πρότερον Θησέα δώ-
σοντα Μίνῳ δίκας τῆς Ἀνδρόγεω τελευτῆς. Θεμιστοκλῆς δὲ
ὡς ἦρξε (τοῖς τε γὰρ πλέουσιν ἐπιτηδειότερος ὁ Πειραιεὺς ἐφαί-
νετό οἱ προκεῖσθαι καὶ λιμένας τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἔχειν τοῦ Φαλη-
ροῖ) τοῦτό σφισιν ἐπίνειον εἶναι κατεσκευάσατο. καὶ νεὼς καὶ ἐς
ἐμὲ ἦσαν οἶκοι, καὶ πρὸς τῷ μεγίστῳ λιμένι τάφος Θεμιστοκλέους·
φασὶ γὰρ μεταμελῆσαι τῶν ἐς Θεμιστοκλέα Ἀθηναίοις, καὶ ὡς
οἱ προσήκοντες τὰ ὀστᾶ κομίσαιεν ἐκ Μαγνησίας ἀνελόντες.
φαίνονται δὲ οἱ παῖδες οἱ Θεμιστοκλέους καὶ κατελθόντες καὶ γρα-
φὴν ἐς τὸν παρθενῶνα ἀναθέντες, ἐν ᾗ Θεμιστοκλῆς ἐστι γε-
γραμμένος. θέας δὲ ἄξιον τῶν ἐν Πειραιεῖ μάλιστα Ἀθη- 3
νᾶς ἐστὶ καὶ Διὸς τέμενος· χαλκοῦ μὲν ἀμφότερα τὰ ἀγάλματα,
ἔχει δὲ ὁ μὲν σκῆπτρον καὶ Νίκην, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ δόρυ. ἐνταῦθα
Λεωσθένην, ὃς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησιν ἡγούμενος
Μακεδόνας ἔν τε '''Βοιωτοῖς ἐκράτησε μάχῃ καὶ αὖθις ἔξω

§ 1. v. 5. ἀργυρίου P. 8. ἐπέπλει V, ὑπέπλει P. Πτο-λεμαίου om codices.

Θερμοπυλῶν, ϗ βιασάμενος ἐς Λαμίαν κατέκλεισε τὴν ἀπαντικρὺ τῆς Οἴτης, τοῦτον τὸν Λεωσθένην ϗ τοὺς παῖδας ἔγραψεν Ἀρκεσίλαος. ἔστι δὲ τῆς στοᾶς τῆς μακρᾶς, ἔνθα καθέστηκεν ἀγορὰ τοῖς ἐπὶ θαλάσσης (ϗ γὰρ τοῖς ἀπωτέρω τοῦ λιμένος ἐστὶν ἑτέρα), τῆς δὲ ἐπὶ θαλάσσης στοᾶς ὄπισθεν ἑστᾶσι Ζεὺς ϗ Δῆμος, Λεωχάρους ἔργον. πρὸς δὲ τῇ θαλάσσῃ Κόνων ᾠκοδόμησεν Ἀφροδίτης ἱερόν, τριήρεις Λακεδαιμονίων κατεργασάμενος περὶ Κνίδον τὴν ἐν τῇ Καρικῇ χεῤῥονήσῳ. Κνίδιοι γὰρ τιμῶσιν Ἀφροδίτην μάλιστα, καί σφισιν ἔστιν ἱερὰ τῆς θεοῦ· τὰ μὲν γὰρ ἀρχαιότερον Δωρίτιδος, μετὰ δὲ τὸ Ἀκραίας, νεώτατον δὲ ἣν Κνιδίαν οἱ πολλοί, Κνίδιοι δὲ αὐτοὶ καλοῦσιν Εὔπλοιαν.

4 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Ἀθηναίοις ὁ μὲν ἐπὶ Μουνυχίᾳ λιμήν, ϗ Μουνυχίας ναὸς Ἀρτέμιδος, ὁ δὲ ἐπὶ Φαλήρῳ, καθὰ καὶ πρότερον εἴρηταί μοι, ϗ πρὸς αὐτῷ Δήμητρος ἱερόν. ἐνταῦθα ϗ Σκιράδος Ἀθηνᾶς ναός ἐστι ϗ Διὸς ἀπωτέρω, βωμοὶ δὲ θεῶν τε ὀνομαζομένων ἀγνώστων ϗ ἡρώων ϗ παίδων τῶν Θησέως ϗ Φαλήρου· τοῦτον γὰρ τὸν Φάληρον Ἀθηναῖοι πλεῦσαι μετὰ Ἰάσονός φασιν ἐς Κόλχους. ἔστι δὲ ϗ Ἀνδρόγεω βωμὸς τοῦ Μίνω, καλεῖται δὲ ἥρωος· Ἀνδρόγεω δὲ ὄντα ἴσασιν οἷς ἐστὶν ἐπιμελὲς τὰ ἐγχώρια σαφέστερον ἄλλων ἐπίστασθαι.

5 Ἀπέχει δὲ καὶ σταδίους εἴκοσιν ἄκρα Κωλιάς· ἐς ταύτην φθαρέντος τοῦ ναυτικοῦ τοῦ Μήδων κατήνεγκεν ὁ κλύδων τὰ ναυάγια. Κωλιάδος δέ ἐστιν ἐνταῦθα Ἀφροδίτης ἄγαλμα, ϗ Γενετυλλίδες ὀνομαζόμεναι θεαί. δοκῶ δὲ καὶ Φωκαεῦσι τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ θεὰς ἃς καλοῦσι Γενναΐδας εἶναι ταῖς ἐπὶ Κωλιάδι τὰς αὐτάς.

Ἔστι δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐς Ἀθήνας ἐκ Φαλήρου ναὸς Ἥρας, οὔτε θύρας ἔχων οὔτε ὄροφον· Μαρδόνιόν φασιν αὐτὸν ἐμπρῆσαι τὸν Γωβρύου. τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ νῦν δή, καθὰ λέγουσιν, Ἀλκαμένους ἐστὶν ἔργον. οὐκ ἂν τοῦτό γε ὁ Μῆδος εἴη λελωβημένος.

2 Ἐσελθόντων δὲ ἐς τὴν πόλιν ἔστιν Ἀντιόπης μνῆμα Ἀμαζόνος. ταύτην τὴν Ἀντιόπην Πίνδαρος μέν φησιν ὑπὸ Πειρίθου ϗ Θησέως ἁρπασθῆναι, Τροιζηνίῳ δὲ Ἡγίᾳ τοιάδε ἐς

v. 2. λεωσθένην MV, λεωσθένη P. 4, 7. ἰάσωνος P. 5, 4. φωκεῦσι τῆς ἐν P.

αὐτὴν πεποίηται, Ἡρακλέα Θεμίσκυραν πολιορκοῦντα τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι ἑλεῖν μὴ δύνασθαι, Θησέως δὲ ἐρασθεῖσαν Ἀντιόπην (στρατεῦσαι γὰρ ἅμα Ἡρακλεῖ ϗ Θησέα) παραδοῦναι τὸ χωρίον. τάδε μὲν Ἡγίας πεποίηκεν· Ἀθηναῖοι δέ φασιν, ἐπεί τε ἦλθον Ἀμαζόνες, Ἀντιόπην μὲν ὑπὸ Μολπαδίας τοξευθῆναι, Μολπαδίαν δὲ ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως. ϗ μνῆμά ἐστι ϗ Μολπαδίας Ἀθηναίοις.

Ἀνιόντων δὲ ἐκ Πειραιῶς ἐρείπια τῶν τειχῶν ἐστίν, ἃ 2 Κόνων ὕστερον τῆς πρὸς Κνίδῳ ναυμαχίας ἀνέστησε· τὰ γὰρ Θεμιστοκλέους μετὰ τὴν ἀναχώρησιν οἰκοδομηθέντα τὴν Μήδων ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καθῃρέθη τῶν τριάκοντα ὀνομαζομένων. εἰσὶ δὲ τάφοι κατὰ τὴν ὁδὸν γνωριμώτατοι Μενάνδρου τοῦ Διοπείθους καὶ μνῆμα Εὐριπίδου κενόν. τέθαπται δὲ Εὐριπίδης ἐν Μακεδονίᾳ παρὰ τὸν βασιλέα ἐλθὼν Ἀρχέλαον· ὁ δέ οἱ τοῦ θανάτου τρόπος (πολλοῖς γάρ ἐστιν εἰρημένος) ἐχέτω καθὰ λέγουσιν. συνῆσαν δὲ ἄρα καὶ τότε τοῖς βασιλεῦσι ποιηταί, 3 ϗ πρότερον ἔτι ϗ Πολυκράτει Σάμου τυραννοῦντι Ἀνακρέων παρῆν ϗ ἐς Συρακούσας πρὸς Ἱέρωνα Αἰσχύλος ϗ Σιμωνίδης ἐστάλησαν· Διονυσίῳ δέ, ὃς ὕστερον ἐτυράννησεν ἐν Σικελίᾳ, Φιλόξενος παρῆν, ϗ Ἀντιγόνῳ Μακεδόνων ἄρχοντι Ἀνταγόρας Ῥόδιος ϗ Σολεὺς Ἄρατος. Ἡσίοδος δὲ ϗ Ὅμηρος ἢ συγγενέσθαι βασιλεῦσιν ἠτύχησαν ἢ ϗ ἑκόντες ὠλιγώρησαν, ὁ μὲν ἀγροικίᾳ καὶ ὄκνῳ πλάνης, Ὅμηρος δὲ ἀποδημήσας ἐπὶ μακρότατον ϗ τὴν ὠφέλειαν εἰς χρήματα παρὰ τῶν δυνατῶν ὑστέραν θέμενος τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξης, ἐπεὶ ϗ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐστὶν Ἀλκίνῳ παρεῖναι Δημόδοκον, ϗ ὡς Ἀγαμέμνων καταλείποι τινὰ παρὰ τῇ γυναικὶ ποιητήν.

Ἔστι δὲ τάφος οὐ πόρρω τῶν πυλῶν, ἐπίθημα ἔχων στρα- 4 τιώτην ἵππῳ παρεστηκότα· ὅντινα μέν, οὐκ οἶδα, Πραξιτέλης δὲ ϗ τὸν ἵππον ϗ τὸν στρατιώτην ἐποίησεν.

Ἐσελθόντων δὲ ἐς τὴν πόλιν οἰκοδόμημα ἐς παρασκευήν ἐστι τῶν πομπῶν, ἃς πέμπουσι τὰς μὲν ἀνὰ πᾶν ἔτος, τὰς δὲ καὶ χρόνον διαλείποντες. καὶ πλησίον ναός ἐστι Δήμητρος, ἀγάλματα δὲ αὐτή τε ϗ ἡ παῖς ϗ δᾷδα ἔχων Ἴακχος· γέγραπται

v. 2. Θερμόδοντι P. 3. γὰρ] τε MPV. παραδοῦναί τε τὸ P.
2, 5. διαπειθοῦς P. 3, 11. ἀλκείνῳ P: ceteri ἀλκινόῳ.

δὲ ἐπὶ τῷ τοίχῳ γράμμασιν Ἀττικοῖς ἔργα εἶναι Πραξιτέλους. τοῦ ναοῦ δὲ οὐ πόῤῥω Ποσειδῶν ἐστὶν ἐφ' ἵππου, δόρυ ἀφιεὶς ἐπὶ γίγαντα Πολυβώτην, ἐς ὃν Κῴοις ὁ μῦθος περὶ τῆς ἄκρας ἔχει τῆς Χελώνης· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐφ' ἡμῶν τὴν εἰκόνα ἄλλῳ δίδωσι καὶ οὐ Ποσειδῶνι. στοαὶ δέ εἰσιν ἀπὸ τῶν πυλῶν ἐς τὸν Κεραμεικόν, καὶ εἰκόνες πρὸ αὐτῶν χαλκαῖ καὶ γυναικῶν

5 καὶ ἀνδρῶν, ὅσοις τι ὑπῆρχεν ὧν τις λόγος ἐς δόξαν. ἡ δὲ ἑτέρα τῶν στοῶν ἔχει μὲν ἱερὰ θεῶν, ἔχει δὲ γυμνάσιον Ἑρμοῦ καλούμενον· ἔστι δὲ ἐν αὐτῇ Πουλυτίωνος οἰκία, καθ' ἣν παρὰ τὴν Ἐλευσῖνι δρᾶσαι τελετὴν Ἀθηναίων φασὶν οὐ τοὺς ἀφανεστάτους· ἐπ' ἐμοῦ δὲ ἀνεῖτο Διονύσῳ. Διόνυσον δὲ τοῦτον καλοῦσι Μελπόμενον ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε ἐφ' ὁποίῳ περ Ἀπόλλωνα Μουσηγέτην. ἐνταῦθά ἐστιν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα Παιωνίας καὶ Διὸς καὶ Μνημοσύνης καὶ Μουσῶν Ἀπόλλωνός τε, ἀνάθημα καὶ ἔργον Εὐβουλίδου, καὶ δαίμων τῶν ἀμφὶ Διόνυσον Ἄκρατος· πρόσωπόν ἐστίν οἱ μόνον ἐνῳκοδομημένον τοίχῳ. μετὰ δὲ τὸ τοῦ Διονύσου τέμενός ἐστιν οἴκημα ἀγάλματα ἔχον ἐκ πηλοῦ, βασιλεὺς Ἀθηναίων Ἀμφικτύων ἄλλους τε θεοὺς ἑστιῶν καὶ Διόνυσον. ἐνταῦθα καὶ Πήγασός ἐστιν Ἐλευθερεύς, ὃς Ἀθηναίοις τὸν θεὸν εἰσήγαγε· συνεπελάβετο δέ οἱ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον, ἀναμνῆσαν τὴν ἐπὶ Ἰκαρίου ποτὲ ἐπιδημίαν τοῦ θεοῦ.

6 Τὴν δὲ βασιλείαν Ἀμφικτύων ἔσχεν οὕτως. Ἀκταῖον λέγουσιν ἐν τῇ νῦν Ἀττικῇ βασιλεῦσαι πρῶτον· ἀποθανόντος δὲ Ἀκταίου Κέκροψ ἐκδέχεται τὴν ἀρχήν, θυγατρὶ συνοικῶν Ἀκταίου, καί οἱ γίγνονται θυγατέρες μὲν Ἕρση καὶ Ἄγλαυρος καὶ Πάνδροσος, υἱὸς δὲ Ἐρυσίχθων. οὗτος οὐκ ἐβασίλευσεν Ἀθηναίων, ἀλλά οἱ τοῦ πατρὸς ζῶντος τελευτῆσαι συνέβη, καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν Κέκροπος Κραναὸς ἐξεδέξατο, Ἀθηναίων δυνάμει προέχων. Κραναῷ δὲ θυγατέρας καὶ ἄλλας καὶ Ἀτθίδα γενέσθαι λέγουσιν· ἀπὸ ταύτης ὀνομάζουσιν Ἀττικὴν τὴν χώραν, πρότερον καλουμένην Ἀκταίαν. Κραναῷ δὲ Ἀμφικτύων ἐπαναστάς, θυγατέρα ὅμως ἔχων αὐτοῦ, παύει τῆς ἀρχῆς· καὶ αὐτὸς ὕστερον ὑπὸ Ἐριχθονίου καὶ τῶν συνεπαναστάντων ἐκπίπτει. πατέρα δὲ Ἐριχθονίῳ λέγουσιν ἀνθρώπων μὲν οὐδένα εἶναι, γονέας δὲ Ἥφαιστον καὶ Γῆν.

v. 6. κεραμικὸν P. 5, 3. ἦν περ τὴν Coraes. 12. θεοὺς ἑστιῶν καὶ P. 14. τὸν addidit Luescherus 6, 8. ἀττίδα P.

Τὸ δὲ χωρίον ὁ Κεραμεικὸς τὸ μὲν ὄνομα ἔχει ἀπὸ ἥρωος 3
Κεράμου, Διονύσου τε εἶναι καὶ Ἀριάδνης καὶ τούτου λεγομένου·
πρώτη δέ ἐστιν ἐν δεξιᾷ καλουμένη στοὰ βασίλειος, ἔνθα καθίζει
βασιλεὺς ἐνιαυσίαν ἄρχων ἀρχήν, καλουμένην βασιλείαν. ταύ-
της ἔπεστι τῷ κεράμῳ τῆς στοᾶς ἀγάλματα ὀπτῆς γῆς, ἀφιεὶς
Θησεὺς ἐς θάλασσαν Σκείρωνα καὶ φέρουσα Ἡμέρα Κέφαλον,
ὃν κάλλιστον γενόμενον φασιν ὑπὸ Ἡμέρας ἐρασθείσης ἁρπα-
σθῆναι, καί οἱ παῖδα γενέσθαι Φαέθοντα· καὶ φύλακα ἐποίησε
τοῦ ναοῦ. ταῦτα ἄλλοι τε καὶ Ἡσίοδος εἴρηκεν ἐν ἔπεσι τοῖς
ἐς τὰς γυναῖκας. πλησίον δὲ τῆς στοᾶς Κόνων ἕστηκε καὶ 2
Τιμόθεος υἱὸς Κόνωνος, καὶ βασιλεὺς Κυπρίων Εὐαγόρας,
ὃς καὶ τὰς τριήρεις τὰς Φοινίσσας ἔπραξε παρὰ βασιλέως
Ἀρταξέρξου δοθῆναι Κόνωνι· ἔπραξε δὲ ὡς Ἀθηναῖος καὶ τὸ
ἀνέκαθεν ἐκ Σαλαμῖνος, ἐπεὶ καὶ γενεαλογῶν ἐς προγόνους ἀνέ-
βαινε Τεῦκρον καὶ Κινύρου θυγατέρα. ἐνταῦθα ἕστηκε Ζεὺς
ὀνομαζόμενος Ἐλευθέριος, καὶ βασιλεὺς Ἀδριανός, ἐς ἄλλους
τε ὧν ἦρχεν εὐεργεσίας καὶ ἐς τὴν πόλιν μάλιστα ἀποδειξά-
μενος τὴν Ἀθηναίων. στοὰ δὲ ὄπισθεν ᾠκοδόμηται γρα- 5
φὰς ἔχουσα, θεοὺς δώδεκα καλουμένους. ἐπὶ δὲ τῷ τοίχῳ τῷ πέ-
ραν Θησεύς ἐστι γεγραμμένος καὶ Δημοκρατία τε καὶ Δῆμος·
δηλοῖ δὲ ἡ γραφὴ Θησέα εἶναι τὸν καταστήσαντα Ἀθηναίοις
ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι. κεχώρηκε δὲ φήμη καὶ ἄλλως ἐς τοὺς πολ-
λοὺς ὡς Θησεὺς παραδοίη τὰ πράγματα τῷ δήμῳ, καὶ ὡς ἐξ
ἐκείνου δημοκρατούμενοι διαμείναιεν, πρὶν ἢ Πεισίστρατος ἐτυ-
ράννησεν ἐπαναστάς. λέγεται μὲν δὴ καὶ ἄλλα οὐκ ἀληθῆ παρὰ
τοῖς πολλοῖς οἷα ἱστορίας ἀνηκόοις οὖσι καὶ ὁπόσα ἤκουον εὐθὺς
ἐκ παίδων ἔν τε χοροῖς καὶ τραγῳδίαις πιστὰ ἡγουμένοις, λέγεται
δὲ καὶ ἐς τὸν Θησέα ὡς αὐτός τε ἐβασίλευσε καὶ ὕστερον Μενε-
σθέως τελευτήσαντος καὶ ἐς τετάρτην οἱ Θησεῖδαι γενεὰν διέ-
μειναν ἄρχοντες. εἰ δέ μοι γενεαλογεῖν ἤρεσκε, καὶ τοὺς ἀπὸ
Μελάνθου βασιλεύσαντας ἐς Κλείδικον τὸν Αἰσιμίδου καὶ τού-
τους ἂν ἀπηριθμησάμην.
Ἐνταῦθά ἐστι γεγραμμένον καὶ τὸ περὶ Μαντίνειαν Ἀθη- 4
ναίων ἔργον, οἱ βοηθήσαντες Λακεδαιμονίοις ἐπέμφθησαν.

1, 8. Φαέθοντα ὃν καὶ ἡ Ἀφροδίτη φύλακα Wolfius ad Hesiod. Th. 987. 3, 10. ἡγούμενος P. 15. ἐπηριθμησάμην P. 4, 1. καὶ τοὶ P.

συνέγραψαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ξενοφῶν τὸν πάντα πόλεμον, κατάληψίν τε τῆς Καδμείας καὶ τὸ πταῖσμα Λακεδαιμονίων ἐν Λεύκτροις, καὶ ὡς ἐς Πελοπόννησον ἐσέβαλον Βοιωτοί, καὶ τὴν συμμαχίαν Λακεδαιμονίοις τὴν παρ' Ἀθηναίων ἐλθοῦσαν. ἐν δὲ τῇ γραφῇ τῶν ἱππέων ἐστὶ μάχη, ἐν ᾗ γνωριμώτατοι Γρύλλος τε ὁ Ξενοφῶντος ἐν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ κατὰ τὴν ἵππον τὴν Βοιωτίαν Ἐπαμινώνδας ὁ Θηβαῖος. ταύτας τὰς γραφὰς Εὐφράνωρ ἔγραψεν Ἀθηναίοις, καὶ πλησίον ἐποίησεν ἐν τῷ ναῷ τὸν Ἀπόλλωνα Πατρῷον ἐπίκλησιν. πρὸ δὲ τοῦ νεὼ τὸν μὲν Λεωχάρης, ὃν δὲ καλοῦσιν Ἀλεξίκακον, Κάλαμις ἐποίησε. τὸ δὲ ὄνομα τῷ θεῷ γενέσθαι λέγουσιν, ὅτι τὴν λοιμώδη σφίσι νόσον ὁμοῦ τῷ Πελοποννησίων πολέμῳ πιέζουσαν κατὰ μάντευμα ἔπαυσεν ἐκ Δελφῶν.

5 Ὠκοδόμηται δὲ καὶ μητρὸς θεῶν ἱερόν, ἣν Φειδίας εἰργάσατο, καὶ πλησίον τῶν πεντακοσίων καλουμένων βουλευτήριον, οἳ βουλεύουσιν ἐνιαυτὸν Ἀθηναίοις· Βουλαίου δὲ ἐν αὐτῷ κεῖται ξόανον Διός, καὶ Ἀπόλλων τέχνη Πεισίου, καὶ Δῆμος ἔργον Λύσωνος. τοὺς δὲ θεσμοθέτας ἔγραψε Πρωτογένης Καύνιος, Ὀλβιάδης δὲ Κάλλιππον, ὃς Ἀθηναίους ἐς Θερμοπύλας ἤγαγε φυλάξοντας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα Γαλατῶν ἐσβολήν.

6 Οἱ δὲ Γαλάται οὗτοι νέμονται τῆς Εὐρώπης τὰ ἔσχατα, ἐπὶ θαλάσσῃ πολλῇ καὶ ἐς τὰ πέρατα οὐ πλωΐμῳ· παρέχεται δὲ ἄμπωτιν καὶ ῥαχίαν καὶ θηρία οὐδὲν ἐοικότα τοῖς ἐν θαλάσσῃ τῇ λοιπῇ· καί σφισι διὰ τῆς χώρας ῥεῖ ποταμὸς Ἠριδανός, ἐφ' ᾧ τὰς θυγατέρας τὰς Ἡλίου ὀδύρεσθαι νομίζουσι τὸ περὶ τὸν Φαέθοντα τὸν ἀδελφὸν πάθος. ὀψὲ δέ ποτε αὐτοὺς καλεῖσθαι Γαλάτας ἐξενίκησεν· Κελτοὶ γὰρ κατά τε σφᾶς τὸ ἀρχαῖον καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὠνομάζοντο. συλλεγεῖσα δέ σφισι στρατιὰ τρέπεται τὴν ἐπὶ Ἰονίου, καὶ τό τε Ἰλλυριῶν ἔθνος καὶ πᾶν ὅσον ἄχρι Μακεδόνων ᾤκει καὶ Μακεδόνας αὐτοὺς ἀναστάτους ἐποίησε, Θεσσαλίαν τε ἐπέδραμεν. καὶ ὡς ἐγγὺς Θερμοπυλῶν ἐγίνοντο, ἐνταῦθα οἱ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐς τὴν ἔφοδον ἡσύχαζον τῶν βαρβάρων, ἅτε ὑπὸ Ἀλεξάνδρου μεγάλως καὶ Φιλίππου κακωθέντες πρότερον· καθεῖλε δὲ καὶ Ἀντίπατρος καὶ Κάσσανδρος ὕστερον τὸ Ἑλλη-

v. 5. γρῦλος P. 10. τῷ P. 11. πελοποννησίω P. 12. ἐν add Siebelis. 5, 6. δὲ καλλίπονος ἀθηναίοις ἐς P. correxit Claviger. 1, 2. ἰωνίῳ P.

νικόν, ὥστε ἕκαστοι δι' ἀσθένειαν οὐδὲν αἰσχρὸν ἐνόμιζον ἀπεῖναι τὸ κατὰ σφᾶς τῆς βοηθείας. Ἀθηναῖοι δὲ μάλιστα μὲν 2
τῶν Ἑλλήνων ἀπειρήκεσαν μήκει τοῦ Μακεδονικοῦ πολέμου καὶ προσπταίοντες τὰ πολλὰ ἐν ταῖς μάχαις, ἐξιέναι δὲ ὅμως ὥρμηντο ἐς τὰς Θερμοπύλας σὺν τοῖς ἐλθοῦσι τῶν Ἑλλήνων, ἑλόμενοί σφισι τὸν Κάλλιππον τοῦτον ἡγεῖσθαι. καταλαβόντες δὲ ᾗ στενώτατον ἦν τῆς ἐσόδου τῆς ἐς τὴν Ἑλλάδα εἶργον τοὺς βαρβάρους. ἀνευρόντες δὲ οἱ Κελτοὶ τὴν ἀτραπὸν ἣν καὶ Μήδοις ποτὲ Ἐφιάλτης ἡγήσατο ὁ Τραχίνιος, καὶ βιασάμενοι Φωκέων τοὺς τεταγμένους ἐπ' αὐτῇ, λανθάνουσι τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλόντες τὴν Οἴτην. ἔνθα δὴ πλεῖστον παρέσχοντο αὐ- 3
τοὺς Ἀθηναῖοι τοῖς Ἕλλησιν ἀξίους, ἀμφοτέρωθεν, ὡς ἐκυκλώθησαν, ἀμυνόμενοι τοὺς βαρβάρους. οἱ δέ σφισιν ἐπὶ τῶν νεῶν μάλιστα ἐταλαιπώρουν, ἅτε τοῦ κόλπου τοῦ Λαμιακοῦ τέλματος πρὸς ταῖς Θερμοπύλαις ὄντος· αἴτιον δέ (ἐμοὶ δοκεῖν) τὸ ὕδωρ ταύτῃ τὸ θερμὸν ἐκρέον ἐς τὴν θάλασσαν. μείζονα οὖν εἶχον οὗτοι πόνον· ἀναλαβόντες γὰρ ἐπὶ τὰ καταστρώματα τοὺς Ἕλληνας, ναυσὶν ὑπό τε ὅπλων βαρείαις καὶ ἀνδρῶν ἐβιάζοντο κατὰ τοῦ πηλοῦ πλεῖν. οὗτοι μὲν δὴ τοὺς Ἕλληνας τρόπον τὸν εἰρημένον ἔσωζον· οἱ δὲ Γαλάται πυλῶν τε ἐντὸς 4
ἦσαν, καὶ τὰ πολίσματα ἑλεῖν ἐν οὐδενὶ τὰ λοιπὰ ποιησάμενοι Δελφοὺς καὶ τὰ χρήματα τοῦ θεοῦ διαρπάσαι μάλιστα εἶχον σπουδήν. καί σφισιν αὐτοί τε Δελφοὶ καὶ Φωκέων ἀντετάχθησαν οἱ τὰς πόλεις περὶ τὸν Παρνασσὸν οἰκοῦντες. ἀφίκετο δὲ καὶ δύναμις Αἰτωλῶν· τὸ γὰρ Αἰτωλικὸν προεῖχεν ἀκμῇ νεότητος τὸν χρόνον τοῦτον. ὡς δὲ ἐς χεῖρας συνῄεσαν, ἐνταῦθα κεραυνοί τε ἐφέροντο ἐς τοὺς Γαλάτας καὶ ἀπορραγεῖσαι πέτραι τοῦ Παρνασσοῦ, δείματά τε ἄνδρες ἐφίσταντο ὁπλῖται τοῖς βαρβάροις. τούτων τοὺς μὲν ἐξ Ὑπερβορέων λέγουσιν ἐλθεῖν, Ὑπέροχον καὶ Ἀμαδόκον, τὸν δὲ τρίτον Πύρρον εἶναι τὸν Ἀχιλλέως· ἐναγίζουσί τε ἀπὸ ταύτης Δελφοὶ τῆς συμμαχίας Πύρρῳ, πρότερον ἔχοντες ἅτε ἀνδρὸς πολεμίου καὶ τὸ μνῆμα ἐν ἀτιμίᾳ.
Γαλατῶν δὲ οἱ πολλοὶ ναυσὶν ἐς τὴν Ἀσίαν διαβάντες 5
τὰ παραθαλάσσια αὐτῆς ἐλεηλάτουν. χρόνῳ δὲ ὕστερον οἱ Πέργαμον ἔχοντες, πάλαι δὲ Τευθρανίαν καλουμένην, ἐς ταύτην

2, 1. μὲν om P. 4. ἐθέλουσι Lobeckius. 4, 12. τε] codices δέ.

Γαλάτας ἐλαύνουσιν ἀπὸ θαλάσσης. οὗτοι μὲν δὴ τὴν ἐκτὸς
Σαγγαρίου χώραν ἔσχον, Ἄγκυραν πόλιν ἑλόντες Φρυγῶν, ἣν
Μίδας ὁ Γορδίου πρότερον ᾤκισεν. ἄγκυρα δέ, ἣν ὁ Μίδας
ἀνεῦρεν, ἦν ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐν ἱερῷ Διός, καὶ κρήνη Μίδου καλουμένη·
ταύτην οἴνῳ κεράσαι Μίδαν φασὶν ἐπὶ τὴν θήραν τοῦ
Σειληνοῦ. ταύτην τε δὴ τὴν Ἄγκυραν εἷλον καὶ Πεσινοῦντα
ὑπὸ τὸ ὄρος τὴν Ἄγδιστιν, ἔνθα καὶ τὸν Ἄττην τεθάφθαι
6 λέγουσιν. Περγαμηνοῖς δὲ ἔστι μὲν σκῦλα ἀπὸ Γαλατῶν,
ἔστι δὲ γραφὴ τὸ ἔργον τὸ πρὸς Γαλάτας ἔχουσα. ἣν δὲ νέμονται
οἱ Περγαμηνοί, Καβείρων ἱεράν φασιν εἶναι τὸ ἀρχαῖον· αὐτοὶ
δὲ Ἀρκάδες ἐθέλουσιν εἶναι τῶν ὁμοῦ Τηλέφῳ διαβάντων
ἐς τὴν Ἀσίαν. πολέμων δὲ τῶν μὲν ἄλλων, εἰ δή τινας ἐπολέμησαν,
οὐκ ἐς ἅπαντας κεχώρηκεν ἡ φήμη· τρία δὲ γνωριμώτατα
ἐξείργασταί σφισι, τῆς τε Ἀσίας ἀρχὴ τῆς κάτω, καὶ
ἡ Γαλατῶν ἀπ᾽ αὐτῆς ἀναχώρησις, καὶ τὸ ἐς τοὺς σὺν Ἀγαμέμνονι
Τηλέφου τόλμημα, ὅτε Ἕλληνες ἁμαρτόντες Ἰλίου τὸ
πεδίον ἐλεηλάτουν τὸ Μύσιον ὡς γῆν τὴν Τρῳάδα. ἐπάνειμι
δὲ ἐς τὴν ἀρχήν, ὅθεν ἐξέβην τοῦ λόγου.

5 Τοῦ βουλευτηρίου τῶν πεντακοσίων πλησίον Θόλος ἐστὶ καλουμένη,
καὶ θύουσί τε ἐνταῦθα οἱ πρυτάνεις καί τινα καὶ ἀργύρου
πεποιημένα ἐστὶν ἀγάλματα οὐ μεγάλα. ἀνωτέρω δὲ ἀνδριάντες
ἑστήκασιν ἡρώων, ἀφ᾽ ὧν Ἀθηναίοις ὕστερον τὰ ὀνόματα ἔσχον
αἱ φυλαί. ὅστις δὲ κατεστήσατο δέκα ἀντὶ τεσσάρων φυλὰς εἶναι
καὶ μετέθετό σφισι τὰ ὀνόματα ἀντὶ τῶν ἀρχαίων, Ἡροδότῳ
2 καὶ ταῦτά ἐστιν εἰρημένα. τῶν δὲ ἐπωνύμων (καλοῦσι γὰρ
οὕτω σφᾶς) ἔστι μὲν Ἱπποθόων Ποσειδῶνος καὶ Ἀλόπης θυγατρὸς
Κερκύονος, ἔστι δὲ Ἀντίοχος τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους,
γενόμενος ἐκ Μίδας Ἡρακλεῖ τῆς Φύλαντος, καὶ τρίτος
Αἴας ὁ Τελαμῶνος, ἐκ δὲ Ἀθηναίων Λεώς· δοῦναι δὲ
ἐπὶ σωτηρίᾳ λέγεται κοινῇ τὰς θυγατέρας τοῦ θεοῦ χρήσαντος.
Ἐρεχθεύς τέ ἐστιν ἐν τοῖς ἐπωνύμοις, ὃς ἐνίκησεν Ἐλευσινίους
μάχῃ καὶ τὸν ἡγούμενον ἀπέκτεινεν Ἰμμάραδον τὸν Εὐμόλπου.
Αἰγεύς τέ ἐστι, καὶ Οἰνεὺς Πανδίονος υἱὸς νόθος, καὶ τῶν Θησέως
3 παίδων Ἀκάμας. Κέκροπα δὲ ἢ Πανδίονα (εἶδον γὰρ

v. 7. ἀγδίστην P. 6, 2. alterum τὸ add Claviger. 10. μήϊον P: μυσὸν ceteri. 11. εἰς P. 2, 4. μήδας P, Μιδείας Hartungus.

καὶ τούτων ἐν τοῖς ἐπωνύμοις εἰκόνας) οὐκ οἶδα οὓς ἄγουσιν ἐν
τιμῇ· πρότερός τε γὰρ ἦρξε Κέκροψ, ὃς τὴν Ἀκταίου θυγατέρα
ἔσχηκε, καὶ ὕστερον ἄλλος, ὃς μετῴκησεν ἐς Εὔβοιαν, Ἐρεχθέως
υἱὸς τοῦ Πανδίονος τοῦ Ἐριχθονίου. καὶ δὴ καὶ Πανδίων ἐβα-
σίλευσεν ὁ τοῦ Ἐριχθονίου καὶ ὁ Κέκροπος τοῦ δευτέρου. τοῦτον
Μητιονίδαι τῆς ἀρχῆς ἐξελαύνουσι, καί οἱ φυγόντι ἐς Μέγαρα
(θυγατέρα γὰρ εἶχε Πύλα τοῦ βασιλεύσαντος ἐν Μεγάροις) συν-
εκπίπτουσιν οἱ παῖδες. καὶ Πανδίονα μὲν αὐτοῦ λέγεται νοσή-
σαντα ἀποθανεῖν, καί οἱ πρὸς θαλάσσῃ μνῆμά ἐστιν ἐν τῇ
Μεγαρίδι ἐν Ἀθηνᾶς Αἰθυίας καλουμένῳ σκοπέλῳ· οἱ δὲ 4
παῖδες κατίασί τε ἐκ τῶν Μεγάρων, ἐκβαλόντες Μητιονίδας,
καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηναίων Αἰγεὺς πρεσβύτατος ὢν ἔσχεν.
θυγατέρας δὲ οὐ σὺν ἀγαθῷ δαίμονι ἔθρεψεν ὁ Πανδίων, οὐδέ
οἱ τιμωροὶ παῖδες ἀπ' αὐτῶν ἐλείφθησαν· καίτοι δυνάμεώς
γε ἕνεκα πρὸς τὸν Θρᾷκα καὶ τὸ κῆδος ἐποιήσατο. ἀλλ' οὐδεὶς
πόρος ἐστὶν ἀνθρώπῳ παραβῆναι τὸ καθῆκον ἐκ τοῦ θεοῦ. λέ-
γουσιν ὡς Τηρεὺς συνοικῶν Πρόκνῃ Φιλομήλαν ᾔσχυνεν, οὐ
κατὰ νόμον δράσας τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὸ σῶμα ἔτι λωβησά-
μενος τῇ παιδὶ ἤγαγεν ἐς ἀνάγκην δίκης τὰς γυναῖκας. Παν-
δίονι δὲ καὶ ἄλλος ἀνδριάς ἐστιν ἐν ἀκροπόλει θέας ἄξιος.

Οἵδε μέν εἰσιν Ἀθηναίοις ἐπώνυμοι τῶν ἀρχαίων· ὕστε- 5
ρον δὲ καὶ ἀπὸ τῶνδε φυλὰς ἔχουσιν, Ἀττάλου τοῦ Μυσοῦ καὶ
Πτολεμαίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ κατ' ἐμὲ ἤδη βασιλέως Ἀδριανοῦ,
τῆς τε ἐς τὸ θεῖον τιμῆς ἐπὶ πλεῖστον ἐλθόντος καὶ τῶν ἀρχο-
μένων ἐς εὐδαιμονίαν τὰ μέγιστα ἑκάστοις παρασχομένου. καὶ
ἐς μὲν πόλεμον οὐδένα ἑκούσιον κατέστη, Ἑβραίους δὲ τοὺς
ὑπὲρ Σύρων ἐχειρώσατο ἀποστάντας· ὁπόσα δὲ θεῶν ἱερὰ
τὰ μὲν ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς, τὰ δὲ καὶ ἐπεκόσμησεν ἀνα-
θήμασι καὶ κατασκευαῖς, ἢ δωρεὰς πόλεσιν ἔδωκεν Ἑλληνίσι,
τὰς δὲ καὶ τῶν βαρβάρων τοῖς δεηθεῖσιν, ἔστιν οἱ πάντα
γεγραμμένα Ἀθήνησιν ἐν τῷ κοινῷ τῶν θεῶν ἱερῷ. τὰ 6
δὲ ἐς Ἄτταλον καὶ Πτολεμαῖον ἡλικίᾳ τε ἦν ἀρχαιότερα,
ὡς μὴ μένειν ἔτι τὴν φήμην αὐτῶν, καὶ οἱ συγγενόμενοι
τοῖς βασιλεῦσιν ἐπὶ συγγραφῇ τῶν ἔργων καὶ πρότερον ἔτι

v. 1. λέγουσιν codices. correxit Loescherus. 3. ἴσχηκεν. ὕστερον καὶ δή γε μετῴκησεν P. 5. ὁ τοῦ] an ὅ τε? 4, 1. μεγαρίτιδι ἐν ἀθήναις P. 9. malim τὸν 5, 4. ἢ P.

ἠμελήθησαν. τούτων εἵνεκά μοι καὶ τὰ τῶνδε ἐπῆλθε δηλῶσαι ἔργα τε ὁποῖα ἔπραξαν, καὶ ὡς ἐς τοὺς πατέρας αὐτῶν περιεχώρησεν Αἰγύπτου καὶ ἡ Μυσῶν καὶ τῶν προσοίκων ἀρχή.

2 Πτολεμαῖον Μακεδόνες Φιλίππου παῖδα εἶναι τοῦ Ἀμύντου, λόγῳ δὲ Λάγου νομίζουσι· τὴν γάρ οἱ μητέρα ἔχουσαν ἐν γαστρὶ δοθῆναι γυναῖκα ὑπὸ Φιλίππου Λάγῳ. Πτολεμαῖον δὲ λέγουσιν ἄλλα τε ἐν τῇ Ἀσίᾳ λαμπρὰ ἀποδείξασθαι, καὶ Ἀλεξάνδρῳ κινδύνου ξυμβάντος ἐν Ὀξυδράκαις μάλιστά οἱ τῶν ἑταίρων ἀμῦναι. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου τοῖς ἐς Ἀριδαῖον τὸν Φιλίππου τὴν πᾶσαν ἄγουσιν ἀρχὴν ἀντιστὰς αὐτὸς μάλιστα ἐγένετο εἰς τὰς βασιλείας αἴτιος τὰ ἔθνη νεμη-

3 θῆναι. αὐτὸς δὲ ἐς Αἴγυπτον διαβὰς Κλεομένην τε ἀπέκτεινεν, ὃν σατραπεύειν Αἰγύπτου κατέστησεν Ἀλέξανδρος, Περδίκκᾳ νομίζων εὔνουν καὶ δι' αὐτὸ οὐ πιστὸν αὑτῷ, καὶ Μακεδόνων τοὺς ταχθέντας τὸν Ἀλεξάνδρου νεκρὸν ἐς Αἰγὰς κομίζειν ἀνέπεισεν αὐτῷ παραδοῦναι. καὶ τὸν μὲν νόμῳ τῶν Μακεδόνων ἔθαπτεν ἐν Μέμφει, οἷα δὲ ἐπιστάμενος πολεμήσοντα Περδίκκαν Αἴγυπτον εἶχεν ἐν φυλακῇ. Περδίκκας δὲ ἐς μὲν τὸ εὐπρεπὲς τῆς στρατείας ἐπήγετο Ἀριδαῖον τὸν Φιλίππου καὶ παῖδα Ἀλέξανδρον ἐκ Ῥωξάνης τῆς Ὀξυάρτου γεγονότα καὶ Ἀλεξάνδρου, τῷ δὲ ἔργῳ Πτολεμαῖον ἐπεβούλευεν ἀφελέσθαι τὴν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλείαν. ἐξωσθεὶς δὲ Αἰγύπτου καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἔτι οὐχ ὁμοίως θαυμαζόμενος, διαβεβλημένος δὲ καὶ ἄλλως ἐς

4 τοὺς Μακεδόνας, ἀπέθανεν ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων. Πτολεμαῖον δ' αὐτίκα ἐς τὰ πράγματα ὁ Περδίκκου θάνατος ἐπέστησε· καὶ τοῦτο μὲν Σύρους καὶ Φοινίκην εἷλε, τοῦτο δὲ ἐκπεσόντα ὑπὸ Ἀντιγόνου καὶ φεύγοντα ὑπεδέξατο Σέλευκον τὸν Ἀντιόχου, καὶ αὐτὸς παρεσκευάζετο ὡς ἀμυνούμενος Ἀντίγονον. καὶ Κάσσανδρον τὸν Ἀντιπάτρου καὶ Λυσίμαχον βασιλεύοντα ἐν Θρᾴκῃ μεταχεῖν ἔπεισε τοῦ πολέμου, φυγὴν λέγων τὴν Σελεύκου, καὶ τὸν Ἀντίγονον φοβερόν σφισιν εἶναι πᾶσιν αὐ-

5 ξηθέντα. Ἀντίγονος δὲ τέως μὲν ἦν ἐν παρασκευῇ πολέμου, καὶ τὸν κίνδυνον οὐ παντάπασιν ἐθάῤῥει· ἐπεὶ δὲ ἐς Λιβύην ἐπύθετο στρατεύειν Πτολεμαῖον ἀφεστηκότων Κυρηναίων, αὐτίκα Σύρους καὶ Φοίνικας εἷλεν ἐξ ἐπιδρομῆς, παραδοὺς δὲ

3, 3. περδίκα P, qui ita solet. 5. τῶν] immo τῷ. 8. στρατιᾶς P. 11. ἐξεωθεὶς P.

Δημητρίῳ τῷ παιδί, ἡλικίαν μὲν νέῳ, φρονεῖν δὲ ἤδη δο-
κοῦντι, καταβαίνει ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. πρὶν δὲ ἢ καταβῆναι
πάλιν ἦγεν ὀπίσω τὴν στρατιάν, Δημήτριον ἀκούων ὑπὸ Πτο-
λεμαίου μάχῃ κεκρατῆσθαι. Δημήτριος δὲ οὔτε παντάπασιν ἐξει-
στήκει Πτολεμαίῳ τῆς χώρας, καί τινας τῶν Αἰγυπτίων λο-
χήσας διέφθειρεν οὐ πολλούς. τότε δὲ ἥκοντα Ἀντίγονον οὐχ
ὑπομείνας Πτολεμαῖος ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. διελθόν- 6
τος δὲ τοῦ χειμῶνος Δημήτριος πλεύσας ἐς Κύπρον Με-
νέλαον σατράπην Πτολεμαίου ναυμαχίᾳ καὶ αὖθις αὐτὸν Πτο-
λεμαῖον ἐπιδιαβάντα ἐνίκησεν. φυγόντα δὲ αὐτὸν ἐς Αἴγυπτον
Ἀντίγονός τε κατὰ γῆν καὶ ναυσὶν ἅμα ἐπολιόρκει καὶ Δημή-
τριος. Πτολεμαῖος δὲ ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου διέσωσεν
ὅμως τὴν ἀρχήν, στρατιᾷ τε ἀντικαθήμενος ἐπὶ Πηλουσίῳ καὶ
τριήρεσιν ἀμυνόμενος ἅμα ἐκ τοῦ ποταμοῦ. Ἀντίγονος δὲ Αἴ-
γυπτον μὲν αἱρήσειν ἐκ τῶν παρόντων οὐδεμίαν ἔτι εἶχεν ἐλ-
πίδα, Δημήτριον δὲ ἐπὶ Ῥοδίους στρατιᾷ πολλῇ καὶ ναυσὶν
ἔστειλεν, ὡς εἴ οἱ προσγένοιτο ἡ νῆσος ὁρμητηρίῳ χρήσεσθαι
πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἐλπίζων. ἀλλὰ αὐτοί τε οἱ Ῥόδιοι τολ-
μήματα καὶ ἐπιτεχνήσεις παρέσχοντο εἰς τοὺς πολιορκοῦντας, καὶ
Πτολεμαῖός σφισιν, ἐς ὅσον δυνάμεως ἧκε, συνήρατο ἐς τὸν
πόλεμον. Ἀντίγονος δὲ Ῥόδου τε ἁμαρτὼν καὶ Αἰγύπτου 7
πρότερον, οὐ πολλῷ τούτων ὕστερον ἀντιτάξασθαι Λυσιμάχῳ τολ-
μήσας καὶ Κασσάνδρῳ τε καὶ τῇ Σελεύκου στρατιᾷ τῆς δυνά-
μεως ἀπώλεσε τὸ πολύ, καὶ αὐτὸς ἀπέθανε ταλαιπωρήσας
μάλιστα τῷ μήκει τοῦ πρὸς Εὐμένη πολέμου. τῶν δὲ βασιλέων
τῶν καθελόντων Ἀντίγονον ἀνοσιώτατον κρίνω γενέσθαι Κάσ-
σανδρον, ὃς δι' Ἀντιγόνου τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἀνασωσά-
μενος πολεμήσων ἦλθεν ἐπ' ἄνδρα εὐεργέτην. ἀποθανόν- 8
τος δὲ Ἀντιγόνου Πτολεμαῖος Σύρους τε αὖθις καὶ Κύπρον
εἷλε, κατήγαγε δὲ καὶ Πύῤῥον ἐς τὴν Θεσπρωτίδα ἤπειρον.
Κυρήνης δὲ ἀποστάσης, Μάγας Βερενίκης υἱὸς Πτολεμαίῳ
τότε συνοικούσης ἔτει πέμπτῳ μετὰ τὴν ἀπόστασιν εἷλε Κυρή-
νην. εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος ἀληθεῖ λόγῳ Φιλίππου τοῦ Ἀμύν-
του παῖς ἦν, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς ἐς τὰς γυναῖκας κατὰ τὸν πα-
τέρα κεκτημένος, ὃς Εὐρυδίκῃ τῇ Ἀντιπάτρου συνοικῶν ὄντων

6, 6. δὲ ἐπαναφικόμενος P. 11. προσγένηται P.

οἱ παίδων Βερενίκης εἰς ἔρωτα ἦλθεν, ἣν Ἀντίπατρος Εὐρυδίκῃ συνέπεμψεν ἐς Αἴγυπτον. ταύτης τῆς γυναικὸς ἐρασθεὶς παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐποιήσατο, καὶ ὡς ἦν οἱ πλησίον ἡ τελευτή, Πτολεμαῖον ἀπέλιπεν Αἰγύπτου βασιλεύειν, ἀφ' οὗ καὶ Ἀθηναίοις ἐστὶν ἡ φυλή, γεγονότα ἐκ Βερενίκης ἀλλ' οὐκ ἐκ τῆς Ἀντιπάτρου θυγατρός.

7 Οὗτος ὁ Πτολεμαῖος Ἀρσινόης ἀδελφῆς ἀμφοτέρωθεν ἐρασθεὶς ἔγημεν αὐτήν, Μακεδόσιν οὐδαμῶς ποιῶν νομιζόμενα, Αἰγυπτίοις μέντοι ὧν ἦρχεν. δεύτερα δὲ ἀδελφὸν ἀπέκτεινεν Ἀργαῖον ἐπιβουλεύοντα, ὡς λέγεται. καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου νεκρὸν οὗτος ὁ καταγαγὼν ἦν ἐκ Μέμφιδος. ἀπέκτεινε δὲ καὶ ἄλλον ἀδελφὸν γεγονότα ἐξ Εὐρυδίκης, Κυπρίους ἀφιστάντα αἰσθόμενος. Μάγας δὲ ἀδελφὸς ὁμομήτριος Πτολεμαίου παρὰ Βερενίκης '''τῆς μητρὸς ἀξιωθεὶς ἐπιτροπεύειν Κυρήνην (ἐγεγόνει δὲ ἐκ Φιλίππου τῇ Βερενίκῃ, Μακεδόνος μέν, ἄλλως δὲ ἀγνώστου καὶ ἑνὸς τοῦ δήμου) τότε δὲ οὗτος ὁ Μάγας ἀποστήσας
2 Πτολεμαίου Κυρηναίους ἤλαυνεν ἐπ' Αἴγυπτον. καὶ Πτολεμαῖος μὲν τὴν ἐσβολὴν φραξάμενος ἐπέμενεν ἐπιόντας Κυρηναίους, Μάγᾳ δὲ ἀπαγγέλλεται καθ' ὁδὸν ἀφεστηκέναι Μαρμαρίδας· εἰσὶ δὲ Λιβύων οἱ Μαρμαρίδαι τῶν νομάδων. καὶ τότε μὲν ἐς Κυρήνην ἀπηλλάσσετο· Πτολεμαῖον δὲ ὡρμημένον διώκειν αἰτία τοιάδε ἐπέσχεν. ἡνίκα παρεσκευάζετο ἐπιόντα ἀμύνεσθαι Μάγαν, ξένους ἐπηγάγετο καὶ ἄλλους καὶ Γαλάτας ἐς τετρακισχιλίους· τούτους λαβὼν ἐπιβουλεύοντας καταχεῖν Αἴγυπτον, ἀνήγαγε σφᾶς ἐς νῆσον ἔρημον διὰ τοῦ ποταμοῦ. καὶ οἱ
3 μὲν ἐνταῦθα ἀπώλοντο ὑπό τε ἀλλήλων καὶ τοῦ λιμοῦ· Μάγας δὲ ἤδη γυναῖκα ἔχων Ἀπάμην Ἀντιόχου τοῦ Σελεύκου θυγατέρα, ἔπεισεν Ἀντίοχον παραβάντα ἃς ὁ πατήρ οἱ Σέλευκος ἐποιήσατο συνθήκας πρὸς Πτολεμαῖον, ἐλαύνειν ἐπ' Αἴγυπτον. ὡρμημένου δὲ Ἀντιόχου στρατεύειν, Πτολεμαῖος διέπεμψεν ἐς ἅπαντας ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος, τοῖς μὲν ἀσθενεστέροις λῃσταῖς κατατρέχειν τὴν γῆν, οἳ δὲ ἦσαν δυνατώτεροι στρατιᾷ κατεῖργεν, ὥστε Ἀντιόχῳ μήποτε ἐγγενέσθαι στρατεύειν ἐπ' Αἴγυπτον. οὗτος ὁ Πτολεμαῖος καὶ πρότερον εἴρηταί μοι ὡς ναυτικὸν ἔστειλεν ἐς τὴν Ἀθηναίων συμμαχίαν ἐπ' Ἀντι-

4. ἀπέλειπεν P. 3, 5. διέπεμπεν P. 10. ναυμαχίαν P.

γονον καὶ Μακεδόνας· ἀλλὰ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲν μέγα ἐγένετο
ἐς σωτηρίαν Ἀθηναίοις. οἱ δέ οἱ παῖδες ἐγένοντο ἐξ Ἀρσι-
νόης οὐ τῆς ἀδελφῆς, Λυσιμάχου δὲ θυγατρός· τὴν δέ οἱ
'''συνοικήσασαν ἀδελφὴν κατέλαβεν ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν
ἄπαιδα, καὶ νομός ἐστιν ἀπ' αὐτῆς Ἀρσινοΐτης Αἰγυπτίοις.

Ἀπαιτεῖ δὲ ὁ λόγος δηλῶσαι καὶ τὰ ἐς Ἄτταλον ἔχοντα, 8
ὅτι καὶ οὗτος τῶν ἐπωνύμων ἐστὶν Ἀθηναίοις. ἀνὴρ Μακεδὼν
Δόκιμος ὄνομα, στρατηγὸς Ἀντιγόνου, Λυσιμάχῳ παραδοὺς
ὕστερον αὑτὸν καὶ τὰ χρήματα, Φιλέταιρον Παφλαγόνα εἶχεν
εὐνοῦχον. ὅσα μὲν δὴ Φιλεταίρῳ πεπραγμένα ἐς τὴν ἀπόστα-
σίν ἐστι τὴν ἀπὸ Λυσιμάχου, καὶ ὡς Σέλευκον ἐπηγάγετο, ἔσται
μοι τῶν ἐς Λυσίμαχον παρενθήκη· ὁ δὲ Ἄτταλος Ἀττά-
λου μὲν παῖς ὢν ἀδελφιδοῦς δὲ Φιλεταίρου, τὴν ἀρχὴν Εὐ-
μένους παραδόντος ἔσχεν ἀνεψιοῦ. μέγιστον δέ ἐστίν οἱ τῶν ἔργων·
Γαλάτας γὰρ ἐς τὴν γῆν, ἣν ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, ἀναφυγεῖν
ἠνάγκασεν ἀπὸ θαλάσσης.

Μετὰ δὲ τὰς εἰκόνας τῶν ἐπωνύμων ἐστὶν ἀγάλματα 2
θεῶν, Ἀμφιάραος καὶ Εἰρήνη φέρουσα Πλοῦτον παῖδα. ἐν-
ταῦθα Λυκοῦργός τε κεῖται χαλκοῦς ὁ Λυκόφρονος καὶ Καλλίας,
ὃς πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν Ξέρξου τοῖς Ἕλλησιν, ὡς Ἀθηναίων
οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἔπραξε τὴν εἰρήνην. ἔστι δὲ καὶ Δη-
μοσθένης, ὃν ἐς Καλαυρίαν Ἀθηναῖοι τὴν πρὸ Τροιζῆνος
νῆσον ἠνάγκασαν ἀποχωρῆσαι, δεξάμενοι δὲ ὕστερον διώκουσιν
αὖθις μετὰ τὴν ἐν Λαμίᾳ πληγήν. Δημοσθένης δὲ ὡς τὸ 3
δεύτερον ἔφυγε, περαιοῦται καὶ τότε ἐς τὴν Καλαυρίαν, ἔνθα
δὴ πιὼν φάρμακον ἐτελεύτησεν· φυγάδα τε '''Ἕλληνα μόνον
τοῦτον Ἀντιπάτρῳ καὶ Μακεδόσιν οὐκ ἀνήγαγεν Ἀρχίας. ὁ
δὲ Ἀρχίας οὗτος Θούριος ὢν ἔργον ἤρατο ἀνόσιον· ὅσοι Μα-
κεδόσιν ἔπραξαν ἐναντία πρὶν ἢ τοῖς Ἕλλησι τὸ πταῖσμα ἐν
Θετταλίᾳ γενέσθαι, τούτους ἦγεν Ἀρχίας Ἀντιπάτρῳ δώσοντας
δίκην. Δημοσθένει μὲν ἡ πρὸς Ἀθηναίους ἄγαν εὔνοια ἐς
τοῦτο ἐχώρησεν· εὖ δέ μοι λελέχθαι δοκεῖ ἄνδρα ἀφειδῶς ἐκ-
πεσόντα ἐς πολιτείαν καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου μή-
ποτε καλῶς τελευτῆσαι.

1, 2. ὅτι] ἔτι P. correxit Claviger. 6. πρὸς Γ. 8. παῖς ἦν ἀδελφοῦ φιλεταίρῳ δὲ τὴν P. 2, 2. Πλοῦτον Facius: codices πλούτωνα.

4 Τῆς δὲ τοῦ Δημοσθένους εἰκόνος πλησίον Ἄρεώς ἐστιν ἱερόν, ἔνθα ἀγάλματα δύο μὲν Ἀφροδίτης κεῖται, τὸ δὲ τοῦ Ἄρεως ἐποίησεν Ἀλκαμένης, τὴν δὲ Ἀθηνᾶν ἀνὴρ Πάριος, ὄνομα δὲ αὐτῷ Λοκρός. ἐνταῦθα καὶ Ἐνυοῦς ἄγαλμά ἐςιν, ἐποίησαν δὲ οἱ παῖδες οἱ Πραξιτέλους. περὶ δὲ τὸν ναὸν ἑςᾶσιν Ἡρακλῆς καὶ Θησεὺς καὶ Ἀπόλλων ἀναδέμενος ταινίᾳ τὴν κόμην· ἀνδριάντες δὲ Καλάδης Ἀθηναίοις, ὡς λέγεται, νόμους γράψας, καὶ Πίνδαρος ἄλλα τε εὑρόμενος παρὰ Ἀθη-
5 ναίων καὶ τὴν εἰκόνα, ὅτι σφᾶς ἐπῄνεσεν ᾆσμα ποιήσας. οὐ πόῤῥω δὲ ἑςᾶσιν Ἁρμόδιος καὶ Ἀριςογείτων οἱ κτείναντες Ἵππαρχον· αἰτία δὲ ἥτις ἐγένετο, καὶ τὸ ἔργον ὅντινα τρόπον ἔπραξαν, ἑτέροις ἐςὶν εἰρημένα. τῶν δὲ ἀνδριάντων οἱ μὲν εἰσι Κριτίου τέχνη, τοὺς δὲ ἀρχαίους ἐποίησεν Ἀντήνωρ. Ξέρξου δέ, ὡς εἷλεν Ἀθήνας ἐκλιπόντων τὸ ἄςυ Ἀθηναίων, ἀπαγαγομένου καὶ τούτους ἅτε λάφυρα, κατέπεμψεν ὕςερον Ἀθηναίοις Ἀντίοχος.

6 Τοῦ θεάτρου δὲ ὃ καλοῦσιν ᾠδεῖον, ἀνδριάντες πρὸ τῆς ἐσόδου βασιλέων εἰσὶν Αἰγυπτίων. ὀνόματα μὲν δὴ κατὰ τὰ αὐτὰ Πτολεμαῖοί σφισιν, ἄλλῃ δὲ ἐπίκλησις ἄλλῳ· καὶ γὰρ φιλομήτορα καλοῦσι, καὶ φιλάδελφον ἕτερον, τὸν δὲ τοῦ Λάγου σωτῆρα, παραδόντων Ῥοδίων τὸ ὄνομα. τῶν δὲ ἄλλων ὁ μὲν φιλάδελφός ἐςιν οὗ καὶ πρότερον μνήμην ἐν τοῖς ἐπωνύμοις ἐποιησάμην· πλησίον δέ οἱ καὶ Ἀρσινόης τῆς ἀδελφῆς ἐςὶν εἰ-
9 κών. ὁ δὲ φιλομήτωρ καλούμενος ὄγδοος μέν ἐςιν ἀπόγονος Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, τὴν δὲ ἐπίκλησιν ἔσχεν ἐπὶ χλευασμῷ· οὐ γάρ τινα τῶν βασιλέων μισηθέντα ἴσμεν ἐς τοσόνδε ὑπὸ μητρός, ὃν πρεσβύτατον ὄντα τῶν παίδων ἡ μήτηρ οὐκ εἴα καλεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχήν, πρότερον δὲ ἐς Κύπρον ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεμφθῆναι πράξασα. τῆς δὲ ἐς τὸν παῖδα τῇ Κλεοπάτρᾳ δυσνοίας λέγουσιν ἄλλας τε αἰτίας, καὶ ὅτι Ἀλέξανδρον τὸν νεώτερον τῶν παίδων κατήκοον ἔσεσθαι μᾶλλον ἤλπιζε. καὶ
2 διὰ τοῦτο ἑλέσθαι βασιλέα Ἀλέξανδρον ἔπειθεν Αἰγυπτίους. ἐναντιουμένου δέ οἱ τοῦ πλήθους, δευτέρα ἐς τὴν Κύπρον ἔςειλεν Ἀλέξανδρον, ςρατηγὸν μὲν τῷ λόγῳ, τῷ δὲ ἔργῳ δι' αὐτοῦ Πτολεμαίῳ θέλουσα εἶναι φοβερωτέρα. τέλος δὲ κατατρώσασα

4, 14. ἐπαγομένου codices. 5, 7. κατέπεμψεν P.

ὃς μάλιϛα τῶν εὐνέχων ἐνόμιζεν εὔνες, ἐπήγετο σφᾶς ἐς τὸ πλῆθος ὡς αὐτή τε ἐπιβελευθεῖσα ὑπὸ Πτολεμαίε καὶ τοὺς εὐνέχους τοιαῦτα ὑπ' ἐκείνου παθόντας. οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς ὥρμησαν μὲν ὡς ἀποκτενῦντες τὸν Πτολεμαῖον, ὡς δὲ σφᾶς ἔφθασεν ἐπιβὰς νεὼς, Ἀλέξανδρον ἧκοντα ἐκ Κύπρε ποιῦνται βασιλέα. Κλεοπάτραν δὲ περιῆλθεν ἡ δίκη τῆς Πτολεμαίε 5
φυγῆς ἀποθανῦσαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρε, ὃν αὐτὴ βασιλεύειν ἔπραξεν Αἰγυπτίων. τῦ δὲ ἔργε φωραθέντος καὶ Ἀλεξάνδρε φόβῳ τῶν πολιτῶν φεύγοντος, ὅτω Πτολεμαῖος κατῆλθε καὶ τὸ δεύτερον ἔσχεν Αἴγυπτον, καὶ Θηβαίοις ἐπολέμησεν ἀποστᾶσι, παραϛησάμενος δὲ ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἀπόϛασιν ἐκάκωσεν, ὡς μηδὲ ὑπόμνημα λειφθῆναι Θηβαίοις τῆς ποτὲ εὐδαιμονίας προελθόσης εἰς τοσῦτον ὡς ὑπερβαλέσθαι πλέτῳ τοὺς Ἑλλήνων πολυχρημάτες, τό τε ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀρχομενίες. Πτολεμαῖον μὲν ὖν ὀλίγῳ τέτων ὕϛερον ἐπέλαβε μοῖρα ἡ καθήκεσα· Ἀθηναῖοι δὲ ὑπ' αὐτῦ παθόντες εὖ πολλά τε καὶ ὲκ ἄξια ἐξηγήσεως χαλκῦν καὶ αὐτὸν καὶ Βερενίκην ἔθηκαν, ἣ μόνη γνησία οἱ τῶν παίδων ἦν. μετὰ δὲ τὲς Αἰγυ- 4
πτίες Φίλιππός τε καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππε κεῖνται· τέτοις μείζονα ὑπῆρχέ πως ἢ ἄλλε πάρεργα εἶναι λόγε. τοῖς μὲν ὖν ἀπ' Αἰγύπτε τιμῇ τε ἀληθεῖ καὶ εὐεργέταις ὖσι γεγόνασιν αἱ δωρεαί, Φιλίππῳ δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ κολακείᾳ μᾶλλον ἐς αὐτὲς τῦ πλήθες, ἐπεὶ καὶ Λυσίμαχον ὲκ εὐνοίᾳ τοσῦτον ὡς ἐς τὰ παρόντα χρήσιμον νομίζοντες ἀνέθηκαν.

Ὁ δὲ Λυσίμαχος ἔτος γένος τε ἦν Μακεδὼν καὶ Ἀλεξάν- 5
δρε δορυφόρος, ὃν Ἀλέξανδρός ποτε ὑπ' ὀργῆς λέοντι ὁμῦ καθείρξας ἐς οἴκημα κεκρατηκότα εὗρε τῦ θηρίε. τά τε ὖν ἄλλα ἤδη διετέλει θαυμάζων, καὶ Μακεδόνων ὁμοίως τοῖς ἀρίϛοις ἦγεν ἐν τιμῇ. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρε Θρακῶν ἐβασίλευεν ὁ Λυσίμαχος τῶν προσοίκων Μακεδόσιν, ὅσων ἦρχεν Ἀλέξανδρος καὶ ἔτι πρότερον Φίλιππος· εἴεν δ' ἂν ὗτοι τῦ Θρακίε μοῖρα ὲ μεγάλη. Θρακῶν δὲ τῶν πάντων ὲδένες πλείες εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοί, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἓν ἀντεξετάζοντι· καὶ διὰ τῦτο ὲδεὶς πω πρότερος Θρᾶκας Ῥωμαίων κατεϛρέψατο ἀθρόες. Ῥωμαίοις δὲ Θρᾴκη τε πᾶσά ἐϛιν ὑποχείριος, καὶ Κελτῶν ὅσον μὲν ἀχρεῖον νομίζεσι διά τε ὑπερβάλλον ψῦχος καὶ γῆς φαυ-

4, 5. κολακίας P. 5, 1. μακεδόνων P.

λότητα, ἑκουσίως παρῶπταί σφισι, τὰ δὲ ἀξιόκτητα ἔχουσι ϗ
6 τούτων. τότε δὲ ὁ Λυσίμαχος πρώτοις τῶν περιοίκων ἐπολέμησεν Ὀδρύσαις, δεύτερα δὲ ἐπὶ Δρομιχαίτην ϗ Γέτας ἐστράτευσεν. '''οἷα δὲ ἀνδράσι συμβαλὼν οὐκ ἀπείροις πολέμων, ἀριθμῷ δὲ καὶ πολὺ ὑπερβεβληκόσιν, αὐτὸς μὲν ἐς τὸ ἔσχατον ἐλθὼν κινδύνου διέφυγεν, ὁ δέ οἱ παῖς Ἀγαθοκλῆς συστρατευόμενος τότε πρῶτον ὑπὸ τῶν Γετῶν ἑάλω. Λυσίμαχος δὲ ϗ ὕστερον προσπταίσας μάχαις, ϗ τὴν ἅλωσιν τοῦ παιδὸς οὐκ ἐν παρέργῳ ποιούμενος, συνέθετο πρὸς Δρομιχαίτην εἰρήνην, τῆς τε ἀρχῆς τῆς αὐτοῦ τὰ πέραν Ἴστρου παρεὶς τῷ Γέτῃ καὶ θυγατέρα συνοικίσας ἀνάγκῃ τὸ πλέον. οἱ δὲ οὐκ Ἀγαθοκλέα, Λυσίμαχον δὲ αὐτὸν ἁλῶναι λέγουσιν, ἀνασωθῆναι δὲ Ἀγαθοκλέους τὰ πρὸς τὸν Γέτην ὑπὲρ αὐτοῦ πράξαντος. ὡς δ' ἐπανῆλθεν, Ἀγαθοκλεῖ Λυσάνδραν γυναῖκα ἠγάγετο, Πτο-
7 λεμαίου τε τοῦ Λάγου ϗ Εὐρυδίκης οὖσαν. διέβη δὲ καὶ ναυσὶν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν Ἀντιγόνου συγκαθεῖλε. συνῴκισε δὲ ϗ Ἐφεσίων ἄχρι θαλάσσης τὴν νῦν πόλιν, ἐπαγαγόμενος ἐς αὐτὴν Λεβεδίους τε οἰκήτορας ϗ Κολοφωνίους, τὰς δὲ ἐκείνων ἀνελὼν πόλεις, ὡς Φοίνικα ἰάμβων ποιητὴν Κολοφώνιον θρηνῆσαι τὴν ἅλωσιν. Ἑρμησιάναξ δὲ ὁ τὰ ἐλεγεῖα γράψας οὐκέτι (ἐμοὶ δοκεῖν) περιῆν· πάντως γάρ που καὶ αὐτὸς ἂν ἐπὶ ἁλούσῃ Κολοφῶνι ὠδύρατο. Λυσίμαχος δὲ καὶ ἐς πόλεμον πρὸς Πύῤῥον κατέστη τὸν Αἰακίδου. φυλάξας δὲ ἐξ Ἠπείρου ἀπιόντα, οἷα δὴ τὰ πολλὰ ἐκεῖνος ἐπλανᾶτο, τήν τε ἄλλην ἐλεηλάτησεν Ἤπειρον καὶ ἐπὶ τὰς θήκας ἦλθε τῶν
8 βασιλέων. τὰ δὲ ἐντεῦθεν ἐμοί ἐστιν οὐ πιστά, Ἱερώνυμος δὲ ἔγραψε Καρδιανὸς Λυσίμαχον τὰς θήκας τῶν νεκρῶν ἀνελόντα τὰ ὀστᾶ ἐκρῖψαι. ὁ δὲ Ἱερώνυμος οὗτος ἔχει μὲν ϗ ἄλλως δόξαν πρὸς ἀπέχθειαν γράψαι τῶν βασιλέων πλὴν Ἀντιγόνου, τούτῳ δὲ οὐ δικαίως χαρίζεσθαι· τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς τάφοις τῶν Ἠπειρωτῶν παντάπασίν ἐστι φανερὸς ἐπήρειαν συνθείς, '''ἄνδρα Μακεδόνα θήκας νεκρῶν ἀνελεῖν. χωρὶς δὲ ἠπίστατο δή που ϗ Λυσίμαχος οὐ Πύῤῥου σφᾶς προγόνους μόνον ἀλλὰ ϗ Ἀλεξάνδρου τοὺς αὐτοὺς τούτους ὄντας· ϗ γὰρ Ἀλέξανδρος Ἠπειρώτης τε ἦν ϗ τῶν Αἰακιδῶν τὰ πρὸς μητρός. ἥ τε ὕστερον Πύῤῥου

6, 4. πολὺν P. 5. ἐνστρατευόμενος P. 12. δὲ πᾶν ἦλθεν P.
7, 7. πάντως MV, πάντα P.

πρὸς Λυσίμαχον συμμαχία δηλοῖ καὶ πολεμήσασιν ἀδιάλλακτόν γε οὐδὲν πρὸς ἀλλήλους γενέσθαι σφίσι. τῷ δὲ Ἱερωνύμῳ τάχα μέν πού καὶ ἄλλα ἦν ἐς Λυσίμαχον ἐγκλήματα, μέγιστον δὲ ὅτι τὴν Καρδιανῶν πόλιν ἀνελὼν Λυσιμαχίαν ἀντ᾽ αὐτῆς ᾤκισεν ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ τῆς Θρᾳκίας χεῤῥονήσου.

10 Λυσιμάχῳ δὲ ἐπὶ μὲν Ἀριδαίου βασιλεύοντος καὶ ὕστερον Κασσάνδρου καὶ τῶν παίδων φιλία διέμεινε πρὸς Μακεδόνας· περιελθούσης δὲ ἐς Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου τῆς ἀρχῆς, ἐνταῦθα ἤδη Λυσίμαχος πολεμήσεσθαι ἤλπιζεν ὑπὸ Δημητρίου καὶ αὐτὸς ἄρχειν ἦρξε πολέμου, πατρῷον ἐπιστάμενος ὄν Δημητρίῳ προσπεριβάλλεσθαί τι ἐθέλειν, καὶ ἅμα ὁρῶν αὐτὸν παρελθόντα ἐς Μακεδονίαν μετάπεμπτον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Κασσάνδρου, ὡς δὲ ἀφίκετο, αὐτόν τε Ἀλέξανδρον φονεύσαντα καὶ ἔχοντα ἀντ᾽ ἐκείνου τὴν Μακεδόνων ἀρχήν. τούτων 2 ἕνεκα Δημητρίῳ συμβαλὼν πρὸς Ἀμφιπόλει παρ᾽ ὀλίγον μὲν ἦλθεν ἐκπεσεῖν Θρᾴκης, ἀμύναντος δέ οἱ Πύῤῥου τήν τε Θρᾴκην κατέσχε καὶ ὕστερον ἐπῆρξε Νεστίων καὶ Μακεδόνων. τὸ δὲ πολὺ Μακεδονίας αὐτὸς Πύῤῥος κατεῖχε, δυνάμει τε ἥκων ἐξ Ἠπείρου καὶ πρὸς Λυσίμαχον ἐν τῷ παρόντι ἔχων ἐπιτηδείως. Δημητρίου δὲ διαβάντος ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ Σελεύκῳ πολεμοῦντος, ὅσον μὲν χρόνον ἀντεῖχε τὰ Δημητρίου, διέμεινεν ἡ Πύῤῥου καὶ Λυσιμάχου συμμαχία, γενομένου δὲ ἐπὶ Σελεύκῳ Δημητρίου Λυσιμάχῳ καὶ Πύῤῥῳ διελύθη ἡ φιλία, καὶ καταστάντων ἐς πόλεμον Λυσίμαχος Ἀντιγόνῳ τε τῷ Δημητρίου καὶ αὐτῷ Πύῤῥῳ πολεμήσας ἐκράτησε παρὰ πολύ, καὶ Μακεδονίαν ἔσχεν ἀναχωρῆσαι Πύῤῥον βιασάμενος ἐς τὴν Ἤπειρον. εἰώθασι δὲ ἀνθρώποις φύεσθαι δι᾽ ἔρωτα πολλαὶ 3 συμφοραί. Λυσίμαχος γὰρ ἡλικίᾳ τε ἤδη προήκων, καὶ ἐς τοὺς παῖδας αὐτός τε νομιζόμενος εὐδαίμων καὶ Ἀγαθοκλεῖ παίδων ὄντων ἐκ Λυσάνδρας, Ἀρσινόην ἔγημεν ἀδελφὴν Λυσάνδρας. ταύτην τὴν Ἀρσινόην φοβουμένην ἐπὶ τοῖς παισί, μὴ Λυσιμάχου τελευτήσαντος ἐπ᾽ Ἀγαθοκλεῖ γένωνται, τούτων εἵνεκα Ἀγαθοκλεῖ ἐπιβουλεῦσαι λέγεται. ἤδη δὲ ἔγραψαν καὶ ὡς Ἀγαθοκλέους ἀφίκοιτο ἐς ἔρωτα ἡ Ἀρσινόη, ἀποτυγχάνουσα δὲ ἐπὶ τῷ βουλεῦσαι λέγουσιν Ἀγαθοκλεῖ θάνατον. λέγουσι δὲ καὶ

1, 2. κασάνδρου P. 2, 4. ἐπῆρξεν ἐστίων P. 9. διέμενεν P. 12. πολὺ δὲ καὶ P. 3, 9. ἐπιβουλεῦσαι vulgo, absque articulo. qui lacunam prodit.

ὡς Λυσίμαχος αἴσθοιτο ὕστερον τὰ τολμηθέντα ὑπὸ τῆς γυ-
ναικός, εἶναι δὲ οὐδὲν ἔτι οἱ πλέον ἠρημωμένῳ φίλων ἐς τὸ
4 ἔσχατον. ὡς γὰρ δὴ τότε ὁ Λυσίμαχος ἀνελεῖν τὸν Ἀγαθοκλέα
Ἀρσινόῃ παρῆκε, Λυσάνδρα παρὰ Σέλευκον ἐκδιδράσκει, τούς
τε παῖδας ἅμα ἀγομένη καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς αὐτῆς, οἷς περι-
ελθὸν τοῦτο ἐς Πτολεμαῖον καταφεύγουσι. τούτοις ἐκδιδράσκουσι
παρὰ Σέλευκον καὶ Ἀλέξανδρος ἠκολούθησεν, υἱὸς μὲν Λυσι-
μάχου, γεγονὼς δὲ ἐξ Ὀδρυσιάδος γυναικός. οὗτοί τε οὖν ἐς
Βαβυλῶνα ἀναβεβηκότες ἱκέτευον Σέλευκον ἐς πόλεμον πρὸς
Λυσίμαχον καταστῆναι· ϗ Φιλέταιρος ἅμα, ᾧ τὰ χρήματα
ἐπετέτραπτο Λυσιμάχου, τῇ τε Ἀγαθοκλέους τελευτῇ χαλεπῶς
φέρων καὶ τὰ παρὰ τῆς Ἀρσινόης ὕποπτα ἡγούμενος κατα-
λαμβάνει Πέργαμον τὴν ὑπὲρ Καΐκου, πέμψας δὲ κήρυκα
5 τά τε χρήματα καὶ αὑτὸν ἐδίδου Σελεύκῳ. Λυσίμαχος δὲ
ταῦτα πάντα πυνθανόμενος ἔφθη διαβὰς ἐς τὴν Ἀσίαν, ϗ
ἄρξας αὐτὸς πολέμου συμβαλών τε Σελεύκῳ παρὰ πολύ τε
ἐκρατήθη καὶ αὐτὸς ἀπέθανεν. Ἀλέξανδρος δέ, ὃς ἐκ τῆς
[γυναικὸς] Ὀδρυσίδος ἐγεγόνει οἱ, πολλὰ Λυσάνδραν παραιτη-
σάμενος ἀναιρεῖταί τε, καὶ ὕστερον τούτων ἐς Χερρόνησον κο-
μίσας ἔθαψεν, ἔνθα ἔτι ϗ νῦν ἐστὶν οἱ φανερὸς ὁ τάφος, Καρ-
δίας τε μεταξὺ κώμης ϗ Πακτύας. τὰ μὲν οὖν Λυσιμάχου
τοιαῦτα ἐγένετο.

11 Ἀθηναίοις δὲ εἰκὼν ἐστι ϗ Πύρρου. οὗτος ὁ Πύρρος Ἀλε-
ξάνδρῳ προσῆκεν οὐδέν, εἰ μὴ ὅσα κατὰ γένος. Αἰακίδου γὰρ τοῦ
Ἀρύββου Πύρρος ἦν, Ὀλυμπιάδος δὲ Ἀλέξανδρος τῆς Νεο-
πτολέμου· Νεοπτολέμῳ δὲ ϗ Ἀρύββᾳ πατὴρ ἦν Ἀλκέτας ὁ
Θαρύπου. ἀπὸ δὲ Θαρύπου ἐς Πύρρον τὸν Ἀχιλλέως πέντε
ἀνδρῶν καὶ δέκα εἰσὶ γενεαί· πρῶτος γὰρ δὴ οὗτος ἁλούσης Ἰλίου
τὴν μὲν ἐς Θεσσαλίαν ὑπερεῖδεν ἀναχώρησιν, ἐς δὲ τὴν Ἤπει-
ρον κατάρας ἐνταῦθα ἐκ τῶν Ἑλένου χρησμῶν ᾤκησε. καί οἱ
παῖς ἐκ μὲν Ἑρμιόνης ἐγένετο οὐδείς, ἐξ Ἀνδρομάχης δὲ Μο-
λοσσὸς ϗ Πίελος καὶ νεώτατος ὁ Πέργαμος. ἐγένετο δὲ καὶ
Ἑλένῳ Κεστρῖνος· τούτῳ γὰρ Ἀνδρομάχη συνῴκησεν ἀποθα-
2 νόντος ἐν Δελφοῖς Πύρρου. Ἑλένου δέ, ὡς ἐτελεύτα, Μολοσσῷ

v. 2. εἰρημένῳ φίλον codices. correxit Xylander. 4, 5. ἀδ. τῆς αὐτῆς οἱ P. 5, 6. τοῦτον P. 7. φανερῶς P. 1, 4. ὁ θάρυπος P. 10. πύελος P.

τῷ Πύῤῥου παραδόντος τὴν ἀρχήν, Κεῤῥῖνος μὲν σὺν τοῖς
ἐθέλουσιν Ἠπειρωτῶν τὴν ὑπὲρ Θύαμιν ποταμὸν χώραν ἔχε,
Πέργαμος δὲ διαβὰς ἐς τὴν Ἀσίαν Ἄρειον δυναστεύοντα ἐν
τῇ Τευθρανίᾳ κτείνει μονομαχήσαντά (οἱ περὶ τῆς ἀρχῆς, καὶ
τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἔδωκε τὸ νῦν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ Ἀνδρομάχης
(ἠκολούθει γάρ οἱ) καὶ νῦν ἐστιν ἡρῷον ἐν τῇ πόλει. Πίελος
δὲ αὐτοῦ κατέμεινεν ἐν Ἠπείρῳ, καὶ ἐς πρόγονον τοῦτον ἀνέ-
βαινε Πύῤῥος τε ὁ Αἰακίδου καὶ οἱ πατέρες, ἀλλ' οὐκ ἐς Μο-
λοσσόν. ἦν δὲ ἄχρι μὲν Ἀλκέτου τοῦ Θαρύπου ἐφ' ἑνὶ βασιλεῖ 3
καὶ τὰ Ἠπειρωτῶν· οἱ δὲ Ἀλκέτου παῖδες, ὡς σφίσι στασιά-
σασι μετέδοξεν ἐπ' ἴσης ἄρχειν, αὐτοί τε πιστῶς ἔχοντες διέ-
μειναν ἐς ἀλλήλους, καὶ ὕστερον Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεοπτολέμου τε-
λευτήσαντος ἐν Λευκανοῖς, Ὀλυμπιάδος δὲ διὰ τὸν Ἀντι-
πάτρου φόβον ἐπανελθούσης ἐς Ἤπειρον, Αἰακίδης ὁ Ἀρύββου
τά τε ἄλλα διετέλει κατήκοος ὢν Ὀλυμπιάδι καὶ συνεστράτευσε
πολεμήσων Ἀριδαίῳ καὶ Μακεδόσιν, οὐκ ἐθελόντων ἕπεσθαι
τῶν Ἠπειρωτῶν. Ὀλυμπιάδος δέ, ὡς ἐπεκράτησεν, ἀνόσια 4
μὲν ἐργασαμένης καὶ ἐς τὸν Ἀριδαίου θάνατον, πολλῷ δὲ ἔτι
ἀνοσιώτερα ἐς ἄνδρας Μακεδόνας, καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάξια
ὕστερον ὑπὸ Κασσάνδρου παθεῖν νομισθείσης, Αἰακίδην οὖν
κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδ' αὐτοὶ διὰ τὸ Ὀλυμπιάδος ἔχθος ἐδέ-
χοντο Ἠπειρῶται, εὑρομένου δὲ ἀνὰ χρόνον παρὰ τούτων συγ-
γνώμην δεύτερα ἠναντιοῦτο Κάσσανδρος μὴ κατελθεῖν ἐς
Ἤπειρον. γενομένης δὲ Φιλίππου τε ἀδελφοῦ Κασσάνδρου καὶ
Αἰακίδου μάχης πρὸς Οἰνιάδαις, Αἰακίδην μὲν τρωθέντα κα-
τέλαβε μετ' οὐ πολὺ τὸ χρεών, Ἠπειρῶται δὲ Ἀλκέταν ἐπὶ 5
βασιλείᾳ κατεδέξαντο, Ἀρύββου μὲν παῖδα καὶ ἀδελφὸν Αἰα-
κίδου πρεσβύτερον, ἀκρατῆ δὲ ἄλλως θυμοῦ καὶ δι' αὐτὸ ἐξε-
λασθέντα ὑπὸ τοῦ πατρός. καὶ τότε ἥκων ἐξεμαίνετο εὐθὺς ἐς
τοὺς Ἠπειρώτας, ἐς ὃ νύκτωρ αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπα-
ναστάντες ἔκτειναν. ἀποκτείναντες δὲ τοῦτον Πύῤῥον τὸν Αἰα-
κίδου κατάγουσιν. ἥκοντι δὲ εὐθὺς ἐπεστράτευε Κάσσανδρος,
νέῳ τε ἡλικίᾳ ὄντι καὶ τὴν ἀρχὴν οὐ κατεσκευασμένῳ βεβαίως.
Πύῤῥος δὲ ἐπιόντων Μακεδόνων ἐς Αἴγυπτον παρὰ Πτολε-

v. 6. οἱ] ὧν codices. correxit Sylburgius. 3, 1. τοῦ idem: codices καὶ 6. ἐπ' P. ἀῤῥύβου P. 4, 3. ἐπ' P. 8. τε] δὲ P. 5, 1. ἀλκέσαν P. 5. ὃ] οἷ P.

μαῖον ἀναβαίνει τὸν Λάγου· καί οἱ Πτολεμαῖος γυναῖκά τ'
ἔδωκεν ἀδελφὴν ὁμομητρίαν τῶν αὐτοῦ παίδων, καὶ στόλῳ κα-
6 τήγαγεν Αἰγυπτίων. Πύῤῥος δὲ βασιλεύσας πρώτοις ἐπέθετο
Ἑλλήνων Κορκυραίοις, κειμένην τε ὁρῶν τὴν νῆσον πρὸ τῆς
αὐτοῦ χώρας, καὶ ἄλλοις ὁρμητήριον ἐφ' αὐτὸν οὐκ ἐθέλων
εἶναι. μετὰ δὲ ἁλοῦσαν Κόρκυραν ὅσα μὲν Λυσιμάχῳ πολε-
μήσας ἔπαθε, καὶ ὡς Δημήτριον ἐκβαλὼν Μακεδονίας ἦρξεν
ἐς ὃ αὖθις ἐξέπεσεν ὑπὸ Λυσιμάχου, τάδε μὲν τοῦ Πύῤῥου
μέγιστα ἐς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δεδήλωκεν ἤδη μοι τὰ ἐς Λυ-
7 σίμαχον ἔχοντα· Ῥωμαίοις δὲ οὐδένα Πύῤῥου πρότερον πολε-
μήσαντα ἴσμεν Ἕλληνα. Διομήδει μὲν γὰρ καὶ Ἀργείων τοῖς
σὺν αὐτῷ οὐδεμίαν ἔτι γενέσθαι πρὸς Αἰνείαν λέγεται μάχην·
Ἀθηναίοις δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἐλπίσασι καὶ Ἰταλίαν πᾶσαν
καταστρέψασθαι τὸ ἐν Συρακούσαις πταῖσμα ἐμποδὼν ἐγένετο
μὴ καὶ Ῥωμαίων λαβεῖν πεῖραν· Ἀλέξανδρος δὲ ὁ Νεοπτολέμου,
γένους τε ὢν Πύῤῥῳ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἡλικίᾳ πρεσβύτερος, ἀπο-
θανὼν ἐν Λευκανοῖς ἔφθη πρὶν ἐς χεῖρας ἐλθεῖν Ῥωμαίοις.
12 Οὕτω Πύῤῥος ἐστὶν ὁ πρῶτος ἐκ τῆς Ἑλλάδος τῆς πέραν
Ἰονίου διαβὰς ἐπὶ Ῥωμαίους. διέβη δὲ καὶ οὗτος ἐπαγομένων
Ταραντίνων. τούτοις γὰρ πρότερον ἔτι πρὸς Ῥωμαίους συνε-
στήκει πόλεμος· ἀδύνατοι δὲ κατὰ σφᾶς ὄντες ἀντισχεῖν, προϋ-
παρχούσης μὲν ἐς αὐτὸν εὐεργεσίας, ὅτι οἱ πολεμοῦντι τὸν πρὸς
Κόρκυραν πόλεμον ναυσὶ συνήραντο, μάλιστα δὲ οἱ πρέσβεις
τῶν Ταραντίνων ἀνέπεισαν τὸν Πύῤῥον τήν τε Ἰταλίαν δι-
δάσκοντες, ὡς εὐδαιμονίας εἵνεκα ἀντὶ πάσης εἴη τῆς Ἑλλά-
δος, καὶ ὡς οὐχ ὅσιον αὐτῷ παραπέμψαι σφᾶς φίλους τε καὶ
ἱκέτας ἐν τῷ παρόντι ἥκοντας. ταῦτα λεγόντων τῶν πρέσβεων
μνήμη τὸν Πύῤῥον τῆς ἁλώσεως ἐσῆλθε τῆς Ἰλίου, καί οἱ
κατὰ ταὐτὰ ἤλπιζε χωρήσειν πολεμοῦντι· στρατεύσειν γὰρ ἐπὶ
2 Τρώων ἀποίκους Ἀχιλλέως ὢν ἀπόγονος. ὡς δέ οἱ ταῦτα
ἤρεσκε, (διέμελλε γὰρ ἐπ' οὐδενὶ ὧν ἕλοιτο) αὐτίκα ναῦς τε
ἐπλήρου μακρὰς καὶ πλοῖα στρογγύλα εὐτρέπιζεν ἵππους καὶ ἄνδρας
ὁπλίτας ἄγειν. ἔστι δὲ ἀνδράσι βιβλία οὐκ ἐπιφανέσιν ἐς συγ-
γραφὴν ἔχοντα ἐπίγραμμα ἔργων ὑπομνήματα εἶναι. ταῦτα

v. 1. τ' ἔδωκεν Porsonus: codices δίδωκεν. 6, 7. ἐπ' P. 1, 6. κορκύρᾳ P. 2, 1. ταῦτα P. 5. ἔργων] τῶν Πύῤῥου ἔργων Loescherus.

ἐπιλεγομένῳ μοι μάλιστα ἐπῆλθε θαυμάσαι Πύῤῥου τόλμαν τε,
ἣν μαχόμενος αὐτός τε παρείχετο, καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς ἀεὶ μέλλου-
σιν ἀγῶσι πρόνοιαν· ὃς καὶ τότε περαιούμενος ναυσὶν ἐς Ἰτα-
λίαν Ῥωμαίους ἐλελήθει, καὶ ἥκων οὐκ εὐθὺς ἦν σφίσι φα-
νερός· γιγνομένης δὲ Ῥωμαίων πρὸς Ταραντίνους συμβολῆς,
τότε δὴ πρῶτον ἐπιφαίνεται σὺν τῷ στρατῷ, καὶ παρ' ἐλπίδα
σφίσι προσπεσὼν, ὡς τὸ εἰκός, ἐτάραξεν. ἅτε δὲ ἄριστα ἐπι- 3
στάμενος ὡς οὐκ ἀξιόμαχος εἴη πρὸς Ῥωμαίους, παρεσκευάζετο
ὡς τοὺς ἐλέφαντας ἐπαφήσων σφίσιν. ἐλέφαντας δὲ πρῶτος
μὲν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Ἀλέξανδρος ἐκτήσατο, Πῶρον καὶ
τὴν δύναμιν καθελὼν τὴν Ἰνδῶν· ἀποθανόντος δὲ Ἀλεξάν-
δρου καὶ ἄλλοι τῶν βασιλέων, καὶ πλείστους ἔσχεν Ἀντίγονος·
Πύῤῥῳ δὲ ἐκ τῆς μάχης ἐγεγόνει τῆς πρὸς Δημήτριον τὰ
θηρία αἰχμάλωτα. τότε δὲ ἐπιφανέντων αὐτῶν δεῖμα ἔλαβε
Ῥωμαίους, ἄλλο τι καὶ οὐ ζῷα εἶναι νομίσαντας. ἐλέφαντα γάρ, 4
ὅσα μὲν ἐς ἔργα καὶ ἀνδρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐκ παλαιοῦ δῆλοι
πάντες εἰδότες· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία, πρὶν ἢ διαβῆναι Μακε-
δόνας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, οὐδὲ ἑωράκεσαν ἀρχὴν πλὴν Ἰνδῶν
τε αὐτῶν καὶ Λιβύων καὶ ὅσοι πλησιόχωροι τούτοις. δηλοῖ δὲ καὶ
Ὅμηρος, ὃς βασιλεῦσι κλίνας μὲν καὶ οἰκίας τοῖς εὐδαιμο-
νεστέροις αὐτῶν ἐλέφαντι ἐποίησε κεκοσμημένας, θηρίου δὲ
ἐλέφαντος μνήμην οὐδεμίαν ἐποιήσατο· θεασάμενος δὲ καὶ πε-
πυσμένος ἐμνημόνευσεν ἂν πολύ γε πρότερον (ἐμοὶ δοκεῖν) ἢ
Πυγμαίων τε ἀνδρῶν καὶ γεράνων μάχης.

Πύῤῥον δὲ ἐς Σικελίαν ἀπήγαγε πρεσβεία Συρακουσίων· 5
Καρχηδόνιοι γὰρ διαβάντες τὰς Ἑλληνίδας τῶν πόλεων ἐποίουν
ἀναστάτους, ἣ δὲ ἦν λοιπή, Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκά-
θηντο. ἃ τῶν πρέσβεων Πύῤῥος ἀκούων Τάραντα μὲν εἴα καὶ τοὺς
τὴν ἀκτὴν ἔχοντας Ἰταλιωτῶν, ἐς δὲ τὴν Σικελίαν διαβὰς
Καρχηδονίους ἠνάγκασεν ἀπαναστῆναι Συρακουσῶν. φρονήσας δὲ
ἐφ' αὑτῷ Καρχηδονίων, οἳ θαλάσσης τῶν τότε βαρβάρων μά-
λιστα εἶχον ἐμπείρως, Τύριοι Φοίνικες τὸ ἀρχαῖον ὄντες, τούτων
ἐναντία ἐπήρθη ναυμαχῆσαι τοῖς Ἠπειρώταις χρώμενος, οἳ
μηδὲ ἁλούσης Ἰλίου θάλασσαν οἱ πολλοὶ μηδὲ ἅλσιν ἠπίσταντό
πω χρῆσθαι. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ Ὁμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσείᾳ·

4, 2. ὅσα V, ἄσος P. 4. ἑωράκησαν P. 5, 9. ναυμάχοις P.

οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.

13 Τότε δὲ ὁ Πύῤῥος, ὡς ἡττήθη ταῖς ναυσίν, ἐς Τάραντα ἀνήγετο ταῖς λοιπαῖς. ἐνταῦθα προσέπταισε μεγάλως, ϗ τὴν ἀναχώρησιν (οὐ γὰρ ἀμαχεὶ Ῥωμαίους ἠπίστατο ἀφήσοντας) πορίζεται τρόπον τοῦτον. ὡς ἐπανήκων ἐκ Σικελίας ἡττήθη, πρῶτον διέπεμψε γράμματα ἔς τε τὴν Ἀσίαν ϗ πρὸς Ἀντίγονον, τοὺς μὲν στρατιὰν τῶν βασιλέων, τοὺς δὲ χρήματα, Ἀντίγονον δὲ ϗ ἀμφότερα αἰτῶν. ἀφικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων, ὥς οἱ τὰ γράμματα ἀπεδόθη, συναγαγὼν τοὺς ἐν τέλει τῶν τε ἐξ Ἠπείρου καὶ τῶν Ταραντίνων, ἃ μὲν εἶχε τὰ βιβλία ἀνεγίνωσκεν οὐδέν, ὁ δὲ ἥξειν συμμαχίαν ἔλεγε. ταχὺ δὲ ϗ ἐς τοὺς Ῥωμαίους ἦλθε φήμη Μακεδόνας ϗ ἄλλα ἔθνη περαιοῦσθαι τῶν Ἀσιανῶν ἐς τὴν Πύῤῥου βοήθειαν. Ῥωμαῖοι μὲν δὴ ταῦτα ἀκούοντες ἡσύχαζον, Πύῤῥος δὲ τὴν ἐπιοῦσαν περαιοῦται νύκτα πρὸς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν ἃ Κεραύνια ὀνομάζουσιν.

2 Μετὰ δὲ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ πληγὴν ἀναπαύσας τὴν δύναμιν προεῖπεν Ἀντιγόνῳ πόλεμον, ἄλλα τε ποιούμενος ἐγκλήματα ϗ μάλιστα τῆς ἐς Ἰταλίαν βοηθείας διαμαρτίαν. κρατήσας δὲ τήν τε ἰδίαν παρασκευὴν Ἀντιγόνου ϗ τὸ παρ' αὐτῷ Γαλατῶν ξενικὸν ἐδίωξεν ἐς τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ πόλεις, αὐτὸς δὲ Μακεδονίας τε τῆς ἄνω καὶ Θεσσαλῶν ἐπεκράτησε. δηλοῖ δὲ μάλιστα τὸ μέγεθος τῆς μάχης ϗ τὴν Πύῤῥου νίκην, ὡς παρὰ πολὺ γένοιτο, τὰ ἀνατεθέντα ὅπλα τῶν Κελτικῶν ἔς τε τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν τῆς Ἰτωνίας Φερῶν μεταξὺ ϗ Λαρίσσης, ϗ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτοῖς.

3 τοὺς θυρεοὺς ὁ Μολοσσὸς Ἰτωνίδι δῶρον Ἀθάνᾳ
Πύῤῥος ἀπὸ θρασέων ἐκρέμασεν Γαλατᾶν,
πάντα τὸν Ἀντιγόνου καθελὼν στρατόν. οὐ μέγα θαῦμα·
αἰχμηταὶ καὶ νῦν καὶ πάρος Αἰακίδαι.

τούτους μὲν δὴ ἐνταῦθα, τῷ δὲ ἐν Δωδώνῃ Διὶ Μακεδόνων ἀνέθηκεν αὐτῶν τὰς ἀσπίδας. ἐπιγέγραπται δὲ ϗ ταύταις·

αἵδε ποτ' Ἀσίδα γαῖαν ἐπόρθησαν πολύχρυσον,
αἵδε καὶ Ἑλλάδι τὰν δουλοσύναν ἔπορον.

1, 6. τῶν δὲ χρ. P. 7. ὥς οἱ τὰ Claviger: ὡς ὅ̃ P. 13. δὲ ἐπὶ τὴν P. 2, 5. θαλάσσης P. 8. τὰ om P. 3, 8. ἑλλάσι P, omisso articulo, quem cum γᾷ mutat Porsonus.

νῦν δὲ Διὸς ναῷ ποτὶ κίονας ὀρφανὰ κεῖται
τᾶς μεγαλαυχήτȣ σκῦλα Μακηδονίας.

Πύῤῥῳ δὲ Μακεδόνας ἐς ἅπαν μὴ καταςρέψασθαι παρ' ὀλίγον ὅμως ἥκοντι ἐγένετο Κλεώνυμος αἴτιος, ἑτοιμοτέρῳ ϗ ἄλλως ὄντι ἑλέσθαι τὰ ἐν χερσίν. Κλεώνυμος δὲ οὗτος, ὁ τὸν Πύῤῥον ἀπολιπόντα τὰ Μακεδόνων πείσας ἐς Πελοπόννησον ἐλθεῖν, Λακεδαιμόνιος ὢν Λακεδαιμονίοις ςρατὸν ἐς τὴν χώραν πολέμιον ἐπῆγε, δι' αἰτίαν ἣν ἐγὼ τȣ̃ γένȣς ὕςερον τȣ̃ Κλεωνύμȣ δηλώσω. Παυσανίȣ τȣ̃ περὶ Πλάταιαν τοῖς Ἕλλησιν ἡγησαμένȣ Πλειςοάναξ υἱὸς ἐγένετο· τȣ̃ δὲ Παυσανίας· τȣ̃ δὲ Κλεόμβροτος, ὃς ἐναντία Ἐπαμινώνδᾳ ϗ Θηβαίοις μαχόμενος ἀπέθανεν ἐν Λεύκτροις. Κλεομβρότου δὲ Ἀγησίπολις ἦν ϗ Κλεομένης· Ἀγησιπόλιδος δὲ ἄπαιδος τελευτήσαντος Κλεομένης τὴν βασιλείαν ἔσχεν. Κλεομένει δὲ παῖδες γίνονται πρεσ- 4

βύτερος μὲν Ἀκρότατος, νεώτερος δὲ Κλεώνυμος. Ἀκρότατον μὲν ȣ̃ν πρότερον κατέλαβεν ἡ τελευτή· Κλεομένȣς δὲ ἀποθανόντος ὕςερον ἐς ἀμφισβήτησιν κατέςησαν περὶ τῆς ἀρχῆς Ἀρεὺς ὁ Ἀκροτάτȣ ϗ Κλεώνυμος, [καὶ Κλεώνυμος] ὅτῳδὴ τρόπῳ μετελθὼν ἐπάγει Πύῤῥον ἐς τὴν χώραν. Λακεδαιμονίοις δὲ πρὸ μὲν τῆς ἐν Λεύκτροις ȣ̓δὲν ἐγεγόνει πταῖσμα, ὥςε ȣ̓δὲ συνεχώρησαν ἀγῶνί πω κεκρατῆσθαι πεζῷ· Λεωνίδῃ μὲν γὰρ νικῶντι ȣ̓κ ἔφασαν τȣ̀ς ἑπομένȣς ἐς τελέαν ἐξαρκέσαι φθορὰν τῶν Μήδων, τὸ δὲ Ἀθηναίων ϗ Δημοσθένȣς ἔργον πρὸς τῇ νήσῳ Σφακτηρίᾳ κλοπὴν εἶναι πολέμȣ καὶ ȣ̓ νίκην. 5

πρώτης δὲ γενομένης σφίσι συμφορᾶς ἐν Βοιωτοῖς, ὕςερον Ἀντιπάτρῳ ϗ Μακεδόσι μεγάλως προσέπταισαν· τρίτος δὲ ὁ Δημητρίου πόλεμος κακὸν ἀνέλπιςον ἦλθεν ἐς τὴν γῆν. Πύῤῥου δὲ ἐσβαλόντος, τέταρτον δὴ τότε ςρατὸν ὁρῶντες πολέμιον αὐτοί τε παρετάσσοντο καὶ Ἀργείων ἥκοντες καὶ Μεσσηνίων σύμμαχοι. Πύῤῥος δὲ ὡς ἐπεκράτησεν, ὀλίγȣ μὲν ἦλθεν ἑλεῖν αὐτοβοεὶ τὴν πόλιν, δῃώσας δὲ τὴν γῆν ϗ λείαν ἐλάσας μικρὸν ἡσύχαζεν. οἱ δ' ἐς πολιορκίαν εὐτρεπίζοντο, πρότερον ἔτι τῆς Σπάρτης ἐπὶ τȣ̃ πολέμου τȣ̃ πρὸς Δημή- 6

v. 2. μεγαλαυχητῶν σκῦλα μακεδονίας P. 2, 4. ἀπολείποντα P. 10. ἄγησ· πόλιδος P. 5, 1. πρεσβύτατος codices. 5. καὶ Κλεώνυμος] haec esse bis ponenda vidit Porsonus. 8. συνεχώρει P. imperfecto utique opus est. 6, 2. τρίτον V. 6. μεσηνίων P.

τριον τάφροις '''τε βαθείαις καὶ σταυροῖς τετειχισμένης ἰσχυ-
7 ροῖς, τὰ δὲ ἐπιμαχώτατα καὶ οἰκοδομήμασιν. ὑπὸ δὲ τοῦτον
τὸν χρόνον καὶ τὴν τοῦ πολέμου τοῦ Λακωνικοῦ τριβὴν Ἀν-
τίγονος τὰς πόλεις τῶν Μακεδόνων ἀνασωσάμενος ἠπείγετο
ἐς Πελοπόννησον, οἷα ἐπιστάμενος Πύῤῥον, ἢν Λακεδαίμονα
καταστρέψηται καὶ Πελοποννήσου τὰ πολλά, οὐκ ἐς Ἤπειρον
ἀλλ' ἐπί τε Μακεδονίαν αὖθις καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἥξοντα.
μέλλοντος δὲ Ἀντιγόνου τὸν στρατὸν ἐξ Ἄργους ἐς τὴν Λα-
κωνικὴν ἄγειν, αὐτὸς ἐς τὸ Ἄργος ἐληλύθει Πύῤῥος. κρατῶν
δὲ καὶ τότε συνεσπίπτει τοῖς φεύγουσιν ἐς τὴν πόλιν, καὶ οἱ
8 διαλύεται κατὰ τὸ εἰκὸς ἡ τάξις. μαχομένων δὲ πρὸς ἱεροῖς
ἤδη καὶ οἰκίαις καὶ κατὰ τοὺς στενωποὺς καὶ κατ' ἄλλο ἄλλων
τῆς πόλεως, ἐνταῦθα ὁ Πύῤῥος ἐμονώθη, καὶ τιτρώσκεται
τὴν κεφαλήν. κεράμῳ δὲ βληθέντα ὑπὸ γυναικὸς τεθνάναι
φασὶ Πύῤῥον· Ἀργεῖοι δὲ οὐ γυναῖκα τὴν ἀποκτείνασαν, Δή-
μητρα δέ φασιν εἶναι γυναικὶ εἰκασμένην. ταῦτα ἐς τὴν Πύῤ-
ῥου τελευτὴν αὐτοὶ λέγουσιν Ἀργεῖοι, καὶ ὁ τῶν ἐπιχωρίων
ἐξηγητὴς Λυκέας ἐν ἔπεσιν εἴρηκεν. καί σφισιν ἐστι τοῦ θεοῦ
χρήσαντος, ἔνθα ὁ Πύῤῥος ἐτελεύτησεν, ἱερὸν Δήμητρος· ἐν
9 δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Πύῤῥος τέθαπται. θαῦμα δὴ ποιοῦμαι τῶν
καλουμένων Αἰακιδῶν αὐτοῖς κατὰ τὰ αὐτὰ ἐκ τοῦ θεοῦ συμ-
βῆναι τὴν τελευτήν, εἴ γε Ἀχιλλέα μὲν Ὅμηρος ὑπὸ Ἀλεξάν-
δρου φησὶ τοῦ Πριάμου καὶ Ἀπόλλωνος ἀπολέσθαι, Πύῤῥον δὲ
τὸν Ἀχιλλέως ἡ Πυθία προσέταξεν ἀποκτεῖναι Δελφοῖς, τῷ
δὲ Αἰακίδου συνέβη τὰ ἐς τὴν τελευτὴν οἷα Ἀργεῖοί τε λέ-
γουσι καὶ Λυκέας ἐποίησε. διάφορα δὲ ὅμως ἐστὶ καὶ ταῦτα
ὧν Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανὸς ἔγραψεν· ἀνδρὶ γὰρ βασιλεῖ συ-
νόντα ἀνάγκη πᾶσα ἐς '''χάριν συγγράφειν. εἰ δὲ καὶ Φίλιστος
αἰτίαν δικαίαν εἴληφεν, ἐπελπίζων τὴν ἐν Συρακούσαις κά-
θοδον ἀποκρύψασθαι τῶν Διονυσίου τὰ ἀνοσιώτατα, ἦ που
πολλή γε Ἱερωνύμῳ συγγνώμη τὰ ἐς ἡδονὴν Ἀντιγόνου γρά-
φειν. ἡ μὲν Ἠπειρωτῶν ἀκμὴ κατέστρεψεν ἐς τοῦτο.
14 Ἐς δὲ τὸ Ἀθήνησιν εἰσελθοῦσιν ᾠδεῖον ἄλλα τε καὶ Διό-
νυσος κεῖται θέας ἄξιος. πλησίον δέ ἐστι κρήνη, καλοῦσι δὲ

7, 5. τὰ addidit V. 9, 7. λυκίας P. 8. ὧν Claviger: codices ὡς. mox aut ἄνδρα praestare aut συνόντι recte monet Facius. 11. τῶν] τὴν P.

αὐτὴν Ἐννεάκρουνον, οὕτω κοσμηθεῖσαν ὑπὸ Πεισιστράτου· φρέατα μὲν γὰρ καὶ διὰ πάσης τῆς πόλεώς ἐστι, πηγὴ δὲ αὕτη μόνη. ναοὶ δὲ ὑπὲρ τὴν κρήνην ὁ μὲν Δήμητρος πεποίηται καὶ Κόρης, ἐν δὲ τῷ Τριπτολέμου κείμενόν ἐστιν ἄγαλμα. τὰ δὲ ἐς αὐτὸν ὁποῖα λέγεται γράψω, παρεὶς ὅσον ἐς Δηϊόπην ἔχει τοῦ λόγου. Ἑλλήνων οἱ μάλιστα ἀμφισβητοῦντες Ἀθηναίοις ἐς ἀρχαιότητα 2
καὶ δῶρα παρὰ θεῶν φασὶν ἔχειν, εἰσὶν Ἀργεῖοι, καθάπερ βαρβάρων Φρυξὶν Αἰγύπτιοι. λέγεται οὖν ὡς Δήμητρα ἐς Ἄργος ἐλθοῦσαν Πελασγὸς δέξαιτο οἴκῳ, καὶ ὡς Χρυσανθὶς τὴν ἁρπαγὴν ἐπισταμένη τῆς Κόρης διηγήσαιτο· ὕστερον δὲ Τρόχιλον ἱεροφάντην, φυγόντα ἐξ Ἄργους κατὰ ἔχθος Ἀγήνορος, ἐλθεῖν φασὶν ἐς τὴν Ἀττικήν, καὶ γυναῖκά τε ἐξ Ἐλευσῖνος γῆμαι καὶ γενέσθαι οἱ παῖδας Εὐβουλέα καὶ Τριπτόλεμον. ὅδε μὲν Ἀργείων ἐστὶ λόγος· Ἀθηναῖοι δέ, καὶ ὅσοι παρὰ τούτοις, ἴσασι Τριπτόλεμον τὸν Κελεοῦ πρῶτον σπεῖραι καρπὸν ἥμερον. ἔπη δὲ ᾄδεται Μουσαίου μέν, εἰ δὴ Μουσαίου καὶ ταῦτα, 3
Τριπτόλεμον παῖδα Ὠκεανοῦ καὶ Γῆς εἶναι, Ὀρφέως δέ (οὐδὲ ταῦτα Ὀρφέως ἐμοὶ δοκεῖν ὄντα) Εὐβουλεῖ καὶ Τριπτολέμῳ Δυσαύλην πατέρα εἶναι, μηνύσασι δέ σφισι περὶ τῆς παιδὸς δοθῆναι παρὰ Δήμητρος σπεῖραι τοὺς καρπούς. Χοιρίλῳ δὲ Ἀθηναίῳ δρᾶμα ποιήσαντι Ἀλόπην ἐστ' εἰρημένα Κερκύονα εἶναι καὶ Τριπτόλεμον ἀδελφούς, τεκεῖν δὲ σφᾶς θυγατέρα Ἀμφικτύονος, εἶναι δὲ πατέρα Τριπτολέμῳ μὲν Ῥάρον, Κερκύονι δὲ Ποσειδῶνα. πρόσω δὲ ἰέναι με ὡρμημένον τοῦδε τοῦ λόγου, καὶ ὁπόσα ἐξήγησιν ἔχει τὸ Ἀθήνῃσιν ἱερόν, καλούμενον δὲ Ἐλευσίνιον, ἐπέσχεν ὄψις ὀνείρατος· ἃ δὲ ἐς πάντας ὅσιον γράφειν, ἐς ταῦτα ἀποτρέψομαι.

Πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦδε, ἔνθα καὶ τοῦ Τριπτολέμου τὸ ἄγαλμα, 4
ἔστι βοῦς χαλκοῦς οἷα ἐς θυσίαν ἀγόμενος, πεποίηται δὲ καὶ καθήμενος Ἐπιμενίδης Κνώσσιος, ὃν ἐλθόντα ἐς ἀγρὸν κοιμηθῆναι λέγουσιν ἐσελθόντα ἐς σπήλαιον· ὁ δὲ ὕπνος οὐ πρότερον ἀνῆκεν αὐτὸν πρὶν ἤ οἱ τεσσαρακοστὸν ἔτος γενέσθαι καθεύδοντι, καὶ ὕστερον ἔπη τε ἐποίει καὶ πόλεις ἐκάθηρεν ἄλλας τε καὶ τὴν Ἀθηναίων. Θάλης δὲ ὁ Λακεδαιμονίοις τὴν νόσον παύσας

v. 2. γὰρ accessit e *MV*. 5. παρεὶς ὅς ὅσον *P*. 2, 1. οἱ] οἶμαι *MPV*. 6. ἐς ἄργος *P*. 3, 7. θυγατέρα Sylburgius: codices θυγατέρας. 4, 2. καὶ addidit *V*.

οὔτε ἄλλως προσήκων οὔτε πόλεως ἦν Ἐπιμενίδῃ τῆς αὐτῆς· ἀλλ' ὁ μὲν Κνώσσιος, Θάλητα δὲ εἶναί φησι Γορτύνιον Πολύμναστος Κολοφώνιος ἔπη Λακεδαιμονίοις ἐς αὐτὸν ποιήσας.

5 Ἔτι δὲ ἀπωτέρω ναὸς Εὐκλείας, ἀνάθημα καὶ τοῦτο ἀπὸ Μήδων, οἳ τῆς χώρας Μαραθῶνι ἔσχον. φρονῆσαι δὲ Ἀθηναίους ἐπὶ τῇ νίκῃ ταύτῃ μάλιστα εἰκάζω· καὶ δὴ καὶ Αἰσχύλος, ὥς οἱ τοῦ βίου προσεδοκᾶτο ἡ τελευτή, τῶν μὲν ἄλλων ἐμνημόνευσεν οὐδενός, δόξης ἐς τοῦτο ἥκων ἐπὶ ποιήσει καὶ πρὸ Ἀρτεμισίου καὶ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσας· ὁ δὲ τό τε ὄνομα πατρόθεν καὶ τὴν πόλιν ἔγραψεν, καὶ ὡς τῆς ἀνδρίας μάρτυρας ἔχοι τὸ Μαραθῶνι ἄλσος καὶ Μήδων τοὺς ἐς αὐτὸ ἀποβάντας.

6 Ὑπὲρ δὲ τὸν Κεραμεικὸν καὶ στοὰν τὴν καλουμένην βασίλειον ναός ἐστιν Ἡφαίστου. καὶ ὅτι μὲν ἄγαλμά οἱ παρέστηκεν Ἀθηνᾶς, οὐδὲν θαῦμα ἐποιούμην τὸν ἐπὶ Ἐριχθονίῳ ἐπιστάμενος λόγον· τὸ δὲ ἄγαλμα ὁρῶν τῆς Ἀθηνᾶς γλαυκοὺς ἔχον τοὺς ὀφθαλμούς, Λιβύων τὸν μῦθον ὄντα εὕρισκον. τούτοις γάρ ἐστιν εἰρημένον Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ καὶ τῷ Ποσειδῶνι τοὺς ὀφθαλμούς.

7 Πλησίον δὲ ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης Οὐρανίας. πρώτοις δὲ ἀνθρώπων Ἀσσυρίοις κατέστη σέβεσθαι τὴν Οὐρανίαν, μετὰ δὲ Ἀσσυρίους Κυπρίων Παφίοις καὶ Φοινίκων τοῖς Ἀσκάλωνα ἔχουσιν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ. παρὰ δὲ Φοινίκων Κυθήριοι μαθόντες σέβουσιν. Ἀθηναίοις δὲ κατεστήσατο Αἰγεύς, αὐτῷ τε οὐκ εἶναι παῖδας νομίζων (οὐ γάρ πω τότε ἦσαν) καὶ ταῖς ἀδελφαῖς γενέσθαι τὴν συμφορὰν ἐκ μηνίματος τῆς Οὐρανίας. τὸ δὲ ἐφ' ἡμῶν ἔτι ἄγαλμα λίθου Παρίου καὶ ἔργον Φειδίου. δῆμος δέ ἐστιν Ἀθηναίοις Ἀθμονέων, οἳ Πορφυρίωνα ἔτι πρότερον Ἀκταίου βασιλεύσαντα τῆς Οὐρανίας φασὶ τὸ παρὰ σφίσιν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. λέγουσι δὲ ἀνὰ τοὺς δήμους καὶ ἄλλα οὐδὲν ὁμοίως καὶ οἱ τὴν πόλιν ἔχοντες.

15 Ἰοῦσι δὲ πρὸς τὴν στοὰν ἣν ποικίλην ὀνομάζουσιν ἀπὸ τῶν γραφῶν, ἔστιν Ἑρμῆς χαλκοῦς καλούμενος ἀγοραῖος καὶ πύλη

5, 1. ἔστι Claviger: codices ἔτι. ἀποτέρῳ P. 5. ποίησιν codices: correxit Loescherus 6. πατρόθεν Lobeckius et Porsonus: codices προτεθὲν. 6, 8. τοὺς add V. 7, 9. ἡ πορφυρίων δ' ἔτι P.

πλησίον· ἕστηκε δὲ τρόπαιον Ἀθηναίων ἱππομαχίᾳ κρατησάντων Πλείσταρχον, ὃς τῆς ἵππου Κασσάνδρου καὶ τοῦ ξενικοῦ τὴν ἀρχὴν ἀδελφὸς ὢν ἐπετέτραπτο. αὕτη δὲ ἡ στοὰ πρῶτα μὲν Ἀθηναίους ἔχει τεταγμένους ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας ἐναντία Λακεδαιμονίων· γέγραπται δὲ οὐκ ἐς ἀκμὴν ἀγῶνος οὐδὲ τολμημάτων ἐς ἐπίδειξιν τὸ ἔργον ἤδη προῆκον, ἀλλὰ ἀρχομένη τε ἡ μάχη καὶ ἐς χεῖρας ἔτι συνιόντες. ἐν δὲ τῷ μέσῳ τῶν 2
τοίχων Ἀθηναῖοι καὶ Θησεὺς Ἀμαζόσι μάχονται. μόναις δὲ ἄρα ταῖς γυναιξὶν οὐκ ἀφῄρει τὰ πταίσματα τὸ ἐς τοὺς κινδύνους ἀφειδές, εἴ γε Θεμισκύρας τε ἁλούσης ὑπὸ Ἡρακλέους, καὶ ὕστερον φθαρείσης σφίσι τῆς στρατιᾶς ἣν ἐπ' Ἀθήνας ἔστειλαν, ὅμως ἐς Τροίαν ἦλθον Ἀθηναίοις τε αὐτοῖς μαχούμεναι καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησιν. ἐπὶ δὲ ταῖς Ἀμαζόσιν Ἕλληνές εἰσιν ᾑρηκότες Ἴλιον, καὶ οἱ βασιλεῖς ἠθροισμένοι διὰ τὸ Αἴαντος ἐς Κασσάνδραν τόλμημα· καὶ αὐτὸν ἡ γραφὴ τὸν Αἴαντα ἔχει, καὶ γυναῖκας τῶν αἰχμαλώτων ἄλλας τε καὶ Κασσάνδραν. τελευταῖον δὲ τῆς γραφῆς εἰσὶν οἱ μαχεσάμενοι Μαραθῶνι· Βοιωτῶν δὲ οἱ Πλάταιαν ἔχοντες καὶ ὅσον ἦν Ἀττικόν, ἴασιν ἐς χεῖρας τοῖς βαρβάροις. καὶ ταύτῃ μέν ἐστιν ἴσα παρ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἔργον· τὸ δὲ ἔσω τῆς μάχης φεύγοντές εἰσιν οἱ βάρβαροι καὶ ἐς τὸ ἕλος ὠθοῦντες ἀλλήλους. ἔσχαται δὲ τῆς γραφῆς νῆές τε αἱ Φοίνισσαι, καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ἐσπίπτοντας ἐς ταύτας φονεύοντες οἱ Ἕλληνες. ἐνταῦθα καὶ Μαραθὼν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον ὠνόμασται, καὶ Θησεὺς ἀνιόντι ἐκ γῆς εἰκασμένος, Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἡρακλῆς· Μαραθωνίοις γάρ, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἐνομίσθη θεὸς πρώτοις. τῶν μαχομένων δὲ δῆλοι μάλιστά εἰσιν ἐν τῇ γραφῇ Καλλίμαχός τε, ὃς Ἀθηναίοις πολεμαρχεῖν ᾕρητο, καὶ Μιλτιάδης τῶν στρατηγούντων, ἥρως τε Ἔχετλος καλούμενος, οὗ καὶ ὕστερον ποιήσομαι μνήμην. 3

4 Ἐνταῦθα ἀσπίδες κεῖνται χαλκαῖ, καὶ ταῖς μέν ἐστιν ἐπίγραμμα ἀπὸ Σκιωναίων καὶ τῶν ἐπικούρων εἶναι, τὰς δὲ ἐπαληλιμμένας πίσσῃ, μὴ σφᾶς ὅ τε χρόνος λυμήνηται καὶ ὁ ἰός, Λακεδαιμονίων εἶναι λέγεται τῶν ἁλόντων ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ.

2, 4. γε V, δὲ MP. 3, 2. δὲ melius abesset. 9. ἀρνιόντι P. 12. ὡς P. 13. ἥρτο P. correxit Facius. idem mox, ubi codices καὶ ὅσα, reposuit καὶ ἴσα.

16 Ἀνδριάντες δὲ χαλκοῖ κεῖνται πρὸ μὲν τῆς στοᾶς Σόλων ὁ τοὺς νόμους Ἀθηναίοις γράψας, ὀλίγῳ δὲ ἀπωτέρω Σέλευκος, ᾧ καὶ πρότερον ἐγένετο ἐς τὴν εὐδαιμονίαν τὴν μέλλουσαν σημεῖα ἐκ ἀφανῆ. Σελεύκῳ γάρ, ὡς ὡρμᾶτο ἐκ Μακεδονίας σὺν Ἀλεξάνδρῳ, θύοντι ἐν Πέλλῃ τῷ Διὶ τὰ ξύλα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κείμενα προέβη τε αὐτόματα πρὸς τὸ ἄγαλμα καὶ ἄνευ πυρὸς ἥφθη. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου, Σέλευκος Ἀντίγονον ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον δείσας καὶ παρὰ Πτολεμαῖον φυγὼν τὸν Λάγου κατῆλθεν αὖθις ἐς Βαβυλῶνα, κατελθὼν δὲ ἐκράτησε μὲν τῆς Ἀντιγόνου στρατιᾶς καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινεν Ἀντίγονον, εἷλε δὲ ἐπιστρατεύσαντα ὕστερον Δημήτριον τὸν
2 Ἀντιγόνου. ὡς δέ οἱ ταῦτα προκεχωρήκει καὶ μετ' ὀλίγον τὰ Λυσιμάχου κατείργαστο, τὴν μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πᾶσαν ἀρχὴν παρέδωκεν Ἀντιόχῳ τῷ παιδί, αὐτὸς δὲ ἐς Μακεδονίαν ἠπείγετο. στρατιὰ μὲν καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἦν παρὰ Σελεύκῳ· Πτολεμαῖος δὲ ἀδελφὸς μὲν Λυσάνδρας καὶ παρὰ Λυσιμάχου παρ' αὐτὸν πεφευγώς, ἄλλως δὲ τολμῆσαι πρόχειρος καὶ δι' αὐτὸ κεραυνὸς καλούμενος, οὗτος ὁ Πτολεμαῖος, ὡς προσιὼν ὁ Σελεύκου στρατὸς ἐγένετο κατὰ Λυσιμαχίαν, λαθὼν Σέλευκον κτείνει, διαρπάσαι δὲ ἐπιτρέψας τὰ χρήματα τοῖς βασιλεῦσιν ἐβασίλευσε Μακεδονίας, ἐς ὃ Γαλάταις πρῶτος ὧν ἴσμεν βασιλέων ἀντιτάξασθαι τολμήσας ἀναιρεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων· τὴν δὲ ἀρχὴν Ἀντίγονος ἀνεσώσατο ὁ Δη-
5 μητρίου. Σέλευκον δὲ βασιλέων ἐν τοῖς μάλιστα πείθομαι καὶ ἄλλως γενέσθαι δίκαιον καὶ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβῆ. τοῦτο μὲν γὰρ Σέλευκός ἐστιν ὁ Μιλησίοις τὸν χαλκοῦν καταπέμψας Ἀπόλλωνα ἐς Βραγχίδας, ἀνακομισθέντα ἐς Ἐκβάτανα τὰ Μηδικὰ ὑπὸ Ξέρξου· τοῦτο δὲ Σελεύκειαν οἰκίσας ἐπὶ Τίγρητι ποταμῷ καὶ Βαβυλωνίους ἔτος ἐπαγόμενος ἐς αὐτὴν συνοίκους ὑπελείπετο μὲν τὸ τεῖχος Βαβυλῶνος, ὑπελείπετο δὲ τοῦ Βὴλ τὸ ἱερὸν καὶ περὶ αὐτὸ τοὺς Χαλδαίους οἰκεῖν.

17 Ἀθηναίοις δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἄλλα ἐστὶν οὐκ ἐς ἅπαντας ἐπίσημα καὶ Ἐλέου βωμός, ᾧ μάλιστα θεῶν ἐς ἀνθρώπινον βίον καὶ μεταβολὰς πραγμάτων ὅτι ὠφέλιμος, μόνοι τιμὰς Ἑλλήνων νέμουσιν Ἀθηναῖοι. τούτοις δὲ οὐ τὰ ἐς φιλανθρωπίαν μό-

1. 4. ὡς Sylburgius: codices ὃς. 9. μάγου P. 2, 6. λυσιμάχου] αὐτῇ P. ἄλλος P. 10. τοῖς στρατιώταις Loescherus.

νον καθέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐς θεοὺς εὐσεβοῦσιν ἄλλων πλέον· καὶ
γὰρ Αἰδοῦς σφίσι βωμός ἐστι καὶ Φήμης καὶ Ὁρμῆς. δῆλά τε
ἐναργῶς, ὅσοις πλέον τι ἑτέρων εὐσεβείας μέτεστιν, ἴσον σφίσι
παρὸν τύχης χρηστῆς.
Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ἀπέχοντι οὐ πολύ, Πτο- 2
λεμαίου δὲ ἀπὸ τοῦ κατασκευασαμένου καλουμένῳ, λίθοι τέ εἰσιν
Ἑρμαῖ θέας ἄξιοι καὶ εἰκὼν Πτολεμαίου χαλκῆ· καὶ ὅ τε Λίβυς
Ἰόβας ἐνταῦθα κεῖται καὶ Χρύσιππος ὁ Σολεύς. πρὸς δὲ τῷ
γυμνασίῳ Θησέως ἐστὶν ἱερόν· γραφαὶ δέ εἰσι πρὸς Ἀμαζόνας
Ἀθηναῖοι μαχόμενοι. πεποίητο δέ σφισιν ὁ πόλεμος οὗτος καὶ
τῇ Ἀθηνᾷ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐπὶ τῷ
βάθρῳ. γέγραπται δὲ ἐν τῷ τοῦ Θησέως ἱερῷ καὶ ἡ Κενταύ-
ρων καὶ ἡ Λαπιθῶν μάχη· Θησεὺς μὲν οὖν ἀπεκτονώς ἐστιν
ἤδη Κένταυρον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐξ ἴσου καθέστηκεν ἔτι ἡ μάχη.
τοῦ δὲ τρίτου τῶν τοίχων ἡ γραφὴ μὴ πυθομένοις ἃ λέγουσιν 3
οὐ σαφής ἐστιν, τὰ μέν που διὰ τὸν χρόνον, τὰ δὲ Μίκων οὐ
τὸν πάντα ἔγραψε λόγον. Μίνως ἡνίκα Θησέα καὶ τὸν ἄλλον
στόλον τῶν παίδων ἦγεν ἐς Κρήτην, ἐρασθεὶς Περιβοίας, ὥς
οἱ Θησεὺς μάλιστα ἠναντιοῦτο, καὶ ἄλλα ὑπὸ ὀργῆς ἀπέρριψεν
ἐς αὐτὸν καὶ παῖδα οὐκ ἔφη Ποσειδῶνος εἶναι, ἐπεὶ οὐ δύνασθαι
τὴν σφραγῖδα, ἣν αὐτὸς φέρων ἔτυχεν, ἀφέντι ἐς θάλασσαν
ἀνασῶσαί οἱ. Μίνως μὲν λέγεται ταῦτα εἰπὼν ἀφεῖναι τὴν
σφραγῖδα· Θησέα δὲ σφραγῖδά τε ἐκείνην ἔχοντα καὶ στέφα-
νον χρυσοῦν, Ἀμφιτρίτης δῶρον, ἀνελθεῖν λέγουσιν ἐκ τῆς θα-
λάσσης. ἐς δὲ τὴν τελευτὴν τὴν Θησέως πολλὰ ἤδη καὶ οὐχ 4
ὁμολογοῦντα εἴρηται· δεδέσθαι τε γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ἐς τόδε ἕως
ὑφ' Ἡρακλέους ἀναχθείη. πιθανώτατα δὲ ὧν ἤκουσα· Θησεὺς
ἐς Θεσπρωτοὺς ἐμβαλών, τοῦ βασιλέως τῶν Θεσπρωτῶν γυ-
ναῖκα ἁρπάσων, τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς οὕτως ἀπόλλυσι, καὶ αὐ-
τός τε καὶ Πειρίθους (Πειρίθους γὰρ καὶ τὸν γάμον σπεύδων ἐστρά-
τευεν) ἥλωσαν, καὶ σφᾶς ὁ Θεσπρωτὸς δήσας εἶχεν ἐν Κιχύρῳ.
τῆς δὲ γῆς τῆς Θεσπρωτίδος ἔστι μέν που καὶ ἄλλα θέας ἄξια, 5
ἱερόν τε Διὸς ἐν Δωδώνῃ καὶ ἱερὰ τοῦ θεοῦ φηγός· πρὸς δὲ

v. 1. ἐς codices om. 2. Ὀργῆς Coraes. 2, 2. λίθου Claviger. 4. καὶ ὁ χρ. ὁ P. 3, 1. πειθομένοις P. 4, 5. οὕτως] ὡς P. 6. Πειρίθῳ Kuhnius. 7. δείσας P. κιχυρῷ P. 5, 1. γῆς] δὴ P.

τῇ Κιχύρῳ λίμνη τέ ἐστιν Ἀχερουσία καλουμένη καὶ ποταμὸς
Ἀχέρων, ῥεῖ δὲ καὶ Κωκυτός, ὕδωρ ἀτερπέστατον. Ὅμηρός
τέ μοι δοκεῖ ταῦτα ἑωρακὼς ἔς τε τὴν ἄλλην ποίησιν ἀποτολ-
μῆσαι τῶν ἐν Ἅιδου, καὶ δὴ καὶ τὰ ὀνόματα τοῖς ποταμοῖς
ἀπὸ τῶν ἐν Θεσπρωτίδι θέσθαι. τότε δὲ ἐχομένου Θησέως στρα-
τεύουσιν ἐς Ἄφιδναν οἱ Τυνδάρεω παῖδες, καὶ τήν τε Ἄφιδναν
6 αἱροῦσι καὶ Μενεσθέα ἐπὶ βασιλείᾳ κατήγαγον. Μενεσθεὺς δὲ
τῶν μὲν παίδων τῶν Θησέως παρ' Ἐλεφήνορα ὑπεξελθόντων
ἐς Εὔβοιαν εἶχεν οὐδένα λόγον· Θησέα δέ, εἴ ποτε παρὰ Θε-
σπρωτῶν ἀνακομισθήσεται, δυσανταγώνιστον ἡγούμενος διὰ θερα-
πείας τὰ τοῦ δήμου καθίστατο, ὡς Θησέα ἀνασωθέντα ὕστερον
ἀπωσθῆναι. στέλλεται δὴ Θησεὺς παρὰ Δευκαλίωνα ἐς Κρή-
την, ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὸν ὑπὸ πνευμάτων ἐς Σκῦρον τὴν
νῆσον λαμπρῶς περιεῖπον οἱ Σκύριοι κατὰ γένους δόξαν καὶ
ἀξίωμα ὧν ἦν αὐτὸς εἰργασμένος· καί οἱ θάνατον Λυκομή-
δης διὰ ταῦτα ἐβούλευσεν. ὁ μὲν δὴ Θησέως σηκὸς Ἀθηναίοις
ἐγένετο ὕστερον ἢ Μῆδοι Μαραθῶνα ἔσχον, Κίμωνος τοῦ Μιλ-
τιάδου Σκυρίους ποιήσαντος ἀναστάτους, δίκην δὴ τοῦ Θησέως
θανάτου, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαντος ἐς Ἀθήνας.

18 Τὸ δὲ ἱερὸν τῶν Διοσκούρων ἐστὶν ἀρχαῖον· αὐτοί τε ἑστῶ-
τες καὶ οἱ παῖδες καθήμενοί σφισιν ἐφ' ἵππων. ἐνταῦθα Πο-
λύγνωτος μὲν ἔχοντα ἐς αὐτοὺς ἔγραψε γάμον τῶν θυγατέρων
τῶν Λευκίππου, Μίκων δὲ τοὺς μετὰ Ἰάσονος ἐς Κόλχους πλεύ-
σαντας· καί οἱ τῆς γραφῆς ἡ σπουδὴ μάλιστα ἐς Ἄκαστον καὶ
2 τοὺς ἵππους ἔχει τοὺς Ἀκάστου. ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ
ἱερὸν Ἀγλαύρου τέμενός ἐστιν. Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς
Ἕρσῃ καὶ Πανδρόσῳ δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, κα-
ταθεῖσαν ἐς κιβωτόν, ἀπειποῦσαν εἰς τὴν παρακαταθήκην μὴ
πολυπραγμονεῖν. Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθεσθαι, τὰς δὲ
δύο (ἀνοῖξαι γὰρ σφᾶς τὴν κιβωτόν) μαίνεσθαί τε, ὡς εἶδον
τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς ἀκροπόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα
ἀπότομον, αὑτὰς ῥῖψαι. κατὰ τοῦτο ἐπαναβάντες Μῆδοι κα-
τεφόνευσαν Ἀθηναίων τοὺς πλέον τι ἐς τὸν χρησμὸν ἢ Θεμι-
στοκλῆς εἰδέναι νομίζοντας καὶ τὴν ἀκρόπολιν ξύλοις καὶ σταυ-
3 ροῖς ἀποτειχίσαντας. πλησίον δὲ πρυτανεῖόν ἐστιν, ἐν ᾧ

6, 11. malim *Μαραθῶνι*. 1, 5. ἔχοντα ἑαυτοὺς P.

νόμοι τε οἱ Σόλωνός εἰσι γεγραμμένοι, καὶ θεῶν Εἰρήνης ἀγάλματα κεῖται καὶ Ἑστίας, ἀνδριάντες δὲ ἄλλοι τε καὶ Αὐτόλυκος ὁ παγκρατιαστής· '''τὰς γὰρ Μιλτιάδου καὶ Θεμιστοκλέους εἰκόνας ἐς Ῥωμαῖόν τε ἄνδρα καὶ Θρᾷκα μετέγραψαν.

Ἐντεῦθεν ἰοῦσιν ἐς τὰ κάτω τῆς πόλεως Σαράπιδός ἐστιν 4
ἱερόν, ὃν Ἀθηναῖοι παρὰ Πτολεμαίου θεὸν ἐσηγάγοντο. Αἰγυπτίοις δὲ ἱερὰ Σαράπιδος ἐπιφανέστατον μέν ἐστιν Ἀλεξανδρεῦσιν, ἀρχαιότατον δὲ ἐν Μέμφει· ἐς τοῦτο ἐσελθεῖν οὔτε ξένοις ἔστιν οὔτε τοῖς ἱερεῦσι, πρὶν ἂν τὸν Ἆπιν θάπτωσι. τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Σαράπιδος οὐ πόῤῥω χωρίον ἐστὶν ἔνθα Πειρίθουν καὶ Θησέα συνθεμένους ἐς Λακεδαίμονα καὶ ὕστερον ἐς Θεσπρωτοὺς σταλῆναι λέγουσι. πλησίον 5
δὲ ᾠκοδόμητο ναὸς Εἰλειθυίας, ἣν ἐλθοῦσαν ἐξ Ὑπερβορέων ἐς Δῆλον γενέσθαι βοηθὸν ταῖς Λητοῦς ὠδῖσι, τοὺς δὲ ἄλλους παρ᾽ αὐτῶν φασὶ τῆς Εἰλειθυίας μαθεῖν τὸ ὄνομα· καὶ θύουσί τε Εἰλειθυίᾳ Δήλιοι καὶ ὕμνον ᾄδουσιν Ὠλῆνος. Κρῆτες δὲ χώρας τῆς Κνωσσίας ἐν Ἀμνισῷ γενέσθαι νομίζουσιν Εἰλείθυιαν καὶ παῖδα Ἥρας εἶναι. μόνοις δὲ Ἀθηναίοις τῆς Εἰλειθυίας κεκάλυπται τὰ ξόανα ἐς ἄκρους τοὺς πόδας. τὰ μὲν δὴ δύο εἶναι Κρητικὰ καὶ Φαίδρας ἀναθήματα ἔλεγον αἱ γυναῖκες, τὸ δὲ ἀρχαιότατον Ἐρυσίχθονα ἐκ Δήλου κομίσαι.

Πρὶν δὲ ἐς τὸ ἱερὸν ἰέναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου (Ἀδρια- 6
νὸς ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τόν τε ναὸν ἀνέθηκε καὶ τὸ ἄγαλμα, θέας ἄξιον, οὗ μεγέθει μέν, ὅτι μὴ Ῥοδίοις καὶ Ῥωμαίοις εἰσὶν οἱ κολοσσοί, τὰ λοιπὰ ἀγάλματα ὁμοίως ἀπολείπεται, πεποίηται δὲ ἔκ τε ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, καὶ ἔχει τέχνης εὖ πρὸς τὸ μέγεθος ὁρῶσιν), ἐνταῦθα εἰκόνες Ἀδριανοῦ δύο μὲν εἰσὶ Θασίου λίθου, δύο δὲ Αἰγυπτίου· χαλκαῖ δὲ ἑστᾶσι πρὸ τῶν κιόνων ἃς Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ἀποίκους πόλεις. '''ὁ μὲν δὴ πᾶς περίβολος σταδίων μάλιστα τεσσάρων ἐστίν, ἀνδριάντων δὲ πλήρης· ἀπὸ γὰρ πόλεως ἑκάστης εἰκὼν Ἀδριανοῦ βασιλέως ἀνάκειται, καὶ σφᾶς ὑπερεβάλοντο Ἀθηναῖοι τὸν κολοσσὸν ἀναθέντες ὄπισθε τοῦ ναοῦ θέας ἄξιον. ἔστι δὲ ἀρχαῖα ἐν τῷ περι- 7

6, 1. parenthesin vidit Süvernus, verba correxit Coraes. codices enim v. 3. non οὗ sed ὅν, 4. non ὑπολείπεται aut ἀποδεῖ, sed ἀποδείκνυται;

βόλῳ Ζεὺς χαλκοῦς, καὶ ναὸς Κρόνου καὶ Ῥέας, καὶ τέμενος τὴν
ἐπίκλησιν Ὀλυμπίας. ἐνταῦθα ὅσον ἐς πῆχυν τὸ ἔδαφος διέ-
στηκε, καὶ λέγουσι μετὰ τὴν ἐπομβρίαν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνος
συμβᾶσαν ὑπορρυῆναι ταύτῃ τὸ ὕδωρ, ἐσβάλλουσί τε ἐς αὐτὸ
8 ἀνὰ πᾶν ἔτος ἄλφιτα πυρῶν μέλιτι μάξαντες. κεῖται δὲ ἐπὶ
κίονος Ἰσοκράτους ἀνδριάς, ὃς ἐς μνήμην τρία ὑπελίπετο, ἐπι-
πονώτατον μὲν ὅτι οἱ βιώσαντι ἔτη δυοῖν δέοντα ἑκατὸν οὔποτε
κατελύθη μαθητὰς ἔχειν, σωφρονέστατον δὲ ὅτι πολιτείας ἀπε-
χόμενος διέμεινε καὶ τὰ κοινὰ οὐ πολυπραγμονῶν, ἐλευθερώ-
τατον δὲ ὅτι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης ἀλγή-
σας ἐτελεύτησεν ἐθελοντής. κεῖνται δὲ καὶ λίθου Φρυγίου Πέρ-
σαι χαλκοῦν τρίποδα ἀνέχοντες, θέας ἄξιοι καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ
τρίπους. τοῦ δὲ Ὀλυμπίου Διὸς Δευκαλίωνα οἰκοδομῆσαι λέγουσι
τὸ ἀρχαῖον ἱερόν, σημεῖον ἀποφαίνοντες ὡς Δευκαλίων Ἀθή-
νησιν ᾤκησε τάφον τοῦ ναοῦ τοῦ νῦν οὐ πολὺ ἀφεστηκότα.

9 Ἀδριανὸς δὲ κατεσκευάσατο μὲν καὶ ἄλλα Ἀθηναίοις, ναὸν Ἥρας καὶ Διὸς Πανελληνίου καὶ θεοῖς τοῖς πᾶσιν ἱερὸν κοινόν· τὰ δὲ ἐπιφανέστατα ἑκατὸν εἴκοσι κίονες Φρυγίου λίθου. πεποίηνται δὲ καὶ ταῖς στοαῖς κατὰ τὰ αὐτὰ οἱ τοῖχοι. καὶ οἰκήματα ἐνταῦθά ἐστιν ὀρόφῳ τε ἐπιχρύσῳ καὶ ἀλαβάστρῳ λίθῳ, πρὸς δὲ ἀγάλμασι κεκοσμημένα καὶ γραφαῖς· κατάκειται δὲ ἐς αὐτὰ βιβλία. καὶ γυμνάσιόν ἐστιν ἐπώνυμον Ἀδριανοῦ· κίονες δὲ καὶ ἐνταῦθα ἑκατὸν λιθοτομίας τῆς Λιβύων.

19 Μετὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου πλησίον ἄγαλμά ἐστιν Ἀπόλλωνος Πυθίου. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἐπίκλησιν Δελφινίου. λέγουσι δὲ ὡς ἐξειργασμένου τοῦ ναοῦ πλὴν τῆς ὀροφῆς ἀγνὼς ἔτι τοῖς πᾶσιν ἀφίκοιτο Θησεὺς ἐς τὴν πόλιν. οἷα δὲ χιτῶνα ἔχοντος αὐτοῦ ποδήρη καὶ πεπλεγμένης ἐς εὐπρεπές οἱ τῆς κόμης, ὡς ἐγίνετο κατὰ τὸν τοῦ Δελφινίου ναόν, οἱ τὴν στέγην οἰκοδομοῦντες ἤροντο σὺν χλευασίᾳ ὅ τι δὴ παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου πλανᾶται μόνη. Θησεὺς δὲ ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἐδήλωσεν οὐδέν, ἀπολύσας δέ, ὡς λέγεται, τῆς ἁμάξης τοὺς βοῦς ἣ σφισι παρῆν, τὸν ὄροφον ἀνέρριψεν ἐς ὑψηλότερον ἢ τῷ ναῷ τὴν στέγην ἐποιοῦντο.

7, 1. τὴν] γῆς τὴν Claviger. 8, 1. μάξαντες] codices μίξαντες. 10. σημεῖον V: ceteri σημεῖα. 9, 7. αὐτὰ Facius: codices αὐτό.

Ἐς δὲ τὸ χωρίον ὃ Κήπους ὀνομάζουσι καὶ τῆς Ἀφροδίτης 2
τὸν ναὸν οὐδεὶς λεγόμενός σφισίν ἐστι λόγος· οὐ μὴν οὐδὲ ἐς τὴν Ἀφροδίτην ἣ τοῦ ναοῦ πλησίον ἕστηκε. ταύτης γὰρ σχῆμα μὲν τετράγωνον κατὰ ταὐτὰ καὶ τοῖς Ἑρμαῖς, τὸ δὲ ἐπίγραμμα σημαίνει τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην τῶν καλουμένων Μοιρῶν εἶναι πρεσβυτάτην. τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης ἐν τοῖς Κήποις ἔργον ἐστὶν Ἀλκαμένους, καὶ τῶν Ἀθήνησιν ἐν λόγοις θέας ἄξιον.

Ἔστι δὲ Ἡρακλέους ἱερὸν καλούμενον Κυνόσαργες, καὶ τὰ 3
μὲν ἐς τὴν κύνα εἰδέναι τὴν λευκὴν ἐπιλεξαμένοις ἔστι τὸν χρησμόν· βωμοὶ δέ εἰσιν Ἡρακλέους τε καὶ Ἥβης, ἣν Διὸς παῖδα οὖσαν συνοικεῖν Ἡρακλεῖ νομίζουσιν. Ἀλκμήνης τε βωμὸς καὶ Ἰολάου πεποίηται, ὃς τὰ πολλὰ Ἡρακλεῖ συνεπόνησε τῶν ἔργων. Λύκειον δὲ ἀπὸ μὲν Λύκου τοῦ Πανδίονος ἔχει τὸ ὄνομα, Ἀπόλλωνος δὲ ἱερὸν ἐξ ἀρχῆς τε εὐθὺς καὶ καθ' ἡμᾶς ἐνομίζετο, Λύκιός τε ὁ θεὸς ἐνταῦθα ὠνομάσθη πρῶτον. λέγεται δὲ ὅτι καὶ Τερμίλαις, ἐς οὓς ἦλθεν ὁ Λύκος φεύγων Αἰγέα, καὶ τούτοις αἴτιος ἐστι Λυκίους ἀπ' αὐτοῦ καλεῖσθαι. ἔστι δὲ ὄπισθεν τοῦ Λυκίου Νίσου μνῆμα, ὃν ἀπο- 4
θανόντα ὑπὸ Μίνω βασιλεύοντα Μεγάρων κομίσαντες Ἀθηναῖοι ταύτῃ θάπτουσιν. ἐς τοῦτον τὸν Νῖσον ἔχει λόγος τρίχας ἐν τῇ κεφαλῇ οἱ πορφυρᾶς εἶναι, χρῆναι δὲ αὐτὸν τελευτᾶν ἐπὶ ταύταις ἀποκαρείσαις. ὡς δὲ οἱ Κρῆτες ἦλθον ἐς τὴν γῆν, τὰς μὲν ἄλλας ἐξ ἐπιδρομῆς ᾕρουν τὰς ἐν τῇ Μεγαρίδι πόλεις, ἐς δὲ τὴν Νίσαιαν καταφεύγοντα τὸν Νῖσον ἐπολιόρκουν. ἐνταῦθα τοῦ Νίσου λέγεται θυγατέρα ἐρασθῆναι Μίνω, καὶ ὡς ἀπέκειρε τὰς τρίχας τοῦ πατρός. ταῦτα μὲν οὕτω γενέσθαι λέγουσι.

Ποταμοὶ δὲ Ἀθηναίοις ῥέουσιν Εἰλισσός τε καὶ Ἠριδανῷ τῷ Κελτικῷ κατὰ τὰ αὐτὰ ὄνομα ἔχων, ἐκδιδοὺς ἐς τὸν Εἰλισσόν. ὁ δὲ Εἰλισσός ἐστιν οὗτος ἔνθα παίζουσαν Ὠρείθυιαν ὑπὸ ἀνέμου Βορέου φασὶν ἁρπασθῆναι, καὶ συνοικεῖν Ὠρειθυίᾳ Βορέαν, καί σφισι διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλάς. ἐθέλουσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλων θεῶν ἱερὸν εἶναι τὸν Εἰλισσόν, καὶ Μουσῶν βωμὸς 5

2, 7. ἐν ὀλίγοις Kuhnius. 3, 6. λύκιον P et mox λυκίου et λύκιος. correxit Claviger. 9. Τερμίλαις Camerarius: τερμιλλεῖς codices. 4, 9. ὡς P.

πολὺ τῆς δυνάμεως ἔχων ἐς Βοιωτοὺς ἀπαντᾷ. τρίτῃ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ τοῖς Ῥωμαίοις ἦλθον ἐπ' ἀμφότερα τὰ στρατόπεδα ἄγγελοι, Σύλλᾳ μὲν ὡς Ἀθηναίοις εἴη τεῖχος ἑαλωκός, τοῖς δὲ Ἀθήνας πολιορκήσασι Ταξίλον κεκρατῆσθαι μάχῃ περὶ Χαιρώνειαν. Σύλλας δὲ ὡς ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐπανῆλθε, τοὺς ἐναντιωθέντας Ἀθηναίων καθείρξας ἐς τὸν Κεραμεικὸν τὸν λαχόντα σφῶν ἐκ δεκάδος ἑκάστης ἐκέλευσεν ἄγεσθαι τὴν ἐπὶ
7 θανάτῳ. Σύλλου δὲ οὐκ ἀνιέντος ἐς Ἀθηναίους τοῦ θυμοῦ λαθόντες ἐκδιδράσκουσιν ἄνδρες ἐς Δελφούς· ἐρομένοις δέ σφισιν εἰ καταλαμβάνοι τὸ χρεὼν ἤδη καὶ τὰς Ἀθήνας ἐρημωθῆναι, τούτοις ἔχρησεν ἡ Πυθία τὰ ἐς τὸν ἀσκὸν ἔχοντα. Σύλλᾳ δὲ ὕστερον τούτων ἐνέπεσεν ἡ νόσος ᾗ καὶ τὸν Σύριον Φερεκύδην ἁλῶναι πυνθάνομαι. Σύλλᾳ δὲ ἔστι μὲν καὶ τὰ ἐς τοὺς πολλοὺς Ἀθηναίων ἀγριώτερα ἢ ὡς ἄνδρα εἰκὸς ἦν ἐργάσασθαι Ῥωμαῖον· ἀλλὰ γὰρ οὐ ταῦτα δὴ αἰτίαν γενέσθαι οἱ δοκῶ τῆς συμφορᾶς, Ἱκεσίου δὲ μήνιμα, ὅτι καταφυγόντα ἐς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἀπέκτεινεν ἀποσπάσας Ἀριστίωνα. Ἀθῆναι μὲν οὕτως ὑπὸ τοῦ πολέμου κακωθεῖσαι τοῦ Ῥωμαίων αὖθις Ἀδριανοῦ βασιλεύοντος ἤνθησαν.

21 Εἰσὶ δὲ Ἀθηναίοις εἰκόνες ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας ποιητῶν, αἱ πολλαὶ τῶν ἀφανεστέρων· ὅτι μὴ γὰρ Μένανδρος, οὐδεὶς ἦν ποιητὴς κωμῳδίας τῶν ἐς δόξαν ἡκόντων. τραγῳδίας δὲ κεῖνται τῶν φανερῶν Εὐριπίδης καὶ Σοφοκλῆς. λέγεται δὲ Σοφοκλέους τελευτήσαντος ἐσβαλεῖν ἐς τὴν Ἀττικὴν Λακεδαιμονίους, καὶ σφῶν τὸν ἡγούμενον ἰδεῖν ἐπιστάντα οἱ Διόνυσον κελεύειν τιμαῖς, ὅσαι καθεστήκασιν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι, τὴν Σειρῆνα τὴν νέαν τιμᾶν· καί οἱ τὸ ὄναρ ἐς Σοφοκλέα καὶ τὴν Σοφοκλέους ποίησιν ἐφαίνετο ἔχειν. εἰώθασι δὲ καὶ νῦν ἔτι ποιημάτων καὶ λόγων τὸ ἐπαγωγὸν
2 Σειρῆνι εἰκάζειν. τὴν δὲ εἰκόνα τὴν Αἰσχύλου πολλῷ τε ὕστερον τῆς τελευτῆς δοκῶ ποιηθῆναι καὶ τῆς γραφῆς ἣ τὸ ἔργον ἔχει τὸ Μαραθῶνι. ἔφη δὲ Αἰσχύλος μειράκιον ὢν καθεύδειν ἐν ἀγρῷ φυλάσσων σταφυλάς, καί οἱ Διόνυσον ἐπιστάντα κελεῦσαι

v. 3. nonne τὸ τεῖχος? 7, 8. ταῦτα Calderinus: codices τὰ αὐτά. δὴ Facius: codices δι'. 1, 1. αἱ — 3. τῶν om P. 9. ἐς add Kuhnius. 10. ἔτι] ἐπὶ P. 2, 2. καὶ om P. 3. ὃν P.

τραγῳδίαν ποιεῖν· ὡς δὲ ἦν ἡμέρα (πείθεσθαι γὰρ ἐθέλειν) ῥᾷστα ἤδη πειρώμενος ποιεῖν. οὗτος μὲν ταῦτα ἔλεγεν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ νοτίου καλουμένου τείχους, ὃ τῆς ἀκροπόλεως 3
ἐς τὸ θέατρόν ἐστι τετραμμένον, ἐπὶ τούτου Μεδούσης τῆς Γοργόνος ἐπίχρυσος ἀνάκειται κεφαλή, καὶ περὶ αὐτὴν αἰγὶς πεποίηται. ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ θεάτρου σπήλαιόν ἐστιν ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν· τρίπους δὲ ἔπεστι καὶ τούτῳ. Ἀπόλλων δὲ ἐν αὐτῷ καὶ Ἄρτεμις τοὺς παῖδάς εἰσιν ἀναιροῦντες τοὺς Νιόβης. ταύτην τὴν Νιόβην καὶ αὐτὸς εἶδον ἀνελθὼν ἐς τὸν Σίπυλον τὸ ὄρος· ἡ δὲ πλησίον μὲν πέτρα καὶ κρημνός ἐστιν οὐδὲν παρόντι σχῆμα παρεχόμενος γυναικός, οὔτε ἄλλως οὔτε πενθούσης· εἰ δέ γε πορρωτέρω γένοιο, δεδακρυμένην δόξεις ὁρᾶν καὶ κατηφῆ γυναῖκα.

Ἰόντων δὲ Ἀθήνησιν ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τοῦ θεάτρου 4
τέθαπται Κάλως. τοῦτον τὸν Κάλων ἀδελφῆς παῖδα ὄντα καὶ τῆς τέχνης μαθητὴν φονεύσας Δαίδαλος ἐς Κρήτην ἔφυγε· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐς Σικελίαν ἐκδιδράσκει παρὰ Κώκαλον. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱερὸν ἔς τε τὰ ἀγάλματά ἐστιν, ὁπόσα τοῦ θεοῦ πεποίηται καὶ τῶν παίδων, καὶ ἐς τὰς γραφὰς θέας ἄξιον. ἔστι δὲ ἐν αὐτῷ κρήνη, παρ' ᾗ λέγουσι Ποσειδῶνος παῖδα Ἁλιρρόθιον θυγατέρα Ἄρεως Ἀλκίππην αἰσχύναντα ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἄρεως, καὶ δίκην ἐπὶ τούτῳ τῷ φόνῳ γενέσθαι πρῶτον. ἐνταῦθα ἄλλα τε καὶ Σαυροματικὸς ἀνάκειται θώραξ· 5
ἐς τοῦτόν τις ἰδὼν οὐδὲν ἧσσον Ἑλλήνων τοὺς βαρβάρους φήσει σοφοὺς ἐς τὰς τέχνας εἶναι. Σαυρομάταις γὰρ οὔτε αὐτοῖς σίδηρός ἐστιν ὀρυσσόμενος οὔτε σφίσιν ἐσάγουσιν· ἄμικτοι γὰρ μάλιστα τῶν ταύτῃ βαρβάρων εἰσίν. πρὸς οὖν τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐξεύρηταί σφισιν· ἐπὶ μὲν τοῖς δόρασιν αἰχμὰς ὀστείνας ἀντὶ σιδήρου φοροῦσι, τόξα τε κράνινα καὶ οἰστούς, καὶ ὀστείνας ἀκίδας ἐπὶ τοῖς οἰστοῖς· καὶ σειραῖς περιβαλόντες τῶν πολεμίων ὁπόσους καὶ τύχοιεν, τοὺς ἵππους ἀποστρέψαντες ἀνατρέπουσι τοὺς ἐνσχεθέντας ταῖς σειραῖς. τοὺς δὲ θώρακας ποιοῦνται τὸν 6
τρόπον τοῦτον. ἵππους πολλὰς ἕκαστος τρέφει, ὡς ἂν οὔτε ἐς ἰδιωτῶν κλήρους τῆς γῆς μεμερισμένης οὔτε τι φερούσης πλὴν

v. 2. ἤδει P. τὰ αὐτὰ P. 3, 7. τοὺς] τῆς P. 4, 7. αὐτῇ P. 5, 6 et 7. ὀστείνας Palmerius: codices οἰσυΐνας, οἰσύνας, οἰσίνας. 9. ὁπόσους Siebelis: codices ὁπόσοις.

ὕλης ἀγρίας, ἅτε ὄντων νομάδων. ταύταις οὐκ ἐς πόλεμον χρῶνται μόνον, ἀλλὰ καὶ θεοῖς θύουσιν ἐπιχωρίοις καὶ ἄλλως σιτοῦνται. συλλεξάμενοι δὲ τὰς ὁπλάς, ἐκκαθάραντές τε καὶ διελόντες ποιοῦσιν ἀπ' αὐτῶν ἐμφερῆ δρακόντων φολίσιν. ὅστις δὲ οὐκ εἶδέ πω δράκοντα, πίτυός γε εἶδε καρπὸν χλωρὸν ἔτι· ταῖς οὖν ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς πίτυος φαινομέναις ἐντομαῖς εἰκάζων τὸ ἔργον τὸ ἐκ τῆς ὁπλῆς οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι. ταῦτα διατρήσαντες καὶ νεύροις ἵππων καὶ βοῶν συρράψαντες χρῶνται θώραξιν οὔτε εὐπρεπείᾳ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποδέουσιν οὔτε ἀσθενεστέροις· καὶ γὰρ συστάδην τυπτόμενοι καὶ βληθέντες ἀνέχονται.
7 οἱ δὲ θώρακες οἱ λινοῖ μαχομένοις μὲν οὐχ ὁμοίως εἰσὶ χρήσιμοι (διιᾶσι γὰρ καὶ βιαζόμενοι τὸν σίδηρον), θηρεύοντας δὲ ὠφελοῦσιν· ἐναποκλῶνται γάρ σφισι καὶ λεόντων ὀδόντες καὶ παρδάλεων. θώρακας δὲ λινοῦς ἰδεῖν ἔν τε ἄλλοις ἱεροῖς ἔστιν ἀνακειμένους καὶ ἐν '''Γρυνιαίῳ, ἔνθα Ἀπόλλωνος κάλλιστον ἄλσος δένδρων καὶ ἡμέρων καὶ ὅσα τῶν ἀκάρπων ὀσμήν παρέχεταί τινα ἢ θέας ἡδονήν.

22 Μετὰ δὲ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ταύτῃ πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἰοῦσιν Θέμιδος ναός ἐστι. κέχωσται δὲ πρὸ αὐτοῦ μνῆμα Ἱππολύτῳ. τοῦ δέ οἱ βίου τὴν τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν ἐκ καταρῶν. δῆλα δέ, καὶ ὅστις βαρβάρων γλῶσσαν ἔμαθεν Ἑλλήνων, ὅ τε ἔρως τῆς Φαίδρας καὶ τῆς τροφοῦ τὸ ἐς τὴν διακονίαν τόλμημα. ἔστι δὲ καὶ Τροιζηνίοις Ἱππολύτου τάφος·
2 ἔχει δέ σφισιν ὧδε ὁ λόγος. Θησεὺς ὡς ἔμελλεν ἄξεσθαι Φαίδραν, οὐκ ἐθέλων, εἴ οἱ γένοιντο παῖδες, οὔτε ἄρχεσθαι τὸν Ἱππόλυτον οὔτε βασιλεύειν ἀντ' αὐτῶν, πέμπει |παρὰ Πιτθέα τραφησόμενον αὐτὸν καὶ βασιλεύσοντα Τροιζῆνος. χρόνῳ δὲ ὕστερον Πάλλας καὶ οἱ παῖδες ἐπανέστησαν Θησεῖ· τούτους κτείνας ἐς Τροιζῆνα ἔρχεται καθαρσίων ἕνεκα, καὶ Φαίδρα πρώτη ἐνταῦθα εἶδεν Ἱππόλυτον καὶ τὰ ἐς τὸν θάνατον ἐρασθεῖσα ἐβούλευσε. μυρσίνη δέ ἐστι Τροιζηνίοις τὰ φύλλα διὰ πάσης ἔχουσα τετρυπημένα· φῦναι δὲ οὐκ ἐξ ἀρχῆς αὐτὴν λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ ἔργον γεγενῆσθαι τῆς ἐς τὸν ἔρωτα ἄσης καὶ τῆς περόνης ἣν ἐπὶ ταῖς θριξὶν εἶχεν ἡ Φαίδρα.

7, 5. Γρυνιείῳ Sylburgius, Γρυνείῳ alii. 1, 4. βάρβαρον γλ. ἔμ. Ἕλλην ὢν P. 2, 6. quidni πρῶτον?

Ἀφροδίτην δὲ τὴν Πάνδημον, ἐπεί τε Ἀθηναίους Θησεὺς 5
ἐς μίαν ἤγαγεν ἀπὸ τῶν δήμων πόλιν, αὐτήν τε σέβεσθαι καὶ
Πειθὼ κατέστησε. τὰ μὲν δὴ παλαιὰ ἀγάλματα οὐκ ἦν ἐπ' ἐμοῦ·
τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ τεχνιτῶν ἦν οὐ τῶν ἀφανεστάτων. ἔστι δὲ καὶ Γῆς
κουροτρόφου καὶ Δήμητρος ἱερὸν Χλόης· τὰ δὲ ἐς τὰς ἐπω-
νυμίας ἔστιν αὐτῶν διδαχθῆναι τοῖς ἱερεῦσιν ἐλθόντα ἐς λόγους.

Ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολίν ἐστιν ἔσοδος μία· ἑτέραν δὲ οὐ παρέ- 4
χεται, πᾶσα ἀπότομος οὖσα καὶ τεῖχος ἔχουσα ἐχυρόν. τὰ δὲ
προπύλαια λίθου λευκοῦ τὴν ὀροφὴν ἔχει, καὶ κόσμῳ καὶ μεγέθει
τῶν λίθων μέχρι γε καὶ ἐμοῦ προεῖχε. τὰς μὲν οὖν εἰκόνας
τῶν ἱππέων οὐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἴτε οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ξε-
νοφῶντος, εἴτε ἄλλως ἐς εὐπρέπειαν πεποιημέναι· τῶν δὲ προ-
πυλαίων ἐν δεξιᾷ Νίκης ἐστὶν ἀπτέρου ναός. ἐντεῦθεν ἡ θά-
λασσά ἐστι σύνοπτος, καὶ ταύτῃ ῥίψας Αἰγεὺς ἑαυτόν, ὡς λέ-
γουσιν, ἐτελεύτησεν. ἀνήγετο μὲν γὰρ ἡ ναῦς μέλασιν ἱστίοις ἡ 5
τοὺς παῖδας φέρουσα ἐς Κρήτην· Θησεὺς δ' (ἔπλει γὰρ τόλμης
τι ἔχων ἐς τὸν Μίνω καλούμενον ταῦρον) πρὸς τὸν πατέρα
προεῖπε χρήσεσθαι τοῖς ἱστίοις λευκοῖς, ἢν ὀπίσω πλέῃ τοῦ ταύ-
ρου κρατήσας. τούτων λήθην ἔσχεν Ἀριάδνην ἀφῃρημένος. ἐν-
ταῦθα Αἰγεὺς ὡς εἶδεν ἱστίοις μέλασι τὴν ναῦν κομιζομένην,
οἷα τὸν παῖδα τεθνάναι δοκῶν, ἀφεὶς αὐτὸν διαφθείρεται· καί
οἱ παρὰ Ἀθηναίοις ἐστὶ καλούμενον ἡρῷον Αἰγέως.

Ἔστι δὲ ἐν ἀριστερᾷ τῶν προπυλαίων οἴκημα ἔχον γραφάς· 6
ὁπόσαις δὲ μὴ καθέστηκεν ὁ χρόνος αἴτιος ἀφανέσιν εἶναι,
Διομήδης ἦν καὶ Ὀδυσσεύς, ὁ μὲν ἐν Λήμνῳ τὸ Φιλοκτήτου
τόξον, ὁ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἀφαιρούμενος ἐξ Ἰλίου. ἐνταῦθα ἐν
ταῖς γραφαῖς Ὀρέστης ἐστὶν Αἴγισθον φονεύων, καὶ Πυλάδης
τοὺς παῖδας τοὺς Ναυπλίου βοηθοὺς ἐλθόντας Αἰγίσθῳ. τοῦ δὲ
Ἀχιλλέως τάφου πλησίον μέλλουσά ἐστι σφάζεσθαι Πολυξένη.
Ὁμήρῳ δὲ εὖ μὲν παρείθη τόδε τὸ ὠμὸν οὕτως ἔργον· εὖ δέ
μοι φαίνεται ποιήσας Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν
ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν ὁμοῦ ταῖς παρθένοις Ἀχιλλέα ἔχειν
ἐν Σκύρῳ δίαιταν, ἃ δὴ καὶ Πολύγνωτος ἔγραψεν. ἔγραψε δὲ
καὶ πρὸς τῷ ποταμῷ ταῖς ὁμοῦ Ναυσικάᾳ πλυνούσαις ἐφιστά-
μενον Ὀδυσσέα κατὰ τὰ αὐτὰ καθὰ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐποίησε.

4, 6. ἐς om P. 5, 3. ἐς τοῦ μίνω P. 6, 3. καὶ Ὀδυσσεύς om MP.

7 γραφαὶ δέ εἰσι καὶ ἄλλαι καὶ Ἀλκιβιάδης· ἵππων δέ οἱ νίκης τῆς ἐν Νεμέᾳ ἐστὶ σημεῖα ἐν τῇ γραφῇ. καὶ Περσεύς ἐστιν ἐς Σέριφον κομιζόμενος, Πολυδέκτῃ φέρων τὴν κεφαλὴν τὴν Μεδούσης. καὶ τὰ μὲν ἐς Μέδουσαν οὐκ εἰμὶ πρόθυμος ἐν τοῖς Ἀττικοῖς σημῆναι· ἐπὶ δὲ τῶν γραφῶν παρέντι τὸν παῖδα τὸν τὰς ὑδρίας φέροντα, καὶ τὸν παλαιστὴν ὃν Τιμαίνετος ἔγραψεν, ἔστι Μουσαῖος. ἐγὼ δὲ ἔπη μὲν ἐπελεξάμην ἐν οἷς ἐστὶ πέτεσθαι Μουσαῖον ὑπὸ Βορέου δῶρον, δοκεῖν δέ μοι, πεποίηκεν αὐτὰ Ὀνομάκριτος, καὶ ἔστιν οὐδὲν Μουσαίου βεβαίως ὅτι μὴ μόνον ἐς Δήμητρα ὕμνος Λυκομίδαις.

8 Κατὰ δὲ τὴν ἔσοδον αὐτὴν ἤδη τὴν ἐς ἀκρόπολιν Ἑρμῆν, ὃν προπύλαιον ὀνομάζουσι, καὶ Χάριτας Σωκράτην ποιῆσαι τὸν Σωφρονίσκου λέγουσιν, ᾧ σοφῷ γενέσθαι μάλιστα ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ Πυθία μάρτυς, ὃ μηδὲ Ἀνάχαρσιν, ἐθέλοντα ὅμως καὶ δι' αὐτὸ ἐς Δελφοὺς ἀφικόμενον, προσεῖπεν.

23 Ἕλληνες δὲ ἄλλα τε λέγουσι καὶ ἄνδρας ἑπτὰ γενέσθαι σοφούς. τούτων καὶ τὸν Λέσβιον τύραννον καὶ Περίανδρον εἶναί φασι τὸν Κυψέλου· καίτοι Περιάνδρου Πεισίστρατος καὶ ὁ παῖς Ἱππίας φιλάνθρωποι μᾶλλον καὶ σοφώτεροι τά τε πολεμικὰ ἦσαν καὶ ὅσα ἧκεν ἐς κόσμον τῶν πολιτῶν, ἐς ὃ διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον Ἱππίας ἄλλα τε ἐχρήσατο θυμῷ καὶ ἐς γυ-
2 ναῖκα ὄνομα Λέαιναν. ταύτην γάρ, ἐπεί τε ἀπέθανεν Ἵππαρχος, (λέγω δὲ οὐκ ἐς συγγραφὴν πρότερον ἥκοντα, πιστὰ δὲ ἄλλως Ἀθηναίων τοῖς πολλοῖς) Ἱππίας εἶχεν ἐν αἰκίᾳ ἐς ὃ διέφθειρεν, οἷα ἑταίραν Ἀριστογείτονος ἐπιστάμενος οὖσαν καὶ τὸ βούλευμα οὐδαμῶς ἀγνοῆσαι δοξάζων. ἀντὶ δὲ τούτων, ἐπεὶ τυραννίδος ἐπαύθησαν οἱ Πεισιστρατίδαι, χαλκῆ λέαινα Ἀθηναίοις ἐστὶν ἐς μνήμην τῆς γυναικός, παρὰ δὲ αὐτὴν ἄγαλμα Ἀφροδίτης, ὃ Καλλίου τέ φασιν ἀνάθημα εἶναι καὶ ἔργον Καλάμιδος.

5 Πλησίον δέ ἐστι Διιτρέφους χαλκοῦς ἀνδριὰς οἰστοῖς βεβλημένος. οὗτος ὁ Διιτρέφης ἄλλα τε ἔπραξεν ὁπόσα λέγουσιν Ἀθηναῖοι, καὶ Θρᾷκας μισθωτοὺς ἀφικομένους ὕστερον ἢ Δημοσθένης ἐς Συρακούσας ἐξέπλευσε, τούτους, ὡς ὑστέρησαν, ὁ Διιτρέφης ἀπῆγεν ὀπίσω. καὶ δὴ κατὰ τὸν Χαλκιδικὸν ἔσχεν Εὔριπον, ἔνθα Βοιωτῶν ἐν μεσογαίᾳ πόλις Μυκαλησσὸς ἦν·

7, 10. λυκομήδους P. correxit Kuhnius.

ταύτην ἐσαναβὰς ἐκ θαλάσσης ὁ Διιτρέφης εἷλε. Μυκαλησ-
σίων δὲ οὐ μόνον τὸ μάχιμον οἱ Θρᾷκες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας
ἐφόνευσαν καὶ παῖδας. μαρτυρεῖ δέ μοι· Βοιωτῶν γὰρ ὅσους
ἀνέστησαν Θηβαῖοι, ᾠκοῦντο αἱ πόλεις ἐπ' ἐμοῦ, διαφυγόντων,
ὑπὸ τὴν ἅλωσιν τῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ καὶ Μυκαλησσίοις οἱ
βάρβαροι μὴ πᾶσιν ἀποκτείνοντες ἐπεξῆλθον, ὕστερον ἂν τὴν
πόλιν ἀνέλαβον οἱ λειφθέντες. τοσοῦτον μὲν παρέστη μοι θαῦμα 4
ἐς τὴν εἰκόνα τοῦ Διιτρέφους, ὅτι οἰστοῖς ἐβέβλητο, Ἕλλησιν
ὅτι μὴ Κρησὶν οὐκ ἐπιχώριον ὂν τοξεύειν. Λοκροὺς γὰρ τοὺς
Ὀπουντίους ὁπλιτεύοντας ἤδη κατὰ τὰ Μηδικὰ ἴσμεν, οὓς
Ὅμηρος ἐποίησεν ὡς φερόμενοι τόξα καὶ σφενδόνας ἐς Ἴλιον
ἔλθοιεν. οὐ μὴν οὐδὲ Μαλιεῦσι παρέμεινε μελέτη τῶν τόξων·
δοκῶ δὲ οὔτε πρότερον ἐπίστασθαι σφᾶς πρὶν ἢ Φιλοκτήτην,
παύσασθαί τε οὐ διὰ μακροῦ. τοῦ δὲ Διιτρέφους πλησίον (τὰς
γὰρ εἰκόνας τὰς ἀφανεστέρας γράφειν οὐκ ἐθέλω) θεῶν ἀγάλ-
ματά ἐστιν Ὑγιείας τε, ἣν Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι λέγουσι,
καὶ Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν καὶ ταύτης Ὑγιείας.

Ἔστι δὲ λίθος οὐ μέγας, ἀλλ' ὅσον καθίζεσθαι μικρὸν ἄνδρα· 5
ἐπὶ τούτῳ λέγουσιν, ἡνίκα Διόνυσος ἦλθεν ἐς τὴν γῆν, ἀνα-
παύσασθαι τὸν Σιληνόν. τοὺς γὰρ ἡλικίᾳ τῶν Σατύρων προ-
ήκοντας ὀνομάζουσι Σιληνούς. περὶ δὲ Σατύρων, οἵτινές εἰσιν,
ἑτέρου πλέον ἐθέλων ἐπίστασθαι πολλοῖς αὐτῶν τούτων εἵνεκα
ἐς λόγους ἦλθον. ἔφη δὲ Εὔφημος Κὰρ ἀνὴρ πλέων ἐς Ἰτα-
λίαν ἁμαρτεῖν ὑπὸ ἀνέμων τοῦ πλοῦ καὶ ἐς τὴν ἔξω θάλασ-
σαν, ἐς ἣν οὐκέτι πλέουσιν, ἐξενεχθῆναι. νήσους δὲ εἶναι μὲν
ἔλεγεν ἐρήμους πολλάς, ἐν δὲ ταύταις οἰκεῖν ἄνδρας ἀγρίους·
ἄλλαις δὲ οὐκ ἐθέλειν νήσοις προσίσχειν τοὺς ναύτας, οἷα πρό- 6
τερόν τε '''προχόντας καὶ τῶν ἐνοικούντων οὐκ ἀπείρως ἔχοντας·
βιασθῆναι δ' οὖν καὶ τότε. ταύτας καλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν ναυ-
τῶν Σατυρίδας, εἶναι δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας καὶ πυῤῥοὺς καὶ
ἵππων οὐ πολὺ μείους ἔχειν ἐπὶ τοῖς ἰσχίοις οὐράς. τούτους, ὡς
ᾔσθοντο, καταδραμόντας ἐπὶ τὴν ναῦν φωνὴν μὲν οὐδεμίαν
ἱέναι, ταῖς δὲ γυναιξὶν ἐπιχειρεῖν ταῖς ἐν τῇ νηΐ. τέλος δὲ
δείσαντας τοὺς ναύτας βάρβαρον γυναῖκα ἐκβαλεῖν ἐς τὴν νῆ-

v. 1. ταύτης P. 6. ἀποκτείναντες P. 4, 1. ἀνέλαβον V: ceteri ἀπέλαβον. 10. ὑγιείας P.

σον· ἐς ταύτην ἣν ὑβρίζειν τοὺς Σατύρους, οὐ μόνον ἡ καθέστηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶν ὁμοίως σῶμα.

7 Καὶ ἄλλα ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει θεασάμενος οἶδα, Λυκίου τοῦ Μύρωνος χαλκοῦν παῖδα, ὃς τὸ περιῤῥαντήριον ἔχει, καὶ Μύρωνος Περσέα τὸ ἐς Μέδουσαν ἔργον εἰργασμένον. καὶ Ἀρτέμιδος ἱερόν ἐστι Βραυρωνίας, Πραξιτέλους μὲν τέχνη τὸ ἄγαλμα, τῇ θεῷ δ' ἐστὶν ἀπὸ Βραυρῶνος δήμου τὸ ὄνομα. καὶ τὸ ἀρχαῖον ξόανόν ἐστιν ἐν Βραυρῶνι, Ἄρτεμις,
8 ὡς λέγουσιν, ἡ Ταυρική. Ἵππος δὲ ὁ καλούμενος δούριος ἀνάκειται χαλκοῦς. καὶ ὅτι μὲν τὸ ποίημα τὸ Ἐπειοῦ μηχάνημα ἦν ἐς διάλυσιν τοῦ τείχους, οἶδεν ὅστις μὴ πᾶσαν ἐπιφέρει τοῖς Φρυξὶν εὐήθειαν· λέγεται δὲ ἔς τε ἐκεῖνον τὸν ἵππον ὡς τῶν Ἑλλήνων ἔνδον ἔχοι τοὺς ἀρίστους, καὶ δὴ καὶ τοῦ χαλκοῦ τὸ σχῆμά ἐστι κατὰ ταῦτα, καὶ Μενεσθεὺς καὶ Τεῦκρος ὑπερκύπτου-
9 σιν ἐξ αὐτοῦ, προσέτι δὲ καὶ οἱ παῖδες οἱ Θησέως. ἀνδριάντων δὲ ὅσοι μετὰ τὸν ἵππον ἑστήκασιν, Ἐπιχαρίνου μὲν ὁπλιτοδρομεῖν ἀσκήσαντος τὴν εἰκόνα ἐποίησε Κριτίας, Οἰνοβίῳ δὲ ἔργον ἐστὶν ἐς Θουκυδίδην τὸν Ὀλόρου χρηστόν· ψήφισμα γὰρ ἐνίκησεν Οἰνόβιος κατελθεῖν ἐς Ἀθήνας Θουκυδίδην, καί οἱ δολοφονηθέντι, ὡς κατήει, μνῆμά ἐστιν οὐ πόῤῥω πυλῶν
10 Μελιτίδων. τὰ δὲ ἐς Ἑρμόλυκον τὸν παγκρατιαστὴν καὶ Φορμίωνα τὸν Ἀσωπίχου γραψάντων ἑτέρων παρίημι· ἐς δὲ Φορμίωνα τοσόνδε ἔχω πλέον γράψαι. Φορμίωνι γὰρ τοῖς ἐπιεικέσιν Ἀθηναίων ὄντι ὁμοίῳ καὶ ἐς προγόνων δόξαν οὐκ ἀφανεῖ συνέβαινεν ὀφείλειν χρέα. ἀναχωρήσας οὖν ἐς τὸν Παιανιέα δῆμον ἐνταῦθα εἶχε δίαιταν, ἐς ὃ ναύαρχον αὐτὸν Ἀθηναίων αἱρουμένων ἐκπλεῦσαι οὐκ ἔφασκεν· ὀφείλειν τε γὰρ καί οἱ, πρὶν ἂν ἐκτίσῃ, πρὸς τοὺς στρατιώτας οὐκ εἶναι παρέχεσθαι φρόνημα. οὕτως Ἀθηναῖοι (πάντως γὰρ ἐβούλοντο ἄρχειν Φορμίωνα) τὰ χρέα, ὁπόσοις ὤφειλε, διαλύουσιν.

24 Ἐνταῦθα Ἀθηνᾶ πεποίηται τὸν Σιληνὸν Μαρσύαν παίουσα, ὅτι δὴ τοὺς αὐλοὺς ἀνέλοιτο, ἐῤῥῖφθαι σφᾶς τῆς θεοῦ βουλομένης.

Τούτων πέραν ὧν εἴρηκα, ἐστὶν ἡ λεγομένη Θησέως μάχη

8, 4. ὃς P. 5. ἔχει P. 9, 2. ἐπιχαρίνου M, Ἐπιχάρμο Amasaeus: ceteri ἐπὶ χαρίνου. μὲν] δὲ P. 10, 9. ἐβούλοντο Kuhnius: codices ἐβουλεύοντο.

*πρὸς τὸν Ταῦρον τὸν Μίνω καλȣμενον, εἴτε ἀνὴρ εἴτε θηρίον
ἦν ὁποῖον κεκράτηκεν ὁ λόγος· τέρατα γ̕ πολλῷ καὶ τοῦδε
θαυμασιώτερα καὶ καθ᾽ ἡμᾶς ἔτικτον γυναῖκες. κεῖται δὲ ϗ 2
Φρίξος ὁ Ἀθάμαντος ἐξενηνεγμένος ἐς Κόλχȣς ὑπὸ τȣ κριȣ.
θύσας δὲ αὐτὸν ὁτῳδὴ θεῷ, ὡς δὲ εἰκάσαι τῷ Λαφυςίῳ κα-
λουμένῳ παρὰ Ὀρχομενίοις, τȣς μηρȣς κατὰ νόμον ἐκτεμὼν
τῶν Ἑλλήνων ἐς αὐτȣς καιομένους ὁρᾷ. κεῖν) δὲ ἑξῆς ἄλλαι
τε εἰκόνες καὶ Ἡρακλέους· ἄγχει δέ, ὡς λόγος ἔχει, τȣς δρά-
κοντας. Ἀθηνᾶ τέ ἐςιν ἀνιοῦσα ἐκ τῆς κεφαλῆς τȣ Διός. ἔςι
καὶ ταῦρος ἀνάθημα τῆς βουλῆς τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐφ᾽
ὁτῳδὴ ἀνέθηκεν ἡ βουλή· πολλὰ δ᾽ ἄν τις ἐθέλων εἰκάζοι.
λέλεκται δέ μοι καὶ πρότερον ὡς Ἀθηναίοις περισσότερόν τι 3
ἢ τοῖς ἄλλοις ἐς τὰ θεῖά ἐςι σπουδῆς. πρῶτοι μὲν γ̕ Ἀθη-
νᾶν ἐπωνόμασαν Ἐργάνην, πρῶτοι δ᾽ ἀκώλους Ἑρμᾶς· ὁμοῦ
δέ σφισιν ἐν τῷ ναῷ Σπουδαίων δαίμων ἐςίν.*

*Ὅςις δὲ τὰ σὺν τέχνῃ πεποιημένα ἐπίπροσθε τίθε) ̕ τῶν
ἐς ἀρχαιότητα ἡκόντων, καὶ τάδε ἔςιν οἱ θεάσασθαι. κράνος
ἐςὶν ἐπικείμενος ἀνήρ, Κλεοίτου, καί οἱ τȣς ὄνυχας ἀργυρȣς
ἐνεποίησεν ὁ Κλεοίτας. ἔςι δὲ καὶ Γῆς ἄγαλμα ἱκετευούσης
ὗσαί οἱ τὸν Δία, εἴτε αὐτοῖς ὄμβρου δεῆσαν Ἀθηναίοις, εἴτε
καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι συμβὰς αὐχμός. ἐνταῦθα καὶ Τιμό-
θεος ὁ Κόνωνος καὶ αὐτὸς κεῖται Κόνων. Πρόκνην δὲ τὰ ἐς
τὸν παῖδα βεβουλευμένην αὐτήν τε καὶ τὸν Ἴτυν ἀνέθηκεν
Ἀλκαμένης. πεποίηται δὲ καὶ τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας Ἀθηνᾶ
καὶ κῦμα ἀναφαίνων Ποσειδῶν. καὶ Διός ἐςιν ἄγαλμα τό τε 4
Λεωχάρους καὶ ὁ ὀνομαζόμενος Πολιεύς, ᾧ τὰ καθεςηκότα
ἐς τὴν θυσίαν γράφων τὴν ἐπ᾽ αὐτοῖς λεγομένην αἰτίαν οὐ
γράφω. τȣ Διὸς τȣ Πολιέως κριθὰς καταθέντες ἐπὶ τὸν βω-
μὸν μεμιγμένας πυροῖς ȣδεμίαν ἔχουσι φυλακήν· ὁ βοῦς δὲ
ὃν ἐς τὴν θυσίαν ἑτοιμάσαντες φυλάσσουσιν, ἅπτεται τῶν
σπερμάτων φοιτῶν ἐπὶ τὸν βωμόν. καλȣσι δέ τινα τῶν ἱερέων
βουφόνον, καὶ ταύτῃ τὸν πέλεκυν ῥίψας (οὕτω γάρ ἐςίν οἱ
νόμος) οἴχεται φεύγων· οἱ δὲ ἅτε τὸν ἄνδρα ὃς ἔδρασε τὸ
ἔργον ȣκ εἰδότες, ἐς δίκην ὑπάγουσι τὸν πέλεκυν. ταῦτα μὲν
τρόπον τὸν εἰρημένον δρῶσιν.*

2, 3. τῷ] *Διὶ τῷ* Porsonus. 3, 5. post *Ἑρμᾶς* idem addit *ἀνέθεσαν*. 4, 5. *αὐτοὺς P.*

δὲ Θηβῶν ἠρημωμένων τὴν γῆν τὴν Θηβαΐδα νεμόμενοι, δέει
μὴ Θήβας αὖθις Ἀθηναῖοι σφισιν ἐποικίζωσιν, ὅτε ἐς τὴν
συμμαχίαν ἐτάσσοντο καὶ ἐς ὅσον ἧκον δυνάμεως τὰ Μακε-
5 δόνων ηὖξον. τοὺς δὲ ἐς τὸ συμμαχικὸν ταχθέντας κατὰ πό-
λεις τε ἑκάστους ἦγον στρατηγοί, καὶ τοῦ παντὸς ἄρχειν ᾕρητο
Ἀθηναῖος Λεωσθένης, πόλεώς τε ἀξιώματι καὶ αὐτὸς εἶναι
δοκῶν πολέμων ἔμπειρος. ὑπῆρχε δέ οἱ καὶ πρὸς πάντας εὐερ-
γεσία τοὺς Ἕλληνας· ὁπόσοι γὰρ μισθοῦ παρὰ Δαρείῳ καὶ σα-
τράπαις ἐστρατεύοντο Ἕλληνες, ἀνοικίσαι σφᾶς ἐς τὴν Περ-
σίδα θελήσαντος Ἀλεξάνδρου Λεωσθένης ἔφθη κομίσας ναυ-
σὶν ἐς τὴν Εὐρώπην. καὶ δὴ καὶ τότε ὧν ἐς αὐτὸν ἤλπισαν
ἔργα λαμπρότερα ἐπιδειξάμενος, παρέσχεν ἀποθανὼν ἀθυμῆ-
σαι πᾶσι καὶ δι' αὐτὸ οὐχ ἥκιστα σφαλῆναι· φρουρά τε Μακε-
δόνων ἐσῆλθεν Ἀθηναίοις, οἳ Μουνυχίαν, ὕστερον δὲ καὶ Πει-
6 ραιᾶ καὶ τείχη μακρὰ ἔσχον. Ἀντιπάτρου δὲ ἀποθανόντος
Ὀλυμπιὰς διαβᾶσα ἐξ Ἠπείρου χρόνον μέν τινα ἦρξεν, ἀπο-
κτείνασα Ἀριδαῖον, οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἐκπολιορκηθεῖσα ὑπὸ
Κασσάνδρου παρεδόθη τῷ πλήθει. Κάσσανδρος δὲ βασιλεύ-
σας (τὰ δὲ ἐς Ἀθηναίους ἐπέξεισί μοι μόνα ὁ λόγος) Πά-
νακτον τεῖχος ἐν τῇ Ἀττικῇ καὶ Σαλαμῖνα εἷλε, τύραννόν τε
Ἀθηναίοις ἔπραξε γενέσθαι Δημήτριον τὸν Φανοστράτου, τὰ
πρὸς δόξαν εἰληφότα ἐπὶ σοφίᾳ. τοῦτον μὲν δὴ τυραννίδος
ἔπαυσε Δημήτριος ὁ Ἀντιγόνου, νέος τε ὢν καὶ φιλοτίμως
7 πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν διακείμενος· Κάσσανδρος δέ (δεινὸν γάρ
τι ὑπῆν οἱ μῖσος ἐς τοὺς Ἀθηναίους) ὁ δὲ αὖθις Λαχάρην
προεστηκότα ἐς ἐκεῖνο τοῦ δήμου, τοῦτον τὸν ἄνδρα οἰκειωσά-
μενος τυραννίδα ἔπεισε βουλεῦσαι, τυράννων ὧν ἴσμεν τά
τε ἐς ἀνθρώπους μάλιστα ἀνήμερον καὶ ἐς τὸ θεῖον ἀφειδέ-
στατον. Δημητρίῳ δὲ τῷ Ἀντιγόνου διαφορὰ μὲν ἦν ἐς τὸν
δῆμον ἤδη τῶν Ἀθηναίων, καθεῖλε δ' ὅμως καὶ τὴν Λαχά-
ρους τυραννίδα. ἁλισκομένου δὲ τοῦ τείχους ἐκδιδράσκει Λα-
χάρης ἐς Βοιωτούς. ἅτε δὲ ἀσπίδας ἐξ ἀκροπόλεως καθελὼν
χρυσᾶς, καὶ αὐτὸ τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα τὸν περιαιρετὸν
ἀποδύσας κόσμον, ὑπωπτεύετο εὐπορεῖν μεγάλως χρημάτων.

v. 1. Θηβῶν Amasaeus: codices θηβαίων. 5, 2. ἤρτο P. 7. ἔφη P. 6, 5. ἐς Sylburgius: codices ἐπ'. 8. πρὸς] πρ̄ς P, πρόσθεν Claviger. 7, 5. ἐπ' P. 6. διαφορὰ Sylburgius: codices διάφορα.

Λαχάρην μὲν ὧν τέτων ἕνεκα κτείνουσιν ἄνδρες Κορωναῖοι. 8
Δημήτριος δὲ ὁ Ἀντιγόνου τυράννων ἐλευθερώσας Ἀθηναίες
τό τε παραυτίκα μετὰ τὴν Λαχάρους φυγὴν οὐκ ἀπέδωκέ
σφισι τὸν Πειραιᾶ, καὶ ὕςερον πολέμῳ κρατήσας ἐσήγαγεν
ἐς αὐτὸ φρουρὰν τὸ ἄςυ, τὸ Μουσεῖον καλέμενον τειχίσας.
ἔςι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἀρχαίου τὸ Μουσεῖον, ἀπαν-
τικρὺ τῆς ἀκροπόλεως λόφος, ἔνθα Μουσαῖον ᾄδειν καὶ ἀπο-
θανόντα γήρᾳ ταφῆναι λέγουσιν· ὕςερον δὲ καὶ μνῆμα αὐτόθι
ἀνδρὶ ᾠκοδομήθη Σύρῳ. τότε δὲ Δημήτριος τειχίσας εἶχε.
χρόνῳ δὲ ὕςερον ἄνδρας ἐσῆλθεν οὐ πολλοὺς καὶ μνήμη τε 26
προγόνων καὶ ἐς οἵαν μεταβολὴν τὸ ἀξίωμα ἥκοι τῶν Ἀθη-
ναίων, αὐτίκα τε ὡς εἶχον, αἱροῦνται ςρατηγὸν Ὀλυμπιόδωρον.
ὁ δὲ σφᾶς ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας ἦγε, καὶ γέροντας καὶ μει-
ράκια ὁμοίως, προθυμίᾳ πλέον ἢ ῥώμῃ κατορθῶσθαι τὰ ἐς
πόλεμον ἐλπίζων· ἐπεξελθόντας δὲ τὲς Μακεδόνας μάχῃ τε
ἐκράτησε, καὶ φυγόντων ἐς τὸ Μεσεῖον τὸ χωρίον εἷλεν. Ἀθῆ- 2
ναι μὲν ὅτως ἀπὸ Μακεδόνων ἠλευθερώθησαν· Ἀθηναίων δὲ
πάντων ἀγωνισαμένων ἀξίως λόγε, Λεώκριτος μάλιςα ὁ Πρω-
τάρχου λέγεται τόλμῃ χρήσασθαι πρὸς τὸ ἔργον. πρῶτος μὲν
γὰρ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη, πρῶτος δὲ ἐς τὸ Μουσεῖον ἐσήλατο·
καί οἱ πεσόντι ἐν τῇ μάχῃ τιμαὶ παρ' Ἀθηναίων καὶ ἄλλαι
γεγόνασι, καὶ τὴν ἀσπίδα ἀνέθεσαν τῷ Διὶ τῷ Ἐλευθερίῳ, τὸ
ὄνομα τε Λεωκρίτου καὶ τὸ κατόρθωμα ἐπιγράψαντες. Ὀλυμ- 3
πιοδώρῳ δὲ τόδε μέν ἐςιν ἔργον μέγιςον, χωρὶς τούτων ὧν
ἔπραξε Πειραιᾶ καὶ Μουνυχίαν ἀνασωσάμενος· ποιουμένων
δὲ Μακεδόνων καταδρομὴν ἐς Ἐλευσῖνα, Ἐλευσινίους συν-
τάξας ἐνίκα τὲς Μακεδόνας. πρότερον δὲ ἔτι τέτων, ἐσβα-
λόντος ἐς τὴν Ἀττικὴν Κασσάνδρου, πλεύσας Ὀλυμπιόδωρος
ἐς Αἰτωλίαν βοηθεῖν Αἰτωλὲς ἔπεισε, καὶ τὸ συμμαχικὸν τἒτο
ἐγένετο Ἀθηναίοις αἴτιον μάλιςα διαφυγεῖν τὸν Κασσάνδρε
πόλεμον. Ὀλυμπιοδώρῳ δὲ τἒτο μὲν ἐν Ἀθήναις εἰσὶν ἔν τε
ἀκροπόλει καὶ ἐν πρυτανείῳ τιμαί, τἒτο δὲ ἐν Ἐλευσῖνι γραφή.
καὶ Φωκέων οἱ Ἐλάτειαν ἔχοντες χαλκἒν Ὀλυμπιόδωρον ἐν
Δελφοῖς ἀνέθεσαν, ὅτι καὶ τέτοις ἤμυνεν ἀποςᾶσι Κασσάνδρε.
Τῆς δὲ εἰκόνος πλησίον τῆς Ὀλυμπιοδώρου χαλκἒν Ἀρ- 4

1, 2. praestat, opinor, *Ἀθηνῶν.* **2, 6.** *ἄλλων* **P.**

τέμιδος ἄγαλμα ἕστηκεν ἐπίκλησιν Λευκοφρύνης, ἀνέθεσαν δὲ οἱ παῖδες οἱ Θεμιστοκλέους· Μάγνητες γάρ, ὧν ἦρχε Θεμιστοκλῆς λαβὼν παρὰ βασιλέως, Λευκοφρύνην Ἄρτεμιν ἄγουσιν ἐν τιμῇ. δεῖ δέ με ἀφικέσθαι τοῦ λόγου πρόσω, πάντα ὁμοίως ἐπεξιόντα τὰ Ἑλληνικά.

Ἔνδοιος ἦν γένος μὲν Ἀθηναῖος, Δαιδάλου δὲ μαθητής, ὃς καὶ φεύγοντι Δαιδάλῳ διὰ τὸν Κάλω θάνατον ἐπηκολούθησεν ἐς Κρήτην. τούτου καθήμενόν ἐστιν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ἐπίγραμμα ἔχον ὡς Καλλίας μὲν ἀναθείη, ποιήσειε δὲ Ἔνδοιος.

5 Ἔστι δὲ καὶ οἴκημα Ἐρέχθειον καλούμενον· πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου Διός ἐστι βωμὸς Ὑπάτου, ἔνθα ἔμψυχον θύουσιν οὐδέν, πέμματα δὲ θέντες οὐδὲν ἔτι οἴνῳ χρήσασθαι νομίζουσιν. ἐσελθοῦσι δέ εἰσι βωμοί, Ποσειδῶνος, ἐφ' οὗ καὶ Ἐρεχθεῖ θύουσιν ἔκ του μαντεύματος, καὶ ἥρωος Βούτου, τρίτος δὲ Ἡφαίστου. γραφαὶ δὲ ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ γένους εἰσὶ τοῦ Βουταδῶν. καὶ (διπλοῦν γάρ ἐστι τὸ οἴκημα) καὶ ὕδωρ ἐστὶν ἔνδον θαλάσσιον ἐν φρέατι. τοῦτο μὲν θαῦμα οὐ μέγα· καὶ γὰρ ὅσοι μεσόγαιαν οἰκοῦσιν, ἄλλοις τε ἔστι καὶ Καρσὶν Ἀφροδισιεῦσιν· ἀλλὰ τόδε φρέαρ ἐς συγγραφὴν παρέχεται κυμάτων ἦχον ἐπὶ νότῳ πνεύσαντι. καὶ τριαίνης ἐστὶν ἐν τῇ πέτρᾳ σχῆμα. ταῦτα δὲ λέγεται Ποσειδῶνι μαρτύρια ἐς τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς χώρας φανῆναι.

6 Ἱερὰ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἥ τε ἄλλη πόλις καὶ ἡ πᾶσα ὁμοίως γῆ· καὶ γὰρ ὅσοις θεοὺς καθέστηκεν ἄλλους ἐν τοῖς δήμοις σέβειν, οὐδέν τι ἧσσον τὴν Ἀθηνᾶν ἄγουσιν ἐν τιμῇ. τὸ δὲ ἁγιώτατον ἐν κοινῷ πολλοῖς πρότερον νομισθὲν ἔτεσιν ἢ συνῆλθον ἀπὸ τῶν δήμων, ἐστὶν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἐν τῇ νῦν ἀκροπόλει, τότε δὲ ὀνομαζομένῃ πόλει· φήμη δὲ ἐς αὐτὸ ἔχει πεσεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐπέξειμι, εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως ἔχει· λύχνον δὲ τῇ θεῷ χρυσοῦν Καλλίμαχος ἐποίησεν.

7 ἐμπλήσαντες δὲ ἐλαίου τὸν λύχνον τὴν αὐτὴν τοῦ μέλλοντος ἔτους ἀναμένουσιν ἡμέραν· ἔλαιον δὲ ἐκεῖνο τὸν μεταξὺ ἐπαρκεῖ χρόνον τῷ λύχνῳ, κατὰ τὰ αὐτὰ ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ φαίνοντι. καὶ οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλίς ἔνεστιν, ὃ δὴ πυρὶ λίνων μόνον οὐκ ἔστιν ἁλώσιμον. φοῖνιξ δὲ ὑπὲρ τοῦ λύχνου χαλ-

5, 5. ἔκ του Claviger: libri ἐκ τοῦ. 6. τοῦ B.] τῶν β. P. 9. ἀφροδισεῦσιν P. τόδε] immo τόδε τὸ 6, 4. ἢ συνῆλθον Loescherus: codices συνῆλθεν.

κοῦς ἀνήκων ἐς τὸν ὄροφον ἀνασπᾷ τὴν ἀτμίδα. ὁ δὲ Καλλίμαχος ὁ τὸν λύχνον ποιήσας, ἀποδέων τῶν πρώτων ἐς αὐτὴν τὴν τέχνην, οὕτω σοφίᾳ πάντων ἐστὶν ἄριστος ὥστε καὶ λίθους πρῶτος ἐτρύπησε καὶ ὄνομα ἔθετο κακιζότεχνον, ἢ θεμένων ἄλλων κατέστησεν ἐφ᾽ αὑτῷ.

Κεῖται δὲ ἐν τῷ ναῷ τῆς Πολιάδος Ἑρμῆς ξύλου, Κέ- 27
κροπος εἶναι λεγόμενος ἀνάθημα, ὑπὸ κλάδων μυρσίνης οὐ σύνοπτον. ἀναθήματα δὲ ὁπόσα ἄξια λόγου, τῶν μὲν ἀρχαίων δίφρος ὀκλαδίας ἐστὶ Δαιδάλου ποίημα, λάφυρα δὲ ἀπὸ Μήδων Μασιστίου θώραξ, ὃς εἶχεν ἐν Πλαταιαῖς τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἵππου, καὶ ἀκινάκης Μαρδονίου λεγόμενος εἶναι. Μασίστιον μὲν δὴ τελευτήσαντα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων οἶδα ἱππέων· Μαρδονίου δὲ μαχεσαμένου Λακεδαιμονίοις ἐναντία καὶ ὑπὸ ἀνδρὸς Σπαρτιάτου πεσόντος, οὐδ᾽ ἂν ὑπεδέξαντο ἀρχήν, οὐδὲ ἴσως Ἀθηναίοις παρῆκαν φέρεσθαι Λακεδαιμόνιοι τὸν ἀκινάκην. περὶ δὲ τῆς ἐλαίας οὐδὲν ἔχουσιν ἄλλο εἰπεῖν ἢ τῇ θεῷ 2
μαρτύριον γενέσθαι τοῦτο ἐς τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπὶ τῇ χώρᾳ. λέγουσι δὲ καὶ τάδε, κατακαυθῆναι μὲν τὴν ἐλαίαν, ἡνίκα ὁ Μῆδος τὴν πόλιν ἐνέπρησεν Ἀθηναίοις, κατακαυθεῖσαν δὲ αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις.

Τῷ ναῷ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς Πανδρόσου ναὸς συνεχής ἐστι· καὶ ἔστι Πάνδροσος ἐς τὴν παρακαταθήκην ἀναίτιος τῶν ἀδελφῶν μόνη.

Ἃ δέ μοι θαυμάσαι μάλιστα παρέσχεν, ἔστι μὲν οὐκ ἐς ἅπαν- 3
τας γνώριμα, γράψω δὲ οἷα συμβαίνει. παρθένοι δύο τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος οἰκοῦσιν οὐ πόῤῥω, καλοῦσι δὲ Ἀθηναῖοι σφᾶς ἀῤῥηφόρους· αὗται χρόνον μέν τινα δίαιταν ἔχουσι παρὰ τῇ θεῷ, παραγενομένης δὲ τῆς ἑορτῆς δρῶσιν ἐν νυκτὶ τοιάδε. ἀναθεῖσαί σφισιν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἃ ἡ τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρεια δίδωσι φέρειν, οὔτε ἡ διδοῦσα ὁποῖόν τι δίδωσιν εἰδυῖα, οὔτε ταῖς φερούσαις ἐπισταμέναις, — ἔστι δὲ περίβολος ἐν τῇ πόλει τῆς καλουμένης ἐν Κήποις Ἀφροδίτης οὐ πόῤῥω, καὶ δι᾽ αὐτοῦ κάθοδος ὑπόγαιος αὐτομάτη· ταύτῃ κατίασιν αἱ παρθένοι. κάτω μὲν δὴ τὰ φερόμενα λείπουσιν, λαβοῦσαι δὲ ἄλλο τι κο-

v. 2. ὁ add Claviger. 4. κατὰ τηξιτέχνον P. 1, 9. ὑπεδέξατο P. 3, 1, ἅπαντα MPV.

μίζοσιν ἐγκεκαλυμμένον. καὶ τὰς μὲν ἀφιᾶσιν ἤδη τὸ ἐντεῦ-
θεν, ἑτέρας δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν παρθένους ἄγουσιν ἀντ᾽
αὐτῶν.

4 Πρὸς δὲ τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἔςι μὲν Εὐῆρις πρεσβῦ-
τις, '''ὅσον τε πήχεος μάλιςα, φαμένη διάκονος εἶναι Λυσι-
μάχῃ, ἔςι δὲ ἀγάλματα μεγάλα χαλκοῦ, διεςῶτες ἄνδρες ἐς
μάχην· καὶ τὸν μὲν Ἐρεχθέα καλȣσι, τὸν δὲ Εὔμολπον. καί-
τοι λέληθέ γε ȣδὲ Ἀθηναίων ὅσοι τὰ ἀρχαῖα ἴσασιν, Ἰμμά-
ραδον εἶναι παῖδα Εὐμόλπȣ τȣτον τὸν ἀποθανόντα ὑπὸ Ἐρε-
5 χθέως. ἐπὶ δὲ τȣ̃ βάθρου καὶ ἀνδριάντες εἰσὶν, εντος ὃς
ἐμαντεύετο Τολμίδῃ, ϗ αὐτὸς Τολμίδης, ὃς Ἀθηναίων ναυ-
σὶν ἡγούμενος ἄλλους τε ἐκάκωσε καὶ Πελοποννησίων τὴν χώ-
ραν, ὅσοι νέμονται τὴν παραλίαν, καὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ
Γυθίῳ τὰ νεώρια ἐνέπρησε, καὶ τῶν περιοίκων Βοιὰς εἷλε ϗ
τὴν Κυθηρίων νῆσον, ἐς δὲ τὴν Σικυωνίαν ποιησάμενος ἀπό-
βασιν, ὥς οἱ δῃȣ̃ντι τὴν γῆν ἐς μάχην κατέςησαν, τρεψάμε-
νος σφᾶς κατεδίωξε πρὸς τὴν πόλιν. ὕςερον δὲ ὡς ἐπανῆλθεν
ἐς Ἀθήνας, ἐσήγαγε μὲν ἐς Εὔβοιαν καὶ Νάξον Ἀθηναίων
κληρούχους, ἐσέβαλε δὲ ἐς Βοιωτȣ̀ς ςρατῷ· πορθήσας δὲ τῆς
γῆς τὴν πολλὴν καὶ παραςησάμενος πολιορκίᾳ Χαιρώνειαν,
ὡς ἐς τὴν Ἁλιαρτίαν προῆλθεν, αὐτός τε μαχόμενος ἀπέ-
θανε καὶ τὸ πᾶν ἤδη ςράτευμα ἡττᾶτο. τὰ μὲν ἐς Τολμίδην
τοιαῦτα ἐπυνθανόμην ὄντα.

6 Ἔςι δὲ Ἀθηνᾶς ἀγάλματα ἀρχαῖα· καὶ σφισιν ἀπετάκη
μὲν ȣδέν, μελάντερα δὲ καὶ πληγὴν ἐνεγκεῖν ἐςὶν ἀσθενέςερα·
ἐπέλαβε γ̓ καὶ ταῦτα ἡ φλόξ, ὅτε ἐσβεβηκότων ἐς τὰς ναῦς
Ἀθηναίων βασιλεὺς εἷλεν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ τὴν πόλιν.
ἔςι δὲ συός τε θήρα, περὶ ȣ̃ σαφὲς ȣδὲν οἶδα εἰ τοῦ '''Κα-
λυδωνίου, καὶ Κύκνος Ἡρακλεῖ μαχόμενος. τȣ̃τον τὸν Κύκνον
φασὶν ἄλλους τε φονεῦσαι καὶ Λύκον Θρᾷκα, προτεθέντων
σφίσι μονομαχίας ἄθλων· περὶ δὲ τὸν ποταμὸν τὸν Πηνειὸν
ἀπέθανεν ὑφ᾽ Ἡρακλέους.

7 Τῶν δὲ ἐν Τροιζῆνι λόγων, ȣ̃ς ἐς Θησέα λέγουσιν, ἐςὶν

4, 2. πηχὸς P, πῆχυς Sylburgius, πηχυαῖος Claviger: quod repositum est, Porsono debetur. 3. ἄνδρες om P. 5, 1. εντος] ἐκτὸς V, μάντις O. Müllerus, μάντεως Lobeckius. ὃς Kuhnius: codices οἷς. 5. εἰβοίας P: correxit Claviger. 6, 3. γὰρ M: ceteri δὲ.

ὡς Ἡρακλῆς ἐς Τροιζῆνα ἐλθὼν παρὰ Πιτθέα κατάθοιτο
ἐπὶ τῷ δείπνῳ τοῦ λέοντος τὸ δέρμα, ἐσέλθοιεν δὲ παρ' αὐ-
τὸν ἄλλοι τε Τροιζηνίων παῖδες καὶ Θησεὺς ἕβδομον μάλιστα
γεγονὼς ἔτος. τοὺς μὲν δὴ λοιποὺς παῖδας, ὡς τὸ δέρμα εἶ-
δον, φεύγοντάς φασιν οἴχεσθαι, Θησέα δὲ ὑπεξελθόντα οὐκ ἄγαν
σὺν φόβῳ παρὰ τῶν διακόνων ἁρπάσαι πέλεκυν, καὶ αὐτίκα
ἐπιέναι σπουδῇ, λέοντα εἶναι τὸ δέρμα ἡγέμενον. ὅδε μὲν τῶν 8
λόγων πρῶτος ἐς αὐτόν ἐστι Τροιζηνίοις· ὁ δὲ ἐπὶ τούτῳ, κρη-
πῖδας Αἰγέα ὑπὸ πέτρᾳ καὶ ξίφος θεῖναι γνωρίσματα εἶναι
τῷ παιδί, καὶ τὸν μὲν ἐς Ἀθήνας ἀποπλεῖν, Θησέα δέ, ὡς
ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος ἐγεγόνει, τὴν πέτραν ἀνώσαντα οἴχε-
σθαι τὴν παρακαταθήκην τὴν Αἰγέως φέροντα. τούτου δὲ εἰκὼν
ἐν ἀκροπόλει πεποίηται τοῦ λόγου, χαλκοῦ πάντα ὁμοίως πλὴν
τῆς πέτρας.

Ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἄλλο Θησέως ἔργον, καὶ ὁ λόγος οὕτως 9
ἐς αὐτὸ ἔχει. Κρησὶ τήν τε ἄλλην γῆν καὶ τὴν ἐπὶ ποταμῷ
Τεθρίνι ταῦρος ἐλυμαίνετο. πάλαι δὲ ἄρα τὰ θηρία φοβε-
ρώτερα ἦν τοῖς ἀνθρώποις, ὡς ὅ τ' ἐν Νεμέᾳ λέων καὶ ὁ
Παρνάσιος, καὶ δράκοντες τῆς Ἑλλάδος πολλαχοῦ, καὶ ὗς
περί τε Καλυδῶνα καὶ Ἐρύμανθον καὶ τῆς Κορινθίας ἐν
Κρομμυῶνι, ὥστε καὶ ἐλέγετο τὰ μὲν ἀνιέναι τὴν γῆν, τὰ δὲ
ὡς ἱερὰ εἴη θεῶν, τὰ δὲ καὶ ἐς τιμωρίαν ἀνθρώπων ἀφεῖσθαι.
καὶ τοῦτον οἱ Κρῆτες τὸν ταῦρον ἐς τὴν γῆν πέμψαι σφίσι
Ποσειδῶνά φασιν, ὅτι θαλάσσης ἄρχων Μίνως τῆς Ἑλληνι-
κῆς οὐδενὸς Ποσειδῶνα ἦγεν ἄλλου θεοῦ μᾶλλον ἐν τιμῇ. κο- 10
μισθῆναι μὲν δὴ τὸν ταῦρον τοῦτόν φασιν ἐς Πελοπόννησον
ἐκ Κρήτης, καὶ Ἡρακλεῖ τῶν δώδεκα καλουμένων ἕνα καὶ τοῦ-
τον γενέσθαι τὸν ἆθλον· ὡς δὲ ἐς τὸ πεδίον ἀφείθη τὸ Ἀρ-
γείων, φεύγει διὰ τοῦ Κορινθίου ἰσθμοῦ, φεύγει δὲ ἐς γῆν τὴν
Ἀττικὴν καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐς δῆμον τὸν Μαραθωνίων, καὶ
ἄλλους τε, ὁπόσοις ἐπέτυχε, καὶ Μίνω παῖδα Ἀνδρόγεων
ἀπέκτεινε. Μίνως δὲ ναυσὶν ἐπ' Ἀθήνας πλεύσας (οὐ γὰρ ἐπεί-
θετο ἀναιτίους εἶναι σφᾶς τῆς Ἀνδρόγεω τελευτῆς) ἐς το-
σοῦτον ἐκάκωσεν, ἐς ὃ συνεχωρήθη οἱ παρθένους ἐς Κρήτην

8, 6. τὴν π. Claviger: codices καὶ τὴν π. 9, 2. ἐπὶ τῷ ποταμῷ V. 10, 7. ὁπόσοις Sylburgius: codices ὁπόσους.

ἑπτὰ καὶ παῖδας ἴσους ἄγειν τῷ λεγομένῳ Μινωταύρῳ τὸν ἐν Κνωσσῷ Λαβύρινθον οἰκῆσαι. τὸν δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι ταῦρον ὕςερον Θησεὺς ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἐλάσαι καὶ θῦσαι λέγεται τῇ θεῷ, ϗ τὸ ἀνάθημά ἐςι τοῦ δήμου τοῦ Μαραθωνίων.

28 Κύλωνα δὲ οὐδὲν ἔχω σαφὲς εἰπεῖν ἐφ' ὅτῳ χαλκοῦν ἀνέθεσαν, τυραννίδα ὅμως βουλεύσαντα. τεκμαίρομαι δὲ τῶνδε εἵνεκα, ὅτι εἶδος κάλλιςος καὶ τὰ ἐς δόξαν ἐγένετο οὐκ ἀφανής, ἀνελόμενος διαύλου νίκην Ὀλυμπικήν· καί οἱ θυγατέρα ὑπῆρξε γῆμαι Θεαγένους, ὃς Μεγάρων ἐτυράννησεν.

2 Χωρὶς δέ γε ὅσα κατέλεξα, δύο μὲν Ἀθηναίοις εἰσὶ δεκάται πολεμήσασιν, ἄγαλμα Ἀθηνᾶς χαλκοῦν ἀπὸ Μήδων τῶν ἐς Μαραθῶνα ἀποβάντων, τέχνη Φειδίου· καί οἱ τὴν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος Λαπιθῶν πρὸς Κενταύρους μάχην ϗ ὅσα ἄλλα ἐςὶν ἐπειργασμένα λέγουσι τορεῦσαι Μῦν, τῷ δὲ Μυῒ ταῦτά τε ϗ τὰ λοιπὰ τῶν ἔργων Παῤῥάσιον καταγράψαι τὸν Εὐήνορος. ταύτης τῆς Ἀθηνᾶς ἡ τοῦ δόρατος αἰχμὴ καὶ ὁ λόφος τοῦ κράνους ἀπὸ Σουνίου προσπλέουσίν ἐςιν ἤδη σύνοπτα. ϗ ἅρμα κεῖται χαλκοῦν ἀπὸ Βοιωτῶν δεκάτη καὶ Χαλκιδέων τῶν ἐν Εὐβοίᾳ. δύο δὲ ἄλλα ἐςὶν ἀναθήματα, Περικλῆς ὁ Ξανθίππου, ϗ τῶν ἔργων τῶν Φειδίου θέας μάλιςα ἄξιον, Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἀπὸ τῶν ἀναθέντων καλουμένης Λημνίας.

3 Τῇ δὲ ἀκροπόλει, πλὴν ὅσον Κίμων ᾠκοδόμησεν αὐτῆς ὁ Μιλτιάδου, περιβαλεῖν τὸ λοιπὸν λέγεται τοῦ τείχους Πελασγὲς οἰκήσαντάς ποτε ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν· φασὶ γὰρ Ἀγρόλαν καὶ Ὑπέρβιον. πυνθανόμενος δὲ οἵτινες ἦσαν, οὐδὲν ἄλλο ἐδυνάμην μαθεῖν ἢ Σικελὲς τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄντας ἐς Ἀκαρνανίαν μετοικῆσαι.

4 Καταβᾶσι δὲ οὐκ ἐς τὴν κάτω πόλιν, ἀλλ' ὅσον ὑπὸ τὰ προπύλαια, πηγή τε ὕδατός ἐςι ϗ πλησίον Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν σπηλαίῳ καὶ Πανός. Κρεούσῃ δὲ θυγατρὶ Ἐρεχθέως Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νομίζουσι. περὶ δὲ τοῦ Πανός φασιν ὡς πεμφθείη Φιλιππίδης ἐς Λακεδαίμονα ἄγγελος ἀποβεβηκότων Μήδων ἐς τὴν γῆν, ἐπανήκων δὲ Λακεδαιμονίους ὑπερβαλέσθαι φαίη τὴν ἔξοδον· εἶναι γὰρ δὴ νόμον αὐτοῖς μὴ πρότερον μα-

2, 1. aptius fortasse δὲ ἢ ὅσα. 4. μάχην add Claviger. 3, 5. ἐς add Kuhnius. 4, 3. καὶ Πανὸς om *MPV*. 4. περὶ — φασιν om *P* cum ceteris Parisinis, quorum unus haec habet in margine: ἐνταῦθα καὶ τοῦ Πανὸς ἱερόν. 6. ὑπερβάλλεσθαι *M*.

χουμένους ἐξεῖναι πρὶν ἢ πλήρη τὸν κύκλον τῆς σελήνης γε-
νέσθαι. τὸν δὲ Πᾶνα ὁ Φιλιππίδης ἔλεγε περὶ τὸ ὄρος ἐντυ-
χόντα οἱ τὸ Παρθένιον φάναι τε ὡς εὔνους Ἀθηναίοις εἴη,
καὶ ὅτι ἐς Μαραθῶνα ἥξει συμμαχήσων. οὗτος μὲν οὖν ὁ θεὸς
ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἀγγελίᾳ τετίμηται, καθὸ καὶ ὁ Ἄρειος πάγος. 5
ἔστι δὲ Ἄρειος πάγος καλούμενος, ὅτι πρῶτος Ἄρης ἐνταῦθα
ἐκρίθη· καί μοι καὶ ταῦτα δεδήλωκεν ὁ λόγος, ὡς Ἁλιρρό-
θιον ἀνέλοι καὶ ἐφ' ὅτῳ κτείνειε. κριθῆναι δὲ καὶ ὕστερον
Ὀρέστην λέγουσιν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός· καὶ βωμός ἐστιν
Ἀθηνᾶς Ἀρείας, ὃν ἀνέθηκεν ἀποφυγὼν τὴν δίκην. τοὺς δὲ
ἀργοὺς λίθους, ἐφ' ὧν ἑστᾶσιν ὅσοι δίκας ὑπέχουσι καὶ οἱ διώ-
κοντες, τὸν μὲν ὕβρεως τὸν δὲ ἀναιδείας αὐτῶν ὀνομάζουσι.
Πλησίον δὲ ἱερὸν θεῶν ἐστὶν ἃς καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Σεμ- 6
νάς, Ἡσίοδος δὲ Ἐρινῦς ἐν Θεογονίᾳ. πρῶτος δέ σφισιν Αἰ-
σχύλος δράκοντας ἐποίησεν ὁμοῦ ταῖς ἐν τῇ κεφαλῇ θριξὶν εἶ-
ναι· τοῖς δὲ ἀγάλμασιν οὔτε τούτοις ἔπεστιν οὐδὲν φοβερόν, οὔτε
ὅσα ἄλλα κεῖται θεῶν τῶν ὑπογαίων. κεῖται δὲ καὶ Πλούτων
καὶ Ἑρμῆς καὶ Γῆς ἄγαλμα. ἐνταῦθα θύουσι μὲν ὅσοις ἐν
Ἀρείῳ πάγῳ τὴν αἰτίαν ἐξεγένετο ἀπολύσασθαι, θύουσι δὲ καὶ
ἄλλως ξένοι τε ὁμοίως καὶ ἀστοί. ἔστι δὲ καὶ ἐντὸς τοῦ περι- 7
βόλου μνῆμα Οἰδίποδος. πολυπραγμονῶν δὲ εὕρισκον τὰ ὀστᾶ
ἐκ Θηβῶν κομισθέντα· τὰ γὰρ ἐς τὸν θάνατον Σοφοκλεῖ πε-
ποιημένα τὸν Οἰδίποδος Ὅμηρος οὐκ εἴα μοι δόξαι πιστά, ὃς
ἔφη Μηκιστέα τελευτήσαντος Οἰδίποδος ἐπιτάφιον ἐλθόντα ἐς
Θήβας ἀγωνίσασθαι.
Ἔστι δὲ Ἀθηναίοις καὶ ἄλλα δικαστήρια οὐκ ἐς τοσοῦτον 8
δόξης ἥκοντα. τὸ μὲν οὖν καλούμενον Παράβυστον καὶ Τρί-
γωνον, τὸ μὲν ἐν ἀφανεῖ τῆς πόλεως ὂν καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις
συνιόντων ἐς αὐτό, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἔχει τὰ ὀνόματα·
Βατραχιοῦν δὲ καὶ Φοινικιοῦν ἀπὸ χρωμάτων καὶ ἐς τόδε δια-
μεμένηκεν ὀνομάζεσθαι. τὸ δὲ μέγιστον καὶ ἐς ὃ πλεῖστοι συνία-
σιν, Ἡλιαίαν καλοῦσιν. ὁπόσα δὲ ἐπὶ τοῖς φονεῦσίν ἐστιν, ἄλλα
καὶ ἐπὶ Παλλαδίῳ καλοῦσι, καὶ τοῖς ἀποκτείνασιν ἀκουσίως

5, 7. ἀργοὺς Goldhagenus: codices ἀργυροῦς. 6, 7. δὲ Clavigerus: codices τε. 7, 1. καὶ post δὲ add M. 8, 5. ante καὶ cum Clavigero omisi τὸ δέ. 9, 1. ἄλλα καὶ] ἄλλα τε καὶ ὁ Kuhnius. 2. ἀκουσίως Facius: codices ὡς.

κρίσις καθέστηκε. καὶ ὅτι μὲν Δημοφῶν πρῶτος ἐνταῦθα ὑπέσχε δίκας, ἀμφισβητοῦσιν οὐδένες· ἐφ' ὅτῳ δέ, διάφορα ἐς τοῦτο
9 εἴρηται. Διομήδην φασὶν ἁλούσης Ἰλίου ταῖς ναυσὶν ὀπίσω κομίζεσθαι, καὶ ἤδη τε νύκτα ἐπέχειν, ὡς κατὰ Φάληρον πλέοντες γίγνονται, καὶ τοὺς Ἀργείους ὡς ἐς πολεμίαν ἀποβῆναι τὴν γῆν, ἄλλην που δόξαντας ἐν τῇ νυκτὶ καὶ οὐ τὴν Ἀττικὴν εἶναι. ἐνταῦθα Δημοφῶντα λέγουσιν ἐκβοηθήσαντα, οὐκ ἐπιστάμενον οὐδὲ τοῦτον τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν ὡς εἰσὶν Ἀργεῖοι, καὶ ἄνδρας αὐτῶν ἀποκτεῖναι καὶ τὸ Παλλάδιον ἁρπάσαντα οἴχεσθαι, Ἀθηναῖόν τε ἄνδρα οὐ προϊδόμενον ὑπὸ τοῦ ἵππου τοῦ Δημοφῶντος ἀνατραπῆναι καὶ συμπατηθέντα ἀποθανεῖν. ἐπὶ τούτῳ Δημοφῶντα ὑποσχεῖν δίκας, οἱ μὲν τοῦ συμπατηθέντος τοῖς προσήκουσιν, οἱ δὲ Ἀργείων φασὶ τῷ κοινῷ.
10 ἐπὶ Δελφινίῳ δὲ κρίσις καθέστηκεν ἐργάσασθαι φόνον σὺν τῷ δικαίῳ φαμένοις, ὁποῖόν τι καὶ Θησεὺς παρεχόμενος ἀπέφυγεν, ὅτε Πάλλαντα ἐπαναστάντα καὶ τοὺς παῖδας ἔκτεινε. πρότερον δὲ πρὶν ἢ Θησεὺς ἀφείθη, καθειστήκει πᾶσι φεύγειν κτείναντα ἢ κατὰ ταὐτὰ θνήσκειν μένοντα. τὸ δὲ ἐν πρυτανείῳ καλούμενον, ἔνθα τῷ σιδήρῳ καὶ πᾶσιν ὁμοίως τοῖς ἀψύχοις δικάζουσιν, ἐπὶ τῷδε ἄρξασθαι νομίζω. Ἀθηναίων βασιλεύοντος Ἐρεχθέως, τότε πρῶτον βοῦν ἔκτεινεν ὁ βουφόνος ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Πολιέως Διός· καὶ ὁ μὲν ἀπολιπὼν ταύτῃ τὸν πέλεκυν ἀπῆλθεν ἐκ τῆς χώρας φεύγων, ὁ δὲ πέλεκυς παραυ-
11 τίκα ἀφείθη κριθεὶς καὶ ἐς τόδε ἀνὰ πᾶν ἔτος κρίνεται. λέγεται μὲν δὴ καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων αὐτόματα ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. ἔστι δὲ τοῦ Πειραιῶς πρὸς θαλάσσῃ Φρεαττύς· ἐνταῦθα οἱ πεφευγότες, ἢν ἀπελθόντας ἕτερον ἐπιλάβῃ σφᾶς ἔγκλημα, πρὸς ἀκροωμένους ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ νεὼς ἀπολογοῦνται. Τεῦκρον πρῶτον λόγος ἔχει Τελαμῶνι οὕτως ἀπολογήσασθαι μηδὲν ἐς τὸν Αἴαντος θάνατον εἰργάσθαι. τάδε μὲν οὖν εἰρήσθω μοι τῶνδε ἕνεκα, γνῶναι ὁπόσοις μέτεστι σπουδῆς εἰς τὰ δικαστήρια.

29 Τοῦ δὲ Ἀρείου πάγου πλησίον δείκνυται ναῦς ποιηθεῖσα ἐς τὴν τῶν Παναθηναίων πομπήν, καὶ ταύτην μὲν ἤδη πού

10, 1. φόνῳ P. 2. παρεσχόμενος P. 5. ταὐτὰ P.

τις ὑπερεβάλετο· τὸ δὲ ἐν Δήλῳ πλοῖον οὐδένα πω νικήσαντα οἶδα, καθῆκον ἐς ἐννέα ἐρέτας ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων.

Ἀθηναίοις δὲ καὶ ἔξω πόλεως ἐν τοῖς δήμοις καὶ κατὰ 2
τὰς ὁδοὺς θεῶν ἐστὶν ἱερὰ καὶ ἡρώων καὶ ἀνδρῶν τάφοι. '''ἐγγυτάτω δὲ Ἀκαδημία, χωρίον ποτὲ ἀνδρὸς ἰδιώτου, γυμνάσιον δὲ ἐπ' ἐμοῦ. κατιοῦσι δ' ἐς αὐτὴν περίβολός ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ξόανα Ἀρίστης καὶ Καλλίστης· ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ, καὶ ὁμολογεῖ τὰ ἔπη τὰ Σαπφοῦς, τῆς Ἀρτέμιδός εἰσιν ἐπικλήσεις αὗται, λεγόμενον δὲ καὶ ἄλλον ἐς αὐτὰς λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. καὶ ναὸς οὐ μέγας ἐστίν, ἐς ὃν τοῦ Διονύσου τοῦ Ἐλευθερέως τὸ ἄγαλμα ἀνὰ πᾶν ἔτος κομίζουσιν ἐν τεταγμέναις ἡμέραις. ἱερὰ μέν σφισι ταύτῃ τοσαῦτά ἐστι, τάφοι δὲ Θρα- 3
συβούλου μὲν πρῶτον τοῦ Λύκου, ἀνδρὸς τῶν τε ὕστερον καὶ ὅσοι πρὸ αὐτοῦ γεγόνασιν Ἀθηναίοις λόγιμοι τὰ πάντα ἀρίστου. παρέντι δέ μοι τὰ πλείω τοσάδε ἐς πίστιν ἀρκέσει τοῦ λόγου· τυραννίδα γὰρ ἔπαυσε τῶν τριάκοντα καλουμένων σὺν ἀνδράσιν ἑξήκοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ὁρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν, καὶ Ἀθηναίους στασιάζοντας διαλλαγῆναι καὶ συνθεμένους ἔπεισε μεῖναι. πρῶτος μέν ἐστιν οὗτος τάφος, ἐπὶ δὲ αὐτῷ Περικλέους τε καὶ Χαβρίου καὶ Φορμίωνος. ἔστι δὲ καὶ πᾶσι μνῆμα Ἀθηναίοις 4
ὁπόσοις ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἔν τε ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις πεζαῖς, πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι αὐτῶν ἠγωνίσαντο· τούτοις γὰρ κατὰ χώραν εἰσὶν οἱ τάφοι δι' ἀνδραγαθίαν· οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὴν ὁδὸν κεῖνται τὴν ἐς Ἀκαδημίαν, καὶ σφῶν ἑστᾶσιν ἐπὶ τοῖς τάφοις στῆλαι τὰ ὀνόματα καὶ τὸν δῆμον ἑκάστου λέγουσαι. πρῶτοι δὲ ἐτάφησαν οὓς ἐν Θρᾴκῃ ποτὲ ἐπικρατοῦντας μέχρι Δραβήσκου τῆς χώρας Ἠδωνοὶ φονεύουσιν ἀνέλπιστοι ἐπιθέμενοι· λέγεται δὲ καὶ ὡς κεραυνοὶ πέσοιεν ἐπ' αὐτούς. στρα- 5
τηγοὶ δὲ ἄλλοι τε ἦσαν καὶ Λέαγρος, ᾧ μάλιστα ἐπετέτραπτο ἡ δύναμις, καὶ Δεκελεὺς Σωφάνης, ὃς τὸν Ἀργεῖόν ποτε πένταθλον Νεμείων ἀνῃρημένον νίκην ἀπέκτεινεν Εὐρυβάτην, βοηθοῦντα Αἰγινήταις. στρατὸν δὲ ἔξω τῆς Ἑλλάδος ''' Ἀθηναῖοι τρίτον τοῦτον ἔστειλαν. Πριάμῳ μὲν γὰρ καὶ Τρωσὶ πάντες Ἑλλη-

v. 1. ὑπερεβάλλετο codices 3, 8. αὐτῷ Claviger: codices αὐτοῦ. 4, 5. τὴν στενὴν τὴν ἐς MV. 8. Δραβήσκου Palmerius: codices βραβίσκου. 5, 1. ἐς P. 3. Σωφάνης Sylburgius: codices σωφονής.

νες ἀπὸ κοινοῦ λόγου κατέστησαν ἐς πόλεμον· Ἀθηναῖοι δὲ ἰδίᾳ μετ' Ἰολάου τε ἐς Σαρδὼ καὶ δεύτερα ἐς τὴν νῦν Ἰωνίαν ἐστράτευσαν, καὶ τρίτον δὴ τότε ἐς τὴν Θρᾴκην.

6 Ἔστι δὲ ἔμπροσθεν τοῦ μνήματος στήλη μαχομένους ἔχουσα ἱππεῖς· Μελάνωπός σφισίν ἐστι καὶ Μακάρτατος ὀνόματα, οὓς κατέλαβεν ἀποθανεῖν ἐναντία Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν τεταγμένους, ἔνθα τῆς Ἐλεωνίας εἰσὶ χώρας πρὸς Ταναγραίους ὅροι. καὶ Θεσσαλῶν τάφος ἐστὶν ἱππέων κατὰ παλαιὰν φιλίαν ἐλθόντων, ὅτε σὺν Ἀρχιδάμῳ Πελοποννήσιοι πρῶτον ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατιᾷ· καὶ πλησίον τοξόταις Κρησίν. αὖθις δέ ἐστιν Ἀθηναίων μνήματα, Κλεισθένους, ᾧ τὰ ἐς τὰς φυλὰς αἳ νῦν καθεστᾶσιν εὑρέθη, καὶ ἱππεῦσιν ἀποθανοῦσιν,
7 ἡνίκα συνεπελάβοντο οἱ Θεσσαλοὶ τοῦ κινδύνου. ἐνταῦθα καὶ Κλεωναῖοι κεῖνται, μετὰ Ἀργείων ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐλθόντες· ἐφ' ὅτῳ δέ, γράψω τοῦ λόγου μοι κατελθόντος ἐς τοὺς Ἀργείους. καὶ Ἀθηναίων δ' ἐστὶ τάφος οἳ πρὶν ἢ στρατεῦσαι τὸν Μῆδον ἐπολέμησαν πρὸς Αἰγινήτας. ἦν δὲ ἄρα καὶ δήμου δίκαιον βούλευμα, εἰ δὴ καὶ Ἀθηναῖοι μετέδοσαν δούλοις δημοσίᾳ ταφῆναι καὶ τὰ ὀνόματα ἐγγραφῆναι στήλῃ· δηλοῖ δὲ ἀγαθοὺς σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ γενέσθαι περὶ τοὺς δεσπότας. ἔστι δὲ καὶ ἀνδρῶν ὀνόματα ἄλλων, διάφορα δέ σφισι τὰ χωρία τῶν ἀγώνων· καὶ γὰρ τῶν ἐπ' Ὄλυνθον ἐλθόντων οἱ δοκιμώτατοι, καὶ Μελήσανδρος ἐς τὴν ἄνω Καρίαν ναυσὶν ἀναπλεύσας διὰ τοῦ Μαιάνδρου.

8 Ἐτάφησαν δὲ καὶ οἱ τελευτήσαντες πολεμοῦντος Κασσάνδρου καὶ οἱ συμμαχήσαντές ποτε Ἀργείων· πραχθῆναι δὲ οὕτω σφίσι τὴν πρὸς Ἀργείους λέγουσι συμμαχίαν. Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ σείσαντος οἱ Εἵλωτες ἐς Ἰθώμην ἀπέστησαν· ἀφεστηκότων δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι βοηθοὺς καὶ ἄλλους καὶ παρὰ Ἀθηναίων μετεπέμποντο· οἱ δέ σφισιν ἐπιλέκτους ἄνδρας ἀποστέλλουσι καὶ στρατηγὸν Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου.
9 τούτους ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς ὑποψίαν. Ἀθηναίοις δὲ οὐκ ἀνεκτὰ ἐφαίνετο περιυβρίσθαι, καὶ ὡς ἐκομίζοντο ὀπίσω, συμμαχίαν ἐποιήσαντο Ἀργείοις Λακεδαιμονίων ἐχ-

v. 2. δευτέραν MP. 6, 4. Ἐλεωνίας Boeckhius: codices ἐλευσινίας. 8, 2. ποτε οἱ πραχθῆναι Kuhnius: codices τότε — πραχθῆναι.

θροῖς τὸν ἅπαντα ἐστὶ χρόνον. ὕϛερον δὲ μελλέσης Ἀθηναίων ἐν Τανάγρᾳ γίνεσθαι πρὸς Βοιωτὲς καὶ Λακεδαιμονίες μάχης ἀφίκοντο Ἀθηναίοις Ἀργεῖοι βοηθἕντες· καὶ παραυτίκα μὲν ἔχοντας πλέον τὲς Ἀργείους νὺξ ἐπελθὲσα ἀφείλετο τὸ σαφὲς τῆς νίκης, ἐς δὲ τὴν ὑϛεραίαν ὑπῆρξε κρατῆσαι Λακεδαιμονίοις, Θεσσαλῶν προδόντων Ἀθηναίους.

Καταλέξαι δέ μοι καὶ τέσδε ἐπῆλθεν, Ἀπολλόδωρον ξένων ἡγεμόνα, ὃς Ἀθηναῖος μὲν ἦν, ἐκπεμφθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀρσίτου σατράπου τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας διεφύλαξε Περινθίοις τὴν πόλιν, ἐσβεβληκότος ἐς τὴν Περινθίαν Φιλίππου ϛρατῷ. ἔτός τε ἐν ἐνταῦθα τέθαπται, καὶ Εὔβουλος ὁ Σπινθάρου, καὶ ἄνδρες οἷς ἀγαθοῖς ἐσιν ἐκ ἐπηκολέθησε τύχη χρηϛή, τοῖς μὲν ἐπιθεμένοις τυραννἕντι Λαχάρει, οἱ δὲ τἕ Πειραιῶς κατάληψιν ἐβέλευσαν Μακεδόνων φρουρἕντων, πρὶν δὲ εἰργάσθαι τὸ ἔργον ὑπὸ τῶν συνειδότων μηνυθέντες ἀπώλοντο. κεῖνται δὲ καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες· ἐδήλωσε δὲ ἐχ ἥκιϛα ὁ θεὸς ἐνταῦθα καὶ αὖθις ἐν Λεύκτροις τὲς ὑπὸ Ἑλλήνων καλουμένους ἀνδρείες τὸ μηδὲν ἄνευ τύχης εἶναι, εἰ δὴ Λακεδαιμόνιοι Κορινθίων τότε ϗ Ἀθηναίων, ἔτι δὲ καὶ Ἀργείων καὶ Βοιωτῶν κρατήσαντες ὕϛερον ὑπὸ Βοιωτῶν μόνων ἐν Λεύκτροις ἐς τοσἕτον ἐκακώθησαν. μετὰ δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν Κορίνθῳ, ϛήλην ἐπὶ τοῖσδε ἑϛάναι τὴν αὐτὴν σημαίνει τὰ ἐλεγεῖα, τοῖς μὲν ἐν Εὐβοίᾳ καὶ Χίῳ τελευτήσασι· τὲς δὲ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις τῆς Ἀσιανῆς ἠπείρε διαφθαρῆναι δηλοῖ, τὲς δὲ ἐν Σικελίᾳ. γεγραμμένοι δέ εἰσιν οἵ τε ϛρατηγοὶ πλὴν Νικίου, καὶ τῶν ϛρατιωτῶν ὁμοῦ τοῖς ἀϛοῖς Πλαταιεῖς. Νικίας δὲ ἐπὶ τῷδε παρείθη· γράφω δὲ ἐδὲν διάφορα ἢ Φίλιϛος, ὃς ἔφη Δημοσθένην μὲν σπονδὰς ποιήσασθαί τοῖς ἄλλοις πλὴν αὑτοῦ, καὶ ὡς ἡλίσκετο, αὑτὸν ἐπιχειρεῖν ἀποκτεῖναι, Νικίᾳ δὲ τὴν παράδοσιν ἐθελοντῇ γενέσθαι. τέτων ἕνεκα οὐκ ἐνεγράφη Νικίας τῇ ϛήλῃ, καταγνωσθεὶς αἰχμάλωτος ἐθελοντὴς εἶναι καὶ οὐκ ἀνὴρ πολέμῳ πρέπων. εἰσὶ δὲ ἐπ' ἄλλῃ ϛήλῃ καὶ οἱ μαχεσάμενοι περὶ Θρᾴκην, καὶ ἐν Μεγάροις, ϗ ἡνίκα Ἀρκάδας τὲς ἐν Μαντινείᾳ ϗ Ἠλείες ἔπεισεν Ἀλκιβιάδης Λακεδαιμονίων ἀποϛῆναι, καὶ οἱ πρὶν

10 (line: Καταλέξαι δέ μοι …)
11 (line: ἀπώλοντο …)
12 (line: διαφθαρῆναι …)
13 (line: εἰσὶ δὲ ἐπ' ἄλλῃ …)

10, 2. Ἀρσίτου Kuhnius: codices ἀρίϛου.

ἐς Σικελίαν ἀφικέσθαι Δημοσθένην Συρακουσίων κρατήσαν-
τες. ἐτάφησαν δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ναυμαχήσαν-
τες, καὶ ὅσοι Μακεδόνων ἐναντία ἠγωνίσαντο ἐν Χαιρωνείᾳ,
καὶ οἱ μετὰ Κλέωνος ἐς Ἀμφίπολιν στρατεύσαντες, οἵ τε ἐν
Δηλίῳ τῷ Ταναγραίων τελευτήσαντες, καὶ ὅσους ἐς Θεσσα-
λίαν Λεωσθένης ἤγαγε, καὶ οἱ πλεύσαντες ἐς Κύπρον ὁμοῦ
Κίμωνι, τῶν τε σὺν Ὀλυμπιοδώρῳ τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντων
14 τριῶν καὶ δέκα ἄνδρες οὐ πλείους. φασὶ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ Ῥω-
μαίοις ὅμορόν τινα πολεμοῦσι πόλεμον στρατιὰν οὐ πολλὴν πέμ-
ψαι, καὶ ὕστερον ναυμαχίας Ῥωμαίων πρὸς Καρχηδονίους γι-
γνομένης τριήρεις πέντε Ἀττικαὶ παρεγένοντο· ἔστιν οὖν καὶ τού-
τοις ἐνταῦθα τοῖς ἀνδράσιν ὁ τάφος. Τολμίδου δὲ καὶ τῶν
σὺν αὐτῷ δεδήλωται μέν ἤδη μοι τὰ ἔργα καὶ ὃν τρόπον ἐτε-
λεύτησαν· ἴστω δὲ ὅτῳ φίλον κειμένους σφᾶς κατὰ τὴν ὁδὸν
ταύτην. κεῖνται δὲ καὶ οἱ σὺν Κίμωνι τὸ μέγα ἔργον ἐπ' Εὐ-
15 ρυμέδοντι πεζῇ καὶ ναυσὶν αὐθημερὸν κρατήσαντες. τέθαπται
δὲ καὶ Κόνων καὶ Τιμόθεος, δεύτεροι μετὰ Μιλτιάδην καὶ
Κίμωνα οὗτοι πατὴρ καὶ παῖς ἔργα ἀποδειξάμενοι λαμπρά.
κεῖται δὲ καὶ Ζήνων ἐνταῦθα ὁ Μνασέου καὶ Χρύσιππος ὁ
Σολεύς, Νικίας τε ὁ Νικομήδους ζῷα ἄριστος γράψαι τῶν ἐφ'
αὐτοῦ, καὶ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων οἱ τὸν Πεισιστράτου
παῖδα Ἵππαρχον ἀποκτείναντες, ῥήτορές τε Ἐφιάλτης, ὃς τὰ
νόμιμα τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ μάλιστα ἐλυμήνατο, καὶ Λυκοῦρ-
16 γος ὁ Λυκόφρονος. Λυκούργῳ δὲ ἐπορίσθη μὲν τάλαντα ἐς
τὸ δημόσιον πεντακοσίοις πλείονα καὶ ἑξακισχιλίοις ἢ ὅσα Περι-
κλῆς ὁ Ξανθίππου συνήγαγε, κατεσκεύασε δὲ πομπεῖα τῇ θεῷ
καὶ Νίκας χρυσᾶς καὶ παρθένοις κόσμον ἑκατόν, ἐς δὲ πόλε-
μον ὅπλα καὶ βέλη καὶ τετρακοσίας ναυμαχοῦσιν εἶναι τριή-
ρεις· οἰκοδομήματα δὲ ἐπετέλεσε μὲν τὸ θέατρον ἑτέρων ὑπαρ-
ξαμένων, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ πολιτείας ἃ ᾠκοδόμησεν, ἐν
Πειραιεῖ νεώς εἰσιν οἶκοι καὶ πρὸς τῷ Λυκείῳ καλουμένῳ
γυμνάσιον. ὅσα μὲν οὖν ἀργύρου πεποιημένα ἦν καὶ χρυσοῦ,
Λαχάρης καὶ ταῦτα ἐσύλησε τυραννήσας· τὰ δὲ οἰκοδομήματα
καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἦν.

14, 8. ἐπ' Εὐρυμέδοντι πεζῇ καὶ] ἐπὶ τῇ πεζικῇ P, neque in *M* aut
V ullum Eurymedontis vestigium. 15, 4. μνασεία P. 5. νικοδήμε P.
16, 1. Λυκούργῳ] cf. Boeckh. Staatshaushalt. 1. p. 470. 8. λυκίῳ P.

30 Πρὸ δὲ τῆς ἐσόδου τῆς ἐς Ἀκαδημίαν ἐστὶ βωμὸς Ἔρωτος, ἔχων ἐπίγραμμα ὡς Χάρμος Ἀθηναίων πρῶτος Ἔρωτι ἀναθείη. τὸν δὲ ἐν πόλει βωμὸν καλούμενον Ἀντέρωτος ἀνάθημα εἶναι λέγουσι μετοίκων, ὅτι Μέλης Ἀθηναῖος μέτοικον ἄνδρα Τιμαγόραν ἐρασθέντα ἀτιμάζων ἀφεῖναι κατὰ τῆς πέτρας αὑτὸν ἐκέλευσεν, ἐς τὸ ὑψηλότατον αὐτῆς ἀνελθόντα. Τιμαγόρας δὲ ἄρα καὶ ψυχῆς εἶχεν ἀφειδῶς καὶ πάντα ὁμοίως κελεύοντι ἤθελε χαρίζεσθαι τῷ μειρακίῳ, καὶ δὴ καὶ φέρων ἑαυτὸν ἀφῆκε· Μέλητα δέ, ὡς ἀποθανόντα εἶδε Τιμαγόραν, ἐς τοσοῦτον μετανοίας ἐλθεῖν ὡς πεσεῖν τε ἀπὸ τῆς πέτρας τῆς αὐτῆς, καὶ οὕτως ἀφεὶς αὑτὸν ἐτελεύτησε. καὶ τὸ ἐντεῦθεν δαίμονα Ἀντέρωτα τὸν ἀλάστορα τὸν Τιμαγόρου κατέστη τοῖς μετοίκοις νομίζειν.

2 Ἐν Ἀκαδημίᾳ δέ ἐστι Προμηθέως βωμός, καὶ θέουσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν ἔχοντες καιομένας λαμπάδας, τὸ δὲ ἀγώνισμα ὁμοῦ τῷ δρόμῳ φυλάξαι τὴν δᾷδα ἔτι καιομένην ἐστίν· ἀποσβεσθείσης δὲ οὐδὲν ἔτι τῆς νίκης τῷ πρώτῳ, δευτέρῳ δὲ ἀντ' αὐτοῦ μέτεστιν. εἰ δὲ μηδὲ τούτῳ καίοιτο, ὁ τρίτος ἐστὶν ὁ κρατῶν. εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἀποσβεσθείη, οὐδείς ἐστιν ὅτῳ καταλείπεται ἡ νίκη. ἔστι δὲ Μουσῶν τε βωμός, καὶ ἕτερος Ἑρμοῦ, καὶ ἔνδον Ἀθηνᾶς, τὸν δὲ Ἡρακλέους ἐποίησαν. καὶ φυτόν ἐστιν ἐλαίας, δεύτερον τοῦτο λεγόμενον φανῆναι.

3 Ἀκαδημίας δὲ οὐ πόῤῥω Πλάτωνος μνῆμά ἐστιν, ᾧ προεσήμαινεν ὁ θεὸς ἄριστον τὰ ἐς φιλοσοφίαν ἔσεσθαι. προεσήμαινε δὲ οὕτως. Σωκράτης τῇ προτέρᾳ νυκτὶ ἢ Πλάτων ἔμελλεν ἔσεσθαί οἱ μαθητής, ἐσπτῆναί οἱ κύκνον ἐς τὸν κόλπον εἶδεν ὄνειρον· ἔστι δὲ κύκνῳ τῷ ὄρνιθι μουσικῆς δόξα, ὅτι Λιγύων τῶν Ἠριδανοῦ πέραν ὑπὲρ γῆς τῆς Κελτικῆς Κύκνον ἄνδρα μουσικὸν γενέσθαι βασιλέα φασί, τελευτήσαντα δὲ Ἀπόλλωνος γνώμη μεταβαλεῖν λέγουσιν αὐτὸν ἐς τὸν ὄρνιθα. ἐγὼ δὲ βασιλεῦσαι μὲν πείθομαι Λίγυσιν ἄνδρα μουσικόν, γενέσθαι δέ μοι ἄπιστον ὄρνιθα ἀπ' ἀνδρός.

4 Κατὰ τοῦτο τῆς χώρας φαίνεται πύργος Τίμωνος, ὃς μόνος εἶδε μηδένα τρόπον εὐδαίμονα εἶναι γενέσθαι πλὴν τοὺς ἄλλους φεύγοντα ἀνθρώπους. δείκνυται δὲ καὶ χῶρος καλούμενος Κολωνὸς ἵππιος, ἔνθα τῆς Ἀττικῆς πρῶτον ἐλθεῖν λέγου-

1, 7. πάντα *V*: ceteri πάντων   3, 3. ἢ *P*.   4, 4. ἵππειος *P*. ἐλθεῖν om *P*,

σιν Οἰδίποδα· διάφορα μὲν καὶ ταῦτα τῇ Ὁμήρου ποιήσει, λέγουσι δ' ἐν. καὶ βωμὸς Ποσειδῶνος Ἱππίου καὶ Ἀθηνᾶς Ἱππίας, ἡρῷον δὲ Πειρίθου καὶ Θησέως Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράςου. τὸ δὲ ἄλσος τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησεν Ἀντίγονος ἐσβαλὼν, καὶ ἄλλοτε ςρατιᾷ κακώσας Ἀθηναίοις τὴν γῆν.

31 Δῆμοι δὲ οἱ μικροὶ τῆς Ἀττικῆς, ὡς ἔτυχεν ἕκαςος οἰκισθεὶς. ἃ δὲ ἐς μνήμην παρείχοντο, Ἀλιμουσίοις μὲν θεσμοφόρου Δήμητρος καὶ Κόρης ἐςὶν ἱερὸν, ἐν Ζωςῆρι δὲ ἐπὶ θαλάσσης καὶ βωμὸς Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς. τεκεῖν μὲν ἐν Λητὼ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οὔ φασι, λύσασθαι δὲ τὸν ζωςῆρα ὡς τεξομένην, καὶ τῷ χωρίῳ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὸ ὄνομα. Προσπαλτίοις δὲ ἐςι καὶ τούτοις Κόρης καὶ Δήμητρος ἱερὸν, Ἀναγυρασίοις δὲ μητρὸς θεῶν ἱερόν. Κεφαλῆσι δὲ οἱ Διόσκουροι νομίζονται μάλιςα·

2 μεγάλους γὰρ σφᾶς οἱ ταύτῃ θεοὺς ὀνομάζουσιν. ἐν δὲ Πρασιεῦσιν Ἀπόλλωνός ἐςι ναός· ἐνταῦθα τὰς Ὑπερβορέων ἀπαρχὰς ἰέναι λέγεται, παραδιδόναι δὲ αὐτὰς Ὑπερβορέους μὲν Ἀριμασποῖς, Ἀριμασποὺς δ' Ἰσσηδόσι, παρὰ δὲ τούτων Σκύθας ἐς Σινώπην κομίζειν, ἐντεῦθεν δὲ φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιὰς, Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς ἐς Δῆλον ἄγοντας· τὰς δὲ ἀπαρχὰς κεκρύφθαι μὲν ἐν καλάμῃ πυρῶν, γινώσκεσθαι δὲ ὑπ' οὐδένων. ἔστι δὲ μνῆμα ἐπὶ Πρασιαῖς Ἐρυσίχθονος, ὡς ἐκομίζετο ὀπίσω μετὰ τὴν θεωρίαν ἐκ Δήλου, γενομένης οἱ

3 κατὰ τὸν πλοῦν τῆς τελευτῆς. Κραναὸν δὲ τὸν βασιλεύσαντα Ἀθηναίων ὅτι μὲν ἐξέβαλεν Ἀμφικτύων κηδεστὴν ὄντα, ἔτι πρότερον εἴρηταί μοι· φυγόντα δὲ αὐτὸν σὺν τοῖς στασιώταις ἐς τὸν δῆμον τὸν Λαμπτρέα ἀποθανεῖν τε αὐτοῦ καὶ ταφῆναί φασι· καὶ ἔστι καὶ ἐς ἐμὲ καὶ ἐν τοῖς Λαμπτρεῦσι Κραναοῦ μνῆμα. Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου (καὶ γὰρ οὗτος ᾤκησε παρὰ Ἀθηναίοις, καὶ Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ἐλευσινίους ἐπολεμάρχησε) τάφος ἐν Ποταμοῖς ἐστὶ τῆς χώ-

4 ρας. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω λέγεται, Φλυεῦσι δέ εἰσι καὶ Μυρ-

v. 2. βωμὸν codices: correxit Siebelis. ἱππείου P. 1, 1. οἰκισθεὶς, τάδε Porsonus. 2. μὲν et 3. δὲ om MP. 7. ἐστι — 8. δὲ om P. ἐςι autem Claviger reposuit pro librorum ἔτι. 2, 1. γὰρ] καὶ P. 8. ὡς Calderinus: codices ὃς. 3, 6. οὗτος om MV. 7. Ἀθηναίων] libri ἀθηνῶν. 8. Ποταμοῖ Hemsterhusius, Ποταμίοις Facius.

ῥινουσίοις, τοῖς μὲν Ἀπόλλωνος Διονυσοδότου ϗ Ἀρτέμιδος
σελασφόρου βωμοὶ Διονύσου τε Ἀνθίου καὶ νυμφῶν Ἰσμη-
νίδων καὶ Γῆς, ἣν μεγάλην θεὸν ὀνομάζουσι· ναὸς δὲ ἕτερος
ἔχει βωμὸς Δήμητρος ἀνησιδώρας ϗ Διὸς κτησίου ϗ Τιθρω-
νῆς Ἀθηνᾶς καὶ Κόρης πρωτογόνης καὶ σεμνῶν ὀνομαζομέ-
νων θεῶν· τὸ δὲ ἐν Μυῤῥινοῦντι ξόανόν ἐστι Κολαινίδος.
Ἀθμονεῖς δὲ τιμῶσιν Ἀμαρυσίαν Ἄρτεμιν. πυνθανόμενος 5
δὲ σαφὲς ȣ̓δὲν ἐς αὐτὰ ἐπιςαμένους τȣ̀ς ἐξηγητὰς εὗρον, αὐ-
τὸς δὲ συμβάλλομαι τῇδε. ἔςιν Ἀμάρυνθος ἐν Εὐβοίᾳ· ϗ
γὰρ οἱ ταύτῃ τιμῶσιν Ἀμαρυσίαν. ἑορτὴν δὲ ϗ Ἀθηναῖοι τῆς
Ἀμαρυσίας ἄγουσιν ȣ̓δέν τι Εὐβοέων ἀφανέςερον· ταύτῃ μὲν
γενέσθαι τὸ ὄνομα ἐπὶ τȣ́τῳ παρὰ Ἀθμονεῦσιν ἡγȣ̃μαι, τὴν δὲ
ἐν Μυῤῥινοῦντι Κολαινίδα ἀπὸ Κολαινοῦ καλεῖσθαι. γέγραπται
δὲ δή μοι τῶν ἐν τοῖς δήμοις φάναι πολλȣ̀ς ὡς καὶ πρὸ τῆς
ἀρχῆς ἐβασιλεύοντο τῆς Κέκροπος. ἔςι δὲ ὁ Κολαινὸς ἀνδρὸς
ὄνομα πρότερον ἢ Κέκροψ ἐβασίλευσεν, ὡς οἱ Μυῤῥινούσιοι
λέγουσιν, ἄρξαντος. ἔςι δὲ Ἀχαρναὶ δῆμος· οὗτοι θεῶν 6
Ἀπόλλωνα τιμῶσιν Ἀγυιέα καὶ Ἡρακλέα. καὶ Ἀθηνᾶς βω-
μός ἐςιν Ὑγιείας· τὴν δ' Ἱππίαν Ἀθηνᾶν ὀνομάζȣσι ϗ Διό-
νυσον Μελπόμενον, καὶ Κισσὸν τὸν αὐτὸν θεόν, τὸν κισσὸν
τὸ φυτὸν ἐνταῦθα πρῶτον φανῆναι λέγοντες.

Ὄρη δὲ Ἀθηναίοις ἐςὶ Πεντελικόν, ἔνθα λιθοτομίαι, ϗ 32
Πάρνης παρεχομένη θήραν συῶν ἀγρίων ϗ ἄρκτων, ϗ Ὑμητ-
τός, ὃς φύει νομὰς μελίτταις ἐπιτηδειοτάτας πλὴν τῆς Ἀλι-
ζώνων. Ἀλιζῶσι γὰρ συνήθεις ὁμȣ̃ τοῖς ἄλλοις εἰς νομὰς ἰοῦ-
σιν εἰσὶν ἄφετοι καὶ μέλισσαι, ȣ̓δὲ σφᾶς ἐς σίμβλους καθείρ-
ξαντες ἔχουσιν· αἱ δὲ ἐργάζονταί τε ὡς ἔτυχον τῆς χώρας, ϗ
συμφυὲς τὸ ἔργον αὐταῖς ἐςίν, ἰδίᾳ δὲ ȣ̓́τε κηρὸν οὔτε μέλι
ἀπ' αὐτȣ̃ ποιήσεις, τȣ̃το μὲν τοιȣ̃τόν ἐςιν, Ἀθηναίοις δὲ τὰ 2
ὄρη καὶ θεῶν ἀγάλματα ἔχει. Πεντέλησι μὲν Ἀθηνᾶς, ἐν
Ὑμηττῷ δὲ ἄγαλμά ἐςιν Ὑμηττίου Διός· βωμοὶ δὲ ϗ ὀμβρίȣ
Διὸς καὶ Ἀπόλλωνός εἰσι προοψίου. καὶ ἐν Πάρνηθι Παρ-
νήθιος Ζεὺς χαλκȣ̃ς ἐςί, καὶ βωμὸς σημαλέου Διός. ἔςι δὲ
ἐν τῇ Πάρνηθι καὶ ἄλλος βωμός, θύουσι δὲ ἐπ' αὐτοῦ τοτὲ

v. 4. καὶ ante Διὸς codices om. 5, 6. τούτῳ Sylburgius: codices τοῦτο. — 8. δὲ δή] malim δ' ἤδη. 1, 1. πέντε· λικὸν P. 3. ἀλαζόνων. ἀλαζόσι P. 4. ἄλλοις Coraes: codices ἀνθρώποις. 6. ὡς] nonne οὐ vel ἤ?

5 τοῦτον Φειδίας τὸν λίθον εἰργάσατο ἄγαλμα μὲν εἶναι Νεμέσεως, τῇ κεφαλῇ δὲ ἔπεστι τῆς θεοῦ στέφανος ἐλάφους ἔχων καὶ Νίκης ἀγάλματα οὐ μεγάλα· ταῖς δὲ χερσὶν ἔχει, τῇ μὲν κλάδον μηλέας, τῇ δεξιᾷ δὲ φιάλην· Αἰθίοπες δὲ ἐπὶ τῇ φιάλῃ πεποίηνται. συμβαλέσθαι δὲ τὸ ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας οὔτε αὐτὸς εἶχον οὔτε ἀπεδεχόμην τῶν συνιέναι πειθομένων, οἳ πεποιῆσθαι σφᾶς ἐπὶ τῇ φιάλῃ φασὶ διὰ ποταμὸν Ὠκεανόν· οἰκεῖν γὰρ Αἰ-
4 θίοπας ἐπ' αὐτῷ, Νεμέσει δὲ εἶναι πατέρα Ὠκεανόν. Ὠκεανῷ γὰρ οὐ ποταμῷ, θαλάττῃ δὲ ἐσχάτῃ τῆς ὑπὸ ἀνθρώπων πλεομένης, προσοικοῦσιν Ἴβηρες καὶ Κελτοί, καὶ νῆσον Ὠκεανὸς ἔχει τὴν Βρεττανῶν. Αἰθιόπων δὲ τῶν ὑπὲρ Συήνης ἐπὶ θάλασσαν ἔσχατοι τὴν ἐρυθρὰν κατοικοῦσιν Ἰχθυοφάγοι, καὶ ὁ κόλπος ὃν περιοικοῦσιν Ἰχθυοφάγων ὀνομάζεται. οἱ δὲ δικαιότατοι Μερόην πόλιν καὶ πεδίον Αἰθιοπικὸν καλούμενον οἰκοῦσιν· οὗτοι καὶ τὴν ἡλίου τράπεζάν εἰσιν οἱ δεικνύντες, οὐδέ σφισιν
5 ἐστιν οὔτε θάλασσα οὔτε ποταμὸς ἄλλος γε ἢ Νεῖλος. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι πρόσοικοι Μαύροις Αἰθίοπες, ἄχρι Νασαμώνων παρήκοντες. Νασαμῶνες γάρ, οὓς Ἄτλαντας Ἡρόδοτος οἶδεν, μέτρα φάμενοι γῆς εἰδέναι, Λιξίτας καλοῦσι Λιβύων οἱ ἔσχατοι πρὸς Ἄτλαντι οἰκοῦσι, σπείροντες μὲν οὐδέν, ἀπὸ δὲ ἀμπέλων ζῶντες ἀγρίων. ποταμὸς δὲ οὐδὲ τούτοις τοῖς Αἰθίοψιν οὐδὲ τοῖς Νασαμῶσίν ἐστιν οὐδείς· τὸ γὰρ πρὸς τῷ Ἄτλαντι ὕδωρ, τρισὶ παρεχόμενον ἀρχὰς ῥεύμασιν, οὐδὲν τῶν ῥευμάτων ποιεῖ ποταμόν, ἀλλὰ πᾶν ὁμοίως αὐτίκα ἔχει συλλαβοῦσα ἡ ψάμμος. οὕτως Αἰθίοπες ποταμῷ γε οὐδενὶ προσοικοῦσιν [ἢ]
6 Ὠκεανῷ. τὸ δὲ ὕδωρ τὸ ἐκ τοῦ Ἄτλαντος θολερόν τέ ἐστι, καὶ πρὸς τῇ πηγῇ κροκόδειλοι διπήχεων ἦσαν οὐκ ἐλάσσους, προσιόντων δὲ τῶν ἀνθρώπων κατεδύοντο ἐς τὴν πηγήν. παρίστατο δὲ οὐκ ὀλίγοις τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀναφαινόμενον αὖθις ἐκ τῆς ψάμμου ποιεῖν τὸν Νεῖλον Αἰγυπτίοις. ὁ δὲ Ἄτλας ὑψηλὸν μέν ἐστιν οὕτως ὥστε καὶ λέγεται ταῖς κορυφαῖς ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ, ἄβατον δὲ ὑπὸ ὕδατος καὶ δένδρων, ἃ διὰ παντὸς πέφυκε. τὰ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Νασαμῶνας αὐτοῦ γιγνώσκεται, τὰ δὲ ἐς τὸ πέλαγος οὐδένα πω παραπλεύσαντα
7 ἴσμεν. τάδε μὲν ἐς τοσοῦτον εἰρήσθω. πτερὰ δ' ἔχον οὔτε

4, 3. ἴβηροι P. 5, 1. codices οὐδὲ θ. οὐδὲ π. 10. ἢ expungit Siebelis. 6, 2. διπήχεων Sylburgius: codices πήχεων. 7, 1. codices οὐδέ.

τοῦτο τὸ ἄγαλμα Νεμέσεως οὔτε ἄλλο πεποίηται τῶν ἀρχαίων. ἐπειδὴ δὲ Σμυρναίοις τὰ ἁγιώτατα ξόανα ἔχειν πτερὰ οἶδα ὕστερον, ἐπιφαίνεσθαι γὰρ τὴν θεὸν μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἐρᾶν ἐθέλουσιν, ἐπὶ τούτῳ Νεμέσει πτερὰ ὥσπερ Ἔρωτι ποιοῦσι. νῦν δὲ ἤδη δίειμι ὁπόσα ἐπὶ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλματός ἐστιν εἰργασμένα, τοσόνδε ἐς τὸ σαφὲς προδηλώσας. Ἑλένῃ Νέμεσιν μητέρα εἶναι λέγουσιν Ἕλληνες, Λήδαν δὲ μαστὸν ἐπισχεῖν αὐτῇ καὶ θρέψαι· πατέρα δὲ καὶ οὗτοι καὶ πάντες κατὰ ταὐτὰ Ἑλένης Δία καὶ οὐ Τυνδάρεων εἶναι νομίζουσι. ταῦτα ἀκηκοὼς 8
Φειδίας πεποίηκε μὲν Ἑλένην ὑπὸ Λήδας ἀγομένην παρὰ τὴν Νέμεσιν, πεποίηκε δὲ Τυνδάρεών τε καὶ τοὺς παῖδας καὶ ἄνδρα σὺν ἵππῳ παρεστηκότα, Ἱππέα ὄνομα· ἔστι δὲ Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος καὶ Πύῤῥος ὁ Ἀχιλλέως, πρῶτος οὗτος Ἑρμιόνην τὴν Ἑλένης γυναῖκα λαβών. Ὀρέστης δὲ διὰ τὸ ἐς τὴν μητέρα τόλμημα παρείθη, παραμεινάσης τὸ ἐς ἅπαν Ἑρμιόνης αὐτῷ καὶ τεκούσης παῖδα. ἑξῆς δὲ ἐπὶ τῷ βάθρῳ καὶ Ἔποχος καλούμενος καὶ νεανίας ἐστὶν ἕτερος· ἐς τοῦτο ἄλλο μὲν ἤκουσα οὐδέν, ἀδελφοὺς δὲ εἶναι σφᾶς Οἰνόης, ἀφ᾽ ἧς ἐστὶ τὸ ὄνομα τῷ δήμῳ.

Τὴν δὲ γῆν τὴν Ὠρωπίαν μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ Ταναγρικῆς, Βοιωτίαν τὸ ἐξ ἀρχῆς οὖσαν, ἔχουσιν ἐφ᾽ ἡμῶν Ἀθηναῖοι, πολεμήσαντες μὲν τὸν ἅπαντα ὑπὲρ αὐτῆς χρόνον, κτησάμενοι δὲ οὐ πρότερον βεβαίως πρὶν ἢ Φίλιππος Θήβας ἑλὼν ἔδωκέ σφισιν. ἡ μὲν οὖν πόλις ἐστὶν ἐπὶ θαλάσσης μέγα οὐδὲν ἐς συγγραφὴν παρεχομένη· ἀπέχει δὲ δώδεκα τῆς πόλεως σταδίους μάλιστα ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου. λέγεται δὲ Ἀμφιαράῳ φεύγοντι ἐκ Θηβῶν διαστῆναι τὴν γῆν, καὶ ὡς αὐτὸν ὁμοῦ καὶ τὸ ἅρμα ὑπεδέξατο· πλὴν οὐ ταύτῃ συμβῆναί φασιν, ἀλλά ἐστιν ἐκ Θηβῶν ἰοῦσιν ἐς Χαλκίδα Ἅρμα καλούμενον. θεὸν δὲ Ἀμφιάραον πρώτοις Ὠρωπίοις κατέστη νομίζειν, ὕστερον δὲ καὶ οἱ πάντες Ἕλληνες ἥγηνται. καταλέξαι δὲ καὶ ἄλλους ἔχω γενομένους τότε ἀνθρώπους, οἳ θεῶν Ἕλλησι τιμὰς ἔχουσι, τοῖς δὲ καὶ ἀνάκεινται πόλεις, Ἐλεοῦς ἐν Χεῤῥονήσῳ Πρωτεσιλάῳ, Λεβάδεια Βοιωτῶν Τροφωνίῳ· καὶ Ὠρωπίοις ναός τέ ἐστιν

v. 5. ἱρῶσιν Amasaeus. 4. τούτῳ V: celeri τούτων. 8, 3. πεποίηκεν Claviger: codices πεποίηται. particulam ego addidi. 7. τὸ] malim τε.

3 Ἀμφιαράου καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου. παρέχεται δὲ ὁ βω-
μὸς μέρη· τὸ μὲν Ἡρακλέους καὶ Διὸς καὶ Ἀπόλλωνός ἐςι
Παίωνος, τὸ δὲ ἥρωσι καὶ ἡρώων ἀνεῖται γυναιξί. τρίτον δὲ
Ἑςίας καὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀμφιαράου καὶ τῶν παίδων Ἀμφι-
λόχου· Ἀλκμαίων δὲ διὰ τὸ ἐς Ἐριφύλην ἔργον οὔτε ἐν ''' Ἀμ-
φιαράου τινά, οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τῷ Ἀμφιλόχῳ τιμὴν ἔχει,
τετάρτη δέ ἐςι τοῦ βωμοῦ μοῖρα Ἀφροδίτης καὶ Πανακείας,
ἔτι δὲ Ἰασοῦς καὶ Ὑγιείας καὶ Ἀθηνᾶς Παιωνίας. πέμπτη
δὲ πεποίηται νύμφαις καὶ Πανὶ καὶ ποταμοῖς Ἀχελῴῳ καὶ
Κηφισῷ. τῷ δὲ Ἀμφιλόχῳ καὶ παρ' Ἀθηναίοις ἐςὶν ἐν τῇ
πόλει βωμός, καὶ Κιλικίας ἐν Μαλλῷ μαντεῖον ἀψευδέςατον
4 τῶν ἐπ' ἐμοῦ. ἔςι δὲ Ὠρωπίοις πηγὴ πλησίον τοῦ ναοῦ, ἣν
Ἀμφιαράου καλοῦσιν, οὔτε θύοντες οὐδὲν ἐς αὐτὴν οὔτ' ἐπὶ κα-
θαρσίοις ἢ χέρνιβι χρῆσθαι νομίζοντες. νόσου δὲ ἀκεσθείσης
ἀνδρὶ μαντεύματος γενομένου καθέςηκεν ἄργυρον ἀφεῖναι ϗ
χρυσὸν ἐπίσημον ἐς τὴν πηγήν· ταύτῃ γὰρ ἀνελθεῖν τὸν Ἀμ-
φιάραον λέγουσιν ἤδη θεόν. Ἰοφῶν δὲ Κνώσσιος τῶν ἐξηγη-
τῶν χρησμοὺς ἐν ἑξαμέτρῳ παρείχετο, Ἀμφιάραον χρῆσαι φά-
μενος τοῖς ἐς Θήβας ςαλεῖσιν Ἀργείων ταῦτα τὰ ἔπη. τὸ ἐς
τοὺς πολλοὺς ἐπαγωγὸν ἀκρατῶς εἶχε· χωρὶς δὲ πλὴν ὅσους
ἐξ Ἀπόλλωνος μανῆναι λέγουσι τὸ ἀρχαῖον, μάντεών γ' οὐδεὶς
χρησμολόγος ἦν, ἀγαθοὶ δὲ ὀνείρατα ἐξηγήσασθαι καὶ δια-
5 γνῶναι πτήσεις ὀρνίθων καὶ σπλάγχνα ἱερῶν. δοκῶ δ' Ἀμ-
φιάραον ὀνειράτων διακρίσει μάλιςα προσκεῖσθαι· δῆλον δέ,
ἡνίκα ἐνομίσθη θεὸς δι' ὀνειράτων μαντικὴν καταςησάμενος.
ϗ πρῶτον μὲν καθήρασθαι νομίζουσιν ὅςις ἦλθεν Ἀμφιαράῳ
χρησόμενος· ἔςι δὲ καθάρσιον τῷ θεῷ θύειν· θύουσι δὲ καὶ
αὐτῷ καὶ πᾶσιν ὅσοις ἐςὶν ἐπὶ ταὐτὸ τὰ ὀνόματα. προεξειρ-
γασμένων δὲ τούτων, κριὸν θύσαντες καὶ τὸ δέρμα ὑποςρω-
σάμενοι καθεύδουσιν ἀναμένοντες δήλωσιν ὀνείρατος.

35 ''' Νῆσοι δὲ Ἀθηναίοις οὐ πόῤῥω τῆς χώρας εἰσίν, ἡ μὲν
Πατρόκλου καλουμένη (τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ἤδη μοι δεδήλωται),
ἄλλη δὲ ὑπὲρ Σουνίου, τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριςερᾷ πλέουσιν·
ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην μετὰ τὴν ἅλωσιν τὴν
2 Ἰλίου, καὶ διὰ τοῦτο ὄνομά ἐςιν Ἑλένη τῇ νήσῳ. Σαλαμὶς δὲ

3, 8. ἐςι P. ὑγίας P, ut saepe. 10. κηφίσω P. 4, 2. οὐδ' codices. 3. ἀκευθείσης P. 10. γ'] δ' P. 5, 2. προκεῖσθαι P. 6. τοῦτο P.

κατὰ Ἐλευσῖνα κειμένη παρήκει καὶ ἐς τὴν Μεγαρικήν. πρῶ-
τον δὲ τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος τῆς
Ἀσωποῦ, καὶ ὕστερον Αἰγινήτας τοὺς σὺν Τελαμῶνι ἐποικῆσαι·
Φίλαιον δὲ τὸν Εὐρυσάκους τοῦ Αἴαντος παραδοῦναι λέγουσιν
Ἀθηναίοις τὴν νῆσον, γενόμενον ὑπ᾽ αὐτῶν Ἀθηναῖον. Σα-
λαμινίους δὲ Ἀθηναῖοι τούτων ὕστερον πολλοῖς ἔτεσιν ἀναστά-
τους ἐποίησαν, καταγνόντες ἐθελοκακῆσαι σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ
τῷ πρὸς Κάσσανδρον καὶ τὴν πόλιν γνώμῃ τὸ πλέον Μακε-
δόσιν ἐνδοῦναι· καὶ Ἀσκητάδου τε κατέγνωσαν θάνατον, ὃς
τότε ᾕρητο ἐς τὴν Σαλαμῖνα στρατηγός, καὶ ἐς τὸν πάντα ἐπώ-
μοσαν χρόνον Σαλαμινίοις ἀπομνημονεύσειν προδοσίαν. ἔστι 3
δὲ ἀγορᾶς τε ἔτι ἐρείπια καὶ ναὸς Αἴαντος· ἄγαλμα δὲ ἐξ
ἐβένου ξύλου. διαμένουσι δὲ καὶ ἐς τόδε τῷ Αἴαντι παρὰ
Ἀθηναίοις τιμαί, αὐτῷ τε καὶ Εὐρυσάκει· καὶ γὰρ Εὐρυσάκους
βωμός ἐστιν ἐν Ἀθήναις. δείκνυται δὲ λίθος ἐν Σαλαμῖνι οὐ
πόῤῥω τοῦ λιμένος· ἐπὶ τούτου καθήμενον Τελαμῶνα ὁρᾶν
λέγουσιν ἐς τὴν ναῦν ἀποπλεόντων οἱ τῶν παίδων ἐς Αὐλίδα
ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων στόλον. λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν 4
Σαλαμῖνα οἰκοῦντες ἀποθανόντος Αἴαντος τὸ ἄνθος σφίσιν
ἐν τῇ γῇ τότε φανῆναι πρῶτον· λευκόν ἐστιν, ὑπέρυθρον, κρί-
νου καὶ αὐτὸ ἔλασσον καὶ τὰ φύλλα· γράμματα δὲ ἔπεστιν
οἷα τοῖς ὑακίνθοις καὶ τούτῳ. λόγον δὲ τῶν μὲν Αἰολέων τῶν
ὕστερον οἰκησάντων Ἴλιον ἐς τὴν κρίσιν τὴν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις
ἤκουσα, οἳ τῆς ναυαγίας Ὀδυσσεῖ συμβάσης ἐξενεχθῆναι κατὰ
τὸν τάφον τὸν Αἴαντος τὰ ὅπλα λέγουσιν· τὸ δὲ ἐς τὸ μέγε- 5
θος αὐτοῦ Μυσὸς ἔλεγεν ἀνήρ. τοῦ γὰρ τάφου τὰ πρὸς τὸν αἰ-
γιαλὸν ἔφασκεν ἐπικλύσαι τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἔσοδον ἐς
τὸ μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι, καί με τοῦ νεκροῦ τὸ μέγεθος
τεκμαίρεσθαι τῇδε ἐκέλευεν· πεντάθλου γὰρ παιδὸς εἶναί οἱ κατὰ
δίσκον μάλιστα τὰ ἐπὶ τοῖς γόνασιν ὀστᾶ, καλουμένας δὲ ὑπὸ
τῶν ἰατρῶν μύλας. ἐγὼ δέ, ὁπόσοι μὲν οἰκοῦσιν ἔσχατοι Κελ-
τῶν ἔχοντες ὅμορον τῇ διὰ κρυμὸν ἐρήμῳ, οὓς Καβαρεῖς ὀνο-
μάζουσι, τούτων μὲν οὐκ ἐθαύμασα τὸ μῆκος, οἳ νεκρῶν οὐδέν
τι διαφόρως ἔχουσιν Αἰγυπτίων· ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶ-

v. 2. δὲ ἐν τῇ ν. θ. τοῦτον P: Sylburgius δὲ τῇ ν. τοὔνομα θ. τοῦτο Κυχρέα. 3, 1. ἀπομνημονεύειν P. 5, 8. καβαρεῖς V, καὶ βαρεῖς MP. 10. διαφόρως Kuhnius: codices διαφόρους.

6 καί μοι θέας, διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ Πρω-
τοφάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ
παγκρατίου καὶ πάλης· τούτου λῃσταὶ κερδανεῖν πού τι δοκοῦν-
τες ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λῃσταῖς ἐσῄεσαν ἤδη
θεασόμενοι τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά
οἱ συμφυὲς ἦν ὅσον ἀπ' ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευράς, κα-
λουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν νόθας. ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ
τῆς πόλεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ' αὐτῆς νησῖδες·
Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι, καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν αὐτῇ
ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος, Ἄνακτα
δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ' οὖν ὁ νεκρὸς οὐδέν τι μεῖον πηχῶν δέκα.
7 τὸ δ' ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν, Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ
μεγάλη Τημένου θύραι· ἐνταῦθα παραῤῥαγέντος λόφου διὰ
χειμῶνα ὀστᾶ ἐφάνη τὸ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἐστὶν ἀν-
θρώπου, ἐπεὶ διὰ μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα
δὲ λόγος ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου τοῦ Χρυσάορος εἶναι
μὲν τὸν νεκρόν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρόνος ἀν-
δρός ἐστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προβολῇ. καὶ χείμαῤ-
ῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφα-
σάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας
8 θρέψαι τὸν Γηρυόνην. ἐπεὶ δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαι-
νον ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὔ, δένδρον δὲ
παρεχόμενον διαφόρους μορφάς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-
γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,
παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη.
Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν
Ὕλλον ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

36 Ἐν Σαλαμῖνι δέ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον)
τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερόν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν
ἀπὸ τῆς νίκης ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γε-
νέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως ἐστὶν ἱερόν. ναυμαχούντων
δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ λέγεται
φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν
2 ἥρωα. νῆσος δὲ πρὸ Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια.

7, 3. παρέχοντα Kuhnius: codices περιέχοντα. 8, 1. ἀπέφαινεν P. 2. οὔ] malim οὐδέν. 2, 1. ψιττάλεια P. qui et mox ψιττάλειαν.

ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγε-
σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικȣ͂ καὶ τέτȣς ἀπολέσθαι
φασὶν ἐπιδιαβάντων ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν Ἑλλήνων. ἄγαλμα
δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μὲν ἐςιν ȣ̓δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαςον
ἔτυχε ξόανα πεποιημένα.

Ἰοῦσι δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι καλȣ͂- 3
σιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου πεποίηται μνῆμα. ἐς τοῦτον
Μεγαρεῦσίν ἐςιν ἀνοσιώτατον ἔργον, οἵ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς
μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμό-
κριτον. καί σφισι ταῦτα δράσασι παραμένει καὶ ἐς τόδε μή-
νιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς ȣ̓δὲ Ἀδριανὸς ὁ βασιλεὺς ὥςε καὶ
ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρκεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀν- 4
θεμοκρίτȣ τὴν ςήλην Μολόττȣ τε τάφος ἐςὶν ἀξιωθέντος Ἀθη-
ναίων καὶ τέτου ςρατηγεῖν, ὅτε Πλουτάρχῳ βοηθȣ͂ντες διέβη-
σαν εἰς Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλȣ́μενον.
Ἐλευσινίοις πολεμȣ͂σι πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις ἦλθεν ἐκ
Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος, ὃς ϗ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθη-
νᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ
μάχῃ θάπτȣσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ χειμάῤῥου, καὶ
τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐςι ϗ τῷ ποταμῷ.

Πλησίον δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου μνῆμα δήμȣ προ- 5
ςάντος καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι
ἐς τὰ μάλιςα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο Κηφισό-
δωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυ-
σὸν καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτω-
λȣ̀ς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ ϗ ἐξ Αἰγύπτȣ
καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑςέριζον αἱ
βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τȣ̀ς
Μακεδόνας ȣ̓ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰτα- 6
λίαν σὺν ἄλλοις Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥω-
μαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ ςρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ
Φιλίππου καὶ Μακεδόνων ἐς τοσȣ͂τον καθεῖλον ὡς ὕστερον
Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν
αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι. Φίλιππος δὲ ἦν ȣ̓τος ὁ Δη-

v. 1. ὅσον τε τετρ. Porsonus. 3, 1. ἐς P. 4, 4. σκεῖρον P.
5, 3 et 6, 1. κηφισίδωρος P.

μητρίου· πρῶτος γὰρ ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχήν, ἀποκτείνας Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.

37 Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις (τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς), τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου, τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ Ξέρξῃ καὶ Μήδοις ἐναντία ναυμαχήσαντος. τοὺς δὲ κατωτέρω τοῦ γένους πλὴν Ἀκεστίου παρήσω τοὺς ἄλλους· Ἀκεστίῳ δὲ τῇ Ξενοκλέους τοῦ Σοφοκλέους τοῦ Λεοντίδος τούτους τε ἐς τὸν τέταρτον πρόγονον Λέοντα δᾳδούχους πάντας ὑπῆρξε γενέσθαι, καὶ παρὰ τὸν βίον τὸν αὐτῆς πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφὸν Σοφοκλέα εἶδε δᾳδουχοῦντα, ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν ἄνδρα Θεμιστοκλέα, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου Θεόφραστον τὸν παῖδα. ταύτῃ μὲν τύχην τοιαύτην συμβῆναι λέγουσιν.

2 Προελθοῦσι δὲ ὀλίγον Λακίου τέμενός ἐστιν ἥρωος, καὶ δῆμος ὃν Λακιάδας ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. καὶ Νικοκλέους Ταραντίνου ἐστὶ μνῆμα, ὃς ἐπὶ μέγιστον δόξης κιθαρῳδῶν ἁπάντων ἦλθεν. ἔστι δὲ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς καὶ Δήμητρος ἱερὸν καὶ τῆς παιδός· σὺν δέ σφισιν Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμάς. ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ Φύταλόν φασιν οἴκῳ Δήμητρα δέξασθαι, καὶ τὴν θεὸν ἀντὶ τούτων δοῦναί οἱ τὸ φυτὸν τῆς συκῆς. μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τῷ Φυτάλου τάφῳ·

ἐνθάδ᾽ ἄναξ ἥρως Φύταλός ποτε δέξατο σεμνὴν
Δήμητραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἔφηνεν,
ἣν ἱερὰν συκῆν θνητῶν γένος ἐξονομάζει·
ἐξ οὗ δὴ τιμὰς Φυτάλου γένος ἔσχεν ἀγήρως.

3 πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν Κηφισόν, Θεοδώρου μνῆμά ἐστι τραγῳδίαν ὑποκριναμένου τῶν καθ᾽ αὐτὸν ἄριστα. ἀγάλματα δὲ ἐπὶ τῷ ποταμῷ, Μνησιμάχης, τὸ δὲ ἕτερον ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κηφισῷ. καθεστάναι δὲ ἐκ παλαιοῦ καὶ τοῖς πᾶσι τοῦτο Ἕλλησι τῇ Ὁμήρου τις ἂν τεκμαίροιτο ποιήσει, ὃς τὸν Πηλέα εὔξασθαί φησι

v. 1. γὰρ] δὲ Buttmannus, et mox ὁ ἀποκτείνας. 1, 2. Ἀλαιεὺς Amasaeus. 7. τε Buttmannus: codices δὲ. idem 8. addidit καὶ. 3, 4. ἐπὶ] malim ἔστι. 6. φησι om PM.

τῷ Σπερχειῷ κερεῖν ἀνασωθέντος ἐκ Τροίας Ἀχιλλέως τὴν
κόμην.

Διαβᾶσι δὲ τὸν Κηφισὸν βωμός ἐςιν ἀρχαῖος Μειλιχίȣ 4
Διός· ἐπὶ τȣ́τῳ Θησεὺς ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τῶν Φυτάλȣ κα-
θαρσίων ἔτυχε, λῃςὰς καὶ ἄλλους ἀποκτείνας καὶ Σίνιν τὰ
πρὸς Πιτθέως συγγενῆ. τάφος δὲ ἔςι μὲν αὐτόθι Θεοδέκτου
τȣ̃ Φασηλίτου, ἔςι δὲ Μνησιθέου· τȣ̃τον λέγουσιν ἰατρόν τε
ἀγαθὸν γενέσθαι καὶ ἀναθεῖναι ἀγάλματα, ἐν οἷς ϗ ὁ Ἴακχος
πεποίηται. ᾠκοδόμηται δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ναὸς ȣ̓ μέγας, κα-
λέμενος Κυαμίτου· σαφὲς δὲ οὐδὲν ἔχω λέγειν, εἴτε πρῶτος
κυάμους ἔσπειρεν ȣ̃τος, εἴτε τινὰ ἐπεφήμισαν ἥρωα, ὅτι τῶν
κυάμων ἀνενεγκεῖν οὐκ ἔςι σφίσιν ἐς Δήμητρα τὴν εὕρεσιν.
ὅςις δὲ ἤδη τελετὴν Ἐλευσῖνι εἶδεν ἢ τὰ καλούμενα Ὀρφικὰ
ἐπελέξατο, οἶδεν ὃ λέγω. μνημάτων δὲ ἃ μάλιςα ἐς μέγεθος 5
καὶ κόσμον ἥκει, τὸ μὲν ἀνδρός ἐςι Ῥοδίου μετοικήσαντος ἐς
Ἀθήνας, τὸ δὲ Ἅρπαλος Μακεδὼν ἐποίησεν, ὃς Ἀλέξανδρον
ἀποδρὰς ἐκ τῆς Ἀσίας διέβη ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην, ἀφι-
κόμενος δὲ παρ' Ἀθηναίους ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη, διαφθεί-
ρας δὲ χρήμασιν ἄλλους τε καὶ τοὺς Ἀλεξάνδρȣ φίλους ἀπέ-
δρα. πρότερον δέ γε Πυθιονίκην ἔγημε, γένος μὲν οὐκ οἶδα
ὁπόθεν, ἑταιροῦσαν δὲ ἔν τε Ἀθήναις καὶ ἐν Κορίνθῳ. ταύ-
της ἐς τοσȣ̃τον ἔρωτος προῆλθεν ὡς καὶ μνῆμα ἀποθανού-
σης ποιῆσαι πάντων, ὁπόσα Ἕλλησίν ἐςιν ἀρχαῖα, θέας μά-
λιςα ἄξιον.

Ἔςι δὲ ἱερὸν ἐν ᾧ κεῖται Δήμητρος ϗ τῆς παιδὸς ἀγάλ- 6
ματα καὶ Ἀθηνᾶς τε καὶ Ἀπόλλωνος· Ἀπόλλωνι δὲ ἐποιήθη
μόνῳ τὸ ἐξ ἀρχῆς. Κέφαλον γὰρ τὸν Δηΐονος συνεξελόντα λέ-
γουσιν Ἀμφιτρύωνι Τηλεβόας τὴν νῆσον οἰκῆσαι πρῶτον, ἣ
νῦν ἀπ' ἐκείνου Κεφαλληνία καλεῖται· μετοικεῖν δὲ αὐτὸν τέως
ἐν Θήβαις φεύγοντα ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὸν Πρόκριδος τῆς γυ-
ναικὸς φόνον. δεκάτῃ δὲ ὕςερον γενεᾷ Χαλκῖνος καὶ Δαῖτος
ἀπόγονοι Κεφάλου πλεύσαντες ἐς Δελφοὺς ᾔτουν τὸν θεὸν
κάθοδον ἐς Ἀθήνας· ὁ δέ σφισι κελεύει θῦσαι πρῶτον Ἀπόλ- 7
λωνι ἐνταῦθα τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἂν ἴδωσιν ἐπὶ τῆς γῆς

4, 3. σινην P. 5. ἔτι codices. 9. ἐπεφήμησαν P. 6, 3. συ-
νεξελόντα Xylander: συνεξελθόντα P, συνεξελθόντι M. 6. πρό-
κνιδος P.

τριήρη θέουσαν. γενομένοις δὲ αὐτοῖς κατὰ τὸ Ποικίλον καλούμενον ὄρος δράκων ἐφάνη σπουδῇ κατὰ τὸν φωλεὸν ἰών· καὶ Ἀπόλλωνί τε θύουσιν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, καὶ ὕςερον σφᾶς ἐλθόντας ἐς τὴν πόλιν ἀςοὺς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀφροδίτης ναός ἐςι, καὶ πρὸ αὐτοῦ τεῖχος ἀργῶν λίθων θέας ἄξιον.

38 Οἱ δὲ Ῥειτοὶ καλούμενοι ῥεῦμα μόνον παρέχονται ποταμῶν, ἐπεὶ τό γε ὕδωρ θάλασσά ἐςί σφισι. πείθοιτο δὲ ἄν τις καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ Χαλκιδέων Εὐρίπου ῥέουσιν ὑπὸ τῆς γῆς ἐς θάλασσαν κοιλοτέραν ἐμπίπτοντες. λέγονται δὲ οἱ Ῥειτοὶ Κόρης ἱεροὶ καὶ Δήμητρος εἶναι, καὶ τοὺς ἰχθῦς ἐξ αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσιν ἔςιν αἱρεῖν μόνοις. οὗτοι τὸ ἀρχαῖον, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, πρὸς Ἀθηναίους τοὺς ἄλλους ὅροι τῆς γῆς Ἐλευσινίοις ἦσαν, καὶ διαβᾶσι τοὺς Ῥειτοὺς πρῶτος ᾤκει Κρόκων,
2 ἔνθα καὶ νῦν ἔτι βασίλεια καλεῖται Κρόκωνος. τοῦτον Ἀθηναῖοι τὸν Κρόκωνα Κελεοῦ θυγατρὶ συνοικῆσαι Σαισάρᾳ λέγουσι· λέγουσι δὲ οὐ πάντες, ἀλλ' ὅσοι τοῦ δήμου τοῦ Σκαμβωνιδῶν εἰσίν. ἐγὼ δὲ Κρόκωνος μὲν ἀνευρεῖν τάφον οὐχ οἷός τε ἐγενόμην, τὸ δὲ Εὐμόλπου μνῆμα κατὰ ταὐτὰ Ἐλευσινίοις ἀπέφαινον καὶ Ἀθηναῖοι. τοῦτον τὸν Εὔμολπον ἀφικέσθαι λέγουσιν ἐκ Θρᾴκης Ποσειδῶνος παῖδα ὄντα καὶ Χιόνης· τὴν δὲ Χιόνην Βορέου θυγατέρα τοῦ ἀνέμου καὶ Ὠρειθυίας φασὶν εἶναι. Ὁμήρῳ δὲ ἐς μὲν τὸ γένος ἐςὶν οὐδὲν αὐτοῦ πεποιημένον, ἐπονομάζει δὲ ἀγήνορα ἐν τοῖς ἔπεσι τὸν Εὔμολπον.
3 γενομένης δὲ Ἐλευσινίοις μάχης πρὸς Ἀθηναίους ἀπέθανε μὲν Ἐρεχθεὺς Ἀθηναίων βασιλεύς, ἀπέθανε δὲ Ἰμμάραδος Εὐμόλπου· καταλύονται δὲ ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον, ὡς Ἐλευσινίους ἐς τὰ ἄλλα Ἀθηναίων κατηκόους ὄντας ἰδίᾳ τελεῖν τὴν τελετήν. τὰ δὲ ἱερὰ τοῖν θεοῖν Εὔμολπος καὶ αἱ θυγατέρες δρῶσιν αἱ Κελεοῦ· καλοῦσι δὲ σφᾶς Πάμφως τε κατὰ ταὐτὰ καὶ Ὅμηρος Διογένειαν καὶ Παμμερόπην καὶ τρίτην Σαισάραν. τελευτήσαντος δὲ Εὐμόλπου Κῆρυξ νεώτερος λείπεται τῶν παίδων, ὃν αὐτοὶ Κήρυκες θυγατρὸς Κέκροπος Ἀγλαύρου καὶ Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι λέγουσιν, ἀλλ' οὐκ Εὐμόλπου.

1, 2. ἐςιν ὅ σφισι MP. 3. ὑπὸ Claviger: codices ἀπό.
2, 2. βαισάρᾳ codices: correxit Sylburgius. 3, 5. τελευτὴν P.

Ἐςι δὲ Ἱπποθόωντος ἡρῷον, ἀφ᾽ ὃ τὴν φυλὴν ὀνομά- 4
ζουσι, καὶ πλησίον Ζάρηκος. τῦτον μαθεῖν παρὰ Ἀπόλλωνι
μουσικήν φασιν: ἐγὼ δὲ ξένον μὲν ἀφικόμενον ἐς τὴν γῆν
Λακεδαιμόνιόν τε εἶναι δοκῶ, καὶ Ζάρακα ἐν τῇ Λακωνικῇ
πόλιν ἀπὸ τούτου πρὸς θαλάσσῃ καλεῖσθαι· εἰ δέ τις Ζάρηξ
ἐπιχώριος Ἀθηναίοις ἥρως, ὐδὲν ἐς αὐτὸν ἔχω λέγειν.

Ῥεῖ δὲ Κηφισὸς πρὸς Ἐλευσῖνι βιαιότερον παρεχόμενος 5
τοῦ προτέρου ῥεῦμα· καὶ παρ᾽ αὐτῷ καλῦσιν Ἐρινεόν, λέγον-
τες τὸν Πλούτωνα, ὅτε ἥρπασε τὴν Κόρην, καταβῆναι ταύτῃ.
πρὸς τούτῳ τῷ Κηφισῷ λῃςὴν Πολυπήμονα ὄνομα, Προ-
κρύςην δὲ ἐπίκλησιν, Θησεὺς ἀπέκτεινεν.

Ἐλευσινίοις δὲ ἔςι μὲν Τριπτολέμου ναός, ἔςι δὲ προ- 6
πυλαίας Ἀρτέμιδος καὶ Ποσειδῶνος πατρός, φρέαρ τε κα-
λύμενον Καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες
χορὸν ἔςησαν καὶ ᾖσαν ἐς τὴν θεόν. τὸ δὲ πεδίον τὸ Ῥάριον
σπαρῆναι πρῶτον λέγουσι καὶ πρῶτον αὐξῆσαι καρπύς, καὶ
διὰ τῦτο ὀλαῖς ἐξ αὐτοῦ χρῆσθαί σφισι ϗ ποιεῖσθαι πέμματα
ἐς τὰς θυσίας καθέςηκεν. ἐνταῦθα ἅλως καλουμένη Τριπτο-
λέμου καὶ βωμὸς δείκνυται. τὰ δὲ ἐντὸς τοῦ τείχους τῦ ἱερῦ 7
τό τε ὄνειρον ἀπεῖπε γράφειν, ϗ τοῖς οὐ τελεσθεῖσιν, ὁπόσων
θέας εἴργονται, δῆλα δήπου μηδὲ πυθέσθαι μετεῖναί σφισιν.
Ἐλευσῖνα δὲ ἥρωα, ἀφ᾽ οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν, οἱ μὲν
Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι καὶ Δαείρας Ὠκεανοῦ θυγατρὸς λέγουσι,
τοῖς δέ ἐςι πεποιημένα Ὤγυγον εἶναι πατέρα. Ἐλευσίνιοι γὰρ
ἀρχαῖοι τῶν λόγων ἅτε ὂ προσόντων σφίσι γενεῶν, ἄλλα τε
πλάσασθαι δεδώκασι, μάλιςα ἐς τὰ γένη τῶν ἡρώων.

Ἐκ δὲ Ἐλευσῖνος τραπομένοις ἐπὶ Βοιωτῶν ἐςὶν ὅμορος 8
Ἀθηναίοις ἡ Πλαταιίς. πρότερον μὲν γὰρ Ἐλευθερεῦσιν ὅροι
πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἦσαν· προσχωρησάντων δὲ Ἀθηναίοις τύ-
των, ὕτως ἤδη Βοιωτίας ὁ Κιθαιρών ἐςιν ὅρος. προσεχώ-
ρησαν δὲ Ἐλευθερεῖς οὐ πολέμῳ βιασθέντες, ἀλλὰ πολιτείας
τε ἐπιθυμήσαντες παρὰ Ἀθηναίων καὶ κατ᾽ ἔχθος τὸ Θη-
βαίων. ἐν τύτῳ τῷ πεδίῳ ναός ἐςι Διονύσου, καὶ τὸ ξόανον

4, 1. ἱπποθόαντος P. 6, 1. εἰσὶ μὲν P. 4. ῥάντιον P. 7, 2. ὁπό-
σων Valckenarius: codices ὅπως ὤν. 3. μετεῖναι Xylander: codi-
ces μήτ᾽ εἶναι. 6. fortasse legendum Ὤγυγόν οἱ εἶναι. 7. ἀρ-
χαῖοι, ἅτε οὐ πρ. σφ. γενεαλόγων, ἄλλα τε πλ. δεδ. καὶ μ. Lobeckius.
8, 2. πλαταιῒς P,

ἐντεῦθεν Ἀθηναίοις ἐκομίσθη τὸ ἀρχαῖον· τὸ δὲ ἐν Ἐλευθε-
9 ραῖς ἐφ' ἡμῶν ἐς μίμησιν ἐκείνου πεποίηται. ἀπωτέρω δὲ
ὀλίγον σπήλαιόν ἐςιν οὐ μέγα, καὶ παρ' αὐτὸ ὕδατος πηγὴ
ψυχροῦ. λέγεται δὲ ἐς μὲν τὸ σπήλαιον ὡς Ἀντιόπη τεκῦσα
κατάθοιτο ἐς αὐτὸ τοὺς παῖδας, περὶ δὲ τῆς πηγῆς τὸν ποι-
μένα εὑρόντα τὲς παῖδας ἐνταῦθα σφᾶς λῦσαι πρῶτον, ἀπο-
λύσαντα τῶν σπαργάνων. Ἐλευθερῶν δὲ ἦν μὲν ἔτι τῦ τεί-
χους, ἦν δὲ καὶ οἰκιῶν ἐρείπια· δήλη δὲ τούτοις ἐστὶ πόλις
ὀλίγον ὑπὲρ τῦ πεδίου πρὸς τῷ Κιθαιρῶνι οἰκισθεῖσα.

39 Ἑτέρα δὲ ὁδὸς ἐξ Ἐλευσῖνος πρὸς Μέγαρα ἄγει· ταύ-
την ἐρχομένοις τὴν ὁδὸν φρέαρ ἐςὶν Ἄνθιον καλούμενον.
ἐποίησε δὲ Πάμφως ἐπὶ τέτῳ τῷ φρέατι καθῆσθαι Δήμητρα
μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς παιδός, γραΐ εἰκασμένην· ἐντεῦθεν δὲ
αὐτὴν ἅτε γυναῖκα Ἀργείαν ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Κελεῦ
κομισθῆναι παρὰ τὴν μητέρα, καί οἱ τὴν Μετάνειραν οὕτω
2 πιςεῦσαι τοῦ παιδὸς τὴν ἀνατροφήν. ὀλίγῳ δὲ ἀπωτέρω τῦ
φρέατος ἱερὸν Μετανείρας ἐςί, καὶ μετ' αὐτὸ τάφοι τῶν ἐς
Θήβας. Κρέων γάρ, ὃς ἐδυνάςευε τότε ἐν Θήβαις Λαοδά-
μαντα ἐπιτροπεύων τὸν Ἐτεοκλέους, ἐ παρῆκε τοῖς προσήκε-
σιν ἀνελομένοις θάψαι. ἱκετεύσαντος δὲ Ἀδράςου Θησέα καὶ
μάχης Ἀθηναίων γενομένης πρὸς Βοιωτούς, Θησεὺς ὡς ἐκρά-
τησε τῇ μάχῃ, κομίσας ἐς τὴν Ἐλευσινίαν τοὺς νεκροὺς ἐν-
ταῦθα ἔθαψε. Θηβαῖοι δὲ τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν λέγεσιν
3 ἐθέλονταί δοῦναι, καὶ συνάψαι μάχην οὔ φασι. μετὰ δὲ τῶν
Ἀργείων τὲς τάφες ἐςὶν Ἀλόπης μνῆμα, ἣν τεκῦσαν Ἱππο-
θόωντα ἐκ Ποσειδῶνος ἀποθανεῖν ἐνταῦθά φασιν ὑπὸ τοῦ
πατρὸς Κερκύονος. εἶναι δὲ ὁ Κερκύων λέγεται καὶ τὰ ἄλλα
ἄδικος εἰς τοὺς ξένους καὶ παλαίειν ἐ βελομένοις· καὶ ὁ τό-
πος ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐκαλεῖτο Κερκύονος, ὀλίγον τῦ
τάφου τῆς Ἀλόπης ἀπέχων. λέγεται δὲ ὁ Κερκύων τοὺς κα-
ταςάντας ἐς πάλην διαφθεῖραι πλὴν Θησέως. Θησεὺς δὲ κα-
τεπάλαισεν αὐτὸν σοφίᾳ τὸ πλέον· παλαιςικὴν γὰρ τέχνην εὗρε
Θησεὺς πρῶτος, καὶ πάλης κατέςη ὕςερον ἀπ' ἐκείνε διδασκαλία·
πρότερον δὲ ἐχρῶντο μεγέθει μόνον καὶ ῥώμῃ πρὸς τὰς πάλας.

9, 5. ἀπολούσαντα P. 1, 5. Ἀργείαν] γραῖαν Ruhnkenius.
2, 7. τῇ] ἢ P. 3, 4 et 6. κερκυῶνος MPV. 4. κερκυῶν P.
11. δὲ om P.

Τοσαῦτα κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν Ἀθηναίοις γνωριμώτατα ἦν ἔν τε λόγοις καὶ θεωρήμασιν. ἀπέκρινε δὲ ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐξ ἀρχῆς ὁ λόγος μοι τὰ ἐς συγγραφὴν ἀνήκοντα.

Ἐλευσῖνι δὲ ἤδη πλησιόχωρος καλουμένη Μεγαρὶς τῆς 4 Ἀθηναίων ἦν καὶ αὕτη τὸ ἀρχαῖον, Πύλα τοῦ βασιλέως καταλιπόντος Πανδίονι. μαρτύρια δέ μοι τάφος τε Πανδίονος ἐν τῇ γῇ, καὶ Νῖσος Αἰγεῖ μὲν πρεσβυτάτῳ τοῦ παντὸς γένους παραχωρήσας Ἀθηναίων ἄρχειν, αὐτὸς δὲ Μεγάρων καὶ τῆς ἄχρι Κορίνθου βασιλεύειν ἀξιωθείς· Νίσαιά τε ἔτι καὶ νῦν Μεγαρεῦσιν ἐπίνειον ἀπ' αὐτοῦ καλεῖται. Κόδρου δὲ ὕστερον βασιλεύοντος στρατεύουσιν ἐπ' Ἀθήνας Πελοποννήσιοι· καὶ ὡς οὐδὲν ἀποδειξάμενοι λαμπρὸν ἐκομίζοντο ὀπίσω, Μέγαρα Ἀθηναίων ἑλόντες Κορινθίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοῖς ἐθέλουσιν ἔδωκαν οἰκῆσαι. Μεγαρεῖς μὲν οὕτως ἔθη καὶ φωνὴν 5 μεταβαλόντες Δωριεῖς γεγόνασι, κληθῆναι δὲ οὕτω τὴν πόλιν φασὶν ἐπὶ Καρὸς τοῦ Φορωνέως ἐν τῇ γῇ ταύτῃ βασιλεύοντος· τότε πρῶτον λέγουσιν ἱερὰ γενέσθαι Δήμητρος αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὀνομάσαι Μέγαρα. οὕτω μὲν αὐτοὶ περὶ σφῶν Μεγαρεῖς λέγουσι· Βοιωτοὶ δὲ ἐν Ὀγχηστῷ Μεγαρέα τὸν Ποσειδῶνος οἰκοῦντα ἀφικέσθαι στρατιᾷ Βοιωτῶν φασὶ Νίσῳ τὸν πρὸς Μίνω πόλεμον συνδιοίσοντα, πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ ταφῆναί τε αὐτοῦ καὶ τῇ πόλει Μέγαρα ὄνομα ἀπὸ τούτου γενέσθαι, πρότερον Νίσᾳ καλουμένῃ. δωδεκάτῃ δὲ ὕστε- 6 ρον μετὰ Κᾶρα τὸν Φορωνέως γενεᾷ λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς Λέλεγα ἀφικόμενον ἐξ Αἰγύπτου βασιλεῦσαι, καὶ τοὺς ἀνθρώπους κληθῆναι Λέλεγας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· Κλήσωνος δὲ τοῦ Λέλεγος γενέσθαι Πύλαν, τοῦ Πύλα δὲ Σκίρωνα· τοῦτον συνοικῆσαι Πανδίονος θυγατρί, καὶ ὕστερον Νίσῳ τῷ Πανδίονος ἐς ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν περὶ τῆς ἀρχῆς Σκίρωνα, καί σφισιν Αἰακὸν δικάσαι, βασιλείαν μὲν διδόντα Νίσῳ καὶ τοῖς ἀπογόνοις, Σκίρωνι δὲ ἡγεμονίαν εἶναι πολέμου. Μεγαρέα δὲ τὸν Ποσειδῶνος θυγατρὶ Νίσου συνοικήσαντα Ἰφινόῃ διαδέξασθαι τὴν τοῦ Νίσου φασὶν ἀρχήν. τὸν δὲ Κρητικὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐπὶ Νίσου βασιλεύοντος ἅλωσιν τῆς πόλεως οὐκ ἐθέλουσιν εἰδέναι.

4, 3. μαρτυρία P. 5, 5. καὶ τοὺς] τότε P. 9. αὐτὸν P.
6, 5. δὲ Σκίρωνα. τοῦτον] σκίρον MP. 10. ἰφινόην P.

40 Ἔστι δὲ ἐν τῇ πόλει κρήνη, καί σφισιν ᾠκοδόμησε Θεαγένης, οὗ καὶ πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην, θυγατέρα αὐτὸν συνοικίσαι Κύλωνι Ἀθηναίῳ. οὗτος ὁ Θεαγένης τυραννήσας ᾠκοδόμησε τὴν κρήνην μεγέθους εἵνεκα καὶ κόσμου καὶ ἐς τὸ πλῆθος τῶν κιόνων θέας ἀξίαν· καὶ ὕδωρ ἐς αὐτὴν ῥεῖ καλούμενον Σιθνίδων νυμφῶν. τὰς δὲ Σιθνίδας νύμφας λέγουσι Μεγαρεῖς εἶναι μέν σφισιν ἐπιχωρίας, μιᾷ δὲ αὐτῶν θυγατρὶ συγγενέσθαι Δία, Μέγαρόν τε παῖδα ὄντα Διὸς καὶ ταύτης δὴ τῆς νύμφης ἐκφυγεῖν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνός ποτε ἐπομβρίαν, ἐκφυγεῖν δὲ πρὸς τὰ ἄκρα τῆς Γερανίας, οὐκ ἔχοντός πω τοῦ ὄρους τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλὰ νήχεσθαι γὰρ πετομένων γεράνων πρὸς τὴν βοὴν τῶν ὀρνίθων αὐτόν, διὰ τοῦτο Γερανίαν τὸ ὄρος ὀνομασθῆναι.

2 Τῆς δὲ κρήνης οὐ πόρρω ταύτης ἀρχαῖόν ἐστιν ἱερόν, εἰκόνες δὲ ἐφ' ἡμῶν ἑστᾶσιν ἐν αὐτῷ βασιλέων Ῥωμαίων, καὶ ἄγαλμά τε κεῖται χαλκοῦν Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν σωτείρας. φασὶ δὲ ἄνδρας τοῦ Μαρδονίου στρατοῦ καταδραμόντας τὴν Μεγαρίδα ἀποχωρεῖν ἐς Θήβας ὀπίσω παρὰ Μαρδόνιον ἐθέλειν, γνώμῃ δὲ Ἀρτέμιδος νύκτα τε ὁδοιποροῦσιν ἐπιγενέσθαι, καὶ τῆς ὁδοῦ σφᾶς ἁμαρτόντας ἐς τὴν ὀρεινὴν τραπέσθαι τῆς χώρας· πειρωμένους δὲ εἰ στράτευμα ἐγγὺς εἴη πολέμιον ἀφιέναι τῶν βελῶν, καὶ τὴν πλησίον πέτραν στένειν βαλλομένην,
3 τοὺς δὲ αὖθις τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι. τέλος δὲ αὐτοῖς ἀναλωθῆναι τοὺς ὀϊστοὺς ἐς ἄνδρας πολεμίους νομίζουσιν· ἡμέρα τε ἐπεφαίνετο καὶ οἱ Μεγαρεῖς ἐπῄεσαν, μαχόμενοι δὲ ὁπλῖται πρὸς ἀνόπλους καὶ οὐδὲ βελῶν εὐποροῦντας ἔτι φονεύουσιν αὐτῶν τοὺς πολλούς· καὶ ἐπὶ τῷδε σωτείρας ἄγαλμα ἐποιήσαντο Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα καὶ τῶν δώδεκα ὀνομαζομένων θεῶν ἐστιν ἀγάλματα, ἔργα εἶναι λεγόμενα Πραξιτέλους· τὴν δὲ Ἄρτεμιν αὐτὴν Στρογγυλίων ἐποίησεν.

4 Μετὰ ταῦτα ἐς τὸ τοῦ Διὸς τέμενος ἐσελθοῦσι καλούμενον Ὀλυμπιεῖον ναός ἐστι θέας ἄξιος· τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργάσθη τοῦ Διὸς ἐπιλαβόντος τοῦ Πελοποννησίων πολέμου πρὸς

1, 5. ἄξιον P. 6. σιθνῖδας P. 7. in θυγατρὶ Buttmanno latere videtur Θυίᾳ aut simile nomen. 11. πετωμένων P. 12. γερανείαν P. 2, 8. εἰ om P. 3, 2. πολεμίους τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι νομίζ. P.

Ἀθηναίους, ἐν ᾧ καὶ ναυσὶν ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ στρατῷ φθεί-
ροντες Μεγαρεῦσιν Ἀθηναῖοι τὴν χώραν τά τε κοινὰ ἐκά-
κωσαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς οἴκους ἤγαγον ἐς τὸ ἔσχατον ἀσθενείας.
τῷ δὲ ἀγάλματι τοῦ Διὸς πρόσωπον ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ,
τὰ δὲ λοιπὰ πηλοῦ τέ ἐστι καὶ γύψου· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ Θεό-
κοσμον λέγουσιν ἐπιχώριον, συνεργάσασθαι δέ οἱ Φειδίαν. ὑπὲρ
δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός εἰσιν Ὧραι καὶ Μοῖραι· δῆλα δὲ
πᾶσι τὴν πεπρωμένην μόνῳ οἱ πείθεσθαι, καὶ τὰς ὥρας τὸν
θεὸν τοῦτον νέμειν ἐς τὸ δέον. ὄπισθε δὲ τοῦ ναοῦ κεῖται ξύλα
ἡμίεργα· ταῦτα ἔμελλεν ὁ Θεόκοσμος ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ
κοσμήσας τὸ ἄγαλμα ἐκτελέσειν τοῦ Διός. ἐνταῦθα τῷ ναῷ 5
τριήρους ἀνάκειται χαλκοῦν ἔμβολον· ταύτην τὴν ναῦν λαβεῖν
φασὶ περὶ Σαλαμῖνος ναυμαχήσαντες πρὸς Ἀθηναίους. ὁμο-
λογοῦσι δὲ καὶ Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ Μεγαρεῦσιν ἀποστῆναι
τῆς νήσου, Σόλωνα δὲ ὕστερόν φασιν ἐλεγεῖα ποιήσαντα προ-
τρέψαι σφᾶς, καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθη-
ναίοι, κρατήσαντες δὲ πολέμῳ Σαλαμῖνα αὖθις ἔχειν. Μεγα-
ρεῖς δὲ παρὰ σφῶν λέγουσιν ἄνδρας φυγάδας, οὓς Δορυκλείους
ὀνομάζουσιν, ἀφικομένους παρὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι κληρούχους
προδοῦναι Σαλαμῖνα Ἀθηναίοις.

Μετὰ δὲ τοῦ Διὸς τὸ τέμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθοῦσι 6
καλουμένην ἀπὸ Καρὸς τοῦ Φορωνέως καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Κα-
ρίαν ἔστι μὲν Διονύσου ναὸς Νυκτελίου, πεποίηται δὲ Ἀφρο-
δίτης ἐπιστροφίας ἱερόν, καὶ Νυκτὸς καλούμενόν ἐστι μαντεῖον
καὶ Διὸς Κονίου ναὸς οὐκ ἔχων ὄροφον. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ
τὸ ἄγαλμα Βρύαξις καὶ αὐτὸ καὶ τὴν Ὑγίειαν ἐποίησεν. ἐν-
ταῦθα καὶ τῆς Δήμητρος τὸ καλούμενον Μέγαρον· ποιῆσαι δὲ
αὐτὸ βασιλεύοντα Κᾶρα ἔλεγον.

Ἐκ δὲ τῆς ἀκροπόλεως κατιοῦσιν, ᾗ πρὸς ἄρκτον τέ- 41
τραπται τὸ χωρίον, μνῆμά ἐστιν Ἀλκμήνης πλησίον τοῦ Ὀλυμ-
πίου. βαδίζουσαν γὰρ ἐς Θήβας ἐξ Ἄργους τελευτῆσαι καθ'
ὁδὸν λέγουσιν αὐτὴν ἐν τοῖς Μεγάροις, καὶ τοὺς Ἡρακλεί-
δας ἐς ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν, τοὺς μὲν ἐς Ἄργος ἐθέλοντας
ὀπίσω κομίσαι τὸν νεκρὸν τῆς Ἀλκμήνης, τοὺς δ' αὐτῶν ἐς

5, 1. τοῦ ναοῦ Amasaeus. 5. Σαλαμῖνος idem: codices Σαλαμῖνα. 6. ἐς addidit Facius. ἀμφισβητοῦσιν MP. 6, 4. ἐστὶ μαντεῖον Calderinus: codices ἐπιμαντεῖον. 1, 4. Μεγάροις Siebelis: codices μεγαρικοῖς.

Θήβας· καὶ γὰρ τοῖς Ἡρακλέους παισὶ τοῖς ἐκ Μεγάρας τάφον εἶναι καὶ Ἀμφιτρύωνος ἐν Θήβαις. ὁ δὲ ἐν Δελφοῖς θεὸς ἔχρησε θάψαι Ἀλκμήνην ἐν τοῖς Μεγάροις ἄμεινον εἶναί σφισιν.

2 Ἐντεῦθεν ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἡμῖν ἐξηγητὴς ἡγεῖτο ἐς χωρίον Ῥοῦν, ὡς ἔφασκεν, ὀνομαζόμενον· ταύτῃ γὰρ ὕδωρ ποτὲ ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν ὑπὲρ τὴν πόλιν ῥυῆναι, Θεαγένης δέ, ὃς τότ' ἐτυράννει, τὸ ὕδωρ ἑτέρωσε τρέψας βωμὸν ἐνταῦθα Ἀχελῴῳ ἐποίησε. καὶ Ὕλλου πλησίον τοῦ Ἡρακλέους μνῆμά ἐστιν, ἀνδρὶ Ἀρκάδι Ἐχέμῳ τῷ Ἀερόπου μονομαχήσαντος. καὶ ὅστις μὲν Ἔχεμος ὢν ἀπέκτεινεν Ὕλλον, ἑτέρωθι τοῦ λόγου δηλώσω, τέθαπται δὲ καὶ Ὕλλος ἐν τοῖς Μεγάροις. αὕτη καλοῖτο ἂν ὀρθῶς στρατεία τῶν Ἡρακλειδῶν ἐς Πελοπόννησον ἐπὶ Ὀρέστου βασιλεύοντος.

3 Οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Ὕλλου μνήματος Ἴσιδος ναὸς καὶ παρ' αὐτὸν Ἀπόλλωνός ἐστι καὶ Ἀρτέμιδος. Ἀλκάθουν δέ φασι ποιῆσαι, ἀποκτείναντα λέοντα τὸν καλούμενον Κιθαιρώνιον. ὑπὸ τούτου τοῦ λέοντος διαφθαρῆναι καὶ ἄλλους καὶ Μεγαρέως φασὶ τοῦ σφετέρου βασιλέως παῖδα Εὔιππον· τὸν δὲ πρεσβύτερον τῶν παίδων αὐτῷ Τίμαλκον ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως, στρατεύοντα εἰς Ἄφιδναν σὺν τοῖς Διοσκούροις· Μεγαρέα δὲ γάμον τε ὑποσχέσθαι θυγατρὸς καὶ ὡς διάδοχον ἕξει τῆς ἀρχῆς, ὅστις τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα ἀποκτείναι· διὰ ταῦτα Ἀλκάθουν τὸν Πέλοπος ἐπιχειρήσαντα τῷ θηρίῳ κρατῆσαί τε, καὶ ὡς ἐβασίλευσε, τὸ ἱερὸν ποιῆσαι τοῦτο, Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα Ἀγραῖον ἐπονομάσαντα. ‴ταῦτα

4 μὲν οὕτω γενέσθαι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ γράφειν μὲν ἐθέλω Μεγαρεῦσιν ὁμολογοῦντα, οὐκ ἔχω δὲ ὅπως εὕρωμαι πάντα σφίσιν, ἀλλὰ ἀποθανεῖν μὲν λέοντα ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ Ἀλκάθου πείθομαι, Μεγαρέως δὲ Τίμαλκον παῖδα τίς μὲν ἐς Ἄφιδναν ἐλθεῖν μετὰ τῶν Διοσκούρων ἔγραψε; πῶς δ' ἂν ἀφικόμενος ἀναιρεθῆναι νομίζοιτο ὑπὸ Θησέως, ὅπου καὶ Ἀλκμὰν ποιήσας ᾆσμα ἐς τοὺς Διοσκούρους, ὡς Ἀθήνας ἕλοιεν καὶ τὴν Θησέως ἀγάγοιεν μητέρα αἰχμάλωτον, ὅμως Θησέα φησὶν αὐτὸν ἀπεῖ-

5 ναι; Πίνδαρος δὲ τούτοις τε κατὰ ταὐτὰ ἐποίησε, καὶ γαμβρὸν

2, 4. στρέψας P. 5. ποιῆσαι codices. 3, 2. δὲ] δεῖ P, omissis φασι π. ἀ λ. τόν. 7. στρατεύοντος P. 4, 3. συμφέρωμαι Claviger, ἴψωμαι Porsonus. 8. Ἄφιδναν Claviger.

τοῖς Διοσκόροις Θησέα εἶναι βουλόμενον, ἐς ὃ ἀπελθεῖν αὐτὸν Πειρίθῳ τὸν λεγόμενον γάμον συμπράξαντα. ὅςις δὲ ἐγενεαλόγησε, δῆλον ὡς πολλὴν τοῖς Μεγαρεῦσι σύνοιδεν εὐήθειαν, εἴ γε Θησεὺς μὲν ἀπόγονος Πέλοπος. ἀλλὰ γὰρ τὸν ὄντα λόγον οἱ Μεγαρεῖς εἰδότες ἐπικρύπτουσιν, οὐ βουλόμενοι δοκεῖν ἁλῶναί σφισιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Νίσου τὴν πόλιν, διαδέξασθαι δὲ τὴν βασιλείαν γαμβρὸν Νίσῳ τε Μεγαρέα καὶ αὖθις Ἀλκάθουν Μεγαρέως. φαίνεται δὲ τελευτήσαντος Νίσου καὶ 6 τῶν πραγμάτων Μεγαρεῦσιν ἐφθαρμένων, ὑπὸ τοῦτον Ἀλκάθους ἀφικόμενος τὸν καιρὸν ἐξ Ἤλιδος. μαρτύριον δέ μοι· τὸ γὰρ τεῖχος ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς ἅτε τοῦ περιβόλου τοῦ ἀρχαίου καθαιρεθέντος ὑπὸ τῶν Κρητῶν. Ἀλκάθου μὲν καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἴτε καὶ ἑτέρωθι ἀποκτείνας ναὸν Ἀγροτέρας Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν Ἀγραίου, ἐς τοσόνδε ἔςω μνήμη.

Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ κατιοῦσι Πανδίονός ἐςιν ἡρῷον. καὶ ὅτι μὲν ἐτάφη Πανδίων ἐν Αἰθυίας Ἀθηνᾶς καλουμένῳ σκοπέλῳ, δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι· τιμὰς δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει παρὰ Μεγαρέων ἔχει.

Πλησίον δέ ἐςι τοῦ Πανδίονος ἡρῴου μνῆμα Ἱππολύτης. 7 γράψω δὲ καὶ τὰ ἐς αὐτὴν ὁποῖα Μεγαρεῖς λέγουσιν, ὅτε Ἀμαζόνες ἐπ' Ἀθηναίους ςρατεύσασαι δι' Ἀντιόπην ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως, τὰς μὲν πολλὰς [συνέβη] μαχομένας αὐτῶν ἀποθανεῖν, Ἱππολύτην δὲ ἀδελφὴν οὖσαν Ἀντιόπης καὶ τότε ἡγουμένην τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν σὺν ὀλίγαις ἐς Μέγαρα, ἅτε δὲ κακῶς οὕτω πράξασαν τῷ ςρατῷ τοῖς τε παροῦσιν ἀθύμως ἔχουσαν καὶ περὶ τῆς οἴκαδε ἐς τὴν Θεμίσκυραν σωτηρίας μᾶλλον ἔτι ἀποροῦσαν ὑπὸ λύπης τελευτῆσαι, καὶ θάψαι αὐτὴν ἀποθανοῦσαν ἐνταῦθα· καὶ οἱ τοῦ μνήματος σχῆμά ἐςιν Ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές.

Τούτου δέ ἐςιν οὐ πόῤῥω τάφος Τηρέως τοῦ Πρόκνην γήμαντος τὴν Πανδίονος. ἐβασίλευσε δὲ ὁ Τηρεύς, ὡς μὲν λέ- 8 γουσιν οἱ Μεγαρεῖς, περὶ τὰς Πηγὰς τὰς καλουμένας τῆς Μεγαρίδος, ὡς δὲ ἐγώ τε δοκῶ καὶ τεκμήρια ἐς τόδε λείπεται,

v. 1. βουλόμενον Calderinus: codices βουλόμενος. 2. συμπράξοντα Coraes. 6, 10. π. ἐνηθυιᾶς P. 7, 3. ἐς P. 4. συνέβη om MV. 10. ἐνταῦθα om P. 8, 2. malim ἐβασίλευε.

Δαυλίδος ἦρχε τῆς ὑπὲρ Χαιρωνείας· πάλαι γὰρ τῆς νῦν καλουμένης Ἑλλάδος βάρβαροι τὰ πολλὰ ᾤκησαν. ἐπεὶ δὲ ἦν καὶ Τηρεῖ τὰ ἐς Φιλομήλαν ἐξειργασμένα καὶ τὰ περὶ τὸν Ἴτυν ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἑλεῖν σφᾶς ὁ Τηρεὺς οὐκ ἐδύνατο.
9 καὶ ὁ μὲν ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς Μεγάροις αὐτοχειρίᾳ, καί οἱ τάφον αὐτίκα ἔχωσαν καὶ θύουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος, ψηφῖσιν ἐν τῇ θυσίᾳ ἀντὶ ὀλῶν χρώμενοι· καὶ τὸν ἔποπα τὸν ὄρνιθα ἐνταῦθα φανῆναι πρῶτον λέγουσιν. αἱ δὲ γυναῖκες ἐς μὲν Ἀθήνας ἀφίκοντο, θρηνοῦσαι δὲ οἷα ἔπαθον καὶ οἷα ἀντέδρασαν ὑπὸ δακρύων διαφθείρονται· καί σφισι τὴν ἐς ἀηδόνα καὶ χελιδόνα μεταβολὴν ἐπεφήμισαν, ὅτι οἶμαι καὶ αὗται αἱ ὄρνιθες ἐλεεινὸν καὶ θρήνῳ ὅμοιον ᾄδουσιν.

42 Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Μεγαρεῦσιν ἀκρόπολις ἀπὸ Ἀλκάθου τὸ ὄνομα ἔχουσα. ἐς αὐτὴν γὰρ τὴν ἀκρόπολιν ἀνιοῦσίν ἐστιν ἐν δεξιᾷ Μεγαρέως μνῆμα, ὃς κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν τῶν Κρητῶν ξύμμαχός σφισιν ἦλθεν ἐξ Ὀγχηστοῦ. δείκνυται δὲ καὶ ἑστία θεῶν προδομέων καλουμένων· θῦσαι δέ σφισι λέγουσιν Ἀλκάθουν πρῶτον, ὅτε τῆς οἰκοδομίας τοῦ τείχους ἔμελλεν ἄρχε-
2 σθαι. τῆς δὲ ἑστίας ἐγγὺς ταύτης ἐστὶ λίθος, ἐφ' οὗ καταθεῖναι λέγουσιν Ἀπόλλωνα τὴν κιθάραν, Ἀλκάθῳ τὸ τεῖχος συνεργαζόμενον. δηλοῖ τέ μοι καὶ τόδε ὡς συνετέλουν ἐς Ἀθηναίους Μεγαρεῖς· φαίνεται γὰρ τὴν θυγατέρα Ἀλκάθους Περίβοιαν ἅμα Θησεῖ πέμψαι κατὰ τὸν δασμὸν ἐς Κρήτην. τότε δὲ αὐτῷ τειχίζοντι, ὥς φασιν οἱ Μεγαρεῖς, συνεργάζεταί τε Ἀπόλλων καὶ τὴν κιθάραν κατέθηκεν ἐπὶ τὸν λίθον· ἢν δὲ τύχῃ βαλών τις ψηφῖδι, κατὰ ταὐτὰ οὗτός τε ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα.
3 ἐμοὶ δὲ παρέσχε μὲν καὶ τοῦτο θαυμάσαι, παρέσχε δὲ πολλῷ μάλιστα Αἰγυπτίων ὁ κολοσσὸς ἐν Θήβαις ταῖς Αἰγυπτίαις διαβᾶσι τὸν Νεῖλον πρὸς τὰς Σύριγγας καλουμένας. εἶδον ἔτι καθήμενον ἄγαλμα ἠλεῖον, Μέμνονα ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί· τοῦτον γάρ φασιν ἐξ Αἰθιοπίας ὁρμηθῆναι ἐς Αἴγυπτον καὶ τὴν ἄχρι Σούσων. ἀλλὰ γὰρ οὐ Μέμνονα οἱ Θηβαῖοι λέγουσι, Φαμένωφα δὲ εἶναι τῶν ἐγχωρίων, οὗ τοῦτο ἄγαλμά ἦν. ἤκουσα δὲ ἤδη καὶ Σέσωστριν φαμένων εἶναι τοῦτο τὸ ἄγαλμα, ὃ Καμ-

1, 2. ἐς ταύτην τὴν Amasaeus. 4. καὶ ἔστιν οὗ. 2, 4. Ἀλκάθους Claviger: codices ἀλκάθου. 6. τε idem pro γὰρ. 8. οὕτως P. 3, 4. ἡλίου codex Phralitae, ἠχῆεν Scaliger. 6. φαμένωθα P. 8. τὸ om P.

βύθης διέκοψε· καὶ νῦν ὁπόσον ἐκ κεφαλῆς ἐς μέσον σῶμά ἐςιν ἀπεῤῥιμμένον, τὸ δὲ λοιπὸν κάθηταί τε καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀνίσχοντος ἡλίου βοᾷ, καὶ τὸν ἦχον μάλιστ' ἂν εἰκάσειέ τις κιθάρας ἢ λύρας ῥαγείσης χορδῆς.

Μεγαρεῦσι δὲ ἔςι μὲν βουλευτήριον, Τιμάλκου δὲ ἦν ποτέ, 4
ὡς λέγουσι, τάφος, ὃν πρότερον ὀλίγῳ τούτων οὐκ ἔφην ὑπὸ Θησέως ἀποθανεῖν. ᾠκοδόμηται δὲ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τῆς ἀκροπόλεως ναὸς Ἀθηνᾶς, ἄγαλμα δέ ἐςιν ἐπίχρυσον πλὴν χειρῶν καὶ ἄκρων ποδῶν· ταῦτα δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν ἐςιν ἐλέφαντος. καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθηνᾶς πεποίηται καλουμένης Νίκης, καὶ ἄλλο Αἰαντίδος. τὰ δὲ ἐς αὐτὸ Μεγαρέων μὲν παρεῖται τοῖς ἐξηγηταῖς, ἐγὼ δὲ ὁποῖα νομίζω γενέσθαι γράψω. Τελαμὼν ὁ Αἰακοῦ θυγατρὶ Ἀλκάθου Περιβοίᾳ συνῴκησεν· Αἴαντα οὖν τὴν ἀρχὴν τὴν Ἀλκάθου διαδεξάμενον ποιῆσαι τὸ ἄγαλμα ἡγοῦμαι τῆς Ἀθηνᾶς.

Τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος πλίνθου μὲν ἦν ὁ ἀρχαῖος ναός· 5
ὕςερον δὲ βασιλεὺς ᾠκοδόμησεν Ἀδριανὸς λίθου λευκοῦ. ὁ μὲν δὴ Πύθιος καλούμενος καὶ ὁ Δεκατηφόρος τοῖς Αἰγυπτίοις μάλιςα ἐοίκασι ξοάνοις, ὃν δὲ Ἀρχηγέτην ἐπονομάζουσιν, Αἰγινητικοῖς ἔργοις ἐςὶν ὅμοιος· ἐβένου δὲ πάντα ὁμοίως πεποίηται. ἤκουσα δὲ ἀνδρὸς Κυπρίου διακρῖναι πόας ἐς ἀνθρώπων ἴασιν εἰδότος, ὃς τὴν ἔβενον φύλλα οὐκ ἔφη φύειν, οὐδὲ εἶναι καρπὸν οὐδένα ἀπ' αὐτῆς, οὐδὲ ὁρᾶσθαι τὸ παράπαν αὐτὴν ὑπὸ ἡλίου, ῥίζας δὲ ὑπογαίους εἶναι, ταύτας δὲ ὀρύσσειν τοὺς Αἰθίοπας, καὶ ἄνδρας εἶναί σφισιν οἳ τὴν ἔβενον ἴσασιν εὑρίσκειν.

Ἔςι δὲ καὶ Δήμητρος ἱερὸν θεσμοφόρου. κατιοῦσι δὲ ἐν- 6
τεῦθεν Καλλιπόλιδός μνῆμά ἐςιν Ἀλκάθου παιδός. ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλος Ἀλκάθῳ πρεσβύτερος υἱὸς Ἰσχέπολις, ὃν ἀπέςειλεν ὁ πατὴρ Μελεάγρῳ τὸ ἐν Αἰτωλίᾳ θηρίον συνεξαιρήσοντα. ἀποθανόντος δὲ ἐνταῦθα πρῶτος τεθνεῶτα ἐπύθετο ὁ Καλλίπολις· ἀναδραμὼν δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν (τηνικαῦτα δὲ ὁ πατήρ οἱ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνέκαεν) ἀποῤῥίπτει τὰ ξύλα ἀπὸ τοῦ βωμοῦ. Ἀλκάθους δὲ ἀνήκοος ὢν ἔτι τῆς Ἰσχεπόλιδος τελευτῆς κατεδίκαζεν οὐ ποιεῖν ὅσια τὸν Καλλίπολιν, καὶ εὐθέως,

v. 2. ἔςιν MV, ἦν P. 3. μάλις' ἂν εἰκάσειε Scaliger: codices μάλιςα εἰκάσαι. 6, 3. ἰσχέπολις P. 8. ἐπὶ τῆς ἰσχεπόλιδος P.

ὡς εἶχεν ὀργῆς, ἀπέκτεινε παίσας ἐς τὴν κεφαλὴν τῶν ἀποῤῥιφέντων ἀπὸ τοῦ βωμȣ̃ ξύλων.

7 Κατὰ δὲ τὴν ἐς τὸ πρυτανεῖον ὁδὸν Ἰνοῦς ἐςὶν ἡρῷον, περὶ δὲ αὐτὸ θριγκὸς λίθων· πεφύκασι δὲ ἐπ' αὐτῷ ϗ ἐλαῖαι. μόνοι δέ εἰσιν Ἑλλήνων Μεγαρεῖς οἱ λέγοντες τὸν νεκρὸν τῆς Ἰνοῦς ἐς τὰ παραθαλάσσιά σφισιν ἐκπεσεῖν τῆς χώρας, Κλησὼ δὲ καὶ Ταυρόπολιν εὑρεῖν τε καὶ θάψαι· θυγατέρας δὲ αὐτὰς εἶναι Κλήσωνος τοῦ Λέλεγος. καὶ Λευκοθέαν τε ὀνομασθῆναι παρὰ σφίσι πρώτοις φασὶν αὐτήν, ϗ θυσίαν ἄγειν ἀνὰ πᾶν ἔτος.

43 Λέγουσι δὲ εἶναι καὶ Ἰφιγενείας ἡρῷον· ἀποθανεῖν γ̀ καὶ ταύτην ἐν Μεγάροις. ἐγὼ δὲ ἤκουσα μὲν καὶ ἄλλον ἐς Ἰφιγένειαν λόγον ὑπὸ Ἀρκάδων λεγόμενον, οἶδα δὲ Ἡσίοδον ποιήσαντα ἐν καταλόγῳ γυναικῶν Ἰφιγένειαν οὐκ ἀποθανεῖν, γνώμῃ δὲ Ἀρτέμιδος Ἑκάτην εἶναι. τȣ́τοις δὲ Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, Ταύρους τȣ̀ς πρὸς τῇ Σκυθικῇ θύειν παρθένῳ τȣ̀ς ναυαγȣ́ς, φάναι δὲ αὐτȣ̀ς τὴν παρθένον Ἰφιγένειαν εἶναι τὴν Ἀγαμέμνονος. ἔχει δὲ παρὰ Μεγαρεῦσι ϗ Ἄδραςος τιμάς· φασὶ δὲ ἀποθανεῖν παρὰ σφίσι καὶ τοῦτον, ὅτε ἑλὼν Θήβας ἀπῆγεν ὀπίσω τὸν ςρατόν, αἴτια δέ οἱ τοῦ θανάτου γῆρας καὶ τὴν Αἰγιαλέως γενέσθαι τελευτήν. καὶ Ἀρτέμιδος ἱερόν, ὃ Ἀγαμέμνων ἐποίησεν, ἡνίκα ἦλθε Κάλχαντα οἰκȣ̃ντα ἐν Μεγάροις ἐς Ἴλιον ἕπεσθαι πείσων.

2 Ἐν δὲ τῷ πρυτανείῳ τεθάφθαι μὲν Μένιππον Μεγαρέως παῖδα, τεθάφθαι δὲ τὸν Ἀλκάθου λέγȣσιν Ἰσχέπολιν. ἔςι δὲ τοῦ πρυτανείου πέτρα πλησίον, Ἀνάκληθρα τὴν πέτραν ὀνομάζουσιν, ὡς Δημήτηρ, εἴ τῳ πιςά, ὅτε τὴν παῖδα ἐπλανᾶτο ζητȣ̃σα, καὶ ἐνταῦθα ἀνεκάλεσεν αὐτήν. ἐοικότα δὲ τῷ λόγῳ δρῶσιν ἐς ἡμᾶς ἔτι αἱ Μεγαρέων γυναῖκες.

3 Εἰσὶ δὲ τάφοι Μεγαρεῦσιν ἐν τῇ πόλει· ϗ τὸν μὲν τοῖς ἀποθανȣ̃σιν ἐποίησαν κατὰ τὴν ἐπιςρατείαν τȣ̃ Μήδȣ, τὸ δὲ Αἰσύμνιον καλούμενον μνῆμα ἦν καὶ τȣ̃το ἡρώων. Ὑπερίονος δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος (ȣ̃τος γ̀ Μεγαρέων ἐβασίλευσεν ὕςατος) τȣ́του τȣ̃ ἀνδρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ Σανδίονος διὰ πλεονεξίαν ϗ ὕβριν βασιλεύεσθαι μὲν ἐκέτι ὑπὸ ἑνὸς ἐδόκει σφίσιν, εἶναι

7, 2. θριγχὸς P. 7. ἄγειν om P. 2, 1. μὲν add Kuhnius. 3. ἀνακλήθραν V. 5. ἐικότα P. 3, 5. σανδίωνος P.

δὲ ἄρχοντας αἱρετὰς καὶ ἀνὰ μέρος ἀκούειν ἀλλήλων. ἐνταῦθα Αἴσυμνος οὐδενὸς τὰ ἐς δόξαν Μεγαρέων δεύτερος παρὰ τὸν θεὸν ἦλθεν ἐς Δελφούς, ἐλθὼν δὲ ἠρώτα "τρόπον τίνα εὐδαιμονήσουσι· καί οἱ καὶ ἄλλα ὁ θεὸς ἔχρησε, καὶ Μεγαρέας εὖ πράξειν ἢν μετὰ τῶν πλειόνων βουλεύσωνται. τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες βουλευτήριον ἐνταῦθα ᾠκοδόμησαν, ἵνα σφίσιν ὁ τάφος τῶν ἡρώων ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου γένηται.

Ἐντεῦθεν πρὸς τὸ Ἀλκάθου βαδίζουσιν ἡρῷον, ᾧ Μεγαρεῖς ἐς γραμμάτων φυλακὴν ἐχρῶντο ἐπ᾽ ἐμοῦ, μνῆμα ἔλεγον τὸ μὲν Πυργοῦς εἶναι γυναικὸς Ἀλκάθου πρὶν ἢ τὴν Μεγαρέως αὐτὸν λαβεῖν Εὐαίχμην, τὸ δὲ Ἰφινόης Ἀλκάθου θυγατρός· ἀποθανεῖν δὲ αὐτήν φασιν ἔτι παρθένον. καθέστηκε δὲ ταῖς κόραις χοὰς πρὸς τὸ τῆς Ἰφινόης μνῆμα προσφέρειν πρὸ γάμου καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν τριχῶν, καθὰ καὶ τῇ Ἑκαέργῃ καὶ Ὤπιδι αἱ θυγατέρες ποτὲ ἀπεκείροντο αἱ Δηλίων. 4

Παρὰ δὲ τὴν ἔσοδον τὴν ἐς τὸ Διονύσιον τάφος ἐστὶν Ἀστυκρατείας καὶ Μαντοῦς· θυγατέρες δὲ ἦσαν Πολυείδου τοῦ Κοιράνου τοῦ Ἄβαντος τοῦ Μελάμποδος, ἐς Μέγαρα ἐλθόντος Ἀλκάθουν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῷ Καλλιπόλιδος καθῆραι τοῦ παιδός. ᾠκοδόμησε δὴ καὶ τῷ Διονύσῳ τὸ ἱερὸν ὁ Πολύειδος, καὶ ξόανον ἀνέθηκεν ἀποκεκρυμμένον ἐφ᾽ ἡμῶν πλὴν τοῦ προσώπου· τοῦτο δέ ἐστι τὸ φανερόν. Σάτυρος δὲ παρέστηκεν αὐτῷ Πραξιτέλους ἔργον, Παρίου λίθου. τοῦτον μὲν δὴ πατρῷον καλοῦσιν· ἕτερον δὲ Διονύσιον Δασύλλιον ἐπονομάζοντες "Εὐχήνορα τὸν Κοιράνου τοῦ Πολυείδου τὸ ἄγαλμα ἀναθεῖναι λέγουσι. 5

Μετὰ δὲ τοῦ Διονύσου τὸ ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης ναός, ἄγαλμα δὲ ἐλέφαντος Ἀφροδίτη πεποιημένον, Πρᾶξις ἐπίκλησιν. τοῦτό ἐστιν ἀρχαιότατον ἐν τῷ ναῷ. Πειθὼ δὲ καὶ ἑτέρα θεός, ἣν Παρήγορον ὀνομάζουσιν, ἔργα Πραξιτέλους· Σκόπα δὲ Ἔρως καὶ Ἵμερος καὶ Πόθος, εἰ δὴ διάφορά ἐστι κατὰ ταὐτὰ τοῖς ὀνόμασι καὶ τὰ ἔργα σφίσι. πλησίον δὲ τοῦ τῆς Ἀφροδίτης ναοῦ Τύχης ἐστὶν ἱερόν· Πραξιτέλους καὶ αὕτη τέχνη. καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ πλησίον Μούσας καὶ χαλκοῦν Δία ἐποίησε Λύσιππος. 6

4, 2. ἐμοῦ δὲ μνῆμα P. 8. Ὤπιδι Camerarius: codices ὅπη δή. 5, 4. καλλίποδος P. 5. ὁ om P. 6, 2. ἀφροδίτης V. 3. παρηγόρα MPV. 5. εἴδη P. ταυτὸ P.

7 Ἔστι δὲ Μεγαρεῦσι καὶ Κοροίβου τάφος· τὰ δὲ ἐς αὐτὸν
ἔπη κοινὰ ὅμως ὄντα τοῖς Ἀργείων ἐνταῦθα δηλώσω. ἐπὶ
Κροτώπου λέγουσιν ἐν Ἄργει βασιλεύοντος Ψαμάθην τὴν
Κροτώπου τεκεῖν παῖδα ἐξ Ἀπόλλωνος, ἐχομένην δὲ ἰσχυρῶς
τοῦ πατρὸς δείματι τὸν παῖδα ἐκθεῖναι. καὶ τὸν μὲν διαφθεί-
ρουσιν ἐπιτυχόντες ἐκ τῆς ποίμνης κύνες τῆς Κροτώπου, Ἀπόλ-
λων δὲ Ἀργείοις ἐς τὴν πόλιν πέμπει Ποινήν. ταύτην τοὺς
παῖδας ἀπὸ τῶν μητέρων φασὶν ἁρπάζειν, ἐς ὃ Κόροιβος ἐς
χάριν Ἀργείοις φονεύει τὴν Ποινήν. φονεύσας δέ (οὐ γὰρ ἀνίει
σφᾶς δευτέρα ἐπιπεσοῦσα νόσος λοιμώδης) Κόροιβος ἑκὼν
ἦλθεν ἐς Δελφούς, ὑφέξων δίκας τῷ θεῷ τοῦ φόνου τῆς Ποι-
8 νῆς. ἐς μὲν δὴ τὸ Ἄργος ἀναστρέφειν οὐκ εἴα Κόροιβον ἡ Πυ-
θία, τρίποδα δὲ ἀράμενον φέρειν ἐκέλευεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἔνθα
ἂν ἐκπέσῃ οἱ φέροντι ὁ τρίπους, ἐνταῦθα Ἀπόλλωνος οἰκο-
δομῆσαι ναὸν καὶ αὐτὸν οἰκῆσαι. καὶ ὁ τρίπους κατὰ τὸ ὄρος
τὴν Γερανίαν ἀπολισθὼν ἔλαθεν αὐτοῦ ἐκπεσών· καὶ Τριπο-
δίσκους κώμην ἐνταῦθα οἰκίσαι. Κοροίβῳ δέ ἐστι τάφος ἐν τῇ
Μεγαρέων ἀγορᾷ· γέγραπται δὲ ἐλεγεῖα τὰ ἐς Ψαμάθην καὶ
τὰ ἐς αὐτὸν ἔχοντα Κόροιβον, καὶ δὴ καὶ ἐπίθημά ἐστι τῷ
τάφῳ Κόροιβος φονεύων τὴν Ποινήν. ταῦτα ἀγάλματα παλαι-
ότατα, ὁπόσα λίθου πεποιημένα ἐστὶν Ἕλλησιν, ἰδὼν οἶδα.

44 Κοροίβου δὲ τέθαπται πλησίον Ὄρσιππος, ὃς περιεζωσμέ-
νων ἐν τοῖς ἀγῶσι κατὰ δὴ παλαιὸν ἔθος τῶν ἀθλητῶν Ὀλύμ-
πια ἐνίκα στάδιον δραμὼν γυμνός. φασὶ δὲ καὶ στρατηγοῦντα
ὕστερον τὸν Ὄρσιππον ἀποτεμέσθαι χώραν τῶν προσοίκων. δοκῶ
δέ οἱ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ περίζωμα ἑκόντι περιῤῥυῆναι, γνόντι
ὡς ἀνδρὸς περιεζωσμένου δραμεῖν ῥᾴων ἐστὶν ἀνὴρ γυμνός.

2 Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς κατιοῦσι τῆς ὁδοῦ τῆς εὐθείας καλου-
μένης Ἀπόλλωνος ἱερόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ προσατηρίου· τοῦτο ὀλί-
γον ἐκτραπέντα ἔστιν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνευρεῖν. Ἀπόλλων δὲ ἐν
αὐτῷ κεῖται θέας ἄξιος καὶ Ἄρτεμις καὶ Λητώ, καὶ ἄλλα ἀγάλ-
ματά ἐστι Πραξιτέλους ποιήσαντος, Λητὼ καὶ οἱ παῖδες.

Ἔστι δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ τῷ ἀρχαίῳ πλησίον πυλῶν κα-
λουμένων Νυμφάδων λίθος παρεχόμενος πυραμίδος σχῆμα οὐ

7, 2. ἐπίκοινα P. 4. ἰσχυρῷ Schneiderus. 8, 6. οἰκῆσαι P, ᾤκισε Facius. 1, 1. περιεζωσμένων Palmerius: codices περιεζωσμένος.

*μεγάλης· τοῦτον Ἀπόλλωνα ὀνομάζουσι Καρινόν, καὶ Εἰλειθυιῶν
ἐστὶν ἐνταῦθα ἱερόν. τοσαῦτά σφισιν ἐς ἐπίδειξιν παρείχετο
ἡ πόλις.*

Ἐς δὲ τὸ ἐπίνειον, καλούμενον καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Νίσαιαν, 3
*ἐς τοῦτο κατελθοῦσιν ἱερὸν Δήμητρός ἐστι μαλοφόρου. λέγεται
δὲ καὶ ἄλλα ἐς τὴν ἐπίκλησιν, καὶ τοὺς πρώτους πρόβατα ἐν τῇ
γῇ θρέψαντας Δήμητρα ὀνομάσαι μαλοφόρον. καταῤῥυῆναι
δὲ τῷ ἱερῷ τὸν ὄροφον τεκμαίροιτο ἄν τις ὑπὸ τοῦ χρόνου.
καὶ ἀκρόπολίς ἐστιν ἐνταῦθα, ὀνομαζομένη καὶ αὐτὴ Νίσαια.
καταβᾶσι δὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως μνῆμά ἐστι πρὸς θαλάσσῃ Λέ-
λεγος, ὃν ἀφικόμενον βασιλεῦσαι λέγουσιν ἐξ Αἰγύπτου, παῖδα
δὲ εἶναι Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης τῆς Ἐπάφου. παρήκει δὲ
παρὰ τὴν Νίσαιαν νῆσος οὐ μεγάλη· Μίνως ἐνταῦθα ἐν τῷ
πολέμῳ τῷ πρὸς Νῖσον παρώρμει τὸ ναυτικὸν τῶν Κρητῶν.*

Ἡ δὲ ὀρεινὴ τῆς Μεγαρίδος τῆς Βοιωτῶν ἐστὶν ὅμορος, 4
*ἐν ᾗ Μεγαρεῦσι Παγαὶ πόλις, ἑτέρα δὲ Αἰγόσθενα ᾤκισται.
ἰοῦσι δὲ ἐς τὰς Παγὰς ἐκτραπομένοις ὀλίγον τῆς λεωφόρου πέ-
τρα δείκνυται διὰ πάσης ἔχουσα ἐμπεπηγότας οἰστούς, ἐς ἣν
οἱ Μῆδοί ποτε ἐτόξευον ἐν τῇ νυκτί. ἐν δὲ ταῖς Παγαῖς θέας
ὑπελείπετο ἄξιον Ἀρτέμιδος σωτείρας ἐπίκλησιν χαλκοῦν ἄγαλμα,
μεγέθει τῷ παρὰ Μεγαρεῦσιν ἴσον καὶ σχῆμα οὐδὲν διαφόρως
ἔχον. καὶ Αἰγιαλέως ἐνταῦθά ἐστιν ἡρῷον τοῦ Ἀδράστου· τοῦτον
γάρ, ὅτε Ἀργεῖοι τὸ δεύτερον ἐς Θήβας ἐστράτευσαν, ὑπὸ τὴν
πρώτην μάχην πρὸς Γλισᾶντι ἀποθανόντα οἱ προσήκοντες ἐς
Παγὰς τῆς Μεγαρίδος κομίσαντες θάπτουσι, καὶ Αἰγιάλειον
ἔτι καλεῖται τὸ ἡρῷον. ἐν Αἰγοσθένοις δὲ Μελάμποδος τοῦ* 5
*Ἀμυθάονός ἐστιν ἱερόν, καὶ ἀνὴρ οὐ μέγας ἐπειργασμένος ἐν
στήλῃ· καὶ θύουσι τῷ Μελάμποδι καὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος ἑορτὴν
ἄγουσι. μαντεύεσθαι δὲ οὔτε δι' ὀνειράτων αὐτὸν οὔτε ἄλλως
λέγουσι. καὶ τόδε δὲ ἄλλο ἤκουσα ἐν Ἐρενείᾳ τῇ Μεγαρέων
κώμῃ, Αὐτονόην τὴν Κάδμου τῷ τε Ἀκταίωνος θανάτῳ, συμ-
βάντι ὡς λέγεται, καὶ τῇ πάσῃ τοῦ οἴκου τοῦ πατρῴου τύχῃ
περισσότερον ἀλγοῦσαν ἐνταῦθα ἐκ Θηβῶν μετοικῆσαι· καὶ Αὐ-
τονόης μνῆμά ἐστιν ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ.*

v. 1. τοῦτο P. *Κάρνειον* Sylburgius. 2. ἐς add Claviger. ἐπίδειξιν M: celeri ἐπιδεῖξειν. 3, 2. καλαφόρου P. 4. δημήτερα P. 5. ὑπὸ] codices ἀπὸ. 4, 2. πηγαὶ P. αἰγίοσθαινα P. 5, 1. αἰοοσθενοῖς P.

6 Ἰοῦσι δὲ ἐκ Μεγάρων εἰς Κόρινθον ἄλλοι τέ εἰσι τάφοι
καὶ αὐλητοῦ Σαμίε Τηλεφάνους· ποιῆσαι δὲ τὸν τάφον Κλεο-
πάτραν τὴν Φιλίππου τε Ἀμύντου λέγουσι. καὶ Καρὸς τοῦ
Φορωνέως μνῆμά ἐςι, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς χῶμα γῆς, ὕςερον δὲ
τε θεε χρήσαντος ἐκοσμήθη λίθῳ κογχίτῃ. μόνοις δὲ Ἑλλή-
νων Μεγαρεῦσιν ὁ κογχίτης ετός ἐςι, καί σφισι καὶ ἐν τῇ πόλει
πεποίηται πολλὰ ἐξ αὐτε. ἔςι δὲ ἄγαν λευκὸς καὶ ἄλλε λίθε
μαλακώτερος· κόγχοι δὲ αἱ θαλάσσιαι διὰ παντὸς ἔνεισίν οἱ.
αὐτὸς μὲν τοιετός ἐςιν ὁ λίθος· τὴν δὲ ὀνομαζομένην ἀπὸ
Σκίρωνος καὶ ἐς τόδε Σκίρων, ἡνίκα Μεγαρεῦσιν ἐπολεμάρ-
χει, πρῶτος, ὡς λέγουσιν, ἐποίησεν ἀνδράσιν ὁδεύειν εὐζώνοις.
Ἀδριανὸς δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ ἔτως, ὡς καὶ ἣν ἅρματα ἐναντία
ἐλαύνηται, κατέςησεν εὐρυχωρῆ τε καὶ ἐπιτηδείαν εἶναι.
7 Λόγοι δέ εἰσιν ἐς τὰς πέτρας αἳ κατὰ τὸ ςενὸν τῆς ὁδε
μάλιςα ἀνέχουσιν, ἐς μὲν τὴν Μολουρίδα ὡς ἀπὸ ταύτης αὐ-
τὴν ἐς θάλασσαν Ἰνὼ ῥίψαι, Μελικέρτην ἔχουσα τῶν παίδων
τὸν νεώτερον· τὸν γὰρ δὴ πρεσβύτερον αὐτῶν Λέαρχον ἀπέκτεινεν
ὁ πατήρ. λέγεται μὲν δὴ καὶ μανέντα δρᾶσαι ταῦτα Ἀθά-
μαντα, λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐς τὴν Ἰνὼ καὶ τὲς ἐξ αὐτῆς παῖ-
δας χρήσαιτο ἀκρατεῖ τῷ θυμῷ τὸν συμβάντα Ὀρχομενίοις
λιμὸν καὶ τὸν δοκεντα Φρίξου θάνατον αἰσθόμενος ε τὸ θεῖον
αἴτιον ὂν γενέσθαι, βελεῦσαι δὲ ἐπὶ τούτοις πᾶσιν Ἰνὼ μη-
τρυιὰν ἔσαν. τότε δὲ φεύγουσα ἐς θάλασσαν αὑτὴν καὶ τὸν
8 παῖδα ἀπὸ τῆς πέτρας τῆς Μολουρίδος ἀφίησιν. ἐξενεχθέντος
δὲ ἐς τὸν Κορινθίων ἰσθμὸν ὑπὸ δελφῖνος, ὡς λέγεται, τε παι-
δός, τιμαὶ καὶ ἄλλαι τῷ Μελικέρτῃ δέδονται μετονομασθέντι
Παλαίμονι, καὶ τῶν Ἰσθμίων ἐπ' αὐτῷ τὸν ἀγῶνα ἄγουσιν.
τὴν μὲν δὴ Μολουρίδα πέτραν Λευκοθέας καὶ Παλαίμονος
ἱερὰν ἥγηντο· τὰς δὲ μετὰ ταύτην νομίζεσιν ἐναγεῖς, ὅτι πα-
ροικῶν σφίσιν ὁ Σκίρων, ὁπόσοις τῶν ξένων ἐπετύγχανεν,
ἠφίει σφᾶς ἐς τὴν θάλασσαν. χελώνη δὲ ὑπενήχετο ταῖς πέ-
τραις τὲς ἐσβληθέντας ἁρπάζειν· εἰσὶ δὲ αἱ θαλάσσιαι, πλὴν
μεγέθους καὶ ποδῶν, ὅμοιαι ταῖς χερσαίαις, πόδας δὲ ἐοικό-
τας ἔχουσι ταῖς φώκαις. τέτων περιῆλθεν ἡ δίκη Σκίρωνα

6, 9. nonne τὴν δὲ ὁδὸν τὴν ὀνομ.? 10. Σκίρων Claviger: codices σκιρώνην. 12. δὲ om P. 7, 4. τὸν ante νεώτερον ego addidi. 8. οὐ M, ὃ P. 10. αὐτὴ P. 8, 7. σκίρος P.

ἀφεθέντα ἐς θάλασσαν τὴν αὐτὴν ὑπὸ Θησέως. ἐπὶ δὲ τοῦ 9 ὄρους τῇ ἄκρᾳ Διός ἐϛιν ἀφεσίου καλουμένου ναός· φασὶ, δὲ ἐπὶ τȣ̃ συμβάντος ποτὲ τοῖς Ἕλλησιν αὐχμοῦ θύσαντος Αἰακȣ̃ κατά τι δὴ λόγιον τῷ Πανελληνίῳ Διὶ ἐν Αἰγίνῃ.... κομίσαντα δὲ ἀφεῖναι, καὶ διὰ τοῦτο ἀφέσιον καλεῖσθαι τὸν Δία. ἐνταῦθα καὶ Ἀφροδίτης ἄγαλμα '''καὶ Ἀπόλλωνός ἐϛι ꝁ Πανός. προελθȣ̃σι δὲ ἐς τὸ πρόσω μνῆμά ἐϛιν Εὐρυσθέως· 10 φεύγοντα δὲ ἐκ τῆς Ἀττικῆς μετὰ τὴν πρὸς Ἡρακλείδας μάχην ἐνταῦθα ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑπὸ Ἰολάου λέγȣσιν. ἐκ ταύτης τῆς ὁδȣ̃ καταβᾶσιν Ἀπόλλωνος ἱερόν ἐϛι Λατῴου, καὶ μετ᾽ αὐτὸ Μεγαρεῦσιν ὅροι πρὸς τὴν Κορινθίαν, ἔνθα Ὕλλον τὸν Ἡρακλέȣς μονομαχῆσαι πρὸς τὸν Ἀρκάδα Ἔχεμον λέγȣσιν.

2.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΑ.

'''Ἡ δὲ Κορινθία χώρα, μοῖρα ȣ̓̃σα τῆς Ἀργείας, ἀπὸ 1 Κορίνθου τὸ ὄνομα ἔχηκε. Διὸς δὲ εἶναι Κόρινθον ȣ̓δένα οἶδα εἰπόντα πω σπουδῇ πλὴν Κορινθίων τῶν πολλῶν, ἐπεὶ Εὔμηλός γε ὁ Ἀμφιλύτου τῶν Βακχιαδῶν καλουμένων, ὃς καὶ τὰ ἔπη λέγεται ποιῆσαι, φησὶν ἐν τῇ Κορινθίᾳ συγγραφῇ, εἰ δὴ Εὐμήλου γε ἡ συγγραφή, Ἐφύραν Ὠκεανȣ̃ θυγατέρα οἰκῆσαι πρῶτον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, Μαραθῶνα δὲ ὕϛερον τὸν Ἐπωπέως τȣ̃ Ἀλωέως τȣ̃ Ἡλίου, φεύγοντα ἀνομίαν ꝁ ὕβριν τȣ̃ πατρός, ἐς τὰ παραθαλάσσια μετοικῆσαι τῆς Ἀττικῆς, ἀποθανόντος δὲ Ἐπωπέως ἀφικόμενον ἐς Πελοπόννησον ꝁ τὴν ἀρχὴν διανείμαντα τοῖς παισὶν αὐτὸν ἐς τὴν Ἀττικὴν αὖθις ἀναχωρῆσαι, καὶ ἀπὸ μὲν Σικυῶνος τὴν Ἀσωπίαν, ἀπὸ δὲ Κορίνθου τὴν Ἐφυραίαν μετονομασθῆναι.

'''Κόρινθον δὲ οἰκȣ̃σι Κορινθίων μὲν ȣ̓δεὶς ἔτι τῶν ἀρ- 2 χαίων, ἔποικοι δὲ ἀποϛαλέντες ὑπὸ Ῥωμαίων. αἴτιον δὲ τὸ

9, 4. lacunam primus vidit Claviger. 10, 1. προελθοῦσι Amasaeus: codices προσελθοῦσι. 6. extr. addit P: τέλος τοῦ α´ τῶν ἀθηναϊκῶν καὶ μεγαρικῶν. 1, 1. ἀρχὴ τοῦ β´: κορινθιακῶν P. 3. ἐπεὶ δὲ εὔμηλός τε P et Vaticanus: ceteri εὔδηλος δὲ. correxit Siebelis. 5. τὰ om MV.

συνέδριον τὸ Ἀχαιῶν· συντελοῦντες γὰρ ἐς αὐτὸ καὶ οἱ Κορίνθιοι μετέχον τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ῥωμαίους, ὃν Κριτόλαος στρατηγεῖν Ἀχαιῶν ἀποδειχθεὶς παρεσκεύασε γενέσθαι, τούς τε Ἀχαιοὺς ἀναπείσας ἀποστῆναι καὶ τῶν ἔξω Πελοποννήσου τοὺς πολλούς. Ῥωμαῖοι δὲ ὡς ἐκράτησαν τῷ πολέμῳ, παρείλοντο μὲν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τὰ ὅπλα καὶ τείχη περιεῖλον, ὅσαι τετειχισμέναι πόλεις ἦσαν· Κόρινθον δὲ ἀνάστατον Μομμίου ποιήσαντος, τοῦ τότε ἡγουμένου τῶν ἐπὶ στρατόπεδον Ῥωμαίων, ὕστερον λέγουσιν ἀνοικίσαι Καίσαρα, ὃς πολιτείαν ἐν Ῥώμῃ πρῶτος τὴν ἐφ' ἡμῶν κατεστήσατο· ἀνοικίσαι δὲ καὶ Καρχηδόνα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοῦ.

3 Τῆς δὲ Κορινθίας ἐστὶ γῆς καὶ ὁ καλούμενος Κρομυὼν
ἀπὸ τοῦ Κρόμου τοῦ Ποσειδῶνος. ἐνταῦθα τραφῆναί φασι καὶ
τῶν λεγομένων Θησέως κατοέπην, ὕν. ταύτην ἐστὶν ἔργον.
προϊοῦσι δὲ ἡ πίτυς ἄχρι τε ἐμοῦ πεφύκει παρὰ τὸν αἰγιαλόν,
καὶ Μελικέρτου βωμὸς ἦν. ἐς τοῦτον τὸν τόπον ἐκκομισθῆναι
τὸν παῖδα ὑπὸ δελφῖνος λέγουσι· κειμένῳ δὲ ἐπιτυχόντα Σί-
συφον θάψαι τε ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ τὸν ἀγῶνα ἐπ' αὐτῷ ποιῆ-
4 σαι τῶν Ἰσθμίων. ἔστι δὲ ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς ἀρχῆς, ἔνθα ὁ
λῃστὴς Σίνις λαμβανόμενος πιτύων ἦγεν ἐς τὸ κάτω σφᾶς·
ὁπόσων δὲ μάχῃ κρατήσειεν, ἀπ' αὐτῶν δήσας ἀφῆκεν ἂν τὰ
δένδρα ἄνω φέρεσθαι· ἐνταῦθα ἑκατέρα τῶν πιτύων τὸν δε-
θέντα ἐπ' αὐτῇ εἷλκε, καὶ τοῦ δεσμοῦ μηδετέρωσε εἴκοντος ἀλλ'
ἀμφοτέρωθεν ἐπ' ἴσης βιαζομένου διεσπᾶτο ὁ δεδεμένος. τοι-
ούτῳ διεφθάρη τρόπῳ καὶ αὐτὸς ὑπὸ Θησέως ὁ Σίνις· ἐκά-
θηρε γὰρ Θησεὺς τῶν κακούργων τὴν ὁδὸν τὴν ἐς Ἀθήνας ἐκ
Τροιζῆνος, οὕς τε πρότερον κατηρίθμησα ἀνελών, καὶ ἐν Ἐπι-
δαύρῳ τῇ ἱερᾷ Περιφήτην Ἡφαίστου νομιζόμενον, κορύνῃ χαλκῇ
5 χρώμενον ἐς τὰς μάχας. καθήκει δὲ ὁ τῶν Κορινθίων ἰσθμὸς
τῇ μὲν ἐς τὴν ἐπὶ Κεγχρέας, τῇ δὲ ἐς τὴν ἐπὶ Λεχαίῳ θάλασ-
σαν· τοῦτο γὰρ ἤπειρον ποιεῖ τὴν ἐντὸς χώραν. ὃς δὲ ἐπεχείρησε
Πελοπόννησον ἐργάσασθαι νῆσον, προαπέλιπε διορύσσων Ἰσθ-

v. 7. μεμμίου MPV. 8. στρατοπέδου Schneiderus. 3, 1. Κρομυὼν et Κρόμου Sylburgius: codices κρωμύων et κρώμου. 3. κατὰ τὰ ἔπη et ante ταύτην lacunam M: φασι Φαιάν, κατὰ τὰ ἔπη, ὗν· καὶ Θησέως ἐς αὐτήν ἐστιν ἔργον Claviger: λέγουσι καὶ τὸν λεγόμενον Θησέως Πιτυοκάμπτην, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τόπον ἐστὶν ἔργον editi ante Clavigerum. 4. γε Porsonus. 4, 2. σίνης P. 5, 4. προαπέλειπε P. διορ. τὸν Ἰσθμὸν Coraes.

μόν· καὶ ὅθεν μὲν διορύσσειν ἤρξαντο, δῆλόν ἐστιν, ἐς δὲ τὸ πετρῶδες οὐ προεχώρησαν ἀρχήν· μένει δέ, ὡς πεφύκει, καὶ νῦν ἤπειρος ὤν. Ἀλεξάνδρῳ τε τῷ Φιλίππου διασκάψαι Μίμαντα ἐθελήσαντι μόνον τοῦτο οὐ προεχώρησε τὸ ἔργον· Κνιδίους δὲ ἡ Πυθία τὸν ἰσθμὸν ὀρύσσοντας ἔπαυσεν. οὕτω χαλεπὸν ἀνθρώπῳ τὰ θεῖα βιάσασθαι. τὸ δὲ οὐ Κορινθίοις μόνον 6 περὶ τῆς χώρας ἐστὶν εἰρημένον, ἀλλὰ ἐμοὶ δοκεῖ Ἀθηναῖοι πρῶτοι περὶ τῆς Ἀττικῆς ἐσεμνολόγησαν· λέγουσι δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι Ποσειδῶνα ἐλθεῖν Ἡλίῳ περὶ τῆς γῆς ἐς ἀμφισβήτησιν, Βριάρεων δὲ διαλλακτὴν γενέσθαι σφίσιν, Ἰσθμὸν μὲν καὶ ὅσα ταύτῃ δικάσαντα εἶναι Ποσειδῶνος, τὴν δὲ ἄκραν Ἡλίῳ δόντα τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ἀπὸ μὲν τούτου λέγουσιν εἶναι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος.

Θέας δὲ αὐτόθι ἄξια ἔστι μὲν θέατρον, ἔστι δὲ στάδιον λίθου 7 λευκοῦ. ἐλθόντι δὲ ἐς τοῦ θεοῦ τὸ ἱερὸν τοῦτο μὲν ἀθλητῶν νικησάντων τὰ Ἴσθμια ἑστήκασιν εἰκόνες, τοῦτο δὲ πιτύων δένδρα ἐστὶ πεφυτευμένα ἐπὶ στοίχου, τὰ πολλὰ ἐς εὐθὺ αὐτῶν ἀνήκοντα. τῷ ναῷ δὲ ὄντι μέγεθος οὐ μείζονι ἐφεστήκασι Τρίτωνες χαλκοῖ. καὶ ἀγάλματά ἐστιν ἐν τῷ προνάῳ, δύο μὲν Ποσειδῶνος, τρίτον δὲ Ἀμφιτρίτης, καὶ Θάλασσα, καὶ αὕτη χαλκῆ. τὰ δὲ ἔνδον ἐφ' ἡμῶν ἀνέθηκεν Ἡρώδης Ἀθηναῖος, ἵππους τέσσαρας ἐπιχρύσους πλὴν τῶν ὁπλῶν· ὁπλαὶ δέ σφισίν εἰσιν ἐλέφαντος. καὶ Τρίτωνες δύο παρὰ τοὺς ἵππους εἰσὶ χρυσοῖ, 8 τὰ μετ' ἰξὺν ἐλέφαντος καὶ οὗτοι· τῷ δὲ ἅρματι Ἀμφιτρίτη καὶ Ποσειδῶν ἐφεστήκασι, καὶ παῖς ὀρθός ἐστιν ἐπὶ δελφῖνος ὁ Παλαίμων· ἐλέφαντος δὲ καὶ χρυσοῦ καὶ οὗτοι πεποίηνται. τῷ βάθρῳ δέ, ἐφ' οὗ τὸ ἅρμα, μέση μὲν ἐπείργασαι Θάλασσα ἀνέχουσα Ἀφροδίτην παῖδα, ἑκατέρωθεν δέ εἰσιν αἱ Νηρεΐδες καλούμεναι. ταύταις καὶ ἑτέρωθι τῆς Ἑλλάδος βωμοὺς οἶδα ὄντας, τοὺς δὲ καὶ τεμένη σφίσιν ἀναθέντας ποιμαίνισιν, ἔνθα καὶ Ἀχιλλεῖ τιμαί· Δωτοῦς δὲ ἐν Γαβάλοις ἱερόν ἐστιν ἅγιον, ἔνθα πέπλος ἔτι ἐλείπετο, ὃν Ἕλληνες Ἐριφύλην λέγουσιν ἐπὶ τῷ παιδὶ λαβεῖν Ἀλκμαίωνι. τοῦ Ποσειδῶνος δέ εἰσιν ἐπειρ- 9 γασμένοι τῷ βάθρῳ καὶ οἱ Τυνδάρεω παῖδες, ὅτι δὴ σωτῆρες

v. 4. τὸ om P. 6, 7. δόντα MV, δόντος P. 8, 2. μεταξὺν P. 5. ἀπείργασαι P. 8. πρὸς λιμέσιν Kuhnius. 9. ὄντας P.

καὶ ἔτοι νεῶν καὶ ἀνθρώπων εἰσὶ ναυτιλλομένων. τὰ δὲ ἄλλα ἀνάκειται Γαλήνης ἀγάλματα καὶ Θαλάσσης, καὶ Ἵππος εἰκασμένος κήτει τὰ μετὰ τὸ ςέρνον, Ἰνώ τε καὶ Βελλεροφόντης καὶ ὁ ἵππος ὁ Πήγασος.

2 Τοῦ περιβόλου δέ ἐςιν ἐντὸς Παλαίμονος ἐν ἀριστερᾷ ναός, ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ Ποσειδῶν καὶ Λευκοθέα καὶ αὐτὸς ὁ Παλαίμων. ἔςι καὶ ἄλλο ἄδυτον καλέμενον, κάθοδος δὲ ἐς αὐτὸ ὑπόγεως, ἔνθα δὴ τὸν Παλαίμονα κεκρύφθαι φασίν· ὃς δ' ἂν ἐνταῦθα ἢ Κορινθίων ἢ ξένος ἐπίορκα ὀμόσῃ, οὐδεμία ἐςίν οἱ μηχανὴ διαφυγεῖν τε ὅρκου. καὶ δὴ ἱερόν ἐςιν ἀρχαῖον, Κυκλώπων καλέμενος βωμός, καὶ θύουσιν ἐπ' αὐτῷ Κύκλωψι.

2 Τάφους δὲ Σισύφε καὶ Νηλέως (καὶ γὰρ Νηλέα ἀφικόμενον ἐς Κόρινθον νόσῳ τελευτῆσαί φασι καὶ περὶ τὸν Ἰσθμὸν ταφῆναι) ἐκ ἂν ἐδὲ ζητοίη τις ἐπιλεξάμενος τὰ Εὐμήλου· Νηλέως μὲν γὰρ ἐδὲ Νέςορι ἐπιδειχθῆναι τὸ μνῆμα ὑπὸ Σισύφε φησί (χρῆναι γὰρ ἄγνωςον τοῖς πᾶσιν ὁμοίως εἶναι), Σίσυφον δὲ ταφῆναι μὲν ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τὸν δέ οἱ τάφον καὶ τῶν ἐφ' αὐτοῦ Κορινθίων ὀλίγους εἶναι τὲς εἰδότας. ὁ δὲ Ἰσθμικὸς ἀγὼν ἐδὲ ἀναςάντων ὑπὸ Μομμίου Κορινθίων ἐξέλιπεν, ἀλλ' ὅσον μὲν χρόνον ἠρήμωτο ἡ πόλις, Σικυωνίοις ἄγειν ἐπετέτραπτο τὰ Ἴσθμια, οἰκισθείσης δὲ αὖθις εἰς τὲς νῦν οἰκήτορας περιῆλθεν ἡ τιμή.

5 Κορινθίοις δὲ τοῖς ἐπινείοις τὰ ὀνόματα Λέχης καὶ Κεγχρίας ἔδοσαν, Ποσειδῶνος εἶναι καὶ Πειρήνης τῆς Ἀχελῴου λεγόμενοι· πεποίηται δὲ ἐν Ἠοίαις μεγάλαις Οἰβάλου θυγατέρα εἶναι Πειρήνην. ἔςι δὲ ἐν Λεχαίῳ μὲν Ποσειδῶνος ἱερὸν καὶ ἄγαλμα χαλκεν, τὴν δὲ ἐς Κεγχρείας ἰόντων ἐξ Ἰσθμοῦ ναὸς Ἀρτέμιδος καὶ ξόανον ἀρχαῖον. ἐν δὲ Κεγχρείαις Ἀφροδίτης τέ ἐςι ναὸς καὶ ἄγαλμα λίθου, μετὰ δὲ αὐτὸ ἐπὶ τῷ ῥεύματι τῷ διὰ τῆς θαλάσσης Ποσειδῶνος χαλκεν. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον πέρας τοῦ λιμένος Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἴσιδος ἱερά. Κεγχρειῶν δὲ ἀπαντικρὺ τὸ Ἑλένης ἐςὶ λετρόν· ὕδωρ ἐς θά-

v. 2. ἀγάλματα MV, ἄγαλμα P. 2, 1. τάφους δὲ om P. 3. οὐδὲ] codices οὐδ' εἰ. cui locus non erat post omissum cum P et Vaticano εὗροι, quod ante οὐδὲ ponebat Claviger, ante τὰ antiquiores. 5. codices φασί. τοῖς] τὸ P. 3, 1. λέχη P. 8. ζεύγματι Kuhnius, ἐρύματι Facius, χώματι nescio quis.

λασσαν ἐκ πέτρας ῥεῖ '''πολὺ καὶ ἁλμυρόν, ὕδατι ὅμοιον ἀρ-
χομένῳ θερμαίνεσθαι.

Ἀνιοῦσι δὲ ἐς Κόρινθον καὶ ἄλλα ἐστὶ κατὰ τὴν ὁδὸν μνή- 4
ματα, καὶ πρὸς τῇ πύλῃ Διογένης τέθαπται ὁ Σινωπεύς, ὃν
κύνα ἐπίκλησιν καλοῦσιν Ἕλληνες. πρὸ δὲ τῆς πόλεως κυπα-
ρίσσων ἐστὶν ἄλσος ὀνομαζόμενον Κράνειον. ἐνταῦθα Βελλερο-
φόντου τέ ἐστι τέμενος καὶ Ἀφροδίτης ναὸς Μελανίδος, καὶ τάφος
Λαΐδος, ᾧ δὴ λέαινα ἐπίθημά ἐστι κριὸν ἔχουσα ἐν τοῖς προ-
τέροις ποσίν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐν Θεσσαλίᾳ Λαΐδος φάμενον 5
μνῆμα εἶναι· παρεγένετο γὰρ καὶ ἐς Θεσσαλίαν ἐρασθεῖσα Ἱππο-
στράτου. τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐξ Ὑκκάρων αὐτὴν τῶν ἐν Σικελίᾳ
λέγεται παῖδα οὖσαν ὑπὸ Νικίου καὶ Ἀθηναίων ἁλῶναι, πρα-
θεῖσαν δὲ ἐς Κόρινθον ὑπερβάλλεσθαι κάλλει τὰς τότε ἑταίρας,
θαυμασθῆναί τε οὕτω παρὰ Κορινθίοις ὡς ἀμφισβητεῖν σφᾶς
καὶ νῦν ἔτι Λαΐδος.

Λόγου δὲ ἄξια ἐν τῇ πόλει τὰ μὲν λειπόμενά ἔτι τῶν 6
ἀρχαίων ἐστίν, τὰ δὲ πολλὰ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀκμῆς ἐποιήθη τῆς
ὕστερον. ἔστιν οὖν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς (ἐνταῦθα γὰρ πλεῖστά ἐστι τῶν
ἱερῶν) Ἄρτεμίς τε ἐπίκλησιν Ἐφεσία, καὶ Διονύσου ξόανα
ἐπίχρυσα πλὴν τῶν προσώπων· τὰ δὲ πρόσωπα ἀλοιφῇ σφίσιν
ἐρυθρᾷ κεκόσμηται· '''Λύσιον δέ, τὸν δὲ Βάκχειον ὀνομά-
ζουσι. τὰ δὲ λεγόμενα ἐς τὰ ξόανα καὶ ἐγὼ γράφω. Πενθέα 7
ὑβρίζοντα ἐς Διόνυσον καὶ ἄλλα τολμᾶν λέγουσι, καὶ τέλος ἐς
τὸν Κιθαιρῶνα ἐλθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν γυναικῶν, ἀνα-
βάντα δὲ ἐς δένδρον θεάσασθαι τὰ ποιούμενα· τὰς δέ, ὡς ἐφώ-
ρασαν, καθελκύσαι τε αὐτίκα Πενθέα, καὶ ζῶντος ἀποσπᾶν
ἄλλο ἄλλην τοῦ σώματος. ὕστερον δέ, ὡς Κορίνθιοι λέγουσιν,
ἡ Πυθία χρᾷ σφίσιν ἀνευρόντας τὸ δένδρον ἐκεῖνο ἴσα τῷ
θεῷ σέβειν· καὶ ἀπ' αὐτοῦ διὰ τόδε τὰς εἰκόνας πεποίηνται
ταύτας.

Ἔστι δὲ καὶ Τύχης ναός· ἄγαλμα ὀρθὸν Παρίου λίθου. παρὰ 8
δὲ αὐτὸν θεοῖς πᾶσίν ἐστιν ἱερόν. πλησίον δὲ ᾠκοδόμηται κρήνη,
καὶ Ποσειδῶν ἐπ' αὐτῇ χαλκοῦς καὶ δελφὶς ὑπὸ τοῖς ποσίν
ἐστι τοῦ Ποσειδῶνος ἀφιεὶς ὕδωρ. καὶ Ἀπόλλων ἐπίκλησιν Κλά-
ριος χαλκοῦς ἐστί, καὶ ἄγαλμα Ἀφροδίτης Ἑρμογένους Κυθη-

5, 1. φαμένων P. 6, 5. σφύσιν ἐρυθρῷ P.

ρίου ποιήσαντος. Ἑρμοῦ τέ ἐστιν ἀγάλματα χαλκοῦ μὲν καὶ ὀρθὰ
ἀμφότερα, τῷ δὲ ἑτέρῳ καὶ ναὸς πεποίηται. τὰ δὲ τοῦ Διός,
καὶ ταῦτα ὄντα ἐν ὑπαίθρῳ, τὸ μὲν ἐπίκλησιν οὐκ εἶχε, τὸν
3 δὲ αὐτῶν χθόνιον καὶ τὸν τρίτον καλοῦσιν ὕψιστον. ἐν μέσῳ
δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν Ἀθηνᾶ χαλκῆ· τῷ βάθρῳ δὲ αὐτῆς ἐστὶ
Μουσῶν ἀγάλματα ἐπειργασμένα. ὑπὲρ δὲ τὴν ἀγορὰν ἐστιν
Ὀκταβίας ναὸς ἀδελφῆς Αὐγούστου βασιλεύσαντος Ῥωμαίων
μετὰ Καίσαρα τὸν οἰκιστὴν Κορίνθου τῆς νῦν.

2 Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐξιόντων τὴν ἐπὶ Λεχαίου προπύλαιά
ἐστι, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἅρματα ἐπίχρυσα, τὸ μὲν Φαέθοντα Ἡλίου
παῖδα, τὸ δὲ Ἥλιον αὐτὸν φέρον. ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω τῶν
προπυλαίων ἐσιοῦσιν ἐν δεξιᾷ ἐστιν Ἡρακλῆς χαλκοῦς. μετὰ
δὲ αὐτὸν ἔσοδός ἐστι τῆς Πειρήνης ἐς τὸ ὕδωρ. ἐπὶ δὲ αὐτῇ
λέγουσιν ὡς ἡ Πειρήνη γένοιτο ὑπὸ δακρύων ἐξ ἀνθρώπου
πηγή, τὸν παῖδα ὀδυρομένη Κεγχρίαν ὑπὸ Ἀρτέμιδος ἀκούσης
3 ἀποθανόντα. κεκόσμηται δὲ ἡ πηγὴ λίθῳ λευκῷ, καὶ πεποιη-
μένα ἐστὶν οἰκήματα σπηλαίοις κατὰ ταὐτά, ἐξ ὧν τὸ ὕδωρ
ἐς κρήνην ὕπαιθρον ῥεῖ, πιεῖν τε ἡδύ, καὶ τὸν Κορίνθιον χαλ-
κὸν διάπυρον καὶ θερμὸν ὄντα ὑπὸ ὕδατος τούτου βάπτεσθαι
λέγουσιν, ἐπεὶ χαλκός γε οὐκ ἔστι Κορινθίοις. ἔτι γε δὴ καὶ
Ἀπόλλωνος ἄγαλμα πρὸς τῇ Πειρήνῃ καὶ περίβολός ἐστιν. ἐν
δὲ αὐτῷ γραφὴ τὸ Ὀδυσσέως ἐς τοὺς μνηστῆρας ἔχουσα τόλμημα.
4 Αὖθις δ' ἰοῦσιν ἐπὶ Λεχαίου τὴν εὐθεῖαν χαλκοῦς καθή-
μενός ἐστιν Ἑρμῆς, παρέστηκε δέ οἱ κριός, ὅτι Ἑρμῆς μάλιστα
δοκεῖ θεῶν ἐφορᾶν καὶ αὔξειν ποίμνας, καθὰ δὴ καὶ Ὅμηρος
ἐν Ἰλιάδι ἐποίησεν

υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσε.

τὸν δὲ ἐν τελετῇ Μητρὸς ἐπὶ Ἑρμῇ λεγόμενον καὶ τῷ κριῷ
λόγον ἐπιστάμενος οὐ λέγω. μετὰ δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ Πο-
5 σειδῶν καὶ Λευκοθέα καὶ ἐπὶ δελφῖνός ἐστιν ὁ Παλαίμων. λου-
τρὰ δὲ ἔστι μὲν πολλαχοῦ Κορινθίοις καὶ ἄλλα, τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ
κοινοῦ, τὸ δὲ βασιλέως Ἀδριανοῦ κατασκευάσαντος· τὸ δὲ
ὀνομαστότατον αὐτῶν πλησίον τοῦ Ποσειδῶνος. τοῦτο δὲ Εὐρυ-
κλῆς ἐποίησεν ἀνὴρ Σπαρτιάτης, λίθοις κοσμήσας καὶ ἄλλοις
καὶ ὃν ἐν Κροκέαις χώρας τῆς Λακωνικῆς ὀρύσσουσιν. ἐν

5, 6. Κροκέαις Sylburgius : codices κρόκαις.

ἀριςερᾷ δὲ τῆς εἰσόδου Ποσειδῶν καὶ μετ' αὐτὸν Ἄρτεμις θηρεύουσα ἕςηκε. Κρῆναι δὲ πολλαὶ μὲν ἀνὰ τὴν πόλιν πεποίηνται πᾶσαν, ἅτε ἀφθόνου ῥέοντός σφισιν ὕδατος, καὶ ὃ δὴ βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἐσήγαγεν ἐκ Στυμφήλου· θέας δὲ μάλιςα ἀξία παρὰ τὸ ἄγαλμα τὸ τῆς Ἀρτέμιδος, καί οἱ Βελλεροφόντης ἔπεςι, ϗ τὸ ὕδωρ δι' ὁπλῆς ἵππȣ ῥεῖ τȣ̃ Πηγάσȣ.

Ἑτέραν δὲ ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἐρχομένοις 6 ἔςιν ἰδεῖν ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ναὸς ϗ ἄγαλμα χαλκȣ̃ν Ἀπόλλωνος, καὶ ὀλίγον ἀπωτέρω κρήνη καλουμένη Γλαύκης· ἐς γὰρ ταύτην ἔῤῥιψεν αὐτήν, ὡς λέγουσι, τῶν Μηδείας ἔσεσθαι φαρμάκων τὸ ὕδωρ νομίζουσα ἴαμα. ὑπὲρ ταύτην πεποίηται τὴν κρήνην καὶ τὸ καλȣ́μενον ᾠδεῖον. παρὰ δὲ αὐτὸ μνῆμά ἐστι τοῖς Μηδείας παισίν, ὧν ὀνόματα μὲν σφισι Μέρμερος καὶ Φέρης, καταλιθωθῆναι δὲ ὑπὸ Κορινθίων λέγονται τῶν δώρων ἕνεκα ὧν τῇ Γλαύκῃ κομίσαι φασὶν αὐτούς· ἅτε δὲ τȣ̃ 7 θανάτου βιαίου καὶ οὐ σὺν τῷ δικαίῳ γενομένου, τὰ τέκνα Κορινθίων τὰ νήπια ὑπ' αὐτῶν ἐφθείρετο, πρὶν ἢ χρήσαντος τοῦ θεȣ̃ θυσίαι τε αὐτοῖς ἐπέτειοι κατέςησαν ϗ δεῖμα ἐπεςάθη. τοῦτο μὲν δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι λείπεται, γυναικὸς ἐς τὸ φοβερώτερον εἰκὼν πεποιημένη· Κορίνθου δὲ ἀναςάτου γενομένης ὑπὸ Ῥωμαίων, ϗ Κορινθίων τῶν ἀρχαίων ἀπολομένων, ȣ̓κέτι ἐκεῖναι καθεςήκασιν αὐτοῖς αἱ θυσίαι παρὰ τῶν ἐποίκων, ȣ̓δὲ ἀποκείρονταί σφισιν οἱ παῖδες, ȣ̓δὲ μέλαιναν φορȣ̃σιν ἐσθῆτα. Μήδεια δὲ τότε μὲν ἐλθȣ̃σα ἐς Ἀθήνας συνῴκησεν Αἰγεῖ, 8 χρόνῳ δὲ ὕςερον φωραθεῖσα ἐπιβȣλεύειν Θησεῖ καὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγε, παραγενομένη δὲ ἐς τὴν λεγομένην τότε Ἀρίαν τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκε τὸ ὄνομα, καλεῖσθαι Μήδȣς ἀπ' αὐτῆς. τὸν δὲ παῖδα, ὃν ἐπήγετο φεύγουσα ἐς τȣ̀ς Ἀρίους, γενέσθαι λέγουσιν ἐξ Αἰγέως, ὄνομα δέ οἱ Μῆδον εἶναι. Ἑλλάνικος δὲ αὐτὸν Πολύξενον καλεῖ, ϗ πατρὸς Ἰάσονός φησιν εἶναι. ἔπη 9 δὲ ἔςιν ἐν Ἕλλησι Ναυπάκτια ὀνομαζόμενα· πεποίηται δὲ ἐν αὐτοῖς Ἰάσονα ἐξ Ἰωλκοῦ μετὰ τὸν Πελίȣ θάνατον ἐς Κόρκυραν μετοικῆσαι, καὶ οἱ Μέρμερον μὲν τὸν πρεσβύτερον τῶν παίδων ὑπὸ λεαίνης διαφθαρῆναι θηρεύοντα ἐν τῇ πέραν

v. 5. ὁ P. 8. ἀξία et καί οἱ Goldhagenus: codices ἄξιά et καὶ ὁ. 6, 7. τῆς P. ἐν expunxerim. 7, 4. Δειμὰ Porsonus.

ἠπείρῳ· Φέρητι δὲ οὐδέν ἐστιν ἐς μνήμην προσκείμενον. Κι-
9 ναίθων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος (ἐγενεαλόγησε γὰρ καὶ οὗτος ἔπεσι) Μήδειον καὶ θυγατέρα Ἐριῶπιν Ἰάσονι εἶπεν ἐκ Μηδείας γενέσθαι· πέρα δὲ ἐς τοὺς παῖδας οὐδὲ τούτῳ πεποιημένα ἐστίν.
10 Εὔμηλος δὲ Ἥλιον ἔφη δοῦναι τὴν χώραν Ἀλωεῖ μὲν τὴν Ἀσωπίαν, Αἰήτῃ δὲ τὴν Ἐφυραίαν· καὶ Αἰήτην ἀπιόντα ἐς Κόλχους παρακαταθέσθαι Βούνῳ τὴν γῆν, Βοῦνον δὲ Ἑρμοῦ καὶ Ἀλκιδαμείας εἶναι, καὶ ἐπεὶ Βοῦνος ἐτελεύτησεν, οὕτως Ἐπωπέα τὸν Ἀλωέως καὶ τὴν Ἐφυραίων σχεῖν ἀρχήν· Κορίνθου δὲ ὕστερον τοῦ Μαραθῶνος οὐδένα ὑπολειπομένου παῖδα, τοὺς Κορινθίους Μήδειαν μεταπεμψαμένους ἐξ Ἰωλκοῦ παραδοῦναί
11 οἱ τὴν ἀρχήν· βασιλεύειν μὲν δὴ δι' αὐτὴν Ἰάσονα ἐν Κορίνθῳ, Μηδείᾳ δὲ παῖδας μὲν γίγνεσθαι, τὸ δὲ ἀεὶ τικτόμενον κατακρύπτειν αὐτὸ ἐς τὸ ἱερὸν φέρουσαν τῆς Ἥρας, κατακρύπτειν δὲ ἀθανάτους ἔσεσθαι νομίζουσαν· τέλος δὲ αὐτήν τε μαθεῖν ὡς ἡμαρτήκοι τῆς ἐλπίδος, καὶ ἅμα ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος φωραθεῖσαν (οὐ γὰρ αὐτὸν ἔχειν δεομένῃ συγγνώμην, ἀποπλέοντα δ' ἐς Ἰωλκὸν οἴχεσθαι) τούτων δὲ εἵνεκα ἀπελθεῖν καὶ Μήδειαν παραδοῦσαν Σισύφῳ τὴν ἀρχήν. τάδε μὲν οὕτως ἔχοντα ἐπελεξάμην.

4 Τοῦ μνήματος δέ ἐστιν οὐ πόῤῥω χαλινίτιδος Ἀθηνᾶς ἱερόν· Ἀθηνᾶν γὰρ θεῶν μάλιστα συγκατεργάσασθαι τά τε ἄλλα Βελλεροφόντῃ φασί, καὶ ὡς τὸν Πήγασόν οἱ παραδοίη χειρωσαμένη τε καὶ ἐνθεῖσα αὐτὴ τῷ ἵππῳ χαλινόν. τὸ δὲ ἄγαλμά οἱ τοῦτο ξόανόν ἐστι, πρόσωπον δὲ καὶ χεῖρες καὶ ἄκροι πόδες
2 εἰσὶ λευκοῦ λίθου. Βελλεροφόντην δὲ οὐκ αὐτοκράτορα ὄντα βασιλεύειν, εἶναι δὲ ἐπὶ Προίτῳ καὶ Ἀργείοις ἐγώ τε πείθομαι καὶ ὅστις τὰ Ὁμήρου μὴ πάρεργον ἐπελέξατο. φαίνονται δὲ καὶ Βελλεροφόντου μετοικήσαντος ἐς Λυκίαν οὐδὲν ἧσσον οἱ Κορίνθιοι τῶν ἐν Ἄργει δυναστῶν ἢ Μυκήναις ὑπακούοντες· ἰδίᾳ τε οὐδένα παρέχοντο ἄρχοντα τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατιᾶς, συντεταγμένοι δὲ Μυκηναίοις καὶ ὅσων ἄλλων Ἀγαμέμνων
5 ἡγεῖτο μετέχον τοῦ στόλου. Σισύφῳ δὲ οὐ Γλαῦκος μόνον ὁ Βελλεροφόντου πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἕτερος υἱὸς ἐγένετο Ὀρνυ-

v. 3. ἰάσωνι P. 4. πέρα Amasaeus: codices πέρας. 11, 7. δ' add codex Angelicus. 1, 1. δέ — χαλινίτιδος om P. 5. οἱ add V. δὲ] codices τε. ἄκροι πόδες Lobeckius: ἀκρόποδες codices.

τίων, ἐπὶ δὲ αὐτῷ Θέρσανδρός τε καὶ Ἄλμος. Ὀρνυτίωνος δὲ ἦν Φῶκος, Ποσειδῶνος δὲ ἐπίκλησιν. καὶ ὁ μὲν ἀπῴκησεν ἐς Τιθορέαν τῆς νῦν καλουμένης Φωκίδος, Θόας δὲ Ὀρνυτίωνος υἱὸς νεώτερος κατέμεινεν ἐν τῇ Κορίνθῳ. Θόαντος δὲ Δαμοφῶν, Δαμοφῶντος δὲ ἦν Προπόδας, Προπόδα δὲ Δωρίδας καὶ Ὑανθίδας. τούτων βασιλευόντων Δωριεῖς στρατεύουσιν ἐπὶ Κόρινθον· ἡγεῖτο δὲ Ἀλήτης Ἱππότου τοῦ Φύλαντος τοῦ Ἀντιόχου τοῦ Ἡρακλέους. Δωρίδας μὲν οὖν καὶ Ὑανθίδας παραδόντες τὴν βασιλείαν Ἀλήτῃ καταμένουσιν αὐτοῦ, τῶν δὲ Κορινθίων ὁ δῆμος ἐξέπεσεν ὑπὸ Δωριέων κρατηθεὶς μάχῃ.
Ἀλήτης δὲ αὐτός τε καὶ οἱ ἀπόγονοι βασιλεύουσιν ἐς μὲν 4
Βάκχιν τὸν Προύμνιδος ἐπὶ γενεὰς πέντε, ἀπὸ τούτου δὲ οἱ Βακχίδαι καλούμενοι πέντε ἄλλας γενεὰς ἐς Τελέστην τὸν Ἀριστοδήμου. καὶ Τελέστην μὲν κατὰ ἔχθος Ἀριεὺς καὶ Περάντας κτείνουσιν, βασιλεὺς δὲ οὐδεὶς ἔτι ἐγένετο, πρυτάνεις δὲ ἐκ Βακχιδῶν ἐνιαυτὸν ἄρχοντες, ἐς ὃ Κύψελος τυραννήσας ὁ Ἠετίωνος ἐξέβαλε τοὺς Βακχίδας· ἀπόγονος δὲ ἦν ὁ Κύψελος Μέλανος τοῦ Ἀντάσου. Μέλανα δὲ ἐκ Γονούσης τῆς ὑπὲρ Σικυῶνος στρατεύοντα σὺν Δωριεῦσιν ἐπὶ Κόρινθον Ἀλήτης τὸ μὲν παραυτίκα, ἀπειπόντος τοῦ θεοῦ, παρ' ἄλλους τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσεν ἀποχωρεῖν, ὕστερον δὲ ἁμαρτὼν τοῦ χρησμοῦ δέχεται σύνοικον. τοιαῦτα μὲν ἐς τοὺς Κορινθίων βασιλέας συμβάντα εὕρισκον.

Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς χαλινίτιδος πρὸς τῷ θεάτρῳ 5
σφίσιν ἐστίν, καὶ πλησίον ξόανον γυμνὸν Ἡρακλέους· Δαιδάλου δὲ αὐτό φασιν εἶναι τέχνην. Δαίδαλος δὲ ὁπόσα εἰργάσατο, ἀτοπώτερα μέν ἐστιν ἔτι τὴν ὄψιν, ἐπιπρέπει δὲ ὅμως τι καὶ ἔνθεον τούτοις. ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρόν ἐστιν ἱερὸν Διὸς Καπετωλίου φωνῇ τῇ Ῥωμαίων· κατὰ Ἑλλάδα δὲ γλῶσσαν κορυφαῖος ὀνομάζοιτ' ἄν. τοῦ θεάτρου δέ ἐστι τοῦδε οὐ πόρρω γυμνάσιον τὸ ἀρχαῖον καὶ πηγὴ καλουμένη Λέρνα· κίονες δὲ ἑστήκασι περὶ αὐτήν, καὶ καθέδραι πεποίηνται τοὺς εἰσελθόντας ἀναψύχειν ὥρᾳ θέρους. πρὸς τούτῳ τῷ γυμνασίῳ ναοὶ θεῶν εἰσίν, ὁ μὲν Διός, ὁ δὲ

v. 1. ἄμμος P. 3. ἐς Τιθορέαν Sylburgius: codices ἐπὶ θυραίαν. 7. τοῦ om P. 4, 2. τούτου δὲ] τοῦ δὲ P cum Angelico. 6. βακχιαδῶν P. 11. ἀμελῶν Buttmannus. 7. οὐ add Claviger.

Ἀσκληπιοῦ. τὰ δὲ ἀγάλματα, Ἀσκληπιὸς μὲν καὶ Ὑγίεια λευ-
κοῦ λίθου, τὸ δὲ τοῦ Διὸς χαλκοῦν ἐστίν.

6 Ἀνιοῦσι δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον (ἡ δέ ἐστιν ὄρους ὑπὲρ
τὴν πόλιν κορυφή, Βριάρεω μὲν Ἡλίῳ δόντος αὐτήν, ὅτε ἐδί-
καζεν, Ἡλίου δέ, ὡς οἱ Κορίνθιοί φασιν, Ἀφροδίτῃ παρέν-
τος) ἐς δὴ τὸν Ἀκροκόρινθον τοῦτον ἀνιοῦσίν ἐστιν Ἴσιδος
τεμένη, ὧν τὴν μὲν Πελαγίαν τὴν δὲ Αἰγυπτίαν αὐτῶν ἐπο-
νομάζουσιν, καὶ δύο Σαράπιδος, ἐν Κανώβῳ καλουμένου τὸ
ἕτερον. μετὰ δὲ αὐτὰ Ἡλίῳ πεποίηνται βωμοί, καὶ Ἀνάγκης
7 καὶ Βίας ἐστὶν ἱερόν· ἐσιέναι δὲ ἐς αὐτὸ οὐ νομίζουσιν. ὑπὲρ
τοῦτο μητρὸς θεῶν ναός ἐστι καὶ στήλη καὶ θρόνος· λίθων καὶ
αὐτὴ καὶ ὁ θρόνος. ὁ δὲ τῶν Μοιρῶν καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης
οὐ φανερὰ ἔχουσι τὰ ἀγάλματα. ταύτῃ καὶ τὸ τῆς Βουναίας
ἐστὶν Ἥρας ἱερόν, ἱδρυσαμένου Βούνου τοῦ Ἑρμοῦ· καὶ δι' αὐτὸ
ἡ θεὸς καλεῖται Βουναία.

5 Ἀνελθοῦσι δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον ναός ἐστιν Ἀφροδί-
της· ἀγάλματα δὲ αὐτή τε ὡπλισμένη καὶ Ἥλιος καὶ Ἔρως
ἔχων τόξον. τὴν δὲ πηγήν, ἣ ἐστιν ὄπισθεν τοῦ ναοῦ, δῶρον
μὲν Ἀσωποῦ λέγουσιν εἶναι, δοθῆναι δὲ Σισύφῳ· τοῦτον γὰρ εἰ-
δότα ὡς εἴη Ζεὺς ἡρπακὼς Αἴγιναν θυγατέρα Ἀσωποῦ, μὴ
πρότερον φάναι ζητοῦντι μηνύσειν πρὶν ἤ οἱ καὶ ἐν Ἀκρο-
κορίνθῳ γένοιτο ὕδωρ. δόντος δὲ Ἀσωποῦ μηνύει τε οὕτως, καὶ
ἀντὶ τοῦ μηνύματος δίκην (ὅτῳ πιστά) ἐν Ἅιδου δίδωσιν. ἤκουσα
δὲ ἤδη τὴν Πειρήνην φαμένων εἶναι ταύτην, καὶ τὸ ὕδωρ αὐ-
2 τόθεν ὑπορρεῖν τὸ ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται
μὲν ἐκ τῆς Φλιασίας, ῥέων δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας ἐκδίδωσιν
ἐς τὴν ταύτῃ θάλασσαν. θυγατέρας δὲ αὐτοῦ γενέσθαι Φλιάσιοί
φασι Κόρκυραν καὶ Αἴγιναν καὶ Θήβην· ἀπὸ μὲν δὴ Κορ-
κύρας καὶ Αἰγίνης τὰς νήσους Σχερίαν καὶ Οἰνώνην καλου-
μένας μετονομασθῆναι, ἀπὸ δὲ Θήβης τὴν ὑπὸ τῇ Καδμείᾳ
κληθῆναι. Θηβαῖοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦσι, φάμενοι τοῦ Βοιωτίου
3 τὴν Θήβην Ἀσωποῦ καὶ οὐ τοῦ παρὰ Φλιασίοις εἶναι. τὰ δὲ
ἄλλα ἐς τὸν ποταμὸν Φλιάσιοι καὶ Σικυώνιοι λέγουσι, τὸ ὕδωρ
ἔπηλυ καὶ οὐκ ἐγχώριον εἶναί οἱ· Μαίανδρον γὰρ κατιόντα ἐκ
Κελαινῶν διὰ Φρυγίας καὶ Καρίας καὶ ἐκδιδόντα ἐς τὴν πρὸς

7, 2. λίθων] nonne λίθου vel λίθου ἑνός? 1, 9. ταύτῃ Kuhnius: codices ταύτης. 3, 1. φλιασίου P.

Μιλήτῳ θάλασσαν ἐς Πελοπόννησον ἔρχεσθαι καὶ ποιεῖν τὸν Ἀσωπόν. οἶδα δὲ καὶ Δηλίων τοιοῦτο ἀκούσας ἕτερον, ὕδωρ ὃ καλοῦσιν Ἰνωπὸν εἶναί σφισιν ἐκ τοῦ Νείλου. καὶ δὴ καὶ αὐτὸν ἔχει τὸν Νεῖλον λόγος Εὐφράτην ὄντα ἐς ἕλος ἀφανίζεσθαι καὶ αὖθις ἀνιόντα ὑπὲρ Αἰθιοπίας Νεῖλον γίνεσθαι. Ἀσωποῦ μὲν πέρι τοιαῦτα ἤκουσα.

Ἐκ δὲ τοῦ Ἀκροκορίνθου τραπεῖσι τὴν ὀρεινὴν πύλη τέ 4 ἐστιν ἡ Τενεατικὴ καὶ Εἰληθυίας ἱερόν· ἑξήκοντα δὲ ἀπέχει μάλιστα στάδια ἡ καλουμένη Τενέα. οἱ δὲ ἄνθρωποί φασιν οἱ ταύτῃ Τρῶες εἶναι, αἰχμάλωτοι δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκ Τενέδου γενόμενοι ἐνταῦθα Ἀγαμέμνονος δόντος οἰκῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο θεῶν μάλιστα Ἀπόλλωνα τιμῶσιν.

Ἐκ Κορίνθου δὲ οὐκ ἐς μεσόγαιαν ἀλλὰ τὴν ἐπὶ Σικυῶνα 5 ἰοῦσι ναὸς ἐμπεπρησμένος ἐστὶν οὐ πόρρω τῆς πόλεως, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς ὁδοῦ. γεγόνασι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι πόλεμοι περὶ τὴν Κορινθίαν, καὶ πῦρ ἐπέλαβεν (ὡς τὸ εἰκός) καὶ οἰκίας καὶ ἱερὰ τὰ ἔξω τείχους· ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν ναὸν Ἀπόλλωνος εἶναι λέγουσι, καὶ ὅτι Πύῤῥος κατακαύσειεν ὁ Ἀχιλλέως αὐτόν. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἤκουσα καὶ ἄλλο τοιόνδε, ὡς οἱ Κορίνθιοι Διὶ ποιήσαιντο Ὀλυμπίῳ τὸν ναόν, καὶ ὡς ἐξαίφνης πῦρ ποθὲν ἐμπεσὸν διαφθείρειεν αὐτόν.

Σικυώνιοι δέ (οὗτοι γὰρ ταύτῃ Κορινθίοις εἰσὶν ὅμοροι) 6 περὶ τῆς χώρας τῆς σφετέρας λέγουσιν ὡς Αἰγιαλεὺς αὐτόχθων πρῶτος ἐν αὐτῇ γένοιτο, καὶ Πελοποννήσου δὲ ὅσον ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλός, ἀπ' ἐκείνου βασιλεύοντος ὀνομασθῆναι, καὶ Αἰγιάλειαν αὐτὸν οἰκίσαι πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ πόλιν· οὗ δέ ἐστι νῦν σφίσι τὸ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀκρόπολιν τοῦτο εἶναι. Αἰγιαλέως δὲ Εὔρωπα γενέσθαι φασίν, Εὔρωπος δὲ Τελχῖνα, Τελχῖνος δὲ Ἄπιν. οὗτος ὁ Ἄπις ἐς τοσόνδε ηὐξήθη 7 δυνάμεως πρὶν ἢ Πέλοπα ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι, ὡς τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ χώραν Ἀπίαν ἀπ' ἐκείνου καλεῖσθαι. Ἄπιδος δὲ ἦν Θελξίων, Θελξίονος δὲ Αἴγυρος, τοῦ δὲ Θουρίμαχος, Θουριμάχου δὲ Λεύκιππος· Λευκίππῳ δὲ ἄῤῥενες παῖδες οὐκ ἐγένοντο, θυγάτηρ δὲ Καλχινία. ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ Ποσειδῶνα συγγενέσθαι φασί, καὶ τὸν τεχθέντα ὑπ' αὐτῆς ἔθρεψεν ὁ

6, 5. δὲ] malim τε. 6. τοῦτο] τότε Buttmannus.

Λεύκιππος, καὶ τελευτῶν παρέδωκέν οἱ τὴν ἀρχήν· ὄνομα δὲ
3 ἦν Πέρατος τῷ παιδί. τὰ δὲ ἐς Πλημναῖον τὸν Περάτȣ μά-
λιςα ἐφαίνετό μοι θαύματος ἄξια· τὰ γάρ οἱ τικτόμενα ὑπὸ
τῆς γυναικὸς αὐτίκα ὁπότε πρῶτον κλαύσειεν ἠφίει τὴν ψυχήν,
ἐς ὃ Δημήτηρ ἔλεον ἴσχει Πλημναίου, παραγενομένη δὲ ἐς τὴν
Αἰγιάλειαν ὡς δὴ γυνὴ ξένη Πλημναίῳ παῖδα ἀνέθρεψεν Ὀρ-
θόπολιν. Ὀρθοπόλιδι δὲ θυγάτηρ γίνεται Χρυσόρθη· ταύτην
τεκεῖν νομίζουσιν ἐξ Ἀπόλλωνος, καὶ ὁ παῖς ὠνομάσθη Κό-
ρωνος. Κορώνου δὲ γίνονται Κόραξ καὶ νεώτερος Λαμέδων.
6''' Κόρακος δὲ ἀποθανόντος ἄπαιδος, ὑπὸ τοῦτον τὸν καιρὸν
Ἐπωπεὺς ἀφικόμενος ἐκ Θεσσαλίας ἔχε τὴν ἀρχήν. ἐπὶ τȣ́τȣ
βασιλεύοντος ςρατόν σφισι πολέμιον λέγουσιν ἐς τὴν χώραν
τότε ἐλθεῖν πρῶτον, τὰ πρὸ τȣ̃ πάντα τὸν χρόνον διατελέσα-
σιν ἐν εἰρήνῃ. αἰτία δὲ ἥδε. Ἀντιόπης ἐν Ἕλλησι τῆς Νυκτέως
ὄνομα ἦν ἐπὶ κάλλει, καί οἱ καὶ φήμη προσῆν Ἀσωπȣ̃ θυγα-
τέρα, ὃς τὴν Θηβαΐδα καὶ Πλαταιίδα ὁρίζει, καὶ ȣ̓ Νυκτέως
2 εἶναι. ταύτην ȣ̓κ οἶδα εἴτε γυναῖκα αἰτήσας εἴτε θρασύτερα
ἐξ ἀρχῆς βȣλευσάμενος Ἐπωπεὺς ἁρπάζει. ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι
3 σὺν ὅπλοις ἦλθον, ἐνταῦθα τιτρώσκεται μὲν Νυκτεύς, ἐτρώθη
δὲ κρατῶν τῇ μάχῃ καὶ Ἐπωπεύς. Νυκτέα μὲν δὴ κάμνοντα
ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας, καὶ ὡς ἔμελλε τελευτᾶν, Λύκον
ἀδελφὸν ὄντα παραδίδωσι Θηβαίων ἐν τῷ παρόντι ἄρχειν·
Λάβδακον γὰρ τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα ἔτι αὐτός
τε ἐπετρόπευεν ὁ Νυκτεύς, καὶ τότε ἀπέλιπεν ἐπιτροπεύειν
ἐκείνῳ. τȣ̃τον ȣ̓̃ν τὸν Λύκον ἱκέτευσε ςρατῷ μείζονι ἐπὶ τὴν
Αἰγιάλειαν ἐλάσαντα τιμωρήσασθαι μὲν Ἐπωπέα, κακȣ̃ν δέ,
5 εἰ λάβοι, καὶ αὐτὴν Ἀντιόπην. Ἐπωπεὺς δὲ τὸ μὲν παραυ-
τίκα ἐπινίκια ἔθυε καὶ Ἀθηνᾶς ᾠκοδόμει ναόν, ἐπ' ἐξειρ-
γασμένῳ δὲ εὔξατο ἐνδείξασθαι τὴν θεὸν εἴ οἱ τετελεσμένος
ἐςὶν ὁ ναὸς κατὰ γνώμην· μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ἔλαιον λέγȣσι
ῥυῆναι πρὸ τȣ̃ ναȣ̃. ὕςερον δὲ καὶ Ἐπωπέα κατέλαβεν ἀπο-
θανεῖν ὑπὸ τȣ̃ τραύματος ἀμεληθέντος κατ' ἀρχάς, ὡς μηδὲν
ἔτι Λύκῳ δεῆσαι πολέμου· Λαμέδων γὰρ ὁ Κορώνου βασιλεύ-
σας μετὰ Ἐπωπέα ἐξέδωκεν Ἀντιόπην. ἡ δὲ ὡς ἐς Θήβας

1, 2. ἐς Θεσσαλίαν P. 2, 1. θρασύτερα M: θρασύτερον ceteri.
8. ἀπέλειπεν P.

ἤγετο τὴν ἐπ' Ἐλευθερῶν, ἐνταῦθα καθ' ὁδὸν τίκτει. καὶ 4
ἐπὶ τέτῳ πεποίηκεν Ἄσιος ὁ Ἀμφιπτολέμου

Ἀντιόπη δ' ἔτεκε Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωποῦ κέρη ποταμοῦ βαθυδινήεντος,
Ζηνί τε κυσαμένη καὶ Ἐπωπεῖ ποιμένι λαῶν.

Ὅμηρος δὲ σφᾶς ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸ σεμνότερον τε γένες, καὶ Θήβας φησὶν οἰκίσαι πρώτους, ἀποκρίνων τὴν κάτω πόλιν (ἐμοὶ δοκεῖν) ἀπὸ τῆς Καδμείας. Λαμέδων δὲ βασιλεύσας 5
ἔγημεν ἐξ Ἀθηνῶν γυναῖκα Φηνὼ Κλυτίου· καὶ ὕςερον γενομένου οἱ πολέμου πρὸς Ἄρχανδρον ϗ Ἀρχιτέλη τὲς Ἀχαιε συμμαχήσοντα ἐπηγάγετο Σικυῶνα ἐκ τῆς Ἀττικῆς, καὶ θυγατέρα τε συνῴκισεν αὐτῷ Ζευξίππην, ϗ ἀπὸ τούτου βασιλεύσαντος ἡ γῆ Σικυωνία καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιάλης ἡ πόλις ὠνομάσθη. Σικυῶνα δὲ ὁ Μαραθῶνος τε Ἐπωπέως, Μητίονος δὲ εἶναι τε Ἐρεχθέως φασίν. ὁμολογεῖ δέ σφισι ϗ Ἄσιος, ἐπεὶ Ἡσίοδός γε καὶ Ἴβυκος, ὁ μὲν ἐποίησεν ὡς Ἐρεχθέως εἴη Σικυών, Ἴβυκός δὲ εἶναι Πέλοπός φησιν αὐτόν. Σικυῶνος 6
δὲ γίνεται Χθονοφύλη, Χθονοφύλης δὲ καὶ Ἑρμε Πόλυβον γενέσθαι λέγουσιν· ὕςερον δὲ αὐτὴν Φλίας ὁ Διονύσου γαμεῖ, καί οἱ παῖς Ἀνδροδάμας γίνεται. Πόλυβος δὲ Ταλαῷ τῷ Βίαντος βασιλεύοντι Ἀργείων Λυσιάνασσαν τὴν θυγατέρα ἔδωκε· καὶ ὅτε Ἄδραςος ἔφευγεν ἐξ Ἄργους, παρὰ Πόλυβον ἦλθεν ἐς Σικυῶνα, καὶ ὕςερον ἀποθανόντος Πολύβε τὴν ἐν Σικυῶνι ἀρχὴν ἔχεν. Ἀδράςου δὲ ἐς Ἄργος κατελθόντος Ἰανίσκος ἀπόγονος Κλυτίου τε Λαμέδοντι κηδεύσαντος ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευσεν, ἀποθανόντος δὲ Ἰανίσκε Φαῖςος τῶν Ἡρακλέους λεγόμενος παίδων καὶ ἕτος εἶναι. Φαίςου δὲ 7
κατὰ μαντείαν μετοικήσαντος ἐς Κρήτην βασιλεῦσαι λέγεται Ζεύξιππος Ἀπόλλωνος υἱὸς καὶ νύμφης Συλλίδος. μετὰ δὲ Ζεύξιππον τελευτήσαντα Ἀγαμέμνων ςρατὸν ἤγαγεν ἐπὶ Σικυῶνα καὶ τὸν βασιλέα Ἱππόλυτον Ῥοπάλου παῖδα τε Φαίστου· δείσας δὲ τὸν ςρατὸν ἐπιόντα Ἱππόλυτος συνεχώρησεν

4, 1. ἐπὶ Sylburgius: codices ἔπη. 2. Ἄσιος Valckenarius: codices ἄγις. ἐμφιπτολέμου P. 6. θειότερον P. σεμνό 7. σφίσιν P.
5, 3. ἀχαιῶ, συμμαχήσαντας P: correxit Sylburgius. 6, 4. ταλαύσω PV, ταλύσω M. 7, 4. ἐπὶ] ἐπὶ τὴν P: aptius est ἐπί πε.

Ἀγαμέμνονος κατήκοος καὶ Μυκηναίων εἶναι. Ἱππολύτου δὲ ἦν τούτου Λακεστάδης. Φάλκης δὲ ὁ Τημένου καταλαβὼν νύκτωρ Σικυῶνα σὺν Δωριεῦσι κακὸν μὲν ἅτε Ἡρακλείδην καὶ αὐτὸν ἐποίησεν οὐδέν, κοινωνὸν δὲ ἔσχε τῆς ἀρχῆς. καὶ Δωριεῖς μὲν Σικυώνιοι γεγόνασιν ἀπὸ τούτου καὶ μοῖρα τῆς Ἀργείας·

7 τὴν δὲ τοῦ Αἰγιαλέως ἐν τῷ πεδίῳ πόλιν Δημήτριος καθελὼν ὁ Ἀντιγόνου τῇ πάλαι ποτὲ ἀκροπόλει προσῴκισε τὴν νῦν πόλιν. ἐχόντων δὲ ἀσθενῶς ἤδη τῶν Σικυωνίων (αἰτίαν δὲ οὐκ ὀρθῶς ποιοῖ τις ἂν ζητῶν, ἀποχρῶτο δὲ τῷ Ὁμήρῳ λελεγμένῳ περὶ Διός,

ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα)

διακειμένοις οὖν ἀδυνάτως ἐπιγενόμενος σεισμὸς ὀλίγου τὴν πόλιν ἐποίησεν ἀνδρῶν ἔρημον, πολλὰ δὲ σφᾶς καὶ τῶν ἐς ἐπίδειξιν ἀφείλετο. ἐκάκωσε δὲ καὶ περὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν τὰς πόλεις, καὶ Ῥοδίοις ἐσείσθη μάλιστα ἡ νῆσος, ὥστε καὶ λόγιον τετελέσθαι Σιβύλλῃ τὸ ἐς τὴν Ῥόδον ἔδοξεν.

2 Ἐκ δὲ τῆς Κορινθίας ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Σικυωνίαν Λύκου Μεσσηνίου μνῆμά ἐστιν, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Λύκος· οὐ γάρ τινα Λύκον εὑρίσκω Μεσσήνιον ἀσκήσαντα πένταθλον οὐδὲ Ὀλυμπικὴν ἀνῃρημένον νίκην. τοῦτο μὲν δὴ χῶμά ἐστι γῆς, αὐτοὶ δὲ Σικυώνιοι τὰ πολλὰ ἐοικότι τρόπῳ θάπτουσι. τὸ μὲν σῶμα γῇ κρύπτουσιν, λίθου δὲ ἐποικοδομήσαντες κρηπῖδα κίονας ἐφιστᾶσι, καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἐπίθημα ποιοῦσι κατὰ τοὺς ἀετοὺς μάλιστα τοὺς ἐν τοῖς ναοῖς· ἐπίγραμμα δὲ ἄλλο μὲν ἐπιγράφουσιν οὐδέν, τὸ δὲ ὄνομα ἐφ' αὐτοῦ καὶ οὐ πατρόθεν ὑπειπόντες κελεύουσι τὸν νεκρὸν χαίρειν.

3 Μετὰ δὲ τὸ μνῆμα τοῦ Λύκου διαβεβηκόσιν ἤδη τὸν Ἀσωπόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ τὸ Ὀλύμπιον, ὀλίγον δὲ ἔμπροσθεν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τάφος Εὐπόλιδι Ἀθηναίῳ ποιήσαντι κωμῳδίαν. προελθοῦσι δὲ καὶ ἐπιστρέψασιν ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν Ξενοδόκης μνῆμά ἐστιν ἀποθανούσης ἐν ὠδῖσι· πεποίηται δὲ οὐ κατὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον, ἀλλ' ὡς ἂν τῇ γραφῇ μάλιστα ἁρμόζοι·

4 γραφὴ δέ, εἴπερ ἄλλη τις, καὶ αὕτη ἐστὶ θέας ἀξία. προελθοῦσι δ' ἐντεῦθεν τάφος Σικυωνίοις ἐστίν, ὅσοι περὶ Πελλήνην καὶ

v. 2. *Φάλκης*] quod addunt codices *ταμφάλκης*, expunxit Sylburgius. 1, 4. *λελεγμένον* *MPV*, quare Schneiderus *ἀποχρῴη δὲ τὸ*, Coraes *ἀποχράτω δέ οἱ τὸ*. 6. *πολλῶν* P. 2, 7. *ἐπίθυμα* P.

Δύμην τὴν Ἀχαιῶν καὶ ἐν Μεγάλῃ πόλει καὶ περὶ Σελασίαν
ἐτελεύτησαν· τὰ δὲ ἐς αὐτοὺς σαφέστερον ἐν τοῖς ἐφεξῆς δη-
λώσω. πρὸς δὲ τῇ πύλῃ πηγή ἐστί σφισιν ἐν σπηλαίῳ, ἧς τὸ
ὕδωρ οὐκ ἄνεισιν ἐκ γῆς, ἐπιρρεῖ δὲ ἐκ τοῦ ὀρόφου τοῦ σπηλαίου·
καὶ καλεῖται δι᾽ αὐτὸ Στάζουσα ἡ πηγή.
Ἐν δὲ τῇ νῦν ἀκροπόλει Τύχης ἱερόν ἐστιν ἀκραίας, 5
μετὰ δὲ αὐτὸ Διοσκούρων· ξόανά τε οὗτοί τε καὶ τὸ ἄγαλμα
τῆς Τύχης ἐστί. τοῦ θεάτρου δὲ ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ᾠκοδομη-
μένου τὸν ἐν τῇ σκηνῇ πεποιημένον ἄνδρα ἀσπίδα ἔχοντα
Ἄρατόν φασιν εἶναι τὸν Κλεινίου. μετὰ δὲ τὸ θέατρον Διο-
νύσου ναός ἐστι· χρυσοῦ μὲν καὶ ἐλέφαντος ὁ θεός, παρὰ δὲ
αὐτὸν Βάκχαι λίθου λευκοῦ. ταύτας τὰς γυναῖκας ἱερὰς εἶναι
καὶ Διονύσῳ μαίνεσθαι λέγουσιν. ἄλλα δὲ ἀγάλματα ἐν ἀπορ-
ρήτῳ Σικυωνίοις ἐστί· ταῦτα μιᾷ καθ᾽ ἕκαστον ἔτος νυκτὶ ἐς
τὸ Διονύσιον ἐκ τοῦ καλουμένου κοσμητηρίου κομίζουσι, κομί-
ζουσι δὲ μετὰ δᾴδων τε ἡμμένων καὶ ὕμνων ἐπιχωρίων. ἡγεῖται 6
μὲν οὖν ὃν Βάκχειον ὀνομάζουσιν (Ἀνδροδάμας σφίσιν ὁ
Φλίαντος τοῦτον ἱδρύσατο), ἕπεται δὲ ὁ καλούμενος Λύσιος,
ὃν Θηβαῖος Φάνης εἰπούσης τῆς Πυθίας ἐκόμισεν ἐκ Θηβῶν.
ἐς δὲ Σικυῶνα ἦλθεν ὁ Φάνης, ὅτε Ἀριστόμαχος ὁ Κλεοδαίου
τῆς γενομένης μαντείας ἁμαρτὼν δι᾽ αὐτὸ καὶ καθόδου
τῆς ἐς Πελοπόννησον ἥμαρτεν. ἐκ δὲ τοῦ Διονυσίου βαδίζου-
σιν ἐς τὴν ἀγοράν ἐστι ναὸς Ἀρτέμιδος ἐν δεξιᾷ λιμναίας.
καὶ ὅτι μὲν κατερρύηκεν ὁ ὄροφος, δῆλά ἐστιν ἰδόντι· περὶ δὲ
τοῦ ἀγάλματος οὔτε ὡς κομισθέντος ἑτέρωσε, οὔτε ὄντινα αὐτοῦ
διεφθάρη τρόπον, εἰπεῖν ἔχουσιν.
Ἐς δὲ τὴν ἀγορὰν ἐσελθοῦσι Πειθοῦς ἐστὶν ἱερόν, οὐδὲ τοῦτο 7
ἄγαλμα ἔχον. Πειθὼ δὲ ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε αὐτοῖς κατέστη σέ-
βεσθαι. Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις ἀποκτείναντες Πύθωνα παρε-
γένοντο ἐς τὴν Αἰγιάλειαν καθαρσίων εἵνεκα. γενομένου δέ
σφισι δείματος ἔνθα καὶ νῦν Φόβον ὀνομάζουσι τὸ χωρίον,
οἳ μὲν ἐς Κρήτην παρὰ Καρμάνορα ἀπετράποντο, τοὺς δὲ ἀν-
θρώπους ἐν τῇ Αἰγιαλείᾳ νόσος ἐπέλαβε· καὶ σφᾶς ἐκέλευον οἱ
μάντεις Ἀπόλλωνα ἱλάσασθαι καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ παῖδας ἑπτὰ 8
καὶ ἴσας παρθένους ἐπὶ τὸν Σύθαν ποταμὸν ἀποστέλλουσιν

5, 2. τε post ξόανα delendum. 7, 3. παρεγίνοντο P. 4. ἕνε-
κα P. 6. καρμαίνορα P.

ἱκετεύοντας· ὑπὸ τούτων δὲ πεισθέντας τοὺς θεούς φασιν ἐς τὴν τότε ἀκρόπολιν ἐλθεῖν, καὶ ὁ τόπος ἔνθα πρῶτον ἀφίκοντο Πειθοῦς ἐστὶν ἱερόν. τούτοις δὲ ἐοικότα καὶ νῦν ἔτι ποιεῖται· ϗ γὰρ ἐπὶ τὸν Σύθαν ἴασιν οἱ παῖδες τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀγαγόντες δὴ τοὺς θεοὺς ἐς τὸ τῆς Πειθοῦς ἱερὸν αὖθις ἀπάγειν ἐς τὸν ναόν φασι τοῦ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ ναὸς ἐστι μὲν ἐν τῇ νῦν ἀγορᾷ, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς λέγουσιν αὐτὸν ὑπὸ Προίτου ποιηθῆναι· τὰς γὰρ οἱ θυγατέρας ἐνταῦθα τῆς μανίας
9 παύσασθαι. λέγουσι δὲ καὶ τάδε, ὡς Μελέαγρος ἐς τοῦτον τὸν ναὸν ἀνέθηκε τὴν λόγχην ᾗ τὸν ὗν κατειργάσατο. ϗ αὐλοὺς ἀνατεθῆναί φασιν ἐνταῦθα τοὺς Μαρσύου· γενομένης γὰρ τῷ Σιληνῷ τῆς συμφορᾶς τὸν ποταμὸν τὸν Μαρσύαν κατενεγκεῖν αὐτοὺς ἐς τὸν Μαίανδρον, ἀναφανέντας δὲ ἐν τῷ Ἀσωπῷ καὶ κατὰ τὴν Σικυωνίαν ἐκπεσόντας ὑπὸ ποιμένος τοῦ εὑρόντος δοθῆναι τῷ Ἀπόλλωνι. τούτων τῶν ἀναθημάτων οὐδὲν ἔτι ἐλείπετο· συγκατεκαύθη γὰρ ἐμπιπραμένῳ τῷ ναῷ. τὸν δὲ ἐπ' ἐμοῦ ναὸν καὶ τὸ ἄγαλμα Πυθοκλῆς ἀνέθηκεν.

8 '''Τῷ δὲ τῆς Πειθοῦς ἱερῷ τὸ ἐγγὺς τέμενος ἀνειμένον βασιλεῦσι Ῥωμαίων οἰκία ποτὲ ἦν Κλέωνος τυράννου· Κλεισθένης μὲν γὰρ ὁ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος ἐχόντων ἔτι τὴν κάτω πόλιν Σικυωνίων ἐτυράννησε, Κλέων δὲ ἐν τῇ νῦν πόλει. πρὸ ταύτης τῆς οἰκίας ἡρῷόν ἐστιν Ἀράτου μέγιστα Ἑλλήνων
2 ἐργασαμένου τῶν ἐφ' αὐτοῦ· ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἐς αὐτόν. μετὰ Κλέωνα μοναρχήσαντα ἐνέπεσε τῶν ἐν τέλει πολλοῖς ἐπιθυμία τυραννίδος οὕτω δή τι ἀκάθεκτος, ὡς καὶ ἄνδρας δύο Εὐθύδημον καὶ Τιμοκλείδαν ὁμοῦ τυραννῆσαι. τούτους μὲν οὖν ἐξέβαλεν ὁ δῆμος, Κλεινίαν τὸν πατέρα Ἀράτου προστησάμενος· ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς ἐτυράννησεν Ἀβαντίδας. Κλεινίᾳ μὲν οὖν συνεβεβήκει πρότερον ἔτι ἡ τελευτή· Ἄρατον δὲ Ἀβαντίδας φυγάδα ἐποίησεν, ἢ ϗ αὐτὸς ἀπεχώρησεν Ἄρατος ἐθελοντής. Ἀβαντίδαν μὲν οὖν κτείνουσιν ἄνδρες τῶν ἐπιχωρίων, τύραννος δὲ αὐτίκα ἐγεγόνει ὁ Ἀβαντίδου πατὴρ Πα-
3 σέας· Νικοκλῆς δὲ ἐκεῖνον ἀνελὼν ἐτυράννησεν αὐτός. ἐπὶ τοῦτον τὸν Νικοκλέα Ἄρατος ἀφικόμενος Σικυωνίων φυγάσι ϗ Ἀργείοις μισθωτοῖς τοὺς μὲν ἔλαθεν ἅτε ἐν σκότῳ (νύκτωρ

9, 2. υἱὸν P. 1, 3. Μύρωνος Palmerius: codices πύρρωνος.

γὰρ δὴ τὴν ἐπιχείρησιν ἐποιεῖτο), τοὺς δὲ καὶ βιασάμενος τῶν φυλασσόντων ἐγένετο ἐντὸς τείχους· καὶ (ὑπέφαινε γὰρ ἕως ἤδη) προσλαβὼν τὸν δῆμον ἐπὶ τὴν οἰκίαν σπουδῇ τὴν τυραννικὴν τρέπεται. καὶ ταύτην μὲν εἷλεν οὐ χαλεπῶς, ὁ δὲ Νικοκλῆς αὐτὸς ἔλαθεν ἀποδράς. Σικυωνίοις δὲ ἀπέδωκεν Ἄρατος ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι διαλλάξας τοῖς φεύγουσιν, οἰκίας μὲν φυγάσι καὶ ὅσα τῶν κτημάτων ἄλλα ἐπέπρατο ἀποδούς, τιμὴν δὲ τοῖς πριαμένοις διέλυσεν αὐτός. καὶ (ἦν γὰρ δέος τοῖς πᾶσιν 4
Ἕλλησι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου Φίλιππον ἐπιτροπεύοντος τὸν Δημητρίου) τοῦδε ἕνεκα τοὺς Σικυωνίους ἐς τὸ Ἀχαιῶν συνέδριον ἐσήγαγε Δωριεῖς ὄντας. αὐτίκα δὲ στρατηγὸς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ᾕρητο, καὶ σφᾶς ἐπὶ Λοκροὺς τοὺς Ἀμφισσέας ἀγαγὼν καὶ ἐς τὴν Αἰτωλῶν πολεμίων ὄντων τὴν γῆν ἐπόρθησε. Κόρινθον δὲ ἔχοντος Ἀντιγόνου καὶ φρουρᾶς Μακεδόνων ἐνούσης, τοὺς Μακεδόνας τῷ αἰφνιδίῳ τῆς ἐπιθέσεως κατέπληξε, καὶ ἄλλους τε κρατήσας μάχῃ διέφθειρε καὶ Περσαῖον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ τεταγμένον, ὃς παρὰ Ζήνωνα τὸν Μνασέου κατὰ μάθησιν σοφίας ἐφοίτησεν. ἐλευθερώσαντος δὲ Ἀρά- 5
του Κόρινθον, προσεχώρησαν μὲν ἐς τὸ συνέδριον Ἐπιδαύριοι καὶ Τροιζήνιοι οἱ τὴν Ἀργολίδα Ἀκτὴν οἰκοῦντες καὶ τῶν ἐκτὸς Ἰσθμοῦ Μεγαρεῖς, συμμαχίαν δὲ πρὸς Ἀχαιοὺς Πτολεμαῖος ἐποιήσατο. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Ἆγις ὁ Εὐδαμίδου βασιλεὺς ἔφθασαν μὲν Πελλήνην ἑλόντες ἐξ ἐπιδρομῆς, ἥκοντι δὲ Ἀράτῳ καὶ τῇ στρατιᾷ συμβαλόντι ἐκρατήθησαν καὶ τὴν Πελλήνην ἐκλιπόντες ἀναχωροῦσιν οἴκαδε ὑπόσπονδοι. Ἄρατος 6
δέ, ὥς οἱ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ προεκεχωρήκει, δεινὸν ἡγεῖτο Πειραιᾶ καὶ Μουνυχίαν, ἔτι δὲ Σαλαμῖνα καὶ Σούνιον ἐχόμενα ὑπὸ Μακεδόνων περιοφθῆναι, καὶ (οὐ γὰρ ἤλπιζε δύνασθαι πρὸς βίαν αὐτὰ ἐξελεῖν) Διογένην πείθει τὸν ἐν τοῖς φρουροῖς ἄρχοντα ἀφεῖναι τὰ χωρία ἐπὶ ταλάντοις πεντήκοντα καὶ ἑκατόν, καὶ τῶν χρημάτων συνετέλεσεν αὐτὸς Ἀθηναίοις ἕκτον μέρος. ἔπεισε δὲ καὶ Ἀριστόμαχον τυραννοῦντα ἐν Ἄργει δημοκρατίαν ἀποδόντα Ἀργείοις ἐς τὸ Ἀχαϊκὸν συντελεῖν, Μαντίνειάν τε Λακεδαιμονίων ἐχόντων εἷλεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ πάντα ἀνθρώπῳ

v. 7. ἄλλα ἃ ἐπέπρατο MP. 4, 5. ἀρχαῖον P. 5, 2. μὲν] δὲ P. 3. τῶν] τὴν codices. 5, 6. ἔφθησαν P. 6 et 6, 1. παλλήνην P. 6, 7. αὐτὸς Claviger: codices αὐτοῖς.

τελεῖται κατὰ γνώμην, εἰ δὴ καὶ Ἄρατον κατέλαβεν ἀνάγκη γενέσθαι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου σύμμαχον. ἐγένετο δὲ οὕτως.

9''' Κλεομένης ὁ Λεωνίδου τοῦ Κλεωνύμου, παραλαβὼν τὴν βασιλείαν ἐν Σπάρτῃ, Παυσανίαν ἐμιμεῖτο τυραννίδος τε ἐπιθυμῶν καὶ νόμοις τοῖς καθεστηκόσιν οὐκ ἀρεσκόμενος. ἅτε δὲ ὄντι αὐτῷ Παυσανίου θερμοτέρῳ καὶ οὐ φιλοψύχῳ ταχὺ τὰ πάντα ὑπὸ φρονήματος καὶ τόλμης κατείργαστο, καὶ βασιλέα τε οἰκίας τῆς ἑτέρας Εὐρυδαμίδαν παῖδα ἔτι ἀνελὼν φαρμάκῳ διὰ τῶν ἐφορευόντων ἐς Ἐπικλείδαν τὸν ἀδελφὸν μετέστησε τὴν ἀρχήν, καὶ τὸ κράτος τῆς γερουσίας καταλύσας πατρονόμους τῷ λόγῳ κατέστησεν ἀντ᾽ αὐτῶν. ἐπιθυμῶν δὲ πραγμάτων μειζόνων καὶ ἀρχῆς τῶν Ἑλλήνων ἐπέθετο Ἀχαιοῖς πρώτοις, συμμάχους ἐλπίζων ἕξειν, ἢν κρατήσῃ, καὶ μάλιστα
2 ἐμποδὼν οὐκ ἐθέλων εἶναί οἱ τοῖς δρωμένοις. συμβαλὼν δὲ περὶ Δύμην τὴν ὑπὲρ Πατρῶν, Ἀράτου καὶ τότε ἡγουμένου τῶν Ἀχαιῶν, νικᾷ τῇ μάχῃ. τοῦτο Ἄρατον ἠνάγκασεν ὑπέρ τε Ἀχαιῶν καὶ αὐτῆς Σικυῶνος δείσαντα Ἀντίγονον ἐπάγεσθαι. Κλεομένους δὲ παραβάντος ἣν πρὸς Ἀντίγονον συνέθετο εἰρήνην, καὶ παράσπονδα ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ ἄλλα δράσαντος καὶ Μεγαλοπολίτας ποιήσαντος ἀναστάτους, οὕτω διαβάντος ἐς Πελοπόννησον Ἀντιγόνου συμβάλλουσιν Ἀχαιοὶ Κλεομένει περὶ Σελλασίαν. νικησάντων δὲ τῶν Ἀχαιῶν Σελλασία τε ἠνδραποδίσθη καὶ αὐτὴ Λακεδαίμων ἑάλω. Λακεδαιμονίοις μὲν οὖν ἀπέδωκεν Ἀντίγονος καὶ Ἀχαιοὶ πολιτείαν τὴν '''πά-
3 τριον· τῶν δὲ Λεωνίδου παίδων Ἐπικλείδας μὲν ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, Κλεομένην δὲ φεύγοντα ἐς Αἴγυπτον καὶ τιμῆς παρὰ Πτολεμαίῳ πρῶτα ἔχοντα συνέβη δεθῆναι καταγνωσθέντα Αἰγυπτίων ἄνδρας ἐπὶ τὸν βασιλέα συνιστάναι. καὶ ἀπέδρα μὲν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ τοῖς Ἀλεξανδρεῦσιν ἀρχὴν θορύβου παρέσχε· τέλος δέ, ὡς ἡλίσκετο, ἀπέσφαξεν αὐτόν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἄσμενοι Κλεομένους ἀπαλλαγέντες βασιλεύεσθαι μὲν οὐκέτι ἠξίωσαν, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἐς τόδε διαμένει σφίσιν ἐκείνης τῆς πολιτείας. Ἀράτῳ δὲ Ἀντίγονος, ἅτε ἀνδρὶ εὐεργέτῃ
4 καὶ συγκατειργασμένῳ λαμπρά, οὕτω διέμεινεν εὔνους. Φίλιππος

1, 7. Ἐπικλείδαν] Εὐκλείδαν Polybius et Plutarchus. 2, 2. πατρίων MP. 11. Ἀχαιοὶ Kuhnius: codices ἀχαιοῖς. 3, 2. praestat fortasse φυγόντα. 5. τὰ πρῶτα Kuhnius.

δὲ ὡς παρέλαβε τὴν ἀρχὴν (ὃ γὰρ αὐτὸν Ἄρατος θυμῷ πολλὰ
ἐς τοὺς ἀρχομένους χρώμενον ἐπῄνει, τὰ δὲ καὶ ὡρμημένον
ἐπεῖχε μὴ ποιεῖν) τούτων εἵνεκεν ἀπέκτεινεν Ἄρατον, οὐδὲν
προϊδομένῳ δούς οἱ φάρμακον. καὶ τὸν μὲν ἐξ Αἰγίου (ταύτῃ
γὰρ τὸ χρεὼν ἐπέλαβεν αὐτόν) ἐς Σικυῶνα κομίσαντες θάπτουσι,
καὶ τὸ ἡρῷον Ἀράτειον ἔτι ὀνομάζεται. Φιλίππῳ δὲ καὶ ἐς
Εὐρυκλείδην καὶ Μίκωνα Ἀθηναίους ὅμοια εἰργάσθη· καὶ γὰρ
τούσδε ὄντας ῥήτορας καὶ ἐκ ἀπιθάνους τῷ δήμῳ φαρμάκοις
ἔκτεινεν. ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ αὐτῷ Φιλίππῳ τὸ ἀνδροφόνον 5
φάρμακον ἔσεσθαι συμφορά· τὸν γάρ οἱ παῖδα Δημήτριον ὁ
νεώτερος τῶν Φιλίππου παίδων Περσεὺς φαρμάκῳ διέφθειρε,
καὶ δι' αὐτὸ καὶ τῷ πατρὶ ἀθυμήσαντι παρέσχεν αἰτίαν ἀπο-
θανεῖν. παρεδήλωσα δὲ τάδε ἀπιδὼν ἐς τὸ Ἡσιόδου σὺν θεῷ
πεποιημένον, τὸν ἐπ' ἄλλον βουλεύοντα ἄδικα ἐς αὐτὸν πρῶ-
τον τρέπειν.
Μετὰ δὲ τὸ Ἀράτου ἡρῷον ἔστι μὲν Ποσειδῶνι Ἰσθμίῳ 6
βωμός, ἔστι δὲ Ζεὺς μειλίχιος καὶ Ἄρτεμις ὀνομαζομένη πα-
τρῴα, σὺν τέχνῃ πεποιημένα οὐδεμιᾷ· πυραμίδι δὲ ὁ μειλί-
χιος, ἡ δὲ κίονί ἐστιν εἰκασμένη. ἐνταῦθα καὶ βουλευτήριόν
σφισι πεποίηται, καὶ στοὰ καλουμένη Κλεισθένειος ἀπὸ τοῦ
οἰκοδομήσαντος· ᾠκοδόμησε δὲ ἀπὸ λαφύρων ὁ Κλεισθένης
αὐτήν, τὸν πρὸς Κίρραν πόλεμον συμπολεμήσας Ἀμφικτύοσι.
τῆς δὲ ἀγορᾶς ἐστιν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ Ζεὺς χαλκοῦς, τέχνη Λυ-
σίππου, παρὰ δὲ αὐτὸν Ἄρτεμις ἐπίχρυσος. πλησίον δὲ Ἀπόλ- 7
λωνός ἐστιν ἱερὸν Λυκίου, κατερρυηκός τε ἤδη καὶ ἥκιστα θέας
ἄξιον. φοιτώντων γὰρ λύκων σφίσιν ἐπὶ τὰς ποίμνας ὡς μηδένα
εἶναι καρπὸν ἔτι ἀπ' αὐτῶν, ὁ θεὸς τόπον ὄντινα εἰπὼν ἔνθα
ἔκειτο αὖον ξύλον, τούτου φλοιὸν ἔχρησε τοῦ ξύλου καὶ κρέας ὁμοῦ
προθεῖναι τοῖς θηρίοις. καὶ τοὺς μὲν αὐτίκα, ὡς ἐγεύσαντο,
διέφθειρεν ὁ φλοιός· τὸ ξύλον δὲ ἐκεῖνο ἔκειτο μὲν ἐν τῷ ἱερῷ
τοῦ Λυκίου, ὅ τι δὲ ἦν δένδρον, οὐδὲ οἱ τῶν Σικυωνίων ἐξη-
γηταὶ συνίεσαν. τούτου δέ εἰσιν εἰκόνες ἐφεξῆς χαλκαῖ· τὰς 8
Προίτου θυγατέρας λέγουσιν εἶναι σφᾶς, τὸ δὲ ἐπίγραμμα ἐς
γυναῖκας ἄλλας εἶχεν. ἐνταῦθα Ἡρακλῆς χαλκοῦς ἐστι Λύσιπ-

v. 4. αἰγείου *P.* 6, 1. τὸ add *V.* 6. οἰκοδομήματος *P.*
7. κίρρα *P.* 7, 2 et 8. λυκίου *M*: ceteri λυκαίου. 4. τόπον
Amasaeus: codices τρόπον. ὄντινα om *V.* saltem ὂν tollendum.
8, 5. λυσὸς *P.*

πος ἐποίησεν αὐτὸν Σικυώνιος. καὶ πλησίον Ἑρμῆς ἕστηκεν ἀγοραῖος.

10 Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ὄντι οὐ μακρὰν Ἡρακλῆς ἀνάκειται λίθου, Σκόπα ποίημα. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρωθι ἱερὸν Ἡρακλέους· τὸν μὲν πάντα ἐνταῦθα περίβολον Παιδιζὴν ὀνομάζουσιν, ἐν μέσῳ δέ ἐστι τῷ περιβόλῳ τὸ ἱερόν, ἐν δὲ αὐτῷ ξόανον ἀρχαῖον, τέχνη Φλιασίου Λαφάους. ἐπὶ δὲ τῇ θυσίᾳ τοιάδε δρᾶν νομίζουσι. Φαῖστον ἐν Σικυωνίᾳ λέγουσιν ἐλθόντα καταλαβεῖν Ἡρακλεῖ σφᾶς ὡς ἥρωϊ ἐναγίζοντας· οὔκουν ἠξίου δρᾶν οὐδὲν ὁ Φαῖστος τῶν αὐτῶν, ἀλλ᾽ ὡς θεῷ θύειν. καὶ νῦν ἔτι ἄρνα οἱ Σικυώνιοι σφάξαντες καὶ τοὺς μηροὺς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καύσαντες τὰ μὲν ἐσθίουσιν ὡς ἀπὸ ἱερείου, τὰ δὲ ὡς ἥρωϊ τῶν κρεῶν ἐναγίζουσι. τῆς ἑορτῆς δὲ ἣν ἄγουσι τῷ Ἡρακλεῖ, τὴν προτέραν τῶν ἡμερῶν Ὀνόματα ὀνομάζοντες, Ἡράκλειαν δὴ καλοῦσι τὴν ὑστέραν.

2 Ἐντεῦθέν ἐστιν ὁδὸς ἐς ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ. παρελθοῦσι δὲ ἐς τὸν περίβολον ἐν ἀριστερᾷ διπλοῦν ἐστιν οἴκημα· κεῖται δὲ Ὕπνος ἐν τῷ προτέρῳ, καί οἱ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἄλλο οὐδὲν ἔτι λείπεται. τὸ ἐνδοτέρω Ἀπόλλωνι ἀνεῖται Καρνείῳ, καὶ ἐς αὐτὸ οὐκ ἔστι πλὴν τοῖς ἱερεῦσιν ἔσοδος. κεῖται δὲ ἐν τῇ στοᾷ κήτους ὀστοῦν θαλασσίου μεγέθει μέγα, καὶ μετ᾽ αὐτὸ ἄγαλμα Ὀνείρου, καὶ Ὕπνος κατακοιμίζων λέοντα, Ἐπιδώτης δὲ ἐπίκλησιν. ἐς δὲ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἐσιοῦσι καθ᾽ ἕτερον τῆς ἐσόδου τῇ μὲν Πανὸς καθήμενον ἄγαλμά ἐστι, τῇ δὲ Ἄρτεμις ἕστηκεν.

3 ἐσελθοῦσι δὲ ὁ θεός ἐστιν οὐκ ἔχων γένεια, χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, Καλάμιδος δὲ ἔργον· ἔχει δὲ καὶ σκῆπτρον, καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας χειρὸς πίτυος καρπὸν τῆς ἡμέρου. φασὶ δέ σφισιν ἐξ Ἐπιδαύρου κομισθῆναι τὸν θεὸν ἐπὶ ζεύγους ἡμιόνων, δράκοντι εἰκασμένον, τὴν δὲ ἀγαγοῦσαν Νικαγόραν εἶναι Σικυωνίαν, Ἀγασικλέους μητέρα, γυναῖκα δὲ Ἐχετίμου. ἐνταῦθα ἀγάλματά ἐστιν οὐ μεγάλα ἀπηρτημένα τοῦ ὀρόφου. τὴν δὲ ἐπὶ τῷ δράκοντι Ἀριστοδάμαν Ἀράτου μητέρα εἶναι λέγουσι, καὶ Ἄρατον Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι νομίζουσιν. οὗτος μὲν δὴ παρείχετο ὁ περίβολος τοσάδε ἐς μνήμην.

4 Δι᾽ αὐτοῦ δὲ ἄλλο ἐστὶν Ἀφροδίτης ἱερόν. ἐν δὲ αὐτῷ

1, 5. παιδὶ, ζῆν P. 12. ὀνόματαρ M. 2, 8. malim ἑκάτερον.

πρῶτον ἄγαλμά ἐςιν Ἀντιόπης· εἶναι γάρ οἱ τοὺς παῖδας Σικυωνίους, καὶ δι' ἐκείνους ἐλθοῦσαν καὶ αὐτὴν Ἀντιόπην προσήκειν σφίσι. μετὰ τοῦτο ἤδη τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἐςὶν ἱερόν. ἐσίασι μὲν δὴ ἐς αὐτὸ γυνή τε νεωκόρος, ᾗ μηκέτι θέμις παρ' ἄνδρα φοιτῆσαι, καὶ παρθένος ἱερωσύνην ἐπέτειον ἔχουσα (λουτροφόρον τὴν παρθένον ὀνομάζουσι)· τοῖς δὲ ἄλλοις κατὰ ταὐτὰ καὶ ὁρᾶν ἀπὸ τῆς ἐσόδου τὴν θεὸν καὶ αὐτόθεν προσεύχεσθαι. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα καθήμενον Κάναχος Σικυώνιος 5
ἐποίησεν, ὃς καὶ τὸν ἐν Διδύμοις τοῖς Μιλησίων καὶ Θηβαίοις τὸν Ἰσμήνιον εἰργάσατο Ἀπόλλωνα· πεποίηται δὲ ἔκ τε χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος, φέρουσα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πόλον, τῶν χειρῶν δὲ ἔχει τῇ μὲν μήκωνα τῇ δὲ ἑτέρᾳ μῆλον. τῶν δὲ ἱερείων τοὺς μηροὺς (θύουσι δὲ πλὴν ὑῶν τἆλλα) ἀρκεύθου ξύλοις καθαγίζουσι, καιομένοις δὲ ὁμοῦ τοῖς μηροῖς φύλλον τοῦ παιδέρωτος συγκαθαγίζουσιν. ἔνεςι δὲ ὁ παιδέρως ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ περι- 6
βόλου πόα, φύεται δὲ ἀλλαχόθι οὐδαμοῦ γῆς, οὔτε ἄλλης οὔτε τῆς Σικυωνίας. τὰ δέ οἱ φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐςιν ἢ πρίνου, σχῆμα δέ σφισιν οἷον τοῖς τῆς δρυός, καὶ τὸ μὲν ὑπομελαίνει, τὸ δὲ ἕτερον λευκόν ἐςι· φύλλοις ἂν λεύκης μάλιςα εἰκάζοις τὴν χροιάν.

Ἀπὸ τούτων δὲ ἀνιοῦσιν ἐς τὸ γυμνάσιόν ἐςιν ἐν δεξιᾷ 7
Φεραίας ἱερὸν Ἀρτέμιδος· κομισθῆναι δὲ τὸ ξόανον λέγουσιν ἐκ Φερῶν. τὸ δέ σφισι γυμνάσιον τοῦτο Κλεινίας ᾠκοδόμησε, καὶ παιδεύουσιν ἐνταῦθα ἔτι τοὺς ἐφήβους. κεῖται δὲ λίθου λευκοῦ καὶ Ἄρτεμις, τὰ ἐς ἰξὺν μόνον εἰργασμένη, καὶ Ἡρακλῆς τὰ κάτω τοῖς Ἑρμαῖς τοῖς τετραγώνοις εἰκασμένος.

Ἐντεῦθεν δὲ ἀποτραπεῖσιν ἐπὶ πύλην καλουμένην ἱεράν, 11
οὐ πόῤῥω τῆς πύλης ναός ἐςιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἐπωπεύς ποτε ἀνέθηκε μεγέθει καὶ κόσμῳ τοὺς τότε ὑπερβεβλημένον. ἔδει δὲ ἄρα χρόνῳ καὶ τοῦδε ἀφανισθῆναι τὴν μνήμην· κεραυνοῖς θεὸς αὐτὸν κατέκαυσε. βωμὸς δὲ ἐκεῖνος (οὐ γάρ τι ἐς αὐτὸν κατέσκηψε) μένει καὶ ἐς τόδε, οἷον Ἐπωπεὺς ἐποίησε. πρὸ τοῦ βωμοῦ δὲ αὐτῷ μνῆμα Ἐπωπεῖ κέχωςαι, καὶ τοῦ τάφου πλησίον εἰσὶν ἀποτρόπαιοι θεοί· παρὰ τούτοις δρῶσιν ὅσα Ἕλληνες ἐς

v. 2. ἐλθοῦσαν] ἐθέλουσιν Lobeckius. 5. ἄνδρα Siebelis: codices ἀνδρί. 5, 6. τἆλλα δὲ ἀρκ. *P.* 6, 5. φύλλοις δ' ἂν *MP.* 1, 5. pro κατέκαυσε lacunam *P.* 5. τόδε καὶ οἷον *MV.*

ἀποτροπὴν κακῶν νομίζουσιν. Ἐπωπέα δὲ καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Ἀπόλλωνι τὸ πλησίον ἱερὸν ποιῆσαι λέγουσι, τὸ δὲ μετ' αὐτὸ Ἥρας Ἄδραστον· ἀγάλματα δὲ ὑπελείπετο ἐδετέρῳ. βωμὸς δὲ ὄπισθεν τοῦ Ἡραίου, τὸν μὲν Πανὶ ᾠκοδόμησεν, Ἡλίῳ δὲ λίθου λευκοῦ.

2 Καταβαίνουσι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἱερόν ἐστιν ἐνταῦθα Δήμητρος· ἱδρύσαι δέ φασιν αὐτὸ Πλημναῖον, ἀποδιδόντα χάριν τῇ θεῷ τοῦ παιδὸς τῆς τροφῆς. τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς Ἥρας, ἣν ἱδρύσατο Ἄδραστος, ὀλίγον ἀπωτέρω Καρνείου ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος· κίονες δὲ ἑστήκασιν ἐν αὐτῷ μόνοι, τοίχους δὲ οὐκέτι ἐδὲ ὄροφον ἔτε ἐνταῦθα εὑρήσεις ἔτε ἐν τῷ τῆς προδρομίας Ἥρας. τοῦτον γὰρ δὴ Φάλκης ἱδρύσατο ὁ Τημένου, τῆς ὁδοῦ οἱ τῆς ἐς Σικυῶνα Ἥραν φάμενος ὁδηγὸν γενέσθαι.

3 Ἐκ Σικυῶνος δὲ τὴν κατ' εὐθὺ ἐς Φλιοῦντα ἐρχομένοις, καὶ ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ δέκα μάλιστα ἐκτραπεῖσι στάδια, Πυραία καλούμενόν ἐστιν ἄλσος, ἱερὸν δὲ ἐν αὐτῷ προστασίας Δήμητρος καὶ Κόρης. ἐνταῦθα ἐφ' αὐτῶν οἱ ἄνδρες ἑορτὴν ἄγουσι, τὸν δὲ νυμφῶνα καλούμενον ταῖς γυναιξὶν ἑορτάζειν παρείκασι· καὶ ἀγάλματα Διονύσου καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης τὰ πρόσωπα φαίνοντα ἐν τῷ νυμφῶνί ἐστιν. ἡ δὲ ἐς Τιτάνην ὁδὸς σταδίων

4 μέν ἐστιν ἑξήκοντα, καὶ ζεύγεσιν ἄβατος διὰ στενότητα· σταδίους δὲ προελθοῦσιν (ἐμοὶ δοκεῖν) εἴκοσι καὶ ἐν ἀριστερᾷ διαβᾶσι τὸν Ἀσωπόν ἐστιν ἄλσος πρίνων καὶ ναὸς θεῶν ἃς Ἀθηναῖοι Σεμνὰς Σικυώνιοι δὲ Εὐμενίδας ὀνομάζουσι· κατὰ δὲ ἔτος ἕκαστον ἑορτὴν ἡμέρᾳ μιᾷ σφίσιν ἄγουσι θύοντες πρόβατα ἐγκύμονα, μελικράτῳ δὲ σπονδῇ καὶ ἄνθεσιν ἀντὶ στεφάνων χρῆσθαι νομίζουσιν. ἐοικότα δὲ καὶ ἐπὶ τῷ βωμῷ τῶν Μοιρῶν

5 δρῶσιν· ὁ δέ σφισιν ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ ἄλσους ἐστίν. ἀναστρέψασι δὲ ἐς τὴν ὁδόν, διαβᾶσί τε αὖθις τὸν Ἀσωπὸν καὶ ἐς κορυφὴν ὄρους ἥξασιν, ἐνταῦθα λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι Τιτᾶνα οἰκῆσαι πρῶτον, εἶναι δὲ αὐτὸν ἀδελφὸν Ἡλίου, καὶ ἀπὸ τούτου κληθῆναι Τιτάνην τὸ χωρίον. δοκεῖν δὲ ἐμοὶ δεινὸς ἐγένετο ὁ Τιτὰν τὰς ὥρας τοῦ ἔτους φυλάξας καὶ ὁπότε ἥλιος

v. 4. τὸ μὲν πᾶν P. 2, 4. κρανεῖε P. 6. οὐδὲ ἐντ. P. 8. γενέσθαι Buttmannus et Coraes: codices ἔσεσθαι. 3, 7. ἐς τὴν τιτάνην P. 4, 2. δὲ om P. 7. τῷ βωμῷ et ὁ δέ Siebelis: codices τῶν βωμῶν et ὧδε.

σπέρματα καὶ δένδρων αὔξει καὶ πεπαίνει καρποὺς, καὶ ἐπὶ τῷδε ἀδελφὸς ἐνομίσθη τοῦ Ἡλίου. ὕϛερον δὲ Ἀλεξάνωρ ὁ Μαχάονος τοῦ Ἀσκληπιῦ, παραγενόμενος ἐς Σικυωνίαν, ἐν Τιτάνῃ τὸ Ἀσκληπιεῖόν ἐποίησε. περιοικῦσι μὲν δὴ ϗ ἄλλοι, 6
καὶ τὸ πολὺ οἱ ἱκέται τῦ θεῦ, καὶ κυπαρίσσων ἐϛὶν ἐντὸς τῦ περιβόλου δένδρα ἀρχαῖα. τὸ δὲ ἄγαλμα ὅτε ὁποίου ξύλυ γέγονεν ἢ μετάλλου μαθεῖν ἔϛιν, οὔτε τὸν ποιήσαντα ἴσασιν, πλὴν εἰ μή τις ἄρα ἐς αὐτὸν τὸν Ἀλεξάνορα ἀναφέροι. φαίνεται δὲ τῦ ἀγάλματος πρόσωπον μόνον καὶ ἄκραι χεῖρες καὶ πόδες· χιτὼν γάρ οἱ λευκὸς ἐρεῦς καὶ ἱμάτιον ἐπιβέβληθ. ϗ Ὑγιείας δ᾽ ἔϛι κατὰ ταὐτὸν ἄγαλμα· ὀκ ἂν ὀδὲ τῦτο ἴδοις ῥᾳδίως, ὅτω περιέχουσιν αὐτὸ κόμαι τε γυναικῶν, αἳ κείρονθ τῇ θεῷ, καὶ ἐσθῆτος Βαβυλωνίας τελαμῶνες. ᾧ δ᾽ ἂν ἐνταῦθα τύτων ἱλάσασθαι θελήσῃ τις, ἀποδέδεικταί οἱ τὸ αὐτὸ σέβεσθ τῦτο ὃ δὴ καὶ Ὑγίειαν καλῦσι. τῷ δὲ Ἀλεξάνορι καὶ Εὐαμε- 7
ρίωνι (καὶ γὰρ τούτοις ἀγάλματά ἐϛι) τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύναντα ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. εἰ δὲ ὀρθῶς εἰκάζω, τὸν Εὐαμερίωνα τῦτον Περγαμηνοὶ Τελεσφόρον ἐκ μαντεύματος, Ἐπιδαύριοι δὲ Ἀκέσιον ὀνομάζουσι. τῆς δὲ Κορωνίδος, ἔϛι μὲν καὶ ταύτης ξόανον, καθίδρυται δὲ ὀδαμῦ τῦ ναῦ· θυομένων δὲ τῷ θεῷ ταύρου ϗ ἀρνὸς ϗ ὑὸς ἐς Ἀθηνᾶς ἱερὸν τὴν Κορωνίδα μετενεγκόντες ἐνταῦθα τιμῶσιν. ὁπόσα δὲ τῶν θυομένων καθαγίζουσιν, οὐδὲ ἀποχρᾷ σφίσιν ἐκτέμνειν τὰς μηρὰς, χαμαὶ δὲ καίουσι πλὴν τὰς ὄρνιθας, τύτας δὲ ἐπὶ τῦ βωμῦ. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς, Ἡρακλῆς 8
καὶ Νῖκαι πρὸς τοῖς πέρασίν εἰσιν. ἀνάκειται δὲ ἀγάλματα ἐν τῇ ϛοᾷ, Διονύσου καὶ Ἑκάτης, Ἀφροδίτη τε καὶ μήτηρ θεῶν καὶ Τύχη· ταῦτα μὲν ξόανα, λίθου δὲ Ἀσκληπιὸς ἐπίκλησιν Γορτύνιος. παρὰ δὲ τὰς δράκοντας εἰσιέναι τὰς ἱερὰς οὐκ ἐθέλουσιν ὑπὸ δείματος· καταθέντες δέ σφισι πρὸ τῆς ἐσόδου τροφὴν ὀκέτι πολυπραγμονῦσι. κεῖται δὲ χαλκῦς ἀνὴρ ἐντὸς τῦ περιβόλου Γρανιανὸς Σικυώνιος, ὃς νίκας ἀνείλετο

6, 2. οἱ ἱκέται Valckenarius: codices οἰκεῖται. 8. ὑγιείας P. ἄγαλμα καὶ οὐκ P. 7, 1. εὐαμαρίωνι P. 5. ἀκεσὸν P. 9. οὐδὲν P. 8, 3. μήτηρ Facius: codices δημήτηρ. 7. οὐκέτι] ἔτι P. 8. ὃς νίκας Sylburgius: νίκας ἃς codices.

Ὀλυμπίασι δύο μὲν πεντάθλου, ϰ̀ ςαδίου τὴν τρίτην, διαύλȣ δὲ ἀμφότερα, καὶ γυμνὸς καὶ μετὰ τῆς ἀσπίδος.

12 *Ἐν Τιτάνῃ καὶ Ἀθηνᾶς ἱερόν ἐςιν, ἐς ὃ τὴν Κορωνίδα ἀνάγουσιν. ἐν δὲ αὐτῷ ξόανον Ἀθηνᾶς ἐςὶν ἀρχαῖον· κεραυνωθῆναι δὲ καὶ τȣ̃το ἐλέγετο. ἐκ τȣ́του τȣ̃ λόφου καταβᾶσιν (ᾠκοδόμηται γὰρ ἐπὶ λόφῳ τὸ ἱερὸν) βωμός ἐςιν ἀνέμων, ἐφ' ȣ̃ τοῖς ἀνέμοις ὁ ἱερεὺς μιᾷ νυκτὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος θύει. δρᾷ δὲ καὶ ἄλλα ἀπόῤῥητα ἐς βόθρους τέσσαρας, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον, καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγȣσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει.*

2 *Ἐκ δὲ Τιτάνης ἐς Σικυῶνα ἀφικομένοις καὶ καταβαίνȣσιν ἐς θάλασσαν ἐν ἀριςερᾷ τῆς ὁδȣ̃ ναὸς Ἥρας, οὐκ ἔχων ἔτι ȣ̃τε ἄγαλμα ȣ̃τε ὄροφον· τὸν δὲ ἀναθέντα Προῖτον εἶναι τὸν Ἄβαντός φασι. καταβᾶσι δὲ ἐς τὸν Σικυωνίων καλȣ́μενον λιμένα καὶ τραπεῖσιν ἐπ' Ἀριςοναύτας, τὸ ἐπίνειον τὰ Πελληναίων, ἔςιν ὀλίγον ὑπὲρ τὴν ὁδὸν ἐν ἀριςερᾷ Ποσειδῶνος ἱερόν· προελθȣ̃σι δὲ κατὰ τὴν λεωφόρον Ἑλισσὼν τε καλȣ́μενος ποταμὸς καὶ μετ' αὐτὸν Σύθας ἐςίν, ἐκδιδόντες ἐς θάλασσαν.*

3 *Ἡ δὲ Φλιασία τῆς Σικυωνίων ἐςὶν ὅμορος, καὶ Τιτάνης μὲν τεσσαράκοντα ςαδίους ἀπέχει μάλιςα ἡ πόλις, ἐκ Σικυῶνος δὲ ἐς αὐτὴν ὁδός ἐςιν εὐθεῖα. ϰ̀ ὅτι μὲν Ἀρκάσι Φλιάσιοι προσήκουσιν ȣ̓δέν, δηλοῖ τὰ ἐς τὸν Ἀρκάδων κατάλογον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ὅτι ȣ̓κ εἰσὶν Ἀρκάσι καὶ ȣ̃τοι συγκατειλεγμένοι· ὡς δὲ Ἀργεῖοί τε ἦσαν ἐξ ἀρχῆς ϰ̀ ὕςερον Δωριεῖς γεγόνασιν Ἡρακλειδῶν κατελθόντων ἐς Πελοπόννησον, φανεῖται προϊόντι ὁμȣ̃ τῷ λόγῳ. διάφορα δὲ ἐς τοὺς Φλιασίους τὰ πολλὰ εἰδὼς εἰρημένα, τοῖς μάλιςα αὐτῶν ὡμολογημένοις χρήσομαι.*

4 *Ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γενέσθαι πρῶτον Ἄραντά φασιν ἄνδρα αὐτόχθονα· καὶ πόλιν τε ᾤκισε περὶ τὸν βουνὸν τοῦτον, ὃς Ἀραντῖνος ἔτι καλεῖται καὶ ἐς ἡμᾶς, οὐ πολὺ ἑτέρου λόφου διεςηκώς, ἐφ' ȣ̃ Φλιασίοις ἥ τε ἀκρόπολις καὶ τῆς Ἥβης ἐςὶ τὸ ἱερόν. ἐνταῦθά τε δὴ πόλιν ᾤκισε, ϰ̀ ἀπ' αὐτȣ̃ τὸ ἀρχαῖον ἥ γῆ καὶ ἡ πόλις Ἀραντία ἐκλήθησαν. τούτῳ βασιλεύοντι*

3, 1. nonne τῇ? τίτανος P.

Ἀσωπὸς Κηλώσης εἶναι λεγόμενος καὶ Ποσειδῶνος ἐξεῦρε
τοῦ ποταμοῦ τὸ ὕδωρ, ὅντινα οἱ νῦν ἀπὸ τοῦ εὑρόντος καλοῦσιν
Ἀσωπόν. τὸ δὲ μνῆμα τοῦ Ἄραντός ἐστιν ἐν χωρίῳ Κελεαῖς,
ἔνθα δὴ καὶ Δυσαύλην ἄνδρα Ἐλευσίνιον τεθάφθαι λέγουσιν.
Ἄραντος δὲ υἱὸς Ἄορις καὶ θυγάτηρ ἐγένετο Ἀραιθυρέα. 5
τούτους φασὶ Φλιάσιοι θηρᾶσαί τε ἐμπείρους γενέσθαι καὶ τὰ
ἐς πόλεμον ἀνδρείους. προαποθανούσης δὲ Ἀραιθυρέας, Ἄορις
ἐς μνήμην τῆς ἀδελφῆς μετωνόμασεν Ἀραιθυρέαν τὴν χώραν·
καὶ ἐπὶ τῷδε Ὅμηρος τοὺς Ἀγαμέμνονος ὑπηκόους καταλέγων
τὸ ἔπος ἐποίησεν

Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν.

τάφους δὲ τῶν Ἄραντος παίδων οὐχ ἑτέρωθι ἡγοῦμαι τῆς χώρας,
ἐπὶ τῷ λόφῳ δὲ εἶναι τῷ Ἀραντίῳ· καί σφισιν ἐπίθημα στῆλαι
περιφερεῖς εἰσί, καὶ πρὸ τῆς τελετῆς ἣν τῇ Δήμητρι ἄγουσιν
Ἄραντα καὶ τοὺς παῖδας καλοῦσιν ἐπὶ τὰς σπονδάς, ἐς ταῦτα
βλέποντες τὰ μνήματα. Φλίαντα δέ, ὃς τρίτον τοῦτο ἐποίησεν 6
ὄνομα ἀφ' αὐτοῦ τῇ γῇ, Κείσου μὲν παῖδα εἶναι τοῦ Τημένου
κατὰ δὴ τὸν Ἀργείων λόγον οὐδὲ ἀρχὴν ἔγωγε προσίεμαι, Διο-
νύσου δὲ οἶδα καλούμενον καὶ τῶν πλευσάντων ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς
καὶ τοῦτον γενέσθαι λεγόμενον. ὁμολογεῖ δέ μοι καὶ τοῦ Ῥοδίου
ποιητοῦ τὰ ἔπη·

Φλίας αὖτ' ἐπὶ τοῖσιν Ἀραιθυρέηθεν ἵκανεν,
ἔνθ' ἀφνειὸς ἔναιε Διωνύσοιο ἕκητι,
πατρὸς ἑοῦ πηγῇσιν ἐφέστιος Ἀσωποῖο.

τοῦ δὲ Φλίαντος Ἀραιθυρέαν εἶναι μητέρα, ἀλλ' οὐ Χθονο-
φύλην, Χθονοφύλην δέ οἱ συνοικῆσαι, καὶ Ἀνδροδάμαν γε-
νέσθαι Φλίαντι ἐξ αὐτῆς. Ἡρακλειδῶν δὲ κατελθόντων Πελο- 13
πόννησος ἐταράχθη πᾶσα πλὴν Ἀρκάδων, ὡς πολλὰς μὲν τῶν
πόλεων συνοίκους ἐκ τοῦ Δωρικοῦ προσλαβεῖν, πλείονας δὲ ἔτι
γενέσθαι τὰς μεταβολὰς τοῖς οἰκήτορσι. τὰ δὲ κατὰ Φλιοῦντα
οὕτως ἔχει. Ῥηγνίδας ἐπ' αὐτὴν ὁ Φάλκου τοῦ Τημένου Δωριεὺς
ἔκ τε Ἄργους στρατεύει καὶ ἐκ τῆς Σικυωνίας. τῶν δὲ Φλια-

αι

v. 1. *Κοιλώσσης* Schneiderus. 3. *κελεαῖς* P. 5, 2. *θήρας* Stephanus Byz. v. *Ἀρασθυρέα*. 9. *ἐπίθημα* Claviger: codices *ἐπὶ δήμητρα*. 10. *ἣν τῇ* idem: codices *ἐν τῷ*. 6, 1. *τρίτος* MV. 2. *Κείσου* Palmerius: codices *κάσου*. 3. *ἀργεῖον* P. 11. *Χθονοφύλην* semel ponit P. 1, 4. *φλίαντα* P.

σίων τοῖς μὲν ἃ προεκαλεῖτο Ῥηγνίδας ἐφαίνετο ἀρεστά, μένοντας ἐπὶ τοῖς αὑτῶν βασιλέα Ῥηγνίδαν καὶ τοὺς σὺν ἐκείνῳ
2 Δωριεῖς ἐπὶ ἀναδασμῷ γῆς δέχεσθαι· Ἵππασος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διεκελεύοντο ἀμύνεσθαι μηδὲ πολλῶν ϗ ἀγαθῶν ἀμαχεὶ τοῖς Δωριεῦσιν ἀφίστασθαι. προσεμένου δὲ τοῦ δήμου τὴν ἐναντίαν ταύτῃ γνώμην, οὕτως Ἵππασος σὺν τοῖς θέλουσιν ἐς Σάμον φεύγει. Ἱππάσου δὲ τούτου τέταρτος ἦν ἀπόγονος Πυθαγόρας ὁ λεγόμενος γενέσθαι σοφός· Μνησάρχου γὰρ Πυθαγόρας ἦν τοῦ Εὔφρονος τοῦ Ἱππάσου. ταῦτα μὲν Φλιάσιοι λέγουσι περὶ αὐτῶν, ὁμολογοῦσι δέ σφισι τὰ πολλὰ ϗ Σικυώνιοι.

3 Προσέσται δὲ ἤδη ϗ τῶν ἐς ἐπίδειξιν ἡκόντων τὰ ἀξιολογώτατα. ἔστι γὰρ ἐν τῇ Φλιασίων ἀκροπόλει κυπαρίσσων ἄλσος καὶ ἱερὸν ἁγιώτατον ἐκ παλαιοῦ· τὴν δὲ θεὸν ἧς ἐστὶ τὸ ἱερὸν οἱ μὲν ἀρχαιότατοι Φλιασίων Γανυμήδαν, οἱ δὲ ὕστερον Ἥβην ὀνομάζουσιν· ἧς καὶ Ὅμηρος μνήμην ἐποιήσατο ἐν τῇ Μενελάου πρὸς Ἀλέξανδρον μονομαχίᾳ, φάμενος οἰνοχόον τῶν θεῶν εἶναι, καὶ αὖθις Ὀδυσσέως ἐς Ἅιδου καθόδῳ γυναῖκα Ἡρακλέους εἶπεν εἶναι. Ὠλῆνι δὲ ἐν Ἥρας ἐστὶν ὕμνῳ πεποιημένα τραφῆναι τὴν Ἥραν ὑπὸ Ὡρῶν, εἶναι δέ οἱ παῖδας Ἄρην τε
4 καὶ Ἥβην. παρὰ δὲ Φλιασίοις τῇ θεῷ ταύτῃ ϗ ἄλλαι τιμαὶ καὶ μέγιστον τὸ ἐς τοὺς ἱκέτας ἐστί· δεδώκασι γὰρ δὴ ἄδειαν ἐνταῦθα ἱκετεύουσι, λυθέντες δὲ οἱ δεσμῶται τὰς πέδας πρὸς τὰ ἐν τῷ ἄλσει δένδρα ἀνατιθέασιν. ἄγεται δὲ ϗ ἑορτή σφισιν ἐπέτειος, ἣν καλοῦσι κισσοτόμους. ἄγαλμα δὲ οὔτε ἐν ἀποῤῥήτῳ φυλάσσουσιν οὐδέν, οὔτε ἐστὶν ἐν φανερῷ δεικνύμενον· ἐφ᾽ ὅτῳ δὲ οὕτω νομίζουσιν, ἱερός ἐστιν αὐτοῖς λόγος, ἐπεὶ τῆς γε Ἥρας ἐστὶν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ ναὸς ἄγαλμα ἔχων Παρίου λί-
5 θου. ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλος περίβολός ἐστιν ἱερὸς Δήμητρος, ἐν δὲ αὐτῷ ναός τε καὶ ἄγαλμα Δήμητρος καὶ τῆς παιδός. τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος (ἔστι γὰρ ϗ Ἀρτέμιδος ἐνταῦθα χαλκοῦν ἄγαλμα) ὃ ἐφαίνετο ἀρχαῖον εἶναί μοι. κατιόντων δὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεώς ἐστιν Ἀσκληπιοῦ ναὸς ἐν δεξιᾷ, καὶ ἄγαλμα οὐκ ἔχον πω γένεια. ὑπὸ τοῦτον τὸν ναὸν θέατρον πεποίηται. τούτου δὲ οὐ πόῤῥω Δήμητρός ἐστιν ἱερὸν καὶ καθήμενα ἀγάλματα ἀρχαῖα.

2, 3. προσεμένου et 4. ταύτῃ Kuhnius: codices προεμένου et ταύτην. 4. οὗτος P. 3, 5. ἐπὶ P. 7. malim αὖθις ἐν Ὀδ. 5, 4. ὃ] οὐκ Facius.

Ἀνάκειται δὲ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς αἲξ χαλκῆ, τὰ πολλὰ ἐπί- 6
χρυσος· παρὰ δὲ Φλιασίοις τιμὰς ἐπὶ τῷδε εἴληφε. τὸ ἄστρον
ἣν ὀνομάζουσιν αἶγα, ἀνατέλλουσα τὰς ἀμπέλους λυμαίνεται
συνεχῶς. ἵνα δὲ ἄχαρι μηδὲν ἀπ' αὐτῆς γένηται, οἱ δὲ τὴν
ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς χαλκῆν αἶγα ἄλλοις τε τιμῶσι καὶ χρυσῷ τὸ
ἄγαλμα ἐπικοσμοῦντες. ἐνταῦθά ἐστι καὶ Ἀριστίου μνῆμα τοῦ Πρα-
τίνου. τούτῳ τῷ Ἀριστίᾳ σάτυροι καὶ Πρατίνᾳ τῷ πατρί εἰσι
πεποιημένοι πλὴν τῶν Αἰσχύλου δοκιμώτατα.

Ὄπισθεν δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν οἶκος ὀνομαζόμενος ὑπὸ Φλια- 7
σίων μαντικός. ἐς τοῦτον Ἀμφιάραος ἐλθὼν καὶ τὴν νύκτα ἐγκα-
τακοιμηθεὶς μαντεύεσθαι τότε πρῶτον, ὥς οἱ Φλιάσιοί φασιν,
ἤρξατο· τέως δὲ ἦν Ἀμφιάραος τῷ ἐκείνων λόγῳ ἰδιώτης τε
καὶ οὐ μάντις. καὶ τὸ οἴκημα ἀπὸ τούτου συγκέκλεισται τὸν πάντα
ἤδη χρόνον. οὐ πόῤῥω δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Ὀμφαλός, Πελο-
ποννήσου δὲ πάσης μέσον, εἰ δὴ τὰ ὄντα εἰρήκασιν. ἀπὸ δὲ
τοῦ Ὀμφαλοῦ προελθοῦσι Διονύσου σφίσιν ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον,
ἔστι δὲ καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ ἄλλο Ἴσιδος. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα
τοῦ Διονύσου δῆλον πᾶσιν, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος·
τὸ δὲ τῆς Ἴσιδος τοῖς ἱερεῦσι θεάσασθαι μόνον ἐστίν.

Λέγεται δὲ καὶ ὧδε ὑπὸ Φλιασίων λόγος, Ἡρακλέα, ὅτ' 8
ἐκ Λιβύης ἀνεσώθη κομίζων τὰ μῆλα τὰ Ἑσπερίδων καλού-
μενα, ἐς Φλιοῦντα ἐλθεῖν κατὰ δή τι ἴδιον, διαιτωμένου δὲ
ἐνταῦθα Οἰνέα ἐξ Αἰτωλίας ἀφικέσθαι παρ' αὐτόν· ἐγεγόνει δὲ
τῷ Ἡρακλεῖ πρότερον ἔτι κηδεστής. τότε δὲ ἀφιγμένος εἱστία
τὸν Ἡρακλέα, ἢ αὐτὸς εἱστιᾶτο ὑπὸ ἐκείνου. Κύαθον δ' οὖν
παῖδα οἰνοχόον Οἰνέως οὐκ ἀρεσθεὶς τῷ δοθέντι πώματι παίει
τῶν δακτύλων ἐνὶ ἐς τὴν κεφαλήν· ἀποθανόντος δὲ αὐτίκα
ὑπὸ τῆς πληγῆς Φλιασίοις ἐστὶν οἴκημα ἐς μνήμην. τοῦτο ᾠκο-
δόμηται μὲν παρὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀγάλματα δὲ λίθου
πεποιημένα ἔχει, κύλικα ὀρέγοντα Ἡρακλεῖ τὸν Κύαθον.

Τῆς δὲ πόλεως αἱ Κελεαὶ πέντε που σταδίους μάλιστα ἀπέ- 14
χουσι, καὶ τῇ Δήμητρι ἐνταῦθα δι' ἐνιαυτοῦ τετάρτου τὴν τε-
λετὴν καὶ οὐ κατὰ ἔτος ἄγουσιν. ἱεροφάντης δὲ οὐκ ἐς τὸν βίον
πάντα ἀποδέδεικται, κατὰ δὲ ἑκάστην τελετὴν ἄλλοτέ ἐστιν ἄλλος

6, 2. τῷδε Sylburgius: τῶνδε codices. 3. τὰς *V*: ceteri τούς.
7. πρατίνῳ *P*. 8, 1. ὅδε Claviger.

σφίσιν αἱρετός, λαμβάνων, ἣν ἐθέλῃ, καὶ γυναῖκα. καὶ ταῦτα
μὲν διάφορα τῶν Ἐλευσῖνι νομίζουσι, τὰ δὲ ἐς αὐτὴν τὴν τε-
λετὴν ἐκείνων ἐστὶν ἐς μίμησιν· ὁμολογοῦσι δὲ καὶ αὐτοὶ μιμεῖσθαι
2 Φλιάσιοι τὰ ἐν Ἐλευσῖνι δρώμενα. Δυσαύλην δέ φασιν ἀδελ-
φὸν Κελεοῦ παραγενόμενόν σφισιν ἐς τὴν χώραν καταστήσασθαι
τὴν τελετήν, ἐκβληθῆναι δὲ αὐτὸν ἐξ Ἐλευσῖνος ὑπὸ Ἴωνος,
ὅτε Ἴων Ἀθηναίοις ὁ Ξούθου πολέμαρχος τοῦ πρὸς Ἐλευσι-
νίους ᾑρέθη πολέμου. τοῦτο μὲν δὴ Φλιασίοις οὐκ ἔστιν ὅπως ὁμο-
λογήσω, κρατηθέντα μάχῃ τινὰ Ἐλευσινίων φυγάδα ἀπελα-
θέντα οἴχεσθαι, τοῦ πολέμου τε ἐπὶ συνθήκαις καταλυθέντος
πρὶν ἢ διαπολεμηθῆναι, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι αὐτοῦ καταμείναντος
3 Εὐμόλπου. δύναιτο δ' ἂν κατὰ ἄλλην τινὰ ἐνταῦθα ὁ Δυ-
σαύλης ἀφικέσθαι πρόφασιν, καὶ οὐχ ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν. οὐ μὴν
οὐδὲ Κελεῷ προσήκων (ἐμοὶ δοκεῖν) οὐδὲ ἄλλως ἦν ἐν τοῖς ἐπι-
φανέσιν Ἐλευσινίων· οὐ γὰρ ἄν ποτε Ὅμηρος παρῆκεν αὐτὸν
ἐν τοῖς ἔπεσιν. ἔστι γὰρ καὶ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐς Δήμητραν· ἐν
δὲ αὐτοῖς καταλέγων τοὺς διδαχθέντας ὑπὸ τῆς θεοῦ τὴν τε-
λετὴν Δυσαύλην οὐδένα οἶδεν Ἐλευσίνιον. ἔχει δὲ οὕτω τὰ ἔπη·

δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
Εὐμόλπου τε βίῃ Κελεῷ θ' ἡγήτορι λαῶν
δρησμοσύνην ἱερῶν καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν.

4 οὗτος δ' οὖν, ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ὁ Δυσαύλης κατεστήσατο ἐν-
ταῦθα τὴν τελετήν, καὶ οὗτος ἦν ὁ τῷ χωρίῳ τὸ ὄνομα παραθέμενος
Κελεάς. Δυσαύλου τέ ἐστιν ἐνταῦθα, ὡς εἴρηταί μοι, μνῆμα.
πρότερον δὲ ἄρα πεποίητο Ἀράντειος τάφος· ὕστερον γὰρ κατὰ
τὸν Φλιασίων λόγον καὶ οὐκ ἐπὶ τῆς Ἄραντος βασιλείας ἀφί-
κετο ὁ Δυσαύλης. Φλιάσιοι γὰρ Προμηθεῖ γενέσθαι τῷ Ἰαπετοῦ
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον φασὶν Ἄραντα, καὶ τρισὶν ἀνθρώπων
γενεαῖς Πελασγοῦ τε εἶναι πρεσβύτερον τοῦ Ἀρκάδος καὶ τῶν
λεγομένων Ἀθήνησιν αὐτοχθόνων. τοῦ δὲ Ἀνακτόρου καλου-
μένου πρὸς τῷ ὀρόφῳ Πέλοπος λέγουσιν ἅρμα ἀνακεῖσθαι. Φλια-
σίοις μὲν δὴ τοσαῦτα λόγου μάλιστα ἦν ἄξια.

15 Ἐκ Κορίνθου δ' εἰς Ἄργος ἐρχομένῳ Κλεωναὶ πόλις ἐστὶν
οὐ μεγάλη. παῖδα δὲ εἶναι Πέλοπος Κλεώνην λέγουσιν, οἱ δὲ

v. 2. νομίζουσι Camerarius: codices ὀνομάζουσι. 2, 6. nonne κρατηθέντων? 3, 1. δ' om P. 4, 8. πελασγὸν P.

τῷ παρὰ Σικυῶνα ῥέοντι Ἀσωπῷ θυγατέρα ἐπὶ ταῖς ἄλλαις
Κλεώνην γενέσθαι· τὸ δ' οὖν ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τούτων ἐτέθη
τῇ πόλει. ἐνταῦθά ἐστιν ἱερὸν Ἀθηνᾶς, τὸ δὲ ἄγαλμα Σκύλ-
λιδος τέχνη καὶ Διποίνου· μαθητὰς δὲ εἶναι Δαιδάλου σφᾶς,
οἱ δὲ καὶ γυναῖκα ἐκ Γόρτυνος ἐθέλουσι λαβεῖν Δαίδαλον, καὶ
τὸν Δίποινον καὶ Σκύλλιν ἐκ τῆς γυναικός οἱ ταύτης γενέσθαι.
ἐν Κλεωναῖς δὲ τοῦτό τ' ἐστι τὸ ἱερὸν καὶ μνῆμα Εὐρύτου καὶ Κτεά-
του· θεωροὺς γὰρ ἐξ Ἤλιδος ἐς τὸν ἀγῶνα ἰόντας τῶν Ἰσθμίων
αὐτοὺς ἐνταῦθα Ἡρακλῆς κατετόξευσεν, ἔγκλημα ποιούμενος
ὅτι οἱ πρὸς Αὐγείαν πολεμοῦντι ἀντετάχθησαν.
Ἐκ Κλεωνῶν δέ εἰσιν ἐς Ἄργος ὁδοὶ δύο, ἡ μὲν ἀνδρά- 2
σιν εὐζώνοις, καὶ ἔστιν ἐπίτομος, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου Τρητοῦ,
στενὴ μὲν καὶ αὐτὴ περιεχόντων ὀρῶν, ὀχήμασι δέ ἐστιν ὅμως
ἐπιτηδειοτέρα. ἐν τούτοις τοῖς ὄρεσι τὸ σπήλαιον ἔτι δείκνυται
τοῦ λέοντος, καὶ ἡ Νεμέα τὸ χωρίον ἀπέχει σταδίους πέντε που καὶ
δέκα. ἐν δὲ αὐτῇ Νεμείου τε Διός ναός ἐστι θέας ἄξιος, πλὴν
ὅσον κατεῤῥυήκει τε ὁ ὄροφος καὶ ἄγαλμα οὐδὲν ἔτι ἐλείπετο·
κυπαρίσσων τε ἄλσος ἐστὶ περὶ τὸν ναόν, καὶ τὸν Ὀφέλτην ἐν-
ταῦθα ὑπὸ τῆς τροφοῦ τεθέντα ἐς τὴν πόαν διαφθαρῆναι λέ-
γουσιν ὑπὸ τοῦ δράκοντος. θύουσι δὲ Ἀργεῖοι τῷ Διὶ καὶ ἐν τῇ 3
Νεμέᾳ, καὶ Νεμείου Διὸς ἱερέα αἱροῦνται, καὶ δὴ καὶ δρόμου προτι-
θέασιν ἀγῶνα ἀνδράσιν ὡπλισμένοις Νεμείων πανηγύρει τῶν
χειμερινῶν. ἐνταῦθα ἐστι μὲν Ὀφέλτου τάφος, περὶ δὲ αὐτὸν
θριγκὸς λίθων, καὶ ἐντὸς τοῦ περιβόλου βωμοί· ἔστι δὲ χῶμα
γῆς Λυκούργου μνῆμα τοῦ Ὀφέλτου πατρός. τὴν δὲ πηγὴν Ἀδρά-
στειαν ὀνομάζουσιν, εἴτε ἐπ' ἄλλῃ τινὶ αἰτίᾳ εἴτε καὶ ἀνευρόν-
τος αὐτὴν Ἀδράστου. τὸ δὲ ὄνομα λέγουσι τῇ χώρᾳ Νεμέαν δοῦ-
ναι θυγατέρα Ἀσωποῦ καὶ ταύτην, καὶ ὄρος Ἀπέσας ἐστὶν ὑπὲρ τὴν
Νεμέαν, ἔνθα Περσέα πρῶτον Διὶ θῦσαι λέγουσιν Ἀπεσαντίῳ.
Ἀνελθοῦσι δὲ ἐς τὸν Τρητὸν καὶ αὖθις τὴν ἐς Ἄργος ἰοῦ- 4
σίν ἐστι Μυκηνῶν ἐρείπια ἐν ἀριστερᾷ. καὶ ὅτι μὲν Περσεὺς ἐγέ-
νετο Μυκηνῶν οἰκιστής, ἴσασιν Ἕλληνες, ἐγὼ δὲ αἰτίαν τε
γράψω τοῦ οἰκισμοῦ, καὶ δι' ἥντινα πρόφασιν Ἀργεῖοι Μυκη-
ναίους ὕστερον ἀνέστησαν. ἐν γὰρ τῇ νῦν Ἀργολίδι ὀνομαζομένῃ
τὰ μὲν ἔτι παλαιότερα οὐ μνημονεύουσιν, Ἴναχον δὲ βασιλεύοντα

v. 5. ἐκ add Claviger. 7. τ' add Coraes. 2, 3. ὀχή-
ματι MV. 3, 5. θριγχὸς P. 4, 4. μυκηναίοις P.

τόν τε ποταμὸν ἀφ' αὐτοῦ λέγουσιν ὀνομάσαι καὶ θῦσαι τῇ

5 Ἥρᾳ. λέγεται δὲ ϗ ὧδε λόγος, Φορωνέα ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γενέσθαι πρῶτον, Ἴναχον δὲ οὐκ ἄνδρα ἀλλὰ τὸν ποταμὸν πατέρα εἶναι Φορωνεῖ· τοῦτον δὲ Ποσειδῶνι ϗ Ἥρᾳ δικάσαι περὶ τῆς χώρας, σὺν δὲ αὐτῷ Κηφισόν τε ϗ Ἀστερίωνα καὶ τὸν Ἴναχον ποταμόν· κρινάντων δὲ Ἥρας εἶναι τὴν γῆν, οὕτω σφίσιν ἀφανίσαι τὸ ὕδωρ Ποσειδῶνα. ϗ διὰ τοῦτο οὔτε Ἴναχος ὕδωρ οὔτε ἄλλος παρέχεται τῶν εἰρημένων ποταμῶν ὅτι μὴ ὕσαντος τοῦ θεοῦ· θέρους δὲ αὖά σφισιν ἐστι τὰ ῥεύματα, πλὴν τῶν ἐν Λέρνῃ. Φορωνεὺς δὲ ὁ Ἰνάχου τοὺς ἀνθρώπους συνήγαγε πρῶτον ἐς κοινόν, σποράδας τέως ϗ ἐφ' ἑαυτῶν ἑκάστοτε οἰκοῦντας· ϗ τὸ χωρίον ἐς ὃ πρῶτον ἠθροίσθησαν ἄστυ

16 ὠνομάσθη Φορωνικόν. Ἄργος δὲ Φορωνέως θυγατριδοῦς, βασιλεύσας μετὰ Φορωνέα, ὠνόμασεν ἀφ' αὑτοῦ τὴν χώραν. Ἄργου δὲ Πείρασος γίνεται ϗ Φόρβας, Φόρβαντος δὲ Τριόπας, Τριόπα δὲ Ἴασος ϗ Ἀγήνωρ. Ἰὼ μὲν οὖν Ἰάσου θυγάτηρ, εἴτε ὡς Ἡρόδοτος ἔγραψεν εἴτε καθ' ὃ λέγουσιν Ἕλληνες, ἐς Αἴγυπτον ἀφικνεῖται· Κρότωπος δὲ ὁ Ἀγήνορος ἔσχε μετὰ Ἴασον τὴν ἀρχήν. Κροτώπου δὲ Σθενέλας γίνεται. Δαναὸς δ' ἀπ' Αἰγύπτου πλεύσας ἐπὶ Γελάνορα τὸν Σθενέλα τοὺς ἀπογόνους τοὺς Ἀγήνορος βασιλείας ἔπαυσεν. τὰ δὲ ἀπὸ τούτου καὶ οἱ πάντες ὁμοίως ἴσασι, θυγατέρων τῶν Δαναοῦ τὸ ἐς τοὺς ἀνεψιοὺς τόλμημα, καὶ ὡς

2 ἀποθανόντος Δαναοῦ τὴν ἀρχὴν Λυγκεὺς ἔσχεν. οἱ δὲ Ἄβαντος τοῦ Λυγκέως παῖδες τὴν βασιλείαν ἐνείμαντο, ϗ Ἀκρίσιος μὲν αὐτοῦ κατέμεινεν ἐν τῷ Ἄργει, Προῖτος δὲ τὸ Ἡραῖον ϗ Μιδείαν ϗ Τίρυνθα ἔσχε ϗ ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας· σημεῖά τε τῆς ἐν Τίρυνθι οἰκήσεως Προίτου ϗ ἐς τόδε λείπεται. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀκρίσιος Περσέα αὐτόν τε περιεῖναι πυνθανόμενος ϗ ἔργα ἀποδείκνυσθαι, ἐς Λάρισαν ἀπεχώρησε τὴν ἐπὶ τῷ Πηνειῷ. Περσεὺς δέ (ἰδεῖν γὰρ πάντως ἤθελε τὸν γονέα τῆς μητρὸς ϗ λόγοις τε χρηστοῖς ϗ ἔργοις δεξιώσασθαι) ἔρχεται παρ' αὐτὸν ἐς τὴν Λάρισαν· ϗ ὁ μὲν οἷα ἡλικίᾳ τε ἀκμάζων καὶ τοῦ δίσκου χαίρων τῷ εὑρήματι ἐπεδείκνυτο ἐς ἅπαντας,

Ἀκρισίοις δὲ λανθάνει κατὰ δαίμονα ὑποπεσὼν τοῦ δίσκου τῇ
ὁρμῇ. καὶ Ἀκρισίῳ μὲν ἡ πρόῤῥησις τοῦ θεοῦ τέλος ἔσχεν, οὐδὲ 3
ἀπέτρεψέν οἱ τὸ χρεὼν τὰ ἐς τὴν παῖδα καὶ τὸν θυγατριδοῦν
παρευρήματα· Περσεὺς δὲ ὡς ἀνέστρεψεν ἐς Ἄργος (ᾐσχύνετο
γὰρ τοῦ φόνου τῇ φήμῃ) Μεγαπένθην τὸν Προίτου πείθει οἱ τὴν
ἀρχὴν ἀντιδοῦναι, παραλαβὼν δὲ αὐτὸς τὴν ἐκείνου Μυκήνας
κτίζει. τοῦ ξίφους γὰρ ἐνταῦθα ἐξέπεσεν ὁ μύκης αὐτῷ, καὶ τὸ
σημεῖον ἐς οἰκισμὸν ἐνόμιζε συμβῆναι πόλεως. ἤκουσα δὲ καὶ
ὡς διψῶντι ἐπῆλθεν ἀνελέσθαι οἱ μύκητα ἐκ τῆς γῆς, ῥυέν-
τος δὲ ὕδατος πιὼν καὶ ἡσθεὶς Μυκήνας ἔθετο τὸ ὄνομα τῷ
χωρίῳ. Ὅμηρος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ γυναικὸς Μυκήνης ἐν ἔπει 4
τῷδε ἐμνήσθη

Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἐϋστέφανός τε Μυκήνη.

ταύτην εἶναι θυγατέρα Ἰνάχου γυναῖκα δὲ Ἀρέστορος τὰ ἔπη λέγει ἃ δὴ Ἕλληνες καλοῦσιν Ἠοίας μεγάλας· ἀπὸ ταύτης οὖν γεγονέναι καὶ τὸ ὄνομα τῇ πόλει φασίν. ὃν δὲ προσποιοῦσιν Ἀκουσιλάῳ λόγον, Μυκηνέα υἱὸν εἶναι Σπάρτωνος, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως, οὐκ ἂν ἔγωγε ἀποδεξαίμην, διότι μηδὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι. Λακεδαιμονίοις γὰρ Σπάρτης μὲν γυναικὸς εἰκών ἐστιν ἐν Ἀμύκλαις, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως παῖδα θαυμάζοιεν ἂν καὶ ἀρχὴν ἀκούσαντες.

Μυκήνας δὲ Ἀργεῖοι καθεῖλον ὑπὸ ζηλοτυπίας. ἡσυχα- 5
ζόντων γὰρ τῶν Ἀργείων κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν τοῦ Μήδου, Μυ-
κηναῖοι πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λα-
κεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. τοῦτο ἤνεγκέ σφισιν ὄλεθρον τὸ
φιλοτίμημα παροξῦναν Ἀργείους. λείπεται δὲ ὅμως ἔτι καὶ ἄλλα
τοῦ περιβόλου καὶ ἡ πύλη· λέοντες δὲ ἐφεστήκασιν αὐτῇ· Κυκλώ-
πων δὲ καὶ ταῦτα ἔργα εἶναι λέγουσιν, οἳ Προίτῳ τὸ τεῖχος
ἐποίησαν ἐν Τίρυνθι. Μυκηνῶν δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις κρήνη 6
τέ ἐστι καλουμένη Περσεία, καὶ Ἀτρέως καὶ τῶν παίδων ὑπόγαια
οἰκοδομήματα, ἔνθα οἱ θησαυροί σφισι τῶν χρημάτων ἦσαν.
τάφος δὲ ἔστι μὲν Ἀτρέως, εἰσὶ δὲ καὶ ὅσους σὺν Ἀγαμέμνονι
ἐπανήκοντας ἐξ Ἰλίου δειπνίσας κατεφόνευσεν Αἴγισθος. τοῦ
μὲν δὴ Κασσάνδρας μνήματος ἀμφισβητοῦσι Λακεδαιμονίων
οἱ περὶ Ἀμύκλας οἰκοῦντες· ἕτερον δὲ ἐστιν Ἀγαμέμνονος, τὸ

3, 2. ἀπέστρεψέν P. 8. μύκη τὰ P. 4, 6. Ἀκουσιλάῳ Porsonus: codices ἀκοῦσαι.

δὲ Εὐρυμέδοντος τοῦ ἡνιόχου, ϗ Τελεδάμου τὸ αὐτὸ ϗ Πέλοπος
7 (τούτους γὰρ τεκεῖν διδύμους Κασσάνδραν φασί, νηπίους δὲ ἔτι ὄντας ἐπικατέσφαξε τοῖς γονεῦσιν Αἴγισθος), [ϗ Ἠλέκτρας]· Πυλάδῃ γὰρ συνῴκησεν Ὀρέστου δόντος. Ἑλλάνικος δὲ ϗ τάδε ἔγραψε, Μέδοντα καὶ Στρόφιον γενέσθαι Πυλάδῃ παῖδας ἐξ Ἠλέκτρας. Κλυταιμνήστρα δὲ ἐτάφη ϗ Αἴγισθος ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ τείχους, ἐντὸς δὲ ἀπηξιώθησαν, ἔνθα Ἀγαμέμνων τε αὐτὸς ἔκειτο ϗ οἱ σὺν ἐκείνῳ φονευθέντες.

17 Μυκηνῶν δὲ ἐν ἀριστερᾷ πέντε ἀπέχει ϗ δέκα στάδια τὸ Ἡραῖον. ῥεῖ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ὕδωρ Ἐλευθέριον καλούμενον· χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς καθάρσια αἱ περὶ τὸ ἱερὸν ϗ τῶν θυσιῶν ἐς τὰς ἀπορρήτους. αὐτὸ δὲ τὸ ἱερόν ἐστιν ἐν χθαμαλωτέρῳ τῆς Εὐβοίας. τὸ γὰρ δὴ ὄρος τοῦτο ὀνομάζουσιν Εὔβοιαν, λέγοντες Ἀστερίωνι γενέσθαι τῷ ποταμῷ θυγατέρας Εὔβοιαν ϗ
2 Πρόσυμναν ϗ Ἀκραίαν, εἶναι δὲ σφᾶς τροφοὺς τῆς Ἥρας· ϗ ἀπὸ μὲν Ἀκραίας τὸ ὄρος καλοῦσι τὸ ἀπαντικρὺ τοῦ Ἡραίου, ἀπὸ δὲ Εὐβοίας ὅσον περὶ τὸ ἱερόν, Πρόσυμναν δὲ τὴν ὑπὸ τὸ Ἡραῖον χώραν. ὁ δὲ Ἀστερίων οὗτος ῥέων ὑπὲρ τὸ Ἡραῖον ἐς φάραγγα ἐσπίπτων ἀφανίζεται. φύεται δὲ αὐτοῦ πόα πρὸς ταῖς ὄχθαις· Ἀστερίωνα ὀνομάζουσι καὶ τὴν πόαν· ταύτην τῇ Ἥρᾳ ϗ αὐτὴν φέρουσι ϗ ἀπὸ τῶν φύλλων αὐτῆς στεφάνους
3 πλέκουσιν. ἀρχιτέκτονα μὲν δὴ γενέσθαι τοῦ ναοῦ λέγουσιν Εὐπόλεμον Ἀργεῖον· ὁπόσα δὲ ὑπὲρ τοὺς κίονάς ἐστιν εἰργασμένα, τὰ μὲν ἐς τὴν Διὸς γένεσιν ϗ θεῶν ϗ Γιγάντων μάχην ἔχει, τὰ δὲ ἐς τὸν πρὸς Τροίαν πόλεμον ϗ Ἰλίου τὴν ἅλωσιν. ἀνδριάντες τε ἑστήκασι πρὸ τῆς ἐσόδου, ϗ γυναικῶν αἳ γεγόνασιν ἱέρειαι τῆς Ἥρας, ϗ ἡρώων ἄλλων τε ϗ Ὀρέστου· τὸν γὰρ ἐπίγραμμα ἔχοντα ὡς εἴη βασιλεὺς Αὔγουστος, Ὀρέστην εἶναι λέγουσιν. ἐν δὲ τῷ προνάῳ τῇ μὲν Χάριτες ἀγάλματά ἐστιν ἀρχαῖα, ἐν δεξιᾷ δὲ κλίνη τῆς Ἥρας, ϗ ἀνάθημα ἀσπὶς ἣν
4 Μενέλαός ποτε ἀφείλετο Εὔφορβον ἐν Ἰλίῳ. τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἥρας ἐπὶ θρόνου κάθηται μεγέθει μέγα, χρυσοῦ μὲν καὶ ἐλέφαντος, Πολυκλείτου δὲ ἔργον· ἔπεστι δέ οἱ στέφανος Χάριτας ἔχων ϗ Ὥρας ἐπειργασμένας, καὶ τῶν χειρῶν τῇ μὲν καρπὸν φέρει ῥοιᾶς, τῇ δὲ σκῆπτρον. τὰ μὲν οὖν ἐς τὴν ῥοιὰν (ἀπορ-

7, 2. καὶ Ἠλέκτρας om MPV. 1, 4. ἐστᾶσιν ἀπορρήτως MPV, ἐστιν ἃς ἀπορρήτους Schneiderus. 2, 7. αὐτῆς] f. αὐτῇ.

ῥητότερος γάρ ἐστιν ὁ λόγος) ἀφείσθω μοι· κόκκυγα δὲ ἐπὶ τῷ σκήπτρῳ καθῆσθαί φασι, λέγοντες τὸν Δία, ὅτε ἤρα παρθένου τῆς Ἥρας, ἐς τοῦτον τὸν ὄρνιθα ἀλλαγῆναι, τὴν δὲ ἅτε παίγνιον θηρᾶσαι. τοῦτον τὸν λόγον, καὶ ὅσα ἐοικότα εἴρηται περὶ θεῶν, οὐκ ἀποδεχόμενος γράφω, γράφω δὲ οὐδὲν ἧσσον. λέγεται 5 δὲ παρεστηκέναι τῇ Ἥρᾳ τέχνη Ναυκύδους ἄγαλμα Ἥβης, ἐλέφαντος καὶ τοῦτο καὶ χρυσοῦ. παρὰ δὲ αὐτήν ἐστιν ἐπὶ κίονος ἄγαλμα Ἥρας ἀρχαῖον. τὸ δὲ ἀρχαιότατον πεποίηται μὲν ἐξ ἀχράδος, ἀνετέθη δὲ ἐς Τίρυνθα ὑπὸ Πειράσου τοῦ Ἄργου, Τίρυνθα δὲ ἀνελόντες Ἀργεῖοι κομίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον· ὃ δὴ καὶ αὐτὸς εἶδον, καθήμενον ἄγαλμα οὐ μέγα. ἀναθήματα δὲ 6 τὰ ἄξια λόγου, βωμὸς ἔχων ἐπειργασμένον τὸν λεγόμενον Ἥβης καὶ Ἡρακλέους γάμον· οὗτος μὲν ἀργύρου, χρυσοῦ δὲ καὶ λίθων λαμπόντων Ἀδριανὸς βασιλεὺς ταὼν ἀνέθηκεν· ἀνέθηκε δέ, ὅτι τὴν ὄρνιθα ἱερὰν τῆς Ἥρας νομίζουσι. κεῖται δὲ καὶ στέφανος χρυσοῦς καὶ πέπλος πορφύρας, Νέρωνος ταῦτα ἀναθήματα.

Ἔστι δὲ ὑπὲρ τὸν ναὸν τοῦτον τοῦ προτέρου ναοῦ θεμέλιά τε 7 καὶ εἰ δή τι ἄλλο ὑπελίπετο ἡ φλόξ. κατεκαύθη δὲ τὴν ἱέρειαν τῆς Ἥρας Χρυσηΐδα ὕπνου καταλαβόντος, ὅτε ὁ λύχνος πρὸ τῶν στεφανωμάτων ἥπτετο. καὶ Χρυσηῒς μὲν ἀπελθοῦσα ἐς Τεγέαν τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Ἀλέαν ἱκέτευεν· Ἀργεῖοι δὲ καίπερ κακοῦ τηλικούτου παρόντος σφίσι τὴν εἰκόνα οὐ καθεῖλον τῆς Χρυσηΐδος, ἀνάκειται δὲ καὶ ἐς τόδε τοῦ ναοῦ τοῦ κατακαυθέντος ἔμπροσθεν.

Ἐκ Μυκηνῶν δὲ ἐς Ἄργος ἐρχομένοις ἐν ἀριστερᾷ Περ- 18 σέως παρὰ τὴν ὁδόν ἐστιν ἡρῷον. ἔχει μὲν δὴ καὶ ἐνταῦθα τιμὰς παρὰ τῶν προσχωρίων, μεγίστας δὲ ἔν τε Σερίφῳ, καὶ παρ' Ἀθηναίοις Περσέως τέμενος καὶ Δίκτυος καὶ Κλυμένης βωμὸς σωτήρων καλουμένων Περσέως. ἐν δὲ τῇ Ἀργείᾳ προελθοῦσιν ὀλίγον ἀπὸ τοῦ ἡρῴου τούτου Θυέστου τάφος ἐστὶν ἐν δεξιᾷ· λίθου δὲ ἔπεστιν αὐτῷ κριός, ὅτι τὴν ἄρνα ὁ Θυέστης ἔσχε τὴν χρυσῆν, μοιχεύσας τοῦ ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. Ἀτρέα δὲ οὐκ ἐπέσχεν ὁ λογισμὸς μετρῆσαι τὴν ἴσην, ἀλλὰ τῶν Θυέστου παίδων σφαγὰς καὶ τὰ ᾀδόμενα δεῖπνα ἐξειργάσατο. ὕστερον δὲ οὐκ ἔχω 2

5, 1. ἧσσον ὡς λέγεται. παρέστηκε δὲ τῇ Claviger. 6, 3. λίθου P. 4. ἀνέθηκεν om MPV. 7, 2. ὑπελίπετο Palatinus: ceteri ὑπελείπετο. 4. ἐς ἔγεσαν P, ἐσένεσαν M, ἐσύνεσαν V. 7. τοῦ κατ.] codices τούτου κατ.

σαφὲς εἰπεῖν πότερον ἀδικίας ἦρξεν Αἴγισθος ἢ προϋπῆρξεν Ἀγαμέμνονι φόνος Ταντάλου τοῦ Θυέστου· συνοικεῖν δέ φασιν αὐτὸν Κλυταιμνήστρᾳ παρθένῳ παρὰ Τυνδάρεω λαβόντα. ἐγὼ δὲ καταγνῶναι μὲν οὐκ ἐθέλω φύσει σφᾶς γενέσθαι κακούς· εἰ δὲ ἐπὶ τοσοῦτο αὐτοῖς τὸ μίασμα τὸ Πέλοπος καὶ ὁ Μυρτίλου προστρόπαιος ἠκολούθησε, τούτοις ἦν ἄρα ὁμολογοῦντα, ἡνίκα ἡ Πυθία Γλαύκῳ τῷ Ἐπικύδους Σπαρτιάτῃ, βουλεύσαντι ἐπίορκα ὀμόσαι, καὶ τοῦδε εἶπεν ἐς τοὺς ἀπογόνους κατιέναι τὴν δίκην.

3 Ἀπὸ δὲ τῶν κριῶν (οὕτω γὰρ τοῦ Θυέστου τὸ μνῆμα ὀνομάζουσι) προελθοῦσιν ὀλίγον ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ χωρίον Μυσία καὶ Δήμητρος Μυσίας ἱερόν, ἀπὸ ἀνδρὸς Μυσίου τὸ ὄνομα, γενομένου καὶ τούτου, καθάπερ λέγουσιν Ἀργεῖοι, ξένου τῇ Δήμητρι. τούτῳ μὲν οὖν οὐκ ἔπεστιν ὄροφος· ἐν δὲ αὐτῷ ναός ἐστιν ἄλλος ὀπτῆς πλίνθου, ξόανα δὲ Κόρης καὶ Πλούτωνος καὶ Δήμητρός ἐστι. προελθοῦσι δὲ ποταμός ἐστιν Ἴναχος, καὶ διαβᾶσιν Ἡλίου βωμός. ἐντεῦθεν ἐπὶ πύλην ἥξεις καλουμένην ἀπὸ τοῦ πλησίον ἱεροῦ· τὸ δὲ ἱερόν ἐστιν Εἰλειθυίας.

4 Μόνους δὲ Ἑλλήνων οἶδα Ἀργείους εἰς τρεῖς βασιλείας νεμηθέντας. ἐπὶ γὰρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀναξαγόρου τοῦ Ἄργου τοῦ Μεγαπένθους μανία ταῖς γυναιξὶν ἐνέπεσεν, ἐκφοιτῶσαι δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐπλανῶντο ἀνὰ τὴν χώραν, ἐς ὃ Μελάμπους ὁ Ἀμυθάονος ἔπαυσε σφᾶς τῆς νόσου, ἐφ᾽ ᾧ τε αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς Βίας Ἀναξαγόρᾳ τὸ ἴσον ἕξουσιν. ἀπὸ μὲν δὴ Βίαντος βασιλεύουσι πέντε ἄνδρες ἐπὶ γενεὰς τέσσαρας ἐς Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως, ὄντες Νηλεῖδαι τὰ πρὸς μητρός, ἀπὸ δὲ Μελάμποδος γενεαί τε ἓξ καὶ ἄνδρες ἴσοι μέχρις Ἀμφιλόχου τοῦ
5 Ἀμφιαράου· τὸ δὲ ἐγχώριον γένος οἱ Ἀναξαγορίδαι βασιλεύουσι πλέον. Ἶφις μὲν γὰρ ὁ Ἀλέκτορος τοῦ Ἀναξαγόρου Σθενέλῳ τῷ Καπανέως ἀδελφοῦ παιδὶ ἀπέλιπε τὴν ἀρχήν· Ἀμφιλόχου δὲ μετὰ ἅλωσιν Ἰλίου μετοικήσαντος ἐς τοὺς νῦν Ἀμφιλόχους, Κυανίππου δ᾽ ἄπαιδος τελευτήσαντος, οὕτω Κυλαράβης ὁ Σθενέλου μόνος τὴν βασιλείαν ἔσχεν. οὐ μέντοι παῖδας κατέλιπεν οὐδ᾽ οὗτος, ἀλλὰ Ὀρέστης ὁ Ἀγαμέμνονος τὸ Ἄργος κατέσχε παροικῶν τε ἐγγὺς αὐτῷ καὶ ἄνευ τῆς πατρῴας ἀρχῆς

v. 4. φύσει] σφίσι P. 4, 1. βασιλέας P. 2. νεμηθέντας Porsonus: codices νικηθέντας. 5, 5. δ᾽ codicibus deest.

'''προσπεποιημένος μὲν Ἀρκάδων τοὺς πολλούς, παρειληφὼς δὲ καὶ
τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιλείαν, συμμαχικοῦ δὲ ἐκ Φωκέων ἀεί ποτε ἐπ'
ὠφελείᾳ ἑτοίμου παρόντος. Λακεδαιμονίων δὲ ἐβασίλευσεν Ὀρέ- 6
στης Λακεδαιμονίων ἐφέντων αὐτῷ· τοὺς γὰρ Τυνδάρεω θυγατριδοῦς
τὴν ἀρχὴν ἔχειν ἠξίουν πρὸ Νικοστράτου καὶ Μεγαπένθους Μενελάῳ
γεγενημένων ἐκ δούλης. Ὀρέστου δὲ ἀποθανόντος ἔσχε Τισαμενὸς
τὴν ἀρχὴν Ἑρμιόνης τῆς Μενελάου καὶ Ὀρέστου παῖς. τὸν δὲ Ὀρέστου
νόθον Πενθίλον Κιναίθων ἔγραψεν ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἠριγόνην τὴν
Αἰγίσθου τεκεῖν. ἐπὶ δὲ τοῦ Τισαμενοῦ τούτου κατίασιν ἐς Πελο- 7
πόννησον Ἡρακλεῖδαι, Τήμενος μὲν καὶ Κρεσφόντης Ἀριστο-
μάχου, τοῦ τρίτου δὲ Ἀριστοδήμου προτεθνεῶτος εἵποντο οἱ παῖ-
δες. Ἄργους μὲν δὴ καὶ τῆς ἐν Ἄργει βασιλείας ὀρθότατα
(ἐμοὶ δοκεῖν) ἠμφεσβήτουν, ὅτι ἦν Πελοπίδης ὁ Τισαμενός, οἱ
δὲ Ἡρακλεῖδαι τὸ ἀνέκαθέν εἰσι Περσεῖδαι. Τυνδάρεω δὲ αὐ-
τὸν ἐκπεσόντα ἀπέφαινον ὑπὸ Ἱπποκόωντος· Ἡρακλέα δὲ ἔφα-
σαν ἀποκτείναντα Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας παρακαταθέσθαι
Τυνδάρεῳ τὴν χώραν. τοιαῦτα δὲ καὶ περὶ τῆς Μεσσηνίας
ἕτερα ἔλεγον, παρακαταθήκην Νέστορι δοθῆναι καὶ ταύτην ὑπὸ
Ἡρακλέους ἑλόντος Πύλον, ἐκβάλλουσιν οὖν ἐκ μὲν Λακεδαί- 8
μονος καὶ Ἄργους Τισαμενόν, ἐκ δὲ τῆς Μεσσηνίας τοὺς Νέστο-
ρος ἀπογόνους, Ἀλκμαίωνα Σίλλου τοῦ Θρασυμήδους καὶ Πεισί-
στρατον τὸν Πεισιστράτου καὶ τοὺς Παίονος τοῦ Ἀντιλόχου παῖ-
δας, σὺν δὲ αὐτοῖς Μέλανθον τὸν Ἀνδροπόμπου τοῦ Βώρου τοῦ
Πενθίλου τοῦ Περικλυμένου. Τισαμενὸς μὲν οὖν ἦλθε σὺν τῇ
στρατιᾷ καὶ οἱ παῖδες ἐς τὴν νῦν Ἀχαΐαν· οἱ δὲ Νηλεῖδαι πλὴν 9
Πεισιστράτου (τοῦτον '''γὰρ οὐκ οἶδα παρ' οὕστινας ἀπεχώρησεν) ἐς
Ἀθήνας ἀφίκοντο οἱ λοιποί, καὶ τὸ Παιονιδῶν γένος καὶ Ἀλκ-
μαιωνιδῶν ἀπὸ τούτων ὠνομάσθησαν. Μέλανθος δὲ καὶ τὴν βα-
σιλείαν ἔσχεν, ἀφελόμενος Θυμοίτην τὸν Ὀξύντου· Θυμοίτης
γὰρ Θησειδῶν ἔσχατος ἐβασίλευσεν Ἀθηναίων. τὰ μὲν οὖν Κρε-
σφόντου καὶ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων οὐκ ἤπειγεν ὁ λόγος με
ἐνταῦθα δηλῶσαι· Τήμενος δὲ ἐκ μὲν τοῦ φανεροῦ Δηϊφόντῃ 19
τῷ Ἀντιμάχου τοῦ Θρασυάνορος τοῦ Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους

6, 1. ἀπωλείᾳ MPV. 3. ἔχειν οὐκ ἠξίουν MP. 6. ἐν om P.
7, 2. τισαμενὸς P. 7. Ἱπποκόωντος — 8. ἀποκτείναντα om P.
9, 3. Ἀλκμαιωνιδῶν Sylburgius: libri ἀλκμαιονιδῶν. 1, 1. δηϊ-
φῶντι P. 2. τῷ Siebelis: codices τοῖ.

στρατηγῷ πρὸς τὰς μάχας ἐχρήσατο ἀντὶ τῶν υἱῶν καὶ σύμβουλον ἐς πάντα εἶχεν, ἅτε αὐτόν τε ἐκεῖνον πεποιημένος πρότερον ἔτι γαμβρὸν καὶ τῶν παίδων ἀρεσκόμενος τῇ Ὑρνηθοῖ μάλιστα, ὑπωπτεύετο δὲ ἤδη καὶ τὴν βασιλείαν ἐς ἐκείνην καὶ Δηϊφόντην τρέπειν. ἐπεβουλεύθη δὲ τούτων εἵνεκα ὑπὸ τῶν υἱῶν· ἐκείνων δὲ αὐτῷ Κεῖσος πρεσβύτατος ὢν ἔσχε τὴν ἀρ-
2 χήν. Ἀργεῖοι δέ, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου, τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προήγαγον, ὡς Μήδωνι τῷ Κείσου καὶ τοῖς ἀπογόνοις τὸ ὄνομα λειφθῆναι τῆς βασιλείας μόνον. Μέλταν δὲ τὸν Λακήδου τὸν ἀπόγονον Μήδωνος τὸ παράπαν ἔπαυσεν ἀρχῆς καταγνοὺς ὁ δῆμος.

3 Ἀργείοις δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει τὸ ἐπιφανέστατόν ἐστιν Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυκίου. τὸ μὲν οὖν ἄγαλμα τὸ ἐφ' ἡμῶν Ἀττάλου ποίημα ἦν Ἀθηναίου, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς Δαναοῦ καὶ ὁ ναὸς καὶ τὸ ξόανον ἀνάθημα ἦν· ξόανα γὰρ δὴ τότε εἶναι πείθομαι πάντα, καὶ μάλιστα τὰ Αἰγύπτια. Δαναὸς δὲ ἱδρύσατο Λύκιον Ἀπόλλωνα ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. παραγενόμενος ἐς τὸ Ἄργος ἠμφεσβήτει πρὸς Γελάνορα τὸν Σθενέλα περὶ τῆς ἀρχῆς. ῥηθέντων δὲ ἐπὶ τοῦ δήμου παρ' ἀμφοτέρων πολλῶν τε καὶ ἐπαγωγῶν, καὶ οὐχ ἧσσον δίκαια λέγειν τοῦ Γελάνορος δόξαντος, ὁ μὲν δῆ-
4 μος ὑπερέθετο (φασίν) ἐς τὴν ἐπιοῦσαν κρίνειν, ἀρχομένης δὲ ἡμέρας ἐς βοῶν ἀγέλην νεμομένην πρὸ τοῦ τείχους ἐσπίπτει λύκος, προσπεσὼν δ' ἐμάχετο πρὸς ταῦρον ἡγεμόνα τῶν βοῶν. παρίσταται δὴ τοῖς Ἀργείοις τῷ μὲν Γελάνορα, Δαναὸν δὲ εἰκάσαι τῷ λύκῳ, ὅτι οὔτε τὸ θηρίον τοῦτό ἐστιν ἀνθρώποις σύντροφον οὔτε Δαναός σφισιν ἐς ἐκεῖνο τοῦ χρόνου. ἐπεὶ δὲ τὸν ταῦρον κατειργάσατο ὁ λύκος, διὰ τοῦτο ὁ Δαναὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. οὕτω δὴ νομίζων Ἀπόλλωνα ἐπὶ τὴν ἀγέλην ἐπαγαγεῖν τῶν βοῶν τὸν λύκον, ἱδρύσατο Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυκίου.
5 ἐνταῦθα ἀνάκειται μὲν θρόνος Δαναοῦ, κεῖται δὲ εἰκὼν Βίτωνος, ἀνὴρ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρων ταῦρον· ὡς δὲ Λυκέας ἐποίησεν, ἐς Νεμέαν Ἀργείων ἀγόντων θυσίαν τῷ Διὶ ὁ Βίτων

v. 5. τρέπειν V: ceteri τρέπων. 2, 3. προήγαγον Kuhnius: codices προσήγαγον. Μήδωνι τῷ Musgravius: codices μηδενὶ τῶν κρίσου P. 4. λακηδούδεα MV. 3, 2. ἀτάλου P. 9. λεγάνορος P. 4, 4. δὴ] δὲ P. 6. ἐπ' P.

ὑπὸ ῥώμης τε ϗ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκεν. ἑξῆς δὲ τῆς
εἰκόνος ταύτης πῦρ καίουσιν, ὀνομάζοντες Φορωνέως εἶναι· οὐ
γάρ τι ὁμολογοῦσι δοῦναι πῦρ Προμηθέα ἀνθρώποις, ἀλλὰ ἐς
Φορωνέα τοῦ πυρὸς μετάγειν ἐθέλουσι τὴν εὕρεσιν. τὰ δὲ ξόανα 6
Ἀφροδίτης ϗ Ἑρμοῦ, τὸ μὲν Ἐπειοῦ λέγουσιν ἔργον εἶναι, τὸ
δὲ Ὑπερμνήστρας ἀνάθημα. ταύτην γὰρ τῶν θυγατέρων μόνην
τὸ πρόσταγμα ὑπεριδοῦσαν ὑπήγαγεν ὁ Δαναὸς εἰς δικαστήριον,
τοῦ τε Λυγκέως οὐκ ἀκίνδυνον αὑτῷ τὴν σωτηρίαν ἡγούμενος,
ϗ ὅτι τοῦ τολμήματος οὐ μετασχοῦσα ταῖς ἀδελφαῖς ϗ τῷ βου-
λεύσαντι τὸ ὄνειδος ηὔξησε. κριθεῖσα δὲ ἐν τοῖς Ἀργείοις
ἀποφεύγει τε ϗ Ἀφροδίτην ἐπὶ τῷδε ἀνέθηκε νικηφόρον. τοῦ 7
ναοῦ δέ ἐστιν ἐντὸς Λάδας ποδῶν ὠκύτητι ὑπερβαλλόμενος τοὺς
ἐφ' αὑτοῦ, ϗ Ἑρμῆς ἐς λύρας ποίησιν χελώνην ἠρηκώς. ἔστι δὲ
ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ βόθρος, πεποιημένα ἐν τύπῳ ταύρου μάχην
ἔχων ϗ λύκου, σὺν δὲ αὐτοῖς παρθένον ἀφιεῖσαν πέτραν ἐπὶ
τὸν ταῦρον· Ἄρτεμιν δὲ εἶναι νομίζουσι τὴν παρθένον. Δα-
ναὸς δὲ ταῦτά τε ἀνέθηκε ϗ πλησίον κίονας ϗ Διὸς ϗ Ἀρ-
τέμιδος ξόανον.

Τάφοι δέ εἰσιν, ὁ μὲν Λίνου τοῦ Ἀπόλλωνος ϗ Ψαμά- 8
θης τῆς Κροτώπου, τὸν δὲ λέγουσιν εἶναι Λίνου τοῦ ποιήσαν-
τος τὰ ἔπη. τὰ μὲν οὖν ἐς τοῦτον οἰκειότερα ὄντα ἑτέρῳ λόγῳ
παρίημι τῷδε, τὰ δὲ ἐς τὸν Ψαμάθης ἡ Μεγαρική μοι συγ-
γραφὴ προεδήλωσεν. ἐπὶ τούτοις ἐστὶν Ἀπόλλων Ἀγυιεὺς ϗ
βωμὸς ὑετίου Διός, ἔνθα οἱ συσπεύδοντες Πολυνείκει τὴν ἐς
Θήβας κάθοδον ἀποθανεῖσθαι συνώμοσαν, ἢν μὴ τὰς Θήβας
γένηταί σφισιν ἑλεῖν. ἐς δὲ τοῦ Προμηθέως τὸ μνῆμα ἧσσόν
μοι δοκοῦσιν Ὀπουντίων εἰκότα λέγειν, λέγουσι δὲ ὅμως.

Παρέντι δὲ Κρεύγα τε εἰκόνα, ἀνδρὸς πύκτου, ϗ τρόπαιον 20
ἐπὶ Κορινθίοις ἀνασταθέν, ἄγαλμά ἐστι καθήμενον Διὸς μει-
λιχίου, λίθου λευκοῦ, Πολυκλείτου δὲ ἔργον. ποιηθῆναι δὲ ἐπυν-
θανόμην αὐτὸ ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν
πρὸς Ἀργείους ἀρξαμένοις οὐδεμία ἦν ἔτι ἀπαλλαγή, πρὶν ἢ
Φίλιππος σφᾶς ἠνάγκασεν ὁ Ἀμύντου μένειν ἐπὶ τοῖς καθε-

7, 3. ἠρηκὼς Amasaeus, εὑρηκὼς Heringa. 4. βάθρον Amasaeus. 7. καὶ διὸς V: ceteri ἐς διὸς. 8, 6. συσπεύδοντες Kuhnius: codices συσπένδοντες. 1, 1. παρέντι δὲ Kuhnius: codices παρεντίδα. κρεύγατι P, κρεύγαντι ceteri: correxi ego. καὶ om codices. 2. μειλίχου P.

στηκόσιν ἐξ ἀρχῆς ὅροις τῆς χώρας. τὸν δὲ ἔμπροσθεν χρόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι μηδὲν ἔξω Πελοποννήσου περιεργαζόμενοι τῆς Ἀργείας ἀεί τι ἀπετέμνοντο, ἢ οἱ Ἀργεῖοι τετραμμένων πρὸς πόλεμον ἐκείνων '''ὑπερόριον ἐν τῷ τοιούτῳ ϗ αὐτοί σφισιν ἐνέ-
2 κειντο. προηγμένου δὲ ἀμφοτέροις ἐς ἄκρον τοῦ μίσους ἔδοξεν Ἀργείοις λογάδας τρέφειν χιλίους· ἡγεμὼν δὲ ἐτέτακτο ἐπ' αὐτοῖς Βρύας Ἀργεῖος, ὃς ἄλλα τε ἐς ἄνδρας ὕβρισε τοῦ δήμου, ϗ παρθένον κομιζομένην παρὰ τὸν νυμφίον ᾔσχυνεν ἀφελόμενος τοὺς ἄγοντας. ἐπιλαβούσης δὲ τῆς νυκτὸς τυφλοῖ τὸν Βρύαντα ἡ παῖς, φυλάξασα ὑπνωμένον· φωραθεῖσα δέ, ὡς ἐπέσχεν ἡμέρα, κατέφυγεν ἱκέτις ἐς τὸν δῆμον. οὐ προεμένων δὲ αὐτὴν τιμωρήσασθαι τοῖς χιλίοις, ϗ ἀπὸ τούτου προαχθέντων ἐς μάχην ἀμφοτέρων, κρατοῦσιν οἱ τοῦ δήμου, κρατήσαντες δὲ οὐδένα ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τῶν ἐναντίων ἔλιπον. ὕστερον δὲ ἄλλα τε ἐπηγάγοντο καθάρσια ὡς ἐπὶ αἵματι ἐμφυλίῳ, ϗ ἄγαλμα ἀνέθηκαν μειλιχίου Διός.

5 Πλησίον δέ εἰσιν ἐπειργασμένοι λίθῳ Κλέοβις ϗ Βίτων, αὐτοί τε ἕλκοντες τὴν ἅμαξαν, ϗ ἐπ' αὐτῇ ἄγοντες τὴν μητέρα ἐς τὸ Ἡραῖον. τούτων δὲ ἀπαντικρὺ Νεμείου Διός ἐστιν ἱερόν, ἄγαλμα ὀρθὸν χαλκοῦν, τέχνη Λυσίππου. μετὰ δὲ αὐτὸ προελθοῦσιν ἐν δεξιᾷ Φορωνέως τάφος ἐστίν· ἐναγίζουσι δὲ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι τῷ Φορωνεῖ. πέραν δὲ τοῦ Νεμείου Διὸς Τύχης ἐστὶν ἐκ παλαιοτάτου ναός, εἰ δὴ Παλαμήδης τοὺς κύβους εὑρὼν
4 ἀνέθηκεν ἐς τοῦτον τὸν ναόν. τὸ δὲ μνῆμα τὸ πλησίον Χορείας μαινάδος ὀνομάζουσι, Διονύσῳ λέγοντες ϗ ἄλλας γυναῖκας ϗ ταύτην ἐς Ἄργος συστρατεύσασθαι, Περσέα δέ, ὡς ἐκράτει τῆς μάχης, φονεῦσαι τῶν γυναικῶν τὰς πολλάς· τὰς μὲν οὖν λοιπὰς θάπτουσιν ἐν κοινῷ, ταύτῃ δέ (ἀξιώματι γὰρ δὴ προεῖχεν) ἰδίᾳ τὸ μνῆμα ἐποίησαν. ἀπωτέρω δὲ ὀλίγον Ὡρῶν
5 ἱερόν ἐστιν. ἐπανιόντι δὲ ἐκεῖθεν ἀνδριάντες ἑστήκασι Πολυνείκους τοῦ Οἰδίποδος καὶ ὅσοι σὺν ἐκείνῳ τῶν ἐν τέλει πρὸς τὸ τεῖχος μαχόμενοι τὸ Θηβαίων ἐτελεύτησαν. τούτους τοὺς ἄνδρας '''ἐς μόνων ἑπτὰ ἀριθμὸν κατήγαγεν Αἰσχύλος πλειόνων ἔκ τε

v. 3. ἀπετέμοντο P. 2, 1. προηγμένου Lobeckius: codices προηγουμένου. 10. οὐδένα ὑπὸ Claviger: codices οὐδὲν ἀπό. Ἔλειπον MPV. 3, 4. ὀρθοῦν P. 7. εἰ Lobeckius: codices οἱ. τοὺς add V. 5, 1. ἐπανιόντες P.

Ἄργους ἡγεμόνων ϗ Μεσσήνης καὶ τινῶν ϗ Ἀρκάδων στρα-
τευσαμένων. τούτων δὲ τῶν ἑπτά (ἐπηκολουθήκασι γὰρ ϗ Ἀρ-
γεῖοι τῇ Αἰσχύλου ποιήσει) πλησίον κεῖνται ϗ οἱ τὰς Θήβας
ἑλόντες, Αἰγιαλεὺς Ἀδράστου, ϗ Πρόμαχος ὁ Παρθενοπαίου
τοῦ Ταλαοῦ, ϗ Πολύδωρος Ἱππομέδοντος, ϗ Θέρσανδρος, καὶ
οἱ Ἀμφιαράου παῖδες Ἀλκμαίων τε ϗ Ἀμφίλοχος, Διομήδης
τε ϗ Σθένελος· παρῆν δὲ ἔτι ϗ ἐπὶ τούτων Εὐρύαλος Μηκι-
στέως ϗ Πολυνείκους Ἄδραστος ϗ Τιμέας. τῶν δὲ ἀνδριάντων 6
οὐ πόρρω δείκνυται Δαναοῦ μνῆμα, καὶ Ἀργείων τάφος κενὸς
ὁπόσους ἔν τε Ἰλίῳ ϗ ὀπίσω κομιζομένους ἐπέλαβεν ἡ τελευτή.
ϗ Διός ἐστιν ἐνταῦθα ἱερὸν σωτῆρος. ϗ παριοῦσίν ἐστιν οἴκημα
ἔνθα τὸν Ἄδωνιν αἱ γυναῖκες Ἀργείων ὀδύρονται. ἐν δεξιᾷ
δὲ τῆς ἐσόδου τῷ Κηφισῷ πεποίηται τὸ ἱερόν· τῷ δὲ ποταμῷ
τούτῳ τὸ ὕδωρ φασὶν οὐ καθάπαξ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἀφα-
νισθῆναι, ἀλλὰ ἐνταῦθα δὴ μάλιστα, ἔνθα ϗ τὸ ἱερόν ἐστι, συ-
νιᾶσιν ὑπὸ γῆν ῥέοντος. παρὰ δὲ τὸ ἱερὸν τοῦ Κηφισοῦ Μεδού- 7
σης λίθου πεποιημένη κεφαλή· Κυκλώπων φασὶν εἶναι καὶ
τοῦτο τὸ ἔργον. τὸ δὲ χωρίον τὸ ὄπισθεν ϗ ἐς τόδε κριτήριον
ὀνομάζουσιν, Ὑπερμνήστραν ἐνταῦθα ὑπὸ Δαναοῦ κριθῆναι λέ-
γοντες. τούτου δέ ἐστιν οὐ πόρρω θέατρον· ἐν δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλα
θέας ἄξια ϗ ἀνὴρ φονεύων ἐστὶν ἄνδρα, Ὀθρυάδαν τὸν Σπαρ-
τιάτην Περίλαος Ἀργεῖος ὁ Ἀλκήνορος. Περιλάῳ δὲ τούτῳ
ϗ πρότερον ἔτι ὑπῆρχε Νεμείων ἀνῃρῆσθαι νίκην παλαίοντι.

Ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερόν, ἔμπροσθεν 8
δὲ τοῦ ἕδους Τελέσιλλα ἡ ποιήσασα τὰ ᾄσματα ἐπείργασται
στήλῃ· ϗ βιβλία μὲν ἐκεῖνα ἔρριπταί οἱ πρὸς τοῖς ποσίν, αὐτὴ
δὲ ἐς κράνος ὁρᾷ κατέχουσα τῇ χειρὶ ϗ ἐπιτίθεσθαι τῇ κεφαλῇ
μέλλουσα. ἦν δὲ ἡ Τελέσιλλα ϗ ἄλλως ἐν ταῖς γυναιξὶν εὐ-
δόκιμος, ϗ μᾶλλον ἐτιμᾶτο ἔτι ἐπὶ τῇ ποιήσει. συμβάντος δὲ
Ἀργείοις ἀτυχῆσαι λόγου μειζόνως πρὸς Κλεομένην τὸν Ἀνα-
ξανδρίδου ϗ Λακεδαιμονίους, ϗ τῶν μὲν ἐν αὐτῇ πεπτωκότων
τῇ μάχῃ, ὅσοι δὲ ἐς τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου κατέφευγον, δια-
φθαρέντων ϗ τούτων, τὰ μὲν πρῶτα ἐξιόντων κατὰ ὁμολογίαν,
ὡς δὲ ἔγνωσαν ἀπατώμενοι, συγκατακαυθέντων τῷ ἄλσει τῶν

6, 4. ἐστὶν et 5. ἔνθα Sylburgius: codices ἐς τὸ et ἐνταῦθα. 7, 4. ὑπερμήστραν P. 6. ὀθνάδαν codices: correxit Camerarius. 8, 5. δὲ ἡ Claviger: codices δὲ καὶ ἡ. 9. ἀρείου PV. 10. ἀναλογίαν P.

λοιπῶν, ὅτω τὲς Λακεδαιμονίες Κλεομένης ἦγεν ἐπὶ ἔρημον
9 ἀνδρῶν τὸ Ἄργος. Τελέσιλλα δὲ οἰκέτας μὲν ϗ ὅσοι διὰ νεό-
τητα ἢ γῆρας ὅπλα ἀδύνατοι φέρειν ἦσαν, τέτες μὲν πάντας
ἀνεβίβασεν ἐπὶ τὸ τεῖχος, αὐτὴ δὲ ὁπόσα ἐν ταῖς οἰκίαις ὑπε-
λείπετο ϗ τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν ὅπλα ἀθροίσασα τὰς ἀκμαζέσας
ἡλικίᾳ τῶν γυναικῶν ὥπλιζεν, ὁπλίσασα δὲ ἔτασσε κατὰ τῦτο
ᾗ τὲς πολεμίες προσιόντας ἠπίςατο. ὡς δὲ ἐγγὺς ἐγίνοντο οἱ
Λακεδαιμόνιοι ϗ αἱ γυναῖκες ὅτε τῷ ἀλαλαγμῷ κατεπλάγη-
σαν δεξάμεναί τε ἐμάχοντο ἐῤῥωμένως, ἐνταῦθα οἱ Λακεδαι-
μόνιοι φρονήσαντες ὡς καὶ διαφθείρασί σφισι τὰς γυναῖκας
ἐπιφθόνως τὸ κατόρθωμα ἕξει ϗ σφαλεῖσι μετὰ ὀνειδῶν γενή-
10 σοιτο ἡ συμφορά, ὑπείκουσι ταῖς γυναιξί. πρότερον δὲ ἐπὶ τὸν
ἀγῶνα τῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία, ϗ τὸ λόγιον εἴτε ἄλλως
εἴτε καὶ συνεὶς ἐδήλωσεν Ἡρόδοτος·

ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄῤῥενα νικήσασα
ἐξελάσῃ ϗ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε θήσει.

'''τὰ μὲν εἰς τὸ ἔργον τῶν γυναικῶν ἔχοντα τοῦ χρησμοῦ
ταῦτα ἦν.

21 Κατελθῦσι δὲ ἐντεῦθεν ϗ τραπεῖσιν αὖθις ἐπὶ τὴν ἀγο-
ρὰν ἔςι μὲν Κερδῦς Φορωνέως γυναικὸς μνῆμα, ἔςι δὲ ναὸς
Ἀσκληπιῦ. τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐπίκλησιν Πειθοῦς,
Ὑπερμνήςρα ϗ τῦτο ἀνέθηκε, νικήσασα τῇ δίκῃ τὸν πατέρα,
ἣν τῦ Λυγκέως ἕνεκα ἔφυγεν. ϗ Αἰνείε ἐνταῦθα χαλκῦς ἀν-
δριάς ἐςι, ϗ χωρίον καλέμενον Δέλτα· ἐφ' ὅτῳ δέ (ὁ γάρ μοι
2 τὰ λεγόμενα ἤρεσκεν) ἑκὼν παρίημι. πρὸ δὲ αὐτῦ πεποίηται
Διὸς φυξίου βωμός, ϗ πλησίον Ὑπερμνήςρας μνῆμα Ἀμ-
φιαράου μητρός, τὸ δὲ ἕτερον Ὑπερμνήςρας τῆς Δαναῦ· σὺν
δὲ αὐτῇ ϗ Λυγκεὺς τέθαπται. τέτων δὲ ἀπαντικρὺ Ταλαῦ
τῦ Βίαντός ἐςι τάφος· τὰ δὲ ἐς Βίαντα ϗ ἀπογόνες τῦ Βίαν-
5 τος ἤδη λέλεκταί μοι. Ἀθηνᾶς δὲ ἱδρύσασθαι Σάλπιγγος ἱερόν
φασιν Ἡγέλεων. Τυρσηνῦ δὲ τῦτον Ἡγέλεων, τὸν δὲ Ἡρα-
κλέες εἶναι ϗ γυναικὸς λέγεσι τῆς Λυδῆς, Τυρσηνὸν δὲ σάλ-

9, 6. ἐγγὺς add Facius. ἐγένοντο *V*. 10, 1. ἐπὶ] an ἔτι?
1, 4. ὑπερμήςρα *P*, et 2, 2 et 3. ὑπερμήςρας. 2, 5. ἀπ. τοῦ]
immo ἀπ. τούς. 3, 2. τοῦτον *V*, τούτου *MP*. ἡγέλεῳ *P*.

πιγγα εὑρεῖν πρῶτον, Ἡγέλεων δὲ τὸν Τυρσηνοῦ διδάξαι τοὺς
σὺν Τημένῳ Δωριέας τοῦ ὀργάνου τὸν ψόφον, ϗ δι' αὐτὸ Ἀθη-
νᾶν ἐπονομάσαι Σάλπιγγα. πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς Ἐπι-
μενίδου λέγουσιν εἶναι τάφον· Λακεδαιμονίους γὰρ πολεμήσαντας
πρὸς Κνωσσίους ἑλεῖν ζῶντα Ἐπιμενίδην, λαβόντας δὲ ἀπο-
κτεῖναι, διότι σφίσιν οὐκ αἴσια ἐμαντεύετο, αὐτοὶ δὲ ἀνελόμε-
νοι θάψαι ταύτῃ φασί. τὸ δὲ οἰκοδόμημα λευκοῦ λίθου, κατὰ 4
μέσον μάλιστα τῆς ἀγορᾶς, οὐ τρόπαιον ἐπὶ Πύῤῥῳ τῷ Ἠπει-
ρώτῃ, καθὰ λέγουσιν οἱ Ἀργεῖοι, καυθέντος δὲ ἐνταῦθα τοῦ
νεκροῦ μνῆμα ϗ τοῦτο ἂν εὕροι τις, ἐν ᾧ γε ϗ ἄλλα ὅσοις ὁ
Πύῤῥος ἐχρῆτο ἐς τὰς μάχας ϗ οἱ ἐλέφαντές εἰσιν ἐπειργα-
σμένοι. τοῦτο μὲν δὴ κατὰ τὴν πυρὰν οἰκοδόμημα ἐγένετο· αὐτὰ
δὲ κεῖται τοῦ Πύῤῥου τὰ ὀστᾶ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Δήμητρος, παρ'
ᾧ συμβῆναί οἱ ϗ τὴν τελευτὴν ἐδήλωσα ἐν τῇ Ἀτθίδι συγ-
γραφῇ. τοῦ δὲ τῆς Δήμητρος ἱεροῦ τούτου κατὰ τὴν ἔσοδον ἀσ-
πίδα ἰδεῖν Πύῤῥου χαλκῆν ἐστιν ὑπὲρ τῶν θυρῶν ἀνακειμένην.

Τοῦ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Ἀργείων οἰκοδομήματος οὐ μα- 5
κρὰν χῶμα γῆς ἐστίν· ἐν δὲ αὐτῷ κεῖσθαι τὴν Μεδούσης λέγουσι
τῆς Γοργόνος κεφαλήν. ἀπόντος δὲ τοῦ μύθου τάδε ἄλλα ἐς
αὐτήν ἐστιν εἰρημένα, Φόρκου μὲν θυγατέρα εἶναι, τελευτήσαν-
τος δέ οἱ τοῦ πατρὸς βασιλεύειν τῶν περὶ τὴν λίμνην τὴν Τρι-
τωνίδα οἰκούντων, ϗ ἐπὶ θήραν τε ἐξιέναι καὶ ἐς τὰς μάχας
ἡγεῖσθαι τοῖς Λίβυσι, ϗ δὴ ϗ τότε ἀντικαθημένην στρατῷ πρὸς
τὴν Περσέως δύναμιν (ἕπεσθαι γὰρ ϗ τῷ Περσεῖ λογάδας ἐκ Πε-
λοποννήσου) δολοφονηθῆναι νύκτωρ, ϗ τὸν Περσέα τὸ κάλλος
ἔτι ϗ ἐπὶ νεκρῷ θαυμάζοντα, οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντα
αὐτῆς ἄγειν τοῖς Ἕλλησιν ἐς ἐπίδειξιν. Καρχηδονίῳ δὲ ἀνδρὶ 6
Προκλεῖ τῷ Εὐκράτους ἕτερος λόγος ὅδε ἐφαίνετο εἶναι τοῦ
προτέρου πιθανώτερος. Λιβύης ἡ ἔρημος καὶ ἄλλα παρέχεται
θηρία ἀκούσασιν οὐ πιστά, καὶ ἄνδρες ἐνταῦθα ἄγριοι καὶ
ἄγριαι γίγνονται γυναῖκες· ἔλεγέ τε ὁ Προκλῆς ἀπ' αὐτῶν ἄνδρα
ἰδεῖν κομισθέντα ἐς Ῥώμην. εἴκαζεν οὖν πλανηθεῖσαν γυναῖκα
ἐκ τούτων καὶ ἀφικομένην ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα
λυμαίνεσθαι τοὺς προσοίκους, ἐς ὃ Περσεὺς ἀπέκτεινεν αὐτήν.

4, 2. οὐ Facius: codices οὗ. 4. ἂν Claviger: codices ὃν. γε] codices τε. 6, 1. τῇ Α.] τοῦ ἀ. MP, τοῦ τῶν ἀ P. 6, 4. ἐνταῦθα] ἐς ταῦτα P. 8. λυμ. — 7, 1. Τριτωνίδα om. P.

Ἀθηνᾶν δέ οἱ συνεπιλαβέσθαι δοκεῖν τοῦ ἔργου, ὅτι οἱ περὶ τὴν
7 λίμνην τὴν Τριτωνίδα ἄνθρωποι ταύτης εἰσὶν ἱεροί. ἐν δὲ
Ἄργει παρὰ τοῦτο δὴ τὸ μνῆμα τῆς Γοργόνος Γοργοφόνης
τάφος ἐστὶ τῆς Περσέως. καὶ ἐφ' ὅτῳ μὲν αὐτῇ τὸ ὄνομα ἐτέθη,
δῆλον εὐθὺς ἀκούσαντι· γυναικῶν δὲ πρώτην αὐτήν φασι τε-
λευτήσαντος τοῦ ἀνδρὸς Περιήρους τοῦ Αἰόλου (τούτῳ γὰρ παρθέ-
νος συνῴκησε) τὴν δὲ αὖθις Οἰβάλῳ γήμασθαι. πρότερον δὲ
καθεστήκει ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ ἀνδρὶ ἀποθανόντι χηρεύειν.

8 Τοῦ τάφου δὲ ἔμπροσθεν τρόπαιον λίθου πεποίηται κατὰ ἀν-
δρὸς Ἀργείου Λαφάους· τοῦτον γὰρ (γράφω δὲ ὁπόσα λέγουσιν
αὐτοὶ περὶ σφῶν Ἀργεῖοι) τυραννοῦντα ἐξέβαλεν ἐπαναστὰς ὁ
δῆμος, φυγόντα δὲ ἐς Σπάρτην Λακεδαιμόνιοι κατάγειν ἐπει-
ρῶντο ἐπὶ τυραννίδι, νικήσαντες δὲ οἱ Ἀργεῖοι τῇ μάχῃ Λα-
φάην τε καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς πολλοὺς ἀπέκτειναν. τὸ
δὲ ἱερὸν τῆς Λητοῦς ἐστι μὲν οὐ μακρὰν τοῦ τροπαίου, τέχνη δὲ
9 τὸ ἄγαλμα Πραξιτέλους. τὴν δὲ εἰκόνα παρὰ τῇ θεῷ τῆς παρ-
θένου Χλῶριν ὀνομάζουσι, Νιόβης μὲν θυγατέρα εἶναι λέγον-
τες, Μελίβοιαν δὲ καλεῖσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς· ἀπολλυμένων δὲ ὑπὸ
Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος τῶν Ἀμφίονος παίδων περιγενέσθαι
μὲν μόνην τῶν ἀδελφῶν ταύτην καὶ Ἀμύκλαν, περιγενέσθαι δὲ
εὐξαμένους τῇ Λητοῖ. Μελίβοιαν δὲ οὕτω δή τι παραυτίκα τε
χλωρὰν τὸ δεῖμα ἐποίησε καὶ ἐς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου διέμεινεν,
ὡς καὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ τῷ συμβάντι ἀντὶ Μελιβοίας αὐτῇ γενέσθαι
10 Χλῶριν. τούτους δή φασιν Ἀργεῖοι τὸ ἐξ ἀρχῆς οἰκοδομῆσαι
τῇ Λητοῖ τὸν ναόν. ἐγὼ δέ (πρόσκειμαι γὰρ πλέον τι ἢ οἱ λοι-
ποὶ τῇ Ὁμήρου ποιήσει) δοκῶ τῇ Νιόβῃ τῶν παίδων μηδένα
ὑπόλοιπον γενέσθαι. μαρτυρεῖ δέ μοι τὸ ἔπος·

τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν,

οὗτος μὲν δὴ τὸν οἶκον τὸν Ἀμφίονος ἐκ βάθρων ἀνατρα-
πέντα οἶδεν.

22 Τῆς δὲ Ἥρας ὁ ναὸς τῆς Ἀνθείας ἐστὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Λη-
τοῦς ἐν δεξιᾷ, καὶ πρὸ αὐτοῦ γυναικῶν τάφος. ἀπέθανον δὲ αἱ
γυναῖκες ἐν μάχῃ πρὸς Ἀργείους τε καὶ Περσέα, ἀπὸ νήσων τῶν
ἐν Αἰγαίῳ Διονύσῳ συνεστρατευμέναι· καὶ διὰ τοῦτο Ἁλίας αὐ-

7, 6. τήνδε codices. 8, 7. δὲ τὸ] τε τὸ P. 9, 5. μὲν add Siebelis. 7. παρέμεινεν P.

τὰς ἐπονομάζουσιν. ἀντικρὺ δὲ τοῦ μνήματος τῶν γυναικῶν Δήμητρός ἐστιν ἱερὸν ἐπίκλησιν Πελασγίδος ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου Πελασγοῦ τοῦ Τριόπα, καὶ οὐ πόρρω τοῦ ἱεροῦ τάφος Πελασγοῦ. πέραν δὲ τοῦ τάφου χαλκεῖόν ἐστιν οὐ μέγα, ἀνέχει δὲ 2 αὐτὸ ἀγάλματα ἀρχαῖα Ἀρτέμιδος καὶ Διὸς καὶ Ἀθηνᾶς. Λυκέας μὲν οὖν ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησε Μηχανέως τὸ ἄγαλμα εἶναι Διός, καὶ Ἀργείων ἔφη τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας ἐνταῦθα ὀμόσαι παραμένειν πολεμοῦντας, ἐς ὃ ἂν ἢ τὸ Ἴλιον ἕλωσιν ἢ μαχομένους τελευτὴ σφᾶς ἐπιλάβῃ· ἑτέροις δέ ἐστιν εἰρημένον ὀστᾶ ἐν τῷ χαλκείῳ κεῖσθαι Ταντάλου. τὸν μὲν δὴ Θυέ- 3 στου παῖδα ἢ Βροτέου (λέγεται γὰρ ἀμφότερα), ὃς Κλυταιμνήστρᾳ πρότερον ἢ Ἀγαμέμνων συνῴκησε, τοῦτον μὲν Τάνταλον οὐ διοίσομαι ταφῆναι ταύτῃ· τοῦ δὲ λεγομένου Διός τε εἶναι καὶ Πλουτοῦς ἰδὼν οἶδα ἐν Σιπύλῳ τάφον θέας ἄξιον. πρὸς δὲ οὐδὲ ἀνάγκη συνέπεσεν ἐκ τῆς Σιπύλου φυγεῖν αὐτόν, ὡς Πέλοπα ἐπέλαβεν ὕστερον ἐλαύνοντος Ἴλου τοῦ Φρυγὸς ἐπ᾿ αὐτὸν στρατιᾷ. τάδε μὲν ἐς τοσοῦτον ἐξητάσθω· τὰ δὲ ἐς τὸν βόθρον τὸν πλησίον δρώμενα Νικόστρατον ἄνδρα ἐπιχώριον καταστήσασθαι λέγουσιν. ἀφιᾶσι δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐς τὸν βόθρον καιομένας λαμπάδας Κόρῃ τῇ Δήμητρος.

Ἐνταῦθα Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν ἐπίκλησιν Προσκλυστίου· 4 τῆς γὰρ χώρας τὸν Ποσειδῶνα ἐπικλύσαι τὴν πολλήν, ὅτι Ἥρας εἶναι καὶ οὐκ αὐτοῦ τὴν γῆν Ἴναχος καὶ οἱ συνδικάσαντες ἔγνωσαν. Ἥρα μὲν δὴ παρὰ Ποσειδῶνος εὕρετο ἀπελθεῖν ὀπίσω τὴν θάλασσαν· Ἀργεῖοι δέ, ὅθεν τὸ κῦμα ἀνεχώρησεν, ἱερὸν Ποσειδῶνι ἐποίησαν Προσκλυστίῳ. προελθόντι δὲ οὐ πολὺ τάφος 5 ἐστὶν Ἄργου, Διὸς εἶναι δοκοῦντος καὶ τῆς Φορωνέως Νιόβης· μετὰ δὲ ταῦτα Διοσκούρων ναός. ἄγαλμα δὲ αὐτοί τε καὶ οἱ παῖδές εἰσιν, Ἄναξις καὶ Μνασίνους, σὺν δέ σφισιν αἱ μητέρες Ἱλάειρα καὶ Φοίβη, τέχνη μὲν Διποίνου καὶ Σκύλλιδος, ξύλου δὲ ἐβένου· τοῖς δ᾿ ἵπποις τὰ μὲν πολλὰ ἐβένου καὶ τούτοις, ὀλίγα δὲ καὶ ἐλέφαντος πεποίηται. πλησίον δὲ τῶν ἀνάκτων Εἰληθυίας 6 ἐστὶν ἱερόν, ἀνάθημα Ἑλένης, ὅτε σὺν Πειρίθῳ Θησέως ἀπελθόντος ἐς Θεσπρωτοὺς Ἄφιδνά τε ὑπὸ Διοσκούρων ἑάλω καὶ

3, 7. οἶλου P. 4, 1. προσηλυσίου P et 5, 1. προσηλυσίῳ. 4, 4. εὕρετο Claviger: codices εὗρε τό. 6, 1. Ἀνάκων Siebelis.

ἤγετο ἐς Λακεδαίμονα Ἑλένη. ἔχειν μὲν γὰρ αὐτὴν λέγουσιν ἐν γαστρί, τεκοῦσαν δὲ ἐν Ἄργει καὶ τῆς Εἰληθυίας ἱδρυσαμένην τὸ ἱερόν, τὴν μὲν παῖδα ἣν ἔτεκε Κλυταιμνήστρᾳ δοῦναι (συνοικεῖν γὰρ ἤδη Κλυταιμνήστραν Ἀγαμέμνονι), αὐτὴν δὲ ὕστερον
7 τούτων Μενελάῳ γήμασθαι. καὶ ἐπὶ τῷδε Εὐφορίων Χαλκιδεὺς καὶ Πλευρώνιος Ἀλέξανδρος ἔπη ποιήσαντες, πρότερον δὲ ἔτι Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος, κατὰ ταὐτά φασιν Ἀργείοις Θησέως εἶναι θυγατέρα Ἰφιγένειαν. τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς Εἰληθυίας πέραν ἐστὶν Ἑκάτης ναός, Σκόπα δὲ τὸ ἄγαλμα ἔργον. τοῦτο μὲν λίθου, τὰ δ' ἀπαντικρὺ χαλκᾶ Ἑκάτης καὶ ταῦτα ἀγάλματα, τὸ μὲν Πολύκλειτος ἐποίησε, τὸ δὲ ἀδελφὸς Πολυκλείτου Ναυκύδης Μόθωνος.

8 Ἐρχομένῳ δὲ ὁδὸν εὐθεῖαν ἐς γυμνάσιον Κυλάραβιν, ἀπὸ τοῦ παιδὸς ὀνομαζόμενον τοῦ Σθενέλου, τέθαπται δὴ Λικύμνιος ὁ Ἠλεκτρύωνος· ἀποθανεῖν δ' αὐτὸν Ὅμηρος ὑπὸ Τληπτολέμου φησὶ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ διὰ τὸν φόνον τοῦτον ἔφυγεν ἐξ Ἄργους Τληπτόλεμος. ὀλίγον δὲ τῆς ἐπὶ Κυλάραβιν καὶ τὴν ταύτῃ πύλην ἀποτραπεῖσι Σακάδα μνῆμά ἐστιν, ὃς τὸ αὔλημα
9 τὸ Πυθικὸν πρῶτος ηὔλησεν ἐν Δελφοῖς· καὶ τὸ ἔχθος τὸ Ἀπόλλωνι διαμένον ἐς τοὺς αὐλητὰς ἔτι ἀπὸ Μαρσύου καὶ τῆς ἁμίλλης τοῦ Σιληνοῦ παυθῆναι διὰ τοῦτον δοκεῖ τὸν Σακάδαν. ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῷ Κυλαράβου καὶ Παγία ἐστὶν Ἀθηνᾶ καλουμένη, καὶ τάφον Σθενέλου δεικνύουσι, τὸν δὲ αὐτοῦ Κυλαράβου. πεποίηται δὲ οὐ πόῤῥω τοῦ γυμνασίου πολυάνδριον τοῖς μετὰ Ἀθηναίων πλεύσασιν Ἀργείοις ἐπὶ καταδουλώσει Συρακουσῶν τε καὶ Σικελίας.

23 Ἐντεῦθεν ἐρχομένοις ὁδὸν καλουμένην κοίλην ναός ἐστιν ἐν δεξιᾷ Διονύσου· τὸ δὲ ἄγαλμα '''εἶναι λέγουσιν ἐξ Εὐβοίας. συμβάσης γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἐκομίζοντο ἐξ Ἰλίου, τῆς πρὸς τῷ Καφηρεῖ ναυαγίας, τοὺς δυνηθέντας ἐς τὴν γῆν διαφυγεῖν τῶν Ἀργείων ῥῖγός τε πιέζει καὶ λιμός. εὐξαμένοις δὲ θεῶν τινὰ ἐν τοῖς παροῦσιν ἀπόροις γενέσθαι σωτῆρα, αὐτίκα ὡς προήεσαν ἐφάνη σφίσι Διονύσου σπήλαιον, καὶ ἄγαλμα ἦν ἐν τῷ σπηλαίῳ

8, 1. κυλαράβιν P. 5. κυλαράβην P. 3. τὸ Ἀπ.] codices τῷ Ἀπ. 9, 4. καυπανία V, καπανία M. 5. δείκνυσι codices.
1, 1. κοίλην add Kuhnius. 6. προήεσαν Amasaeus: codices προσήεσαν.

τȣ̃ θεȣ̃, τότε δὲ αἶγες ἄγριαι φεύγȣσαι τὸν χειμῶνα ἐς αὐτὸ
ἦσαν ἠθροισμέναι. ταύτας οἱ Ἀργεῖοι σφάξαντες τά τε κρέα
ἐδείπνησαν καὶ δέρμασιν ἐχρήσαντο ἀντὶ ἐσθῆτος. ἐπεὶ δὲ ὁ
χειμὼν ἐπαύσατο καὶ ἐπισκευάσαντες τὰς ναῦς οἴκαδε ἐκομί-
ζοντο, ἐπάγονται τὸ ἐκ τȣ̃ σπηλαίȣ ξόανον, ϗ διατελȣ̃σιν ἐς
τόδε τιμῶντες ἔτι. τȣ̃ Διονύσȣ δὲ ἐγγυτάτω οἰκίαν ὄψει τὴν 2
Ἀδράςȣ, ϗ ἀπωτέρω ταύτης ἱερὸν Ἀμφιαράȣ, ϗ τȣ̃ ἱερȣ̃ πέ-
ραν Ἐριφύλης μνῆμα. ἑξῆς δὲ τȣ́των ἐςὶν Ἀσκληπιȣ̃ τέμε-
νος, καὶ μετὰ ταῦτα ἱερὸν Βάτωνος. ἦν δὲ ὁ Βάτων γένους
Ἀμφιαράῳ τȣ̃ αὐτȣ̃ τῶν Μελαμποδιδῶν, ϗ ἐς μάχην ἐξιόντι
ἡνιόχει τȣ̀ς ἵππȣς· γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ἀπὸ τȣ̃ Θηβαίων
τείχȣς, χάσμα γῆς Ἀμφιάραον ϗ τὸ ἅρμα ὑποδεξάμενον ἠφά-
νισεν ὁμȣ̃ ϗ τȣ̃τον τὸν Βάτωνα.

Ἐπανιόντι δὲ ἐκ τῆς κοίλης Ὑρνηθȣ̃ς τάφον λέγȣσιν εἶ- 3
ναι. εἰ μὲν δὴ κενὸν ϗ ἄλλως ἐς μνήμην τῆς γυναικός, εἰκότα
λέγȣσιν· εἰ δὲ τῆς Ὑρνηθȣ̃ς κεῖσθαι τὸν νεκρὸν νομίζȣσιν ἐν-
ταῦθα, ἐγὼ μὲν σφισιν ȣ̓ πείθομαι, πειθέσθω δὲ ὅςις τὰ Ἐπι-
δαυρίων ȣ̓ πέπυςαι.

Τὸ δ' ἐπιφανέςατον Ἀργείοις τῶν Ἀσκληπιείων ἄγαλμα 4
ἐφ' ἡμῶν ἔχει καθήμενον Ἀσκληπιόν, λίθȣ λευκȣ̃, καὶ παρ'
αὐτὸν ἕςηκεν Ὑγίεια· κάθηνται δὲ ϗ οἱ ποιήσαντες τὰ ἀγάλ-
ματα, Ξενόφιλος ϗ Στράτων. ἐξ ἀρχῆς δὲ ἱδρύσατο Σφῦρος
τὸ ἱερόν, Μαχάονος μὲν υἱός, ἀδελφὸς δὲ Ἀλεξάνορος τοῦ
παρὰ Σικυωνίοις ἐν Τιτάνῃ τιμὰς ἔχοντος.

Τῆς δὲ Ἀρτέμιδος τῆς Φεραίας (σέβȣσι γὰρ ϗ Ἀργεῖοι 5
Φεραίαν Ἄρτεμιν κατὰ ταὐτὰ Ἀθηναίοις καὶ Σικυωνίοις)
τὸ ἄγαλμα ϗ ȣ̓τοί φασιν ἐκ Φερῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ κομισθῆ-
ναι. τάδε δὲ αὐτὸς ȣ̓χ ὁμολογῶ· λέγȣσι γὰρ Ἀργεῖοι Δηϊανείρας
ἐν Ἄργει μνῆμα εἶναι τῆς Οἰνέως τό τε Ἑλένȣ τȣ̃ Πριάμȣ,
ϗ ἄγαλμα κεῖσθαι παρὰ σφίσιν Ἀθηνᾶς τὸ ἐκκομισθὲν ἐξ Ἰλίȣ
ϗ ἁλῶναι ποιῆσαν Ἴλιον. τὸ μὲν δὴ Παλλάδιον (καλεῖται γὰρ
ȣ̔́τω) δῆλόν ἐςιν ἐς Ἰταλίαν κομισθὲν ὑπὸ Αἰνείȣ· Δηϊανείρᾳ
δὲ τὴν τελευτὴν περὶ Τραχῖνα ἴσμεν ϗ ȣ̓κ ἐν Ἄργει γενομέ-
νην, καὶ ἔςιν ὁ τάφος αὐτῇ πλησίον Ἡρακλείας τῆς ὑπὸ τῇ

v. 3. καὶ τοῖς δ. Claviger. 2, 1. ὄψει πεινασδρύςου P.
3, 1. συρνήθους codices: correxit Camerarius. 2. καινὸν P.

6 Οἴτῃ. τὰ δὲ ἐς Ἕλενον τὸν Πριάμε δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι, μετὰ Πύῤῥε τῦ Ἀχιλλέως αὐτὸν ἐλθεῖν ἐς Ἤπειρον, ϰ̔ ἐπιτροπεῦσαί τε τὲς Πύῤῥε παῖδας συνοικῦντα Ἀνδρομάχῃ, ϰ̔ τὴν Κεςρίνην καλεμένην ἀπὸ Κεςρίνε τῦ Ἑλένε λαβεῖν τὸ ὄνομα. ὁ μὴν ὁδὲ αὐτῶν λέληθεν Ἀργείων τὲς ἐξηγητὰς ὅτι μὴ πάντα ἐπ' ἀληθείᾳ λέγεταί σφισι· λέγεσι δὲ ὅμως· ὁ γάρ τι ἕτοιμον μεταπεῖσαι τὲς πολλοὺς ἐναντία ὧν δοξάζουσιν.

7 Ἄλλα δέ ἐςιν Ἀργείοις θέας ἄξια. κατάγεων οἰκοδόμημα, ἐπ' αὐτὸ δὲ ἦν ὁ χαλκοῦς θάλαμος, ὃν Ἀκρίσιός ποτε ἐπὶ φρερᾷ τῆς θυγατρὸς ἐποίησε· Περίλαος δὲ καθεῖλεν αὐτὸν τυραννήσας. τῦτό τε οὖν τὸ οἰκοδόμημά ἐςι καὶ Κροτώπου μνῆμα ϰ̔ Διονύσε ναὸς Κρησίε. Περσεῖ γδ πολεμήσαντα αὐτὸν ϰ̔ αὖθις ἐλθόντα ἐς λύσιν τῦ ἔχθους τά τε ἄλλα τιμηθῆναι μεγάλως λέγεσιν ὑπὸ Ἀργείων, ϰ̔ τέμενός οἱ δοθῆναι

8 τῦτο ἐξαίρετον. Κρησίε δὲ ὕςερον ὠνομάσθη, διότι Ἀριάδνην ἀποθανῦσαν ἔθαψεν ἐνταῦθα. Λυκέας δὲ λέγει κατασκευαζομένου δεύτερον τοῦ ναοῦ κεραμέαν εὑρεθῆναι σορόν, εἶναι δὲ Ἀριάδνης αὐτήν· ϰ̔ αὐτός τε ϰ̔ ἄλλους Ἀργείων ἰδεῖν ἔφη τὴν σορόν. "πλησίον δὲ τοῦ Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης ναός ἐςιν οὐρανίας.

24 Τὴν δὲ ἀκρόπολιν Λάρισαν μὲν καλοῦσιν ἀπὸ τῆς Πελασγοῦ θυγατρός· ἀπὸ ταύτης δὲ καὶ δύο τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ πόλεων, ἥ τε ἐπὶ θαλάσσῃ ϰ̔ ἡ παρὰ τὸν Πηνειόν, ὠνομάσθησαν. ἀνιόντων δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἔςι μὲν τῆς Ἀκραίας Ἥρας τὸ ἱερόν, ἔςι δὲ ϰ̔ ναὸς Ἀπόλλωνος, ὃν Πυθαεὺς πρῶτος παραγενόμενος ἐκ Δελφῶν λέγεται ποιῆσαι. τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ νῦν χαλκοῦν ἐςὶν ὀρθόν, Δειραδιώτης Ἀπόλλων καλέμενος, ὅτι ϰ̔ ὁ τόπος οὗτος καλεῖται Δειράς. ἡ δέ οἱ μαντικὴ (μαντεύεται γδ ἔτι ϰ̔ ἐς ἡμᾶς) καθέςηκε τρόπον τοῦτον. γυνὴ μὲν προφητεύεσά ἐςιν, ἀνδρὸς εὐνῆς εἰργομένη· θυομένης δὲ ἐν νυκτὶ ἀρνὸς κατὰ μῆνα ἕκαςον, γευσαμένη δὴ τῦ αἵματος ἡ γυνὴ κάτοχος ἐκ τοῦ θεοῦ γίνεται.

2 Τοῦ Δειραδιώτου δὲ Ἀπόλλωνος ἔχεται μὲν ἱερὸν Ἀθηνᾶς ὀξυδερκοῦς καλεμένης, Διομήδες ἀνάθημα, ὅτι οἱ μαχομένῳ ποτὲ ἐν Ἰλίῳ τὴν ἀχλὺν ἀφεῖλεν ἡ θεὸς ἀπὸ τῶν

6, 3. τοὺς] codices τοῦ. 7, 2. αὐτῷ Sylburgius. 1, 10. θυομένη P. 11. δὴ P.

ὀφθαλμῶν· ἔχεται δὲ τὸ στάδιον, ἐν ᾧ τὸν ἀγῶνα τῷ Νεμείῳ Διὶ ϗ τὰ Ἡραῖα ἄγουσιν. ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολιν ἰοῦσίν ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῶν Αἰγύπτου παίδων ϗ ταύτῃ μνῆμα. χωρὶς μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν σωμάτων ἐνταῦθα αἱ κεφαλαί, χωρὶς δὲ ἐν Λέρνῃ σώματα τὰ λοιπά· ἐν Λέρνῃ γὰρ ϗ ὁ φόνος ἐξειργάσθη τῶν νεανίσκων, ἀποθανόντων δὲ ἀποτέμνουσιν αἱ γυναῖκες τὰς κεφαλάς, ἀπόδειξιν πρὸς τὸν πατέρα ὧν ἐτόλμησαν. ἐπ' ἄκρᾳ 3 δέ ἐστι τῇ Λαρίσῃ Διὸς ἐπίκλησιν Λαρισαίου ναός, οὐκ ἔχων ὄροφον· τὸ δὲ ἄγαλμα ξύλου πεποιημένον οὐκέτι ἑστηκὸς ἦν ἐπὶ τῷ βάθρῳ. ϗ Ἀθηνᾶς δὲ ναός ἐστι θέας ἄξιος· ἐνταῦθα ἀναθήματα κεῖνται ϗ ἄλλα ϗ Ζεὺς ξόανον, δύο μὲν ᾗ πεφύκαμεν ἔχον ὀφθαλμούς, τρίτον δὲ ἐπὶ τοῦ μετώπου. τοῦτον τὸν Δία Πριάμῳ φασὶν εἶναι τῷ Λαομέδοντος πατρῷον, ἐν ὑπαίθρῳ τῆς αὐλῆς ἱδρυμένον, ϗ ὅτε ἡλίσκετο ὑπὸ Ἑλλήνων Ἴλιον, ἐπὶ τοῦτον κατέφυγεν ὁ Πρίαμος τὸν βωμόν. ἐπεὶ δὲ τὰ λάφυρα ἐνέμοντο, λαμβάνει Σθένελος ὁ Καπανέως αὐτόν. ϗ ἀνά- 4 κειται μὲν διὰ τοῦτο ἐνταῦθα, τρεῖς δὲ ὀφθαλμοὺς ἔχειν ἐπὶ τῷδε ἄν τις τεκμαίροιτο αὐτόν. Δία γὰρ ἐν οὐρανῷ βασιλεύειν, οὗτος μὲν λόγος κοινὸς πάντων ἐστὶν ἀνθρώπων. ὃν δὲ ἄρχειν φασὶν ὑπὸ γῆς, ἔστιν ἔπος τῶν Ὁμήρου Δία ὀνομάζον ϗ τοῦτον·

Ζεύς τε καταχθόνιος ϗ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.

Αἰσχύλος δὲ ὁ Εὐφορίωνος καλεῖ Δία ϗ τὸν ἐν θαλάσσῃ. τρισὶν οὖν ὁρῶντα ἐποίησεν ὀφθαλμοῖς, ὅστις δὴ ἦν ὁ ποιήσας, ἅτε ἐν ταῖς τρισὶ ταῖς λεγομέναις λήξεσιν ἄρχοντα τὸν αὐτὸν τοῦτον θεόν.

Ὁδοὶ δὲ ἐξ Ἄργους ϗ κατ' ἄλλα εἰσὶ τῆς Πελοποννήσου 5 ϗ πρὸς Ἀρκαδίας ἐπὶ Τεγέαν. ἐν δεξιᾷ δὲ ὄρος ἐστὶν ἡ Λυκώνη, δένδρα κυπαρίσσου κάλλιστα ἔχουσα. ᾠκοδόμηται δὲ ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους Ἀρτέμιδος Ὀρθίας ἱερόν, ϗ ἀγάλματα Ἀπόλλωνος ϗ Λητοῦς ϗ Ἀρτέμιδος πεποίηται λευκοῦ λίθου· Πολυκλείτου δέ φασιν εἶναι ἔργα. καταβάντων δὲ ἐκ τοῦ ὄρους αὖθις ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ τῆς λεωφόρου ναὸς Ἀρτέμιδος. ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ Χάον ἐστὶν ὄρος ὀνομαζόμενον. ὑπὸ δὲ 6 αὐτῷ δένδρα πέφυκεν ἥμερα, ϗ ἄνεισι τοῦ Ἐρασίνου φανερὸν

v. 2. ἐστιν ἐν] ἐστὴν P. 3, 5. πέφυκεν MV. 7. τοῦ P. 9. τοῦτον MV, τούτου P. 4, 3. Δία γὰρ] διὰ τὸ P. 5. post τοῦτον P addit ἐστιν. 9. ταῖς ante τρισὶ om P. 6, 2. ἐν om P.

ἐνταῦθα δὴ τὸ ὕδωρ· τέως δὲ ἐκ Στυμφάλου ῥεῖ τῆς Ἀρκάδων,
ὥσπερ ἐξ Εὐρίπου κατὰ Ἐλευσῖνα ἐς τὴν ταύτῃ θάλασσαν οἱ
Ῥειτοί. πρὸς δὲ τοῦ Ἐρασίνου ταῖς κατὰ τὸ ὄρος ἐκβολαῖς Διο-
νύσῳ καὶ Πανὶ θύουσι, τῷ Διονύσῳ δὲ καὶ ἑορτὴν ἄγουσι καλου-
7 μένην Τύρβην. ἐπανελθοῦσι δὲ ἐς τὴν ἐπὶ Τεγέας ὁδὸν ἔστιν
ἐν δεξιᾷ τοῦ ὀνομαζομένου Τροχοῦ Κεγχρεαί. τὸ δὲ ὄνομα ἐφ'
ὅτῳ τῷ χωρίῳ γέγονεν, οὐ λέγουσι, πλὴν εἰ μὴ καὶ τοῦτο ἄρα ὠνο-
μάσθη διὰ τὸν Πειρήνης παῖδα Κεγχρειόν. καὶ πολυάνδρια
ἐνταῦθά ἐστιν Ἀργείων νικησάντων μάχῃ Λακεδαιμονίους περὶ
Ὑσιάς. τὸν δὲ ἀγῶνα τοῦτον συμβάντα εὕρισκον Ἀθηναίοις
ἄρχοντος Πεισιστράτου, τετάρτῳ δὲ ἔτει τῆς Ὀλυμπιάδος ἣν
Εὐρύβοτος Ἀθηναῖος ἐνίκα στάδιον. καταβάντος δὲ ἐς τὸ χθα-
μαλώτερον ἐρείπια Ὑσιῶν ἐστι πόλεώς ποτε ἐν τῇ Ἀργολίδι,
καὶ τὸ πταῖσμα Λακεδαιμονίοις ἐνταῦθα γενέσθαι λέγουσιν.

25 Ἡ δ' ἐς Μαντίνειαν ἄγουσα ἐξ Ἄργους ἐστὶν οὐχ ἥπερ καὶ ἐπὶ
Τεγέαν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν πυλῶν τῶν πρὸς τῇ Δειράδι. ἐπὶ δὲ τῆς
ὁδοῦ ταύτης ἱερὸν διπλοῦν πεποίηται, καὶ πρὸς ἡλίου δύνοντος εἴσο-
δον καὶ κατὰ ἀνατολὰς ἑτέραν ἔχον. κατὰ μὲν δὴ τοῦτο Ἀφροδίτης
κεῖται ξόανον, πρὸς δὲ ἡλίου δυσμὰς Ἄρεως. εἶναι δὲ τὰ ἀγάλματα
Πολυνείκους λέγουσιν ἀναθήματα καὶ Ἀργείων, ὅσοι τιμωρήσοντες
2 αὐτῷ συνεστρατεύοντο. προελθοῦσι δὲ αὐτόθι διαβάντων ποταμὸν
χειμάρρουν Χάραδρον καλούμενον ἔστιν Οἰνόη, τὸ ὄνομα ἔχουσα,
ὡς Ἀργεῖοί φασιν, ἀπὸ Οἰνέως. Οἰνέα γὰρ τὸν βασιλεύσαντα
ἐν Αἰτωλίᾳ λέγουσιν ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων ἐκβληθέντα τῆς
ἀρχῆς παρὰ Διομήδην ἐς Ἄργος ἀφικέσθαι, ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα
ἐτιμώρησεν αὐτῷ στρατεύσας ἐς τὴν Καλυδωνίαν, παραμένειν
δὲ οὐκ ἔφη οἱ δύνασθαι· συνακολουθεῖν δέ, εἰ βούλοιτο, ἐς Ἄργος
ἐκεῖνον ἐκέλευεν. ἀφικόμενον δὲ τά τε ἄλλα ἐθεράπευεν, ὡς
πατρὸς θεραπεύειν πατέρα εἰκὸς ἦν, καὶ ἀποθανόντα ἔθαψεν
3 ἐνταῦθα. ἀπὸ τούτου μὲν Οἰνόη χωρίον ἐστὶν Ἀργείοις· ὑπὲρ δὲ
τῆς Οἰνόης ὄρος ἐστὶν Ἀρτεμίσιον, καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐπὶ κο-
ρυφῇ τοῦ ὄρους. ἐν τούτῳ δέ εἰσι τῷ ὄρει καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ Ἰνά-
χου· πηγαὶ γὰρ δὴ τῷ ὄντι εἰσὶν αὐτῷ, τὸ δὲ ὕδωρ οὐκ ἐπὶ πολὺ
ἐξικνεῖται τῆς γῆς. ταύτῃ μὲν δὴ θέας οὐδὲν ἔτι ἦν ἄξιον.

7, 2. κεγχρειαί P. 3. ὅτῳ Siebelis: ὃ P, ᾧ ceteri. 4. κέγχρειον P. 1, 6. τιμωρήσαντες MP. 2, 8. ἐκεῖνον Claviger: codices ἐκεῖνος. 3, 2. τῆς add V.

Ἑτέρα δὲ ὁδὸς ἀπὸ τῶν πυλῶν τῶν πρὸς τῇ Δειράδι ἐστὶν 4
ἐπὶ Λυρκείαν. ἐς τοῦτο λέγεται τὸ χωρίον Λυγκέα ἀποσω-
θῆναι τῶν πεντήκοντα ἀδελφῶν μόνον, καὶ ἡνίκα ἐσώθη, πυρ-
σὸν ἀνέσχεν ἐντεῦθεν. συνέκειτο δὲ ἄρα αὐτῷ πρὸς τὴν Ὑπερ-
μνήστραν ἀνασχεῖν τὸν πυρσόν, ἢν διαφυγὼν Δαναὸν ἐς ἀσφα-
λές ἀφίκηταί ποι. τὴν δὲ καὶ αὐτὴν ἀνάψαι λέγουσιν ἕτερον ἀπὸ
τῆς Λαρίσης, δῆλα καὶ ταύτην ποιοῦσαν ὅτι ἐν οὐδενὶ οὐδὲ αὐτὴ
καθέστηκεν ἔτι κινδύνῳ. ἐπὶ τούτῳ δὲ Ἀργεῖοι κατὰ ἔτος ἕκαστον
πυρσῶν ἑορτὴν ἄγουσιν. τὸ δὲ χωρίον τότε μὲν Λυγκεία ἐκα- 5
λεῖτο, οἰκήσαντος δὲ ὕστερον ἐν αὐτῷ Λύρκου (παῖς δὲ ἦν
Ἄβαντος νόθος) τὸ ὄνομα δι' αὐτὸν ἔσχηκεν· καὶ ἄλλα τέ ἐστιν
οὐκ ἀξιόλογα ἐν τοῖς ἐρειπίοις, καὶ εἰκὼν ἐπὶ στήλῃ τοῦ Λύρκου.
ἐς μὲν δὴ ταύτην ἐστὶν ἐξ Ἄργους ἑξήκοντα μάλιστά που στάδια,
ἐκ δὲ Λυρκείας ἕτερα τοσαῦτα ἐς Ὀρνεάς. Λυρκείας μὲν δὴ
πόλεως, ἅτε ἠρημωμένης ἤδη κατὰ τὴν Ἑλλήνων στρατείαν ἐπὶ
Ἴλιον, οὐκ ἐποιήσατο Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ μνήμην· Ὀρνεὰς
δέ (ἔτι γὰρ ᾠκοῦντο), ὥσπερ τῷ τόπῳ τῆς Ἀργείας ἔκειντο,
οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι προτέρας ἢ Φλιοῦντά τε καὶ Σικυῶνα κα-
τέλεξεν. ἐκαλοῦντο δὲ ἀπὸ Ὀρνέως τοῦ Ἐρεχθέως· τοῦ δὲ Ὀρ- 6
νέως ἦν τούτου Πετεώς, τοῦ δὲ Μενεσθεύς, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ
Ἀθηναίων τὴν Πριάμου συγκαθεῖλεν ἀρχήν. ἀπὸ μὲν δὴ τού-
του τὸ ὄνομα ἐγένετο τῇ πόλει, Ἀργεῖοι δὲ ὕστερον τούτων Ὀρ-
νεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ σύνοικοι γεγόνασιν Ἀργείοις.
ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ὀρνεαῖς Ἀρτέμιδός τε ἱερὸν καὶ ξόανον ὀρθόν,
καὶ ἕτερος ναὸς θεοῖς πᾶσιν ἐς κοινὸν ἀνειμένος. τὰ δὲ ἐπέκεινα
Ὀρνεῶν ἥ τε Σικυωνία καὶ ἡ Φλιασία ἐστίν.

Ἐρχομένοις δ' ἐξ Ἄργους ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν ἐστὶν οἰκο- 7
δόμημα ἐν δεξιᾷ πυραμίδι μάλιστα εἰκασμένον, ἔχει δὲ ἀσπίδας
σχῆμα Ἀργολικὰς ἀπειργασμένας. ἐνταῦθα Προίτῳ περὶ τῆς
ἀρχῆς πρὸς Ἀκρίσιον μάχη γίνεται, καὶ τέλος μὲν ἴσον τῷ
ἀγῶνι συμβῆναί φασι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ διαλλαγὰς ὕστερον, ὡς οὐδέ-
τεροι βεβαίως κρατεῖν ἐδύναντο· συμβαλεῖν δὲ σφᾶς λέγουσιν
ἀσπίσι πρῶτον τότε καὶ αὐτοὺς καὶ τὸ στράτευμα ὡπλισμένους.

4, 4. ὑπερμήστραν P. 6. ἀφίκοιτο M. 5, 1. πυρσὸν P. 7. στρατείαν Sylburgius: codices στρατιάν. 9. ἔκειτο P. 10. καταλέξαι MP. 7, 3. ἐπειργασμένας Siebelis. 6. συμβαλεῖν Claviger: codices συμβάλλειν. 7. αὐτοὺς et ὡπλισμένους Sylburgius: codices αὐτοῖς et ὡπλισμένοις.

τοῖς δὲ πεσοῦσιν ἀφ' ἑκατέρων (πολῖται γὰρ καὶ συγγενεῖς ἦσαν)
8 ἐποιήθη ταύτῃ μνῆμα ἐν κοινῷ. προϊοῦσι δὲ ἐντεῦθεν καὶ ἐκτρα-
πεῖσιν ἐς δεξιὰν Τίρυνθός ἐστιν ἐρείπια. ἀνέστησαν δὲ καὶ Τιρυν-
θίους Ἀργεῖοι, συνοίκους προσλαβεῖν καὶ τὸ Ἄργος ἐπαυξῆσαι
θελήσαντες. Τίρυνθα δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγέ-
νετο, παῖδα Ἄργου τοῦ Διὸς εἶναι λέγουσι. τὸ δὴ τεῖχος, ὃ δὴ
μόνον τῶν ἐρειπίων λείπεται, Κυκλώπων μέν ἐστιν ἔργον, πε-
ποίηται δὲ ἀργῶν λίθων, μέγεθος ἔχων ἕκαστος λίθος ὡς ἀπ'
αὐτῶν μηδ' ἂν ἀρχὴν κινηθῆναι τὸν μικρότατον ὑπὸ ζεύγους
ἡμιόνων. λιθία δὲ ἐνήρμοσται πάλαι, ὡς μάλιστα αὐτῶν ἕκαστον
9 ἁρμονίαν τοῖς μεγάλοις λίθοις εἶναι. καταβάντων δὲ ὡς ἐπὶ
θάλασσαν, ἐνταῦθα οἱ θάλαμοι τῶν Προίτου θυγατέρων εἰσίν.
ἐπανελθόντων δ' ἐς τὴν λεωφόρον, ἐπὶ Μιδείαν ἐς ἀριστερὰν
ἥξεις. βασιλεῦσαι δέ φασιν Ἠλεκτρύωνα ἐν τῇ Μιδείᾳ τὸν
πατέρα Ἀλκμήνης. ἐπ' ἐμοῦ δὲ Μιδείας πλὴν τὸ ἔδαφος ἄλλο
10 οὐδὲν ἐλείπετο. κατὰ δὲ τὴν ἐς Ἐπίδαυρον εὐθεῖάν ἐστι κώμη
Λῆσσα, ναὸς δὲ Ἀθηνᾶς ἐν αὐτῇ καὶ ξόανον οὐδέν τι διάφορον
ἢ τὸ ἐν ἀκροπόλει τῇ Λαρίσῃ. ἔστι δὲ ὄρος ὑπὲρ τῆς Λήσσης
τὸ Ἀραχναῖον, πάλαι δὲ Σαπυσελάτων ἐπὶ Ἰνάχου τὸ ὄνομα
εἰλήφει. βωμοὶ δέ εἰσιν ἐν αὐτῷ Διός τε καὶ Ἥρας· δεήσαν
ὄμβρου σφίσιν ἐνταῦθα θύουσιν.

26 Κατὰ δὲ τὴν Λῆσσαν ἔχεται τῆς Ἀργείας ἡ Ἐπιδαυ-
ρίων· πρὶν δὲ ἢ κατὰ ταύτην γενέσθαι τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸ ἱερὸν
ἀφίξῃ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. ταύτην τὴν χώραν οὐκ οἶδα οἵτινες
πρότερον ᾤκησαν πρὶν Ἐπίδαυρον ἐλθεῖν ἐς αὐτήν· οὐ μὴν
οὐδὲ τοὺς ἀπογόνους Ἐπιδαύρου πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐπιχωρίων
ἐδυνάμην. τελευταῖον δὲ πρὶν ἢ παραγενέσθαι Δωριέας ἐς Πε-
λοπόννησον, βασιλεῦσαί φασι Πιτυρέα Ἴωνος ἀπόγονον τοῦ
Ξούθου. τοῦτον παραδοῦναι λέγουσιν ἀμαχεὶ τὴν γῆν Δηϊφόντῃ
2 καὶ Ἀργείοις. καὶ ὁ μὲν ἐς Ἀθήνας ὁμοῦ τοῖς πολίταις ἀφι-
κόμενος ἐνταῦθα ᾤκησε, Δηϊφόντης δὲ καὶ Ἀργεῖοι τὴν Ἐπι-
δαυρίαν ἔχον. ἀπεσχίσθησαν δὲ οὗτοι τῶν ἄλλων Ἀργείων Τη-
μένου τελευτήσαντος, Δηϊφόντης μὲν καὶ Ὑρνηθὼ κατ' ἔχθος
τῶν Τημένου παίδων, ὁ δὲ σὺν αὐτοῖς στρατὸς Δηϊφόντῃ καὶ

8, 1. ἐποίησε P. 2. ἠνάγκασαν P. 9. πολλὰ Claviger. 9, 3. ἐς om P. μήδειαν P. 4. ἠλεκτρυόνα P. 10, 1. ἐς om P. 4. σάσυς ἐλάττων P. 1, 4. ἐπιδαύρου P.

Ὑρνηθοῖ πλέον ἢ Κείσῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς νέμοντες. Ἐπίδαυρος
δὲ ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα τῇ γῇ ἐτέθη, ὡς μὲν φασιν Ἠλεῖοι, Πέ-
λοπος ἦν· κατὰ δὲ Ἀργείων δόξαν καὶ τὰ ἔπη τὰς μεγάλας
Ἠοίας ἦν Ἐπιδαύρῳ πατὴρ Ἄργος ὁ Διός. Ἐπιδαύριοι δὲ
Ἀπόλλωνι Ἐπίδαυρον παῖδα προσποιοῦσιν.

Ἀσκληπιοῦ δὲ ἱερὰν μάλιστα εἶναι τὴν γῆν ἐπὶ λόγῳ συμ- 3
βέβηκε τοιῷδε. Φλεγύαν Ἐπιδαύριοί φασιν ἐλθεῖν ἐς Πελο-
πόννησον πρόφασιν μὲν ἐπὶ θέᾳ τῆς χώρας, ἔργῳ δὲ κατά-
σκοπον πλήθους τῶν ἐνοικούντων καὶ εἰ τὸ πολὺ μάχιμον εἴη
τῶν ἀνθρώπων· ἦν γὰρ δὴ Φλεγύας πολεμικώτατος τῶν τότε,
καὶ ἐπιὼν ἑκάστοτε ἐφ' οὓς τύχοι τοὺς καρποὺς ἔφερε καὶ ἤλαυνε
τὴν λείαν. ὅτε δὲ παρεγένετο ἐς Πελοπόννησον, εἵπετο ἡ θυ- 4
γάτηρ αὐτῷ, λεληθυῖα ἔτι τὸν πατέρα ὅτι ἐξ Ἀπόλλωνος εἶχεν
ἐν γαστρί. ὡς δὲ ἐν τῇ γῇ τῇ Ἐπιδαυρίων ἔτεκεν, ἐκτίθησι τὸν
παῖδα ἐς τὸ ὄρος τοῦτο ὃ δὴ Τίτθιον ὀνομάζουσιν ἐφ' ἡμῶν,
τηνικαῦτα δὲ ἐκαλεῖτο Μύρτιον. ἐκκειμένῳ δὲ ἐδίδου μέν οἱ
γάλα μία τῶν περὶ τὸ ὄρος τῶν ποιμαινομένων αἰγῶν, ἐφύ-
λασσε δὲ ὁ κύων ὁ τοῦ αἰπολίου φρουρός. Ἀρεσθάνας δέ (ὄνομα 5
γὰρ τῷ ποιμένι τοῦτο ἦν) ὡς τὸν ἀριθμὸν οὐχ εὕρισκεν ὁμολο-
γοῦντα τῶν αἰγῶν καὶ ὁ κύων ἅμα ἀπεστάτει τῆς ποίμνης,
οὕτω τὸν Ἀρεσθάναν ἐς πᾶν φασὶν ἀφικνεῖσθαι ζητήσεως, εὑ-
ρόντα δὲ ἐπιθυμῆσαι τὸν παῖδα ἀνελέσθαι, καὶ ὡς ἐγγὺς ἐγίνετο,
ἀστραπὴν εἶδεν ἐκλάμψασαν ἀπὸ τοῦ παιδός, νομίσαντα δὲ εἶναι
θεῖόν τι, ὥσπερ ἦν, ἀποτραπέσθαι. ὁ δὲ αὐτίκα ἐπὶ γῆν καὶ
θάλασσαν πᾶσαν ἠγγέλλετο τά τε ἄλλα ὁπόσα βούλοιτο εὑρί-
σκειν ἐπὶ τοῖς κάμνουσι, καὶ ὅτι ἀνίστησι τεθνεῶτας. λέγεται δὲ 6
καὶ ἄλλος ἐπ' αὐτῷ λόγος, Κορωνίδα κύουσαν Ἀσκληπιὸν Ἴσχυϊ
τῷ Ἐλάτου συγγενέσθαι, καὶ τὴν μὲν ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἀρτέμι-
δος ἀμυνομένης τῆς ἐς τὸν Ἀπόλλωνα ὕβρεως, ἐξημμένης δὲ
ἤδη τῆς πυρᾶς ἁρπάσαι λέγεται τὸν παῖδα Ἑρμῆς ἀπὸ τῆς
φλογός. ὁ δὲ τρίτος τῶν λόγων ἥκιστα (ἐμοὶ δοκεῖν) ἀληθής 7
ἐστιν, Ἀρσινόης ποιήσας εἶναι τῆς Λευκίππου παῖδα Ἀσκλη-
πιόν. Ἀπολλοφάνει γὰρ τῷ Ἀρκάδι ἐλθόντι ἐς Δελφοὺς καὶ

4, 2. μεληθυῖα P. 5. μύργειον P, μύργιον M. 6. ποιμένων P. 5, 1, αἰπολίου Kuhnius, αἰπώλου P, αἰπόλου ceteri. 6. ἰδεῖν Porsonus. 6, 2. ἄλλως P.

ἐρομένῳ τὸν θεὸν εἰ γένοιτο ἐξ Ἀρσινόης Ἀσκληπιὸς καὶ Μεσσηνίοις πολίτης εἴη, ἔχρησεν ἡ Πυθία

ὦ μέγα χάρμα βροτοῖς βλαστὼν Ἀσκληπιὲ πᾶσιν,
ὃν Φλεγυηῒς ἔτικτεν ἐμοὶ φιλότητι μιγεῖσα
ἱμερόεσσα Κορωνὶς ἐνὶ κραναῇ Ἐπιδαύρῳ.

οὗτος ὁ χρησμὸς δηλοῖ μάλιστα οὐκ ὄντα Ἀσκληπιὸν Ἀρσινόης, ἀλλὰ Ἡσίοδον ἢ τῶν τινὰ ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ
8 ἔπη συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τόδε ἐν Ἐπιδαύρῳ τὸν θεὸν γενέσθαι· τὰ γὰρ Ἀσκληπιεῖα εὑρίσκω τὰ ἐπιφανέστατα ἐξ Ἐπιδαύρου. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι τῆς τελετῆς λέγοντες Ἀσκληπιῷ μεταδοῦναι τὴν ἡμέραν ταύτην Ἐπιδαύρια ὀνομάζουσι, καὶ θεὸν ἀπ' ἐκείνου φασὶν Ἀσκληπιόν σφισι νομισθῆναι· τοῦτο δὲ Ἀρχίας ὁ Ἀρισταίχμου τὸ συμβὰν σπάσμα θηρεύοντι ‴οἱ περὶ τὸν Πίνδασον ἰαθεὶς ἐν τῇ
9 Ἐπιδαυρίᾳ τὸν θεὸν ἐπηγάγετο ἐς Πέργαμον. ἀπὸ δὲ τοῦ Περγαμηνῶν Σμυρναίοις γέγονεν ἐφ' ἡμῶν Ἀσκληπιεῖον τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ. τὸ δ' ἐν Βαλάγραις ταῖς Κυρηναίων, ἔστιν Ἀσκληπιὸς καλούμενος Ἰατρὸς ἐξ Ἐπιδαύρου καὶ οὗτος. ἐκ δὲ τοῦ παρὰ Κυρηναίοις τὸ ἐν Λεβήνῃ τῇ Κρητῶν ἐστὶν Ἀσκληπιεῖον. διάφορον δὲ Κυρηναίοις τοσόνδε ἐς Ἐπιδαυρίους ἐστίν, ὅτι αἶγας
10 οἱ Κυρηναῖοι θύουσιν, Ἐπιδαυρίοις οὐ καθεστηκότος. θεὸν δὲ Ἀσκληπιὸν νομισθέντα ἐξ ἀρχῆς καὶ οὐκ ἀνὰ χρόνον λαβόντα τὴν φήμην τεκμηρίοις καὶ ἄλλοις εὑρίσκω, καὶ Ὁμήρου μαρτυρεῖ μοι τὰ περὶ Μαχάονος ὑπὸ Ἀγαμέμνονος εἰρημένα

Ταλθύβι' ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
φῶτ' Ἀσκληπιοῦ υἱόν,

ὡς ἂν εἰ λέγοι θεοῦ παῖδ' ἄνθρωπον.

27 Τὸ δὲ ἱερὸν ἄλσος τοῦ Ἀσκληπιοῦ περιέχουσιν ὅροι πανταχόθεν· οὐδὲ ἀποθνήσκουσιν οὐδὲ τίκτουσιν αἱ γυναῖκές σφισιν ἐντὸς τοῦ περιβόλου, καθὰ καὶ ἐπὶ Δήλῳ τῇ νήσῳ τὸν αὐτὸν νόμον. τὰ δὲ θυόμενα, ἤν τέ τις Ἐπιδαυρίων αὐτῶν ἤν τε ξένος ὁ θύων ᾖ, καταναλίσκουσιν ἐντὸς τῶν ὅρων.
2 τὸ δὲ αὐτὸ γιγνόμενον οἶδα καὶ ἐν Τιτάνῃ. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἄγαλμα μεγέθει μὲν τοῦ Ἀθήνησιν Ὀλυμπίου Διὸς

v, 1. μεσηνίαις P. 4. φλεγύης P. ἐμοὶ Coraes: codices ἐμῇ. 8, 2. ἀσκλήπια P. 9, 2. ἀσκλήπειον P. 10, 4. μοι om P.

ἥμισυ ἀποδεῖ, πεποίηται δὲ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ· μηνύει δὲ ἐπίγραμμα τὸν εἰργασμένον εἶναι Θρασυμήδην Ἀριγνώτου Πάριον. κάθηται δὲ ἐπὶ θρόνου βακτηρίαν κρατῶν, τὴν δὲ ἑτέραν τῶν χειρῶν ὑπὲρ κεφαλῆς ἔχει τοῦ δράκοντος, καὶ οἱ ϗ κύων παρακατακείμενος πεποίηται. τῷ θρόνῳ δὲ ἡρώων ἐπειργασμένα Ἀργείων ἐστὶν ἔργα, Βελλεροφόντου τὸ ἐς τὴν Χίμαιραν καὶ Περσεὺς ἀφελὼν τὴν Μεδούσης κεφαλήν. τοῦ ναοῦ δέ ἐστι πέραν ἔνθα οἱ ἱκέται τοῦ θεοῦ καθεύδουσιν. οἴκημα δὲ περιφερὲς λίθου λευκȣ̃, καλούμενον 5
θόλος, ᾠκοδόμηται πλησίον, θέας ἄξιον. ἐν δὲ αὐτῷ Παυσίȣ γράψαντος βέλη μὲν ϗ τόξον ἐςὶν ἀφεικὼς Ἔρως, λύραν δὲ ἀντ' αὐτῶν ἀράμενος φέρει. γέγραπται δὲ ἐνταῦθα ϗ Μέθη, Παυσίου ϗ τȣ̃το ἔργον, ἐξ ὑαλίνης φιάλης πίνȣσα· ἴδοις δὲ κἂν ἐν τῇ γραφῇ φιάλην τε ὑάλου καὶ δι' αὐτῆς γυναικὸς πρόσωπον. ςῆλαι δ' εἱςήκεσαν ἐντὸς τȣ̃ περιβόλου, τὸ μὲν ἀρχαῖον ϗ πλέονες, ἐπ' ἐμȣ̃ δὲ ἓξ λοιπαί. ταύταις ἐγγεγραμμένα ϗ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐςὶν ὀνόματα ἀκεσθέντων ὑπὸ τȣ̃ Ἀσκληπιȣ̃, προσέτι δὲ καὶ νόσημα ὅ τι ἕκαςος ἐνόσησε, ϗ ὅπως ἰάθη· γέγραπται δὲ φωνῇ τῇ Δωρίδι. χωρὶς δὲ ἀπὸ 4
τῶν ἄλλων ἐςὶν ἀρχαία ςήλη, ἵππȣς δὲ Ἱππόλυτον ἀναθεῖναι τῷ θεῷ φησὶν εἴκοσι. ταύτης τῆς ςήλης τῷ ἐπιγράμματι ὁμολογȣ̃ντα λέγουσιν Ἀρικιεῖς, ὡς τεθνεῶτα Ἱππόλυτον ἐκ τῶν Θησέως ἀρῶν ἀνέςησεν Ἀσκληπιός· ὁ δὲ ὡς αὖθις ἐβίω, οὐκ ἠξίȣ νέμειν τῷ πατρὶ συγγνώμην, ἀλλὰ ὑπεριδὼν τὰς δεήσεις ἐς Ἰταλίαν ἔρχεται παρὰ τȣ̀ς Ἀρικιεῖς, ϗ ἐβασίλευσέ τε αὐτόθι ϗ ἀνῆκε τῇ Ἀρτέμιδι τέμενος, ἔνθα ἄχρι ἐμȣ̃ μονομαχίας ἆθλον ἦν ἱερᾶσθαι τῇ θεῷ τὸν νικῶντα. ὁ δὲ ἀγὼν ἐλευθέρων μὲν προέκειτο οὐδενί, οἰκέταις δὲ ἀποδρᾶσι τοὺς δεσπότας. Ἐπιδαυρίοις δέ ἐςι θέατρον ἐν τῷ ἱερῷ, μάλιςα 5
ἐμοὶ δοκεῖν θέας ἄξιον· τὰ μὲν γὰρ Ῥωμαίων πολὺ δή τι καὶ ὑπερῆρε τῶν πανταχȣ̃ τῷ κόσμῳ, μεγέθει δὲ Ἀρκάδων τὸ ἐν Μεγάλῃ πόλει· ἁρμονίας δὲ ἢ κάλλȣς εἵνεκα ἀρχιτέκτων ποῖος ἐς ἅμιλλαν Πολυκλείτῳ γένοιτ' ἂν ἀξιόχρεως; Πολύκλειτος γὰρ ϗ θέατρον τȣ̃το ϗ οἴκημα τὸ περιφερὲς ὁ ποιήσας ἦν. ἐντὸς

3, 8. πλέον P. 4, 5. φησὶν M: ceteri φασίν. 8. ἄχρι M: ceteri ἄχρις. 9. ἆθλον MV: ἆθλα P. post ἦν cum Clavigero omisi καί. 10. προέκειτο Sylburgius: codices προσέκειτο. 5, 3. an ὑπερῆρκε?

δὲ τȣ̃ ἄλσȣς ναός τέ ἐϛιν Ἀρτέμιδος, ϗ ἄγαλμα Ἠπιόνης, ϗ
Ἀφροδίτης ἱερὸν ϗ Θέμιδος, ϗ ϛάδιον οἷα Ἕλλησι τὰ πολλὰ
γῆς χῶμα, καὶ κρήνη τῷ τε ὀρόφῳ ϗ κόσμῳ τῷ λοιπῷ θέας
6 ἀξία. ὁπόσα δὲ Ἀντωνῖνος ἀνὴρ τῆς συγκλήτου βουλῆς ἐφ'
ἡμῶν ἐποίησεν, ἔϛι μὲν Ἀσκληπιȣ̃ λȣτρόν, ἔϛι δὲ ἱερὸν θεῶν
ȣ̃ς Ἐπιδώτας ὀνομάζουσιν. ἐποίησε δὲ ϗ Ὑγιείᾳ ναὸν ϗ Ἀσ-
κληπιῷ ϗ Ἀπόλλωνι ἐπίκλησιν Αἰγυπτίοις. ϗ (ἦν γὰρ ϛοὰ κα-
λȣμένη Κότυος, καταῤῥυέντος δέ οἱ τȣ̃ ὀρόφȣ διέφθαρτο ἤδη
πᾶσα ἅτε ὠμῆς τῆς πλίνθου ποιηθεῖσα) ἀνῳκοδόμησε ϗ ταύ-
την. Ἐπιδαυρίων δὲ οἱ περὶ τὸ ἱερὸν μάλιϛα ἐταλαιπώρουν,
ὅτι μήτε αἱ γυναῖκες ἐν σκέπῃ σφίσιν ἔτικτον καὶ ἡ τελευτὴ
τοῖς κάμνȣσιν ὑπαίθριος ἐγίγνετο. ὁ δὲ καὶ ταῦτα ἐπανορθȣ-
μενος κατεσκευάσατο οἴκησιν· ἐνταῦθα ἤδη ϗ ἀποθανεῖν ἀν-
7 θρώπῳ ϗ τεκεῖν γυναικὶ ὅσιον. ὄρη δέ ἐϛιν ὑπὲρ τὸ ἄλσος τό
τε Τίτθιον καὶ ἕτερον ὀνομαζόμενον Κυνόρτιον, Μαλεάτȣ
δὲ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν αὐτῷ. τȣ̃το μὲν δὴ τῶν ἀρχαίων· τὰ
δὲ ἄλλα ὅσα περὶ τὸ ἱερὸν τȣ̃ Μαλεάτου, ϗ ἔλυτρον κρήνης
ἐς ὃ τὸ ὕδωρ συλλέγεταί σφισι τὸ ἐκ τȣ̃ θεȣ̃, Ἀντωνῖνος ϗ
ταῦτα Ἐπιδαυρίοις ἐποίησεν.

28 Δράκοντες δὲ οἱ λοιποὶ ϗ ἕτερον γένος ἐς τὸ ξανθότερον
ῥέποντες χρόας ἱεροὶ μὲν τȣ̃ Ἀσκληπιȣ̃ νομίζονται καὶ εἰσὶν
ἀνθρώποις ἥμεροι, τρέφει δὲ μόνη σφᾶς ἡ τῶν Ἐπιδαυρίων
γῆ. τὸ δὲ αὐτὸ εὑρίσκω ϗ ἄλλαις χώραις συμβεβηκός· Λιβύη
μέν γε μόνη κροκοδείλους τρέφει χερσαίȣς διπήχεων ȣ̓κ ἐλάσ-
σονας, παρὰ δὲ Ἰνδῶν μόνων ἄλλα τε κομίζεται καὶ ὄρνιθες
οἱ ψιττακοί. τȣ̀ς δὲ ὄφεις οἱ Ἐπιδαύριοι τȣ̀ς μεγάλȣς, ἐς πλέον
πηχῶν καὶ τριάκοντα προήκοντας, οἷοι παρά τε Ἰνδοῖς τρέ-
φονται καὶ ἐν Λιβύῃ, ἄλλο δή τι γένος φασὶν εἶναι καὶ οὐ
δράκοντας.

2 Ἐς δὲ τὸ ὄρος ἀνιȣ̃σι τὸ Κόρυφον ἔϛι καθ' ὁδὸν ϛρεπτῆς
καλȣμένης ἐλαίας φυτόν, αἰτίου τοῦ περιαγαγόντος τῇ χειρὶ
Ἡρακλέους ἐς τȣ̃το τὸ σχῆμα. εἰ δὲ καὶ Ἀσιναίοις τοῖς ἐν τῇ

v. 2. οἷα Valckenarius post Palmerium: οἱ *M*, οἱ ceteri.
8, 1. *Τίτθιον* Facius: codices τιτθίου. 4. ἔλυτρον Sylburgius: codices ἐλύτρȣ. 1, 1. οἰνωποὶ Schneiderus. 7. μεγάλους *MV*, μεγαλῶνας *P*. 2, 1. τὸ κόρυφον *V*, τὸν κορυφὸν *M*, τὸ κορυφαῖον Stephanus Byz., τὴν κορυφήν *P*. 2. αἴτιον *P*. 3. ἡρακλέα *P*.

Ἀργολίδι ἔθηκεν ὅρον τοῦτον, οὐκ ἂν ἔγωγε εἰδείην, ἐπεὶ μηδὲ
ἑτέρωθι ἀναστάτου γενομένης χώρας τὸ σαφὲς ἔτι οἷόν τε τῶν
ὅρων ἐξευρεῖν. ἐπὶ δὲ τῇ ἄκρᾳ τοῦ ὄρους κορυφαίας ἐστὶν ἱερὸν
Ἀρτέμιδος, οὗ καὶ Τελέσιλλα ἐποιήσατο ἐν ᾄσματι μνήμην.
Κατιοῦσι δὲ ἐς τῶν Ἐπιδαυρίων τὴν πόλιν χωρίον ἐστὶ πε- 3
φυκυίας ἀγριελαίους ἔχον· Ὑρνήθιον δὲ καλοῦσι τὸ χωρίον.
τὰ δὲ ἐς αὐτό, ὡς Ἐπιδαύριοί τε λέγουσι καὶ εἰκὸς ἔχει, γράψω.
Κεῖσος καὶ οἱ λοιποὶ Τημένου παῖδες μάλιστα ᾔδεσαν Δηϊφόν-
την λυπήσοντες, εἰ διαλῦσαί πως ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ὑρνηθὼ
δυνηθεῖεν. ἀφίκοντο οὖν ἐς Ἐπίδαυρον Κερύνης καὶ Φάλκης·
Ἀγραίῳ γὰρ τῷ νεωτάτῳ τὰ ποιούμενα οὐκ ἤρεσκεν. οὗτοι δὲ στή-
σαντες τὸ ἅρμα ὑπὸ τὸ τεῖχος κήρυκα ἀποστέλλουσι παρὰ τὴν
ἀδελφήν, ἐλθεῖν δῆθεν ἐς λόγους αὐτῇ βουλόμενοι. ὡς δὲ ὑπή- 4
κουσε καλοῦσιν, ἐνταῦθα οἱ νεανίσκοι πολλὰ μὲν Δηϊφόντου
κατηγόρουν, πολλὰ δὲ αὐτὴν ἱκέτευον ἐκείνην ἐπανήκειν ἐς Ἄρ-
γος, ἄλλα τε ἐπαγγελλόμενοι καὶ ἀνδρὶ δώσειν αὐτὴν Δηϊφόντου
τὰ πάντα ἀμείνονι καὶ ἀνθρώπων πλειόνων καὶ γῆς ἄρχοντι
εὐδαιμονεστέρας. Ὑρνηθὼ δὲ τοῖς λεχθεῖσιν ἀλγήσασα ἀπεδίδου
σφίσι τὴν ἴσην, Δηϊφόντην μὲν αὐτῇ τε ἄνδρα ἀρεστὸν εἶναι
φήσασα καὶ Τημένῳ γενέσθαι γαμβρὸν οὐ μεμπτόν, ἐκείνοις δὲ
Τημένου προσήκειν σφαγεῦσιν ὀνομάζεσθαι μᾶλλον ἢ παισί. καὶ 5
τὴν μὲν οὐδὲν ἔτι ἀποκρινάμενοι συλλαμβάνουσιν, ἀναθέντες
δὲ ἐς τὸ ἅρμα ἀπήλαυνον· Δηϊφόντῃ δὲ ἀγγέλλει τις τῶν
Ἐπιδαυρίων ὡς Κερύνης καὶ Φάλκης ἄγοντες οἴχοιντο ἄκου-
σαν Ὑρνηθώ. ὁ δὲ αὐτός τε ὡς τάχους εἶχεν ἤμυνε, καὶ οἱ
Ἐπιδαύριοι πυνθανόμενοι προσεβοήθουν. Δηϊφόντης δὲ Κε-
ρύνην μὲν ὡς κατελάμβανεν ἀναιρεῖ βαλών, Φάλκην δὲ ἐχό-
μενον Ὑρνηθοῦς βαλεῖν μὲν ἔδεισε, μὴ ἁμαρτὼν γένοιτο αὐτῆς
ἐκείνης φονεύς, συμπλακεὶς δὲ ἐπειρᾶτο ἀφαιρεῖσθαι. Φάλκης
δὲ ἀντεχόμενος καὶ ἕλκων βιαιότερον ἀπέκτεινεν ἔχουσαν ἐν
γαστρί. καὶ ὁ μὲν συνεὶς οἷα ἐς τὴν ἀδελφὴν ἐξειργασμένος 6
ἔργα ἦν, ἤλαυνε τὸ ἅρμα ἀφειδέστερον, προλαβεῖν τῆς ὁδοῦ
σπεύδων πρὶν ἢ πάντας ἐπ' αὐτὸν συλλεχθῆναι τοὺς Ἐπιδαυ-
ρίους· Δηϊφόντης δὲ σὺν τοῖς παισὶν (ἐγεγόνεσαν γὰρ καὶ παῖδες

3, 4. κισὸς P. 5. ἀπ' αὐτοῦ Claviger: codices ἀπάντων.
5, 5. τάχους Porsonus: codices τάχος.

αὐτῷ πρότερον ἔτι, υἱοὶ μὲν Ἀντιμένης ϗ Ξάνθιππός τε καὶ Ἀργεῖος, θυγάτηρ δὲ Ὀρσοβία· ταύτην Πάμφυλον τὸν Αἰγιμίου λέγουσιν ὕστερον γῆμαι) τότε δὲ ἀναλαβόντες τὸν νεκρὸν τῆς Ὑρνηθοῦς κομίζουσιν ἐς τοῦτο τὸ χωρίον τὸ ἀνὰ χρόνον
7 Ὑρνήθιον κληθέν. καί οἱ ποιήσαντες ἡρῷον τιμὰς καὶ ἄλλας δεδώκασι, ϗ ἐπὶ τοῖς πεφυκόσιν '''ἐλαίοις, καὶ εἰ δή τι ἄλλο δένδρον ἔσω, καθέστηκε νόμος τὰ θραυόμενα μηδένα ἐς οἶκον φέρεσθαι μηδὲ χρᾶσθαί σφισιν ἐς μηδέν, κατὰ χώραν δ' αὐτοῦ λείπουσιν ἱερὰ εἶναι τῆς Ὑρνηθοῦς.

8 Οὐ πόῤῥω δὲ τῆς πόλεως Μελίσσης μνῆμά ἐστιν, ἣ Περιάνδρῳ συνῴκησε τῷ Κυψέλου, καὶ ἕτερον Προκλέους πατρὸς τῆς Μελίσσης. ἐτυράννει δὲ καὶ οὗτος Ἐπιδαυρίων, καθὰ δὴ ϗ ὁ γαμβρός οἱ Περίανδρος Κορίνθου.

29 Αὐτὴ δὲ τῶν Ἐπιδαυρίων ἡ πόλις παρείχετο ἐς μνήμην τάδε ἀξιολογώτατα. τέμενος δή ἐστιν Ἀσκληπιοῦ, ϗ ἀγάλματα ὅ θεὸς αὐτὸς καὶ Ἠπιόνη· γυναῖκα δὲ εἶναι τὴν Ἠπιόνην Ἀσκληπιοῦ φασί. ταῦτά ἐστιν ἐν ὑπαίθρῳ, λίθου Παρίου. ναοὶ δὲ ἐν τῇ πόλει ϗ Διονύσου ϗ Ἀρτέμιδός ἐστιν ἄλσος· εἰκάσαις ἂν θηρευούσῃ τὴν Ἄρτεμιν. Ἀφροδίτης τε ἱερὸν πεποίηται· τὸ δὲ πρὸς τῷ λιμένι ἐπὶ ἄκρας ἀνεχούσης ἐς θάλασσαν λέγουσιν Ἥρας εἶναι. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει, ξόανον θέας ἄξιον, Κισσαίαν ἐπονομάζουσιν.

2 Αἰγινῆται δὲ οἰκοῦσιν ἔχοντες τὴν νῆσον ἀπαντικρὺ τῆς Ἐπιδαυρίας. ἀνθρώπους δ' οὐκ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς λέγουσιν ἐν αὐτῇ γενέσθαι, Διὸς δὲ ἐς ἔρημον κομίσαντος Αἴγιναν τὴν Ἀσωποῦ τῇ μὲν τὸ ὄνομα ἐτέθη τοῦτο ἀντὶ Οἰνώνης, Αἰακοῦ δὲ αἰτήσαντος ὡς ηὐξήθη παρὰ Διὸς οἰκήτορας, οὕτω οἱ τὸν Δία ἀνεῖναι τοὺς ἀνθρώπους φασὶν ἐκ τῆς γῆς. βασιλεύσαντα δὲ ἐν τῇ γῇ πλὴν Αἰακὸν οὐδένα εἰπεῖν ἔχουσιν, ἐπεὶ μηδὲ τῶν Αἰακοῦ παίδων τινὰ ἴσμεν καταμείναντα, Πηλεῖ μὲν συμβὰν ϗ Τελαμῶνι ἐπὶ φόνῳ φεύγειν τῷ Φώκου, τῶν δὲ αὖ Φώκου παίδων περὶ τὸν Παρνασσὸν οἰκησάντων ἐν τῇ νῦν καλουμένῃ Φωκίδι. τὸ δὲ ὄνομα προϋπῆρχεν ἤδη τῇ χώρᾳ, Φώκου τοῦ Ὀρνυτίωνος γενεᾷ πρότερον ἐς αὐτὴν ἐλθόντος. '''ἐπὶ μὲν δὴ

7, 3. ἔσω Boeckhius: codices ἐς ὅ. 4. δ' om. P. 8, 2. προκλέους P. 1, 5. ἄγαλμα V, ἄλλος Siebelis. 6. θηρευούσῃ Sylburgius: codices θεροῦσῃ. δὲ P. 2, 4. οἰώνης P.

Φώκου τούτου περὶ Τιθορέαν τε ϗ Παρνασσὸν ἐκαλεῖτο ἡ Φω-
κίς· ἐπὶ δὲ τοῦ Αἰακοῦ ϗ πᾶσιν ἐξενίκησεν, ὅσοι Μινύαις τέ
εἰσιν Ὀρχομενίοις ὅμοροι ϗ ἐπὶ Σκάρφειαν τὴν Λοκρῶν κα-
θήκουσι. γεγόνασι δὲ ἀπὸ μὲν Πηλέως οἱ ἐν Ἠπείρῳ βασι- 4
λεῖς, Τελαμῶνος δὲ τῶν παίδων Αἴαντος μὲν ἐστιν ἀφανέστερον
γένος οἷα ἰδιωτεύσαντος ἀνθρώπου, πλὴν ὅσον Μιλτιάδης, ὃς
Ἀθηναίοις ἐς Μαραθῶνα ἡγήσατο, καὶ Κίμων ὁ Μιλτιάδου
προῆλθον ἐς δόξαν· οἱ δὲ Τευκρίδαι βασιλεῖς διέμειναν Κυ-
πρίων ἄρχοντες ἐς Εὐαγόραν. Φώκῳ δὲ Ἄσιος ὁ τὰ ἔπη ποιή-
σας γενέσθαι φησὶ Πανοπέα ϗ Κρῖσον· ϗ Πανοπέως μὲν ἐγέ-
νετο Ἐπειὸς ὁ τὸν ἵππον τὸν δούρειον, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν,
ἐργασάμενος, Κρίσου δὲ ἦν ἀπόγονος τρίτος Πυλάδης, Στρο-
φίου τε ὢν τοῦ Κρίσου ϗ Ἀναξιβίας ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος.
γένη μὲν τοσαῦτα τῶν καλουμένων Αἰακιδῶν, ἐξεχώρησε δὲ
ἑτέρωσε ἀπ᾽ ἀρχῆς. χρόνῳ δὲ ὕστερον μοῖρα Ἀργείων τῶν 5
Ἐπίδαυρον ὁμοῦ Δηϊφόντῃ κατασχόντων διαβᾶσα ἐς Αἴγιναν,
ϗ Αἰγινήταις τοῖς ἀρχαίοις γενόμενοι σύνοικοι, τὰ Δωριέων
ἔθη ϗ φωνὴν κατεστήσαντο ἐν τῇ νήσῳ. προελθοῦσι δὲ Αἰγι-
νήταις ἐς μέγα δυνάμεως, ὡς Ἀθηναίων γενέσθαι ναυσὶν ἐπι-
κρατεστέρους ϗ ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ παρασχέσθαι πλοῖα μετά
γε Ἀθηναίους πλεῖστα, οὐ παρέμεινεν ἐς ἅπαν ἡ εὐδαιμονία, γε-
νόμενοι δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων ἀνάστατοι Θυρέαν τὴν ἐν τῇ Ἀρ-
γολίδι Λακεδαιμονίων δόντων ᾤκησαν. ϗ ἀπέλαβον μὲν τὴν
νῆσον, ὅτε περὶ Ἑλλήσποντον αἱ Ἀθηναίων τριήρεις ἐλήφθη-
σαν, πλούτου δὲ ἢ δυνάμεως οὐκέτι ἐξεγένετο ἐς ἴσον προελ-
θεῖν σφίσιν.

Προσπλεῦσαι δὲ Αἴγινά ἐστι νήσων τῶν Ἑλληνίδων ἀπο- 6
ρωτάτη· πέτραι τε γὰρ ὕφαλοι περὶ πᾶσαν ϗ χοιράδες ἀνεστή-
κασι. μηχανήσασθαι δὲ ἐξεπίτηδες ταῦτα Αἰακόν φασι λῃστειῶν
τῶν ἐκ θαλάσσης φόβῳ, ϗ πολεμίοις ἀνδράσι μὴ ἄνευ κιν-
δύνου εἶναι. πλησίον δὲ τοῦ λιμένος ἐν ᾧ μάλιστα ὁρμίζονται
ναός ἐστιν Ἀφροδίτης, ἐν ἐπιφανεστάτῳ δὲ τῆς πόλεως τὸ Αἰά-
κειον καλούμενον, περίβολος τετράγωνος λευκοῦ λίθου. ἐπειρ- 7
γασμένοι δέ εἰσι κατὰ τὴν ἔσοδον οἱ παρὰ Αἰακόν ποτε ὑπὸ

v. 2. ὅσοι Μινύαις Porsonus: codices ὡς οἱ μινύαι. 5, 3. γινόμενοι P. 5. ἀθηναίοις P. 8. θυραίαν codices. 6, 6. αἰάκιον P,

κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα, πλὴν τοσοῦτό γε ὅτι εἶδόν τε
τὰ ἀγάλματα καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ τὰ αὐτὰ καθὰ δὴ καὶ
Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν.
5 Αἰγίνης μὲν δὴ Αἰακοῦ ἕνεκα καὶ ἔργων, ὁπόσα ἀπεδεί-
ξατο, ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη· τῆς δὲ Ἐπιδαυρίας ἔχονται
Τροιζήνιοι σεμνύνοντες, εἴπερ καὶ ἄλλοι τινές, τὰ ἐγχώρια.
φασὶ δὲ Ὧρον γενέσθαι σφίσιν ἐν τῇ γῇ πρῶτον. ἐμοὶ μὲν
οὖν Αἰγύπτιον φαίνεται καὶ οὐδαμῶς Ἑλληνικὸν ὄνομα Ὧρος
εἶναι· βασιλεῦσαι δ' οὖν φασὶν αὐτὸν καὶ Ὡραίαν ἀπ' αὐ-
τοῦ καλεῖσθαι τὴν γῆν, Ἄλθηπον δὲ Ποσειδῶνος παῖδα καὶ
Λήϊδος τῆς Ὥρου, παραλαβόντα μετὰ Ὧρον τὴν ἀρχήν, Ἀλ-
6 θηπίαν ὀνομάσαι τὴν γῆν. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος Ἀθηνᾶν
καὶ Ποσειδῶνα ἀμφισβητῆσαι λέγουσι περὶ τῆς χώρας, ἀμφι-
σβητήσαντας δὲ ἔχειν ἐν κοινῷ· προστάξαι γὰρ οὕτω Δία σφίσι.
καὶ διὰ τοῦτο Ἀθηνᾶν τε σέβουσι Πολιάδα καὶ Σθενιάδα ὀνομά-
ζοντες τὴν αὐτήν, καὶ Ποσειδῶνα Βασιλέα ἐπίκλησιν· καὶ δὴ καὶ
νόμισμα αὐτοῖς τὸ ἀρχαῖον ἐπίσημα ἔχει τρίαιναν καὶ Ἀθηνᾶς
7 πρόσωπον. μετὰ δὲ Ἄλθηπον Σάρων ἐβασίλευσεν. ἔλεγον δὲ
ὅτι οὗτος τῇ Σαρωνίδι τὸ ἱερὸν Ἀρτέμιδι ᾠκοδόμησεν ἐπὶ θα-
λάσσῃ τελματώδει καὶ ἐπιπολῆς μᾶλλον, ὥστε καὶ Φοιβαία λίμνη
διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο. Σάρωνα δὲ (θηρεύειν γὰρ δὴ μάλιστα ᾕρητο)
κατέλαβεν ἔλαφον διώκοντα ἐς θάλασσαν συνεσπεσεῖν φευ-
γούσῃ. καὶ ἥ τε ἔλαφος ἐνήχετο ἀπωτέρω τῆς γῆς, καὶ ὁ Σάρων
εἴχετο τῆς ἄγρας, ἐς ὃ ὑπὸ προθυμίας ἀφίκετο ἐς τὸ πέλα-
γος· ἤδη δὲ κάμνοντα αὐτὸν καὶ ὑπὸ τῶν κυμάτων κατακλυ-
ζόμενον ἐπέλαβε τὸ χρεών. ἐκπεσόντα δὲ τὸν νεκρὸν κατὰ τὴν
Φοιβαίαν λίμνην ἐς τὸ ἄλσος τῆς Ἀρτέμιδος ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ
περιβόλου θάπτουσι, καὶ λίμνην ἀπὸ τούτου Σαρωνίδα τὴν ταύτῃ
8 θάλασσαν καλοῦσιν ἀντὶ Φοιβαίας. τοὺς δὲ ὕστερον βασιλεύ-
σαντας οὐκ ἴσασιν ἄχρι Ὑπέρητος καὶ Ἄνθα· τούτους δὲ εἶναι
Ποσειδῶνος καὶ Ἀλκυόνης Ἄτλαντος θυγατρός, καὶ πόλεις αὐ-
τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι· Ἀέ-
τιον δὲ τὸν Ἄνθα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου παραλαβόντα τὴν
ἀρχὴν τὴν ἑτέραν τῶν πόλεων Ποσειδωνιάδα ὀνομάσαι. Τροι-

v. 2. τὰ add *V*. δὴ Siebelis: codices ἤδη. 7, 1. σαίνων *P*. 3. τε ἁλματώδει *P*. 4. θηρεύων et mox ἤδετο Claviger. 8, 5. τὸν] codices τοῦ. 6 et 9, 1 et 6. τροίζηνος *P*.

ζῆνος δὲ καὶ Πιτθέως παρὰ Ἀέτιον ἐλθόντων βασιλεῖς μὲν τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἐγένοντο, ἴσχυον δὲ οἱ παῖδες μᾶλλον οἱ Πέλοπος. σημεῖον δέ· ἀποθανόντος γὰρ Τροιζῆνος Πιτθεὺς ἐς 9 τὴν νῦν πόλιν συναγαγὼν τοὺς ἀνθρώπους ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Τροιζῆνα συλλαβὼν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν. πολλοῖς δὲ ἔτεσιν ὕστερον ἐς ἀποικίαν ἐκ Τροιζῆνος σταλέντες Ἁλικαρνασσὸν ἐν τῇ Καρίᾳ καὶ Μύνδον ἀπῴκισαν οἱ γεγονότες ἀπ᾽ Ἀετίου τοῦ Ἄνθα. Τροιζῆνος δὲ οἱ παῖδες Ἀνάφλυστος καὶ Σφῆττος μετοικοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικήν, καὶ οἱ δῆμοι τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. τὰ δὲ ἐς Θησέα θυγατριδοῦν Πιτθέως εἰδόσι τὰ ἐς αὐτὸν οὐ γράφω. δεῖ δέ με τοσόνδε ἔτι δηλῶσαι. 10 Ἡρακλειδῶν γὰρ κατελθόντων ἐδέξαντο καὶ οἱ Τροιζήνιοι συνοίκους Δωριέων τῶν ἐξ Ἄργους, καὶ πρότερον ἔτι Ἀργείων ὄντες κατήκοοι· καὶ σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ φησὶν ὑπὸ Διομήδους ἄρχεσθαι. Διομήδης γὰρ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως, Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως παῖδα ὄντα ἐπιτροπεύοντες, Ἀργείων ἡγήσαντο ἐς Τροίαν. Σθένελος δέ, ὡς ἐδήλωσα ἐν τοῖς πρότερον, οἰκίας τε ἦν ἐπιφανεστέρας, τῶν Ἀναξαγοριδῶν καλουμένων, καὶ ἡ βασιλεία τούτῳ μάλιστα ἦν ἡ Ἀργείων προσήκουσα.

Τοσαῦτα Τροιζηνίοις ἐχόμενα ἱστορίας ἦν, παρὲξ ὅσαι πόλεις παρ᾽ αὐτῶν φασὶν ἀποικισθῆναι. κατασκευὴν δὲ ἱερῶν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς ἐπίδειξιν, τὸ ἐντεῦθεν ἐπέξειμι.

31 Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα Ἀρτέμιδός ἐστι σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι καὶ ὀνομάσαι σώτειραν, ἡνίκα Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος ἀνέστρεψεν ἐκ Κρήτης. ἀξιολογώτατον δὲ εἶναι τοῦτο ἔδοξέν οἱ τῶν κατειργασμένων, οὐ τοσοῦτον (ἐμοὶ ἐδόκει) ὅτι ἀνδρίᾳ τοὺς ἀποθανόντας ὑπὸ Θησέως ὑπερέβαλεν ὁ Ἀστερίων, ἀλλὰ τό τε ἐκ τοῦ λαβυρίνθου δυσέξοδον καὶ λαθόντα ἀποδρᾶναι μετὰ τὸ ἔργον ἐποίησεν εἰκότα τὸν λόγον ὡς προνοίᾳ θείᾳ καὶ αὐτὸς ἀνασωθείη Θησεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. ἐν τούτῳ δέ εἰσι τῷ ναῷ βω- 2 μοὶ θεῶν τῶν λεγομένων ὑπὸ γῆν ἄρχειν· καί φασιν ἐξ Ἅιδου Σεμέλην τε ὑπὸ Διονύσου κομισθῆναι ταύτῃ, καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι τὸν κύνα τοῦ Ἅιδου. ἐγὼ δὲ Σεμέλην μὲν οὐδὲ ἀποθανεῖν

9, 1. ἐς add Kuhnius. 3. τροιζῆνά τε λαβὼν καὶ ἄνθαν πολλοῖς ἔτεσιν P. 5. οἱ om P. 10, 1. τὰ ἑαυτῶν οὐ P. 10. παρέξαι MPV.

ἀρχὴν πείθομαι, Διός γε οὖσαν γυναῖκα· τὰ δὲ ἐς τὸν ὀνομαζόμενον '''Ἅιδου κύνα ἑτέρωθι ἔσται μοι δῆλα, ὁποῖα εἶναί μοι δοκῶ.

3 Ὄπισθε δὲ τοῦ ναοῦ Πιτθέως μνῆμά ἐστι, τρεῖς δὲ ἐπ' αὐτῷ θρόνοι κεῖνται λίθου λευκοῦ· δικάζειν δὲ Πιτθέα καὶ ἄνδρας δύο σὺν αὐτῷ λέγουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων. οὐ πόῤῥω δὲ ἱερὸν Μουσῶν ἐστί. ποιῆσαι δὲ ἔλεγον αὐτὸ Ἄρδαλον παῖδα Ἡφαίστου· καὶ αὐλόν τε εὑρεῖν νομίζουσι τὸν Ἄρδαλον τοῦτον, καὶ τὰς Μούσας ἀπ' αὐτοῦ καλοῦσιν Ἀρδαλίδας. ἐνταῦθα Πιτθέα διδάξαι λόγων τέχνην φασί, καί τι βιβλίον Πιτθέως δὴ σύγγραμμα, ὑπὸ ἀνδρὸς ἐκδοθὲν Ἐπιδαυρίου, καὶ αὐτὸς ἐπελεξάμην. τοῦ Μουσείου δὲ οὐ πόῤῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος, Ἀρδάλου καὶ τοῦτον, ὥς φασιν, ἀναθέντος. ἐπὶ δὲ αὐτῷ Μούσαις καὶ Ὕπνῳ θύουσι, λέγοντες τὸν ὕπνον θεῶν μάλιστα εἶναι φίλον ταῖς Μούσαις.

4 Πλησίον δὲ τοῦ θεάτρου Λυκαίας ναὸν Ἀρτέμιδος ἐποίησεν Ἱππόλυτος· ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν οὐδὲν εἶχον πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐξηγητῶν, ἀλλὰ ἢ λύκους ἐφαίνετό μοι τὴν Τροιζηνίαν λυμαινομένους ἐξελεῖν ὁ Ἱππόλυτος, ἢ Ἀμαζόσι, παρ' ὧν τὰ πρὸς μητρὸς ἦν, ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδός ἐστιν αὕτη· εἴη δ' ἂν ἔτι καὶ ἄλλο οὐ γινωσκόμενον ὑπὸ ἐμοῦ. τὸν δὲ ἔμπροσθε τοῦ ναοῦ λίθον, καλούμενον δὲ ἱερόν, εἶναι λέγουσιν ἐφ' οὗ ποτὲ ἄνδρες Τροιζηνίων ἐννέα Ὀρέστην ἐκάθηραν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός.

5 Εἰσὶ δὲ οὐ μακρὰν τῆς Λυκείας Ἀρτέμιδος βωμοὶ διεστηκότες οὐ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων. ὁ μὲν πρῶτός ἐστιν αὐτῶν Διονύσου κατὰ δή τι μάντευμα ἐπίκλησιν Σαώτου, δεύτερος δὲ Θεμίδων ὀνομαζόμενος· Πιτθεὺς τοῦτον ἀνέθηκεν, ὡς λέγουσιν. Ἡλίου δὲ Ἐλευθερίου καὶ σφόδρα εἰκότι λόγῳ '''δοκοῦσί μοι ποιῆσαι βωμόν, ἐκφυγόντες δουλείαν ἀπὸ Ξέρξου τε καὶ Περ-
6 σῶν. τὸ δὲ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεαρίου κατασκευάσαι μὲν Πιτθέα ἔφασαν, ἔστι δὲ ὧν οἶδα παλαιότατον. ἀρχαῖος μὲν οὖν καὶ Φωκαεῦσι τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἅρπαγός ποτε ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀρχαῖος δὲ καὶ ὁ Σαμίοις Ἀπόλλωνος Πυθίου· πλὴν πολύ γε ὕστερον τοῦ παρὰ Τροιζηνίοις ἐποιήθησαν. ἄγαλμα δέ ἐστι τὸ ἐφ' ἡμῶν ἀνάθημα Αὐ-

v. 2. ἔστω *MV*. 3, immo δοκεῖ. 3, 9. οὐ add *V*. ἀρχ. ὁ ἀνδ. *P*. 4, 4. παρ' ὧν τὰ Hartungus: παρόντα codices.

λίσκου, τέχνη δὲ Ἕρμωνος Τροιζηνίου. τοῦ δὲ Ἕρμωνος τούτου καὶ τὰ τῶν Διοσκούρων ξόανά ἐστιν.

Κεῖνται δὲ ἐν στοᾷ τῆς ἀγορᾶς γυναῖκες, λίθου καὶ αὗται καὶ 7 οἱ παῖδες. εἰσὶ δὲ ἃς Ἀθηναῖοι Τροιζηνίοις γυναῖκας καὶ τέκνα ἔδωκαν σώζειν, ἐκλιπεῖν σφίσιν ἀρέσαν τὴν πόλιν μηδὲ στρατῷ πεζῷ τὸν Μῆδον ἐπιόντα ὑπομεῖναι. λέγονται δὲ οὐ πασῶν τῶν γυναικῶν (οὐ γὰρ δὴ πολλαί τινες ἐκεῖναι), ὁπόσαι δὲ ἀξιώματι προεῖχον, τούτων εἰκόνας ἀναθεῖναι μόνων.

Τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστιν οἰκοδόμημα ἔμπροσθεν, 8 Ὀρέστου καλούμενον σκηνή. πρὶν γὰρ ἐπὶ τῷ αἵματι καθαρθῆναι τῆς μητρός, Τροιζηνίων οὐδεὶς πρότερον ἤθελεν αὐτὸν οἴκῳ δέξασθαι· καθίσαντες δὲ ἐνταῦθα ἐκάθαιρον καὶ εἱστίων, ἐς ὃ ἀφήγνισαν. καὶ νῦν ἔτι οἱ ἀπόγονοι τῶν καθηράντων ἐνταῦθα δειπνοῦσιν ἐν ἡμέραις ῥηταῖς. κατορυχθέντων δὲ ὀλίγον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῶν καθαρσίων φασὶν ἀπ' αὐτῶν ἀναφῦναι δάφνην, ἣ δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔστιν, ἡ πρὸ τῆς σκηνῆς ταύτης. καθῆ- 9 ραι δέ φασιν Ὀρέστην καθαρσίοις καὶ ἄλλοις καὶ ὕδατι ἀπὸ τῆς Ἵππου κρήνης. ἔστι γὰρ καὶ Τροιζηνίοις Ἵππου καλουμένη κρήνη, καὶ ὁ λόγος ἐς αὐτὴν οὐ διαφόρως τῷ Βοιωτῶν ἔχει· Πηγάσῳ γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ οὗτοι λέγουσι τὸ ὕδωρ ἀνεῖναι τὴν γῆν θιγόντι τοῦ ἐδάφους τῇ ὁπλῇ, Βελλεροφόντην δὲ ἐλθεῖν ἐς Τροιζῆνα γυναῖκα αἰτήσοντα Αἴθραν παρὰ Πιτθέως, πρὶν δὲ γῆμαι συμβῆναί οἱ φυγεῖν ἐκ Κορίνθου.

Καὶ Ἑρμῆς ἐνταῦθά ἐστι Πολύγιος καλούμενος. πρὸς τούτῳ 10 τῷ ἀγάλματι τὸ ῥόπαλον θεῖναί φασιν Ἡρακλέα· καὶ (ἦν γὰρ κοτίνου) τοῦτο μὲν (ὅτῳ πιστά) ἐνέφυ τῇ γῇ καὶ ἀνεβλάστησεν αὖθις, καὶ ἔστιν ὁ κότινος πεφυκὼς ἔτι, τὸν δὲ Ἡρακλέα λέγουσιν ἀνευρόντα τὸν πρὸς τῇ Σαρωνίδι κότινον ἀπὸ τούτου τεμεῖν ῥόπαλον. ἔστι δὲ καὶ Διὸς ἱερὸν ἐπίκλησιν σωτῆρος· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Ἀέτιον τὸν Ἄνθα λέγουσιν. ὕδωρ δὲ ὀνομάζουσι Χρυσορόαν· αὐχμοῦ δὲ ἐπὶ ἔτη συμβάντος σφίσιν ἐννέα, ἐν οἷς οὐχ ὗεν ὁ θεός, τὰ μὲν ἄλλα ἀναξηρανθῆναί φασιν ὕδατα, τὸν δὲ Χρυσορόαν τοῦτον καὶ τότε ὁμοίως διαμεῖναι ῥέοντα.

Ἱππολύτῳ δὲ τῷ Θησέως τέμενός τε ἐπιφανέστατον ἀνεῖ- 32 ται, καὶ ναὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἄγαλμά ἐστιν ἀρχαῖον. ταῦτα μὲν Διο-

9, 4. οὐ add Claviger. 5. τὴν πηγὴν P. 10, 9. ὁ om P.

μήδην λέγουσι ποιῆσαι, καὶ προσέτι θῦσαι τῷ Ἱππολύτῳ πρῶτον· Τροιζηνίοις δὲ ἱερεὺς μέν ἐστιν Ἱππολύτου τὸν χρόνον τοῦ βίου πάντα ἱερώμενος καὶ θυσίαι καθεστήκασιν ἐπέτειοι, δρῶσι δὲ καὶ ἄλλο τοιόνδε· ἑκάστη παρθένος πλόκαμον ἀποκείρεταί οἱ πρὸ γάμου, κειραμένη δὲ ἀνέθηκεν ἐς τὸν ναὸν φέρουσα. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν οὐκ ἐθέλουσι συρέντα ὑπὸ τῶν ἵππων, οὐδὲ τὸν τάφον ἀποφαίνουσιν εἰδότες· τὸν δὲ ἐν οὐρανῷ καλούμενον ἡνίοχον, τοῦτον εἶναι νομίζουσιν ἐκεῖνον Ἱππόλυτον, τιμὴν παρὰ θεῶν ταύτην ἔχοντα.

2 τούτου δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος ἐπιβατηρίου, Διομήδους ἀνάθημα ἐκφυγόντος τὸν χειμῶνα ὃς τοῖς Ἕλλησιν ἐπεγένετο ἀπὸ Ἰλίου κομιζομένοις· καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων Διομήδην πρῶτον θεῖναί φασι τῷ Ἀπόλλωνι. ἐς δὲ τὴν Δαμίαν καὶ Αὔξησίαν (καὶ γὰρ Τροιζηνίοις μέτεστιν αὐτῶν) οὐ τὸν αὐτὸν λέγουσιν ὃν Ἐπιδαύριοι καὶ Αἰγινῆται λόγον, ἀλλὰ ἀφικέσθαι παρθένους ἐκ Κρήτης· στασιασάντων δὲ ὁμοίως τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων καὶ ταύτας φασὶν ὑπὸ τῶν ἀντιστασιωτῶν καταλευσθῆναι, καὶ

3 ἑορτὴν ἄγουσί σφισι Λιθοβολίαν ὀνομάζοντες. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον τοῦ περιβόλου μέρος στάδιόν ἐστιν Ἱππολύτου καλούμενον, καὶ ναὸς ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀφροδίτης κατασκοπίας· αὐτόθεν γάρ, ὁπότε γυμνάζοιτο ὁ Ἱππόλυτος, ἀπέβλεπεν ἐς αὐτὸν ἐρῶσα ἡ Φαίδρα. ἐνταῦθα ἔτι πεφύκει ἡ μυρσίνη τὰ φύλλα, ὡς καὶ πρότερον ἔγραψα, ἔχουσα τετρυπημένα· καὶ ἡνίκα ἠπορεῖτο ἡ Φαίδρα καὶ ῥᾳστώνην τῷ ἔρωτι οὐδεμίαν εὕρισκεν, ἐς ταύτης τὰ

4 φύλλα ἐσιναμώρει τῆς μυρσίνης. ἔστι δὲ καὶ τάφος Φαίδρας, ἀπέχει δὲ οὐ πολὺ τοῦ Ἱππολύτου μνήματος· τὸ δὲ οὐ πόρρω κέχωσται τῆς μυρσίνης. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἄγαλμα ἐποίησε μὲν Τιμόθεος, Τροιζήνιοι δὲ οὐκ Ἀσκληπιὸν ἀλλὰ εἰκόνα Ἱππολύτου φασὶν εἶναι. καὶ οἰκίαν ἰδὼν οἶδα Ἱππολύτου· πρὸ δὲ αὐτῆς ἐστιν Ἡράκλειος καλουμένη κρήνη, τὸ ὕδωρ, ὡς οἱ Τροιζήνιοι λέγουσιν, ἀνευρόντος Ἡρακλέους.

5 Ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει τῆς Σθενιάδος καλουμένης ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς. αὐτὸ δὲ εἰργάσατο τῆς θεοῦ τὸ ξόανον Κάλλων Αἰγινήτης. μαθητὴς δὲ ὁ Κάλλων ἦν Τεκταίου καὶ Ἀγγελίω-

v. 2. ἱππόλυτος P. 2, 3. ἐπεγένετο *MV*: ἐγένετο P. 5. λαμίαν codices: correxit Kuhnius. 6. ἐστιν P. 9. ὑπὸ Sylburgius: codices ἀπό. 3, 1. an forte Λιθοβόλια? 4. ἐρῶσα Kuhnius: codices ὁρῶσα. 4, 6. στήλη *MP*.

νός, οἳ Δηλίοις ἐποίησαν τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος· ὁ δὲ
Ἀγγελίων καὶ Τεκταῖος παρὰ Διποίνῳ καὶ Σκύλλιδι ἐδιδάχθη-
σαν. κατιόντων δὲ αὐτόθεν Λυτηρίου Πανός ἐστιν ἱερόν· Τροι- 6
ζηνίων γὰρ τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν ἔδειξεν ὀνείρατα, ἃ εἶχεν
ἄκεσιν λοιμοῦ πιέσαντος .... Ἀθηναίους δὲ μάλιστα. διαβὰς δὲ
καὶ ἐς τὴν Τροιζηνίαν ναὸν ἂν ἴδοις Ἴσιδος καὶ ὑπὲρ αὐτὸν
Ἀφροδίτης ἀκραίας· τὸν μὲν ἅτε ἐν μητροπόλει τῇ Τροι-
ζῆνι Ἁλικαρνασσεῖς ἐποίησαν, τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἴσιδος ἀνέ-
θηκε Τροιζηνίων δῆμος.

Ἰοῦσι δὲ τὴν διὰ τῶν ὀρέων ἐς Ἑρμιόνην πηγή τέ ἐστι τοῦ 7
Ὑλλικοῦ ποταμοῦ, Ταυρίου δὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς καλουμένου, καὶ πέτρα
Θησέως ὀνομαζομένη, μεταβαλοῦσα καὶ αὐτὴ τὸ ὄνομα ἀνελο-
μένου Θησέως ὑπ' αὐτῇ κρηπῖδάς τὰς Αἰγέως καὶ ξίφος· πρό-
τερον δὲ βωμὸς ἐκαλεῖτο σθενίου Διός. τῆς δὲ πέτρας πλη-
σίον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερὸν νύμφας, ποιήσαντος Θησέως, ἡνίκα
ἔσχε γυναῖκα Ἑλένην.

Ἔστι δὲ ἔξω τείχους καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν φυταλμίου. μηνί- 8
σαντα γάρ σφισι τὸν Ποσειδῶνα ποιεῖν φασὶν ἄκαρπον τὴν
χώραν, ἅλμης ἐς τὰ σπέρματα καὶ τῶν φυτῶν τὰς ῥίζας κα-
θικνουμένης, ἐς ὃ θυσίαις τε εἴξας καὶ εὐχαῖς οὐκέτι ἅλμην ἀνῆ-
κεν ἐς τὴν γῆν. ὑπὲρ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος τὸν ναόν ἐστι Δημή-
τηρ θεσμοφόρος, Ἀλθήπου, καθὰ λέγουσιν, ἱδρυσαμένου.

Καταβαίνουσι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς τῇ Κελενδέρει καλουμένῃ 9
λιμένα χωρίον ἐστὶν ὃ Γενέθλιον ὀνομάζουσι, τεχθῆναι Θησέα
ἐνταῦθα λέγοντες. πρὸ δὲ τοῦ χωρίου τούτου ναός ἐστιν Ἄρεως,
Θησέως καὶ ἐνταῦθα Ἀμαζόνας μάχῃ κρατήσαντος· αὗται δ'
ἂν εἴησαν τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ πρὸς Θησέα καὶ Ἀθηναίους ἀγω-
νισαμένων. ἐπὶ θάλασσαν δὲ τὴν Ψιφαίαν πορευομένοις κό- 10
τινος πέφυκεν ὀνομαζόμενος ῥάχος στρεπτός. ῥάχους μὲν δὴ κα-
λοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον καὶ φυλίαν
καὶ ἔλαιον· στρεπτὸν δὲ ἐπονομάζουσι τοῦτο, ὅτι ἐνσχεθεισῶν
αὐτῷ τῶν ἡνιῶν ἀνετράπη τοῦ Ἱππολύτου τὸ ἅρμα. τούτου δὲ

6, 1. παντός P. 4. ἂν add Porsonus. 5. ἀκραίας Sylburgius: codices ἀσκραίας. τὸν μὲν ἅτε M, τομέα τε P. 7, 1. ἐστι P. 6. νυμφίας Boeckhius. 8, 4. ἄλλην P. 6. ἀλθήπου MV, ἀλθίππου P. 9, 1. καλούμενον MV. 10, 1. Φοιβαίαν Siebelis. 2. τραπτός P. φυλίαν V: ceteri φυλλίαν, Valckenarius φαυλίων.

ὐ πολὺ τῆς Σαρωνίας Ἀρτέμιδος ἀφέςηκε τὸ ἱερόν, ϗ τὰ ἐς
αὐτὸ ἐμήνυσεν ὁ λόγος ἤδη μοι. τοσόνδε δὲ ἔτι δηλώσει· Σα-
ρώνια γϛ̀ δὴ κατὰ ἔτος τῇ Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγυσιν.

33 Νῆσοι δέ εἰσι Τροιζηνίοις, μία μὲν πλησίον τῆς ἠπείρυ,
ϗ διαβῆναι ποσὶν ἐς αὐτὴν ἔςιν. αὕτη Σφαιρία ὀνομαζομένη
πρότερον Ἱερὰ δι' αἰτίαν ἐκλήθη τοιαύτην. ἔςιν ἐν αὐτῇ Σφαί-
ρου μνῆμα· Πέλοπος δὲ ἡνίοχον εἶναι λέγουσι τὸν Σφαῖρον.
τύτῳ κατὰ δή τι ἐξ Ἀθηνᾶς ὄνειρον κομίζουσα Αἴθρα χοὰς
διέβαινεν ἐς τὴν νῆσον, διαβάσῃ δὲ ἐνταῦθα λέγεται Ποσει-
δῶνα μιχθῆναι. ἱδρύσατο μὲν διὰ τῦτο Αἴθρα ναὸν ἐνταῦθα
Ἀθηνᾶς ἀπατουρίας, καὶ Ἱερὰν ἀντὶ Σφαιρίας ὠνόμασε τὴν
νῆσον· κατεςήσατο δὲ ϗ ταῖς Τροιζηνίων παρθένοις ἀνατιθέ-
ναι πρὸ γάμων τὴν ζώνην τῇ Ἀθηνᾷ τῇ ἀπατουρίᾳ.

2 Καλαύρειαν δὲ Ἀπόλλωνος ἱερὰν τὸ ἀρχαῖον εἶναι λέγυ-
σιν, ὅτε περ ἦσαν ϗ οἱ Δελφοὶ Ποσειδῶνος. λέγεται δὲ καὶ
τῦτο, ἀντιδῦναι τὰ χωρία σφᾶς ἀλλήλοις. φασὶ δὲ ἔτι ϗ λό-
γιον μνημονεύυσιν·

ἶσόν τοι Δῆλόν τε Καλαύρειάν τε νέμεσθαι
Πυθώ τ' ἠγαθέην καὶ Ταίναρον ἠνεμόεσσαν.

ἔςι δ' ὖν Ποσειδῶνος ἱερὸν ἐνταῦθα ἅγιον, ἱερᾶται δὲ αὐ-
3 τῷ παρθένος, ἔς' ἂν ἐς ὥραν προέλθῃ γάμυ. τοῦ περιβόλυ
δὲ ἐντὸς ϗ τὸ Δημοσθένυς μνῆμά ἐςι. καί μοι τὸ δαιμόνιον
δεῖξαι μάλιςα ἐπὶ τύτυ δοκεῖ ϗ Ὁμήρυ πρότερον ὡς εἴη βάσ-
κανον, εἰ δὴ Ὅμηρον μὲν προδιεφθαρμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἐπὶ τοσύτῳ κακῷ κακὸν δεύτερον πενία πιέζουσα ἐπὶ πᾶσαν
γῆν πτωχεύοντα ἦγε, Δημοσθένει δὲ φυγῆς τε συνέπεσεν ἐν
γήρᾳ λαβεῖν πεῖραν ϗ ὁ θάνατος ἐγένετο ὕτω βίαιος. εἴρηται
μὲν ὖν περὶ αὐτῦ ϗ ἄλλοις ϗ αὐτῷ Δημοσθένει πλεῖςα, ἦ μὴν
τῶν χρημάτων ἃ ἐκ τῆς Ἀσίας ἤγαγεν Ἅρπαλος μὴ μετα-
λαβεῖν αὐτόν· τὸ δὲ ὕςερον λεχθὲν ἐπέξειμι ὁποῖον ἐγένετο.
4 Ἅρπαλος μὲν ὡς ἐξ Ἀθηνῶν ἀπέδρα διαβὰς ναυσὶν ἐς Κρή-
την, ὐ πολὺ ὕςερον ὑπὸ τῶν θεραπευόντων ἀπέθανεν οἰκετῶν·
οἱ δὲ ὑπὸ ἀνδρὸς Μακεδόνος Παυσανίυ δολοφονηθῆναι αὐ-
τόν φασιν. τὸν δέ οἱ τῶν χρημάτων διοικητὴν φυγόντα ἐς

1, 5. νεωρὸν P. αἴθρα ἐς χοὰς P. 10. γάμυ V. 3, 1. προ-
έλθῃ Porsonus: codices προσέλθῃ. 6. γῆν om P. ἦγαγε V,
[illegible] Porsonus. 7. δὲ] τε P.

Ῥόδον Φιλόξενος Μακεδὼν συνέλαβεν, ὃς κ̀ αὐτὸν παρὰ Ἀθη-
ναίων ἐξήτησεν Ἅρπαλον. τὸν δὲ παῖδα τȣ̃τον ἔχων ἤλεγχεν,
ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἁρπάλȣ τι ἔτυχον εἰληφότες·
μαθὼν δὲ ἐς Ἀθήνας γράμματα ἐπέςελλεν. ἐν τούτοις τοῖς
γράμμασι τȣ̀ς λαβόντας παρὰ Ἁρπάλȣ καταριθμῶν κ̀ αὐτȣ̀ς
κ̀ ὁπόσον αὐτῶν ἔλαβεν ἕκαςος, ȣ̓δὲ ἐμνημόνευσεν ἀρχὴν Δη-
μοσθένȣς, Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιςα ἀπεχθανομένȣ, κ̀ αὐ-
τὸς ἰδίᾳ προσκρȣ́σας. Δημοσθένει μὲν ȣ̃ν τιμαὶ καὶ ἑτέρωθι
τῆς Ἑλλάδος κ̀ παρὰ τῶν Καλαυρείας εἰσὶν οἰκητόρων.

Τῆς δὲ Τροιζηνίας γῆς ἐςὶν ἰσθμὸς ἐπὶ πολὺ διέχων ἐς 34
θάλασσαν, ἐν δὲ αὐτῷ πόλισμα ȣ̓ μέγα ἐπὶ θαλάσσῃ Μέθανα
ᾤκισαι. Ἴσιδος δὲ ἐνταῦθα ἱερόν ἐςι, κ̀ ἄγαλμα ἐπὶ τῆς ἀγο-
ρᾶς Ἑρμȣ̃, τὸ δὲ ἕτερον Ἡρακλέȣς. τȣ̃ δὲ πολίσματος τριά-
κοντά που ςάδια ἀπέχει λȣτρὰ θερμά. φασὶ δὲ Ἀντιγόνȣ τȣ̃
Δημητρίȣ Μακεδόνων βασιλεύοντος, τότε πρῶτον τὸ ὕδωρ
φανῆναι, φανῆναι δὲ οὐδ᾽ ὕδωρ εὐθύς, ἀλλὰ πῦρ ἀναζέσαι
πολὺ ἐκ τῆς γῆς, ἐπὶ δὲ τȣ́τῳ μαρανθέντι ῥυῆναι τὸ ὕδωρ,
ὃ δὴ κ̀ ἐς ἡμᾶς ἄνεισι θερμόν τε κ̀ δεινῶς ἁλμυρόν. λȣσα-
μένῳ δὲ ἐνταῦθα ȣ̓́τε ὕδωρ ἐςὶν ἐγγὺς ψυχρὸν ȣ̓́τε ἐσπεσόντα
ἐς τὴν θάλασσαν ἀκινδύνως νήχεσθαι· θηρία γ̀ κ̀ ἄλλα καὶ
κύνας παρέχεται πλείςȣς. ὃ δ᾽ ἐθαύμασα ἐν τοῖς Μεθάνοις 2
μάλιςα, γράψω κ̀ τȣ̃το. ἄνεμος ὁ Λὶψ βλαςανȣ́σαις ταῖς ἀμ-
πέλοις ἐμπίπτων ἐκ τȣ̃ Σαρωνικȣ̃ κόλπου τὴν βλάςην σφῶν
ἀφαναίνει. κατιόντος οὖν ἔτι τοῦ πνεύματος ἀλεκτρυόνα τὰ
πτερὰ ἔχοντα διὰ παντὸς λευκὰ διελόντες ἄνδρες δύο ἐναν-
τίοι περιθέουσι τὰς ἀμπέλȣς, ἥμισυ ἑκάτερος τȣ̃ ἀλεκτρυόνος
φέρων· ἀφικόμενοι δ᾽ ἐς τὸ αὐτὸ ὅθεν ὡρμήθησαν, κατο-
ρύσσȣσιν ἐνταῦθα. τȣ̃το μὲν πρὸς τὸν Λίβα σφίσιν ἐςὶν εὕ- 3
ρημένον· τὰς δὲ νησῖδας αἳ πρόκεινται τῆς χώρας, ἀριθμὸν
ἐννέα ȣ̓́σας, Πέλοπος μὲν καλȣ̃σι, τȣ̃ θεȣ̃ δὲ ὕοντος μίαν ἐξ
αὐτῶν, ȣ̓̃ φασιν ὕεσθαι. τȣ̃το δὲ εἰ τοιȣ̃τόν ἐςιν, ȣ̓κ οἶδα, ἔλεγον
δὲ οἱ περὶ τὰ Μέθανα, ἐπεὶ χάλαζάν γε ἤδη θυσίαις εἶδον κ̀
ἐπῳδαῖς ἀνθρώπȣς ἀποτρέποντας.

Τὰ μὲν δὴ Μέθανα ἰσθμός ἐςι τῆς Πελοποννήσȣ· ἐντὸς 4
δὲ τȣ̃ ἰσθμȣ̃ τῆς Τροιζηνίων ὁμορός ἐςιν Ἑρμιόνη. οἰκιςὴν

v. 6. ἐμνημόνευεν P. 9. καὶ om P. 4, 2. fortasse leg. τῇ et Ἑρμιονίς.

δὲ τῆς ἀρχαίας πόλεως Ἑρμιονεῖς γενέσθαι φασὶν Ἑρμίονα Εὐρωπός. τὸν δὲ Εὔρωπα (ἦν γὰρ δὴ Φορωνέως) Ἡροφάνης ὁ Τροιζήνιος ἔφασκεν εἶναι νόθον· οὐ γὰρ δή ποτε ἐς Ἄργον τὸν Νιόβης, θυγατριδοῦν ὄντα Φορωνέως, τὴν ἐν Ἄργει περιελ-
5 θεῖν ἀρχὴν παρόντος Φορωνεῖ γνησίου παιδός. ἐγὼ δέ, εἰ καὶ γνήσιον ὄντα Εὔρωπα πρότερον τὸ χρεὼν ἢ Φορωνέα ἐπέλαβεν, εὖ οἶδα ὡς οὐκ ἔμελλεν ὁ παῖς αὐτῷ Νιόβης παιδὶ ἴσα οἴσεσθαι Διός γε εἶναι δοκοῦντι. ἐπῴκησαν δὲ καὶ Ἑρμιόνα ὕστερον Δωριεῖς οἱ ἐξ Ἄργους. πόλεμον δὲ οὐ δοκῶ γενέσθαι σφίσιν· ἐλέγετο γὰρ ἂν ὑπὸ Ἀργείων.

6 Ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς Ἑρμιόνα ἐκ Τροιζῆνος κατὰ τὴν πέτραν ἣ πρότερον μὲν ἐκαλεῖτο σθενίου Διὸς βωμός, μετὰ δὲ Θησέα ἀνελόμενον τὰ γνωρίσματα ὀνομάζουσιν οἱ νῦν Θησέως αὐτήν. κατὰ ταύτην οὖν τὴν πέτραν ἰοῦσιν ὀρεινὴν ὁδὸν ἔστι μὲν Ἀπόλλωνος ἐπίκλησιν πλατανιστίου ναός, ἔστι δὲ Εἰλεοὶ χωρίον, ἐν δὲ αὐτῷ Δήμητρος καὶ Κόρης τῆς Δήμητρος ἱερά. τὰ δὲ πρὸς θάλασσαν ἐν ὅροις τῆς Ἑρμιονίδος ἱερὸν Δήμητρός ἐστιν ἐπί-
7 κλησιν Θερμασίας. σταδίους δὲ ὀγδοήκοντα ἀπέχει μάλιστα ἄκρα Σκυλλαῖον ἀπὸ τῆς Νίσου καλουμένη θυγατρός. ὡς γὰρ δὴ τὴν Νίσαιαν ὁ Μίνως καὶ τὰ Μέγαρα εἷλεν ἐκείνης προδούσης, οὔτε γυναῖκα ἕξειν αὐτὴν ἔτι ἔφασκε, καὶ προσέταξε τοῖς Κρησὶν ἐκβάλλειν τῆς νεώς· ἀποθανοῦσαν δὲ ἀπέρριψεν ἐς τὴν ἄκραν ταύτην ὁ κλύδων. τάφον δὲ οὐκ ἀποφαίνουσιν αὐτῆς, ἀλλὰ περιοφθῆναι τὸν νεκρόν φασι διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θα-
8 λάσσης ὀρνίθων. ἀπὸ δὲ Σκυλλαίου πλέοντι ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν ἄκρα τ' ἔστιν ἑτέρα Βουκέφαλα, καὶ μετὰ τὴν ἄκραν νῆσοι, πρώτη μὲν Ἁλιοῦσσα (παρέχεται δὲ αὕτη λιμένα ἐνορμίσασθαι ναυσὶν ἐπιτήδειον), μετὰ δὲ Πιτυοῦσσα, τρίτη δὲ ἣν Ἀριστερὰς ὀνομάζουσι. ταύτας δὲ παραπλεύσαντί ἐστιν αὖθις ἄκρα Κωλυεργία ἀνέχουσα ἐκ τῆς ἠπείρου, μετὰ δὲ αὐτὴν νῆσος Τρίκρανα καλουμένη, καὶ ὄρος ἐς θάλασσαν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου προβεβλημένον, Βουπόρθμος. ἐν Βουπόρθμῳ δὲ πεποίηται μὲν ἱερὸν Δήμητρος καὶ τῆς παιδός, πεποίηται δὲ Ἀθηνᾶς·
9 ἐπίκλησις δέ ἐστι τῇ θεῷ προμαχόρμα. πρόκειται δὲ Βουπόρ-

5, 4. γε Facius: codices τε. 8, 5. Ἁλιοῦσσα et Πιτυοῦσσα Claviger: codices ἁλιοῦσα et πιτυοῦσα. 6. κωλυεργίαν ἔχουσα codices. 9. καὶ om P.

θμου νῆσος Ἀπεροπία καλουμένη. τῆς δὲ Ἀπεροπίας ἀφέστηκεν οὐ πολὺ ἑτέρα νῆσος Ὑδρέα. μετὰ ταύτην αἰγιαλός τε παρήκει τῆς ἠπείρου μηνοειδής, καὶ ἀκτὴ μετὰ τὸν αἰγιαλὸν ἐπὶ Ποσείδιον, ἐκ θαλάσσης μὲν ἀρχομένη τῆς πρὸς ἀνατολάς, προήκουσα δὲ ὡς ἐπὶ τὴν ἑσπέραν· ἔχει δὲ καὶ λιμένας ἐν αὐτῇ. μῆκος μὲν δὴ τῆς ἀκτῆς ἐστὶν ἑπτά που στάδια, πλάτος δέ, ᾗ πλατυτάτη, σταδίων τριῶν οὐ πλέον. ἐνταῦθα ἡ προτέρα πόλις 10 τοῖς Ἑρμιονεῦσιν ἦν. ἔστι δέ σφισι καὶ νῦν ἔτι ἱερὰ αὐτόθι, Ποσειδῶνος μὲν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τῇ ἀρχῇ, προελθοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἐς τὰ μετέωρα ναὸς Ἀθηνᾶς, παρὰ δὲ αὐτῷ σταδίου θεμέλια· ἐν δὲ αὐτῷ τοὺς Τυνδάρεω παῖδας ἀγωνίσασθαι λέγουσιν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερον οὐ μέγα τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, ὁ δὲ ὄροφος κατερρύηκεν αὐτῷ. καὶ Ἡλίῳ ναός, καὶ ἄλλος Χάρισιν, ὁ δὲ Σεράπιδι ᾠκοδόμηται καὶ Ἴσιδι. καὶ περίβολοι μεγάλων λίθων λογάδων εἰσίν· ἐντὸς δὲ αὐτῶν ἱερὰ δρῶσιν ἀπόρρητα Δήμητρι.

Τοσαῦτα μὲν Ἑρμιονεῦσίν ἐστιν ἐνταῦθα· ἡ δὲ ἐφ' ἡμῶν 11 πόλις ἀπέχει μὲν τῆς ἄκρας, ἐφ' ᾗ τοῦ Ποσειδῶνος τὸ ἱερόν, τέσσαρας μάλιστα σταδίους, κειμένη δὲ ἐν ὁμαλῷ τὰ πρῶτα ἠρέμα ἐς πρόσαντες ἄνεισι, τὸ δέ ἐστιν ἤδη τοῦ Πρωνός· Πρῶνα γὰρ τὸ ὄρος τοῦτο ὀνομάζουσι. τεῖχος μὲν δὴ περὶ πᾶσαν τὴν Ἑρμιόνα ἕστηκε· τὰ δὲ ἐς συγγραφὴν καὶ ἄλλα παρείχετο, καὶ ὧν αὐτὸς ποιήσασθαι μάλιστα ἠξίωσα μνήμην, Ἀφροδίτης ναός ἐστιν ἐπίκλησιν Ποντίας καὶ Λιμενίας τῆς αὐτῆς, ἄγαλμα δὲ λευκοῦ λίθου, μεγέθει τε μέγα καὶ ἐπὶ τῇ τέχνῃ θέας ἄξιον. καὶ ναὸς 12 ἕτερός ἐστιν Ἀφροδίτης· αὕτη καὶ ἄλλας ἔχει παρὰ Ἑρμιονέων τιμάς, καὶ ταῖς παρθένοις καὶ ἣν γυνὴ χηρεύουσα παρὰ ἄνδρα μέλλῃ φοιτᾶν, ἁπάσαις πρὸ γάμου θύειν καθέστηκεν ἐνταῦθα. Δήμητρος δὲ ἱερὰ πεποίηται Θερμησίας, τὸ μὲν ἐπὶ τοῖς πρὸς τὴν Τροιζηνίαν ὅροις, ὡς ἔτι ἔμενον οἱ δῆμοι, τὸ δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει. πλησίον δὲ αὐτοῦ Διονύσου ναὸς Μελαναίγιδος· τούτῳ μουσικῆς ἀγῶνα κατὰ ἔτος ἕκαστον ἄγουσι, καὶ ἁμίλλης κολύμβου καὶ πλοίων τιθέασιν ἆθλα. καὶ Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Ἰφιγενείας ἐστὶν ἱερόν, καὶ Ποσειδῶν χαλκοῦς, τὸν ἕτερον πόδα ἔχων ἐπὶ δελφῖνος. παρελθοῦσι δὲ ἐς τὸ τῆς Ἑστίας ἄγαλμα 35

v. 1. ἀεροπία MV. 4. ἐπὶ] ἔτι P. 10, 7. ἄλσος codices. 11, 6. ἐν συγγραφῇ P. 12, 5. δὲ Coraes: codices δή. 6. ἔτι εἶμεν ἀνήδημοι τὸ P. αὐτῇ Buttmannus.

2 μὲν ἐστιν οὐδὲν, βωμὸς δὲ, ϗ ἐπ' αὐτοῦ θύουσιν Ἑστίᾳ. Ἀπόλλωνος δέ εἰσι ναοὶ τρεῖς ϗ ἀγάλματα τρία· ϗ τῷ μὲν οὐκ ἔστιν ἐπίκλησις, τὸν δὲ Πυθαέα ὀνομάζουσι, ϗ ὅριον τὸν τρίτον. τὸ μὲν δὴ τοῦ Πυθαέως ὄνομα μεμαθήκασι παρὰ Ἀργείων· τούτοις γὰρ Ἑλλήνων πρώτοις ἀφικέσθαι Τελέσιλλά φησι τὸν Πυθαέα ἐς τὴν χώραν Ἀπόλλωνος παῖδα ὄντα· τὸν δὲ ὅριον ἐφ' ὅτῳ καλοῦσιν, σαφῶς μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν, τεκμαίρομαι δὲ περὶ γῆς ὅρων πολέμῳ σφᾶς ἢ δίκῃ νικήσαντας ἐπὶ τῷδε τιμὰς Ἀπόλλωνι ὁρίῳ νεῖμαι. τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Τύχης νεώτατον μὲν λέγουσιν Ἑρμιονεῖς τῶν παρὰ σφίσιν εἶναι, λίθου δὲ Παρίου κολοσσὸς ἕστηκεν. κρήνας δὲ τὴν μὲν σφόδρα ἔχουσιν ἀρχαίαν, ἐς δὲ αὐτὴν οὐ φανερῶς τὸ ὕδωρ κάτεισιν, ἐπιλείποι δὲ οὐκ ἄν ποτε, οὐδ' εἰ πάντες καταβάντες ὑδρεύωνται ἐξ αὐτῆς· τὴν δὲ ἐφ' ἡμῶν πεποιήκασιν, ὄνομα δέ ἐστι τῷ χωρίῳ Λειμών, ὅθεν ῥεῖ τὸ ὕδωρ ἐς αὐτήν.

4 Τὸ δὲ λόγου μάλιστα ἄξιον ἱερὸν Δήμητρός ἐστιν ἐπὶ τοῦ Πρωνός. τοῦτο τὸ ἱερὸν Ἑρμιονεῖς μὲν Κλύμενον Φορωνέως παῖδα ϗ ἀδελφὴν Κλυμένου Χθονίαν τοὺς ἱδρυσαμένους φασὶν εἶναι. Ἀργεῖοι δέ, ὅτε ἐς τὴν Ἀργολίδα ἦλθε Δημήτηρ, τότε Ἀθέραν μὲν λέγουσι ϗ Μυσίον ὡς ξενίαν παρασχόντας τῇ θεῷ, Κολόνταν δὲ οὔτε οἴκῳ δέξασθαι τὴν θεὸν οὔτε ἀπονεῖμαί τι ἄλλο ἐς τιμήν· ταῦτα δὲ οὐ κατὰ γνώμην Χθονίᾳ τῇ θυγατρὶ ποιεῖν αὐτόν. Κολόνταν μὲν οὖν φασὶν ἀντὶ τούτων συγκαταπρησθῆναι τῇ οἰκίᾳ, Χθονίαν δὲ κομισθεῖσαν ἐς Ἑρμιόνα ὑπὸ Δήμητρος Ἑρμιονεῦσι ποιῆσαι τὸ ἱερόν. Χθονία δ' οὖν ἡ θεός τε αὐτὴ καλεῖται, ϗ Χθόνια ἑορτὴν κατὰ ἔτος ἄγουσιν ὥρᾳ θέρους. ἄγουσι δὲ οὕτως. ἡγοῦνται μὲν αὐτοῖς τῆς πομπῆς οἵ τε ἱερεῖς τῶν θεῶν ϗ ὅσοι τὰς ἐπετείους ἀρχὰς ἔχουσιν, ἕπονται δὲ ϗ γυναῖκες ϗ ἄνδρες. τοῖς δὲ ϗ παισὶν ἔτι οὖσι καθέστηκεν ἤδη τὴν θεὸν τιμᾶν τῇ πομπῇ· οὗτοι λευκὴν ἐσθῆτα καὶ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχουσι στεφάνους. πλέκονται δὲ οἱ στέφανοί σφισιν ἐκ τοῦ ἄνθους ὃ καλοῦσιν οἱ ταύτῃ κομοσάνδαλον, ὑάκινθον ἐμοὶ δοκεῖν ὄντα ϗ μεγέθει ϗ χρόᾳ· ἔπεστι δέ οἱ ϗ τὰ ἐπὶ τῷ θρήνῳ

2, 1. αὐτὸν P. 3. ὀνομ.] οὕτω ὀνομ. P, οὕτως ὀνομ. MV· ὅριον P. 6. ὅρειον P. 3, 4. malim ἐπιλίποι. 5. ὑδρεύωνται MP, ὑδρεύοιεν V. 4, 3. τοὺς — 5. ξενίαν om P. 5, 4. ἐπαιτίους P. 8. κοσμοσάνδαλον Hemsterhusius.

γράμματα. τοῖς δὲ τὴν πομπὴν πέμπουσιν ἕπονται θήλειαν ἐξ 6
ἀγέλης βοῦν ἄγοντες διειλημμένην δεσμοῖς τε καὶ ὑβρίζουσαν ἔτι ὑπὸ ἀγριότητος. ἐλάσαντες δὲ πρὸς τὸν ναὸν οἱ μὲν ἔσω φέρεσθαι τὴν βοῦν ἐς τὸ ἱερὸν ἀνῆκαν ἐκ τῶν δεσμῶν, ἕτεροι δὲ ἀναπεπταμένας ἔχοντες τέως τὰς θύρας, ἐπειδὰν τὴν βοῦν ἴδωσιν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προσέθεσαν τὰς θύρας. τέσσαρες δὲ ἔνδον 7
ὑπολειπόμεναι γρᾶες, αὗται τὴν βοῦν εἰσὶν αἱ κατεργαζόμεναι· δρεπάνῳ γὰρ ἥτις ἂν τύχῃ τὴν φάρυγγα ὑπέτεμε τῆς βοός. μετὰ δὲ αἱ θύραι τε ἠνοίχθησαν, καὶ προσελαύνουσιν οἷς ἐπιτέτακται βοῦν δευτέραν καὶ τρίτην ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἄλλην τετάρτην. κατεργάζονταί τε δὴ πάσας κατὰ ταὐτὰ αἱ γρᾶες, καὶ τόδε ἄλλο πρόσκειται τῇ θυσίᾳ θαῦμα· ἐφ' ἥντινα γὰρ ἂν πέσῃ τῶν πλευρῶν ἡ πρώτη βοῦς, ἀνάγκη πεσεῖν καὶ πάσας. θυσία μὲν δρᾶται 8
τοῖς Ἑρμιονεῦσι τὸν εἰρημένον τρόπον· πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ γυναικῶν ἱερασαμένων τῇ Δήμητρι εἰκόνες ἑστήκασιν οὐ πολλαί, καὶ παρελθόντι εἴσω θρόνοι τέ εἰσιν ἐφ' ὧν αἱ γρᾶες ἀναμένουσιν ἐσελαθῆναι καθ' ἑκάστην τῶν βοῶν, καὶ ἀγάλματα οὐκ ἄγαν ἀρχαῖα, Ἀθηνᾶ καὶ Δημήτηρ. αὐτὸ δὲ ὃ σέβουσιν ἐπὶ πλέον ἢ τἆλλα, ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον, οὐ μὴν οὐδὲ ἀνὴρ ἄλλος, οὔτε ξένος οὔτε Ἑρμιονέων αὐτῶν· μόναι δέ, ὁποῖόν τί ἐστιν, αἱ γρᾶες ἴσασιν.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ναός· εἰκόνες δὲ περὶ πάντα ἑστήκασιν 9
αὐτόν. οὗτος ὁ ναός ἐστιν ἀπαντικρὺ τοῦ τῆς Χθονίας, καλεῖται δὲ Κλυμένου, καὶ τῷ Κλυμένῳ θύουσιν ἐνταῦθα. Κλύμενον δὲ οὐκ ἄνδρα Ἀργεῖον ἐλθεῖν ἔγωγε ἐς Ἑρμιόνα ἡγοῦμαι, τοῦ θεοῦ δέ ἐστιν ἐπίκλησις, ὅντινα ἔχει λόγος βασιλέα ὑπὸ γῆν εἶναι. παρὰ μὲν δὴ τοῦτόν ἐστιν ἄλλος ναὸς καὶ ἄγαλμα Ἄρεως, τοῦ δὲ τῆς Χθονίας ἐστὶν ἱεροῦ στοὰ κατὰ τὴν δεξιάν, Ἠχοῦς ὑπὸ 10
τῶν ἐπιχωρίων καλουμένη· φθεγξαμένῳ δὲ ἀνδρὶ τὰ ὀλίγιστα ἐς τρὶς ἀντιβοῆσαι πέφυκεν. ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Χθονίας χωρία ἐστὶν ἃ καλοῦσιν Ἑρμιονεῖς τὸ μὲν Κλυμένου τὸ δὲ Πλούτωνος, τὸ τρίτον δὲ αὐτῶν λίμνην Ἀχερουσίαν. περιείργεται μὲν δὴ πάντα θριγκοῖς λίθων, ἐν δὲ τῷ τοῦ Κλυμένου καὶ γῆς χάσμα· διὰ τούτου δὲ Ἡρακλῆς ἀνῆγε τοῦ Ἅιδου τὸν κύνα κατὰ

6, 1. τελείαν Amasaeus. 7, 5. post βοῦν cum Porsono omisi δέ. 6. τε δὴ idem pro codicum τέλη. 8, 5. ἐσελασθῆναι MV.
9, 5. ἐστιν ἐπίκλησις Sylburgius: codices εἶσιν ἐπικλήσεις. 10, 3. τρὶς idem: codices τρεῖς.

11 τὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑρμιονέων. πρὸς δὲ τῇ πύλῃ καθ' ἣν ὁδὸς εὐθεῖά ἐστιν ἄγουσα ἐπὶ Μάσητα, Εἰληθυίας ἐστὶν ἐντὸς τοῦ τείχους ἱερόν. ἄλλως μὲν δὴ κατὰ ἡμέραν ἑκάστην καὶ θυσίαις καὶ θυμιάμασι μεγάλως τὴν θεὸν ἱλάσκονται, καὶ ἀναθήματα δίδοται πλεῖστα τῇ Εἰληθυίᾳ· τὸ δὲ ἄγαλμα οὐδενί, πλὴν εἰ μὴ ἄρα ταῖς ἱερείαις, ἔστιν ἰδεῖν.

36 Κατὰ δὲ τὴν ἐπὶ Μάσητα εὐθεῖαν προελθοῦσιν ἑπτά που σταδίους καὶ ἐς ἀριστερὰ ἐκτραπεῖσιν ἐς Ἁλίκην ἐστὶν ὁδός. ἡ δὲ Ἁλίκη τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἐστιν ἔρημος, ᾠκεῖτο δὲ καὶ αὕτη ποτέ, καὶ Ἁλικὸς λόγος ἐν στήλαις ἐστὶ ταῖς Ἐπιδαυρίων, αἳ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὰ ἰάματα ἐγγεγραμμένα ἔχουσιν· ἄλλο δὲ σύγγραμμα οὐδὲν οἶδα ἀξιόχρεων, ἔνθα ἢ πόλεως Ἁλίκης ἢ ἀνδρῶν ἐστὶν Ἁλικῶν μνήμη. ἔστι δ' οὖν ὁδὸς καὶ ἐς ταύτην τοῦ τε Πρωνὸς μέση καὶ ὄρους ἑτέρου Θόρνακος καλουμένου τὸ ἀρχαῖον· ἀπὸ δὲ τῆς Διὸς ἐς κόκκυγα τὸν ὄρνιθα ἀλλαγῆς λεγομένης ἐνταῦθα
2 γενέσθαι μετονομασθῆναι τὸ ὄρος φασίν. ἱερὰ δὲ καὶ ἐς τόδε ἐπὶ ἄκρων τῶν ὀρῶν, ἐπὶ μὲν τῷ Κοκκυγίῳ Διός, ἐν δὲ τῷ Πρωνί ἐστιν Ἥρας. καὶ τοῦ τε Κοκκυγίου πρὸς τοῖς πέρασι ναός ἐστι, θύραι δὲ οὐκ ἐφεστήκασιν, οὐδὲ ὄροφον εἶχεν, οὐδέ οἱ τι ἐνῆν ἄγαλμα· εἶναι δὲ ἐλέγετο ὁ ναὸς Ἀπόλλωνος. παρὰ δὲ αὐτὸν ὁδός ἐστιν ἐπὶ Μάσητα τοῖς ἐκτραπεῖσιν ἐκ τῆς εὐθείας. Μάσητι δὲ οὔσῃ πόλει τὸ ἀρχαῖον, καθὰ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἀργείων καταλόγῳ πεποίηκεν, ἐπινείῳ καθ' ἡμᾶς ἐχρῶντο Ἑρμιονεῖς.
3 ἀπὸ Μάσητος δὲ ὁδὸς ἐν δεξιᾷ ἐστὶν ἐπὶ ἄκραν καλουμένην Στρουθοῦντα. στάδιοι δὲ ἀπὸ τῆς ἄκρας ταύτης κατὰ τῶν ὀρῶν τὰς κορυφὰς πεντήκοντά εἰσι καὶ διακόσιοι ἐς Φιλανόριόν τε καλούμενον καὶ ἐπὶ Βολεούς· οἱ δὲ Βολεοὶ οὗτοι λίθων εἰσὶ σωροὶ λογάδων. χωρίον δὲ ἕτερον οὗ Διδύμους ὀνομάζουσι, στάδια εἴκοσιν αὐτόθεν ἀφέστηκεν. ἐνταῦθα ἔστι μὲν ἱερὸν Ἀπόλλωνος, ἔστι δὲ Ποσειδῶνος, ἐπὶ δὲ αὐταῖς Δήμητρος: ἀγάλματα δὲ ὀρθὰ λίθου λευκοῦ.

4 Τὸ δὲ ἐντεῦθέν ἐστιν Ἀργείων ἡ ποτε Ἀσίνα καλουμένη, καὶ Ἀσίνης ἐστὶν ἐρείπια ἐπὶ θαλάσσῃ. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ τοῦ βασιλέως Νικάνδρου τοῦ Χαρίλλου τοῦ Πολυδέκτου τοῦ Εὐνόμου

2, 2. ὄρος PM. 4, 1. ἀσίνη MV: malim Ἀσιναία. 2. ἐρείπια om P.

τοῦ Πρυτάνιδος τοῦ Εὐρυπῶντος ἐς τὴν Ἀργολίδα ἐσβαλόντων
στρατιᾷ συνεσέβαλόν σφισιν οἱ Ἀσιναῖοι, ϗ ἐδῄωσαν σὺν ἐκεί-
νοις τῶν Ἀργείων τὴν γῆν. ὡς δὲ ὁ στόλος τῶν Λακεδαιμο-
νίων ἀπῆλθεν οἴκαδε, στρατεύουσιν ἐπὶ τὴν Ἀσίνην οἱ Ἀργεῖοι
ϗ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἔρατος. ϗ χρόνον μέν τινα ἀπὸ τοῦ τεί- 5
χους ἠμύναντο οἱ Ἀσιναῖοι, ϗ ἀποκτείνουσιν ἄλλους τε ϗ Λυ-
σίστρατον ἐν τοῖς δοκιμωτάτοις ὄντα Ἀργείων· ἁλισκομένου δὲ
τοῦ τείχους οὗτοι μὲν γυναῖκας ἐς τὰ πλοῖα ἐνθέμενοι ϗ παῖδας
ἐκλείπουσι τὴν αὐτῶν, Ἀργεῖοι δὲ ἐς ἔδαφος καταβαλόντες τὴν
Ἀσίνην, ϗ τὴν γῆν προσορισάμενοι τῇ σφετέρᾳ, Πυθαέως τε
Ἀπόλλωνος ὑπέλειπον τὸ ἱερόν (ϗ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστι) ϗ τὸν
Λυσίστρατον πρὸς αὐτῷ θάπτουσιν.

Ἀπέχει δὲ Ἀργείων τῆς πόλεως τεσσαράκοντα ϗ οὐ πλείω 6
στάδια ἡ κατὰ Λέρναν θάλασσα. κατιόντων δὲ ἐς Λέρναν πρῶ-
τον μὲν καθ' ὁδόν ἐστιν ὁ Ἐρασῖνος, ἐκδίδωσι δὲ ἐς τὸν Φρί-
ξον, ὁ Φρίξος δὲ ἐς τὴν θάλασσαν τὴν μεταξὺ Τημενίου ϗ
Λέρνης. ἀπὸ δὲ Ἐρασίνου τραπεῖσιν ἐς ἀριστερὰ σταδίους ὅσον
ὀκτὼ Διοσκούρων ἱερόν ἐστιν ἀνάκτων· πεποίηται δέ σφισι κατὰ
ταὐτὰ καὶ ἐν τῇ πόλει τὰ ξόανα. ἀναστρέψας δὲ ἐς τὴν εὐ- 7
θεῖαν τόν τε Ἐρασῖνον διαβήσῃ ϗ ἐπὶ τὸν Χείμαῤῥον ποτα-
μὸν ἀφίξῃ. πλησίον δὲ αὐτοῦ περίβολός ἐστι λίθων, ϗ τὸν Πλού-
τωνα ἁρπάσαντα, ὡς λέγεται, Κόρην τὴν Δήμητρος κατα-
βῆναι ταύτῃ φασὶν ἐς τὴν ὑπόγεων νομιζομένην ἀρχήν. ἡ δὲ
Λέρνα ἐστὶν, ὡς ϗ τὰ πρότερα ἔχει μοι τοῦ λόγου, πρὸς θα-
λάσσῃ, ϗ τελετὴν Λερναῖα ἄγουσιν ἐνταῦθα Δήμητρι. ἔστι δὲ 8
ἄλσος ἱερόν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ ὄρους ὃ καλοῦσι Ποντῖνον. τὸ
δὲ ὄρος ὁ Ποντῖνος οὐκ ἐᾷ τὸ ὕδωρ ἀποῤῥεῖν τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ,
ἀλλὰ ἐς αὐτὸ καταδέχεται· ῥεῖ δὲ ϗ ποταμὸς ἀπ' αὐτοῦ Πον-
τῖνος. ϗ ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους ἱερόν τε Ἀθηνᾶς Σαΐτιδος, ἐρεί-
πια ἔτι μόνα, ϗ θεμέλια οἰκίας ἐστὶν Ἱππομέδοντος, ὃς Πολυ-
νείκει τῷ Οἰδίποδος τιμωρήσων ἦλθεν ἐς Θήβας. ἀπὸ δὴ 37
τοῦ ὄρους τούτου τὸ ἄλσος ἀρχόμενον πλατάνων τὸ πολὺ ἐπὶ τὴν
θάλασσαν καθήκει. ὅροι δὲ αὐτοῦ τῇ μὲν ποταμὸς ὁ Ποντῖνος,
τῇ δὲ ἕτερος ποταμός· Ἀμυμώνη δὲ ἀπὸ τῆς Δαναοῦ θυγα-

5, 5. προορισάμενοι P. 7. ὑπέλειπον τὸ Porsonus: codices ὑπελείποντο. 7, 6. ἔχοιμι τοῦ R.

τρὸς ὄνομα τῷ ποταμῷ. ἐντὸς δὲ τοῦ ἄλσους ἀγάλματα ἔστι μὲν
Δήμητρος Προσύμνης, ἔστι δὲ Διονύσου, ϗ Δήμητρος καθή-
2 μενον ἄγαλμα οὐ μέγα. ταῦτα μὲν λίθου πεποιημένα, ἑτέρῳ δὲ
ναῷ Διόνυσος σαώτης καθήμενον ξόανον, ϗ Ἀφροδίτης ἄγαλμα
ἐπὶ θαλάσσῃ λίθου· ἀναθεῖναι δὲ αὐτὸ τὰς θυγατέρας λέγουσι
τὰς Δαναοῦ, Δαναὸν δὲ αὐτὸν τὸ ἱερὸν ἐπὶ Ποντίνῳ ποιῆσαι
τῆς Ἀθηνᾶς. καταστήσασθαι δὲ τῶν Λερναίων τὴν τελετὴν Φι-
λάμμωνά φασι. τὰ μὲν οὖν λεγόμενα ἐπὶ τοῖς δρωμένοις '''δῆλά
3 ἐστιν οὐκ ὄντα ἀρχαῖα· ἃ δὲ ἤκουσα ἐπὶ τῇ καρδίᾳ γεγράφθαι
τῇ πεποιημένῃ τοῦ ὀρειχάλκου, οὐδὲ ταῦτα ὄντα Φιλάμμωνος
Ἀῤῥιφῶν εὗρε, τὸ μὲν ἀνέκαθεν Τρικωνιεὺς τῶν ἐν Αἰτωλίᾳ,
τὰ δὲ ἐφ' ἡμῶν Λυκίων τοῖς μάλιστα ὁμοίως δόκιμος, δεινὸς
δὲ ἐξευρεῖν ἃ μή τις πρότερον εἶδε, ϗ δὴ ϗ ταῦτα φωράσας
ἐπὶ τῷδε. τὰ ἔπη ϗ ὅσα οὐ μετὰ μέτρου μεμιγμένα ἦν τοῖς ἔπεσι
τὰ πάντα Δωριστὶ ἐπεποίητο· πρὶν δὲ Ἡρακλείδας κατελθεῖν
ἐς Πελοπόννησον τὴν αὐτὴν ἠφίεσαν Ἀθηναίοις οἱ Ἀργεῖοι
φωνήν· ἐπὶ δὲ Φιλάμμωνος οὐδὲ τὸ ὄνομα τὸ Δωριέων (ἐμοὶ
δοκεῖν) ἐς ἅπαντας ἠκούετο Ἕλληνας. ταῦτα μὲν δὴ ἀπέφαινεν
οὕτως ἔχοντα.

4 Τῆς δὲ Ἀμυμώνης πέφυκεν ἐπὶ τῇ πηγῇ πλάτανος· ὑπὸ
ταύτῃ τὴν ὕδραν τραφῆναι τῇ πλατάνῳ φασίν. ἐγὼ δὲ τὸ θη-
ρίον πείθομαι τοῦτο ϗ μεγέθει διενεγκεῖν ὕδρων ἄλλων, ϗ τὸν
ἰὸν οὕτω δή τι ἔχειν ἀνίατον ὡς τὸν Ἡρακλέα ἀπὸ τῆς χολῆς
αὐτοῦ τὰς ἀκίδας φαρμακεῦσαι τῶν ὀϊστῶν· κεφαλὴν δὲ εἶχεν
(ἐμοὶ δοκεῖν) μίαν ϗ οὐ πλείονας. Πείσανδρος δὲ ὁ Καμιρεύς,
ἵνα τὸ θηρίον τε δοκοίη φοβερώτερον καὶ αὐτῷ γίγνηται ἡ
ποίησις ἀξιοχρεὼς μᾶλλον, ἀντὶ τούτων τὰς κεφαλὰς ἐποίησε
τῇ ὕδρᾳ τὰς πολλάς.

5 '''Εἶδον δὲ ϗ πηγὴν Ἀμφιαράου καλουμένην ϗ τὴν Ἀλ-
κυονίαν λίμνην, δι' ἧς φασὶν Ἀργεῖοι Διόνυσον ἐς τὸν Ἅιδην
ἐλθεῖν Σεμέλην ἀνάξοντα, τὴν δὲ ταύτῃ κάθοδον δεῖξαί οἱ
Πόλυμνον. τῇ δὲ Ἀλκυονίᾳ πέρας τοῦ βάθους οὐκ ἔστιν, οὐδέ τινα
οἶδα ἄνθρωπον ἐς τὸ τέρμα αὐτῆς οὐδεμιᾷ μηχανῇ καθικέσθαι
δυνηθέντα, ὅπου ϗ Νέρων σταδίων πολλῶν κάλους ποιησάμενος
ϗ συνάψας ἀλλήλοις, ἀπαρτήσας δὲ ϗ μόλυβδον ἀπ' αὐτῶν

3, 5. φωράσας Süvernus: codices φωράσαι. 5, 7. μόλυβον P.

καὶ εἰ δή τι χρήσιμον ἄλλο ἐς τὴν πεῖραν, οὐδὲ οὗτος οὐδένα ἐξευ-
ρεῖν ἐδυνήθη ὅρον τοῦ βάθους. καὶ τόδε ἤκουσα ἄλλο· τὸ ὕδωρ 6
τῆς λίμνης, ὡς ἰδόντα εἰκάσαι, γαληνόν ἐστι καὶ ἠρεμαῖον, παρε-
χόμενον δὲ ὄψιν τοιαύτην διανήχεσθαι τολμήσαντα πάντα τινὰ
καθέλκειν πέφυκε καὶ ἐς βυθὸν ὑπολαβὸν ἀπήνεγκε. περίοδος
δὲ τῆς λίμνης ἐστὶν οὐ πολλὴ ἀλλὰ ὅσον τε σταδίου τρίτον· ἐπὶ
δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς πόα καὶ σχοῖνοι πεφύκασι. τὰ δὲ ἐς αὐ-
τὴν Διονύσου δρώμενα ἐν νυκτὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον οὐχ ὅσιον
ἐς ἅπαντας ἦν μοι γράψαι.

Ἐκ Λέρνης δὲ ἰοῦσιν ἐς Τημένιον (τὸ δὲ Τημένιόν ἐστιν 38
Ἀργείων, ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Τημένου τοῦ Ἀριστομάχου· κατα-
λαβὼν γὰρ καὶ ἐχυρωσάμενος τὸ χωρίον ἐπολέμει σὺν τοῖς Δω-
ριεῦσιν αὐτόθι τὸν πρὸς Τισαμενὸν καὶ Ἀχαιοὺς πόλεμον) ἐς
τοῦτο οὖν τὸ Τημένιον ἴουσιν ὅ τε Φρίξος ποταμὸς ἐκδίδωσιν
ἐς θάλασσαν, καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν ἐν Τημενίῳ πεποίηται καὶ
Ἀφροδίτης ἕτερον, καὶ μνῆμά ἐστι Τημένου τιμὰς ἔχον παρὰ Δω-
ριέων τῶν ἐν Ἄργει.

Τημενίου δὲ ἀπέχει Ναυπλία πεντήκοντα ἐμοὶ δοκεῖν στα- 2
δίους, τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἔρημος, οἰκιστὴς δὲ ἐγένετο αὐτῆς Ναύ-
πλιος Ποσειδῶνος λεγόμενος καὶ Ἀμυμώνης εἶναι. λείπεται δὲ
καὶ τειχῶν ἔτι ἐρείπια, καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν καὶ λιμένες εἰσὶν ἐν
Ναυπλίᾳ, καὶ πηγὴ Κάναθος καλουμένη· ἐνταῦθα τὴν Ἥραν
φασὶν Ἀργεῖοι κατὰ ἔτος λουμένην παρθένον γίνεσθαι. οὗτος μὲν 3
δή σφισιν ἐκ τελετῆς, ἣν ἄγουσι τῇ Ἥρᾳ, λόγος τῶν ἀπορρή-
των ἐστίν· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἐν Ναυπλίᾳ λεγόμενα ἐς τὸν ὄνον,
ὡς ἐπιφαγὼν ἀμπέλου κλῆμα ἀφθονώτερον ἐς τὸ μέλλον ἀπέ-
φηνε τὸν καρπόν, καὶ ὄνος σφίσιν ἐν πέτρᾳ πεποιημένος διὰ
τοῦτό ἐστιν ἅτε ἀμπέλων διδάξας τομήν, παρίημι οὐκ ἀξιόλογα
ἡγούμενος.

Ἔστι δὲ ἐκ Λέρνης καὶ ἑτέρα παρ' αὐτὴν ὁδὸς τὴν θάλασ- 4
σαν ἐπὶ χωρίον ὃ Γενέσιον ὀνομάζουσι· πρὸς θαλάσσῃ δὲ τοῦ
γενεσίου Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν οὐ μέγα. τούτου δὲ ἔχεται χωρίον
ἄλλο Ἀποβάθμοι· γῆς δὲ ἐνταῦθα πρῶτον τῆς Ἀργολίδος
Δαναὸν σὺν ταῖς παισὶν ἀποβῆναι λέγουσιν. ἐντεῦθεν διελθοῦ-
σιν Ἀνιγραῖα καλούμενα ὁδὸν καὶ στενὴν καὶ ἄλλως δύσβατον ἐστιν

6, 1. ἐδυνήθη om P. 5. τε Siebelis: codices γε. 1, 4. nonne αὐτόθεν? 2, 1. δοκεῖ P. 4, 5. ταῖς Boeckhius: codices τοῖς.

ἐν ἀριστερᾷ μὲν καθήκουσα ἐπὶ θάλασσαν καὶ δένδρα, ἐλαίας
5 μάλιστα, ἀγαθὴ τρέφειν γῆ, ἰόντι δὲ ἄνω πρὸς τὴν ἤπειρον Θυρέα χωρίον ἐστίν, ἔνθα δὴ ἐμαχέσαντο ὑπὲρ τῆς γῆς ταύτης λογάδες Ἀργείων τριακόσιοι πρὸς ἄνδρας Λακεδαιμονίων ἀριθμόν τε ἴσους καὶ ἐπιλέκτους ὁμοίως. ἀποθανόντων δὲ ἁπάντων πλὴν ἑνὸς Σπαρτιάτου καὶ δυοῖν Ἀργείων, τοῖς μὲν ἀποθανοῦσιν ἐχώσθησαν ἐνταῦθα οἱ τάφοι, τὴν χώραν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, γενομένου πανδημεὶ σφισιν ἀγῶνος πρὸς Ἀργείους, κρατήσαντες βεβαίως ‴αὐτοί τε παραυτίκα ἐκαρποῦντο καὶ ὕστερον Αἰγινήταις ἔδοσαν ἐκπεσοῦσιν ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκ τῆς νήσου. τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ τὴν Θυρεᾶτιν ἐνέμοντο Ἀργεῖοι· φασὶ δὲ
6 ἀνασώσασθαι δίκῃ νικήσαντες. ἀπὸ δὲ τῶν πολυανδρίων ἰόντι Ἀθήνη τε ἐστίν, ἐς ἣν Αἰγινῆταί ποτε ᾤκησαν, καὶ ἑτέρα κώμη Νηρίς, τρίτη δὲ Εὔα, μεγίστη τῶν κωμῶν· καὶ ἱερὸν τοῦ Πολεμοκράτους ἐστὶν ἐν ταύτῃ. ὁ δὲ Πολεμοκράτης ἐστὶ καὶ οὗτος Μαχάονος υἱός, ἀδελφὸς δὲ Ἀλεξάνορος, καὶ ἰᾶται τοὺς ταύτῃ, καὶ
7 τιμὰς παρὰ τῶν προσοίκων ἔχει. ἀνατείνει δὲ ὑπὲρ τὰς κώμας ὄρος Πάρνων, καὶ Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτοῦ πρὸς Ἀργείους ὅροι καὶ Τεγεάτας εἰσίν· ἑστήκασι δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις Ἑρμαῖ λίθου, καὶ τοῦ χωρίου τὸ ὄνομά ἐστιν ἀπ' αὐτῶν. ποταμὸς δὲ καλούμενος Τάνος· εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην κόλπον.

3.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

1 ‴Μετὰ δὲ τοὺς Ἑρμᾶς ἐστὶν ἤδη Λακωνικὴ τὰ πρὸς ἑσπέρας. ὡς δὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, Λέλεξ αὐτόχθων ὢν ἐβασίλευσε πρῶτος ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ἀπὸ τούτου Λέλεγες ὧν ἦρχεν ‴ὠνομάσθησαν. Λέλεγος δὲ γίνεται Μύλης καὶ νεώτερος

5, 2. Θυρέα] αὐτῶν P, αὐτῆς MV. 6, 2. ἀθηνῆται εἰς P. 7, 2. Πάρνων Sylburgius: codices παρ' ὅ. 4. ἐστιν Facius: codices ἐστι δὲ. 6. post κόλπον P: μετὰ δὲ τοὺς ἑρμᾶς ἐστὶν ἤδη λακωνικὴ τὰ πρὸς ἑσπέρας. tit. λακωνικά: γον: παυσανίου ἱστοριῶν: - P. 1, 1. ἤδη P in Corinth. extremis: hic cum ceteris ἡ. ἑσπέραν V.

Πολυκάων. Πολυκάων μὲν δὴ ὅποι ϗ δι' ἥντινα αἰτίαν ἀπε-
χώρησεν, ἑτέρωθι δηλώσω· Μύλητος δὲ τελευτήσαντος παρέ-
λαβεν ὁ παῖς Εὐρώτας τὴν ἀρχήν. οὗτος τὸ ὕδωρ τὸ λιμνάζον
ἐν τῷ πεδίῳ διώρυγι κατήγαγεν ἐπὶ θάλασσαν, ἀποῤῥυέντος
δὲ (ἦν γὰρ δὴ τὸ ὑπόλοιπον ποταμοῦ ῥεῦμα) ὠνόμασεν Εὐρώ-
ταν. ἅτε δὲ οὐκ ὄντων αὐτῷ παίδων ἀῤῥένων, βασιλεύειν κα- 2
ταλείπει Λακεδαίμονα, μητρὸς μὲν Ταϋγέτης ὄντα, ἀφ' ἧς ϗ
τὸ ὄρος ὠνομάσθη, ἐς Δία δὲ πατέρα ἀνήκοντα κατὰ τὴν φή-
μην· συνῴκει δὲ ὁ Λακεδαίμων Σπάρτῃ θυγατρὶ τοῦ Εὐρώτα.
τότε δέ, ὡς ἔσχε τὴν ἀρχήν, πρῶτα μὲν τῇ χώρᾳ ϗ τοῖς ἀν-
θρώποις μετέθετο ἀφ' αὑτοῦ τὰ ὀνόματα, μετὰ δὲ τοῦτο ᾤκισέ
τε ϗ ὠνόμασεν ἀπὸ τῆς γυναικὸς πόλιν, ἣ Σπάρτη καλεῖται
ϗ ἐς ἡμᾶς. Ἀμύκλας δὲ ὁ Λακεδαίμονος, βουλόμενος ὑπολι- 3
πέσθαι τι καὶ αὐτὸς ἐς μνήμην, πόλισμα ἔκτισεν ἐν τῇ Λακω-
νικῇ. γενομένων δέ οἱ παίδων, Ὑάκινθον μὲν νεώτατον ὄντα
ϗ τὸ εἶδος κάλλιστον κατέλαβεν ἡ πεπρωμένη πρότερον τοῦ πα-
τρός, ϗ Ὑακίνθου μνῆμά ἐστιν ἐν Ἀμύκλαις ὑπὸ τὸ ἄγαλμα
τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀποθανόντος δὲ Ἀμύκλα ἐς Ἄργαλον τὸν
πρεσβύτατον τῶν Ἀμύκλα παίδων, καὶ ὕστερον ἐς Κυνόρταν
Ἀργάλου τελευτήσαντος ἀφίκετο ἡ ἀρχή. Κυνόρτα δὲ ἐγένετο
Οἴβαλος. οὗτος Γοργοφόνην τε τὴν Περσέως γυναῖκα ἔσχεν ἐξ 4
Ἄργους ϗ παῖδα ἔσχε Τυνδάρεων, ᾧ περὶ τῆς βασιλείας Ἱππό-
κόων ἠμφεσβήτει ϗ κατὰ πρεσβείαν ἔχειν ἠξίου τὴν ἀρχήν.
προσλαβὼν δὲ Ἰκάριον ϗ τοὺς στασιώτας παρὰ πολύ τε ὑπερε-
βάλετο δυνάμει Τυνδάρεων, ϗ ἠνάγκασεν ἀποχωρῆσαι δείσαντα,
ὡς μὲν Λακεδαιμόνιοί φασιν, ἐς Πελλάναν, Μεσσηνίων δέ
ἐστιν ἐς αὐτὸν λόγος Τυνδάρεων φεύγοντα ἐλθεῖν ὡς Ἀφαρέα
ἐς τὴν Μεσσηνίαν, εἶναί τε Ἀφαρέα τὸν Περιήρους ἀδελφὸν
Τυνδάρεω πρὸς μητρός· ϗ οἰκῆσαί τε αὐτὸν τῆς Μεσσηνίας
φασὶν ἐν Θαλάμαις, ϗ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οἰκοῦντι αὐτῷ γε-
νέσθαι. χρόνῳ δὲ ὕστερον κατῆλθέ τε ὑπὸ Ἡρακλέους Τυνδάρεως 5
ϗ ἀνενεώσατο τὴν ἀρχήν· ἐβασίλευσαν δὲ ϗ οἱ Τυνδάρεω παῖ-
δες, ϗ Μενέλεως ὁ Ἀτρέως Τυνδάρεω γαμβρὸς ὤν, Ὀρέστης
τε Ἑρμιόνῃ τῇ Μενελάου συνοικῶν. κατελθόντων δὲ Ἡρακλει-
δῶν ἐπὶ Τισαμενοῦ τοῦ Ὀρέστου βασιλεύοντος, Μεσσήνη μὲν ϗ

2, 2. ταϋγέτης M, ταύτης P.

Ἄργος ἑκατέρα μοῖρα Τήμενον, ἡ δὲ Κρεσφόντην ἔχεν ἄρ-
χοντας, ἐν Λακεδαίμονι δὲ ὄντων διδύμων τῶν Ἀριστοδήμου
παίδων οἰκίαι δύο βασίλειοι γίνονται· συναρέσαι γὰρ τῇ Πυθίᾳ
6 φασίν. Ἀριστοδήμῳ δὲ αὐτῷ πρότερον τὴν τελευτὴν συμβῆναι
λέγουσιν ἐν Δελφοῖς πρὶν ἢ Δωριέας κατελθεῖν ἐς Πελοπόν-
νησον. οἱ μὲν δὴ ἀποσεμνύνοντες τὰ ἐς αὐτὸν τοξευθῆναι λέ-
γουσιν Ἀριστόδημον ὑπὸ Ἀπόλλωνος, ὅτι οὐκ ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ
μαντεῖον, παρὰ δὲ Ἡρακλέους ἐντυχόντος οἱ πρότερον πύθοιτο
ὡς ἐς Πελοπόννησον Δωριεῦσι γενήσεται ἥδε ἡ κάθοδος· ὁ
δὲ ἀληθέστερος ἔχει λόγος Πυλάδου τοὺς παῖδας καὶ Ἠλέκτρας,
ἀνεψιοὺς ὄντας Τισαμενῷ τῷ Ὀρέστου, φονεῦσαι τὸν Ἀριστόδη-
7 μον. ὀνόματα μὲν δὴ τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προκλῆς ϗ Εὐρυσθέ-
νης ἐτέθη, δίδυμοι δὲ ὄντες διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν. προ-
εληλυθότες δὲ ἐπὶ μέγα ἀπεχθείας ὅμως ἐν κοινῷ Θήρᾳ τῷ
Αὐτεσίωνος ἀδελφῷ τῆς μητρὸς σφῶν ὄντι Ἀργείας, ἐπιτρο-
πεύσαντι δὲ ϗ αὐτῶν, συνήραντο ἐς ἀποικίαν. τὴν δὲ ἀποι-
κίαν ὁ Θήρας ἔστελλεν ἐς τὴν νῆσον τὴν τότε ὀνομαζομένην
Καλλίστην, τοὺς ἀπογόνους οἱ τοὺς Μεμβλιάρου παραχωρήσεσθαι
8 τῆς βασιλείας ἐλπίζων ἑκόντας. ὅπερ οὖν ϗ ἐποίησαν, λαβόν-
τες λογισμὸν ὅτι Θήρᾳ μὲν ἐς αὐτὸν ἀνήει Κάδμον τὸ γένος,
οἱ δὲ ἦσαν ἀπόγονοι Μεμβλιάρου· Μεμβλίαρον δὲ ἄνδρα ὄντα
τοῦ δήμου Κάδμος ἐν τῇ νήσῳ κατέλιπεν ἡγεμόνα εἶναι τῶν
ἐποίκων. ϗ Θήρας μὲν τῇ τε νήσῳ μετέβαλεν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ τὸ
ὄνομα, καί οἱ ϗ νῦν ἔτι οἱ Θηραῖοι κατὰ ἔτος ἐναγίζουσιν ὡς
οἰκιστῇ· Προκλεῖ δὲ ϗ Εὐρυσθένει μέχρι μὲν τῆς προθυμίας
τῆς ἐς τὸν Θήραν ἐς τὸ αὐτὸ συνῆλθον αἱ γνῶμαι, τὰ δὲ
9 λοιπὰ διεστήκει σφίσιν ἐπὶ πάντα τὰ βουλεύματα. οὐ μὴν οὐδὲ
ὁμονοησάντων τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν ἐς κοινὸν κατάλογον ὑπά-
ξειν ἔμελλον· οὐ γάρ τι τὰ πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συνεληλύθεισαν
ἡλικίας, ὡς ἀνεψιόν τε ἀνεψιῷ ϗ ἀνεψιῶν παῖδας, ὡσαύτως
δὲ ϗ τοὺς κατωτέρω κατὰ ἀριθμὸν τυχεῖν ἀλλήλοις γεγονότας
τὸν ἴσον. ἑκατέραν οὖν τὴν οἰκίαν ἐπέξειμι αὐτῶν ἰδίως ϗ οὐκ
ἀμφοτέρας ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ ἀναμίξας.

2 Εὐρυσθένει πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων ὄντι ἡλι-
κίαν γενέσθαι λέγουσιν υἱὸν Ἆγιν· ἀπὸ τούτου δὲ τὸ γένος τὸ Εὐ-

v. 2. codices λακεδαιμονίᾳ. 3. βασίλειοι Sylburgius: codices βασίλειαι. 7, 4. Αὐτεσίωνος Palmerius: codices ἀπὸ-ἴωνος. 7. οἱ [illegible]ices. μεμβριάρου P. 9, 1. nonne ἐπίπαν τὰ β.? 5. συνε-ν P. 1, 2. τοῦ εὐρ. P.

ρυσθέντες καλοῦσιν Ἀγίδας. ἐπὶ τούτου Πατρεῖ τῷ Πρευγένους κτίζοντι ἐν Ἀχαΐᾳ πόλιν, ἥντινα Πάτρας καὶ ἐς ἡμᾶς καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ Πατρέως τούτου, συνεπελάβοντο Λακεδαιμόνιοι τοῦ οἰκισμοῦ. συνήραντο δὲ καὶ Γρᾷ τῷ Ἐχέλα τοῦ Πενθίλου τοῦ Ὀρέστου στελλομένῳ ναυσὶν ἐς ἀποικίαν. καὶ ὁ μὲν τὴν τῆς Ἰωνίας μεταξὺ καὶ Μυσῶν, καλουμένην δὲ Αἰολίδα ἐφ' ἡμῶν, καθέξειν ἔμελλεν· ὁ δέ οἱ πρόγονος Πενθίλος Λέσβον τὴν ὑπὲρ τῆς ἠπείρου ταύτης νῆσον εἷλεν ἔτι πρότερον.

Ἐπὶ δὲ Ἐχεστράτου τοῦ Ἄγιδος βασιλεύοντος ἐν Σπάρτῃ 2
Κυνουρέας τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ Λακεδαιμόνιοι ποιοῦσιν ἀναστάτους, αἰτίαν ἐπενεγκόντες ὡς τὴν Ἀργολίδα, συγγενῶν σφίσιν ὄντων Ἀργείων, λῃσταί τε ἐκ τῆς Κυνουριακῆς κακουργοῖεν, καὶ αὐτοὶ καταδρομὰς ἐκ τοῦ φανεροῦ ποιοῖντο ἐς τὴν γῆν. λέγονται δὲ οἱ Κυνουρεῖς Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι, καὶ οἰκιστήν φασιν αὐτῶν Κύνουρον γενέσθαι τὸν Περσέως.

Ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς Λαβώτας ὁ Ἐχεστράτου τὴν 3
ἀρχὴν ἔσχεν ἐν Σπάρτῃ. τοῦτον τὸν Λαβώταν Ἡρόδοτος ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Κροῖσον ὑπὸ Λυκούργου τοῦ θεμένου τοὺς νόμους φησὶν ἐπιτροπευθῆναι παῖδα ὄντα· Λεωβότην δέ οἱ τίθεται τὸ ὄνομα καὶ οὐ Λαβώταν. Λακεδαιμονίοις δὲ πρῶτον τότε ἔδοξεν ἄρασθαι πρὸς Ἀργείους πόλεμον· ἐποιοῦντο δὲ ἐς αὐτοὺς ἐγκλήματα τήν τε Κυνουρικὴν ἑλόντων αὐτῶν ἀποτέμνεσθαι τοὺς Ἀργείους, καὶ τοὺς περιοίκους σφῶν ὑπηκόους ὄντας ἀφιστάναι. τότε μὲν δὴ παρὰ οὐδετέρων πολεμησάντων ὅμως μνήμης ἄξιον πραχθῆναί φασιν οὐδέν· τοὺς δὲ ἐφεξῆς βασιλεύσαντας τῆς 4
οἰκίας ταύτης Δόρυσσον τὸν Λαβώτα καὶ Ἀγησίλαον Δορύσσου δι' ὀλίγου σφᾶς τὸ χρεὼν ἐπέλαβεν ἀμφοτέρους. ἔθηκε δὲ καὶ Λυκοῦργος Λακεδαιμονίοις τοὺς νόμους ἐπὶ τῆς Ἀγησιλάου βασιλείας. θεῖναι δὲ αὐτὸν λέγουσιν οἱ μὲν παρὰ τῆς Πυθίας διδαχθέντα ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ δὲ ὡς Κρητικὰ ὄντα νόμιμα ἐπαγάγοιτο. τούτους δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς νόμους τεθῆναί σφισιν ὑπὸ Μίνω λέγουσι, βουλεύσασθαι δὲ ὑπὲρ τῶν νόμων οὐκ ἄνευ θεοῦ τὸν Μίνω. ᾐνίξατο δὲ καὶ Ὅμηρος (ἐμοὶ δοκεῖν) περὶ τοῦ Μίνω τῆς νομοθεσίας ἐν τοῖσδε τοῖς ἔπεσι·

v. 1. πρι P. 7. πένθιλος λέσβυ P. 2, 7. αὐτῶν M: ceteri αὐτόν. 4, 3. τὸ] τότε P. 7. ἐπαγάγοιτο Coraes: codices ἐπάγοιτο.

'''τῆσι δ' ἐνὶ Κνωσσός, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής.

5 Λυκούργου μὲν οὖν ϗ ἐν τοῖς ἔπειτα τοῦ λόγου ποιήσομαι μνήμην, Ἀγησιλάου δὲ παῖς ἐγένετο Ἀρχέλαος. ἐπὶ τούτου Λακεδαιμόνιοι πολέμῳ κρατήσαντες πόλιν τῶν περιοικίδων ἠνδραποδίσαντο Αἴγυν, ὑποπτεύσαντες ὡς οἱ Αἰγῦται φρονοῦσι τὰ Ἀρκάδων. Χαρίλαος δὲ ὁ τῆς ἑτέρας οἰκίας βασιλεὺς συνεξεῖλε μὲν ϗ Ἀρχελάῳ τὴν Αἴγυν, ὁπόσα δὲ ϗ ἰδίᾳ Λακεδαιμονίων αὐτὸς ἔδρασεν ἡγούμενος, μνήμην ϗ τῶνδε ποιησόμεθα ὁμοῦ τῷ λόγῳ μεταβάντι ἐς τοὺς Εὐρυπωντίδας καλουμένους.

6 Ἀρχελάου δὲ ἦν Τήλεκλος. ἐπὶ τούτου πόλεις Λακεδαιμόνιοι τῶν περιοικίδων πολέμῳ κρατήσαντες ἐξεῖλον Ἀμύκλας ϗ Φᾶριν ϗ Γεράνθρας ἐχόντων ἔτι Ἀχαιῶν. τούτων Φαρῖται ϗ Γερανθρᾶται τὴν ἔφοδον τῶν Δωριέων καταπλαγέντες ἀπελθεῖν ἐκ Πελοποννήσου συγχωροῦνθ' ὑπόσπονδοι· τοὺς δὲ Ἀμυκλαιεῖς οὐκ ἐξ ἐπιδρομῆς ἐκβάλλουσιν, ἀλλὰ ἀντισχόντας τε ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ ϗ ἔργα οὐκ ἄδοξα ἐπιδειξαμένους. δηλοῦσι δὲ ϗ οἱ Δωριεῖς τρόπαιον ἐπὶ τοῖς Ἀμυκλαιεῦσιν ἀναστήσαντες, ὡς ἐν τῷ τότε λόγου μάλιστα ἄξιον τοῦτο ὑπάρξαν σφίσιν. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον τούτων ἀπέθανεν ὑπὸ Μεσσηνίων Τήλεκλος ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ· τὸ δὲ ἱερὸν τοῦτο ἐν μεθορίῳ τῆς τε Λακωνικῆς ϗ τῆς Μεσσηνίας ἐπεποίητο ἐν χωρίῳ καλουμένῳ Λίμναις.

7 Τηλέκλου δὲ ἀποθανόντος Ἀλκαμένης ἔσχεν ὁ Τηλέκλου τὴν ἀρχήν, ϗ Λακεδαιμόνιοι πέμπουσιν ἐς Κρήτην Χαρμίδαν τὸν Εὔθυος, ἄνδρα ἐν Σπάρτῃ τῶν δοκίμων, στάσεις τε καταπαύσοντα τοῖς Κρησί, καὶ '''τὰ πολίσματα ὁπόσα ἦν ἀπωτέρω θαλάσσης καὶ ἄλλως ἀσθενῆ, ταῦτα μὲν τοὺς Κρῆτας πείσοντα ἐκλιπεῖν, τὰ δὲ ἐν ἐπικαίρῳ τοῦ παράπλου συνοικιοῦντα ἀντ' αὐτῶν. ἀνέστησαν δὲ καὶ Ἕλος ἐπὶ θαλάσσῃ πόλισμα Ἀχαιῶν ἐχόντων, καὶ Ἀργείους τοῖς Εἵλωσιν ἀμύναντας μάχῃ νικῶσιν.

v. 2. ὁ ἀριστὴς P. 5, 8. εὐρυποντίας MPV. 6, 2. Ἀμύκλας Meursius: codices ἀμύκλαν. 3. φαρῖται V: ceteri φαρεῖται. addendum μὲν. 9. λόγου Amasaeus: codices λόγῳ. 10. τήλεκρος et 7, 1. τηλέκρου P. 7, 3. εὔθιος P.

3 Τελευτήσαντος δὲ Ἀλκαμένους Πολύδωρος τὴν βασιλείαν παρέλαβεν ὁ Ἀλκαμένους, ϗ ἀποικίαν τε ἐς Ἰταλίαν Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐς Κρότωνα ἔστειλαν ϗ ἀποικίαν ἐς Λοκροὺς τοὺς πρὸς ἄκρᾳ Ζεφυρίῳ, ϗ ὁ πόλεμος ὁ καλούμενος Μεσσηνιακὸς Πολυδώρου βασιλεύοντος μάλιστα ἐς ἀκμὴν προῆλθε. λέγουσι δὲ οὐ τὰς αὐτὰς Λακεδαιμόνιοί τε αἰτίας ϗ Μεσσήνιοι τοῦ πολέμου. τὰ οὖν λεγόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν, ϗ ὁποῖον ὁ πόλεμος ἔσχεν 2
τέλος πέρας, τοῦ λόγου μοι τὰ ἐφεξῆς δηλώσει· τοσοῦτον δὲ ἐν τῷ παρόντι μνησθησόμεθα αὐτῶν, τὰ πολλὰ ἡγήσασθαι Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ προτέρῳ πρὸς Μεσσηνίους πολέμῳ Θεόπομπον τὸν Νικάνδρου, βασιλέα ὄντα τῆς ἑτέρας οἰκίας. διαπεπολεμημένου δὲ τοῦ πρὸς Μεσσήνην πολέμου καὶ ἤδη Λακεδαιμονίοις δορικτήτου τῆς Μεσσηνίας οὔσης, Πολύδωρον εὐδοκιμοῦντα ἐν Σπάρτῃ ϗ κατὰ γνώμην Λακεδαιμονίων μάλιστα ὄντα τῷ δήμῳ (οὔτε γὰρ ἔργον βίαιον οὔτε ὑβριστὴν λόγον παρείχετο ἐς οὐδένα, ἐν δὲ ταῖς κρίσεσι τὰ δίκαια ἐφύλασσεν οὐκ ἄνευ φιλανθρωπίας) — ἔχοντος δὲ ἤδη Πολυδώρου λαμπρὸν ἀνὰ πᾶσαν 3
τὴν Ἑλλάδα ὄνομα, Πολέμαρχος οἰκίας ἐν Λακεδαίμονι ἀνὴρ οὐκ ἀδόξου, θρασύτερος δὲ ὡς ἐδήλωσε γνώμην, φονεύει τὸν Πολύδωρον. ἀποθανόντι δὲ αὐτῷ πολλά τε παρὰ Λακεδαιμονίων δέδοται ϗ ἀξιόλογα ἐς τιμήν. ἔστι μέντοι ϗ Πολεμάρχου μνῆμα ἐν Σπάρτῃ, εἴτε ἀγαθοῦ τὰ πρότερα ἀνδρὸς εἶναι νομισθέντος, εἴτε ϗ κρύφα οἱ προσήκοντες θάπτουσιν αὐτόν.

Ἐπὶ μὲν δὴ Εὐρυκράτους τοῦ Πολυδώρου βασιλεύοντος Μεσ- 4
σήνιοί τε ἠνείχοντο ὑπήκοοι Λακεδαιμονίων ὄντες, καὶ παρὰ τοῦ δήμου τοῦ Ἀργείων οὐδέν σφισιν ἀπήντησε νεώτερον· ἐπὶ δὲ Ἀναξάνδρου τοῦ Εὐρυκράτους (τὸ γὰρ χρεὼν ἤδη Μεσσηνίους ἤλαυνεν ἐκτὸς Πελοποννήσου πάσης) ἀφίστανται Λακεδαιμονίων οἱ Μεσσήνιοι, ϗ χρόνον μὲν ἀντέσχον πολεμοῦντες, ὑπόσπονδοι δέ, ὡς ἐκρατήθησαν, ἀπῄεσαν ἐκ Πελοποννήσου. τὸ δὲ αὐτῶν ἐγκαταληφθὲν τῇ γῇ Λακεδαιμονίων ἐγένοντο οἰκέται, πλὴν οἱ τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ πολίσματα ἔχοντες. τὰ μὲν 5
δὴ ἐπὶ τοῦ πολέμου συμβάντα ὃν οἱ Μεσσήνιοι Λακεδαιμονίων ἀποστάντες ἐπολέμησαν, οὔ μοι κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ παρούσῃ δηλῶσαι· Ἀναξάνδρου δὲ υἱὸς Εὐ-

v. 1. Πολύδωρος — 2. Ἀλκαμένους om P. 2. ἐκ P. 2, 6. Μεσσήνην Siebelis: codices μεσσήνῃ.

ρυκράτης γίνεται, Εὐρυκράτους δὲ τοῦ δευτέρου Λέων. ἐπὶ τού-
των βασιλευόντων Λακεδαιμόνιοι προσέπταιον ἐν τῷ πρὸς
Τεγεάτας πολέμῳ τὰ πλείονα. ἐπὶ δὲ Ἀναξανδρίδου τοῦ Λέον-
τος ἐπικρατέστεροι Τεγεατῶν γίγνονται τῷ πολέμῳ· γίγνονται δὲ
οὕτως. ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος Λίχας ὄνομα ἀφίκετο ἐς Τεγέαν·
6 τηνικαῦτα δὲ αἱ πόλεις ἄγουσαι σπονδὰς ἔτυχον. ἀφικομένου
δὲ τοῦ Λίχα Ὀρέστου τὰ ὀστᾶ ἀνεζήτουν· ἀνεζήτουν δὲ αὐτὰ ἐκ
θεοπροπίου Σπαρτιᾶται. συνῆκεν οὖν ὁ Λίχας ὡς ἔστι κατα-
κείμενα ἐν οἰκίᾳ χαλκέως, συνῆκε δὲ οὕτως· ὁπόσα ἐν τῇ τοῦ
χαλκέως ἑώρα, παρέβαλεν αὐτὰ πρὸς τὸ ἐκ Δελφῶν μάντευ-
μα, ἀνέμοις μὲν τοῦ χαλκέως εἰκάζων τὰς φύσας, ὅτι καὶ αὗται
βίαιον πνεῦμα ἠφίεσαν, τύπον δὲ τὴν σφῦραν, καὶ τὸν ἄκμονα
ἀντίτυπον ταύτῃ, πῆμα δὲ εἰκότως ἀνθρώπῳ τὸν σίδηρον,
ὅτι ἐχρῶντο ἐς τὰς μάχας ἤδη τῷ σιδήρῳ· τὰ δὲ ἐπὶ τῶν
ἡρώων καλουμένων ἂν εἶπεν ὁ θεὸς ἀνθρώπῳ πῆμα εἶναι τὸν
7 χαλκόν. τῷ χρησμῷ δὲ τῷ γενομένῳ Λακεδαιμονίοις ἐς τοῦ
Ὀρέστου τὰ ὀστᾶ καὶ Ἀθηναίοις ὕστερον ἐοικότα ἐχρήσθη, κατά-
γουσιν ἐς Ἀθήνας ἐκ Σκύρου Θησέα, ἄλλως δὲ οὐκ εἶναί σφι-
σιν ἑλεῖν Σκῦρον. ἀνεῦρέ τε δὴ τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως Κίμων
ὁ Μιλτιάδου, σοφίᾳ χρησάμενος καὶ ἔτος, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἷλε
8 τὴν Σκῦρον. ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ ὅπλα ὁμοίως χαλκᾶ
ἦν πάντα, μαρτυρεῖ μοι καὶ Ὁμήρου τῶν ἐπῶν ἔς τε ἀξίνην ἔχοντα
τὴν Πεισάνδρου καὶ ἐς τοῦ Μηριόνου τὸν οἰστόν. βέβαιοῖ δὲ καὶ
ἄλλως μοι τὸν λόγον ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον ἐν Ἀθηνᾶς
ἱερῷ τὸ δόρυ Ἀχιλλέως καὶ Νικομηδεῦσιν ἐν Ἀσκληπιοῦ ναῷ
μάχαιρα ἡ Μέμνονος· καὶ τοῦ μὲν ἥ τε αἰχμὴ καὶ ὁ σαυρωτήρ,
ἡ μάχαιρα δὲ καὶ διὰ πάσης χαλκοῦ πεποίηται. ταῦτα μὲν δὴ
ἴσμεν ἔχοντα οὕτως.
9 Ἀναξανδρίδης δὲ ὁ Λέοντος Λακεδαιμονίων μόνος γυ-
ναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχε καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. τὴν γάρ οἱ
πρότερον συνοικοῦσαν ἀρεστὴν τὰ ἄλλα οὖσαν συνέβαινεν οὐ
τίκτειν· ἀποπέμψασθαι δὲ αὐτὴν κελευόντων τῶν ἐφόρων τοῦτο
μὲν οὐδαμῶς ἐπαγγέλλεται, τοσοῦτον δέ σφισιν εἴκει, γυναῖκα
ἑτέραν λαβεῖν πρὸς ταύτῃ. καὶ ἥ τε ἐπεισελθοῦσα Κλεομένην

6, 3. ὁ om P. 5. παρέβαλλεν P. 10. ἂν εἶπεν Facius: codices ἀνεῖπεν. 7, 2. malim καταγαγοῦσιν. 4. τε] codices δὲ. 5. καὶ ἔτος εὗρε καὶ P. 9, 3. ἀρεστὴν Berglerus; codices ἀρίστην.

παῖδα ἔχε, καὶ ἡ προτέρα τέως οὐ κυοῦσα ἐν γαςρὶ ἐπὶ γεγονότι
ἤδη Κλεομένει τίκτει Δωριέα ϗ αὖθις Λεωνίδαν, ἐπὶ δὲ αὐ-
τοῖς Κλεόμβροτον. ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν Ἀναξανδρίδης, Λακε-
δαιμόνιοι Δωριέα ϗ γνώμην Κλεομένους ϗ τὰ ἐς πόλεμον ἀμεί-
νονα εἶναι νομίζοντες, τὸν μὲν ἀπώσαντο ἄκοντες, Κλεομένει
δὲ διδόασιν ἐκ τῶν νόμων πρεσβεῖα τὴν ἀρχήν. Δωριεὺς μὲν
δή (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι)
ἐς ἀποικίαν ςέλλεται· Κλεομένης δὲ ὡς ἐβασίλευσεν, αὐτίκα
ἐσέβαλεν ἐς τὴν Ἀργολίδα, Λακεδαιμονίων τε αὐτῶν ἀθροί-
σας ϗ τῶν συμμάχων ςρατιάν. ὡς δὲ ἐπεξῆλθον οἱ Ἀργεῖοι
σὺν ὅπλοις, ὁ Κλεομένης ἐνίκα τῇ μάχῃ· καὶ (ἦν γὰρ πλησίον
ἄλσος ἱερὸν Ἄργου τοῦ Νιόβης) καταφεύγουσιν, ὡς ἐτράποντο,
ὅσον τε πεντακισχίλιοι τῶν Ἀργείων ἐς τὸ ἄλσος. Κλεομένης 4
δέ (ἐξώρμει γὰρ τὰ πολλὰ ἐκ '''τοῦ οὖ) κελεύει ϗ τότε ἐνεῖναι
πῦρ τοῖς Εἵλωσιν ἐς τὸ ἄλσος, καὶ τό τε ἄλσος ἡ φλὸξ ἐπέ-
λαβεν ἅπαν, ϗ ὁμοῦ τῷ ἄλσει καιομένῳ συγκατεκαύθησαν αὖ-
θις οἱ ἱκέται. ἐςράτευσε δὲ ϗ ἐπὶ Ἀθήνας, τὸ μὲν πρότερον 2
Ἀθηναίοις τε ἐλευθερίαν ἀπὸ τῶν Πεισιςράτου παίδων ϗ αὑτῷ
ϗ Λακεδαιμονίοις δόξαν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀγαθὴν κτώμενος,
ὕςερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου τυραννίδα οἱ συγ-
κατεργασόμενος Ἀθηνῶν. ὡς δὲ ἡμάρτανε τῆς ἐλπίδος ϗ οἱ
Ἀθηναῖοι περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐμαχέσαντο ἐῤῥωμένως, ἐνταῦθα
ὁ Κλεομένης ἄλλα τε ἐδῄωσε τῆς χώρας, ϗ τῆς καλουμένης
ὀργάδος θεῶν τε τῶν ἐν Ἐλευσῖνι ἱερᾶς, ϗ ταύτης τεμεῖν φα-
σὶν αὐτόν. ἀφίκετο δὲ ϗ ἐς Αἴγιναν, ϗ Αἰγινητῶν τοὺς δυνα-
τοὺς συνελάμβανεν, ὅσοι μηδισμοῦ τε αὐτῶν μετέχον ϗ βασιλεῖ
Δαρείῳ τῷ Ὑςάσπου γῆν δοῦναι ϗ ὕδωρ τοὺς πολίτας ἔπεισαν.
διατρίβοντος δὲ ἐν Αἰγίνῃ Κλεομένους, Δημάρατος ὁ τῆς οἰ- 5
κίας βασιλεὺς τῆς ἑτέρας διέβαλλεν αὐτὸν ἐς τῶν Λακεδαι-
μονίων τὸ πλῆθος. Κλεομένης δὲ ὡς ἀνέςρεψεν ἐξ Αἰγίνης,
ἔπρασσεν ὅπως Δημάρατον παύσειε βασιλεύοντα, ϗ τήν τε ἐν
Δελφοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο, Λακεδαιμονίοις αὐτὴν ὁπόσα
αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐς Δημάρατον χρῆσαι, ϗ Λεωτυχίδην ἄνδρα
τοῦ βασιλικοῦ γένους ϗ οἰκίας Δημαράτῳ τῆς αὐτῆς ἐπῆρεν ἀμ-
φισβητεῖν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς. εἴχετο δὲ Λεωτυχίδης λόγων οὓς 4

2, 2. ἀθηναίους P. 4. συγκατεργασόμενος Claviger: codices συγκατεργασάμενος. 4, 1. εἴχετο Valckenarius: codices εἵλετο.

Ἀρίστων ποτὲ ἐς Δημάρατον τεχθέντα ἐξέβαλεν ὑπὸ ἀμαθίας
οὐχ αὑτοῦ παῖδα εἶναι πείσας. τότε δὲ οἱ μὲν ἔς τὸ χρηστήριον
οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸ ἐν Δελφοῖς, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα εἰώθεσαν,
ἀνάγουσι καὶ τὸ ἀμφισβήτημα τὸ ὑπὲρ Δημαράτου· ἡ δὲ '''σφι-
σιν ἔχρησεν ἡ πρόμαντις ὁπόσα ἦν Κλεομένει κατὰ γνώμην.
5 Δημάρατος μὲν δὴ κατὰ ἔχθος τὸ Κλεομένους καὶ οὐ σὺν τῷ δι-
καίῳ βασιλείας ἐπαύθη, Κλεομένην δὲ ὕστερον τούτων ἐπέλαβεν
ἡ τελευτὴ μανέντα· ὡς γὰρ δὴ ἐλάβετο ξίφους, ἐτίτρωσκεν αὐ-
τὸς αὑτὸν καὶ διεξῄει τὸ σῶμα ἅπαν κόπτων τε καὶ λυμαινόμε-
νος. Ἀργεῖοι μὲν δὴ τοῖς ἱκέταις τοῦ Ἄργου διδόντα αὐτὸν
δίκην τέλος τοῦ βίου φασὶν εὑρέσθαι τοιοῦτο, Ἀθηναῖοι δὲ ὅτι
ἐδῄωσε τὴν ὀργάδα, Δελφοὶ δὲ τῶν δώρων εἵνεκα ὧν τῇ προ-
μάντιδι ἔδωκεν, ἀναπείσας ἐψευσμένα εἰπεῖν ἐς Δημάρατον.
6 εἴη δ' ἂν καὶ τὰ μηνίματα ἔκ τε ἡρώων ὁμοῦ καὶ θεῶν ἐς τὸ
αὐτὸ τῷ Κλεομένει συνεληλυθότα, ἐπεί τοι καὶ ἰδίᾳ Πρωτεσί-
λαος ἐν Ἐλεοῦντι οὐδὲν ἥρως Ἄργου φανερώτερος ἄνδρα Πέρ-
σην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην, καὶ Μεγαρεῦσιν οὔ ποτε θεῶν τῶν
ἐν Ἐλευσῖνι ὄντων ἐξεγένετο ἱλάσασθαι τὸ μήνιμα γῆν ἐπεργα-
σαμένοις τὴν ἱεράν. τὰ δὲ ἐς τοῦ μαντείου τὴν διάπειραν οὐδὲ
τὸ παράπαν ἄλλον γε οὐδένα ὅτι μὴ μόνον Κλεομένην τολμή-
σαντα ἴσμεν.
7 Κλεομένει δὲ οὐκ ὄντων ἀῤῥένων παίδων ἐς Λεωνίδαν τὸν
Ἀναξανδρίδου, Δωριέως δὲ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφόν, κατέ-
βαινεν ἡ ἀρχή. καὶ Ξέρξης τε τηνικαῦτα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤγαγε
τὸν λαόν, καὶ Λεωνίδας τριακοσίοις ὁμοῦ Λακεδαιμονίων ἀπήν-
τησεν ἐς Θερμοπύλας. γεγόνασι μὲν δὴ πόλεμοι καὶ Ἑλλήνων
πολλοὶ καὶ ἐς ἀλλήλους βαρβάρων, εὐαρίθμητοι δὲ ὁπόσους ἀν-
δρὸς ἑνὸς μάλιστα ἀρετὴ προήγαγεν ἐς πλέον δόξης, ὡς Ἀχιλ-
λεύς τε τὸν πρὸς Ἰλίῳ πόλεμον καὶ Μιλτιάδης τὸ Μαραθῶνι
ἔργον. ἀλλὰ γὰρ τὸ Λεωνίδου κατόρθωμα ὑπερεβάλετο (ἐμοὶ δο-
8 κεῖν) τά τε ἀνὰ χρόνον συμβάντα καὶ τὰ ἔτι πρότερον. Ξέρξῃ
γὰρ βασιλέων, ὁπόσοι Μήδοις καὶ Πέρσαις ἐγένοντο ὕστερον, πα-
ρασχομένῳ '''μέγιστον φρόνημα καὶ ἀποδειξαμένῳ λαμπρὰ οὕτω
κατὰ τὴν πορείαν Λεωνίδας σὺν ὀλίγοις, οὓς ἠγάγετο ἐς Θερ-
μοπύλας, ἐγένετο ἂν ἐμποδὼν μηδὲ ἀρχὴν τὴν Ἑλλάδα ἰδεῖν

v. 2. οὐκ αὐτοῦ libri. φήσας Kuhnius. 5, 2. ἐπέλαβεν om P. 6, 5. ἐξεγένοντο P. 7, 9. codices ὑπερεβάλλετο.

αὐτὸν μηδὲ Ἀθηναίων ποτὲ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν, εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν περιαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν ὁ Τραχίνιος κυκλώσασθαί σφισι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε, καὶ οὕτω κατεργασθέντος Λεωνίδου παρῆλθον ἐς τὴν Ἑλλάδα οἱ βάρβαροι.

9 Παυσανίας δὲ ὁ Κλεομβρότου βασιλεὺς μὲν οὐκ ἐγένετο· ἐπιτροπεύων γὰρ Πλείσταρχον τὸν Λεωνίδου καταλειφθέντα ἔτι παῖδα ἐς Πλάταιάν τε Λακεδαιμονίους ἤγαγε καὶ ὕστερον ναυσὶν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. Παυσανίου δὲ τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα, ἥντινα ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ Κῴοις θυγατέρα οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος, ἀνὴρ Πέρσης, παλλακὴν εἶχεν ἄκουσαν· ἐπεὶ δὲ Πλαταιᾶσι Μαρδόνιός τε ἔπεσεν ἐν τῇ μάχῃ καὶ ἀπώλοντο οἱ βάρβαροι, τὴν γυναῖκα ὁ Παυσανίας ἀπέστειλεν ἐς τὴν Κῶν κόσμον τε, ὃν ἐποιήσατο ὁ Πέρσης αὐτῇ, καὶ τὴν ἄλλην ἀγομένην κατασκευήν. Μαρδονίου τε οὐκ ἠθέλησεν ὁ Παυσανίας αἰσχῦναι τὸν νεκρὸν κατὰ τὴν παραίνεσιν τοῦ Αἰγινήτου Λάμπωνος.

5 Πλείσταρχος μὲν οὖν ὁ Λεωνίδου νεωστὶ τὴν βασιλείαν παρειληφὼς ἐτελεύτησε, Πλειστοάναξ δὲ ἔσχε τὴν ἀρχὴν ὁ Παυσανίου τοῦ Πλαταιᾶσιν ἡγησαμένου. Πλειστοάνακτος δὲ ἐγένετο Παυσανίας. οὗτος ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀφίκετο ὁ Παυσανίας Θρασυβούλῳ καὶ Ἀθηναίοις πολέμιος τῷ λόγῳ, τοῖς δὲ ἄρχειν ἐπιτραπεῖσιν ὑπὸ Λυσάνδρου καταστησόμενος τὴν τυραννίδα ἐν βεβαίῳ. καὶ μάχῃ μὲν ἐνίκησεν Ἀθηναίων τοὺς ἔχοντας τὸν Πειραιᾶ, μετὰ δὲ τὴν μάχην αὐτίκα οἱ τὸν στρατὸν ἀπάγειν οἴκαδε ἤρεσε, μηδὲ ἀνοσίων ἀνδρῶν τυραννίδα αὔξοντα ἐπισπάσασθαι τῇ Σπάρτῃ τὸ αἴσχιστον ὀνειδῶν. ὡς δὲ ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν μαχεσάμενος ἄπρακτον μάχην, ὑπάγουσιν αὐτὸν ἐς κρίσιν 2 οἱ ἐχθροί. βασιλεῖ δὲ τῷ Λακεδαιμονίων δικαστήριον ἐκάθιζον οἵ τε ὀνομαζόμενοι γέροντες ὀκτὼ καὶ εἴκοσιν ὄντες ἀριθμόν, καὶ ἡ τῶν ἐφόρων ἀρχή, σὺν δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ τῆς οἰκίας βασιλεὺς τῆς ἑτέρας. τέσσαρες μὲν δὴ καὶ δέκα τῶν γερόντων, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Ἆγις ὁ τῆς ἑτέρας οἰκίας βασιλεύς, ἀδικεῖν τὸν Παυσανίαν κατέγνωσαν· τὸ δὲ ἄλλο ἀπέγνω δικαστήριον. μετὰ

9, 7. φαραιοδάτης P. 2, 3. τῷ —, p. 176, 2. αὐτῷ om P.

δὲ οὐ πολὺν χρόνον Λακεδαιμονίων συλλεγόντων ἐπὶ Θήβας
στρατιὰν (αἰτία δὲ ἥτις ἐγένετο, προσέσται τῷ ἐς Ἀγησίλαον
λόγῳ), τότε δὲ Λύσανδρος μὲν ἐς τὴν Φωκίδα ἀφικόμενος
ϗ ἀναλαβὼν πανδημεὶ τοὺς Φωκέας, οὐδένα ἔτι ἐπισχὼν χρόνον
ἔς τε Βοιωτίαν ἐλήλυθε ϗ προσβολὰς ἐποιεῖτο ἐς τὸ Ἁλιαρ-
τίων τεῖχος οὐκ ἐθελόντων ἀπὸ Θηβαίων ἀφίστασθαι. ἐσεληλύ-
θεισαν δὲ ἤδη ϗ Θηβαίων ϗ Ἀθηναίων τινὲς κρύφα ἐς τὴν
πόλιν, ὧν ἐπεξελθόντων ϗ πρὸ τοῦ τείχους ταξαμένων ἄλλοι τε
4 ἐνταῦθα Λακεδαιμονίων ϗ Λύσανδρος ἔπεσε. Παυσανίας δὲ
ὑστέρησε μὲν τοῦ ἀγῶνος παρὰ Τεγεατῶν ϗ ἐξ Ἀρκαδίας τῆς
ἄλλης ἀθροίζων δύναμιν· ὡς δὲ ἐς τὴν Βοιωτίαν ἀφίκετο,
ἐπυνθάνετό τε τήν τε ἧτταν τῶν ὁμοῦ Λυσάνδρῳ ϗ αὐτοῦ Λυ-
σάνδρου τὴν τελευτήν, ἐπῆγε δὲ ὅμως ἐπὶ τὰς Θήβας τὸν στρα-
τὸν ϗ διενοεῖτο ὡς μάχης ἄρξων, ἐνταῦθα οἵ τε Θηβαῖοι τὰ
ἐναντία ἐτάσσοντο, ϗ Θρασύβουλος ἀπέχειν οὐ πολὺ ἀπηγγέλ-
λετο ἄγων τοὺς Ἀθηναίους· ἀνέμενε δὲ ἄρξαι Λακεδαιμονίους
μάχης, ἄρξασι δὲ αὐτὸς ἤδη κατὰ νώτου σφίσιν ἔμελλεν ἐπι-
5 κείσεσθαι. ἔδεισεν οὖν ὁ Παυσανίας διπλοῦ στρατιωτικοῦ πολεμίων
ἀνδρῶν μεταξὺ ἀποληφθῆναι, ϗ οὕτω σπονδάς τε πρὸς τοὺς
Θηβαίους ἐποιήσατο, ϗ τοὺς ὑπὸ τῷ Ἁλιαρτίων τείχει πεσόν-
τας ἀνείλετο. τοῦτο Λακεδαιμονίοις μὲν ἐγένετο οὐ κατὰ γνώ-
μην, ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ τῶνδε εἵνεκα τὸ βούλευμα· ἅτε γὰρ εὖ εἰ-
δὼς ὁ Παυσανίας ὡς τὰ σφάλματα ἀεὶ Λακεδαιμονίοις γί-
γνονται ἐν μέσῳ πολεμίων ἀποληφθεῖσι, τό τε ἐν Θερμοπύ-
λαις ϗ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ, δεῖμα ἐποιήσατο μή σφισι
6 ϗ αὐτὸς τρίτου γένηται κακοῦ πρόφασις. τότε δὲ ἐν αἰτίᾳ ποιου-
μένων τῶν πολιτῶν τὴν βραδυτῆτα αὐτοῦ τὴν ἐς Βοιωτίαν
οὐχ ὑπέμεινεν ἐσελθεῖν ἐς δικαστήριον, Τεγεᾶται δὲ αὐτὸν τῆς
Ἀθηνᾶς ἱκέτην ἐδέξαντο τῆς Ἀλέας. ἦν δὲ ἄρα τὸ ἱερὸν τοῦτο
ἐκ παλαιοῦ Πελοποννησίοις πᾶσιν αἰδέσιμον, καὶ τοῖς αὐτόθι
ἱκετεύουσιν ἀσφάλειαν μάλιστα παρείχετο· ἐδήλωσάν τε οἵ τε
Λακεδαιμόνιοι τὸν Παυσανίαν ϗ ἔτι πρότερον τούτου Λεωτυ-

v. 2. ἐγένετο προσεγένετο προσέσται p (i. e. Paris. 1411). 5. ἐληλύθει Buttmannus. 8. ἐξελθόντων Vp. καὶ τῶν πρὸ p. 4, 5. ἀπῆγε codices. 7. ἀπηγγέλλετο Buttmannus: codices ἐπηγγέλλετο. 8. ἄγων Claviger: codices ἄξων. 5, 2. καὶ om p. 4. ἐγίνετο p. 8. δεῖγμα p. 6, 1. ἐν αἰτίᾳ Kuhnius: codices ἐναντία. 6. ἐδήωσάν p. priori τε suffecerim δὲ.

χίδην, καὶ Ἀργεῖοι Χρυσίδα, καθεζομένους ἐνταῦθα ἱκέτας,
ἐδὲ ἀρχὴν ἐξαιτῆσαι θελήσαντες. Παυσανίȣ δὲ φυγόντος οἱ 7
μὲν παῖδες Ἀγησίπολις ϗ Κλεόμβροτος νέοι παντάπασιν ἔτι
ἦσαν, Ἀριςόδημος δὲ ἐπετρόπευεν αὐτȣ̀ς γένȣς ἐγγύτατα ὤν·
ϗ τὸ ἐν Κορίνθῳ Λακεδαιμονίων κατόρθωμα Ἀριςοδήμου
σφίσιν ἐγένετο ἡγουμένου.
Ἀγησίπολις δὲ ἐπεὶ τὴν βασιλείαν ἔχεν αὐξηθείς, Πελο- 8
ποννησίων πρώτοις ἐπολέμησεν Ἀργείοις. ὡς δὲ ἐκ τῆς Τε-
γεατῶν ἐς τὴν Ἀργολίδα ἤγαγε τὸν ςρατόν, πέμπȣσι κήρυκα
οἱ Ἀργεῖοι σπεισόμενον πρὸς Ἀγησίπολίν σφισι πατρῴȣς δή
τινας σπονδὰς ἐκ παλαιȣ̃ καθεςώσας τοῖς Δωριεῦσι πρὸς ἀλ-
λήλȣς. ὁ δὲ ὔτε τῷ κήρυκι ἐσπείσατο ϗ προϊὼν ὁμȣ̃ τῇ ςρα-
τιᾷ τὴν γῆν ἔφθειρεν. ἔσεισέ τε δὴ ὁ θεός, ϗ ὁ Ἀγησίπολις
ȣ̓δ᾽ ὕτω τὴν δύναμιν ἀπάξειν ἔμελλεν· καίτοι Λακεδαιμονίοις
μάλιςα Ἑλλήνων, ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀθηναίοις, δεῖμα αἱ διο-
σημεῖαι παρείχοντο. ϗ ὁ μὲν ὑπὸ τὸ τεῖχος κατεςρατοπε- 9
δεύετο ἤδη τὸ Ἀργείων, ϗ ȣ̓ παρίει σείων ὁ θεός, καί τινες
ϗ ἀπώλοντο τῶν ςρατιωτῶν κεραυνωθέντες, τȣ̀ς δὲ ϗ ἔκφρο-
νας ἐποίησαν οἱ βρονταί. ὕτω μὲν δὴ ἐκ τῆς Ἀργολίδος ἀνέ-
ζευξεν ἄκων, ἐπὶ δὲ Ὀλυνθίȣς ἐποιεῖτο αὖθις ςρατείαν. κρα-
τȣ̃ντα δὲ αὐτὸν τῷ πολέμῳ, ϗ ᾑρηκότα τῶν τε ἄλλων πόλεων
τῶν ἐν Χαλκιδεῦσι τὰς πολλὰς ϗ αὐτὴν ἐλπίζοντα αἱρήσειν τὴν
Ὄλυνθον, νόσος τε ἐξαίφνης ϗ θάνατος ἐπέλαβεν ἀπ᾽ αὐτῆς.
Ἀγησιπόλιδος δὲ ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐς Κλεόμβροτον 6
περιῆλθεν ἡ ἀρχή, ϗ ὑπὸ ἡγεμόνι τȣ́τῳ Βοιωτοῖς ἐναντία ἠγώ-
νίσαντο ἐν Λεύκτροις. Κλεόμβροτος δὲ αὐτὸς γενόμενος ἀνὴρ
ἀγαθὸς ἀρχομένης ἔτι ἔπεσε τῆς μάχης. μάλιςα δέ πως ἐπὶ
πταίσμασιν ἐθέλει μεγάλοις προαφαιρεῖσθαι τὸν ἡγεμόνα ὁ δαί-
μων, καθὰ δὴ ϗ Ἀθηναίων ἀπῆγεν Ἱπποκράτην τε τὸν Ἀρί-
φρονος ςρατηγȣ̃ντα ἐπὶ Δηλίῳ ϗ ὕςερον ἐν Θεσσαλίᾳ Λεω-
σθένην.
Κλεομβρότȣ δὲ ὁ μὲν πρεσβύτερος τῶν παίδων Ἀγησί- 2
πολις παρέχετο μέγα ȣ̓δὲν ἐς μνήμην, Κλεομένης δὲ ὁ νεώ-

v. 1. *Χρυσίδα* Sylburgius: codices *χρυσίδαν*. 7, 1. *δει p.* 3. *ἐπετρόπευσεν p.* 8, 1. *ἡγησίπολις p.* 9, 5. *ςρατείαν* Sylburgius: codices *ςρατιὰν*. 1, 2. *Βοιωτοῖς* idem: codices *βοιωτοί*. 5. *γινόμενος p.*

τερος μετὰ τὸν ἀδελφὸν τελευτήσαντα ἔχε τὴν ἀρχήν. γενομένων δὲ αὐτῷ παίδων Ἀκροτάτου καὶ ἐπ' αὐτῷ Κλεωνύμου, κατήγαγε τὸ χρεὼν Ἀκρότατόν ἔτι πρότερον ἢ αὐτὸν Κλεομένην, καὶ ὡς Κλεομένης ἀπέθανεν ὕστερον, εἰς ἀντιλογίαν ἀφίκοντο ὑπὲρ τῆς βασιλείας Κλεώνυμός τε ὁ Κλεομένους καὶ Ἀρεὺς ὁ Ἀκροτάτου. δικάζουσιν οὖν οἱ γέροντες Ἀρεῖ τῷ
3 Ἀκροτάτου καὶ οὐχὶ Κλεωνύμῳ πατρῴαν εἶναι τὴν τιμήν. Κλεωνύμῳ δὲ ἀπελαθέντι τῆς βασιλείας περισσῶς δή τε ὁ θυμὸς εἷλε, καὶ αὐτὸν οἱ ἔφοροι καὶ ἄλλοις γέρασι ψυχαγωγοῦντες καὶ ἐπὶ ‴ταῖς δυνάμεσιν ἐφιστάντες ἄρχοντα παρῆγον μή ποτε πολέμιος γένηται τῇ Σπάρτῃ. τέλος δὲ ὁ μὲν πολλά τε καὶ ἐχθρὰ ἐς τὴν πατρίδα ἐτόλμησε, καὶ Πύρρον τὸν Αἰακίδου
4 σφίσιν ἐπηγάγετο ἐς τὴν χώραν· Ἀρέως δὲ ἐν Σπάρτῃ τοῦ Ἀκροτάτου βασιλεύοντος Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου πεζῷ τε καὶ ναυσὶν ἐπὶ Ἀθήνας στρατεύει. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἀμυνοῦντες ἀφίκοντο μὲν ὁ Αἰγυπτίων ὁμοῦ Πατρόκλῳ στόλος, ἐξίασι δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι πανδημεί, τὸν βασιλέα ἡγεῖσθαί σφισιν
5 Ἀρέα ἐπιτάξαντες. περικαθημένου δὲ Ἀντιγόνου τὰς Ἀθήνας καὶ τῆς ἐσόδου τῆς ἐς τὴν πόλιν τὰ Ἀθηναίων συμμαχικὰ εἴργοντος, Πάτροκλος ἀποστέλλων ἀγγέλους προέτρεπε Λακεδαιμονίους καὶ Ἀρέα ἄρχειν πρὸς Ἀντίγονον μάχης, ἐκείνων δὲ ἀρξάντων, οὕτω καὶ αὐτὸς κατὰ νώτου τοῖς Μακεδόσιν ἔφασκεν ἐπικείσεσθαι· πρότερον δὲ οὐκ εἰκὸς εἶναι σφᾶς Αἰγυπτίους τε ὄντας καὶ ναύτας Μακεδόσιν ἐπιέναι πεζῇ. Λακεδαιμόνιοι μὲν δὴ παρακινδυνεύειν ὥρμηντο Ἀθηναίων τε εὐνοίᾳ καί τι καὶ ἄξιον μνήμης ἐς τοὺς ἔπειτα ἐργάσασθαι προθυμούμενοι·
6 Ἀρεὺς δέ, ὥς σφισι τὰ ἐπιτήδεια ἐξανήλωτο, ἀπῆγεν ὀπίσω τὴν στρατιάν· ταμιεύεσθαι γὰρ τὴν ἀπόνοιαν ἐς τὰ οἰκεῖα ἠξίου, καὶ μὴ ἀφειδῶς ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀναρρῖψαι. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἀντισχοῦσιν ἐπὶ μακρότατον ἐποιήσατο Ἀντίγονος εἰρήνην, ἐφ' ᾧ τέ σφισιν ἐπαγάγῃ φρουρὰν ἐς τὸ Μουσεῖον. καὶ τοῖς μὲν ἀνὰ χρόνον αὐτὸς ἐξήγαγεν ἑκουσίως τὴν φρουρὰν ὁ Ἀντίγονος, Ἀρέως δὲ ἐγένετο υἱὸς Ἀκρότατος, τοῦ δὲ Ἀρεύς, ὃς ὀκτὼ
7 μάλιστα ἔτη γεγονὼς τελευτᾷ νόσῳ. καὶ (ἐλείπετο γὰρ τῆς Εὐρυσθένους οἰκίας γένος τὸ πρὸς ἀνδρῶν Λεωνίδας ὁ Κλεωνύ-

3, 3. εἷλε] εἶχε Facius, ἧξει Porsonus, ᾤδει Siebelis 6, 2. ἤξίαν P. 7. ἐγίνετο codices.

μευ, παντάπασιν ἤδη γέρων) τούτῳ διδόασιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχήν. τῷ δὲ Λεωνίδᾳ διάφορος ἐτύγχανεν ὢν ἐς τὰ μάλιστα Λύσανδρος, ἀπόγονος Λυσάνδρου τοῦ Ἀριστοκρίτου. οὗτος προσποιεῖται Κλεόμβροτον θυγατέρα ἔχοντα Λεωνίδου· τοῦτον δὲ οἰκειωσάμενος ἐπῆγε τῷ Λεωνίδᾳ καὶ ἄλλα ἐγκλήματα καὶ ὅρκους αὐτὸν Κλεωνύμῳ τῷ πατρὶ ὀμόσαι παῖδα ὄντα ἐπὶ ὀλέθρῳ τῆς Σπάρτης. ἐπαύσθη τε δὴ Λεωνίδας βασιλείας, 8
καὶ ἀντ' αὐτοῦ Κλεόμβροτος εἶχε τὴν τιμήν. εἰ μὲν δὴ ὁ Λεωνίδας ἐπέτρεψε τῷ θυμῷ καὶ Δημαράτῳ τῷ Ἀρίστωνος κατὰ ταὐτὰ ἀπεχώρησεν ἤτοι παρὰ τὸν ἐν Μακεδονίᾳ βασιλεύοντα ἢ τὸν Αἰγύπτιον, ὁ δὲ καὶ μεταγνόντων ἂν Σπαρτιατῶν ὤνατο οὐδέν. νῦν δὲ ἐπιβαλόντων οἱ φυγὴν τῶν πολιτῶν ἀφίκετο ἐς Ἀρκαδίαν· ἐκεῖθεν δὲ ἔτεσιν ὕστερον οὐ πολλοῖς κατάγουσί τε αὐτὸν Λακεδαιμόνιοι καὶ αὖθις βασιλέα ἐποιήσαντο.

Κλεομένει δὲ τῷ Λεωνίδου τά τε ἄλλα ὁποῖα ἐς τόλμαν 9
ὁμοῦ καὶ ἀνδρίαν ὑπῆρξεν, καὶ ὡς ἐπαύσαντο ἐξ ἐκείνου Σπαρτιᾶται βασιλευόμενοι, πρότερον ἔτι ἐδήλωσέ μοι τῷ ἐς τὸν Σικυώνιον Ἄρατον. προσεπελάβετο δὲ ὁ λόγος μοι καὶ τρόπον ὅντινα ἐν Αἰγύπτῳ Κλεομένης ἐτελεύτησεν.

Γένους μὲν δὴ τοῦ Εὐρυσθένους, καλουμένων δὲ Ἀγιαδῶν, 7
Κλεομένης ὁ Λεωνίδου βασιλεὺς ὕστατος ἐγένετο ἐν Σπάρτῃ· τὰ δὲ ἐς τὴν οἰκίαν τὴν ἑτέραν τοιάδε ἤκουσα εἶναι. Προκλῆς ὁ Ἀριστοδήμου τῷ παιδὶ ὄνομα τίθεται Σόον. Εὐρυπῶντα δὲ τὸν Σόου φασὶν ἐς τοσοῦτο ἀφικέσθαι δόξης ὡς καὶ τὴν οἰκίαν ταύτην Εὐρυπωντίδας ὄνομα ἀπ' αὐτοῦ λαβεῖν, Προκλείδας ἐς ἐκεῖνον καλουμένους. Εὐρυπῶντος δὲ υἱὸς γίνεται Πρύτανις. 2
ἐπὶ μὲν δὴ Πρυτάνιδος τοῦ Εὐρυπῶντος τὸ ἔχθος τε Λακεδαιμονίοις ἤρξατο τὸ ἐς Ἀργείους, καὶ ἔτι τοῦ ἐγκλήματος τούτου πρότερον Κυνουρεῦσιν ἐπολέμησαν· τὰς δὲ ἐφεξῆς ταύτῃ γενεάς, Εὐνόμου τε τοῦ Πρυτάνιδος καὶ Πολυδέκτου τοῦ Εὐνόμου βασιλευόντων, ἐν εἰρήνῃ διετέλεσεν οὖσα ἡ Σπάρτη. Χάριλλος δὲ ὁ Πολυδέκτου τήν τε γῆν ἐδῄωσεν Ἀργείοις (οὗτος γὰρ καὶ ὁ ἐς τὴν Ἀργολίδα ἐσβαλών), καὶ ἔτεσιν οὐ πολλοῖς ὕστερον ὑπὸ ἡγεμόνι Χαρίλλῳ γίνεται καὶ ἡ Σπαρτιατῶν ἐπὶ Τεγεάτας ἔξο-

v. 3. Ἀριστοκρίτου Claviger: codices ἀριστοκράτους. 5. ἐπήγαγε P. 8, 6. ἐπιβαλλόντων P. 1, 4. τῷ παιδὶ Kuhnius: codices τὸ παιδίον. εὐρυπόντα P. 6. εὐρυπῶντας P. 3, 5. ἐσβάλλων P.

δος, '''ὅτε οἱ Λακεδαιμόνιοι Τεγεάτας αἱρήσειν ἤλπισαν καὶ
ἀποτεμεῖσθαι τῆς Ἀρκαδίας τὸ Τεγεατῶν πεδίον, ὑπούλῳ μαν-
4 τεύματι ἐπελθόντες. μετὰ δὲ Χάριλλον τελευτήσαντα Νίκαν-
δρος ὁ Χαρίλλου διαδέχεται τὴν ἀρχήν· καὶ τὰ Μεσσηνίων ἐς
Τήλεκλον τὸν τῆς ἑτέρας βασιλέα οἰκίας ἐν τῷ ἱερῷ τῆς
Λιμνάδος συμβάντα ἐπὶ Νικάνδρου γίνεται βασιλεύοντος. ἐσέ-
βαλε δὲ καὶ ἐς τὴν Ἀργολίδα ὁ Νίκανδρος στρατιᾷ, καὶ τὰ πολλὰ
ἐκάκωσε τῆς χώρας. μετασχόντες δὲ Ἀσιναῖοι Λακεδαιμο-
νίοις τοῦ ἔργου δίκην μετ' οὐ πολὺ Ἀργείοις ἀπέδοσαν σὺν με-
γάλῳ πατρίδος τε ὀλέθρῳ καὶ φυγῇ τῇ σφετέρᾳ.

5 Θεόπομπον δὲ τὸν Νικάνδρου, βασιλεύσαντα μετὰ Νίκαν-
δρον, μέλλει καὶ αὖθις ὁ λόγος μοι προσθήσειν προελθόντι ἐς
τὴν Μεσσηνίαν συγγραφήν. Θεοπόμπου δὲ ἔτι ἔχοντος τὴν
ἀρχὴν ἐν Σπάρτῃ γίνεται καὶ ὁ περὶ τῆς Θυρεάτιδος καλουμένης
χώρας Λακεδαιμονίοις ἀγὼν πρὸς Ἀργείους. Θεόπομπος δὲ
αὐτὸς οὐ μετέσχε τοῦ ἔργου γήρᾳ καὶ ὑπὸ λύπης τὰ πλέον· Ἀρχί-
6 δαμον γοῦν Θεοπόμπου ζῶντος ἔτι ἐπιλαμβάνει τὸ χρεών. οὐ μὴν
ἄπαις ἐτελεύτησεν ὁ Ἀρχίδαμος, Ζευξίδαμον δὲ ἀπολιπὼν
υἱόν. Ζευξιδάμου δὲ Ἀναξίδαμος ὁ παῖς ἐκδέχεται τὴν ἀρχήν·
ἐπὶ τούτου Μεσσήνιοι φεύγουσιν ἐκ Πελοποννήσου, πολέμῳ τὸ
δεύτερον κρατηθέντες ὑπὸ Σπαρτιατῶν. Ἀναξιδάμου δὲ υἱὸς
ἐγένετο Ἀρχίδαμος, Ἀρχιδάμου δὲ Ἀγασικλῆς· καί σφισιν
ὑπῆρξεν ἀμφοτέροις τὸν βίον διατελέσαι πάντα ἐν ἡσυχίᾳ καὶ
πολέμων οὖσιν ἐκτός.

7 Ἀρίστωνι δὲ τῷ Ἀγασικλέους ἀγαγομένῳ γυναῖκα ἥντινα
παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναί φασιν αἰσχίστην, γυ-
ναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι, ταύτην ἀγα-
γομένῳ τῷ Ἀρίστωνι '''ἐγένετο υἱὸς Δημάρατος ἐν μόνοις μη-
σὶν ἑπτά. καὶ αὐτῷ μετὰ τῶν ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν
βουλῇ ἦλθεν οἰκέτης ἀπαγγέλλων τετέχθαι οἱ παῖδα. Ἀρίστων
δὲ ἐπῶν τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένος
λήθην, ἢ μηδὲ ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη τῶν μηνῶν εἵ-
8 νεκα αὐτοῦ τὸν παῖδα εἶναι. τούτου μὲν δὴ τῶν εἰρημένων με-
τάνοια ἔλαβεν ὕστερον· Δημάρατον δὲ βασιλεύοντα, καὶ τά τε

v. 2. ἀρκάδος P. 3. ἐπαρθέντες Kuhnius. 6, 2. ἄπαις γ' ἔτ. Porsonus. 7, 2. παρθένον P. 3. ὑγομένῳ P. 8. αὐτῷ P. εἵνεκα] εἶναι καὶ codices.

ἄλλα εὐδοκιμοῦντα ἐν Σπάρτῃ ϗ ἀπὸ τῶν Πεισιςρατιδῶν Κλεο-
μένει συνελευθερώσαντα Ἀθηναίους, ἥ τε Ἀρίςωνος ἀγνω-
μοσύνῃ ϗ τὸ ἔχθος τὸ Κλεομένους ἐποίησεν ἰδιώτην. καὶ τοῦ
μὲν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον ἐλθόντος ἐς Πέρσας ἐπὶ πολὺν ἐν
τῇ Ἀσίᾳ χρόνον διαμεῖναι τοὺς ἀπογόνους φασί· Λεωτυχίδης 9
δὲ ἀντὶ Δημαράτου γενόμενος βασιλεὺς μετέσχε μὲν Ἀθηναίοις
ϗ Ἀθηναίων τῷ ςρατηγῷ Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρονος τοῦ ἔργου
τοῦ πρὸς Μυκάλῃ, ἐςράτευσε δὲ ὕςερον τούτων ϗ ἐπὶ τοὺς Ἀλευά-
δας ἐς Θεσσαλίαν. καί οἱ καταςρέψασθαι Θεσσαλίαν πᾶσαν ἐξὸν
οὔτε ἀεὶ νικῶντι ἐν ταῖς μάχαις, δῶρα ἔλαβε παρὰ τῶν Ἀλευα-
δῶν. ὑπαγόμενος δὲ ἐν Λακεδαίμονι ἐς δίκην ἔφυγεν ἐθελον- 10
τὴς ἐς Τεγέαν. ϗ ὁ μὲν αὐτόθι τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Ἀλέαν ἱκέ-
τευε, Λεωτυχίδου δὲ ὁ μὲν παῖς Ζευξίδαμος ζῶντος ἔτι Λεω-
τυχίδου ϗ οὐ πεφευγότος πω τελευτᾷ νόσῳ, Ἀρχίδαμος δὲ ὁ
Ζευξιδάμου μετὰ Λεωτυχίδην ἀπελθόντα ἐς Τεγέαν ἔσχε τὴν
ἀρχήν. οὗτος Ἀρχίδαμος Ἀθηναίοις μάλιςα ἐκάκωσε τὴν χώ-
ραν, ςρατῷ τε ἐσβάλλων ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος,
ϗ ὁπότε ἐσβάλοι, διὰ πάσης ἐπεξήει φθείρων, ϗ Πλαταιέων
Ἀθηναίοις ὄντων εὔνων πολιορκίᾳ τὸ ἄςυ εἷλεν. οὐ μὴν τὸν 11
πόλεμόν γε τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων γενέσθαι συνέ-
σπευσεν, ἀλλὰ καὶ ἐς ὅσον δυνάμεως ἧκε, διαμεῖναί σφισιν
ἔπρασσε τὰς σπονδάς. Σθενελαΐδας δὲ ἔς τε ἄλλα ὢν οὐκ ἀδύ-
νατος ἐν Λακεδαίμονι ϗ ἐφορεύων ἐν τῷ τότε τοῦ πολέμου μά-
λιςα ἐγένετο αἴτιος. καὶ ὁ πόλεμος οὗτος εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι
βεβηκυῖαν διέσεισεν ἐκ βάθρων, ϗ ὕςερον Φίλιππος ὁ Ἀμύντου
σαθρὰν ἤδη ϗ οὐ παντάπασιν ὑγιῆ προσκατήρειψεν αὐτήν.
Ἀρχιδάμου δέ, ὡς ἐτελεύτα, καταλιπόντος παῖδας Ἆγις 8
τε πρεσβύτερος ἦν ἡλικίᾳ ϗ παρέλαβεν ἀντὶ Ἀγησιλάου τὴν
ἀρχήν. ἐγένετο δὲ Ἀρχιδάμῳ καὶ θυγάτηρ, ὄνομα μὲν Κυ-
νίσκα, φιλοτιμότατα δὲ ἐς τὸν ἀγῶνα ἔσχε τὸν Ὀλυμπικόν,
ϗ πρώτη τε ἱπποτρόφησε γυναικῶν ϗ νίκην ἀνείλετο Ὀλυμ-
πικὴν πρώτη. Κυνίσκας δὲ ὕςερον γυναιξὶ ϗ ἄλλαις ϗ μάλιςα
ταῖς ἐκ Λακεδαίμονος γεγόνασιν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι, ὧν ἡ ἐπι-
φανεςέρα ἐς τὰς νίκας ἐςὶν αὐτῆς. δοκοῦσι δὲ οἱ Σπαρτιᾶται 2

11, 2. τῶν *P*, 8. προσκατήρειψεν Porsonus: codices προσ-
κατήριψεν. 1, 7. λακεδαίμονος *V*: ceteri μακεδονίας. 2, 1. νίκας]
δίκας ᾠδὴ *V*.

μοι ποίησιν καὶ ἔπαινον τὸν ἀπ' αὐτῆς ἥκιστα ἀνθρώπων θαυ-
μάσαι. ὅτι γὰρ μὴ τῇ Κυνίσκᾳ τὸ ἐπίγραμμα ἐποίησεν ὁστισδή,
καὶ ἔτι πρότερον Παυσανίᾳ τὸ ἐπὶ τῷ τρίποδι Σιμωνίδης τῷ
ἀνατεθέντι ἐς Δελφούς, ἄλλο δέ γε παρὰ ἀνδρὸς ποιητοῦ Λα-
κεδαιμονίων τοῖς βασιλεῦσιν οὐδέν ἐστιν ἐς μνήμην.
3 Ἐπὶ δὲ Ἄγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλεύοντος Λακεδαιμο-
νίοις ἄλλα τε ἐγένετο ἐς Ἠλείους ἐγκλήματα, καὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ
Ὀλυμπιακοῦ καὶ ἱεροῦ τοῦ Ὀλυμπίασιν ὑπ' αὐτῶν εἰργόμενοι μά-
λιστα ἤχθοντο. ἀποστέλλουσιν οὖν κήρυκα ἐπίταγμα φέροντα
Ἠλείοις Λεπρεάτας τε αὐτονόμους ἀφιέναι καὶ ὅσοι τῶν περιοί-
κων ἄλλοι σφίσιν ἦσαν ὑπήκοοι. ἀποκριναμένων δὲ Ἠλείων
ὡς ἐπειδὰν τὰς περιοικίδας τῆς Σπάρτης πόλεις ἴδωσιν ἐλευ-
θέρας, οὐδὲ αὐτοὶ μελλήσουσιν ἔτι ἀφιέναι τὰς ἑαυτῶν, οὕτω
Λακεδαιμόνιοι καὶ ὁ βασιλεὺς Ἆγις ἐσβάλλουσιν ἐς τὴν Ἠλείαν.
4 τότε μὲν δὴ τοῦ θεοῦ σείσαντος ὀπίσω τὸ στράτευμα ἀπεχώρη-
σεν ἄχρι Ὀλυμπίας καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ προελθόντες· τῷ δὲ ἐφεξῆς
ἔτει τήν τε χώραν ἐδήωσεν ὁ Ἆγις καὶ ἤλασε τῆς λείας τὴν
πολλήν. Ξενίας δὲ ἀνὴρ Ἠλεῖος Ἄγιδί τε ἰδίᾳ ξένος καὶ Λα-
κεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος ἐπανέστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ
χρήματα ἔχουσι· πρὶν δὲ Ἆγιν καὶ τὸν στρατὸν ἀφῖχθαί σφίσιν
ἀμύνοντας, Θρασυδαῖος προεστηκὼς τότε τοῦ Ἠλείων δήμου
μάχῃ Ξενίαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κρατήσας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς πό-
5 λεως. Ἆγις δὲ ὡς ἀπήγαγεν ὀπίσω τὴν στρατιάν, Λυσίστρατον
Σπαρτιάτην καὶ μοῖράν τε τῆς δυνάμεως καὶ Ἠλείων καταλείπει
τοὺς φυγάδας κακουργεῖν σφᾶς ὁμοῦ Λεπρεάταις τὴν χώραν.
τρίτῳ δὲ ἔτει τοῦ πολέμου Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Ἆγις παρε-
σκευάζοντο ὡς ἐς τὴν Ἠλείαν καὶ τότε ἐσβαλοῦντες· οἱ δὲ
Ἠλεῖοι καὶ Θρασυδαῖος (κεκακωμένοι γὰρ ἐς τὸ ἔσχατον ἦσαν)
συγχωροῦσι μήτε τῶν περιοίκων ἔτι ἄρχειν καὶ τοῦ ἄστεως κατε-
ρεῖψαι τὸ τεῖχος, Λακεδαιμονίους τε ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ θύειν τῷ
6 θεῷ καὶ τὸν ἀγῶνα ἐξεῖναί σφισιν ἀγωνίζεσθαι. ἐνέβαλλε δὲ καὶ
ἐς τὴν Ἀττικὴν συνεχῶς ὁ Ἆγις στρατιᾷ, καὶ ἐπετείχισε φρού-
ριον Ἀθηναίοις τὸ ἐν Δεκελείᾳ· καταλυθέντος δὲ ἐν Αἰγὸς
ποταμοῖς τοῦ Ἀθηναίων ναυτικοῦ Λύσανδρος ὁ Ἀριστοκρίτου

3, 7. τῆς Σπάρτης πόλεις Amasaeus: codices τὰς παρὰ τῇ πόλει.
4, 2. ἀμφίου P. 7. Θρασυδαῖος Xenophon: θράσυδος P.
5, 6. θρασύδιος P. 6, 2. στρατιᾷ Sylburgius: codices στρατείᾳ.

'''καὶ Ἆγις ὅρκους μὲν θεῶν ὑπερέβησαν, οὓς ὤμοσαν Ἀθηναίοις ἐν κοινῷ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ σφᾶς δὲ αὐτοὶ καὶ οἱ μετὰ Σπαρτιατῶν τοῦ κοινοῦ τὸ βούλευμα ἐς τοὺς συμμάχους ἐξήνεγκαν ἐκκόψαι προῤῥίζους τὰς Ἀθήνας. τὰ μὲν οὖν ἐς πόλεμον μάλιστα ἐπίσημα τοιαῦτα ὑπῆρχε τῷ Ἄγιδι· προπέτειαν δὲ τὴν Ἀρίστωνος ἐς Δημάρατον καὶ Ἆγις ἐς τὸν παῖδα ἔσχε Λεωτυχίδην, καί οἱ κατά τινα οὐκ ἀγαθὸν δαίμονα ἐσῆλθεν ἐς ἐπήκοον τῶν ἐφόρων εἰπεῖν ὡς οὐκ αὐτοῦ νομίζοι Λεωτυχίδην. ἐπέλαβε μέντοι καὶ Ἄγιν μετάνοια ὕστερον, καὶ (ἔφερον γὰρ τηνικαῦτα οἴκαδε ἐξ Ἀρκαδίας αὐτὸν νοσοῦντα) ὡς ἐγίνετο ἐν Ἡραίᾳ, καὶ τὸ πλῆθος μάρτυρας ἐποιεῖτο ἦ μὴν Λεωτυχίδην ἑαυτοῦ παῖδα ἡγεῖσθαι, καί σφισι σὺν ἱκεσίᾳ τε καὶ δακρύοις ἐπέσκηπτε πρὸς Λακεδαιμονίους ταῦτα ἀπαγγέλλειν. μετὰ δὲ Ἄγιν ἀποθανόντα 8
ἀπήλαυνεν Ἀγησίλαος τῆς βασιλείας Λεωτυχίδην ἐς μνήμην ἄγων Λακεδαιμονίοις τὰ ὑπὸ Ἄγιδός ποτε λεχθέντα ἐς τὸν Λεωτυχίδην: ἀφίκοντο δὲ καὶ οἱ ἐξ Ἡραίας Ἀρκάδες, καὶ ἦσαν τῷ Λεωτυχίδῃ μάρτυρες ὁπόσα Ἄγιδος τελευτῶντος ἤκουσαν. τῷ δὲ Ἀγησιλάῳ καὶ Λεωτυχίδῃ παρέσχεν ἐς πλέον τὸ μάντευμα 9
ἀντιλογίαν τὸ ἐκ Δελφῶν, γεγονὸς μὲν ἐκεῖ, ἔχον δὲ οὕτω·

φράζεο δή, Σπάρτη, καίπερ μεγάλαυχος ἐοῦσα,
μὴ σέθεν ἀρτίποδος βλάστῃ χωλὴ βασιλεία.
δηρὸν γὰρ μόχθοι σε κατασχήσουσιν ἄελπτοι
φθερσίβροτόν τ' ἐπὶ κῦμα κυκωόμενον πολέμοιο.

τότε οὖν Λεωτυχίδης μὲν ἐς Ἀγησίλαον ταῦτα '''ἔφασκεν εἰ- 10
ρῆσθαι (τὸν γὰρ δὴ ἕτερον τῶν ποδῶν ἐπεπήρωτο ὁ Ἀγησίλαος), Ἀγησίλαος δὲ ἐς Λεωτυχίδην αὐτὰ ἔτρεπεν οὐ γνήσιον ὄντα Ἄγιδος. Λακεδαιμόνιοι δέ, καίπερ ἐνὶ σφίσιν ὄν, οὐκ ἐπανήγαγον τὸ ἀμφισβήτημα ἐς Δελφούς· αἴτιος δ' (ἐμοὶ δοκεῖν) Λύσανδρος ἐγένετο ὁ Ἀριστοκρίτου [Ἀγησιλάῳ] συσπεύδων ἐξ ἅπαντος τὴν βασιλείαν γενέσθαι.

Βασιλεύει τε δὴ Ἀγησίλαος ὁ Ἀρχιδάμου, καὶ Λακεδαιμο- 9
νίοις ἤρεσε διαβῆναι ναυσὶν ἐς τὴν Ἀσίαν Ἀρταξέρξην τὸν Δαρείου αἱρήσοντας· ἐδιδάσκοντο γὰρ ὑπό τε ἄλλων τῶν ἐν τέλει καὶ μάλιστα ὑπὸ Λυσάνδρου μὴ τὸν Ἀρταξέρξην σφίσιν ἐν τῷ πρὸς Ἀθηναίους πολέμῳ, Κῦρον δὲ εἶναι τὸν τὰ χρήματα δι-

7, 8. μὰν P. 9, 7. malim φθερσιβρότου. 10, 5. δοκεῖν Siebelis: codices δοκεῖ P. 6. Ἀγησιλάῳ libri om, habet Amasaeus.

δόντα ἐς τὰς ναῦς. Ἀγησίλαος δέ (ἀπεδείχθη γὰρ διαβιβάσαι
τε ἐς τὴν Ἀσίαν τὸν στρατὸν καὶ δυνάμεως ἡγεμὼν τῆς πεζῆς)
περιέπεμπεν ἐς τε Πελοπόννησον πλὴν Ἄργους καὶ ἐς τοὺς Ἕλλη-
2 νας τοὺς ἐκτὸς Ἰσθμοῦ, συμμαχεῖν σφίσιν ἐπαγγέλλων. Κορίν-
θιοι μὲν οὖν, καίπερ ἐς τὰ μάλιστα ἔχοντες προθύμως μετα-
σχεῖν τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, κατακλυσθέντος σφίσιν ἐξαίφνης
ναοῦ Διὸς ἐπίκλησιν Ὀλυμπίου ποιησάμενοι πονηρὸν οἰωνὸν κα-
ταμένουσιν ἄκοντες. Ἀθηναίοις δὲ ἦν μὲν πρόφασις ἐκ τοῦ
Πελοποννησίων πολέμου καὶ ἐκ νόσου τῆς λοιμώδους ἐπανήκειν
τὴν πόλιν ἐς τὴν πρότερόν ποτε οὖσαν εὐδαιμονίαν· πυνθανό-
μενοι δὲ δι' ἀγγέλων ὡς Κόνων ὁ Τιμοθέου παρὰ βασιλέα
3 ἀναβεβηκὼς εἴη, κατὰ τοῦτο ἡσύχαζον μάλιστα. ἀπεστάλη δὲ καὶ
ἐς Θήβας πρεσβεύειν Ἀριστομηνίδας, μητρὸς μὲν τῆς Ἀγη-
σιλάου πατήρ, Θηβαίοις δὲ εἶχεν ἐπιτηδείως καὶ ἐγεγόνει τῶν
δικαστῶν οἳ Πλαταιεῦσιν ἁλόντος τοῦ τείχους ἀποθανεῖν τοὺς
ἐγκαταληφθέντας ἔγνωσαν. Θηβαῖοι μὲν οὖν κατὰ τὰ αὐτὰ
Ἀθηναίοις ἀπείπαντο, οὐ φάμενοι βοηθήσειν. Ἀγησίλαος δέ,
ὡς αὐτῷ τά τε οἴκοθεν καὶ παρὰ τῶν συμμάχων τὸ στράτευμα
ἤθροιστο καὶ ἅμα αἱ νῆες εὐτρεπεῖς ἦσαν, ἀφίκετο ἐς Αὐλίδα
τῇ Ἀρτέμιδι θύσων, ὅτι καὶ Ἀγαμέμνων ἐνταῦθα ἱλασάμενος
4 τὴν θεὸν τὸν ἐς Τροίαν στόλον ἤγαγεν. ἠξίου δὲ ἄρα ὁ Ἀγη-
σίλαος πόλεώς τε εὐδαιμονεστέρας ἢ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς εἶ-
ναι, καὶ ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος πάσης ὁμοίως ἐκείνῳ, τό τε κα-
τόρθωμα ἐπιφανέστερον ἔσεσθαι, βασιλέα κρατήσαντα Ἀρτα-
ξέρξην εὐδαιμονίαν κτήσασθαι τὴν Περσῶν ἢ ἀρχὴν καθελεῖν
τὴν Πριάμου. θύοντος δὲ αὐτοῦ Θηβαῖοι σὺν ὅπλοις ἐπελθόν-
τες τῶν τε ἱερείων καιόμενα ἤδη τὰ μηρία ἀπορρίπτουσιν ἀπὸ
5 τοῦ βωμοῦ καὶ αὐτὸν ἐξελαύνουσιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Ἀγησίλαον δὲ ἐλύ-
πει μὲν ἡ θυσία μὴ τελεσθεῖσα, διέβαινε δὲ ὅμως ἐς τὴν
Ἀσίαν καὶ ἤλαυνεν ἐπὶ τὰς Σάρδεις· ἦν γὰρ δὴ τῆς Ἀσίας τῆς
κάτω μέγιστον μέρος τηνικαῦτα ἡ Λυδία, καὶ αἱ Σάρδεις πλούτῳ
καὶ παρασκευῇ προεῖχον, τῷ τε σατραπεύοντι ἐπὶ θαλάσσῃ τοῦτο
οἰκητήριον ἀπεδέδεικτο καθάπερ γε αὐτῷ βασιλεῖ τὰ Σοῦσα.
6 γενομένης δὲ πρὸς Τισσαφέρνην σατράπην τῶν περὶ Ἰωνίαν
μάχης ἐν Ἕρμου πεδίῳ, τήν τε ἵππον τὴν Περσῶν ἐνίκησεν ὁ

v. 1. διαβιβάσας P. 2, 3. κατακαυθέντος Camerarius. 4, 6. ἐλθόντες P.

Ἀγησίλαος ϗ τὸ πεζὸν πλεῖϛον τότε ἀθροισθὲν μετά γε τὸν Ξέρξȣ ϗ πρότερον ἔτι ἐπὶ Σκύθας Δαρείȣ καὶ ἐπὶ Ἀθήνας ϛρατόν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀγασθέντες τὸ ἐς τὰ πράγματα τȣ̃ Ἀγησιλάȣ πρόθυμον διδόασιν ἄρχοντα εἶναι καὶ τῶν νεῶν αὐτόν. ὁ δὲ ταῖς μὲν τριήρεσιν ἐπέϛησεν ἡγεμόνα Πείσανδρον (τȣ̃ Πεισάνδρȣ δὲ ἐτύγχανε συνοικῶν ἀδελφῇ), τῷ πολέμῳ δὲ αὐτὸς κατὰ γῆν προσεῖχεν ἐῤῥωμένως. καί οἱ ‴θεῶν τις 7
ἐβάσκηνε μὴ ἀγαγεῖν τὰ βȣλεύματα ἐς τέλος. ὡς γὰρ δὴ ἐπύθετο Ἀρταξέρξης μάχας τε ἃς ἐνίκησεν Ἀγησίλαος, καὶ ὡς τὸ πρόσω χειρȣ́μενος τὰ ἐν ποσὶ πρόεισιν ἀεὶ σὺν τῷ ϛρατῷ, Τισσαφέρνην μὲν καίπερ τὰ πρότερα εὐεργέτην ὄντα ζημιοῖ θανάτῳ, Τιθραύϛην δὲ κατέπεμψεν ἐπὶ θάλασσαν, ϗ φρονῆσαί τε δεινὸν καί τι ϗ ἐς τȣ̀ς Λακεδαιμονίȣς ἔχοντα δυσνοίας.
οὗτος ὡς ἀφίκετο ἐς Σάρδεις, αὐτίκα ἐπενόει τρόπον ᾧ τινὶ 8
ἀναγκάσει Λακεδαιμονίȣς τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας ἀνακαλέσασθαι ϛρατιάν. ἄνδρα ȣ̃ν Ῥόδιον Τιμοκράτην ἐς τὴν Ἑλλάδα πέμπει χρήματα ἄγοντα, ἐντειλάμενος πόλεμον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐργάσασθαι Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ τῶν χρημάτων μεταλαβόντες Ἀργείων μὲν Κύλων τε εἶναι λέγονται ϗ Σωδάμας, ἐν Θήβαις δὲ Ἀνδροκλείδης ϗ Ἰσμηνίας ϗ Ἀμφίθεμις· μετεῖχε δὲ ϗ Ἀθηναῖος Κέφαλος ϗ Ἐπικράτης, ϗ ὅσοι Κορινθίων ἐφρόνουν τὰ Ἀργείων, Πολυάνθης τε ϗ Τιμόλαος· οἱ δὲ ἐς τὸ 9
φανερὸν τοῦ πολέμου παρασχόντες τὴν ἀρχὴν ἐγένοντο οἱ ἐξ Ἀμφίσσης Λοκροί. τοῖς γὰρ δὴ Λοκροῖς γῆ πρὸς τȣ̀ς Φωκέας ἐτύγχανεν ȣ̃σα ἀμφισβητήσιμος· ἐκ ταύτης ὑπὸ Θηβαίων ἐπαρθέντες τῶν περὶ Ἰσμηνίαν τόν τε σῖτον ἀκμάζοντα ἔτεμον ϗ ἤλασαν λείαν ἄγοντες. ἐνέβαλον δὲ πανδημεὶ ϗ οἱ Φωκεῖς ἐς τὴν Λοκρίδα, ϗ ἐδῄωσαν τὴν χώραν. ἐπηγάγοντο ȣ̃ν οἱ Λο- 10
κροὶ συμμάχȣς Θηβαίȣς, καὶ τὴν Φωκίδα ἐπόρθησαν. ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα ἐλθόντες οἱ Φωκεῖς τοῖς Θηβαίοις ἐπέκειντο, ϗ ἐδίδασκον οἷα ἐπεπόνθεσαν ὑπ' αὐτῶν. Λακεδαιμονίοις δὲ πόλεμον πρὸς Θηβαίους ἔδοξεν ἄρασθαι· ἐποιȣ̃ντο δὲ ἐς αὐτȣ̀ς ϗ ἄλλα ἐγκλήματα ϗ τὴν ἐν Αὐλίδι αὐτῶν ὕβριν ἐς τὴν Ἀγησιλάου θυσίαν. Ἀθηναῖοι δὲ τὴν διάνοιαν τῶν 11

v. 5. αὐτὸν Kuhnius: codices αὐτῶν. 8, 6. κύκλων V cum Xenophonte. 9, 3. γῆ Claviger: codices ἡ. 10, 6. ἐπ' αὐτοὺς P. 7. τῶν om P.

Λακεδαιμονίων ‴προπεπυσμένοι πέμπουσιν ἐς Σπάρτην, ὅπλα
μὲν σφᾶς ἐπὶ Θήβας δεόμενοι μὴ κινῆσαι, δίκῃ δὲ ὑπὲρ ὧν
ἐγκαλοῦσι διακρίνεσθαι· Λακεδαιμόνιοι δὲ πρὸς ὀργὴν ἀπο-
πέμπουσι τὴν πρεσβείαν. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἔς τε τὴν Λακε-
δαιμονίων ἔξοδον καὶ τὰ ἐς τὴν Λυσάνδρου τελευτὴν ἐδήλωσέ
12 μοι τοῦ λόγου τὰ ἐς Παυσανίαν. καὶ ὁ κληθεὶς Κορινθιακὸς πόλεμος
ἐς πλέον ἀεὶ προῆλθεν ἀπὸ τῆς Λακεδαιμονίων ἀρξάμενος ἐς
Βοιωτίαν ἐξόδου. κατὰ ταύτην μὲν δὴ τὴν ἀνάγκην ὀπίσω τὸ
στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας ἀπῆγεν Ἀγησίλαος. ἐπεὶ δὲ ἐξ Ἀβύδου
περαιωθεὶς ναυσὶν ἐς Σηστὸν καὶ διεξελθὼν τὴν Θρᾴκην ἀφίκετο
ἐς Θεσσαλίαν, ἐνταῦθα οἱ Θεσσαλοὶ χάριτι τῇ ἐς Θηβαίους τοῦ
πρόσω τὸν Ἀγησίλαον ἐπειρῶντο εἴργειν· ἦν δέ τι εὐνοίας ἐκ
15 παλαιοῦ καὶ ἐς τὴν πόλιν αὐτοῖς τὴν Ἀθηναίων. Ἀγησίλαος
δὲ Θεσσαλίαν τε διεξῆλθε τρεψάμενος αὐτῶν τὸ ἱππικόν, καὶ
αὖθις διὰ Βοιωτῶν διώδευσε Θηβαίους ἐν Κορωνείᾳ καὶ τὸ ἄλλο
νικήσας συμμαχικόν. ὡς δὲ ἐτράποντο οἱ Βοιωτοί, καταφεύ-
γουσιν ἄνδρες ἐξ αὐτῶν ἐς ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἰτωνίας·
Ἀγησίλαος δὲ εἶχε μὲν τραῦμα ἐκ τῆς μάχης, ἐς δὲ τοὺς ἱκέ-
10 τας παρενόμησεν οὐδ' οὕτως. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον τὸν ἀγῶνα
ἔθηκαν τῶν Ἰσθμίων οἱ ἐπὶ λακωνισμῷ φεύγοντες Κορίνθιοι.
οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει τότε μὲν τῷ Ἀγησιλάου δείματι ἡσύχαζον·
ἀναζεύξαντος δὲ ἐς τὴν Σπάρτην, οὕτω καὶ αὐτοὶ μετὰ Ἀργείων
τὰ Ἴσθμια ἄγουσιν. ἀφίκετο δὲ καὶ αὖθις ἐπὶ Κόρινθον στρατιᾷ·
καὶ (ἐπῄει γὰρ Ὑακίνθια) ἀφίησι τοὺς Ἀμυκλαιεῖς οἴκαδε ἀπελ-
θόντας τὰ καθεστηκότα τῷ τε Ἀπόλλωνι καὶ Ὑακίνθῳ δρᾶσαι.
ταύτην τὴν μοῖραν ἐπιθέμενοι ‴καθ' ὁδὸν Ἀθηναῖοι καὶ
2 Ἰφικράτης διέφθειραν. Ἀγησίλαος δὲ καὶ ἐς Αἰτωλίαν ἐπι-
κουρήσων ἀφίκετο Αἰτωλοῖς ὑπὸ Ἀκαρνάνων πολέμῳ πιεζο-
μένοις, καὶ Ἀκαρνᾶνας ἠνάγκασε καταλύσασθαι τὸν πόλεμον, οὐ
πολὺ ἀποδέοντας Καλυδῶνα καὶ τὰ ἄλλα Αἰτωλῶν πολίσματα
ᾑρηκέναι. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔπλευσε καὶ ἐς Αἴγυπτον, ἀφεστη-
κότων ἀπὸ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων βοηθήσων· καὶ ἔστιν Ἀγη-
σιλάῳ πολλά τε εἰργασμένα καὶ μνήμης ἄξια ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ
(ἦν γὰρ δὴ ἤδη γέρων) τὸν μὲν κατὰ τὴν πορείαν ἐπέλαβεν ἡ
μοῖρα· Λακεδαιμόνιοι δέ, ὡς ἐκομίσθη σφίσιν ὁ νεκρός, θά-
πτουσιν αὐτὸν βασιλέων τιμήσαντες μάλιστα.

1, 3. οἱ add Porsonus. 8. μόραν Kuhnius.

Ἀρχιδάμου δὲ τοῦ Ἀγησιλάου βασιλεύοντος κατέλαβον τὸ 5
ἱερὸν Φωκεῖς τὸ ἐν Δελφοῖς. Θηβαίοις μὲν δὴ πολεμεῖν τοῖς Φωκεῦσιν ἀφίκετο μὲν ϗ ἰδίᾳ συμμαχικὰ ἐπὶ χρήμασιν, ἀπὸ δὲ κοινοῦ λόγου Λακεδαιμόνιοί τε ϗ Ἀθηναῖοί σφισιν ἤμυνον, οἱ μὲν ἀρχαίαν δή τινα ἐκ τῶν Φωκέων μνημονεύοντες εὐεργεσίαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ προφάσει μὲν ϗ οὗτοι φιλίας, κατὰ ἔχθος δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν) τὸ Θηβαίων. Θεόπομπος δὲ ὁ Δαμασιστράτου τόν τε Ἀρχίδαμον μεταχεῖν τῶν χρημάτων αὐτόν, ϗ ἔτι Δεινίχαν τὴν Ἀρχιδάμου γυναῖκα παρὰ τῶν δυναστευόντων ἐν Φωκεῦσιν ἔφη λαμβάνουσαν δωρεὰν ἑτοιμότερον ποιεῖν σφίσιν ἐς τὴν συμμαχίαν Ἀρχίδαμον. τὸ μὲν δὴ χρήματα 4
ἱερὰ δέξασθαι ϗ ἀνδράσιν ἀμῦναι μαντείων πορθήσασι τὸ ἐπιφανέστατον οὐκ εἰς ἔπαινον τίθεμαι, τοσοῦτον δέ οἱ πρόσεστιν εἰς ἔπαινον· Δελφῶν γὰρ τούς τε ἡβῶντας ἀποκτεῖναι ϗ γυναῖκας ϗ τέκνα ἐξανδραποδίσασθαι, καταβαλεῖν δὲ ϗ αὐτὴν ἐς ἔδαφος τὴν πόλιν ἐτόλμων οἱ Φωκεῖς· ταῦτα οὖν μὴ παθεῖν ὑπὸ τῶν Φωκέων αὐτοὺς παρῃτήσατο Ἀρχίδαμος. διέβη δὲ 5
ϗ ἐς Ἰταλίαν ὕστερον Ταραντίνοις βαρβάρων πόλεμον συνδιοίσων σφίσιν ὁμόρων· ϗ ἀπέθανέ τε αὐτόθι ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ϗ αὐτοῦ τὸν νεκρὸν ἁμαρτεῖν τάφου τὸ μήνιμα ἐγένετο ἐμποδὼν τὸ ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος. τοῦ δὲ Ἀρχιδάμου τούτου τὸν μὲν πρεσβύτερον παῖδα Ἆγιν κατέλαβεν ἀποθανεῖν Μακεδόσιν ἐναντία ϗ Ἀντιπάτρῳ μαχεσάμενον, Εὐδαμίδας δὲ ὁ νεώτερος Λακεδαιμονίοις ἐβασίλευσεν ἄγουσιν εἰρήνην. τὰ δὲ ἐς Ἆγιν τὸν Εὐδαμίδου ϗ ἐς Εὐρυδαμίδαν τὸν Ἄγιδος ὡς ἔχεν, ἤδη μοι ϗ τάδε ἡ Σικυωνία συγγραφὴ διεξήει.

Ἰοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν Ἑρμῶν ἐστιν ὁ τόπος οὗτος ἅπας δρυῶν 6
πλήρης· τὸ δὲ ὄνομα τῷ χωρίῳ Σκοτίταν [τὸ δὲ σκότος] οὐ τὸ συνεχὲς τῶν δένδρων ἐποίησεν, ἀλλὰ Ζεὺς ἐπίκλησιν ἔχε σκοτίτας, ϗ ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ δέκα μάλιστά που στάδια ἐκτραπομένοις ἱερὸν Σκοτίτα Διός. ἐπανελθόντων δὲ ἐντεῦθεν προελθοῦσιν ὀλίγον ϗ τραπεῖσιν αὖθις ἐς ἀριστερὰν ἄγαλμά ἐστιν Ἡρακλέους ϗ τρόπαιον· ἀναστῆσαι δὲ ἐλέγετο Ἡρακλῆς ἀποκτείνας Ἱπποκόωντα ϗ τοὺς παῖδας. τρίτη δὲ ἐκ τῆς ὁδοῦ 7

3, 3. φωκεῖς P. 8. χρημάτων MV, πραγμάτων P. 5, 10. συγγραφὴ Kuhnius: codices γραφή. διεξίει P, διεξιοῦσι ceteri. 6, 2. σκοτίταν MPV, σκοτιτὰ Stephanus Byz. τὸ δὲ σκότος] c Stephanus. 4. σκοτινᾶς idem, omisso ἔχε.

τῆς εὐθείας ἐκβολὴ κατὰ τὰ δεξιὰ ἐς Καρύας ἄγει ϗ ἐς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος. τὸ γ̓ὰρ χωρίον Ἀρτέμιδος ϗ νυμφῶν ἐςὶν αἱ Κάρυαι, ϗ ἄγαλμα ἕςηκεν Ἀρτέμιδος ἐν ὑπαίθρῳ Καρυάτιδος· χορὸς δὲ ἐνταῦθα αἱ Λακεδαιμονίων παρθένοι κατὰ ἔτος ἱςᾶσι, ϗ ἐπιχώριος αὐταῖς καθέςηκεν ὄρχησις. ἀναςρέψαντι δὲ ϗ κατὰ τὴν λεωφόρον ἰόντι ἐρείπια Σελλασίας ἐςί· ταύτην, καθὰ καὶ πρότερον ἔγραψα, ἠνδραποδίσαντο Ἀχαιοὶ Λακεδαιμονίȣς ϗ τὸν βασιλέα Κλεομένην τὸν Λεω-

8 νίδȣ μάχῃ νικήσαντες. ἐν δὲ '''Θόρνακι (ἐς γ̓ὰρ τȣ̃τον ἀφίξῃ προϊὼν) ἄγαλμά ἐςι Πυθαέως Ἀπόλλωνος, κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ ἐν Ἀμύκλαις πεποιημένον· τὸ δὲ σχῆμα ὁποῖόν ἐςιν, ἐπ' ἐκείνῳ γράψω. Λακεδαιμονίοις γ̓ὰρ ἐπιφανέςερά ἐςι τὰ ἐς τὸν Ἀμυκλαῖον, ὥςε καὶ τὸν χρυσὸν ὃν Κροῖσος ὁ Λυδὸς τῷ Ἀπόλλωνι ἔπεμψε τῷ Πυθαεῖ τȣ́τῳ, ἐς κόσμον τȣ̃ ἐν Ἀμύκλαις κατεχρήσαντο ἀγάλματος.

11 Ἀπὸ δὲ Θόρνακος προελθόντι ἔστιν ἡ πόλις, Σπάρτη μὲν ὀνομασθεῖσα ἐξ ἀρχῆς, προσλαβȣ̃σα δὲ ἀνὰ χρόνον καὶ Λακεδαίμων ἡ αὐτὴ καλεῖσθαι· τέως δὲ τὸ ὄνομα τȣ̃το ἔκειτο τῇ γῇ. ὃ δὲ ἐν τῇ συγγραφῇ μοι τῇ Ἀτθίδι ἐπανόρθωμα ἐγένετο, μὴ τὰ πάντα με ἐφεξῆς τὰ δὲ μάλιςα ἄξια μνήμης ἐπιλεξάμενον ἀπ' αὐτῶν εἰρηκέναι, δηλώσω δὴ πρὸ τȣ̃ λόγȣ τȣ̃ ἐς Σπαρτιάτας· ἐμοὶ γ̓ὰρ ἐξ ἀρχῆς ἠθέλησεν ὁ λόγος ἀπὸ πολλῶν ϗ ȣ̓κ ἀξίων ἀφηγήσεως, ὧν ἕκαςοι παρὰ σφίσι λέγȣσιν, ἀποκρῖναι τὰ ἀξιολογώτατα. ὡς ȣ̓̃ν εὖ βεβȣλευμένος ȣ̓κ ἔστιν ὅπου παραβήσομαι.

2 Λακεδαιμονίων τοῖς Σπάρτην ἔχȣσίν ἐςιν ἀγορὰ θέας ἀξία, ϗ τῆς τε γερȣσίας βȣλευτήριον, ϗ τῶν ἐφόρων ϗ νομοφυλάκων ϗ καλȣμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐςιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. ἡ μὲν δὴ γερȣσία συνέδριον Λακεδαιμονίοις κυριώτατον τῆς πολιτείας, οἱ λοιποὶ δέ εἰσιν ἄρχοντες· τοῖς δὲ ἐφόροις ϗ Βιδιαίοις πέντε ἀριθμὸν ἑκατέροις ȣ̓̃σι, τοῖς μὲν ἐπὶ τῷ Πλατανιςᾷ καλȣμένῳ ϗ ἄλλȣς τῶν ἐφήβων ἀγῶνας τιθέναι καθέςηκεν, ἔφοροι δὲ τά τε ἄλλα διοικȣ̃σι τὰ σπȣδῆς μάλιςα '''ἄξια, ϗ παρέχονται τὸν ἐπώνυμον, καθὰ δὴ ϗ Ἀθηναίοις

3 τῶν καλȣμένων ἐννέα ἐπώνυμός ἐςιν εἷς ἄρχων. ἐπιφανέςα-

8, 3 et 6. ἀμυκλαῖς P. 1, 8. ἀφηγήσεως Kuhnius : codices ἀφηγήσεων. ὧν ἃ ἕκαςοι P. 2, 1. τοῖς] τὴν P. 3, 1. ἐπώνυμος γὰρ ἐςιν P.

τὸν δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν ἣν στοὰν Περσικὴν ὀνομάζουσιν ἀπὸ
λαφύρων ποιηθεῖσαν τῶν Μηδικῶν· ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτὴν ἐς
μέγεθος τὸ νῦν καὶ ἐς κόσμον τὸν παρόντα μεταβεβλήκασιν.
εἰσὶ δὲ ἐπὶ τῶν κιόνων Πέρσαι λίθου λευκοῦ καὶ ἄλλοι καὶ Μαρ-
δόνιος ὁ Γωβρύου. πεποίηται δὲ καὶ Ἀρτεμισία, θυγάτηρ μὲν
Λυγδάμιδος, ἐβασίλευσε δὲ Ἁλικαρνασσοῦ· ταύτην φασὶν ἑκου-
σίως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα συστρατεῦσαι Ξέρξῃ καὶ ἔργα ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ περὶ Σαλαμῖνα ἀποδείξασθαι. ναοὶ δέ εἰσιν ἐπὶ τῆς ἀγο- 4
ρᾶς, Καίσαρος, ὃς μοναρχίας πρῶτος ἐν Ῥωμαίοις ἐπεθύμη-
σεν καὶ ἀρχὴν τὴν καθεστηκυῖαν πρῶτος ἐκτήσατο· ὁ δὲ Αὐ-
γούστῳ πεποίηται παιδὶ ἐκείνου, τήν τε βασιλείαν βεβαιωσαμένῳ
μᾶλλον καὶ ἀξιώματος καὶ δυνάμεως ἐς πλέον ἢ ὁ πατήρ οἱ προελ-
θόντι. τὸ δὲ ὄνομα εἶναι τούτῳ Αὔγουστος, ὃ κατὰ γλῶτταν
δύναται τὴν Ἑλλήνων σεβαστός.

Τοῦ δὲ Αὐγούστου δεικνύουσι πρὸς τῷ βωμῷ χαλκῆν εἰκόνα 5
Ἁγίου. τοῦτον τὸν Ἁγίαν μαντευσάμενόν φασι Λυσάνδρῳ τὸ
Ἀθηναίων ἑλεῖν ναυτικὸν περὶ Αἰγὸς ποταμοὺς πλὴν τριήρων
δέκα· αὗται δὲ ἀποφεύγουσιν ἐς Κύπρον, τὰς δὲ ἄλλας οἱ
Λακεδαιμόνιοι καὶ αὐτὰς καὶ τοὺς ἄνδρας αἱροῦσιν. ὁ δὲ Ἁγίας
Ἀγελόχου παῖς ἦν τοῦ Τισαμενοῦ. Τισαμενῷ δὲ ὄντι Ἠλείῳ 6
τῶν Ἰαμιδῶν λόγιον ἐγένετο ἀγῶνας ἀναιρήσεσθαι πέντε ἐπι-
φανεστάτους αὐτόν. οὕτω πένταθλον Ὀλυμπίασιν ἀσκήσας ἀπῆλ-
θεν ἡττηθείς. καίτοι τὰ δύο γε ἦν πρῶτος· καὶ γὰρ δρόμῳ τε
ἐκράτει καὶ πηδήματι Ἱερώνυμον Ἄνδριον. καταπαλαισθεὶς δὲ
ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἁμαρτὼν τῆς νίκης συνίησι τοῦ χρησμοῦ, διδόναι
οἱ τὸν θεὸν μαντευομένῳ πέντε ἀγῶνας πολέμῳ κρατῆσαι.
Λακεδαιμόνιοι δέ (οὐ γὰρ εἶχον ἀνηκόως ὧν Τισαμενῷ προεῖ- 7
πεν ἡ Πυθία) πείθουσι μετοικήσαντα ἐξ Ἤλιδος μαντεύεσθαι
Σπαρτιατῶν τῷ κοινῷ· καί σφισιν ὁ Τισαμενὸς ἀγῶνας πο-
λέμου πέντε ἐνίκησε, πρῶτον μὲν Πλαταιᾶσιν ἐναντία Περσῶν,
δεύτερον δὲ ἐν Τεγέᾳ πρὸς Τεγεάτας καὶ Ἀργείους μάχης Λα-
κεδαιμονίοις συνεστώσης, ἐπὶ τούτοις δὲ ἐν Διπαιεῦσιν Ἀρκά-
δων πάντων πλὴν Μαντινέων ἀντιτεταγμένων· οἱ δὲ Διπαιεῖς
ἐν τῇ Μαιναλίᾳ πόλισμα Ἀρκάδων ἦσαν. τέταρτον δὲ ἠγω- 8
νίσατο πρὸς τοὺς ἐς Ἰθώμην ἀποστάντας τῶν Εἱλώτων· ἀπέστη-

v. 6. ἀλικαρνήσου P. 4, 6. ἣν Facius. 6, 5. ἀνδρεῖον P. 7, 4. Περσῶν om P. 8, 2. τὰς ἐξ ἰοθμοῦ ἰθώμην ὑποστήσαντας ἀπὸ τῶν codices: correxit Wesselingius.

σαν δὲ ȣ̓χ ἅπαντες οἱ Εἵλωτες, ἀλλὰ τὸ Μεσσηνιακὸν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Εἱλώτων ἀποχισθέντες· καί μοι ϗ τάδε ὁ λόγος αὐτίκα ἐπέξεισι. τότε δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἀποςάντας ἀπελθεῖν ὑποσπόνδȣς εἴασαν Τισαμενῷ καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς χρηςηρίῳ πειθόμενοι. τελευταῖον δὲ ὁ Τισαμενὸς ἐμαντεύσατο ἐν Τανάγρᾳ σφίσι πρὸς Ἀργείους καὶ Ἀθηναίȣς γινομένης συμβολῆς.

9 Τὰ μὲν Τισαμενȣ̃ τοιαῦτα ἐπυνθανόμην ὄντα· Σπαρτιάταις δὲ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Πυθαέως τέ ἐςι ϗ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος ϗ Λητȣ̃ς ἀγάλματα. χορὸς δὲ ȣ̃τος ὁ τόπος καλεῖται πᾶς, ὅτι ἐν ταῖς γυμνοπαιδίαις (ἑορτὴ δὲ εἴ τις ἄλλη ϗ αἱ γυμνοπαιδίαι διὰ σπȣδῆς Λακεδαιμονίοις εἰσὶν) ἐν ταύταις ȣ̃ν οἱ ἔφηβοι χορȣ̀ς ἱςᾶσι τῷ Ἀπόλλωνι. τούτων δὲ οὐ πόῤῥω Γῆς ἱερὸν ϗ '''Διός ἐςιν ἀγοραίȣ, τὸ δὲ Ἀθηνᾶς ἀγοραίας ϗ Ποσειδῶνος ὃν ἐπονομάζȣσιν ἀσφάλιον, ϗ Ἀπόλλω-

10 νος αὖθις ϗ Ἥρας. ἀνάκειται δὲ ϗ δήμȣ τȣ̃ Σπαρτιατῶν ἀνδριὰς μεγέθει μέγας. ϗ Μοιρῶν Λακεδαιμονίοις ἐςὶν ἱερόν, Ὀρέςȣ δὲ τȣ̃ Ἀγαμέμνονος πρὸς αὐτῷ τάφος· κομισθέντα γὰρ ἐκ Τεγέας τȣ̃ Ὀρέςȣ τὰ ὀςᾶ κατὰ μαντείαν θάπτȣσιν ἐνταῦθα. παρὰ δὲ τȣ̃ Ὀρέςȣ τὸν τάφον ἐςὶν εἰκὼν Πολυδώρȣ τȣ̃ Ἀλκαμένους, ὃν βασιλέων ἐς τοσȣ̃το τιμῆς προήχασιν ὥςε οἱ τὰς ἀρχὰς ἔχοντες, ὁπόσα δεῖ σημαίνεσθαι, τȣ̃ Πολυδώρȣ σημαίνονται

11 τῇ εἰκόνι. ἔςι δὲ ϗ Ἑρμῆς ἀγοραῖος Διόνυσον φέρων παῖδα, ϗ τὰ ἀρχαῖα καλȣ́μενα ἐφορεῖα, ἐν δὲ αὐτοῖς Ἐπιμενίδου τȣ̃ Κρητὸς μνῆμα ϗ Ἀφαρέως τȣ̃ Περιήρȣς· ϗ τά γε ἐς Ἐπιμενίδην Λακεδαιμονίȣς δοξάζω μᾶλλον Ἀργείων λέγειν εἰκότα. ἐνταῦθα αἱ Μοῖραι .... ϗ ἔςιν ἃ ϗ Λακεδαιμονίοις. ἔςι καὶ Ζεὺς ξένιος ϗ Ἀθηνᾶ ξενία.

12 '''Ἰόντι δὲ ἐκ τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν Ἀφέτα ὀνομάζουσι, τὰ καλȣ́μενα Βοώνητά ἐςι· καί με ὁ λόγος ἀπαιτεῖ πρότερα εἰπεῖν τὰ ἐς τὴν ἐπίκλησιν τῆς ὁδȣ̃. τοῖς μνηςῆρσιν Ἰκάριον τῆς Πηνελόπης φασὶν ἀγῶνα προθεῖναι δρόμȣ· καὶ ὅτι μὲν Ὀδυσσεὺς ἐκράτει, δῆλά ἐςιν, ἀφεθῆναι δὲ αὐτοὺς

9, 2. καὶ post ἐςι om Sylburgius. 11, 5. excidisse haec fere censet Buttmannus: καὶ ἑςιατόριόν ἐςιν ἐς τὰ καλούμενα φιδίτια, ὃ κοινὸν πολίτευμα τοῖς τε Κρησὶν ἐςι καὶ Λακεδαιμονίοις. 1, 1. ἀφέτας ceteri: praestat ἀφεταΐδα. 5. αὐτὴν P.

λέγȣσιν ἐς τὸν δρόμον διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἀφεταΐδος. δοκεῖν 2 δ' ἐμοί, δρόμον Ἰκάριος τὸ ἀγώνισμα ἐποίησε μιμȣ́μενος Δαναόν. Δαναῷ γὰρ τȣ̃το ἐπὶ ταῖς θυγατράσιν εὑρέθη, ϗ ὡς γυναῖκα ȣ̓δεὶς ἤθελεν ἐξ αὐτῶν διὰ τὸ μίασμα ἀγαγέσθαι, διέπεμπε δὴ ὁ Δαναὸς ἕδνων ἄνευ δώσειν ᾗ ἂν ἕκαστος κατὰ κάλλος ἀρέσκηται, ἀφικομένοις δὲ ἀνδράσιν ȣ̓ πολλοῖς ἀγῶνα δρόμȣ κατέστησε, ϗ πρώτῳ τε ἐλθόντι ἐγένετο ἑλέσθαι πρώτῳ τῶν ἄλλων, ϗ μετ' ἐκεῖνον τῷ δευτέρῳ, ϗ ἤδη κατὰ τὰ αὐτὰ ἄχρι τȣ̃ τελευταίȣ· τὰς δὲ ὑπολειφθείσας μένειν ἔφοδον ἄλλην μνηστήρων ἔδει ϗ ἀγῶνα ἄλλον δρόμȣ. Λακεδαιμονίοις δὲ κατὰ 3 τὴν ὁδὸν ταύτην ἐστίν, ὡς ἤδη λέλεκταί μοι, τὰ ὀνομαζόμενα Βοώνητα, Πολυδώρȣ ποτὲ οἰκία τȣ̃ βασιλέως· ἀποθανόντος δὲ παρὰ τȣ̃ Πολυδώρȣ τῆς γυναικὸς ἐπρίαντο ἀντιδόντες βȣ̃ς. ἀργυρȣ̃ν γὰρ ȣ̓κ ἦν πω τότε ȣ̓δὲ χρυσȣ̃ν νόμισμα, κατὰ τρόπον δὲ ἔτι τὸν ἀρχαῖον ἀντεδίδοσαν βȣ̃ς ϗ ἀνδράποδα ϗ ἀργὸν τὸν ἄργυρον ϗ χρυσόν. οἱ δὲ ἐς τὴν Ἰνδικὴν ἐσπλέοντες 4 φορτίων φασὶν Ἑλληνικῶν τȣ̀ς Ἰνδȣ̀ς ἀγώγιμα ἄλλα ἀνταλλάσσεσθαι, νόμισμα δὲ ȣ̓κ ἐπίστασθαι, ϗ ταῦτα χρυσȣ̃ τε ἀφθόνȣ ϗ χαλκȣ̃ παρόντος σφίσι. τὸ δὲ τῶν Βιδιαίων ἀρχεῖον πέραν ἐστὶν Ἀθηνᾶς ἱερόν· Ὀδυσσεὺς δὲ ἱδρύσασθαι τὸ ἄγαλμα λέγεται ϗ ὀνομάσαι Κελεύθειαν, τȣ̀ς Πηνελόπης μνηστῆρας τῷ δρόμῳ νικήσας. ἱδρύσατο δὲ τῆς Κελευθείας ἱερὰ ἀριθμῷ τρία, διεστηκότα ἀπ' ἀλλήλων.

Προϊόντων δὲ κατὰ τὴν Ἀφεταΐδα ἡρῷά ἐστιν, Ἴοπός τε 5 κατὰ Λέλεγα ἢ Μύλητα γενέσθαι δοκȣ̃ντος ϗ Ἀμφιαράου τȣ̃ Ὀϊκλέȣς· τȣ̃το δὲ Τυνδάρεω παῖδα νομίζȣσιν ἅτε ἀνεψιῷ τῷ Ἀμφιαράῳ ποιῆσαι. ϗ αὐτȣ̃ Λέλεγός ἐστιν ἡρῷον. τούτων δὲ ȣ̓ πόρρω τέμενος Ποσειδῶνος Ταιναρίȣ· Ταινάριον δὲ ἐπονομάζȣσιν .... ȣ̓ μακρὰν δὲ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ὃ τȣ̀ς ἐς Ἰταλίαν τε ϗ Τάραντα ἀποικισθέντας ἀναθεῖναι λέγȣσι. τὸ δὲ χωρίον ὃ καλȣ̃σιν Ἑλλήνιον, ἐστὶν εἰρημένον ὡς οἱ τῶν 6 Ἑλλήνων Ξέρξην διαβαίνοντα ἐς τὴν Εὐρώπην παρεσκευάζοντο ἀμυνȣ́μενοι, κατὰ τȣ̃το τὸ χωρίον βȣλευσάμενοι τρόπον ὅντινα ἀνθέξȣσιν. ὁ δὲ ἕτερος τῶν λόγων τȣ̀ς Μενελάȣ χάριτι

2, 5. δὴ] δ' ἂν P. 9. ἄχρι] ἄνευ P. 3, 5 ἀργυροῦς. καὶ γὰρ P, ἀργυροῦν καὶ γὰρ MV. 4, 4. βιδίου P. 5, 2. μυλῆτα P. 6, 1. ὃ καλοῦσιν om P. 3. κατὰ τοῦτο om P.

ϛρατεύσαντας ἐπὶ Ἴλιον βουλεύσασθαί φησιν ἐνταῦθα ὅπως ἀναπλεῦσαί τε ἐς Τροίαν ϗ δίκας δυνήσονται παρὰ Ἀλεξάνδρου λαβεῖν τῆς Ἑλένης ἁρπαγῆς.
7 τοῦ δὲ Ἑλληνίου πλησίον Ταλθυβίου μνῆμα ἀποφαίνουσι· δεικνύουσι δὲ ϗ Ἀχαιῶν Αἰγιεῖς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, Ταλθυβίου ϗ οὗτοι φάμενοι μνῆμα εἶναι. Ταλθυβίου δὲ τοῦτο μήνιμα ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν κηρύκων, οἳ παρὰ βασιλέως Δαρείου γῆν τε ϗ ὕδωρ αἰτήσοντες ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐπέμφθησαν, Λακεδαιμονίοις μὲν ἐπεσήμαινεν ἐς τὸ δημόσιον, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε ϗ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος. ἐγεγόνει δὲ ϗ τῶν κηρύκων τοῖς ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν ὁ Μιλτιάδης ἀποθανεῖν
8 αἴτιος ὑπὸ Ἀθηναίων. Λακεδαιμονίοις δὲ ἔϛι μὲν Ἀπόλλωνος Ἀκρείτα βωμός, ἔϛι δ᾽ ἐπονομαζόμενον Γάσηπτον ἱερὸν Γῆς· Ἀπόλλων δὲ ὑπὲρ αὐτὸ ἵδρυται Μαλεάτης. ἐπὶ δὲ τῷ πέρατι Ἀφεταΐδος, ἐγγύτατα ἤδη τοῦ τείχους, Δικτύννης ἐϛὶν ἱερὸν ϗ βασίλειοι τάφοι τῶν καλουμένων Εὐρυπωντιδῶν. παρὰ δὲ τὸ Ἑλλήνιον Ἀρσινόης ἱερόν, Λευκίππου τε θυγατρὸς καὶ γυναικῶν τῶν Πολυδεύκους ϗ Κάϛορος ἀδελφῆς. πρὸς δὲ τοῖς φρουρίοις καλουμένοις ναός ἐϛιν Ἀρτέμιδος, καὶ προελθοῦσιν ὀλίγον πεποίηται μνῆμα τοῖς ἐξ Ἤλιδος μάντεσι, καλουμένοις
9 δὲ Ἰαμίδαις. ϗ Μάρωνός ἐϛιν ἱερὸν ϗ Ἀλφειοῦ· Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐς Θερμοπύλας ϛρατευσαμένων λόγου μάλιϛα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ αὐτὸν δοκοῦσι Λεωνίδην. τοῦ δὲ τροπαίου Διὸς τὸ ἱερὸν ἐποίησαν οἱ Δωριεῖς πολέμῳ τούς τε ἄλλους Ἀχαιούς, οἳ γῆν τὴν Λακωνικὴν τηνικαῦτα εἶχον, ϗ τοὺς Ἀμυκλαιεῖς κρατήσαντες. τὸ δὲ ἱερὸν τῆς μεγάλης μητρὸς τιμᾶται περισσῶς δή τι. μετὰ δὲ αὐτὸ ἡρῷα Ἱππολύτου τέ ἐϛι τοῦ Θησέως ϗ Αὐλῶνος Ἀρκάδος, υἱοῦ δὲ Τλησιμένους· Τλησιμένη δὲ Παρθενοπαίου τοῦ Μελανίωνος ἀδελφόν, οἱ δὲ παῖδα εἶναι λέγουσιν.

10 Ἑτέρα δὲ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐϛὶν ἔξοδος, καθ᾽ ἣν πεποίηταί σφισι καλουμένη Σκιάς, ἔνθα ϗ νῦν ἔτι ἐκκλησιάζουσι. ταύτην τὴν Σκιάδα Θεοδώρου τοῦ Σαμίου φασὶν εἶναι ποίημα, ὃς πρῶ-

v. 1. φησιν Siebelis: codices σφίσιν. 2. ἀναπλεύσασθαι ἐς P.V. ἀναπλεύσεσθαι ἐς M. 7, 6. μὲν] δὲ P. 8. κατέσκηψε Porsonus. 8, 2. Γάσεπτον idem. 5. εὐρυπώνδων P. 9, 3. δὲ P, ut possis γε. 9. Μελανίωνος Camerarius: libri μεναλίωνος.

τος διαχέαι σίδηρον εὗρε καὶ ἀγάλματα ἀπ᾽ αὐτοῦ πλάσαι. ἐν-
ταῦθα ἐκρέμασαν Λακεδαιμόνιοι τὴν Τιμοθέου τοῦ Μιλησίου
κιθάραν, καταγνόντες ὅτι χορδαῖς ἑπτὰ ταῖς ἀρχαίαις ἐφεῦρεν
ἐν τῇ κιθαρῳδίᾳ τέσσαρας χορδάς. πρὸς δὲ τῇ Σκιάδι 11
οἰκοδόμημά ἐστι περιφερές, ἐν δὲ αὐτῷ Διὸς καὶ Ἀφροδίτης
ἀγάλματα ἐπίκλησιν Ὀλυμπίων· τοῦτο Ἐπιμενίδην κατασκευά-
σαι λέγουσιν, οὐχ ὁμολογοῦντες τὰ ἐς αὐτὸν Ἀργείοις, ὅπου μηδὲ
πολεμῆσαί φασι πρὸς Κνωσσίους. πλησίον δὲ ἔστι μὲν 13
Κυνόρτου τοῦ Ἀμύκλα τάφος, ἔστι δὲ καὶ Κάστορος μνῆμα, ἐπὶ δὲ
αὐτῷ καὶ ἱερὸν πεποίηται· τεσσαρακοστῷ γὰρ ὕστερον ἔτει τῆς μά-
χης τῆς πρὸς Ἴδαν καὶ Λυγκέα θεοὺς τοὺς Τυνδάρεω παῖδας καὶ
οὐ πρότερον νομισθῆναί φασι. δείκνυται δὲ πρὸς τῇ Σκιάδι καὶ
Ἴδα Λυγκέως τάφος. κατὰ μὲν δὴ τοῦ λόγου τὸ εἰκὸς ἐτάφη-
σαν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ καὶ οὐ ταύτῃ· Μεσσηνίων δὲ αἱ συμφοραὶ 2
καὶ ὁ χρόνος, ὅσον ἔφυγον ἐκ Πελοποννήσου, πολλὰ τῶν ἀρχαίων
καὶ κατελθοῦσιν ἐποίησεν ἄγνωστα, ἅτε δὲ ἐκείνων οὐκ εἰδότων
ἔστιν ἤδη τοῖς ἐθέλουσιν ἀμφισβητεῖν. Λακεδαιμονίοις δὲ
ἀπαντικρὺ τῆς Ὀλυμπίας Ἀφροδίτης ἐστὶ ναὸς Κόρης σωτεί-
ρας· ποιῆσαι δὲ τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα λέγουσιν, οἱ δὲ Ἄβαριν
ἀφικόμενον ἐξ Ὑπερβορέων.

Ὁ δὲ Κάρνειος, ὃν οἰκέταν ἐπονομάζουσι, τιμὰς εἶχεν ἐν 3
Σπάρτῃ καὶ πρὶν Ἡρακλείδας κατελθεῖν, ἵδρυτο δὲ ἐν οἰκίᾳ
Κρίου τοῦ Θεοκλέους, ἀνδρὸς μάντεως. τούτου δὲ τοῦ Κρίου γεμι-
ζούσῃ τῇ θυγατρὶ ὕδωρ συντυχόντες κατάσκοποι τῶν Δωριέων
αὐτῇ τε ἀφίκοντο ἐς λόγους, καὶ παρὰ τὸν Κρῖον ἐλθόντες δι-
δάσκονται τὴν ἅλωσιν τῆς Σπάρτης. Κάρνειον δὲ Ἀπόλλωνα 4
Δωριεῦσι μὲν τοῖς πᾶσι σέβεσθαι καθέστηκεν ἀπὸ Κάρνου γένος
ἐξ Ἀκαρνανίας, μαντευομένου δὲ ἐξ Ἀπόλλωνος· τοῦτον γὰρ τὸν
Κάρνον ἀποκτείναντος Ἱππότου τοῦ Φύλαντος ἐνέπεσεν ἐς τὸ
στρατόπεδον τοῖς Δωριεῦσι μήνιμα Ἀπόλλωνος, καὶ Ἱππότης
τε ἔφυγεν ἐπὶ τῷ φόνῳ καὶ Δωριεῦσιν ἀπὸ τούτου τὸν Ἀκαρ-
νᾶνα μάντιν καθέστηκεν ἱλάσκεσθαι. ἀλλὰ γὰρ Λακεδαιμονίοις
οὐχ οὗτος ὁ οἰκέτας ἐστὶ Κάρνειος, ὁ δὲ ἐν τοῦ μάντεως Κρίου
τιμώμενος Ἀχαιῶν ἔτι ἐχόντων τὴν Σπάρτην. Πραξίλλῃ μὲν 5
δὴ πεποιημένα ἐστὶν ὡς Εὐρώπης εἴη καὶ Κάρνειος, καὶ αὐτὸν

11, 3. ἐπιμενίδη P. 4, 8. ἐκ P.

ἀνεθρέψατο Ἀπόλλων καὶ Λητώ· λέγεται δὲ καὶ ἄλλος ἐπ'
αὐτῷ λόγος, ἐν τῇ Ἴδῃ τῇ Τρωϊκῇ κρανείας ἐν Ἀπόλλωνος
ἄλσει πεφυκυίας τοὺς Ἕλληνας ἐκτεμεῖν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ δουρείου
τὴν ποίησιν· μαθόντες δὲ ὀργήν σφισιν ἔχειν τὸν θεόν, θυ-
σίαις ἱλάσκονται καὶ Ἀπόλλωνα ὀνομάζουσι Κάρνειον ἀπὸ τῶν
κρανειῶν, ὑπερθέντες τὸ ῥῶ κατὰ δή τι ἀρχαῖον.
6 Τοῦ Καρνείου δὲ οὐ πόῤῥω καλούμενόν ἐστιν ἄγαλμα Ἀφε-
ταίου· τοῖς δὲ Πηνελόπης μνηστῆρσί φασιν ἐντεῦθεν γενέσθαι
τοῦ δρόμου τὴν ἀρχήν. ἔστι δέ τι χωρίον ἔχον στοὰς ἐν τετρα-
γώνῳ τῷ σχήματι, ἔνθα σφίσιν ἐπιπράσκετο ὁ ῥῶπος τὸ ἀρ-
χαῖον· πρὸς τούτῳ Διὸς ἀμβουλίου καὶ Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἀμβουλίας
7 βωμός, καὶ Διοσκούρων καὶ τούτων ἀμβουλίων. ἀπαντικρὺ δὲ
ἥ τε ὀνομαζομένη Κολώνα καὶ Διονύσου κολωνάτα ναός, πρὸς
αὐτῷ δὲ τέμενός ἐστιν ἥρωος, ὃν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐς Σπάρτην Διο-
νύσῳ φασὶ γενέσθαι ἡγεμόνα. τῷ δὲ ἥρωϊ τούτῳ πρὶν ἢ τῷ θεῷ
θύουσιν αἱ Διονυσιάδες καὶ αἱ Λευκιππίδες. τὰς δὲ ἄλλας ἕν-
δεκα ἃς καὶ αὐτὰς Διονυσιάδας ὀνομάζουσι, ταύταις δρόμου προ-
τιθέασιν ἀγῶνα· δρᾶν δὲ οὕτω σφίσιν ἦλθεν ἐκ Δελφῶν.
8 τοῦ Διονύσου δὲ οὐ μακρὰν Διὸς ἱερόν ἐστιν εὐανέμου, τούτου δὲ
ἐν δεξιᾷ Πλευρῶνος ἡρῷον. γεγόνασι δὲ οἱ Τυνδάρεω παῖδες
τὰ πρὸς μητρὸς ἀπὸ τοῦ Πλευρῶνος· Θέστιον γὰρ τὸν Λήδας
πατέρα Ἄρειός φησιν ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἀγήνορος παῖδα εἶναι
τοῦ Πλευρῶνος. τοῦ δὲ ἡρῴου λόφος ἐστὶν οὐ πόῤῥω, καὶ
Ἥρας ἐπὶ τῷ λόφῳ ναὸς Ἀργείας· ἱδρύσασθαι δὲ Εὐρυδίκην
φασὶ Λακεδαίμονος θυγατέρα, γυναῖκα δὲ Ἀκρισίου τοῦ Ἄβαν-
τος. Ἥρας δὲ ἱερὸν ὑπερχειρίας κατὰ μαντείαν ἐποιήθη, τοῦ
9 Εὐρώτα πολὺ τῆς γῆς σφίσιν ἐπικλύζοντος. ξόανον δὲ ἀρ-
χαῖον καλοῦσιν Ἀφροδίτης Ἥρας· ἐπὶ δὲ θυγατρὶ γαμουμένῃ
νενομίκασι τὰς μητέρας τῇ θεῷ θύειν. τοῦ λόφου δὲ κατὰ
τὴν ἐς δεξιὰν ὁδὸν Ἑτοιμοκλέους ἐστὶν εἰκών. τῷ δὲ Ἑτοιμο-
κλεῖ καὶ αὐτῷ καὶ Ἱπποσθένει τῷ πατρὶ πάλης εἰσὶν Ὀλυμπικαὶ
νῖκαι, καὶ συναμφοτέροις μὲν μία τε καὶ δέκα, τῷ δὲ Ἱπποσθένει
μιᾷ νίκῃ τὸν υἱὸν παρελθεῖν ὑπῆρξεν.

v. 5. κάρνειον om P. ἀπὸ Claviger: codices ὑπὲρ. 6, 3. δὰ
τὸ P. 5. τούτῳ Sylburgius: codices τοῦτο. 8, 3. μίδας P.
4. Ἄσιος Palmerius. 9, 5. alteram καὶ add Siebelis. ἑτόιμο-
σθένει P.

Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς πρὸς ἥλιον ἰόντι δυόμενον τάφος κενὸς Βρασίδᾳ τῷ Τέλλιδος πεποίηται. ἀπέχει δὲ οὐ πολὺ τοῦ τάφου τὸ θέατρον λίθου λευκοῦ θέας ἄξιον. τοῦ θεάτρου δὲ ἀπαντικρὺ Παυσανίου τοῦ Πλαταιᾶσιν ἡγησαμένου μνῆμά ἐστι, τὸ δὲ ἕτερον Λεωνίδου· καὶ λόγους κατὰ ἔτος ἕκαστον ἐπ᾽ αὐτοῖς λέγουσι καὶ τιθέασιν ἀγῶνα, ἐν ᾧ πλὴν Σπαρτιατῶν ἄλλῳ γε οὐκ ἔστιν ἀγωνίζεσθαι. τὰ δὲ ὀστᾶ τοῦ Λεωνίδου τεσσαράκοντα ἔτεσιν ὕστερον ἀνελομένου ἐκ Θερμοπυλῶν τοῦ Παυσανίου. κεῖται δὲ καὶ στήλη πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν. 14

2 Καλεῖται δὲ ἐν τῇ Σπάρτῃ Θεομηλίδα χωρίον. κατὰ τοῦτο τῆς πόλεως τάφοι τῶν Ἀγιαδῶν βασιλέων εἰσί, καὶ πλησίον ὀνομαζομένη λέσχη Κροτανῶν· εἰσὶ δὲ οἱ Κροτανοὶ Πιτανατῶν μοῖρα. Ἀσκληπιοῦ δὲ οὐ πόρρω τῆς λέσχης ἐστὶν ἱερόν, ἐν Ἀγιαδῶν καλούμενον. προελθοῦσι δὲ Ταινάρου μνῆμά ἐστι, καὶ τὴν ἄκραν τὴν ἐς θάλασσαν ἀνέχουσαν ἀπὸ τούτου φασὶν ὀνομασθῆναι. θεῶν δὲ ἱερὰ Ποσειδῶνός ἐστιν Ἱπποκουρίου καὶ Ἀρτέμιδος Αἰγεινέας. ἐπανελθοῦσι δὲ ὀπίσω πρὸς τὴν λέσχην ἐστὶν Ἀρτέμιδος Ἰσσωρίας ἱερόν· ἐπονομάζουσι δὲ αὐτὴν καὶ Λιμναίαν, οὖσαν οὐκ Ἄρτεμιν, Βριτόμαρτιν δὲ τὴν Κρητῶν· τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ὁ Αἰγιναῖος ἔχει μοι λόγος. ἐγγυτάτω δὲ τῶν μνημάτων ἃ τοῖς Ἀγιάδαις πεποίηται στήλην ὄψει, γεγραμμέναι δέ εἰσιν ἃς Ἀγχιόνις ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος δρόμου νίκας ἀνείλετο, ἄλλας τε καὶ Ὀλυμπίασιν. ἐνταῦθα δὲ ἑπτὰ ἐγένοντο νῖκαι, τέσσαρες μὲν σταδίου, διαύλου δὲ αἱ λοιπαί· τὸν δὲ σὺν τῇ ἀσπίδι δρόμον ἐπὶ ἀγῶνι λήγοντι οὐ συνέβαινεν εἶναί πω. Ἀγχιόνιν δὲ καὶ τοῦ στόλου μετασχεῖν τῷ Θηραίῳ Βάττῳ καὶ Κυρήνην οἰκίσαι σὺν ἐκείνῳ καὶ Λιβύων καταστρέψασθαι τοὺς προσχώρους λέγουσιν. 3

Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Θέτιδος κατασκευασθῆναί φασιν ἐπ᾽ αἰτίᾳ τοιαύτῃ, πολεμεῖν μὲν πρὸς Μεσσηνίους ἀφεστηκότας, τὸν δὲ βασιλέα σφῶν Ἀνάξανδρον ἐσβαλόντα ἐς τὴν Μεσσηνίαν λαβεῖν αἰχμαλώτους γυναῖκας, ἐν δὲ αὐταῖς εἶναι Κλεώ, Θέτιδος δὲ αὐτὴν ἱέρειαν εἶναι. ταύτην ἡ τοῦ Ἀναξάνδρου γυνὴ 4

1, 8. κεῖται bis ponit Kuhnius. 2, 4. ἐν Ἀπαδῶν καλουμένων codices: correxit Heringa. 8. Αἰγιναίας Sylburgius 3, 5. Χιόνις Facius. 7. τοῦ στόλου Sylburgius: codices τῷ στόλῳ.

τὴν Κλεὼ παρὰ τοῦ Ἀναξάνδρου αἰτεῖ, καὶ τό τε ξόανον τῆς Θέτιδος ἀνεῦρεν ἔχουσαν, καὶ ναὸν μετ᾽ αὐτῆς ἱδρύσατο τῇ θεῷ· ἐποίει δὲ ταῦτα ἡ Λαιανδρὶς κατὰ ὄψιν ὀνείρατος. τὸ μὲν δὴ ξόανον τῆς Θέτιδος ἐν ἀποῤῥήτῳ φυλάσσουσιν· Δήμητρα δὲ χθονίαν Λακεδαιμόνιοι μὲν σέβειν φασὶ παραδόντος σφίσιν Ὀρφέως, δόξῃ δὲ ἐμῇ διὰ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἑρμιόνῃ κατέστη καὶ τούτοις χθονίαν νομίζειν Δήμητρα. ἔστι δὲ καὶ Σαράπιδος νεώτατον τοῦτο Σπαρτιάταις ἱερόν, καὶ Διὸς ἐπίκλησιν Ὀλυμπίου.

6 Καλοῦσι δὲ Λακεδαιμόνιοι δρόμον, ἔνθα τοῖς νέοις καὶ ἐφ᾽ ἡμῶν ἔτι δρόμου μελέτη καθέστηκεν. ἐς τοῦτον τὸν δρόμον ἰόντι ἀπὸ τοῦ τάφου τῶν Ἀγιδῶν ἔστι μὲν ἐν ἀριστερᾷ μνῆμα Εὐμήδους (Ἱπποκόωντος δὲ καὶ οὗτος ἦν ὁ Εὐμήδης), ἔστι δὲ ἄγαλμα ἀρχαῖον Ἡρακλέους, ᾧ θύουσιν οἱ σφαιρεῖς· οἱ δέ εἰσιν οἱ ἐκ τῶν ἐφήβων ἐς ἄνδρας ἀρχόμενοι συντελεῖν. πεποίηται δὲ καὶ γυμνάσια ἐν τῷ δρόμῳ, τὸ ἕτερον Εὐρυκλέους ἀνάθημα ἀνδρὸς Σπαρτιάτου. τοῦ δρόμου δὲ ἐκτὸς κατὰ τοῦ Ἡρακλέους τὸ ἄγαλμά ἐστιν οἰκία τὰ ἐφ᾽ ἡμῶν ἰδιώτου, Μενελάου τὸ ἀρχαῖον. προελθόντι δὲ ἀπὸ τοῦ δρόμου Διοσκούρων ἱερὸν καὶ Χαρίτων, τὸ δὲ Εἰλειθυίας ἐστὶν Ἀπόλλωνός τε Καρνείου καὶ Ἀρτέμιδος
7 ἡγεμόνης. τὸ δὲ τοῦ ἁγνίτα πεποίηται μὲν ἐν δεξιᾷ τοῦ δρόμου, Ἀσκληπιοῦ δέ ἐστιν ἐπίκλησις ὁ ἁγνίτας, ὅτι ἦν ἄγνου τῷ θεῷ ξόανον· ἡ δὲ ἄγνος λύγος καὶ αὐτὴ κατὰ ταὐτά ἐστι τῇ ῥάμνῳ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ δὲ οὐ πόῤῥω τρόπαιον ἕστηκε, Πολυδεύκην δὲ ἀναστῆσαί φασιν ἐπὶ Λυγκεῖ· καί μοι καὶ τοῦτο ἀποφαίνει τὸν λόγον εἰκότα, οὐ ταφῆναι τοὺς Ἀφαρέως παῖδας ἐν Σπάρτῃ. πρὸς δὲ τοῦ δρόμου τῇ ἀρχῇ Διόσκουροί τέ εἰσιν ἀφετήριοι, καὶ ὀλίγον προελθόντι ἡρῷον Ἄλκωνος· τὸν δὲ Ἄλκωνα λέγουσιν Ἱπποκόωντος παῖδα εἶναι. παρὰ δὲ τοῦ Ἄλκωνος τὸ ἡρῷον
8 Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερόν, δωματίτην δὲ ἐπονομάζουσιν. καὶ χωρίον Πλατανιστᾶς ἐστιν ἀπὸ τῶν δένδρων, αἳ δὴ ὑψηλαὶ καὶ συνεχεῖς περὶ αὐτὸ αἱ πλάτανοι πεφύκασιν. αὐτὸ δὲ τὸ χωρίον, ἔνθα τοῖς ἐφήβοις μάχεσθαι καθέστηκε, κύκλῳ μὲν εὔριπος περιέχει κατὰ ταὐτὰ καὶ εἰ νῆσον θάλασσα, ἔσοδοι δὲ ἐπὶ γεφυρῶν εἰσί. γεφυρῶν δὲ ἐφ᾽ ἑκάτερα, τῇ μέν ἐστιν ἄγαλμα Ἡρακλέους, τῇ

6, 3. μὲν ego addidi. 5. οἱ ante ἐκ om P. 7, 5. καὶ δὴ (vel μὴ) κἀμοὶ codices. correxit Porsonus. 8, 5. εἰ Valckenarius: codices ἐς. ἔσοδοι Claviger: codices ἔφοδοι. 6. ἑκατέρᾳ Buttmannus.

δὲ εἰκὼν Λυκούργου· νόμους δὲ ἔς τε τὴν ἄλλην πολιτείαν καὶ
ἐς τὴν μάχην τῶν ἐφήβων ἔθηκεν ὁ Λυκοῦργος. ϗ τάδε ἄλλα 9
τοῖς ἐφήβοις δρώμενά ἐςι. θύουσι πρὸ τῆς μάχης ἐν τῷ Φοι-
βαίῳ· τὸ δὲ Φοιβαῖόν ἐςιν ἐκτὸς τῆς πόλεως, Θεράπνης
οὐ πολὺ ἀφεςηκός. ἐνταῦθα ἑκατέρα μοῖρα τῶν ἐφήβων σκύ-
λακα κυνὸς τῷ Ἐνυαλίῳ θύουσι, θεῶν τῷ ἀλκιμωτάτῳ κρί-
νοντες ἱερεῖον κατὰ γνώμην εἶναι τὸ ἀλκιμώτατον ζῶον τῶν
ἡμέρων. κυνὸς δὲ σκύλακας οὐδένας ἄλλους οἶδα Ἑλλήνων νο-
μίζοντας θύειν ὅτι μὴ Κολοφωνίους· θύουσι γὰρ ϗ Κολοφώνιοι
μέλαιναν τῇ Ἐνοδίῳ σκύλακα. νυκτεριναὶ δὲ ἥ τε Κολοφω-
νίων θυσία ϗ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἐφήβων καθεςήκασιν. ἐπὶ 10
δὲ τῇ θυσίᾳ κάπρους ἠθάδας οἱ ἔφηβοι συμβάλλουσι μαχου-
μένους· ὁποτέρων δ' ἂν ὁ κάπρος τύχῃ νικῶν, ἐν τῷ Πλατα-
νιςᾷ κρατῆσαι τούτους ὡς τὰ πλείω συμβαίνει. τοσάδε μὲν δρῶ-
σιν ἐν τῷ Φοιβαίῳ· ἐς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ὀλίγον πρὸ μεσούσης
ἡμέρας ἐσίασι κατὰ τὰς γεφύρας ἐς τὸ εἰρημένον χωρίον. τὴν
μὲν δὴ ἔσοδον καθ' ἣν ἐσελθεῖν δεῦρο ἐςιν ἑκατέραν τάξιν,
προεδήλωσε κλῆρός σφισιν ἐν τῇ νυκτί· μάχονται δὲ ϗ ἐν χερσὶ
ϗ ἐμπηδῶντες λάξ, δάκνουσί τε ϗ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀντορύσσου-
σιν. ἀνὴρ μὲν δὴ πρὸς ἄνδρα τὸν εἰρημένον τρόπον μάχεται·
ἀθρόοι δὲ ἐμπίπτουσι βιαίως ϗ ἐς τὸ ὕδωρ ὠθοῦσιν ἀλλήλους.

Πρὸς δὲ τῷ Πλατανιςᾷ ϗ Κυνίσκας ἐςὶν ἡρῷον, θυγα- 15
τρὸς Ἀρχιδάμου βασιλεύοντος Σπαρτιατῶν· πρώτη δὲ ἱππο-
τρόφησε γυναικῶν, ϗ Ὀλυμπίασι πρώτη νίκην ἀνείλετο ἅρ-
ματι. ἔςι δὲ τῆς ςοᾶς ἣ παρὰ τὸν Πλατανιςᾶν πεποίηται,
ταύτης ὄπισθεν ἡρῷα, τὸ μὲν Ἀλκίμου, τὸ δὲ Ἐναραιφόρου,
ϗ ἀφεςηκὸς οὐ πολὺ Δορκέως, τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ Σεβροῦ· παῖ-
δας δὲ Ἱπποκόωντος εἶναι λέγουσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ Δορκέως κρή- 2
νην τὴν πλησίον τοῦ ἡρῴου Δορκείαν, τὸ δὲ χωρίον τὸ Σέβριον
καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ Σεβροῦ. τοῦ Σεβρίου δέ ἐςιν ἐν δεξιᾷ μνῆμα
Ἀλκμᾶνος, ᾧ ποιήσαντι ᾄσματα οὐδὲν ἐς ἡδονὴν αὐτῶν ἐλυ-
μήνατο τῶν Λακώνων ἡ γλῶσσα, ἥκιςα παρεχομένη τὸ εὔ-
φωνον. Ἑλένης δὲ ἱερὰ ϗ Ἡρακλέους, τῆς μὲν πλησίον τοῦ 3
τάφου τοῦ Ἀλκμᾶνος, τῷ δὲ ἐγγυτάτω τοῦ τείχους, ἐν αὐτῷ δὲ

9, 5. ἐςιν] codices ἐςι καί. ἐκτὸς Sylburgius: codices ἐκ.
10, 3, τύχῃ Palmerius: codices τέχνη. quod post νικῶν inferebatur ἐςίν, omisi cum Porsono. 1, 5. πρώτην P.

ἄγαλμα Ἡρακλέους ἐστὶν ὡπλισμένον· τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ἀγάλματος διὰ τὴν πρὸς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας μάχην γενέσθαι λέγουσι. τὸ δὲ ἔχθος Ἡρακλεῖ φασὶν ἐς οἶκον ὑπάρξαι τὸν Ἱπποκόωντος, ὅτι μετὰ τὸν Ἰφίτου θάνατον καθαρσίων εἵνεκα
4 ἐλθόντα αὐτὸν ἐν Σπάρτῃ ἀπηξίωσαν καθᾶραι. προσεγένετο δὲ ἐς τοῦ πολέμου τὴν ἀρχὴν καὶ ἄλλο τοιόνδε. Οἰωνὸς ἡλικίαν μὲν μειράκιον, ἀνεψιὸς δὲ Ἡρακλεῖ (Λικυμνίου γὰρ παῖς ἦν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀλκμήνης) ἀφίκετο ἐς Σπάρτην ἅμα Ἡρακλεῖ, περιιόντι δὲ καὶ θεωμένῳ τὴν πόλιν, ὡς ἐγίνετο κατὰ τοῦ Ἱπποκόωντος τὴν οἰκίαν, ἐνταῦθά οἱ κύων ἐπεφέρετο οἰκουρός· ὁ δὲ τυγχάνει τε ἀφεὶς λίθον ὁ Οἰωνός, καὶ καταβάλλει τὴν κύνα· ἐπεκθέουσιν οὖν τοῦ Ἱπποκόωντος οἱ παῖδες, καὶ ῥοπάλοις τύπτοντες
5 κατεργάζονται τὸν Οἰωνόν. τοῦτο Ἡρακλέα μάλιστα ἐξηγρίωσεν ἐς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας· αὐτίκα δὲ ὡς ὀργῆς εἶχε χωρεῖ σφίσιν ἐς μάχην. τότε μὲν δὴ τιτρώσκεται, καὶ λαθὼν ἀπεχώρησεν· ὕστερον δὲ ἐξεγένετό οἱ στρατεύσαντι ἐς Σπάρτην τιμωρήσασθαι μὲν Ἱπποκόωντα, τιμωρήσασθαι δὲ καὶ τοὺς παῖδας τοῦ Οἰωνοῦ φόνου. τὸ δὲ μνῆμα τῷ Οἰωνῷ πεποίηται παρὰ τὸ Ἡρακλεῖον.
6 Ἰόντι δὲ ἐκ τοῦ δρόμου πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἀτραπός ἐστιν ἐν δεξιᾷ καὶ Ἀθηνᾶς ἀξιοποίνου καλουμένης ἱερόν. ὡς γὰρ δὴ ἀμυνόμενος Ἡρακλῆς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας μετῆλθε κατ' ἀξίαν ὧν προϋπῆρξαν, ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἵδρυται, ἀξιοποίνου δὲ ἐπίκλησιν, ὅτι τὰς τιμωρίας οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων ὠνόμαζον ποινάς. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἰόντι ἑτέραν ὁδὸν ἀπὸ τοῦ δρόμου· Θήραν δὲ ἀναθεῖναι τὸν Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ τοῦ Θερσάνδρου φασίν, ἡνίκα ἀποικίαν ἔστελλεν ἐπὶ τὴν νῆσον ἣ νῦν ἀπὸ Θήρα τούτου τὸ ὄνομα ἔσχηκε, τὸ δὲ ἀρχαῖον
7 ἐκαλεῖτο Καλλίστη. πλησίον δέ ἐστιν Ἱπποσθένους ναός, ᾧ γεγόνασιν αἱ πολλαὶ νῖκαι πάλης· σέβουσι δὲ ἐκ μαντεύματος τὸν Ἱπποσθένην ἅτε Ποσειδῶνι τιμὰς νέμοντες. τοῦ ναοῦ δὲ ἀπαντικρὺ πέδας ἐστὶν ἔχων Ἐνυάλιος, ἄγαλμα ἀρχαῖον. γνώμη δὲ Λακεδαιμονίων τε ἐς τοῦτό ἐστι τὸ ἄγαλμα καὶ Ἀθηναίων ἐς τὴν ἄπτερον καλουμένην Νίκην, τῶν μὲν οὔποτε τὸν Ἐνυάλιον

4, 6. τὴν οἰκίαν] οἱ παῖδες P. 6, 4. immo ἱδρύεται. 7, 5. ἐστι τὸ] codices ἐστιν.

φεύγοντα οἰχήσεσθαί σφισιν ἐνεχόμενον ταῖς πέδαις, Ἀθη-
ναίων δὲ τὴν Νίκην αὐτόθι ἀεὶ μενεῖν οὐκ ὄντων πτερῶν. τόνδε
μὲν εἰσιν αἱ πόλεις αὗται τὰ ξόανα τὸν τρόπον ἱδρυμέναι ϗ
ἐπὶ δόξῃ τοιαύτῃ· ἐν Σπάρτῃ δὲ λέσχη τέ ἐστι καλουμένη ποι- 8
κίλη ϗ ἡρῷα πρὸς αὐτῇ, Κάδμου τοῦ Ἀγήνορος, τῶν τε ἀπο-
γόνων Οἰολύκου τοῦ Θήρα ϗ Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου. ποιῆσαι δὲ
τὰ ἡρῷα λέγουσι Μαῖσιν ϗ Λαίαν τε καὶ Εὐρώπαν, εἶναι δὲ
αὐτοὺς Ὑραίου παῖδας τοῦ Αἰγέως. ἐποίησαν δὲ καὶ τῷ Ἀμφι-
λόχῳ τὸ ἡρῷον, ὅτι σφίσιν ὁ πρόγονος Τισαμενὸς μητρὸς ἦν
Δημωνάσσης, ἀδελφῆς Ἀμφιλόχου.

''' Μόνοις δὲ Ἑλλήνων Λακεδαιμονίοις καθέστηκεν Ἥραν 9
ἐπονομάζειν αἰγοφάγον ϗ αἶγας τῇ θεῷ θύειν. Ἡρακλέα δὲ
λέγουσιν ἱδρύσασθαι τὸ ἱερὸν ϗ αἶγας θῦσαι πρῶτον, ὅτι μαχο-
μένῳ οἱ πρὸς Ἱπποκόωντα ϗ τοὺς παῖδας οὐδὲν ἐκ τῆς Ἥρας
ἀπήντησεν ἐμπόδιον, ὥσπερ γε ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐδόξαζεν ἐναν-
τιοῦσθαί οἱ τὴν θεόν. αἶγας δὲ αὐτὸν θῦσαί φασιν ἱερείων ἀπο-
ρήσαντα ἀλλοίων.

Τοῦ θεάτρου δὲ οὐ πόρρω Ποσειδῶνός τε ἱερόν ἐστι γενε- 10
θλίου ϗ ἡρῷα Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου ϗ Οἰβάλου. τῶν δὲ Ἀσκλη-
πιείων τὸ ἐπιφανέστατον πεποίηταί σφισι πρὸς τοῖς Βοωνήτοις,
ἐν ἀριστερᾷ δὲ ἡρῷον Τηλέκλου· τούτου δὲ καὶ ὕστερον ποιήσομαι
μνήμην ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ συγγραφῇ. προελθοῦσι δὲ οὐ πολὺ λό-
φος ἐστὶν οὐ μέγας, ἐπὶ δὲ αὐτῷ ναὸς ἀρχαῖος ϗ Ἀφροδίτης
ξόανον ὡπλισμένης. ναῶν δὲ ὧν οἶδα μόνῳ τούτῳ ϗ ὑπερῷον
ἄλλο ἐπῳκοδόμηται Μορφοῦς ἱερόν. ἐπίκλησις μὲν δὴ τῆς 11
Ἀφροδίτης ἐστὶν ἡ Μορφώ, κάθηται δὲ καλύπτραν τε ἔχουσα
ϗ πέδας περὶ τοῖς ποσί· περιθεῖναι δέ οἱ Τυνδάρεων τὰς πέ-
δας φασίν, ἀφομοιοῦντα τοῖς δεσμοῖς τὸ ἐς τοὺς συνοικοῦντας
τῶν γυναικῶν βέβαιον. τὸν γὰρ δὴ ἕτερον λόγον, ὡς τὴν θεὸν
πέδαις ἐτιμωρεῖτο ὁ Τυνδάρεως γενέσθαι ταῖς θυγατράσιν ἐξ
Ἀφροδίτης ἡγούμενος τὰ ὀνείδη, τοῦτον οὐδὲ ἀρχὴν προσίεμαι·
ἦν γὰρ δὴ παντάπασιν εὔηθες κέδρου ποιησάμενον ζῴδιον καὶ
ὄνομα Ἀφροδίτην θέμενον ἐλπίζειν ἀμύνεσθαι τὴν θεόν.

Πλησίον δὲ Ἱλαείρας ϗ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν· ὁ δὲ ποιήσας 16

v. 2. codices μένειν. 8, 5. ἡραίου P. 9, 5. γε M: ceteri γάρ. 6. θῦσαι] φ. (i. e. φασίν) P. 10, 2. κλεοδαίου Sylburgius: codices κλεοδέου.

τὰ ἔπη τὰ Κύπρια θυγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶ-
ναι. κόραι δὲ ἱερῶνταί σφισι παρθένοι, καλέμεναι κατὰ ταὐτὰ
ταῖς θεαῖς καὶ αὗται Λευκιππίδες. τὸ μὲν δὴ ἕτερον τῶν
ἀγαλμάτων ἱερωσαμένη τις ταῖς θεαῖς Λευκιππὶς ἐπεκόσμησε,
πρόσωπον ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου ποιησαμένη τῆς ἐφ' ἡμῶν τέχνης·
τὸ δὲ ἕτερον μὴ καὶ τοῦτο ἐπικοσμεῖν αὐτὴν ἀπεῖπεν ὄνειρον.
ἐνταῦθα ἀπήρτηται ᾠὸν τοῦ ὀρόφου κατειλημένον ταινίαις· εἶ-
ναι δέ φασιν ᾠὸν ἐκεῖνο ὃ τεκεῖν Λήδαν ἔχει λόγος.
2 Ὑφαίνουσι δὲ κατὰ ἔτος αἱ γυναῖκες τῷ Ἀπόλλωνι χιτῶνα
τῷ ἐν Ἀμύκλαις, καὶ τὸ οἴκημα ἔνθα ὑφαίνουσι χιτῶνα ὀνομά-
ζουσιν. οἰκία δὲ αὐτοῦ πεποίηται πλησίον· τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς φα-
σὶν αὐτὴν οἰκῆσαι τοὺς Τυνδάρεω παῖδας, χρόνῳ δὲ ὕστερον
ἐκτήσατο Φορμίων Σπαρτιάτης. παρὰ τοῦτον ἀφίκοντο οἱ Διό-
σκουροι ξένοις ἀνδράσιν ἐοικότες· ἥκειν δὲ ἐκ Κυρήνης φή-
σαντες καταχθῆναί τε ἠξίουν παρ' αὐτῷ, καὶ οἴκημα ᾐτοῦντο ᾧ
3 μάλιστα ἔχαιρον, ἡνίκα μετὰ ἀνθρώπων ἦσαν. ὁ δὲ οἰκίας μὲν
τῆς ἄλλης ἐκέλευεν αὐτοὺς ἔνθα ἂν ἐθέλωσιν οἰκῆσαι, τὸ δὲ
οἴκημα οὐκ ἔφη δώσειν· θυγάτηρ γὰρ ἐτύγχανεν οἱ παρθένος ἔχουσα
ἐν αὐτῷ δίαιταν. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν παρθένος μὲν ἐκείνη καὶ
θεραπεία πᾶσά ἡ περὶ τὴν παῖδα ἠφάνιστο, Διοσκούρων δὲ
ἀγάλματα ἐν τῷ οἰκήματι εὑρέθη καὶ τράπεζά τε καὶ σίλφιον ἐπ'
αὐτῇ. τάδε μὲν οὕτω γενέσθαι λέγουσιν.
4 Ἰόντι δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας ἀπὸ τοῦ χιτῶνος Χείλωνός
ἐστιν ἡρῷον τοῦ σοφοῦ νομιζομένου, καὶ Ἀθηναίῳ ἥρωϊ τῶν ὁμοῦ
Δωριεῖ τῷ Ἀναξανδρίδου σταλέντων ἐς Σικελίαν· ἐστάλησαν δὲ
τὴν Ἐρυκίνην χώραν νομίζοντες τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους
εἶναι καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. Ἡρακλέα γὰρ ἔχει λόγος
παλαῖσαι πρὸς Ἔρυκα ἐπὶ τοῖσδε εἰρημένοις, ἢν μὲν Ἡρα-
κλῆς νικήσῃ, γῆν τὴν Ἔρυκος Ἡρακλέους εἶναι, κρατηθέντος
5 δὲ τῇ πάλῃ βοῦς τὰς Γηρυόνου (ταύτας γὰρ τότε ἤλαυνεν Ἡρα-
κλῆς, διανηξαμένας δὲ ἐπὶ Σικελίαν κατὰ τὸν Ἔλεον τὸν κῦ-
φον ἀνευρήσων ἐπιδιέβη) τὰς οὖν βοῦς ἔδει κρατηθέντος Ἡρα-
κλέους τὸν Ἔρυκα ἄγοντα οἴχεσθαι. τὸ δὲ εὐμενὲς ἐκ τῶν θεῶν

v. 8. κατειλημένον Claviger: codices κατειλημμένον. 2, 3. malim τὸ μὲν. 4, 2. ἀθηναίων, ρω PV. 6. ἐπὶ δὲ τοῖς ἠρημέναις P. 5, 2. κατὰ τὸν Ἡλίου σκύφον Kuhnius, κατὰ τὴν Ἐλέαν τῷ σκύφῳ Wesselingius.

ὃ κατὰ ταὐτὰ Ἡρακλεῖ καὶ ὕστερον Δωριεῖ τῷ Ἀναξανδρίδου παρεγένετο, ἀλλὰ Ἡρακλῆς μὲν ἀποκτίννυσιν Ἔρυκα, Δωριέα δὲ αὐτόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς διέφθειραν τὸ πολὺ Ἐγεσταῖοι.

Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Λυκούργῳ τῷ θεμένῳ τοὺς νόμους, οἷα 6 δὴ θεῷ, πεποιήκασι καὶ τούτῳ ἱερόν. τάφος δέ ἐστιν ὄπισθε μὲν τοῦ ναοῦ τῷ Λυκούργου παιδὶ Εὐκόσμῳ, πρὸς δὲ τῷ βωμῷ Λαθρίας καὶ Ἀναξάνδρας· αἱ δὲ αὐταί τε ἦσαν δίδυμοι, καὶ ἐπὶ τούτῳ σφᾶς οἱ Ἀριστοδήμου παῖδες ἅτε ὄντες καὶ αὐτοὶ δίδυμοι λαμβάνουσι, θυγατέρες δὲ ἦσαν Θερσάνδρου τοῦ Ἀγαμιδίδα, βασιλεύοντος μὲν Κλεεστωναίων, τετάρτου δὲ ἀπογόνου Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους. τοῦ ναοῦ δὲ ἀπαντικρὺ μνῆμα Θεοπόμπου τοῦ Νικάνδρου, τὸ δὲ Εὐρυβιάδου, Λακεδαιμονίων τριήρεσιν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ Σαλαμῖνι ναυμαχήσαντος πρὸς Μήδους. πλησίον δὲ Ἀστραβάκου καλούμενόν ἐστιν ἡρῷον.

Τὸ δὲ χωρίον τὸ ἐπονομαζόμενον Λιμναῖον Ὀρθίας ἱερόν 7 ἐστιν Ἀρτέμιδος. τὸ ξόανον δὲ ἐκεῖνο εἶναι λέγουσιν ὅ ποτε [καὶ] Ὀρέστης καὶ Ἰφιγένεια ἐκ τῆς Ταυρικῆς ἐκκλέπτουσιν· ἐς δὲ τὴν σφετέραν Λακεδαιμόνιοι κομισθῆναί φασιν Ὀρέστου καὶ ἐνταῦθα βασιλεύοντος. καί μοι εἰκότα λέγειν μᾶλλόν τι δοκοῦσιν ἢ Ἀθηναῖοι. ποίῳ γὰρ δὴ λόγῳ κατέλιπεν ἂν ἐν Βραυρῶνι Ἰφιγένεια τὸ ἄγαλμα; ἢ πῶς, ἡνίκα Ἀθηναῖοι τὴν χώραν ἐκλιπεῖν παρεσκευάζοντο, οὐκ ἐσέθεντο καὶ τοῦτο ἐς τὰς ναῦς; καίτοι διαμεμένηκεν ἔτι καὶ νῦν τηλικοῦτο ὄνομα τῇ Ταυρικῇ 8 θεῷ, ὥστε ἀμφισβητοῦσι μὲν Καππάδοκες καὶ οἱ τὸν Εὔξεινον οἰκοῦντες τὸ ἄγαλμα εἶναι παρὰ σφίσιν, ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ Λυδῶν οἷς ἐστὶν Ἀρτέμιδος ἱερὸν Ἀναιίτιδος. Ἀθηναίοις δὲ ἄρα παρώφθη γενόμενον λάφυρον τῷ Μήδῳ· τὸ γὰρ ἐκ Βραυρῶνος ἐκομίσθη τε ἐς Σοῦσα, καὶ ὕστερον Σελεύκου δόντος Σύριοι Λαοδικεῖς ἐφ' ἡμῶν ἔχουσι. μαρτύρια δέ μοι καὶ τάδε τὴν ἐν 9 Λακεδαίμονι Ὀρθίαν τὸ ἐκ τῶν βαρβάρων εἶναι ξόανον· τοῦτο μὲν γὰρ Ἀστράβακος καὶ Ἀλώπεκος οἱ Ἴρβου τοῦ Ἀμφισθένους τοῦ Ἀμφικλέους τοῦ Ἄγιδος τὸ ἄγαλμα εὑρόντες αὐτίκα παρεφρόνησαν· τοῦτο δὲ οἱ Λιμνᾶται Σπαρτιατῶν καὶ Κυνοσουρεῖς καὶ ἐκ Μεσόας τε καὶ Πιτάνης θύοντες τῇ Ἀρτέμιδι ἐς διαφοράν,

5, 6. Ἀγαμηδίδα Sylburgius. 7. Κλεωναίων Kuhnius, Ἐλεωναίων Claviger. 7, 3. καὶ om Claviger. 4. Λακεδαιμόνιοι Amasaeus: codices λακεδαιμονίαν. 7. ἢ ὡς P. 8, 6. nunne Σύροι?

ἀπὸ δὲ αὐτῆς καὶ ἐς φόνους προήχθησαν, ἀποθανόντων δὲ ἐπὶ
10 τῷ βωμῷ πολλῶν νόσος ἔφθειρε τοὺς λοιπούς. καί σφισιν ἐπὶ τούτῳ γίνεται λόγιον αἵματι ἀνθρώπων τὸν βωμὸν αἱμάσσειν· θυομένου δὲ ὅντινα ὁ κλῆρος ἐπελάμβανε, Λυκοῦργος μετέβαλεν ἐς τὰς ἐπὶ τοῖς ἐφήβοις μάστιγας, ἐμπίπλαταί τε οὕτως ἀνθρώπων αἵματι ὁ βωμός. ἡ δὲ ἱέρεια '''τὸ ξόανον ἔχουσά σφισιν ἐφέστηκε. τὸ δέ ἐστιν ἄλλως μὲν κοῦφον ὑπὸ σμικρότη-
11 τος, ἢν δὲ οἱ μαστιγοῦντές ποτε ὑποφειδόμενοι παίωσι κατὰ ἐφήβου κάλλος ἢ ἀξίωμα, τότε ἤδη τῇ γυναικὶ τὸ ξόανον γίνεται βαρὺ καὶ οὐκέτι εὔφορον· ἡ δὲ ἐν αἰτίᾳ τοὺς μαστιγοῦντας ποιεῖται καὶ πιέζεσθαι δι' αὐτούς φησιν. οὕτω τῷ ἀγάλματι ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ταυρικῇ θυσιῶν ἐμμεμένηκεν ἀνθρώπων αἵματι ἥδεσθαι. καλοῦσι δὲ οὐκ Ὀρθίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ Λυγοδέσμαν τὴν αὐτήν, ὅτι ἐν θάμνῳ λύγων εὑρέθη, περιειληθεῖσα δὲ ἡ λύγος ἐποίησε τὸ ἄγαλμα ὀρθόν.

17 Οὐ πόρρω δὲ τῆς Ὀρθίας ἐστὶν Εἰλειθυίας ἱερόν· οἰκοδομῆσαι δέ φασιν αὐτὸ καὶ Εἰλείθυιαν νομίσαι θεὸν γενομένου σφίσιν ἐκ Δελφῶν μαντεύματος.

Λακεδαιμονίοις δὲ ἀκρόπολις μὲν ἐς ὕψος περιφανὲς ἐξέχουσα οὐκ ἔστι, καθὰ δὴ Θηβαίοις τε ἡ Καδμεία καὶ ἡ Λάρισα Ἀργείοις· ὄντων δὲ ἐν τῇ πόλει λόφων καὶ ἄλλων, τὸ
2 μάλιστα ἐς μετέωρον ἀνῆκον ὀνομάζουσιν ἀκρόπολιν. ἐνταῦθα Ἀθηνᾶς ἱερὸν πεποίηται, πολιούχου καλουμένης καὶ χαλκιοίκου τῆς αὐτῆς. τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς κατασκευῆς Τυνδάρεως, καθὰ λέγουσιν, ἤρξατο· ἀποθανόντος δὲ ἐκείνου δεύτερα οἱ παῖδες ἐξεργάσασθαι τὸ οἰκοδόμημα ἤθελον, ἀφορμὴ δέ σφισιν ἔμελλε τὰ ἐξ Ἀφιδναίων ἔσεσθαι λάφυρα. προαπολιπόντων δὲ καὶ τούτων, Λακεδαιμόνιοι πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον τόν τε ναὸν ὁμοίως καὶ τὸ ἄγαλμα ἐποιήσαντο Ἀθηνᾶς χαλκοῦν· Γιτιάδας δὲ εἰργάσατο ἀνὴρ ἐπιχώριος. ἐποίησε δὲ καὶ ᾄσματα Δώρια ὁ
3 Γιτιάδας, ἄλλα τε καὶ ὕμνον ἐς τὴν θεόν. ἐπείργασται δὲ τῷ χαλκῷ πολλὰ μὲν τῶν ἄθλων Ἡρακλέους, πολλὰ δὲ καὶ ὧν ἐθελοντὴς κατώρθωσε, Τυνδάρεω '''δὲ τῶν παίδων ἄλλα τε καὶ ἡ τῶν Λευκίππου θυγατέρων ἁρπαγή· καὶ Ἥφαιστος τὴν μητέρα

10, 2. τούτῳ Claviger: codices τοῦτο. 1, 2. γινομένου δὲ σφίσιν P. 2, 1. δὲ ἡ ἀκρ. codices. 8. τὸ add V. 3, 2. ὧν om P.

ἐστὶν ἀπολύων τῶν δεσμῶν. ἐδήλωσα δὲ καὶ ταῦτα, ὁποῖα λέγεται, πρότερον ἔτι ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγραφῇ. Περσεῖ δ' ἐς Λιβύην καὶ ἐπὶ Μέδουσαν ὡρμημένῳ διδοῦσαι νύμφαι δῶρά εἰσι κυνῆν καὶ τὰ ὑποδήματα, ὑφ' ὧν οἰσθήσεσθαι διὰ τοῦ ἀέρος ἔμελλεν. ἐπείργασται δὲ καὶ τὰ ἐς τὴν Ἀθηνᾶς γένεσιν καὶ Ἀμφιτρίτη καὶ Ποσειδῶν, ἃ δὴ μέγιστα καὶ μάλιστα ἦν ἐμοὶ δοκεῖν θέας ἄξια.

Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον αὐτόθι Ἀθηνᾶς Ἐργάνης ἱερόν. ἐς δὲ 4 τὴν πρὸς μεσημβρίας στοὰν κοσμητᾶ τε ἐπίκλησιν Διὸς ναὸς καὶ Τυνδάρεω πρὸ αὐτοῦ μνῆμά ἐστιν. ἡ δὲ πρὸς δυσμὰς ἔχει τῶν στοῶν ἀετούς τε δύο τοὺς ὄρνιθας καὶ ἴσας ἐπ' αὐτοῖς Νίκας, Λυσάνδρου μὲν ἀνάθημα, τῶν δὲ ἔργων ὑπόμνημα τῶν ἀμφοτέρων, τοῦ τε περὶ Ἔφεσον, ὅτε Ἀντίοχον τὸν Ἀλκιβιάδου κυβερνήτην καὶ Ἀθηναίων τριήρεις ἐνίκησε, καὶ ὕστερον ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς καθεῖλεν Ἀθηναίων τὸ ναυτικόν. ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς χαλκιοίκου Μουσῶν ἱδρύσαντο ἱερόν, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰς ἐξόδους ἐπὶ τὰς μάχας οὐ μετὰ σαλπίγγων ἐποιοῦντο, ἀλλὰ πρός τε αὐλῶν μέλη καὶ ὑπὸ λύρας καὶ κιθάρας κρούσμασιν. ὄπισθεν δὲ τῆς χαλκιοίκου ναός ἐστιν Ἀφροδίτης Ἀρείας· τὰ δὲ ξόανα ἀρχαῖα, εἴπερ τι ἄλλο ἐν Ἕλλησιν. 5

τῆς χαλκιοίκου δὲ ἐν δεξιᾷ Διὸς ἄγαλμα ὑπάτου πεποίηται, 6 παλαιότατον πάντων ὁπόσα ἐστὶ χαλκοῦ· διὰ ὅλου γὰρ οὐκ ἔστιν εἰργασμένον, ἐληλασμένου δὲ ἰδίᾳ τῶν μερῶν καθ' αὑτὸ ἑκάστου συνήρμοσταί τε πρὸς ἄλληλα, καὶ ἧλοι συνέχουσιν αὐτὰ μὴ διαλυθῆναι. [καὶ] Λέαρχον δὲ ἄνδρα Ῥηγῖνον τὸ ἄγαλμα ποιῆσαι λέγουσιν, ὃν Διποίνου καὶ Σκύλλιδος, οἱ δὲ αὐτοῦ Δαιδάλου φασὶν εἶναι μαθητήν. πρὸς δὲ τῷ σκηνώματι ὀνομαζομένῳ γυναικός ἐστιν εἰκών, Λακεδαιμόνιοι δὲ Εὐρυλεωνίδα λέγουσιν εἶναι· νίκην δὲ ἵππων συνωρίδι ἀνείλετο Ὀλυμπικήν.

Παρὰ δὲ τῆς χαλκιοίκου τὸν βωμὸν ἑστήκασι δύο εἰκόνες 7 Παυσανίου τοῦ περὶ Πλάταιαν ἡγησαμένου. τὰ δὲ ἐς αὐτὸν ὁποῖα ἐγένετο εἰδόσιν οὐ διηγήσομαι· τὰ γὰρ τοῖς πρότερον συγγραφέντα ἐπ' ἀκριβὲς ἀποχρῶντα ἦν· ἐπεξελθεῖν δέ σφισιν ἀρκέσομαι ἃ ἤκουσα ἀνδρὸς Βυζαντίου, Παυσανίαν φωραθῆναι

v. 6. μάλιστα Kuhnius: codices κάλλιστα. 4, 1. ἕτερον Ma ὕστερον ceteri. ἐργάνιας P. 5. τῶν ἀμφ.] αὐτοῦ vel τούτου ἀμφ. Coraes. 5, 4. πρόσθε αὐλῶν μελῶν P. 6, 1. ὑπ' αὐτοῦ PM: vulgo ἐκ χαλκοῦ. 5. καὶ om Coraes. 6. διὰ ποίνου PM. 7. 4. δὲ add Claviger. idem ἀρκέσομαι ἃ ἤκουσα posuit pro MP ἀρκέσωμεν ἤκουσα ἃ.

τε ἐφ᾽ οἷς ἐβουλεύετο καὶ μόνον τῶν ἱκετευσάντων τὴν Χαλ-
κίοικον ἁμαρτεῖν ἀδείας κατ᾽ ἄλλο μὲν οὐδέν, φόνου δὲ ἄγος
8 ἐκνίψασθαι μὴ δυνηθέντα. ὡς γὰρ δὴ διέτριβε περὶ Ἑλλήσποντον
ναυσὶ τῶν τε ἄλλων ϗ αὐτῶν Λακεδαιμονίων, παρθένου Βυ-
ζαντίας ἐπεθύμησε· ϗ αὐτίκα νυκτὸς ἀρχομένης τὴν Κλεονί-
κην (τοῦτο γὰρ ὄνομα ἦν τῇ κόρῃ) κομίζουσιν οἷς ἐπετέτακτο. ἐν
τούτῳ δὲ ὑπνωμένον τὸν Παυσανίαν ἐπήγειρεν ὁ ψόφος· ἰοῦσα
γὰρ παρ᾽ αὐτὸν τὸν καιόμενον λύχνον κατέβαλεν ἄκουσα. ἅτε δὲ
ὁ Παυσανίας συνειδὼς αὑτῷ προδιδόντι τὴν Ἑλλάδα, ϗ δι᾽
αὐτὸ ἐχόμενος ταραχῇ τε ἀεὶ ϗ δείματι, ἐξέστη ϗ τότε, ϗ τὴν
9 παῖδα τῷ ἀκινάκῃ παίει. τοῦτο τὸ ἄγος οὐκ ἐξεγένετο ἀποφυ-
γεῖν Παυσανίᾳ, καθάρσια παντοῖα ϗ ἱκεσίας δεξαμένῳ Διὸς
φυξίου, ϗ δὴ ἐς Φιγαλίαν ἐλθόντι τὴν Ἀρκάδων παρὰ τοὺς
ψυχαγωγούς, δίκην δὲ ἣν εἰκὸς ἦν Κλεονίκῃ τε ἀπέδωκε ϗ τῷ
θεῷ. Λακεδαιμόνιοί τε ἐκτελοῦντες πρόσταγμα ἐκ Δελφῶν τάς
τε εἰκόνας ἐποιήσαντο τὰς χαλκᾶς ϗ δαίμονα τιμῶσιν Ἐπι-
δώτην, τὸ ἐπὶ Παυσανίᾳ τοῦ ἱκεσίου μήνιμα ἀποτρέπειν τὸν
Ἐπιδώτην λέγοντες τοῦτον.

18 Τῶν δὲ ἀνδριάντων τοῦ Παυσανίου πλησίον ἐστὶν Ἀμβο-
λογήρας Ἀφροδίτης ἄγαλμα, ἱδρυμένον κατὰ μαντείαν, ἄλλα
δὲ Ὕπνου ϗ Θανάτου· ϗ σφᾶς ἀδελφοὺς εἶναι κατὰ τὰ ἔπη τὰ
ἐν Ἰλιάδι ἥγηνται.

2 Ἰόντι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ Ἀλπίον καλούμενον ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς
ὀφθαλμίτιδος· ἀναθεῖναι δὲ Λυκοῦργον λέγουσιν ἐκκοπέντα τῶν
ὀφθαλμῶν τὸν ἕτερον ὑπὸ Ἀλκάνδρου, διότι οὓς ἔθηκε νόμους
οὐκ ἀρεστοὺς συνέβαινεν εἶναι τῷ Ἀλκάνδρῳ. διαφυγὼν δὲ ἐς
τοῦτο τὸ χωρίον Λακεδαιμονίων ἀμυνάντων μὴ προσαπολέ-
σθαι οἱ ϗ τὸν λειπόμενον ὀφθαλμόν, οὕτω ναὸν ὀφθαλμίτιδος
3 Ἀθηνᾶς ἐποίησε. προελθόντι δὲ ἐντεῦθεν ἱερόν ἐστιν
Ἄμμωνος· φαίνονται δὲ ἀπ᾽ ἀρχῆς Λακεδαιμόνιοι μάλιστα
Ἑλλήνων χρώμενοι τῷ ἐν Λιβύῃ μαντείῳ. λέγεται δὲ ϗ Λυ-
σάνδρῳ πολιορκοῦντι Ἄφυτιν τὴν ἐν τῇ Παλλήνῃ νύκτωρ ἐπι-
φανέντα Ἄμμωνα προαγορεύειν ὡς ἄμεινον ἐκείνῳ τε ἔσοιτο
ϗ τῇ Λακεδαίμονι πολέμου πρὸς Ἀφυταίους παυσαμένοις· ϗ

9, 2. *Παυσανίᾳ* Kuhnius: codices *παυσανίαν*. 3. *Φιγαλίαν* idem: codices *φυγάλειαν*. 2, 5. *προσαπολυσθαί* P: correxit Porsonus.

οὕτω τὴν '''πολιορκίαν διέλυσεν ὁ Λύσανδρος, ϗ Λακεδαιμο-
νίοις τὸν θεὸν σέβειν προήγαγεν ἐς πλέον. Ἀφυταῖοι δὲ τι-
μῶσιν Ἄμμωνα οὐδὲν ἧσσον ἢ οἱ Ἀμμώνιοι Λιβύων.

Τὰ δὲ ἐς τὴν Κναγίαν Ἄρτεμίν ἐστιν οὕτω λεγόμενα. Κνα- 4
γέα ἄνδρα ἐπιχώριον στρατεῦσαί φασιν ἐς Ἄφιδναν ὁμοῦ τοῖς
Διοσκούροις, ληφθέντα δὲ αἰχμάλωτον ἐν τῇ μάχῃ ϗ πραθέντα
ἐς Κρήτην δουλεύειν ἔνθα ἦν Ἀρτέμιδος τοῖς Κρησὶν ἱερόν,
ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτόν τε ἀποδρᾶναι ϗ παρθένον τὴν ἱερωμέ-
νην ἔχοντα οἴχεσθαι τὸ ἄγαλμα ἀγομένην. ἐπὶ τούτῳ δὲ λέ-
γουσιν ὀνομάζειν Κναγίαν Ἄρτεμιν. ἐμοὶ δὲ οὗτος ὁ Κναγεὺς 5
ἄλλως ἀφικέσθαι πως ἐς Κρήτην φαίνεται, ϗ οὐχ ὡς οἱ Λακε-
δαιμόνιοί φασιν, ἐπεὶ μηδὲ γενέσθαι δοκῶ πρὸς Ἀφίδνῃ μάχην
Θησέως τε ἐν Θεσπρωτοῖς ἐχομένου ϗ Ἀθηναίων οὐχ ὁμο-
νοούντων ἀλλὰ ἐς Μενεσθέα ῥεπόντων μᾶλλον ταῖς εὐνοίαις.
οὐ μὴν οὐδὲ ἀγῶνος συμβάντος πείθοιτο ἄν τις αἰχμαλώτους
ληφθῆναι παρὰ τῶν κρατησάντων, ἄλλως τε καὶ παρὰ πολὺ
γενομένης τῆς νίκης, ὥστε ἁλῶναι ϗ αὐτὴν Ἄφιδναν. τάδε μὲν
ἐς τοσοῦτον ἐξητάσθω.

Ἐς Ἀμύκλας δὲ κατιοῦσιν ἐκ Σπάρτης ποταμός ἐστι Τία- 6
σα· θυγατέρα δὲ νομίζουσιν εἶναι τοῦ Εὐρώτα τὴν Τίασαν, ϗ
πρὸς αὐτῇ Χαρίτων ἐστὶν ἱερόν, Φαέννας ϗ Κλήτας, καθὰ δὴ
ϗ Ἀλκμὰν ἐποίησεν. ἱδρύσασθαι δὲ Λακεδαίμονα Χάρισιν ἐν-
ταῦθα τὸ ἱερὸν ϗ θέσθαι τὰ ὀνόματα ἥγηνται. τὰ δὲ ἐν 7
Ἀμύκλαις θέας ἄξια, ἀνὴρ πένταθλός ἐστιν ἐπὶ στήλης ὄνομα
Αἴνητος· τούτῳ νικήσαντι Ὀλυμπίασι ϗ ἔτι στεφανουμένῳ γενέσθαι
τοῦ βίου τὴν τελευτὴν λέγουσι. τούτου τε οὖν ἐστὶν εἰκὼν ϗ τρίπο-
δες χαλκοῖ. τοὺς δὲ ἀρχαιοτέρους δεκάτην τοῦ πρὸς Μεσσηνίους
πολέμου φασὶν εἶναι. ὑπὸ μὲν '''δὴ τῷ πρώτῳ τρίποδι Ἀφρο- 8
δίτης ἄγαλμα ἐστήκει, Ἄρτεμις δὲ ὑπὸ τῷ δευτέρῳ· Γιτιάδα
ϗ αὐτοὶ τέχνη ϗ τὰ ἐπειργασμένα. ὁ τρίτος δέ ἐστιν Αἰγινήτου
Κάλλωνος· ὑπὸ τούτῳ δὲ ἄγαλμα Κόρης τῆς Δήμητρος ἕστη-
κεν. Ἀρίστανδρος δὲ Πάριος ϗ Πολύκλειτος Ἀργεῖος, ὁ μὲν
γυναῖκα ἐποίησεν ἔχουσαν λύραν, Σπάρτην δῆθεν, Πολύκλει-
τος δὲ Ἀφροδίτην παρὰ Ἀμυκλαίῳ καλουμένην. οὗτοι δὲ οἱ

4, 1. κυναγίαν P. 6. δὴ Coraes. 5, 1. κυναγίαν P. 8. ὥστε om MPV. 7, 1. τὸ add MV. ἐν Ἀμύκλαις om MV. 2. ἀνὴρ γὰρ πέντ. P. 5. δεκάτην Jacobs: codices δέκα. 8, 6. δὴ P.

τρίποδες μεγέθει τε ὑπὲρ τοὺς ἄλλους εἰσί, ϗ ἀπὸ τῆς νίκης τῆς
9 ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἀνετέθησαν. Βαθυκλέους δὲ Μάγνητος, ὃς
τὸν θρόνον ἐποίησε τοῦ Ἀμυκλαίου, ἀναθήματα ἐπ᾽ ἐξειργα-
σμένῳ τῷ θρόνῳ Χάριτες, ϗ ἄγαλμα δὲ Λευκοφρύνης ἐστὶν
Ἀρτέμιδος. ὅτου δὲ οὗτος ὁ Βαθυκλῆς μαθητὴς ἐγεγόνει, ἢ
τὸν θρόνον ἐφ᾽ ὅτου βασιλεύοντος Λακεδαιμονίων ἐποίησε,
τάδε μὲν παρίημι, τὸν θρόνον δὲ εἶδόν τε καὶ τὰ ἐς αὐτὸν
ὁποῖα ἦν γράψω. ἀνέχουσιν ἔμπροσθεν αὐτόν, κατὰ ταὐτὰ δὲ
ϗ ὀπίσω, Χάριτές τε δύο ϗ Ὧραι δύο· ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἔχιδνα
ἕστηκε καὶ Τυφώς, ἐν δεξιᾷ δὲ Τρίτωνες. τὰ δὲ ἐπειργασμένα
καθ᾽ ἕκαστον ἐπ᾽ ἀκριβὲς διελθεῖν ὄχλον τοῖς ἐπιλεξαμένοις
παρέξειν ἔμελλεν· ὡς δὲ δηλῶσαι συλλαβόντι, ἐπεὶ μηδὲ ἄγνωστα
τὰ πολλὰ ἦν, Ταϋγέτην θυγατέρα Ἄτλαντος καὶ ἀδελφὴν
αὐτῆς Ἀλκυόνην φέρουσι Ποσειδῶν καὶ Ζεύς. ἐπείργασται δὲ
καὶ Ἄτλας, καὶ Ἡρακλέους μονομαχία πρὸς Κύκνον, καὶ ἡ
11 παρὰ Φόλῳ τῶν Κενταύρων μάχη. τὸν δὲ Μίνω καλούμενον
Ταῦρον οὐκ οἶδα ἀνθ᾽ ὅτου πεποίηκε Βαθυκλῆς δεδεμένον τε
ϗ ἀγόμενον ὑπὸ Θησέως ζῶντα. ϗ Φαιάκων χορός ἐστιν ἐπὶ
τῷ θρόνῳ, ϗ ᾄδων ὁ Δημόδοκος. Περσέως τε τὸ ἔργον πε-
ποίηται τὸ ἐς Μέδουσαν. παρέντι δὲ Ἡρακλέους μάχην πρὸς
Θούριον τῶν γιγάντων ϗ Τυνδάρεω πρὸς Εὔρυτον, ἔστιν ἁρ-
παγὴ τῶν Λευκίππου θυγατέρων. Διόνυσον δὲ καὶ Ἡρακλέα,
τὸν μὲν παῖδα ἔτι ὄντα ἐς οὐρανόν ἐστιν Ἑρμῆς φέρων, Ἀθηνᾶ
12 δὲ ἄγουσα Ἡρακλέα συνοικήσοντα ἀπὸ τούτου θεοῖς. παραδί-
δωσι δὲ ϗ Πηλεὺς Ἀχιλλέα τραφησόμενον παρὰ Χείρωνι, ὃς
καὶ διδάξαι λέγεται. Κέφαλος δὲ τοῦ κάλλους εἵνεκα ὑπὸ
Ἡμέρας ἐστὶν ἡρπασμένος. ϗ ἐς τὸν γάμον τὸν Ἁρμονίας δῶρα
κομίζουσιν οἱ θεοί. καὶ Ἀχιλλέως μονομαχία πρὸς Μέμνονα
ἐπείργασται, Διομήδην τε Ἡρακλῆς τὸν Θρᾷκα ϗ ἐπ᾽ Εὐήνῳ
τῷ ποταμῷ Νέσσον τιμωρούμενος. Ἑρμῆς δὲ παρ᾽ Ἀλέξαν-
δρον κριθησομένας ἄγει τὰς θεάς. Ἄδραστος δὲ καὶ Τυδεὺς
Ἀμφιάραον ϗ Λυκοῦργον τὸν Προνάκτος μάχης καταπαύουσιν.
13 Ἥρα δὲ ἀφορᾷ πρὸς Ἰὼ τὴν Ἰνάχου βοῦν οὖσαν ἤδη, ϗ Ἀθηνᾶ
διώκοντα ἀποφεύγουσά ἐστιν Ἥφαιστον. ἐπὶ δὲ τούτοις Ἡρα-

9, 2. ἐπεξειργασμένῳ M ι ceteri ἐπεξειργασμένα. 3. λευκοφρυήνης MP. 11, 8. ἐς οὐρανὸν post παῖδα ponunt codices. transposuit Claviger. 12, 3. καὶ om P.

κλέους πεποίηται τάξις τῶν ἔργων τῶν ἐς τὴν ὕδραν καὶ ὡς ἀνήγαγε τοῦ Ἅιδου τὸν κύνα. Ἀναξίας δὲ καὶ Μνασίνους, τούτων μὲν ἐφ᾽ ἵππου καθήμενός ἐστιν ἑκάτερος, Μεγαπένθην δὲ τὸν Μενελάου καὶ Νικόστρατον ἵππος εἷς φέρων ἐστίν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ Βελλεροφόντης τὸ ἐν Λυκίᾳ θηρίον, καὶ Ἡρακλῆς τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐλαύνει. τοῦ θρόνου δὲ πρὸς τοῖς ἄνω πέρασιν ἐφ᾽ ἵππων ἑκατέρωθέν εἰσιν οἱ Τυνδάρεω παῖδες· καὶ σφίγγες τέ εἰσιν ὑπὸ τοῖς ἵπποις καὶ θηρία ἄνω θέοντα, τῇ μὲν πάρδαλις, κατὰ δὲ τὸν Πολυδεύκην λέαινα. ἀνωτάτω δὲ χορὸς ἐπὶ τῷ θρόνῳ πεποίηται, Μάγνητες οἱ συνειργασμένοι Βαθυκλεῖ τὸν θρόνον. ὑπελθόντι δὲ ὑπὸ τὸν θρόνον, τὰ ἔνδον ἀπὸ τῶν Τριτώνων, 15 ὗός ἐστι θήρα τοῦ Καλυδωνίου καὶ Ἡρακλῆς ἀποκτείνων τοὺς παῖδας τοὺς Ἄκτορος. Κάλαϊς δὲ καὶ Ζήτης τὰς Ἁρπυίας Φινέως ἀπελαύνουσιν. Πειρίθους τε καὶ Θησεὺς ἡρπακότες εἰσὶν Ἑλένην, καὶ ἄγχων Ἡρακλῆς τὸν λέοντα. Τιτυὸν δὲ Ἀπόλλων τοξεύει καὶ Ἄρτεμις. Ἡρακλέους τε πρὸς Ὄρειον Κένταυρον μάχη 16 πεποίηται καὶ Θησέως πρὸς Ταῦρον τὸν Μίνω. πεποίηται καὶ ἡ πρὸς Ἀχελῷον Ἡρακλέους πάλη, καὶ τὰ λεγόμενα ἐς Ἥραν, ὡς ὑπὸ Ἡφαίστου δεθείη, καὶ ὃν Ἄκαστος ἔθηκεν ἀγῶνα ἐπὶ πατρί, καὶ τὰ ἐς Μενέλαον καὶ τὸν Αἰγύπτιον Πρωτέα ἐν Ὀδυσσείᾳ. τελευταῖα Ἄδμητός τε ζευγνύων ἐστὶν ὑπὸ ἅρμα κάπρον καὶ λέοντα, καὶ οἱ Τρῶες ἐπιφέροντες χοὰς Ἕκτορι. τοῦ 19 θρόνου δέ, ᾗ καθίζοιτο ἂν ὁ θεός, οὐ διὰ παντὸς κατὰ τοῦτο συνεχοῦς ὄντος ἀλλὰ καθέδρας παρεχομένου πλείονας, παρὰ δὲ καθέδραν ἑκάστην ὑπολειπομένης καὶ εὐρυχωρίας, τὸ μέσον ἐστὶν εὐρυχωρὲς μάλιστα, καὶ τὸ ἄγαλμα ἐνταῦθα ἀνέστηκε. μέγεθος 2 δὲ αὐτοῦ μέτρῳ μὲν οὐδένα ἀνευρόντα οἶδα, εἰκάζοντι δὲ καὶ τριάκοντα εἶναι φαίνοιντο ἂν πήχεις. ἔργον δὲ οὐ Βαθυκλέους ἐστίν, ἀλλὰ ἀρχαῖον καὶ οὐ σὺν τέχνῃ πεποιημένον· ὅτι γὰρ μὴ πρόσωπον αὐτῷ καὶ πόδες εἰσὶν ἄκροι καὶ χεῖρες, τὸ λοιπὸν χαλκῷ κίονί ἐστιν εἰκασμένον. ἔχει δὲ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κράνος, λόγχην δὲ ἐν ταῖς χερσὶ καὶ τόξον. τοῦ δὲ ἀγάλματος τὸ βάθρον παρέχεται μὲν βωμοῦ σχῆμα, τεθάφθαι δὲ τὸν Ὑάκινθον λέγουσιν ἐν αὐτῷ, καὶ Ὑακινθίοις πρὸ τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος θυσίας ἐς τοῦτον Ὑακίνθῳ τὸν βωμὸν διὰ θύρας χαλκῆς ἐναγίζουσιν· ἐν ἀριστερᾷ δέ ἐστιν ἡ θύρα τοῦ βωμοῦ. ἐπείργασται δὲ τῷ

2, 1. ἀνέστηκε MV, 2. μέτρου MPV. μὲν] δὴ P.

βωμῷ τοῦτο μὲν ἄγαλμα Βίριδος, τοῦτο δὲ Ἀμφιτρίτης ϗ Ποσειδῶνος. Διὸς δὲ ϗ Ἑρμοῦ διαλεγομένων ἀλλήλοις πλησίον
4 Διόνυσος ἑστήκασι ϗ Σεμέλη, παρὰ δὲ αὐτὴν Ἰνώ. πεποίηται δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ϗ ἡ Δημήτηρ ϗ Κόρη ϗ Πλούτων, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Μοῖραί τε ϗ Ὧραι, σὺν δέ σφισιν Ἀφροδίτη ϗ Ἀθηνᾶ τε ϗ Ἄρτεμις· κομίζουσι δ' ἐς οὐρανὸν Ὑάκινθον ϗ Πολύβοιαν Ὑακίνθου, καθὰ λέγουσιν, ἀδελφὴν ἀποθανοῦσαν ἔτι παρθένον. τοῦτο μὲν οὖν τοῦ Ὑακίνθου τὸ ἄγαλμα ἔχον ἐστὶν ἤδη γένεια, Νικίας δὲ ὁ Νικομήδους περισσῶς δή τι ἔγραψεν αὐτὸν ὡραῖον, τὸν ἐπὶ Ὑακίνθῳ λεγόμενον Ἀπόλλωνος ἔρωτα
5 ὑποσημαίνων. πεποίηται δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ϗ Ἡρακλῆς ὑπὸ Ἀθηνᾶς ϗ θεῶν τῶν ἄλλων ϗ οὗτος ἀγόμενος ἐς οὐρανόν. εἰσὶ δὲ ϗ αἱ Θεστίου θυγατέρες ἐπὶ τῷ βωμῷ ϗ Μοῦσαί τε ϗ Ὧραι. περὶ δὲ ἀνέμου Ζεφύρου, ϗ ὡς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑάκινθος ἀπέθανεν ἄκοντος, ἢ τὰ ἐς τὸ ἄνθος εἰρημένα, τάχα μὲν ἂν ἔχοι ϗ ἄλλως, δοκείτω δὲ ᾗ λέγεται.

6 Ἀμύκλαι δὲ ἀνάστατος ὑπὸ Δωριέων γενομένη ϗ ἀπ' ἐκείνου κώμη διαμένουσα θέας παρείχετο ἄξιον ἱερὸν Ἀλεξάνδρας ϗ ἄγαλμα· τὴν δὲ Ἀλεξάνδραν οἱ Ἀμυκλαιεῖς Κασσάνδραν τὴν Πριάμου φασὶν εἶναι. καὶ Κλυταιμνήστρας ἐστὶν ἐνταῦθα εἰκών, ϗ ἄγαλμα Ἀγαμέμνονος νομιζόμενον μνῆμα. θεῶν δὲ σέβουσιν οἱ ταύτῃ τόν τε Ἀμυκλαῖον ϗ Διόνυσον, ὀρθότατα ἐμοὶ δοκεῖν Ψίλακα ἐπονομάζοντες· ψίλα γὰρ καλοῦσιν οἱ Δωριεῖς τὰ πτερά, ἀνθρώπους δὲ οἶνος ἐπαίρει τε καὶ ἀνακουφίζει γνώμην οὐδέν τι ἧσσον ἢ ὄρνιθας πτερά. ϗ Ἀμύκλαι μὲν παρείχοντο τοσαῦτα ἐς μνήμην.

7 Ἑτέρα δὲ ἐκ τῆς πόλεως ὁδὸς ἐς Θεράπνην ἄγει· κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς ξόανόν ἐστιν Ἀλέας. πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν Εὐρώταν, ὀλίγον ὑπὲρ τῆς ὄχθης ἱερὸν δείκνυται Διὸς πλουσίου. διαβᾶσι δὲ Κοτυλέως ἐστὶν Ἀσκληπιοῦ ναός, ὃν ἐποίησεν Ἡρακλῆς ϗ Ἀσκληπιὸν Κοτυλέα ὠνόμασεν ἀκεσθεὶς τὸ τραῦμα τὸ ἐς τὴν κοτύλην οἱ γενόμενον ἐν τῇ πρὸς Ἱπποκόωντα ϗ τοὺς παῖδας προτέρᾳ μάχῃ. ὁπόσα δὲ πεποίηται κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, ἐστὶν ἀρχαιότατον αὐτῶν Ἄρεως ἱερόν. τοῦτο

4, 7. *Νικομήδους V*: celeri νικομηδεὺς. 6, 1 et 9. *ἀμυκλαὶ P.* 3. *κασσάνδραν P.* 7. *πτίλακαι P, πτίλα καὶ M, ψίλαν καὶ V*: correxit Porsonus, *ὀψιλὰ P.*

ἔςι μὲν ἐν ἀριςερᾷ τῆς ὁδῦ, τὸ ἄγαλμα δὲ τὺς Διοσκύρους
φασὶ κομίσαι ἐκ Κόλχων, Θηρειτὰν δὲ ἐπονομάζυσιν ἀπὸ Θη- 8
ρῦς· ταύτην γὰρ τροφὸν εἶναι τῦ Ἄρεως λέγυσι. τάχα δ' ἂν
ἀκηκοότες παρὰ Κόλχων Θηρειτὰν λέγοιεν, ἐπεὶ Ἕλληνές γε
ὐκ ἴσασιν ''' Ἄρεως τροφὸν Θηρώ. δοκεῖν δέ μοι, Θηρειτὰς
ὐ διὰ τὴν τροφὸν ἡ ἐπωνυμία τῷ Ἄρει γέγονεν, ὅτι δὲ ἀνδρὶ
χρὴ πολεμίῳ καταςάντα ἐς μάχην ὐδὲν ἔτι ἔχειν ἤπιον, καθὰ
δὴ καὶ Ὁμήρῳ περὶ Ἀχιλλέως πεποίηται „λέων δ' ὣς ἄγρια οἶδεν."
Θεράπνη δὲ ὄνομα μὲν τῷ χωρίῳ γέγονεν ἀπὸ τῆς Λέ- 9
λεγος θυγατρός, Μενελάυ δέ ἐςιν ἐν αὐτῇ ναός, καὶ Μενέλαον
καὶ Ἑλένην ἐνταῦθα ταφῆναι λέγυσι. Ῥόδιοι δὲ ὐχ ὁμολογῦν-
τες Λακεδαιμονίοις φασὶν Ἑλένην Μενελάυ τελευτήσαντος,
Ὀρέςυ δὲ ἔτι πλανωμένυ, τηνικαῦτα ὑπὸ Νικοςράτυ καὶ Με-
γαπένθυς διωχθεῖσαν ἐς Ῥόδον ἀφικέσθαι Πολυξοῖ τῇ Τληπο-
λέμυ γυναικὶ ἔχυσαν ἐπιτηδείως· εἶναι γὰρ καὶ Πολυξὼ τὸ γένος το
Ἀργείαν, Τληπολέμῳ δὲ ἔτι πρότερον συνοικῦσαν φυγῆς με-
ταχεῖν τῆς ἐς Ῥόδον, καὶ τῆς νήσυ τηνικαῦτα ἄρχειν ὑπολει-
πομένην ἐπὶ ὀρφανῷ παιδί. ταύτην τὴν Πολυξὼ φασιν ἐπι-
θυμῦσαν Ἑλένην τιμωρήσασθαι τελευτῆς τῆς Τληπολέμυ τότε,
ὡς ἔλαβεν αὐτὴν ὑποχείριον, ἐπιπέμψαι οἱ λυμένῃ θεραπαί-
νας Ἐρινύσιν ἐσκευασμένας· καὶ αὗται διαλαβῦσαι δὴ τὴν
Ἑλένην αἱ γυναῖκες ἀπάγχυσιν ἐπὶ δένδρυ, καὶ ἐπὶ τύτῳ Ῥο-
δίοις Ἑλένης ἱερόν ἐςι δενδρίτιδος. ὃν δὲ οἶδα λέγοντας Κρο- 11
τωνιάτας περὶ Ἑλένης λόγον, ὁμολογῦντας δέ σφισι καὶ Ἱμε-
ραίυς, ἐπιμνησθήσομαι καὶ τῦδε. ἔςιν ἐν τῷ Εὐξείνῳ νῆσος κατὰ
τῦ Ἴςρυ τὰς ἐκβολὰς Ἀχιλλέως ἱερά· ὄνομα μὲν τῇ νήσῳ
Λευκή, περίπλυς δὲ αὐτῇ ςαδίων εἴκοσι, δασεῖα δὲ ὕλῃ πᾶσα
καὶ πλήρης ζώων ἀγρίων καὶ ἡμέρων, καὶ ναὸς Ἀχιλλέως καὶ ἄγαλ-
μα ἐν αὐτῇ. ἐς ταύτην πρῶτος ἐσπλεῦσαι λέγεται Κροτωνιάτης 12
Λεώνυμος. πολέμυ γὰρ Κροτωνιάταις συνεςηκότος πρὸς τοὺς
ἐν Ἰταλίᾳ ''' Λοκρύς, τῶν Λοκρῶν κατὰ οἰκειότητα πρὸς
Ὀπυντίυς Αἴαντα τὸν Ὀϊλέως ἐς τὰς μάχας ἐπικαλυμένων,
ὁ Λεώνυμος Κροτωνιάταις ςρατηγῶν ἐπῄει τοῖς ἐναντίοις
κατὰ τῦτο ᾗ προτετάχθαι σφίσι τὸν Αἴαντα ἤκυε. τιτρώσκεται
δὴ τὸ ςέρνον, καὶ (ἔκαμνε γὰρ ὑπὸ τῦ τραύματος) ἀφίκετο ἐς

v. 1. δὲ] codices καί. 10, 4. ὑπὸ P. 7. εἰκασμένας Siebelis.

Δελφούς. ἐλθόντα δὲ ἡ Πυθία Λεώνυμον ἀπέσελλεν ἐς νῆσον τὴν Λευκήν, ἐνταῦθα εἰπᾶσα αὐτῷ φανήσεσθαι τὸν Αἴαντα ϗ ἀκέσεσθαι τὸ τραῦμα. χρόνῳ δὲ ὡς ὑγιάνας ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Λευκῆς, ἰδεῖν μὲν ἔφασκεν Ἀχιλλέα, ἰδεῖν δὲ τὸν Ὀϊλέως ϗ τὸν Τελαμῶνος Αἴαντα, συνεῖναι δὲ ϗ Πάτροκλόν σφισι ϗ Ἀντίλοχον· Ἑλένην δὲ Ἀχιλλεῖ μὲν συνοικεῖν, προςτάξαι δέ οἱ πλεύσαντι ἐς Ἱμέραν πρὸς Στησίχορον ἀγγέλλειν ὡς ἡ διαφθορὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξ Ἑλένης γένοιτο αὐτῷ μηνίματος. Στησίχορος μὲν ἐπὶ τούτῳ τὴν παλινῳδίαν ἐποίησεν.

20 Ἐν Θεράπνῃ δὲ κρήνην τὴν Μεσσηΐδα ἰδὼν οἶδα. Λακεδαιμονίων δὲ ἑτέροις ἐςὶν εἰρημένον τὴν Πολυδεύκειαν ὀνομαζομένην ἐφ' ἡμῶν, οὐ τὴν ἐν Θεράπνῃ Μεσσηΐδα καλεῖσθαι τὸ ἀρχαῖον· ἡ δὲ Πολυδεύκειά ἐςιν αὐτή τε ἡ κρήνη ϗ Πολυδεύκους ἱερὸν ἐν δεξιᾷ τῆς ἐς Θεράπνην ὁδοῦ.

2 Θεράπνης δὲ οὐ πόῤῥω Φοιβαῖον καλούμενόν ἐςιν, ἐν δὲ αὐτῷ Διοσκούρων ναός· ϗ οἱ ἔφηβοι τῷ Ἐνυαλίῳ θύουσιν ἐνταῦθα. τούτου δὲ οὐ πολὺ Ποσειδῶνός ἀφέςηκεν ἱερὸν ἐπίκλησιν γαιαόχου. ϗ ἀπ' αὐτοῦ προελθόντι ὡς ἐπὶ τὸ Ταΰγετον ὀνομάζουσιν Ἀλεσίας χωρίον, Μύλητά τὸν Λέλεγος πρῶτον ἀνθρώπων μύλην τε εὑρεῖν λέγοντες ϗ ἐν ταῖς Ἀλεσίαις ταύταις ἀλέσαι. καί σφισι Λακεδαίμονος τοῦ Ταϋγέτης ἐνταῦθά

3 ἐςιν ἡρῷον. διαβᾶσι δὲ αὐτόθεν ποταμὸν Φελλίαν παρὰ Ἀμύκλας "'ἰοῦσιν εὐθεῖαν ὡς ἐπὶ θάλασσαν Φᾶρις πόλις ἐν τῇ Λακωνικῇ ποτὲ ᾠκεῖτο, ἀποτραπομένῳ δὲ ἀπὸ τῆς Φελλίας ἐς δεξιὰν ἡ πρὸς τὸ ὄρος τὸ Ταΰγετόν ἐςιν ὁδός. ἔςι δὲ ἐν τῷ πεδίῳ Διὸς Μεσσαπέως τέμενος· γενέσθαι δέ οἱ τὴν ἐπίκλησιν ἀπὸ ἀνδρὸς λέγουσιν ἱερωσαμένου τῷ θεῷ. ἐντεῦθέν ἐςιν ἀπιοῦσιν ἐκ τοῦ Ταϋγέτου χωρίον ἔνθα πόλις ποτὲ ᾠκεῖτο Βρυσεαί· ϗ Διονύσου ναὸς ἐνταῦθα ἔτι λείπεται ϗ ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ. τὸ δὲ ἐν τῷ ναῷ μόναις γυναιξὶν ἔςιν ὁρᾶν· γυναῖκες

4 γὰρ δὴ μόναι ϗ τὰ ἐς τὰς θυσίας δρῶσιν ἐν ἀποῤῥήτῳ. ἄκρα δὲ τοῦ Ταϋγέτου Ταλετὸν ὑπὲρ Βρυσεῶν ἀνέχει. ταύτην Ἡλίου καλοῦσιν ἱεράν, ϗ ἄλλα τε αὐτόθι Ἡλίῳ θύουσι ϗ ἵππους· τὸ δὲ αὐτὸ ϗ Πέρσας οἶδα θύειν νομίζοντας. Ταλετοῦ δὲ οὐ πόῤῥω

13, 1. ἀκίσεσθαι Sylburgius: codices ἀκέσασθαι. 3, 2. malim ἰοῦσι μὲν εὐθ. 7. ποτὲ Sylburgius: τότε P, τι MV. 8. ἄγαλμα V: ceteri ἀγάλματα.

καλόμενός ἐστιν Εὐόρας, θηρία ϗ ἄλλα τρέφων ϗ αἶγας μά-
λιστα ἀγρίας. παρέχεται δὲ ϗ δι' ὅλου τὸ Ταΰγετον τῶν αἰγῶν
τούτων ἄγραν ϗ ὑῶν, πλείστην δὲ ϗ ἐλάφων ϗ ἄρκτων. Ταλε- 5
τοῦ δὲ τὸ μεταξὺ ϗ Εὐόρα Θήρας ὀνομάζοντες Λητώ φασιν
ἀπὸ τῶν ἄκρων τοῦ Ταϋγέτου .... Δήμητρος ἐπίκλησιν Ἐλευ-
σινίας ἐστὶν ἱερόν· ἐνταῦθα Ἡρακλέα Λακεδαιμόνιοι κρυφθῆ-
ναί φασιν ὑπὸ Ἀσκληπιοῦ τὸ τραῦμα ἰώμενον. καὶ Ὀρφέως
ἐστὶν ἐν αὐτῷ ξόανον, Πελασγῶν, ὥς φασιν, ἔργον. ϗ τόδε δὲ
ἄλλο δρώμενον ἐνταῦθα οἶδα. ἐπὶ θαλάσσῃ πόλισμα Ἕλος 6
ἦν, οὗ δὴ ϗ Ὅμηρος ἐμνημόνευκεν ἐν καταλόγῳ Λακεδαιμονίων·

οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον.

τοῦτο ᾤκισε μὲν Ἕλιος νεώτατος τῶν Περσέως παίδων, Δω-
ριεῖς δὲ παρεστήσαντο ὕστερον πολιορκίᾳ. καὶ πρῶτοί τε ἐγέ-
νοντο οὗτοι Λακεδαιμονίων δοῦλοι τοῦ κοινοῦ, ϗ Εἵλωτες ἐκλή-
θησαν πρῶτοι, καθάπερ γε ϗ ἦσαν· τὸ δὲ οἰκετικὸν τὸ ἐπικτη-
θὲν ὕστερον, Δωριᾶς Μεσσηνίους ὄντας, ὀνομασθῆναι ϗ τούτους
ἐξενίκησεν Εἵλωτας, καθότι ϗ Ἕλληνας τὸ σύμπαν γένος ἀπὸ
τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ ποτὲ καλουμένης Ἑλλάδος. ἐκ τούτου δὴ τοῦ 7
Ἕλους ξόανον Κόρης τῆς Δήμητρος ἐν ἡμέραις ῥηταῖς ἀνά-
γουσιν ἐς τὸ Ἐλευσίνιον. πεντεκαίδεκα δὲ τοῦ Ἐλευσινίου στα-
δίους ἀφέστηκε Λαπίθαιον καλούμενον ἀπὸ ἀνδρὸς ἐγχωρίου Λα-
πίθου. τοῦτό τε οὖν τὸ Λαπίθαιόν ἐστιν ἐν τῷ Ταϋγέτῳ, ϗ οὐ
πόρρω Δέρριον, ἔνθα Ἀρτέμιδος ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ Δερ-
ριάτιδος, ϗ πηγὴ παρ' αὐτῷ ἦν Ἄνωνον ὀνομάζουσι. μετὰ
δὲ τὸ Δέρριον σταδίους προελθόντι ὡς εἴκοσιν ἔστιν Ἄρπλεια
καθήκοντα ἄχρι τοῦ πεδίου.

Τὴν δὲ ἐπ' Ἀρκαδίας ἰοῦσιν ἐκ Σπάρτης Ἀθηνᾶς ἕστη- 8
κεν ἐπίκλησιν Παρείας ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ, μετὰ δὲ αὐτὸ
ἱερόν ἐστιν Ἀχιλλέως· ἀνοίγειν δὲ αὐτὸ οὐ νομίζουσιν· ὁπόσοι
δ' ἂν τῶν ἐφήβων ἀγωνιεῖσθαι μέλλωσιν ἐν τῷ Πλατανιστᾷ,
καθέστηκεν αὐτοῖς τῷ Ἀχιλλεῖ πρὸ τῆς μάχης θύειν. ποιῆσαι
δέ σφισι τὸ ἱερὸν Σπαρτιᾶται λέγουσι Πράκα, ἀπόγονον τρίτον
Περγάμου τοῦ Νεοπτολέμου. προϊοῦσι δὲ Ἵππου καλούμενον μνῆμά 9
ἐστι. Τυνδάρεως γὰρ θύσας ἐνταῦθα ἵππον τοὺς Ἑλένης ἐξώρκου

5, 3. exciderunt haec fere: *θεᾶσθαι τὴν θυγατέρα ἐνταῦθα θηρεύουσαν καί.* 5. *ἰωμένου* Buttmannus. 6, 5. *τε*] codices *γε*. 8. *δωριᾶσι* *V*, *δωριεῖς* *MP*. 7, 7. *ἄνονον* *MP*.

μνηστῆρας, ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν τομίων· ὁ δὲ ὅρκος ἦν Ἑλένῃ
καὶ τῷ γῆμαι προκριθέντι Ἑλένην ἀμύνειν ἀδικουμένοις· ἐξορ-
κώσας δὲ τὸν ἵππον κατώρυξεν ἐνταῦθα. κίονες δὲ ἑπτὰ [οἳ]
τοῦ μνήματος τούτου διέχουσιν οὐ πολὺ κατὰ τρόπον οἶμαι τὸν
ἀρχαῖον, οὓς ἀστέρων τῶν πλανητῶν φασὶν ἀγάλματα. καὶ Κρα-
νείου τέμενος κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπίκλησιν στεμματίου καὶ Μυσίας
10 ἐστὶν ἱερὸν Ἀρτέμιδος. τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Αἰδοῦς, τριάκοντά
που στάδια ‴ ἀπέχον τῆς πόλεως, Ἰκαρίου μὲν ἀνάθημα εἶναι,
ποιηθῆναι δὲ ἐπὶ λόγῳ φασὶ τοιῷδε. ὅτ' ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ Πη-
νελόπην γυναῖκα Ἰκάριος, ἐπειρᾶτο μὲν κατοικίσαι καὶ αὐτὸν
Ὀδυσσέα ἐν Λακεδαίμονι, διαμαρτάνων δὲ ἐκείνου δεύτερα
τὴν θυγατέρα ἱκέτευε καταμεῖναι, καὶ ἐξορμωμένης ἐς Ἰθάκην
11 ἐπακολουθῶν τῷ ἅρματι ἐδεῖτο. Ὀδυσσεὺς δὲ τέως μὲν ἠνεί-
χετο, τέλος δὲ ἐκέλευε Πηνελόπην συνακολουθεῖν ἑκοῦσαν ἢ τὸν
πατέρα ἑλομένην ἀναχωρεῖν ἐς Λακεδαίμονα. καὶ τὴν ἀποκρί-
νασθαί φασιν οὐδέν· ἐγκαλυψαμένης δὲ πρὸς τὸ ἐρώτημα Ἰκά-
ριος τὴν μέν, ἅτε δὴ συνιεὶς ὡς βούλεται ἀπιέναι μετὰ Ὀδυσ-
σέως, ἀφίησιν, ἄγαλμα δὲ ἀνέθηκεν Αἰδοῦς· ἐνταῦθα γὰρ τῆς
ὁδοῦ προήκουσαν ἤδη τὴν Πηνελόπην λέγουσιν ἐγκαλύψασθαι.

21 Προελθόντι δὲ αὐτόθεν σταδίους εἴκοσι τοῦ Εὐρώτα τὸ ῥεῦμα
ἐγγυτάτω τῆς ὁδοῦ γίνεται, καὶ Λάδα μνῆμά ἐστιν ὠκύτητι ὑπερ-
βαλλομένου ποδῶν τοὺς ἐπ' αὐτοῦ· καὶ δὴ καὶ Ὀλυμπίασιν ἐστεφα-
νοῦτο δολιχῷ κρατῶν, δοκεῖν δέ μοι κάμνων αὐτίκα μετὰ τὴν
νίκην ἐκομίζετο, καί συμβάσης ἐνταῦθά οἱ τελευτῆς ὁ τάφος
ἐστὶν ὑπὲρ τὴν λεωφόρον. τὸν δὲ ὁμώνυμον τούτῳ, νίκην καὶ
αὐτὸν Ὀλυμπίασι, πλὴν οὐ δολίχου σταδίου δὲ ἀνελόμενον, Ἀχαιὸν
ἐξ Αἰγίου φησὶν εἶναι [καὶ] τὰ ἐς τοὺς ὀλυμπιονίκας Ἠλείων
2 γράμματα. προϊόντι δὲ ὡς ἐπὶ τὴν Πελλάναν χαράκωμά
ἐστιν ὀνομαζόμενον, καὶ ἡ μετὰ τοῦτο Πελλάνα πόλις τὸ ἀρχαῖον.
Τυνδάρεων δὲ οἰκῆσαί φασιν ἐνταῦθα, ὅτε Ἱπποκόωντα καὶ
τοὺς παῖδας ἔφευγεν ἐκ Σπάρτης. θέας δὲ ἄξια αὐτόθι ἰδὼν
Ἀσκληπιοῦ τε οἶδα ἱερὸν καὶ τὴν πηγὴν Πελλανίδα. ἐς ταύτην
λέγουσιν ὑδρευομένην ἐσπεσεῖν παρθένον, ἀφανισθείσης δὲ τὸ
κάλυμμα ἀναφανῆναι τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν ἑτέρᾳ πηγῇ Λαγ-

v. 5. *Καρνείου* Palmerius: codices *κρανίου*. 1, 4. *δοκεῖν* Claviger: codices *δοκεῖ*. 8. *καὶ* cum Buttmanno expunxerim. 2, 1. *τὰν* *PV*.

κεία. Πελλάνας δὲ ἑκατὸν ϛάδια ἀπέχει Βελεμίνα '''κα- 5
λȣμένη. τῆς δὲ χώρας τῆς Λακωνικῆς ἡ Βελεμίνα μάλιϛα ἄρ-
δεϛϑαι πέφυκεν, ἥντινα διοδεύει μὲν τȣ̃ Εὐρώτα τὸ ὕδωρ, παρέ-
χεται δὲ ἀφϑόνους ϗ αὐτὴ πηγάς.
Ἐπὶ ϑάλασσαν δὲ ἐς Γύϑιον καταβαίνοντι ἐϛι Λακεδαι- 4
μονίοις ἡ κώμη καλȣμένη Κροκέαι. ἧς ἡ λιϑοτομία, μία μὲν
πέτρα συνεχὴς ȣ̓ διήκουσα, λίϑοι δὲ ὀρύσσονται σχῆμα τοῖς
ποταμίοις ἐοικότες, ἄλλως μὲν δυσεργεῖς, ἢν δὲ ἐπεργασϑῶσιν
ἐπικοσμήσαιεν ἂν ϗ ϑεῶν ἱερά, κολυμβήϑραις δὲ καὶ ὕδασι
συντελȣ̃σι μάλιϛα ἐς κάλλος. ϑεῶν δὲ αὐτόϑι πρὸ μὲν τῆς
κώμης Διὸς Κροκεάτα λίϑȣ πεποιημένον ἄγαλμα ἕϛηκεν, Διό-
σκουροι δὲ ἐπὶ τῇ λιϑοτομίᾳ χαλκοῖ. μετὰ δὲ Κροκέας 5
ἀποτραπεὶς ἐς δεξιὰν ἀπὸ τῆς ἐς Γύϑιον εὐϑείας ἐπὶ πό-
λισμα ἥξεις Αἰγίας· Ὅμηρον δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι τὸ πόλισμα
τȣ̃το ὀνομάζειν λέγȣσιν Αὐγειάς. ἐνταῦϑα ἔϛι μὲν λίμνη κα-
λȣμένη Ποσειδῶνος, ἔϛι δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ ναὸς ϗ ἄγαλμα τȣ̃
ϑεȣ̃. τȣ̀ς δὲ ἰχϑῦς δεδοίκασιν ἐξαιρεῖν, τὸν ϑηρεύσαντα ἁλιέα
γενέϛϑαι λέγοντες ἐξ ἀνϑρώπου.
Γύϑιον δὲ ἀπέχει μὲν ϛαδίȣς τριάκοντα Αἰγιῶν, ἐπὶ θα- 6
λάσσῃ δὲ ᾠκισμένον ἔϛιν ἤδη τῶν Ἐλευϑερολακώνων, ȣ̔̀ς βα-
σιλεὺς Αὔγȣϛος δȣλείας ἀφῆκε Λακεδαιμονίων τῶν ἐν Σπάρτῃ
κατηκόȣς ὄντας. ϑαλάσσῃ μὲν δή, πλὴν τȣ̃ Κορινϑίων ἰϛϑμȣ̃,
περιέχεται πᾶσα ἡ Πελοπόννησος· κόχλȣς δὲ ἐς βαφὴν πορ-
φύρας παρέχεται τὰ ἐπιϑαλάσσια τῆς Λακωνικῆς ἐπιτηδειο-
τάτας μετά γε τὴν Φοινίκων ϑάλασσαν. ἀριθμὸς δὲ τῶν Ἐλευ-
ϑερολακώνων ὀκτὼ πόλεις ϗ δέκα εἰσί, πρώτη μὲν καταβᾶ- 7
σιν ἐξ Αἰγιῶν ἐπὶ ϑάλασσαν Γύϑιον, μετὰ δὲ αὐτὴν Τευ-
ϑρώνη τε ϗ Λᾶς ϗ Πύῤῥιχος, ἐπὶ Ταινάρῳ δὲ Καινήπολις
Οἴτυλός τε ϗ Λεῦκτρα '''ϗ Θαλάμαι, πρὸς δὲ Ἀλαγονία τε
ϗ Γερηνία· τὰ δὲ ἐπέκεινα Γυϑίου πρὸς ϑαλάσσῃ Ἀσωπός,
Ἀκριαί, Βοιαί, Ζάραξ, Ἐπίδαυρος ἡ λιμηρά, Βρασιαί, Γερόν-
ϑραι, Μαριός. αὗται μὲν ȣ̃ν εἰσὶν αἱ λοιπαὶ τῶν Ἐλευθερο-
λακώνων ἀπὸ τεσσάρων ποτὲ ϗ εἴκοσι πόλεων· τὰς δὲ ἄλλας,
ἐφ᾽ ἃς ἂν ϗ αὐτὰς ὁ λόγος ἐπέλϑῃ δή μοι, συντελȣ̃σας ἴϛω

4, 1. δὲ Buttmannus: codices τε 2. ἡ κώμη κροκεαῖς ἡ P.
5, 2. ἀποτραπεὶς Siebelis: codices ἀποτραπεῖσιν. 7. γίνεσϑαι
Coraes. ἀνϑρώπων Kuhnius. 7, 6. ζάρξ P.

τις ἐς Σπάρτην ϗ οὐχ ὁμοίως τοῖς προλεχθεῖσιν αὐτονόμους.
8 Γυθεᾶται δὲ τῆς πόλεως ἀνθρώπων μὲν οὐδένα οἰκιστὴν γενέ-
σθαι λέγουσιν, Ἡρακλέα δὲ ϗ Ἀπόλλωνα ὑπὲρ τοῦ τρίποδος ἐς
ἀγῶνα ἐλθόντας, ὡς διηλλάγησαν, μετὰ τὴν ἔριν οἰκίσαι κοινῇ
τὴν πόλιν· ϗ ἐν τῇ ἀγορᾷ σφίσιν Ἀπόλλωνος ϗ Ἡρακλέους
ἐστὶν ἀγάλματα, πλησίον δὲ αὐτῶν Διόνυσος. ἑτέρωθι δὲ Ἀπόλ-
λων Καρνίας ϗ ἱερὸν Ἄμμωνος ϗ Ἀσκληπιοῦ χαλκοῦν ἄγαλμά
ἐστιν, οὐκ ἐπόντος ὀρόφου τῷ ναῷ, ϗ πηγὴ τοῦ θεοῦ, ϗ Δήμη-
9 τρος ἱερὸν ἅγιον, ϗ Ποσειδῶνος ἄγαλμα γαιαόχου. ὃν δὲ ὀνο-
μάζουσι Γυθεᾶται γέροντα, οἰκεῖν ἐν θαλάσσῃ φάμενοι, Νηρέα
ὄντα εὕρισκον· καί σφισι τοῦ ὀνόματος τούτου παρέσχεν ἀρχὴν
Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ἐν Θέτιδος λόγοις,

ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον ϗ δώματα πατρός.

καλοῦνται δὲ ἐνταῦθα ϗ πύλαι Κασορίδες, ϗ ἐν τῇ ἀκροπόλει
ναὸς καὶ ἄγαλμα Ἀθηνᾶς πεποίηται.

22 Γυθίου δὲ τρεῖς μάλιστα ἀπέχει σταδίους ἀργὸς λίθος· Ὀρέ-
στην λέγουσι καθεσθέντα ἐπ' αὐτοῦ παύσασθαι τῆς μανίας· διὰ
τοῦτο ὁ λίθος ὠνομάσθη Ζεὺς καππώτας κατὰ γλῶσσαν τὴν
Δωρίδα. ἡ δὲ νῆσος ἡ Κραναὴ πρόκειται Γυθίου, ϗ Ὅμηρος
Ἀλέξανδρον ἁρπάσαντα Ἑλένην ἐνταῦθα ἔφη συγγενέσθαι οἱ
πρῶτον. κατὰ δὲ τὴν νῆσον ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης ἐν τῇ ἠπείρῳ
2 Μιγωνίτιδος, καὶ ὁ τόπος οὗτος ἅπας καλεῖται Μιγώνιον. τοῦτο
μὲν δὴ τὸ ἱερὸν ποιῆσαι λέγουσιν Ἀλέξανδρον· Μενέλαος δὲ
Ἴλιον ἑλών, καὶ ἔτεσιν ὕστερον ὀκτὼ μετὰ Τροίας πόρθησιν
οἴκαδε ἀνασωθείς, ἄγαλμα Θέτιδος ϗ θεᾶς Πραξιδίκας ἱδρύ-
σατο ἐγγὺς τῆς Μιγωνίτιδος. Διονύσου δὲ ὄρος ἱερὸν Λαρύ-
σιον καλούμενόν ἐστιν ὑπὲρ τοῦ Μιγωνίου· ϗ ἦρος ἀρχομένου Διο-
νύσῳ τὴν ἑορτὴν ἄγουσιν, ἄλλα τε ἐς τὰ δρώμενα λέγοντες ϗ
ὡς βότρυν ἐνταῦθα ἀνευρίσκουσιν ὡραῖον.

3 Ἐν ἀριστερᾷ δὲ Γυθίου στάδια προελθόντι ὡς τριάκοντα
ἔστιν ἐν τῇ ἠπείρῳ Τρινάσου καλουμένης τείχη, φρουρίου ποτὲ
ἐμοὶ δοκεῖν ϗ οὐ πόλεως. γενέσθαι δέ οἱ δοκῶ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν
νησίδων, αἳ ταύτῃ πρόκεινται τῆς ἠπείρου τρεῖς ἀριθμόν.
προελθόντι δὲ ἀπὸ Τρινάσου στάδια ὡς ὀγδοήκοντα τοῦ Ἕλους

8, 6. Κάρνειος Facius. 9, 5. αὖτε P. 3, 3. γενέσθαι Sylburgius: codices γίνεσθαι. 4. codices ταύτης.

τὰ ἐρείπια ὑπόλοιπα ἦν. καὶ μετὰ ταῦτα τριάκοντα προελ- 4
θόντι που σταδίους ἐπὶ θαλάσσης πόλις ἐστὶν Ἀκριαί. θέας δὲ
αὐτόθι ἄξια μητρὸς θεῶν ναὸς ϗ ἄγαλμα λίθου. παλαιότα-
τον δὲ τοῦτο εἶναί φασιν οἱ τὰς Ἀκριὰς ἔχοντες, ὁπόσα τῆς
θεοῦ ταύτης Πελοποννησίοις ἱερά ἐστιν, ἐπεὶ Μάγνησί γε, οἳ
τὰ πρὸς Βοῤῥᾶν νέμονται τοῦ Σιπύλου, τούτοις ἐπὶ Κοδδίνου
πέτρᾳ μητρός ἐστι θεῶν ἀρχαιότατον ἁπάντων ἄγαλμα· ποιῆσαι
δὲ οἱ Μάγνητες αὐτὸ Βροτέαν λέγουσι τὸν Ταντάλου. Ἀκριᾶται 5
δὲ ϗ ἄνδρα ποτὲ ὀλυμπιονίκην παρέσχοντο Νικοκλέα, ὀλυμ-
πιάσι δύο ἀνελόμενον δρόμου νίκας πέντε. πεποίηται δὲ καὶ
μνῆμα τῷ Νικοκλεῖ τοῦ τε γυμνασίου μεταξὺ ϗ τοῦ τείχους τοῦ
πρὸς τῷ λιμένι.

Ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἄνω Γερόνθραι σταδίους ἀπέχουσιν εἴ- 6
κοσι ϗ ἑκατὸν Ἀκριῶν. ταύτας οἰκουμένας πρὶν Ἡρακλείδας
ἐλθεῖν ἐς Πελοπόννησον, ἐποίησαν ἀναστάτους Δωριεῖς οἱ Λα-
κεδαίμονα ἔχοντες, ἀναστήσαντες δὲ Γερονθρῶν τοὺς Ἀχαιοὺς
παρὰ σφῶν ἐποίκους ἀπέστειλαν. ἐπ' ἐμοῦ δὲ Ἐλευθερολακώνων
ϗ οὗτοι μοῖρα ἦσαν. κατὰ μὲν δὴ τὴν ἐξ Ἀκριῶν ἐς Γερόν-
θρας ὁδὸν ἔστι Παλαιὰ καλουμένη κώμη, ἐν δὲ αὐταῖς Γερόν-
θραις Ἄρεως ναὸς ϗ ἄλσος. ἑορτὴν δὲ ἄγουσι τῷ θεῷ κατὰ 7
ἔτος, ἐν ᾗ γυναιξὶν ἐστιν ἀπηγορευμένον ἐσελθεῖν ἐς τὸ ἄλσος.
περὶ δὲ τὴν ἀγορὰν σφισιν αἱ πηγαὶ τῶν ποτίμων εἰσὶν ὑδά-
των. ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος ϗ ἀγάλματος
ἐλέφαντος πεποιημένη κεφαλή· τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ ἀγάλματος
πῦρ ἠφάνισεν ὁμοῦ τῷ προτέρῳ ναῷ.

Μαριὸς δὲ ἄλλο Ἐλευθερολακώνων πόλισμα, ὃ ἀπὸ Γε- 8
ρονθρῶν στάδια ἑκατὸν ἀφέστηκεν. ἱερόν ἐστιν αὐτόθι ἀρχαῖον
κοινὸν θεῶν ἁπάντων, ϗ περὶ αὐτὸ ἄλσος παρεχόμενον πη-
γάς· εἰσὶ δὲ ϗ ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ πηγαί. ὕδωρ δὲ ἄφθονον,
εἴπερ ἄλλο τι χωρίον, παρέχεται καὶ Μαριός. κώμη δὲ ὑπὲρ
τὸ πόλισμά ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ ϗ αὐτή, Γλυππία. καὶ ἐς κώμην
ἑτέραν Σελινοῦντα ἐκ Γερονθρῶν ἐστὶν ὁδὸς σταδίων εἴκοσι.

Τάδε μὲν ἀπὸ Ἀκριῶν ἄνω πρὸς ἤπειρον· τὰ δὲ πρὸς 9
θαλάσσῃ, πόλις Ἀσωπὸς Ἀκριῶν ἑξήκοντα ἀπέχει σταδίους.

4, 2. ἀκρίαι et 4. ἀκρίας P. 6, 4. σχόντες Coraes. Γερονθρῶν τοὺς Ἀχαιοὺς Claviger: codices γερόνθρας τοὺς ἀρχαίους. 6. μοῖρα Facius: codices μοίρας. 7, 5. πεποιημένη V: ceteri πεποιημένου.

*ἐν αὐτῇ δὲ ναὸς Ῥωμαίων βασιλέων, καὶ ἀνωτέρω τῆς πόλεως
ὅσον τε σταδίους δώδεκα [καὶ] ἱερόν ἐστιν Ἀσκληπιοῦ· φιλόλαον
τὸν θεὸν ὀνομάζουσι. τὰ δὲ ὀστᾶ ἐν τῷ γυμνασίῳ τὰ τιμώ-
μενα μεγέθει μὲν ὑπερβάλλοντα, ἀνθρώπου δὲ ὅμως ἐστί. καὶ
Ἀθηνᾶς ἱερόν ἐστιν ἐν τῇ ἀκροπόλει Κυπαρισσίας ἐπίκλησιν.
τῆς δὲ ἀκροπόλεως πρὸς τοῖς ποσὶ πόλεως ἐρείπια καλουμένης
Ἀχαιῶν τῶν παρακυπαρισσίων.*
10 *Ἔστι δὲ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ στάδια ἀπέχον
ὡς πεντήκοντα Ἀσωποῦ· τὸ δὲ χωρίον ἔνθα τὸ Ἀσκληπιεῖον,
Ὑπερτελέατον ὀνομάζουσιν. ἄκρα δὲ ἀνέχουσα ἐς θάλασ-
σαν ἀφέστηκεν Ἀσωποῦ διακόσια στάδια· καλοῦσι δὲ Ὄνου γνά-
θον τὴν ἄκραν. ἐνταῦθά ἐστιν Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἄγαλμα οὐκ ἔχον,
οὐδὲ ὄροφος ἔπεστιν ἐπ' αὐτῷ· λέγεται δὲ ὡς ὑπὸ Ἀγαμέμνο-
νος ἐποιήθη. ἔστι δὲ καὶ μνῆμα Κινάδου· νεὼς τῆς Μενελάου καὶ
11 οὗτος κυβερνήτης ἦν. ἐσέχει δὲ μετὰ τὴν ἄκραν Βοια-
τικὸς καλούμενος κόλπος, καὶ Βοιαὶ πόλις πρὸς τῷ πέρατί ἐστι
τοῦ κόλπου. ταύτην ᾤκισε μὲν Βοιὸς τῶν Ἡρακλειδῶν, συνα-
γαγεῖν δὲ ἄνδρας ἀπὸ τριῶν ἐς αὐτὴν λέγεται πόλεων, Ἤτι-
δος καὶ Ἀφροδισιάδος καὶ Σίδης. τῶν δὲ πόλεων τῶν ἀρχαίων
τὰς μὲν δύο ἐς Ἰταλίαν φεύγοντα Αἰνείαν καὶ ὑπὸ πνευμάτων
ἀπενεχθέντα ἐς τοῦτον τὸν κόλπον οἰκίσαι φασί, τὴν Ἠτιάδα
Αἰνείου θυγατέρα λέγοντες εἶναι· τὴν τρίτην δὲ κληθῆναι τῶν
12 πόλεων λέγουσιν ἀπὸ τῆς Δαναοῦ Σίδης. ἀπὸ δὴ τούτων τῶν
πόλεων ἀναστάντες ἐζήτουν ἔνθα οἰκῆσαι σφᾶς χρεὼν εἴη· καί
τι καὶ μάντευμα ἦν αὐτοῖς Ἄρτεμιν ἔνθα οἰκήσουσιν ἐπιδεί-
ξειν. ὡς οὖν ἐκβᾶσιν ἐς τὴν γῆν λαγὼς ἐπιφαίνεται, τὸν λαγὼν
ἐποιήσαντο ἡγεμόνα τῆς ὁδοῦ· καταδύντος δὲ ἐς μυρσίνην πό-
λιν τε οἰκίζουσιν ἐνταῦθα οὗπερ ἡ μυρσίνη ἦν, καὶ τὸ δένδρον
ἔτι ἐκείνην σέβουσι τὴν μυρσίνην, καὶ Ἄρτεμιν ὀνομάζουσι σώ-
13 τειραν. καὶ Ἀπόλλωνος ναὸς ἐν τῇ Βοιατῶν ἀγορᾷ ἐστί, καὶ ἑτέ-
ρωθι Ἀσκληπιοῦ καὶ Σαράπιδός τε καὶ Ἴσιδος. ἐρείπια ἀπέχει
μὲν Βοιῶν οὐ πλέον ἢ σταδίους ἑπτά, ἰόντι δὲ ἐς αὐτὰ ἄγαλμα
Ἑρμοῦ λίθινον ἕστηκεν ἐν ἀριστερᾷ, καὶ ἐν τοῖς ἐρειπίοις ἱερὸν
Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας ἐστὶν οὐκ ἀφανές.*

v. 2. *τέ*] codices *γε.* *καὶ* om Claviger. 10, 4. *ἀφέστηκεν*] *ἀπέχουσαν* P. 6. *αὐτῷ* V: ceteri *αὐτό.* 11, 1. *Βοιατικὸς* Amasaeus: codices *βοιωτιακὸς.* 4. *ἤτιδος τῆς α*, *καὶ* P. 13, 2. *Ἴσιδος. Σίδης δ' ἐρείπια* Claviger. 3. *αὐτὰ* Kuhnius: codices *αὐτὸ.*

'''Κύθηρα δὲ κεῖται μὲν ἀπαντικρὺ Βοιῶν, ἐς δὲ Πλα- 23
τανιστοῦντα (ἐλάχιστον γὰρ τῆς ἠπείρου ταύτῃ διέστηκεν ἡ νῆσος)
ἐς ταύτην τὴν ἄκραν τὸν Πλατανιστοῦντα ἀπὸ ἄκρας τῆς ἠπεί-
ρου, καλουμένης δὲ Ὄνου γνάθου, σταδίων πλοῦς τεσσαράκοντά
ἐστιν. ἐν Κυθήροις δὲ ἀπὸ θαλάσσης Σκάνδειά ἐστιν ἐπίνειον,
Κύθηρα δὲ ἡ πόλις ἀναβάντι ἀπὸ Σκανδείας στάδια ὡς δέκα.
τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Οὐρανίας ἁγιώτατον καὶ ἱερῶν ὁπόσα Ἀφρο-
δίτης παρ' Ἕλλησίν ἐστιν ἀρχαιότατον· αὐτὴ δὲ ἡ θεὸς ξόα-
νον ὡπλισμένον.

Πλέοντι δ' ἐκ Βοιῶν τὴν ὑπὸ τὴν ἄκραν τῆς Μαλέας 2
λίμνη ἐστὶν ὀνομαζόμενον Νύμβαιον, καὶ Ποσειδῶνος ἄγαλμα
ὀρθόν, καὶ σπήλαιον θαλάσσης ἐγγύτατα, ἐν δὲ αὐτῷ γλυκέος
ὕδατος πηγή· καὶ ἄνθρωποι περιοικοῦσι πολλοί. περιπλεύσαντι
δὲ τὴν ἄκραν τῆς Μαλέας καὶ ἑκατὸν στάδια ἀποσχόντι ἐπὶ θα-
λάσσῃ χωρίον ἐν ὅροις Βοιατῶν Ἀπόλλωνος μὲν ἱερόν ἐστιν,
Ἐπιδήλιον δὲ ὀνομαζόμενον· τὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος ξόανον, 3
ὃ νῦν ἐστὶν ἐνταῦθα, ἐν Δήλῳ ποτὲ ἵδρυτο. τῆς γὰρ Δήλου τότε
ἐμπορίου τοῖς Ἕλλησιν οὔσης καὶ ἄδειαν τοῖς ἐργαζομένοις διὰ
τὸν θεὸν δοκούσης παρέχειν, Μηνοφάνης Μιθριδάτου στρατη-
γὸς εἴτε αὐτὸς ὑπερφρονήσας εἴτε καὶ ὑπὸ Μιθριδάτου προστε-
ταγμένον (ἀνθρώπῳ γὰρ ἀφορῶντι ἐς κέρδος τὰ θεῖα ὕστερα
λημμάτων), οὗτος οὖν ὁ Μηνοφάνης, ἅτε οὔσης ἀτειχίστου τῆς 4
Δήλου καὶ ὅπλα οὐ κεκτημένων ἀνδρῶν, τριήρεσιν ἐσπλεύσας
ἐφόνευσε μὲν τοὺς ἐπιδημοῦντας τῶν ξένων, ἐφόνευσε δὲ αὐτοὺς
τοὺς Δηλίους, κατασύρας δὲ πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα πάντα
δὲ ἀναθήματα, προσεξανδραποδισάμενος δὲ καὶ γυναῖκας καὶ
τέκνα, καὶ αὐτὴν ἐς ἔδαφος κατέβαλε τὴν Δῆλον. ἅτε δὲ πορ-
θουμένης τε καὶ ἁρπαζομένης, τῶν τις βαρβάρων ὑπὸ ὕβρεως
τὸ ξόανον τοῦτο ἀπέρριψεν ἐς τὴν θάλασσαν· ὑπολαβὼν δὲ
ὁ κλύδων ἐνταῦθα τῆς Βοιατῶν ἀπήνεγκε, '''καὶ τὸ χωρίον
''Ἐπιδήλιον διὰ τοῦτο ὀνομάζουσιν. τὸ μέντοι μήνιμα τὸ ἐκ τοῦ 5
θεοῦ διέφυγεν οὔτε Μηνοφάνης οὔτε αὐτὸς Μιθριδάτης, ἀλλὰ
Μηνοφάνην μὲν παραυτίκα, ὡς ἀνήγετο ἐρημώσας τὴν Δῆλον,
λοχήσαντες ναυσὶν οἱ διαπεφευγότες τῶν ἐμπόρων καταδύουσι,
Μιθριδάτην δὲ ὕστερον τούτων ἠνάγκασεν ὁ θεὸς αὐτόχειρα

2, 1. τὴν Sylburgius: codices τῶν. 4, 3. ἐφόνευε μὲν P.
5, 1. τὸ ante ἐκ add V. 4. codices καταλύουσι.

αὐτοῦ καταστῆναι τῆς τε ἀρχῆς οἱ καθῃρημένης καὶ ἐλαυνόμε-
νον πανταχόθεν ὑπὸ Ῥωμαίων· εἰσὶ δὲ οἵ φασιν αὐτὸν παρά
τε τῶν μισθοφόρων θάνατον βίαιον ἐν μέρει χάριτος εὑρέσθαι.
τούτοις μὲν τοιαῦτα ἀπήντησεν ἀσεβήσασιν.

6 Τῇ δὲ Βοιατῶν ὅμορος Ἐπίδαυρός ἐστιν ἡ Λιμηρά, σταδίους
ὡς διακοσίους ἀπέχουσα Ἐπιδηλίου. φασὶ δὲ οὐ Λακεδαιμονίων
τῶν δὲ ἐν τῇ Ἀργολίδι Ἐπιδαυρίων εἶναι, πλέοντες δὲ ἐς
Κῶν παρὰ τὸν Ἀσκληπιὸν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ προσχεῖν τῆς Λα-
κωνικῆς ἐνταῦθα, καὶ ἐξ ἐνυπνίων γενομένων σφίσι καταμεί-
7 ναντες οἰκῆσαι. λέγουσι δὲ καὶ ὡς οἴκοθεν ἐκ τῆς Ἐπιδαύρου
δράκοντα ἐπαγομένοις αὐτοῖς ἐξέφυγεν ἐκ τῆς νεὼς ὁ δράκων,
ἐκφυγὼν δὲ οὐ πόρρω κατέδυ θαλάσσης, καί σφισιν ὁμοῦ τῶν
ὀνειράτων τῇ ὄψει καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τοῦ κατὰ τὸν δράκοντα
ἔδοξεν αὐτόθι καταμείναντας οἰκῆσαι. καὶ ἔνθα ὁ δράκων κα-
τέδυ, βωμοί τέ εἰσιν Ἀσκληπιοῦ καὶ ἐλαῖαι περὶ αὐτοὺς πεφύκα-
8 σιν. προελθόντι δὲ ἐν δεξιᾷ δύο που σταδίους ἐστὶν Ἰνοῦς κα-
λούμενον ὕδωρ, μέγεθος μὲν κατὰ λίμνην μικράν, τῆς γῆς δὲ
ἐν βάθει μᾶλλον. ἐς τοῦτο τὸ ὕδωρ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνοῦς
ἐμβάλλουσιν ἀλφίτων μάζας· ταύτας ἐπὶ μὲν αἰσίῳ τοῦ ἐμβα-
λόντος καταδεξάμενον ἔχει τὸ ὕδωρ· εἰ δὲ ἀναπέμψαιτο σφᾶς,
9 πονηρὸν κέκριται σημεῖον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν Αἴτνῃ δηλοῦσιν οἱ
κρατῆρες. καὶ γὰρ χρυσοῦ ἐς αὐτοὺς καὶ ἀργύρου ποιήματα, ἔτι δὲ
καὶ ἱερεῖα τὰ πάντα ἀφιᾶσι· ταῦτα δὲ ἢν μὲν ὑπολαβὸν ἀπε-
νέγκοι τὸ πῦρ, οἱ δὲ χαίρουσιν ὡς ἐπὶ πεφηνότι ἀγαθῷ, ἀπω-
σαμένου δὲ τὰ ἐμβληθέντα συμφορὰν ἔσεσθαι τούτῳ τῷ ἀνδρὶ
νομίζουσιν.

10 Κατὰ δὲ '''τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ Βοιῶν ἐς Ἐπίδαυρον τὴν
Λιμηρὰν ἄγουσαν Ἀρτέμιδος ἱερόν ἐστιν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίων
λιμνάτιδος. ἡ πόλις δὲ ἀπέχουσα οὐ πολὺ ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ
μετεώρῳ μὲν ᾤκισται, θέας δὲ αὐτόθι ἄξια τὸ μὲν Ἀφροδί-
της ἐστὶν ἱερόν, τὸ δὲ Ἀσκληπιοῦ, καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν λίθου, καὶ
Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει ναός, πρὸ δὲ τοῦ λιμένος Διὸς ἐπί-
11 κλησιν Σωτῆρος. ἄκρα δὲ ἐς τὸ πέλαγος κατὰ τὴν πόλιν ἀνέ-
χει καλουμένη Μινώα. καὶ ὁ μὲν κόλπος οὐδέν τι ἔχει διάφορον
ἢ ὅσαι κατὰ τὴν Λακωνικὴν ἄλλαι θαλάσσης εἰσὶν ἐσβολαί·

8, 5. ἀναπέμψασθαι MP.

αἰγιαλὸς δὲ ὁ ταύτῃ παρέχεται ψηφῖδας σχῆμα εὐπρεπεστέρας καὶ χρόας παντοδαπῆς.

Ἐπιδαύρου δὲ σταδίους ἑκατὸν ἀπέχει Ζάραξ, ἄλλως μὲν 24
εὐλίμενον χωρίον, τῶν δὲ Ἐλευθερολακώνων μάλιστα τοῦτο ἐκτετρύχωτο, ἐπεὶ ϗ Κλεώνυμος ὁ Κλεομένους [τοῦ Ἀγησιπόλιδος] μόνον τοῦτο τῶν Λακωνικῶν πολισμάτων ἐποίησεν ἀνάστατον· καί μοι τὰ ἐς τὸν Κλεώνυμον ἑτέρωθί ἐστιν εἰρημένα. ἐν Ζάρακι δὲ ἄλλο μὲν οὐδέν, πρὸς δὲ τοῦ λιμένος τῷ πέρατι Ἀπόλλωνος ναός ἐστι καὶ ἄγαλμα κιθάραν ἔχον.

Προελθόντι δὲ ἀπὸ Ζάρακος παρὰ τὴν θάλασσαν ἕξ που 2
στάδια ϗ ἐπιστρέψαντι αὐτόθεν ἐς μεσόγαιαν καὶ ἐπαναβάντι σταδίους ὡς δέκα Κυφάντων καλουμένων ἐρείπιά ἐστιν, ἐν δὲ αὐτοῖς σπήλαιον ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ, λίθου δὲ τὸ ἄγαλμα. ἔστι δὲ ϗ ὕδατος ψυχροῦ κρουνὸς ἐκβάλλων ἐκ πέτρας· Ἀταλάντην θηρεύουσαν ἐνταῦθά φασιν, ὡς ἠνιᾶτο ὑπὸ δίψης, παῖσαι τῇ λόγχῃ τὴν πέτραν, ϗ οὕτω ῥυῆναι τὸ ὕδωρ.

Βρασιαὶ δὲ ἐσχάτη μὲν ταύτῃ τῶν Ἐλευθερολακώνων 3
πρὸς θαλάσσῃ ἐστί, Κυφάντων δὲ ἀπέχουσι πλοῦν σταδίων διακοσίων. οἱ δὲ ἄνθρωποι λέγουσιν ἐνταῦθα οὐδέσιν ὁμολογοῦντες Ἑλλήνων ὡς Σεμέλη τέκοι τὸν παῖδα ἐκ Διός, ϗ ὑπὸ τοῦ Κάδμου φωραθεῖσα ἐς λάρνακα αὐτὴ ϗ Διόνυσος ἐμβληθείη· καὶ τὴν λάρνακα ὑπὸ τοῦ κλύδωνος ἐκπεσεῖν φασιν ἐς τὴν σφετέραν, ϗ Σεμέλην μὲν (οὐ γὰρ αὐτὴν περιοῦσαν ἔτι εὑρεῖν) ἐπιφανῶς θάψαι, Διόνυσον δὲ ἀναθρέψαι λέγουσιν. ἐπὶ τούτῳ δὲ 4
αὐτοῖς ϗ τὴν πόλιν, Ὀρειάτας ἐς ἐκεῖνο ὀνομαζομένας, μετονομασθῆναι Βρασιὰς ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τῇ ἐς τὴν γῆν τῆς λάρνακος. ὡσαύτως δὲ ϗ ἐφ᾽ ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ κλύδωνος ἀπωθούμενα ἐς τὴν γῆν ἐκβεβρᾶσθαι καλοῦσιν οἱ πολλοί. Βρασιᾶται δὲ ϗ τάδε ἐπιλέγουσιν, Ἰνώ σφισιν ἐς τὴν χώραν ἀφικέσθαι πλανωμένην, ἐλθοῦσαν δὲ ἐθελῆσαι τοῦ Διονύσου γενέσθαι τροφόν. ϗ ἀποφαίνουσι μὲν τὸ ἄντρον ἔνθα τὸν Διόνυσον ἔθρεψεν Ἰνώ, καλοῦσι δὲ ϗ τὸ πεδίον Διονύσου κῆπον. ἱερὰ δὲ 5
αὐτόθι τὸ μὲν ἐστιν Ἀσκληπιοῦ, τὸ δὲ Ἀχιλλέως, ϗ ἑορτὴν κατὰ ἔτος ἄγουσιν Ἀχιλλεῖ. ἄκρα δέ ἐστιν ἐν ταῖς Βρασιαῖς μικρά, προέχουσα ἠρέμα ἐς τὴν θάλασσαν, ϗ ἐπ᾽ αὐτῇ χαλκοῖ

v. 1. οὓς P. 2, 4. γήθαιον MV. 3, 3. οὐδὲ συνομολογοῦντες P. 4, 2. ὀνομαζομένους Sylburgius.

ποδιαίων ἑστήκασιν οὐ μείζονες, πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχον-
τες, οὐκ οἶδα εἰ Διοσκούρους σφᾶς ἢ Κορύβαντας νομίζουσι·
τρεῖς δ' οὖν εἰσί, τέταρτον δὲ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα.
6 Τὰ δὲ ἐν δεξιᾷ Γυθίου Λᾶς ἐστί, θαλάσσης μὲν δέκα στά-
δια, Γυθίου δὲ τεσσαράκοντα ἀπέχουσα. ᾤκισται δὲ νῦν μὲν
Ἰλίου καλουμένου καὶ Ἀσίας καὶ Κνακαδίου, τῶν ὀρῶν τούτων τὸ
μεταξὺ ἐπέχουσα, πρότερον δὲ τῆς Ἀσίας τοῦ ὄρους ἔκειτο ἐπὶ
τῇ κορυφῇ· καὶ νῦν ἔτι τῆς πόλεώς ἐστι τῆς ἀρχαίας ἐρείπια, καὶ
πρὸ τῶν τειχῶν ἄγαλμα Ἡρακλέους, καὶ ἀπὸ τῶν Μακεδόνων
τρόπαιον, οἳ μοῖρα τῆς Φιλίππου στρατιᾶς ἦσαν, ἡνίκα ἐς τὴν
Λακωνικὴν ἐσέβαλεν, ἀποτραπόμενοι δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ
7 παραθαλάσσια ἐλεηλάτουν τῆς χώρας. ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις
ναὸς Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἀσίας, ποιῆσαι δὲ Πολυδεύκην καὶ
Κάστορά φασιν ἀνασωθέντας ἐκ Κόλχων· εἶναι γοῦν καὶ Κόλχοις
Ἀθηνᾶς Ἀσίας ἱερόν. μεταχόντας μὲν οὖν οἶδα Ἰάσονι τοῦ
στόλου τοὺς Τυνδάρεω παῖδας· ὅτι δὲ Ἀθηνᾶν Ἀσίαν τιμῶσιν
οἱ Κόλχοι, παρὰ Λακεδαιμονίων ἀκούσας γράφω. τῆς δὲ ἐφ'
ἡμῶν οἰκουμένης πόλεως κρήνη τέ ἐστι πλησίον διὰ τὴν χρόαν
τοῦ ὕδατος καλουμένη Γαλακώ, καὶ πρὸς τῇ κρήνῃ γυμνάσιον·
8 Ἑρμοῦ δὲ ἕστηκεν ἄγαλμα ἀρχαῖον. τῶν δὲ ὀρῶν ἐπὶ μὲν τοῦ
Ἰλίου Διονύσου τέ ἐστι καὶ ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς Ἀσκληπιοῦ
ναός, πρὸς δὲ τῷ Κνακαδίῳ Κάρνειος καλούμενος Ἀπόλλων.
ἀπὸ δὲ τοῦ Καρνείου σταδίους προελθόντι ὡς τριάκοντά ἐστιν ἐν
χωρίῳ Ὕψοις ἐν ὅροις ἤδη Σπαρτιατῶν ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ
9 Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Δαφναίας. πρὸς θαλάσσῃ δὲ ἐπὶ ἄκρας
ναός ἐστι Δικτύννης Ἀρτέμιδος, καί οἱ κατὰ ἔτος ἕκαστον ἑορ-
τὴν ἄγουσι. ταύτης δὲ ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἄκρας ποταμὸς ἐκδίδω-
σιν ἐς θάλασσαν Σμῆνος, ὕδωρ πιεῖν ἡδὺ εἴπερ ἄλλος τις
παρεχόμενος ποταμός· ἔχει δὲ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ταϋγέτῳ τὰς
πηγάς, ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως σταδίους οὐ πλέον πέντε.
10 Ἐν δὲ Ἀραίνῳ καλουμένῳ χωρίῳ τάφος Λᾶ, καὶ ἀνδριὰς
ἐπὶ τῷ μνήματι ἔπεστι. τοῦτον τὸν Λᾶν οἰκιστὴν εἶναι λέγουσιν
οἱ ταύτῃ, καὶ ἀποθανεῖν φασιν ὑπὸ Ἀχιλλέως, Ἀχιλλέα δὲ

v. 2. εἰ V, ἢ MP. 6, 3. Ἀσίας Palmerius: codices ἀμιᾶς. 8. ἐσέ-
βαλλεν P. 7, 8. Γαλακὼ Claviger, Κνακὼ Camerarius: codices
καγακὼ. 6, 1. ἐν χωρίῳ ὕψοις M: ceteri ἐν χωρίον ὕψος. 7. πα-
ρεχόμενος Claviger.

κατᾶραί σφισιν ἐς τὴν χώραν Ἑλένην παρὰ Τυνδάρεω γυναῖκα αἰτοῦντα, λέγοντι δὲ ἐπ' ἀληθείᾳ Πάτροκλός ἐστιν ὁ τὸν Λᾶν ἀποκτείνας· οὗτος γὰρ καὶ ὁ μνηστευσάμενός ἐστιν Ἑλένην. καὶ ὅτι μὲν τῶν Ἑλένης μνηστήρων Ἀχιλλεὺς οὐκ ἔστιν ἐν καταλόγῳ γυναικῶν, μηδὲν τοῦτο ἔστω τεκμήριον οὐκ αἰτῆσαι Ἑλένην αὐτόν· Ὅμηρος δὲ ἔγραψε μὲν τῆς ποιήσεως ἀρχόμενος 11
ὡς Ἀχιλλεὺς χαριζόμενος τοῖς Ἀτρέως παισὶ καὶ οὐκ ἐνεχόμενος τοῖς ὅρκοις τοῖς Τυνδάρεω παραγένοιτο ἐς Τροίαν, ἐποίησε δὲ ἐν ἄθλοις λέγοντα Ἀντίλοχον ὡς Ὀδυσσεὺς πρεσβύτερός ἐστιν αὐτοῦ γενεᾷ, τὸν δὲ Ὀδυσσέα πρὸς Ἀλκίνουν περὶ τῶν ἐν Ἅιδου καὶ ἄλλα διηγούμενον καὶ ὅτι Θησέα ἰδεῖν ἐθελῆσαι καὶ Πειρίθουν προτέρους ἄνδρας ἢ καθ' ἡλικίαν τὴν αὐτοῦ· Θησέα δὲ ἴσμεν ἁρπάσαντα Ἑλένην. οὕτως οὐδὲ ἐγχωροῦν ἐστιν ἀρχὴν Ἑλένης μνηστῆρα Ἀχιλλέα γενέσθαι.

Προελθόντι δὲ ἀπὸ τοῦ μνήματος ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν 25
ποταμός, ὄνομα δέ οἱ Σκύρας, ὅτι κατὰ τοῦτον ἀνώνυμον τέως ὄντα Πύρρος ὁ Ἀχιλλέως ἔσχε ταῖς ναυσίν, ἡνίκα ἐπὶ τὸν Ἑρμιόνης γάμον ἔπλευσεν ἐκ Σκύρου. διαβάντων δὲ τὸν ποταμὸν ἔστιν ἱερὸν ἀρχαῖον ἀπωτέρω Διὸς βωμοῦ. τοῦ ποταμοῦ δὲ σταδίους τεσσαράκοντα ἀπέχει Πύρριχος ἐν μεσογαίᾳ. τὸ δὲ ὄνομα 2
τῇ πόλει γενέσθαι φασὶν ἀπὸ Πύρρου τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ δὲ εἶναι θεὸν Πύρριχον τῶν καλουμένων Κουρήτων· εἰσὶ δὲ οἳ Σιληνὸν ἐκ Μαλέας ἐλθόντα ἐνταῦθα λέγουσιν οἰκῆσαι. τραφῆναι μὲν δὴ τὸν Σιληνὸν ἐν τῇ Μαλέᾳ δηλοῖ καὶ τάδε ἐξ ᾄσματος Πινδάρου "ὁ ζαμενὴς δέ, ὁ χοροιτύπος, ὃν Μαλεάγονος ἔθρεψε Ναΐδος ἀκοίτας Σιληνός·" ὡς δὲ καὶ Πύρριχος ὄνομα ἦν αὐτῷ Πινδάρῳ μὲν οὐκ ἔστιν εἰρημένον, λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν Μαλέαν οἰκοῦντες. ἔστι δὲ ἐν τῇ Πυρρίχῳ φρέαρ ἐν τῇ ἀγορᾷ, δοῦ- 5
ναι δέ σφισι τὸν Σιληνὸν νομίζουσι· σπανίζοιεν ἂν ὕδατος, εἰ τὸ φρέαρ τοῦτο ἐπιλείποι. θεῶν δὲ ἐν τῇ γῇ σφίσιν ἱερά ἐστιν Ἀρτέμιδός τε ἐπίκλησιν ἀστρατείας, ὅτι τῆς ἐς τὸ πρόσω στρατείας ἐνταῦθα ἐπαύσαντο Ἀμαζόνες, καὶ Ἀπόλλων Ἀμαζόνιος· ξόανα μὲν ἀμφότερα, ἀναθεῖναι δὲ λέγουσιν αὐτὰ τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος γυναῖκας.

1, 2. κατὰ Kuhnius: codices καί. 2, 6. Μαλεάγονος Camerarius: codices μαλέγορος.

ποδιαίων ἑστήκασιν οὐ μείζονες, πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες, οὐκ οἶδα εἰ Διοσκούρους σφᾶς ἢ Κορύβαντας νομίζουσι· τρεῖς δ' οὖν εἰσί, τέταρτον δὲ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα.

6 Τὰ δὲ ἐν δεξιᾷ Γυθίου Λᾶς ἐστί, θαλάσσης μὲν δέκα στάδια, Γυθίου δὲ τεσσαράκοντα ἀπέχουσα. ᾤκισται δὲ νῦν μὲν Ἰλίου καλουμένου καὶ Ἀσίας καὶ Κνακαδίου, τῶν ὀρῶν τούτων τὸ μεταξὺ ἐπέχουσα, πρότερον δὲ τῆς Ἀσίας τοῦ ὄρους ἔκειτο ἐπὶ τῇ κορυφῇ· καὶ νῦν ἔτι τῆς πόλεώς ἐστι τῆς ἀρχαίας ἐρείπια, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν ἄγαλμα Ἡρακλέους, καὶ ἀπὸ τῶν Μακεδόνων τρόπαιον, οἳ μοῖρα τῆς Φιλίππου στρατιᾶς ἦσαν, ἡνίκα ἐς τὴν Λακωνικὴν ἐσέβαλεν, ἀποτραπόμενοι δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ

7 παραθαλάσσια ἐλεηλάτουν τῆς χώρας. ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις ναὸς Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἀσίας, ποιῆσαι δὲ Πολυδεύκην καὶ Κάστορά φασιν ἀνασωθέντας ἐκ Κόλχων· εἶναι γοῦν καὶ Κόλχοις Ἀθηνᾶς Ἀσίας ἱερόν. μεταχόντας μὲν οὖν οἶδα Ἰάσονι τοῦ στόλου τοὺς Τυνδάρεω παῖδας· ὅτι δὲ Ἀθηνᾶν Ἀσίαν τιμῶσιν οἱ Κόλχοι, παρὰ Λακεδαιμονίων ἀκούσας γράφω. τῆς δὲ ἐφ' ἡμῶν οἰκουμένης πόλεως κρήνη τέ ἐστι πλησίον διὰ τὴν χρόαν τοῦ ὕδατος καλουμένη Γαλακώ, καὶ πρὸς τῇ κρήνῃ γυμνάσιον·

8 Ἑρμοῦ δὲ ἕστηκεν ἄγαλμα ἀρχαῖον. τῶν δὲ ὀρῶν ἐπὶ μὲν τοῦ Ἰλίου Διονύσου τέ ἐστι καὶ ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς Ἀσκληπιοῦ ναός, πρὸς δὲ τῷ Κνακαδίῳ Κάρνειος καλούμενος Ἀπόλλων. ἀπὸ δὲ τοῦ Καρνείου σταδίους προελθόντι ὡς τριάκοντά ἐστιν ἐν χωρίῳ Ὕψοις ἐν ὅροις ἤδη Σπαρτιατῶν ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ

9 Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Δαφναίας. πρὸς θαλάσσῃ δὲ ἐπὶ ἄκρας ναός ἐστι Δικτύννης Ἀρτέμιδος, καί οἱ κατὰ ἔτος ἕκαστον ἑορτὴν ἄγουσι. ταύτης δὲ ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἄκρας ποταμὸς ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν Σμῆνος, ὕδωρ πιεῖν ἡδὺ εἴπερ ἄλλος τις παρεχόμενος ποταμός· ἔχει δὲ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ταϋγέτῳ τὰς πηγάς, ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως σταδίους οὐ πλέον πέντε.

10 Ἐν δὲ Ἀραίνῳ καλουμένῳ χωρίῳ τάφος Λᾶ, καὶ ἀνδριὰς ἐπὶ τῷ μνήματι ἔπεστι. τοῦτον τὸν Λᾶν οἰκιστὴν εἶναι λέγουσιν οἱ ταύτῃ, καὶ ἀποθανεῖν φασιν ὑπὸ Ἀχιλλέως, Ἀχιλλέα δὲ

v, 2. εἰ V, ἢ MP. 6, 3. Ἀσίας Palmerius: codices ἀμᾶς. 8. ἐσέβαλλεν P. 7, 8. Γαλακὼ Claviger, Κνακὼ Camerarius: codices καγακώ. 6, 1. ἐν χωρίῳ Ὕψοις M: ceteri ἐν χωρίον ὕψος. 7. παρεχόμενος Claviger.

καταῦραί σφισιν ἐς τὴν χώραν Ἑλένην παρὰ Τυνδάρεω γυναῖκα αἰτοῦντα, λέγοντι δὲ ἐπ' ἀληθείᾳ Πάτροκλός ἐστιν ὁ τὸν Αἴαν ἀποκτείνας· ἔτος γὰρ καὶ ὁ μνηστευσάμενός ἐστιν Ἑλένην. καὶ ὅτι μὲν τῶν Ἑλένης μνηστήρων Ἀχιλλεὺς οὐκ ἔστιν ἐν καταλόγῳ γυναικῶν, μηδὲν τοῦτο ἔσω τεκμήριον ἐκ αἰτῆσαι Ἑλένην αὐτόν· Ὅμηρος δὲ ἔγραψε μὲν τῆς ποιήσεως ἀρχόμενος 11 ὡς Ἀχιλλεὺς χαριζόμενος τοῖς Ἀτρέως παισὶ καὶ ἐκ ἐνεχόμενος τοῖς ὅρκοις τοῖς Τυνδάρεω παραγένοιτο ἐς Τροίαν, ἐποίησε δὲ ἐν ἄθλοις λέγοντα Ἀντίλοχον ὡς Ὀδυσσεὺς πρεσβύτερός ἐστιν αὐτοῦ γενεᾷ, τὸν δὲ Ὀδυσσέα πρὸς Ἀλκίνουν περὶ τῶν ἐν Ἅιδου καὶ ἄλλα διηγούμενον καὶ ὅτι "Θησέα ἰδεῖν ἐθελήσαι καὶ Πειρίθουν προτέρους ἄνδρας ἢ καθ' ἡλικίαν τὴν αὐτοῦ· Θησέα δὲ ἴσμεν ἁρπάσαντα Ἑλένην. οὕτως οὐδὲ ἐγχωροῦν ἐστιν ἀρχὴν Ἑλένης μνηστῆρα Ἀχιλλέα γενέσθαι.

Προελθόντι δὲ ἀπὸ τοῦ μνήματος ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν 25 ποταμός, ὄνομα δέ οἱ Σκύρας, ὅτι κατὰ τοῦτον ἀνώνυμον τέως ὄντα Πύῤῥος ὁ Ἀχιλλέως ἔσχε ταῖς ναυσίν, ἡνίκα ἐπὶ τὸν Ἑρμιόνης γάμον ἔπλευσεν ἐκ Σκύρου. διαβάντων δὲ τὸν ποταμὸν ἔστιν ἱερὸν ἀρχαῖον ἀπωτέρω Διὸς βωμοῦ. τοῦ ποταμοῦ δὲ σταδίους τεσσαράκοντα ἀπέχει Πύῤῥιχος ἐν μεσογαίᾳ. τὸ δὲ ὄνομα 2 τῇ πόλει γενέσθαι φασὶν ἀπὸ Πύῤῥου τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ δὲ εἶναι θεὸν Πύῤῥιχον τῶν καλουμένων Κουρήτων· εἰσὶ δὲ οἳ Σιληνὸν ἐκ Μαλέας ἐλθόντα ἐνταῦθα λέγουσιν οἰκῆσαι. τραφῆναι μὲν δὴ τὸν Σιληνὸν ἐν τῇ Μαλέᾳ δηλοῖ καὶ τάδε ἐξ ᾄσματος Πινδάρου "ὁ ζαμενὴς δέ, ὁ χοροιτύπος, ὃν Μαλεάγονος ἔθρεψε Ναΐδος ἀκοίτας Σιληνός·" ὡς δὲ καὶ Πύῤῥιχος ὄνομα ἦν αὐτῷ Πινδάρῳ μὲν οὐκ ἔστιν εἰρημένον, λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν Μαλέαν οἰκοῦντες. ἔστι δὲ ἐν τῇ Πυῤῥίχῳ φρέαρ ἐν τῇ ἀγορᾷ, δοῦναι δέ σφισι τὸν Σιληνὸν νομίζουσι· σπανίζοιεν ἂν ὕδατος, εἰ τὸ φρέαρ τοῦτο ἐπιλείποι. θεῶν δὲ ἐν τῇ γῇ σφίσιν ἱερά ἐστιν 3 Ἀρτέμιδός τε ἐπίκλησιν Ἀστρατείας, ὅτι τῆς ἐς τὸ πρόσω στρατείας ἐνταῦθα ἐπαύσαντο Ἀμαζόνες, καὶ Ἀπόλλων Ἀμαζόνιος· ξόανα μὲν ἀμφότερα, ἀναθεῖναι δὲ λέγουσιν αὐτὰ τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος γυναῖκας.

1, 2. κατὰ Kuhnius: codices καὶ. 2, 6. Μαλεάγονος Camerarius: codices μαλέγορος.

4 Ἀπὸ δὲ Πυῤῥίχȣ καταβάντι ἐς θάλασσάν ἐϛι Τευθρώνη.
τὸν δὲ οἰκιϛὴν οἱ ταύτῃ Τεύθραντα Ἀθηναῖον ὄντα ἀπο-
φαίνȣσι. τιμῶσι δὲ θεῶν μάλιϛα Ἰσσωρίαν Ἄρτεμιν, ϗ πηγή
σφισίν ἐϛι Ναΐα. Τευθρώνης δὲ ἀπέχει πεντήκοντα '''ϗ ἑκα-
τὸν ϛαδίȣς ἐς θάλασσαν ἀνέχȣσα ἄκρα Ταίναρον, ϗ λιμένες
ὅ τε Ἀχίλλειός ἐϛι ϗ Ψαμαθȣ̃ς. ἐπὶ δὲ τῇ ἄκρᾳ ναὸς εἰκα-
5 σμένος σπηλαίῳ, ϗ πρὸ αὐτȣ̃ Ποσειδῶνος ἄγαλμα. ἐποίησαν
δὲ Ἑλλήνων τινὲς ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι ταύτῃ τȣ̃ Ἅιδȣ τὸν
κύνα, ὄτε ὑπὸ γῆν ὁδȣ̃ διὰ τȣ̃ σπηλαίȣ φερȣ́σης, ὄτε ἕτοιμον
ὂν πειθῆναι θεῶν ὑπόγαιον εἶναί τινα οἴκησιν, ἐς ἣν ἀθροί-
ζεσθαι τὰς ψυχάς. ἀλλὰ Ἑκαταῖος μὲν ὁ Μιλήσιος λόγον εὗρεν
εἰκότα, ὄφιν φήσας ἐπὶ Ταινάρῳ τραφῆναι δεινόν, κληθῆναι
δὲ Ἅιδου κύνα, ὅτι ἔδει τὸν δηχθέντα τεθνάναι παραυτίκα
ὑπὸ τȣ̃ ἰοῦ· ϗ τȣ̃τον ἔφη τὸν ὄφιν ὑπὸ Ἡρακλέȣς ἀχθῆναι
6 παρ' Εὐρυσθέα. Ὅμηρος δέ (πρῶτος γὰρ ἐκάλεσεν Ἅιδȣ κύνα
ὅντινα Ἡρακλῆς ἦγεν) ὄτε ὄνομα ἔθετο ȣ̓δέν, ὄτε συνέπλα-
σεν ἐς τὸ εἶδος ὥσπερ ἐπὶ τῇ Χιμαίρᾳ. οἱ δὲ ὕϛερον Κέρβε-
ρον ὄνομα ἐποίησαν, ϗ κυνὶ τἆλλα εἰκάζοντες κεφαλάς φασι
τρεῖς ἔχειν αὐτόν, ȣ̓δέν τι μᾶλλον Ὁμήρȣ κύνα τῷ ἀνθρώπῳ
σύντροφον εἰρηκότος ἢ εἰ δράκοντα ὄντα ἐκάλεσεν Ἅιδȣ κύνα.
7 ἀναθήματα δὲ ἄλλα τέ ἐϛιν ἐπὶ Ταινάρῳ ϗ Ἀρίων ὁ κιθα-
ρῳδὸς χαλκȣ̃ς ἐπὶ δελφῖνος. τὰ μὲν ȣ̓̃ν ἐς αὐτὸν Ἀρίονα ϗ
τὰ ἐπὶ τῷ δελφῖνι Ἡρόδοτος εἶπεν ἀκοὴν ἐν τῇ Λυδίων συγ-
γραφῇ· τὸν δ' ἐν Ποροσελήνῃ δελφῖνα τῷ παιδὶ σῶϛρα ἀπο-
διδόντα, ὅτι συγκοπέντα ὑπὸ ἁλιέων αὐτὸν ἰάσατο, τȣ̃τον τὸν
δελφῖνα εἶδον καὶ καλȣ̃ντι τῷ παιδὶ ὑπακȣ́οντα καὶ φέροντα,
8 ὁπότε ἐποχεῖσθαί οἱ βȣ́λοιτο. ἔϛι δὲ ἐπὶ Ταινάρῳ ϗ πηγή, νῦν
μὲν ȣ̓δὲν ὥϛε καὶ θαῦμα εἶναι παρεχομένη, πρότερον δὲ τοῖς
ἐνιδȣ̃σιν ἐς τὸ ὕδωρ τȣ̀ς λιμένας (φασί) ϗ τὰς ναῦς θεάσασθαι
παρεῖχε. τȣ̃το ἔπαυσε γυνὴ τὸ ὕδωρ '''μὴ ϗ τȣ̃ λοιπȣ̃ τοιαῦτα
ἐπιδείκνυσθαι, μεμιασμένην ἐναποπλύνασα ἐσθῆτα.

9 Ταινάρȣ δὲ τῆς ἄκρας πλȣ̃ν ὅσον τεσσαράκοντα ϛαδίων
ἀφέϛηκε Καινήπολις· ὄνομα δὲ ἦν πάλαι ϗ ταύτῃ Ταίναρον,
ἐν αὐτῇ δὲ μέγαρον Δήμητρος καὶ ἐπὶ θαλάσσῃ ναός ἐϛιν
Ἀφροδίτης ϗ ἄγαλμα ὀρθὸν λίθȣ. ἐντεῦθεν ἀποχόντι τριά-

5, 1. πρὸς MP. 6, 5. τῷ] malim τὸν. 9, 2. ἀφέϛηκε Sylburgius: codices ἐφέϛηκε.

κοντα σταδίους Θυρίδες ἄκρα Ταινάρου καὶ πόλεως ἐρείπια Ἱππόλας ἐστίν, ἐν δὲ αὐτοῖς Ἀθηνᾶς ἱερὸν Ἱππολαΐτιδος, ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω Μέσσα πόλις καὶ λιμήν. ἀπὸ τούτου στάδια τοῦ λιμένος 10 πεντήκοντά ἐστι καὶ ἑκατὸν ἐπὶ Οἴτυλον. ὁ δὲ ἥρως ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγένετο Ἀργεῖος τὸ ἀνέκαθεν, Ἀμφιάνακτος υἱὸς ὢν τοῦ Ἀντιμάχου. θέας δὲ ἄξια ἐν Οἰτύλῳ Σαράπιδός ἐστιν ἱερὸν καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ Καρνείου ξόανα Ἀπόλλωνος.

Ἐς Θαλάμας δὲ ἐξ Οἰτύλου μῆκος τῆς ὁδοῦ στάδιοι περὶ 26 τοὺς ὀγδοήκοντά εἰσι, κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν ἱερόν ἐστιν Ἰνοῦς καὶ μαντεῖον. μαντεύονται μὲν οὖν καθεύδοντες, ὁπόσα δ' ἂν πυθέσθαι δεηθῶσιν, ὀνείρατα δείκνυσί σφισιν ἡ θεός. χαλκᾶ δὲ ἕστηκεν ἀγάλματα ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ ἱεροῦ, τῆς τε Παφίης καὶ Ἡλίου τὸ ἕτερον· αὐτὸ δὲ τὸ ἐν τῷ ναῷ σαφῶς μὲν οὐκ ἦν ἰδεῖν ὑπὸ στεφανωμάτων, χαλκοῦν δὲ καὶ τοῦτο εἶναι λέγουσι. ῥεῖ δὲ καὶ ὕδωρ ἐκ πηγῆς ἱερᾶς πιεῖν ἡδύ, Σελήνης δὲ ἐπίκλησιν, καὶ οὐ Θαλαμάταις ἐπιχώριος δαίμων ἐστὶν ἡ Παφίη.

Θαλαμῶν δὲ ἀπέχει σταδίους εἴκοσιν ὀνομαζομένη Πέφνος 2 ἐπὶ θαλάσσῃ. πρόκειται δὲ νησὶς πέτρας τῶν μεγάλων οὐ μείζων, Πέφνος καὶ ταύτῃ τὸ ὄνομα· τεχθῆναι δὲ ἐνταῦθα τοὺς Διοσκούρους φασὶν οἱ Θαλαμᾶται. τοῦτο μὲν δὴ καὶ Ἀλκμᾶνα ἐν ᾄσματι οἶδα εἰπόντα· τραφῆναι δὲ οὐκέτι ἐν τῇ Πέφνῳ φασὶν αὐτούς, ἀλλὰ Ἑρμῆν τὸν ἐς Πελλάναν κομίσαντα εἶναι. ἐν 3 ταύτῃ τῇ νησῖδι ἀγάλματα Διοσκούρων χαλκᾶ, μέγεθος ποδιαῖα, ἐν ὑπαίθρῳ τῆς νησῖδός ἐστιν· ταῦτα ἡ θάλασσα ἀποκινεῖν οὐκ ἐθέλει κατακλύζουσα ὥρᾳ χειμῶνος τὴν πέτραν. τοῦτό τε δὴ θαῦμά ἐστι, καὶ οἱ μύρμηκες αὐτοὶ λευκότερον ἢ ὡς μυρμήκων τὸ χρῶμα φαίνουσι. τὴν δὲ χώραν οἱ Μεσσήνιοι ταύτην αὑτῶν φασὶν εἶναι τὸ ἀρχαῖον, ὥστε καὶ τοὺς Διοσκούρους μᾶλλόν τι αὐτοῖς καὶ οὐ Λακεδαιμονίοις προσήκειν νομίζουσιν.

Πέφνου δὲ στάδια εἴκοσιν ἀπέχει Λεῦκτρα. ἐφ' ὅτῳ μὲν 4 δή ἐστιν ὄνομα τῇ πόλει Λεῦκτρον, οὐκ οἶδα· εἰ δ' ἄρα ἀπὸ Λευκίππου τοῦ Περιήρους, ὡς οἱ Μεσσήνιοί φασι, τούτου μοι δοκοῦσιν ἕνεκα οἱ ταύτῃ θεῶν μάλιστα Ἀσκληπιὸν τιμᾶν, ἅτε Ἀρσινόης παῖδα εἶναι τῆς Λευκίππου νομίζοντες. λίθου δέ ἐστιν

v. 1: Ταινάρου expungit Palmerius, cum Ταϋγέτου mutat Valckenarius. 1, 8. ἐπίκλησις P. 2, 5. φησὶν Siebelis. 3, 5. αὐτόθι Buttmannus. λευκότερον Sylburgius: λευκότεροι MP.

5 *Ἀσκληπιοῦ τε ἄγαλμα ϗ Ἰνοῦς ἑτέρωθι. πεποίηται δὲ ϗ Κασσάνδρας τῆς Πριάμου ναὸς ϗ ἄγαλμα, Ἀλέξανδρας ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καλουμένης· ϗ Ἀπόλλωνος Καρνείου ξόανά ἐστι κατὰ ταὐτὰ καθὰ δὴ ϗ Λακεδαιμονίων νομίζουσιν οἱ Σπάρτην ἔχοντες. ἐπὶ δὲ τῆς ἀκροπόλεώς ἐστιν ἱερὸν καὶ ἄγαλμα Ἀθηνᾶς. ϗ Ἔρωτός ἐστιν ἐν Λεύκτροις ναὸς καὶ ἄλσος· ὕδωρ δὲ ὥρᾳ χειμῶνος διαῤῥεῖ τὸ ἄλσος· τὰ δὲ φύλλα τῷ ἦρι ἀπὸ τῶν δένδρων πίπτοντα οὐκ ἂν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐδὲ πλεονάσαντος παρενεχθείη.*
6 *ὃ δὲ οἶδα ἐν τῇ πρὸς θαλάσσῃ χώρᾳ τῆς Λευκτρικῆς ἐπ' ἐμοῦ συμβάν, γράφω. ἄνεμος πῦρ ἐς ὕλην ἐνεγκὼν τὰ πολλὰ ἠφάνισε τῶν δένδρων· ὡς δὲ ἀνεφάνη τὸ χωρίον ψιλόν, ἄγαλμα ἐνταῦθα ἱδρυμένον εὑρέθη Διὸς Ἰθωμάτα. τοῦτο οἱ Μεσσήνιοί φασι μαρτύριον εἶναί σφισι τὰ Λεῦκτρα τὸ ἀρχαῖον τῆς Μεσσηνίας εἶναι. δύναιτο δ' ἂν ϗ Λακεδαιμονίων τὰ Λεῦκτρα ἐξ ἀρχῆς οἰκούντων ὁ Ἰθωμάτας Ζεὺς παρ' αὐτοῖς ἔχειν τιμάς.*

7 *Καρδαμύλη δέ, ἧς ϗ Ὅμηρος μνήμην ἐποιήσατο ἐν Ἀγαμέμνονος ὑποσχέσεσι δώρων, Λακεδαιμονίων ἐστὶν ὑπήκοος τῶν ἐν Σπάρτῃ, βασιλέως Αὐγούστου τῆς Μεσσηνίας ἀποτεμομένου. ἀπέχει δὲ Καρδαμύλη θαλάσσης μὲν ὀκτὼ σταδίους, Λεύκτρων δὲ ϗ ἑξήκοντα. ἐνταῦθα οὐ πόῤῥω τοῦ αἰγιαλοῦ τέμενος ἱερὸν τῶν Νηρέως θυγατέρων ἐστίν· ἐς γὰρ τοῦτο ἀναβῆναι τὸ χωρίον φασὶν ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτὰς Πύῤῥον ὀψομένας τὸν Ἀχιλλέως, ὅτε ἐς Σπάρτην ἐπὶ τὸν Ἑρμιόνης ἀπῄει γάμον. ἐν δὲ τῷ πολίσματι Ἀθηνᾶς τε ἱερὸν καὶ Ἀπόλλων ἐστὶ Κάρνειος, καθὰ Δωριεῦσιν ἐπιχώριον.*

8 *Πόλιν δὲ ὀνομαζομένην ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἐνόπην τοῖς Ὁμήρου, Μεσσηνίους ὄντας, ἐς δὲ τὸ συνέδριον συντελοῦντας τὸ Ἐλευθερολακώνων, καλοῦσιν ἐφ' ἡμῶν Γερηνίαν. ἐν ταύτῃ τῇ πόλει Νέστορα οἱ μὲν τραφῆναι λέγουσιν, οἱ δὲ ἐς τοῦτο ἐλθεῖν φεύγοντα τὸ χωρίον, ἡνίκα Πύλος ἡλίσκετο ὑπὸ Ἡρακλέους.*
9 *ἐνταῦθα ἐν τῇ Γερηνίᾳ Μαχάονος τοῦ Ἀσκληπιοῦ μνῆμα καὶ ἱερόν ἐστιν ἅγιον, ϗ ἀνθρώποις νόσων ἰάματα παρὰ τῷ Μαχάονι ἔστιν εὕρασθαι. ϗ Ῥόδον μὲν τὸ χωρίον τὸ ἱερὸν ὀνομάζουσιν, ἄγαλμα δὲ τοῦ Μαχάονος χαλκοῦν ἐστὶν ὀρθόν· ἐπίκειται δέ οἱ τῇ κεφαλῇ στέφανος, ὃν οἱ Μεσσήνιοι κίφος καλοῦσι τῇ*

ἐπιχωρίῳ φωνῇ. Μαχάονα δὲ ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέφου τελευτῆσαί φησιν ὁ τὰ ἔπη ποιήσας τὴν μικρὰν Ἰλιάδα. διὸ ϗ 10 τάδε αὐτοῖς οἶδα περὶ τὸ Ἀσκληπιεῖον τὸ ἐν Περγάμῳ γινόμενα· ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου τῶν ὕμνων, προσᾴδουσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, οὐδὲ ἀρχὴν ἐν τῷ ναῷ θέλουσιν ὀνομάζειν αὐτόν, οἷα ἐπιστάμενοι φονέα ὄντα Μαχάονος. ἀνασώσασθαι δὲ Νέστορα λέγεται τοῦ Μαχάονος τὰ ὀστᾶ. Ποδαλείριον δέ, ὡς ὀπίσω πορθήσαντες Ἴλιον ἐκομίζοντο, ἁμαρτεῖν τοῦ πλοῦ ϗ ἐς Σύρον τῆς Καρικῆς ἠπείρου φασὶν ἀποσωθέντα οἰκῆσαι.

Τῆς δὲ χώρας τῆς Γερηνίας ὄρος Καλάθιόν ἐστιν, καὶ ἐν 11 αὐτῷ Κλαίας ἱερόν, ϗ σπήλαιον παρ' αὐτὸ τὸ ἱερόν, ἔσοδον μὲν στενήν, τὰ δὲ ἔνδον παρεχόμενον θέας ἄξια. Γερηνίας δὲ ὡς ἐς μεσόγαιαν ἄνω τριάκοντα ἀπέχει σταδίους Ἀλαγονία, ϗ τὸ πόλισμα κατηρίθμησα ἤδη καὶ τοῦτο ἐν Ἐλευθερολάκωσι. θέας δὲ αὐτόθι ἄξια Διονύσου ϗ Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερά.

4.

ΜΕΣΣΗΝΙΚΑ.

'''Μεσσηνίοις δὲ πρὸς τὴν σφετέραν τὴν ἀπονεμηθεῖσαν 1 ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ Λακωνικὸν ὅροι κατὰ τὴν Γερηνίαν εἰσὶν ἐφ' ἡμῶν ὀνομαζομένη Χοίριος νάπη. ταύτην τὴν χώραν ἔρημον οὖσαν οὕτω χεῖν τοὺς πρώτους λέγουσιν οἰκήτορας. ἀποθανόντος Λέλεγος, ὃς ἐβασίλευεν ἐν τῇ νῦν Λακωνικῇ τότε δὲ ἀπ' ἐκείνου Λελεγίᾳ καλουμένῃ, Μύλης μὲν πρεσβύτερος ὢν τῶν παίδων ἔσχε τὴν ἀρχήν, Πολυκάων δὲ νεώτερός τε ἦν ἡλικίᾳ ϗ δι' αὐτὸ ἰδιώτης, ἐς ὃ Μεσσήνην τὴν Τριόπα τοῦ Φόρβαντος ἔλαβε γυναῖκα ἐξ Ἄργους. φρονοῦσα δὲ ἡ Μεσσήνη διὰ τὸν πατέρα ἀξιώματι ϗ δυνάμει τῶν τότε προέχοντα 2 Ἑλλήνων οὐκ ἠξίου τὸν ἄνδρα ἰδιωτεύειν. ἀθροίσαντες δὲ ἔκ τε Ἄργους δύναμιν ϗ ἐκ Λακεδαίμονος ἀφίκοντο ἐς ταύτην τὴν

v. 4. προσᾴδουσι Valckenarius: codices προσδιδοῦσι. 11, 1. καὶ et 2. ἱερὸν om P. 3. παρεχόμενον Sylburgius: codices παρεχόμενα. 5. κατηρίθμησα Porsonus: codices κατηρίθμησαν. 6. extr. add P: τέλος τῶν λακωνικῶν: γ̄. tit. ἀρχὴ τῶν μεσσηνικῶν: δ̄: P. 1, 3. χείριος P.

χώραν, καὶ συμπάσῃ μὲν ἐτέθη τῇ γῇ Μεσσήνη τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς Πολυκάονος γυναικός, πόλεις δὲ ἄλλαι τε ἐκτίσθησαν καὶ ἔνθα τὰ βασίλεια κατεσκευάσθη σφίσιν, Ἀνδανία. πρὸ δὲ τῆς μάχης ἣν Θηβαῖοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἐμαχέσαντο ἐν Λεύκτροις, καὶ τοῦ οἰκισμοῦ Μεσσήνης τῆς ἐφ' ἡμῶν ὑπὸ τῇ Ἰθώμῃ, πόλιν οὐδεμίαν που κληθῆναι πρότερον δοκῶ Μεσσήνην. εἰκάζω δὲ οὐχ ἥκιστα Ὁμήρου τοῖς ἔπεσιν. ἐν μὲν γὰρ καταλόγῳ τῶν ἐπ' Ἴλιον ἀφικομένων Πύλον καὶ Ἀρήνην καὶ ἄλλας καταλέγων οὐδεμίαν πόλιν Μεσσήνην ἐκάλεσεν· ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ δηλοῖ μὲν καὶ ἐν τῷδε ἔθνος καὶ οὐ πόλιν τοὺς Μεσσηνίους ὄντας,

μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν,

4 σαφέστερον δὲ ἔτι περὶ τοῦ τόξου λέγων τοῦ Ἰφίτου

τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο.

τοῦ γὰρ Ὀρτιλόχου τὸν οἶκον ἐν τῇ Μεσσήνῃ πόλισμα εἴρηκε τὰς Φηράς, καὶ τόδε ἐξηγήσατο αὐτὸς ἐν τῇ Πεισιστράτου παρὰ Μενέλαον ἀποδημίᾳ·

ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρτιλόχοιο.

5 πρῶτοι δ' οὖν βασιλεῦσαι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ Πολυκάων τε ὁ Λέλεγος καὶ Μεσσήνη γυνὴ τοῦ Πολυκάονος. παρὰ ταύτην τὴν Μεσσήνην τὰ ὄργια κομίζων τῶν μεγάλων θεῶν Καύκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσῖνος ὁ Κελαίνου τοῦ Φλυοῦ. Φλυὸν δὲ αὐτὸν Ἀθηναῖοι λέγουσι παῖδα εἶναι Γῆς· ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ 6 ὕμνος Μουσαίου Λυκομίδαις ποιηθεὶς ἐς Δήμητρα. τὴν δὲ τελετὴν τῶν μεγάλων θεῶν Λύκος ὁ Πανδίονος πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον Καύκωνος προήγαγεν ἐς πλέον τιμῆς· καὶ Λύκου δρυμὸν ἔτι ὀνομάζουσιν ἔνθα ἐκάθηρε τοὺς μύστας. καὶ ὅτι μὲν δρυμός ἐστιν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ Λύκου καλούμενος, Ῥιανῷ τῷ Κρητί ἐστι πεποιημένον,

πάρ τε τρηχὺν Ἐλαιὸν ὑπὲρ δρυμόν τε Λύκοιο·

7 ὡς δὲ ὁ Πανδίονος οὗτος ἦν Λύκος, δηλοῖ τὰ ἐπὶ τῇ εἰκόνι ἔπη τῇ Μεθάπου. μετεκόσμησε γὰρ καὶ Μέθαπος τῆς τελετῆς ἐστιν ἅ. ὁ δὲ Μέθαπος γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, τελετῆς δὲ καὶ ὀργίων παντοίων συνθέτης. οὗτος καὶ Θηβαίοις τῶν Καβείρων

4, 5. ἐν om P. 7, 3. μὲν om P. 4. post ὀργίων cum Kuhnio omisi καί.

τὴν τελετὴν κατεστήσατο. ἀνέθηκε δὲ καὶ ἐς τὸ κλίσιον '''τὸ
Λυκομιδῶν εἰκόνα ἔχουσαν ἐπίγραμμα ἄλλα τε λέγον καὶ ὅσα
ἡμῖν ἐς πίστιν συντελεῖ τοῦ λόγου·

ἥγνισα δ' Ἑρμείαο δόμους τε κέλευθα 8
πατρὸς καὶ πρωτογόνου Κόρας, ὅθι φασὶ
Μεσσήνην θεῖναι μεγάλαισι θεαῖσιν ἀγῶνα
Φλυάδεω κλεινοῖο γόνου Καυκωνιάδαο.
θαύμασα δ' ὡς σύμπαντα Λύκος Πανδιόνιος φὼς
Ἀτθίδος ἱερὰ ἔργα παρ' Ἀνδανίῃ θέτο κεδνῇ.

τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ μὲν ὡς παρὰ τὴν Μεσσήνην ἀφί- 9
κοιτο ὁ Καύκων ἀπόγονος ὢν Φλυοῦ, δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἐς τὸν
Λύκον τε ἄλλα, καὶ ὡς ἡ τελετὴ τὸ ἀρχαῖον ἦν ἐν Ἀνδανίᾳ.
καί μοι καὶ τοῦτο εἰκὸς ἐφαίνετο, τὴν Μεσσήνην μὴ ἑτέρωθι,
ἀλλὰ ἔνθα αὐτή τε καὶ Πολυκάων ᾤκουν, καταστήσασθαι τὴν τελετήν.

Πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας οἵ τινες παῖδες Πο- 2
λυκάονι ἐγένοντο ἐκ Μεσσήνης, ἐπελεξάμην τάς τε Ἠοίας
καλουμένας καὶ τὰ ἔπη τὰ Ναυπάκτια, πρὸς δὲ αὐτοῖς ὁπόσα
Κιναίθων καὶ Ἄσιος ἐγενεαλόγησαν. οὐ μὴν ἔς γε ταῦτα ἦν
σφίσιν οὐδὲν πεποιημένον, ἀλλὰ Ὕλλου μὲν τοῦ Ἡρακλέους θυ-
γατρὶ Εὐαίχμῃ συνοικῆσαι Πολυκάονα υἱὸν Βούτου λεγούσας
τὰς μεγάλας οἶδα Ἠοίας, τὰ δὲ ἐς τὸν Μεσσήνης ἄνδρα καὶ
τὰ ἐς αὐτὴν Μεσσήνην παρεῖταί σφισι. χρόνῳ δὲ ὕστερον, ὡς 2
ἦν τῶν Πολυκάονος οὐδεὶς ἔτι ἀπογόνων, ἐς γενεὰς πέντε (ἐμοὶ
δοκεῖν) προελθόντων καὶ οὐ πλέονας, Περιήρη τὸν Αἰόλου βα-
σιλέα ἐπάγονται. παρὰ τοῦτον ἀφίκετο, ὡς οἱ Μεσσήνιοί φασι,
Μελανεύς, τοξεύειν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ διὰ τοῦτο Ἀπόλλωνος εἶναι
νομιζόμενος· '''καὶ οἱ τῆς χώρας τὸ Καρνάσιον, τότε δὲ Οἰχα-
λίαν κληθεῖσαν ἀπένειμεν ὁ Περιήρης ἐνοικῆσαι· γενέσθαι δὲ
ὄνομα Οἰχαλίαν τῇ πόλει φασὶν ἀπὸ τοῦ Μελανέως τῆς γυ-
ναικός. Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς (ἥκει γὰρ δὴ ἐς ἀμφισβήτησιν 3
τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰ πλείω) λέγουσιν, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον

8, 1. δ' Ἑρμείαο Amasaeus: codices δὲ ἑρμοῖο. τε κέλευθα] κέλευθά τε *V*, μεγάλης τε κέλευθα Lennepius, τέτυκὸν (vel πέφραδὸν) τε κέλευθα Buttmannus. 2. πατρὸς] Δήμητρος Lennepius, Δάματρος Buttmannus. 4. φλυὰν δὲ ὦ *P*, φλυάνδεω *M*, φλύαν δέω ceteri. 1, 1. σπουδῇ Valckenarius: codices που δή. 2. codices ἐπεξελεξάμην. 2, 6. Καρνάσιον Camerarius: codices καρμάσιον. 3, 2. τὰ om *MP*.

χώραν, καὶ συμπάσῃ μὲν ἐτέθη τῇ γῇ Μεσσήνη τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς Πολυκάονος γυναικός, πόλεις δὲ ἄλλαι τε ἐκτίσθησαν καὶ
3 ἔνθα τὰ βασίλεια κατεσκευάσθη σφίσιν, Ἀνδανία. πρὸ δὲ τῆς μάχης ἣν Θηβαῖοι πρὸς Λακεδαιμονίους ἐμαχέσαντο ἐν Λεύκτροις, καὶ τοῦ οἰκισμοῦ Μεσσήνης τῆς ἐφ' ἡμῶν ὑπὸ τῇ Ἰθώμῃ, πόλιν οὐδεμίαν πω κληθῆναι πρότερον δοκῶ Μεσσήνην. εἰκάζω δὲ οὐχ ἥκιστα Ὁμήρου τοῖς ἔπεσιν. ἐν μὲν γὰρ καταλόγῳ τῶν ἐπ' Ἴλιον ἀφικομένων Πύλον καὶ Ἀρήνην καὶ ἄλλας καταλέγων οὐδεμίαν πόλιν Μεσσήνην ἐκάλεσεν· ἐν Ὀδυσσείᾳ δὲ δηλοῖ μὲν καὶ ἐν τῷδε ἔθνος καὶ οὐ πόλιν τοὺς Μεσσηνίους ὄντας,

μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν,

4 σαφέστερον δὲ ἔτι περὶ τοῦ τόξου λέγων τοῦ Ἰφίτου

τὼ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιιν,
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόχοιο.

τοῦ γὰρ Ὀρτιλόχου τὸν οἶκον ἐν τῇ Μεσσήνῃ πόλισμα εἴρηκε τὰς Φηράς, καὶ τόδε ἐξηγήσατο αὐτὸς ἐν τῇ Πεισιστράτου παρὰ Μενέλαον ἀποδημίᾳ·

ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρτιλόχοιο.

5 πρῶτοι δ' οὖν βασιλεύουσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ Πολυκάων τε ὁ Λέλεγος καὶ Μεσσήνη γυνὴ τοῦ Πολυκάονος. παρὰ ταύτην τὴν Μεσσήνην τὰ ὄργια κομίζων τῶν μεγάλων θεῶν Καύκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσῖνος ὁ Κελαίνου τοῦ Φλυοῦ. Φλυὸν δὲ αὐτὸν Ἀθηναῖοι λέγουσι παῖδα εἶναι Γῆς· ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ
6 ὕμνος Μουσαίου Λυκομίδαις ποιηθεὶς ἐς Δήμητρα. τὴν δὲ τελετὴν τῶν μεγάλων θεῶν Λύκος ὁ Πανδίονος πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον Καύκωνος προήγαγεν ἐς πλέον τιμῆς· καὶ Λύκου δρυμὸν ἔτι ὀνομάζουσιν ἔνθα ἐκάθηρε τοὺς μύστας. καὶ ὅτι μὲν δρυμός ἐστιν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ Λύκου καλούμενος, Ῥιανῷ τῷ Κρητί ἐστι πεποιημένον,

πάρ τε τρηχὺν Ἐλαιὸν ὑπὲρ δρυμόν τε Λύκοιο·

7 ὡς δὲ ο Πανδίονος οὗτος ἦν Λύκος, δηλοῖ τὰ ἐπὶ τῇ εἰκόνι ἔπη τῇ Μεθάπου. μετεκόσμησε γὰρ καὶ Μέθαπος τῆς τελετῆς ἔστιν ἅ. ὁ δὲ Μέθαπος γένος μὲν ἦν Ἀθηναῖος, τελετῆς δὲ καὶ ὀργίων παντοίων συνθέτης. οὗτος καὶ Θηβαίοις τῶν Καβείρων

4, 3. ἐν om P. 7, 3. μὲν om P. 4, post ὀργίων cum Kuhnio omisi καί.

τὴν τελετὴν κατεστήσατο. ἀνέθηκε δὲ καὶ ἐς τὸ κλίσιον '''τὸ Λυκομιδῶν εἰκόνα ἔχουσαν ἐπίγραμμα ἄλλα τε λέγον καὶ ὅσα ἡμῖν ἐς πίστιν συντελεῖ τοῦ λόγου·

ἥγνισα δ' Ἑρμείαο δόμους τε κέλευθα 8
πατρὸς καὶ πρωτογόνου Κόρας, ὅθι φασὶ
Μεσσήνην θεῖναι μεγάλαισι θεαῖσιν ἀγῶνα
Φλυάδεω κλεινοῖο γόνου Καυκωνιάδαο.
θαύμασα δ' ὡς σύμπαντα Λύκος Πανδιόνιος φὼς
Ἀτθίδος ἱερὰ ἔργα παρ' Ἀνδανίῃ θέτο κεδνῇ.

τοῦτο τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ μὲν ὡς παρὰ τὴν Μεσσήνην ἀφίκοιτο ὁ Καύκων ἀπόγονος ὢν Φλυοῦ, δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ἐς τὸν Λύκον τε ἄλλα, καὶ ὡς ἡ τελετὴ τὸ ἀρχαῖον ἦν ἐν Ἀνδανίᾳ. καί μοι καὶ τοῦτο εἰκὸς ἐφαίνετο, τὴν Μεσσήνην μὴ ἑτέρωθι, ἀλλὰ ἔνθα αὐτή τε καὶ Πολυκάων ᾤκουν, καταστήσασθαι τὴν τελετήν. 9

Πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας οἵ τινες παῖδες Πολυκάονι ἐγένοντο ἐκ Μεσσήνης, ἐπελεξάμην τάς τε Ἠοίας καλουμένας καὶ τὰ ἔπη τὰ Ναυπάκτια, πρὸς δὲ αὐτοῖς ὁπόσα Κιναίθων καὶ Ἄσιος ἐγενεαλόγησαν. οὐ μὴν ἔς γε ταῦτα ἦν σφίσιν οὐδὲν πεποιημένον, ἀλλὰ Ὕλλου μὲν τοῦ Ἡρακλέους θυγατρὶ Εὐαίχμῃ συνοικῆσαι Πολυκάονα υἱὸν Βούτου λεγούσας τὰς μεγάλας οἶδα Ἠοίας, τὰ δὲ ἐς τὸν Μεσσήνης ἄνδρα καὶ τὰ ἐς αὐτὴν Μεσσήνην παρεῖταί σφισι. χρόνῳ δὲ ὕστερον, ὡς οὐκ ἦν τῶν Πολυκάονος οὐδεὶς ἔτι ἀπογόνων, ἐς γενεὰς πέντε (ἐμοὶ δοκεῖν) προελθόντων καὶ οὐ πλέονας, Περιήρη τὸν Αἰόλου βασιλέα ἐπάγονται. παρὰ τοῦτον ἀφίκετο, ὡς οἱ Μεσσήνιοί φασι, Μελανεύς, τοξεύειν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ διὰ τοῦτο Ἀπόλλωνος εἶναι νομιζόμενος· '''καὶ οἱ τῆς χώρας τὸ Καρνάσιον, τότε δὲ Οἰχαλίαν κληθεῖσαν ἀπένειμεν ὁ Περιήρης ἐνοικῆσαι· γενέσθαι δὲ ὄνομα Οἰχαλίαν τῇ πόλει φασὶν ἀπὸ τοῦ Μελανέως τῆς γυναικός. Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς (ἥκει γὰρ δὴ ἐς ἀμφισβήτησιν τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι τὰ πλείω) λέγουσιν, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον 2

[This paragraph's margin numbers: 2 at "Πο-λυκάονι", 2 at "ὡς οὐκ ἦν", 3 at "ἀμφισβήτησιν".]

8, 1. δ' Ἑρμείαο Amasaeus: codices δὲ ἑρμοῖο. τε κέλευθα] κέλευθά τε V, μεγάλης τε κέλευθα Lennepius, τέτυκον (vel πέφραδον) τε κέλευθα Buttmannus. 2. πατρὸς] Δήμητρος Lennepius, Δάματρος Buttmannus. 4. φλυὰν δὲ ὦ P, φλυάνδεω M, φλύαν δέω ceteri. 1, 1. σπουδῇ Valckenarius: codices που δή. 2. codices ἐπεξελεξάμην. 2, 6. Καρνάσιον Camerarius: codices καρνάσιον. 3, 2. τὰ om MP.

(χωρίον δὲ ἔρημον ἐφ' ἡμῶν ἐστὶ τὸ Εὐρύτιον) πόλις τὸ ἀρ-
χαῖον ἦν καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχαλία· τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώ-
φυλος ἐν Ἡρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. Ἑκαταῖος δὲ ὁ
Μιλήσιος ἐν Σκίῳ μοίρᾳ τῆς Ἐρετρικῆς ἔγραψεν εἶναι Οἰχα-
λίαν. ἀλλὰ γὰρ οἱ Μεσσήνιοι τά τε ἄλλα δοκοῦσί μοι μᾶλλον
εἰκότα ἐκείνων λέγειν, καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν ὀστῶν εἵνεκα τῶν Εὐ-
ρύτου, ἃ δὴ καὶ ἐν τοῖς ἔπειτά που ὁ λόγος ἐπέξεισί μοι.
4 Περιήρει δὲ ἐγεγόνεσαν ἐκ Γοργοφόνης τῆς Περσέως
Ἀφαρεὺς καὶ Λεύκιππος, καὶ ὡς ἀπέθανε Περιήρης, ἔσχον οὗτοι
τὴν Μεσσηνίων ἀρχήν· κυριώτερος δὲ ἔτι Ἀφαρεὺς ἦν. οὗτος
βασιλεύσας πόλιν ᾤκισεν Ἀρήνην ἀπὸ τῆς Οἰβάλου θυγατρός,
αὐτοῦ δὲ γυναικὸς τῆς αὐτῆς καὶ ἀδελφῆς ὁμομητρίας· καὶ γὰρ
Οἰβάλῳ συνῴκησε Γοργοφόνη, καί μοι δὶς ἤδη τὰ ἐς αὐτὴν
ὁ λόγος ἔν τε τῇ Ἀργολίδι ἐδήλωσε καὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ συγ-
5 γραφῇ. ὁ δ' οὖν Ἀφαρεὺς πόλιν τε ἔκτισεν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ
τὴν Ἀρήνην, καὶ Νηλέα τὸν Κρηθέως τοῦ Αἰόλου, Ποσειδῶνος
δὲ ἐπίκλησιν, ἀνεψιὸν ὄντα αὐτῷ, φεύγοντα ἐξ Ἰωλκοῦ Πελίαν
ἐδέξατο οἴκῳ, καὶ τῆς γῆς οἱ ἔδωκε τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ, ἐν οἷς
ἄλλαι τέ ἦσαν πόλεις καὶ ἡ Πύλος, ἔνθα καὶ ᾤκησε καὶ τὸ βα-
6 σίλειον κατεστήσατο ὁ Νηλεύς. ἀφίκετο δὲ ἐς τὴν Ἀρήνην καὶ
Λύκος ὁ Πανδίονος, ὅτε καὶ αὐτὸς τὸν ἀδελφὸν Αἰγέα ἐξ Ἀθη-
νῶν ἔφευγε· καὶ τὰ ὄργια ἐπέδειξε τῶν μεγάλων θεῶν Ἀφαρεῖ
καὶ τοῖς παισὶ καὶ τῇ γυναικὶ Ἀρήνῃ. ταῦτα δὲ σφισιν ἐπε-
δείκνυτο ἀγαγὼν ἐς τὴν Ἀνδανίαν, ὅτι καὶ τὴν Μεσσήνην ὁ
Καύκων ἐμύησεν ἐνταῦθα.
7 Ἀφαρεῖ δὲ τῶν παίδων πρεσβύτερος μὲν καὶ ἀνδρειότερος
Ἴδας, νεώτερος δὲ ἦν Λυγκεύς, ὃν ἔφη Πίνδαρος (ὅτῳ πιστά)
ὀξὺ οὕτως ''ὁρᾶν ὡς καὶ διὰ στελέχους θεᾶσθαι δρυός. Λυγκέως
μὲν δὴ παῖδα οὐκ ἴσμεν γενόμενον, Ἴδα δὲ Κλεοπάτραν θυγα-
τέρα ἐκ Μαρπήσσης, ἣ Μελεάγρῳ συνῴκησεν. ὁ δὲ τὰ ἔπη
ποιήσας τὰ Κύπρια Πρωτεσιλάου φησίν, ὃς ὅτε κατὰ τὴν
Τρῳάδα ἔσχον Ἕλληνες ἀποβῆναι πρῶτος ἐτόλμησε, Πρωτε-
σιλάου τούτου τὴν γυναῖκα Πολυδώραν μὲν τὸ ὄνομα, θυγατέρα
δὲ Μελεάγρου φησὶν εἶναι τοῦ Οἰνέως. εἰ τοίνυν ἐστὶν ἀληθές,

v. 5. Ἡρακλέα Bentleius, omissa ἐν. 4. μοίρᾳ Facius: codices μοῖραν. 7. λόγοις MP, λόγος Facius: articulum ego addidi. 3, 3. τι Claviger. 4. ἐπὶ P. Οἰβάλου μὲν θυγατρός Porsonus.

αἱ γυναῖκες αὗται τρεῖς οὖσαι τὸν ἀριθμόν, ἀπὸ Μαρπήσσης
ἀρξάμεναι, προαποθανοῦσαι πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπι-
κατέσφαξαν.

Ἐπεὶ δὲ τοῖς Ἀφαρέως παισὶ πρὸς τοὺς Διοσκούρους ἐγέ- 3
νετο ἀνεψιοὺς ὄντας μάχη περὶ τῶν βοῶν, καὶ τὸν μὲν Πολυ-
δεύκης ἀπέκτεινεν, Ἴδαν δὲ ἐπέλαβε τὸ χρεὼν κεραυνωθέντα,
ὁ μὲν Ἀφαρέως οἶκος γένους παντὸς ἠρήμωτο τοῦ ἄῤῥενος, ἐς
δὲ Νέστορα τὸν τοῦ Νηλέως περιῆλθε Μεσσηνίων ἡ ἀρχὴ τῶν
τε ἄλλων καὶ ὅσων πρότερον ἐβασίλευεν Ἴδας, πλὴν ὅσοι τοῖς
Ἀσκληπιοῦ παισὶν αὐτῶν ὑπήκουον. καὶ γὰρ τοὺς Ἀσκληπιοῦ 2
παῖδας στρατεῦσαί φασιν ἐπ' Ἴλιον Μεσσηνίους ὄντας· Ἀρ-
σινόης γὰρ Ἀσκληπιὸν τῆς Λευκίππου καὶ οὐ Κορωνίδος παῖδα
εἶναι. καὶ Τρίκκαν τε καλοῦσιν ἔρημον ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ χωρίον,
καὶ ἔπη τῶν Ὁμήρου καταλέγουσιν ἐν οἷς τὸν Μαχάονα ὁ Νέστωρ
τῷ οἰστῷ βεβλημένον περιέπων ἐστὶν εὐνοϊκῶς· οὐκ ἂν οὖν αὐτὸν
μὴ ἐς γείτονα καὶ ἀνθρώπων βασιλέα ὁμοφύλων προθυμίαν
τοσήνδε ἐπιδείξασθαι. οἷς δὲ καὶ μάλιστα ἤδη βεβαιοῦνται τὸν ἐς
τοὺς Ἀσκληπιάδας λόγον, ἀποφαίνοντες ἐν Γερηνίᾳ Μαχάονος
μνῆμα καὶ τὸ ἐν Φαραῖς τῶν Μαχάονος παίδων ἱερόν.

Διαπολεμηθέντος δὲ τοῦ πρὸς Ἴλιον πολέμου, καὶ Νέστορος 3
ὡς ἐπανῆλθεν οἴκαδε τελευτήσαντος, Δωριέων στόλος καὶ ἡ κά-
θοδος Ἡρακλειδῶν γενομένη δύο γενεαῖς ὕστερον ἐξέβαλε τοὺς
Νηλέως ἀπογόνους ἐκ τῆς Μεσσηνίας. καί μοι ταῦτα ἐγένετο
ἤδη τῷ λόγῳ προσθήκη τῷ ἐς Τισαμενόν· πλὴν τοσόνδε ἔτι
δηλώσω. Τημένῳ τῶν Δωριέων Ἄργος ἐφέντων ἔχειν, Κρε-
σφόντης γῆν σφᾶς ᾔτει τὴν Μεσσηνίαν ἅτε καὶ αὐτὸς Ἀριστο-
δήμου πρεσβύτερος. Ἀριστόδημος μὲν οὖν ἐτύγχανεν ἤδη τεθ- 4
νεώς, Θήρας δὲ ὁ Αὐτεσίωνος τῷ Κρεσφόντῃ μάλιστα ἠναν-
τιοῦτο, τὸ μὲν ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πο-
λυνείκους τοῦ Οἰδίποδος, τότε δὲ ἐπετρόπευεν Ἀριστοδήμου τοὺς
παῖδας θεῖος ὢν πρὸς μητρός· Αὐτεσίωνος γὰρ θυγατέρα
Ἀριστόδημος ἔγημεν ὄνομα Ἀργείαν. Κρεσφόντης δέ (γενέσθαι
γάρ οἱ ἤθελε τὴν Μεσσηνίαν πάντως μοῖραν) Τημένου δεῖται,
παρεσκευασμένος δὲ τοῦτον τῷ κλήρῳ δῆθεν ἐφίησι. Τήμενος 5
δὲ ἐς ὑδρίαν, ἐνόντος ἐν αὐτῇ καὶ ὕδατος, καθίησι τῶν Ἀριστο-

2, 10. Φαραῖς Claviger: codices φειραῖς. 5, 1. δὲ codices om.
2. καθίησι Kuhnius: codices καθίησι.

δήμου παίδων ϗ Κρεσφόντου τοὺς πάλους ἐπὶ διειρημένοις, μοῖ-
ραν αἱρεῖσθαι τῆς χώρας προτέρους ὁποτέρων ἂν πάλος ἀνέλ-
θῃ πρότερον. τοὺς μὲν δὴ πάλους ὁ Τήμενος ἐπεποίητο ἀμ-
φοτέρους, ἀλλὰ τοῖς μὲν Ἀριστοδήμου παισὶ ξηρᾶς ὑπὸ ἡλίου,
Κρεσφόντῃ δὲ ὀπτῆς πυρί· ὅ τε δὴ τῶν Ἀριστοδήμου παίδων
πάλος κατετέτηκτο, ϗ ὁ Κρεσφόντης οὕτω λαχὼν γῆν αἱρεῖται
6 τὴν Μεσσηνίαν. Μεσσηνίων δὲ τῶν ἀρχαίων οὐκ ἐγένετο ὑπὸ
τῶν Δωριέων ὁ δῆμος ἀνάστατος, ἀλλὰ βασιλεύεσθαί τε συγ-
χωροῦσιν ὑπὸ Κρεσφόντου ϗ ἀναδάσασθαι πρὸς τοὺς Δωριέας τὴν
γῆν. ταῦτα δέ σφισιν εἴκειν παρίστατο ὑποψίᾳ πρὸς τοὺς βα-
σιλεύοντας, ὅτι ἦσαν ἐξ Ἰωλκοῦ τὸ ἀνέκαθεν Μινύαι. γυναῖκα
δὲ ἔσχε Κρεσφόντης Μερόπην τὴν Κυψέλου, βασιλεύοντος
τότε Ἀρκάδων, ἀφ' ἧς ἄλλοι τε δὴ παῖδες ἐγένοντο αὐτῷ
7 ϗ νεώτατος Αἴπυτος. τὰ δὲ βασίλεια, ἔνθα αὐτὸς ϗ οἱ παῖ-
δες ἔμελλον οἰκήσειν, ᾠκοδομήσατο ἐν Στενυκλήρῳ. τὸ μὲν
γὰρ ἀρχαῖον οἱ βασιλεῖς οἵ τε ἄλλοι ϗ ὁ Περιήρης ᾤκουν ἐν
Ἀνδανίᾳ, κτίσαντος δὲ Ἀφαρέως Ἀρήνην αὖθις Ἀφαρεὺς
ϗ οἱ παῖδες ἐνταῦθα ᾤκησαν· ἐπὶ δὲ Νέστορος ϗ τῶν ἀπογό-
νων ἐν Πύλῳ τὰ βασίλεια ἦν· Κρεσφόντης δὲ ἐν Στενυκλή-
ρῳ τὸν βασιλέα οἰκεῖν κατεστήσατο. διοικοῦμενον δὲ αὐτὸν τὰ
πολλὰ ἐς χάριν τοῦ δήμου μᾶλλον, οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες αὐ-
τόν τε Κρεσφόντην ἐπαναστάντες ϗ τοὺς υἱοὺς ἀποκτείνουσι τοὺς
8 λοιπούς. ὁ δὲ Αἴπυτος (παῖδα γὰρ ἔτι ὄντα ἔτρεφεν αὐτὸν ὁ
Κύψελος) περιγίνεται μόνος τοῦ οἴκου, ϗ ὡς ἀνὴρ ἐγένετο, οἱ
Ἀρκάδες κατάγουσιν αὐτὸν ἐς Μεσσήνην· συγκατήγαγον δὲ
ϗ οἱ λοιποὶ βασιλεῖς τῶν Δωριέων, οἵ τε Ἀριστοδήμου παῖδες
ϗ Ἴσθμιος ὁ Τημένου. Αἴπυτος δὲ ὡς ἐβασίλευσεν, ἐτιμωρή-
σατο μὲν τοῦ πατρὸς τοὺς φονέας, ἐτιμωρήσατο δὲ ϗ ὅσοι τοῦ
φόνου παραίτιοι καθεστήκεσαν· προσαγόμενος δὲ τοὺς μὲν ἐν
τέλει τῶν Μεσσηνίων θεραπείαις, ὅσοι δὲ ἦσαν τοῦ δήμου,
δωρεαῖς, ἐς τοσοῦτο προέβη τιμῆς ὡς ϗ τοὺς ἀπογόνους Αἰπυ-
τίδας ἀντὶ Ἡρακλειδῶν κληθῆναι.

v. 1. διειρημένοις Claviger, δὴ εἰρημένοις Porsonus: codices διηρημένοις. 2. αἱρεῖσθαι Buttmannus: codices ἀναιρεῖσθαι. 3. πάλους πλίνθου c Coraes. possis etiam γῆς. 6. κατετέτηκτο Claviger: codices κατέτηκτο. 6, 4. ὑποψίᾳ Amasaeus: libri ὑπεροψίᾳ 5. Μινύαι Kuhnius: codices ὁμιλίαι. 8, 5. Ἴσθμιος MP, σίμος ceteri: Claviger Κεῖσος.

9 *Γλαύκῳ δὲ τῷ Αἰπύτου βασιλεύσαντι μετὰ Αἴπυτον τὰ μὲν ἄλλα ἐξήρκεσε μιμήσασθαι τὸν πατέρα ἔν τε τοῖς κοινοῖς καὶ πρὸς τοὺς ἰδιώτας, εὐσεβείᾳ δὲ ἐς '''πλέον προέβη. καὶ γὰρ τοῦ Διὸς τὸ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τῆς Ἰθώμης τέμενος, ἄνευ τῶν Πολυκάονος καὶ Μεσσήνης, οὐκ ἔχον παρὰ τοῖς Δωριεῦσί πω τιμάς, Γλαῦκος ἦν ὁ καὶ τούτοις σέβειν καταστησάμενος· καὶ Μαχάονι τῷ Ἀσκληπιοῦ πρῶτος ἔθυσεν ἐν Γερηνίᾳ, γέρα δὲ ἀπένειμε Μεσσήνῃ τῇ Τριόπα τὰ νομιζόμενα ἥρωσιν.* 10 *Ἴσθμιος δὲ ὁ Γλαύκου καὶ ἱερὸν τῷ Γοργάσῳ καὶ Νικομάχῳ τὸ ἐν Φαραῖς ἐποίησεν. Ἰσθμίου δὲ γίνεται Δωτάδας, ὃς ἐπίνεια καὶ ἄλλα τῆς Μεσσηνίας παρεχομένης τὸ ἐν Μοθώνῃ κατεσκευάσατο. Συβότας δὲ ὁ Δωτάδα τῷ τε ποταμῷ κατεστήσατο τῷ Παμείσῳ κατὰ ἔτος ἕκαστον θύειν τὸν βασιλεύοντα, καὶ Εὐρύτῳ τῷ Μελανέως ἐναγίζειν ἐν Οἰχαλίᾳ πρὸ τῆς τελετῆς τῶν μεγάλων θεῶν, ἀγομένης ἔτι ἐν Ἀνδανίᾳ.* 4 *ἐπὶ δὲ Φίντα τοῦ Συβότα πρῶτον Μεσσήνιοι τότε τῷ Ἀπόλλωνι ἐς Δῆλον θυσίαν καὶ ἀνδρῶν χορὸν ἀποστέλλουσι. τὸ δέ σφισιν ᾆσμα προσόδιον ἐς τὸν θεὸν ἐδίδαξεν Εὔμηλος, εἶναί τε ὡς ἀληθῶς Εὐμήλου νομίζεται μόνα τὰ ἔπη ταῦτα. ἐγένετο δὲ καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπὶ τῆς Φίντα βασιλείας διαφορὰ πρῶτον, ἀπὸ αἰτίας ἀμφισβητουμένης μὲν καὶ ταύτης, γενέσθαι δὲ οὕτω λεγομένης.* 2 *ἔστιν ἐπὶ τοῖς ὅροις τοῖς Μεσσηνίας ἱερὸν Ἀρτέμιδος καλουμένης Λιμνάτιδος, μετεῖχον δὲ αὐτοῦ μόνοι Δωριέων οἵ τε Μεσσήνιοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι. Λακεδαιμόνιοι μὲν δή φασιν ὡς παρθένους αὐτῶν παραγενομένας ἐς τὴν ἑορτὴν αὐτάς τε βιάσαιντο ἄνδρες τῶν Μεσσηνίων, καὶ τὸν βασιλέα σφῶν ἀποκτείναιεν '''πειρώμενον κωλύειν, Τήλεκλον Ἀρχελάου τοῦ Ἀγησιλάου τοῦ Δορύσσου τοῦ Λαβώτα τοῦ Ἐχεστράτου τοῦ Ἄγιδος. πρός τε δὴ τούτοις τὰς βιασθείσας τῶν παρθένων διεργάσασθαι λέγουσιν αὐτὰς ὑπὸ αἰσχύνης.* 3 *Μεσσήνιοι δὲ τοῖς ἐλθοῦσι σφῶν ἐς τὸ ἱερὸν πρωτεύουσιν ἐν Μεσσήνῃ κατὰ ἀξίωμα, τούτοις φασὶν ἐπιβουλεῦσαι Τήλεκλον (αἴτιον δὲ εἶναι τῆς χώρας τῆς Μεσσηνίας τὴν ἀρετήν), ἐπιβουλεύοντα δὲ ἐπιλέξαι Σπαρτια-*

10, 2. *Φαραῖς* Sylburgius: codices *φεραῖς*. 2, 1. *τοῖς M*: ceteri *τῆς*. 4. *παραγενομένας* Kuhnius: codices *παραγομένας*. 6. *ἀποκτείναιεν* Sylburgius: *ἀποκτεῖναι τὸν MP*. *τήλεκρον P*. *Ἀρχελάου* Xylander: *ἀρχαλάδου MP*.

τῶν ὁπόσοι πω γένεια οὐκ εἶχον, τούτους δὲ ἐσθῆτι ϗ κόσμῳ τῷ
λοιπῷ σκευάσαντα ὡς παρθένους ἀναπαυομένοις τοῖς Μεσση-
νίοις ἐπεισαγαγεῖν, δόντα ἐγχειρίδια· ϗ τοὺς Μεσσηνίους ἀμυ-
νομένους τούς τε ἀγενείους νεανίσκους ϗ αὐτὸν ἀποκτεῖναι Τήλε-
κλον· Λακεδαιμονίους δέ (οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ κοινοῦ ταῦτα βουλεῦσαι
σφῶν τὸν βασιλέα) συνειδότας ὡς ἄρξαιεν ἀδικίας, τοῦ φόνου
σφᾶς τοῦ Τηλέκλου δίκας οὐκ ἀπαιτῆσαι. ταῦτα μὲν ἑκάτεροι
λέγουσι, πειθέσθω δὲ ὡς ἔχει τις ἐς τοὺς ἑτέρους σπουδῆς.

4 Γενεᾷ δὲ ὕστερον βασιλεύοντος ἐν Λακεδαίμονι Ἀλκαμέ-
νους τοῦ Τηλέκλου, τῆς δὲ οἰκίας τῆς ἑτέρας Θεοπόμπου τοῦ Νι-
κάνδρου τοῦ Χαρίλλου τοῦ Πολυδέκτου τοῦ Εὐνόμου τοῦ Πρυτάνι-
δος τοῦ Εὐρυπῶντος, Μεσσηνίων δὲ Ἀντιόχου ϗ Ἀνδροκλέους
τῶν Φίντα, Λακεδαιμονίων ϗ Μεσσηνίων ἐξήρθη τὸ ἐς ἀλλή-
λους μῖσος, ϗ ἦρξαν οἱ Λακεδαιμόνιοι πολέμου ἐπιγενομένης
ἀφορμῆς σφίσιν ἐθελέχθρως μὲν ἔχουσι ϗ πολεμῆσαι πάντως
ἐγνωκόσιν οὐ μόνον ἀποχρώσης ἀλλὰ ϗ τὰ μάλιστα εὐπροσώπου·
μετὰ δὲ εἰρηνικωτέρας γνώμης κἂν διελύθη δικαστηρίου γνώ-
5 σει. τὰ δὲ συμβάντα ἔχεν οὕτω. Πολυχάρης Μεσσήνιος τά τε
ἄλλα οὐκ ἀφανὴς ϗ νίκην Ὀλύμπιασιν ἀνῃρημένος (τετάρτην
ὀλυμπιάδα ἦγον Ἠλεῖοι ϗ ἀγώνισμα ἦν σταδίου μόνον, ὅτε ὁ
Πολυχάρης ἐνίκησεν) — τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐγένοντο βοῦς, καὶ
(οὐ γὰρ ἐκέκτητο ἰδίαν γῆν ὡς νομὰς ταῖς βουσὶν ἱκανὰς εἶναι)
Σπαρτιάτῃ σφᾶς δίδωσιν Εὐαίφνῳ βόσκεσθαί τε ἐν ἐκείνου ϗ
6 μοῖραν εἶναι καὶ Εὐαίφνῳ τοῦ καρποῦ τῶν βοῶν. ἦν δὲ ἄρα
τοιόσδε τις ὁ Εὔαιφνος, κέρδη τε ἄδικα ἐπίπροσθεν ἢ πιστὸς
εἶναι ποιούμενος ϗ ἄλλως αἱμύλος· ὃς ϗ τότε καταπλεύσασιν
ἐς τὴν Λακωνικὴν ἐμπόροις ἀποδόμενος βοῦς τὰς Πολυχά-
ρους ἦλθεν αὐτὸς ὡς Πολυχάρην ἄγγελος, ἐλθὼν δὲ ἀποβάν-
τας ἔλεγεν ἐς τὴν χώραν λῃστὰς καὶ βιασαμένους αὐτὸν λείαν
βοῦς τε ἄγεσθαι ϗ βουκόλους. ἕως δὲ οὗτος παρέπειθεν, ἐν τούτῳ
τῶν τις βουκόλων ἀποδιδράσκει τοὺς ἐμπόρους, ἐπανήκων δὲ
καταλαμβάνει τε αὐτοῦ παρὰ τῷ δεσπότῃ τὸν Εὔαιφνον καὶ
7 Πολυχάρους ἐναντίον ἤλεγχεν. ἁλισκόμενος δὲ ϗ οὐκ ἔχων ἀπαρ-
νήσασθαι, πολλὰ μὲν αὐτὸν Πολυχάρην πολλὰ δὲ ϗ τοῦ Πολυ-

6, 3. καταπλεύσασιν et 4. ἀποδόμενος Kuhnius: codices κατα-
πλεύσας et ἀποδωσόμενος. 5. δὲ ὡς ἀποβ. P. — 6. λίαν P.
7. ἀγαγέσθαι Coraes.

χάρους τὸν παῖδα ἱκέτευε νεῖμαί οἱ συγγνώμην· ἐν γὰρ τῇ ἀν-
θρωπίνῃ φύσει ϗ ἄλλων ἐνόντων ἐφ' οἷς βιαζόμεθα ἄδικοι
γίνεσθαι, τὰ κέρδη μεγίστην ἀνάγκην ἔχειν. τιμὴν δὲ ἥντινα εἰ-
λήφει τῶν βοῶν, λόγῳ τε ἀπέφαινε ϗ τὸν παῖδα ἠξίου τὸν
Πολυχάρους ἕπεσθαί οἱ κομιούμενον. ὡς δὲ προϊόντες ἐγίγνοντο
ἐν τῇ Λακωνικῇ, ἔργον ἐτόλμησεν Εὔαιφνος ἀνοσιώτερον τοῦ
προτέρου· φονεύει τοῦ Πολυχάρους τὸν υἱόν. ὁ δὲ ὡς ϗ ταῦτα 8
ἔγνω πεπονθώς, φοιτῶν ἐς τὴν Λακεδαίμονα τοῖς βασιλεῦσιν
ἦν ϗ τοῖς ἐφόροις δι' ὄχλου πολλὰ μὲν τὸν παῖδα ἀνακλαίων,
καταριθμούμενος δὲ οἷα ὑπὸ Εὐαίφνου πεπονθὼς ἦν, ὃν αὐτὸς
ξένον ἐποιήσατο ϗ πρὸ πάντων Λακεδαιμονίων ἐπίστευσεν. ὡς
δέ οἱ συνεχῶς ἰόντι ἐπὶ τὰς ἀρχὰς οὐδεμία ἐγίγνετο τιμωρία,
ἐνταῦθα παρετράπη τε ὁ Πολυχάρης ἐκ τοῦ νοῦ, ϗ τῷ θυμῷ
χρώμενος, ἅτε ἔχων ἀφειδῶς ἤδη ϗ αὑτοῦ, πάντα τινὰ ὃν λά-
βοι Λακεδαιμονίων ἐτόλμα φονεύειν.

Λακεδαιμόνιοι μὲν δὴ Πολυχάρους τε ἕνεκα οὐκ ἐκδοθέν- 5
τος σφίσι, ϗ διὰ τὸν Τηλέκλου φόνον, ϗ πρότερον ἔτι ὑπόπτως
ἔχοντες διὰ τὸ Κρεσφόντου κακούργημα ἐς τὸν κλῆρον, πολε-
μῆσαι λέγουσι· Μεσσήνιοι δὲ περὶ Τηλέκλου ἀντιλέγουσι τὰ εἰ-
ρημένα ἤδη μοι, ϗ Αἴπυτον τὸν Κρεσφόντου συγκαταχθέντα
ἀποφαίνουσιν ὑπὸ Ἀριστοδήμου τῶν παίδων, οὓ μήποτ' ἂν ποι-
ῆσαι σφᾶς Κρεσφόντῃ γε ὄντας διαφόρους. Πολυχάρην δὲ ἐκ- 2
δοῦναι μὲν ἐπὶ τιμωρίᾳ Λακεδαιμονίοις οὔ φασιν, ὅτι μηδὲ
ἐκεῖνοι σφίσιν Εὔαιφνον, ἐθέλειν μέντοι παρὰ Ἀργείοις συγ-
γενέσιν οὖσιν ἀμφοτέρων ἐν Ἀμφικτυονίᾳ διδόναι δίκας, ἐπι-
τρέπειν δὲ ϗ τῷ Ἀθήνησι δικαστηρίῳ, καλουμένῳ δὲ Ἀρείῳ
πάγῳ, ὅτι δίκας τὰς φονικὰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ἐδόκει δι-
κάζειν ἐκ παλαιοῦ. Λακεδαιμονίους δὲ οὐ διὰ ταῦτα πολεμῆσαί 3
φασιν, ὑπὸ πλεονεξίας δὲ τῇ σφετέρᾳ τε ἐπιβουλεῦσαι ϗ ἄλλα
ἐργάσασθαι, προφέροντες μέν σφισι τὰ Ἀρκάδων, προφέροντες
δὲ ϗ τὰ Ἀργείων, ὡς οὔποτε ἐσχήκασι κόρον ἀποτεμνόμενοι
τῆς χώρας αἰεί τι ἑκατέρων· Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἀποστεί-
λαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους, ἀφ' οὗ γε τούς τε ἄλλους
τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ κατεδουλώσατο Ἕλληνας ϗ ὅσοι Δωριεῖς ἐν

v. 1. νεῖμαι] codices εἶναι. 3. ἔχειν Buttmannus: codices ἔχει. 1, 4. malim περί τε Τηλ. 2, 5. διδασκαλείῳ MP. 3, 1. λα-κεδαιμόνιος MP. 6. an βαρβάρῳ?

4 τῇ Καρικῇ κατοικȣ̃σιν ἠπείρῳ. ἀποφαίνȣσι δὲ ϗ ἡνίκα οἱ Φωκέων δυνάϛαι τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς κατειλήφασιν, ἰδίᾳ τε κατὰ ἄνδρα τȣ̀ς βασιλεύοντας ἐν Σπάρτῃ ϗ τῶν ἄλλων τȣ̀ς ἐπ᾽ ἀξιώματος ϗ κοινῇ τῶν τε ἐφόρων τὴν '''ἀρχὴν καὶ τὴν γερȣσίαν μεταχόντας τῶν τȣ̃ θεȣ̃. πρὸ δὲ δὴ πάντων, ὡς ȣ̓δὲν ἂν τȣ̀ς Λακεδαιμονίȣς κέρδȣς ἕνεκα ὀκνήσαντας, τὴν συμμαχίαν ὀνειδίζȣσί σφισι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐν Κασσαν-
5 δρείᾳ τυραννήσαντα. ἀνθ᾽ ὅτȣ δὲ Μεσσήνιοι τὸ ὄνειδος ἥγηνται τȣ̃το ȣ̔́τω πικρόν, ȣ̓ μοι τῷ λόγῳ τῷ παρόντι ἦν ἐπεισάγεσθαι· ὅτι γ᾽ μὴ τῶν Μεσσηνίων τὸ εὔψυχον ϗ χρόνȣ μῆκος ὃν ἐπολέμησαν διάφορα ἐγένετο τῆς Ἀπολλοδώρȣ τυραννίδος, ἔς γε τὰς συμφορὰς ȣ̓ πολλῷ τινὶ ἀποδεῖ ἃ οἱ Κασσανδρεῖς πεπόνθασι. ταῦτα μὲν δὴ αἴτια ἑκάτεροι τȣ̃ πολέμȣ γενέσθαι λέγουσιν.

6 Τότε δὲ πρεσβεία Λακεδαιμονίων ἥκουσα ἐξῄτει Πολυχάρην. οἱ δὲ τῶν Μεσσηνίων βασιλεῖς τοῖς μὲν πρέσβεσιν ἀπεκρίναντο ὅτι βȣλευσάμενοι μετὰ τοῦ δήμου τὰ δόξαντα ἐπιϛελȣ̃σιν ἐς Σπάρτην, αὐτοὶ δὲ ἐκείνων ἀπελθόντων ἐς ἐκκλησίαν τȣ̀ς πολίτας συνῆγον. αἱ δὲ γνῶμαι διάφοροι παρὰ πολὺ ἐγίνοντο, Ἀνδροκλέȣς μὲν ἐκδιδόναι Πολυχάρην ὡς ἀνόσιά τε καὶ πέρα δεινῶν εἰργασμένον· Ἀντίοχος δὲ ἄλλα τε ἀντέλεγε ϗ τὸ ἁπάντων οἴκτιϛον, εἰ Πολυχάρης ἐν ὀφθαλμοῖς πείσεται τοῖς Εὐαίφνȣ, καταριθμȣ́μενος ὅσα ϗ οἷα ἦν ἀνάγκη
7 παθεῖν. τέλος δὲ ἐς τοσȣ̃το προήχθησαν οἵ τε Ἀνδροκλεῖ ϗ οἱ τῷ Ἀντιόχῳ συσπεύδοντες ὥϛε ϗ τὰ ὅπλα ἔλαβον. ȣ̓ μὴν ἐς μακράν γε προῆλθέ σφισιν ἡ μάχη· περιόντες γ᾽ ἀριθμῷ ἐ̣ς̣ πολὺ οἱ σὺν Ἀντιόχῳ τόν τε Ἀνδροκλέα ϗ τῶν περὶ αὐτὸν τȣ̀ς λόγȣ μάλιϛα ἀξίȣς ἀποκτείνȣσιν. Ἀντίοχος δὲ βασιλεύων ἤδη μόνος ἔπεμπεν ἐς Σπάρτην ὡς ἐπιτρέπειν ἐθέλοι τοῖς δικαϛηρίοις ἃ ἤδη λέλεκταί μοι. '''Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ
8 λέγονται τοῖς κομίσασι τὰ γράμματα ἀποκρίνασθαι. μησὶ δὲ ȣ̓ πολλοῖς ὕϛερον Ἀντιόχȣ τελευτήσαντος Εὐφάης ὁ Ἀντιόχȣ παρέλαβε τὴν ἀρχήν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ȣ̓́τε κήρυκα ἀποϛελ-

4, 5. οὐδὲν ἂν Porsonus: codices οὐδένων. 7. Κασσανδρείᾳ *M*: κασσανδρίᾳ *P*. 5, 3. τῶν *M*: τὸ *P*. 4. διάφορα Sylburgius: codices διαφθορὰ. 5. γε Claviger: codices τε. ἀποδεῖ idem: codices ἀποδέοι. 6, 4. ἐπ᾽ *P*. 7. δεινὰ *P*: an καὶ ὑπέρδεινα? 8, 2. τελευτήσαντος om *MP*.

λεσι προϊοῦντα Μεσσηνίοις πόλεμον, ἔτι προαπειπάμενοι τὴν φιλίαν, κρύφα δὲ καὶ μάλιστα ὡς ἐδύναντο ἐν ἀποῤῥήτῳ παρασκευασάμενοι, προομνύουσιν ὅρκον μήτε τοῦ πολέμου μῆκος, ἢν μὴ δι' ὀλίγου κριθῇ, μήτε τὰς συμφοράς, εἰ μεγάλαι πολεμοῦσι γένοιντο, ἀποστρέψειν σφᾶς πρὶν ἢ κτήσαιντο χώραν τὴν Μεσσηνίαν δορυάλωτον. ταῦτα προομόσαντες, ἔξοδον νύκτωρ 9
ἐποιοῦντο ἐπὶ Ἄμφειαν, Ἀλκαμένην τὸν Τηλέκλου τῆς στρατιᾶς ἡγεμόνα ἀποδείξαντες. ἡ δὲ Ἄμφεια πρὸς τῇ Λακωνικῇ πόλισμα ἦν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ, μεγέθει μὲν οὐ μέγα, ἐπὶ λόφου δὲ ὑψηλοῦ κείμενον, καὶ ὑδάτων πηγὰς εἶχεν ἀφθόνους· ἐδόκει δὲ καὶ ἄλλως ἐς τὸν πάντα πόλεμον ὁρμητήριόν σφισιν ἐπιτήδειον ἡ Ἄμφεια εἶναι. καὶ τό τε πόλισμα αἱροῦσι πυλῶν ἀνεῳγμένων καὶ φυλακῆς οὐκ ἐνούσης, καὶ τῶν Μεσσηνίων τοὺς ἐγκαταληφθέντας φονεύουσι, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς, τοὺς δὲ ὡς ᾔσθοντο πρός τε ἱερὰ θεῶν καὶ βωμοὺς καθημένους ἱκέτας· ὀλίγοι δὲ καὶ οἱ διαφυγόντες ἐγένοντο. ταύτην Λακεδαιμόνιοι 10
πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο, ἔτει δευτέρῳ τῆς ἐνάτης ὀλυμπιάδος, ἣν Ξενοδόκος Μεσσήνιος ἐνίκα στάδιον. Ἀθήνησι δὲ οὐκ ἦσάν πω τότε οἱ τῷ κλήρῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἄρχοντες· τοὺς γὰρ ἀπὸ Μελάνθου, καλουμένους δὲ Μεδοντίδας, κατ' ἀρχὰς μὲν ἀφείλοντο ὁ δῆμος τῆς ἐξουσίας τὸ πολὺ καὶ ἀντὶ βασιλείας μετέστησαν ἐς ἀρχὴν ὑπεύθυνον, ὕστερον δὲ καὶ προθεσμίαν ἐτῶν δέκα ἐποίησαν αὐτοῖς τῆς ἀρχῆς. τότε δὲ ὑπὸ τὴν κατάληψιν τῆς Ἀμφείας Αἰσιμίδης Ἀθηναίοις ἦρχεν ὁ Αἰσχύλου πέμπτον ἔτος.

Πρὶν δὲ ἢ συγγράφειν με τὸν πόλεμον καὶ ὁπόσα πολε- 6
μοῦσιν ἑκατέροις ὁ δαίμων παθεῖν ἢ δρᾶσαι παρεσκεύασε, διακρῖναί τε καὶ ἡλικίας ἔργα ὅπερ ἠθέλησα ἀνδρὸς Μεσσηνίου. τὸν γὰρ πόλεμον τοῦτον γενόμενον μὲν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων πρὸς Μεσσηνίους καὶ τοὺς ἐπικούρους, ὀνομασθέντα δὲ οὐκ ἀπὸ τῶν ἐπιστρατευσάντων ὥσπερ γε ὁ Μηδικὸς καὶ ὁ Πελοποννήσιος, Μεσσήνιον δὲ ἀπὸ τῶν συμφορῶν, καθὰ δὴ καὶ τὸν ἐπὶ Ἰλίῳ κληθῆναι Τρωϊκὸν καὶ οὐχ Ἑλληνικὸν ἐξενίκησεν,

9, 7. καὶ om P. 9. ἐγκαταληφθέντας Amasaeus: codices ἐγκαταλειφθέντας. 10, 2. μεσσηνίοις P. 7. μετέστησαν Sylburgius: codices μετέστησεν. 9. Αἰσιμίδης Amasaeus: codices αἰσιμήδης. Ἀθηναίοις Siebelis: codices ἀθηναῖος.

τοῦτον γὰρ τῶν Μεσσηνίων τὸν πόλεμον Ῥιανός τε ἐν τοῖς ἔπε-
σιν ἐποίησεν ὁ Βηναῖος καὶ ὁ Πριηνεὺς Μύρων· λόγοι πεζοὶ
2 Μύρωνός ἐστιν ἡ συγγραφή. συνεχῶς μὲν δὴ τὰ πάντα ἐξ ἀρ-
χῆς ἐς τοῦ πολέμου τὴν τελευτὴν οὐδετέρῳ διήνυσται, μέρος δὲ
ᾧ ἑκάτερος ἠρέσκετο, ὁ μὲν τῆς τε Ἀμφείας τὴν ἅλωσιν καὶ
τὰ ἐφεξῆς συνέθηκεν, οὐ πρόσω τῆς Ἀριστοδήμου τελευτῆς, Ῥια-
νὸς δὲ τοῦδε μὲν τοῦ πρώτου τῶν πολέμων οὐδὲ ἥψατο ἀρχήν,
ὁπόσα δὲ χρόνῳ συνέβη τοῖς Μεσσηνίοις ἀποστᾶσιν ἀπὸ Λα-
κεδαιμονίων, ὁ δὲ καὶ ταῦτα μὲν οὐ τὰ πάντα ἔγραψε, τῆς μά-
χης δὲ τὰ ὕστερα ἣν ἐμαχέσαντο ἐπὶ τῇ τάφρῳ τῇ καλουμένῃ
3 μεγάλῃ, ἄνδρα ὅσον οὐ Μεσσήνιον (τούτου γὰρ δὴ ἕνεκα τὸν
πάντα ἐποιησάμην Ῥιανοῦ καὶ Μύρωνος λόγον) Ἀριστομένην,
ὃς πρῶτος καὶ μάλιστα τὸ Μεσσήνης ὄνομα ἐς ἀξίωμα προή-
γαγε, τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐπεισήγαγε μὲν ὁ Πριηνεὺς ἐς τὴν συγ-
γραφήν, Ῥιανῷ δὲ ἐν τοῖς ἔπεσιν οὐδὲν Ἀριστομένης ἐστὶν ἀφα-
νέστερος ἢ Ἀχιλλεὺς ἐν Ἰλιάδι Ὁμήρῳ. διάφορα οὖν ἐπὶ το-
σοῦτον εἰρηκότων, προέσθαι μὲν τὸν ἕτερόν μοι τῶν λόγων καὶ
οὐχ ἅμα ἀμφοτέρους ὑπελείπετο, Ῥιανὸς δέ μοι ποιῆσαι μᾶλλον
4 ἐφαίνετο εἰκότα ἐς τὴν Ἀριστομένους ἡλικίαν. Μύρωνα δὲ ἐπί
τε ἄλλοις καταμαθεῖν ἔστιν οὐ προορώμενον εἰ ψευδῆ τε καὶ οὐ
πιθανὰ δόξει λέγειν, καὶ οὐχ ἥκιστα ἐν τῇδε τῇ Μεσσηνίᾳ συγ-
γραφῇ. πεποίηκε γὰρ ὡς ἀποκτείνειε Θεόπομπον τῶν Λακεδαι-
μονίων τὸν βασιλέα Ἀριστομένης ὀλίγον πρὸ τῆς Ἀριστοδήμου
τελευτῆς· Θεόπομπον δὲ οὔτε μάχης γιγνομένης οὔτε ἄλλως
προαποθανόντα ἴσμεν πρὶν ἢ διαπολεμηθῆναι τὸν πόλεμον.
5 οὗτος δὲ ὁ Θεόπομπος ἦν καὶ ὁ πέρας ἐπιθεὶς τῷ πολέμῳ· μαρ-
τυρεῖ δέ μοι καὶ τὰ ἐλεγεῖα τῶν Τυρταίου λέγοντα

ἡμετέρῳ βασιλῆϊ θεοῖσι φίλῳ Θεοπόμπῳ,
ὃν διὰ Μεσσήνην εἵλομεν εὐρύχορον.

ὁ τοίνυν Ἀριστομένης δόξῃ γε ἐμῇ γέγονεν ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ
ὑστέρου, καὶ τὰ ἐς αὐτόν, ἐπειδὰν ἐς τοῦτο ὁ λόγος ἀφίκηται, τη-
νικαῦτα ἐπέξειμι.

6 Οἱ δὲ Μεσσήνιοι τότε ὡς τὰ περὶ τὴν Ἄμφειαν ἤκουον
παρ' αὐτῶν τῶν ἀποσωθέντων ἐκ τῆς ἁλώσεως, συνελέγοντο

2, 5. ᾧ] codices ὡς. 3, 7. aptius fortasse προΐεσθαι. 4, 3. τῇ μεσσηνίᾳ Sylburgius: codices τῆς μεσσηνίας. 5, 2. τῶν] τοῦ vel τὰ Coraes. 6. malim τοῦτον.

ἐς Στενύκληρον ἀπὸ τῶν πόλεων. ἀθροισθέντος δὲ ἐς ἐκκλη-
σίαν τοῦ δήμου, καὶ ἄλλοι τῶν ἐν τέλει καὶ τελευταῖος ὁ βασιλεὺς
παρεκελεύετο μήτε τῆς Ἀμφείας καταπεπλῆχθαι τὴν πόρθη-
σιν ὡς τὸν πάντα ἤδη κεκριμένον δι' αὐτῆς πόλεμον, μήτε
ὡς τῆς σφετέρας κρείσσονα τῶν Λακεδαιμονίων δεδοικέναι
τὴν παρασκευήν· μελέτην μὲν γὰρ ἐκείνοις τῶν πολεμικῶν ἐκ
χρόνου πλείονος, σφίσι δὲ εἶναι τήν τε ἀνάγκην ἰσχυροτέραν ἀν-
δράσιν ἀγαθοῖς γίγνεσθαι, καὶ τὸ εὐμενέστερον ἔσεσθαι παρὰ τῶν
θεῶν ἀμύνουσι τῇ οἰκείᾳ καὶ ἐκ ἀδικίας ἄρχουσιν. τοιαῦτα
ὁ Εὐφάης εἰπὼν διέλυε τὸν σύλλογον, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου πάν-
τας ἔχειν ἤδη τοὺς Μεσσηνίους ἐν ὅπλοις, τούς τε οὐκ εἰδότας
ἐπαναγκάζων διδάσκεσθαι τὰ πολεμικά, καὶ τοῖς ἐπισταμένοις ἐπι-
μελεστέραν ἢ πρότερον τὴν ἄσκησιν εἶναι. Λακεδαιμόνιοι δὲ
καταδρομὰς ἐποιοῦντο ἐς τὴν Μεσσηνίαν, καὶ τὴν μὲν χώραν οὐκ
ἐλυμαίνοντο ἅτε δὴ νομίζοντες οἰκείαν, οὐδὲ δένδρα ἔκοπτον,
οὐδὲ οἰκήματα κατέβαλλον· οἳ δὲ λείαν, εἰ περιτύχοιεν, ἤλαυ-
νον καὶ σῖτον καὶ τὸν ἄλλον καρπὸν ἀφῃροῦντο. πρὸς δὲ τὰς πό- 2
λεις ποιούμενοι προσβολὰς εἷλον μὲν οὐδεμίαν ἅτε καὶ τείχεσιν
ὠχυρωμένας καὶ δι' ἀκριβείας φρουρουμένας, λαμβάνοντες δὲ
τραύματα ἀπεχώρουν ἄπρακτοι, καὶ τελευτῶντες οὐκέτι ἀπεπει-
ρῶντο τῶν πόλεων. ἐλῄστευον δὲ καὶ οἱ Μεσσήνιοι τά τε ἐπι-
θαλάσσια τῆς Λακωνικῆς καὶ ὅσαι γεωργίαι περὶ τὸ Ταΰγετον
ἦσαν. τετάρτῳ δὲ ἔτει μετὰ τῆς Ἀμφείας τὴν ἅλωσιν Εὐ- 3
φάης τῷ θυμῷ χρήσασθαι τῷ Μεσσηνίων προθυμούμενος ἀκμα-
ζόντων ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ταῖς ὀργαῖς, καὶ ἅμα τὴν ἄσκη-
σιν ἤδη σφίσιν αὐτάρκη νομίζων εἶναι, προεῖπεν ἔξοδον, συνα-
κολουθεῖν δὲ καὶ τοὺς οἰκέτας προσέτασσε φέροντας ξύλα καὶ ἄλλα
ὅσα πρόσφορα ἐς ποίησιν χαρακώματος. ἐπυνθάνοντο δὲ καὶ
οἱ Λακεδαιμόνιοι παρὰ τῶν ἐν Ἀμφείᾳ φρουρῶν τοὺς Μεσση-
νίους ἐξιόντας· ἐξεστρατεύοντο οὖν καὶ οὗτοι. καὶ (ἦν γὰρ ἐν τῇ Μεσ- 4
σηνίᾳ χωρίον ἄλλως μὲν ἐς ἀγῶνα ἐπιτήδειον, χαράδρα δὲ
προεβέβλητο αὐτοῦ βαθεῖα) ἐνταῦθα τοὺς Μεσσηνίους παρέταξεν ὁ Εὐφάης, ἀποδείξας στρατηγὸν Κλέοννιν· τῆς δὲ ἵππου καὶ
τῶν ψιλῶν, οἳ συναμφότεροι ἐλάσσους πεντακοσίων ἦσαν, Πυ-
θάρατος καὶ Ἄντανδρος ἡγοῦντο. ὡς δὲ συνῄει τὰ στρατόπεδα, 5

4, 4. οὖν Buttmannus: codices τε. 5. post ἦσαν cum Amasaeo omisi ὧν.

τοῖς μὲν ὁπλίταις καὶ ἀφειδῶς ὅμως καὶ ἀκρατέστερον ὑπὸ τοῦ
μίσους φερομένοις ἐπ' ἀλλήλους οὐ παρεῖχεν ἐλθεῖν ἐς χεῖρας ἡ
χαράδρα διείργουσα· τὸ δ' ἱππικὸν καὶ οἱ ψιλοὶ συμμίσγουσι μὲν
κατὰ τὸ ὑπὲρ τὴν '''χαράδραν, ἦσαν δὲ οὔτε πλῆθος οὔτε ἐμ-
πειρίᾳ διαφέροντες οὐδέτεροι, καὶ διὰ τοῦτο ἰσόῤῥοπος ἡ μάχη
6 σφίσιν ἐγένετο. ἐν ὅσῳ δὲ οὗτοι συνεστήκασιν, ἐν τοσούτῳ τοὺς
οἰκέτας ἐκέλευεν ὁ Εὐφάης πρῶτα μὲν τὰ κατὰ νῶτον τοῦ στρα-
τοπέδου φράξασθαι τοῖς σταυροῖς, μετὰ δὲ τὰ πλευρὰ ἀμφότερα.
ἐπεὶ δὲ ἥ τε νὺξ ἐπέλαβε καὶ ἡ μάχη διελέλυτο, τότε ἤδη καὶ
τὰ πρὸ τοῦ στρατοπέδου κατὰ τὴν χαράδραν ἐφράξαντο, ὥστε
ἐπιχούσης ἡμέρας τῆς τε προνοίας τοῦ Εὐφάους τοῖς Λακεδαι-
μονίοις ἐπιπίπτει λογισμός, εἶχόν τε οὔτε ὅπως μάχεσθαι χρὴ
πρὸς τοὺς Μεσσηνίους μὴ προϊόντας ἐκ τοῦ χάρακος, προσκα-
θῆσθαί τε ἀπεγίνωσκον ἀπαράσκευοι τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ὄντες.
7 Καὶ τότε μὲν ἀποχωροῦσιν οἴκαδε, ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον κα-
κιζόντων σφᾶς τῶν γεγηρακότων καὶ δειλίαν τε ὁμοῦ προφερόν-
των καὶ τοῦ ὅρκου τὴν ὑπεροψίαν, οὕτω δευτέραν ἐκ τοῦ προφα-
νοῦς ἐπὶ Μεσσηνίους στρατείαν ἐποιοῦντο. ἡγοῦντο δὲ οἱ βασιλεῖς
ἀμφότεροι, Θεόπομπός τε ὁ Νικάνδρου καὶ Πολύδωρος ὁ Ἀλ-
καμένους· Ἀλκαμένης δὲ οὐκέτι περιῆν. ἀντεστρατοπεδεύοντο
δὲ καὶ οἱ Μεσσήνιοι, καὶ πειρωμένων μάχης τῶν Σπαρτιατῶν ἄρ-
8 χειν ἀντεπεξῄεσαν. Λακεδαιμονίοις δὲ ἡγεῖτο Πολύδωρος μὲν
κατὰ τὸ κέρας τὸ ἀριστερόν, Θεόπομπος δὲ ἐπὶ τῷ δεξιῷ, τὸ
μέσον δὲ εἶχεν Εὐρυλέων, τὰ μὲν παρόντα Λακεδαιμόνιος,
τὰ ἐξ ἀρχῆς δὲ ἀπὸ Κάδμου καὶ ἐκ Θηβῶν, Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου
τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος. τοῖς δὲ Μεσση-
νίοις κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων ἀντετάσσοντο
Ἄντανδρός τε καὶ Εὐφάης, τὸ δὲ ἕτερον κέρας τὸ κατὰ τὸν
9 Πολύδωρον Πυθάρατος εἶχε, Κλέοννις δὲ τὸ μέσον. συνιέναι
δὲ ἤδη μελλόντων, ἐπεὶ παριόντες οἱ βασιλεῖς προέτρεπον τοὺς
ἑαυτῶν, πρὸς μὲν δὴ τοὺς Λακεδαιμονίους βραχεῖαν κατὰ τὸ
ἐπιχώριον τὴν παράκλησιν ἐποιεῖτο ὁ Θεόπομπος, τοῦ τε ὅρκου
τοῦ κατὰ τῶν Μεσσηνίων ἀναμιμνήσκων, καὶ ὡς καλόν σφισι
τὸ φιλοτίμημα, '''τῶν πατέρων, οἳ τοὺς περιοίκους κατεδουλώ-

6, 1. ἐν ante ὅσῳ add Facius. 5. πρὸ om P. 6. τοῖς Λακεδαιμονίοις Claviger: codices τοὺς Λακεδαιμονίους. 8. προσκαθῆσθαι Kuhnius: codices προκαθῆσθαι.

σαντο, φανῆναι λαμπρότερα εἰργασμένους καὶ χώραν εὐδαιμονεστέραν προσεκτημένους· Εὐφάης δὲ μακρότερα μὲν εἶπεν ἢ ὁ Σπαρτιάτης, οὐ πλείω δὲ οὐδ' οὕτος ἢ ἐφιέντα ἑώρα τὸν καιρόν. οὐ γὰρ περὶ γῆς μόνον οὐδὲ κτημάτων τὸν ἀγῶνα ἀπέφαινε γενησόμενον, εἰδέναι δὲ ἔφη σαφῶς ἃ νικωμένους ἐπιλήψεται· γυναῖκας μὲν γὰρ ἀχθήσεσθαι καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων μέρει, τοῖς δὲ ἐν ἡλικίᾳ τὸ ἐλαφρότατον ἔσεσθαι θάνατον, ἢν μετ' αἰκίας μὴ γένηται, συλήσεσθαι δέ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπρήσεσθαι· λέγειν δὲ οὐκ εἰκάζων, μάρτυρα δὲ ἐναργῆ πᾶσιν εἶναι τῶν ἐγκαταληφθέντων ἐν Ἀμφείᾳ τὰ πάθη. πρό 11 τε δὴ τηλικούτων κακῶν κέρδος εἶναι καλῶς τινὰ ἀποθανεῖν, πολὺ δὲ εἶναι ῥᾷον ἀηττήτοις οὖσιν ἔτι καὶ τὰς τόλμας καθεστηκόσιν ἐξ ἴσου προθυμίᾳ τοὺς ἀντιτεταγμένους ὑπερβαλεῖν ἢ προαποβαλόντας τὸ φρόνημα ἐπανορθοῦσθαι τὰ ἐπταισμένα. τοιαῦτα μὲν ὁ Εὐφάης εἶπεν· ἐπεὶ δὲ ἑκατέροις ἐσήμηναν οἱ 8 ἡγεμόνες, Μεσσήνιοι μὲν δρόμῳ [τῷ] ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο καὶ ἀφειδῶς αὑτῶν εἶχον ἅτε ἄνθρωποι θανατῶντες ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος ἔσπευδεν ἄρξαι μάχης, ἀντεπῄεσαν δὲ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι σπουδῇ καὶ οὗτοι, πρόνοιαν δὲ ὅμως ἐποιοῦντο μὴ διαλυθῆναί σφισι τὴν τάξιν. ὡς δὲ πλη- 2 σίον ἐγίγνοντο, ἀπειλαῖς ἐχρῶντο τῶν τε ὅπλων τῇ κινήσει καὶ ἐνορῶντες ἐς ἀλλήλους δεινόν, ἔς τε λοιδορίας προήγοντο, οἱ μὲν οἰκέτας αὑτῶν ἤδη τοὺς Μεσσηνίους καὶ οὐδὲν ἐλευθερωτέρους ἀποκαλοῦντες τῶν Εἱλώτων, οἱ δὲ ἐκείνους τῷ τε ἐγχειρήματι ἀνοσίους, ἐπεὶ πλεονεξίας εἵνεκα ἐπὶ ἄνδρας συγγενεῖς ἐπίασι, καὶ θεῶν ἀσεβεῖς ὅσοι Δωριεῦσι πατρῷοι, τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα Ἡρακλέους. ἤδη τε ὁμοῦ τοῖς ὀνείδεσι καὶ ἔργων ἥπτοντο, ἀθρόοι τε πρὸς ἀθρόους ὠθισμῷ χρώμενοι μάλιστα οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἀνὴρ ἀνδρὶ ἐπιόντες. τέχνῃ μὲν οὖν ἐς τὰ 5 πολεμικὰ ὁμοῦ καὶ μελέτῃ πολὺ οἱ Λακεδαιμόνιοι προεῖχον, πρὸς δὲ καὶ τῷ πλήθει· τούς τε γὰρ περιοίκους ὑπηκόους ἤδη καὶ συνακολουθοῦντας εἶχον, Ἀσιναῖοί τε οἱ Δρύοπες γενεᾷ πρότερον ὑπὸ Ἀργείων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνεστηκότες καὶ ἥκοντες ἐς τὴν Λακεδαίμονα ἱκέται κατ' ἀνάγκην συνεστρατεύοντο· πρὸς δὲ τοὺς ψιλοὺς τῶν Μεσσηνίων τοξότας Κρῆτας ἐπήγοντο μισθω-

11, 5. malim τε.

4 τός. Μεσσηνίοις δὲ ἐς ἅπαντα ἐς τὸ ἴσον ἥ τε ἀπόνοια καὶ
τὸ ἐς τὸν θάνατον εὔθυμον, ϗ ὁπόσα μὲν πάσχοιεν, ἀναγκαῖα
μᾶλλον τοῖς πατρίδα σεμνύνουσιν ἢ δεινὰ ἐνόμιζον, ἃ δὲ ἔδρων,
αὐτοί τε ἡγοῦντο εἰργάσθαι μειζόνως ϗ τοῖς Λακεδαιμονίοις συμ-
βαίνειν χαλεπώτερα. ϗ οἱ μὲν αὐτῶν προεκπηδῶντες τῆς τά-
ξεως τολμήματα λαμπρὰ ἀπεδείκνυντο, τοῖς δὲ ϗ ἐπικαίρως
5 τετρωμένοις ϗ ἐμπνέουσιν ὀλίγον ὅμως ἡ ἀπόνοια ἤκμαζεν. πα-
ρακλήσεις τε ἐγίγνοντο, ϗ οἱ μὲν ζῶντες ϗ ἔτι ἄτρωτοι τοὺς
τραυματίας παρώξυνον, πρὶν ἢ τὴν ἐσχάτην τινὶ ἐφεστηκέναι
μοῖραν, ἀντιδράσαντα ὅ τι ϗ δύναιτο σὺν ἡδονῇ δέχεσθαι τὸ
πεπρωμένον· οἱ δὲ ὁπότε αἴσθοιντο οἱ τραυματίαι τὴν ἰσχὺν
σφᾶς ὑπολείπουσαν ϗ τὸ πνεῦμα οὐ παραμένον, διεκελεύοντο
τοῖς δρῶσι μὴ χείρονας ἢ αὐτοὶ γίγνεσθαι μηδὲ ἐς ἀνωφελὲς
6 τῇ πατρίδι ϗ τὴν ἐκείνων τελευτὴν καταστῆσαι. Λακεδαιμόνιοι
δὲ πρότερον στῇ μὲν ἐς ἀλλήλους δεήσει οὐκ ἐχρῶντο, ϗ ἐς τὰ
παράδοξα τῶν τολμημάτων οὐ κατὰ ταὐτὰ ἑτοίμως τοῖς Μεσ-
σηνίοις εἶχον· ἅτε δὲ εὐθὺς ἐκ παίδων τὰ πολεμικὰ ἐπιστάμε-
νοι, βαθυτέρᾳ τε τῇ φάλαγγι ἐχρῶντο, καὶ τοὺς Μεσσηνίους
ἤλπιζον οὔτε χρόνον τὸν ἴσον ''' καρτερήσειν ἀντιτεταγμένους
οὔτε πρὸς τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις κάματον ἢ τὰ τραύματα ἀνθέ-
7 ξειν. ἴδια μὲν τοιαῦτα ἐν ἑκατέρῳ τῷ στρατεύματι ἔς τε τὰ
ἔργα ἦν ϗ ἐς τὰς γνώμας τῶν μαχομένων· κοινὰ δὲ ἀπ' ἀμ-
φοτέρων, οὔτε γὰρ ἱκεσίαις οἱ φονευόμενοι ϗ χρημάτων ὑποσχέ-
σεσιν ἐχρῶντο, τάχα μέν που μὴ πείσειν διὰ τὸ ἔχθος ἀπε-
γνωκότες, τὸ δὲ πλεῖστον ἀπαξιοῦντες, ὡς οὐ τὰ πρότερά γε κα-
κιοῦσιν· οἵ τε ἀποκτείνοντες ἀπείχοντο ϗ αὐχήματος ὁμοίως ϗ
ὀνειδῶν, οὐκ ἔχοντές πω βεβαίαν οὐδέτεροι τὴν ἐλπίδα εἰ κρα-
τήσουσι. παραδοξότατα δὲ ἀπέθνησκον οἱ τῶν κειμένων σκυ-
λεύειν τινὰ ἐπιχειροῦντες· ἢ γὰρ τοῦ σώματος γυμνόν τι ὑποφή-
ναντες ἠκοντίζοντο ϗ ἐτύπτοντο, οὐ προορώμενοι διὰ τὴν ἐν
τῷ παρόντι ἀσχολίαν, ἢ ϗ ὑπὸ τῶν σκυλευομένων ἔτι ἐμπνεόν-
8 των διεφθείροντο. ἐμάχοντο δὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἀξίως λόγου,
Θεόπομπος δὲ καὶ ἀκρατέστερον ὥρμητο ὡς αὐτὸν ἀποκτενῶν
Εὐφάη. Εὐφάης δὲ ὁρῶν ἐπιόντα εἶπεν ἄρα πρὸς τὸν Ἀν-

v. 1. ἐς ἅπαντα] καθίστα Coraes. 5, 6. usitatius ἐπιλείπουσαν. 7. ὀρῶσι Sylburgius. 6, 5. φάρυγγι P. 7, 4. πείσειν Facius: codices πείσιν. 8. codices παραδοξότερα. 10. οὐ] ὡς P.

τανδρον οὐδὲν εἶναι τὰ Θεοπόμπου διάφορα ἢ ὁ πρόγονος αὐτοῦ Πολυνείκης ἐτόλμησεν· Πολυνείκην τε γὰρ στρατιὰν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἀγαγόντα ἐξ Ἄργους ἀποκτεῖναι τὸν ἀδελφὸν αὐτοχειρὶ καὶ ἀποθανεῖν ὑπὸ ἐκείνου, Θεόπομπόν τε ἐθέλειν ἐς τὸ ἴσον καταστῆσαι μιάσματος τοῖς ἀπὸ Λαΐου καὶ Οἰδίποδος τὸ Ἡρακλειδῶν γένος· οὐ μέντοι χαίροντά γε ἀπὸ τῆς μάχης διακριθήσεσθαι. τοιαῦτα ἐπιλέγων ἀντεπῄει καὶ οὗτος. ἐνταῦθα ἥ τε 9
πᾶσα μάχη κεκμηκότων ὅμως ἐς τὸ ἀκμαιότατον αὖθις ἤρθη, καὶ τοῖς τε σώμασιν ἀνερρώννυντο καὶ τὸ ἀφειδὲς ἐς τὸν θάνατον παρ' ἀμφοτέρων ηὐξάνετο, ὥστε εἰκάσαι ἄν τις τοῦ ἔργου τότε σφᾶς πρῶτον ἅπτεσθαι. τέλος δὲ οἱ περὶ τὸν Εὐφάη τῆς τε ἀπονοίας τῷ ὑπερβάλλοντι, μανίας ὄντες ἐγγύτατα, καὶ ὑπ' ἀνδραγαθίας (πᾶν γὰρ δὴ τὸ περὶ τὸν βασιλέα οἱ λογάδες τῶν Μεσσηνίων ἦσαν) βιάζονται τοὺς ἀντιτεταγμένους, καὶ αὐτόν τε Θεόπομπον ἀπώσαντο καὶ Λακεδαιμονίων τοὺς καθ' αὑτοὺς ἐτρέψαντο. τὸ δὲ ἕτερον κέρας τοῖς Μεσσηνίοις ἐταλαιπώρει· 10
Πυθάρατός τε γὰρ ὁ στρατηγὸς ἐτεθνήκει, καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἀναρχίαν ἀτακτότερον καὶ . . . . ἀθύμως εἶχον οὐδ' οὕτοι. φεύγουσι δὲ οὔτε τοῖς Μεσσηνίοις ὁ Πολύδωρος οὔτε οἱ περὶ τὸν Εὐφάη τοῖς Λακεδαιμονίοις ἠκολούθησαν. Εὐφάει γὰρ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν αἱρετώτερα ἐφαίνετο ἀμύνειν τοῖς ἡττωμένοις· οὐ μέντοι Πολυδώρῳ γε οὐδὲ τοῖς περὶ αὐτὸν συμμίσγουσιν· ἐν σκότῳ γὰρ ἤδη τὰ γινόμενα ἦν, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἅμα εἶργε μὴ 11
πρόσω τοῖς ἀποχωροῦσιν ἐπακολουθεῖν οὐχ ἥκιστα καὶ ἡ ἀπειρία τῶν τόπων· ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ ἄλλως πάτριον σχολαιοτέρας τὰς διώξεις ποιεῖσθαι, μὴ διαλῦσαι τὴν τάξιν πλείονα ἔχοντας πρόνοιαν ἤ τινα ἀποκτεῖναι φεύγοντα. τὰ δὲ μέσα ἀμφοτέροις, ἧς Λακεδαιμονίων ὁ Εὐρυλέων, Μεσσηνίοις δὲ Κλέοννις ἡγεῖτο, ἰσοπαλῶς μὲν ἠγωνίζοντο, διέλυσε δὲ ἀπ' ἀλλήλων καὶ τούτους ἐπελθοῦσα ἡ νύξ.

Ταύτην τὴν μάχην παρ' ἀμφοτέρων ἢ μόνα ἢ μάλιστα 12
ἐμαχέσαντο τὰ ὁπλιτικά. οἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀλίγοι τε ἦσαν, καὶ οὐδὲν ὥστε καὶ μνημονευθῆναι διεπράξαντο· οὐ γάρ τοι ἀγαθοὶ τότε ἱππεύειν ἦσαν οἱ Πελοποννήσιοι. τῶν δὲ Μεσσηνίων οἱ ψιλοὶ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις Κρῆτες οὐδὲ συνέμιξαν ἀρχήν·

9, 5. δὲ add *M*. 8. τε *M*, τὸν *P*. 10, 5. desunt haec fere: θορυβωδέστερον ἐμάχοντο, οὐ μέντοι.

τῷ γὰρ πεζῷ τῷ σφετέρῳ κατὰ τρόπον ἔτι ἑκάτεροι τὸν ἀρχαῖον ἐπετάχθησαν.

13 Ἐς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν μάχης μὲν οὐδέτεροι διενοοῦντο ἄρχειν οὐδὲ ἱστάναι πρότεροι τρόπαιον, προϊούσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὲρ ἀναιρέσεως τῶν νεκρῶν ἐπεκηρυκεύοντο, καὶ ἐπειδὴ παρ' ἀμφοτέρων συνεχωρήθη, θάψειν ἔμελλον ἤδη τὸ ἐντεῦθεν.

9 Τοῖς δὲ Μεσσηνίοις μετὰ τὴν μάχην πονηρὰ γίνεσθαι τὰ πράγματα ἤρχετο· δαπάνῃ τε γὰρ χρημάτων ἀπειρήκεσαν, ἃ τῶν πόλεων ἀνήλισκον ἐς τὰς φρουράς, καὶ οἱ δοῦλοι παρὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ηὐτομόλουν. τοῖς δὲ καὶ νόσος ἐνέπεσε. καὶ ταραχὰς μὲν παρέσχεν ὡς ἡ λοιμώδης, οὐ μὴν ἐς ἅπαντάς γε ἐχώρησεν. βουλευομένοις δὲ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκει τὰ μὲν πολλὰ πολίσματα τὰ ἐς μεσόγαιαν πάντα ἐκλείπειν, ἐς δὲ τὸ
2 ὄρος ἀνοικίζεσθαι τὴν Ἰθώμην. ἦν δὲ καὶ πόλισμα αὐτόθι οὐ μέγα, ὃ καὶ Ὅμηρόν φασιν ἔχειν ἐν καταλόγῳ·

καὶ Ἰθώμην κλιμακόεσσαν.

ἐς τοῦτο τὸ πόλισμα ἀνῳκίζοντο, ἐπεκτείνοντες τὸν ἀρχαῖον περίβολον ἔρυμα εἶναι πᾶσιν αὔταρκες. ἦν δὲ τὸ χωρίον καὶ ἄλλως ἐχυρόν· ἡ γὰρ Ἰθώμη μεγέθει τε οὐδενὸς ἀποδεῖ τῶν ὀρῶν ὁπόσα ἐντός ἐστιν Ἰσθμοῦ, καὶ δύσβατος κατὰ τοῦτο μά-
3 λιστα ἦν. ἐδόκει δὲ καὶ θεωρὸν πέμψαι σφίσιν ἐς Δελφούς. ἀποστέλλουσιν οὖν Τίσιν τὸν Ἄλκιδος, καὶ ἀξιώματι οὐδενὸς ὕστερον καὶ ὅτι προσκεῖσθαι μαντικῇ μάλιστα ἐνομίζετο. τοῦτον τὸν Τίσιν ἐπανιόντα ἐκ Δελφῶν λοχῶσιν ἄνδρες Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῆς ἐν Ἀμφείᾳ φρουρᾶς· λοχήσαντες δέ (οὐ γὰρ ὑπεῖκεν αἰχμάλωτος γενέσθαι) περιμένοντα οὖν ἀμύνεσθαι καὶ ἀνθεστηκότα ἐτίτρωσκον, ἐς ὃ γίνεται βοή σφισιν ἐξ ἀφανοῦς "τὸν χρησμοφόρον
4 μέθες." καὶ Τίσις μέν, ὡς ἀπεσώθη τάχιστα ἐς Ἰθώμην καὶ τὴν μαντείαν παρὰ τὸν βασιλέα ἀνήνεγκε, μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ τῶν τραυμάτων τελευτᾷ· τοὺς δὲ Μεσσηνίους ἀθροίσας ὁ Εὐφάης ἐπεδείκνυ τὸν χρησμόν·

κόρην ἄχραντον νερτέροισι δαίμοσι,
κλήρῳ λαχοῦσαν Αἰπυτιδῶν ἀφ' αἵματος,
θυηπολεῖτε νυκτέροισιν ἐν σφαγαῖς.

1, 5. παρασχοῦσα δὲ ὡς MP. 7. ἐκλιπεῖν P. 4, 2. ἐπὶ P.

'''ἢν δὲ σφαλῆτε, καὶ παρ' ἀλλοίου τότε
θύειν, διδόντος ἐς σφαγὴν ἑκουσίως.

4 ταῦτα τοῦ θεοῦ δηλώσαντος, αὐτίκα ἐκληροῦντο ὅσαι παρθένοι τοῦ Αἰπυτιδῶν γένους ἦσαν. καὶ (ἐπελάμβανε γὰρ Λυκίσκου θυγατέρα ὁ κλῆρος) ταύτην Ἐπήβολος ὁ μάντις ἀπηγόρευεν, ὡς οὐ δέοι θύειν· οὐ γὰρ εἶναι Λυκίσκου, τὴν δὲ γυναῖκα ἣ Λυκίσκῳ συνῴκησεν, ὡς τεκεῖν ἄκουν οἷα τε ἦν, ἐν τούτῳ τὴν παῖδα ὑποβαλέσθαι. ἐν ὅσῳ δὲ οὗτος ἀνεδίδασκε τὰ ἐς αὐτήν, ἐν τοσῷδε ὁ Λυκίσκος ἐπαγόμενος ἅμα καὶ τὴν παρθένον ηὐτομόλησεν ἐς Σπάρτην. ἐχόντων δὲ ἀθύμως τῶν Μεσσηνίων, 5
ὡς Λυκίσκον ἀποδράντα ἤσθοντο, ἐνταῦθά σφισιν Ἀριστόδημος ἀνὴρ καὶ γένους τοῦ Αἰπυτιδῶν καὶ Λυκίσκου τῇ τε ἄλλῃ δόξῃ καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἐπιφανέστερος ἐδίδου τὴν θυγατέρα ἑκὼν θῦσαι. τὰ δὲ ἀνθρώπων καὶ οὐχ ἥκιστα τὸ πρόθυμον ἡ πεπρωμένη κατὰ ταὐτὰ ἐπικρύπτει καὶ εἰ ψηφῖδα ἐπιλαβοῦσα ἰλὺς ποταμοῦ, ὅπου καὶ τότε Ἀριστοδήμῳ διασώσασθαι Μεσσήνην ἀγώνισμα ποιουμένῳ τὸ ἐμπόδιον ἐπήγαγε τοιόνδε. ἀνὴρ τῶν Μεσσηνίων 6
(τὸ δὲ ὄνομα οὐ λέγουσιν) ἐρῶν ἔτυχε τοῦ Ἀριστοδήμου τῆς θυγατρός, τότε δὲ ἤδη ἔμελλε καὶ γυναῖκα ἄξεσθαι. οὗτος κατ' ἀρχὰς μὲν ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀριστοδήμῳ προῆλθεν, ἐκεῖνον μὲν ἐγγυήσαντά οἱ μηκέτι εἶναι κύριον τῆς παιδός, αὐτὸς δὲ ἐγγυησάμενος κυριώτερος ἐκείνου γίνεσθαι. δεύτερα δὲ ὡς τοῦτο οὐχ ἑώρα οἱ κατορθούμενον, ἐπ' ἀναίσχυντον τρέπεται λόγον, ξυγγενέσθαι τε τῇ παιδὶ καὶ κύειν ἐξ αὐτοῦ. τέλος δὲ ἐς τοσοῦτον 7
Ἀριστόδημον προήγαγεν ὡς ἐκμανέντα ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τὴν θυγατέρα ἀποκτεῖναι· μετὰ δὲ ἀνέτεμνε καὶ '''ἐπεδείκνυεν αὐτὴν οὐκ ἔχουσαν ἐν γαστρί. παρὼν δὲ Ἐπήβολος ἐκέλευεν ἄλλον τινὰ τὸν θυγατέρα ἐπιδώσοντα γενέσθαι· τῆς γὰρ τοῦ Ἀριστοδήμου πλέον εἶναί σφισιν ἀποθανούσης οὐδέν· φονεῦσαι γὰρ τὸν πατέρα αὐτήν, θεοῖς δέ, οἷς ἡ Πυθία προσέταξεν, οὐ θῦσαι. τοιαῦτα 8
εἰπόντος τοῦ μάντεως, τὸ πλῆθος τῶν Μεσσηνίων ὥρμησεν ἀποκτενοῦντες τὸν μνηστῆρα τῆς παιδὸς ὡς Ἀριστοδήμῳ τε μίασμα εἰκαῖον προσάψαντα καὶ σφίσι τῆς σωτηρίας τὴν ἐλπίδα ἀμφίβολον πεποιηκότα. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐς τὰ μάλιστα

v. 2. σφαγῇ τε codices. διδόντος Claviger: codices διδόντας. 4, 5. οἷα — 6. οὗτος om P. 6. δὲ] τε vulgata, om M. 5, 5. γένους Sylburgius: γένος MP. 6. ἐπιλάβοι Claviger.

τῷ Εὐφάει φίλος. πείθει τοὺς Μεσσηνίους Εὐφάης τόν τε χρη-
σμὸν ἔχειν τέλος ἀποθανούσης τῆς παιδός, καὶ σφίσιν ἀποχρᾶν
9 τὰ ὑπὸ Ἀριστοδήμου πεποιημένα. λέγοντος δὲ ταῦτα, ἔφασαν
τὰ ὄντα λέγειν ὅσοι τοῦ Αἰπυτιαδῶν γένους ἦσαν· ἀπεῖναι γάρ
σφισι τὸ δέος τὸ ἐπὶ τῇ θυγατρί. ἕκαστος [τε] ἔσπευδε. καὶ οἱ
μὲν τοῦ βασιλέως τῇ παραινέσει πειθόμενοι τὴν ἐκκλησίαν δια-
λύουσι, καὶ ἀπ' αὐτῆς πρός τε θυσίας θεῶν καὶ ἑορτὴν τρέπονται·
Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀκούσαντες τὸν γενόμενον Μεσσηνίοις χρη-
σμὸν ἀθύμως διέκειντο καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς, ἔς τε τὰ λοιπὰ
καὶ ἄρχειν ὀκνοῦντες μάχης.

10 Ἔτει δὲ ἕκτῳ μετὰ τὸν ἐξ Ἰθώμης Λυκίσκου δρασμὸν οἱ
Λακεδαιμόνιοι (τὰ γὰρ ἱερὰ ἐγίνετο αὐτοῖς αἴσια) στρατεύουσιν
ἐπὶ τὴν Ἰθώμην· οἱ δὲ Κρῆτες οὐκέτι παρόντες σφίσιν ἔτυχον.
ὑστέρησαν δὲ καὶ οἱ τῶν Μεσσηνίων σύμμαχοι. δι' ὑποψίας γὰρ
οἱ Σπαρτιᾶται καὶ ἄλλοις ἤδη Πελοποννησίων καὶ Ἀρκάσιν ἦσαν
καὶ Ἀργείοις μάλιστα. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι κρύφα ἔμελλον τῶν
Λακεδαιμονίων ἀφίξεσθαι, καὶ ἰδίᾳ δὴ μᾶλλον ἢ μετὰ δόγματος
κοινοῦ· τοῖς δὲ Ἀρκάσιν ἡ στρατεία μὲν προείρητο ἐκ τοῦ φα-
νεροῦ, παρέτυχον δὲ οὐδ' οὗτοι. τοὺς γὰρ Μεσσηνίους καὶ ἄνευ συμ-
2 μάχων κινδυνεῦσαι προήγαγεν ἡ δόξα τοῦ χρησμοῦ. τὰ μὲν οὖν
πολλὰ οὐδέν τι ἐγένετο διάφορα ἢ καὶ ἐπὶ τῆς προτέρας μάχης,
ἥ τε ἡμέρα καὶ τότε μαχομένους προεπέλιπεν· οὐ μέντοι βιασθῆ-
ναί γε οὐδέτερον κέρας ἢ καὶ λόχον μνημονεύουσιν, ἐπεὶ μηδὲ τὴν
τάξιν, ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἐτάχθησαν, συμμεῖναί φασιν, ἀλλ' ἀφ'
ἑκατέρων τοὺς ἀρίστους συνελθόντας ἐς τὸ μεσαίτατον ἐνταῦθα
3 τὸν πάντα ἔχειν πόνον. ὁ γὰρ Εὐφάης πλέον τι ἢ βασιλέα εἰ-
κὸς ἦν προθυμούμενος, καὶ ἀφειδῶς τοῖς περὶ τὸν Θεόπομπον
ἐγκείμενος, τραύματα πολλά τε καὶ οὐκ ἰάσιμα λαμβάνει. λιπο-
ψυχήσαντα δὲ αὐτὸν καὶ πεσόντα οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ὀλίγον
ὅμως ἐμπνέοντα ἐποιοῦντο παρ' αὐτοὺς ἑλκύσαι σπουδήν. ἐπή-
γειρε δὲ καὶ τοὺς Μεσσηνίους ἥ τε ἐς τὸν Εὐφάη προϋπάρχουσα
εὔνοια καὶ τὰ ὀνείδη τὰ μέλλοντα· φονευομένοις τε ὑπὲρ τοῦ
βασιλέως ἄμεινόν σφισιν ἐφαίνετο προέσθαι τὰς ψυχὰς ἢ
4 ἐκεῖνον προεμένων ἀποσωθῆναί τινα. τότε μὲν δὴ πεσὼν ὁ

1, 1. ἕκτῳ ἐγίγνετο μετὰ P. 8. προείρητο Porsonus: ἀπεί-ρητο MP. 2, 3. προαπέλιπεν codices. 3, 3. τραύματα τε πολλά τέ P. 4, 1. προέμενον Sylburgius.

Εὐφάης τήν τε μάχην ἐπεμήκυνε, ϗ προήγαγεν ἐς πλέον παρὰ
ἑκατέρων τὰ τολμήματα· ὕϛερον δὲ ἀνήνεγκε μὲν καὶ ᾔσθετο
ὅτι ȣ̓κ ἔλαττον ἐσχήκασιν ἐν τῷ ἔργῳ, ἡμέραις δὲ οὐ πολλαῖς
ἀποθνήσκει, βασιλεύσας Μεσσηνίων τρία ἔτη ϗ δέκα, ϗ πολε-
μήσας Λακεδαιμονίοις τὸν πάντα τῆς βασιλείας χρόνον.
Εὐφάει δὲ ȣ̓κ ὄντων παίδων, τὸν αἱρεθέντα ὑπὸ τȣ̃ δήμȣ 5
κατελείπετο ἔχειν τὴν ἀρχήν, Κλέοννίς τε ϗ Δᾶμις ἐς ἀμφι-
σβήτησιν Ἀριϛοδήμῳ προῆλθον, τά τε ἄλλα ϗ τὰ ἐς πόλεμον
διαφέρειν νομιζόμενοι· τὸν δὲ Ἄντανδρον οἱ πολέμιοι κατειρ-
γάσαντο ἐν τῇ μάχῃ προκινδυνεύοντα Εὐφάȣς. ἦσαν δὲ καὶ
τῶν μάντεων αἱ γνῶμαι κατὰ ταὐτὰ ἀμφοτέρων, Ἐπηβόλȣ
ϗ Ὀφιονέως, μὴ σφᾶς ἀνδρὶ ἐναγεῖ ϗ θυγατρὸς μίασμα ἐπι-
κειμένῳ δȣ̃ναι τὴν Αἰπύτȣ ϗ τῶν ἀπογόνων τιμήν. ᾑρέθη δὲ
ὅμως ϗ ἐβασίλευσεν Ἀριϛόδημος. ὁ δὲ Ὀφιονεὺς ȣ̔͂τος ὁ τῶν 6
Μεσσηνίων μάντις τυφλὸς ὢν εὐθὺς ἐκ γενετῆς μαντικήν
τινα εἶχε τοιαύτην· πυνθανόμενος τὰ γινόμενα ἑκάϛοις ἰδίᾳ
τε ϗ ἐν κοινῷ προέλεγεν ȣ̔́τω τὰ μέλλοντα. ȣ̔͂τος μὲν τρόπον
ἐμαντεύετο τὸν εἰρημένον, Ἀριϛόδημος δὲ βασιλεύσας τῷ τε
δήμῳ διέμενε τὰ εἰκότα χαρίζεσθαι προθυμȣ́μενος, ϗ τȣ̀ς ἐν
τέλει τȣ́ς τε ἄλλȣς ϗ μάλιϛα Κλέοννιν ϗ Δᾶμιν ἦγεν ἐν τιμῇ.
διὰ θεραπείας δὲ εἶχε ϗ τὰ τῶν συμμάχων, Ἀρκάδων τε τοῖς
δυνατοῖς ϗ ἐς Ἄργος ϗ Σικυῶνα ἀποϛέλλων δῶρα. τὸν δὲ 7
πόλεμον ἐπὶ τῆς Ἀριϛοδήμȣ βασιλείας ἐπολέμȣν λῃϛείαις τε
κατ' ὀλίγους ἀεὶ ϗ περὶ τὴν ὡραίαν καταδρομαῖς ἐς τὴν ἀλ-
λήλων χρώμενοι. συνεσέβαλλον δὲ ϗ παρὰ τῶν Ἀρκάδων τοῖς
Μεσσηνίοις ἐς τὴν Λακωνικήν. Ἀργεῖοι δὲ προαναφῆναι μὲν
τὸ ἐς τȣ̀ς Λακεδαιμονίȣς ἔχθος ȣ̓κ ἠξίȣν, γινομένȣ δὲ ἀγῶνος
παρεσκευάζοντο ὡς μεθέξοντες. πέμπτῳ δὲ ἔτει τῆς Ἀριϛο- 11
δήμȣ μελλόντων ἐκ προῤῥήσεως συμβολὴν ποιήσεσθαι (τῷ τε
γ̀ μήκει τȣ̃ πολέμȣ ϗ τοῖς δαπανήμασιν ἀπειρήκεσαν) οὕτω
παρεγένοντο ἀμφοτέροις ϗ οἱ σύμμαχοι, Λακεδαιμονίοις μὲν
Κορίνθιοι Πελοποννησίων μόνοι, τοῖς δὲ Μεσσηνίοις οἵ τε
Ἀρκάδες πανϛρατιᾷ ϗ Ἀργείων ϗ Σικυωνίων λογάδες. Λα-
κεδαιμόνιοι μὲν ȣ̓͂ν Κορινθίοις ϗ τοῖς Εἵλωσι ϗ ὅσοι περίοι-
κοι συνεϛρατεύοντο τὸ μέσον ἐπιτρέψαντες, ἐπὶ τοῖς κέρασιν

1, 1. Ἀρ. βασιλείας μελλ. Kuhnius. 6. πανϛρατεί P.

αὐτοί τε ϗ οἱ βασιλεῖς ἐτάσσοντο, βαθείᾳ τε ὡς οὔπω πρό-
2 τερον ϗ πυκνῇ τῇ φάλαγγι. τῷ δὲ Ἀριστοδήμῳ καὶ τοῖς περὶ
αὐτὸν διετάχθη τὰ ἐς τὴν μάχην οὕτως. ὅσοι τῶν Ἀρκάδων
ἢ τῶν Μεσσηνίων τὰ μὲν σώματα ἦσαν ἐῤῥωμένοι ϗ ἀγαθοὶ
τὰς ψυχάς, ὅπλα δὲ οὐκ εἶχον ἰσχυρά, τούτοις τῶν ὅπλων τὰ
χρησιμώτατα ἐπέλεξε, ϗ ὡς τὸ ἔργον ἤπειγεν, ὁμοῦ τοῖς Ἀρ-
γείοις ϗ Σικυωνίοις καὶ τούτους '''ἔτασσε. τὴν δὲ φάλαγγα ἐπὶ
πλέον ἥπλωσεν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν ὑπὸ τῶν ἐναντίων. προεί-
δετο δὲ καὶ ὅπως τεταγμένοις σφίσι τὸ ὄρος ἡ Ἰθώμη κατὰ
3 νώτου γίνοιτο. ϗ τούτοις μὲν Κλέοννιν ἐπέταξεν ἡγεμόνα· αὐ-
τὸς δὲ ϗ ὁ Δάμις ὑπέμενον ἔχοντες τοὺς ψιλούς, σφενδονήτας
μὲν ἢ τοξότας ὀλίγους, ὁ δὲ ὄχλος ὁ πολὺς τοῖς τε σώμασιν
ἦσαν ἐς τὰς ἐπιδρομὰς ϗ ἀναχωρήσεις ἐπιτήδειοι ϗ τῇ ὁπλί-
σει κοῦφοι· θώρακα γὰρ ἢ ἀσπίδα εἶχεν ἕκαστος, ὅσοι δὲ ἠπόρουν
τούτων, περιεβέβληντο αἰγῶν νάκας ϗ προβάτων, οἱ δὲ ϗ θη-
ρίων δέρματα, ϗ μάλιστα οἱ ὀρεινοὶ τῶν Ἀρκάδων λύκων τε
4 ϗ ἄρκτων. ἀκόντια δὲ ἕκαστος πολλά, οἱ δὲ ϗ λόγχας αὐτῶν
ἔφερον. ϗ οὗτοι μὲν ἐλόχων τῆς Ἰθώμης ἔνθα ἔμελλον ἥκιστα
ἔσεσθαι σύνοπτοι, οἱ δὲ ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων ϗ συμμάχων
τήν τε ἔφοδον τὴν πρώτην τῶν Λακεδαιμονίων ὑπέμειναν, ϗ
μετὰ τοῦτο ἦσαν ἤδη καὶ τὰ ἄλλα ἀνδρεῖοι. ἀριθμῷ μὲν δὴ
τῶν ἐναντίων ἀπελείποντο, λογάδες δὲ ὄντες ἐμάχοντο πρὸς
δῆμον καὶ οὐχ ὁμοίως πρὸς κρείττους, ἣ καὶ μᾶλλον τῇ τε
5 ἄλλῃ προθυμίᾳ καὶ ταῖς ἐμπειρίαις ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον. ἐν-
ταῦθα καὶ ὁ στρατὸς τῶν Μεσσηνίων ὁ εὔζωνος, ἀφ' οὗ καὶ
τούτοις ἤρθη τὰ σημεῖα, ἐχρῶντο ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους
δρόμῳ ϗ περιστάντες ἠκόντιζον ἐς τὰ πλάγια· ὅσοις δὲ ϗ ἐπὶ
πλέον μετῆν τόλμης, προσέθεόν τε ϗ ἔτυπτον ἐκ χειρός. οἱ
δὲ Λακεδαιμόνιοι, κίνδυνόν σφισι δεύτερον ἐν τῷ αὐτῷ καὶ
οὕτως ἀνέλπιστον ὁρῶντες παρόντα, ὅμως οὔτε ἐταράχθησαν,
ἐπιστρεφόμενοί τε ἐς τοὺς ψιλοὺς ἀμύνεσθαι μὲν ἐπειρῶντο, διὰ
δὲ τὴν κουφότητα οὐ χαλεπῶς ἀποφευγόντων ἀπορία τοῖς Λα-
6 κεδαιμονίοις ϗ ἀπ' αὐτῆς ἤδη ϗ ὀργὴ γίνεται. πεφύκασι δέ
πως οἱ ἄνθρωποι μάλιστα ἔχειν ἀκρατῶς πρὸς τὰ παρ' ἀξίαν.
ϗ δὴ ϗ τότε οἵ τε τραύματα τῶν Σπαρτιατῶν εἰληφότες, ϗ
ὅσοι κειμένων τῶν παραστατῶν '''ἐγίγνοντο πρὸς τὴν ἔφοδον

τῶν ψιλῶν πρῶτοι, προεξιέθεόν τε, ὁπότε ἴδοιεν ἐπιφερομένους
τοὺς ψιλούς, ϗ ὑπὸ θυμοῦ μακροτέρας τὰς διώξεις ἐποιοῦντο
ἀποχωρούντων. οἱ δὲ ψιλοὶ τῶν Μεσσηνίων ὡς τὸ πρῶτον ἤρ-
ξαντο, κατὰ χώραν τε μένοντας ἔτυπτον ϗ ἐσηκόντιζον, καὶ
διωκόντων ἔφθανον ἀποφεύγοντες, ϗ πειρωμένοις ἀναστρέφειν
αὖθις ἐπῄεσαν. ταῦτα δὲ ἔδρων σποράδην ϗ ἄλλοι κατ᾽ ἄλλο 7
τῆς τῶν ἐναντίων τάξεως· οἵ τε ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων καὶ
συμμάχων θρασύτερον ἐν τῷ τοιῷδε τοῖς κατὰ στόμα αὐτῶν
ἐπέκειντο. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ τε χρόνῳ καὶ τοῖς
τραύμασιν ἀπαγορεύοντες, καὶ ἅμα παρὰ τὸ εἰωθὸς ὑπὸ τῶν
ψιλῶν ταρασσόμενοι, διαλύουσι τὴν τάξιν. τραπέντων δέ, ἐν-
ταῦθά σφισι πλείω παρεῖχον κακὰ οἱ ψιλοί. τοὺς δὲ τῶν Λα- 8
κεδαιμονίων διαφθαρέντας ἐν τῇ μάχῃ συλλαβεῖν μὲν οὐχ οἷά
τε ἦν ἀριθμῷ, πείθομαι δὲ εἶναι καὶ αὐτὸς πολλούς. ἡ δὲ οἴ-
καδε ἀναχώρησις τοῖς μὲν ἄλλοις καθ᾽ ἡσυχίαν, Κορινθίοις
δὲ ἔμελλεν ἔσεσθαι χαλεπή· διὰ πολεμίας γὰρ ἐγίνετο ὁμοίως
διά τε τῆς Ἀργείας πειρωμένοις ϗ παρὰ Σικυῶνα ἀνασωθῆναι.

Λακεδαιμονίους δὲ ἐλύπει μὲν ϗ τὸ γεγονὸς πταῖσμα, τε- 12
θνεώτων ἐν τῇ μάχῃ πολλῶν τε ϗ ἀξίων λόγου· παρίστατο δὲ
ϗ ἐς τὴν πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ πολέμου σφίσιν ἀθύμως ἔχειν, καὶ
διὰ τοῦτο θεωροὺς ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφούς. τούτοις ἐλθοῦσιν ἡ
Πυθία χρᾷ τάδε·

οὔ σε μάχης μόνον ἔργ᾽ ἐφέπειν χερὶ Φοῖβος ἄνωγεν,
ἀλλ᾽ ἀπάτῃ μὲν ἔχει γαῖαν Μεσσηνίδα λαός,
ταῖς δ᾽ αὐταῖς τέχναισιν ἁλώσεται αἷσπερ ὑπῆρξεν.

πρὸς ταῦτα τοῖς βασιλεῦσι ϗ τοῖς ἐφόροις τέχνας μὲν προ- 2
θυμουμένοις οὐκ ἐγίνετο ἀνευρεῖν, οἱ δὲ Ὀδυσσέως τῶν ἔργων
ἀπομιμούμενοι τὸ ἐπὶ Ἰλίῳ, πέμπουσιν ἄνδρας ἑκατὸν ἐς Ἰθώ-
μην συνιδόντας ἃ μηχανῶνται, λόγῳ δὲ αὐτομόλους· ἦν δὲ ϗ
φυγὴ τῶν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ φανεροῦ κατεγνωσμένη. τούτους ἥκοντας
ἀπέπεμπεν αὐτίκα Ἀριστόδημος, Λακεδαιμονίων φήσας τὰ
ἀδικήματα καινὰ εἶναι, τὰ δὲ σοφίσματα ἀρχαῖα. ἁμαρτόντες 3
δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἐγχειρήματος δεύτερα ἐπειρῶντο τῶν
Μεσσηνίων διαλῦσαι τὸ συμμαχικόν· ἀντειπόντων δὲ τῶν Ἀρ-

v. 1. προεξελθόντες ὁπότε P. 2. τοὺς] καὶ τοὺς P. 7. ἄλλο] ἄλλων P. 8, 2. συμβαλλεῖν P. 1, 7. γαῖαν Amasaeus: σαιλίαν P, λείαν ceteri. 2, 1. ὁ πρὸς P. μὲν οὖν προθ. P. 4. συνειδήσοντας Coraes. an potius συνήσοντας?

κάδων (παρὰ γὰρ τούτους πρότερον ἀφίκοντο οἱ πρέσβεις) οὕτω τὴν ἐπ' Ἄργος ἐπέχον πορείαν. Ἀριστόδημος δὲ πυνθανόμενος τὰ πρασσόμενα ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων πέμπει καὶ αὐτὸς ἐρησομένους τὸν θεόν· ἡ δὲ Πυθία σφίσιν ἔχρησεν

4 κῦδός σοι πολέμοιο διδοῖ θεός· ἀλλ' ἀπάταισι
φράζου μὴ Σπάρτης δόλιος λόχος ἐχθρὸς ἀνέλθῃ
κρείσσων· εἰ γὰρ Ἄρης κείνων εὐήρεα τεύχη,
καί τε χορῶν στεφάνωμα πικροὺς οἰκήτορας ἕξει,
τῶν δύο συντυχίαις κρυπτὸν λόχον ἐξαναδύντων.
οὐ πρόσθεν δὲ τέλος τόδ' ἐπόψεται ἱερὸν ἦμαρ,
πρὶν τὰ πάραλλα φύσιν τόξαν χρεὼν ἀφίκηται.

τότε μὲν δὴ Ἀριστόδημος καὶ οἱ μάντεις ἀπείρως εἶχον συμβαλέσθαι τὸ εἰρημένον· ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς ἀναφαίνειν τε καὶ ἐς τέλος ἄξειν ἔμελλεν ὁ θεός.

5 Ἕτερα δὲ ἐν τῷ τότε τοῖς Μεσσηνίοις συνέβαινε τοιαῦτα. Λυκίσκου μετοικοῦντος ἐν Σπάρτῃ τὴν θυγατέρα ἐπέλαβεν ἀποθανεῖν, ἣν ἅμα ἀγόμενος ἔφυγεν ἐκ Μεσσήνης. πολλάκις δὲ αὐτὸν φοιτῶντα ἐπὶ τὸ μνῆμα τῆς παιδὸς λοχήσαντες ἱππεῖς τῶν Ἀρκάδων αἱροῦσιν. ἀναχθεὶς δὲ ἐς τὴν Ἰθώμην καὶ ἐς ἐκκλησίαν καταστὰς ἀπελογεῖτο, ὡς οὐ προδιδοὺς τὴν πατρίδα ἀποχωρήσαι, πειθόμενος δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπὸ τοῦ μάντεως ἐς τὴν
6 παῖδα ὡς οὖσαν οὐ γνησίαν. ταῦτα ἀπολογούμενος οὐ πρότερον ἔδοξεν ἀληθῆ λέγειν, πρὶν ἢ παρῆλθεν εἰς τὸ θέατρον ἣ τὴν ἱερωσύνην τότε τῆς Ἥρας ἔχουσα. αὕτη δὲ τεκεῖν τε τὴν παῖδα ὡμολόγει, καὶ τῇ Λυκίσκου γυναικὶ ὑποβαλέσθαι δοῦναι· "νῦν δὲ" ἔφη "τό τε ἀπόρρητον ἐκφαίνουσα ἥκω καὶ παύσουσα ἐμαυτὴν ἱερωμένην." ταῦτα δὲ ἐλέγετο, ὅτι ἦν ἐν τῇ Μεσσήνῃ καθεστηκός, ἢν γυναικὸς ἱερωμένης ἢ καὶ ἀνδρὸς προαποθάνῃ τις τῶν παίδων, ἐς ἄλλον τὴν ἱερωσύνην μεταχωρεῖν. νομίζοντες οὖν τὴν γυναῖκα ἀληθῆ λέγειν, τῇ θεῷ τε εἵλοντο ἱερατευσομένην ἀντ' ἐκείνης, καὶ Λυκίσκον συγγνωστὰ ἔφασαν εἰργάσθαι.

7 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόκει σφίσι (καὶ γὰρ εἰκοστὸν ἔτος ἐπῄει τῷ πολέμῳ) πέμπειν αὖθις ἐς Δελφοὺς ἐρησομένους ὑπὲρ νίκης. ἐρησαμένοις δὲ ἔχρησεν ἡ Πυθία

4, 3. (κρείσσων γὰρ δὴ Ἄρης κείνων) εὐήρεα τείχη Lobeckius. 4. καί τ' ὀχυρὸν idem, καὶ τειχῶν Kuhnius: καὶ χορῶν P. 7. παραλλάξαντα φύσιν τὸ χρ. Lobeckius. 7, 3. aut ἐρομένοις legendum aut χρησαμένοις.

τοῖς τρίποδας περὶ βωμὸν Ἰθωμάτα Διὶ πρώτοις
'''στήσασιν δεκάδων ἀριθμὸν δὶς πέντε δίδωσι
σὺν κύδει πολέμου γαῖαν Μεσσηνίδα δαίμων.
Ζεὺς γὰρ ἔνευσ' οὕτως. ἀπάτη δέ σε πρόσθε τίθησιν,
ἥ τ' ὀπίσω τίσις ἐστί, καὶ ἔνθεον ἐξαπατώης.
ἔρδ' ὅππῃ τὸ χρεών. ἄτη δ' ἄλλοισι πρὸ ἄλλων.

ταῦτ' ἀκούσαντες γεγονέναι τε ἡγοῦντο ὑπὲρ αὐτῶν τὴν μαντείαν, καὶ σφίσι διδόναι τοῦ πολέμου κράτος· οὐ γὰρ αὐτῶν γε ἐχόντων ἐντὸς τείχους τοῦ Ἰθωμάτα τὸ ἱερὸν Λακεδαιμονίους προτέρους ἀναθέντας φθήσεσθαι. καὶ οἱ μὲν ξυλίνους κατασκευάσασθαι τρίποδας ἔμελλον· οὐ γάρ σφισι περιῆν χρήματα ὡς χαλκοῦς ποιήσασθαι· τῶν δέ τις Δελφῶν τὸν χρησμὸν ἐξήγγειλεν ἐς Σπάρτην. πυθομένοις δὲ ἐν κοινῷ μὲν οὐδέν σφισιν ἐξεγένετο ἀνευρεῖν σοφόν, Οἴβαλος δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐ τῶν 8
ἐπιφανῶν, γνώμην δὲ ὡς ἐδήλωσεν ἀγαθός, ποιησάμενος ὡς ἔτυχε πηλοῦ τρίποδας ἑκατόν, τούτους τε ἀποκεκρυμμένους ἐν πήρᾳ καὶ δίκτυα ἅμα αὐτοῖς ἔφερεν ὡς ἀνὴρ θηρευτής. ἅτε δὲ ὢν ἀγνὼς καὶ Λακεδαιμονίων τοῖς πολλοῖς, ῥᾷον Μεσσηνίους ἐλάνθανεν. ἀναμίξας δὲ αὐτὸν ἀνδράσιν ἀγροίκοις ἐσῆλθέ τε μετ' αὐτῶν ἐς τὴν Ἰθώμην, καὶ ὡς νὺξ τάχιστα ἐπελάμβανεν, ἀναθεὶς τοὺς τρίποδας τῷ θεῷ τούτους δὴ τοὺς πηλίνους, αὖθις ἐς Σπάρτην ἀπαγγέλλων Λακεδαιμονίοις ᾤχετο.

Μεσσηνίους δέ, ὡς εἶδον, ἐτάραξε μὲν μεγάλως, καὶ εἴκαζον 10
(ὥσπερ ἦν) παρὰ Λακεδαιμονίων εἶναι· παρεμυθεῖτο δὲ ὅμως αὐτοὺς ὁ Ἀριστόδημος λέγων ἄλλα τε ἃ ἐν τοῖς παροῦσιν εἰκὸς ἦν, καὶ τοὺς ξυλίνους τρίποδας (ἐπεποίηντο γὰρ ἤδη) περὶ τοῦ Ἰθωμάτα τὸν βωμὸν ἔστησε. συνέβη δὲ καὶ Ὀφιονέα τὸν μάντιν, τοῦτον τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, ἀναβλέψαι παραλόγως δὴ μάλιστα ἀνθρώπων· ἐπέλαβε γὰρ τῆς κεφαλῆς ἄλγημα αὐτὸν ἰσχυρόν, καὶ ἀνέβλεψεν ἀπ' αὐτοῦ.

'''Τὰ δὲ ἐντεῦθεν (ἔρρεπε γὰρ ἤδη τὸ χρεὼν ἐς ἅλωσιν 13
τῶν Μεσσηνίων) προεσήμαινεν αὐτοῖς τὰ μέλλοντα ὁ θεός. τό τε γὰρ τῆς Ἀρτέμιδος ἄγαλμα, ὃν χαλκοῦν καὶ αὐτὸ καὶ τὰ ὅπλα, παρῆκε τὴν ἀσπίδα· καὶ Ἀριστοδήμου τῷ Διὶ τῷ Ἰθω-

v. 1. πρώτοις Claviger: πρώτως P, πρώτω M. 5. καὶ οὐ θεὸν Xylander. 6, 9. ἀπαγγελῶν Claviger. 10, 3. τε om MP. 8. ἀναβλέψαι P.

μάτᾳ θύειν μέλλοντος τὰ ἱερεῖα οἱ κριοὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν αὐ-
τόματοι καὶ βίᾳ τὰ κέρατα ἐνράξαντες ἀποθνήσκουσιν ὑπὸ τῆς
πληγῆς. τρίτον δὲ ἄλλο συνέβη σφίσιν· οἱ κύνες συνιόντες ἐς
τὸ αὐτὸ κατὰ πᾶσαν νύκτα ὠρύοντο, τέλος δὲ καὶ ἀπεχώρησαν
2 ἀθρόοι πρὸς τὸ τῶν Λακεδαιμονίων στρατόπεδον. ταῦτά τε
δὴ τὸν Ἀριστόδημον ἐτάρασσε, καὶ ὀνείρατος ὄψις ἐπιγενομένη
τοιάδε. ἔδοξεν ἐξιέναι οἱ μέλλοντι ἐς μάχην καὶ ὡπλισμένῳ τῶν
ἱερείων τὰ σπλάγχνα ἐπὶ τραπέζῃ προκεῖσθαι, τὴν δέ οἱ θυγα-
τέρα ἐπιφανῆναι μέλαιναν ἐσθῆτα ἔχουσαν καὶ φαίνουσαν τό τε
στέρνον καὶ τὴν γαστέρα ἀνατετμημένα, ἀναφανεῖσαν δὲ ἀποῤῥῖ-
ψαι μὲν τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀφελέσθαι δὲ αὐτοῦ τὰ ὅπλα,
ἀντὶ τούτων δὲ στέφανον ἐπιθεῖναι χρυσοῦν καὶ ἱμάτιον ἐπιβα-
3 λεῖν λευκόν. ἔχοντος δὲ Ἀριστοδήμου τά τε ἄλλα ἀθύμως καὶ
τὸν ὄνειρον ἡγουμένου προλέγειν οἱ τοῦ βίου τελευτήν, ὅτι οἱ
Μεσσήνιοι τῶν ἐπιφανῶν τὰς ἐκφορὰς ἐποιοῦντο ἐστεφανωμέ-
νων καὶ ἱμάτια ἐπιβεβλημένων λευκά, ἀπαγγέλλει τις Ὀφιονέα
τὸν μάντιν οὐχ ὁρᾶν ἔτι ἀλλ' ἐξαίφνης γενέσθαι τυφλόν, ὥσπερ
γε καὶ ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς. συνιᾶσι δὴ καὶ τοῦ χρησμοῦ τότε, ὡς τοὺς
ἀναδύντας δύο ἐκ τοῦ λόχου καὶ ἐς τὸ χρεὼν αὖθις ἐλθόντας
4 τοῦ Ὀφιονέως τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν ἡ Πυθία. ἐνταῦθα Ἀριστό-
δημος τά τε οἰκεῖα ἀναλογιζόμενος, ὡς οὐδὲν ὠφέλιμον γένοιτο
φονεὺς θυγατρός, καὶ τῇ πατρίδι οὐχ ὁρῶν ἔτι ὑποῦσαν σωτη-
ρίας ἐλπίδα, ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῆς παιδὸς τῷ τάφῳ, τὰ
μὲν ἐς ἀνθρώπου λογισμὸν ἥκοντα Μεσσηνίους σώσας, τῆς
τύχης δὲ ἐς τὸ μηδὲν ἀγαγούσης τά τε ἔργα αὐτοῦ καὶ τὰ
βουλεύματα. ἀπέθανε δὲ βασιλεύσας ἔτη τε ἓξ καὶ ἐκ τοῦ ἑβδό-
5 μου μῆνας ἐπιλαβὼν πολλούς. τοῖς δὲ Μεσσηνίοις ἀπεγνωκέναι
τὰ πράγματα παρίστατο, ὥστε καὶ ὥρμησαν ἱκεσίαν ἐς τοὺς Λα-
κεδαιμονίους ἀποστέλλειν· οὕτω σφόδρα κατέπληξεν αὐτοὺς ἡ τοῦ
Ἀριστοδήμου τελευτή. καὶ τοῦτο μὲν ὁ θυμὸς ἐπέσχεν αὐτοὺς μὴ
ποιῆσαι· συλλεγέντες δὲ εἰς ἐκκλησίαν βασιλέα μὲν οὐδένα,
Δάμιν δὲ στρατηγὸν αὐτοκράτορα εἵλοντο. ὁ δὲ Κλέοννίν τε
αὐτῷ καὶ Φυλέα ἑλόμενος συνάρχοντας παρεσκευάζετο ὡς καὶ
ἐκ τῶν παρόντων συνάψων ἐς μάχην· ἐπηνάγκαζε γὰρ ἥ τε
πολιορκία καὶ οὐχ ἥκιστα ὁ λιμὸς καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ δέος, μὴ καὶ

3, 6. δὲ P. 5, 1. ἐπιλαβὼν οὐ πολλοὺς Siebelis. 7. φιλέα P.
9. τὸ om. P.

προδιαφθαρῶσιν ὑπὸ ἐνδείας. ἀρετῇ μὲν δὴ καὶ τολμήμασιν 6
οὐδὲ τότε ἀπεδέησε τὰ τῶν Μεσσηνίων· ἀπέθανον δὲ οἵ τε
στρατηγοί σφισιν ἅπαντες καὶ τῶν ἄλλων οἱ λόγου μάλιστα ἄξιοι.
τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μῆνας μέν που πέντε μάλιστα ἀντέχον, περὶ δὲ
τὸν ἐνιαυτὸν λήγοντα ἐξέλιπον τὴν Ἰθώμην, πολεμήσαντες
ἔτη τὰ πάντα εἴκοσι, καθὰ δὴ καὶ Τυρταίῳ πεποιημένα ἐστίν·

εἰκοστῷ δ᾽ οἱ μὲν κατὰ πίονα ἔργα λιπόντες
φεῦγον Ἰθωμαίων ἐκ μεγάλων ὀρέων.

ὁ δὲ πόλεμος ἔλαβεν ἔτος τέλος ἔτει πρώτῳ τῆς τετάρτης καὶ 7
δεκάτης ὀλυμπιάδος, ἣν Δάσμων Κορίνθιος ἐνίκα στάδιον,
Ἀθήνησι Μεδοντιδῶν τὴν ἀρχὴν ἔτι ἐχόντων τὴν δεκέτιν,
καὶ ἔτους Ἱππομένει τετάρτου τῆς ἀρχῆς ἠνυσμένου.

Μεσσηνίων δὲ ὅσοις μὲν ἔτυχον ἐν Σικυῶνι οὖσαι καὶ ἐν 14
Ἄργει προξενίαι καὶ παρὰ τῶν Ἀρκάδων τισίν, οὗτοι μὲν ἐς
ταύτας τὰς πόλεις ἀπεχώρησαν, ἐς Ἐλευσῖνα δὲ οἱ τοῦ γένους
τῶν ἱερέων καὶ θεαῖς ταῖς μεγάλαις τελοῦντες τὰ ὄργια. ὁ δὲ
ὄχλος ὁ πολὺς κατὰ τὰς πατρίδας ἕκαστοι τὰς ἀρχαίας ἐσκε-
δάσθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρῶτα μὲν τὴν Ἰθώμην καθεῖ- 2
λον ἐς ἔδαφος, ἔπειτα καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις ἐπιόντες ᾕρουν.
ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν λαφύρων τῷ Ἀμυκλαίῳ τρίποδας
χαλκοῦς· Ἀφροδίτης ἄγαλμά ἐστιν ἑστηκὸς ὑπὸ τῷ τρίποδι τῷ
πρώτῳ, Ἀρτέμιδος δὲ ὑπὸ τῷ δευτέρῳ, Κόρης δὲ τῆς Δή-
μητρος ὑπὸ τῷ τρίτῳ. ταῦτα μὲν δὴ ἀνέθεσαν ἐνταῦθα, τῆς 5
δὲ γῆς τῆς Μεσσηνίας Ἀσιναίοις μὲν ἀνεστηκόσιν ὑπὸ Ἀρ-
γείων διδόασιν ἐπὶ θαλάσσῃ ταύτην ἣν καὶ νῦν ἔτι οἱ Ἀσι-
ναῖοι νέμονται· τοῖς δὲ Ἀνδροκλέους ἀπογόνοις (ἦν γὰρ δὴ καὶ
θυγάτηρ Ἀνδροκλεῖ καὶ παῖδες τῆς θυγατρός, φεύγοντες δὲ
ὑπὸ τὴν τελευτὴν τοῦ Ἀνδροκλέους ᾤχοντο ἐς Σπάρτην) τού-
τοις τὴν Ὑαμίαν καλουμένην ἀπονέμουσιν. τὰ δὲ ἐς αὐτοὺς Μεσ- 4
σηνίους παρὰ Λακεδαιμονίων ἔχεν οὕτως. πρῶτον μὲν αὐτοῖς
ἐπάγουσιν ὅρκον μήτε ἀποστῆναί ποτε ἀπ᾽ αὐτῶν μήτε ἄλλο
ἐργάσασθαι νεώτερον μηδέν· δεύτερα δὲ φόρον μὲν οὐδένα ἐπέ-
ταξαν εἰρημένον, οἱ δὲ τῶν γεωργουμένων τροφῶν σφίσιν ἀπο-

6, 2. τότε Claviger: ποτε *MP*. 6. δὴ add *M*. 7, 1. τέλος om *MP*. 3, δεκέτιν Sylburgius: codices δεκάτην. 1, 3. οἱ] τοι P. 4. ἱερέων Sylburgius: codices ἱερῶν. 2, 4. τῷ πρώτῳ om P. 5. τῆς supra (3, 18, 8): hic enim codices ἡ.

φέρειν ἐς Σπάρτην πάντων τὰ ἡμίσεα. προείρητο δὲ καὶ ἐπὶ τὰς ἐκφορὰς τῶν βασιλέων ϗ ἄλλων τῶν ἐν τέλει ϗ ἄνδρας ἐκ τῆς Μεσσηνίας ϗ τὰς γυναῖκας ἐν ἐσθῆτι ἥκειν μελαίνῃ·
5 ϗ τοῖς παραβᾶσιν ἐπέκειτο ποινή. τιμωρίας δὲ ἃς ὕβριζον ἐς τὰς Μεσσηνίας, Τυρταίῳ πεποιημένας εἰσίν·

ὥσπερ ὄνοι μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι,
δεσποσύνοισι φέροντες ἀναγκαίης ὕπο λυγρῆς
ἥμισυ πᾶν, ὅσσον καρπὸν ἄρουρα φέρει.

ὅτι δὲ ϗ συμπενθεῖν ἔκειτο αὐτοῖς ἀνάγκη, δεδήλωκεν ἐν τῷδε·

δεσπότας οἰμώζοντες, ὁμῶς ἄλοχοί τε καὶ αὐτοί,
εὖτέ τιν' ὀλομένη μοῖρα κίχοι θανάτου.

6 "Τοιέτων ἐν οἱ Μεσσήνιοι κατειληφότων, ϗ ἅμα ἐς τὰ μέλλοντα ἐδὲν ἐνορῶντες παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων φιλάνθρωπον, πρό τε δὴ τῶν παρόντων τεθνάναι μαχομένες ἢ ϗ τὸ παράπαν ἐκ Πελοποννήσου φεύγοντας οἴχεσθαι νομίζοντες αἱρετώτερα, ἀφίςασθαι πάντως ἐγίγνωσκον. ἐνῆγον δὲ ἐχ ἥκιςα ἐς τἔτο ϗ οἱ νεώτεροι, πολέμε μὲν ἔτι ἀπείρως ἔχοντες, λαμπροὶ δὲ ὄντες τὰ φρονήματα ϗ ἀποθανεῖν προτιμῶντες ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πατρίδι, εἰ ϗ τὰ ἄλλα εὐδαιμόνως δελεύειν παρείη.
7 ἐπετράφη δὲ νεότης καὶ ἀλλαχῆ τῆς Μεσσηνίας, οἱ δὲ ἄριςοι ϗ ἀριθμὸν πλεῖςοι περὶ τὴν Ἀνδανίαν, ἐν δὲ αὐτοῖς ϗ Ἀριςομένης, ὃς ϗ νῦν ἔτι ὡς ἥρως ἔχει παρὰ Μεσσηνίοις τιμάς. καί οἱ ϗ τὰ τῆς γενέσεως ἐπιφανέςερα ὑπάρξαι νομίζεσι· Νικοτελείᾳ γὰρ τῇ μητέρι αὐτἔ δαίμονα ἢ θεὸν δράκοντι εἰκασμένον συγγενέσθαι λέγεσι. τοιαῦτα δὲ ϗ Μακεδόνας ἐπὶ Ὀλυμπιάδι ϗ ἐπὶ Ἀριςοδάμᾳ Σικυωνίες οἶδα εἰρηκότας. διάφορα δὲ τοσόνδε ἦν·
8 Μεσσήνιοι γὰρ ἐκ ἐσποιἔσιν Ἀριςομένην Ἡρακλεῖ παῖδα ἢ Διί, ὥσπερ Ἀλέξανδρον Ἄμμωνι οἱ Μακεδόνες ϗ Ἄρατον Ἀσκληπιῷ Σικυώνιοι· Ἀριςομένει δὲ πατέρα Ἑλλήνων μὲν οἱ πολλοὶ Πύῤῥον φασὶν εἶναι, Μεσσηνίες δὲ οἶδα αὐτὸς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς Ἀριςομένην Νικομήδες καλἔντας. ἔτος μὲν ἐν ἀκμάζων ἡλικίᾳ ϗ τόλμῃ ϗ ἄλλοι τῶν ἐν τέλει παρώξυνον ἐπὶ τὴν ἀπόςασιν. ἐπράσσετο δὲ ταῦτα

v. 2. ἄνδρα P. 5, 1. ἐπέκειτο Sylburgius: codices ἀπέκειτο. 5. πᾶν ὅσσον Kuhnius: codices πάνθ' ὅσσων. 6, 3. πρό τε δὴ Porsonus: codices πρὴς τέλη. μυχομένοις P. 7, 1. ἐπεςράφη P. 8, 5. λυκομήδους P.

ἐκ εὐθὺς ἐκ τοῦ φανεροῦ, κρύφα δὲ ἐς Ἄργος καὶ παρὰ τοὺς
Ἀρκάδας ἀπέστελλον, εἴ σφισιν ἀπροφασίστως καὶ μηδὲν ἐνδε-
εστέρως ἢ ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ προτέρου ἀμῦναι θελήσουσιν. ‴Ὡς 15
δὲ τά τε ἄλλα ἐς τὸν πόλεμον ἕτοιμα ἦν αὐτοῖς καὶ τὰ ἀπὸ
τῶν συμμάχων προθυμότερα ἢ προσεδόκων (καὶ γὰρ Ἀργείοις
ἤδη καὶ Ἀρκάσι λαμπρῶς τὸ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔχθος
ἐξῆπτο), οὕτως ἀπέστησαν ἔτει τριακοστῷ μὲν καὶ ἐνάτῳ μετὰ
Ἰθώμης ἅλωσιν, τετάρτῳ δὲ τῆς τρίτης ὀλυμπιάδος καὶ εἰκο-
στῆς, ἣν Ἴκαρος Ὑπερησιεὺς ἐνίκα στάδιον. Ἀθήνησι δὲ οἱ
κατ' ἐνιαυτὸν ἦσαν ἤδη τότε ἄρχοντες, καὶ Ἀθηναίοις Τλη-
σίας ἦρχεν. ἐν δὲ Λακεδαίμονι οἵ τινες τηνικαῦτα ἔτυχον βα- 2
σιλεύοντες, Τυρταῖος μὲν τὰ ὀνόματα οὐκ ἔγραψε, Ῥιανὸς δ'
ἐποίησεν ἐν τοῖς ἔπεσι Λεωτυχίδην βασιλέα ἐπὶ τοῦδε εἶναι
τοῦ πολέμου. Ῥιανῷ μὲν οὖν ἔγωγε οὐδαμῶς κατά γε τοῦτο συν-
θήσομαι· Τυρταῖον δὲ καὶ οὐ λέγοντα ὅμως εἰρηκέναι τις ἂν ἐν
τῷδε ἡγοῖτο. ἐλεγεῖα γὰρ ἐς τὸν πρότερόν ἐστιν αὐτῷ πόλεμον·

ἀμφ' αὐτὴν δ' ἐμάχοντ' ἐννέα καὶ δέκ' ἔτη
νωλεμέως, αἰεὶ ταλασίφρονα θυμὸν ἔχοντες,
αἰχμηταὶ πατέρων ἡμετέρων πατέρες.

δῆλα οὖν ἐστιν ὡς ὕστερον τρίτῃ γενεᾷ τὸν πόλεμον οἱ Μεσσή- 3
νιοι τόνδε ἐπολέμησαν, ἀποδείκνυσί τε τοῦ χρόνου τὸ συνεχὲς
βασιλεύοντας τηνικαῦτα ἐν Σπάρτῃ Ἀνάξανδρον Εὐρυκράτους
τοῦ Πολυδώρου, τῆς δὲ οἰκίας τῆς ἑτέρας Ἀναξίδαμον Ζευξι-
δάμου τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ Θεοπόμπου. κατέβην δὲ ἐς ἀπόγονον
Θεοπόμπου τέταρτον, ὅτι Ἀρχίδαμος ὁ Θεοπόμπου προαπέθανε
τοῦ πατρὸς καὶ ἐς Ζευξίδαμον υἱιδοῦν ὄντα ἡ Θεοπόμπου περιῆλ-
θεν ἀρχή. Λεωτυχίδης δὲ μετὰ Δημάρατον βασιλεύσας φαί-
νεται τὸν Ἀρίστωνος· ‴Θεοπόμπου δὲ Ἀρίστων ἀπόγονος ἕβδομος.

Τότε δὲ οἱ Μεσσήνιοι Λακεδαιμονίοις συμβάλλουσιν ἐν 4
Δέραις καλουμέναις τῆς σφετέρας, ἔτει πρώτῳ μετὰ τὴν ἀπό-
στασιν· ἀπῆσαν δὲ ἀμφοτέροις οἱ σύμμαχοι. καὶ νίκη μὲν ἐγέ-
νετο οὐδετέρων σαφής, Ἀριστομένην δὲ ἔργα φασὶν ἀποδείξασθαι
πλέον τι ἢ ἄνδρα ἕνα εἰκὸς ἦν, ὥστε καὶ βασιλέα μετὰ τὴν μά-

1, 9. Λακεδαίμονι οἵτινες Buttmannus: codices λακεδαιμονίοις τίνες. 2, 6. ἡγοῖτο Sylburgius: codices ἡγεῖτο. 3, 4. Πολυδώρου Sylburgius: codices ἀπολλοδώρου. 8. δημάρατον et 9. τὸν Facius: codices δημαράτου et τοῦ.

τῷ Εὐφάει φίλος. πείθει τοὺς Μεσσηνίους Εὐφάης τόν τε χρησμὸν ἔχειν τέλος ἀποθανούσης τῆς παιδός, ϗ σφίσιν ἀποχρᾶν
9 τὰ ὑπὸ Ἀριστοδήμου πεποιημένα. λέγοντος δὲ ταῦτα, ἔφασαν τὰ ὄντα λέγειν. ὅσοι τοῦ Αἰπυτιδῶν γένους ἦσαν· ἀπεῖναι γάρ σφισι τὸ δέος τὸ ἐπὶ τῇ θυγατρί. ἕκαστος [τε] ἔσπευδε. ϗ οἱ μὲν τοῦ βασιλέως τῇ παραινέσει πειθόμενοι τὴν ἐκκλησίαν διαλύουσι, ϗ ἀπ' αὐτῆς πρός τε θυσίας θεῶν ϗ ἑορτὴν τρέποντο· Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀκούσαντες τὸν γενόμενον Μεσσηνίοις χρησμὸν ἀθύμως διέκειντο ϗ αὐτοὶ ϗ οἱ βασιλεῖς, ἔς τε τὰ λοιπὰ ϗ ἄρχειν ὀκνοῦντες μάχης.

10 Ἔτει δὲ ἕκτῳ μετὰ τὸν ἐξ Ἰθώμης Λυκίσκου δρασμὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι (τὰ γὰρ ἱερὰ ἐγίνετο αὐτοῖς αἴσια) στρατεύουσιν ἐπὶ τὴν Ἰθώμην· οἱ δὲ Κρῆτες οὐκέτι παρόντες σφίσιν ἔτυχον. ὑστέρησαν δὲ ϗ οἱ τῶν Μεσσηνίων σύμμαχοι. δι' ὑποψίας γὰρ οἱ Σπαρτιᾶται ϗ ἄλλοις ἤδη Πελοποννησίων ϗ Ἀρκάσιν ἦσαν ϗ Ἀργείοις μάλιστα. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι κρύφα ἔμελλον τῶν Λακεδαιμονίων ἀφίξεσθαι, ϗ ἰδίᾳ δὴ μᾶλλον ἢ μετὰ δόγματος κοινοῦ· τοῖς δὲ Ἀρκάσιν ἡ στρατεία μὲν προείρητο ἐκ τοῦ φανεροῦ, παρέτυχον δὲ οὐδ' οὗτοι. τοὺς γὰρ Μεσσηνίους ϗ ἄνευ συμ-
2 μάχων κινδυνεῦσαι προήγαγεν ἡ δόξα τοῦ χρησμοῦ. τὰ μὲν οὖν πολλὰ οὐδέν τι ἐγένετο διάφορα ἢ ϗ ἐπὶ τῆς προτέρας μάχης, ἥ τε ἡμέρα ϗ τότε μαχομένους προεπέλιπεν· οὐ μέντοι βιασθῆναί γε οὐδέτερον κέρας ἢ ϗ λόχον μνημονεύουσιν, ἐπεὶ μηδὲ τὴν τάξιν, ὡς ἀπ' ἀρχῆς ἐτάχθησαν, συμμεῖναί φασιν, ἀλλ' ἀφ' ἑκατέρων τοὺς ἀρίστους συνελθόντας ἐς τὸ μεσαίτατον ἐνταῦθα
3 τὸν πάντα ἔχειν πόνον. ὁ γὰρ Εὐφάης πλέον τι ἢ βασιλέα εἰκὸς ἦν προθυμούμενος, ϗ ἀφειδῶς τοῖς περὶ τὸν Θεόπομπον ἐγκείμενος, τραύματα πολλά τε ϗ οὐκ ἰάσιμα λαμβάνει. λιποψυχήσαντα δὲ αὐτὸν ϗ πεσόντα οἱ Λακεδαιμόνιοι ϗ ὀλίγον ὅμως ἐμπνέοντα ἐποιοῦντο παρ' αὐτοὺς ἑλκύσαι σπουδήν. ἐπήγειρε δὲ ϗ τοὺς Μεσσηνίους ἥ τε ἐς τὸν Εὐφάη προϋπάρχουσα εὔνοια ϗ τὰ ὀνείδη τὰ μέλλοντα· φονευομένοις τε ὑπὲρ τοῦ βασιλέως ἄμεινόν σφισιν ἐφαίνετο προέσθαι τὰς ψυχὰς ἢ
4 ἐκεῖνον προεμένων ἀποσωθῆναί τινα. τότε μὲν δὴ πεσὼν ὁ

1, 1. ἕκτῳ ἐγίγνετο μετὰ P. 8. προείρητο Porsonus: ἀπείρητο MP. 2, 3. προαπέλιπεν codices. 3, 3. τραύματα τε πολλά τε P. 4, 1. προέμενον Sylburgius.

Εὐφάης τήν τε μάχην ἐπεμήκυνε, ϗ προήγαγεν ἐς πλέον παρὰ ἑκατέρων τὰ τολμήματα· ὕστερον δὲ ἀνήνεγκε μὲν καὶ ᾔσθετο ὅτι οὐκ ἔλαττον ἐσχήκασιν ἐν τῷ ἔργῳ, ἡμέραις δὲ οὐ πολλαῖς ἀποθνήσκει, βασιλεύσας Μεσσηνίων τρία ἔτη ϗ δέκα, ϗ πολεμήσας Λακεδαιμονίοις τὸν πάντα τῆς βασιλείας χρόνον.

Εὐφάει δὲ οὐκ ὄντων παίδων, τὸν αἱρεθέντα ὑπὸ τοῦ δήμου 5
κατελείπετο ἔχειν τὴν ἀρχήν, Κλέοννίς τε ϗ Δᾶμις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀριστοδήμῳ προῆλθον, τά τε ἄλλα ϗ τὰ ἐς πόλεμον διαφέρειν νομιζόμενοι· τὸν δὲ Ἄντανδρον οἱ πολέμιοι κατειργάσαντο ἐν τῇ μάχῃ προκινδυνεύοντα Εὐφάους. ἦσαν δὲ καὶ τῶν μάντεων αἱ γνῶμαι κατὰ ταὐτὰ ἀμφοτέρων, Ἐπηβόλου ϗ Ὀφιονέως, μὴ σφᾶς ἀνδρὶ ἐναγεῖ ϗ θυγατρὸς μίασμα ἐπικειμένῳ δοῦναι τὴν Αἰπύτου ϗ τῶν ἀπογόνων τιμήν. ᾑρέθη δὲ ὅμως ϗ ἐβασίλευσεν Ἀριστόδημος. ὁ δὲ Ὀφιονεὺς οὗτος ὁ τῶν 6
Μεσσηνίων μάντις τυφλὸς ὢν εὐθὺς ἐκ γενετῆς μαντικήν τινα εἶχε τοιαύτην· πυνθανόμενος τὰ γινόμενα ἑκάστοις ἰδίᾳ τε ϗ ἐν κοινῷ προέλεγεν οὕτω τὰ μέλλοντα. οὗτος μὲν τρόπον ἐμαντεύετο τὸν εἰρημένον, Ἀριστόδημος δὲ βασιλεύσας τῷ τε δήμῳ διέμενε τὰ εἰκότα χαρίζεσθαι προθυμούμενος, ϗ τοὺς ἐν τέλει τούς τε ἄλλους ϗ μάλιστα Κλέοννιν ϗ Δᾶμιν ἦγεν ἐν τιμῇ. διὰ θεραπείας δὲ εἶχε ϗ τὰ τῶν συμμάχων, Ἀρκάδων τε τοῖς δυνατοῖς ϗ ἐς Ἄργος ϗ Σικυῶνα ἀποστέλλων δῶρα. τὸν δὲ 7
πόλεμον ἐπὶ τῆς Ἀριστοδήμου βασιλείας ἐπολέμουν λῃστείαις τε κατ' ὀλίγους ἀεὶ ϗ περὶ τὴν ὡραίαν καταδρομαῖς ἐς τὴν ἀλλήλων χρώμενοι. συνεσέβαλλον δὲ ϗ παρὰ τῶν Ἀρκάδων τοῖς Μεσσηνίοις ἐς τὴν Λακωνικήν. Ἀργεῖοι δὲ προαναφῆναι μὲν τὸ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔχθος οὐκ ἠξίουν, γινομένου δὲ ἀγῶνος παρεσκευάζοντο ὡς μεθέξοντες. πέμπτῳ δὲ ἔτει τῆς Ἀριστο- 11
δήμου μελλόντων ἐκ προρρήσεως συμβολὴν ποιήσεσθαι (τῷ τε γὰρ μήκει τοῦ πολέμου ϗ τοῖς δαπανήμασιν ἀπειρήκεσαν) οὕτω παρεγένοντο ἀμφοτέροις ϗ οἱ σύμμαχοι, Λακεδαιμονίοις μὲν Κορίνθιοι Πελοποννησίων μόνοι, τοῖς δὲ Μεσσηνίοις οἵ τε Ἀρκάδες πανστρατιᾷ ϗ Ἀργείων ϗ Σικυωνίων λογάδες. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν Κορινθίοις ϗ τοῖς Εἵλωσι ϗ ὅσοι περίοικοι συνεστρατεύοντο τὸ μέσον ἐπιτρέψαντες, ἐπὶ τοῖς κέρασιν

1, 1. *Ἀρ. βασιλείας μελλ.* Kuhnius. 6. *πανστρατείᾳ* P.

αὐτοί τε ϗ οἱ βασιλεῖς ἐτάσσοντο, βαθεία τε ὡς οὔπω πρό-
2 τερον ϗ πυκνῇ τῇ φάλαγγι. τῷ δὲ Ἀριςοδήμῳ καὶ τοῖς περὶ
αὐτὸν διετάχθη τὰ ἐς τὴν μάχην οὕτως. ὅσοι τῶν Ἀρκάδων
ἢ τῶν Μεσσηνίων τὰ μὲν σώματα ἦσαν ἐῤῥωμένοι ϗ ἀγαθοὶ
τὰς ψυχάς, ὅπλα δὲ οὐκ εἶχον ἰσχυρά, τούτοις τῶν ὅπλων τὰ
χρησιμώτατα ἐπέλεξε, ϗ ὡς τὸ ἔργον ἤπειγεν, ὁμοῦ τοῖς Ἀρ-
γείοις ϗ Σικυωνίοις καὶ τούτους '''ἔτασσε· τὴν δὲ φάλαγγα ἐπὶ
πλέον ἤπλωσεν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν ὑπὸ τῶν ἐναντίων. προεί-
δετο δὲ καὶ ὅπως τεταγμένοις σφίσι τὸ ὄρος ἡ Ἰθώμη κατὰ
3 νώτου γίνοιτο. ϗ τούτοις μὲν Κλέοννιν ἐπέταξεν ἡγεμόνα· αὐ-
τὸς δὲ ϗ ὁ Δῦμις ὑπέμενον ἔχοντες τοὺς ψιλούς, σφενδονήτας
μὲν ἢ τοξότας ὀλίγους, ὁ δὲ ὄχλος ὁ πολὺς τοῖς τε σώμασιν
ἦσαν ἐς τὰς ἐπιδρομὰς ϗ ἀναχωρήσεις ἐπιτήδειοι ϗ τῇ ὁπλί-
σει κοῦφοι· θώρακα γὰρ ἢ ἀσπίδα εἶχεν ἕκαςος, ὅσοι δὲ ἠπόρουν
τούτων, περιεβέβληντο αἰγῶν νάκας ϗ προβάτων, οἱ δὲ ϗ θη-
ρίων δέρματα, ϗ μάλιςα οἱ ὀρεινοὶ τῶν Ἀρκάδων λύκων τε
4 ϗ ἄρκτων. ἀκόντια δὲ ἕκαςος πολλά, οἱ δὲ ϗ λόγχας αὐτῶν
ἔφερον. ϗ οὗτοι μὲν ἐλόχων τῆς Ἰθώμης ἔνθα ἔμελλον ἥκιςα
ἔσεσθαι σύνοπτοι, οἱ δὲ ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων ϗ συμμάχων
τήν τε ἔφοδον τὴν πρώτην τῶν Λακεδαιμονίων ὑπέμειναν, ϗ
μετὰ τοῦτο ἦσαν ἤδη καὶ τὰ ἄλλα ἀνδρεῖοι. ἀριθμῷ μὲν δὴ
τῶν ἐναντίων ἀπελείποντο, λογάδες δὲ ὄντες ἐμάχοντο πρὸς
δῆμον καὶ οὐχ ὁμοίως πρὸς κρείττους, ἢ καὶ μᾶλλον τῇ τε
5 ἄλλῃ προθυμίᾳ καὶ ταῖς ἐμπειρίαις ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον. ἐν-
ταῦθα καὶ ὁ ςρατὸς τῶν Μεσσηνίων ὁ εὔζωνος, ἀφ' οὗ καὶ
τούτοις ἤρθη τὰ σημεῖα, ἐχρῶντο ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους
δρόμῳ ϗ περιςάντες ἠκόντιζον ἐς τὰ πλάγια· ὅσοις δὲ ϗ ἐπὶ
πλέον μετῆν τόλμης, προσέθεόν τε ϗ ἔτυπτον ἐκ χειρός. οἱ
δὲ Λακεδαιμόνιοι, κίνδυνόν σφισι δεύτερον ἐν τῷ αὐτῷ καὶ
οὕτως ἀνέλπιςον ὁρῶντες παρόντα, ὅμως οὔτε ἐταράχθησαν,
ἐπιςρεφόμενοί τε ἐς τοὺς ψιλοὺς ἀμύνεσθαι μὲν ἐπειρῶντο, διὰ
δὲ τὴν κουφότητα οὐ χαλεπῶς ἀποφευγόντων ἀπορία τοῖς Λα-
6 κεδαιμονίοις ϗ ἀπ' αὐτῆς ἤδη ϗ ὀργὴ γίνεται. πεφύκασι δέ
πως οἱ ἄνθρωποι μάλιςα ἔχειν ἀκρατῶς πρὸς τὰ παρ' ἀξίαν.
ϗ δὴ ϗ τότε οἵ τε τραύματα τῶν Σπαρτιατῶν εἰληφότες, ϗ
ὅσοι κειμένων τῶν παραςατῶν '''ἐγίγνοντο πρὸς τὴν ἔφοδον

τῶν ψιλῶν πρῶτοι, προεξιέθεόν τε, ὁπότε ἴδοιεν ἐπιφερομένους
τοὺς ψιλούς, καὶ ὑπὸ θυμοῦ μακροτέρας τὰς διώξεις ἐποιοῦντο
ἀποχωρούντων. οἱ δὲ ψιλοὶ τῶν Μεσσηνίων ὡς τὸ πρῶτον ἤρ-
ξαντο, κατὰ χώραν τε μένοντας ἔτυπτον καὶ ἐσηκόντιζον, καὶ
διωκόντων ἔφθανον ἀποφεύγοντες, καὶ πειρωμένοις ἀναστρέφειν
αὖθις ἐπῄεσαν. ταῦτα δὲ ἔδρων σποράδην καὶ ἄλλοι κατ᾽ ἄλλο 7
τῆς τῶν ἐναντίων τάξεως· οἵ τε ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων καὶ
συμμάχων θρασύτερον ἐν τῷ τοιῷδε τοῖς κατὰ στόμα αὐτῶν
ἐπέκειντο. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ τε χρόνῳ καὶ τοῖς
τραύμασιν ἀπαγορεύοντες, καὶ ἅμα πυρὰ τὸ εἰωθὸς ὑπὸ τῶν
ψιλῶν ταρασσόμενοι, διαλύουσι τὴν τάξιν. τραπέντων δέ, ἐν-
ταῦθά σφισι πλείω παρεῖχον κακὰ οἱ ψιλοί. τοὺς δὲ τῶν Λα- 8
κεδαιμονίων διαφθαρέντας ἐν τῇ μάχῃ συλλαβεῖν μὲν οὐχ οἷά
τε ἦν ἀριθμῷ, πείθομαι δὲ εἶναι καὶ αὐτὸς πολλούς. ἡ δὲ οἴ-
καδε ἀναχώρησις τοῖς μὲν ἄλλοις καθ᾽ ἡσυχίαν, Κορινθίοις
δὲ ἔμελλεν ἔσεσθαι χαλεπή· διὰ πολεμίας γοῦν ἐγίνετο ὁμοίως
διά τε τῆς Ἀργείας πειρωμένοις καὶ παρὰ Σικυῶνα ἀνασωθῆναι.

Λακεδαιμονίους δὲ ἐλύπει μὲν καὶ τὸ γεγονὸς πταῖσμα, τε- 12
θνεώτων ἐν τῇ μάχῃ πολλῶν τε καὶ ἀξίων λόγου· παρίστατο δὲ
καὶ ἐς τὴν πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ πολέμου σφίσιν ἀθύμως ἔχειν, καὶ
διὰ τοῦτο θεωροὺς ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφούς. τούτοις ἐλθοῦσιν ἡ
Πυθία χρᾷ τάδε·

οὔ σε μάχης μόνον ἔργ᾽ ἐφέπειν χερὶ Φοῖβος ἄνωγεν,
ἀλλ᾽ ἀπάτῃ μὲν ἔχει γαῖαν Μεσσηνίδα λαός,
ταῖς δ᾽ αὐταῖς τέχναισιν ἁλώσεται αἷσπερ ὑπῆρξεν.

πρὸς ταῦτα τοῖς βασιλεῦσι καὶ τοῖς ἐφόροις τέχνας μὲν προ- 2
θυμουμένοις οὐκ ἐγίνετο ἀνευρεῖν, οἱ δὲ Ὀδυσσέως τῶν ἔργων
ἀπομιμούμενοι τὸ ἐπὶ Ἰλίῳ, πέμπουσιν ἄνδρας ἑκατὸν ἐς Ἰθώ-
μην συνιδόντας ἃ μηχανῶνται, λόγῳ δὲ αὐτομόλους· ἦν δὲ καὶ
φυγὴ τῶν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ φανεροῦ κατεγνωσμένη. τούτους ἥκοντας
ἀπέπεμπεν αὐτίκα Ἀριστόδημος, Λακεδαιμονίων φήσας τὰ
ἀδικήματα καινὰ εἶναι, τὰ δὲ σοφίσματα ἀρχαῖα. ἁμαρτόντες 3
δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἐγχειρήματος δεύτερα ἐπειρῶντο τῶν
Μεσσηνίων διαλῦσαι τὸ συμμαχικόν· ἀντειπόντων δὲ τῶν Ἀρ-

v. 1. προεξελθόντες ὁπότε P. 2. τοὺς] καὶ τοὺς P. 7. ἄλλο] ἄλλων P. 8, 2. συμβαλλεῖν P. 1, 7. γαῖαν Amasaeus: σαιλίαν P, λείαν ceteri. 2, 1. ὁ πρὸς P. μὲν οὖν προθ. P. 4. συνειδήσοντας Coraes. an potius συνήσοντας?

αὐτοί τε ϗ οἱ βασιλεῖς ἐτάσσοντο, βαθεία τε ὡς οὔπω πρό-
2 τερον ϗ πυκνῇ τῇ φάλαγγι. τῷ δὲ Ἀριςοδήμῳ καὶ τοῖς περὶ
αὐτὸν διετάχθη τὰ ἐς τὴν μάχην ὧδε. ὅσοι τῶν Ἀρκάδων
ἢ τῶν Μεσσηνίων τὰ μὲν σώματα ἦσαν ἐῤῥωμένοι ϗ ἀγαθοὶ
τὰς ψυχάς, ὅπλα δὲ ἐκ εἶχον ἰσχυρά, τούτοις τῶν ὅπλων τὰ
χρησιμώτατα ἐπέλεξε, ϗ ὡς τὸ ἔργον ἤπειγεν, ὁμῦ τοῖς Ἀρ-
γείοις ϗ Σικυωνίοις καὶ τέτες '''ἔτασσε· τὴν δὲ φάλαγγα ἐπὶ
πλέον ἤπλωσεν, ὡς μὴ κυκλωθεῖεν ὑπὸ τῶν ἐναντίων. προεί-
δετο δὲ καὶ ὅπως τεταγμένοις σφίσι τὸ ὄρος ἡ Ἰθώμη κατὰ
3 νώτε γίνοιτο. ϗ τέτοις μὲν Κλέοννιν ἐπέταξεν ἡγεμόνα· αὐ-
τὸς δὲ ϗ ὁ Δᾶμις ὑπέμενον ἔχοντες τὲς ψιλές, σφενδονήτας
μὲν ἢ τοξότας ὀλίγες, ὁ δὲ ὄχλος ὁ πολὺς τοῖς τε σώμασιν
ἦσαν ἐς τὰς ἐπιδρομὰς ϗ ἀναχωρήσεις ἐπιτήδειοι ϗ τῇ ὁπλί-
σει κῦφοι· θώρακα γδ ἢ ἀσπίδα εἶχεν ἕκαςος, ὅσοι δὲ ἠπόρεν
τέτων, περιεβέβληντο αἰγῶν νάκας ϗ προβάτων, οἱ δὲ ϗ θη-
ρίων δέρματα, ϗ μάλιςα οἱ ὀρεινοὶ τῶν Ἀρκάδων λύκων τε
4 ϗ ἄρκτων. ἀκόντια δὲ ἕκαςος πολλά, οἱ δὲ ϗ λόγχας αὐτῶν
ἔφερον. ϗ ἔτοι μὲν ἐλόχων τῆς Ἰθώμης ἔνθα ἔμελλον ἥκιςα
ἔσεσθαι σύνοπτοι, οἱ δὲ ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων ϗ συμμάχων
τήν τε ἔφοδον τὴν πρώτην τῶν Λακεδαιμονίων ὑπέμειναν, ϗ
μετὰ τοῦτο ἦσαν ἤδη καὶ τὰ ἄλλα ἀνδρεῖοι. ἀριθμῷ μὲν δὴ
τῶν ἐναντίων ἀπελείποντο, λογάδες δὲ ὄντες ἐμάχοντο πρὸς
δῆμον καὶ οὐχ ὁμοίως πρὸς κρείττους, ἢ καὶ μᾶλλον τῇ τε
5 ἄλλῃ προθυμίᾳ καὶ ταῖς ἐμπειρίαις ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον. ἐν-
ταῦθα καὶ ὁ ςρατὸς τῶν Μεσσηνίων ὁ εὔζωνος, ἀφ' οὗ καὶ
τούτοις ἤρθη τὰ σημεῖα, ἐχρῶντο ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους
δρόμῳ ϗ περιςάντες ἠκόντιζον ἐς τὰ πλάγια· ὅσοις δὲ ϗ ἐπὶ
πλέον μετῆν τόλμης, προσέθεόν τε ϗ ἔτυπτον ἐκ χειρός. οἱ
δὲ Λακεδαιμόνιοι, κίνδυνόν σφισι δεύτερον ἐν τῷ αὐτῷ καὶ
ὄντως ἀνέλπιςον ὁρῶντες παρόντα, ὅμως οὔτε ἐταράχθησαν,
ἐπιςρεφόμενοί τε ἐς τὲς ψιλὲς ἀμύνεσθαι μὲν ἐπειρῶντο, διὰ
δὲ τὴν κεφότητα ἐ χαλεπῶς ἀποφευγόντων ἀπορία τοῖς Λα-
6 κεδαιμονίοις ϗ ἀπ' αὐτῆς ἤδη ϗ ὀργὴ γίνεται. πεφύκασι δέ
πως οἱ ἄνθρωποι μάλιςα ἔχειν ἀκρατῶς πρὸς τὰ παρ' ἀξίαν.
ϗ δὴ ϗ τότε οἵ τε τραύματα τῶν Σπαρτιατῶν εἰληφότες, ϗ
ὅσοι κειμένων τῶν παραςατῶν '''ἐγίγνοντο πρὸς τὴν ἔφοδον

τῶν ψιλῶν πρῶτοι, προεξέθεόν τε, ὁπότε ἴδοιεν ἐπιφερομένους
τοὺς ψιλούς, ϗ ὑπὸ θυμοῦ μακροτέρας τὰς διώξεις ἐποιοῦντο,
ἀποχωρούντων. οἱ δὲ ψιλοὶ τῶν Μεσσηνίων ὡς τὸ πρῶτον ἤρ-
ξαντο, κατὰ χώραν τε μένοντας ἔτυπτον ϗ ἐσηκόντιζον, καὶ
διωκόντων ἔφθανον ἀποφεύγοντες, ϗ πειρωμένοις ἀναστρέφειν
αὖθις ἐπῄεσαν. ταῦτα δὲ ἔδρων σποράδην ϗ ἄλλοι κατ᾽ ἄλλο 7
τῆς τῶν ἐναντίων τάξεως· οἵ τε ὁπλῖται τῶν Μεσσηνίων καὶ
συμμάχων θρασύτερον ἐν τῷ τοιῷδε τοῖς κατὰ στόμα αὐτῶν
ἐπέκειντο. τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ τε χρόνῳ καὶ τοῖς
τραύμασιν ἀπαγορεύοντες, καὶ ἅμα πρὸς τὸ εἰωθὸς ὑπὸ τῶν
ψιλῶν ταρασσόμενοι, διαλύουσι τὴν τάξιν. τραπέντων δέ, ἐν-
ταῦθά σφισι πλείω παρεῖχον κακὰ οἱ ψιλοί. τοὺς δὲ τῶν Λα- 8
κεδαιμονίων διαφθαρέντας ἐν τῇ μάχῃ συλλαβεῖν μὲν οὐχ οἷά
τε ἦν ἀριθμῷ, πείθομαι δὲ εἶναι καὶ αὐτὸς πολλούς. ἡ δὲ οἴ-
καδε ἀναχώρησις τοῖς μὲν ἄλλοις καθ᾽ ἡσυχίαν, Κορινθίοις
δὲ ἔμελλεν ἔσεσθαι χαλεπή· διὰ πολεμίας γὰρ ἐγίνετο ὁμοίως
διά τε τῆς Ἀργείας πειρωμένοις ϗ παρὰ Σικυῶνα ἀνασωθῆναι.

Λακεδαιμονίους δὲ ἐλύπει μὲν ϗ τὸ γεγονὸς πταῖσμα, τε- 12
θνεώτων ἐν τῇ μάχῃ πολλῶν τε ϗ ἀξίων λόγου· παρίστατο δὲ
ϗ ἐς τὴν πᾶσαν ἐλπίδα τοῦ πολέμου σφίσιν ἀθύμως ἔχειν, καὶ
διὰ τοῦτο θεωροὺς ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφούς. τούτοις ἐλθοῦσιν ἡ
Πυθία χρᾷ τάδε·

οὔ σε μάχης μόνον ἔργ᾽ ἐφέπειν χερὶ Φοῖβος ἄνωγεν,
ἀλλ᾽ ἀπάτῃ μὲν ἔχει γαῖαν Μεσσηνίδα λαός,
ταῖς δ᾽ αὐταῖς τέχναισιν ἁλώσεται αἷσπερ ὑπῆρξεν.

πρὸς ταῦτα τοῖς βασιλεῦσι ϗ τοῖς ἐφόροις τέχνας μὲν προ- 2
θυμουμένοις οὐκ ἐγίνετο ἀνευρεῖν, οἱ δὲ Ὀδυσσέως τῶν ἔργων
ἀπομιμούμενοι τὸ ἐπὶ Ἰλίῳ, πέμπουσιν ἄνδρας ἑκατὸν ἐς Ἰθώ-
μην συνιδόντας ἃ μηχανῶνται, λόγῳ δὲ αὐτομόλους· ἦν δὲ ϗ
φυγὴ τῶν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ φανεροῦ κατεγνωσμένη. τούτους ἥκοντας
ἀπέπεμπεν αὐτίκα Ἀριστόδημος, Λακεδαιμονίων φήσας τὰ
ἀδικήματα καινὰ εἶναι, τὰ δὲ σοφίσματα ἀρχαῖα, ἁμαρτόντες 3
δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἐγχειρήματος δεύτερα ἐπειρῶντο τῶν
Μεσσηνίων διαλῦσαι τὸ συμμαχικόν· ἀντειπόντων δὲ τῶν Ἀρ-

v. 1. προεξελθόντες ὁπότε P. 2. τοὺς] καὶ τοὺς P. 7. ἄλλο] ἄλλων P. 8, 2. συμβαλλεῖν P. 1, 7. γαῖαν Amasaeus: σαιλίαν P, λείαν ceteri. 2, 1. ὁ πρὸς P. μὲν οὖν προθ. P. 4. συνειδήσοντας Coraes. an potius συνήσοντας?

κάδων (παρὰ γὰρ τούτους πρότερον ἀφίκοντο οἱ πρέσβεις) οὕτω τὴν ἐπ' Ἄργος ἐπέχον πορείαν. Ἀριστόδημος δὲ πυνθανόμενος τὰ πρασσόμενα ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων πέμπει καὶ αὐτὸς ἐρησομένους τὸν θεόν· ἡ δὲ Πυθία σφίσιν ἔχρησεν

4 κῦδός σοι πολέμοιο διδοῖ θεός· ἀλλ' ἀπάταισι
φράζου μὴ Σπάρτης δόλιος λόχος ἐχθρὸς ἀνέλθῃ
κρείσσων· εἰ γὰρ Ἄρης κείνων εὐήρεα τεύχη,
καί τε χορῶν στεφάνωμα πικροὺς οἰκήτορας ἕξει,
τῶν δύο συντυχίαις κρυπτὸν λόχον ἐξαναδύντων.
οὐ πρόσθεν δὲ τέλος τόδ' ἐπόψεται ἱερὸν ἦμαρ,
πρὶν τὰ πάραλλα φύσιν τόξαν χρεὼν ἀφίκηται.

τότε μὲν δὴ Ἀριστόδημος καὶ οἱ μάντεις ἀπείρως εἶχον συμβαλέσθαι τὸ εἰρημένον· ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς ἀναφαίνειν τε καὶ ἐς τέλος ἄξειν ἔμελλεν ὁ θεός.

5 Ἕτερα δὲ ἐν τῷ τότε τοῖς Μεσσηνίοις συνέβαινε τοιαῦτα. Λυκίσκου μετοικοῦντος ἐν Σπάρτῃ τὴν θυγατέρα ἐπέλαβεν ἀποθανεῖν, ἣν ἅμα ἀγόμενος ἔφυγεν ἐκ Μεσσήνης. πολλάκις δὲ αὐτὸν φοιτῶντα ἐπὶ τὸ μνῆμα τῆς παιδὸς λοχήσαντες ἱππεῖς τῶν Ἀρκάδων αἱροῦσιν. ἀναχθεὶς δὲ ἐς τὴν Ἰθώμην καὶ ἐς ἐκκλησίαν καταστὰς ἀπελογεῖτο ὡς οὐ προδιδοὺς τὴν πατρίδα ἀποχωρῆσαι, πειθόμενος δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν ὑπὸ τοῦ μάντεως ἐς τὴν
6 παῖδα ὡς οὐσαν οὐ γνησίαν. ταῦτα ἀπολογούμενος οὐ πρότερον ἔδοξεν ἀληθῆ λέγειν, πρὶν ἢ παρῆλθεν εἰς τὸ θέατρον ἡ τὴν ἱερωσύνην τότε τῆς Ἥρας ἔχουσα. αὕτη δὲ τεκεῖν τε τὴν παῖδα ὡμολόγει, καὶ τῇ Λυκίσκου γυναικὶ ὑποβαλέσθαι δοῦναι· „νῦν δέ" ἔφη „τό τε ἀπόῤῥητον ἐκφαίνουσα ἥκω καὶ παύσουσα ἐμαυτὴν ἱερωμένην." ταῦτα δὲ ἐλέγετο, ὅτι ἦν ἐν τῇ Μεσσήνῃ καθεστηκός, ἣν γυναικὸς ἱερωμένης ἢ καὶ ἀνδρὸς προαποθάνῃ τις τῶν παίδων, ἐς ἄλλον τὴν ἱερωσύνην μεταχωρεῖν. νομίζοντες οὖν τὴν γυναῖκα ἀληθῆ λέγειν, τῇ θεῷ τε εἵλοντο ἱερατευσομένην ἀντ' ἐκείνης, καὶ Λυκίσκον συγγνωστὰ ἔφασαν εἰργάσθαι.
7 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐδόκει σφίσι (καὶ γὰρ εἰκοστὸν ἔτος ἐπήει τῷ πολέμῳ) πέμπειν αὖθις ἐς Δελφοὺς ἐρησομένους ὑπὲρ νίκης. ἐρησαμένοις δὲ ἔχρησεν ἡ Πυθία

4, 3. (κρείσσων γὰρ δὴ Ἄρης κείνων) εὐήρεα τείχη Lobeckius. 4. καί τ' ὀχυρὸν idem, καὶ τειχῶν Kuhnius: καὶ χορῶν P. 7. παραλλάξαντα φύσιν τὸ χρ. Lobeckius. 7, 3. aut ἐρομένοις legendum aut χρησαμένοις.

τοῖς τρίποδας περὶ βωμὸν Ἰθωμάτα Διὶ πρώτοις
'''στήσασιν δεκάδων ἀριθμὸν δὶς πέντε δίδωσι
σὺν κύδει πολέμȣ γαῖαν Μεσσηνίδα δαίμων.
Ζεὺς γὰρ ἔνευσ' ‑ȣ̈τως. ἀπάτη δέ σε πρόσθε τίθησιν,
ἥ τ' ὀπίσω τίσις ἐςί, καὶ ἔνθεον ἐξαπατώης.
ἔρδ' ὅππη τὸ χρεών. ἄτη δ' ἄλλοισι πρὸ ἄλλων.

ταῦτ' ἀκȣ́σαντες γεγονέναι τε ἡγȣ̃ντο ὑπὲρ αὐτῶν τὴν μαν- 8
τείαν, ϗ σφίσι διδόναι τοῦ πολέμου κράτος· οὐ γὰρ αὐτῶν γε ἐχόντων ἐντὸς τείχȣς τȣ̃ Ἰθωμάτα τὸ ἱερὸν Λακεδαιμονίους προτέρȣς ἀναθέντας φθήσεσθαι. ϗ οἱ μὲν ξυλίνȣς κατασκευάσασθαι τρίποδας ἔμελλον· οὐ γάρ σφισι περιῆν χρήματα ὡς χαλκȣ̃ς ποιήσασθαι· τῶν δέ τις Δελφῶν τὸν χρησμὸν ἐξήγγειλεν ἐς Σπάρτην. πυθομένοις δὲ ἐν κοινῷ μὲν οὐδέν σφισιν ἐξεγένετο ἀνευρεῖν σοφόν, Οἴβαλος δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐ τῶν 9
ἐπιφανῶν, γνώμην δὲ ὡς ἐδήλωσεν ἀγαθός, ποιησάμενος ὡς ἔτυχε πηλȣ̃ τρίποδας ἑκατόν, τȣ́τους τε ἀποκεκρυμμένους ἐν πήρᾳ καὶ δίκτυα ἅμα αὐτοῖς ἔφερεν ὡς ἀνὴρ θηρευτής. ἅτε δὲ ὢν ἀγνὼς ϗ Λακεδαιμονίων τοῖς πολλοῖς, ῥᾷον Μεσσηνίους ἐλάνθανεν. ἀναμίξας δὲ αὐτὸν ἀνδράσιν ἀγροίκοις ἐσῆλθέ τε μετ' αὐτῶν ἐς τὴν Ἰθώμην, ϗ ὡς νὺξ τάχιςα ἐπελάμβανεν, ἀναθεὶς τȣ̀ς τρίποδας τῷ θεῷ τȣ́τȣς δὴ τȣ̀ς πηλίνȣς, αὖθις ἐς Σπάρτην ἀπαγγέλλων Λακεδαιμονίοις ᾤχετο.
Μεσσηνίȣς δέ, ὡς εἶδον, ἐτάραξε μὲν μεγάλως, καὶ εἴκαζον 10
(ὥσπερ ἦν) παρὰ Λακεδαιμονίων εἶναι· παρεμυθεῖτο δὲ ὅμως αὐτȣ̀ς ὁ Ἀριςόδημος λέγων ἄλλα τε ἃ ἐν τοῖς παρȣ̃σιν εἰκὸς ἦν, ϗ τȣ̀ς ξυλίνȣς τρίποδας (ἐπεποίηντο γὰρ ἤδη) περὶ τȣ̃ Ἰθωμάτα τὸν βωμὸν ἔςησε. συνέβη δὲ καὶ Ὀφιονέα τὸν μάντιν, τȣ̃τον τὸν ἐκ γενετῆς τυφλόν, ἀναβλέψαι παραλόγως δὴ μάλιςα ἀνθρώπων· ἐπέλαβε γὰρ τῆς κεφαλῆς ἄλγημα αὐτὸν ἰσχυρόν, ϗ ἀνέβλεψεν ἀπ' αὐτοῦ.

'''Τὰ δὲ ἐντεῦθεν (ἔῤῥεπε γὰρ ἤδη τὸ χρεὼν ἐς ἅλωσιν 13
τῶν Μεσσηνίων) προεσήμαινεν αὐτοῖς τὰ μέλλοντα ὁ θεός. τό τε γὰρ τῆς Ἀρτέμιδος ἄγαλμα, ὃν χαλκȣ̃ν ϗ αὐτὸ καὶ τὰ ὅπλα, παρῆκε τὴν ἀσπίδα· καὶ Ἀριςοδήμȣ τῷ Διὶ τῷ Ἰθω-

v, 1. πρώτοις Claviger: πρώτως P, πρώτω M. 5. καὶ οὐ θεὸν Xylander. 6, 9. ἀπαγγελῶν Claviger. 10, 3. τε om MP. 8. ἀναβλέψαι P.

μάτῃ θύειν μέλλοντος τὰ ἱερεῖα οἱ κριοὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν αὐ-
τόματοι καὶ βίᾳ τὰ κέρατα ἐνράξαντες ἀποθνήσκουσιν ὑπὸ τῆς
πληγῆς. τρίτον δὲ ἄλλο συνέβη σφίσιν· οἱ κύνες συνιόντες ἐς
τὸ αὐτὸ κατὰ πᾶσαν νύκτα ὠρύοντο, τέλος δὲ καὶ ἀπεχώρησαν
2 ἀθρόοι πρὸς τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ςρατόπεδον. ταῦτά τε
δὴ τὸν Ἀριςόδημον ἐτάρασσε, καὶ ὀνείρατος ὄψις ἐπιγενομένη
τοιάδε. ἔδοξεν ἐξιέναι οἱ μέλλοντι ἐς μάχην καὶ ὡπλισμένῳ τῶν
ἱερείων τὰ σπλάγχνα ἐπὶ τραπέζῃ προκεῖσθαι, τὴν δέ οἱ θυγα-
τέρα ἐπιφανῆναι μέλαιναν ἐσθῆτα ἔχουσαν καὶ φαίνουσαν τό τε
ςέρνον καὶ τὴν γαςέρα ἀνατετμημένα, ἀναφανεῖσαν δὲ ἀποῤῥῖ-
ψαι μὲν τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀφελέσθαι δὲ αὐτοῦ τὰ ὅπλα,
ἀντὶ τούτων δὲ ςέφανον ἐπιθεῖναι χρυσοῦν καὶ ἱμάτιον ἐπιβα-
3 λεῖν λευκόν. ἔχοντος δὲ Ἀριςοδήμου τά τε ἄλλα ἀθύμως καὶ
τὸν ὄνειρον ἡγουμένου προλέγειν οἱ τοῦ βίου τελευτήν, ὅτι οἱ
Μεσσήνιοι τῶν ἐπιφανῶν τὰς ἐκφορὰς ἐποιοῦντο ἐςεφανωμέ-
νων καὶ ἱμάτια ἐπιβεβλημένων λευκά, ἀπαγγέλλει τις Ὀφιονέα
τὸν μάντιν οὐχ ὁρᾶν ἔτι ἀλλ' ἐξαίφνης γενέσθαι τυφλόν, ὥσπερ
γε καὶ ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς. συνιᾶσι δὴ καὶ τοῦ χρησμοῦ τότε, ὡς τοὺς
ἀναδύντας δύο ἐκ τοῦ λόχου καὶ ἐς τὸ χρεὼν αὖθις ἐλθόντας
4 τοῦ Ὀφιονέως τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν ἡ Πυθία. ἐνταῦθα Ἀριςό-
δημος τά τε οἰκεῖα ἀναλογιζόμενος, ὡς οὐδὲν ὠφέλιμον γένοιτο
φονεὺς θυγατρός, καὶ τῇ πατρίδι οὐχ ὁρῶν ἔτι ὑποῦσαν σωτη-
ρίας ἐλπίδα, ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῆς παιδὸς τῷ τάφῳ, τὰ
μὲν ἐς ἀνθρώπου λογισμὸν ἥκοντα Μεσσηνίους σώσας, τῆς
τύχης δὲ ἐς τὸ μηδὲν ἀγαγούσης τά τε ἔργα αὐτοῦ καὶ τὰ
βουλεύματα. ἀπέθανε δὲ βασιλεύσας ἔτη τε ἓξ καὶ ἐκ τοῦ ἑβδό-
5 μου μῆνας ἐπιλαβὼν πολλούς. τοῖς δὲ Μεσσηνίοις ἀπεγνωκέναι
τὰ πράγματα παρίςατο, ὥςε καὶ ὥρμησαν ἱκεσίαν ἐς τοὺς Λα-
κεδαιμονίους ἀποςέλλειν· οὕτω σφόδρα κατέπληξεν αὐτοὺς ἡ τοῦ
Ἀριςοδήμου τελευτή. καὶ τοῦτο μὲν ὁ θυμὸς ἐπέσχεν αὐτοὺς μὴ
ποιῆσαι· συλλεγέντες δὲ εἰς ἐκκλησίαν βασιλέα μὲν οὐδένα,
Δᾶμιν δὲ ςρατηγὸν αὐτοκράτορα εἵλοντο. ὁ δὲ Κλέοννίν τε
αὐτῷ καὶ Φυλέα ἑλόμενος συνάρχοντας παρεσκευάζετο ὡς καὶ
ἐκ τῶν παρόντων συνάψων ἐς μάχην· ἐπηνάγκαζε γὰρ ἥ τε
πολιορκία καὶ οὐχ ἥκιςα ὁ λιμὸς καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ δέος, μὴ καὶ

3, 6. δὲ P. 5, 1. ἐπιλαβὼν οὐ πολλοὺς Siebelis. 7. φιλέα P. 9. τὸ om. P.

προδιαφθαρῶσιν ὑπὸ ἐνδείας. ἀρετῇ μὲν δὴ καὶ τολμήμασιν 6
οὐδὲ τότε ἀπεδέησε τὰ τῶν Μεσσηνίων· ἀπέθανον δὲ οἵ τε στρατηγοί σφισιν ἅπαντες καὶ τῶν ἄλλων οἱ λόγου μάλιστα ἄξιοι. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μῆνας μέν που πέντε μάλιστα ἀντέχον, περὶ δὲ τὸν ἐνιαυτὸν λήγοντα ἐξέλιπον τὴν Ἰθώμην, πολεμήσαντες ἔτη τὰ πάντα εἴκοσι, καθὰ δὴ καὶ Τυρταίῳ πεποιημένα ἐστίν·

εἰκοστῷ δ᾽ οἱ μὲν κατὰ πίονα ἔργα λιπόντες
φεῦγον Ἰθωμαίων ἐκ μεγάλων ὀρέων.

ὁ δὲ πόλεμος ἔλαβεν οὕτος τέλος ἔτει πρώτῳ τῆς τετάρτης καὶ 7
δεκάτης ὀλυμπιάδος, ἣν Δάσμων Κορίνθιος ἐνίκα στάδιον, Ἀθήνησι Μεδοντιδῶν τὴν ἀρχὴν ἔτι ἐχόντων τὴν δεκέτιν, καὶ ἔτους Ἱππομένει τετάρτου τῆς ἀρχῆς ἠνυσμένου.

Μεσσηνίων δὲ ὅσοις μὲν ἔτυχον ἐν Σικυῶνι οὖσαι καὶ ἐν 14
Ἄργει προξενίαι καὶ παρὰ τῶν Ἀρκάδων τισίν, οὗτοι μὲν ἐς ταύτας τὰς πόλεις ἀπεχώρησαν, ἐς Ἐλευσῖνα δὲ οἱ τοῦ γένους τῶν ἱερέων καὶ θεαῖς ταῖς μεγάλαις τελοῦντες τὰ ὄργια. ὁ δὲ ὄχλος ὁ πολὺς κατὰ τὰς πατρίδας ἕκαστοι τὰς ἀρχαίας ἐσκεδάσθησαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ πρῶτα μὲν τὴν Ἰθώμην καθεῖ- 2
λον ἐς ἔδαφος, ἔπειτα καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις ἐπιόντες ᾕρουν. ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἀπὸ τῶν λαφύρων τῷ Ἀμυκλαίῳ τρίποδας χαλκοῦς· Ἀφροδίτης ἄγαλμά ἐστιν ἑστηκὸς ὑπὸ τῷ τρίποδι τῷ πρώτῳ, Ἀρτέμιδος δὲ ὑπὸ τῷ δευτέρῳ, Κόρης δὲ τῆς Δήμητρος ὑπὸ τῷ τρίτῳ. ταῦτα μὲν δὴ ἀνέθεσαν ἐνταῦθα, τῆς 3
δὲ γῆς τῆς Μεσσηνίας Ἀσιναίοις μὲν ἀνεστηκόσιν ὑπὸ Ἀργείων διδόασιν ἐπὶ θαλάσσῃ ταύτην ἣν καὶ νῦν ἔτι οἱ Ἀσιναῖοι νέμονται· τοῖς δὲ Ἀνδροκλέους ἀπογόνοις (ἦν γὰρ δὴ καὶ θυγάτηρ Ἀνδροκλεῖ καὶ παῖδες τῆς θυγατρός, φεύγοντες δὲ ὑπὸ τὴν τελευτὴν τοῦ Ἀνδροκλέους ᾤχοντο ἐς Σπάρτην) τούτοις τὴν Ὑαμίαν καλουμένην ἀπονέμουσιν. τὰ δὲ ἐς αὐτοὺς Μεσ- 4
σηνίους παρὰ Λακεδαιμονίων εἶχεν οὕτως. πρῶτον μὲν αὐτοῖς ἐπάγουσιν ὅρκον μήτε ἀποστῆναί ποτε ἀπ᾽ αὐτῶν μήτε ἄλλο ἐργάσασθαι νεώτερον μηδέν· δεύτερα δὲ φόρον μὲν οὐδένα ἐπέταξαν εἰρημένον, οἱ δὲ τῶν γεωργουμένων τροφῶν σφίσιν ἀπο-

6, 2. τότε Claviger: ποτε *MP*. 6. δὴ add *M*. 7, 1. τέλος om *MP*. 3, δεκέτιν Sylburgius: codices δεκάτην. 1, 3. οἱ] τοι P. 4. ἱερέων Sylburgius: codices ἱερῶν. 2, 4. τῷ πρώτῳ om P. 5. τῆς supra (3, 18, 8): hic enim codices ἧ.

φέρειν ἐς Σπάρτην πάντων τὰ ἡμίσεα. προείρητο δὲ καὶ ἐπὶ τὰς ἐκφορὰς τῶν βασιλέων καὶ ἄλλων τῶν ἐν τέλει καὶ ἄνδρας ἐκ τῆς Μεσσηνίας καὶ τὰς γυναῖκας ἐν ἐσθῆτι ἥκειν μελαίνῃ·

5 καὶ τοῖς παραβᾶσιν ἐπέκειτο ποινή. τιμωρίαι δὲ ἃς ὕβριζον ἐς τοὺς Μεσσηνίους, Τυρταίῳ πεποιημέναι εἰσίν·

ὥσπερ ὄνοι μεγάλοις ἄχθεσι τειρόμενοι,
δεσποσύνοισι φέροντες ἀναγκαίης ὕπο λυγρῆς
ἥμισυ πᾶν, ὅσσον καρπὸν ἄρουρα φέρει.

ὅτι δὲ καὶ συμπενθεῖν ἔκειτο αὐτοῖς ἀνάγκη, δεδήλωκεν ἐν τῷδε·

δεσπότας οἰμώζοντες, ὁμῶς ἄλοχοί τε καὶ αὐτοί,
εὖτέ τιν' οὐλομένη μοῖρα κίχοι θανάτου.

6 Τοιούτων οὖν οἱ Μεσσήνιοι κατειληφότων, καὶ ἅμα ἐς τὰ μέλλοντα οὐδὲν ἐνορῶντες παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων φιλάνθρωπον, πρό τε δὴ τῶν παρόντων τεθνάναι μαχομένους ἢ καὶ τὸ παράπαν ἐκ Πελοποννήσου φεύγοντας οἴχεσθαι νομίζοντες αἱρετώτερα, ἀφίστασθαι πάντως ἐγίγνωσκον. ἐνῆγον δὲ οὐχ ἥκιστα ἐς τοῦτο καὶ οἱ νεώτεροι, πολέμου μὲν ἔτι ἀπείρως ἔχοντες, λαμπροὶ δὲ ὄντες τὰ φρονήματα καὶ ἀποθανεῖν προτιμῶντες ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πατρίδι, εἰ καὶ τὰ ἄλλα εὐδαιμόνως δουλεύειν παρείη.

7 ἐπετράφη δὲ νεότης καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Μεσσηνίας, οἱ δὲ ἄριστοι καὶ ἀριθμὸν πλεῖστοι περὶ τὴν Ἀνδανίαν, ἐν δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀριστομένης, ὃς καὶ νῦν ἔτι ὡς ἥρως ἔχει παρὰ Μεσσηνίοις τιμάς. καί οἱ καὶ τὰ τῆς γενέσεως ἐπιφανέστερα ὑπάρξαι νομίζουσι· Νικοτελείᾳ γὰρ τῇ μητρὶ αὐτοῦ δαίμονα ἢ θεὸν δράκοντι εἰκασμένον συγγενέσθαι λέγουσι. τοιαῦτα δὲ καὶ Μακεδόνας ἐπὶ Ὀλυμπιάδι καὶ ἐπὶ Ἀριστοδάμᾳ Σικυωνίους οἶδα εἰρηκότας. διά-

8 φορα δὲ τοσόνδε ἦν· Μεσσήνιοι γὰρ οὐκ ἐσποιοῦσιν Ἀριστομένην Ἡρακλεῖ παῖδα ἢ Διί, ὥσπερ Ἀλέξανδρον Ἄμμωνι οἱ Μακεδόνες καὶ Ἄρατον Ἀσκληπιῷ Σικυώνιοι· Ἀριστομένει δὲ πατέρα Ἑλλήνων μὲν οἱ πολλοὶ Πύρρον φασὶν εἶναι, Μεσσηνίους δὲ οἶδα αὐτὸς ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς Ἀριστομένην Νικομήδους καλοῦντας. οὗτος μὲν οὖν ἀκμάζων ἡλικίᾳ καὶ τόλμῃ καὶ ἄλλοι τῶν ἐν τέλει παρώξυνον ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν. ἐπράσσετο δὲ ταῦτα

v. 2. ἄνδρα P. 5, 1. ἐπέκειτο Sylburgius: codices ἀπέκειτο. 5. πᾶν ὅσσον Kuhnius: codices πάνθ' ὅσσων. 6, 3. πρό τε δὴ Porsonus: codices πρὸς τέλη. μαχομένοις P. 7, 1. ἐπεστράφη P. νομήδους P.

οὐκ εὐθὺς ἐκ τοῦ φανεροῦ, κρύφα δὲ ἐς Ἄργος καὶ παρὰ τοὺς
Ἀρκάδας ἀπέστελλον, εἴ σφισιν ἀπροφασίστως καὶ μηδὲν ἐνδε-
εστέρως ἢ ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ προτέρου ἀμῦναι θελήσουσιν. ‴ὡς 15
δὲ τά τε ἄλλα ἐς τὸν πόλεμον ἕτοιμα ἦν αὐτοῖς καὶ τὰ ἀπὸ
τῶν συμμάχων προθυμότερα ἢ προσεδόκων (καὶ γὰρ Ἀργείοις
ἤδη καὶ Ἀρκάσι λαμπρῶς τὸ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔχθος
ἐξῆπτο), οὕτως ἀπέστησαν ἔτει τριακοστῷ μὲν καὶ ἐνάτῳ μετὰ
Ἰθώμης ἅλωσιν, τετάρτῳ δὲ τῆς τρίτης ὀλυμπιάδος καὶ εἰκο-
στῆς, ἣν Ἴκαρος Ὑπερησιεὺς ἐνίκα στάδιον. Ἀθήνῃσι δὲ οἱ
κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἦσαν ἤδη τότε ἄρχοντες, καὶ Ἀθηναίοις Τλη-
σίας ἦρχεν. ἐν δὲ Λακεδαίμονι οἵ τινες τηνικαῦτα ἔτυχον βα- 2
σιλεύοντες, Τυρταῖος μὲν τὰ ὀνόματα οὐκ ἔγραψε, Ῥιανὸς δ᾽
ἐποίησεν ἐν τοῖς ἔπεσι Λεωτυχίδην βασιλέα ἐπὶ τοῦδε εἶναι
τοῦ πολέμου. Ῥιανῷ μὲν οὖν ἔγωγε οὐδαμῶς κατά γε τοῦτο συν-
θήσομαι· Τυρταῖον δὲ καὶ οὐ λέγοντα ὅμως εἰρηκέναι τις ἂν ἐν
τῷδε ἡγοῖτο. ἐλεγεῖα γὰρ ἐς τὸν πρότερόν ἐστιν αὐτῷ πόλεμον·

ἀμφ᾽ αὐτὴν δ᾽ ἐμάχοντ᾽ ἐννέα καὶ δέκ᾽ ἔτη
νωλεμέως, αἰεὶ ταλασίφρονα θυμὸν ἔχοντες,
αἰχμηταὶ πατέρων ἡμετέρων πατέρες.

δῆλα οὖν ἐστιν ὡς ὕστερον τρίτῃ γενεᾷ τὸν πόλεμον οἱ Μεσσή- 3
νιοι τόνδε ἐπολέμησαν, ἀποδεικνυσί τε τοῦ χρόνου τὸ συνεχὲς
βασιλεύοντας τηνικαῦτα ἐν Σπάρτῃ Ἀνάξανδρον Εὐρυκράτους
τοῦ Πολυδώρου, τῆς δὲ οἰκίας τῆς ἑτέρας Ἀναξίδαμον Ζευξι-
δάμου τοῦ Ἀρχιδάμου τοῦ Θεοπόμπου. κατέβην δὲ ἐς ἀπόγονον
Θεοπόμπου τέταρτον, ὅτι Ἀρχίδαμος ὁ Θεοπόμπου προαπέθανε
τοῦ πατρὸς καὶ ἐς Ζευξίδαμον υἱιδοῦν ὄντα ἡ Θεοπόμπου περιῆλ-
θεν ἀρχή. Λεωτυχίδης δὲ μετὰ Δημάρατον βασιλεύσας φαί-
νεται τὸν Ἀρίστωνος· ‴Θεοπόμπου δὲ Ἀρίστων ἀπόγονος ἕβδομος.

Τότε δὲ οἱ Μεσσήνιοι Λακεδαιμονίοις συμβάλλουσιν ἐν 4
Δέραις καλουμέναις τῆς σφετέρας, ἔτει πρώτῳ μετὰ τὴν ἀπό-
στασιν· ἀπῆσαν δὲ ἀμφοτέροις οἱ σύμμαχοι. καὶ νίκη μὲν ἐγέ-
νετο οὐδετέρων σαφής, Ἀριστομένην δὲ ἔργα φασὶν ἀποδείξασθαι
πλέον τι ἢ ἄνδρα ἕνα εἰκὸς ἦν, ὥστε καὶ βασιλέα μετὰ τὴν μά-

1, 9. *Λακεδαίμονι οἵτινες* Buttmannus: codices *λακεδαιμονίοις τί-
νες*. 2, 6. *ἡγοῖτο* Sylburgius: codices *ἡγεῖτο*. 3, 4. *Πολυδώρου*
Sylburgius: codices *ἀπολλοδώρου*. 8. *δημάρατον* et 9. *τὸν* Facius:
codices *δημαράτου* et *τοῦ*.

χην ἥρηντο αὐτόν (ἦν γὰρ ϗ γένους τῶν Αἰπυτιαδῶν), παραι-
5 τουμένου τε, οὕτω στρατηγὸν αὐτοκράτορα εἵλοντο. Ἀριστομένει
δὲ παρίστατο μηδ' ἂν ἄλλον ἀπαξιῶσαι παθεῖν τι ἐν πολέμῳ
δράσαντα ἄξια μνήμης· αὐτῷ μέντοι ϗ πρὸ παντὸς ἐνόμιζεν
εἶναι ἔτι ἀρχομένου τοῦ πολέμου Λακεδαιμονίους καταπλήξαντα
φαίνεσθαι ϗ ἐς τὰ μέλλοντά σφισι φοβερώτερον. ἅτε δὲ οὕτως
ἔχων, ἀφικόμενος νύκτωρ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ἀνατίθησιν
ἀσπίδα πρὸς τὸν τῆς Χαλκιοίκου ναόν· ἐπεγέγραπτο δὲ Ἀρι-
στομένην ἀπὸ Σπαρτιατῶν διδόναι τῇ θεῷ.
6 Ἐγένετο δὲ ϗ Λακεδαιμονίοις μάντευμα ἐκ Δελφῶν τὸν
Ἀθηναῖον ἐπάγεσθαι σύμβουλον. ἀποστέλλουσιν οὖν παρὰ τοὺς
Ἀθηναίους τόν τε χρησμὸν ἀπαγγελοῦντας ϗ ἄνδρα αἰτοῦντας
παραινέσοντα ἃ χρή σφισιν. Ἀθηναῖοι δὲ οὐδέτερα θέλοντες,
οὔτε Λακεδαιμονίους ἄνευ μεγάλων κινδύνων προσλαβεῖν μοῖ-
ραν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τὴν ἀρίστην, οὔτε αὐτοὶ παρακοῦσαι
τοῦ θεοῦ, πρὸς ταῦτα ἐξευρίσκουσι, καὶ (ἦν γὰρ Τυρταῖος διδά-
σκαλος γραμμάτων, νοῦν τε ἥκιστα ἔχειν δοκῶν καὶ τὸν ἕτερον
τῶν ποδῶν χωλός) τοῦτον ἀποστέλλουσιν ἐς Σπάρτην. ὁ δὲ
ἀφικόμενος ἰδίᾳ τε τοῖς ἐν τέλει, ϗ συνάγων ὁπόσους τύχοι,
ϗ τὰ ἐλεγεῖα ϗ τὰ ἔπη σφίσι τὰ ἀνάπαιστα ᾖδεν.
7 Ἐνιαυτῷ δὲ ὕστερον τοῦ περὶ τὰς Δέρας ἀγῶνος, ἡκόντων
ἀμφοτέροις ϗ τῶν συμμάχων, παρεσκευάζοντο ὡς μάχην συν-
άψοντες ἐπὶ τῷ καλουμένῳ κάπρου σήματι. Μεσσηνίοις μὲν οὖν
Ἠλεῖοι ϗ Ἀρκάδες, ἔτι δὲ ἐξ Ἄργους ἀφίκετο καὶ Σικυῶνος
βοήθεια. παρῆσαν δὲ ϗ ὅσοι πρότερον τῶν Μεσσηνίων ἔφευ-
γον ἑκουσίως, ἐξ Ἐλευσῖνός τε οἷς πάτριον δρᾶν τὰ ὄργια τῶν
μεγάλων θεῶν, ϗ οἱ Ἀνδροκλέους ἀπόγονοι· ϗ γὰρ οἱ συσπεύ-
8 σαντες μάλιστά σφισιν ἦσαν οὗτοι. Λακεδαιμονίοις δὲ ἦλθον
Κορίνθιοι συμμαχήσοντες, καὶ Λεπρεατῶν τινὲς κατὰ ἔχθος
τὸ Ἠλείων. Ἀσιναίοις δὲ ὅρκοι πρὸς ἀμφοτέρους ἦσαν. τὸ δὲ
χωρίον τοῦτο, κάπρου σῆμα, ἔστι μὲν ἐν Στενυκλήρῳ τῆς Μεσ-
σηνίας, Ἡρακλέα δὲ αὐτόθι ὅρκον ἐπὶ τομίων κάπρου τοῖς
16 Νηλέως παισὶ δοῦναι ϗ λαβεῖν παρὰ ἐκείνων λέγουσιν. ὡς δὲ
ἀμφοτέροις προεθύσαντο οἱ μάντεις, Λακεδαιμονίοις μὲν Ἕκας

6, 2. ἀθηναίων P. 6. οὔτε Claviger: codices οὐδὲ. 10. τύ-
χοι M, τύχῃ P. 7, 2. παρεσκευάζοντο Facius: παρεσκεύαζον co-
dices. 1. 2. προσεθύσαντο P.

ἀπόγονός τε ϗ ὁμώνυμος Ἕκα τοῦ σὺν τοῖς Ἀριστοδήμου παι-
σὶν ἐλθόντος ἐς Σπάρτην, τοῖς δὲ Μεσσηνίοις Θέοκλος (ἐγε-
γόνει δὲ ὁ Θέοκλος οὗτος ἀπὸ Εὐμάντιδος, Εὔμαντιν δὲ ὄντα
Ἠλεῖον τῶν Ἰαμιδῶν Κρεσφόντης ἐπηγάγετο ἐς Μεσσήνην),
τότε δὲ παρόντων ϗ τῶν μάντεων σὺν φρονήματι ἀμφότεροι
μᾶλλον ἠπείγοντο ἐς τὴν μάχην. ϗ ἦν μὲν ϗ τὰ τῶν ἄλλων 2
πρόθυμα, ὡς ἡλικίας ἕκαστος εἶχεν ἢ ῥώμης, μάλιστα δὲ Ἀνά-
ξανδρός τε ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ϗ οἱ περὶ αὐτὸν
τῶν Σπαρτιατῶν· παρὰ Μεσσηνίων δὲ οἱ Ἀνδροκλέους ἀπό-
γονοι Φίντας ϗ Ἀνδροκλῆς ϗ οἱ συντεταγμένοι σφίσιν ἐπει-
ρῶντο ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνεσθαι. Τυρταῖος δὲ καὶ οἱ τῶν θεῶν
ἱεροφάνται τῶν μεγάλων ἔργου μὲν ἥπτοντο οὐδενός, τοὺς τελευ-
ταίους δὲ τῆς ἑαυτῶν ἑκάτεροι στρατιᾶς ἐπήγειρον. κατὰ δὲ αὐ- 3
τὸν Ἀριστομένην εἶχεν οὕτω. λογάδες περὶ αὐτὸν ὀγδοήκοντα
ἦσαν Μεσσηνίων, ἡλικίαν τε γεγονότες ἐκείνῳ τὴν αὐτήν, ϗ
ἕκαστος προτετιμῆσθαι μεγάλως νομίζων ὅτι ἠξίωτο Ἀριστομένει
συντετάχθαι· ἦσαν δὲ ϗ αἰσθέσθαι δι' ὀλίγου δεινοὶ τά τε παρ'
ἀλλήλων ϗ μάλιστα ἐκείνου ϗ ἀρχομένου τι δρᾶν ϗ ἔτι μέλλον-
τος. οὗτοι μὲν πρῶτοι ϗ αὐτοὶ ϗ Ἀριστομένης πόνον εἶχον πο-
λὺν κατ' Ἀνάξανδρον ϗ τῶν Λακεδαιμονίων τεταγμένοι τοὺς
ἀρίστους. λαμβάνοντες δὲ τραύματα ἀφειδῶς ϗ ἐς πᾶν προϊόν-
τες ἀπονοίας τῷ τε χρόνῳ ϗ τοῖς τολμήμασιν ἐτρέψαντο τοὺς
περὶ Ἀνάξανδρον. τούτοις μὲν δὴ φεύγουσι διώκειν ἐπέταξεν ὁ 4
Ἀριστομένης ἕτερον τῶν Μεσσηνίων λόχον· αὐτὸς δὲ ὁρμήσας
πρὸς τὸ μάλιστα ἀνθεστηκός, ὡς ἐβιάσατο ϗ τούτους, ἐπ' ἄλλους
ἐτράπετο αὖθις. ταχὺ δὲ ϗ τούτους ὠσάμενος ἑτοιμότερον ἤδη
πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ἐπεφέρετο, ἐς ὃ πᾶσαν τῶν Λακεδαι-
μονίων τὴν τάξιν ϗ αὐτῶν τῶν συμμάχων συνέχεε· ϗ οὐχὶ σὺν
αἰδοῖ φευγόντων οὐδὲ ἀναμένειν θελόντων ἔτι ἀλλήλους, ἐπέ-
κειτό σφισι φοβερώτερος ἢ κατὰ ἀνδρὸς ἑνός εἶναι μανίαν.
ἔνθα δὴ ϗ παρ' ἀχράδα πεφυκυῖαν που τοῦ πεδίου, παρὰ ταύ- 5
την Ἀριστομένην οὐκ εἴα παραθεῖν ὁ μάντις Θέοκλος· καθέ-
ζεσθαι γοῦν τοὺς Διοσκούρους ἔφασκεν ἐπὶ τῇ ἀχράδι. Ἀριστομένης
δὲ εἴκων τῷ θυμῷ ϗ οὐκ ἀκροώμενος τὰ πάντα τοῦ μάντεως
ὡς κατὰ τὴν ἀχράδα ἐγίνετο, ἀπόλλυσι τὴν ἀσπίδα, Λακε-

3, 2. ἀριστομένη P. 4, 6. τῶν] καὶ τῶν Buttmannus. 5, 2. ἀρι-
στομένη P.

δαιμονίοις τε τὸ ἁμάρτημα τοῦ ‴ Ἀριστομένους παρέχεν αὐτῶν ἀποσωθῆναί τινας ἐκ τῆς φυγῆς· διέτριψε γὰρ τὴν ἀσπίδα ἀνευρεῖν πειρώμενος.

6 Λακεδαιμονίων δὲ ἐχόντων ἀθύμως μετὰ τὴν πληγὴν ϗ ὡρμημένων καταθέσθαι τὸν πόλεμον, Τυρταῖός τε ἐλεγεῖα ᾄδων μετέπειθεν αὐτούς, ϗ ἐς τοὺς λόχους ἀντὶ τῶν τεθνεώτων κατέλεγεν ἄνδρας ἐκ τῶν Εἱλώτων. Ἀριστομένει δέ, ὡς ἀνέστρεψεν ἐς τὴν Ἀνδανίαν, ταινίας αἱ γυναῖκες ϗ τὰ ὡραῖα ἐπιβάλλουσαι τῶν ἀνθῶν ἐπέλεγον ᾆσμα τὸ ϗ ἐς ἡμᾶς ἔτι ᾀδόμενον

ἔς τε μέσον πεδίον Στενυκλήριον ἔς τ᾽ ὄρος ἄκρον
εἵπετ᾽ Ἀριστομένης τοῖς Λακεδαιμονίοις.

7 ἀνεσώσατο δὲ ϗ τὴν ἀσπίδα ἐκείνην ἔς τε Δελφοὺς ἀφικόμενος, καὶ ὥς οἱ προσέταξεν ἡ Πυθία, καταβὰς ἐς τὸ ἄδυτον ἱερὸν τοῦ Τροφωνίου τὸ ἐν Λεβαδείᾳ. ὕστερον δὲ τὴν ἀσπίδα ἀνέθηκεν ἐς Λεβάδειαν φέρων, ἣν δὴ ϗ αὐτὸς εἶδον ἀνακειμένην· ἐπίθημα δέ ἐστιν αὐτῆς ἀετὸς τὰ πτερὰ ἑκατέρωθεν ἐκτετακὼς ἐς ἄκραν τὴν ἴτυν. τότε δὲ Ἀριστομένης ὡς ἐπανῆκεν ἐκ Βοιωτίας εὑρών τε παρὰ τῷ Τροφωνίῳ ϗ κομισά-
8 μενος τὴν ἀσπίδα, αὐτίκα ἔργων μειζόνων ἥπτετο. συλλέξας δὲ ἄλλους τε τῶν Μεσσηνίων ϗ τοὺς περὶ ἑαυτὸν ἅμα ἔχων λογάδας, φυλάξας τε μετὰ ἑσπέραν, ἦλθεν ἐπὶ πόλιν τῆς Λακωνικῆς τὸ μὲν ἀρχαῖον ὄνομα ϗ ἐν Ὁμήρου καταλόγῳ Φᾶριν, ὑπὸ δὲ τῶν Σπαρτιατῶν ϗ προσοίκων καλουμένην Φαράς. ἐπὶ ταύτην ἀφικόμενος τούς τε πειρωμένους ἀμύνεσθαι διέφθειρε ϗ λείαν περιβαλόμενος ἀπήλαυνεν ἐς τὴν Μεσσήνην. Λακεδαιμονίων δὲ ὁπλιτῶν ϗ Ἀναξάνδρου τοῦ βασιλέως ἐπιθεμένων καθ᾽ ὁδόν, ἐτρέψατό τε ϗ τούτους ϗ διώκειν τὸν Ἀνάξανδρον ὥρμητο. ‴βληθεὶς δὲ ἀκοντίῳ τὸν γλουτὸν τὴν δίωξιν ἐπέσχεν,
9 οὐ μέντοι τὴν λείαν γε ἣν ἤλαυνεν ἀφῃρέθη. διαλιπὼν δὲ ὅσον ἀκεσθῆναι τὸ τραῦμα, ἐς μὲν αὐτὴν Σπάρτην ἔσοδον ποιούμενος νύκτωρ ἀπετράπετο ὑπὸ φασμάτων Ἑλένης ϗ Διοσκούρων, τὰς δ᾽ ἐν Καρύαις παρθένους χορευούσας τῇ Ἀρτέμιδι ἐλόχησε μεθ᾽ ἡμέραν, ϗ συνέλαβεν ὅσαι χρήμασιν αὐτῶν ϗ ἀξιώματι πατέρων προεῖχον, ἀγαγὼν δὲ ἐς κώμην τῆς Μεσσηνίας τὴν νύκτα ἀνεπαύετο, ἀνδράσι τῶν ἐκ τοῦ λόχου τὴν

6, 6. ἀνθέων Facius post Camerarium: codices ἀνθρώπων.
8, 7. περιβαλλόμενος P.

φρουρὰν ἐπιτρέψας τῶν παρθένων. ἐνταῦθα ὑπὸ μέθης οἱ 10
νεανίσκοι δοκεῖν ἐμοὶ καὶ ἄλλως ἀκρατῶς ἔχοντες λογισμοῦ πρὸς
βίαν ἐτρέποντο τῶν παρθένων, Ἀριστομένους δὲ ἀπείργοντος
οὐ νομιζόμενα Ἕλλησι δρῶντας οὐδένα ἐποιοῦντο λόγον, ὥστε
ἠναγκάσθη καὶ ἀποκτεῖναι τοὺς παροινοῦντας μάλιστα ἐξ αὐτῶν.
τὰς δὲ αἰχμαλώτους λαβὼν ἀπέλυσε χρημάτων πολλῶν παρθέ-
νους, ὥσπερ γε καὶ εἷλεν.

Ἔστι δὲ Αἴγιλα τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα ἱερὸν ἵδρυται ἅγιον 17
Δήμητρος. ἐνταῦθα ἐπιστάμενος ὁ Ἀριστομένης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
τὰς γυναῖκας ἀγούσας ἑορτήν, ἀμύνεσθαι τῶν γυναικῶν οὐκ ἄνευ
τῆς θεοῦ προαχθεισῶν λαμβάνουσιν οἱ πολλοὶ τῶν Μεσσηνίων
τραύματα μαχαίραις τε, αἷς τὰ ἱερεῖα αἱ γυναῖκες ἔθυον, καὶ
ὀβελοῖς, οἷς τὰ κρέα ἔπειρον ὀπτῶσαι· τὸν δὲ Ἀριστομένην
τύπτουσαι ταῖς δᾳσὶ ζῶντα αἱροῦσιν. ἀπεσώθη δὲ ὅμως τῆς αὐ-
τῆς ἐκείνης νυκτὸς ἐς τὴν Μεσσηνίαν. ἀφεῖναι δὲ αὐτὸν ἱέρεια
τῆς Δήμητρος αἰτίαν ἔχει Ἀρχιδάμεια. ἀφῆκε δὲ οὐκ ἐπὶ
χρήμασιν, ἀλλὰ ἐρῶσα ἔτυχεν αὐτοῦ πρότερον ἔτι, προὐφασί-
ζετο δὲ ὡς Ἀριστομένης διακαύσας τὰ δεσμὰ ἀποδρὰς οἴχοιτο.

Τρίτῳ δὲ ἔτει τοῦ πολέμου μελλούσης γίνεσθαι συμβολῆς 2
ἐπὶ τῇ καλουμένῃ μεγάλῃ τάφρῳ, καὶ Μεσσηνίοις Ἀρκάδων βε-
βοηθηκότων ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, Ἀριστοκράτην τὸν Ἱκέτα
Τραπεζούντιον, βασιλέα τῶν Ἀρκάδων καὶ στρατηγὸν ὄντα ἐν τῷ
τότε, διαφθείρουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι χρήμασι. πρῶτοι γὰρ ὧν
ἴσμεν Λακεδαιμόνιοι πολεμίῳ ἀνδρὶ δῶρα ἔδοσαν, καὶ ὤνιον
πρῶτοι κατεστήσαντο εἶναι τὸ κράτος τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις. πρὶν 3
δὲ ἢ παρανομῆσαι Λακεδαιμονίους ἐς τὸν Μεσσηνίων πόλεμον
καὶ Ἀριστοκράτους τοῦ Ἀρκάδος τὴν προδοσίαν, ἀρετῇ τε οἱ μα-
χόμενοι καὶ τύχαις ἐκ τοῦ θεοῦ διεκρίνοντο. φαίνονται δὲ οἱ Λα-
κεδαιμόνιοι καὶ ὕστερον, ἡνίκα ἐπὶ Αἰγὸς ποταμοῖς ταῖς Ἀθη-
ναίων ναυσὶν ἀνθώρμουν, ἄλλους τε τῶν στρατηγούντων Ἀθη-
ναίοις καὶ Ἀδείμαντον ἐξωνησάμενοι. περιῆλθε μέντοι καὶ αὐ- 4
τοὺς Λακεδαιμονίους ἀνὰ χρόνον ἡ Νεοπτολέμειος καλουμένη
τίσις. Νεοπτολέμῳ γὰρ τῷ Ἀχιλλέως ἀποκτείναντι Πρίαμον
ἐπὶ τῇ ἐσχάρᾳ τοῦ ἑρκείου συνέπεσε καὶ αὐτὸν ἐν Δελφοῖς πρὸς
τῷ βωμῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀποσφαγῆναι, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ πα-

10, 6. δὲ τὰς P. 1, 6. ἀριστομένη P. 3, 4. malim τύχαις ταῖς ἐκ. 4, 4. ἐπὶ] ἐν P.

θεῶν ὁποῖόν τις καὶ ἕδρασι Νεοπτολέμειον τίσιν ὀνομάζουσι.
5 τοῖς ἐν Λακεδαιμονίοις, ὅτε δὴ μάλιστα ἤνθησαν ϗ Ἀθηναίων τε τὸ ναυτικὸν καθῃρήκεσαν ϗ Ἀγησίλαος κεχείρωτο τὰ πολλὰ ἤδη τῆς Ἀσίας, τότε σφίσι τὴν ἀρχὴν πᾶσαν οὐκ ἐξεγένετο ἀφελέσθαι τὸν Μῆδον, ἀλλὰ σφᾶς ὁ βάρβαρος περιῆλθε τῷ ἐκείνων εὑρήματι, ἐς Κόρινθον ϗ Ἄργος ϗ ἐς Ἀθήνας τε ϗ Θήβας χρήματα ἀποστείλας, ὅ τε ὀνομαζόμενος Κορινθιακὸς πόλεμος ἀπὸ τούτων ἐξήφθη τῶν χρημάτων, ὥς ἀπολείπειν
6 Ἀγησίλαον ἀναγκασθῆναι τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ. Λακεδαιμονίοις μὲν τὸ ἐν Μεσσηνίοις σόφισμα ὁ δαίμων ἔμελλεν αὐτοῖς ἀποφανεῖν συμφοράν· Ἀριστοκράτης δὲ ὡς τὰ χρήματα ἐδέξατο ἐκ Λακεδαίμονος, τὸ μὲν παραυτίκα ἔκρυπτεν ἐς τοὺς Ἀρκάδας οἷα ἐπεβούλευεν, μελλόντων δὲ ἐς χεῖρας ἤδη συνέρχεσθαι, τηνικαῦτα ἐξεφόβησεν αὐτοὺς ὡς ἐν δυσχωρίᾳ τέ εἰσιν ἀπειλημμένοι ϗ ἀναχώρησις οὐκ ἔσται αὐτοῖς, ἢν κρατηθῶσιν· τά τε ἱερὰ σφισιν οὐκ ἔφη γεγονέναι κατὰ γνώμην, ἐκέλευεν οὖν
7 πάντα τινά, ἐπειδὰν αὐτὸς σημήνῃ, φυγῇ χρῆσθαι. ὡς δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι συνέμισγον ϗ ἦσαν ἐς τὸ κατ' αὐτοὺς οἱ Μεσσήνιοι τετραμμένοι, ἐνταῦθα Ἀριστοκράτης ἀρχομένης τῆς μάχης ἀπῆγε τοὺς Ἀρκάδας, καὶ τοῖς Μεσσηνίοις τό τε ἀριστερὸν ϗ μέσον ἠρήμωτο· οἱ γὰρ Ἀρκάδες σφίσιν εἶχον ἀμφότερα ἅτε ἀπόντων μὲν Ἠλείων τῆς μάχης, ἀπόντων δὲ Ἀργείων ϗ Σικυωνίων. προσεξειργάσθη δὲ καὶ ἄλλο τῷ Ἀριστο-
8 κράτει· διὰ γὰρ Μεσσηνίων ἐποιεῖτο τὴν φυγήν. οἱ δὲ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον τῶν παρόντων ἐγένοντο ἔκφρονες, ϗ ἅμα ὑπὸ τῆς διεξόδου τῆς κατὰ σφᾶς τῶν Ἀρκάδων ἐταράσσοντο, ὥστε αὐτῶν ἐδέησαν οἱ πολλοὶ ϗ ἐπιλαθέσθαι τῶν ἐν χερσίν· ἀντὶ γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπιφερομένων ἤδη πρὸς τοὺς Ἀρκάδας ἀφεώρων φεύγοντας, ϗ οἱ μὲν παραμεῖναί σφισιν ἱκέτευον, οἱ δὲ ϗ λοιδορίαις ἐς αὐτοὺς ὡς ἐς ἄνδρας προδότας ϗ οὐ δικαίους
9 ἐχρῶντο. Λακεδαιμονίοις δὲ ἥ τε κύκλωσις τῶν Μεσσηνίων μονωθέντων ἐγένετο οὐ χαλεπή, ϗ νίκην ἑτοιμοτάτην πασῶν ϗ ἀπονώτατα ἀνείλοντο. Ἀριστομένης δὲ ϗ οἱ σὺν αὐτῷ συνέμειναν μέν, ϗ τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς μάλιστα ἐγκειμένους ἀνείργειν ἐπειρῶντο, ὀλίγοι δὲ ὄντες οὐ μεγάλα ὠφέλουν. τῶν

5, 4. δῆμον P. 6, 8. γοῦν P. 9, 1. δὲ] τε P.

δὲ Μεσσηνίων τοῦ μὲν δήμου τοσοῦτον πλῆθος ἀνηλώθησαν, ὡς τὰ πρῶτα Λακεδαιμονίων δεσπότας ἀντὶ δούλων ἔσεσθαι νομίζοντας τότε μηδὲ ἐς τὴν σωτηρίαν αὐτὴν ἔτι ἔχειν ἐλπίδα. ἀπέθανον δὲ καὶ τῶν πρωτευόντων ἄλλοι τε καὶ Ἀνδροκλῆς καὶ Φίντας, καὶ λόγου μάλιστα ἀξίως ἀγωνισάμενος Φάνας, ὃς πρότερον τούτων ἔτι δολιχοῦ νίκην Ὀλυμπίασιν ἦν ἀνῃρημένος.

Ἀριστομένης δὲ μετὰ τὴν μάχην τοὺς διαπεφευγότας τῶν Μεσσηνίων συνήθροιζε, καὶ Ἀνδανίαν μὲν καὶ εἴ τι ἄλλο ἐν μεσογαίᾳ πόλισμα ἔπεισε τὰ πολλὰ ἐκλείπειν, ἐς δὲ τὴν Εἶραν τὸ ὄρος ἀνοικίζεσθαι. συνειλημμένοις δὲ ἐς τοῦτο τὸ χωρίον προσεκάθηντο οἱ Λακεδαιμόνιοι πολιορκίᾳ σφᾶς αὐτίκα ἐξαιρήσειν νομίζοντες. ἀντήρκεσαν δὲ ὅμως οἱ Μεσσήνιοι καὶ μετὰ τὴν ἐν τῇ τάφρῳ συμφορὰν ἑνί τε καὶ δέκα ἔτεσιν ἀμυνόμενοι. 10

τὸν δὲ χρόνον τῆς πολιορκίας γενέσθαι τοσοῦτον δηλοῖ καὶ τάδε ὑπὸ Ῥιανοῦ πεποιημένα ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους· 11

οὔρεος ἀργεννοῖο περὶ πτύχας ἐστρατόωντο
χείματά τε ποίας τε δύω καὶ εἴκοσι πάσας.

χειμῶνας γὰρ καὶ θέρη κατέλεξε, πόας εἰπὼν τὸν χλωρὸν σῖτον ἢ ὀλίγον πρὸ ἀμητοῦ.

Μεσσήνιοι δὲ ὡς ἐς τὴν Εἶραν ἀνῳκίσθησαν τῆς τε ἄλλης ἐξείργοντο, πλὴν ὅσον σφίσιν οἱ Πύλιοι τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ καὶ οἱ Μοθωναῖοι διέσωζον, ἐλῄστευον τήν τε Λακωνικὴν καὶ τὴν σφετέραν, πολεμίαν ἤδη καὶ ταύτην νομίζοντες. ἄλλοι τε δὴ συνίσταντο ἐς τὰς καταδρομάς, ὡς ἕκαστοι τύχοιεν, καὶ Ἀριστομένης δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν λογάδας ἐς τριακοσίων ἀριθμὸν προήγαγεν. 18

ἦγον μὲν δὴ τὰ Λακεδαιμονίων καὶ ἔφερον, ὅ τι καὶ δύναιτο αὐτῶν ἕκαστος· ἑλόντες δὲ σῖτον καὶ βοσκήματα καὶ οἶνον ἀνήλισκον, ἔπιπλα δὲ καὶ ἀνθρώπους ἀπεδίδοσαν χρημάτων· ὥστε καὶ ἐποιήσαντο οἱ Λακεδαιμόνιοι δόγμα, ἅτε τοῖς ἐν τῇ Εἴρᾳ μᾶλλον ἢ σφίσιν αὐτοῖς γεωργοῦντες, τὴν Μεσσηνίαν καὶ τῆς Λακωνικῆς τὴν προσεχῆ, τέως ἂν πολεμῶσιν, ἐᾶν ἄσπορον. 2

καὶ ἀπὸ τούτου σιτοδεία ἐγένετο ἐν Σπάρτῃ καὶ ὁμοῦ τῇ σιτοδείᾳ στάσις· οὐ γὰρ ἠνείχοντο οἱ ταύτῃ τὰ κτήματα ἔχοντες τὰ σφέτερα ἀργὰ εἶναι. καὶ τούτοις μὲν τὰ διάφορα διέλυε Τυρταῖος· Ἀριστομένης δὲ ἔχων τοὺς λογάδας τὴν μὲν ἔξοδον 3

v. 3. ἔτι ἔχειν Claviger : codices ἐπέχειν. 11, 2. ὑπὸ] ἔπη P. 1, 1. ἀνῳκίσθησαν om MP. 3. ἢ ἐλῄστευον MP, ἐλῄστευόν τε Kuhnius. 4. τε om MP. 5. δὲ P. 2, 2. malim σῖτον μὲν καί.

περὶ βαθεῖαν ἐποιήσατο ἑσπέραν, ἔφθη δὲ ὑπὸ τάχους τὴν ἐς
Ἀμύκλας ἀνύσας πρὸ ἀνίσχοντος ἡλίου, καὶ Ἀμύκλας τὸ πό-
λισμα εἷλέ τε ϗ διήρπασε, ϗ τὴν ἀποχώρησιν ἐποιήσατο πρὶν
4 ἢ τοὺς ἐκ τῆς Σπάρτης προσβοηθῆσαι. κατέτρεχε δὲ ϗ ὕστερον
τὴν χώραν, ἐς ὃ Λακεδαιμονίων λόχοις πλέον ἢ τοῖς ἡμίσεσι
ϗ τοῖς βασιλεῦσιν ἀμφοτέροις συμβαλὼν ἄλλα τε ἔσχεν ἀμυ-
νόμενος τραύματα, ϗ πληγέντι ὑπὸ λίθου τὴν κεφαλὴν αὐτῷ
σκοτοδινιῶσιν οἱ ὀφθαλμοί, ϗ πεσόντα ἀθρόοι τῶν Λακεδαι-
μονίων ἐπιδραμόντες ζῶντα αἱροῦσιν· ἥλωσαν δὲ ϗ τῶν περὶ
αὐτὸν ἐς πεντήκοντα. τούτους ἔγνωσαν οἱ Λακεδαιμόνιοι ῥῖψαι
πάντας ἐς τὸν Καιάδαν· ἐμβάλλουσι δὲ ἐνταῦθα οὓς ἂν ἐπὶ
5 μεγίστοις τιμωρῶνται. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι Μεσσηνίων ἐσπίπτον-
τες ἀπώλλυντο αὐτίκα· Ἀριστομένην δὲ ἔς τε τὰ ἄλλα θεῶν
τις ϗ δὴ ϗ τότε ἐφύλασσεν. οἱ δὲ ἀποσεμνύνοντες τὰ κατ'
αὐτὸν Ἀριστομένει φασὶν ἐμβληθέντι ἐς τὸν Καιάδαν ὄρνιθα
τὸν ἀετὸν ὑποπέτεσθαι ϗ ἀνέχειν ταῖς πτέρυξιν, ἐς ὃ κατήνεγκεν
αὐτὸν ἐς τὸ πέρας οὔτε πηρωθέντα οὐδὲν τοῦ σώματος οὔτε τραῦ-
μα ἐπιλαβόντα. ἔμελλε δὲ ἄρα ϗ αὐτόθεν ὁ δαίμων ἔξοδον
6 ἀποφαίνειν αὐτῷ. ϗ ὁ μὲν ὡς ἐς τὸ τέρμα ἦλθε τοῦ βαράθρου,
κατεκλίθη τε ϗ ἐφελκυσάμενος τὴν χλαμύδα ἀνέμενεν ὡς πάν-
τως οἱ ἀποθανεῖν πεπρωμένον· τρίτῃ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ ψόφου
τε αἰσθάνεται, ϗ ἐκκαλυψάμενος (ἐδύνατο δὲ ἤδη διὰ τοῦ σκό-
τους διορᾶν) ἀλώπεκα εἶδεν ἁπτομένην τῶν νεκρῶν. ὑπονοήσας
δὲ ἔσοδον εἶναι τῷ θηρίῳ ποθέν, ἀνέμενεν ἐγγύς οἱ τὴν ἀλώ-
πεκα γενέσθαι, γενομένης δὲ λαμβάνεται· τῇ δὲ ἑτέρᾳ χειρί, ὁπότε
ἐς αὐτὸν ἐπιστρέφοιτο, τὴν χλαμύδα προὔβαλλέν οἱ ϗ δάκνειν
παρεῖχε. τὰ μὲν δὴ πλείω θεούσῃ συνέθει, τὰ δὲ ἄγαν δυσ-
έξοδα ϗ ἐφείλκετο ὑπ' αὐτῆς. ὀψὲ δέ ποτε ὀπήν τε εἶδεν ἀλώ-
7 πεκι ἐς διάδυσιν ἱκανὴν ϗ φέγγος δι' αὐτῆς. ϗ τὴν μέν, ὡς
ἀπὸ τοῦ Ἀριστομένους ἠλευθερώθη, τὸ φωλίον ἔμελλεν ὑποδέξεσθαι·
Ἀριστομένης δὲ (οὐ γάρ τι ἡ ὀπὴ καὶ τούτῳ παρέχειν ἐδύνατο
ἔξοδον) εὐρυτέραν τε ταῖς χερσὶν ἐποίησε καὶ οἴκαδε ἐς τὴν
Εἶραν ἀποσώζεται, παραδόξῳ μὲν τύχῃ ϗ ἐς τὴν ἅλωσιν χρη-
σάμενος (τὸ γάρ οἱ φρόνημα ἦν ϗ τὰ τολμήματα μείζονα ἢ

4, 5. οἱ add *M.* 8 et 5, 4. Καιάδαν Casaubonus: κεάδαν codices. 5, 7. ἐπιλαβόντα] an ἐπίκαιρον λαβόντα? 6, 2. κατεκλίθη Claviger: codices alii κατεκλήθη, alii κατεβλήθη.

ὡς ἐλπίσαι τινὰ Ἀρισομένην αἰχμάλωτον ἂν γενέσθαι; παρα-
δοξοτέρα δὲ ἐςι ϗ πάντων προδηλότατα οὐκ ἄνευ θεοῦ ἡ ἐκ
τοῦ Καιάδα σωτηρία.

Λακεδαιμονίοις δὲ παραυτίκα μὲν ὑπὸ ἀνδρῶν ἀπηγγέλ- 19
λετο αὐτομόλων, ὡς Ἀρισομένης ἐπανήκοι σῶς· νομιζομένου
δὲ ἄπιςα κατὰ ταὐτὰ ἢ εἴ τινα τεθνεῶτα ἐλέγετο ἀναβιῶναι,
παρ' αὐτοῦ τοιόνδε Ἀρισομένους ὑπῆρξεν ἐς πίςιν. Κορίνθιοι
Λακεδαιμονίοις δύναμιν ὡς ξυνεξαιρήσοντας τὴν Εἶραν ἀπο-
ςέλλουσι. τούτους παρὰ τῶν κατασκόπων πυνθανόμενος ὁ Ἀρι- 2
σομένης τῇ πορείᾳ τε ἀτακτότερον χρῆσθαι ϗ ταῖς ςρατοπε-
δείαις ἀφυλάκτως, ἐπιτίθεται νύκτωρ σφίσι· ϗ τῶν τε ἄλλων
καθευδόντων ἔτι ἐφόνευσε τοὺς πολλούς, καὶ τοὺς ἡγεμόνας
Ὑπερμενίδη ϗ Ἀχλαδαῖον ϗ Λυσίςρατον ϗ Ἰδίεκτον ἀπο-
κτίννυσι. διαρπάσας δὲ ϗ τὴν σκηνὴν τὴν ςρατηγίδα, παρέ-
ςησεν εὖ εἰδέναι Σπαρτιάταις ὡς Ἀρισομένης ϗ οὐκ ἄλλος Μεσ-
σηνίων ἐςὶν ὁ ταῦτα εἰργασμένος. ἔθυσε δὲ ϗ τῷ Διὶ τῷ 3
Ἰθωμάτᾳ τὴν θυσίαν ἣν ἑκατομφόνια ὀνομάζουσιν. αὕτη δὲ
καθεςήκει μὲν ἐκ παλαιοτάτου, θύειν δὲ αὐτὴν Μεσσηνίων
ἐνομίζετο ὁπόσοι πολεμίους ἄνδρας κατεργάσαιντο ἑκατόν.
Ἀρισομένει δέ, ὅτε ἐπὶ κάπρου σήματι ἐμαχέσατο, θύσαντι
ἑκατομφόνια πρῶτον, δεύτερα ἤδη θῦσαι ϗ ὁ ἐν τῇ νυκτὶ
τῶν Κορινθίων παρέσχε φόνος. τοῦτον μὲν δὴ λέγουσι καὶ ἐπὶ
ταῖς ὕςερον θῦσαι καταδρομαῖς θυσίαν τρίτην· Λακεδαιμό- 4
νιοι δέ (ἐπῄει γὰρ Ὑακίνθια) πρὸς τοὺς ἐν τῇ Εἴρᾳ τεσσαρά-
κοντα ἐποιήσαντο ἡμερῶν σπονδάς, ϗ αὐτοὶ μὲν ἀναχωρήσαν-
τες οἴκαδε ἑώρταζον, Κρῆτες δὲ τοξόται (μετεπέμψαντο γὰρ
ἔκ τε Λύκτου ϗ ἑτέρων πόλεων μισθωτούς) οὗτοι σφισιν ἀνὰ
τὴν Μεσσηνίαν ἐπλανῶντο. Ἀρισομένην οὖν, ἅτε ἐν σπονδαῖς,
ἀπωτέρω τῆς Εἴρας γενόμενον ϗ προϊόντα ἀδεέςερον, ἑπτὰ
ἄνδρες ἀπὸ τῶν τοξοτῶν τούτων ἐλόχησαν, συλλαβόντες δὲ
τοῖς ἱμᾶσιν οἷς εἶχον ἐπὶ ταῖς φαρέτραις δέουσιν· ἑσπέρα γὰρ
ἐπῄει. δύο μὲν οὖν ἐς Σπάρτην ἀπ' αὐτῶν ἐλθόντες Λακεδαι- 5
μονίοις Ἀρισομένην εὐηγγελίζοντο ἡλωκέναι· οἱ λοιποὶ δὲ ἀπο-

1, 1. ἀπηγγέλλετο Schaeferus: codices ἐπηγγέλλετο. 3. ἢ] καὶ Porsonus et Coraes. 4. κορ. δὲ λακ. P. 5. συνεξαιρήσοντες Xylander. 2, 5. Ὑπερμενίδην Sylburgius. ἀποκτίννυσι Opsopoeus: codices ἀποκτείνουσι. 3, 2. ἑκατομφονίαν P. 3, 2. δὲ] γὰρ P.

χωροῦσιν ἐς ἀγρὸν τὸν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ. ἐνταῦθα ᾤκει κόρη σὺν μητρὶ παρθένος, πατρὸς ὀρφανή. τῇ δὲ προτέρᾳ νυκτὶ εἶδεν ὄψιν ἡ παῖς· λέοντα ἐς τὸν ἀγρὸν λύκοι σφίσιν ἤγαγον δεδεμένον ϗ οὐκ ἔχοντα ὄνυχας, αὐτὴ δὲ τοῦ δεσμοῦ τὸν λέοντα ἀπέλυσέ ϗ ἀνευροῦσα ἔδωκε τοὺς ὄνυχας, οὕτω τε διασπασθῆναι
6 τοὺς λύκους ἔδοξεν ὑπὸ τοῦ λέοντος. τότε δὲ ὡς τὸν Ἀριστομένην ἐσάγουσιν οἱ Κρῆτες, συνεφρόνησεν ἡ παρθένος ὕπαρ ἥκειν τὸ ἐν τῇ νυκτί οἱ πεφηνός, ϗ ἀνηρώτα τὴν μητέρα ὅστις εἴη· μαθοῦσα δὲ ἐπεῤῥώσθη τε, ϗ ἀπιδοῦσα ἐς αὐτὸν τὸ προσταχθὲν συνῆκεν. οἶνον οὖν τοῖς Κρησὶν ἐγχέουσα ἀνέδην, ὡς σφᾶς ἡ μέθη κατελάμβανεν, ὑφαιρεῖται τοῦ μάλιστα ὑπνωμένου τὸ ἐγχειρίδιον. τὰ μὲν οὖν δεσμὰ τοῦ Ἀριστομένους ἔτεμεν ἡ παρθένος· ὁ δὲ παραλαβὼν τὸ ξίφος διειργάσατο. ταύτην τὴν παρθένον λαμβάνει γυναῖκα Γόργος Ἀριστομένους· ἐδίδου δὲ Ἀριστομένης τῇ παιδὶ ἐκτίνων σῶστρα, ἐπεὶ Γόργῳ οὐκ ἦν πω δέκατον καὶ ὄγδοον ἔτος, ὅτε ἔγημεν.-

20 Ἑνδεκάτῳ δὲ ἔτει τῆς πολιορκίας τήν τε Εἶραν ἐπέπρωτο ἁλῶναι ϗ ἀναστάτους γενέσθαι Μεσσηνίους, ϗ δή σφισιν ἐπετέλεσεν ὁ θεὸς Ἀριστομένει ϗ Θεόκλῳ χρησθέν τι. τούτοις γὰρ ἐλθοῦσιν ἐς Δελφοὺς μετὰ τὴν ἐπὶ τῇ τάφρῳ πληγὴν ϗ ἐπερομένοις ὑπὲρ σωτηρίας τοσόνδε εἶπεν ἡ Πυθία·

εὖτε τράγος πίνησι Νέδης ἑλικόῤῥοον ὕδωρ,
οὐκέτι Μεσσήνην ῥύομαι· σχεδόθεν γὰρ ὄλεθρος.

2 εἰσὶ δὲ αἱ πηγαὶ τῆς Νέδας ἐν ὄρει τῷ Λυκαίῳ· προελθὼν δὲ ὁ ποταμὸς διὰ τῆς Ἀρκάδων, ϗ ἐπιστρέψας αὖθις ἐς τὴν Μεσσηνίαν, ὁρίζει τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ Μεσσηνίοις καὶ Ἠλείοις τὴν γῆν. τότε δὲ οἱ μὲν τοὺς αἶγας τοὺς ἄρσενας ἐδεδοίκεσαν μὴ πίνωσιν ἀπὸ τῆς Νέδας· τοῖς δὲ ἄρα ὁ δαίμων προεσήμαινε τοιόνδε. τὸ δένδρον τὸν ἐρινεόν εἰσιν Ἑλλήνων οἳ καλοῦσιν ὀλύνθην, Μεσσήνιοι δὲ αὐτοὶ τράγον. τότε οὖν πρὸς τῇ Νέδᾳ πεφυκὼς ἐρινεὸς οὐκ ἐς εὐθὺ ηὔξητο, ἀλλὰ ἔς τε τὸ ῥεῦμα ἐπέστρεφε ϗ τοῦ ὕδατος ἄκροις τοῖς φύλλοις ἐπέψαυε.
3 θεασάμενος δὲ ὁ μάντις Θέοκλος συνεβάλλετο ὡς τὸν τράγον τὸν πίνοντα ἐκ τῆς Νέδας προεῖπεν ἡ Πυθία τὸν ἐρινεὸν τοῦτον ϗ ὡς ἤδη Μεσσηνίοις ἥκει τὸ χρεών· ϗ ἐς μὲν τοὺς

v. 1. τὸν] malim τῶν. 6, 5. ἀναίδην P. 2, 8. οὐκ] ὁ οὐκ P. 3, 1. nonne συνεβάλετο?

ἄλλους εἶχεν ἐν ἀποῤῥήτῳ, Ἀριστομένην δὲ πρός τε τὸν ἐρινεὸν ἤγαγε, ϗ ἀνεδίδασκεν ὡς τῆς σωτηρίας ἐξήκοι σφίσιν ὁ χρόνος. Ἀριστομένης δὲ ἔχειν οὕτω πείθεσθαι ϗ ἀναβολὴν οὐκέτι εἶναί σφισι, προενοήσατο δὲ ϗ ἐκ τῶν παρόντων. καὶ (ἦν γάρ 4
τι ἐν ἀποῤῥήτῳ τοῖς Μεσσηνίοις, ἔμελλε δὲ ἀφανισθὲν ὑποβρύχιον τὴν Μεσσήνην κρύψειν τὸν πάντα αἰῶνα, φυλαχθὲν δὲ οἱ Λύκου τοῦ Πανδίονος χρησμοὶ Μεσσηνίους ἔλεγον χρόνῳ ποτὲ ἀνασώσεσθαι τὴν χώραν) τοῦτο δὴ ὁ Ἀριστομένης, ἅτε ἐπιστάμενος τοὺς χρησμούς, ἐπεὶ νὺξ ἐγίγνετο ἐκόμιζε, παραγενόμενος δὲ ἔνθα τῆς Ἰθώμης ἦν τὸ ἐρημότατον, κατώρυξεν ἐς Ἰθώμην τὸ ὄρος, ϗ Δία Ἰθωμήτην ἔχοντα ϗ θεοὺς οἳ Μεσσηνίους ἐς ἐκεῖνο ἔσωζον φύλακας μεῖναι τῆς παρακαταθήκης ἡγούμενος, μηδὲ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ποιῆσαι τὴν μόνην καθόδου Μεσσηνίοις ἐλπίδα.

Μετὰ δὲ τοῦτο τοῖς Μεσσηνίοις ἤρχετο, καθὸ ϗ Τρωσὶν 5
ἔτι πρότερον, γίγνεσθαι κακὰ ἀπὸ μοιχείας. ἐπεκράτουν μὲν αὐτοὶ τοῦ τε ὄρους ϗ τοῦ πρὸς τὴν Εἶραν ἄχρι τῆς Νέδας, ἦσαν δὲ οἰκήσεις ϗ ἔξω πυλῶν ἐνίοις. αὐτόμολος δὲ ἐς αὐτοὺς ἐκ τῆς Λακωνικῆς ἄλλος μὲν ἀφίκετο οὐδείς, οἰκέτης δὲ Ἐμπεράμου βουκόλος ἐλαύνων τοῦ δεσπότου τὰς βοῦς· ὁ δὲ Ἐμπέραμος ἦν ἀνὴρ ἐν Σπάρτῃ οὐ δόκιμος. οὗτος ὁ βουκόλος ἔνεμεν οὐ πόῤῥω 6
τῆς Νέδας. ἀνδρὸς οὖν τῶν Μεσσηνίων τῶν οὐκ ἐντὸς τείχους ἐχόντων οἴκησιν γυναῖκα εἶδεν ἐφ᾽ ὕδωρ ἐλθοῦσαν· ἐρασθεὶς δὲ διαλεχθῆναί τε ἐτόλμησε, καὶ δοὺς δῶρα συγγίνεσθαι. ϗ ἀπὸ τούτου τὸν ἄνδρα παρεφύλασσεν αὐτῆς, ὁπότε ἀποχωρήσειεν ἐς τὴν φρουράν. ἀνὰ μέρος δὲ τοῖς Μεσσηνίοις τῆς ἀκροπόλεως ἐπήγετο ἡ φυλακή· ταύτῃ γὰρ τοὺς πολεμίους μάλιστα ἐδεδοίκεσαν μὴ ὑπερβῶσιν αὐτοῖς ἐς τὴν πόλιν. ὁπότε οὖν οὗτος ἀποχωρήσειε, τηνικαῦτα ὁ βουκόλος ἐφοίτα παρὰ τὴν γυναῖκα. καί ποτε ἔτυχε μὲν σὺν ἄλλοις ἐς ἐκεῖνον περιήκουσα ἐν τῇ 7
νυκτὶ ἡ φυλακή, ἔτυχε δὲ ϗ ὕειν πολλῷ τὸν θεόν. ϗ ἐκλείπουσιν οἱ Μεσσήνιοι τὴν φρουράν· τὸ γὰρ ὕδωρ ἐβιάζετο σφᾶς ἀθρόον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταχεόμενον, οὔτε ἐπάλξεων ἐνῳκοδομη-

v. 3. post ἔχειν et 4, 2. post ἀφανισθὲν addiderim μέν. 4, 8. μεσσηνίους ἐκεῖνο ἔσωζε MP. 10. imme αἰτούμενος. καθόδου Kuhnius: codices καθόλου. 5, 2. post αὐτοὶ quod addunt codices ἐπεὶ ἐκράτουν, omisi cum Facio. 6, 7. φυλὴ P. 7, 1. μὲν et 2. ἡ om codices. 4. ἐνῳκοδομημένων M, ᾠκοδομημένων P.

μένων οὔτε πύργων ὑπὸ σκευῆς τοῦ τειχισμοῦ, καὶ ἅμα οὐδὲ κινήσεσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους ἤλπιζον ἐν ἀσελήνῳ νυκτὶ καὶ οὕτω
8 χειμερίῳ. Ἀριστομένης δὲ οὐ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις Κεφαλλῆνα ἔμπορον, ἑαυτῷ ξένον καὶ ἐσάγοντα ἐς τὴν Εἶραν ὁπόσων ἐδέοντο, ἑαλωκότα ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τοξοτῶν Ἀπτεραίων, ὧν ἦρχεν Εὐρύαλος Σπαρτιάτης, τοῦτον τὸν Κεφαλλῆνα ἀφαιρούμενος ἐκεῖνον μὲν καὶ τὰ χρήματα ὁπόσα ἦγεν ἀπέσωσεν, αὐτὸς δὲ ἐτέτρωτο, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐπιφοιτᾶν τοῖς φυλάσσουσι, καθάπερ εἰώθει. τοῦτο μάλιστα αἴτιον ἐγένετο ἐκλειφθῆναι τὴν
9 ἀκρόπολιν. τῶν τε δὴ ἄλλων ἕκαστος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τῆς φρουρᾶς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ βουκόλου μοιχευομένης ὁ ἀνήρ. ἡ δὲ τηνικαῦτα ἔνδον εἶχε τὸν βουκόλον, αἰσθάνεταί τε τοῦ ἀνδρὸς ἐπιόντος, καὶ αὐτίκα ὡς τάχους εἶχεν ἀποκρύπτει τὸν ἄνθρωπον. ἐσελθόντα δὲ τὸν ἄνδρα ἐφιλοφρονεῖτο ὡς οὔπω πρότερον, καὶ ἠρώτα καθ' ἥν τινα αἰτίαν ἥκοι. ὁ δὲ οὔτε μεμοιχευμένην εἰδὼς οὔτε ἔνδον ὄντα τὸν βουκόλον ἐχρῆτο τῷ ἀληθεῖ λόγῳ, καὶ αὐτός τε διὰ τοῦ ὄμβρου τὸ βίαιον καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον
10 ἔφασκεν ἀπολελοιπέναι τὴν φρουράν. ἐπηκροᾶτο δὲ λέγοντος ὁ βουκόλος, καὶ ὡς ἀκριβῶς ἐπύθετο ἕκαστα, αὖθις ἐκ τῶν Μεσσηνίων ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἀφίκετο αὐτόμολος. Λακεδαιμονίοις δὲ οἱ μὲν βασιλεῖς ἀπὸ στρατοπέδου τηνικαῦτα ἀπῆσαν, πολεμαρχῶν δὲ τότε Ἐμπέραμος ὁ τοῦ βουκόλου δεσπότης προσεκάθητο τῇ Εἴρᾳ. ἀφικόμενος οὖν ἐς τοῦτον πρῶτα μὲν τὸ ἐπὶ τῷ δρασμῷ παρῃτεῖτο ἁμάρτημα, δεύτερα δὲ ἀνεδίδασκεν ὡς τὴν Εἶραν ἐν τῷ παρόντι μάλιστα αἱρήσουσιν, αὐτὰ ἕκαστα ὁπόσα
21 ἤσθετο τοῦ Μεσσηνίου διηγούμενος. ἔδοξέ τε δὴ λέγειν πιστά, καὶ ἡγεῖτο Ἐμπεράμῳ καὶ τοῖς Σπαρτιάταις. ἦν δὲ ἡ πορεία χαλεπή σφισιν ἅτε ἐν σκότῳ καὶ οὐκ ἀνιέντος τοῦ ὑετοῦ· ὅμως δὲ ὑπὸ προθυμίας ἤνυσαν, καὶ ὡς κατὰ τὴν ἀκρόπολιν τῆς Εἴρας ἐγίνοντο, ὑπερέβαινον κλίμακάς τε προστιθέντες καὶ ὅτῳ τις ἐδύνατο ἄλλῳ τρόπῳ. τοῖς δὲ Μεσσηνίοις παρείχετο μὲν τοῦ παρόντος κακοῦ καὶ ἄλλα αἴσθησιν, μάλιστα δὲ οἱ κύνες οὐ κατὰ τὰ εἰωθότα ὑλακτοῦντες, ἀλλὰ συνεχέστερα καὶ βιαιότερα τῇ κραυγῇ χρώμενοι. γνόντες οὖν τὸν ὕστατον ὁμοῦ καὶ ἀναγκαιότατον σφᾶς ἀγῶνα ἐπειληφότα, οὐδὲ τὰ ὅπλα ἅπαντα ἀνελάμβανον, ἀλλ'

8, 1. ὕστερον MP. 4. εὐρύολος P. 9, 3. ἔνδον] ἐς ἔνδον. 10, 4. codices ἀπήεσαν. 5. προσεκάθητο Sylburgius: codices προεκάθητο.

ὅτῳ προχείρῳ μάλιστα ἐντύχοι τις, ἁρπάζοντες ἤμυνον τῇ πα-
τρίδι, ἣ μόνη σφίσιν ἐλείπετο ἐκ τῆς Μεσσηνίας πάσης. πρῶ- 2
τοι δὲ ᾔσθοντο ἔνδον τῶν πολεμίων ὄντων, καὶ ἐβοήθουν ἐπ'
αὐτοὺς πρῶτοι, Γόργος τε ὁ Ἀριστομένους καὶ Ἀριστομένης αὐ-
τὸς Θέοκλός τε ὁ μάντις καὶ Μάντικλος ὁ Θεόκλου, σὺν δὲ αὐ-
τοῖς Εὐεργετίδας ἀνὴρ καὶ ἄλλως ἐν Μεσσήνῃ τιμώμενος καὶ
διὰ τὴν γυναῖκα ἐπὶ πλέον ἀξιώματος ἥκων· ἀδελφὴν γὰρ εἶχεν
Ἀριστομένους Ἁγναγόραν. τότε δὲ οἱ μὲν ἄλλοι συνιέντες ὡς
ἐν δικτύοις εἰσὶν ἐσχημένοι, ὅμως καὶ ἐκ τῶν παρόντων εἶχόν
τινα ἐλπίδα· Ἀριστομένης δὲ καὶ ὁ μάντις ἠπίσταντο μὲν οὐ- 3
δεμίαν ἔτι ἀναβολὴν ὀλέθρου Μεσσηνίοις οὖσαν, ἅτε εἰδότες καὶ
τὸν χρησμὸν ὃν ᾐνίξατο ἐς τὸν τράγον ἡ Πυθία, ἐπέκρυπτον
δὲ οὐδὲν ἧσσον, καὶ ἦν σφίσιν ἐς τοὺς ἄλλους ἀπόρρητον. ἐπιόν-
τες δὲ τὴν πόλιν σπουδῇ καὶ ἐπὶ πάντας ἐρχόμενοι τοῖς τε ἐν-
τυγχάνουσιν, ὁπότε αἰσθάνοιντο ὄντας Μεσσηνίους, παρεκε-
λεύοντο ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι, καὶ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀνεκάλουν τοὺς
ἔτι ὑπολειπομένους. ἐν μὲν δὴ νυκτὶ οὐδὲν ἄξιον ἐπράχθη λό- 4
γου παρ' οὐδετέρων· τοῖς μὲν γὰρ ἡ ἀπειρία τῶν τόπων καὶ ἡ
τόλμα τοῦ Ἀριστομένους παρεῖχε μελλησμόν, τοῖς δὲ Μεσση-
νίοις οὔτε παρὰ τῶν στρατηγῶν σύνθημα ἐγεγόνει φθάνοντας
εἰληφέναι, τάς τε δᾷδας ἢ εἴ τινα λαμπτῆρα ἄλλοιον ἅψαιτό
τις, ὕων ἂν ἐσβέννυεν ὁ θεός. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα τε ἦν καὶ ἀλ- 5
λήλους καθορᾶν ἐδύναντο, ἐνταῦθα Ἀριστομένης καὶ Θέοκλος
ἐπειρῶντο ἐς πᾶσαν ἀπόνοιαν προάγειν τοὺς Μεσσηνίους, ἄλλα
τε ὁπόσα εἰκὸς ἦν διδάσκοντες, καὶ Σμυρναίων τὰ τολμήματα
ἀναμιμνήσκοντες, ὡς Ἰώνων μοῖρα ὄντες Γύγην τὸν Δασκύλου
καὶ Λυδοὺς ἔχοντας σφῶν τὴν πόλιν ὑπὸ ἀρετῆς καὶ προθυμίας
ἐκβάλοιεν. οἱ Μεσσήνιοι δὲ ἀκούοντες ἀπονοίας τε ἐνεπίπλαντο, 6
καὶ συνιστάμενοι καθ' ὁπόσους ἕκαστοι τύχοιεν ἐφέροντο ἐς τοὺς
Λακεδαιμονίους. ὥρμησαν δὲ καὶ γυναῖκες τῷ κεράμῳ καὶ ὅτῳ
δύναιτο ἑκάστη τοὺς πολεμίους βάλλειν. τοῦτο μὲν δὴ μὴ δρᾶσαι
σφᾶς μηδὲ ἐπιβῆναι τῶν τεγῶν τοῦ ὄμβρου τὸ βίαιον ἐπεκώ-
λυε· λαβεῖν δὲ ὅπλα ἐτόλμησαν, καὶ τοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ πλέον
αὗται τὴν τόλμαν ἐξῆψαν, ὁπότε καὶ τὰς γυναῖκας ἑώρων προ-
τιμώσας συναπολέσθαι τῇ πατρίδι ἢ ἀχθῆναι δούλας ἐς Λακε-
δαίμονα, ὥστε κἂν παρελθεῖν ἐδυνήθησαν τὸ πεπρωμένον. ἀλλὰ 7

2, 4. μάντοκλος MP.

ὁ θεὸς τὸ ὕδωρ ἐπήγαγεν ἀθρόον μᾶλλον μετὰ ἰσχυροῦ τῶν
βροντῶν τοῦ ψόφου, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐναντίαις ταῖς
ἀστραπαῖς ἐξέπληττε. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις ταῦτα πάντα
παρίστη φρόνημα, καὶ αὐτὸν ἀμύνειν σφίσιν ἔφασαν τὸν θεόν.
καὶ (ἤστραπτε γὰρ τούτοις κατὰ δεξιά) ἀπέφαινεν Ἐκὰς ὁ μάν-
8 τις ὡς αἴσιον εἴη τὸ σημεῖον. οὗτος δὲ καὶ στρατήγημα ἐξεῦρε
τοιόνδε. ἀριθμῷ καὶ πολὺ οἱ Λακεδαιμόνιοι περιῆσαν· ἅτε
δὲ οὐκ ἐν εὐρυχωρίᾳ σφίσιν, οὐδὲ κατὰ σύνταγμα ἐγγινομένης
τῆς μάχης, ἄλλων δὲ ἐν ἄλλῳ τῆς πόλεως ποιουμένων τὸν
ἀγῶνα, ἀχρείους ἀπὸ ἑκάστης τάξεως συνέβαινεν εἶναι τοὺς τε-
λευταίους. τούτους ἐκέλευεν ἀποχωρήσαντας ἐς τὸ στρατόπεδον
σιτίων μεταλαβεῖν καὶ ὕπνου, καὶ αὖθις πρὸ ἑσπέρας ἥκειν τοῖς
9 ὑπομένουσιν αὐτῶν διαδεξομένους τὸν πόνον. καὶ οἱ μὲν ἀνα-
παυόμενοί τε καὶ ἀνὰ μέρος μαχόμενοι μᾶλλον ἀντῆρκουν, τοῖς
δὲ Μεσσηνίοις πανταχόθεν παρίστατο ἀπορία· μεθ' ἡμέραν
γὰρ ἀεὶ καὶ νύκτα συνεχῶς οἱ αὐτοὶ τρίτην ἠμύνοντο. ἤδη τε
ἡμέρα ἦν, καὶ ἥ τε ἀϋπνία καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὕδωρ τε καὶ ῥῖγος
ἐπίεζε σφᾶς, ὅ τε λιμὸς καὶ ἡ δίψα ἐπέκειτο. μάλιστα δὲ αἱ γυ-
ναῖκες ἀηθείᾳ τε πολέμου καὶ τῇ συνεχείᾳ τῆς ταλαιπωρίας ἀπει-
10 ρήκεσαν. παραστὰς οὖν ὁ μάντις Θέοκλος πρὸς Ἀριστομένην
εἶπε "τί μάτην τόνδε ἔχεις τὸν πόνον; ἁλῶναι Μεσσήνην πάν-
τως ἐστὶ πεπρωμένον, συμφορὰν δὲ τὴν ἐν ὀφθαλμοῖς πάλαι
τε ἡμῖν προεσήμαινεν ἡ Πυθία καὶ ἔναγχος ὁ ἐρινεὸς ἔδειξεν.
ἐμοὶ μὲν οὖν ὁ θεὸς αὐτῷ κοινὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἐπάγει τὴν
τελευτήν· σὺ δὲ σώζειν μέν, ὡς δυνάμεως ἥκεις, Μεσσηνίους,
σώζειν δὲ καὶ σαυτόν." ἐπεὶ δὲ εἶπε πρὸς τοῦτον, ἐπὶ τοὺς πολε-
μίους ᾔει· καί οἱ καὶ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔπεισιν ἐκβοήσας
τοσόνδε "ἀλλ' οὔ τοι τὸν πάντα γε χρόνον χαίροντες καρπώ-
11 σεσθε τὰ Μεσσηνίων." μετὰ τοῦτο τοῖς καθ' αὐτὸν ἀνθεστη-
κόσιν ἐμπεσὼν ἐκείνους τε ἔκτεινε καὶ αὐτὸς ἐτιτρώσκετο, προ-
εμπλήσας δὲ τὸν θυμὸν τῷ φόνῳ τῶν ἐχθρῶν ἀφίησι τὴν
ψυχήν. Ἀριστομένης δὲ ἀπὸ τῆς μάχης ὀπίσω τοὺς Μεσση-
νίους ἀνεκάλει, πλὴν ὅσοι κατὰ ἀνδραγαθίαν αὐτῷ προσεμά-
χοντο· τούτους δὲ εἴα κατὰ χώραν μένειν. τοῖς δὲ λοιποῖς
προσέταξε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἐντὸς τῆς τάξεως ἔχοντας

8, 2. καὶ] μὲν καὶ Coraes. 9, 1. ὑπομένουσιν MP. 11, 5. αὐτῶν Camerarius, αὐτῷ Coraes. προσεμάχοντο post Sylburgium Coraes.

ἐπακολουθεῖν, ᾗπερ ἂν αὐτὸς παρέχῃ διέξοδον. καὶ τούτων μὲν 12
τοῖς τελευταίοις Γόργον καὶ Μάντικλον ἐπέστησεν '''ἄρχοντας·
αὐτὸς δὲ ἀναδραμὼν ἐς τοὺς προτεταγμένους, τῆς τε κεφαλῆς
τῷ νεύματι καὶ τοῦ δόρατος τῇ κινήσει δῆλος ἦν διέξοδόν τε
αἰτούμενος καὶ ἀποχωρεῖν ἤδη βεβουλευμένος. τῷ τε οὖν Ἐμπε-
ράμῳ καὶ Σπαρτιατῶν τοῖς παροῦσι διεῖναι τοὺς Μεσσηνίους
ἤρεσκε, μηδὲ λυσσῶντας ἀνθρώπους καὶ ἐς τὸ ἔσχατον ἀπονοίας
ἥκοντας ἐξαγριῶναι πέρα· καὶ ἅμα οὕτω σφᾶς ποιεῖν Ἕκας ὁ
μάντις ἐκέλευεν.

Οἱ δὲ Ἀρκάδες παραυτίκα τε τὴν κατάληψιν ἐπυνθά- 22
νοντο τῆς Εἴρας, καὶ αὐτίκα τὸν Ἀριστοκράτην ἐκέλευον σφᾶς
ἄγειν ὡς ἢ σώσοντας Μεσσηνίους ἢ σὺν αὐτοῖς ἀπολουμένους.
ὁ δὲ οὔτε ἐκ τῆς Λακεδαίμονος δεδεγμένος δῶρα οὔτε ἄγειν
ἤθελεν, εἰδέναι τε ἔφασκεν οὐδένα ἔτι Μεσσηνίων ὅτῳ καὶ ἀμυ-
νοῦσιν ὄντα ὑπόλοιπον. τότε δὲ ὡς σαφέστερον ᾐσθάνοντο περι- 2
όντας καὶ ἐκλείπειν τὴν Εἶραν βεβιασμένους, αὐτοὶ μὲν περὶ τὸ
ὄρος σφᾶς τὸ Λύκαιον ἔμελλον ὑποδέξασθαι, προετοιμασά-
μενοι καὶ ἐσθῆτα καὶ σιτία, ἄνδρας δὲ τῶν ἐν τέλει πέμπουσι
παραμυθεῖσθαί τε τοὺς Μεσσηνίους καὶ ἡγεμόνας ἅμα τῆς πο-
ρείας γενέσθαι. καὶ τοὺς μέν, ὡς ἐς τὸ Λύκαιον ἀνεσώθησαν, ἐξέ-
νιζον καὶ τὰ ἄλλα εὐνοϊκῶς περιεῖπον οἱ Ἀρκάδες, κατανέμειν
τε ἐς τὰς πόλεις ἤθελον καὶ ἀναδάσασθαι δι' ἐκείνους τὴν γῆν·
Ἀριστομένει δὲ ὅ τε οἶκτος διαρπαζομένης τῆς Εἴρας καὶ τὸ 3
μῖσος τὸ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους βούλευμα παρίστησι τοιόνδε.
πεντακοσίους τῶν Μεσσηνίων, οὓς μάλιστα ἠπίστατο αὑτῶν ἀφει-
δῶς ἔχοντας, ἀποκρίνας ἀπὸ τοῦ πλήθους, ἤρετο σφᾶς ἐν ἐπη-
κόῳ τῶν τε ἄλλων Ἀρκάδων καὶ Ἀριστοκράτους, ἅτε ὄντα προ-
δότην οὐκ εἰδώς — ἀνανδρίᾳ γὰρ καὶ ὑπὸ δειλίας φυγεῖν τότε
ἤδη Ἀριστοκράτην τῆς μάχης καὶ οὐ διὰ κακίαν οὐδεμίαν ἐδό-
ξαζεν αὐτόν, ὥστε ἐναντίον καὶ τούτου τοὺς πεντακοσίους ἤρετο
εἰ τιμωροῦντες τῇ πατρίδι ἀποθνήσκειν σὺν αὐτῷ ἐθελήσουσι.
φαμένων δὲ ἐθέλειν ἀπεγύμνου τὸ πᾶν, ὡς πάντως τῆς ἐπιού- 4
σης ἑσπέρας ἐπὶ τὴν Σπάρτην ἄγειν μέλλοι· Λακεδαιμονίων
γὰρ '''τότε δὴ μάλιστα ἐς τὴν Εἶραν ἀπῆσαν οἱ πολλοί, καὶ ἄλλο
τε ἐπεφοίτων φέροντες καὶ ἄγοντες τὰ Μεσσηνίων.''' καὶ ἢν μὲν

2, 3. malim ἐκλιπεῖν P. 4, 4. τε] an ἄλλοθεν?

ἑλεῖν τὴν Σπάρτην καὶ καταχεῖν δυνηθῶμεν" ἔφασκεν ὁ Ἀρι-
στομένης "ἔστιν ἡμῖν ἀποδόντας Λακεδαιμονίοις τὰ ἐκείνων κο-
μίσασθαι τὰ οἰκεῖα· ἁμαρτάνοντες δὲ ὁμοῦ ἀποθανούμεθά γε,
5 μνήμης καὶ τοῖς ἔπειτα ἄξια ἐργασάμενοι." ταῦτα εἰπόντος,
τῶν Ἀρκάδων ὅσον τριακόσιοι μετέχειν καὶ αὐτοὶ τοῦ τολμή-
ματος ἤθελον. καὶ τότε μὲν ἐπεῖχον τῆς ἐξόδου (τὰ γὰρ ἱερὰ ἐγί-
γνετο αὐτοῖς οὐ κατὰ γνώμην), τῇ δὲ ἐπιούσῃ τό τε ἀπόρρητον
ἔγνωσάν σφῶν τοὺς Λακεδαιμονίους προπεπυσμένους καὶ αὐτοὶ
δεύτερον ὑπὸ Ἀριστοκράτους προδεδομένοι. τὰ γὰρ τοῦ Ἀριστο-
μένους βουλεύματα αὐτίκα ὁ Ἀριστοκράτης ἐγγράψας βιβλίῳ, καὶ
τὸ βιβλίον ἐπιθεὶς τῶν οἰκετῶν ὃν ἠπίστατο ὄντα εὐνούστατον,
6 πρὸς Ἀνάξανδρον ἀπέστελλεν ἐς Σπάρτην. ἐπανιόντα δὲ τὸν
οἰκέτην λοχῶσιν ἄνδρες τῶν Ἀρκάδων διάφοροι καὶ πρότερον
τῷ Ἀριστοκράτει, ἔχοντες δέ τι καὶ ὕποπτον τότε ἐς αὐτόν. λο-
χήσαντες δὲ τὸν οἰκέτην ἐπανάγουσιν ἐς τοὺς Ἀρκάδας, καὶ
ἐπεδείκνυον ἐς τὸν δῆμον τὰ ἀντεπεσταλμένα ἐκ Λακεδαίμο-
νος· ἐπέστελλε δὲ ὁ Ἀνάξανδρος, φυγήν τε αὐτῷ τὴν πρότε-
ρον ἀπὸ τῆς μεγάλης τάφρου φάμενος οὐκ ἀνόνητον ἐκ Λακε-
δαιμονίων γενέσθαι, προσέσεσθαι δέ οἱ χάριν καὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι
7 μηνυμάτων. ὡς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα ἐς ἅπαντας, αὐτοί τε
τὸν Ἀριστοκράτην ἔβαλλον οἱ Ἀρκάδες καὶ τοῖς Μεσσηνίοις
διεκελεύοντο· οἱ δὲ ἐς τὸν Ἀριστομένην ἀπέβλεπον. καὶ ὁ μὲν
ἐς τὴν γῆν ἀφορῶν ἔκλαιε· τὸν δὲ Ἀριστοκράτην οἱ Ἀρκάδες
καταλιθώσαντες τὸν μὲν τῶν ὅρων ἐκτὸς ἐκβάλλουσιν ἄταφον,
στήλην δὲ ἀνέθεσαν ἐς τὸ τέμενος τοῦ Λυκαίου λέγουσαν·

"πάντως ὁ χρόνος εὗρε δίκην ἀδίκῳ βασιλῆϊ,
εὗρε δὲ Μεσσήνης σὺν Διὶ τὸν προδότην
ῥηϊδίως. χαλεπὸν δὲ λαθεῖν θεὸν ἄνδρ' ἐπίορκον.
χαῖρε Ζεῦ βασιλεῦ, καὶ σάου Ἀρκαδίαν.

23 Τῶν δὲ Μεσσηνίων ὁπόσοι περὶ τὴν Εἶραν ἢ καὶ ἑτέρωθί
που τῆς Μεσσηνίας ἐγκατελήφθησαν, τούτους μὲν οἱ Λακεδαι-
μόνιοι προσένειμαν ἐς τὸ Εἱλωτικόν· Πύλιοι δὲ καὶ Μοθωναῖοι
καὶ ὅσοι τὰ παραθαλάσσια ᾤκουν, ναυσὶν ὑπὸ τὴν ἅλωσιν τῆς
Εἴρας ἀπαίρουσιν ἐς Κυλλήνην τὸ ἐπίνειον τὸ Ἠλείων. ἐκεῖθεν
δὲ παρὰ τοὺς ἐν Ἀρκαδίᾳ Μεσσηνίους ἀπέστελλον, ἐθέλοντες

6, 1. πρὸς] παρὰ M. 6. δὲ Sylburgius: codices τε.
7, 10. σῶε P. 1, 4. ᾤκουν καὶ ναυσὶν MP.

κοινῷ ϛόλῳ χώραν ἔνθα οἰκήσουσιν ἀναζητεῖν, ϗ Ἀριϛομένην
ἐκέλευον ἡγεῖσθαί σφισιν ἐς ἀποικίαν. ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἕως ἂν 2
περιῇ πολεμήσειν Λακεδαιμονίοις ἔφασκεν, ἐπίϛασθαι δὲ ἀκρι-
βῶς ὡς ἀεί τι ἀναφύσεται τῇ Σπάρτῃ δι' αὐτοῦ κακόν· ἐκεί-
νοις δὲ Γόργον ϗ Μάντικλον ἔδωκεν ἡγεμόνας. ὁ δὲ Εὐεργε-
τίδας ἐς μὲν τὸ Λύκαιον σὺν τοῖς ἄλλοις Μεσσηνίοις ϗ αὐ-
τὸς ἀπεχώρησεν· ἐκεῖθεν δέ, ὡς ἑώρα τὸ βούλευμα διαπεπτω-
κὸς τῷ Ἀριϛομένει τὸ ἐς τὴν κατάληψιν τῆς Σπάρτης, ἀνα-
πείσας τῶν Μεσσηνίων ὡς πεντήκοντα ἐπάνεισιν ἐπὶ τοὺς Λα-
κεδαιμονίους ἐς τὴν Εἶραν, ϗ ἐντυχὼν διαρπάζουσιν ἔτι τὰ ἐπι- 3
νίκια πένθος σφίσιν ἐποίησεν. ϗ τὸν μὲν ἐνταῦθα ἐπιλαμβά-
νει τὸ χρεών, Ἀριϛομένης δὲ ὡς τοὺς ἡγεμόνας τοῖς Μεσση-
νίοις ἐπέταξεν ἐς Κυλλήνην, ὅσοις ἐθέλοι μετέχειν τῆς ἀποι-
κίας. ϗ μετέσχον ἅπαντες, πλὴν εἰ γῆράς τινα ἀπεῖργεν ἢ μηδὲ
εὐπορῶν ἔτυχεν ἐς τὴν ἀποδημίαν· οὗτοι δὲ αὐτοῦ κατέμειναν
παρὰ τοῖς Ἀρκάσιν.

Ἑάλω δὲ ἡ Εἶρα ϗ ὁ πόλεμος ὁ δεύτερος Λακεδαιμο- 4
νίων ϗ Μεσσηνίων τέλος ἔσχεν Ἀθηναίοις ἄρχοντος Αὐτοσθέ-
νους, ἔτει πρώτῳ τῆς ὀγδόης τε καὶ εἰκοϛῆς ὀλυμπιάδος, ἣν
ἐνίκα Χίονις Λάκων.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Κυλλήνην οἱ Μεσσήνιοι συνελέχθησαν, τὸν 5
μὲν παρόντα χειμῶνα ἔδοξεν αὐτοῦ χειμάζειν, καὶ τὴν ἀγορὰν
σφισι ϗ χρήματα οἱ Ἠλεῖοι παρεῖχον· ἅμα δὲ τῷ ἦρι ἐβου-
λεύοντο ποῖ χρὴ ϛαλῆναι. γνῶμαι δὲ ἦσαν Γόργου μὲν Ζά-
κυνθον τὴν ὑπὲρ Κεφαλληνίας καταλαβόντας, καὶ νησιώτας
ἀντὶ ἠπειρωτῶν γενομένους, ναυσὶν ἐς τὰ παραθαλάσσια τῆς
Λακωνικῆς ἐπιπλέοντας κακοῦν τὴν γῆν· Μάντικλος δὲ ἐκέλευε
Μεσσήνης μὲν ϗ τοῦ Λακεδαιμονίων ἔχθους λαβεῖν λήθην,
πλεύσαντας δὲ ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι μεγίϛην τε νῆσον καὶ εὐ-
δαιμονίᾳ πρώτην. ἐν τοσούτῳ δὲ Ἀναξίλας παρὰ τοὺς Μεσση- 6
νίους ἀπέϛειλεν ἐς Ἰταλίαν καλῶν. ὁ δὲ Ἀναξίλας ἐτυράννει
μὲν Ῥηγίου, τέταρτος δὲ ἀπόγονος ἦν Ἀλκιδαμίδου· μετῴκησε
δὲ Ἀλκιδαμίδας ἐκ Μεσσήνης ἐς Ῥήγιον μετὰ τὴν Ἀριϛο-
δήμου τοῦ βασιλέως τελευτὴν ϗ Ἰθώμης τὴν ἅλωσιν. οὗτος οὖν
ὁ Ἀναξίλας τοὺς Μεσσηνίους μετεπέμπετο, ἐλθοῦσί τε ἔλεγεν
ὡς Ζαγκλαῖοι διάφοροι μέν εἰσιν αὐτῷ, χώραν δὲ εὐδαίμονα

Ἀθηναίων δύναμιν. ἀφικομένους δὲ τοὺς Ἀθηναίους ὑποπτεῦ-
σαι δοκοῦσιν ὡς τάχα νεωτερίσοντας, ϗ ὑπὸ τῆς ὑποψίας ἀπο-
7 πέμψασθαι μετ᾽ οὐ πολὺ ἐξ Ἰθώμης. Ἀθηναῖοι δὲ τὴν ἐς αὐ-
τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων ὑπόνοιαν συνέντες Ἀργείοις τε φίλοι
δι᾽ αὐτὸ ἐγένοντο, ϗ Μεσσηνίων τοῖς ἐν Ἰθώμῃ πολιορκου-
μένοις ἐκπεσοῦσιν ὑποσπόνδοις ἔδοσαν Ναύπακτον, ἀφελόμενοι
Λοκροὺς τοὺς πρὸς Αἰτωλίᾳ καλουμένους Ὀζόλας. τοῖς δὲ Μεσ-
σηνίοις παρέσχεν ἀπελθεῖν ἐξ Ἰθώμης τοῦ τε χωρίου τὸ ἐχυρόν,
ϗ ἅμα Λακεδαιμονίοις προεῖπεν ἡ Πυθία ἦ μὴν εἶναί σφισι
δίκην ἁμαρτοῦσιν ἐς τοῦ Διὸς τοῦ Ἰθωμάτα τὸν ἱκέτην. ὑπό-
25σπονδοι μὲν ἐκ Πελοποννήσου τούτων εἵνεκα ἀφείθησαν· ἐπεὶ
δὲ ἔχον τὴν Ναύπακτον, οὐκ ἀπέχρη πόλιν τε αὐτοῖς ϗ χώραν
εἰληφέναι παρ᾽ Ἀθηναίων, ἀλλὰ σφᾶς πόθος εἶχεν ἰσχυρὸς
χερσὶ ταῖς αὐτῶν φανῆναι λόγου τι κεκτημένους ἄξιον. ϗ (ἠπί-
σταντο γὰρ Οἰνιάδας Ἀκαρνάνων γῆν τε ἔχοντας ἀγαθὴν καὶ
Ἀθηναίοις διαφόρους τὸν πάντα ὄντας χρόνον) στρατεύουσιν
ἐπ᾽ αὐτούς. ὄντες δὲ ἀριθμῷ μὲν οὐ πλείους, ἀρετῇ δὲ ϗ πολὺ
ἀμείνονες ὄντες τῇ σφετέρᾳ νικῶσι, ϗ ἐπολιόρκουν κατακεκλει-
2 μένους ἐς τὸ τεῖχος. τὸ δὲ ἐντεῦθεν, οὐ γάρ τι τῶν τοῖς ἀν-
θρώποις εὑρημένων ἐς πολιορκίαν οἱ Μεσσήνιοι παρίεσαν,
ἀλλὰ ϗ κλίμακας προσιθέντες ἐπειρῶντο ὑπερβαίνειν ἐς τὴν
πόλιν, ϗ ὑπώρυσσον κάτωθεν τὸ τεῖχος, μηχανήματά τε, ὁποῖα
ἐνῆν δι᾽ ὀλίγου παρασκευάσασθαι, προσαγαγόντες ἀεί τι ἤρει-
πον. δείσαντες δὲ οἱ ἔνδον μὴ ἁλούσης τῆς πόλεως αὐτοί τε
ἀπόλωνται ϗ αἱ γυναῖκές σφισι ϗ οἱ παῖδες ἐξανδραποδισθῶ-
3 σιν, εἵλοντο ἀπελθεῖν ὑπόσπονδοι. ϗ ἐνιαυτὸν μὲν μάλιστα οἱ
Μεσσήνιοι κατέχον τὴν πόλιν ϗ ἐνέμοντο τὴν χώραν· τῷ
δὲ ἔτει τῷ ὑστέρῳ δύναμιν οἱ Ἀκαρνᾶνες ἀπὸ πασῶν συλλέ-
ξαντες τῶν πόλεων ἐβουλεύοντο ἐπὶ τὴν Ναύπακτον στρατεύειν.
ϗ τοῦτο μὲν ἀπέδοξεν αὐτοῖς, τήν τε πορείαν ὁρῶσιν, ὅτι ἔσε-
σθαι δι᾽ Αἰτωλῶν ἔμελλε πολεμίων αἰεί ποτε ὄντων, ϗ ἅμα
τοὺς Ναυπακτίους κεκτῆσθαί τι ναυτικὸν ὑπώπτευον, ὥσπερ γε
ϗ εἶχον· ἐπικρατούντων δὲ ἐκείνων τῆς θαλάσσης οὐκ ἐνεῖναι
4 κατεργάσασθαι μέγα οὐδὲν στρατῷ πεζῷ. μετεβουλεύετο δὲ δή

v. 2. ὑπὸ *M*, ἀπὸ *P*. 1, 8. ἀμείνονας ὄντας *MP*. 2, 5. ἤρει-
πον Sylburgius: codices ἤριπον. 3, 5. ἑτέρῳ *P*. 4, 1. οὐδὲν
[illegible] codices οὐδὲ. mox praestat legere μεταβεβούλευτό τε δή

σφισι, καὶ αὐτίκα ἐπὶ Μεσσηνίους τρέπονται τοὺς ἐν Οἰνιάδαις. καὶ οἱ μὲν ὡς πολιορκήσοντες παρεσκευάζοντο· οὐ γάρ ποτε ὑπελάμβανον ἄνδρας οὕτως ὀλίγους ἐς τοσοῦτον ἀπονοίας ἥξειν ὡς μαχέσασθαι πρὸς τὴν Ἀκαρνάνων ἁπάντων στρατιάν. οἱ δὲ Μεσσήνιοι προητοιμασμένοι μὲν καὶ σῖτον καὶ τὰ ἄλλα ἦσαν ὁπόσα εἰκὸς ἦν, πολιορκίας πειράσεσθαι μακροτέρας ἐλπίζοντες· πα- 5
ρίστατο δέ σφισι πρὸ τῆς μελλούσης πολιορκίας ἀγῶνα ἐκ τοῦ φανεροῦ ποιήσασθαι, μηδὲ ὄντας Μεσσηνίους, οἳ μηδὲ Λακεδαιμονίων ἀνδρίᾳ τύχῃ δὲ ἠλαττώθησαν, καταπεπλῆχθαι τὸν ἥκοντα ὄχλον ἐξ Ἀκαρνανίας. τό τε Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι ἔργον ἀνεμιμνήσκοντο, ὡς μυριάδες τριάκοντα ἐφθάρησαν τῶν Μήδων ὑπὸ ἀνδρῶν οὐδὲ ἐς μυρίους ἀριθμόν. καθίσαντό τε 6
δὴ τοῖς Ἀκαρνᾶσιν ἐς ἀγῶνα, καὶ ὁ τρόπος λέγεται τῆς μάχης γενέσθαι τοιόσδε. οἱ μέν, ἅτε πλήθει προέχοντες πολύ, οὐ χαλεπῶς περιέβαλον τοὺς Μεσσηνίους, πλὴν ὅσον αἱ πύλαι τε ἀπεῖργον κατὰ νώτου τοῖς Μεσσηνίοις γιγνόμεναι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ τείχους τοῖς σφετέροις προθύμως ἀμύνοντες. ταύτῃ μὲν δὴ μὴ περιχεθῆναι σφᾶς ἐκώλυε· τὰ δὲ πλευρὰ ἀμφότερα ἐκυκλώσαντο αὐτῶν οἱ Ἀκαρνᾶνες, καὶ ἐσηκόντιζον πανταχόθεν. οἱ 7
δὲ Μεσσήνιοι συνεστραμμένοι μετ᾽ ἀλλήλων, ὁπότε ἀθρόοι τοῖς Ἀκαρνᾶσιν ἐμπέσοιεν, ἐτάρασσον μὲν τοὺς κατὰ ταὐτὸ ἑστηκότας, καὶ ἐφόνευόν τε αὐτῶν καὶ ἐτίτρωσκον πολλούς, τελέαν δὲ οὐκ ἐδύναντο ἐργάσασθαι φυγήν· ὅπου γὰρ τῆς τάξεως αἴσθοιντό τι οἱ Ἀκαρνᾶνες τῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων διασπώμενον, κατὰ τοῦτο ἀμύνοντες τοῖς βιαζομένοις αὐτῶν ἀνεῖργον τοὺς Μεσσηνίους ἐπικρατοῦντες τῷ πλήθει. οἱ δὲ ὁπότε ἀνακο- 8
πεῖεν, κατ᾽ ἄλλο αὖθις πειρώμενοι διακόψαι τὴν Ἀκαρνάνων φάλαγγα τὸ αὐτὸ ἂν ἔπασχον· ὅτῳ μὲν προσβάλλοιεν, διέσειόν τε καὶ τροπὴν ἐποίουν, ἐπιρρεόντων δὲ αὖθις κατὰ τοῦτο σπουδῇ τῶν Ἀκαρνάνων ἀπετρέποντο ἄκοντες. γενομένου δὲ ἰσορρόπου τοῦ ἀγῶνος ἄχρι ἑσπέρας, καὶ Ἀκαρνᾶσιν ὑπὸ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα ἐπελθούσης δυνάμεως ἀπὸ τῶν πόλεων, οὕτω τοῖς Μεσσηνίοις περιεστήκει πολιορκία. καὶ ἁλῶναι μὲν κατὰ 9
κράτος τὸ τεῖχος ἢ ὑπερβάντων τῶν Ἀκαρνάνων ἢ καὶ ἀπολιπεῖν βιασθεῖσιν αὐτοῖς τὴν φρουρὰν δέος ἦν οὐδέν· τὰ δὲ ἐπιτήδειά σφισι πάντα ὁμοίως ὀγδόῳ μηνὶ ἐξανήλωτο. ἐς μὲν

v. 1. καὶ om P. 6, 4. περιέβαλον M, περιέβαλλον P.

τοὺς Ἀκαρνᾶνας ἐχρῶντο ἀπὸ τοῦ τείχους χλευασίᾳ μὴ σφᾶς
τὰ σιτία προδοῦναί ποτε ἂν μηδὲ ἐς ἔτος δέκατον πολιορκου-
10 μένους· αὐτοὶ δὲ περὶ ὕπνον πρῶτον ἐξελθόντες ἐκ τῶν Οἰνια-
δῶν, γενομένης τοῦ δρασμοῦ σφῶν τοῖς Ἀκαρνᾶσιν αἰσθήσεως
καὶ ἐς μάχην ἀναγκασθέντες ἀφικέσθαι περὶ τριακοσίους μὲν ἀπο-
βάλλουσι, καὶ πλείονας ἔτι αὐτοὶ τῶν ἐναντίων κατεργάζονται, τὸ
δὲ πολὺ αὐτῶν διεκπίπτουσι διὰ τῶν Ἀκαρνάνων, καὶ ἐπιλαμ-
βανόμενοι τῆς Αἰτωλῶν ἐχόντων σφίσιν ἐπιτηδείως ἐς τὴν
Ναύπακτον ἀνασώζονται.

26 Τὸ δὲ ἀπὸ τούτου τόν τε ἄλλον χρόνον ἐνέκειτό σφισι τὸ
ἐς Λακεδαιμονίους μῖσος, καὶ τὴν ἔχθραν ἐς αὐτοὺς μάλιστα
ἐπεδείξαντο ἐπὶ τοῦ γενομένου Πελοποννησίοις πρὸς Ἀθηναίους
πολέμου· τήν τε γὰρ Ναύπακτον ὁρμητήριον ἐπὶ τῇ Πελοπον-
νήσῳ παρείχοντο, καὶ τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ Σπαρτιατῶν ἀπο-
ληφθέντας Μεσσηνίων σφενδονῆται τῶν ἐκ Ναυπάκτου συν-
2 εξεῖλον. ἐπεὶ δὲ τὸ πταῖσμα ἐγένετο Ἀθηναίων ἐν Αἰγὸς πο-
ταμοῖς, οὕτω καὶ ἐκ Ναυπάκτου τοὺς Μεσσηνίους ἐκβάλλουσιν οἱ
Λακεδαιμόνιοι ναυσὶν ἐπικρατοῦντες, οἳ ἐς Σικελίαν τε παρὰ
τοὺς συγγενεῖς καὶ ἐς Ῥήγιον ἐσάλησαν, τὸ πλεῖστον δὲ αὐτῶν ἔς
τε Λιβύην ἀφίκετο καὶ Λιβύης ἐς Εὐεσπερίτας· οἱ γὰρ Εὐεσπε-
ρῖται πολέμῳ κακωθέντες ὑπὸ βαρβάρων προσοίκων πάντα
τινὰ Ἕλληνα ἐπεκαλοῦντο σύνοικον. ἐς τούτους τῶν Μεσσηνίων
τὸ πολὺ ἀπεχώρησεν· ἡγεμὼν δέ σφισιν ἦν Κόμων, ὃς καὶ
περὶ τὴν Σφακτηρίαν ἐστρατήγησεν αὐτοῖς.

3 Ἐνιαυτῷ δὲ πρότερον ἢ κατορθῶσαι Θηβαίους τὰ ἐν
Λεύκτροις, προεσήμαινεν ὁ δαίμων Μεσσηνίοις τὴν ἐς Πελο-
πόννησον κάθοδον. τοῦτο μὲν γὰρ ἐν Μεσσήνῃ πρὸς τῷ πορθμῷ
τὸν ἱερέα τοῦ Ἡρακλέους λέγουσιν ὀνείρατος ἰδεῖν ὄψιν· τὸν
Ἡρακλέα ἔδοξε καλεῖσθαι τὸν Μάντικλον ἐπὶ ξενίᾳ ἐς Ἰθώ-
μην ὑπὸ τοῦ Διός. τοῦτο δὲ ἐν Εὐεσπερίταις Κόμων συγγενέσθαι
νεκρᾷ τῇ μητρὶ ἐδόκει, συγγενομένου δὲ αὖθις οἱ τὴν μητέρα
ἀναβιῶναι. καὶ ὁ μὲν ἐπήλπιζεν Ἀθηναίων δυνηθέντων ναυ-
τικῷ κάθοδον ἔσεσθαί σφισιν ἐς Ναύπακτον· τὸ δὲ ἄρα ἐδή-
4 λου τὸ ὄνειρον ἀνασώσεσθαι Μεσσήνην. ἐγένετό τε οὐ μετὰ πολὺ
ἐν Λεύκτροις Λακεδαιμονίων τὸ ἀτύχημα ὀφειλόμενον ἐκ πα-

3, 5. καλεῖσθαι Sylburgius: codices καλέσαι

λαιοῦ· Ἀριστοδήμῳ γὰρ τῷ βασιλεύσαντι Μεσσηνίων ἐπὶ τε-
λευτῇ τοῦ χρησμοῦ τοῦ δοθέντος ἐστὶν

ἔρδ' ὅππῃ τὸ χρεών· ἄτη δ' ἄλλοισι πρὸ ἄλλων·

ὡς ἐν μὲν τῷ παρόντι ἐκεῖνον δέον καὶ Μεσσηνίους κακῶς πρᾶ-
ξαι, χρόνῳ δὲ ὕστερον καὶ Λακεδαίμονα ἐπιληψομένης τῆς ἄτης.
τότε δὲ ἐν Λεύκτροις οἱ Θηβαῖοι νενικηκότες ἀγγέλους ἐς Ἰτα- 5
λίαν τε καὶ Σικελίαν καὶ παρὰ τοὺς Εὐεσπερίτας ἀπέστελλον, ἔκ τε
τῆς ἄλλης, εἴ πού τις Μεσσηνίων εἴη, πανταχόθεν ἀνεκάλουν
ἐς Πελοπόννησον. οἱ δὲ θᾶσσον ἢ ὡς ἄν τις ἤλπισε συνελέχ-
θησαν γῆς τε τῆς πατρίδος πόθῳ καὶ διὰ τὸ ἐς Λακεδαιμο-
νίους μῖσος παραμεῖναν ἀεί σφισιν. Ἐπαμεινώνδᾳ δὲ ἔτι ἄλ- 6
λως ἐφαίνετο ῥᾴδια ἀξιόμαχον πόλιν ἐποικίσαι Λακεδαιμο-
νίοις, ἔτι ὅπου χρὴ κτίσαι τῆς χώρας ἐξεύρισκε· τὴν γὰρ Ἀν-
δανίαν οἱ Μεσσήνιοι καὶ Οἰχαλίαν οὐκ ἔφασαν ἀνοικιεῖν, ὅτι αἱ
συμφοραί σφισιν ἐγεγόνεσαν ἐνταῦθα οἰκοῦσιν. ἀποροῦντι οὖν
αὐτῷ πρεσβύτην ἄνδρα, ἱεροφάντῃ μάλιστα εἰκασμένον, νύκτωρ
φασὶν ἐπιστάντα εἰπεῖν „σοὶ μὲν δῶρά ἐστι παρ' ἐμοῦ κρατεῖν
ὅτῳ ἂν μεθ' ὅπλων ἐπέρχῃ· καὶ ἢν ἐξ ἀνθρώπων γένῃ, ἔγωγε
ὦ Θηβαῖε ποιήσω μή ποτε ἀνώνυμον μηδὲ ἄδοξόν σε γενέσθαι.
σὺ δὲ Μεσσηνίοις γῆν τε πατρίδα καὶ πόλεις ἀπόδος, ἐπειδὴ καὶ
τὸ μήνιμα ἤδη σφίσι πέπαυται τὸ Διοσκούρων." Ἐπαμεινώνδᾳ 7
μὲν ταῦτα ἔλεγεν, Ἐπιτέλει δὲ τῷ Αἰσχίνου τάδε ἐμήνυε· στρα-
τηγεῖν δὲ αὐτὸν οἱ Ἀργεῖοι τὸν Ἐπιτέλην καὶ Μεσσήνην ἀνοι-
κίζειν ᾕρηντο. τοῦτον οὖν τὸν ἄνδρα ἐκέλευεν ὁ ὄνειρος, ἔνθα
δὴ τῆς Ἰθώμης εὕρῃ πεφυκυῖαν σμίλακα καὶ μυρσίνην, τὸ μέ-
σον ὀρύξαντα αὐτῶν ἀνασῶσαι τὴν γραῦν· κάμνειν γὰρ ἐν τῷ
χαλκῷ καθειργμένην θαλάμῳ καὶ ἤδη λειποψυχεῖν αὐτήν. ὁ δὲ
Ἐπιτέλης, ὡς ἐπελάμβανεν ἡμέρα, παραγενόμενος ἐς τὸ εἰρημέ-
νον χωρίον ἐπέτυχεν ὀρύσσων ὑδρίᾳ χαλκῇ, καὶ αὐτίκα παρὰ 8
τὸν Ἐπαμεινώνδαν κομίσας τό τε ἐνύπνιον ἐξηγεῖτο, καὶ αὐ-
τὸν ἐκεῖνον τὸ πῶμα ἀφελόντα ἐκέλευεν ὅ τι ἐνείη σκοπεῖσθαι.
ὁ δὲ θύσας καὶ εὐξάμενος τῷ πεφηνότι ὀνείρατι ἤνοιγε τὴν
ὑδρίαν, ἀνοίξας δὲ εὗρε κασσίτερον ἐληλασμένον ἐς τὸ λεπτό-

v. 1. γὰρ] δὲ P. 6, 2. ἐποικίσαι Sylburgius: codices ἐποικῆσαι. 5. ἐξεύρισκε Claviger: codices ἐξευρίσκει. 8. ὅτῳ ἂν Sylburgius: codices ὅτων. γένῃ om P. 9. σε om P. 7, 2. στρατηγεῖν Sylburgius: codices στρατηγόν.

τατον· ἐπείλικτο δὲ ὥσπερ τὰ βιβλία. '''ἐνταῦθα τῶν μεγάλων θεῶν ἐγέγραπτο ἡ τελετή, ϗ τοῦτο ἦν παρακαταθήκη τοῦ Ἀριστομένους. τοῦτον τὸν ἐπελθόντα τῷ Ἐπιτέλει ϗ Ἐπαμεινώνδα καθεύδουσι Καύκωνα εἶναι λέγουσιν, ὃς ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν ἐς Ἀνδανίαν παρὰ Μεσσήνην τὴν Τριόπα.

27 τὸ δὲ τῶν Τυνδάρεω παίδων μήνιμα ἐς τοὺς Μεσσηνίους ἤρξατο μὲν πρὸ τῆς ἐν Στενυκλήρῳ μάχης, γενέσθαι δ' αὐτὸ δι' αἰτίαν τοιάνδε εἰκάζω. μειράκια ὡραῖα ἐξ Ἀνδανίας, Πάνορμος ϗ Γόνιππος, τά τε ἄλλα οἰκείως εἶχον ἀλλήλοις ϗ κοινὰς ἐπὶ τὰς μάχας

2 ἐξόδους ϗ καταδρομὰς ἐποιοῦντο ἐς τὴν Λακωνικήν. Λακεδαιμονίων δὲ ἐπὶ στρατοπέδου Διοσκούροις ἑορτὴν ἀγόντων ϗ ἤδη πρὸς πότον ϗ παιδιὰς τετραμμένων μετὰ τὸ ἄριστον, ὁ Γόνιππος ϗ ὁ Πάνορμος χιτῶνας λευκοὺς ϗ χλαμύδας πορφυρᾶς ἐνδύντες, ἐπί τε ἵππων τῶν καλλίστων ὀχούμενοι, καὶ ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς πίλους ἐν δὲ ταῖς χερσὶ δόρατα ἔχοντες, ἐπιφαίνονται

3 Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ ὡς εἶδον, προσεκύνουν τε καὶ εὔχοντο, ἀφῖχθαι δοκοῦντες σφίσιν αὐτοὺς ἐς τὴν θυσίαν τοὺς Διοσκούρους. οἱ νεανίσκοι δὲ ὡς ἅπαξ ἀνεμίχθησαν, διεξήλαυνον διὰ πάντων παίοντες τοῖς δόρασι, ϗ ἤδη κειμένων πολλῶν ἀποχωροῦσιν ἐς Ἀνδανίαν, καθυβρίσαντες τῶν Διοσκούρων τῇ θυσίᾳ. τοῦτο (ἐμοὶ δοκεῖν) προήγαγε τοὺς Διοσκούρους ἐς τὸ ἔχθος τὸ Μεσσηνίων. τότε δέ, ὡς ἐδήλου τῷ Ἐπαμεινώνδᾳ τὸ ὄνειρον, οὐκ ἦν ἔτι τοῖς Διοσκούροις ἀκούσιος τῶν Μεσσηνίων ἡ κά-

4 θοδος. μάλιστα δὲ τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐς τὸν οἰκισμὸν οἱ Βάκιδος ἐνῆγον χρησμοί. Βάκιδι γὰρ μανέντι ἐκ νυμφῶν ἐς ἄλλους τέ ἐστιν Ἑλλήνων ϗ ἐς τὴν Μεσσηνίων κάθοδον προειρημένα·

καὶ τότε δὴ Σπάρτης μὲν ἀπ' ἀγλαὸν ἄνθος ὀλεῖται,
Μεσσήνη δ' αὖτις οἰκήσεται ἤματα πάντα.

'''ἐγὼ δὲ ϗ περὶ τῆς Εἴρας, ὅντινα ἁλώσοιτο τρόπον, Βάκιν ἐφώρασα εἰρηκότα· καὶ οἱ καὶ τόδε ἐστὶ τῶν χρησμῶν,

οἵ τ' ἀπὸ Μεσσήνης πατάγῳ κρουνοῖς τε δαμείσης.

5 ὡς δὲ ἡ τελετή σφισιν ἀνεύρητο, ταύτην μέν, ὅσοι τοῦ γένους τῶν ἱερέων ἦσαν, κατετίθεντο ἐς βίβλους· Ἐπαμεινώνδας δέ,

1, 3. δ' add Facius. 5. εἶχεν MP. 2, 3. τὸ om P. 3, 2. αὐτοὺς Siebelis: codices αὐτοῖς. 5, 1. ἀνεύρητο Porsonus: ἀνεύρετο P.

ὡς οἱ τὸ χωρίον, ἔνθα νῦν ἔχουσιν οἱ Μεσσήνιοι τὴν πόλιν, μάλιστα ἐς οἰκισμὸν ἐφαίνετο ἐπιτήδειον, ἐκέλευεν ἀνασκοπεῖσθαι τοῖς μάντεσιν εἴ οἱ βουλήσεται ταύτῃ καὶ τὰ τῶν θεῶν ἐπιχωρῆσαι. φαμένων δὲ καὶ τούτων εἶναι τὰ ἱερὰ αἴσια, οὕτω παρεσκευάζετο ἐς τὸν οἰκισμόν, λίθους τε ἄγεσθαι κελεύων καὶ ἄνδρας μεταπεμπόμενος, οἷς τέχνη στενωποὺς κατατέμνεσθαι καὶ οἰκίας καὶ ἱερὰ οἰκοδομεῖσθαι καὶ τείχη περιβάλλεσθαι. ὡς δὲ ἐγεγόνει 6
τὰ πάντα ἐν ἑτοίμῳ, τὸ ἐντεῦθεν (ἱερεῖα γὰρ παρεῖχον οἱ Ἀρκάδες) αὐτὸς μὲν Ἐπαμεινώνδας καὶ οἱ Θηβαῖοι Διονύσῳ καὶ Ἀπόλλωνι ἔθυον Ἰσμηνίῳ τὸν νομιζόμενον τρόπον, Ἀργεῖοι δὲ τῇ τε Ἥρᾳ τῇ Ἀργείᾳ καὶ Νεμείῳ Διί, Μεσσήνιοι δὲ Διί τε Ἰθωμάτᾳ καὶ Διοσκούροις, οἱ δέ σφισιν ἱερεῖς θεαῖς ταῖς μεγάλαις καὶ Καύκωνι. ἐπεκαλοῦντο δὲ ἐν κοινῷ καὶ ἥρωάς σφισιν ἐπανήκειν συνοίκους, Μεσσήνην μὲν τὴν Τριόπα μάλιστα, ἐπὶ ταύτῃ δὲ Εὔρυτον καὶ Ἀφαρέα τε καὶ τοὺς παῖδας, παρὰ δὲ Ἡρακλειδῶν Κρεσφόντην τε καὶ Αἴπυτον· πλείστη δὲ καὶ παρὰ πάντων ἀνάκλησις ἐγίνετο Ἀριστομένους. καὶ τὴν μὲν τότε ἡμέραν 7
πρὸς θυσίαις τε καὶ εὐχαῖς ἦσαν, ταῖς δὲ ἐφεξῆς τοῦ τείχους τὸν περίβολον ἤγειρον καὶ ἐντὸς οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ ἐποιοῦντο. εἰργάζοντο δὲ καὶ ὑπὸ μουσικῆς ἄλλης μὲν οὐδεμιᾶς, αὐλῶν δὲ Βοιωτίων καὶ Ἀργείων· τά τε Σακάδα καὶ Προνόμου μέλη τότε δὴ προήχθη μάλιστα ἐς ἅμιλλαν. αὐτῇ μὲν δὴ τῇ πόλει Μεσσήνην ἔθεντο ὄνομα, ἀνῴκιζον δὲ καὶ ἄλλα πολίσματα. Ναυ- 8
πλιεῖς δὲ ἐκ Μοθώνης οὐκ ἀνέστησαν· κατὰ χώραν δὲ καὶ Ἀσιναίους μένειν εἴασαν, τούτοις μὲν καὶ εὐεργεσίαν ἀπομνημονεύοντες, πολεμῆσαι μετὰ Λακεδαιμονίων πρὸς σφᾶς οὐ θελήσασι. Ναυπλιεῖς δὲ κατιοῦσιν ἐς Πελοπόννησον Μεσσηνίοις τε δῶρα ἤγαγον ὁποῖα εἶχον, καὶ ἅμα μὲν ὑπὲρ καθόδου τῆς ἐκείνων συνεχέσιν ἐς τὸ θεῖον ταῖς εὐχαῖς, ἅμα δὲ ὑπὲρ σωτηρίας τῆς σφετέρας δεήσεσιν ἐς ἐκείνους ἐχρῶντο.

Κατῆλθον δὲ ἐς Πελοπόννησον οἱ Μεσσήνιοι καὶ ἀνεσώ- 9
σαντο τὴν αὑτῶν ἑπτὰ καὶ ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον μετὰ Εἴρας ἅλωσιν, Δυσκινήτου μὲν Ἀθήνησιν ἄρχοντος, τρίτῳ δὲ ἔτει τῆς δευτέρας καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, ἣν Δάμων Θού-

v. 3. εἴ om P. 6, 1. οἰκοδομήσεσθαι P. 9. παρὰ δὲ Ἡρακλειδῶν] παρακλείδων MP. 8, 3. εἴων M. 4. οὐ om P. 9, 1. ἀνανεώσαντο P. 2. ἐνενήκοντα Palmerius.

ριος τὸ δεύτερον ἐνίκα. οὐκ ὀλίγος μὲν οὖν ὁ χρόνος καὶ Πλα-
ταιεῦσιν ἐγένετο, ἐφ' ὅσον ϗ ἐκεῖνοι τὴν αὐτῶν ἔφευγον, καὶ
Δηλίοις, ἡνίκα ᾤκησαν Ἀδραμύττιον ἐκβληθέντες ἐκ τῆς σφε-
10 τέρας ὑπὸ Ἀθηναίων. ϗ Ὀρχομενίων δὲ οἱ Μινύαι μετὰ τὴν
μάχην τὴν ἐν Λεύκτροις ἐκπεσόντες ὑπὸ Θηβαίων ἐξ Ὀρχο-
μενοῦ κατήχθησαν ἐς Βοιωτίαν ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ϗ
οὗτοι ϗ οἱ Πλαταιεῖς. Θηβαίων δὲ αὐτῶν ἐρημώσαντος Ἀλε-
ξάνδρου τὴν πόλιν, αὖθις ἔτεσιν οὐ πολλοῖς ὕστερον Κάσσανδρος
Ἀντιπάτρου τὰς Θήβας ἔκτισεν. φαίνεται μὲν δὴ τῶν κατει-
λεγμένων ἐπὶ μακρότατον ἡ Πλαταϊκὴ φυγὴ συμβᾶσα, οὐ μέν-
11 τοι περαιτέρω γε ἢ ἐπὶ δύο ἐγένετο οὐδ' αὐτὴ γενεάς. Μεσ-
σήνιοι δὲ ἐκτὸς Πελοποννήσου τριακόσια ἔτη μάλιστα ἠλῶντο,
ἐν οἷς οὔτε ἐθῶν εἰσὶ δῆλοι παραλύσαντές τι τῶν οἴκοθεν, οὔτε
τὴν διάλεκτον τὴν Δωρίδα μετεδιδάχθησαν, ἀλλὰ ϗ ἐς ἡμᾶς
ἔτι τὸ ἀκριβὲς αὐτῆς Πελοποννησίων μάλιστα ἐφύλασσον.

28 Κατελθοῦσι δὲ αὐτοῖς κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπὸ Λακεδαιμο-
νίων δεινὸν ἦν οὐδέν· κατεχόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι φόβῳ
τῶν Θηβαίων Μεσσήνης τε ἠνείχοντο ἐποικιζομένης ϗ Ἀρ-
κάδων εἰς μίαν ἠθροισμένων πόλιν. ὡς δὲ ὁ πόλεμος ὁ Φω-
κικός, καλούμενος δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος ϗ ἱερός, ἀπήγαγεν ἐκ Πε-
λοποννήσου Θηβαίους, ἀνεθάρρησάν τε οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ
2 τῶν Μεσσηνίων οὐκέτι ἐδύναντο ἀπέχεσθαι. Μεσσήνιοι δὲ αὐτοί
τε μετὰ Ἀργείων ϗ Ἀρκάδων ἀντεῖχον τῷ πολέμῳ, ϗ Ἀθη-
ναίων ἀμῦναί σφισιν ἐδεήθησαν· οἱ δὲ ἐς μὲν τὴν Λακωνι-
κὴν οὔποτε μετὰ ἐκείνων ἐσβαλεῖν ἔφασαν, ἀρχόντων δὲ Λα-
κεδαιμονίων πολέμου ϗ ἐπιστρατευόντων τῇ Μεσσηνίᾳ παρέσεσθαι
ϗ αὐτοὶ σφισιν ἐπηγγέλλοντο. τέλος δὲ οἱ Μεσσήνιοι Φιλίππῳ
σύμμαχοι τῷ Ἀμύντου ϗ Μακεδόσιν ἐγένοντο, ϗ τοῦτο σφᾶς
λέγουσιν ἀποκωλῦσαι τοῦ σύμπαντος τοῖς Ἕλλησιν ἀγῶνος ἐν
Χαιρωνείᾳ μὴ μετασχεῖν· οὐ μὴν οὐδὲ τοῖς Ἕλλησιν ἐναντία θέσθαι
5 τὰ ὅπλα ἠθέλησαν. Ἀλεξάνδρου δὲ ἀποθανόντος ϗ τῶν Ἑλλή-
νων πόλεμον δεύτερον τότε ἀνῃρημένων πρὸς Μακεδόνας,
μετέσχον ϗ οἱ Μεσσήνιοι τοῦ πολέμου, καθὰ ϗ πρότερον ἐδή-
λωσα ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγραφῇ. Γαλάταις δὲ μεθ' Ἑλλή-

10, 1. δὲ οἱ] οἱ δὲ MP. 1, 5. ὁ om codices. 2, 8. immo συμβάντος. 3, 4. Γαλάταις Kuhnius: codices γαλάται.

γων οὐκ ἐμαχέσαντο, Κλεωνύμου ϗ Λακεδαιμονίων σπείσασθαι
σπονδὰς σφισιν οὐ θελησάντων.

Οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἔσχον Ἦλιν Μεσσήνιοι, σοφίᾳ τε ὁμοῦ 4
χρησάμενοι ϗ τολμήματι. Ἠλεῖοι γὰρ τὰ μὲν παλαιότατα εὐ-
νομώτατοι Πελοποννησίων ἦσαν· Φιλίππου δὲ τοῦ Ἀμύντου
τά τε ἄλλα ὁπόσα εἴρηται κακεργήσαντος τὴν Ἑλλάδα, καὶ
Ἠλείων τοὺς δυνατοὺς διαφθείραντος χρήμασι, στασιάζουσι πρῶ-
τον τότε Ἠλεῖοι ϗ ἐς ὅπλα, ὡς λέγουσι, χωροῦσι. τὸ δὲ ἀπὸ 5
τούτου ῥᾷον ἔτι ἔμελλον ἀπεχθήσεσθαι πρὸς ἀλλήλους, οἷς γε ϗ
Λακεδαιμονίων ἕνεκα διέστη τὰ βουλεύματα ϗ ἐς ἔμφυλον προ-
ῆλθον πόλεμον. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ Λακεδαιμόνιοι
παρεσκευάζοντο ὡς Ἠλείων τοῖς φρονοῦσι τὰ σφέτερα ἀμυνοῦν-
τες. ϗ οἱ μὲν κατὰ τέλη τε ἐτάσσοντο ϗ διενέμοντο ἐς τοὺς
λόχους· τῶν δὲ Μεσσηνίων λογάδες χίλιοι φθάνουσιν ἀφικόμε-
νοι πρὸς τὴν Ἦλιν, σημεῖα ἐπὶ ταῖς ἀσπίσι Λακωνικὰ ἔχον-
τες. ὡς δὲ τὰς ἀσπίδας ἐθεάσαντο ὅσοι τοῖς Σπαρτιάταις εὖ- 6
νοι τῶν Ἠλείων ἦσαν, συμμαχίαν τε ἀφῖχθαί σφισιν ἤλπισαν
ϗ τοὺς ἄνδρας ἐδέχοντο ἐς τὸ τεῖχος. ἐσελθόντες δὲ τρόπον
οἱ Μεσσήνιοι τὸν εἰρημένον τοὺς τὰ Λακεδαιμονίων φρονοῦν-
τας ἐδίωξαν, καὶ ἐπιτρέπουσι τοῖς στασιώταις τοῖς αὐτῶν τὴν
πόλιν. ἔστι μὲν δὴ τὸ σόφισμα Ὁμήρου, φαίνονται δὲ αὐτὸ ἐν 7
δέοντι μιμησάμενοι ϗ οἱ Μεσσήνιοι, ἐπεὶ Πάτροκλόν γε ἐποίη-
σεν ἐν Ἰλιάδι Ὅμηρος Ἀχιλλέως τὰ ὅπλα ἐνδύντα, ϗ ἐγγε-
νέσθαι τε ἔφη τοῖς βαρβάροις δόξαν ὡς Ἀχιλλεὺς ἐπίοι, καὶ
τοὺς προτεταγμένους αὐτῶν ταραχθῆναι. εὕρηται δὲ καὶ ἄλλα
Ὁμήρῳ στρατηγήματα, δύο τε παρὰ τῶν Ἑλλήνων κατασκό-
πους ἐν τῇ νυκτὶ ἀνθ᾽ ἑνὸς ἐς τοὺς Τρῶας ἀφικέσθαι, ϗ ἄν-
δρα ὕστερον λόγῳ μὲν αὐτόμολον ἔργῳ δὲ τὰ ἀπόρρητα πολυ-
πραγμονήσοντα ἐς τὸ Ἴλιον ἐσελθεῖν. ἔτι δὲ τοὺς διὰ νεότητα 8
ἐν τοῖς Τρωσὶν ἢ γῆρας οὐχ ὡραίους μάχεσθαι, τούτους μὲν τὸ
τεῖχος φρουρεῖν ἔταξε τῶν ἐν ἡλικίᾳ τοῖς Ἕλλησιν ἐπηυλισμέ-
νων· Ἑλλήνων δὲ οἱ τὰ τραύματα ἔχοντες ὁπλίζουσιν αὐτῷ τὸ
μάχιμον, ἵνα μηδὲ αὐτοὶ παντάπασιν ἀργοῖεν. τὰ Ὁμήρου μὲν
οὖν ὠφέλιμα ἐγένετο ἐς ἅπαντα ἀνθρώποις.

Μετὰ δὲ οὐ πολὺν χρόνον τοῦ ἔργου τοῦ πρὸς Ἤλιδι Μακε- 29

8, 3. ἐπηυλισμένων Kuhnius: ἐπιλισμένων P, ἐπηλισμένων ceteri.

θόντος ϗ Δημήτριος ὁ Φιλίππου τοῦ Δημητρίου Μεσσήνην καταλαμβάνουσι. τὰ μὲν δὴ πολλὰ ἔς τε αὐτὸν Φίλιππον ϗ τὰ ἐς Δημήτριον τὸν Φιλίππου τολμηθέντα ἐκ Περσέως ἐν τοῖς Σικυωνίοις ἔγραψα ἤδη λόγοις· τὰ δὲ ἐς τὴν κατάληψιν τὴν
2 Μεσσήνης ἔχεν οὕτω. χρημάτων ἐσπανίζετο Φίλιππος, ϗ (ἔδεῖτο γὰρ πάντως οἱ γενέσθαι χρήματα) ἀποστέλλει Δημήτριον ναυσὶν ἐς Πελοπόννησον. Δημήτριος δὲ κατήγετό που τῆς Ἀργείας ἐς λιμένα τῶν ἐρημοτέρων· αὐτίκα δὲ ὡς εἶχε διὰ τῶν ἐπιτομωτάτων τῆς χώρας τὴν στρατιὰν ἦγεν ἐπὶ Μεσσήνης. προτάξας δὲ ὅσον ἦν τῶν τε ὅπλων τῇ σκευῇ κοῦφον καὶ τῆς ἐς τὴν Ἰθώμην εἶχεν ὁδοῦ οὐκ ἀπείρως, λανθάνει περὶ ὄρθρον μάλιστα ὑπερβὰς τὸ τεῖχος, καθὸ τῆς τε πόλεως μεταξὺ ἦν καὶ
3 ἄκρας τῆς Ἰθώμης. ὡς δὲ ἡμέρα τε ἐπέσχε ϗ ἤδη τοῖς ἔνδον αἴσθησις ἐγεγόνει τοῦ κατειληφότος κινδύνου, τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς ἐσῆλθεν ὑπόνοια ὡς οἱ Λακεδαιμόνιοι σὺν ὅπλοις παρέλθοιεν αὐτῶν ἐς τὴν πόλιν, ὥστε ϗ ὥρμησαν ἐπ' αὐτοὺς ἀφειδέστερον διὰ τὸ μῖσος τὸ ἐξ ἀρχῆς. ἐπεὶ δὲ ἔκ τε τῶν ὅπλων ϗ τῆς φωνῆς Μακεδόνας ϗ Δημήτριον τὸν Φιλίππου γνωρίζουσιν ὄντας, δεῖμα ἰσχυρὸν παρέστη σφίσι λογιζομένοις τήν τε ἐς τὰ πολεμικὰ τῶν Μακεδόνων μελέτην καὶ τύχην ᾗ πρὸς
4 ἅπαντας ἑώρων χρωμένους αὐτούς. ὅμως δὲ τοῦ τε παρόντος κακοῦ τὸ μέγεθος ἐδίδασκεν ἀνδρίαν τινὰ ϗ πέρα τοῦ δυνατοῦ γίνεσθαι, ϗ ἅμα τὰ ἀμείνω παρίστατο αὐτοῖς ἐλπίζειν· οὐ γὰρ δὴ ἄνευ θεοῦ διὰ τοσούτου σφίσιν ὑπάρξαι τὴν ἐς Πελοπόννησον κάθοδον. οἵ τε οὖν ἐκ τῆς πόλεως Μεσσήνιοι θυμῷ παντὶ ἐς τοὺς Μακεδόνας ἐχώρουν, καὶ οἱ φρουροῦντες τὴν ἀκρόπολιν
5 ἐπέκειντο ἐξ ὑπερδεξίων. ὡσαύτως δὲ ϗ οἱ Μακεδόνες ὑπό τε ἀρετῆς ϗ ἐμπειρίας τὸ κατ' ἀρχὰς ἠμύνοντο ἐῤῥωμένως· ἅτε δὲ ὁδοιπορίᾳ προαπειρηκότες, ϗ ὁμοῦ τῶν τε ἀνδρῶν σφίσιν ἐγκειμένων ϗ ὑπὸ τῶν γυναικῶν κεράμῳ ϗ λίθοις βαλλόμενοι, σὺν οὐδενὶ ἔφευγον κόσμῳ. ϗ τὸ μὲν πολὺ αὐτῶν ἀπώλετο ὠθούμενοι κατὰ τῶν κρημνῶν (ἀπότομος γὰρ δὴ ταύτῃ μάλιστά ἐστιν ἡ Ἰθώμη), ὀλίγοι δέ τινες ϗ ῥίψαντες τὰ ὅπλα ἀπεσώθησαν.

6 Ἐς δὲ τὸ συνέδριον οἱ Μεσσήνιοι τὸ Ἀχαιῶν ἐπὶ τῷδε

2, 1. ἔδει Schaeferus cum Clavigero. 6, τε] codices τότε.
4. 2. ἀνδρεῖόν Kuhnius.

ὃ μοι δοκοῦσιν ἐσελθεῖν κατ' ἀρχάς. Λακεδαιμονίοις αὐτε-
πάγγελτοι βοηθήσοντες ἀφίκοντο ὑπὸ Πύῤῥου τοῦ Αἰακίδου
'''πολεμουμένοις, καί σφισιν ἀπὸ τῆς εὐεργεσίας ταύτης ἤδη
τὰ ἐκ τῆς Σπάρτης εἰρηνικώτερα ὑπῆρχεν. ὅθεν ἀνακινῆσαι
τὸ ἔχθος ἐβούλοντο ἐς τὸ συνέδριον συγχωρήσαντες, οἳ Λακε-
δαιμονίων μάλιστα πολέμιοι ἐκ τοῦ φανεροῦ καθεστήκεσαν. ὃ δὲ 7
οὐ λέληθεν ἐμέ, οὐδὲ Μεσσηνίους ἐλελήθει δήπου, καὶ μὴ συντε-
λοῦσιν αὐτοῖς ἐς τὸ συνέδριον ὡς ἐπὶ Λακεδαιμονίους τὰ Ἀχαιῶν
ὑπάρχοι· ἐν γὰρ δὴ τοῖς Ἀχαιοῖς καὶ Ἀργεῖοι καὶ τὸ Ἀρκαδικὸν
οὐκ ἐλαχίστη μοῖρα ἦσαν. ἀνὰ χρόνον μέντοι προσεχώρησαν ἐς
τὸ Ἀχαϊκόν. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον Κλεομένης ὁ Λεωνίδου τοῦ
Κλεωνύμου Μεγάλην πόλιν εἷλεν Ἀρκάδων ἐν σπονδαῖς. τῶν 8
δὲ οἱ καταληφθέντες οἱ μὲν ἀπώλοντο ὑπὸ τὴν ἅλωσιν, Φιλο-
ποίμενα δὲ τὸν Κραύγιδος καὶ ὅσοι μετὰ Φιλοποίμενος ἀπεχώ-
ρησαν (γενέσθαι δὲ τῶν Μεγαλοπολιτῶν τὸ διαφυγὸν καὶ ὑπὲρ
τὰς δύο μοίρας λέγουσι), τούτους ὑπεδέξαντο οἱ Μεσσήνιοι τῶν
τε ἀρχαίων ἔργων ἕνεκα, ὁπόσα ἐπὶ Ἀριστομένους ὑπῆρκτο Ἀρ-
κάσι, καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῦ οἰκισμοῦ τοῦ Μεσσήνης, ἀποδιδόντες
σφίσι τὴν ὁμοίαν. πέφυκε δὲ ἄρα ὡς ἐπίπαν μεταπίπτειν τὰ 9
ἀνθρώπινα, εἰ δὴ Μεσσηνίοις Ἀρκάδας τε ἀντισῶσαι καὶ
τὸ ἀδοκητότερον ἔτι ἑλεῖν Σπάρτην ὁ δαίμων ἔδωκεν. Κλεο-
μένει γὰρ περὶ Σελλασίαν ἐμαχέσαντο ἐναντία, καὶ τὴν Σπάρ-
την Ἀράτῳ καὶ Ἀχαιοῖς συγκαθεῖλον. Λακεδαιμονίοις δὲ 10
ἀπηλλαγμένοις Κλεομένους ἐπανίσταται τύραννος Μαχανί-
δας· ἐκείνου δὲ ἀποθανόντος Νάβις ἀνέφυ σφίσιν αὖθις τύ-
ραννος. ἅτε '''δὲ οὐ τὰ ἀνθρώπων ἀναρπάζοντι αὐτῷ μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἱερὰ συλῶντι, ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ χρήματά τε ἄφθονα
καὶ ἀπ' αὐτῶν στρατιὰ συνείλεκτο. τούτου τοῦ Νάβιδος Μεσσήνην
καταλαβόντος Φιλοποίμην καὶ οἱ Μεγαλοπολῖται νυκτὸς ἀφί-
κοντο τῆς αὐτῆς. καὶ ὁ μὲν Σπαρτιάτης τύραννος ἀπῆλθεν 11
ὑπόσπονδος· Ἀχαιοὶ δὲ ὕστερον τούτων, μεμφόμενοί τι Μεσ-
σηνίοις, στρατεύουσιν ἐπ' αὐτοὺς παρασκευῇ τῇ πάσῃ, καὶ τὰ
πολλὰ ἔτεμον τῆς χώρας. καὶ οἱ μὲν αὖθις περὶ ἀκμὴν σίτου
συνελέγοντο ὡς ἐς τὴν Μεσσηνίαν ἐσβαλοῦντες· Δεινοκράτης

v. 2. ἀφίκ. μὲν ὑπὸ P. 7, 4. ὑπάρχοι Claviger: ὑπάρχει P. 8, 3. κρεύγιδος MP. 9, 4. γὰρ καὶ περὶ P.

δὲ δῆμου τὸ προεστηκὼς καὶ Μεσσηνίων ἄρχειν ἐν τῷ τότε ᾑρημένος Λυκόρταν μὲν καὶ τὴν σὺν αὐτῷ στρατιὰν ἀναχωρῆσαι παρεσκεύασεν ἄπρακτον, τὰς ἐς τὴν Μεσσηνίαν ἐκ γῆς Ἀρκαδίας παρόδους προλαβὼν τοῖς τε ἐκ τῆς πόλεως Μεσσηνίοις
12 καὶ ὅσοι τῶν περιοίκων σφίσιν ἤμυναν· Φιλοποίμενος δὲ σὺν ἱππεῦσιν ὀλίγοις ἀφικομένου πολὺ ὕστερον ἢ ὁ μετὰ Λυκόρτα στρατός, πυθέσθαι δὲ οὐδέν πω τῶν ἐς αὐτοὺς δεδυνημένου, νικῶσιν οἱ Μεσσήνιοι γιγνομένης σφίσιν ἐξ ὑπερδεξίων τῆς μάχης, καὶ ζῶντα αἱροῦσι Φιλοποίμενα. τρόπον δὲ ὅντινα ὁ Φιλοποίμην ἑάλω καὶ ὡς ἐτελεύτησε, τάδε μὲν ἡμῖν καὶ ὕστερον ὁ Ἀρκαδικὸς λόγος ἐπέξεισι· Μεσσηνίων δὲ οἵ τε Φιλοποίμενι αἴτιοι τῆς τελευτῆς ἔδοσαν δίκας, καὶ ἡ Μεσσήνη συνετέλεσεν αὖθις ἐς τὸ Ἀχαϊκόν.
13 Ἄχρι μὲν δὴ τοῦδε ὁ λόγος ἐπῆλθέ μοι Μεσσηνίων τὰ πολλὰ παθήματα, καὶ ὡς ὁ δαίμων σφᾶς ἐπί τε γῆς τὰ ἔσχατα καὶ ἐπὶ τὰ πορρώτατα Πελοποννήσου σκεδάσας ὕστερον χρόνῳ καὶ ἐς τὴν οἰκείαν ἀνέσωσε· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου τῆς χώρας καὶ πόλεων τραπώμεθα ἐς ἀφήγησιν.

30 Ἔστιν ἐφ' ἡμῶν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ τῆς νάπης τῆς Χοιρίου στάδια εἴκοσι μάλιστα ἀπέχουσα Ἀβία ἐπὶ θαλάσσῃ πόλις. ταύτην Ἰρὴν καλεῖσθαι πάλαι καὶ τῶν ἑπτά φασιν εἶναι πόλεων, ἃς Ἀχιλλεῖ πεποίηκεν Ὅμηρος Ἀγαμέμνονα ὑπισχνέμενον. Ὕλλου δὲ καὶ Δωριέων μάχῃ κρατηθέντων ὑπὸ Ἀχαιῶν, ἐνταῦθα Ἀβίαν Ὕλλου τοῦ Ἡρακλέους τροφὸν ἀποχωρῆσαι λέγουσιν ἐς τὴν Ἰρήν, καὶ οἰκῆσαί τε αὐτόθι καὶ Ἡρακλέους ἱερὸν ἱδρύσασθαι, καί οἱ διὰ ταῦτα ὕστερον Κρεσφόντην ἄλλα τε γέρα νεῖμαι καὶ τῇ πόλει μεταθέσθαι τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς Ἀβίας. Ἡράκλειον δὲ ἦν αὐτόθι ἐπιφανὲς καὶ Ἀσκληπιεῖον.
2 Φαραὶ δὲ ἀφεστήκασιν Ἀβίας σταδίους ἑβδομήκοντα· καὶ ὕδωρ κατὰ τὴν ὁδόν ἐστιν ἁλμυρόν. βασιλεὺς δὲ Αὔγουστος τοὺς ἐν Φαραῖς Μεσσηνίους συντελεῖν ἀπέταξεν ἐς τὸ Λακωνικόν. τὸν δὲ οἰκιστὴν Φᾶριν Ἑρμοῦ τε καὶ Φιλοδαμείας λέγουσιν εἶναι τῆς Δαναοῦ. Φάρει δὲ ἄρρενας μὲν οὔ φασι γενέσθαι, θυγατέρα δὲ Τηλεγόνην. τοὺς δὲ ἐφεξῆς ἐγενεαλόγησεν Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι,

v. 4. παρόδους om P. 12, 1. ἤμυνον M. 2. οὐ πολὺ Claviger. 3. δεδυνημένου M, δεδυνημένων P. 4. ἐξ add Facius. 13, 2. ὁ om P. 1, 3. ἱρὴν P. 6. Ὕλλου] γλήνου P, qui in margine τηλεγόνην.

διδύμους Κρήθωνα καὶ Ὀρτίλοχον εἶναι Διοκλεῖ, Διοκλέα δὲ αὐτὸν Ὀρτιλόχου τοῦ Ἀλφειοῦ. τὰ δὲ ἐς Τηλεγόνην παρεῖδεν· αὕτη γὰρ λόγῳ τῷ Μεσσηνίων ἐστὶν ἡ τεκοῦσα Ἀλφειῷ τὸν Ὀρτίλοχον. καὶ τάδε ἄλλα ἤκουσα ἐν Φαραῖς, Διοκλεῖ θυγατέρα ἐπὶ τοῖς διδύμοις παισὶν Ἀντίκλειαν γενέσθαι, τῆς δὲ Νικόμαχόν τε εἶναι καὶ Γόργασον, πατρὸς δὲ Μαχάονος τοῦ Ἀσκληπιοῦ· τούτους καταμεῖναί τε αὐτοῦ, καὶ ὡς ὁ Διοκλῆς ἐτελεύτησε, τὴν βασιλείαν ἐκδέξασθαι. διαμεμένηκε δὲ αὐτοῖς καὶ ἐς τόδε ἔτι νοσήματά τε καὶ τοὺς πεπηρωμένους τῶν ἀνθρώπων ἰᾶσθαι· καί σφισιν ἀντὶ τούτων θυσίας ἐς τὸ ἱερὸν καὶ ἀναθήματα ἄγουσι. ἔστι δὲ καὶ Τύχης ναὸς Φαραιάταις καὶ ἄγαλμα ἀρχαῖον. πρῶ- 4 τος δὲ ὧν οἶδα ἐποιήσατο ἐν τοῖς ἔπεσιν Ὅμηρος Τύχης μνήμην. ἐποιήσατο δὲ ἐν ὕμνῳ τῷ ἐς τὴν Δήμητρα, ἄλλας τὰς τῶν Ὠκεανοῦ θυγατέρας καταριθμούμενος, ὡς ὁμοῦ Κόρῃ τῇ Δήμητρος παίζοιεν, καὶ Τύχην ὡς Ὠκεανοῦ καὶ ταύτην παῖδα οὖσαν· καὶ οὕτως ἔχει τὰ ἔπη

ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἀν' ἱμερτὸν λειμῶνα,
Λευκίππη Φαινώ τε καὶ Ἠλέκτρη καὶ Ἰάνθη
Μηλόβοσίς τε Τύχη τε καὶ Ὠκυρόη καλυκῶπις.

πέρα δὲ ἐδήλωσεν οὐδὲν ἔτι, ὡς ἡ θεός ἐστιν αὕτη μεγίστη θεῶν 5 ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις πράγμασι καὶ ἰσχὺν παρέχεται πλείστην, ὥσπερ γε ἐν Ἰλιάδι ἐποίησεν Ἀθηνᾶν μὲν καὶ Ἐνυὼ πολεμούντων ἡγεμονίαν ἔχειν, Ἄρτεμιν δὲ γυναικῶν ὠδῖσιν εἶναι φοβεράν, Ἀφροδίτῃ δὲ τὰ ἔργα μέλειν τῶν γάμων. ἀλλ' οὗτος μὲν οὐδὲν ἄλλο ἐποίησεν ἐς τὴν Τύχην· Βούπαλος δέ, ναούς τε 6 οἰκοδομήσασθαι καὶ ζῷα ἀνὴρ ἀγαθὸς πλάσαι, Σμυρναίοις ἄγαλμα ἐργαζόμενος Τύχης πρῶτος ἐποίησεν ὧν ἴσμεν πόλον τε ἔχουσαν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τῇ ἑτέρᾳ χειρὶ τὸ καλούμενον Ἀμαλθείας κέρας ὑπὸ Ἑλλήνων. οὗτος μὲν ἐπὶ τοσοῦτο ἐδήλωσε τῆς θεοῦ τὰ ἔργα· ᾖσε δὲ καὶ ὕστερον Πίνδαρος ἄλλα τε ἐς τὴν Τύχην, καὶ δὴ καὶ φερέπολιν ἀνεκάλεσεν αὐτήν.

Ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω Φαρῶν Ἀπόλλωνος ἄλσος ἐστὶ Καρ- 31 νείου, καὶ ὕδατος ἐν αὐτῷ πηγή· θαλάσσης δὲ ἓξ που στάδια ἀπέχουσιν αἱ Φαραί. ἐντεῦθεν πρὸς μεσόγαιαν τῆς Μεσσηνίας σταδίους προελθόντι ὀγδοήκοντά ἐστιν ἡ Θουριατῶν πόλις· Ἄνθειαν δὲ αὐτὴν ἐν τοῖς ἔπεσιν ὠνομάσθαι τοῖς Ὁμήρου λέγουσι. Λακε-

3, 7. τούτων om P. 4, 3. τῶν] τοῦ Sylburgius. 1, 1. Καρνείου et 2. θαλάσσης Sylburgius: codices κάρνιον et θάλασσα.

δαιμονίοις δὲ ἔχειν τοῖς ἐν Σπάρτῃ τὴν Θουρίαν ἔδωκεν Αὔγουστος. Αὐγούστῳ γὰρ βασιλεύοντι Ῥωμαίων ἐπολέμησεν Ἀντώνιος, γένει καὶ οὗτος Ῥωμαῖος· καὶ οἱ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἄλλοι τε καὶ οἱ Μεσσήνιοι προσέθεντο, ὅτι ἐφρόνουν Λακεδαιμόνιοι
2 τὰ Αὐγούστου. καὶ ὁ μὲν τούτων ἕνεκα Μεσσηνίοις καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀντιταξαμένων τοῖς μὲν αὐτῶν ἔλαττον τοῖς δὲ καὶ ἐς πλέον ἐπεξῆλθε· Θουριᾶται δὲ ἐκ τῆς πόλεως ἐν μετεώρῳ τὸ ἀρχαῖον οἰκουμένης ἐς τὸ πεδίον κατελθόντες οἰκοῦσιν. οὐ μὴν παντάπασί γε οὐδὲ τὴν ἄνω πόλιν ἐκλελοίπασιν, ἀλλὰ καὶ τείχους ἐρείπια καὶ ἱερόν ἐστιν αὐτόθι ὀνομαζόμενον θεοῦ Συρίας. τὴν δὲ ἐν τῷ πεδίῳ πόλιν ποταμὸς καλούμενος Ἄρις παρέξεισιν.

3 '''Ἔστι δὲ ἐν τῇ μεσογαίῳ κώμη Καλάμαι καὶ Λίμναι χωρίον· ἐν δὲ αὐτῷ Λιμνάτιδος ἱερόν ἐστιν Ἀρτέμιδος, ἔνθα Τηλέκλῳ βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ τὴν τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν.

4 Ἰόντι δὲ ἐκ Θουρίας ὡς ἐπὶ Ἀρκαδίας εἰσὶν αἱ πηγαὶ τοῦ Παμίσου· καὶ ἐπ' αὐταῖς παισὶ μικροῖς ἀκέσματα γίνεται. ἰοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν πηγῶν ἐν ἀριστερᾷ καὶ προελθόντι ὡς τεσσαράκοντα στάδιά ἐστι Μεσσηνίοις ἡ ὑπὸ τῇ Ἰθώμῃ πόλις· περιέχεται δὲ οὐ τῇ Ἰθώμῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸν Πάμισον τὰ τετραμμένα ὑπὸ τῆς Εὔας. τὸ δὲ ὄνομα γενέσθαι τῷ ὄρει φασὶ Βακχικόν τι ἐπίφθεγμα εὐοῖ Διονύσου πρῶτον ἐνταῦθα αὐτοῦ
5 τε εἰπόντος καὶ τῶν ὁμοῦ τῷ Διονύσῳ γυναικῶν. περὶ δὲ τὴν Μεσσήνην τεῖχος, κύκλος μὲν πᾶς λίθου πεποίηται, πύργοι δὲ καὶ ἐπάλξεις εἰσὶν ἐνῳκοδομημένοι. τὰ μὲν οὖν Βαβυλωνίων ἢ τὰ Μεμνόνεια τὰ ἐν Σούσοις τείχη τοῖς Περσικοῖς οὔτε εἶδον οὔτε ἄλλων περὶ αὐτῶν ἤκουσα αὐτοπτούντων· τὰ δὲ ἐν Ἀμβρύσῳ '''τῇ Φωκικῇ ἔν τε Βυζαντίῳ καὶ Ῥόδῳ (ταῦτα γὰρ δὴ τετειχίσθαι δοκεῖ τὰ χωρία ἄριστα), τούτων Μεσσηνίοις ἐστὶν ἰσχυ-
6 ρότερον. Μεσσηνίοις δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ Διός ἐστιν ἄγαλμα σωτῆρος καὶ Ἀρσινόη κρήνη· τὸ μὲν δὴ ὄνομα ἀπὸ τῆς Λευκίππου θυγατρὸς εἴληφεν, ὑποῤῥεῖ δὲ ἐς αὐτὴν ὕδωρ ἐκ πηγῆς καλουμένης Κλεψύδρας. θεῶν δὲ ἱερὰ Ποσειδῶνος, τὸ δὲ Ἀφροδίτης ἐστί. καὶ οὗ μάλιστα ἄξιον ποιήσασθαι μνήμην, ἄγαλμα μητρὸς θεῶν, λίθου Παρίου, Δαμοφῶντος δὲ ἔργον, ὃς καὶ τὸν Δία ἐν Ὀλυμπίᾳ διεστηκότος ἤδη τοῦ ἐλέφαντος συνήρμοσεν ἐς τὸ

1. 4. post Μεσσήνιοι cum Facio omisi οἱ. 4, 5. τὰ om P. 5. 5. ἄλλως MP. 7. τετείχισαι M, τετειχισμένα P. correxit Claviger.

ἀκριβέστατον, καὶ αἱ δεδομέναι τιμαὶ παρὰ Ἠλείων εἰσίν. Δα- 7
μοφῶντος δέ ἐστι τοῦ ϗ ἡ Λαφρία καλουμένη παρὰ Μεσσηνίοις. σέβεσθαι δέ σφισιν ἀπὸ τοιοῦδε αὐτὴν καθέστηκε. Καλυδωνίοις ἡ Ἄρτεμις (ταύτην γὰρ θεῶν μάλιστα ἔσεβον) ἐπίκλησιν εἶχε Λαφρία· Μεσσηνίων δὲ οἱ λαβόντες Ναύπακτον παρὰ Ἀθηναίων (τηνικαῦτα γὰρ Αἰτωλίας ἐγγύτατα ᾤκουν) παρὰ Καλυδωνίων ἔλαβον. τὸ σχῆμα ἑτέρωθι δηλώσω. τὸ μὲν δὴ τῆς Λαφρίας ἀφίκετο ὄνομα ἔς τε Μεσσηνίους ϗ ἐς Πατρεῖς Ἀχαιῶν μόνους· Ἐφεσίαν δὲ Ἄρτεμιν πόλεις τε νομίζουσιν αἱ 8
πᾶσαι ϗ ἄνδρες ἰδίᾳ θεῶν μάλιστα ἄγουσιν ἐν τιμῇ. τὰ δὲ αἴτια (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐστὶν Ἀμαζόνων τε κλέος, αἳ φήμην τὸ ἄγαλμα ἔχουσιν ἱδρύσασθαι, ϗ ὅτι ἐκ παλαιοτάτου τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐποιήθη. τρία δὲ ἄλλα ἐπὶ τούτοις συνετέλεσεν ἐς δόξαν, μέγεθός τε τοῦ ναοῦ τὰ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις κατασκευάσματα ὑπερηρκότος, ϗ Ἐφεσίων τῆς πόλεως ‴ ἡ ἀκμή, καὶ ἐν αὐτῇ τὸ ἐπιφανὲς τῆς θεοῦ.

Πεποίηται δὲ ϗ Εἰλειθυίας Μεσσηνίοις ναὸς ϗ ἄγαλμα 9
λίθου. πλησίον δὲ Κουρήτων μέγαρον, ἔνθα ζῷα τὰ πάντα ὁμοίως καθαγίζουσιν· ἀρξάμενοι γὰρ ἀπὸ βοῶν τε ϗ αἰγῶν καταβαίνουσιν ἐς τοὺς ὄρνιθας ἀφιέντες ἐς τὴν φλόγα. ϗ Δήμητρος ἱερὸν Μεσσηνίοις ἐστὶν ἅγιον, ϗ Διοσκούρων ἀγάλματα φέροντές τὰς Λευκίππου. καί μοι ϗ ταῦτα ἐν τοῖς προτέροις ἐστὶν ἤδη δεδηλωμένα, ὡς οἱ Μεσσήνιοι τοὺς Τυνδάρεω παῖδας ἀμφισβητοῦσιν αὐτοῖς ϗ οὐ Λακεδαιμονίοις προσήκειν. πλεῖστα δέ 10
σφισι ϗ θέας μάλιστα ἀγάλματα ἄξια τοῦ Ἀσκληπιοῦ παρέχεται τὸ ἱερόν. χωρὶς μὲν γὰρ τοῦ θεοῦ ϗ τῶν παίδων ἐστὶν ἀγάλματα, χωρὶς δὲ Ἀπόλλωνος ϗ Μουσῶν ϗ Ἡρακλέους, πόλις τε ἡ Θηβαίων ϗ Ἐπαμεινώνδας ὁ Κλεόμμιδος, Τύχη τε ϗ Ἄρτεμις φωσφόρος. τὰ μὲν δὴ τοῦ λίθου Δαμοφῶντος ὅς εἰργάσατο (Μεσσηνίων δέ, ὅτι μὴ τοῦτον, ἄλλον γε οὐδένα λόγου ποιήσαντα ἀξίως οἶδα ἀγάλματα), ἡ δὲ εἰκὼν τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἐκ σιδήρου τέ ἐστι ϗ ἔργον ἄλλου, οὐ τούτου.

Ἔστι δὲ ϗ Μεσσήνης τῆς Τριόπα ναὸς ϗ ἄγαλμα χρυσοῦ 11

7, 5. σφισιν Sylburgius: codices φασιν. 6. ᾤκουν — 7. ἔλαβον om MP. 8. πατρωεῖς P. 8, 1. νομίζουσιν Claviger cum Schaefero: codices ὀνομάζουσιν. 7. ἀλμὴ P. 10, 5. Πολύμνιδος Camerarius. 6. δὴ λίθου Δαμοφων εἰργάσατο Claviger.

ϗ λίθου Παρίου· γραφαὶ δὲ κατὰ τοῦ ναοῦ τὸ ὄπισθεν οἱ βασι-
λεύσαντές εἰσι Μεσσήνης, πρὶν μὲν ἢ ϛόλον ἀφικέσθαι τῶν
Δωριέων ἐς Πελοπόννησον Ἀφαρεὺς ϗ οἱ παῖδες, κατελθόν-
των δὲ Ἡρακλειδῶν Κρεσφόντης ἐϛίν, ἡγεμὼν ϗ οὗτος τοῦ Δω-
ρικοῦ, τῶν δὲ οἰκησάντων ἐν Πύλῳ Νέϛωρ ϗ Θρασυμήδης ϗ
Ἀντίλοχος, προτετιμημένοι παίδων τῶν Νέϛορος ἡλικίᾳ καὶ
12 ἐπὶ Τροίαν μετεσχηκότες τῆς ϛρατείας. Λεύκιππός τε Ἀφα-
ρέως ἀδελφὸς ϗ Ἱλάειρά ἐϛι καὶ Φοίβη, σὺν δέ σφισιν Ἀρ-
σινόη. γέγραπται δὲ καὶ Ἀσκληπιός, Ἀρσινόης ὢν λόγῳ τῷ
Μεσσηνίων, ϗ Μαχάων καὶ Ποδαλείριος, ὅτι ἔργου τοῦ πρὸς
Ἰλίῳ ϗ τούτοις μέτεϛι. ταύτας τὰς γραφὰς ἔγραψεν Ὀμφαλίων
Νικίου τοῦ Νικομήδους μαθητής· οἱ δὲ αὐτὸν ϗ δουλεῦσαι παρὰ
τῷ Νικίᾳ ϗ παιδικὰ γενέσθαι φασὶν αὐτοῦ.

32 Τὸ δὲ ὀνομαζόμενον παρὰ Μεσσηνίων ἱεροθύσιον ἔχει
μὲν θεῶν ἀγάλματα ὁπόσους νομίζουσιν Ἕλληνες, ἔχει δὲ χαλ-
κῆν εἰκόνα Ἐπαμεινώνδου. κεῖνται δὲ καὶ ἀρχαῖοι τρίποδες·
ἀπύρους αὐτοὺς καλεῖ Ὅμηρος. τὰ δὲ ἀγάλματα τὰ ἐν τῷ γυμ-
νασίῳ ποιήματά ἐϛιν ἀνδρῶν Αἰγυπτίων, Ἑρμῆς καὶ Ἡρα-
κλῆς τε καὶ Θησεύς. τούτους μὲν δὴ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι καὶ
ἤδη τῶν βαρβάρων πολλοῖς περί τε γυμνάσια καὶ ἐν παλαί-
2 ϛραις καθέϛηκεν ἔχειν ἐν τιμῇ· Αἰθίδαν δὲ ἐμαυτοῦ πρεσβύ-
τερον ὄντα εὕρισκον, γενομένῳ δέ οἱ χρήμασιν οὐκ ἀδυνάτῳ
τιμαὶ παρὰ Μεσσηνίων ὑπάρχουσιν ἅτε ἥρωϊ. εἰσὶ δὲ τῶν Μεσ-
σηνίων οἳ τῷ Αἰθίδᾳ χρήματα μὲν γενέσθαι πολλὰ ἔλεγον, οὐ
μέντοι τοῦτόν γε εἶναι τὸν ἐπειργασμένον τῇ ϛήλῃ, πρόγονον
δὲ ϗ ὁμώνυμον ἄνδρα τῷ Αἰθίδᾳ. Αἰθίδαν δὲ τὸν πρότερον
ἡγήσασθαι τοῖς Μεσσηνίοις φασίν, ἡνίκα ἐν τῇ νυκτὶ Δημή-
τριός σφισιν ὁ Φιλίππου μηδαμῶς ἐλπίσασιν αὐτός τε καὶ ἡ
ϛρατιὰ λανθάνουσιν ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν.

3 Καὶ Ἀριϛομένους δὲ μνῆμά ἐϛιν ἐνταῦθα· οὐ κενὸν δὲ εἶ-
ναι τὸ μνῆμα λέγουσιν. ἀλλ' ἐρομένου μου τρόπον τε ὅντινα ϗ
ὁπόθεν Ἀριϛομένους κομίσαιντο τὰ ὀϛᾶ, μεταπέμψασθαι μὲν ἐκ
Ῥόδου φασί, τὸν δὲ ἐν Δελφοῖς θεὸν τὸν κελεύσαντα εἶναι.

12, 3. τῷ *M*, τῶν *P*. 1, 4. alterum τὰ ego addidi. 5. Αἰ-
γινητῶν vel Ἀττικῶν Hirtius. 2, 1. Αἰθίδαν] θησεία *MP*. ἐμαυ-
τοῦ οὐ πολὺ πρεσβ. Goldhagenus. 8. σφισιν Sylburgius: codices
φασιν. 3, 1. οὐ add Amasaeus. 3. κομίσονται *MP*.

πρός τε δὴ τούτοις ἐδίδασκόν με ὁποῖα ἐπὶ τῷ τάφῳ δρῶσι.
ταῦρον ὅντινα ἐναγίζειν μέλλουσιν, ἀγαγόντες ἐπὶ τὸ μνῆμα
ἔδησαν πρὸς τὸν ἑστηκότα ἐπὶ τῷ τάφῳ κίονα· ὁ δὲ ἅτε ἄγριος
καὶ ἀήθης δεσμῶν οὐκ ἐθέλει μένειν· θορυβουμένῳ δέ οἱ καὶ σκιρ-
τῶντι ἢν ὁ κίων κινηθῇ, Μεσσηνίοις ἐστὶν αἴσιον, οὐ κινηθέν-
τος δὲ ἀσύμφορα ἐπαγγέλλει τὸ σημεῖον. παραγενέσθαι δὲ Ἀρι- 4
στομένην καὶ τῷ περὶ Λεῦκτρα ἀγῶνι ἐθέλουσιν οὐ μετὰ ἀνθρώ-
πων ἔτι ὄντα, καὶ ἀμῦναί τε αὐτόν φασι Θηβαίοις, καὶ μάλιστα
γενέσθαι τοῦ ἀτυχήματος Λακεδαιμονίοις αἴτιον. '''ἐγὼ δὲ Χαλ-
δαίους καὶ Ἰνδῶν τοὺς μάγους πρώτους οἶδα εἰπόντας ὡς ἀθάνα-
τός ἐστιν ἀνθρώπου ψυχή· καί σφισι καὶ Ἑλλήνων ἄλλοι τε ἐπεί-
σθησαν καὶ οὐχ ἥκιστα Πλάτων ὁ Ἀρίστωνος. εἰ δὲ ἀποδέχεσθαι
καὶ οἱ πάντες ἐθελήσουσιν, ἐκεῖνό γε ἀντειπεῖν οὐκ ἔνεστι, μὴ οὐ
τὸν πάντα αἰῶνα Ἀριστομένει τὸ μῖσος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους
ἐνεστάχθαι. ἃ δὲ αὐτὸς ἤκουσα ἐν Θήβαις, εἰκὸς μέν τι παρεί- 5
χετο ἐς τὸν Μεσσηνίων λόγον, οὐ μὴν παντάπασί γε ἐστιν αὐ-
τοῖς ὡμολογηκότα. φασὶ δὲ οἱ Θηβαῖοι μελλούσης τῆς μάχης
ἔσεσθαί σφισιν ἐν Λεύκτροις ἐς ἄλλα τε ἀποστεῖλαι χρηστήρια
καὶ ἐρησομένους τὸν ἐν Λεβαδείᾳ θεόν. λέγεται μὲν οὖν καὶ τὰ
παρὰ τοῦ Ἰσμηνίου καὶ τοῦ Πτώου, πρὸς δὲ τὰ ἐν Ἄβαις τε χρη-
σθέντα καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς. Τροφώνιον δέ φασιν εἰπεῖν ἐξαμέτρῳ

πρὶν δορὶ συμβαλέειν ἐχθροῖς, στήσασθε τρόπαιον,
ἀσπίδα κοσμήσαντες ἐμήν, τὴν εἵσατο νηῷ
θοῦρος Ἀριστομένης Μεσσήνιος. αὐτὰρ ἐγώ τοι
ἀνδρῶν δυσμενέων φθίσω στρατὸν ἀσπιστάων.

ἀφικομένου δὲ τοῦ χρησμοῦ δεηθῆναι Ξενοκράτους λέγουσιν Ἐπα- 6
μεινώνδαν· ὁ δὲ τήν τε ἀσπίδα μεταπέμπεται τοῦ Ἀριστομένους,
καὶ ἐκόσμησεν ἀπ' αὐτῆς τρόπαιον, ὅθεν τοῖς Λακεδαιμονίοις
ἔσεσθαι σύνοπτον ἔμελλεν. ᾔδεσαν δὲ ἄρα τὴν ἀσπίδα οἱ μὲν
αὐτῶν ἐν Λεβαδείᾳ καθ' ἡσυχίαν ἑωρακότες, ἀκοῇ δὲ καὶ
πάντες. ὡς δὲ ἐγένετο ἡ νίκη Θηβαίοις, ἀποδιδόασιν αὖθις
τῷ Τροφωνίῳ τὸ ἀνάθημα. Ἀριστομένους δὲ καὶ χαλκοῦς ἀν-
δριάς ἐστιν ἐν τῷ Μεσσηνίων σταδίῳ.

Τοῦ θεάτρου δὲ οὐ πόρρω Σαράπιδός ἐστι καὶ Ἴσιδος ἱερόν.

''''Ἐς δὲ τὴν κορυφὴν ἐρχομένῳ τῆς Ἰθώμης, ὃ δὴ Μεσση- 33

v. 5. αἴτιον P. 5, 7. δέ om P. 8. δόρυ Camerarius. —
1, 1. ὃ] ἣ Buttmannus, vel cum Goldhageno οὗ.

νίοις ἐστὶν ἀκρόπολις, πηγὴ Κλεψύδρα γίνεται. πάντας μὲν οὖν καταριθμήσασθαι ϗ προθυμηθέντι ἄπορον, ὁπόσοι θέλουσι γενέσθαι ϗ τραφῆναι παρὰ σφίσι Δία· μέτεστι δ' οὖν ϗ Μεσσηνίοις τοῦ λόγου· φασὶ γὰρ ϗ οὗτοι τραφῆναι παρὰ σφίσι τὸν θεόν, Ἰθώμην δὲ εἶναι ϗ Νέδαν τὰς θρεψαμένας, κεκλῆσθαι δὲ ἀπὸ μὲν τῆς Νέδας τὸν ποταμόν, τὴν δὲ ἑτέραν τῷ ὄρει τὴν Ἰθώμην δεδωκέναι τὸ ὄνομα. ταύτας δὲ τὰς νύμφας τὸν Δία, κλαπέντα ὑπὸ Κουρήτων διὰ τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς δεῖμα, ἐνταῦθα λοῦσαι λέγουσι, ϗ τὸ ὄνομα εἶναι τῷ ὕδατι ἀπὸ τῶν Κουρήτων τῆς κλοπῆς· φέρουσί τε ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ὕδωρ ἀπὸ τῆς πη-
2 γῆς ἐς τοῦ Διὸς τοῦ Ἰθωμάτα τὸ ἱερόν. τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Διὸς Ἀγελάδα μέν ἐστιν ἔργον, ἐποιήθη δὲ ἐξ ἀρχῆς τοῖς οἰκήσασιν ἐν Ναυπάκτῳ Μεσσηνίων. ἱερεὺς δὲ αἱρετὸς κατὰ ἔτος ἕκαστον· ἔχει δὲ τὸ ἄγαλμα ἐπὶ τῆς οἰκίας. ἄγουσι δὲ ϗ ἑορτὴν ἐπέτειον Ἰθωμαῖα· τὸ δὲ ἀρχαῖον ϗ ἀγῶνα ἐτίθεσαν μουσικῆς. τεκμαίρεσθαι δ' ἔστιν ἄλλοις τε ϗ Εὐμήλου τοῖς ἔπεσιν· ἐποίησε γοῦν ϗ τάδε ἐν τῷ προσοδίῳ τῷ ἐς Δῆλον,

τῷ γὰρ Ἰθωμάτα καταθύμιος ἔπλετο μοῖσα
ἁ καθαρὰ ϗ ἐλεύθερα σάμβαλ' ἔχοισα.

οὐκοῦν ποιῆσαί μοι δοκεῖ τὰ ἔπη ϗ μουσικῆς ἀγῶνα ἐπιστάμενος τιθέντας.

3 Ἰόντι δὲ τὴν ἀπ' Ἀρκαδίας ἐς Μεγάλην πόλιν ἐστὶν ἐν ταῖς πύλαις Ἑρμῆς τέχνης τῆς Ἀττικῆς· Ἀθηναίων γὰρ τὸ σχῆμα τὸ τετράγωνόν ἐστιν ἐπὶ τοῖς Ἑρμαῖς, ϗ παρὰ τούτων μεμαθήκασιν οἱ ἄλλοι. σταδίους δὲ καταβάντι ἀπὸ τῶν πυλῶν τριάκοντα τὸ ῥεῦμά ἐστι τῆς Βαλύρας. γενέσθαι δὲ τὸ ὄνομα τῷ ποταμῷ λέγουσι Θαμύριδος τὴν λύραν ἐνταῦθα ἀποβαλόντος ἐπὶ τῇ πηρώσει· παῖδα δὲ αὐτὸν Φιλάμμωνος ϗ Ἀργιόπης τῆς νύμφης εἶναι. τὴν δὲ Ἀργιόπην τέως μὲν περὶ τὸν Παρνασσὸν οἰκεῖν, ἐπεὶ δὲ εἶχεν ἐν γαστρί, ἐς Ὀδρύσας λέγουσι μετοικῆσαι· Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. ϗ Θάμυριν μὲν Ὀδρύσην τε καὶ Θρᾷκα ἐπὶ τούτῳ καλοῦσιν· ἡ δὲ Λευκασία ϗ Ἄμφιτος συμβάλλουσιν ἐς τὸ αὐτὸ τὰ ῥεύματα.

4 Διαβάντι δὲ τούτους πεδίον ἐστὶν ὀνομαζόμενον Στενυκλη-

3, 1. δὲ τῆς Ἀρκαδίας Claviger. 2. τέχνης Amasaeus: codices τέχνη. 4, 1. διαβάντα codices: correxit Sylburgius.

ρικόν· εἶναι δὲ ἥρωα Στενύκληρον λέγουσι. τοῦ πεδίου δέ ἐστιν
ἀπαντικρὺ καλουμένη τὸ ἀρχαῖον Οἰχαλία, τὸ δὲ ἐφ' ἡμῶν
Καρνάσιον ἄλσος, κυπαρίσσων μάλιστα πλῆρες. θεῶν δὲ ἀγάλ-
ματα Ἀπόλλωνός ἐστι Καρνείου καὶ Ἑρμῆς φέρων κριόν. ἡ δὲ
ἁγνὴ Κόρη τῆς Δήμητρός ἐστιν ἐπίκλησις· ὕδωρ δὲ ἄνεισιν
ἐκ πηγῆς παρ' αὐτὸ τὸ ἄγαλμα. τὰ δὲ ἐς τὰς θεὰς τὰς με- 5
γάλας (δρῶσι γὰρ καὶ ταύταις ἐν Καρνασίῳ τὴν τελετήν) ἀπόῤ-
ῥητα ἔστω μοι· δεύτερα γάρ σφισι νέμω σεμνότητος μετά γε
Ἐλευσίνια. ὅτι δ' ὑδρία τε ἡ χαλκῆ τὸ εὕρημα τοῦ Ἀργείου
στρατηγοῦ καὶ Εὐρύτου τοῦ Μελανέως τὰ ὀστᾶ ἐφυλάσσετο ἐνταῦθα
δηλῶσαί με καὶ ἐς ἅπαντας οὐκ ἀπεῖργε τὸ ὄνειρον. ῥεῖ δὲ πο-
ταμὸς παρὰ τὸ Καρνάσιον Χάραδρος, καὶ προελθόντι ἐν ἀρι- 6
στερᾷ σταδίους ὀκτὼ μάλιστα ἐρείπιά ἐστιν Ἀνδανίας. καὶ ὅτι μὲν
τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἀπὸ γυναικὸς γέγονεν Ἀνδανίας, ὁμολο-
γεῖται ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν· οὐ μὴν τά γε ἐς τοὺς γονέας αὐ-
τῆς, οὐδ' ὅτῳ συνῴκησεν, ἔχω λέγειν. ἰόντων δὲ ὡς ἐπὶ Κυ-
παρισσιὰς ἀπὸ Ἀνδανίας Πολίχνη τέ ἐστι καλουμένη, καὶ ποτα-
μὸς Ἠλέκτρα καὶ Κοῖος ῥέουσι. τάχα δ' ἄν τινα καὶ λόγον ἐς
Ἠλέκτραν τὴν Ἄτλαντος λέγοιεν καὶ ἐς Κοῖον τὸν Λητοῦς πα-
τέρα, ἢ καὶ τῶν ἐπιχωρίων ἡρώων εἶεν Ἠλέκτρα τε καὶ Κοῖος.

Διαβάντων δὲ Ἠλέκτραν Ἀχαΐα τε ὀνομαζομένη πηγὴ 7
καὶ πόλεώς ἐστιν ἐρείπια Δωρίου. πεποίηκε δὲ Ὅμηρος μὲν Θα-
μύριδι ἐνταῦθα ἐν τῷ Δωρίῳ γενέσθαι τὴν συμφοράν, ὅτι
καὶ αὐτὰς Μούσας νικήσειν ἔφασκεν ᾄδουσας· Πρόδικος δὲ Φω-
καιεύς, εἰ δὴ τούτου τὰ ἐς τὴν Μινυάδα ἔπη, προσκεῖσθαί φησι
Θαμύριδι ἐν Ἅιδου δίκην τοῦ ἐς τὰς Μούσας αὐχήματος. διε-
φθάρη δὲ ὁ Θάμυρις (ἐμοὶ δοκεῖν) ὑπὸ νόσου τοὺς ὀφθαλμούς.
τὸ δὲ αὐτὸ καὶ Ὁμήρῳ συνέπεσεν ὕστερον. ἀλλ' ὁ μὲν καὶ ἐς ἅπαν
διετέλει ποιῶν (οὐ γάρ τι εἶχε τῇ συμφορᾷ), Θάμυρις δὲ καὶ
τὴν ᾠδὴν ὑπὸ κακοῦ τοῦ παρόντος ἐξέλιπεν.

Ἐκ δὲ Μεσσήνης ὑπὸ τοῦ Παμίσου τὸ στόμα ὁδὸς μὲν 34
σταδίων ἐστὶν ὀγδοήκοντα, ῥεῖ δὲ ὁ Πάμισος διά τε ἀρουμένης
καὶ καθαρός, καὶ ἀναπλεῖται ναυσὶν ἐκ θαλάττης ἐπὶ δέκα που
σταδίους. ἀναθέουσι δὲ ἐς αὐτὸν καὶ οἱ θαλάσσιοι τῶν ἰχθύων,

v. 3. κορνάσιον P. 5. Κόρης Facius. 6. τὸ add idem.
6, 5. οὐδ' ὅτῳ Porsonus: codices οὐδὲ τῷ. 7, 4. νίκης P.
8. ἅπαντα P. 1, 1. ἐπὶ Coraes. 2. ὁ Πάμισος om P.

περὶ ὥραν μάλιστα τοῦ ἦρος. τὸ δὲ αὐτὸ ἐς Ῥῆνόν τε καὶ ἐς τὸν Μαίανδρον ποιοῦσιν οἱ ἰχθῦς· μάλιστα δὲ ἀνὰ τὸ ῥεῦμα τὸ Ἀχελῴου νήχονται τοῦ ἐκδιδόντος κατὰ νήσους τὰς Ἐχινά-
2 δας. διάφοροι δὲ τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ἅτε ἐς ὕδωρ καθαρὸν καὶ οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς κατειλεγμένοις ποταμοῖς ἰλυῶδες. οἱ κέφαλοι δέ, ἅτε ἰχθύων ὄντες τῶν πηλαίων, ποταμῶν φίλοι τῶν θολερωτέρων εἰσί. θηρία δὲ ἐς ὄλεθρον ἀνθρώπων οὐ πεφύκασιν οἱ Ἑλλήνων ποταμοὶ φέρειν, καθάπερ γε Ἰνδὸς καὶ Νεῖλος ὁ Αἰγύπτιος, ἔτι δὲ Ῥῆνος καὶ Ἴστρος Εὐφράτης τε καὶ Φᾶσις. οὗτοι γὰρ δὴ θηρία ὁμοίως τοῖς μάλιστα ἀνδροφάγα αὔξουσι, ταῖς ἐν Ἕρμῳ καὶ Μαιάνδρῳ γλάνισιν ἐοικότα ἰδέας, πλὴν χρόας τε μελαντέρας
5 καὶ ἀλκῆς· ταῦτα δὲ αἱ γλάνεις ἀποδέουσιν. ὁ δὲ Ἰνδὸς καὶ ὁ Νεῖλος κροκοδείλους μὲν ἀμφότεροι, Νεῖλος δὲ παρέχεται καὶ ἵππους, οὐκ ἔλασσον ἢ ὁ κροκόδειλος κακὸν ἀνθρώποις. οἱ δὲ Ἑλλήνων ποταμοὶ δείματα ὡς ἀπὸ θηρίων εἰσὶν οὐδένα, ἐπεὶ καὶ Ἀώῳ τῷ διὰ τῆς Θεσπρωτίδος ῥέοντι ἠπείρου θηρία οὐ ποτάμια οἱ κύνες, ἀλλὰ ἐπήλυδές εἰσιν ἐκ θαλάττης.

4 Κορώνη δέ ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ τοῦ Παμίσου, πρὸς θαλάσσῃ τε καὶ ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Μαθίᾳ. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐστὶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίον, καὶ Ἰνοῦς ἱερὸν εἶναι νομίζουσιν· ἐπαναβῆναι γὰρ ἐνταῦθα ἐκ θαλάσσης φασὶν αὐτὴν θεόν τε ἤδη νομιζομένην καὶ Λευκοθέαν καλουμένην ἀντὶ Ἰνοῦς. προελθόντων δὲ οὐ πολὺ Βίας ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν ποταμός· γενέσθαι δὲ αὐτῷ λέγουσι τὸ ὄνομα ἀπὸ Βίαντος τοῦ Ἀμυθάονος. καὶ Πλατανιστῶνος δὲ ἡ πηγὴ στάδια μὲν εἴκοσίν ἐστιν ἀπωτέρω τῆς ὁδοῦ, ῥεῖ δὲ ἐκ πλατάνου τὸ ὕδωρ πλατείας καὶ τὰ ἐντὸς κοίλης κατὰ σπήλαιον μάλιστά που μικρὸν τὸ εὖρός ἐστι τοῦ δένδρου,
5 καὶ τὸ ὕδωρ αὐτόθεν ἐς Κορώνην τὸ πότιμον κάτεισι. τὸ μὲν δὴ ὄνομα τὸ ἀρχαῖον εἶχεν Αἴπεια· ἐπεὶ δὲ ὑπὸ Θηβαίων κατήχθησαν ἐς Πελοπόννησον, Ἐπιμηλίδην φασὶν ἀποσταλέντα οἰκιστὴν καλέσαι Κορώνειαν (εἶναι γὰρ αὐτὸν ἐκ Κορωνείας τῆς Βοιωτῶν), τοὺς δὲ Μεσσηνίους ἐξ ἀρχῆς τε οὐ κατορθοῦν περὶ τὸ ὄνομα, καὶ μᾶλλον ἔτι ἀνὰ χρόνον ἐκνικῆσαι τὸ ἐκείνων

2, 2. τὰ add Claviger. 3. ἰλυῶδες Claviger et Porsonus: codices ἰλυώδεσιν. 8. ὁμοίως Claviger: codices ὅμοια. 3, 5. οὐδὲν P. 6. Ἀώῳ Palmerius: codices λώῳ.

ἁμάρτημα. λέγεται δὲ καὶ ἕτερος λόγος, ὡς τοῦ τείχους τὰ θε-
μέλια ὀρύσσοντες ἐπιτύχοιεν κορώνῃ χαλκῇ. θεῶν δέ ἐστιν ἐν- 6
ταῦθα Ἀρτέμιδός τε καλουμένης παιδοτρόφου καὶ Διονύσου καὶ
Ἀσκληπιοῦ ναός. τῷ μὲν δὴ Ἀσκληπιῷ καὶ Διονύσῳ λίθου,
Διὸς δὲ σωτῆρος χαλκοῦν ἄγαλμα ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς πεποίηται.
χαλκοῦν δὲ καὶ ἐν ἀκροπόλει τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμά ἐστιν ἐν
ὑπαίθρῳ, κορώνην ἐν τῇ χειρὶ ἔχουσα. εἶδον δὲ καὶ τοῦ Ἐπιμη-
λίδου μνῆμα. ἐφ' ὅτῳ δὲ τὸν λιμένα Ἀχαιῶν καλοῦσιν, οὐκ οἶδα.
Ἐκ Κορώνης δὲ ὡς ὀγδοήκοντα σταδίους προελθόντι Ἀπόλ- 7
λωνός ἐστιν ἱερὸν πρὸς θαλάσσῃ τιμὰς ἔχον· ἀρχαιότατόν τε
γὰρ λόγῳ τῷ Μεσσηνίων ἐστί, καὶ νοσήματα ὁ θεὸς ἰᾶται· Κό-
ρυνθον δὲ Ἀπόλλωνα ὀνομάζουσι. τοῦτο μὲν δὴ ξόανον, τοῦ
Ἀργεώτα δὲ χαλκοῦν ἐστὶ τὸ ἄγαλμα· ἀναθεῖναι δέ φασι τοὺς
ἐν τῇ Ἀργοῖ πλεύσαντας.
Τῇ Κορωναίων δὲ πόλει ἐστὶν ὅμορος Κολωνίδες. οἱ δὲ 8
ἐνταῦθα οὐ Μεσσήνιοί φασιν εἶναι, ἀλλὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀγα-
γεῖν σφᾶς Κόλαινον λέγουσι, Κολαίνῳ δὲ κόρυδον τὴν ὄρνιθα
ἐκ μαντεύματος ἐς τὴν ἀποικίαν ἡγήσασθαι. ἔμελλον δὲ ἄρα
διάλεκτόν τε ἀνὰ χρόνον καὶ ἔθη μεταμαθήσεσθαι τὰ Δωριέων.
κεῖται δὲ τὸ πόλισμα αἱ Κολωνίδες ἐπὶ ὑψηλοῦ, μικρὸν ἀπὸ
θαλάσσης.
Ἀσιναῖοι δὲ τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς Λυκωρείταις ὅμοροι περὶ 9
τὸν Παρνασσὸν ᾤκουν· ὄνομα δὲ ἦν '''αὐτοῖς, ὃ δὴ καὶ ἐς Πε-
λοπόννησον διεσώσαντο, ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ Δρύοπες· γενεᾷ δὲ ὕστε-
ρον τρίτῃ, βασιλεύοντος Φύλαντος, μάχῃ τε οἱ Δρύοπες ὑπὸ
Ἡρακλέους ἐκρατήθησαν καὶ τῷ Ἀπόλλωνι ἀνάθημα ἤχθησαν
ἐς Δελφούς. ἀναχθέντες δὲ ἐς Πελοπόννησον χρήσαντος Ἡρα-
κλεῖ τοῦ θεοῦ, πρῶτα μὲν τὴν πρὸς Ἑρμιόνι Ἀσίνην ἔχον, ἐκεῖ-
θεν δὲ ἐκπεσόντες ὑπὸ Ἀργείων οἰκοῦσιν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ Λα-
κεδαιμονίων δόντων, καὶ ὡς ἀνὰ χρόνον οἱ Μεσσήνιοι κατήχθη-
σαν οὐ γενομένης σφίσιν ὑπ' αὐτῶν ἀναστάτου τῆς πόλεως.
Ἀσιναῖοι δὲ αὐτοὶ περὶ σφῶν οὕτω λέγουσι. κρατηθῆναι μὲν 10
ὑπὸ Ἡρακλέους μάχῃ συγχωροῦσιν, ἁλῶναί τε τὴν ἐν τῷ Παρ-
νασσῷ πόλιν· αἰχμάλωτοι δὲ γενέσθαι καὶ ἀχθῆναι παρὰ τὸν
Ἀπόλλωνα οὔ φασιν, ἀλλ' ὡς ἡλίσκετο ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους τὸ

7, 3. Κόρυδον Sylburgius: 5. ἀργέω τὰ P. 9, 1. Λυκωρείταις Sylburgius: codices λυκωρέταις. 7. ἑρμιόνῃ codices.

τεῖχος, ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἀναφυγεῖν ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνασσοῦ· διαβάντες δὲ ὕστερον ναυσὶν ἐς Πελοπόννησον γενέσθαι φασὶν Εὐρυσθέως ἱκέται, καί σφισιν Εὐρυσθέα ἅτε ἀπεχθανόμενον τῷ Ἡρακλεῖ δοῦναι τὴν ἐν τῇ Ἀργολίδι Ἀσίνην.
11 μόνοι δὲ τοῦ γένους τοῦ Δρυόπων οἱ Ἀσιναῖοι σεμνύνονται καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι τῷ ὀνόματι, οὐδὲν ὁμοίως καὶ Εὐβοέων οἱ Στύρα ἔχοντες. εἰσὶ γὰρ καὶ οἱ Στυρεῖς Δρύοπες τὸ ἐξ ἀρχῆς, ὅσοι τῆς πρὸς τὸν Ἡρακλέα οὐ μετέσχον μάχης ἀπωτέρω τῆς πόλεως ἔχοντες τὰς οἰκήσεις. ἀλλὰ οἱ μὲν Στυρεῖς καλεῖσθαι Δρύοπες ὑπερφρονοῦσι, καθάπερ γε καὶ οἱ Δελφοὶ πεφεύγασιν ὀνομάζεσθαι Φωκεῖς· Ἀσιναῖοι δὲ Δρύοπές τε τὰ μάλιστα χαίρουσι καλούμενοι, καὶ τῶν ἱερῶν τὰ ἁγιώτατά εἰσι δῆλοι κατὰ μνήμην πεποιημένοι τῶν ποτὲ ἐν Παρνασσῷ σφίσιν ἱδρυμένων. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀπόλλωνός ἐστιν αὐτοῖς ναός, τοῦτο δὲ Δρύοπος ἱερὸν καὶ ἄγαλμα ἀρχαῖον. ἄγουσι καὶ παρὰ ἔτος αὐτῷ τελετήν, παῖδα
12 τὸν Δρύοπα Ἀπόλλωνος εἶναι λέγοντες. κεῖται δὲ ἐπὶ θαλάσσῃ καὶ αὐτὴ κατὰ τὰ αὐτὰ τῇ ποτὲ ἐν μοίρᾳ τῇ Ἀργολίδι Ἀσίνῃ· σταδίων δὲ τεσσαράκοντά ἐστιν ἐκ Κολωνίδων ἐς αὐτὴν ὁδός, τοσαύτη δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἀσίνης πρὸς τὸν Ἀκρίταν καλούμενον. ἀνέχει δὲ ἐς θάλασσαν ὁ Ἀκρίτας, καὶ νῆσος Θηγανοῦσά ἐστιν ἔρημος πρὸ αὐτοῦ. μετὰ δὲ τὸν Ἀκρίταν λιμήν τε Φοινικοῦς καὶ νῆσοι κατ' αὐτὸν Οἰνοῦσαι.

35 Μοθώνη δὲ πρὶν ἢ τὴν στρατιὰν ἐς Τροίαν ἀθροισθῆναι καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς Ἰλίῳ πολέμου καλουμένη Πήδασος μεταβέβληκεν ὕστερον τὸ ὄνομα, ὡς μὲν αὐτοὶ Μοθωναῖοι λέγουσιν, ἀπὸ τῆς Οἰνέως θυγατρός (Οἰνεῖ γὰρ τῷ Πορθάονος μετὰ ἅλωσιν Ἰλίου μετὰ Διομήδους ἀναχωρήσαντι ἐς Πελοπόννησον θυγατέρα φασὶν ἐκ παλλακῆς Μοθώνην γενέσθαι), δόξῃ δὲ ἐμῇ δέδωκε τῷ χωρίῳ τὸ ὄνομα ὁ Μόθων λίθος. οὗτος δέ σφισι καὶ ὁ ποιῶν τὸν λιμένα ἐστί· τόν τε γὰρ ἔσπλουν στενώτερον ταῖς ναυσὶν ἐργάζεται παρήκων ὕφαλος, καὶ ἅμα μὴ ἐκ βυθοῦ τα-
2 ράσσεσθαι τὸν κλύδωνα ἔρυμα ἕστηκεν. ἐδήλωσα δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν λόγοις ὅτι Ναυπλιεῦσιν ἐπὶ λακωνισμῷ διωχθεῖσι Δαμοκρατίδα βασιλεύοντος ἐν Ἄργει Μοθώνην Λακεδαιμόνιοι διδόασι, καὶ ὡς οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων κατελθόντων ἐγέ-

12, 7. νῆσοι Palmerius: codices νῆσος. 1, 5. διομήδην P.

νετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον. ἦσαν δὲ οἱ Ναυπλιεῖς (ἐμοὶ δο-
κεῖν) Αἰγύπτιοι τὰ παλαιότερα· παραγενόμενοι δὲ ὁμοῦ Δαναῷ
ναυσὶν ἐς τὴν Ἀργολίδα ὕστερον γενεαῖς τρισὶν ὑπὸ Ναυπλίου
τοῦ Ἀμυμώνης κατῳκίσθησαν ἐν Ναυπλίᾳ. Μοθωναίοις δὲ 3
βασιλεὺς μὲν Τραϊανὸς ἔδωκεν ἐλευθέρους ὄντας ἐν αὐτονομίᾳ
πολιτεύεσθαι, τὰ δὲ ἔτι παλαιότερα μόνοις σφίσι Μεσσηνίων
τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ τοιόνδε ἀτύχημα ἰδίᾳ συνέβη γενέσθαι. τὰ
ἐν ἠπείρῳ τῇ Θεσπρωτίδι ὑπὸ ἀναρχίας ἐφθάρη. Δηϊδαμείᾳ
γὰρ τῇ Πύῤῥου '''παῖδες οὐκ ἐγένοντο, ἀλλὰ ὡς τελευτᾶν ἔμελ-
λεν, ἐπιτρέπει τῷ δήμῳ τὰ πράγματα. θυγάτηρ δὲ ἦν Πύῤ-
ῥου τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύῤῥου· τὰ δὲ ἐς Πύῤ- 4
ῥον τὸν Αἰακίδου πρότερον ἔτι ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Ἀθηναίους
ἐδήλωσα. Προκλῆς δὲ ὁ Καρχηδόνιος τύχης μὲν χρηστῆς εἵ-
νεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἔνεμεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίπ-
που πλέον, τάξαι δὲ ὁπλίτας τε καὶ ἱππικὸν καὶ στρατηγήματα
ἐπὶ ἄνδρας πολεμίους εὑρεῖν Πύῤῥον ἔφασκεν ἀμείνονα γενέσθαι.
Ἠπειρῶται δὲ ὡς ἐπαύσαντο βασιλεύεσθαι, τά τε ἄλλα ὁ δῆμος 5
ὕβριζε καὶ ἀκροᾶσθαι τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὑπερεώρων· καὶ σφᾶς
οἱ Ἰλλυριοὶ τὰ πρὸς τοῦ Ἰονίου τὴν Ἤπειρον ὑπεροικοῦντες πα-
ρεστήσαντο ἐξ ἐπιδρομῆς. οὐ γάρ πω δημοκρατίαν ἴσμεν ἄλλους
ἢ Ἀθηναίους αὐξήσαντας· Ἀθηναῖοι δὲ προήχθησαν ἐπὶ μέγα
ἀπ' αὐτῆς· συνέσει γὰρ οἰκείᾳ τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερεβάλλοντο, καὶ
νόμοις τοῖς καθεστηκόσιν ἐλάχιστα ἐπείθοντο. οἱ '''δὲ Ἰλλυριοὶ 6
ἀρχῆς τε γεγευμένοι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἀεὶ τοῦ πλείονος ναῦς τε
ἐπήξαντο καὶ ἐλῄζοντο ἄλλους τε, ὡς ἑκάστους τύχοιεν, καὶ ἐς τὴν
Μοθωναίαν σχόντες ὡρμίσαντο οἷα ἐς φιλίαν, στείλαντες δὲ
ἄγγελον ἐς τὴν πόλιν ἄγειν σφίσιν οἶνον ἐπὶ τὰ πλοῖα ἐδεή-
θησαν. ὡς δὲ ἄγοντες ἀφίκοντο ἄνδρες οὐ πολλοί, τόν τε οἶνον
ὠνοῦντο ἐπιτιμώντων τῶν Μοθωναίων, καὶ αὐτοί σφισιν ἐπί-
πρασκον ὧν ἐπήγοντο. ἐς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ἀφικομένων ἐκ τῆς 7
πόλεως πλειόνων παρέχουσι καὶ τοῖσδε κερδᾶναι. τέλος δὲ γυ-
ναῖκες καὶ ἄνδρες κατίασιν ἐπὶ τὰ πλοῖα οἶνόν τε ἀποδόσθαι καὶ
ἐκ τῶν βαρβάρων ἀντιληψόμενοι. ἔνθα νῦν ἀποτολμήσαντες
οἱ Ἰλλυριοὶ καὶ ἄνδρας πολλοὺς καὶ ἔτι πλείονας τῶν γυναικῶν

5, 1. Ἠπειρῶται Amasaeus: codices ἠπειρώτας. 5. immo
αὐξήσασαν.

ἁρπάζουσιν· ἐσθέμενοι δὲ ἐς τὰς ναῦς ἔπλεον τὴν ἐπὶ Ἰονίου,
Μοθωναίων ἐρημώσαντες τὸ ἄστυ.
8 Ἐν Μοθώνῃ δὲ ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς ἀνεμώτιδος· Διομή-
δην δὲ τὸ ἄγαλμα ἀναθεῖναι καὶ τὸ ὄνομα τῇ θεῷ φασι θέσθαι.
βιαιότεροι γὰρ καὶ οὐ κατὰ καιρὸν πνέοντες ἐλυμαίνοντο οἱ ἄνε-
μοι τὴν χώραν· Διομήδους δὲ εὐξαμένου τῇ Ἀθηνᾷ, τὸ ἀπὸ
τούτου συμφορά σφισιν οὐδεμία ἀνέμων γε εἵνεκα ἦλθεν ἐς τὴν
γῆν. καὶ Ἀρτέμιδος δ' ἱερόν ἐστιν ἐνταῦθα, καὶ ὕδωρ ἐν φρέατι
κεκραμένον πίσσῃ, Κυζικηνῷ μύρῳ μάλιστα ἰδεῖν ἐμφερές. πα-
9 ρέχοιτο εὐωδίαν πᾶσαν καὶ χρόαν ὕδωρ καὶ ὀσμήν. γλαυκότα-
τον μὲν οἶδα ὕδωρ θεασάμενος τὸ ἐν Θερμοπύλαις, οὔτι που
πᾶν, ἀλλ' ὅσον κάτεισιν ἐς τὴν κολυμβήθραν ἥντινα ὀνο-
μάζουσιν οἱ ἐπιχώριοι χύτρους γυναικείους. ξανθὸν δὲ ὕδωρ,
οὐδέν τι ἀποδέον τὴν χρόαν αἵματος, Ἑβραίων ἡ γῆ παρέχεται
πρὸς Ἰόππῃ πόλει· θαλάσσης μὲν ἐγγυτάτω τὸ ὕδωρ ἐστί, λό-
γον δὲ ἐς τὴν πηγὴν λέγουσιν οἱ ταύτῃ, Περσέα ἀνελόντα τὸ
κῆτος ᾧ τὴν παῖδα προκεῖσθαι τοῦ Κηφέως, ἐνταῦθα τὸ αἷμα
10 ἀπονίψασθαι. ὕδωρ δὲ ἀπὸ πηγῶν ἀνερχόμενον μέλαν ἰδὼν οἶδα
ἐν Ἀστύροις· τὰ δὲ Ἄστυρα ἀπαντικρὺ Λέσβου λουτρά ἐστι θερ-
μὰ ἐν τῷ Ἀταρνεῖ καλουμένῳ. τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεὺς
ὁ Χίων μισθός, ὃν παρὰ τοῦ Μήδου λαμβάνουσιν ἄνδρα ἐκδόν-
τες ἱκέτην, Πακτύην τὸν Λυδόν. τοῦτο μὲν δὴ μελαίνεται, Ῥω-
μαίοις δὲ ὑπὲρ τὴν πόλιν, διαβάντων τὸν Ἄνιον ὀνομαζόμε-
νον ποταμόν, ὕδωρ λευκόν ἐστιν· ἀνδρὶ δὲ ἐσβάντι ἐς αὐτὸ τὸ
μὲν παραυτίκα ψυχρόν τε πρόσεισι καὶ ἐμποιεῖ φρίκην, ἐπι-
11 χόντι δὲ ὀλίγον ὥστε φάρμακον θερμαίνει τὸ πυρωδέστατον. καὶ
ὅσαις μὲν πηγαῖς θαῦμα ἰδεῖν καὶ ἰδόντι, τοσαύτας θεασάμε-
νος οἶδα (τὰς γὰρ δὴ ἐλάσσονος θαύματος ἐπιστάμενος παρίημι)·
ἁλμυρὸν δὲ ὕδωρ καὶ στρυφνὸν οὐ μέγα θαῦμα ἐξευρεῖν. δύο δὲ
ἀλλοῖα· τὸ μὲν τῆς Καρίας ἐν πεδίῳ καλουμένῳ Λευκῷ θερ-
μόν ἐστιν ὕδωρ παρὰ κώμην ὀνομαζομένην Δασκύλου, πιεῖν
12 καὶ γάλακτος ἥδιον· τὸν δὲ Ἡρόδοτον οἶδα εἰπόντα ὡς ἐς τὸν
ποταμὸν τὸν Ὕπανιν ἐκδίδωσιν ὕδατος πικροῦ πηγή. πῶς δ'
ἂν οὐκ ἀποδεξαίμεθα ἀληθεύειν αὐτῷ τὸν λόγον, ὅπου γε καὶ

9, 1. εὐωδίαν] δ' ἂν Kuhnius. 6. τὸ om P. 11, 2. ἴδον τι P, ἴδιόν τι Facius. 3. ἐλάσσονος Lobeckius: codices ἐλάσσονας. 5. Καρίας Palmerius: codices καρδίας.

ἐφ᾽ ἡμῶν ἐν Δικαιαρχίᾳ τῇ Τυῤῥηνῶν ἐξεύρηται ὕδωρ σφίσι θερμόν, ὥστε δή τι ὀξὺ ὥστε τὸν μόλυβδον (διεξήει γὰρ διὰ μολύβδου ῥέον) ἔτεσι κατέτηξεν οὐ πολλοῖς.

Ἔστι δὲ ἐκ Μοθώνης ὁδὸς σταδίων μάλιστα ἑκατὸν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὸ Κορυφάσιον· ἐπ᾽ αὐτῇ δὲ ἡ Πύλος κεῖται. ταύτην ᾤκισε Πύλος ὁ Κλήσωνος, ἀγαγὼν ἐκ τῆς Μεγαρίδος τοὺς ἔχοντας τότε αὐτὴν Λέλεγας. καὶ τῆς μὲν οὐκ ὤνατο, ὑπὸ Νηλέως καὶ τῶν ἐξ Ἰωλκοῦ Πελασγῶν ἐκβληθείς· ἀποχωρήσας δὲ ἐς τὴν ὅμορον ἔσχεν ἐνταῦθα Πύλον τὴν ἐν τῇ Ἠλείᾳ. Νηλεὺς δὲ βασιλεύσας ἐς τοσοῦτο προήγαγεν ἀξιώματος τὴν Πύλον ὡς καὶ Ὅμηρον ἐν τοῖς ἔπεσιν ἄστυ ἐπονομάσαι Νηλήϊον. ἐνταῦθα 36

2 ἱερόν ἐστιν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Κορυφασίας καὶ οἶκος καλούμενος Νέστορος· ἐν δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Νέστωρ γέγραπται, καὶ μνῆμα ἐντὸς τῆς πόλεώς ἐστιν αὐτῷ. τὸ δὲ ὀλίγον ἀπωτέρω τῆς Πύλου Θρασυμήδους φασὶν εἶναι. καὶ σπήλαιόν ἐστιν ἐντὸς τῆς πόλεως· βοῦς δὲ ἐνταῦθα τὰς Νέστορος καὶ ἔτι πρότερον Νηλέως φασὶν αὐλίζεσθαι. εἴη δ᾽ ἂν Θεσσαλικὸν τὸ γένος τῶν βοῶν τούτων, Ἰφίκλου ποτὲ τοῦ Πρωτεσιλάου πατρός· ταύτας γὰρ δὴ τὰς βοῦς Νηλεὺς ἕδνα ἐπὶ τῇ θυγατρὶ ᾔτει τοὺς μνωμένους, καὶ τούτων εἵνεκα ὁ Μελάμπους χαριζόμενος τῷ ἀδελφῷ Βίαντι ἀφίκετο ἐς τὴν Θεσσαλίαν, καὶ ἐδέθη μὲν ὑπὸ τῶν βουκόλων τοῦ Ἰφίκλου, λαμβάνει δὲ μισθὸν ἐφ᾽ οἷς αὐτῷ δεηθέντι ἐμαντεύσατο. ἐσπουδάκεσαν δὲ ἄρα οἱ τότε πλοῦτόν τινα συλλέγεσθαι τοιοῦτον, ἵππων καὶ βοῶν ἀγέλας, εἰ δὴ Νηλεύς τε γενέσθαι οἱ βοῦς ἐπεθύμησε τὰς Ἰφίκλου, καὶ Ἡρακλεῖ κατὰ δόξαν τῶν ἐν Ἰβηρίᾳ βοῶν προσέταξεν Εὐρυσθεὺς ἐλάσαι τῶν Γηρυόνου βοῶν τὴν

4 ἀγέλην. φαίνεται δὲ καὶ Ἔρυξ τότε ἐν Σικελίᾳ δυναστεύων δριμὺν οὕτως ἔχων ἐς τὰς βοῦς τὰς ἐξ Ἐρυθείας ἔρωτα, ὥστε καὶ ἐπάλαισε πρὸς τὸν Ἡρακλέα ἆθλα ἐπὶ τῇ πάλῃ καταθέμενος τάς τε βοῦς ταύτας καὶ ἀρχὴν τὴν ἑαυτοῦ. πεποίηκε δὲ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ὡς Ἰφιδάμας ὁ Ἀντήνορος τὰ πρῶτα τῶν ἕδνων ἑκατὸν βοῦς τῷ πενθερῷ δοίη. ταῦτα μὲν τὸν λόγον μοι βεβαιοῖ, βουσὶ τοὺς τότε χαίρειν μάλιστα ἀνθρώπους. ἐνέμοντο δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν) αἱ τοῦ Νηλέως βοῦς ἐν τῇ ὑπερορίᾳ τὰ πολλά· ὑπόψαμμός τε γάρ ἐστιν ὡς ἐπίπαν ἡ τῶν Πυλίων χώρα, καὶ πόαν

3, 6. ἐπιθυμήσας P. 4, 2. ἐπελάσαι P.

βουσὶν οὐχ ἱκανὴ τοσαύτην παρέχεσθαι. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ Ὅμηρος ἐν μνήμῃ Νέστορος ἐπιλέγων ἀεὶ βασιλέα αὐτὸν ἠμαθόεντος εἶναι Πύλου.

6 Τοῦ λιμένος δὲ ἡ Σφακτηρία νῆσος προβέβληται, καθάπερ τοῦ ὅρμου τοῦ Δηλίων ἡ Ῥήνεια. ἐοίκασι δὲ αἱ ἀνθρώπειαι τύχαι καὶ χωρία τέως ἄγνωστα ἐς δόξαν προηχέναι. Καφηρέως τε γάρ ἐστιν ὄνομα τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ τοῖς ‴σὺν Ἀγαμέμνονι Ἕλλησιν ἐπιγενομένου χειμῶνος ἐνταῦθα, ὡς ἐκομίζοντο ἐξ Ἰλίου· Ψυτταλίαν τε τὴν ἐπὶ Σαλαμῖνι ἴσμεν ἀπολομένων ἐν αὐτῇ τῶν Μήδων. ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν Σφακτηρίαν τὸ ἀτύχημα τὸ Λακεδαιμονίων γνώριμον τοῖς πᾶσιν ἐποίησεν. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Νίκης ἀνέθηκαν ἄγαλμα ἐν ἀκροπόλει χαλκοῦν ἐς μνήμην τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ.

7 Ἀφικομένων δὲ ἐς Κυπαρισσιὰς ἐκ Πύλου σφίσι πηγὴ ὑπὸ τῇ πόλει πλησίον θαλάσσης ἐστί· ῥυῆναι δὲ Διονύσῳ τὸ ὕδωρ λέγουσι θύρσῳ πλήξαντι ἐς τὴν γῆν, καὶ ἐπὶ τούτῳ Διονυσιάδα ὀνομάζουσι τὴν πηγήν. ἔστι δὲ καὶ Ἀπόλλωνος ἐν Κυπαρισσιαῖς ἱερὸν καὶ Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Κυπαρισσίας. ἐν δὲ Αὐλῶνι καλουμένῳ ναὸς Ἀσκληπιοῦ καὶ ἄγαλμά ἐστιν αὐλωνίου. κατὰ τοῦτο ὁ ποταμὸς ἡ Νέδα μεταξὺ τῆς τε Μεσσηνίας ἤδη καὶ τῆς Ἠλείας διέξεισιν.

5.

ΗΛΙΑΚΩΝ Α.

1 ‴Ὅσοι δὲ Ἑλλήνων Πελοποννήσου πέντε εἶναι μοίρας καὶ οὐ πλείονάς φασιν, ἀνάγκη σφᾶς ὁμολογεῖν ὡς ἐν τῇ Ἀρκάδων οἰκοῦσιν Ἠλεῖοι καὶ Ἀρκάδες, δευτέρα δὲ Ἀχαιῶν, τρεῖς δὲ ἐπὶ ταύταις αἱ Δωριέων. γένη δὲ οἰκεῖ Πελοπόννησον Ἀρκάδες μὲν αὐτόχθονες καὶ Ἀχαιοί. ‴καὶ οἱ μὲν ὑπὸ Δωριέων ἐκ τῆς σφετέρας ἀνέστησαν, οὐ μέντοι Πελοποννήσου γε ἐξεχώρησαν, ἀλλὰ ἐκβαλόντες Ἴωνας νέμονται τὸν Αἰγιαλὸν τὸ ἀρ-
2 χαῖον, νῦν δὲ ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν τούτων καλούμενον· οἱ δὲ

v. 1. malim τοσαύταις. 6, 3. προῆχθαι MP. 7. τῶν P.
7, 8. addit P: τέλος τοῦ δ'. 2, 1. τοῦτον P.

Ἀρκάδες διατελᾶσιν ἐξ ἀρχῆς ϗ ἐς τόδε τὴν ἑαυτῶν ἔχοντες.
τὰ δὲ λοιπὰ ἐπηλύδων ἐςὶν ἀνθρώπων. Κορινθίων μὲν γᾶ οἱ
νῦν νεώτατοι Πελοποννησίων εἰσί, καί σφισιν, ἀφ᾽ ἃ τὴν γῆν
παρὰ βασιλέως ἔχεσιν, εἴκοσι ἔτη ϗ διακόσια τριῶν δέοντα
ἦν ἐς ἐμέ· Δρύοπες δὲ ϗ Δωριεῖς, οἱ μὲν ἐκ Παρνασσᾶ, Δω-
ριεῖς δὲ ἐκ τῆς Οἴτης ἐς Πελοπόννησόν εἰσιν ἀφιγμένοι. τὰς 3
δὲ Ἠλείες ἴσμεν ἐκ Καλυδῶνος διαβεβηκότας καὶ Αἰτωλίας
τῆς ἄλλης. τὰ δὲ ἔτι παλαιότερα ἐς αὐτοὺς τοιάδε εὕρισκον.
βασιλεῦσαι πρῶτον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ λέγεσιν Ἀέθλιον, παῖδα
δὲ αὐτὸν Διός τε εἶναι καὶ Πρωτογενείας τῆς Δευκαλίωνος,
Ἀεθλίε δὲ Ἐνδυμίωνα γενέσθαι. τέτε τᾶ Ἐνδυμίωνος Σελή- 4
νην φασὶν ἐρασθῆναι, ϗ ὡς θυγατέρες αὐτῷ γένοιντο ἐκ τῆς
θεᾶ πεντήκοντα. οἱ δὲ δὴ μᾶλλόν τι εἰκότα λέγοντες Ἐνδυ-
μίωνι λαβόντι Ἀςεροδίαν γυναῖκα (οἱ δὲ τὴν Ἰτώνε τᾶ Ἀμ-
φικτύονος Χρομίαν, ἄλλοι δὲ Ὑπερίππην τὴν Ἀρκάδος) γε-
νέσθη δ᾽ ἂν φασὶν αὐτῷ Παίονα ϗ Ἐπειόν τε ϗ Αἰτωλὸν ϗ
θυγατέρα ἐπ᾽ αὐτοῖς Εὐρυκύδαν. ἔθηκε δὲ ϗ ἐν Ὀλυμπίᾳ
δρόμε τοῖς παισὶν ἀγῶνα Ἐνδυμίων ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, ϗ ἐνί-
κησε ϗ ἔσχε τὴν βασιλείαν Ἐπειός, ϗ Ἐπειοὶ πρῶτον τότε ὧν
ἦρχεν ὠνομάσθησαν. τῶν δὲ ἀδελφῶν οἱ τὸν μὲν καταμεῖναί 5
φασιν αὐτᾶ, Παίονα δὲ ἀχθόμενον τῇ ἥσσῃ φυγεῖν ὡς ποῤ-
ῥωτάτω, ϗ τὴν ὑπὲρ Ἀξιᾶ ποταμᾶ χώραν ἀπ᾽ αὐτᾶ Παιο-
νίαν ὀνομασθῆναι. τὰ δὲ ἐς τὴν Ἐνδυμίωνος τελευτὴν ὁ κατὰ
τὰ αὐτὰ Ἡρακλεῶταί τε οἱ πρὸς Μιλήτῳ ϗ Ἠλεῖοι λέγεσιν,
ἀλλὰ Ἠλεῖοι μὲν ἀποφαίνουσιν Ἐνδυμίωνος μνῆμα, Ἡρα-
κλεῶται δὲ ἐς Λάτμον τὸ ὄρος ἀποχωρῆσαί φασιν αὐτόν, ϗ
ἄδυτον Ἐνδυμίωνός ἐςιν ἐν τῷ Λάτμῳ.

Ἐπειῷ δὲ γήμαντι Ἀναξιρόην τὴν Κορώνε θυγάτηρ μὲν 6
Ὑρμίνα, ἄρσεν δὲ ὁκ ἐγένετο αὐτῷ γένος. ϗ τάδε ἄλλα συνέβη
κατ᾽ Ἐπειὸν βασιλεύοντα. Οἰνόμαος ὁ Ἀλξίωνος, Ἄρεως δὲ
καθὰ ποιηταί τε ἐπεφήμισαν καὶ τῶν πολλῶν ἐςὶν ἐς αὐτὸν
λόγος, ἔτος δυναςεύων περὶ τὴν Πισαίαν καλεμένην ὁ Οἰνό-
μαος ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς διαβάντος Πέλοπος τᾶ Λυδᾶ ἐκ τῆς
Ἀσίας. Πέλοψ δὲ ἀποθανόντος Οἰνομάε τήν τε Πισαίαν ἔσχε 7

v. 5. ἐκ γῆς οἱ τῆς πελοποννήσου codices: correxit Camerarius.
3, 2. δὲ om P. 5, 7. καὶ] μουσικαὶ P. 6, 3. Ἀλεξίωνος
Loescherus. 4. ἐς] ἐκ᾽ P. 6. τοῦ Λυδοῦ] διαλύει P.

ϗ Ὀλυμπίαν, ἀποτεμόμενος τῆς Ἐπειοῦ χώρας ὅμορον οὖσαν τῇ Πισαίᾳ. Ἑρμοῦ τε ἐν Πελοποννήσῳ ναὸν ἱδρύσασθαι ϗ θῦσαι τῷ θεῷ Πέλοπα ἔλεγον οἱ Ἠλεῖοι πρῶτον, ἀποτρεπόμενον τὸ ἐπὶ τῷ Μυρτίλου θανάτῳ μήνιμα ἐκ τοῦ θεοῦ.

8 *Αἰτωλῷ* δὲ μετὰ Ἐπειὸν βασιλεύσαντι συνέπεσεν ἐκ Πελοποννήσου φυγεῖν, ὅτι αὐτὸν οἱ Ἄπιδος παῖδες ἐφ' αἵματι ἀκουσίῳ δίκην εἷλον· Ἄπιν γὰρ τὸν Ἰάσονος ἐκ Παλλαντίου τοῦ Ἀρκάδων ἀπέκτεινεν Αἰτωλὸς ἐπελάσας τὸ ἅρμα τεθέντων ἐπὶ Ἀζᾶνι ἄθλων. ἀπὸ μὲν Αἰτωλοῦ τοῦ Ἐνδυμίωνος οἱ περὶ τὸν Ἀχελῷον οἰκοῦντες ἐκλήθησαν, φυγόντος ἐς ταύτην τὴν ἤπειρον· τὴν δὲ Ἐπειῶν ἔσχεν ἀρχὴν Ἠλεῖος Εὐρυκύδας τε τῆς Ἐνδυμίωνος ϗ (ὅτῳ πιστά) πατρὸς ὢν Ποσειδῶνος. καὶ τὸ ὄνομα οἱ ἄνθρωποι τὸ νῦν ἀντὶ Ἐπειῶν ἀπὸ τοῦ Ἠλείου μεταβεβλήκασιν.

9 Ἠλείου δὲ ἦν Αὐγέας· οἱ δὲ ἀποσεμνύνοντες τὰ ἐς αὐτόν, παρατρέψαντες τοῦ Ἠλείου τὸ ὄνομα, Ἡλίου φασὶν Αὐγέαν παῖδα εἶναι. τούτῳ βοῦς τῷ Αὐγέᾳ ϗ αἰπόλια τοσαῦτα ἐγένετο ὡς ϗ τῆς χώρας αὐτῷ τὰ πολλὰ ἤδη διατελεῖν ἀργὰ ὄντα ὑπὸ τῶν βοσκημάτων τῆς κόπρου. Ἡρακλέα οὖν, εἴτε ἐπὶ μοίρᾳ τῆς Ἠλείας εἴτε ἐφ' ὁτῳδὴ ϗ ἄλλῳ μισθῷ, πείθει οἱ καθῆραι τῆς
10 κόπρου τὴν γῆν. ϗ ὁ μὲν καὶ τοῦτο ἐξειργάσατο ἐκτρέψας τοῦ Μηνίου τὸ ῥεῦμα ἐς τὴν κόπρον· Αὐγέας δέ, ὅτι τῷ Ἡρακλεῖ σοφίᾳ πλέον ϗ οὐ σὺν πόνῳ τὸ ἔργον ἤνυστο, αὐτός τε ἀποδοῦναί οἱ τὸν μισθὸν ἀπηξίου, ϗ τῶν παίδων τῶν ἀρσένων τὸν πρεσβύτερον Φυλέα ἐξέβαλεν ἀντειπόντα ὡς οὐ δίκαια ποιοῖτο πρὸς ἄνδρα εὐεργέτην. αὐτός τε τὰ ἄλλα παρεσκευάζετο ὡς τὸν Ἡρακλέα ἀμυνούμενος, ἢν ἐπὶ τὴν Ἦλιν στρατεύηται, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς Ἄκτορος ϗ Ἀμαρυγκέα ἐπηγάγετο ἐς φιλίαν·
11 ἦν δὲ ὁ Ἀμαρυγκεὺς ἄλλως μὲν ἀγαθὸς τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ὁ δέ οἱ πατὴρ Πυττίος Θεσσαλὸς τὰ ἄνωθεν ἦν καὶ ἐς τὴν Ἠλείαν ἀφίκετο ἐκ Θεσσαλίας. Ἀμαρυγκεῖ μὲν δὴ καὶ ἀρχῆς ἐν Ἠλείᾳ μετέδωκεν ὁ Αὐγέας· Ἄκτορι δὲ ϗ τοῖς παισὶ γένος τε ἦν ἐπιχώριον βασιλείας τε μετῆν σφίσιν. Ἄκτωρ γὰρ πατρὸς μὲν Φόρβαντος ἦν τοῦ Λαπίθου, μητρὸς δὲ Ὑρμίνης τῆς Ἐπειοῦ· ϗ ᾤκισεν ἀπ' αὐτῆς Ἄκτωρ πόλιν Ὑρμίναν

10, 5. quidni ποιοῖ? 6. τι τὰ] an δὲ τά τε?

ἐν τῇ Ἠλείᾳ. τῷ δὲ Ἡρακλεῖ πρὸς τὸν Αὐγέαν πολεμοῦντι οὐδὲν ὑπῆρχεν ἀποδείκνυσθαι λαμπρόν· ἅτε γὰρ καὶ τόλμῃ καὶ ταῖς ἡλικίαις τοῦ Ἄκτορος τῶν παίδων ἀκμαζόντων, ἐτρέπεθ' ὑπ' αὐτῶν ἀεὶ τὸ συμμαχικὸν τοῦ Ἡρακλέους, ἐς οὗ Ἰσθμικὰς σπονδὰς Κορινθίων ἐπαγγειλάντων καὶ θεωρῶν ἐς τὸν ἀγῶνα ἐρχομένων τῶν υἱῶν τοῦ Ἄκτορος, '''ἀπέκτεινε σφᾶς λοχήσας ὁ Ἡρακλῆς ἐν Κλεωναῖς. ἀφανοῦς δὲ ὄντος τοῦ εἰργασμένου τὸν φόνον, μάλιστα ἐποιεῖτο ἡ Μολίνη σπουδὴν τῶν παίδων τὸν αὐτόχειρα ἐξευρεῖν. ὡς δὲ ἔμαθεν, ἐνταῦθα οἱ Ἠλεῖοι δίκας 2
τοῦ φόνου παρὰ Ἀργείων ἀπῄτουν· τηνικαῦτα γὰρ ἔτυχεν Ἡρακλῆς ἐν Τίρυνθι οἰκῶν. μὴ διδόντων δέ σφισι δίκας τῶν Ἀργείων, οἱ δὲ δεύτερα ἐνέκειντο Κορινθίοις, ἔκσπονδον τὸ Ἀργολικὸν πᾶν τοῦ ἀγῶνος γενέσθαι τοῦ Ἰσθμικοῦ. ὡς δὲ ἡμάρτανον καὶ τούτου, Μολίνην θέσθαι φασὶν ἐπὶ τοῖς πολίταις κατάρας, ἢν Ἰσθμίων μὴ θελήσωσιν εἴργεσθαι. φυλάσσουσι δὲ τῆς Μολίνης καὶ ἐς τόδε ἔτι τὰς κατάρας, καὶ ὅσοι τὰ σώματα ἀσκοῦσιν Ἠλείων οὐ σφισιν ἐς τὸν ἀγῶνα ἐσελθεῖν καθέστηκε τὸν Ἰσθμικόν.

Διάφοροι δὲ τῶν εἰρημένων δύο εἰσὶν ἄλλοι λόγοι. τού- 3
των δὲ ὁ μὲν Κύψελον τὸν τυραννήσαντα Κορινθίων φησὶν ἄγαλμα ἀναθεῖναι τῷ Διὶ χρυσοῦν ἐς Ὀλυμπίαν, προαποθανόντος δὲ τοῦ Κυψέλου πρὶν ἐπὶ τῷ ἀναθήματι τὸ ὄνομα ἐπιγράψαι τὸ αὐτοῦ, τοὺς Κορινθίους παρὰ Ἠλείων αἰτεῖν δοῦναι δή σφισιν ἐπιγράψαι δημοσίᾳ τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ἀναθήματι, οὐ τυχόντας δὲ ὀργῇ τε ἐς τοὺς Ἠλείους χρῆσθαι καὶ προειπεῖν σφίσιν Ἰσθμίων εἴργεσθαι. πῶς ἂν Κορινθίοις αὐτοῖς τοῦ ἀγῶνος μετῆν τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ, εἰ δὴ ἄκοντάς γε Ἠλείους ἀπὸ τῶν Ἰσθμίων εἶργον; ὁ δὲ ἕτερος ἔχει τῶν λόγων Προλάῳ παῖδας 4
ἀνδρὶ παρὰ Ἠλείοις δοκίμῳ καὶ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ Λυσίππῃ Φίλανθον καὶ Λάμπον γενέσθαι· τούτους ἐπὶ τὸν ἀγῶνα ἐλθόντας τῶν Ἰσθμίων παγκρατιάσοντα ἐν παισί, τὸν δὲ αὐτῶν παλαίσοντα, ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν πρὶν ἢ ἐς τὸν ἀγῶνα ἐσελθεῖν ἀποπνιγῆναι σφᾶς ἢ καὶ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ '''διαχρησθῆναι· καὶ οὕτω τὰς ἐπὶ τοῖς Ἠλείοις, ἢν Ἰσθμίων μὴ ἑκόντες εἴργωνται, Λυσίππης ἀρὰς εἶναι. δείκνυται δὲ καὶ ὅδε εὐήθης ὢν ὁ λόγος. Τίμωνι γὰρ ἀνδρὶ Ἠλείῳ γεγόνασι πεντάθλου νῖκαι τῶν ἐν 5

2, 4. Κορινθίοις Amasaeus: codices κορινθίων. 3, 6. δὴ Sylburgius: codices δέ. 4, 4. codices παγκρατιάσοντας: correxit Claviger.

Ἕλλησιν ἀγώνων, καὶ οἱ καὶ εἰκών ἐστιν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἐλεγεῖον στεφάνους τε ὁπόσους ἀνείλετο ὁ Τίμων λέγον, καὶ δὴ καὶ αἰτίαν δι' ἥντινα Ἰσθμικῆς οὐ μέτεστιν αὐτῷ νίκης· καὶ ἔχει τὰ ἐς τοῦτο τὸ ἐλεγεῖον,

Σισυφίαν δὲ μολεῖν χθόν' ἐκώλυεν ἀνέρα νείκη
ἀμφὶ Μολιονιδᾶν οὐλομένῳ θανάτῳ.

3 Τάδε μὲν ἡμῖν ἐς τοσοῦτον ἐξητάσθω, Ἡρακλῆς δὲ εἷλεν ὕστερον καὶ ἐπόρθησεν Ἦλιν, στρατιὰν παρά τε Ἀργείων καὶ ἐκ Θηβῶν ἀθροίσας καὶ Ἀρκάδας. ἤμυναν δὲ καὶ Ἠλείοις οἱ ἐκ Πύλου τοῦ ἐν τῇ Ἠλείᾳ καὶ οἱ Πισαῖοι. καὶ τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο αὐτῶν ὁ Ἡρακλῆς· τῆς δὲ ἐπὶ τοὺς Πισαίους στρατείας αὐτὸν χρησμὸς ἐπέσχεν ἐκ Δελφῶν ἔχων οὕτω.

πατρὶ μέλει Πίσης, Πυθὼ δ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.

τοῦτο μὲν δὴ σωτηρία Πισαίοις τὸ μάντευμα ἐγένετο. Φυλεῖ δὲ ὁ Ἡρακλῆς τήν τε χώραν ἀνέδωκε τὴν Ἠλείαν καὶ τἄλλα, αἰδοῖ τοῦ Φυλέως μᾶλλον ἢ αὐτὸς ἑκουσίως· τά τε γὰρ αἰχμά-
2 λωτα ἀφίησιν ἔχειν αὐτῷ καὶ Αὐγέαν μὴ ὑποσχεῖν δίκην. τῶν δὲ Ἠλείων αἱ γυναῖκες, ἅτε τῶν ἐν ἡλικίᾳ σφίσιν ἠρημωμένης τῆς χώρας, εὔξασθαι τῇ Ἀθηνᾷ λέγονται κυῆσαι παραυτίκα, ἐπειδὰν μιχθῶσι τοῖς ἀνδράσι· καὶ ἥ τε εὐχή σφισιν ἐτελέσθη, καὶ Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἐπίκλησιν μητρὸς ἱδρύσαντο. ὑπερησθέντες δὲ ἀμφότεροι τῇ μίξει καὶ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἄνδρες, ἔνθα συνεγίνοντο ἀλλήλοις πρῶτον, αὐτό τε τὸ χωρίον Βαδὺ ὀνομάζουσι καὶ ποταμὸν τὸν ῥέοντα ἐνταῦθα ὕδωρ Βαδὺ ἐπιχωρίῳ φωνῇ.

3 Φυλέως δέ, ὡς τὰ ἐν τῇ Ἤλιδι κατεστήσατο, αὖθις ἐς Δουλίχιον ἀποχωρήσαντος, Αὐγέαν μὲν τὸ χρεὼν ἐπέλαβε προήκοντα ἐς γῆρας, βασιλείαν δὲ τὴν Ἠλείων Ἀγασθένης ἔσχεν ὁ Αὐγέου καὶ Ἀμφίμαχός τε καὶ Θάλπιος· Ἄκτορος γὰρ τοῖς παισὶν ἀδελφὰς ἐσαγαγομένοις διδύμας ἐς τὸν οἶκον, Δεξαμενοῦ θυγατέρας ἐν Ὠλένῳ βασιλεύοντος, τῷ μὲν ἐκ Θηρονίκης Ἀμφίμαχος, Εὐρύτῳ δὲ ἐκ Θηραφόνης ἐγεγόνει Θάλ-
4 πιος. οὐ μὴν οὐδὲ Ἀμαρυγκεὺς οὔτε αὐτὸς διέμεινεν ἰδιωτεύων οὔτε Διώρης ὁ Ἀμαρυγκέως. ἃ δὴ καὶ Ὅμηρος παρεδήλωσεν

v. 6. οὐλομένων Goldhagenus. 1, 7. πυθοῦς codices: correxit Hermannus. possis Πυθοῖν. ἐγγυάλιξεν V, ἐγγυαλοῖσι P. 9. malim ἀπέδωκε. 3, 7. Θηραφόνης MV.

ἐν καταλόγῳ τῶν Ἠλείων, τὸν μὲν σύμπαντα
ποιήσας τεσσαράκοντα εἶναι νεῶν, τούτων δὲ τὰς
Ἀμφιμάχῳ τετάχθαι καὶ Θαλπίῳ, τῶν λοιπῶν δὲ
μὲν ναυσὶν Διώρην τὸν Ἀμαρυγκέως ἡγεῖσθαι, τοσαύταις δὲ
ἑτέραις Πολύξενον τὸν Ἀγασθένους. Πολυξένῳ δὲ ἀνασωθέντι
ἐκ Τροίας ἐγένετο υἱὸς Ἀμφίμαχος· τὸ δὲ ὄνομα τῷ παιδὶ
ἔθετο ὁ Πολύξενος κατὰ φιλίαν (ἐμοὶ δοκεῖν) πρὸς Ἀμφί-
μαχον τὸν Κτεάτου τελευτήσαντα ἐν Ἰλίῳ. Ἀμφιμάχου δὲ 5
Ἠλεῖος, καὶ ἐπὶ Ἠλείου βασιλεύοντος ἐν Ἤλιδι, τηνικαῦτα ὁ
Δωριέων στόλος σὺν τοῖς Ἀριστομάχου παισὶν ἠθροίζετο ἐπὶ
καθόδῳ τῇ ἐς Πελοπόννησον. γίγνεται δὲ τοῖς βασιλεῦσιν αὐ-
τῶν λόγιον τόδε, ἡγεμόνα τῆς καθόδου ποιεῖσθαι τὸν τριόφθαλ-
μον. ἀποροῦσι δέ σφισιν ὅ τι ὁ χρησμὸς ἐθέλοι συνέτυχεν ἐλαύ-
νων ἀνὴρ ἡμίονον, ὁ δὲ ἕτερος διέφθαρτο τῷ ἡμιόνῳ τῶν
ὀφθαλμῶν. Κρεσφόντου δὲ συμφρονήσαντος ὡς ἐς τοῦτον τὸν 6
ἄνδρα ἔχοι τὸ μάντευμα, οὕτως ᾠκειώσαντο αὐτὸν οἱ Δωριεῖς.
ὁ δὲ σφᾶς ναυσὶν ἐκέλευεν ἐς Πελοπόννησον κατιέναι, μηδὲ
στρατῷ πεζῷ '''διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ πειρᾶσθαι. ταῦτά τε δὴ παρήνεσε,
καὶ ἅμα τὸν ἐς Μολύκριον ἐκ Ναυπάκτου πλοῦν καθηγήσατο
αὐτοῖς· οἱ δὲ ἀντὶ τούτου δεηθέντι τὴν Ἠλείαν γῆν συνέθεντο
αὐτῷ δώσειν. ὁ δὲ ἀνὴρ ἦν Ὄξυλος Αἵμονος τοῦ Θόαντος·
Θόας δὲ ἦν οὗτος ὃς καὶ τοῖς Ἀτρέως παισὶν ἀρχὴν συγκαθεῖλε
τὴν Πριάμου. γενεαὶ δὲ ἀπὸ Θόαντος ἀνήκουσιν ἓξ ἐς Αἰτωλὸν
τὸν Ἐνδυμίωνος. ἦσαν δὲ οἱ Ἡρακλεῖδαι συγγενεῖς καὶ ἄλλως 7
τοῖς ἐν Αἰτωλίᾳ βασιλεῦσι, καὶ ἀδελφαὶ Θόαντι τῷ Ἀνδραί-
μονος καὶ Ὕλλῳ τῷ Ἡρακλέους ἦσαν αἱ μητέρες. συνεπεπτώκει
δὲ τῷ Ὀξύλῳ φυγάδι ἐξ Αἰτωλίας εἶναι· δισκεύοντα γάρ φα-
σιν ἁμαρτεῖν αὐτὸν καὶ ἐξεργάσασθαι φόνον ἀκούσιον, τὸν δὲ ἀπο-
θανόντα ὑπὸ τοῦ δίσκου τὸν ἀδελφὸν εἶναι τοῦ Ὀξύλου Θέρμιον,
οἱ δὲ Ἀλκιδόκον τοῦ Σκοπίου. λέγεται δὲ καὶ ἄλλο ἐπὶ τῷ Ὀξύ- 4
λῳ τοιόνδε, ὡς τοὺς παῖδας ὑποπτεύσειε τοῦ Ἀριστομάχου, μὴ
τὴν Ἠλείαν τε ἰδόντες ἀγαθὴν οὖσαν καὶ ἐξειργασμένην διὰ
πάσης οὐκ ἐθελήσωσιν ἔτι αὐτῷ διδόναι τὴν γῆν, καὶ τοῦδε εἵ-
νεκα διὰ τῶν Ἀρκάδων καὶ οὐ διὰ '''τῆς Ἠλείας τοῖς Δωριεῦ-
σιν ἡγήσατο. Ὀξύλῳ δὲ σπεύσαντι ἀμαχεὶ λαβεῖν τὴν Ἠλείων

5, 2. Δῖος et Δίου Buttmannus coll. p. 300, 1. 7, 5. τῷ Coraes: codices τοῦ. 1, 6. ἡγήσαιτο Claviger.

ἀρχὴν Δῖος οὐκ εἶχε, πρόκλησιν δὲ ἐποιεῖτο μὴ σφᾶς παρασκευῇ τῇ πάσῃ διακινδυνεῦσαι, προκριθῆναι δὲ ἀφ' ἑκατέρων στρατιώτην ἕνα ἐς τὴν μάχην· καί πως συνήρεσε ταῦτα
2 ἀμφοτέροις. οἱ δὲ ἐς τὸ ἔργον προταχθέντες Δέγμενός τε Ἠλεῖος ἦν τοξότης ϗ παρὰ τῶν Αἰτωλῶν Πυραίχμης σφενδόνην δεδιδαγμένος. κρατήσαντος δὲ τοῦ Πυραίχμου τήν τε βασιλείαν ἔσχεν Ὄξυλος, ϗ Ἐπειοὺς τοὺς ἀρχαίους τὰ μὲν ἄλλα εἴασεν ἐπὶ τοῖς αὐτῶν μένειν, συνοίκους δέ σφισι τοὺς Αἰτωλοὺς ἐπὶ ἀναδασμῷ τῆς χώρας ἐπεισήγαγε. καὶ Δίῳ τε ἀπένειμε γέρα, καὶ ἥρωσι τοῖς τε ἄλλοις κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἐφύλαξε τὰς τιμὰς ϗ Αὐγέᾳ τὰ ἐς τὸν ἐναγισμὸν ἔτι ϗ ἐς ἡμᾶς αὐτῷ κα-
3 θεστηκότα. λέγεται δὲ ὡς ϗ τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῶν κωμῶν, ὅσοι τοῦ τείχους οὐ πολὺ ἀφεστήκεσαν, κατελθεῖν ἔπεισεν ἐς τὴν πόλιν, ϗ πλήθει τε οἰκητόρων μείζονα ϗ εὐδαιμονεστέραν ἐς τὰ ἄλλα ἀπέφηνε τὴν Ἦλιν. ἀφίκετο δὲ αὐτῷ ϗ ἐκ Δελφῶν χρησμὸς τὸν Πελοπίδην ἐπάγεσθαι συνοικιστήν· Ὄξυλος δὲ τὴν ζήτησιν ἐποιεῖτο σπουδῇ, ϗ ἀναζητῶν εὗρεν Ἀγώριον τὸν Δαμασίου τοῦ Πενθίλου τοῦ Ὀρέστου, ϗ αὐτόν τε ἐξ Ἑλίκης τῶν Ἀχαιῶν καὶ σὺν τῷ Ἀγωρίῳ μοῖραν τῶν Ἀχαιῶν ἐπηγάγετο οὐ πολλήν.
4 τῷ δὲ Ὀξύλῳ Πιερίαν μὲν τῇ γυναικὶ ὄνομα εἶναι λέγουσι, τὰ δὲ ἐς αὐτὴν οὐ μνημονεύουσιν. Ὀξύλου δὲ γενέσθαι παῖδάς φασιν Αἰτωλὸν ϗ Λαΐαν. προαποθανόντος δὲ Αἰτωλοῦ, θάπτουσιν αὐτὸν οἱ γονεῖς ἐν αὐτῇ ποιησάμενοι τῇ πύλῃ τὸ μνῆμα, ἥτις ἐπ' Ὀλυμπίαν ϗ τὸ ἱερὸν ἄγει τοῦ Διός. ἔθαψαν δὲ αὐτὸν οὕτω κατὰ μαντείαν, ὡς μήτε ἐκτὸς τῆς πόλεως μήτε ἐντὸς γένοιτο ὁ νεκρός. ἐναγίζει δὲ ὁ γυμνασίαρχος ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ καθ' ἕκαστον ἔτος τῷ Αἰτωλῷ.
5 Μετὰ δὲ Ὄξυλον Λαΐας ἔσχεν ὁ Ὀξύλου τὴν ἀρχήν. οὐ μὴν τούς γε ἀπογόνους αὐτοῦ βασιλεύοντας εὕρισκον, καὶ σφᾶς ἐπιστάμενος ὅμως παρίημι· οὐ γάρ τί μοι καταβῆναι τὸν λόγον ἠθέλησα ἐς ἄνδρας ἰδιώτας. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἴφιτος, γένος μὲν ὢν ἀπὸ Ὀξύλου, ἡλικίαν δὲ κατὰ Λυκοῦργον τὸν γράψαντα Λακεδαιμονίοις τοὺς νόμους, τὸν ἀγῶνα διέθηκεν ἐν Ὀλυμπίᾳ, πανήγυρίν τε Ὀλυμπιακὴν αὖθις ἐξ ἀρχῆς ϗ ἐκεχειρίαν κα-

2, 5. τοῖς *V*, τῆς *MP*. 3, 3. ante μείζονα cum *M* omisi καί. 8. ἀγορίῳ *P*. 4, 1. πιερίαν *MV*, πιερία *P*. λέγουσι πιέριοι δὲ τὰ ἐς *MP*. 5. ἔθαψαν Sevinus: codices ἔθαψε.

τεστήσατο, ἐκλιπόντα ἐπὶ χρόνον, ὁπόσος δὴ ἔτος ἦν. αἰτίαν δὲ δι' ἥντινα ἐξέλιπε τὰ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ὀλυμπίαν τοῦ λόγου δηλώσω. τῷ δὲ Ἰφίτῳ, φθειρομένης τότε δὴ μάλιστα τῆς 6
Ἑλλάδος ὑπὸ ἐμφυλίων στάσεων καὶ ὑπὸ νόσου λοιμώδους, ἐπῆλθεν αἰτῆσαι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν λύσιν τῶν κακῶν· καί οἱ προσταχθῆναί φασιν ὑπὸ τῆς Πυθίας ὡς αὐτόν τε Ἴφιτον δέοι καὶ Ἠλείους τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα ἀνασώσασθαι. ἔπεισε δὲ Ἠλείους Ἴφιτος καὶ Ἡρακλεῖ θύειν, τὸ πρὸ τούτου πολέμιόν σφισιν Ἡρακλέα εἶναι νομίζοντας. τὸν δὲ Ἴφιτον τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ φησὶν Αἵμονος παῖδα εἶναι, Ἑλλήνων δὲ οἱ πολλοὶ Πραξωνίδου καὶ οὐχ Αἵμονος εἶναί φασι· τὰ δὲ Ἠλείων γράμματα ἀρχαῖα ἐς πατέρα ὁμώνυμον ἀνῆγε τὸν Ἴφιτον.

Ἠλείοις δὲ μέτεστι μὲν πολέμου τοῦ πρὸς Ἰλίῳ, μέτεστι δὲ 7
καὶ ἔργων κατὰ τὴν Μήδων ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔφοδον. ὑπερβάντων δὲ ὅσοι σφίσιν ἐγένοντο κίνδυνοι πρὸς Πισαίους τε καὶ Ἀρκάδας ὑπὲρ τῆς διαθέσεως τοῦ ἀγῶνος τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ, συνεσέβαλον μὲν Λακεδαιμονίοις ἀκουσίως ἐς τὴν Ἀθηναίων, συνέστησαν δὲ μετὰ οὐ πολὺν χρόνον ἐπὶ Λακεδαιμονίους Μαντινεῦσιν ὁμοῦ καὶ Ἀργείοις, ἐπαγόμενοι καὶ τὸ Ἀττικὸν ἐς τὴν συμμαχίαν. κατὰ δὲ τὴν Ἄγιδος ἐπιστρατείαν ἐς τὴν γῆν καὶ 8
τὴν προδοσίαν τὴν Ξενίου μάχῃ μὲν περὶ Ὀλυμπίαν νικῶσιν Ἠλεῖοι, καὶ τροπὴν ἐργασάμενοι τῶν Λακεδαιμονίων ἐκ τοῦ περιβόλου σφᾶς ἐξήλασαν τοῦ ἱεροῦ· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐπαύθη σφίσιν ὁ πόλεμος κατὰ τὰς συνθήκας ἃς ἐγὼ πρότερον ἔτι ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Λακεδαιμονίους ἐδήλωσα. Φιλίππου δὲ τοῦ 9
Ἀμύντου οὐκ ἐθέλοντος ἀποσχέσθαι τῆς Ἑλλάδος προσεχώρησαν μὲν ἐς τὴν συμμαχίαν τῶν Μακεδόνων οἱ Ἠλεῖοι, στάσει κακωθέντες ὑπὸ ἀλλήλων, μαχεσθῆναι δὲ οὐχ ὑπέμειναν τοῖς Ἕλλησιν ἐναντία ἐν Χαιρωνείᾳ. τῆς δὲ ἐφόδου Φιλίππῳ τῆς ἐπὶ Λακεδαιμονίους μετέσχον κατὰ ἔχθος ἐς αὐτοὺς τὸ ἀρχαῖον. ἀποθανόντος δὲ Ἀλεξάνδρου Μακεδόσι καὶ Ἀντιπάτρῳ μετὰ Ἑλλήνων ἐπολέμησαν. χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἀριστότιμος ὁ Δα- 5
μαρέτου τοῦ Ἐτύμονος τυραννίδα ἔσχεν ἐν Ἠλείᾳ, συμπαρα-

6, 4. Πυθίας] θυσίας P. 5. ἀνασώσασθαι Coraes, ἀνανεώσασθαι Claviger: codices σώσασθαι. 9. αἵμονας παῖδα εἶναι P. 7, 5. συνεσέβαλον Sylburgius: codices συνέβαλον. 9, 3. λακεδαιμονίων MP. 4. verbi μαχεσθῆναι litterae εσ ambiguae in P. 1, 1. Ἑλλήνων Claviger: ἀλλήλων codices.

σκευάσαντος αὐτῷ τὰ ἐς τὴν ἐπίθεσιν Ἀντιγόνου τοῦ Δημητρίου βασιλεύοντος ἐν Μακεδονίᾳ. τὸν δὲ Ἀριστότιμον μῆνας τυραννήσαντα ἓξ καταλύουσιν ἐπαναστάντες Χίλων ϗ Ἑλλάνικος ϗ Λάμπις τε ϗ Κύλων. οὗτος δὲ ϗ αὐτοχειρίᾳ τὸν τύραννον ἀπέκτεινεν ὁ Κύλων ἐπὶ Διὸς σωτῆρος βωμὸν καταφυγόντα ἱκέτην. τὰ μὲν δὴ ἐς πόλεμον τοιαῦτα ὑπῆρχεν Ἠλείοις, ὡς περὶ αὐτῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι ἀπαριθμῆσαι μετρίως.

2 Θαυμάσαι δ' ἄν τις ἐν τῇ γῇ τῇ Ἠλείᾳ τήν τε βύσσον, ὅτι ἐνταῦθα μόνον ἑτέρωθι δὲ οὐδαμοῦ τῆς Ἑλλάδος φύεται, ϗ ὅτι ἐν τῇ ὑπερορίᾳ καὶ οὐκ ἐντὸς τῆς χώρας αἱ ἵπποι σφίσιν ἐκύϊσκον ἐκ τῶν ὄνων. καὶ τούτου μὲν κατάραν τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι τὸ αἴτιον· ἡ δὲ βύσσος ἡ ἐν τῇ Ἠλείᾳ λεπτότητος μὲν εἵνεκα οὐκ ἀποδεῖ τῆς Ἑβραίων, ἔστι δὲ οὐχ ὁμοίως ξανθή.

3 Ἰόντι δὲ ἀπὸ τῆς Ἠλείας χωρίον ἐστὶν ἐπὶ θάλασσαν καθῆκον, ὃ ὀνομάζεται μὲν Σαμικόν, ἐν δεξιᾷ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ ἥ τε Τριφυλία καλουμένη ϗ πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ Λέπρεος. ἐθέλουσι μὲν δὴ οἱ Λεπρεᾶται μοῖρα εἶναι τῶν Ἀρκάδων, φαίνονται δὲ Ἠλείων κατήκοοι τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄντες· ϗ ὅσοι αὐτῶν Ὀλύμπια ἐνίκησαν, Ἠλείους ἐκ Λεπρέου σφᾶς ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε. καὶ Ἀριστοφάνης ἐποίησεν ὡς Λέπρεος εἴη πόλισμα Ἠλείων. ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς Λέπρεον ἀπὸ μὲν Σαμικοῦ τὸν Ἄνιγρον ποταμὸν ἀφέντι ἐν ἀριστερᾷ, ἑτέρα δὲ ἐξ Ὀλυμπίας, τρίτη δὲ

4 ἐξ Ἤλιδος· ἡμερήσιος δὲ αὐτῶν ἐστὶν ἡ μακροτάτη. τεθῆναι δὲ τῇ πόλει τὸ ὄνομά φασιν ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ Λεπρέου τοῦ Πυργέως. ἐλέγετο δὲ ϗ ὡς πρὸς Ἡρακλέα ἐρίσειεν ὁ Λεπρέος μὴ ἀποδεῖν τοῦ Ἡρακλέους ἐσθίων· ἐπεὶ δὲ ἑκάτερος βοῦν αὐτῶν ἐν ἴσῳ τῷ καιρῷ κατέσφαξε ϗ εὐτρέπισεν ἐς τὸ δεῖπνον, καὶ ἦν, ὥσπερ ϗ ὑφίστατο, ὁ Λεπρέος φαγεῖν οὐκ ἀδυνατώτερος τοῦ Ἡρακλέους, ἐτόλμησε τὸ μετὰ τοῦτο προκαλέσασθαι ϗ ἐς ἀγῶνα ὅπλων αὐτόν. καὶ ἀποθανεῖν τε Λεπρέον κρατηθέντα τῇ μάχῃ ϗ ἐν τῇ Φιγαλέων ταφῆναι λέγουσιν· οὐ μὴν εἶχόν γε οἱ Φιγα-

5 λεῖς ἀποφῆναι Λεπρέου μνῆμα. ἤδη δὲ ἤκουσα θυγατρὶ τοῦ Πυργέως Λεπρέᾳ προσποιούντων τὸν οἰκισμόν. οἱ δὲ τοῖς πρῶτον οἰκήσασιν ἐν τῇ γῇ νόσον φασὶν ἐπιγενέσθαι λέπραν, ϗ οὕτω τὸ

v. 4. λάμπης P. 3, 1. ἀπὸ τῆς Μεσσηνίας ἐπὶ τῆς Ἠλείας Schaeferus. 4, 4. τοῦ] τῶν P. ἐσθίειν M. 7. προκαλέσασθαι Camerarius: codices προσκαλέσασθαι.

ὄνομα λαβεῖν τὴν πόλιν ἐπὶ τῶν οἰκητόρων τῇ συμφορᾷ. γε-
νέσθαι δὲ οἱ Λεπρεᾶται σφίσιν ἔλεγον ἐν τῇ πόλει Λευκαίȣ
Διὸς ναὸν ϗ Λυκέργȣ τάφον τȣ Ἀλέȣ καὶ ἄλλον Καύκωνος·
τȣτῳ δὲ ϗ ἐπίθημα ἄνδρα ἐπεῖναι λύραν ἔχοντα. κατὰ δὲ ἐμὲ 6
ȣτε μνῆμα ἐπίσημον ȣτε ἱερὸν ἦν θεῶν σφίσιν ȣδενὸς πλὴν
γε Δήμητρος· πλίνθȣ δὲ ϗ τȣτο ἐπεποίητο ὠμῆς, καὶ οὐδὲν
παρείχετο ἄγαλμα. Λεπρεατῶν δέ ἐςιν ȣ πόῤῥω τῆς πόλεως
Ἀρήνη καλȣμένη πηγή, ϗ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς Ἀφαρέως γυ-
ναικὸς τεθῆναι λέγȣσι τῇ πηγῇ.

Ἀναςρέψαντι δὲ αὖθις ἐπὶ τὸ Σαμικὸν ϗ διοδεύοντι τὸ 7
χωρίον Ἄνιγρος ποταμὸς ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν. τȣτου τὸ
ῥεῦμα τȣ ποταμȣ πολλάκις ἀνείργȣσιν οἱ ἄνεμοι βίαιοι πνέον-
τες· φορȣντες γὰρ κατ' αὐτὸν τὴν θῖνα ἐκ τȣ πελάγȣς ἐπέχȣσι
τȣ πρόσω τὸ ὕδωρ. ὁπότε οὖν ἀμφοτέρωθεν ἡ ψάμμος ὑπό
τε τῆς θαλάσσης ϗ τὰ ἐντὸς ὑπὸ τȣ ποταμȣ διάβροχος γέ-
νοιτο, ἐνταῦθα ϗ ὑποζυγίοις ϗ ἀνδρὶ ἔτι μᾶλλον εὐζώνῳ κα-
ταδῦναι κίνδυνός ἐςιν ἐς αὐτήν. ὁ δὲ Ἄνιγρος ȣτος ἐξ Ἀρ- 8
καδικȣ μὲν κάτεισιν ὄρȣς Λαπίθȣ, παρέχεται δὲ εὐθὺς ἀπὸ
τῶν πηγῶν ὕδωρ ȣκ εὐῶδες ἀλλὰ καὶ δύσοσμον δεινῶς. πρὶν
δὲ ἢ καταδέξασθαι τὸν Ἀκίδαντα καλȣμενον δῆλός ἐςιν οὐδὲ
ἀρχὴν τρέφων ἰχθῦς· μετὰ δὲ τȣτον ἐσβαλόντα ὅσοι τῶν ἰχ-
θύων ὁμȣ τῷ ὕδατι αὐτȣ κατίασιν ἐς τὸν Ἄνιγρον, ȣ σφᾶς
ἔτι ἐδωδίμȣς ἔχȣσιν ἄνθρωποι, τὰ πρότερα, ἢν ἐντὸς ἁλῶσι
τȣ Ἀκίδαντος, ἐδωδίμȣς ὄντας. ὅτι δὲ τῷ Ἀκίδαντι ὄνομα 9
Ἰάρδανος ἦν τὸ ἀρχαῖον, αὐτὸς μὲν ȣδαμόθεν συνεβαλόμην,
ἀκȣσας δὲ ἀνδρὸς Ἐφεσίȣ λέγω τὸν λόγον. τῷ δὲ Ἀνίγρῳ
τὸ ἄτοπον εἶναι τῆς ὀσμῆς ἀπὸ τῆς γῆς πείθομαι δι' ἧς
ἄνεισι τὸ ὕδωρ, καθὰ δὴ ϗ τοῖς ὑπὲρ Ἰωνίας ἐςὶν ὕδασι τὸ
αὐτὸ αἴτιον, ὁπόσων ἡ ἀτμὶς ὀλέθριός ἐςιν ἀνθρώπῳ. Ἑλλή- 10
νων δὲ οἱ μὲν Χείρωνα, οἱ δὲ ἄλλον Κένταυρον Πυλήνορα
τοξευθέντα ὑπὸ Ἡρακλέȣς ϗ φυγόντα τραυματίαν φασὶν ἐν
τῷ ὕδατι ἀπολȣσαι τȣτῳ τὸ ἕλκος, ϗ ἀπὸ τῆς ὕδρας τȣ ἰȣ
γενέσθαι δυσχερῆ τῷ Ἀνίγρῳ τὴν ὀσμήν. οἱ δὲ ἐς Μελάμποδα
τὸν Ἀμυθάονος ϗ ἐς τῶν Προίτου θυγατέρων τὰ καθάρσια
ἐμβληθέντα ἐνταῦθα ἀνάγȣσι τὴν αἰτίαν τȣ ἐπὶ τῷ ποταμῷ
παθήματος.

10, 1. ἀνθρώπων P.

11 Ἔστι δὲ ἐν τῷ Σαμικῷ σπήλαιον οὐκ ἄπωθεν τοῦ ποταμοῦ, καλούμενον Ἀνιγρίδων νυμφῶν. ὃς δ' ἂν ἔχων ἀλφὸν ἢ λεύκην ἐς αὐτὸ ἐσέλθῃ, πρῶτα μὲν ταῖς νύμφαις εὔξασθαι καθέστηκεν αὐτῷ καὶ ὑποσχέσθαι θυσίαν ὁποιανδή τινα, μετὰ δὲ ἀποσμήχει τὰ νοσοῦντα τοῦ σώματος· διανηξάμενος δὲ τὸν ποταμὸν ὄνειδος μὲν ἐκεῖνο κατέλιπεν ἐν τῷ ὕδατι αὐτοῦ, ὁ δὲ ὑγιής τε ἄνεισι καὶ ὁμόχρως.

6 Κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν τὴν εὐθεῖαν διαβάντι τὸν Ἄνιγρον καὶ ἰόντι ἐς Ὀλυμπίαν ἔστιν οὐ μετὰ πολὺ ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ χωρίον τε ὑψηλὸν καὶ πόλις Σαμία ἐπ' αὐτοῦ [Σαμικοῦ]. ταύτῃ [τῇ Σαμικῷ] Πολυσπέρχοντά φασιν ἄνδρα Αἰτωλὸν ἐπιτειχίσματι ἐπὶ τοὺς Ἀρκάδας χρήσασθαι.

2 Τὰ δὲ ἐρείπια τὰ Ἀρήνης σαφῶς μὲν οὔτε Μεσσηνίων εἶχεν οὐδεὶς οὔτε Ἠλείων ἀποφῆναί μοι· διάφορα δὲ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ οὐ κατὰ ταὐτὰ πάρεστι τοῖς ἐθέλουσιν εἰκάζειν. πιθανώτατα δὲ ἐφαίνοντό μοι λέγειν οἱ τὸ Σαμικὸν τὰ παλαιότερα ἔτι καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ἡρώων Ἀρήνην καλεῖσθαι νομίζοντες, οὗτοι δὲ καὶ ἔπη τῶν ἐν Ἰλιάδι ἔλεγον·

ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων
ἐγγύθεν Ἀρήνης.

3 τὰ δὲ ἐρείπια ταῦτα πλησιαίτατά ἐστι τοῦ Ἀνίγρου. καὶ Ἀρήνην μὲν ἀμφισβητοίης ἂν μὴ ὀνομασθῆναι τὸ Σαμικόν, τῷ δὲ ποταμῷ Ἀνίγρῳ Μινυήϊον τὸ ὄνομα εἶναι τὸ ἀρχαῖον ὡμολογήκασιν οἱ Ἀρκάδες. ὅρον δὲ Ἠλείοις πρὸς τὴν Μεσσηνίαν τῆς Νέδας τὰ ἐπὶ θαλάσσῃ γενέσθαι τις πείθοιτο ἂν ὁμοῦ τῇ ἐς Πελοπόννησον Ἡρακλειδῶν καθόδῳ.

4 Μετὰ δὲ τὸν Ἄνιγρον ὁδεύσας ἐπὶ μακρότερον διὰ χωρίου τὰ πλείονα ὑποψάμμου καὶ ἔχοντος δένδρα πίτυς ἀγρίας, ὀπίσω ἐπ' ἀριστερὰ Σκιλλοῦντος ὄψει ἐρείπια. τῶν μὲν δὴ πόλεων ἦν τῶν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ καὶ Σκιλλοῦς· ἐπὶ δὲ τοῦ πολέμου τοῦ Πισαίων πρὸς Ἠλείους ἐπίκουροί τε Πισαίων οἱ Σκιλλούντιοι καὶ διάφοροι τοῖς Ἠλείοις ἦσαν ἐκ τοῦ φανεροῦ, καὶ σφᾶς οἱ
5 Ἠλεῖοι τούτων εἵνεκα ἐποίησαν ἀναστάτους. Λακεδαιμόνιοι δὲ ὕστερον Σκιλλοῦντα ἀποτεμόμενοι τῆς Ἠλείας Ξενοφῶντι ἔδο-

11, 7. aptius est ἄπεισι. 2, 6. ἐπὶ P. 3, 2. ἀμφισβητοίης ἂν Porsonus: codices ἀμφίσβητοι ἦσαν. 4, 1. ὁδεύσαντι MPV.

σαν τῷ Γρύλλε, φυγάδι ἤδη γεγονότι ἐξ Ἀθηνῶν. ἐδιώχθη δὲ ὁ Ξενοφῶν ὑπὸ Ἀθηναίων ὡς ἐπὶ βασιλέα τῶν Περσῶν σφίσιν εὔνεν ὄντα ςρατείας μετασχὼν Κύρῳ πολεμιωτάτῳ τῦ δήμου· καθήμενος γδ ἐν Σάρδεσιν ὁ Κῦρος Λυσάνδρῳ τῷ Ἀριςοκρίτου καὶ Λακεδαιμονίοις χρήματα ἀνήλισκεν ἐς τὰς ναῦς. ἀντὶ τέτων μὲν Ξενοφῶντι ἐγένετο φυγή, κατοικήσας δὲ ἐν Σκιλλῦντι τέμενός τε ϗ ἱερὸν ϗ ναὸν Ἀρτέμιδι ᾠκοδομήσατο Ἐφεσίᾳ. παρέχεται δὲ ὁ Σκιλλῦς ϗ ἄγρας θηρίων, 6
ὑῶν τε ἀγρίων ϗ ἐλάφων· ϗ τὴν γῆν τὴν Σκιλλεντίαν Σελινῦς ποταμὸς διέξεισιν. οἱ δὲ Ἠλείων ἐξηγηταὶ κομίσασθαί τε αὖθις Σκιλλοῦντα Ἠλείους ἔλεγον, ϗ Ξενοφῶντα, ὅτι ἔλαβε παρὰ Λακεδαιμονίων τὴν γῆν, κριθῆναι μὲν ἐν τῇ Ὀλυμπιακῇ βελῇ, τυχόντα δὲ παρὰ Ἠλείων συγγνώμης ἀδεῶς ἐν Σκιλλῦντι οἰκῆσαι. ϗ δὴ ϗ ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ ἱεροῦ μνῆμά τε ἐδείκνυτο, ϗ τῆς Πεντέλησιν ἐςι λιθοτομίας εἰκὼν ἐπὶ τῷ τάφῳ· εἶναι δὲ αὐτὸ Ξενοφῶντος λέγεσιν οἱ προσοικῦντες.

Κατὰ δὲ τὴν ἐς Ὀλυμπίαν ὁδόν, πρὶν ἢ διαβῆναι τὸν 7
Ἀλφειόν, ἔςιν ὄρος ἐκ Σκιλλῦντος ἐρχομένῳ πέτραις ὑψηλαῖς ἀπότομον· ὀνομάζεται δὲ Τυπαῖον τὸ ὄρος. κατὰ τέτου τὰς γυναῖκας Ἠλείοις ἐςὶν ὠθεῖν νόμος, ἢν φωραθῶσιν ἐς τὸν ἀγῶνα ἐλθῦσαι τὸν Ὀλυμπιακὸν ἢ καὶ ὅλως ἐν ταῖς ἀπειρημέναις σφίσιν ἡμέραις διαβᾶσαι τὸν Ἀλφειόν. οὐ μὴν οὐδὲ ἁλῶναι λέγεσιν ἐδεμίαν, ὅτι μὴ Καλλιπάτειραν μόνην· εἰσὶ δὲ οἳ τὴν αὐτὴν ταύτην Φερενίκην ϗ ὁ Καλλιπάτειραν καλῦσιν. αὕτη προαποθανόντος αὐτῇ τῦ ἀνδρός, ἐξεικάσασα αὑ- 8
τὴν τὰ πάντα ἀνδρὶ γυμναςῇ, ἤγαγεν ἐς Ὀλυμπίαν τὸν υἱὸν μαχέμενον. νικῶντος δὲ τῦ Πεισιρόδου τὸ ἔρυμα ἐν ᾧ τοὺς γυμναςὰς ἔχεσιν ἀπειλημμένες, τῦτο ὑπερπηδῶσα ἡ Καλλιπάτειρα ἐγυμνώθη. φωραθείσης δὲ ὅτι εἴη γυνή, ταύτην ἀφιᾶσιν ἀζήμιον, ϗ τῷ πατρὶ ϗ ἀδελφοῖς αὐτῆς ϗ τῷ παιδὶ αἰδῶ νέμοντες· ὑπῆρχον δὲ ἅπασιν αὐτοῖς Ὀλυμπικαὶ νῖκαι. ἐποιήσαντο δὲ νόμον ἐς τὸ ἔπειτα ἐπὶ τοῖς γυμναςαῖς γυμνὲς σφᾶς ἐς τὸν ἀγῶνα ἐσέρχεσθαι.

Ἀφικομένῳ δὲ ἐς Ὀλυμπίαν, ἐνταῦθα ἤδη τὸ ὕδωρ ἐςὶ 7

v. 5. ἀριςοκρίτο M, ceteri ἀριςοκρίτες. 6, 2. Σελινοῦς Amasaeus: σιληνοῦς MP. 7, 4. ἠλείους P. 8, 5. Πεισιδώρου Amasaeus. 7. δὲ M: ceteri δή. ἐποιήσαντο V, ἐποίησαν P.

τῷ Ἀλφειῷ πλήθει γε πολὺ ἰδόντι ϰ) ἥδιϛον, ὅτι ποταμῶν ϰ)
ἄλλων ϰ) λόγȣ μάλιϛα ἀξίων ἑπτὰ ἐς αὐτὸν ῥεόντων. διὰ Με-
γάλης μέν γε πόλεως Ἑλισσὼν ἐρχόμενος ἐκδίδωσιν ἐς τὸν
Ἀλφειόν, Βρενθεάτης δὲ ἐκ τῆς Μεγαλοπολιτῶν γῆς, παρὰ
δὲ Γόρτυναν ἔνθα ἱερὸν Ἀσκληπιȣ̃, παρὰ δὲ ταῦτα Γορτύ-
νιος ῥέων, ἐκ δὲ Μελαινεῶν Βέφαγος τῆς Μεγαλοπολίτιδος
μεταξὺ ϰ) Ἡραιίτιδος χώρας, ἐκ δὲ τῆς Κλειτορίων Λάδων,
ἐκ δὲ Ἐρυμάνθȣ τȣ̃ ὄρȣς ὁμώνυμος τῷ ὄρει. οὗτοι μὲν ἐξ
Ἀρκαδίας κάτίασιν ἐς τὸν Ἀλφειόν, Κλάδεος δὲ ἐρχόμενος
ἐκ τῆς Ἠλείας συμμίσγει οἱ τὸ ῥεῦμα. αὐτῷ δὲ ἐν τῇ Ἀρ-
2 κάδων τῷ Ἀλφειῷ ϰ) ȣ̓χὶ ἐκ τῆς Ἠλείας εἰσὶν αἱ πηγαί. λέ-
γεται δὲ ϰ) ἄλλα τοιάδε ἐς τὸν Ἀλφειόν, ὡς ἀνὴρ εἴη θη-
ρευτής, ἐρασθῆναι δὲ αὐτὸν Ἀρεθȣ́σης, κυνηγετεῖν δὲ ϰ) ταύ-
την. ϰ) Ἀρέθȣσαν μὲν ȣ̓κ ἀρεσκομένην γήμασθαι περαιωθῆ-
ναί φασιν ἐς νῆσον τὴν κατὰ Συρακȣ́σας, καλȣμένην δὲ Ὀρ-
τυγίαν, ϰ) ἐνταῦθα ἐξ ἀνθρώπȣ γενέσθαι πηγήν· συμβῆναι δὲ
ὑπὸ τοῦ ἔρωτος καὶ Ἀλφειῷ τὴν ἀλλαγὴν ἐς τὸν ποταμόν.
5 ταῦτα μὲν λόγȣ τȣ̃ ἐς Ἀλφειὸν ἐς τὴν Ὀρτυγίαν· τὸ δὲ διὰ
τῆς θαλάσσης ἰόντα ἐνταῦθα ἀνακοινȣ̃σθαι τὸ ὕδωρ πρὸς τὴν
πηγὴν ȣ̓κ ἔϛιν ὅπως ἀπιϛήσω, τὸν θεὸν ἐπιϛάμενος τὸν ἐν
Δελφοῖς ὁμολογȣ̃ντά σφισιν, ὃς Ἀρχίαν τὸν Κορίνθιον ἐς τὸν
Συρακȣσῶν ἀποϛέλλων οἰκισμὸν ϰ) τάδε εἶπε τὰ ἔπη,

Ὀρτυγίη τις κεῖται ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ,
Θρινακίης καθύπερθεν, ἵν' Ἀλφειȣ̃ ϛόμα βλύζει
μισγόμενον πηγαῖς εὐριπείης Ἀρεθȣ́σης.

κατὰ τȣ̃το ȣ̓͂ν, ὅτι τῇ Ἀρεθȣ́σῃ τȣ̃ Ἀλφειȣ̃ τὸ ὕδωρ μίσγε-
ται, ϰ) τȣ̃ ἔρωτος τὴν φήμην τῷ ποταμῷ πείθομαι γενέσθαι.
4 ὅσοι δὲ Ἑλλήνων ἢ Αἰγυπτίων ἐς Αἰθιοπίαν ὑπὲρ Συήνης
ϰ) ἐς Μερόην Αἰθιόπων πόλιν ἀναβεβήκασι, λέγȣσιν ȣ̓͂τοι τὸν
Νεῖλον ἐσιόντα ἐς λίμνην καὶ δι' αὐτῆς διεξιόντα ὥσπερ ἐκ
χέρσȣ, μετὰ τȣ̃το ἤδη δι' Αἰθιοπίας τῆς κάτω καὶ ἐπ' Αἴ-
γυπτον ῥεύσαντα ἐπὶ Φάρον ϰ) τὴν ταύτῃ θάλασσαν κατέρ-
χεσθαι. ἐν δὲ τῇ γῇ ποταμὸν τῇ Ἑβραίων Ἰόρδανον ϰ) αὐτὸς

v. 2. ἑπτὰ Schaeferus et Porsonus: codices ἔτι τε. 6. δὲ addidit Porsonus. 6. βουφαγὸς V: ceteri πουφαγός. 2, 7. ἐπὶ P. 3, 8. πηγαῖσιν εὐῤῥείτης Sylburgius. 9. γοῦν ἔϛι τῇ MP. 4, 6. ποταμὸν V: ceteri ποταμῶν. τῇ Siebelis, τις MP. ἰάρδανον P.

οἶδα λίμνην Τιβεριάδα ὀνομαζομένην διοδεύοντα, ἐς δὲ λίμνην
ἑτέραν καλουμένην θάλασσαν νεκράν, ἐς ταύτην ἐσιόντα καὶ
ὑπὸ τῆς λίμνης αὐτὸν ἀναλούμενον. ἡ δὲ θάλασσα ἡ νεκρὰ 5
πάχει παντὶ ὕδατι ἄλλῳ τὰ ἐναντία· ἐν ᾗ γε τὰ μὲν ζῶντα
πέφυκεν οὐ νηχόμενα ἐποχεῖσθαι, τὰ δὲ θνήσκοντα ἐς βυθὸν
χωρεῖν. ταύτῃ ἄκαρπος καὶ ἰχθύων ἡ λίμνη· ἅτε ἀπὸ τοῦ φα-
νερωτάτου κινδύνου ἐπὶ τὸ ὕδωρ ἀναφεύγουσιν ὀπίσω τὸ οἰκεῖον.
τῷ δὲ Ἀλφειῷ τὸ αὐτὸ πάχει καὶ ὕδωρ ἄλλο ἐν Ἰωνίᾳ· τούτου
δὲ τοῦ ὕδατος πηγὴ μέν ἐστιν ἐν Μυκάλῃ τῷ ὄρει, διεξελθὸν
δὲ θάλασσαν τὴν μεταξὺ ἄνεισιν αὖθις κατὰ Βραγχίδας πρὸς
λιμένι ὀνομαζομένῳ Πανόρμῳ. ταῦτα μὲν δὴ ἔχει τρόπον
τὸν εἰρημένον.

Ἐς δὲ τὸν ἀγῶνα τὸν Ὀλυμπιακὸν λέγουσιν Ἠλείων οἱ 6
τὰ ἀρχαιότατα μνημονεύοντες Κρόνον τὴν ἐν οὐρανῷ σχεῖν βα-
σιλείαν πρῶτον, καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ ποιηθῆναι Κρόνῳ ναὸν ὑπὸ
τῶν τότε ἀνθρώπων, οἳ ὠνομάζοντο χρυσοῦν γένος· Διὸς δὲ
τεχθέντος ἐπιτρέψαι Ῥέαν τοῦ παιδὸς τὴν φρουρὰν τοῖς Ἰδαίοις
Δακτύλοις, καλουμένοις δὲ τοῖς αὐτοῖς τούτοις καὶ Κούρησιν· ἀφι-
κέσθαι δὲ αὐτοὺς ἐξ Ἴδης τῆς Κρητικῆς, Ἡρακλέα καὶ Παιω-
ναῖον καὶ Ἐπιμήδην Ἰάσιόν τε καὶ Ἴδαν· τὸν δὲ Ἡρακλέα παί- 7
ζοντα (εἶναι γὰρ δὴ αὐτὸν πρεσβύτατον ἡλικίᾳ) συμβαλεῖν τοὺς
ἀδελφοὺς ἐς ἅμιλλαν δρόμου, καὶ τὸν νικήσαντα ἐξ αὐτῶν κλάδῳ
στεφανῶσαι κοτίνου· παρεῖναι δὲ αὐτοῖς πολὺν δή τι οὕτω τὸν
κότινον ὡς τὰ χλωρὰ ἔτι τῶν φύλλων ὑποστρῶσθαι σφᾶς καθεύ-
δοντας. κομισθῆναι δὲ ἐκ τῆς Ὑπερβορέων γῆς τὸν κότινόν
φασιν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐς Ἕλληνας. εἶναι δὲ ἀνθρώπους οἳ 8
ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦσι τὸν Βορέαν, πρῶτος μὲν ἐν ὕμνῳ τῷ
ἐς Ἀχαιίαν ἐποίησεν Ὠλὴν Λύκιος, ἀφικέσθαι τὴν Ἀχαιίαν ἐς
Δῆλον ἐκ τῶν Ὑπερβορέων τούτων· ἐπεὶ δὲ ᾠδὴν Μελάνωπος
Κυμαῖος ἐς Ὦπιν καὶ Ἑκαέργην ᾖσεν, ὡς ἐκ τῶν Ὑπερβορέων
καὶ αὗται πρότερον [ἐς τὴν Ἀχαιίαν] ἀφίκοντο [καὶ] ἐς Δῆλον,
Ἀριστέας τρίτος ὁ Προκοννήσιος μνήμην ἐποιήσατο Ὑπερβο- 9

v. 1. *Τιβεριάδα* Sylburgius: codices τιβερίδα. 6, 6. κρητικῆς πρὸς ἡρακλέα *MPV*. 7, 4. πολὺ codices. 8, 4, ἔπειτα ᾠδὴν *MV*. 6. ἐς τὴν Ἀχαιίαν delet Larcherus, fortasse legendum πρότερον ἔτι ἢ Ἀχαιία ἀφίκοιντο ἐς Δ. 9, 1. Ἀριστέας Sylburgius: codices ἀρισταῖος. τρίτος] codices γάρ i. e. γ vel γ°.

ρίων, ϗ ἔτος τάχα τι καὶ πλέον περὶ αὐτῶν πεπυσμένος εἴη παρὰ Ἰσσηδόνων, ἐς οὓς ἀφικέσθαι φησὶν ἐν τοῖς ἔπεσιν. Ἡρακλεῖ οὖν προσέστι τῷ Ἰδαίῳ δόξα τὸν τότε ἀγῶνα διαθεῖναι πρώτῳ ϗ Ὀλύμπια ὄνομα θέσθαι. διὰ πέμπτου οὖν ἔτους αὐτὸν κατεστήσατο ἄγεσθαι, ὅτι αὐτός τε καὶ οἱ ἀδελφοὶ πέντε ἦσαν
10 ἀριθμόν. Δία δὴ οἱ μὲν ἐνταῦθα παλαῖσαι ϗ αὐτῷ Κρόνῳ περὶ τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ ἐπὶ κατειργασμένοις ἀγωνοθετῆσαί φασιν αὐτόν. νικῆσαι δὲ ἄλλοι τε λέγονται, ϗ ὅτι Ἀπόλλων παραδράμοι μὲν ἐρίζοντα Ἑρμῆν, κρατήσαι δὲ Ἄρεως πυγμῇ. τούτου δὲ εἵνεκα ϗ τὸ αὔλημα τὸ Πυθικόν φασι τῷ πηδήματι ἐπεισαχθῆναι τῶν πεντάθλων, ὡς τὸ μὲν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ αὔλημα ὄν, τὸν Ἀπόλλωνα δὲ ἀνῃρημένον Ὀλυμπι-
8 κὰς νίκας. Τούτων δὲ ὕστερον Κλύμενον τὸν Κάρδυος, πεντηκοστῷ μάλιστα ἔτει μετὰ τὴν συμβᾶσαν ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐν Ἕλλησιν ἐπομβρίαν ἐλθόντα ἐκ Κρήτης, γένος ἀπὸ Ἡρακλέους ὄντα τοῦ Ἰδαίου, τόν τε ἀγῶνα ἐν Ὀλυμπίᾳ θεῖναι ϗ Κούρησι τοῖς τε ἄλλοις ϗ Ἡρακλεῖ τῷ προγόνῳ λέγουσιν ἱδρύσασθαι βωμόν, παραστάτην ἐπωνυμίαν τῷ Ἡρακλεῖ θέμενον. Ἐνδυμίων δὲ ὁ Ἀεθλίου Κλύμενόν τε ἔπαυσε τῆς ἀρχῆς, ϗ δρόμου
2 τοῖς υἱοῖς ἆθλα ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν βασιλείαν ἔθηκε. Πέλοψ δὲ ὕστερον γενεᾷ μάλιστα μετὰ Ἐνδυμίωνα τὸν ἀγῶνα τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ ἐποίησεν ἀξιολογώτατα ἀνθρώπων τῶν πρὸ αὐτοῦ. Πέλοπος δὲ τῶν παίδων σκεδασθέντων ἐξ Ἤλιδος ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἄλλην Πελοπόννησον, Ἀμυθάων ὁ Κρηθέως Ἐνδυμίωνι ἀνεψιὸς πρὸς πατρός (εἶναι γάρ φασι ϗ Ἀέθλιον Αἰόλου, Διὸς δὲ ἐπίκλησιν) ἔθηκεν ὁ Ἀμυθάων τὰ Ὀλύμπια, μετὰ δὲ αὐ-
3 τὸν Πελίας τε ϗ Νηλεὺς ἐν κοινῷ. ἔθηκε δὲ καὶ Αὐγέας καὶ Ἡρακλῆς ὁ Ἀμφιτρύωνος ἑλὼν Ἦλιν. ὁπόσους δὲ ἐστεφάνωσεν οὗτος νικῶντας, ἔστιν Ἰόλαος ταῖς Ἡρακλέους δραμὼν ἵπποις. ἦν δὲ ἄρα ἐκ παλαιοῦ καθεστηκὸς ἀγωνίζεσθαι ϗ ἀλλοτρίαις ἵπποις· Ὅμηρος γοῦν ἐν ἄθλοις τεθεῖσιν ἐπὶ Πατρόκλῳ πεποίηκεν ὡς Μενέλαος Αἴθῃ τῇ Ἀγαμέμνονος, τῷ δὲ ἑτέρῳ χρή-
4 σαιτο τῶν ἵππων οἰκείῳ. ἡνιόχει δὲ ϗ ἄλλως Ἰόλαος Ἡρα-

v. 1. deesse ἂν monet Porsonus. 10, 1. malim δὲ. ἀγωνοθετῆσαι Τιτᾶσί φασιν Porsonus. 1, 1. κάρδιος (υ) P. 4. κουρῆτες MP. 6. θέμενοι MP. 4, 1. ἡνιόχει Coraes: codices ἡνιοχεῖ.

κλεῖ τὰς ἵππους. αὐτός τε ἐν ἅρματι ϗ Ἰάσιος ἀνὴρ Ἀρκὰς κέλητος ἐνίκησεν ἵππου δρόμῳ, Τυνδάρεω δὲ οἱ παῖδες ὁ μὲν δρόμῳ, Πολυδεύκης δὲ πυκτεύων. λέγεται δὲ ϗ ἐς αὐτὸν Ἡρακλέα ὡς πάλης τε ἀνέλοιτο ϗ παγκρατίου νίκας.

Μετὰ δὲ Ὄξυλον (διέθηκε γὰρ τὸν ἀγῶνα καὶ Ὄξυλος) 5
μετὰ τοῦτον βασιλεύσαντα ἐξέλιπεν ἄχρι Ἰφίτου τὰ Ὀλύμπια.
Ἰφίτου δὲ τὸν ἀγῶνα ἀνανεωσαμένου κατὰ τὰ ἤδη μοι λελεγμέ-
να, τοῖς ἀνθρώποις ἔτι ὑπῆρχε τῶν ἀρχαίων λήθη καὶ κατ'
ὀλίγον ἐς ὑπόμνησιν ἤρχοντο αὐτῶν, ϗ ὁπότε τι ἀναμνησθεῖεν,
ἐποιοῦντο τῷ ἀγῶνι προσθήκην. δῆλον δέ· ἐξ οὗ γὰρ τὸ συν- 6
εχὲς ταῖς μνήμαις ἐπὶ ταῖς ὀλυμπιάσιν ἐστί, δρόμου μὲν ἆθλα
ἐτέθη πρῶτον, ϗ Ἠλεῖος Κόροιβος ἐνίκα. εἰκὼν μὲν δὴ οὐκ
ἔστιν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοῦ Κοροίβου, τάφος δὲ ἐπὶ τοῖς πέρασι τῆς
Ἠλείας. ὀλυμπιάδι δὲ ὕστερον τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ προσετέθη
σφίσι δίαυλος· Ὑπηνος δὲ ἀνὴρ Πισαῖος ἀνείλετο ἐπὶ τῷ δι-
αύλῳ τὸν κότινον, τῇ δὲ ἑξῆς Ἄκανθος. ἐπὶ δὲ τῆς ὀγδόης 7
ϗ δεκάτης ὀλυμπιάδος πεντάθλου ϗ πάλης ἀφίκοντο ἐς μνή-
μην· καὶ τοῦ μὲν Λάμπιδι ὑπῆρξεν, Εὐρυβάτῳ δὲ ἡ νίκη τῆς
πάλης, Λακεδαιμονίοις ϗ τούτοις. τρίτῃ δὲ ὀλυμπιάδι ϗ εἰκο-
στῇ πυγμῆς ἆθλα ἀπέδοσαν· Ὀνόμαστος δὲ ἐνίκησεν ἐκ Σμύρ-
νης συντελούσης ἤδη τηνικαῦτα ἐς Ἴωνας. πέμπτῃ δὲ ἐπὶ ταῖς
εἴκοσι κατεδέξαντο ἵππων τελείων δρόμον, ϗ ἀνηγορεύθη Θη-
βαῖος Παγώνδας κρατῶν ἅρματι. ὀγδόῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ὀλυμ- 8
πιάδι ἐδέξαντο παγκρατιαστήν τε ἄνδρα καὶ ἵππον κέλητα·
ἵππος μὲν δὴ Κρανωνίου Κραυξίδα παρέφθη, τοὺς δὲ ἐσελθόν-
τας ἐπὶ τὸ παγκράτιον ὁ Λύγδαμις κατειργάσατο Συρακού-
σιος. τούτῳ πρὸς ταῖς λιθοτομίαις ἐστὶν ἐν Συρακούσαις μνῆμα.
εἰ δὲ ϗ Ἡρακλεῖ τῷ Θηβαίῳ μέγεθος παρισοῦτο ὁ Λύγδα-
μις, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα, λεγόμενον δὲ ὑπὸ Συρακουσίων ἐστί.
τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς παισὶν ἐς μὲν τῶν παλαιοτέρων οὐδεμίαν ἧκει 9
μνήμην, αὐτοὶ δὲ ἀρέσαν σφίσι κατεστήσαντο Ἠλεῖοι. δρόμου
μὲν δὴ ϗ πάλης ἐτέθη παισὶν ἆθλα ἐπὶ τῆς ἑβδόμης ϗ τρια-
κοστῆς ὀλυμπιάδος, καὶ Ἱπποσθένης Λακεδαιμόνιος πάλην,
Πολυνείκης δὲ τὸν δρόμον ἐνίκησεν Ἠλεῖος. πρώτῃ δὲ ἐπὶ
ταῖς τεσσαράκοντα ὀλυμπιάσι πύκτας ἐσεκάλεσαν παῖδας, καὶ

6, 3. κοροικος et 4. κοροίκου P. 8, 2. ἐδέξαντο Sylburgius: codices ἐδέξατο. 3. κραυνωνίου P.

10 περιῆν τῶν ἐσελθόντων Συβαρίτης Φιλήτας. τῶν δὲ ὁπλιτῶν ὁ δρόμος ἐδοκιμάσθη μὲν ἐπὶ τῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος καὶ ἑξηκοστῆς, μελέτης (ἐμοὶ δοκεῖν) εἵνεκα τῆς ἐς τὰ πολεμικά· τοὺς δὲ δραμόντας ἀσπίσιν ὁμοῦ πρῶτος Δημάρετος ἐκράτησεν Ἡραιεύς. δρόμος δὲ δύο ἵππων τελείων συνωρὶς κληθεῖσα τρίτῃ μὲν ὀλυμπιάδι ἐτέθη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, Εὐαγόρας δὲ ἐνίκησεν Ἠλεῖος. ἐνάτῃ δὲ ἤρεσεν ὀλυμπιάδι καὶ ἐνενηκοστῇ καὶ πώλων ἅρμασιν ἀγωνίζεσθαι· Λακεδαιμόνιος δὲ Συβαριάδης
11 τὸν στέφανον τῶν πώλων ἔσχε τοῦ ἅρματος. συνέθεσαν δὲ ὕστερον καὶ συνωρίδα πώλων καὶ πῶλον κέλητα· ἐπὶ μὲν δὴ τῇ συνωρίδι Βελιστίχην ἐκ Μακεδονίας τῆς ἐπὶ θαλάσσῃ γυναῖκα, Τληπόλεμον δὲ Λύκιον ἀναγορευθῆναι λέγουσιν ἐπὶ τῷ κέλητι, τοῦτον μὲν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ τριακοστῆς τε καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος, τῆς δὲ Βελιστίχης τὴν συνωρίδα ὀλυμπιάδι πρὸ ταύτης τρίτῃ. πέμπτῃ δὲ ἐπὶ ταῖς τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν ἆθλα ἐτέθη παγκρατίου παισί, καὶ ἐνίκα Φαίδιμος Αἰολεὺς ἐκ πόλεως Τρῳάδος.

9 Κατελύθη δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἀγωνίσματα, μεταδόξαν μηκέτι ἄγειν αὐτὰ Ἠλείοις. πένταθλόν τε γὰρ παίδων ἐπὶ τῆς ὀγδόης ὀλυμπιάδος καὶ τριακοστῆς ἐτέθη, καὶ ἐπ' αὐτῷ τὸν κότινον Εὐτελίδα Λακεδαιμονίου λαβόντος οὐκέτι ἀρεστὰ Ἠλείοις ἦν πεντάθλους εἰσέρχεσθαι παῖδας. τῆς δὲ ἀπήνης καὶ κάλπης τὸν δρόμον, τὸν μὲν ὀλυμπιάδι νομισθέντα ἑβδομηκοστῇ, τὸν δὲ τῆς κάλπης τῇ ἐφεξῆς ταύτης, κήρυγμα ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἐποιήσαντο ἐπὶ τῆς τετάρτης ὀλυμπιάδος καὶ ὀγδοηκοστῆς μήτε κάλπης τοῦ λοιποῦ μήτε ἀπήνης ἔσεσθαι δρόμον. ὅτε δὲ ἐτέθη πρῶτον, Θερσίου μὲν ἀπήνη Θεσσαλοῦ, Παταίκου δὲ
2 Ἀχαιοῦ τῶν ἐκ Δύμης ἐνίκησεν ἡ κάλπη. ἦν δὲ ἡ μὲν θήλεια ἵππος, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποπηδῶντες ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ δρόμῳ συνέθεον οἱ ἀναβάται ταῖς ἵπποις εἰλημμένοι τῶν χαλινῶν, καθὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἔτι οἱ ἀναβάται καλέμενοι· διάφορα δὲ τοῖς ἀναβάταις ἐς τῆς κάλπης τὸν δρόμον τά τε σημεῖά ἐστι καὶ ἄρσενές σφισιν ὄντες οἱ ἵπποι. ἀπήνη δὲ οὔτε τῷ ἀνευρήματι οὐδὲν ἀρχαῖον οὔτε εὐπρέπεια αὐτῇ προσῆν, ἐπάρατόν τε Ἠλείοις ἐκ παλαιοῦ καὶ ἀρχὴν γενέσθαι σφίσιν ἐν τῇ χώρᾳ τὸ ζῷον· ἦν γὰρ δὴ ἀπήνη κατὰ τὴν συνωρίδα ἡμιόνους ἀντὶ ἵππων ἔχουσα.

11, 6. Ἐπελιστίχης P. 2, 4. an ἀποβάται et 6. ἀποβάταις?

Ὁ δὲ κόσμος ὁ περὶ τὸν ἀγῶνα ἐφ' ἡμῶν, ὡς θύεσθαι 5
τῷ θεῷ τὰ ἱερεῖα πεντάθλου μὲν καὶ δρόμου τῶν ἵππων ὕστερα
ἀγωνισμάτων, οὗτος κατέστη σφίσιν ὁ κόσμος ὀλυμπιάδι ἑβδό-
μῃ πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα· τὰ πρὸ τούτων δὲ ἐπὶ ἡμέρας ἦγον
τῆς αὐτῆς ὁμοίως καὶ ἀνθρώπων καὶ ἵππων ἀγῶνα. τότε δὲ
προήχθησαν ἐς νύκτα οἱ παγκρατιάζοντες ἅτε οὐ κατὰ καιρὸν
ἐσκληθέντες, αἴτιοι δὲ ἐγένοντο οἵ τε ἵπποι καὶ ἐς πλέον ἔτι ἡ
τῶν πεντάθλων ἅμιλλα· καὶ ἐκράτει μὲν Ἀθηναῖος Καλλίας
τοὺς παγκρατιάσαντας, ἐμπόδιον δὲ οὐκ ἔμελλε παγκρατίῳ τοῦ
λοιποῦ τὸ πένταθλον οὐδὲ οἱ ἵπποι γενήσεσθαι. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς 4
ἀγωνοθετοῦσιν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ ἃ καθεστηκότα ἦν ἐξ ἀρχῆς,
καὶ ἐφ' ἡμῶν ἐς αὐτοὺς νομίζουσιν, ἀλλὰ Ἴφιτος μὲν τὸν ἀγῶνα
ἔθηκεν αὐτὸς μόνος, καὶ μετὰ Ἴφιτον ἐτίθεσαν ὡσαύτως οἱ
ἀπὸ Ὀξύλου· πεντηκοστῇ δὲ ὀλυμπιάδι ἀνδράσι δύο ἐξ ἁπάν-
των λαχοῦσιν Ἠλείων ἐπετράπη ποιῆσαι τὰ Ὀλύμπια, καὶ ἐπὶ
πλεῖστον ἀπὸ ἐκείνου διέμεινε τῶν ἀγωνοθετῶν ὁ ἀριθμὸς τῶν β'.
πέμπτῃ δὲ ὀλυμπιάδι καὶ εἰκοστῇ ἐννέα ἑλλανοδίκας κατέστη- 5
σαν· τρισὶ μὲν δὴ ἐπετέτραπτο ἐξ αὐτῶν ὁ δρόμος τῶν ἵπ-
πων, τοσούτοις δὲ ἑτέροις ἐπόπταις εἶναι τοῦ πεντάθλου, τοῖς δὲ
ὑπολειπομένοις τὰ λοιπὰ ἔμελε τῶν ἀγωνισμάτων. δευτέρᾳ δὲ
ἀπὸ ταύτης ὀλυμπιάδι προσετέθη καὶ ὁ δέκατος ἀθλοθέτης.
ἐπὶ δὲ τῆς τρίτης καὶ ἑκατοστῆς φυλαί τε Ἠλείοις δώδεκα καὶ
εἷς ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης ἐγένετο ἑλλανοδίκης. πιεσθέντες δὲ ὑπὸ 6
Ἀρκάδων πολέμῳ μοῖράν τε ἀπέβαλον τῆς γῆς καὶ ὅσοι τῶν
δήμων ἦσαν ἐν τῇ ἀποτμηθείσῃ χώρᾳ, καὶ οὕτως ἐς ὀκτώ τε
ἀριθμὸν φυλῶν ἐπὶ τῆς τετάρτης συνεστάλησαν ὀλυμπιάδος καὶ
ἑκατοστῆς, καὶ ἑλλανοδίκαι σφίσιν ἴσοι ταῖς φυλαῖς ᾑρέθησαν.
ὀγδόῃ δὲ ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν ὀλυμπιάδι ἐπανῆλθον αὖθις ἐς ἀν-
δρῶν δέκα ἀριθμόν, καὶ ἤδη τὸ ἀπὸ τούτου διαμεμένηκεν ἐς ἡμᾶς.

Πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἄλλα ἴδοι τις ἂν Ἕλλησι, τὰ δὲ καὶ 10
ἀκοῦσαι θαύματος ἄξια· μάλιστα δὲ τοῖς Ἐλευσῖνι δρωμένοις
καὶ ἀγῶνι τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ μέτεστιν ἐκ θεοῦ φροντίδος. τὸ δὲ
ἄλσος τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, παραποιήσαντες τὸ ὄνομα, Ἄλτιν
ἐκ παλαιοῦ καλοῦσι· καὶ δὴ καὶ Πινδάρῳ ποιήσαντι ἐς ἄνδρα

3, 3. ante ἀγωνισμάτων addiderim τῶν δὲ λοιπῶν πρότερα. 5, 1. aut ἑξηκοστῇ aut ἐνενηκοστῇ reponendum. 6, 6. ἐς] ἐπ' P. 1, 1. ἂν] ἂν ἐν Claviger.

2 ὀλυμπιονίκην ᾆσμα· Ἄλτις ἐπωνόμασται τὸ χωρίον. ἐποιήθη δὲ
ὁ ναὸς καὶ τὸ ἄγαλμα τῷ Διὶ ἀπὸ λαφύρων, ἡνίκα Πίσαν οἱ
Ἠλεῖοι ϗ ὅσον τῶν περιοίκων ἄλλο συναπέστη Πισαίοις πολέμῳ
καθεῖλον. Φειδίαν δὲ τὸν ἐργασάμενον τὸ ἄγαλμα εἶναι ϗ ἐπί-
γραμμά ἐστιν ἐς μαρτυρίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς γεγραμμένον τοῖς ποσί·

Φειδίας Χαρμίδου υἱὸς Ἀθηναῖός μ' ἐποίησε.

τοῦ ναοῦ δὲ Δώριος μέν ἐστιν ἡ ἐργασία, τὰ δὲ ἐκτὸς περίστυλός
3 ἐστι. πεποίηται δὲ '''ἐπιχωρίου πώρου. ὕψος μὲν δή, αὐτὸ τοῦτο
ἐς τὸν ἀετὸν ἀνῆκον, εἰσὶν οἱ ὀκτὼ πόδες ϗ ἑξήκοντα, εὖρος
δὲ πέντε ϗ ἐνενήκοντα, τὰ δὲ ἐς μῆκος τριάκοντά τε ϗ δια-
κόσιοι. τέκτων δὲ ἐγένετο αὐτοῦ Λίβων ἐπιχώριος. κέραμος δὲ
οὐ γῆς ὀπτῆς ἐστίν, ἀλλὰ κεράμου τρόπον λίθος ὁ Πεντέλησιν
εἰργασμένος. τὸ δὲ εὕρημα ἀνδρὸς Ναξίου λέγουσιν εἶναι Βύζου,
οὗ φασὶν ἐν Νάξῳ τὰ ἀγάλματα ἐφ' ὧν ἐπίγραμμα εἶναι

Νάξιος Εὔεργός με γένει Λητοῦς πόρε, Βύζεω
παῖς, ὃς πρώτιστος τεῦξε λίθου κέραμον.

ἡλικίαν δὲ ὁ Βύζης οὗτος κατὰ Ἀλυάττην τὸν Λυδὸν ϗ Ἀστυ-
4 άγην τὸν Κυαξάρου, βασιλεύοντα ἐν Μήδοις. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ
λέβης ἐπίχρυσος ἐπὶ ἑκάστῳ τοῦ ὀρόφου τῷ πέρατι ἐπίκειται, ϗ
Νίκη κατὰ μέσον μάλιστα ἕστηκε τὸν ἀετόν, ἐπίχρυσος ϗ αὕτη.
ὑπὸ δὲ τῆς Νίκης τὸ ἄγαλμα ἀσπὶς ἀνάκειται χρυσῆ, Μέδου-
σαν τὴν Γοργόνα ἔχουσα ἐπειργασμένην. τὸ ἐπίγραμμα δὲ τὸ
ἐπὶ τῇ ἀσπίδι τούς τε ἀναθέντας δηλοῖ ϗ καθ' ἥντινα αἰτίαν
ἀνέθεσαν· λέγει γὰρ δὴ οὕτω,

ναὸς μὲν φιάλαν χρυσέαν ἔχει, ἐκ δὲ Τανάγρας
τᾶς Λακεδαιμονίοις συμμαχίδος γε τεθὲν
δῶρον ἀπ' Ἀργείων ϗ Ἀθηναίων ϗ Ἰώνων,
'''τὰν δεκάταν νίκας εἵνεκα τῶ πολέμω.

ταύτης τῆς μάχης μνήμην ϗ ἐν τῇ Ἀτθίδι ἐποιησάμην συγ-
5 γραφῇ, τὰ Ἀθήνησιν ἐπεξιὼν μνήματα. τοῦ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ
ναοῦ τῆς ὑπὲρ τῶν κιόνων περιθεούσης ζώνης κατὰ τὸ ἐκτὸς
ἀσπίδες εἰσὶν ἐπίχρυσοι μία ϗ εἴκοσιν ἀριθμόν, ἀνάθημα στρα-
τηγοῦ Ῥωμαίων Μομμίου κρατήσαντος Ἀχαιῶν πολέμῳ ϗ Κό-
ρινθόν τε ἑλόντος ϗ Κορινθίους τοὺς Δωριέας ποιήσαντος ἀνα-

3, 1. ὑψηλὸς P. pro τοῦτο malim τό. 4, 9. τᾶς Jacobs: τοῖς PV, τῆς M. συμμαχίαν PV. τὤνθεν MP: unde Buttmannus γ' ἀνέθεν, mutato antea Λακεδαιμονίοις in Λακεδαιμόνιοι. 5, 6. ἀχαιοῦ P.

στάντες. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς, ἔστιν ἔμπροσθεν Πέλοπος ἡ πρὸς 6
Οἰνόμαον τῶν ἵππων ἅμιλλα ἔτι μέλλουσα, καὶ τὸ ἔργον τοῦ δρό-
μου παρὰ ἀμφοτέρων ἐν παρασκευῇ. Διὸς δὲ ἀγάλματος κατὰ
μέσον πεποιημένου μάλιστα τὸν ἀετὸν ἔστιν Οἰνόμαος ἐν δεξιᾷ
ἐπικείμενος κράνος τῇ κεφαλῇ, παρὰ δὲ αὐτὸν γυνὴ Στερόπη,
θυγατέρων καὶ αὕτη τῶν Ἄτλαντος. Μυρτίλος δέ, ὃς ἤλαυνε
τῷ Οἰνομάῳ τὸ ἅρμα, κάθηται πρὸ τῶν ἵππων· οἱ δέ εἰσιν
ἀριθμὸν οἱ ἵπποι τέσσαρες. μετὰ δὲ αὐτόν εἰσιν ἄνδρες δύο·
ὀνόματα μέν σφισιν οὐκ ἔστι, θεραπεύειν δὲ ἄρα τοὺς ἵππους καὶ
τούτοις προσετέτακτο ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου. πρὸς αὐτῷ δὲ κατά- 7
κειται τῷ πέρατι Κλάδεος· ἔχει δὲ καὶ ἐς τὰ ἄλλα παρ' Ἠλείων
τιμὰς ποταμῶν μάλιστα μετά γε Ἀλφειόν. τὰ δὲ ἐπ' ἀριστερὰ
ἀπὸ τοῦ Διὸς ὁ Πέλοψ καὶ Ἱπποδάμεια καὶ ὅ τε ἡνίοχός ἐστι τοῦ
Πέλοπος καὶ ἵπποι, δύο τε ἄνδρες, ἱπποκόμοι δὴ καὶ οὗτοι τῷ
Πέλοπι. καὶ αὖθις ὁ ἀετὸς κάτεισιν ἐς στενόν, καὶ κατὰ τοῦτο Ἀλ-
φειὸς ἐπ' αὐτοῦ πεποίηται. τῷ δὲ ἀνδρὶ ὃς ἡνιοχεῖ τῷ Πέλοπι
λόγῳ μὲν τῷ Τροιζηνίων ἐστὶν ὄνομα Σφαῖρος, ὁ δὲ ἐξηγητὴς
ἔφασκεν ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ Κίλλαν εἶναι. τὰ μὲν δὴ ἔμπροσθ' ἐν 8
τοῖς ἀετοῖς ἐστι Παιωνίου, γένος ἐκ Μένδης τῆς Θρᾳκίας, τὰ
δὲ ὄπισθεν αὐτῶν Ἀλκαμένους ἀνδρὸς ἡλικίαν τε κατὰ Φει-
δίαν καὶ δευτερεῖα ἐνεγκαμένου σοφίας ἐς ποίησιν ἀγαλμάτων.
τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς ἐστὶν αὐτῷ Λαπιθῶν ἐν τῷ Πειρίθου γάμῳ
πρὸς Κενταύρους ἡ μάχη. κατὰ μὲν δὴ τοῦ ἀετοῦ τὸ μέσον Πει-
ρίθους ἐστί· παρὰ δὲ αὐτὸν τῇ μὲν Εὐρυτίων ἡρπακὼς τὴν γυ-
ναῖκά ἐστι τοῦ Πειρίθου, καὶ ἀμύνων Καινεὺς τῷ Πειρίθῳ, τῇ δὲ
Θησεὺς ἀμυνόμενος πελέκει τοὺς Κενταύρους· Κένταυρος δὲ ὁ
μὲν παρθένον, ὁ δὲ παῖδα ἡρπακώς ἐστιν ὡραῖον. ἐποίησε δὲ
(ἐμοὶ δοκεῖν) ταῦτα ὁ Ἀλκαμένης Πειρίθουν τε εἶναι Διὸς
ἐν ἔπεσι τοῖς Ὁμήρου δεδιδαγμένος καὶ Θησέα ἐπιστάμενος ὡς
εἴη τέταρτος Πέλοπος. ἔστι δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Ἡρακλέους τὰ 9
πολλὰ τῶν ἔργων. ὑπὲρ μὲν τοῦ ναοῦ πεποίηται τῶν θυρῶν ἡ
ἐξ Ἀρκαδίας ἄγρα τοῦ ὑός, καὶ τὰ πρὸς Διομήδην τὸν Θρᾷκα
καὶ ἐν Ἐρυθείᾳ πρὸς Γηρυόνην, καὶ Ἄτλαντός τε τὸ φόρημα

6, 1. rectius ἔμπροσθε μὲν Π. 4. δεξιᾷ τοῦ διὸς ἐπικ. P. 7, 3. ἐς P. 8, 1. codices ἔμπροσθεν τοῖς. 2. μὲν δὴ τῆς P. 3. Φειδίαν Kuhnius: codices ἰδίαν. 4. δευτερίαν MP. 9, 1. τέταρτος ἀπὸ Πέλοπος Claviger.

2 ὀλυμπιονίκην ᾆσμα Ἄλτις ἐπωνόμασαι τὸ χωρίον. ἐποιήθη δὲ ὁ ναὸς καὶ τὸ ἄγαλμα τῷ Διὶ ἀπὸ λαφύρων, ἡνίκα Πῖσαν οἱ Ἠλεῖοι καὶ ὅσον τῶν περιοίκων ἄλλο συναπέστη Πισαίοις πολέμῳ καθεῖλον. Φειδίαν δὲ τὸν ἐργασάμενον τὸ ἄγαλμα εἶναι καὶ ἐπίγραμμά ἐστιν ἐς μαρτυρίαν ὑπὸ τοῦ Διὸς γεγραμμένον τοῖς ποσί·

Φειδίας Χαρμίδου υἱὸς Ἀθηναῖός μ' ἐποίησε.

τοῦ ναοῦ δὲ Δώριος μέν ἐστιν ἡ ἐργασία, τὰ δὲ ἐκτὸς περίστυλός
3 ἐστι. πεποίηται δὲ ''' ἐπιχωρίου πώρου. ὕψος μὲν δή, αὐτὸ τοῦτο ἐς τὸν ἀετὸν ἀνῆκον, εἰσὶν οἱ ὀκτὼ πόδες καὶ ἑξήκοντα, εὖρος δὲ πέντε καὶ ἐνενήκοντα, τὸ δὲ ἐς μῆκος τριάκοντά τε καὶ διακόσιοι. τέκτων δὲ ἐγένετο αὐτοῦ Λίβων ἐπιχώριος. κέραμος δὲ οὐ γῆς ὀπτῆς ἐστίν, ἀλλὰ κεράμου τρόπον λίθος ὁ Πεντέλησιν εἰργασμένος. τὸ δὲ εὕρημα ἀνδρὸς Ναξίου λέγουσιν εἶναι Βύζου, οὗ φασὶν ἐν Νάξῳ τὰ ἀγάλματα ἐφ' ὧν ἐπίγραμμα εἶναι

Νάξιος Εὔεργός με γένει Λητοῦς πόρε, Βύζεω
παῖς, ὃς πρώτιστος τεῦξε λίθου κέραμον.

ἡλικίαν δὲ ὁ Βύζης οὗτος κατὰ Ἀλυάττην τὸν Λυδὸν καὶ Ἀστυ-
4 άγην τὸν Κυαξάρου, βασιλεύοντα ἐν Μήδοις. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ λέβης ἐπίχρυσος ἐπὶ ἑκάστῳ τοῦ ὀρόφου τῷ πέρατι ἐπίκειται, καὶ Νίκη κατὰ μέσον μάλιστα ἕστηκε τὸν ἀετόν, ἐπίχρυσος καὶ αὕτη. ὑπὸ δὲ τῆς Νίκης τὸ ἄγαλμα ἀσπὶς ἀνάκειται χρυσῆ, Μέδουσαν τὴν Γοργόνα ἔχουσα ἐπειργασμένην. τὸ ἐπίγραμμα δὲ τὸ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι τούς τε ἀναθέντας δηλοῖ καὶ καθ' ἥντινα αἰτίαν ἀνέθεσαν· λέγει γὰρ δὴ οὕτω,

ναὸς μὲν φιάλαν χρυσέαν ἔχει, ἐκ δὲ Τανάγρας
τᾶς Λακεδαιμονίοις συμμαχίδος γε τέθεν
δῶρον ἀπ' Ἀργείων καὶ Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων,
''' τὰν δεκάταν νίκας εἵνεκα τῶ πολέμω.

ταύτης τῆς μάχης μνήμην καὶ ἐν τῇ Ἀτθίδι ἐποιησάμην συγ-
5 γραφῇ, τὰ Ἀθήνησιν ἐπεξιὼν μνήματα. τοῦ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ τῆς ὑπὲρ τῶν κιόνων περιθεούσης ζώνης κατὰ τὸ ἐκτὸς ἀσπίδες εἰσὶν ἐπίχρυσοι μία καὶ εἴκοσιν ἀριθμόν, ἀνάθημα στρατηγοῦ Ῥωμαίων Μομμίου κρατήσαντος Ἀχαιῶν πολέμῳ καὶ Κόρινθόν τε ἑλόντος καὶ Κορινθίους τοὺς Δωριέας ποιήσαντος ἀνα-

3, 1. ὑψηλὸς P. pro τοῦτο malim τό. 4, 9. τᾶς Jacobs: τοῖς PV, τῆς M. συμμαχίαν PV. τἄνθεν MP: unde Buttmannus γ' ἀνέθεν, mutato antea Λακεδαιμονίοις in Λακεδαιμόνιοι. 5, 6. ἀχαιοῦ P.

στάτους. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς, ἔστιν ἔμπροσθεν Πέλοπος ἡ πρὸς 6
Οἰνόμαον τῶν ἵππων ἅμιλλα ἔτι μέλλουσα, ϗ τὸ ἔργον τοῦ δρόμου παρὰ ἀμφοτέρων ἐν παρασκευῇ. Διὸς δὲ ἀγάλματος κατὰ μέσον πεποιημένου μάλιστα τὸν ἀετὸν ἔστιν Οἰνόμαος ἐν δεξιᾷ ἐπικείμενος κράνος τῇ κεφαλῇ, παρὰ δὲ αὐτὸν γυνὴ Στερόπη, θυγατέρων ϗ αὕτη τῶν Ἄτλαντος. Μυρτίλος δέ, ὃς ἤλαυνε τῷ Οἰνομάῳ τὸ ἅρμα, κάθηται πρὸ τῶν ἵππων· οἱ δέ εἰσιν ἀριθμὸν οἱ ἵπποι τέσσαρες. μετὰ δὲ αὐτόν εἰσιν ἄνδρες δύο· ὀνόματα μὲν σφισιν οὐκ ἔστι, θεραπεύειν δὲ ἄρα τοὺς ἵππους ϗ τούτοις προσετέτακτο ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου. πρὸς αὐτῷ δὲ κατά- 7
κειται τῷ πέρατι Κλάδεος· ἔχει δὲ ϗ ἐς τὰ ἄλλα παρ' Ἠλείων τιμὰς ποταμῶν μάλιστα μετά γε Ἀλφειόν. τὰ δὲ ἐπ' ἀριστερὰ ἀπὸ τοῦ Διὸς ὁ Πέλοψ ϗ Ἱπποδάμεια ϗ ὅ τε ἡνίοχός ἐστι τοῦ Πέλοπος ϗ ἵπποι, δύο τε ἄνδρες, ἱπποκόμοι δὴ καὶ οὗτοι τῷ Πέλοπι. ϗ αὖθις ὁ ἀετὸς κάτεισιν ἐς στενόν, ϗ κατὰ τοῦτο Ἀλφειὸς ἐπ' αὐτοῦ πεποίηται. τῷ δὲ ἀνδρὶ ὃς ἡνιοχεῖ τῷ Πέλοπι λόγῳ μὲν τῷ Τροιζηνίων ἐστὶν ὄνομα Σφαῖρος, ὁ δὲ ἐξηγητὴς ἔφασκεν ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ Κίλλαν εἶναι. τὰ μὲν δὴ ἔμπροσθ' ἐν 8
τοῖς ἀετοῖς ἐστὶ Παιωνίου, γένος ἐκ Μένδης τῆς Θρᾳκίας, τὰ δὲ ὄπισθεν αὐτῶν Ἀλκαμένους ἀνδρὸς ἡλικίαν τε κατὰ Φειδίαν ϗ δευτερεῖα ἐνεγκαμένου σοφίας ἐς ποίησιν ἀγαλμάτων. τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς ἐστὶν αὐτῷ Λαπιθῶν ἐν τῷ Πειρίθου γάμῳ πρὸς Κενταύρους ἡ μάχη. κατὰ μὲν δὴ τοῦ ἀετοῦ τὸ μέσον Πειρίθους ἐστί· παρὰ δὲ αὐτὸν τῇ μὲν Εὐρυτίων ἡρπακὼς τὴν γυναῖκά ἐστι τοῦ Πειρίθου, ϗ ἀμύνων Καινεὺς τῷ Πειρίθῳ, τῇ δὲ Θησεὺς ἀμυνόμενος πελέκει τοὺς Κενταύρους· Κένταυρος δὲ ὁ μὲν παρθένον ὁ δὲ παῖδα ἡρπακώς ἐστιν ὡραῖον. ἐποίησε δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν) ταῦτα ὁ Ἀλκαμένης Πειρίθουν τε εἶναι Διὸς ἐν ἔπεσι τοῖς Ὁμήρου δεδιδαγμένος καὶ Θησέα ἐπιστάμενος ὡς εἴη τέταρτος Πέλοπος. ἔστι δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ ϗ Ἡρακλέους τὰ 9
πολλὰ τῶν ἔργων. ὑπὲρ μὲν τοῦ ναοῦ πεποίηται τῶν θυρῶν ἡ ἐξ Ἀρκαδίας ἄγρα τοῦ ὑός, ϗ τὰ πρὸς Διομήδην τὸν Θρᾷκα ϗ ἐν Ἐρυθείᾳ πρὸς Γηρυόνην, καὶ Ἄτλαντός τε τὸ φόρημα

6, 1. rectius ἔμπροσθε μὲν Π. 4. δεξιᾷ τοῦ διὸς ἐπικ. P. 7, 5. ἐς P. 8, 1. codices ἔμπροσθεν τοῖς. 2. μὲν δὴ τῆς P. 3. Φειδίαν Kuhnius: codices ἰδίαν. 4. δευτερίαν MP. 9, 1. τέταρτος ἀπὸ Πέλοπος Claviger.

ποδίν, ὑπὸ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ καλούμενον θρανίον, λέοντάς
τε χρυσοῦς καὶ Θησέως ἐπειργασμένην ἔχει μάχην τὴν πρὸς
Ἀμαζόνας, τὸ Ἀθηναίων πρῶτον ἀνδραγάθημα ἐς οὐχ ὁμο-
8 *φύλους. ἐπὶ δὲ τοῦ βάθρου τοῦ τὸν θρόνον τε ἀνέχοντος καὶ*
ὅσος ἄλλος κόσμος περὶ τὸν Δία, ἐπὶ τούτου τοῦ βάθρου χρυσοῦ
ποιήματα, ἀναβεβηκὼς ἐπὶ ἅρμα Ἥλιος καὶ Ζεύς τέ ἐστι καὶ
Ἥρα, παρὰ δὲ αὐτὸν Χάρις· ταύτης δὲ Ἑρμῆς ἔχεται, τοῦ
Ἑρμοῦ δὲ Ἑστία· μετὰ δὲ τὴν Ἑστίαν Ἔρως ἐστὶν ἐκ θαλάσσης
Ἀφροδίτην ἀνιοῦσαν ὑποδεχόμενος· τὴν δὲ Ἀφροδίτην στεφα-
νοῖ Πειθώ. ἐπείργασται δὲ καὶ Ἀπόλλων σὺν Ἀρτέμιδι, Ἀθηνᾶ
τε καὶ Ἡρακλῆς, καὶ ἤδη τοῦ βάθρου πρὸς τῷ πέρατι Ἀμφιτρίτη
καὶ Ποσειδῶν, Σελήνη τε ἵππον (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐλαύνουσα. τοῖς
δέ ἐστιν εἰρημένα ἐφ' ἡμιόνου τὴν θεὸν ὀχεῖσθαι καὶ οὐχ ἵππου, καὶ
λόγον γέ τινα ἐπὶ τῷ ἡμιόνῳ λέγουσιν εὐήθη.

9 *Μέτρα δὲ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς ἐς ὕψος τε καὶ εὖρος ἐπι-*
στάμενος γεγραμμένα οὐκ ἐν ἐπαίνῳ θήσομαι τοὺς μετρήσαντας,
ἐπεὶ καὶ τὰ εἰρημένα αὐτοῖς μέτρα πολύ τι ἀποδέοντά ἐστιν ἢ
τοῖς ἰδοῦσι παρέστηκεν ἐς τὸ ἄγαλμα δόξα, ὅπου γε καὶ αὐτὸν
τὸν θεὸν μάρτυρα ἐς τοῦ Φειδίου τὴν τέχνην γενέσθαι λέγουσιν.
ὡς γὰρ δὴ ἐκτετελεσμένον ἤδη τὸ ἄγαλμα ἦν, ηὔξατο ὁ Φει-
δίας ἐπισημῆναι τὸν θεὸν εἰ τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ κατὰ γνώ-
μην· αὐτίκα δ' ἐς τοῦτο τοῦ ἐδάφους κατασκῆψαι κεραυνόν φα-
σιν, ἔνθα ὑδρία καὶ ἐπίθημα ἐς ἐμὲ ἦν ἡ χαλκῆ.

10 *Ὅσον δὲ τοῦ ἐδάφους ἐστὶν ἔμπροσθεν τοῦ ἀγάλματος, τοῦτο*
οὐ λευκῷ μέλανι δὲ κατεσκεύασται τῷ λίθῳ. περιθεῖ δὲ ἐν κύ-
κλῳ τὸν μέλανα λίθου Παρίου κρηπίς, ἔρυμα εἶναι τῷ ἐλαίῳ
τῷ ἐκχεομένῳ. ἔλαιον γὰρ τῷ ἀγάλματί ἐστιν ἐν Ὀλυμπίᾳ συμ-
φέρον, καὶ ἔλαιόν ἐστι τὸ ἀπεῖργον μὴ γίνεσθαι τῷ ἐλέφαντι βλά-
βος διὰ τὸ ἑλῶδες τῆς Ἄλτεως. ἐν ἀκροπόλει δὲ τῇ Ἀθη-
ναίων τὴν καλουμένην παρθένον οὐκ ἔλαιον ὕδωρ δὲ τὸ ἐς
τὸν ἐλέφαντα ὠφελοῦν ἐστίν· ἅτε γὰρ αὐχμηρᾶς τῆς ἀκροπόλεως
οὔσης διὰ τὸ ἄγαν ὑψηλόν, τὸ ἄγαλμα ἐλέφαντος πεποιημένον
11 *ὕδωρ καὶ δρόσον τὴν ἀπὸ τοῦ ὕδατος ποθεῖ. ἐν Ἐπιδαύρῳ δὲ*
ἐρομένου με καθ' ἥντινα αἰτίαν οὔτε ὕδωρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ σφί-
σιν οὔτε ἔλαιόν ἐστιν ἐγχεόμενον, ἐδίδασκόν με οἱ περὶ τὸ ἱερὸν

8, 1. τοῦ ante τὸν om P. 2. ὅσος Facius: codices ὅρος.
10, 4. ἐκδεχομένῳ P.

ὡς καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ καὶ ὁ θρόνος ἐπὶ φρέατι εἴη πεποιημένα.

Ὅσοι δὲ ἀνθρώπων τὰ διὰ τοῦ στόματος ἐς τὸ ἐκτὸς ἐλέ- 12
φασιν ἐξίσχοντα ὀδόντας τῶν θηρίων εἶναι καὶ οὐ κέρατα ἥγηνται, τούτοις ἔστιν ἀπιδεῖν μὲν ἐς τὰς ἄλκας, τὸ ἐν Κελτικῇ θηρίον, ἀπιδεῖν δὲ ἐς τοὺς Αἰθιοπικοὺς ταύρους. ἄλκαι μὲν γὰρ καὶ κέρατα ἐπὶ ταῖς ὀφρύσιν ἔχουσιν οἱ ἄῤῥενες, τὸ δὲ θῆλυ οὐ φύει τὸ παράπαν· οἱ δὲ Αἰθιοπικοὶ ταῦροι τὰ κέρατα φύουσιν ἐπὶ τῇ ῥινί. τίς ἂν οὖν ποιήσαιτο ἔτι ἐν μεγάλῳ θαύματι διὰ στόματος ζῴῳ κέρατα ἐκφῦναι; πάρεστι δὲ ἀναδιδάσκεσθαι καὶ τοῖσδε 2
ἔτι. κέρατα γὰρ κατὰ ἐτῶν περίοδον ἀπογίνεται καὶ αὖθις ἐκβλαστάνει ζῴοις· καὶ τοῦτο ἔλαφοί τε καὶ δορκάδες, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες πεπόνθασιν. ὀδοὺς δὲ οὐκ ἔστιν ὅτῳ δεύτερα παρέσται ζῴῳ τῶν γε ἤδη τελείων. εἰ δὲ ὀδόντες τὰ διὰ στόματος ἐξίσχοντα καὶ μὴ κέρατα ἦσαν, πῶς ἂν καὶ ἀνεφύοντο αὖθις; οὐ μὴν οὐδὲ εἴκειν πυρὶ ἔχουσιν ὀδόντες φύσιν· κέρατα δὲ καὶ βοῶν καὶ ἐλεφάντων ἐς ὁμαλές τε ἐκ περιφεροῦς καὶ ἐς ἄλλα ὑπὸ πυρὸς ἄγεται σχήματα. ποταμίοις γε μὴν ἵπποις καὶ ὑσὶν ἡ κάτωθεν γένυς τοὺς χαυλιόδοντας φέρει· κέρατα δὲ ἀναφυόμενα
3 ὁρῶμεν ἐκ κρανίων. ἐλέφαντι οὖν τὰ κέρατα ἔσω τις διὰ κροτάφων κατερχόμενα ἄνωθεν καὶ οὕτως ἐς τὸ ἐκτὸς ἐπιστρέφοντα. τοῦτο οὐκ ἀκοὴν γράφω, θεασάμενος δὲ ἐλέφαντος ἐν γῇ τῇ Καμπανῶν κρανίον ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ· σταδίους δὲ ὡς τριάκοντα ἀπέχει μάλιστα Καπύης τὸ ἱερόν, αὕτη δὲ ἡ μητρόπολίς ἐστιν ἡ Καπύη τῶν Καμπανῶν. ὁ μὲν δὴ ἐλέφας παρὰ τὰ λοιπὰ ζῷα διάφορον καὶ τὴν ἔκφυσιν παρέχεται τῶν κεράτων, ὥσπερ γε καὶ τὸ μέγεθός ἐστιν αὐτῷ καὶ εἶδος οὐδὲν ἐοικότα ἑτέρῳ θηρίῳ. φιλότιμοι δὲ ἐς τὰ μάλιστά μοι καὶ ἐς θεῶν τιμὴν οὐ φειδωλοὶ χρημάτων γενέσθαι δοκοῦσιν οἱ Ἕλληνες, οἷς γε παρὰ Ἰνδῶν ἤγετο καὶ ἐξ Αἰθιοπίας ἐλέφας ἐς ποίησιν ἀγαλμάτων.

Ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ παραπέτασμα ἐρεοῦν κεκοσμημένον 4
ὑφάσμασιν Ἀσσυρίοις καὶ βαφῇ πορφύρας τῆς Φοινίκων ἀνέθηκεν Ἀντίοχος, οὐ δὴ καὶ ὑπὲρ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἀθήνησιν ἡ αἰγὶς ἡ χρυσῆ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἡ Γοργὼ ἡ ἐς τὰ ἀναθήματα. τοῦτο οὐκ ἐς τὸ ἄνω τὸ παραπέτασμα πρὸς τὸν ὄροφον, ὥσπερ

3, 1. κρανίων Boeckhius: codices καινίων. 2. ἔστιν P. 3. ἀκοῇ V.

γε ἐν Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας, ἀνέλκουσι, καλωδίοις δὲ ἐπιχα-
5 λῶντες καθιᾶσιν ἐς τὸ ἔδαφος. ἀναθήματα δὲ ὁπόσα ἔνδον
ἢ ἐν τῷ προνάῳ κεῖται, θρόνος ἐστὶν Ἀρίμνου τοῦ βασιλεύσαν-
τος ''ἐν Τυρσηνοῖς,'' ὃς πρῶτος βαρβάρων ἀναθήματι τὸν ἐν
Ὀλυμπίᾳ Δία ἐδωρήσατο, καὶ ἵπποι Κυνίσκας χαλκοῖ, σημεῖα
Ὀλυμπικῆς νίκης. οὗτοι μέγεθος μὲν ἀποδέουσιν ἵππων, ἑστή-
κασι δὲ ἐν τῷ προνάῳ τοῖς ἐσιοῦσιν ἐν δεξιᾷ. κεῖται δὲ καὶ τρί-
πους ἐπίχαλκος, ἐφ' οὗ πρὶν ἢ τὴν τράπεζαν ποιηθῆναι προετί-
6 θεντο τοῖς νικῶσιν οἱ στέφανοι. βασιλέων δὲ ἀνδριάντας, Ἀδρι-
ανοῦ μὲν αἱ ἐς τὸ Ἀχαϊκὸν τελοῦσαι πόλεις ἀνέθεσαν Παρίου
λίθου, Τραϊανοῦ δὲ οἱ πάντες Ἕλληνες. οὗτος προσεκτήσατο ὁ
βασιλεὺς Γέτας τοὺς ὑπὲρ Θρᾴκης, Ὀσρόῃ τε τῷ ἀπογόνῳ τῷ
Ἀρσάκου καὶ Πάρθοις ἐπολέμησεν. ὁπόσα δὲ ἐς ἔργων ἔχει οἱ
κατασκευήν, ἀξιολογώτατά ἐστι λουτρὰ ἐπώνυμα αὐτοῦ, καὶ θέα-
τρον μέγα κυκλοτερὲς πανταχόθεν, καὶ οἰκοδόμημα ἐς ἵππων
δρόμους προῆκον καὶ ἐς δύο σταδίων μῆκος, καὶ ἡ Ῥωμαίων ἀγο-
ρὰ κόσμου τε εἵνεκα τοῦ λοιποῦ θέας ἀξία καὶ μάλιστα ἐς τὸν ὄρο-
7 φον χαλκοῦ πεποιημένον. αἱ δὲ εἰκόνες αἱ τοῖς κατασκευάσμασι
τοῖς περιφερέσιν ἐγκείμεναι, ἡ μὲν τοῦ ἠλέκτρου βασιλέως Ῥω-
μαίων ἐστὶν Αὐγούστου, ἡ δὲ τοῦ ἐλέφαντος βασιλέως Νικομήδους
ἐλέγετο εἶναι Βιθυνῶν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τῇ μεγίστῃ τῶν ἐν Βι-
θυνίᾳ πόλεων μετεβλήθη τὸ ὄνομα Ἀστακῷ τὰ πρὸ τούτου κα-
λουμένῃ· τὰ δὲ ἐξ ἀρχῆς αὐτῇ Ζυποίτης ἐγένετο οἰκιστής, Θρᾷξ
γένος εἰκάζοντί γε ἀπὸ τοῦ ὀνόματος. τὸ δὲ ἤλεκτρον τοῦτο οὗ
τῷ Αὐγούστῳ πεποίηται τὴν εἰκόνα, ὅσον μὲν αὐτόματον ἐν τοῦ
Ἠριδανοῦ ταῖς ψάμμοις εὑρίσκεται, σπανίζεται τὰ μάλιστα καὶ ἀν-
θρώπῳ τίμιον πολλῶν ἐστιν ἕνεκα· τὸ δὲ ἄλλο ἤλεκτρον ἀνα-
8 μεμιγμένος ἐστὶν ἀργύρῳ χρυσός. ἐν δὲ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναῷ
Νέρωνος ἀναθήματα τρεῖς μὲν ἐς κοτίνου φύλλα στέφανοι, τέ-
ταρτος δὲ ἐς δρυός ἐστι μεμιμημένος. κεῖνται δὲ αὐτόθι καὶ ἀσπί-
δες χαλκαῖ πέντε καὶ εἴκοσι τοῖς ὁπλιτεύουσιν εἶναι φορήματα
ἐς ''τὸν δρόμον. στῆλαι δὲ ἄλλαι τε ἑστήκασι καὶ ἡ πρὸς Ἀθη-
ναίους καὶ Ἀργείους τε καὶ Μαντινέας ἔχουσα ὅρκον παρὰ Ἠλείων
ἐς συμμαχίαν ἐτῶν ἑκατόν.

5, 2. ἀρίμνης *MP*, ut fuerit Ἀριμνήστου 8, 2. στέφανοι Claviger, om *MP*: ceteri στέφανος.

Ἔστι δὲ ἐντὸς τῆς Ἄλτεως καὶ Πέλοπι ἀποτετμημένον 13
τέμενος· ἡρώων δὲ τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοσοῦτον προτετιμημένος
ἐστὶν ὁ Πέλοψ ὑπὸ Ἠλείων ὅσον Ζεὺς θεῶν τῶν ἄλλων. ἔστιν
οὖν τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς κατὰ δεξιὰν τῆς ἐσόδου πρὸς ἄνεμον Βο-
ρέαν τὸ Πελόπιον, ἀφεστηκὸς μὲν τοῦ ναοῦ τοσοῦτον ὡς μεταξὺ
καὶ ἀνδριάντας καὶ ἀναθήματα ἄλλα ἀνακεῖσθαι, παρήκει δὲ ὡς
ἐπὶ τὸν ὀπισθόδομον ἀπὸ μέσου μάλιστα ἀρξάμενον τοῦ ναοῦ, καὶ
λίθων τε θριγκῷ περιέχεται, καὶ δένδρα ἐντὸς πεφυκότα καὶ ἀν-
δριάντες εἰσὶν ἀνακείμενοι. ἔσοδος δὲ ἐς αὐτὸ πρὸς δυσμῶν 2
ἐστὶν ἡλίου. τοῦτο ἀπονεῖμαι τῷ Πέλοπι Ἡρακλῆς ὁ Ἀμφιτρύω-
νος λέγεται· τέταρτος γὰρ δὴ ἀπόγονος καὶ οὗτος ἦν Πέλοπος.
λέγεται δὲ καὶ ὡς ἔθυσεν ἐς τὸν βόθρον τῷ Πέλοπι. θύουσι δὲ
αὐτῷ καὶ νῦν ἔτι οἱ κατὰ ἔτος τὰς ἀρχὰς ἔχοντες· τὸ δὲ ἱερεῖόν
ἐστι κριὸς μέλας. ἀπὸ ταύτης οὐ γίνεται τῷ μάντει μοῖρα τῆς
θυσίας, τράχηλον δὲ μόνον δίδοσθαι τοῦ κριοῦ καθέστηκε τῷ ὀνο-
μαζομένῳ ξυλεῖ. ἔστι δὲ ὁ ξυλεὺς ἐκ τῶν οἰκετῶν τοῦ Διός, ἔρ- 3
γον δὲ αὐτῷ πρόσκειται τὰ ἐς τὰς θυσίας ξύλα τεταγμένου λήμ-
ματος καὶ πόλεσι παρέχειν καὶ ἀνδρὶ ἰδιώτῃ· τὰ δὲ λεύκης μό-
νης ξύλα καὶ ἄλλου δένδρων ἐστὶν οὐδενός. ὃς δ' ἂν ἢ αὐτῶν
Ἠλείων ἢ ξένων τοῦ θυομένου τῷ Πέλοπι ἱερείου φάγῃ τῶν
κρεῶν, οὐκ ἔστιν οἱ ἐσελθεῖν παρὰ τὸν Δία. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν
τῇ Περγάμῳ τῇ ὑπὲρ ποταμοῦ Καΐκου πεπόνθασιν οἱ τῷ Τη-
λέφῳ θύοντες· ἔστι γὰρ δὴ οὐδὲ τούτοις ἀναβῆναι πρὸ λουτροῦ
παρὰ τὸν Ἀσκληπιόν. λέγεται δὲ καὶ τοῖον, μηκυνομένου τοῦ πρὸς 4
Ἰλίῳ πολέμου προαγορεῦσαι αὐτοῖς τοὺς μάντεις ὡς αἱρήσουσιν
οὐ πρότερον τὴν πόλιν, πρὶν ἂν τὰ Ἡρακλέους τόξα καὶ ὀστοῦν
ἐπαγάγωνται Πέλοπος. οὕτω δὴ μεταπέμψασθαι μὲν Φιλοκτήτην
φασὶν αὐτοὺς ἐς τὸ στρατόπεδον, ἀχθῆναι δὲ καὶ τῶν ὀστῶν ὠμο-
πλάτην σφίσιν ἐκ Πίσης τῶν Πέλοπος. ὡς δὲ οἴκαδε ἐκομί-
ζοντο, ἀπόλλυται περὶ Εὔβοιαν καὶ ἡ ναῦς ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἡ
τὸ ὀστοῦν φέρουσα τὸ Πέλοπος. ἔτεσι δὲ ὕστερον πολλοῖς μετὰ 5
ἅλωσιν Ἰλίου Δαμάρμενον ἁλιέα ἐξ Ἐρετρίας ἀφέντα δίκτυον
ἐς θάλασσαν τὸ ὀστοῦν ἑλκύσαι, θαυμάσαντα δὲ αὐτοῦ τὸ μέ-

1. 1. πελοπια MP, πελόπιον ceteri. omnes autem ποτε τετιμημένον. 3, 2. πρόσκειται Siebelis: codices πρόκειται. 4. οὐδενός. δὲ Porsonus: codices οὐδέν. οἷος. 4, 1. μηκέτι MP. 2. προαγ. δὲ αὐτοῖς P. 7. ἀπόλλυται Sylburgius: codices ἀπόλλυνται.

γεθος ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. τέλος δὲ αὐτὸν
ἀφικέσθαι καὶ ἐς Δελφούς, ὅτου τε ἀνδρὸς τὸ ὀστοῦν εἴη καὶ ὅ τι χρη-
6 στέον αὐτῷ διδαχθῆναι δεησόμενον. καί πως κατὰ πρόνοιαν
τοῦ θεοῦ τηνικαῦτα παρὰ Ἠλείων ἐπανόρθωμα αἰτούντων νόσου
λοιμώδους· ἀνεῖπεν ἐν σφίσιν ἡ Πυθία, τοῖς μὲν ἀνασώσασθαι
Πέλοπος τὰ ὀστᾶ, Δαμαρμένῳ δὲ ἀποδοῦναι τὰ εὑρημένα αὐτῷ
Ἠλείοις. καί οἱ ταῦτα ποιήσαντι ἄλλα τε ἀντέδοσαν Ἠλεῖοι,
καὶ Δαμάρμενόν τε αὐτὸν καὶ ἀπογόνους τοὺς ἐκείνου φύλακας
σφᾶς εἶναι τοῦ ὀστοῦ. ἡ δὲ ὠμοπλάτη τοῦ Πέλοπος ἠφάνιστο ἤδη
κατ' ἐμέ, ὅτι (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐκέκρυπτο ἐπὶ πολὺ κατὰ τοῦ βυ-
θοῦ καὶ ὁμοῦ τῷ χρόνῳ προσέκαμνεν οὐχ ἥκιστα ὑπὸ τῆς θαλάσ-
7 σης. Πέλοπος δὲ καὶ Ταντάλου τῆς παρ' ἡμῖν ἐνοικήσεως ση-
μεῖα ἔτι καὶ ἐς τόδε λείπεται, Ταντάλου μὲν λίμνη τε ἀπ' αὐτοῦ
καλουμένη καὶ οὐκ ἀφανὴς τάφος, Πέλοπος δὲ ἐν Σιπύλῳ μὲν
θρόνος ἐν κορυφῇ τοῦ ὄρους ἐστὶν ὑπὲρ τῆς Πλαστήνης μητρὸς
τὸ ἱερόν, διαβάντι δὲ Ἕρμον ποταμὸν Ἀφροδίτης ἄγαλμα ἐν
Τήμνῳ πεποιημένον ἐκ μυρσίνης τεθηλυίας· ἀναθεῖναι δὲ Πέ-
λοπα αὐτὸ παρειλήφαμεν μνήμῃ προϊλασκόμενόν τε τὴν θεὸν
καὶ γενέσθαι οἱ τὸν γάμον τῆς Ἱπποδαμείας αἰτούμενον.
8 Ἔστι δὲ ὁ τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου βωμὸς ἴσον μὲν μάλιστα
τοῦ Πελοπίου τε καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἥρας ἀπέχων, προκείμενος
μέντοι καὶ πρὸ ἀμφοτέρων. κατασκευασθῆναι δὲ αὐτὸν οἱ μὲν
ὑπὸ Ἡρακλέους τοῦ Ἰδαίου λέγουσιν, οἱ δὲ ὑπὸ ἡρώων τῶν ἐπι-
χωρίων γενεαῖς δύο ὕστερον τοῦ Ἡρακλέους. πεποίηται δὲ ἱερείων
τῶν θυομένων τῷ Διὶ ἀπὸ τῆς τέφρας τῶν μηρῶν, καθάπερ
γε καὶ ἐν Περγάμῳ· τέφρας γοῦν δή ἐστι καὶ τῇ Ἥρᾳ τῇ Σαμίᾳ
βωμός, οὐδέν τι ἐπιφανέστερος ἢ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Ἀττικῇ ἃς
9 αὐτοσχεδίας Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ἐσχάρας. τοῦ βωμοῦ δὲ τοῦ ἐν
Ὀλυμπίᾳ κρηπῖδος μὲν τῆς πρώτης, προθύσεως καλουμένης,
πόδες πέντε καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν ἐστι περίοδος, τοῦ δὲ ἐπὶ τῇ προ-
θύσει περίμετρος ἑκάστου πόδες δύο καὶ τριάκοντα· τὸ δὲ ὕψος
τοῦ βωμοῦ τὸ σύμπαν ἐς δύο καὶ εἴκοσιν ἀνήκει πόδας. αὐτὰ
μὲν δὴ τὰ ἱερεῖα ἐν μέρει τῷ κάτω, τῇ προθύσει, καθέστηκεν
αὐτοῖς θύειν· τοὺς μηροὺς δὲ ἀναφέροντες ἐς τοῦ βωμοῦ τὸ ὑψη-

6, 2. παρὰ] immo πρεσβεία παρῆν. 4. αὐτῷ Kuhnius: codices αὐτῶν. 7, 2. λίμνη — 3. καλουμένη Goldhagenus coll. 7, 24 et 8, 17: codices λιμὴν — καλούμενος. 9, 4. ἐσχάτου Buttmannus. 7. ἐς add Sylburgius.

λέγατον καθαγίζουσιν ἐνταῦθα. ἀναβαθμοὶ δὲ ἐς μὲν τὴν πρόθυσιν ἄγουσιν ἐξ ἑκατέρας τῆς πλευρᾶς λίθου πεποιημένοι· τὶ δὲ ἀπὸ τῆς προθύσεως ἐς τὸ ἄνω τοῦ βωμοῦ τέφρας παρέχεται ἀναβαθμούς. ἄχρι μὲν δὴ τῆς προθύσεως ἔστιν ἀναβῆναι καὶ παρθένοις καὶ ὡσαύτως γυναιξίν, ἐπειδὰν τῆς Ὀλυμπίας μη ἐξείργωνται· ἀπὸ τούτου δὲ ἐς τὸ ἀνωτάτω τοῦ βωμοῦ μόνοις ἔστιν ἀνδράσιν ἀνελθεῖν. θύεται δὲ τῷ Διὶ καὶ ἄνευ τῆς πανηγύρεως ὑπό τε ἰδιωτῶν καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ὑπὸ Ἠλείων. κατ' ἔτος 11 δὲ ἕκαστον φυλάξαντες οἱ μάντεις τὴν ἐνάτην ἐπὶ δέκα τοῦ Ἐλαφίου μηνὸς κομίζουσιν ἐκ τοῦ ‴πρυτανείου τὴν τέφραν, φυράσαντες δὲ τῷ ὕδατι τοῦ Ἀλφειοῦ κονιῶσιν οὕτω τὸν βωμόν, ὑπὸ δὲ ἄλλου τὴν τέφραν ὕδατος ποιηθῆναι πηλὸν οὐ μή ποτε ἐγγένηται· καὶ τοῦδε εἵνεκα ὁ Ἀλφειὸς νενόμισται τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ ποταμῶν μάλιστα εἶναι φίλος. ἔστι δὲ καὶ ἐν Διδύμοις τῶν Μιλησίων βωμός, ἐποιήθη δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους τοῦ Θηβαίου, καθὰ οἱ Μιλήσιοι λέγουσιν, ἀπὸ τῶν ἱερείων τοῦ αἵματος· ἐς δὲ τὰ ὕστερα τὸ αἷμα τῶν θυμάτων οὐκ ἐς ὑπέρογκον ηὔξηκεν αὐτὸν μέγεθος. ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ βωμὸς παρέχεται καὶ 14 ἄλλο τοιόνδε ἐς θαῦμα· οἱ γὰρ ἰκτῖνες πεφυκότες ἁρπάζειν μάλιστα ὀρνίθων ἀδικοῦσιν οὐδὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ τοὺς θύοντας. ἢν δὲ ἁρπάσῃ ποτὲ ἰκτῖνος ἤτοι σπλάγχνα ἢ τῶν κρεῶν, νενόμισται τῷ θύοντι οὐκ αἴσιον εἶναι τὸ σημεῖον. φασὶ δὲ Ἡρακλεῖ τῷ Ἀλκμήνης θύοντι ἐν Ὀλυμπίᾳ δι' ὄχλου μάλιστα γενέσθαι τὰς μυίας· ἐξευρόντα οὖν αὐτὸν ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδαχθέντα ἀπομυίῳ θῦσαι Διί, καὶ οὕτως ἀποτραπῆναι τὰς μυίας πέραν τοῦ Ἀλφειοῦ. λέγονται δὲ κατὰ ταυτὰ καὶ Ἠλεῖοι θύειν τῷ ἀπομυίῳ Διί, ἐξελαύνοντι τῆς Ἠλείας Ὀλυμπίας τὰς μυίας.

Τῆς δὲ λεύκης μόνης τοῖς ξύλοις ἐς τοῦ Διὸς τὰς θυσίας, 2 ‴καὶ ἀπ' οὐδενὸς δένδρου τῶν ἄλλων, οἱ Ἠλεῖοι χρῆσθαι νομίζουσι· κατ' ἄλλο μὲν οὐδὲν προτιμῶντες (ἐμοὶ δοκεῖν) τὴν λεύκην, ὅτι δὲ Ἡρακλῆς ἐκόμισεν αὐτὴν ἐς Ἕλληνας ἐκ τῆς Θεσπρωτίδος χώρας. καί μοι καὶ αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς ἐφαίνετο, ἡνίκα τῷ Διὶ ἔθυεν ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῶν ἱερείων τὰ μηρία ἐπὶ

10, 1. πρόθυσιν Sylburgius: codices προθυσίαν. 4. ἀναβασμοὺς P. 11, 9. ἱερείων Sylburgius: codices ἱερῶν. 10. οὐκ expungit Schneiderus. 1, 1. αὐτῶν codices: correxit Sylburgius. 10. Ὀλυμπίοις Kuhnius.

λεύκης καῦσαι ξύλων. τὴν δὲ λεύκην ὁ Ἡρακλῆς πεφυκυῖαν παρὰ τὸν Ἀχέροντα εὗρε τὸν ἐν Θεσπρωτίᾳ ποταμόν, καὶ τῦδε εἵνεκά φασιν αὐτὴν Ἀχερωΐδα ὑπὸ Ὁμήρυ καλεῖσθαι.
5 εἶχον δ' ἄρα ϗ ἐξ ἀρχῆς οἱ ποταμοὶ καὶ ἐς τόδε ἔχυσιν οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐπιτηδείως πρὸς γένεσιν πόας τε καὶ δένδρων, ἀλλὰ πλεῖςαι μὲν ὑπὸ Μαιάνδρυ μυρῖκαι ϗ μάλιςα αὔξονται, Ἀσωπὸς δὲ ὁ Βοιώτιος βαθυτάτας πέφυκεν ἐκτρέφειν τὰς σχοίνυς, τὸ δένδρον δὲ ἡ περσεία μόνυ χαίρει τῦ Νείλυ τῷ ὕδατι. ὕτω ϗ τὴν λεύκην θαῦμα ὐδὲν ϗ αἴγειρόν τε ϗ κότινον, τὴν μὲν ἐπὶ Ἀχέροντι ἀναφῦναι πρῶτον, κότινον δὲ ἐπὶ τῷ Ἀλφειῷ, τὴν δὲ αἴγειρον γῆς τῆς τῶν Κελτῶν ϗ Ἠριδανῦ τῦ Κελτικῦ θρέμμα εἶναι.

4 Φέρε δή (ἐποιησάμεθα γὰρ βωμῦ τῦ μεγίςυ μνήμην) ἐπέλθωμεν ϗ τὰ ἐς ἅπαντας ἐν Ὀλυμπίᾳ τὺς βωμύς. ἐπακολουθήσει δὲ ὁ λόγος μοι τῇ ἐς αὐτὺς τάξει, καθ' ἥντινα Ἠλεῖοι θύειν ἐπὶ τῶν βωμῶν νομίζυσιν. θύυσι δὲ Ἑςίᾳ μὲν πρώτῃ, δευτέρῳ δὲ τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ ἰόντες ἐπὶ τὸν βωμὸν τὸν ἐντὸς τῦ ναῦ. τρίτα δὲ ἐπὶ ἑνὸς βωμῦ . . . . ϗ αὕτη καθέςηκεν ἡ θυσία.
5 πέμπτα Ἀρτέμιδι θύυσι λαοὶ δι' Ἀθηνᾶν, ἕκτα Ἐργάνῃ. ταύτῃ τῇ Ἐργάνῃ ϗ οἱ ἀπόγονοι Φειδίυ, καλύμενοι δὲ φαιδρυνταὶ γέρας παρὰ Ἠλείων εἰληφότες τῦ Διὸς τὸ ἄγαλμα ἀπὸ τῶν προσιζανόντων καθαίρειν, ὗτοι θύυσιν ἐνταῦθα πρὶν ἢ λαμπρύνειν τὸ ἄγαλμα ἄρχονται. ἔςι δ' Ἀθηνᾶς καὶ ἄλλος βωμὸς πλησίον τῦ ναῦ, ϗ Ἀρτέμιδος παρ' αὐτὸν τετράγω-
6 νος, ἀνήκων ἠρέμα ἐς ὕψος. μετὰ δὲ τὺς κατειλεγμένυς Ἀλφειῷ ϗ Ἀρτέμιδι θύυσιν ἐπὶ ἑνὸς βωμῦ· τὸ δ' αἴτιον τύτυ παρεδήλωσε μέν πυ ϗ Πίνδαρος ἐν ᾠδῇ, γράφομεν δὲ ϗ ἡμεῖς ἐν τοῖς λόγοις τοῖς Λαιτριναίοις. τύτυ δὲ ὐ πόῤῥω ϗ ἄλλος τῷ Ἀλφειῷ βωμὸς πεποίηται, παρὰ δὲ αὐτόν ἐςιν Ἡφαίστυ. τῦ δὲ Ἡφαίςυ τὸν βωμόν εἰσιν Ἠλείων οἳ ὀνομάζυσιν Ἀρείυ Διός. λέγυσι δὲ οἱ αὐτοὶ ὗτοι ϗ ὡς Οἰνόμαος ἐπὶ τῦ βωμοῦ τύτυ θύοι τῷ Ἀρείῳ Διί, ὁπότε τῶν Ἱπποδαμείας μνηςήρων

v. 2. εὗρε τὸν Coraes cum *V*: ceteri εὕρετο. 3, 3. μάλιςα] malim κάλλιςαι. 4, 5. ἰόντες Facius: codices ὄντες. 6. post βωμοῦ haec fere excidisse vidit Buttmannus coll. c. 24, 1: *Κρόνῳ θύουσι καὶ Ῥέᾳ, εἶτα Λαοίτᾳ Διὶ καὶ Ποσειδῶνι Λαοίτᾳ· ἐπὶ δὲ ἑνὸς βωμῦ.* idem 5, 1. *πέμπτα Ἥρᾳ Λαοίτιδι θύουσι καὶ Λαοίτιδι Ἀθηνᾷ.* 6, 3. γράψομεν Porsonus. 4. λατριναίοις *P*.

καθίσασθαι μέλλοι τινὶ ἐς ἵππων ἅμιλλαν. μετὰ τοῦτο πεποίηται 7
μὲν Ἡρακλεῖ βωμὸς ἐπίκλησιν Παραστάτῃ, πεποίηται δὲ καὶ [τοῖς
Ἡρακλέους] τοῖς ἀδελφοῖς Ἐπιμήδει καὶ Ἴδᾳ καὶ Παιωναίῳ τε καὶ
Ἰάσῳ. τὸν δὲ τοῦ Ἴδα βωμὸν Ἀκεσίδα ὑπὸ ἑτέρων οἶδα κα-
λούμενον. ἔνθα δὲ τῆς οἰκίας τὰ θεμέλιά ἐστι τῆς Οἰνομάου,
δύο ἐνταῦθά εἰσι βωμοί, Διός τε Ἑρκείου· τοῦτον ὁ Οἰνόμαος
ἐφαίνετο αὐτὸς οἰκοδομήσασθαι· τῷ δὲ κεραυνίῳ Διὶ ὕστερον
ἐποιήσαντο (ἐμοὶ δοκεῖν) βωμόν, ὅτ' ἐς τοῦ Οἰνομάου τὴν οἰ-
κίαν κατέσκηψεν ὁ κεραυνός. τὰ δὲ ἐς τὸν μέγαν βωμὸν ὀλίγῳ 8
μέν τινι ἡμῖν πρότερόν ἐστιν εἰρημένα, καλεῖται δὲ Ὀλυμπίου
Διός. πρὸς αὐτῷ δ' ἐστὶν ἀγνώστων θεῶν βωμός, καὶ μετὰ τοῦ-
τον Καθαρσίου Διὸς καὶ Νίκης, καὶ αὖθις Διὸς ἐπωνυμίαν χθο-
νίου. εἰσὶ δὲ καὶ θεῶν πάντων βωμοί, καὶ Ἥρας ἐπίκλησιν Ὀλυμ-
πίας, πεποιημένος τέφρας καὶ οὗτος· Κλυμένου δέ φασιν αὐτὸν
ἀνάθημα εἶναι. μετὰ δὲ τοῦτον Ἀπόλλωνος καὶ Ἑρμοῦ βωμός
ἐστιν ἐν κοινῷ, διότι Ἑρμῆν λύρας Ἀπόλλωνα δὲ εὑρετὴν εἶναι
κιθάρας Ἑλλήνων ἐστὶν ἐς αὐτοὺς λόγος. ἐφεξῆς δὲ Ὁμονοίας 9
βωμὸς καὶ αὖθις Ἀθηνᾶς, ὁ δὲ μητρὸς θεῶν. τῆς ἐσόδου δὲ
τῆς ἐς τὸ στάδιόν εἰσιν ἐγγύτατα βωμοὶ δύο· τὸν μὲν αὐτῶν
Ἑρμοῦ καλοῦσιν Ἐναγωνίου, τὸν δὲ ἕτερον Καιροῦ. Ἴωνι δὲ οἶδα
τῷ Χίῳ καὶ ὕμνον πεποιημένον Καιροῦ· γενεαλογεῖ δὲ ἐν τῷ
ὕμνῳ νεώτατον παίδων Διὸς Καιρὸν εἶναι. πλησίον δὲ τοῦ
Σικυωνίων θησαυροῦ ἤτοι Κουρήτων ἢ τοῦ Ἀλκμήνης ἐστὶν
Ἡρακλέους· λέγεται γὰρ καὶ ἀμφότερα. ἐπὶ δὲ τῷ Γαίῳ καλουμένῳ, 10
βωμός ἐστιν ἐπ' αὐτῷ Γῆς, τέφρας καὶ οὗτος· τὰ δ' ἔτι ἀρχαιό-
τερα καὶ μαντεῖον τῆς Γῆς αὐτόθι εἶναι λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τοῦ ὀνο-
μαζομένου στομίου Θέμιδι ὁ βωμὸς πεποίηται. τοῦ δὲ Καταιβάτου
Διὸς προβέβληται μὲν πανταχόθεν πρὸ τοῦ βωμοῦ φράγμα, ἔστι
δὲ πρὸς τῷ βωμῷ τῷ ἀπὸ τῆς τέφρας τῷ μεγάλῳ. μεμνήσθω
δέ τις οὐ κατὰ στοῖχον τῆς ἱδρύσεως ἀριθμουμένους τοὺς βωμούς,
τῇ δὲ τάξει τῶν Ἠλείων ἐς τὰς θυσίας συμπερινοστοῦντα ἡμῖν
τὸν λόγον. πρὸς δὲ τῷ τεμένει τοῦ Πέλοπος Διονύσου μὲν καὶ
Χαρίτων ἐν κοινῷ, μεταξὺ δὲ αὐτῶν Μουσῶν καὶ ἐφεξῆς τούτων
νυμφῶν ἐστὶ βωμός.

Ἔστι δὲ οἴκημα ἐκτὸς τῆς Ἄλτεως, καλεῖται δὲ ἐργαστή- 15

8, 2. τινι Coraes: codices τι.

ριον Φειδίου, καὶ ὁ Φειδίας καθ' ἕκαστον τοῦ ἀγάλματος ἐνταῦθα εἰργάζετο. ἔστιν οὖν βωμὸς ἐν τῷ οἰκήματι θεοῖς πᾶσιν ἐν κοινῷ. ὀπίσω δὲ ἀναστρέψαντι αὖθις ἐς τὴν Ἄλτιν ἐστὶν
2 ἀπαντικρὺ τοῦ Λεωνιδαίου. τὸ δὲ ἐκτὸς μὲν τοῦ περιβόλου τοῦ '''ἱεροῦ, τὸ Λεωνίδαιον, τῶν δὲ ἐσόδων πεποίηται τῶν ἐς τὴν Ἄλτιν κατὰ τὴν πομπικήν, ἣ μόνη τοῖς πομπεύουσίν ἐστιν ὁδός. τοῦτο δὲ ἀνδρὸς μὲν τῶν ἐπιχωρίων ἐστὶν ἀνάθημα Λεωνίδου, κατ' ἐμὲ δὲ ἐς αὐτὸ Ῥωμαίων ἐσῳκίζοντο οἱ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύοντες. διέστηκε δὲ ἀγυιὰν ἀπὸ τῆς ἐσόδου τῆς πομπικῆς· τοὺς γὰρ δὴ ὑπὸ Ἀθηναίων καλουμένους στενωποὺς ἀγυιὰς
3 ὀνομάζουσιν οἱ Ἠλεῖοι. ἔστι δὲ ἐν τῇ Ἄλτι τοῦ Λεωνιδαίου περᾶν μέλλοντι ἐς ἀριστερὰν Ἀφροδίτης βωμὸς καὶ Ὡρῶν μετ' αὐτόν. κατὰ δὲ τὸν ὀπισθόδομον μάλιστά ἐστιν ἐν δεξιᾷ πεφυκὼς κότινος· καλεῖται δὲ ἐλαία καλλιστέφανος, καὶ τοῖς νικῶσι τὰ Ὀλύμπια καθέστηκεν ἀπ' αὐτῆς δίδοσθαι τοὺς στεφάνους. τούτου πλησίον τοῦ κοτίνου πεποίηται νύμφαις βωμός· καλλιστεφάνους
4 ὀνομάζουσι καὶ ταύτας. ἔστι δ' ἔτι ἐντὸς τῆς Ἄλτεως μὲν Ἀρτέμιδος ἀγοραίας βωμός, ἐν δεξιᾷ δὲ τοῦ Λεωνιδαίου, πεποίηται δὲ καὶ Δεσποίνης· τὰ δὲ ἐς τὴν θεὸν ἥντινα ὀνομάζουσι Δέσποιναν διδάξει μοι τοῦ λόγου τὰ ἐς Ἀρκάδας. μετὰ δὲ τοῦτον ἔστιν ἀγοραίου Διὸς βωμός, πρὸ δὲ τῆς καλουμένης προεδρίας Ἀπόλλωνος ἐπωνυμίαν Πυθίου καὶ μετ' αὐτὸν Διονύσου· τοῦτον οὔτε πάλαι τὸν βωμὸν καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἰδιωτῶν ἀνατεθῆναι λέγου-
5 σιν. ἰόντι δ' ἐπὶ τὴν ἄφεσιν τῶν ἵππων ἔστι βωμός, ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτῷ Μοιραγέτα· δῆλα οὖν ἐστὶν ἐπίκλησιν εἶναι Διὸς ὃς τὰ ἀνθρώπων οἶδεν, ὅσα διδόασιν αἱ Μοῖραι καὶ ὅσα μὴ πέπρωταί σφισι. πλησίον δὲ καὶ Μοιρῶν βωμός ἐστιν ἐπιμήκης, μετὰ δὲ αὐτὸν Ἑρμοῦ, καὶ δύο ἐφεξῆς Διὸς ὑψίστου. ἐν δὲ τῶν ἵππων τῇ ἀφέσει, ἐν μὲν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς ἀφέσεως κατὰ μέσον που μάλιστα Ποσειδῶνος ἱππίου καὶ Ἥρας εἰσὶν ἱπ-
6 πίας βωμοί, πρὸς δὲ τῷ κίονι Διοσκούρων. τῆς δὲ πρὸς τὸν ἔμβολον καλούμενον ἐσόδου τῇ μὲν Ἄρεως ἱππίου τῇ δὲ Ἀθηνᾶς ἱππίας βωμός. ἐς δὲ '''αὐτὸν τὸν ἔμβολον ἐσελθόντων Τύχης ἐστὶν ἀγαθῆς βωμὸς καὶ Πανός τε καὶ Ἀφροδίτης, ἐνδοτάτω δὲ τοῦ ἐμβόλου νυμφῶν ἃς ἀκμηνὰς καλοῦσιν. ἀπὸ δὲ τῆς στοᾶς

2, 1. τὸ Λεωνίδαιον Kuhnius. 3, 2. ἐς] ἐπ' P. 4, 1. δ' ἔτι] δὲ τοῖς P, δέ τοι ceteri. 3. δεσποίνης M: ceteri δεσποίναις
6, 1. δὲ post τῆς om MP.

ἣν οἱ Ἠλεῖοι καλȣ̃σιν Ἀγνάπτȣ, τὸν ἀρχιτέκτονα ἐπονομάζοντες τῷ οἰκοδομήματι, ἀπὸ ταύτης ἐπανιόντι ἐςὶν ἐν δεξιᾷ βωμὸς Ἀρτέμιδος. ἐσελθόντων δὲ αὖθις διὰ τῆς πομπικῆς 7
ἐς τὴν Ἄλτιν εἰσὶν ὄπισθεν τȣ̃ Ἡραίȣ Κλαδέȣ τε τȣ̃ ποταμȣ̃ ϗ Ἀρτέμιδος βωμοί, ὁ δὲ μετ' αὐτȣ̀ς Ἀπόλλωνος, τέταρτος δὲ Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Κοκκώκας, ϗ Ἀπόλλωνος πέμπτος θερμίȣ. τὸν μὲν δὴ παρὰ Ἠλείοις θέρμιον ϗ αὐτῷ μοι παρίςατο εἰκάζειν ὡς κατὰ Ἀτθίδα γλῶσσαν εἴη θέσμιος· ἀνθ' ὅτȣ δὲ Ἄρτεμιν ἐπονομάζȣσι Κοκκώκαν, οὐχ οἷά τε ἦν μοι διδαχθῆναι. ἔςι δὲ πρὸ τȣ̃ καλουμένȣ θεηκολεῶνος οἴκημα· 8
τȣ́τȣ δὲ ἐν γωνίᾳ τοῦ οἰκήματος Πανὸς ἵδρυται βωμός. τὸ πρυτανεῖον δὲ Ἠλείοις ἔςι μὲν τῆς Ἄλτεως ἐντός, πεποίηται δὲ παρὰ τὴν ἔξοδον ἥ ἐςι τȣ̃ γυμνασίȣ πέραν. ἐν τȣ́τῳ δὲ οἵ τε δρόμοι τῷ γυμνασίῳ ϗ τοῖς ἀθληταῖς εἰσὶν αἱ παλαῖςραι. πρυτανείου δὲ πρὸ μὲν τῶν θυρῶν βωμός ἐςιν Ἀρτέμιδος ἀγροτέρας. ἐν δὲ αὐτῷ τῷ πρυτανείῳ παριόντων ἐς τὸ οἴκημα 9
ἔνθα σφίσιν ἡ ἑςία, Πανός ἐςιν ἐν δεξιᾷ τῆς ἐσόδȣ βωμός. ἔςι δὲ ἡ ἑςία τέφρας ϗ αὕτη πεποιημένη, καὶ ἐπ' αὐτῆς πῦρ ἀνὰ πᾶσάν τε ἡμέραν ϗ ἐν πάσῃ νυκτὶ ὡσαύτως καίεται. ἀπὸ ταύτης τῆς ἑςίας τὴν τέφραν κατὰ τὰ εἰρημένα ἤδη μοι κομίζȣσιν ἐπὶ τȣ̃ Ὀλυμπίȣ τὸν βωμόν, ϗ ȣ̓χ ἥκιςα ἐς μέγεθος συντελεῖ τῷ βωμῷ τὸ ἀπὸ τῆς ἑςίας ἐπιφορȣ́μενον.

Ἑκάςȣ δὲ ἅπαξ τȣ̃ μηνὸς θύουσιν ἐπὶ πάντων Ἠλεῖοι 10
τῶν κατειλεγμένων βωμῶν. θύουσι δὲ ἀρχαῖόν τινα τρόπον· λιβανωτὸν γ̓ὰ ὁμοῦ πυροῖς μεμαγμένοις μέλιτι θυμιῶσιν ἐπὶ τῶν βωμῶν. τιθέασι δὲ ϗ κλῶνας ἐλαίας ἐπ' αὐτῶν, ϗ οἴνῳ χρῶνται σπονδῇ. μόναις δὲ ταῖς νύμφαις ȣ̓ νομίζȣσιν οἶνον ȣ̓δὲ τῇ Δεσποίνῃ σπένδειν, ȣ̓δὲ ἐπὶ τῷ βωμῷ τῷ κοινῷ πάντων θεῶν. μέλει δὲ τὰ ἐς θυσίας θεηκόλῳ τε, ὃς ἐπὶ μηνὶ ἑκάςῳ τὴν τιμὴν ἔχει, ϗ μάντεσι ϗ σπονδοφόροις, ἔτι δὲ ἐξηγητῇ τε ϗ αὐλητῇ ϗ τῷ ξυλεῖ. ὁπόσα δὲ ἐπὶ ταῖς σπονδαῖς 11
λέγειν σφίσιν ἐν τῷ πρυτανείῳ καθέςηκεν, ἢ ϗ ὕμνȣς ὁποίȣς

v. 1. Ἀγνάπτου Schneiderus coll. 6, 20: codices ἀγάπτου. 7, 3: βωμός *MPV*. 6. θέσμιος Buttmannus: codices θέρμιον. 7. οὐχ οἷά τε Porsonus et Coraes: codices οὐ χρεία τε. 8, 1. θεηκολεῶνος Schneiderus: codices θεηκαλέωνος. 9, 6. τὸν ὀλυμπίου βωμὸν *V*, τοῦ ὀλυμπίου βωμὸν ceteri. 10, 7. codices θεηκολότω ὃς: correxit Coraes.

ᾄδουσιν, οὐ με ἦν εἰκὸς ἐπεισαγαγέσθαι καὶ ταῦτα ἐς τὸν λόγον· θεοῖς δὲ οὐ τοῖς Ἑλληνικοῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐν Λιβύῃ σπένδουσι καὶ Ἥρᾳ τε Ἀμμωνίᾳ καὶ Παράμμωνι· Ἑρμοῦ δὲ ἐπίκλησίς ἐστιν ὁ Παράμμων. φαίνονται δὲ χρώμενοι ἐκ παλαιοτάτου τῷ ἐν Λιβύῃ μαντείῳ, καὶ ἀναθήματα Ἠλείων ἐν Ἄμμωνός εἰσι βωμοί· γέγραπται δὲ ἐπ' αὐτῶν ὅσα τε ἐπυνθάνοντο οἱ Ἠλεῖοι, καὶ τὰ χρησθέντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν οἳ
12 παρὰ τὸν Ἄμμωνα ἦλθον ἐξ Ἤλιδος. ταῦτα μὲν δή ἐστιν ἐν Ἄμμωνος· Ἠλεῖοι δὲ καὶ ἥρωσι καὶ γυναιξὶ σπένδουσιν ἡρώων, ὅσοι τε ἐν τῇ χώρᾳ τῇ Ἠλείᾳ καὶ ὅσοι παρὰ Αἰτωλοῖς τιμὰς ἔχουσιν. ὁπόσα δὲ ᾄδουσιν ἐν τῷ πρυτανείῳ, φωνὴ μέν ἐστιν αὐτῶν ἡ Δώριος, ὅστις δὲ ὁ ποιήσας ἦν τὰ ᾄσματα, οὐ λέγουσιν. ἔστι δὲ καὶ ἑστιατόριον Ἠλείοις· καὶ τοῦτο ἔστι μὲν ἐντὸς τοῦ πρυτανείου, τοῦ οἰκήματος τοῦ τῆς ἑστίας ἀπαντικρύ, τοὺς δὲ τὰ Ὀλύμπια νικῶντας ἑστιῶσιν ἐν τούτῳ τῷ οἰκήματι.

16 Λείπεται δὲ τὸ μετὰ τοῦτο ἡμῖν τῆς τε Ἥρας ὁ ναὸς καὶ ὁπόσα ἐστὶν ἐν τῷ ναῷ πρέποντα εἰς συγγραφήν. λέγεται δὲ ὑπὸ Ἠλείων ὡς Σκιλλόντιοι τῶν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ πόλεών εἰσιν οἱ κατασκευασάμενοι τὸν ναὸν ὀκτὼ μάλιστα ἔτεσιν ὕστερον ἢ τὴν βασιλείαν '''τὴν ἐν Ἤλιδι ἐκτήσατο Ὄξυλος. ἐργασία μὲν δή ἐστι τοῦ ναοῦ Δώριος, κίονες δὲ περὶ πάντα ἑστήκασιν αὐτόν· ἐν δὲ τῷ ὀπισθοδόμῳ δρυὸς ὁ ἕτερος τῶν κιόνων ἐστί. μῆκος δέ εἰσι τοῦ ναοῦ πόδες τρεῖς καὶ ἑξήκοντα, ... οὐκ ἀποδεῖ.
2 τὸν δὲ ἀρχιτέκτονα ὅστις ἐγένετο οὐ μνημονεύουσι. διὰ πέμπτου δὲ ὑφαίνουσιν ἔτους τῇ Ἥρᾳ πέπλον αἱ ἓξ καὶ δέκα γυναῖκες· αἱ δὲ αὐταὶ τιθέασι καὶ ἀγῶνα Ἡραῖα. ὁ δὲ ἀγών ἐστιν ἅμιλλα δρόμου παρθένοις, οὔτοι που πάσαις ἡλικίας τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ πρῶται μὲν αἱ νεώταται, μετὰ ταύτας δὲ αἱ τῇ ἡλικίᾳ δεύτεραι, τελευταῖαι δὲ θέουσιν ὅσαι πρεσβύταται τῶν παρθένων
3 εἰσί. θέουσι δὲ οὕτω· καθεῖταί σφισιν ἡ κόμη, χιτὼν ὀλίγον ὑπὲρ γόνατος καθήκει, τὸν ὦμον ἄχρι τοῦ στήθους φαίνουσι τὸν δεξιόν. ἀποδεδειγμένον μὲν δὴ ἐς τὸν ἀγῶνά ἐστι καὶ ταύταις τὸ Ὀλυμπικὸν στάδιον, ἀφαιροῦσι δὲ αὐταῖς ἐς τὸν δρόμον τοῦ σταδίου τὸ ἕκτον μάλιστα. ταῖς δὲ νικώσαις ἐλαίας τε διδόασι στεφάνους καὶ βοὸς μοῖραν τεθυμένης τῇ Ἥρᾳ· καὶ δὴ ἀναθεῖναί σφισιν ἔστι γραψαμέναις εἰκόνας. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ διακονούμεναι

ταῖς ἑκκαίδεκα κατὰ ταὐτὰ ταῖς ἀγωνοθετούσαις γυναῖκες. ἐπανάγουσι δὲ ϗ τῶν παρθένων τὸν ἀγῶνα ἐς τὰ ἀρχαῖα, Ἱπποδάμειαν τῇ Ἥρᾳ τῶν γάμων τῶν Πέλοπος ἐκτίνουσαν χάριν τάς τε ἑκκαίδεκα ἀθροῖσαι γυναῖκας λέγοντες, ϗ σὺν αὐταῖς διαθεῖναι πρώτην τὰ Ἡραῖα· μνημονεύουσι δὲ ϗ ὅτι Χλῶρις νικήσειεν Ἀμφίονος θυγάτηρ μόνη λειφθεῖσα τοῦ οἴκου· σὺν δὲ αὐτῇ ϗ ἕνα περιγενέσθαι φασὶ τῶν ἀρσένων. ἃ δὲ ἐς τοὺς Νιόβης παῖδας παρίσατο αὐτῷ μοι γιγνώσκειν, ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα. ἐς δὲ τὰς ἑκκαίδεκα γυναῖκας ϗ ἄλλον 4

5 τοιόνδε λέγουσιν ἐπὶ τῷ προτέρῳ λόγον. Δημοφῶντά φασι τυραννοῦντα ἐν Πίσῃ πολλά τε ἐργάσασθαι καὶ χαλεπὰ Ἠλείους· ὡς δὲ ἐτελεύτησεν ὁ Δημοφῶν (οὐ γὰρ δὴ οἱ Πισαῖοι συνεχώρουν μετέχειν δημοσίᾳ τοῦ τυράννου τῶν ἁμαρτημάτων, καί πως ἀρεστὰ ϗ Ἠλείοις ἐγένετο καταλύεσθαι τὰ ἐς αὐτοὺς ἐγκλήματα) οὕτως ἑκκαίδεκα οἰκουμένων τηνικαῦτα ἔτι ἐν τῇ Ἠλείᾳ πόλεων γυναῖκα ἀφ' ἑκάστης εἵλοντο διαλύειν τὰ διάφορά σφισιν ἥτις ἡλικίᾳ τε ἦν πρεσβυτάτη ϗ ἀξιώματι καὶ δόξῃ τῶν γυναικῶν προεῖχεν. αἱ πόλεις δὲ ἀφ' ὧν τὰς γυναῖκας εἵλοντο,

6 ἦσαν Ἦλις ..... ἀπὸ τούτων μὲν αἱ γυναῖκες οὖσαι τῶν πόλεων Πισαίοις διαλλαγὰς πρὸς Ἠλείους ἐποίησαν· ὕστερον δὲ ϗ τὸν ἀγῶνα ἐπετράπησαν ὑπ' αὐτῶν θεῖναι τὰ Ἡραῖα καὶ ὑφήνασθαι τῇ Ἥρᾳ τὸν πέπλον. αἱ δὲ ἑκκαίδεκα γυναῖκες καὶ χοροὺς δύο ἱστᾶσι, ϗ τὸν μὲν Φυσκόας τῶν χορῶν τὸν δὲ Ἱπποδαμείας καλοῦσι. τὴν Φυσκόαν δὲ εἶναι ταύτην φασὶν ἐκ τῆς Ἤλιδος τῆς κοίλης, τῷ δήμῳ δὲ ἔνθα ᾤκησεν ὄνομα μὲν Ὀρθίαν εἶναι. ταύτῃ τῇ Φυσκόᾳ Διόνυσον συγγενέσθαι λέγουσι,

7 Φυσκόαν δὲ ἐκ Διονύσου τεκεῖν παῖδα Ναρκαῖον· τοῦτον, ὡς ηὐξήθη, πολεμεῖν τοῖς προσοίκοις ϗ δυνάμεως ἐπὶ μέγα ἀρθῆναι, ϗ δὴ ϗ Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἐπίκλησιν Ναρκαίας αὐτὸν ἱδρύσασθαι· Διονύσῳ τε τιμὰς λέγουσιν ὑπὸ Ναρκαίου τοῦ Φυσκόας δοθῆναι πρώτου. Φυσκόας μὲν δὴ γέρα ϗ ἄλλα ϗ χορὸς ἐπώνυμος παρὰ τῶν ἑκκαίδεκα γυναικῶν, φυλάσσουσι δὲ οὐδὲν ἧσσον Ἠλεῖοι ϗ τἆλλ' ὅμως τῶν πόλεων· νενεμημένοι γὰρ ἐς ὀκτὼ φυλὰς ἀφ' ἑκάστης αἱροῦνται γυναῖκας δύο. ὁποῖα δὲ ἢ ταῖς 8

4, 1. ταῖς ante ἑκκαίδεκα expungit Schleiermacherus. | 6. λειφθεῖσα Wesselingius: codices ληφθεῖσα. 6, 2. ἦλις P. patet excidisse nomina quindecim. 7, 5. ναρκαίοις φυακόυς P. 8, 1. nonne ὁπόσα?

ἑκκαίδεκα γυναιξὶν ἢ τοῖς ἑλλανοδίκουσιν Ἠλείων δρᾶν καθέστηκεν, οὐ πρότερον δρῶσι πρὶν ἢ χοίρῳ τε ἐπιτηδείῳ πρὸς καθαρμὸν καὶ ὕδατι ἀποκαθήρωνται. γίνεται δέ σφισιν ἐπὶ κρήνῃ Πιέρᾳ τὰ καθάρσια· ἐκ δὲ Ὀλυμπίας τὴν πεδιάδα ἐς Ἦλιν ἐρχομένῳ πρὸς τὴν πηγὴν ἀφικέσθαι τὴν Πιέραν ἔστι. ταῦτα μὲν δὴ ἔχει κατὰ τὰ προειρημένα.

17 Τῆς Ἥρας δέ ἐστιν ἐν τῷ ναῷ Διὸς ἄγαλμα· τὸ δὲ Ἥρας καθήμενόν ἐστιν ἐπὶ θρόνου, παρέστηκε δὲ γένειά τε ἔχων καὶ ἐπικείμενος κυνῆν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ· ἔργα δέ ἐστιν ἁπλᾶ. τὰς δὲ ἐφεξῆς τούτων καθημένας ἐπὶ θρόνων Ὥρας ἐποίησεν Αἰγινήτης Σμῖλις. παρὰ δὲ αὐτὰς Θέμιδος ἅτε μητρὸς τῶν Ὡρῶν ἄγαλμα ἕστηκε Δορυκλείδου τέχνη, γένος μὲν Λακεδαιμονίου,
2 μαθητοῦ δὲ Διποίνου καὶ Σκύλλιδος. τὰς δὲ Ἑσπερίδας πέντε ἀριθμὸν Θεοκλῆς ἐποίησε, Λακεδαιμόνιος μὲν καὶ οὗτος, πατρὸς Ἡγύλου, φοιτῆσαι δὲ καὶ αὐτὸς παρὰ Σκύλλιν καὶ Δίποινον λέγεται. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν κράνος ἐπικειμένην καὶ δόρυ καὶ ἀσπίδα ἔχουσαν Λακεδαιμονίου λέγουσιν ἔργον εἶναι Μέδοντος, τοῦτον δὲ ἀδελφόν τε εἶναι Δορυκλείδου καὶ παρὰ ἀνδράσι διδαχθῆναι
3 τοῖς αὐτοῖς. Κόρη δὲ καὶ Δημήτηρ καὶ Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, αἱ μὲν ἀλλήλων εἰσὶν ἀπαντικρὺ καθήμεναι, Ἀπόλλων δὲ ἐναντίος ἑστώσῃ τῇ Ἀρτέμιδι ἕστηκεν. ἀνάκειται δὲ ἐνταῦθα καὶ Λητὼ Τύχη τε καὶ Διόνυσος καὶ ἔχουσα Νίκη πτερά· τοὺς δὲ εἰργασμένους αὐτὰ οὐκ ἔχω δηλῶσαι, φαίνεται δὲ εἶναί μοι καὶ ταῦτα ἐς τὰ μάλιστα ἀρχαῖα. τὰ μὲν δὴ κατειλεγμένα ἐστὶν ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ· χρόνῳ δὲ ὕστερον καὶ ἄλλα ἀνέθεσαν ἐς τὸ Ἡραῖον, Ἑρμῆν λίθου, Διόνυσον δὲ φέρει νήπιον, τέχνη δέ ἐστι Πρα-
4 ξιτέλους. καὶ Ἀφροδίτη χαλκῆ, Κλέωνος ἔργον Σικυωνίου. τούτου δὲ ὁ διδάσκαλος τοῦ Κλέωνος, ὄνομα Ἀντιφάνης, ἐκ φοιτήσεως Περικλύτου· Πολυκλείτου δὲ ἦν τοῦ Ἀργείου μαθητὴς ὁ Περίκλυτος. παιδίον δὲ ἐπίχρυσον κάθηται γυμνὸν πρὸ τῆς Ἀφροδίτης· Βοηθὸς δὲ ἐτόρευσεν αὐτὸ Καρχηδόνιος. μετεκομίσθη δὲ αὐτόσε καὶ ἐκ τοῦ καλουμένου Φιλιππείου, χρυσοῦ καὶ ταῦτα καὶ ἐλέφαντος, Εὐρυδίκη τε ἡ Φιλίππου....

1, 1. ἄγαλμα ante καθήμενον ponunt *MP*. 2. θρόνῳ *P*. 5. in ἁπλᾶ latere videtur nomen artificis. 5. Σμῖλις Valckenarius: ἔμιλος *P* et correctus *M*, ἔμιλις *V*. 6. δορκυλίδου *P*. 3, 8. φέρει Heynius: codices φέρειν. 4, 7. Buttmannus Εὐρυδίκη τε ἡ Ἀριδαίου γυνὴ καὶ Ὀλυμπιὰς ἡ Φιλίππου. cf. c. 20 extr.

..... λάρναξ κέδρου μὲν πεποίηται, ζῴδια δὲ ἐλέφαντος 5
ἐπ᾽ αὐτῆς, τὰ δὲ χρυσοῦ, τὰ δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς ἐστὶν εἰργασμένα
τῆς κέδρου. ἐς ταύτην τὴν λάρνακα Κύψελον τὸν Κορίνθου τυ-
ραννήσαντα ἀπέκρυψεν ἡ μήτηρ, ἡνίκα τεχθέντα ἀνευρεῖν αὐ-
τὸν σπουδὴν ἐποιοῦντο οἱ Βακχίδαι. τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵ-
νεκα τοῦ Κυψέλου τὸ ἀπ᾽ αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψε-
λίδαι τὴν λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν, τὰς δὲ λάρνακας
''' οἱ τότε ἐκάλουν Κορίνθιοι κυψέλας· ἀπὸ τούτου δὲ καὶ ὄνομα
Κύψελον τῷ παιδὶ θέσθαι λέγουσι. τῶν δ᾽ ἐπὶ τῇ λάρνακι ἐπι- 6
γράμματα ἔπεστι τοῖς πλείοσι γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμ-
μένα· καὶ τὰ μὲν ἐς εὐθὺ αὐτῶν ἔχει, σχήματα δὲ ἄλλα τῶν
γραμμάτων· βουστροφηδὸν καλοῦσιν Ἕλληνες. τὸ δέ ἐστι τοιόνδε·
ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ ἔπους ἐπιστρέφει τῶν ἐπῶν τὸ δεύτερον ὥσπερ
ἐν διαύλου δρόμῳ. γέγραπται δὲ ἐπὶ τῇ λάρνακι καὶ ἄλλους τὰ
ἐπιγράμματα ἑλιγμὸς συμβαλέσθαι χαλεπός. ἀρξαμένῳ δὲ ἀνα-
σκοπεῖσθαι κάτωθεν τοσάδε ἐπὶ τῆς λάρνακος ἡ πρώτη παρέ-
χεται χώρα. Οἰνόμαος διώκων Πέλοπά ἐστιν ἔχοντα Ἱπποδά- 7
μειαν· ἑκατέρῳ μὲν δὴ δύο αὐτῶν εἰσὶν ἵπποι, τοῖς δὲ τοῦ Πέ-
λοπος ἐστι πεφυκότα καὶ πτερά. ἑξῆς δὲ Ἀμφιαράου τε ἡ
οἰκία πεποίηται, καὶ Ἀμφίλοχον φέρει νήπιον πρεσβῦτις ἡτισδή·
πρὸ δὲ τῆς οἰκίας Ἐριφύλη τὸν ὅρμον ἔχουσα ἕστηκε, παρὰ δὲ
αὐτὴν αἱ θυγατέρες Εὐρυδίκη καὶ Δημώνασσα, καὶ Ἀλκμαίων
παῖς γυμνός. Ἄσιος δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι καὶ Ἀλκμήνην ἐποίησε 8
θυγατέρα Ἀμφιαράου καὶ Ἐριφύλης εἶναι. Βάτων δέ, ὃς ἡνιό-
χει τῷ Ἀμφιαράῳ, τάς τε ἡνίας τῶν ἵππων καὶ τῇ χειρὶ ἔχει
τῇ ἑτέρᾳ λόγχην. Ἀμφιαράῳ δὲ ὁ μὲν τῶν ποδῶν ἐπιβέβη-
κεν ἤδη τοῦ ἅρματος, ξίφος δὲ ἔχει γυμνόν, καὶ ἐς τὴν Ἐριφύ-
λην ἐστὶν ἐπεστραμμένος ἐξαγόμενός τε ὑπὸ τοῦ ''' θυμοῦ ἐκείνης
ἂν ἀποσχέσθαι. μετὰ δὲ τοῦ Ἀμφιαράου τὴν οἰκίαν ἐστιν 9
ἀγὼν ὁ ἐπὶ Πελίᾳ καὶ οἱ θεώμενοι τοὺς ἀγωνιστάς. πεποίηται δὲ
Ἡρακλῆς ἐν θρόνῳ καθήμενος, καὶ ὄπισθε γυνὴ αὐτοῦ· ταύτης
τῆς γυναικὸς ἐπίγραμμα μὲν ἔπεστιν ἥτις ἐστί, Φρυγίοις δὲ αὐ-

6, 1. ἐπιγράμματα Coraes: codices ἐπιγραμμάτων, unde ἐπειργασμένων faciebat Buttmannus. neque inepte legas ἐπειργασμένων ἐπιγράμματα. 5. δὲ καὶ ἄλλα codex Angelicus, ut ante βουστροφηδὸν deesse videatur καὶ ὅ. 7. συμβαλέσθαι Angelicus: ceteri συμβάλλεσθαι. 7, 3. ἡ add V. 8, 1. Ἄσιος Sylburgius: codices αἴσιος. 5. τὸ ξίφος P. 9, 4. ἐστι add MV.

λεῖ κ̀ ὀκ Ἑλληνικοῖς αὐλοῖς. ἡνιοχοῦντες δὲ συνωρίδα Πισὸς ἐστιν ὁ Περιήρους κ̀ Ἀστερίων Κομήτου, πλεῦσαι κ̀ οὗτος λεγόμενος ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς, κ̀ Πολυδεύκης τε κ̀ Ἄδμητος, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Εὔφημος, Ποσειδῶνός τε ὢν κατὰ τὸν τῶν ποιητῶν λόγον κ̀ Ἰάσονι ἐς Κόλχους τοῦ πλοῦ μετεσχηκώς· οὗτος δὲ καὶ ἰσοτῇ συνωρίδι ὁ νικῶν ἐστίν. οἱ δὲ ἀποτετολμηκότες πυκτεύειν Ἄδμητος καὶ Μόψος ἐστὶν ὁ Ἄμπυκος· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῶν ἀνὴρ ἑστηκὼς ἐπαυλεῖ, καθότι κ̀ ἐφ' ἡμῶν ἐπὶ τῷ ἅλματι αὐλεῖν τῶν πεντάθλων νομίζουσιν. Ἰάσονι δὲ κ̀ Πηλεῖ τὸ ἔργον τῆς πάλης ἐξ ἴσου καθέστηκε. πεποίηται δὲ κ̀ Εὐρυβώτας ἀφιεὶς δίσκον, ὅστισδὴ οὗτός ἐστιν ἐπὶ δίσκῳ φήμην ἔχων. οἱ δ' ἐς ἅμιλλαν δρόμου καθεστηκότες Μελανίων ἐστὶ καὶ Νεοθεὺς κ̀ Φαλάρεύς, τέταρτος δὲ Ἀργεῖος κ̀ Ἴφικλος πέμπτος· τούτῳ δὲ νικῶντι ὀρέγει τὸν στέφανον ὁ Ἄκαστος· εἴη δ' ἂν ὁ Πρωτεσιλάου πατὴρ τοῦ στρατεύσαντος ἐς Ἴλιον. κεῖνται δὲ καὶ τρίποδες, ἆθλα δὴ τοῖς νικῶσι, κ̀ θυγατέρες εἰσὶν αἱ Πελίου· τὸ δὲ ὄνομα ἐπὶ τῇ Ἀλκήστιδι γέγραπται μόνῃ. Ἰόλαος δέ, ὃς ἐθελοντὴς μετεῖχεν Ἡρακλεῖ τῶν ἔργων, ἔστιν ἵππων ἅρματι ἀνῃρημένος νίκην. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου ἀγὼν μὲν ὁ ἐπὶ Πελίᾳ πέπαυται, τὴν ὕδραν δέ, τὸ ἐν τῷ ποταμῷ τῇ Ἀμυμώνῃ θηρίον, Ἡρακλεῖ τοξεύοντι Ἀθηνᾶ παρέστηκεν· ἅτε δὲ τοῦ Ἡρακλέους ὄντος ἐκ ἀγνώστου τοῦ τε ἄθλου χάριν κ̀ ἐπὶ τῷ σχήματι, τὸ ὄνομα οὐκ ἔστιν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένον. Φινεύς τε ὁ Θρᾷξ ἐστί, κ̀ οἱ παῖδες οἱ Βορέου τὰς Ἁρπυίας ἀπ' αὐτοῦ διώκουσιν.

18 Τῆς χώρας δὲ ἐπὶ τῇ λάρνακι τῆς δευτέρας ἐξ ἀριστερῶν μὲν γίγνοιτο ἂν ἡ ἀρχὴ τῆς περιόδου, πεποίηται δὲ γυνὴ παῖδα λευκὸν καθεύδοντα ἀνέχουσα τῇ δεξιᾷ χειρί, τῇ δὲ ἑτέρᾳ μέλανα ἔχει παῖδα καθεύδοντι ἐοικότα, ἀμφοτέρους διεστραμμένους τοὺς πόδας. δηλοῖ μὲν δὴ κ̀ τὰ ἐπιγράμματα, συνεῖναι δὲ κ̀ ἄνευ τῶν ἐπιγραμμάτων ἐστι, θάνατόν τε εἶναι σφᾶς καὶ ὕπνον, κ̀ ἀμφοτέροις νύκτα αὐτοῖς τροφόν. γυνὴ δὲ εὐειδὴς γυναῖκα αἰσχρὰν κομίζουσα, κ̀ τῇ μὲν ἀπάγχουσα αὐτὴν τῇ δὲ ῥάβδῳ παίουσα, δίκη ταῦτα ἀδικίαν δρῶσά ἐστι. δύο δὲ ἄλλας γυναῖκας ἐς ὅλμους καθικνουμένας ὑπέροις, φάρμακα εἰδέναι σφᾶς νομίζουσιν, ἐπεὶ ἄλλως γε οὐδὲν ἐς αὐτάς ἐστιν ἐπίγραμ-

10. 6. ἔχων om AP. 11, 7. δὴ AP.

μα. τὰ δὲ ἐς τὸν ἄνδρα τε καὶ γυναῖκα ἑπομένην αὐτῷ τὰ ἔπη
δηλοῖ τὰ ἑξάμετρα· λέγει γὰρ δὴ οὕτως,

Ἴδας Μάρπησσαν καλλίσφυρον, ἅν οἱ Ἀπόλλων
ἅρπασε, τὰν ἐκ ναοῦ ἄγει πάλιν οὐκ ἀέκουσαν.

χιτῶνα δὲ ἐνδεδυκὼς ἀνὴρ τῇ μὲν δεξιᾷ κύλικα τῇ δὲ ἔχων 3
ἐστὶν ὅρμον, λαμβάνεται δὲ αὐτῶν Ἀλκμήνη· πεποίηται δὲ ἐς
τὸν λόγον τῶν Ἑλλήνων ὡς συγγένοιτο Ἀλκμήνῃ Ζεὺς Ἀμ-
φιτρύωνι εἰκασθείς. Μενέλαος δὲ θώρακά τε ἐνδεδυκὼς καὶ
ἔχων ξίφος ἔπεισιν Ἑλένην ἀποκτεῖναι, δῆλα ὡς ἁλισκομένης
Ἰλίου. Μηδείας δὲ ἐπὶ θρόνου καθημένης Ἰάσων ἐν δεξιᾷ τῇ
δὲ Ἀφροδίτη παρέστηκε· γέγραπται δὲ καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτοῖς,

Μήδειαν Ἰάσων γαμέει, κέλεται δ' Ἀφροδίτα.

πεποίηνται δὲ καὶ ᾄδουσαι Μοῦσαι καὶ Ἀπόλλων ἐξάρχων τῆς 4
ᾠδῆς· καί σφισιν ἐπίγραμμα γέγραπται

Λατοΐδας οὗτος τάχ' ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Μοῦσαι δ' ἀμφ' αὐτόν, χαρίεις χορός, αἷσι κατάρχει.

Ἄτλας δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ὤμων κατὰ τὰ λεγόμενα οὐρανόν τε
ἀνέχει καὶ γῆν, φέρει δὲ καὶ τὰ Ἑσπερίδων μῆλα. ὅστις δέ ἐστιν ὁ
ἀνὴρ ὁ ἔχων τὸ ξίφος καὶ [ὁ] ἐπὶ τὸν Ἄτλαντα ἐρχόμενος, ἰδίᾳ
μὲν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένον ἐστὶν οὐδέν, δῆλα δὲ ἐς ἅπαντας
Ἡρακλέα εἶναι. γέγραπται δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις

Ἄτλας οὐρανὸν οὗτος ἔχει, τὰ δὲ μᾶλα μεθήσει.

ἔστι δὲ καὶ Ἄρης ὅπλα ἐνδεδυκώς, Ἀφροδίτην ἄγων· ἐπίγραμ- 5
μα δὲ Ἐνυάλιός ἐστιν αὐτῷ. πεποίηται δὲ καὶ Θέτις παρθένος,
λαμβάνεται δὲ αὐτῆς Πηλεύς, καὶ ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς Θέτιδος
ὄφις ἐπὶ τὸν Πηλέα ἐστὶν ὁρμῶν. αἱ δὲ ἀδελφαὶ Μεδούσης ἔχου-
σαι πτερὰ πετόμενον Περσέα εἰσὶ διώκουσαι· τὸ δὲ ὄνομα ἐπὶ
τῷ Περσεῖ γέγραπται μόνῳ.

Στρατιωτικὰ δὲ ἐπὶ τῇ τρίτῃ χώρᾳ τῆς λάρνακος· τὰ μὲν 6
πολὺ εἰσιν ἐν αὐτοῖς οἱ πεζοί, πεποίηνται δὲ καὶ ἐπὶ συνωρίδων
ἱππεῖς. ἐπὶ δὲ τοῖς στρατιώταις ἔστιν εἰκάζειν συνιέναι μὲν σφᾶς
ἐς μάχην, συνιέναι δὲ καὶ ἀσπασομένους τε καὶ ἀναγνωριοῦντας ἀλ-
λήλους. λέγεται δὲ καὶ ἐς ἀμφότερα ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν, καὶ τοῖς
μὲν ἐστιν εἰρημένον Αἰτωλοὺς τοὺς μετὰ Ὀξύλου καὶ Ἠλείους εἶναι
τοὺς ἀρχαίους, ἀπαντᾶν δὲ σφᾶς γένους τε μνήμῃ τοῦ ἐξ ἀρχῆς

v. 4. πάλιν ἄγει *MPV*. 4, 10. οὐρανὸν om *P*. 6, 1. τῇ add *AV*. 5, ἐς om *M*.

ϗ εὔνοιαν ἐνδεικνυμένες ἐς ἀλλήλες, οἱ δὲ συνιέναι φασὶν ἐς
ἀγῶνα τὰ ϛρατιωτικά, Πυλίες δὲ εἶναι ϗ Ἀρκάδας παρά τε
7 Φιγάλειαν πόλιν ϗ ποταμὸν μαχομένες Ἰάρδανον. ταῦτα μὲν
'''δὴ ἐδὲ ἀρχὴν ἀποδέξαιτο ἄν τις, ὡς ὁ τε Κυψέλε πρόγονος
Κορίνθιός τε ὢν ϗ τὴν λάρνακα αὐτῷ ποιέμενος κτῆμα,
ὁπόσα μὲν Κορινθίοις ἦν ἐπιχώρια, ἑκὼν ὑπερέβαινεν, ἃ δὲ
ξενικά τε καὶ ἐδὲ ἄλλως ἥκοντα ἐς δόξαν, ἐτεχνᾶτο ἐπὶ τῇ
λάρνακι· αὐτῷ μέντοι παρίϛατο ἐμοὶ ταῦτα εἰκάζειν. Κυψέλῳ
ϗ τοῖς προγόνοις ἐκ τῶνδε ἦν γένος ἐξ ἀρχῆς, Γονέσης τῆς
ὑπὲρ Σικυῶνος, ϗ πρόγονός σφισιν ἦν Μέλας ὁ Ἀντάσσου·
8 Μέλανα δὲ ϗ τὸν σὺν αὐτῷ ϛρατὸν κατὰ τὰ προειρημένα μοι
ἐν τῇ Κορινθίᾳ συγγραφῇ ἐκ ἤθελεν Ἀλήτης συνοίκες δέξασθαι,
γεγονός οἱ μάντευμα ἐκ Δελφῶν ὑφορώμενος, ἐς ὃ θεραπείᾳ
τε τῇ πάσῃ χρώμενον Μέλανα καὶ ὁπότε ἀπελαθείη
σὺν δεήσει ἐπανιόντα αὖθις ἐδέξατο ϗ ἄκων Ἀλήτης. τὲτο
τὸ ϛρατιωτικὸν τεκμαίροιτο ἄν τις τὲς ἐπὶ τῇ λάρνακι εἰργασμένους
εἶναι.

19 Τέταρτα δὲ ἐπὶ τῇ λάρνακι ἐξ ἀριϛερᾶς περιιόντι Βορέας
ἐϛὶν ἡρπακὼς Ὠρείθυιαν· ἐραὶ δὲ ὄφεων ἀντὶ ποδῶν εἰσὶν
αὐτῷ. καὶ Ἡρακλέες ὁ πρὸς Γηρυόνην ἀγών· τρεῖς δὲ ἄνδρες
Γηρυόνης εἰσὶν ἀλλήλοις προσεχόμενοι. Θησεὺς δὲ ἔχων λύραν
ϗ παρ' αὐτὸν Ἀριάδνη κατέχεσά ἐϛι ϛέφανον. Ἀχιλλεῖ δὲ ϗ
2 Μέμνονι μαχομένοις παρεϛήκασιν αἱ μητέρες. ἔϛι δὲ ϗ Μελανίων,
ϗ Ἀταλάντη παρ' αὐτὸν ἔχεσα ἐλάφε νεβρόν. μονομαχῦντος
δὲ Αἴαντι Ἕκτορος κατὰ τὴν πρόκλησιν, μεταξὺ
ἕϛηκεν αὐτῶν Ἔρις αἰχίϛη τὸ εἶδος ἐοικυῖα· πρὸς δὲ ταύτῃ ϗ
Καλλιφῶν Σάμιος ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ τῆς Ἐφεσίας ἐποίησεν
Ἔριν, τὴν μάχην γράψας τὴν ἐπὶ ταῖς ναυσὶν Ἑλλήνων. εἰσὶ
δὲ ἐπὶ τῇ λάρνακι Διόσκεροι, ὁ ἕτερος ἐκ ἔχων πω γένεια,
3 μέση δὲ αὐτῶν Ἑλένη. Αἴθρα δὲ ἡ '''Πιτθέως ὑπὸ τῆς Ἑλένης
τοῖς ποσὶν ἐς ἔδαφος καταβεβλημένη μέλαιναν ἔχεσά ἐϛιν
ἐσθῆτα. ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἔπος τὸ ἑξάμετρον, ϗ ὀνόματός
ἐϛιν ἑνὸς ἐπὶ τῷ ἑξαμέτρῳ προσθήκη·

Τυνδαρίδα Ἑλέναν φέρετον, Αἴθραν δ' Ἀθάναθεν ἕλκετον.

7, 2. ἀποδέξαιτο *MV*: ceteri παραδέξαιτο. 8, 4. χρώμενον καὶ μέλανα καὶ *P*. 5. τοῦτο τὸ om *MP*. 1, 4. Γηρυόνης Siebelis: codices γηρυόνες. 2, 4. ταύτην Amasaeus. 3, 3. τὸ] malim τε. 5. ἕλκετον ἀθάναθεν *MP*, ἕλκε τὴν ἀθήναθεν *V*.

τοῦτο μὲν δὴ τὸ ἔπος οὕτω πεποίηται, Ἰφιδάμαντος δὲ τοῦ Ἀν- 4
τήνορος κειμένου μαχόμενος πρὸς Ἀγαμέμνονα ὑπὲρ αὐτοῦ Κόων ἐστί· Φόβος δὲ ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος τῇ ἀσπίδι ἔπεστιν, ἔχων τὴν κεφαλὴν λέοντος. ἐπιγράμματα δὲ ὑπὲρ μὲν τοῦ Ἰφιδάμαντος νεκροῦ

Ἰφιδάμας, οὗτός τε Κόων περιμάρναται αὐτοῦ·

τοῦ Ἀγαμέμνονος δὲ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι

οὗτος μὲν φόβος ἐστὶ βροτῶν, ὁ δ' ἔχων Ἀγαμέμνων.

ἄγει δὲ καὶ Ἑρμῆς παρ' Ἀλέξανδρον τὸν Πριάμου τὰς θεὰς 5
κριθησομένας ὑπὲρ τοῦ κάλλους· ϗ ἔστιν ἐπίγραμμα ϗ τούτοις

Ἑρμείας ὅδ' Ἀλεξάνδρῳ δείκνυσι διαιτῆν
τοῦ εἴδους Ἥραν ϗ Ἀθανᾶν καὶ Ἀφροδίταν.

Ἄρτεμις δὲ οὐκ οἶδα ἐφ' ὅτῳ λόγῳ πτέρυγας ἔχουσά ἐστιν ἐπὶ τῶν ὤμων, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ κατέχει πάρδαλιν, τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν λέοντα. πεποίηται δὲ ϗ Κασσάνδραν ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος Αἴας τῆς Ἀθηνᾶς ἕλκων· ἐπ' αὐτῷ δὲ καὶ ἐπίγραμμά ἐστιν

Αἴας Κασσάνδραν ἀπ' Ἀθαναίας Λοκρὸς ἕλκει.

τῶν δὲ Οἰδίποδος παίδων Πολυνείκει πεπτωκότι ἐς γόνυ ἔπει- 6
σιν Ἐτεοκλῆς. τοῦ Πολυνείκους δὲ ὄπισθεν ἕστηκεν ὀδόντας τε ἔχουσα οὐδὲν ἡμερωτέρους θηρίου, καί οἱ ϗ τῶν χειρῶν εἰσιν ἐπικαμπεῖς οἱ ὄνυχες· ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτῇ εἶναί φησι Κῆρα, ὡς τὸν μὲν ὑπὸ τοῦ πεπρωμένου τὸν Πολυνείκην ἀπαχθέντα, Ἐτεοκλεῖ δὲ γενομένης ϗ σὺν τῷ δικαίῳ τῆς τελευτῆς. Διόνυσος δὲ ἐν ἄντρῳ κατακείμενος, γένεια ἔχων ϗ ἔκπωμα χρυσοῦν, ἐνδεδυκώς ἐστι ποδήρη χιτῶνα· δένδρα δὲ ἄμπελοι περὶ αὐτὸν καὶ μηλέαι τε εἰσὶ καὶ ῥοιαί.

Ἡ δὲ ἀνωτάτω χώρα (πέντε γὰρ ἀριθμόν εἰσι) παρέχεται 7
μὲν ἐπίγραμμα οὐδέν, λείπεται δὲ εἰκάζειν εἰς τὰ ἐπειργασμένα. εἰσὶν οὖν ἐν σπηλαίῳ γυνὴ καθεύδουσα σὺν ἀνδρὶ ἐπὶ κλίνῃ, ϗ σφᾶς Ὀδυσσέα εἶναι καὶ Κίρκην ἐδοξάζομεν ἀριθμῷ τε τῶν θεραπαινῶν αἵ εἰσι πρὸ τοῦ σπηλαίου, ϗ τοῖς ποιουμένοις ὑπ' αὐτῶν· τέσσαρές τε γάρ εἰσιν αἱ γυναῖκες, ϗ ἐργάζονται τὰ ἔργα ἃ ἐν τοῖς ἔπεσιν Ὅμηρος εἴρηκεν. Κένταυρος δὲ οὐ τοὺς

5, 3. διαιτῆν] κρίνειν διὰ τ[illegible] P. 5. ἐπὶ add MV. 6, 9. ῥόαι P. 7, 4. τῷ P. 7. οὐ τοὺς πάντας Heynius: τούτους πάντας MPV, μετὰ τούτους τοὺς ὄπισθεν Parisinus 1399.

πάντας ἵππου πόδας, τοὺς δὲ ἔμπροσθεν αὐτῶν ἔχων ἀνδρός
8 ἐστιν. ἑξῆς καὶ ἵππων ξυνωρίδες καὶ γυναῖκες ἐπὶ τῶν συνωρίδων
εἰσὶν ἑστῶσαι· πτερὰ δὲ τοῖς ἵπποις χρυσᾶ ἐστί, καὶ ἀνὴρ δί-
δωσιν ὅπλα μιᾷ τῶν γυναικῶν. ταῦτα ἐς τὴν Πατρόκλου τε-
λευτὴν ἔχειν τεκμαίρονται· Νηρηΐδας τε γὰρ ἐπὶ τῶν συνωρίδων
εἶναι, καὶ Θέτιν τὰ ὅπλα λαμβάνειν παρὰ Ἡφαίστου. καὶ δὴ καὶ
ἄλλως ὁ τὰ ὅπλα διδοὺς οὔτε τοὺς πόδας ἐστὶν ἐῤῥωμένος, καὶ
9 ὄπισθεν οἰκέτης ἕπεταί οἱ πυράγραν ἔχων. λέγεται δὲ καὶ ἐς τὸν
Κένταυρον ὡς Χείρων ἀπηλλαγμένος ἤδη παρὰ ἀνθρώπων καὶ
ἠξιωμένος εἶναι σύνοικος θεοῖς ῥαστώνην τινὰ ἥκοι τοῦ πέν-
θους Ἀχιλλεῖ παρασκευάσων. παρθένους δὲ ἐπὶ ἡμιόνων, τὴν
μὲν ἔχουσαν τὰς ἡνίας, τὴν δὲ ἐπικειμένην κάλυμμα ἐπὶ τῇ
κεφαλῇ, Ναυσικᾶν τε νομίζουσιν εἶναι τὴν Ἀλκίνου καὶ τὴν θε-
ράπαιναν ἐλαυνούσας ἐπὶ τοὺς πλυνούς. τοξεύοντα δὲ ἄνδρα
Κενταύρους, τοὺς δὲ καὶ ἀπεκτονότα ἐξ αὐτῶν, δῆλα Ἡρακλέα
τε τὸν τοξεύοντα καὶ Ἡρακλέους εἶναι τὸ ἔργον.
10 Τὸν μὲν δὴ τὴν λάρνακα κατειργασμένον ὅστις ἦν, οὐδα-
μῶς ἡμῖν δυνατὰ ἦν συμβαλέσθαι· τὰ ἐπιγράμματα δὲ τὰ ἐπ'
αὐτὴν τάχα μέν που καὶ ἄλλος τις ἂν εἴη πεποιηκώς, τῆς δὲ
ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὔμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν, ἄλ-
λων τε εἵνεκα καὶ τοῦ προσοδίου μάλιστα ὃ ἐποίησεν ἐς Δῆλον.
20 Ἔστι δὲ ἐνταῦθα καὶ ἄλλα ἀναθήματα, κλίνη τε μέγεθος
οὐ μεγάλη, τὰ πολλὰ ἐλέφαντι κεκοσμημένη, καὶ ὁ Ἰφίτου δίσκος,
καὶ τράπεζα ἐφ' ἧς προτίθενται τοῖς νικῶσιν οἱ στέφανοι. τὴν
μὲν δὴ Ἱπποδαμείας λέγουσιν εἶναι παίγνιον· ὁ δὲ τοῦ Ἰφίτου
δίσκος τὴν ἐκεχειρίαν ἣν ἐπὶ τοῖς Ὀλυμπίοις ἐπαγγέλλουσιν οἱ
Ἠλεῖοι, ταύτην οὐκ ἐς εὐθὺ ἔχει γεγραμμένην, ἀλλὰ ἐς κύκλου
2 σχῆμα περίεισιν ἐπὶ τῷ δίσκῳ τὰ γράμματα. ἡ τράπεζα δὲ
ἐλέφαντος μὲν πεποίηται καὶ χρυσοῦ, Κωλώτου δέ ἐστιν ἔργον· εἶναι
δέ φασιν ἐξ Ἡρακλέους τὸν Κωλώτην, οἱ δὲ πολυπραγμονή-
σαντες σπουδῇ τὰ ἐς τοὺς πλάστας Πάριον ἀποφαίνουσιν ὄντα
αὐτόν, μαθητὴν Πασιτέλους, Πασιτέλη δὲ αὐτοδιδαχθῆναι. καὶ
Ἥρα τε καὶ Ζεὺς καὶ θεῶν μήτηρ καὶ Ἑρμῆς καὶ Ἀπόλλων μετὰ

v. 1. ἱππόποδας P. 8, 6. ἄλλος P. 1, 3. ἧς MV, οἷς P. προτίθενται Sylburgius: codices προστίθενται. 5. ἣν ἐκεχειρία codices: correxit Sylburgius. 2, 4. πάρον P. 5. αὐτοδιδαχθῆναι Buttmannus: αὐτὸν (vel αὐτῷ) διδαχθῆναι codices.

Ἀρτέμιδος πεποίηται· ὄπισθε δὲ ἡ διάθεσίς ἐστιν ἡ τοῦ ἀγῶνος. κατὰ δὲ ἑκατέραν πλευράν, τῇ μὲν Ἀσκληπιὸς καὶ τῶν Ἀσκληπιοῦ θυγατέρων Ὑγίειά ἐστιν, ἔστι δὲ καὶ Ἄρης καὶ Ἀγὼν παρ' αὐτόν, τῇ δὲ Πλούτων καὶ Διόνυσος Περσεφόνη τε καὶ νύμφαι, σφαῖραν αὐτῶν ἡ ἑτέρα φέρουσα, ἡ δὲ κλεῖδα· ἔχει γὰρ δὴ ὁ Πλούτων κλεῖν, καὶ λέγουσιν ἐπ' αὐτῇ τὸν καλούμενον ᾅδην κεκλεῖσθαί τε ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος καὶ ὡς ἐπάνεισιν οὐδεὶς αὖθις ἐξ αὐτοῦ. 5

Λόγον δὲ ὃν Ἀρίσταρχος ἔλεγεν ὁ τῶν Ὀλυμπίασιν ἐξηγητής, οὐ με εἰκὸς ἦν παριδεῖν· ὃς ἐπὶ τῆς ἡλικίας ἔφη τῆς ἑαυτοῦ τὸν ὄροφον τοῦ Ἡραίου πεπονηκότα ἐπανορθουμένων Ἠλείων ὁπλίτου νεκρὸν τραύματα ἔχοντα μεταξὺ ἀμφοτέρων εὑρεθῆναι, τῆς τε ἐς εὐπρέπειαν στέγης καὶ τῆς ἀνεχούσης τὸν κέραμον· τοῦτον τὸν ἄνδρα μαχέσασθαι τὴν μάχην τὴν ἐντὸς Ἄλτεως πρὸς Λακεδαιμονίους Ἠλείων. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν θεῶν τὰ ἱερὰ καὶ ἐς πάντα ὁμοίως τὰ ὑψηλὰ ἐπαναβαίνοντες ἠμύνοντο οἱ Ἠλεῖοι. οὗτος δ' οὖν ὁ ἀνὴρ ἐφαίνετο ἡμῖν ὑποδῦναι μὲν ἐνταῦθα λιποψυχήσας ὑπὸ τῶν τραυμάτων· ὡς δὲ ἀφῆκε τὴν ψυχήν, οὐκ ἔμελλεν ἄρα οὔτε πνῖγος θέρους οὔτε ἐν χειμῶνι κρυμὸς ἔσεσθαι τῷ νεκρῷ βλάβος ἅτε ἐν σκέπῃ πάσῃ κειμένῳ. ἔλεγε δὲ καὶ τόδε ἔτι ὁ Ἀρίσταρχος, ὡς ἐκκομίσαιντο ἐς τὰ ἐκτὸς τῆς Ἄλτεως τὸν νεκρὸν καὶ ὁμοῦ τοῖς ὅπλοις γῇ κρύψαιεν. 4 5

Ἣν δὲ καλοῦσιν Οἰνομάου κίονα [καὶ] οἱ Ἠλεῖοι [καλοῦσιν], ἔστι μὲν πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς ἰόντι ἀπὸ τοῦ μεγάλου βωμοῦ, τέσσαρες δέ εἰσιν ἐν ἀριστερᾷ κίονες καὶ ἐπ' αὐτῶν ὄροφος· πεποίηται δὲ ἔρυμα εἶναι ξυλίνῳ κίονι πεπονηκότι ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ δεσμῶν συνεχομένῳ. οὗτος ὁ κίων ἐν οἰκίᾳ τοῦ Οἰνομάου, καθὰ λέγουσιν, εἱστήκει· κεραυνώσαντος δὲ τοῦ θεοῦ τὴν μὲν ἄλλην ἠφάνισεν οἰκίαν τὸ πῦρ, ὑπέλιπε δὲ τὸν κίονα ἐξ ἁπάσης μόνον. πινάκιον δὲ πρὸ αὐτοῦ χαλκοῦν ἐλεγεῖα ἔχει γεγραμμένα· 6 7

καὶ γὰρ ἐγὼ κείνων εἴμ' ὦ ξένε λείψανον οἴκων,
στῦλος ἐν Οἰνομάου πρίν ποτ' ἐοῦσα δόμοις·
νῦν δὲ παρὰ Κρονίδην κεῖμαι τάδ' ἔχουσα τὰ δεσμά
τίμιος· οὐδ' ὀλοὴ δαίσατο φλὸξ με πυρός.

3, 4. ἡ δὲ] ἐπὶ δὲ *MP*. 5. καὶ om *P*. 4, 3. ἠρίου *P*. 6, 7. ὑπέλειπε *P*. 7, 3. κλεινῶν Claviger. 6. δαίσατο Sylburgius: codices δέξατο. πυρὸς om *P*.

8 '''συνέβη δὲ καὶ ἄλλο κατ' ἐμὲ τοιόνδε. ἀνὴρ βουλῆς τῆς Ῥωμαίων ἀνείλετο Ὀλυμπικὴν νίκην· ἐθέλων δὲ ὑπολιπέσθαι τῆς νίκης ὑπόμνημα χαλκῆν εἰκόνα σὺν ἐπιγράμματι, ὤρυσσεν ἐς ποίησιν βάθρου, καὶ ὡς ἐγένετο ἐγγύτατα τὸ ὄρυγμα αὐτῷ τῆς τοῦ Οἰνομάου κίονος, ἐνταῦθα εὕρισκον οἱ ὀρύσσοντες καὶ ὅπλων καὶ χαλινῶν καὶ ψαλίων θραύματα. ταῦτα μὲν δὴ αὐτὸς ἑώρων ὀρυσσόμενα.

9 Ναὸν δὲ μεγέθει μέγαν καὶ ἐργασίᾳ Δώριον Μητρῷον καὶ ἐς ἐμὲ καλοῦσιν ἔτι, τὸ ὄνομα αὐτῷ διασώζοντες τὸ ἀρχαῖον. κεῖται δὲ οὐκ ἄγαλμα ἐν αὐτῷ θεῶν μητρός, βασιλέων δὲ ἑστήκασιν ἀνδριάντες Ῥωμαίων. ἔστι δὲ ἐντὸς τῆς Ἄλτεως τὸ Μητρῷον, καὶ οἴκημα περιφερὲς ὀνομαζόμενον Φιλιππεῖον· ἐπὶ κορυφῇ δέ ἐστι τοῦ Φιλιππείου μήκων χαλκῆ σύνδεσμος ταῖς δοκοῖς. τοῦτο τὸ οἴκημα ἔστι μὲν κατὰ τὴν ἔξοδον τὴν κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐν ἀριστερᾷ, πεποίηται δὲ ὀπτῆς πλίνθου, κίονες δὲ περὶ αὐτὸ ἑστήκασι· Φιλίππῳ δὲ ἐποιήθη μετὰ τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ τὴν Ἑλλάδα ὀλισθεῖν. κεῖνται δὲ αὐτόθι Φίλιππός τε καὶ Ἀλέξανδρος, σὺν δὲ αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Φιλίππου πατήρ. ἔργα δ' ἐστὶ καὶ ταῦτα Λεωχάρους ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, καθὰ καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐρυδίκης εἰσὶν αἱ εἰκόνες.

21 Τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μοι πρόεισιν ὁ λόγος ἔς τε τῶν ἀνδριάντων καὶ ἐς τῶν ἀναθημάτων ἐξήγησιν· ἀναμίξαι δὲ οὐκ ἀρεστὰ ἦν μοι τὸν ἐπ' αὐτοῖς λόγον. ἐν ἀκροπόλει μὲν γὰρ τῇ Ἀθήνῃσιν οἵ τε ἀνδριάντες καὶ ὁπόσα ἄλλα, τὰ πάντα ἐστὶν ὁμοίως ἀναθήματα· ἐν δὲ τῇ Ἄλτι τὰ μὲν τιμῇ τῇ ἐς τὸ θεῖον ἀνάκειται, οἱ δὲ ἀνδριάντες τῶν νικώντων ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι καὶ οὗτοι δίδονται. τῶν μὲν δὴ ἀνδριάντων ποιησόμεθα καὶ ὕστερον μνήμην· ἐς δὲ τὰ ἀναθήματα ἡμῖν τραπήσεται πρότερον ὁ λόγος τὰ ἀξιολογώτατα αὐτῶν ἐπερχομένοις.

2 Ἰόντι γὰρ ἐπὶ τὸ στάδιον τὴν ὁδὸν '''τὴν ἀπὸ τοῦ Μητρῴου ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ κατὰ τὸ πέρας τοῦ ὄρους τοῦ Κρονίου λίθου τε πρὸς αὐτῷ τῷ ὄρει κρηπὶς καὶ ἀναβασμοὶ δι' αὐτῆς· πρὸς δὲ τῇ κρηπῖδι ἀγάλματα Διὸς ἀνάκειται χαλκᾶ. ταῦτα ἐποιήθη μὲν ἀπὸ χρημάτων ἐπιβληθείσης ἀθληταῖς ζημίας ὑβρίσασιν

8, 3. σὺν add Sylburgius. 4. βάθρου Goldhagenus: codices βόθρου. 9, 4. τὸ] an τό τε? 5. κορυφῇ Facius: codices κορυφὴν.

ἐς τὸν ἀγῶνα, καλοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων Ζᾶνες. πρῶ- 3
τοι δὲ ἀριθμὸν ἓξ ἐπὶ τῆς ὀγδόης ἔστησαν ϗ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος· Εὔπωλος γὰρ Θεσσαλὸς χρήμασι διέφθειρε τοὺς ἐλθόντας τῶν πυκτῶν, Ἀγήτορα Ἀρκάδα ϗ Πρύτανιν Κυζικηνόν, σὺν δὲ αὐτοῖς ϗ Φορμίωνα Ἁλικαρνασσέα μὲν γένος, ὀλυμπιάδι δὲ τῇ πρὸ ταύτης κρατήσαντα. τοῦτο ἐξ ἀθλητῶν ἀδίκημα ἐς τὸν ἀγῶνα πρῶτον γενέσθαι λέγουσι, ϗ πρῶτοι χρήμασιν ἐζημιώθησαν ὑπὸ Ἠλείων Εὔπωλος ϗ οἱ δεξάμενοι δῶρα παρὰ Εὐπώλου. δύο μὲν δὴ ἐξ αὐτῶν ἔργα Κλέωνος Σικυωνίου· τὰ δὲ ἐφεξῆς τέσσαρα ὅστις ἐποίησεν, οὐκ ἴσμεν. τῶν δὲ 4
ἀγαλμάτων τούτων παρέντι τρίτον τ' ἐξ αὐτῶν καὶ τέταρτον, γεγραμμένα ἐλεγεῖά ἐστιν ἐπὶ τοῖς ἄλλοις. ἐθέλει δὲ τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐλεγείων δηλοῦν ὡς οὐ χρήμασιν ἀλλὰ ὠκύτητι τῶν ποδῶν ϗ ὑπὸ ἰσχύος σώματος Ὀλυμπικὴν ἔστιν εὑρέσθαι νίκην. τὸ δ' ἐπὶ τῷ δευτέρῳ φησὶν ὡς τὸ ἄγαλμα ἕστηκε τιμῇ τε τῇ ἐς τὸ θεῖον ϗ ὑπὸ εὐσεβείας τῆς Ἠλείων, ϗ ἀθληταῖς παρανομοῦσιν εἶναι δέος. πέμπτῳ τε ϗ ἕκτῳ, τῷ μὲν ἐστιν ἡ τοῦ ἐπιγράμματος γνώμη τά τε ἄλλα ἐς ἔπαινον Ἠλείων ϗ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῇ ζημίᾳ τῶν πυκτῶν, ἐπὶ δὲ τῷ ὑπολοίπῳ διδασκαλίαν πᾶσιν Ἕλλησιν "εἶναί τὰ ἀγάλματα μηδένα ἐπὶ Ὀλυμπικῇ νίκῃ διδόναι χρήματα."

Εὐπώλου δὲ ὕστερόν φασιν Ἀθηναῖον Κάλλιππον ἀθλή- 5
σαντα πένταθλον ἐξωνήσασθαι τοὺς ἀνταγωνιουμένους χρήμασι, δευτέραν δὲ ἐπὶ ταῖς δέκα τε ϗ ἑκατὸν ὀλυμπιάδα εἶναι ταύτην. ἐπιβληθείσης δὲ τῷ Καλλίππῳ ϗ τοῖς ἀνταγωνισαμένοις ζημίας ὑπὸ Ἠλείων, ἀποστέλλουσιν Ὑπερίδην Ἀθηναῖοι πείσοντα Ἠλείους ἀφεῖναί σφισι τὴν ζημίαν. ἀπειπόντων δὲ Ἠλείων τὴν χάριν, ἐχρῶντο ὑπεροψίᾳ τοιᾷδε ἐς αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, οὔτε ἀποδιδόντες τὰ χρήματα ϗ Ὀλυμπίων εἰργόμενοι, πρὶν ἢ σφισιν ὁ θεὸς ἐν Δελφοῖς οὐ πρότερον ἔφησεν ὑπὲρ οὐδενὸς χρήσειν πρὶν ἢ τὴν ζημίαν ἀποδοῖεν Ἠλείοις. οὕτω δὴ ἀπο- 6
δόντων ἐποιήθη τῷ Διὶ ἀγάλματα, ἓξ μὲν ϗ ταῦτα, γέγραπται δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐλεγεῖα οὐδέν τι δεξιώτερα ἐς ποίησιν ἢ τὰ ἔχοντα τὴν ζημίαν τὴν Εὐπώλου. γνῶμαι δέ εἰσι τῶν ἐπιγραμμάτων, πρῶτον μὲν ἀνατεθῆναι ἀγάλματα μαντείᾳ τοῦ θεοῦ

4, 2. τ'] γε P. 6. ὡς Kuhnius: codices οὐ. 8. τε] immo δὲ. 10. διδασκαλίαν Sylburgius: codices διδασκαλία.

τιμήσαντος τὰ ἐς τοὺς πεντάθλους δόξαντα Ἠλείοις. τὰ δὲ ἐπὶ
τῷ δευτέρῳ καὶ ὡσαύτως ἐπὶ τῷ τρίτῳ Ἠλείους ἐπαινοῦντά ἐστιν
7 ἐπὶ τῶν πεντάθλων τῇ ζημίᾳ. τὸ τέταρτον δὲ ἐθέλει λέγειν
τὸν Ὀλυμπίασιν ἀγῶνα ἀρετῆς εἶναι καὶ οὐ χρημάτων. τὰ δὲ
ἐπιγράμματα ἐπὶ τῷ πέμπτῳ τε καὶ ἕκτῳ, τὸ μὲν αὐτῶν δηλοῖ
καθ' ἥντινα αἰτίαν ἀνετέθη τὰ ἀγάλματα, τὸ δὲ ἀναμιμνή-
σκει τοῦ χρησμοῦ τοῦ Ἀθηναίοις ἐλθόντος ἐκ Δελφῶν.

8 Τῶν δὲ κατειλεγμένων τὰ ἐφεξῆς ἀγάλματα δύο μέν ἐστιν
ἀριθμόν, ἀνετέθη δὲ ἐπιτεθείσης παλαισταῖς ἀνδράσι ζημίας·
οἵτινες δὲ ἐκαλοῦντο, ἐμέ γε ἢ τοὺς Ἠλείων λέληθεν ἐξηγητάς.
ἐπιγράμματα μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ τούτοις τοῖς ἀγάλμασιν ἔπεστι, λέγει
δὲ τὸ μὲν πρῶτον αὐτῶν ὡς τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ Ῥόδιοι χρή-
ματα ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀδικίας ἐκτίσαιεν παλαιστοῦ, τὸ δὲ ἕτερον
ὡς ἀνδρῶν ἐπὶ δώροις παλαισάντων ἀπὸ τῶν ἐπιβληθέντων
9 χρημάτων αὐτοῖς γένοιτο τὸ ἄγαλμα. τὰ δὲ ἐπίλοιπα ἐς τοὺς
ἀθλητὰς τούτους οἱ ἐξηγηταὶ λέγουσιν οἱ Ἠλείων, ὀγδόην μὲν
ἐπὶ ταῖς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλυμπιάδα εἶναι, λαβεῖν δὲ
Εὔδηλον παρὰ Φιλοστράτου χρήματα, τοῦτον δὲ εἶναι τὸν Φιλό-
στρατον Ῥόδιον. τούτῳ τῷ λόγῳ διάφορα ὄντα εὕρισκον τὰ
Ἠλείων ἐς τοὺς ὀλυμπιονίκας γράμματα· ἔστι γὰρ δὴ ἐν τοῖς
γράμμασι τούτοις Στράτωνα Ἀλεξανδρέα ὀλυμπιάδι ὀγδόῃ
μετὰ τὰς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπὶ ἡμέρας ἀνελέσθαι τῆς αὐ-
τῆς παγκρατίου καὶ πάλης νίκην. Ἀλεξανδρείας δὲ τῆς ἐπὶ τῷ
Κανωβικῷ τοῦ Νείλου στόματι Ἀλέξανδρος μὲν οἰκιστὴς ἐγένετο
ὁ Φιλίππου, λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἔτι πόλισμα Αἰγυπτίων ἐν-
10 ταῦθα οὐ μέγα εἶναι Ῥακῶτιν. Στράτωνος δὲ τούτου τρεῖς μὲν
ἡλικίᾳ πρότερον, τοσοῦτοι δὲ ἄλλοι μετ' αὐτόν εἰσι δῆλοι τὸν
κότινον παγκρατίου τε ἆθλα εἰληφότες καὶ πάλης, Κάπρος μὲν
ἐξ αὐτῆς Ἤλιδος, Ἑλλήνων δὲ τῶν πέραν Αἰγαίου Ῥόδιός τε
Ἀριστομένης καὶ Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Ληθαίῳ Πρωτοφάνης. οἱ
δὲ ὕστερον τοῦ Στράτωνος Μαρίων τε πόλεως ἐκείνῳ τῆς αὐ-
τῆς καὶ Στρατονικεὺς Ἀριστέας (τὰ δὲ παλαιότερα ἥ τε χώρα
καὶ ἡ πόλις ἐκαλεῖτο Χρυσαορίς), ἕβδομος δὲ Νικόστρατος ἐκ
τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ Κιλίκων, οὐδὲν τοῖς Κίλιξιν αὐτοῦ μετὸν εἰ
11 μὴ ὅσα τῷ λόγῳ. τοῦτον τὸν Νικόστρατον νήπιον παῖδα ἔτι ἐκ

7, 3. ἐπὶ] malim τὰ ἐπί. 9, 10. τοῦ Sylburgius: codices τῷ
10, 3. Κάπρος Palmerius, καὶ πρὸς P. 4. Αἰγαίου Palmerius: codices αἴνου. τε] codices δέ. 6. πόλεμος P.

Πρυμνησσοῦ λησταὶ, τῆς Φρυγῶν ἥρπασαν, οἰκίας ὄντα οὐκ ἀφανοῦς· κομισθέντα δὲ αὐτὸν ἐς Αἰγέας ὠνήσατο ὅστις δή. χρόνῳ δὲ ὕστερον τῷ ἀνδρὶ τούτῳ ὄνειρον γίνεται· λέοντος δὲ ἔδοξεν ὑπὸ τῷ σκίμποδι κατακεῖσθαι σκύμνον, ἐφ᾽ ᾧ ἐκάθευδεν ὁ Νικόστρατος. Νικοστράτῳ μὲν δή, ὡς ηὐξήθη, καὶ ἄλλαι νῖκαι καὶ Ὀλυμπίασιν ἐγένοντο παγκρατίου καὶ πάλης.

Χρήμασι δὲ ὑπὸ Ἠλείων ἕτεροί τε ὕστερον καὶ Ἀλεξαν- 12
δρεὺς ἐζημιώθη πύκτης ὀλυμπιάδι ἐπὶ ταῖς διακοσίαις ὀγδόῃ τε καὶ δεκάτῃ. ὄνομα μὲν τῷ ζημιωθέντι Ἀπολλώνιος, ἐπίκλησιν δὲ ἦν Ῥάντης· καί πως καὶ ἐπιχώριον τὸ ἐς τὰς ἐπικλήσεις τοῖς Ἀλεξανδρεῦσίν ἐστιν. οὗτος ὁ ἀνὴρ ἀδικεῖν ὑπὸ Ἠλείων κατεγνώσθη πρῶτος Αἰγυπτίων· κατεγνώσθη δὲ οὐ δοῦναι χρή- 13
ματα ἢ λαβεῖν αὐτός, ἀλλὰ τοιόνδε ἄλλο ἐς τὸν ἀγῶνα ἐξυβρίσαι. ἀφίκετο οὐκ ἐς τὸν εἰρημένον καιρόν, καὶ αὐτὸν ὑπὸ Ἠλείων πειθομένων τῷ νόμῳ ἐλείπετο τοῦ ἀγῶνος εἴργεσθαι. τὴν γάρ οἱ πρόφασιν, ὡς ἐν ταῖς Κυκλάσι νήσοις ὑπὸ ἀνέμων κατείχετο ἐναντίων, Ἡρακλείδης γένος καὶ αὐτὸς Ἀλεξανδρεὺς ἤλεγχεν ἀπάτην οὖσαν· ὑστερῆσαι γὰρ χρήματα ἐκ τῶν ἀγώνων αὐτὸν ἐκλέγοντα τῶν ἐν Ἰωνίᾳ. οὕτω δὴ τόν τε Ἀπολ- 14
λώνιον καὶ εἰ δή τις ἄλλος ἧκεν οὐ κατὰ προθεσμίαν τῶν πυκτῶν, τούτους μὲν οἱ Ἠλεῖοι τοῦ ἀγῶνος ἀπελαύνουσι, τῷ Ἡρακλείδῃ δὲ τὸν στέφανον παριᾶσιν ἀκονιτί. ἐνταῦθα ὁ Ἀπολλώνιος κατεσκευάσατό τε τοὺς ἱμᾶσιν ὡς ἐς μάχην, καὶ ἐσδραμὼν ἐπὶ τὸν Ἡρακλείδην ἥπτετο ἐπικειμένου τε ἤδη τὸν κότινον καὶ καταπεφευγότος ἐς τοὺς ἑλλανοδίκας. τούτῳ μὲν δὴ ἔμελλε τὸ κοῦφον τοῦ νοῦ βλάβος μέγα ἔσεσθαι· ἔστι δὲ καὶ ἄλλα 15
δύο τέχνης τῆς ἐφ᾽ ἡμῶν [τὰ] ἀγάλματα. ἕκτῃ γὰρ ἐπὶ ταῖς εἴκοσι καὶ διακοσίαις ὀλυμπιάδι πύκτας ἄνδρας ὑπὲρ αὐτῆς μαχομένους τῆς νίκης ἐφώρασαν συνθεμένους ὑπὲρ λήμματος. ἀντὶ τούτων μὲν ἐγένετο ζημία· ποιηθέντων δὲ ἀγαλμάτων Διὸς τὸ μὲν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἐς τὸ στάδιον ἐσόδου, τὸ δὲ ἕτερον αὐτῶν ἕστηκεν ἐν δεξιᾷ. τοῖς δὲ πύκταις τούτοις Δίδας τε ὄνομα ἦν, καὶ τῷ τὰ χρήματα δόντι αὐτῷ Γαραπάμμων· νομοῦ δὲ ἦσαν τοῦ αὐτοῦ, νεωτάτου τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καλουμένου δὲ Ἀρσινοΐτου.

11, 6. ὡς om P. καὶ post νῖκαι add Siebelis. 15, 5. ὑπὲρ νίκης μαχ. τῆς αὐτῆς Sylburgius. 6. ἐν ἀριστερᾷ M: ceteri ἐς ἀριστερά. 8. Σαραπάμμων Claviger.

16 Θαῦμα μὲν δὴ καὶ ἄλλως ἐν οὐδενὸς λόγῳ τὸν θεὸν θέσθαι τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ δέξασθαί τινα ἢ δοῦναι δῶρα ἐπὶ τῷ ἀγῶνι· μείζονος δὲ ἔτι θαύματος, εἴ γε καὶ αὐτῶν ἐτόλμησεν ἤδη τις Ἠλείων. λέγεται δὲ ὡς Δαμόνικος τολμήσειεν Ἠλεῖος δευτέρᾳ πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ ἐνενήκοντα ὀλυμπιάδι· συνεστηκέναι μὲν γὰρ "παλαίοντας ἐπὶ τῷ στεφάνῳ τόν τε τοῦ Δαμονίκου παῖδα Πολύκτορα καὶ Σώσανδρον γένος Σμυρναῖον, ὁμώνυμον τῷ πατρί, Δαμόνικον δέ, ἅτε περισσῶς ἐπιθυμοῦντα γενέσθαι τῷ
17 παιδὶ τὴν νίκην, δοῦναι τοῦ Σωσάνδρου τῷ παιδὶ χρήματα. ὡς δὲ ἐγεγόνει τὰ πραχθέντα ἔκπυστα, ἐπιβάλλουσιν οἱ ἑλλανοδίκαι ζημίαν. ἐπιβάλλουσι δὲ οὐ τοῖς παισίν, ἀλλὰ ἐς τοὺς πατέρας ἔτρεψαν τὴν ὀργήν· οὗτοι γὰρ δὴ καὶ ἠδίκουν. ἀπὸ ταύτης τῆς ζημίας ἀγάλματα ἐποιήθη· καὶ τὸ μὲν ἐν τῷ Ἠλείων ἀνάκειται γυμνασίῳ, τὸ δὲ τῆς Ἄλτεως πρὸ τῆς ποικίλης στοᾶς καλουμένης, ὅτι ἦσαν ἐπὶ τῶν τοίχων γραφαὶ τὸ ἀρχαῖον. εἰσὶ δ' οἳ τὴν στοὰν ταύτην καὶ Ἠχοῦς ὀνομάζουσι· βοήσαντι δὲ ἀνδρὶ ἑπτάκις ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνή, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ πλέον ἔτι ἀποδίδοται.

18 Παγκρατιαστὴν δέ φασιν Ἀλεξανδρέα, ὄνομα δὲ εἶναί οἱ Σαραπίωνα, τοῦτον ἐν ὀλυμπιάδι τῇ πρώτῃ μετὰ τὰς διακοσίας εἰς τοσοῦτο δεῖσαι τοὺς ἀνταγωνιστὰς ὥστε ἡμέρᾳ μιᾷ πρότερον ἢ ἐσκληθήσεσθαι τὸ παγκράτιον ἔμελλεν ἀποδράντα οἴχεσθαι. τοῦτον ζημιωθέντα ἐπὶ δειλίᾳ μόνον τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων καὶ αὐτῶν μνημονεύουσιν Αἰγυπτίων.

22 Ταῦτα μὲν τὰ κατειλεγμένα ἐπὶ αἰτίαις τοιαῖσδε ποιηθέντα εὑρίσκον· ἔστι δὲ καὶ ἀγάλματα Διὸς δημοσίᾳ τε καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἀνατεθέντα ἰδιωτῶν. ἔστι δὲ βωμὸς ἐν τῇ Ἄλτει τῆς ἐσόδου πλησίον τῆς ἀγούσης ἐς τὸ στάδιον· ἐπὶ τούτου θεῶν μὲν οὐδενὶ θύουσιν Ἠλεῖοι, σαλπιγκταῖς δὲ ἐφεστηκόσιν αὐτῷ καὶ τοῖς κήρυξιν ἀγωνίζεσθαι καθέστηκε. παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν βάθρον τε πεποίηται χαλκοῦν καὶ ἄγαλμα ἐπ' αὐτῷ Διός, μέγεθος μὲν ὅσον ἓξ πήχεις, κεραυνὸν δὲ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἔχει· ἀνέθεσαν δὲ αὐτὸ Κυναιθαεῖς. ὁ δὲ περικείμενός τε "τὸν δρόμον καὶ ἡλικίαν παῖς ἔτι ἀνάθημα ἀνδρός ἐστι Φλιασίου Κλεόλα.

2 Παρὰ δὲ τὸ Ἱπποδάμιον καλούμενον λίθου τε βάθρον ἐστί, κύκλος ἥμισυς, καὶ ἀγάλματα ἐπ' αὐτῷ Ζεὺς καὶ Θέτις τε καὶ

16, 1. ἄλλως P. 18, 1. εἶναι om P.

Ἡμέρα τὸν Δία ὑπὲρ τῶν τέκνων ἱκετεύουσαι. ταῦτα ἐπὶ μέσῳ
τῷ βάθρῳ· οἱ δὲ ἤδη σχῆμα ἀντιτεταγμένων ὅ τε Ἀχιλλεὺς
παρέχεται καὶ ὁ Μέμνων ἐπὶ ἑκατέρῳ τοῦ βάθρου τῷ πέρατι ἑκάτερος.
ἀνθεστήκασι δὲ καὶ ἄλλος ἄλλῳ κατὰ τὰ αὐτά, ἀνὴρ βάρβαρος
ἀνδρὶ Ἕλληνι, Ὀδυσσεὺς μὲν Ἑλένῳ, ὅτι οὗτοι μάλιστα
ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἐν ἑκατέρῳ τῷ στρατεύματι εἰλήφεσαν, Μενελάῳ
δὲ κατὰ τὸ ἔχθος τὸ ἐξ ἀρχῆς Ἀλέξανδρος, Διομήδει δὲ
Αἰνείας, καὶ τῷ Τελαμῶνος Αἴαντι Δηΐφοβος. ταῦτά ἐστιν ἔργα 3
μὲν Λυκίου τοῦ Μύρωνος, Ἀπολλωνιᾶται δὲ ἀνέθηκαν οἱ ἐν
τῷ Ἰονίῳ. καὶ δὴ καὶ ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαίοις ὑπὸ τοῦ
Διὸς τοῖς ποσί·

μνάματ' Ἀπολλωνίας ἀνακείμεθα, τὰν ἐνὶ πόντῳ
  Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας·
οἳ γᾶς τέρμαθ' ἑλόντες Ἀβαντίδος ἐνθάδε ταῦτα
  ἔστασαν σὺν τοῖς ἐκ Θρονίου δεκάταν.

ἡ δὲ Ἀβαντὶς καλουμένη χώρα καὶ πόλισμα ἐν αὐτῇ Θρόνιον
τῆς Θεσπρωτίδος ἦσαν ἠπείρου κατὰ τὰ ὄρη τὰ Κεραύνια. σκε- 4
δασθεισῶν γὰρ Ἕλλησιν ὡς ἐκομίζοντο ἐξ Ἰλίου τῶν νεῶν, Λοκροί
τε ἐκ Θρονίου τῆς ἐπὶ Βοαγρίῳ ποταμῷ καὶ Ἄβαντες ἀπὸ
Εὐβοίας ναυσὶν ὀκτὼ συναμφότεροι πρὸς τὰ ὄρη κατηνέχθη-
σαν τὰ Κεραύνια. οἰκήσαντες δὲ ἐνταῦθα καὶ πόλιν οἰκίσαντες
Θρόνιον, καὶ τῆς γῆς ἐφ' ὅσον ἐνέμοντο, Ἀβαντίδος ὄνομα
ἀπὸ κοινοῦ λόγου θέμενοι, ἐκπίπτουσιν ὕστερον ὑπὸ Ἀπολλωνια-
τῶν ὁμόρων κρατηθέντες πολέμῳ. ἀποικισθῆναι δὲ ἐκ Κορ-
κύρας τὴν Ἀπολλωνίαν, οἱ δὲ Κορινθίοις αὐτοῖς μετεῖναι
λαφύρων.

Προελθόντι δὲ ὀλίγον Ζεύς ἐστι πρὸς ἀνίσχοντα τετραμ- 5
μένος τὸν ἥλιον, ἀετὸν ἔχων τὸν ὄρνιθα καὶ τῇ ἑτέρᾳ τῶν χει-
ρῶν κεραυνόν· ἐπίκειται δὲ αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ στέφανος,
ἄνθη τὰ ἠρινά. Μεταποντίνων δέ ἐστιν ἀνάθημα, Αἰγινήτου
δὲ ἔργον Ἀριστόνου. τοῦ δὲ Ἀριστόνου τοῦτου διδάσκαλον, ἢ καθ'
ὅντινα χρόνον ἐγένετο, οὐκ ἴσμεν.

Ἀνέθεσαν δὲ καὶ Φλιάσιοι Δία καὶ θυγατέρας τὰς Ἀσωποῦ 6

v. 1. ἱκετεύουσα P. 3. ἑκατέρῳ Sylburgius: codices ἑκατέρου. 3, 5. ἀρχαίοις Valckenarius: codices ἀρχαῖον. 6. ᾤκισεν Ἰονίῳ Φοῖβος Friedemannus. 8. ἔστασαν ἀθανάτοις Buttmannus. 5, 4. ἀνάθημα Sylburgius: codices ἀναθήματα

ϗ αὐτὸν Ἀσωπόν. διακεκόσμηται δὲ οὕτω σφίσι τὰ ἀγάλματα. Νεμέα μὲν τῶν ἀδελφῶν πρώτη, μετὰ δὲ αὐτὴν Ζεὺς λαμβανόμενός ἐστιν Αἰγίνης. παρὰ δὲ τὴν Αἴγιναν ἕστηκεν Ἅρπιννα· ταύτῃ τῷ Ἠλείων ϗ Φλιασίων λόγῳ συνεγένετο Ἄρης, καὶ Οἰνομάῳ δὲ μήτηρ τῷ περὶ τὴν Πισαίαν βασιλεύσαντί ἐστιν Ἅρπιννα. μετὰ δὲ αὐτὴν Κόρκυρά τε ϗ ἐπ' αὐτῇ Θήβη, τελευταῖος δὲ ὁ Ἀσωπός. λέγεται δὲ ἐς μὲν Κόρκυραν ὡς μιχθείη Ποσειδῶν αὐτῇ· τοιαῦτα δὲ ἕτερα ᾖσε Πίνδαρος ἐς Θήβην τε καὶ ἐς Δία.

7 Ἰδίᾳ δὲ ἄνδρες Λεοντῖνοι ϗ οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ Δία ἀνέστησαν. μέγεθος μὲν τοῦ ἀγάλματος πήχεις εἰσὶν ἑπτά, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν ἀετός τέ ἐστιν αὐτῷ ϗ τὸ βέλος τοῦ Διὸς κατὰ τοὺς τῶν ποιητῶν λόγους. ἀνέθεσαν δὲ Ἱππαγόρας τε καὶ Φρύνων ϗ Αἰνεσίδημος· ἄλλον πού τινα Αἰνεσίδημον δοκῶ καὶ οὐ τὸν τυραννήσαντα εἶναι Λεοντίνων.

23 Παρεξιόντι δὲ παρὰ τὴν ἐς τὸ βουλευτήριον ἔσοδον Ζεύς τε ἕστηκεν ἐπίγραμμα ἔχων οὐδέν, ϗ αὖθις ὡς πρὸς ἄρκτον ἐπιστρέψαντι ἄγαλμά ἐστι Διός. τοῦτο τέτραπται μὲν πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἀνέθεσαν δὲ Ἑλλήνων ὅσοι Πλαταιᾶσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε ϗ Μήδων. εἰσὶ δὲ ϗ ἐγγεγραμμέναι κατὰ τοῦ βάθρου τὰ δεξιὰ αἱ μετασχοῦσαι πόλεις τοῦ ἔργου, Λακεδαιμόνιοι μὲν πρῶτοι, μετὰ δὲ αὐτοὺς Ἀθηναῖοι, τρίτοι δὲ γεγραμμένοι ϗ τέταρτοι Κορίνθιοί τε ϗ Σικυώνιοι, πέμ-
2 πτοι δὲ Αἰγινῆται, μετὰ δὲ Αἰγινήτας Μεγαρεῖς ϗ Ἐπιδαύριοι, Ἀρκάδων δὲ Τεγεᾶταί τε ϗ Ὀρχομένιοι, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς ὅσοι Φλιοῦντα ϗ Τροιζῆνα ϗ Ἑρμιόνα οἰκοῦσιν, ἐκ δὲ χώρας τῆς Ἀργείας Τιρύνθιοι, Πλαταιεῖς δὲ μόνοι Βοιωτῶν, καὶ Ἀργείων οἱ Μυκήνας ἔχοντες, νησιῶται δὲ Κεῖοι ϗ Μήλιοι, Ἀμβρακιῶται δὲ ἐξ ἠπείρου τῆς Θεσπρωτίδος, Τήνιοί τε ϗ Λεπρεᾶται, Λεπρεᾶται μὲν τῶν ἐκ τῆς Τριφυλίας μόνοι, ἐκ δὲ Αἰγαίου ϗ τῶν Κυκλάδων οὐ Τήνιοι μόνοι ἀλλὰ ϗ Νάξιοι ϗ Κύθνιοι, ἀπὸ δὲ Εὐβοίας Στυρεῖς, μετὰ δὲ τούτους Ἠλεῖοι καὶ Ποτιδαιᾶται ϗ Ἀνακτόριοι, τελευταῖοι δὲ Χαλκιδεῖς οἱ

v. 5. et 6. ἄρπινα P. 8. δὲ Siebelis: codices δή. 7, 4. τῶν om P. φρύων P. 5. ἄλλον] ὢ ἄλλον P. 1, 3. ἐπιστρέψαντι Coraes: codices ἐπιστρέψαντα. 2, 5. Κεῖοι καὶ Μήλιοι et 8. Αἰγαίου Valckenarius: codices κῖοι καὶ μιλήσιοι et αἰγίου. 10. ποτιδεᾶται codices.

ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ. τούτων τῶν πόλεων τοσαίδε ἦσαν ἐφ᾽ ἡμῶν 3
ἔρημοι. Μυκηναῖοι μὲν καὶ Τιρύνθιοι τῶν Μηδικῶν ὕστερον
ἐγένοντο ὑπὸ Ἀργείων ἀνάστατοι· Ἀμβρακιώτας δὲ ϗ Ἀνα-
κτορίους ἀποίκους Κορινθίων ὄντας ἐπηγάγετο ὁ Ῥωμαίων βα-
σιλεὺς ἐς Νικοπόλεως συνοικισμὸν πρὸς τῷ Ἀκτίῳ· Ποτιδαιά-
τας δὲ δὶς μὲν ἐπέλαβεν ἀναστάτους ἐκ τῆς σφετέρας ὑπὸ Φι-
λίππου τε γενέσθαι τοῦ Ἀμύντου ϗ πρότερον ἔτι ὑπὸ Ἀθηναίων,
χρόνῳ δὲ ὕστερον Κάσσανδρος κατήγαγε μὲν Ποτιδαιάτας ἐπὶ
τὰ οἰκεῖα, ὄνομα δὲ οὐ τὸ ἀρχαῖον τῇ πόλει, Κασσάνδρεια δὲ
ἐγένετο ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ ἀνα-
τεθὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν Ἀναξαγόρας Αἰγινήτης.
τοῦτον οἱ συγγράψαντες τὰ ἐς Πλαταιὰς παρίασιν ἐν τοῖς λόγοις.

Ἔστι δὲ πρὸ τοῦ Διὸς τούτου στήλη χαλκῆ, Λακεδαιμονίων 4
καὶ Ἀθηναίων συνθήκας ἔχουσα εἰρήνης ἐς τριάκοντα ἐτῶν
ἀριθμόν. ταύτας ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι παραστησάμενοι τὸ
δεύτερον Εὔβοιαν, ἔτει τρίτῳ τῆς ὀλυμπιάδος ἣν Κρίσων
Ἱμεραῖος ἐνίκα στάδιον. ἔστι δὲ ἐν ταῖς συνθήκαις ϗ τόδε εἰ-
ρημένον, εἰρήνης μὲν τῆς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων τῇ
Ἀργείων μὴ μετεῖναι πόλει, ἰδίᾳ δὲ Ἀθηναίους ϗ Ἀργείους,
ἢν ἐθέλωσιν, ἐπιτηδείως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. αὗται μὲν λέ-
γουσι τοιαῦτα αἱ συνθῆκαι· Διὸς δὲ ἄλλο ἄγαλμα παρὰ τὸ 5
ἅρμα ἀνάκειται τὸ Κλεοσθένους. τούτου μὲν δὴ ἡμῖν ϗ ἐν τοῖς
ἔπειτα ἔσται μνήμη, τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Διὸς Μεγαρέων μέν
ἐστιν ἀνάθημα, ἀδελφοὶ δὲ αὐτὸ Θύλακός τε ϗ Ὄναιθος ϗ οἱ
παῖδες οἱ τούτων εἰργάσαντο· ἡλικίαν δὲ αὐτῶν ἢ πατρίδα, ἢ
παρ᾽ ᾧ τινὶ ἐδιδάχθησαν, οὐκ ἔχω δηλῶσαι. πρὸς δὲ τῷ 6
ἅρματι τῷ Γέλωνος Ζεὺς ἕστηκεν ἀρχαῖος, ἔχων σκῆπτρον·
Ὑβλαίων δέ φασιν εἶναι ἀνάθημα. αἱ δὲ ἦσαν ἐν Σικελίᾳ
πόλεις αἱ Ὕβλαι, Γερεᾶτις ἐπίκλησιν, τὴν δέ, ὥσπερ γε καὶ
ἦν, ἐκάλουν μείζονα. ἔχουσι δὲ ϗ κατ᾽ ἐμὲ ἔτι τὰ ὀνόματα, ἐν
τῇ Καταναίᾳ δὲ ἡ μὲν ἔρημος ἐς ἅπαν, ἡ δὲ κώμη τε Κα-
ταναίων ἡ Γερεᾶτις, ϗ ἱερόν σφισιν Ὑβλαίας ἐστὶ θεοῦ, παρὰ
Σικελιωτῶν ἔχον τιμάς. παρὰ τούτων δὲ κομισθῆναι τὸ ἄγαλ-
μα ἐς Ὀλυμπίαν ἡγοῦμαι· τεράτων γὰρ σφᾶς ϗ ἐνυπνίων Φι-

3, 2. ante τῶν cum Siebeli omisi aliorum μετὰ, Ρύπῳ. 5. et 9. ποτιδαιάτας codices. 6. ἐκ τῆς ἐφ᾽ ἑτέρας P. 12. τοῦτο Buttmannus. 6, 4. πόλεις καὶ ὕβλαι P. 5. ἦν add Sylburgius.

λιστος ὁ Ἀρχομενίου φησὶν ἐξηγητὰς εἶναι καὶ μάλιστα εὐσεβείᾳ
7 τῶν ἐν Σικελίᾳ βαρβάρων προσκεῖσθαι. πλησίον δὲ τοῦ Ὑβλαίων ἀναθήματος βάθρον τε πεποίηται χαλκοῦν καὶ ἐπ' αὐτῷ Ζεύς· τοῦτον ὀκτὼ μάλιστα εἶναι ποδῶν καὶ δέκα εἰκάζομεν. οἵτινες δὲ αὐτὸν ἔδοσαν τῷ θεῷ καὶ ὧν τινῶν ἐστὶν ἔργον, ἐλεγεῖον γεγραμμένον σημαίνει·

Κλειτόριοι τόδ' ἄγαλμα θεῷ δεκάταν ἀνέθηκαν
 πολλᾶν ἐκ πολίων χερσὶ βιασάμενοι.
καὶ μετρεῖτ' Ἀρίστων ἠδὲ Τελέστας
 αὐτοκασίγνητοι '''καλὰ Λάκωνες ἔθεν.

τούτους οὐκ ἐς ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιφανεῖς νομίζω γενέσθαι· εἶχον γὰρ ἄν τι καὶ Ἠλεῖοι περὶ αὐτῶν λέγειν, καὶ πλέονα ἔτι Λακεδαιμόνιοι πολιτῶν γε ὄντων.

24 Παρὰ δὲ τὸν Λαοίτα Διὸς καὶ Ποσειδῶνος Λαοίτα, παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν Ζεὺς ἐπὶ χαλκοῦ βάθρου δῶρον μὲν τοῦ Κορινθίων δήμου, Μούσου δέ ἐστι ποίημα, ὅστις δὴ οὗτός ἐστιν ὁ Μοῦσος. ἀπὸ δὲ τοῦ βουλευτηρίου πρὸς τὸν ναὸν ἐρχομένῳ τὸν μέγαν ἔστιν ἄγαλμα ἐν ἀριστερᾷ Διός, ἐστεφανωμένον δὲ οἷα δὴ ἄνθεσι, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ κεραυνὸς πεποίηται. τοῦτο δέ ἐστιν Ἀσκάρου τέχνη Θηβαίου, διδαχθέντος παρὰ τῷ Σι-
2 κυωνίῳ . . . καὶ Θεσσαλῶν φασὶν εἶναι. εἰ δὲ Φωκεῦσιν ἐς πόλεμόν τινα οὗτοι κατέστησαν καὶ ἔστιν ἀπὸ Φωκέων αὐτοῖς τὸ ἀνάθημα, οὐκ ἂν ὅ γε ἱερὸς καλούμενος εἴη πόλεμος, ὃν δὲ πρότερον ἔτι ἐπολέμησαν πρὶν ἢ Μήδους καὶ βασιλέα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διαβῆναι. τούτου δὲ οὐ πόῤῥω Ζεύς ἐστιν, ὅντινα ἀναθεῖναι Ψωφιδίους ἐπὶ πολέμου κατορθώματι τὸ ἔπος τὸ ἐπ'
3 αὐτῷ γεγραμμένον δηλοῖ. τοῦ ναοῦ δέ ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ μεγάλου Ζεὺς πρὸς ἀνατολὰς ἡλίου, μέγεθος μὲν δυώδεκα ποδῶν, ἀνάθημα δὲ λέγουσιν εἶναι Λακεδαιμονίων, ἡνίκα ἀποστᾶσι Μεσσηνίοις δεύτερα [ὅτε] ἐς πόλεμον κατέστησαν. ἔπεστι δὲ καὶ ἐλεγεῖον ἐπ' αὐτῷ·

δέξο ἄναξ Κρονίδα Ζεῦ Ὀλύμπιε καλὸν ἄγαλμα
 ἱλάῳ θυμῷ τοῖς Λακεδαιμονίοις.

7, 6. δεκάταν Sylburgius: codices δεκάτην. 7. τ' ἔθεν P, ἰσα[illegible] Parisinus 1399. 1, 1. λαοίτα δὲ παρὰ P. 3. ὁ add V. 5. malim τι οἰοιεσδή. 2, 3. οὐκάνοσειν MP, ceteri οὐκ ἂν οὖν ὁ. 4. πρότερον Sylburgius: codices τρόπον. 3, 4. ὅτε P, δὲ ὅτε MV.

Ῥωμαίων δὲ οὔτε ἄνδρα ἰδιώτην οὔτε ὁπόσοι τῆς βουλῆς, 4
οὐδένα Μομμίου πρότερον ἀνάθημα ἴσμεν ἐς ἱερὸν ἀναθέντα
Ἑλληνικόν· Μόμμιος δὲ ἀπὸ λαφύρων ἀνέθηκε τῶν ἐξ Ἀχαΐας
Δία ἐς Ὀλυμπίαν χαλκοῦν, οὗτος ἕστηκεν ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Λακε-
δαιμονίων ἀναθήματος, παρὰ τὸν πρῶτον ταύτῃ τοῦ ναοῦ
κίονα. ὃ δὲ ἐν τῇ Ἄλτει μέγιστον τῶν χαλκῶν ἐστιν ἀγαλ-
μάτων τοῦ Διός, ἀνετέθη μὲν ὑπὸ αὐτῶν Ἠλείων ἀπὸ τοῦ πρὸς
Ἀρκάδας πολέμου, μέγεθος δὲ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι ποδῶν ἐστί.
παρὰ δὲ τῷ Πελοπίῳ κίων τε οὐχ ὑψηλὸς καὶ ἄγαλμα Διός 5
ἐστιν ἐπ᾽ αὐτῷ μικρόν, τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν προτεῖνον.
τούτου δὲ ἀπαντικρὺ ἄλλα ἐστὶν ἀναθήματα ἐπὶ στοίχου, ὡς
δὲ αὔτως Διὸς καὶ Γανυμήδους ἀγάλματα· ἔστι δὲ Ὁμήρῳ πε-
ποιημένα ὡς ἁρπασθείη τε ὑπὸ θεῶν Γανυμήδης οἰνοχοεῖν
Διί, καὶ ὡς Τρωῒ δῶρα ἵπποι δοθεῖεν ἀντ᾽ αὐτοῦ. τοῦτο ἀνέ-
θηκε μὲν Γνῶθις Θεσσαλός, ἐποίησε δὲ Ἀριστοκλῆς μαθητής
τε καὶ υἱὸς Κλεοίτα. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Ζεὺς οὐκ ἔχων πω γέ- 6
νεια, κεῖται δὲ ἐν τοῖς ἀναθήμασι τοῖς Σμικύθου. τὰ δὲ ἐς
Σμίκυθον, γένος τε ὁποῖον ἦν αὐτῷ καὶ ἀνθ᾽ ὅτου τὰ ἀναθή-
ματα ἐς Ὀλυμπίαν τὰ πολλὰ ἀνέθηκεν, ὁ ἐφεξῆς μοι λόγος
δηλώσει. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀγάλματος τοῦ εἰρημένου προελθόντι
ὀλίγον κατ᾽ εὐθεῖαν ἄγαλμά ἐστι Διὸς οὐκ ἔχον γένεια οὐδὲ αὐτό,
Ἐλαϊτῶν δὲ ἀνάθημα, οἳ καταβάντι ἐκ Καΐκου πεδίου ἐς θά-
λασσαν πρῶτοι τῇ Αἰολίδι οἰκοῦσι. τούτου δὲ αὖθις ἄλλο 7
ἄγαλμα ἐφεξῆς Διός· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ τοὺς ἐν
Κνίδῳ χερρονησίους ἀπὸ ἀνδρῶν ἀναθεῖναι πολεμίων φησίν.
ἀνέθεσαν δὲ ἑκατέρωθεν παρὰ τὸν Δία Πέλοπά τε καὶ τὸν
Ἀλφειὸν ποταμόν. Κνιδίοις δὲ τῆς πόλεως τὸ μὲν πολὺ ἐν
τῇ ἠπείρῳ πεπόλισται τῇ Καρικῇ, ἔνθα καὶ τὰ λόγου μάλιστα ἄξια
αὐτοῖς ἐστίν, ἡ δὲ καλουμένη χερρόνησός ἐστιν ἐπὶ τῇ ἠπείρῳ
κειμένη νῆσος, γεφύρᾳ διαβατὸς ἐξ αὐτῆς· καὶ τὰ ἀναθήματα 8
ἀνέθεσαν ἐν Ὀλυμπίᾳ τῷ Διὶ οἱ ἐνταῦθα οἰκοῦντες, ὡς εἰ
τῆς Ἐφεσίων πόλεως οἱ ἔχοντες τὸν ὀνομαζόμενον Κόρησσον
ἀνάθημα ἰδίᾳ ἀναθεῖεν τοῦ Ἐφεσίων κοινοῦ. ἔστι δὲ καὶ

5, 1. οὐχὶ MP. 6. τρωσὶ PV. 7. γνᾶθις P. 6, 2. μι-
κύθου et 3. μίκυθον P. 7. καταβάντι Boeckhius: cooices κα-
ταβάντες. 7, 6. ἄξια om P. 8, 2. οἱ codices om. 3. τις P.
τὸν MV, τὸ P. 4. ἰδίᾳ Kuhnius: codices δι᾽ αἰτίαν. ἀνα-
θεῖεν Porsonus: codices ἀναθεῖναι.

8 '''συνέβη δὲ καὶ ἄλλο κατ' ἐμὲ τοιόνδε. ἀνὴρ βουλῆς τῆς Ῥωμαίων ἀνείλετο Ὀλυμπικὴν νίκην· ἐθέλων δὲ ὑπολιπέσθαι τῆς νίκης ὑπόμνημα χαλκῆν εἰκόνα σὺν ἐπιγράμματι, ὤρυσσεν ἐς ποίησιν βάθρου, καὶ ὡς ἐγένετο ἐγγύτατα τὸ ὄρυγμα αὐτῷ τῆς τοῦ Οἰνομάου κίονος, ἐνταῦθα εὕρισκον οἱ ὀρύσσοντες καὶ ὅπλων καὶ χαλινῶν καὶ ψαλίων θραύματα. ταῦτα μὲν δὴ αὐτὸς ἑώρων ὀρυσσόμενα.

9 Ναὸν δὲ μεγέθει μέγαν καὶ ἐργασίᾳ Δώριον Μητρῷον καὶ ἐς ἐμὲ καλοῦσιν ἔτι, τὸ ὄνομα αὐτῷ διασώζοντες τὸ ἀρχαῖον. κεῖται δὲ οὐκ ἄγαλμα ἐν αὐτῷ θεῶν μητρός, βασιλέων δὲ ἑστήκασιν ἀνδριάντες Ῥωμαίων. ἔστι δὲ ἐντὸς τῆς Ἄλτεως τὸ Μητρῷον, καὶ οἴκημα περιφερὲς ὀνομαζόμενον Φιλιππεῖον· ἐπὶ κορυφῇ δέ ἐστι τοῦ Φιλιππείου μήκων χαλκῆ σύνδεσμος ταῖς δοκοῖς. τοῦτο τὸ οἴκημα ἔστι μὲν κατὰ τὴν ἔξοδον τὴν κατὰ τὸ πρυτανεῖον ἐν ἀριστερᾷ, πεποίηται δὲ ὀπτῆς πλίνθου, κίονες δὲ περὶ αὐτὸ ἑστήκασι· Φιλίππῳ δὲ ἐποιήθη μετὰ τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ τὴν Ἑλλάδα ὀλισθεῖν. κεῖνται δὲ αὐτόθι Φίλιππός τε καὶ Ἀλέξανδρος, σὺν δὲ αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Φιλίππου πατήρ. ἔργα δ' ἐστὶ καὶ ταῦτα Λεωχάρους ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, καθὰ καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐρυδίκης εἰσὶν αἱ εἰκόνες.

21 Τὸ δὲ ἀπὸ τούτου μοι πρόεισιν ὁ λόγος ἔς τε τῶν ἀνδριάντων καὶ ἐς τῶν ἀναθημάτων ἐξήγησιν· ἀναμῖξαι δὲ οὐκ ἀρεστὰ ἦν μοι τὸν ἐπ' αὐτοῖς λόγον. ἐν ἀκροπόλει μὲν γὰρ τῇ Ἀθήνησιν οἵ τε ἀνδριάντες καὶ ὁπόσα ἄλλα, τὰ πάντα ἐστὶν ὁμοίως ἀναθήματα· ἐν δὲ τῇ Ἄλτει τὰ μὲν τιμῇ τῇ ἐς τὸ θεῖον ἀνάκεινται, οἱ δὲ ἀνδριάντες τῶν νικώντων ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι καὶ οὗτοι δίδονται. τῶν μὲν δὴ ἀνδριάντων ποιησόμεθα καὶ ὕστερον μνήμην· ἐς δὲ τὰ ἀναθήματα ἡμῖν τραπήσεται πρότερον ὁ λόγος τὰ ἀξιολογώτατα αὐτῶν ἐπερχομένοις.

2 Ἰόντι γὰρ ἐπὶ τὸ στάδιον τὴν ὁδὸν '''τὴν ἀπὸ τοῦ Μητρῴου ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ κατὰ τὸ πέρας τοῦ ὄρους τοῦ Κρονίου λίθου τε πρὸς αὐτῷ τῷ ὄρει κρηπὶς καὶ ἀναβασμοὶ δι' αὐτῆς· πρὸς δὲ τῇ κρηπῖδι ἀγάλματα Διὸς ἀνάκειται χαλκᾶ. ταῦτα ἐποιήθη μὲν ἀπὸ χρημάτων ἐπιβληθείσης ἀθληταῖς ζημίας ὑβρίσασιν

8, 3. σὺν add Sylburgius. 4. βάθρου Goldhagenus: codices βόθρου. 9, 4. τὸ] an τό τε? 5. κορυφῇ Facius: codices κορυφὴν.

ἐς τὸν ἀγῶνα, καλοῦνται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων Ζᾶνες. πρῶ- 3
τοι δὲ ἀριθμὸν ἓξ ἐπὶ τῆς ὀγδόης ἔστησαν καὶ ἐνενηκοστῆς ὀλυμπιάδος· Εὔπωλος γὰρ Θεσσαλὸς χρήμασι διέφθειρε τοὺς ἐλθόντας τῶν πυκτῶν, Ἀγήτορα Ἀρκάδα καὶ Πρύτανιν Κυζικηνόν, σὺν δὲ αὐτοῖς καὶ Φορμίωνα Ἁλικαρνασσέα μὲν γένος, ὀλυμπιάδι δὲ τῇ πρὸ ταύτης κρατήσαντα. τοῦτο ἐξ ἀθλητῶν ἀδίκημα ἐς τὸν ἀγῶνα πρῶτον γενέσθαι λέγουσι, καὶ πρῶτοι χρήμασιν ἐζημιώθησαν ὑπὸ Ἠλείων Εὔπωλος καὶ οἱ δεξάμενοι δῶρα παρὰ Εὐπώλου. δύο μὲν δὴ ἐξ αὐτῶν ἔργα Κλέωνος Σικυω-
νίου· τὰ δὲ ἐφεξῆς τέσσαρα ὅστις ἐποίησεν, οὐκ ἴσμεν. τῶν δὲ 4
ἀγαλμάτων τούτων παρέντι τρίτον τ' ἐξ αὐτῶν καὶ τέταρτον, γεγραμμένα ἐλεγεῖά ἐστιν ἐπὶ τοῖς ἄλλοις. ἐθέλει δὲ τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐλεγείων δηλοῦν ὡς οὐ χρήμασιν ἀλλὰ ὠκύτητι τῶν ποδῶν καὶ ὑπὸ ἰσχύος σώματος Ὀλυμπικὴν ἔστιν εὑρέσθαι νίκην. τὸ δ' ἐπὶ τῷ δευτέρῳ φησὶν ὡς τὸ ἄγαλμα ἕστηκε τιμῇ τε τῇ ἐς τὸ θεῖον καὶ ὑπὸ εὐσεβείας τῆς Ἠλείων, καὶ ἀθληταῖς παρανομοῦσιν εἶναι δέος. πέμπτῳ τε καὶ ἕκτῳ, τῷ μέν ἐστιν ἡ τοῦ ἐπιγράμματος γνώμη τά τε ἄλλα ἐς ἔπαινον Ἠλείων καὶ οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῇ ζημίᾳ τῶν πυκτῶν, ἐπὶ δὲ τῷ ὑπολοίπῳ διδασκαλίαν πᾶσιν Ἕλλησιν εἶναι τὰ ἀγάλματα μηδένα ἐπὶ Ὀλυμπικῇ νίκῃ διδόναι χρήματα.

Εὐπώλου δὲ ὕστερόν φασιν Ἀθηναῖον Κάλλιππον ἀθλή- 5
σαντα πένταθλον ἐξωνήσασθαι τοὺς ἀνταγωνιουμένους χρήμασι, δευτέραν δὲ ἐπὶ ταῖς δέκα τε καὶ ἑκατὸν ὀλυμπιάδα εἶναι ταύτην. ἐπιβληθείσης δὲ τῷ Καλλίππῳ καὶ τοῖς ἀνταγωνισαμένοις ζημίας ὑπὸ Ἠλείων, ἀποστέλλουσιν Ὑπερίδην Ἀθηναῖοι πείσοντα Ἠλείους ἀφεῖναί σφισι τὴν ζημίαν. ἀπειπόντων δὲ Ἠλείων τὴν χάριν, ἐχρῶντο ὑπεροψίᾳ τοιᾷδε ἐς αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, οὔτε ἀποδιδόντες τὰ χρήματα καὶ Ὀλυμπίων εἰργόμενοι, πρὶν ἢ σφισιν ὁ θεὸς ἐν Δελφοῖς οὐ πρότερον ἔφησεν ὑπὲρ οὐδενὸς
χρήσειν πρὶν ἢ τὴν ζημίαν ἀποδοῖεν Ἠλείοις. οὕτω δὴ ἀπο- 6
δόντων ἐποιήθη τῷ Διὶ ἀγάλματα, ἓξ μὲν καὶ ταῦτα, γέγραπται δὲ ἐπ' αὐτοῖς ἐλεγεῖα οὐδέν τι δεξιώτερα ἐς ποίησιν ἢ τὰ ἔχοντα τὴν ζημίαν τὴν Εὐπώλου. γνῶμαι δέ εἰσι τῶν ἐπιγραμμάτων, πρῶτον μὲν ἀνατεθῆναι ἀγάλματα μαντείᾳ τοῦ θεοῦ

4, 2. τ'] γε P. 6. ὡς Kuhnius: codices ὃ. 8. τε] immo δὲ. 10. διδασκαλίαν Sylburgius: codices διδασκαλία.

τιμήσαντος τὰ ἐς τοὺς πεντάθλους δόξαντα Ἠλείοις. τὰ δὲ ἐπὶ τῷ δευτέρῳ καὶ ὡσαύτως ἐπὶ τῷ τρίτῳ Ἠλείους ἐπαινοῦντά ἐστιν
7 ἐπὶ τῶν πεντάθλων τῇ ζημίᾳ. τὸ τέταρτον δὲ ἐθέλει λέγειν τὸν Ὀλυμπίασιν ἀγῶνα ἀρετῆς εἶναι καὶ οὐ χρημάτων. τὰ δὲ ἐπιγράμματα ἐπὶ τῷ πέμπτῳ τε καὶ ἕκτῳ, τὸ μὲν αὐτῶν δηλοῖ καθ' ἥντινα αἰτίαν ἀνετέθη τὰ ἀγάλματα, τὸ δὲ ἀναμιμνήσκει τοῦ χρησμοῦ τοῦ Ἀθηναίοις ἐλθόντος ἐκ Δελφῶν.

8 Τῶν δὲ κατειλεγμένων τὰ ἐφεξῆς ἀγάλματα δύο μέν ἐστιν ἀριθμόν, ἀνετέθη δὲ ἐπιτεθείσης παλαισταῖς ἀνδράσι ζημίας· οἵτινες δὲ ἐκαλοῦντο, ἐμέ γε ἢ τοὺς Ἠλείων λέληθεν ἐξηγητάς. ἐπιγράμματα μέν γε καὶ ἐπὶ τούτοις τοῖς ἀγάλμασιν ἔπεστι, λέγει δὲ τὰ μὲν πρῶτον αὐτῶν ὡς τῷ Ὀλυμπίῳ Διὶ Ῥόδιοι χρήματα ὑπὲρ ἀνδρὸς ἀδικίας ἐκτίσαιεν παλαιστοῦ, τὸ δὲ ἕτερον ὡς ἀνδρῶν ἐπὶ δώροις παλαισάντων ἀπὸ τῶν ἐπιβληθέντων
9 χρημάτων αὐτοῖς γένοιτο τὸ ἄγαλμα. τὰ δὲ ἐπίλοιπα ἐς τοὺς ἀθλητὰς τούτους οἱ ἐξηγηταὶ λέγουσιν οἱ Ἠλείων, ὀγδόην μὲν ἐπὶ ταῖς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλυμπιάδα εἶναι, λαβεῖν δὲ Εὔδηλον παρὰ Φιλοστράτου χρήματα, τοῦτον δὲ εἶναι τὸν Φιλόστρατον Ῥόδιον. τούτῳ τῷ λόγῳ διάφορα ὄντα εὕρισκον τὰ Ἠλείων ἐς τοὺς ὀλυμπιονίκας γράμματα· ἔστι γὰρ δὴ ἐν τοῖς γράμμασι τούτοις Στράτωνα Ἀλεξανδρέα ὀλυμπιάδι ὀγδόῃ μετὰ τὰς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐπὶ ἡμέρας ἀνελέσθαι τῆς αὐτῆς παγκρατίου καὶ πάλης νίκην. Ἀλεξανδρείας δὲ τῆς ἐπὶ τῷ Κανωβικῷ τοῦ Νείλου στόματι Ἀλέξανδρος μὲν οἰκιστὴς ἐγένετο ὁ Φιλίππου, λέγεται δὲ καὶ πρότερον ἔτι πόλισμα Αἰγυπτίων ἐν-
10 ταῦθα οὐ μέγα εἶναι Ῥακῶτιν. Στράτωνος δὲ τούτου τρεῖς μὲν ἡλικίᾳ πρότερον, τοσοῦτοι δὲ ἄλλοι μετ' αὐτόν εἰσι δῆλοι τὸν κότινον παγκρατίου τε ἆθλα εἰληφότες καὶ πάλης, Κάπρος μὲν ἐξ αὐτῆς Ἤλιδος, Ἑλλήνων δὲ τῶν πέραν Αἰγαίου Ῥόδιός τε Ἀριστομένης καὶ Μαγνήτων τῶν ἐπὶ Ληθαίῳ Πρωτοφάνης. οἱ δὲ ὕστερον τοῦ Στράτωνος Μαρίων τε πόλεως ἐκείνῳ τῆς αὐτῆς καὶ Στρατονικεὺς Ἀριστέας (τὰ δὲ παλαιότερα ἥ τε χώρα καὶ ἡ πόλις ἐκαλεῖτο Χρυσαόρις), ἕβδομος δὲ Νικόστρατος ἐκ τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ Κιλίκων, οὐδὲν τοῖς Κίλιξιν αὐτοῦ μετὸν εἰ
11 μὴ ὅσα τῷ λόγῳ. τοῦτον τὸν Νικόστρατον νήπιον παῖδα ἔτι ἐκ

7, 3. ἐπὶ] malim τὰ ἐπὶ. 9, 10. τοῦ Sylburgius: codices τῷ. 10, 3. Κάπρος Palmerius, καὶ πρὸς P. 4. Αἰγαίου Palmerius: codices αἶνου. τε] codices δὲ. 6. πόλεμος P.

Πρυμνησσοῦ λῃσταὶ, τῆς Φρυγῶν ἥρπασαν, οἰκίας ὄντα ἐκ ἀφα-
νοῦς· κομισθέντα δὲ αὐτὸν ἐς Αἰγέας ὠνήσατο ὅστις δή. χρόνῳ
δὲ ὕστερον τῷ ἀνδρὶ τούτῳ ὄνειρον γίνεται· λέοντος δὲ ἔδοξεν
ὑπὸ τῷ σκίμποδι κατακεῖσθαι σκύμνον, ἐφ' ᾧ ἐκάθευδεν ὁ Νι-
κόστρατος. Νικοστράτῳ μὲν δή, ὡς ηὐξήθη, καὶ ἄλλαι νῖκαι καὶ
Ὀλυμπίασιν ἐγένοντο παγκρατίου καὶ πάλης.

Χρήμασι δὲ ὑπὸ Ἠλείων ἕτεροί τε ὕστερον καὶ Ἀλεξαν- 12
δρεὺς ἐζημιώθη πύκτης ὀλυμπιάδι ἐπὶ ταῖς διακοσίαις ὀγδόῃ
τε καὶ δεκάτῃ. ὄνομα μὲν τῷ ζημιωθέντι Ἀπολλώνιος, ἐπίκλη-
σιν δὲ ἦν Ῥάντης· καί πως καὶ ἐπιχώριον τὸ ἐς τὰς ἐπικλήσεις
τοῖς Ἀλεξανδρεῦσίν ἐστιν. οὗτος ὁ ἀνὴρ ἀδικεῖν ὑπὸ Ἠλείων
κατεγνώσθη πρῶτος Αἰγυπτίων· κατεγνώσθη δὲ οὐ δοῦναι χρή- 13
ματα ἢ λαβεῖν αὐτός, ἀλλὰ τοιόνδε ἄλλο ἐς τὸν ἀγῶνα ἐξυ-
βρίσαι. ἀφίκετο οὐκ ἐς τὸν εἰρημένον καιρόν, καὶ αὐτὸν ὑπὸ
Ἠλείων πειθομένων τῷ νόμῳ ἐλείπετο τοῦ ἀγῶνος εἴργεσθαι.
τὴν γάρ οἱ πρόφασιν, ὡς ἐν ταῖς Κυκλάσι νήσοις ὑπὸ ἀνέ-
μων κατείχετο ἐναντίων, Ἡρακλείδης γένος καὶ αὐτὸς Ἀλεξαν-
δρεὺς ἤλεγχεν ἀπάτην οὖσαν· ὑστερῆσαι γὰρ χρήματα ἐκ τῶν
ἀγώνων αὐτὸν ἐκλέγοντα τῶν ἐν Ἰωνίᾳ. οὕτω δὴ τόν τε Ἀπολ- 14
λώνιον καὶ εἰ δή τις ἄλλος ἧκεν οὐ κατὰ προθεσμίαν τῶν πυ-
κτῶν, τούτους μὲν οἱ Ἠλεῖοι τοῦ ἀγῶνος ἀπελαύνουσι, τῷ Ἡρα-
κλείδῃ δὲ τὸν στέφανον παριᾶσιν ἀκονιτί. ἐνταῦθα ὁ Ἀπολ-
λώνιος κατεσκευάσατό τε τοῖς ἱμᾶσιν ὡς ἐς μάχην, καὶ ἐσδρα-
μὼν ἐπὶ τὸν Ἡρακλείδην ἥπτετο ἐπικειμένου τε ἤδη τὸν κό-
τινον καὶ καταπεφευγότος ἐς τοὺς ἑλλανοδίκας. τούτῳ μὲν δὴ
ἔμελλε τὸ κοῦφον τοῦ νοῦ βλάβος μέγα ἔσεσθαι· ἔστι δὲ καὶ ἄλλα 15
δύο τέχνης τῆς ἐφ' ἡμῶν [τὰ] ἀγάλματα. ἔκτῃ γὰρ ἐπὶ ταῖς
εἴκοσι καὶ διακοσίαις ὀλυμπιάδι πύκτας ἄνδρας ὑπὲρ αὐτῆς μα-
χομένους τῆς νίκης ἐφώρασαν συνθεμένους ὑπὲρ λήμματος. ἀντὶ
τούτων μὲν ἐγένετο ζημία· ποιηθέντων δὲ ἀγαλμάτων Διὸς τὸ
μὲν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἐς τὸ στάδιον ἐσόδου, τὸ δὲ ἕτερον αὐτῶν
ἕστηκεν ἐν δεξιᾷ. τοῖς δὲ πύκταις τούτοις Δίδας τε ὄνομα ἦν,
καὶ τῷ τὰ χρήματα δόντι αὐτῷ Γαραπάμμων· νομοῦ δὲ ἦσαν
τοῦ αὐτοῦ, νεωτάτου τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καλουμένου δὲ Ἀρσινοΐτου.

11, 6. ὡς om P. καὶ post νῖκαι add Siebelis. 15, 5. ὑπὲρ νίκης μαχ. τῆς αὐτῆς Sylburgius. 6. ἐν ἀριστερᾷ M: ceteri ἐς ἀριστερά. 8. Σαραπάμμων Claviger.

16 *Θαῦμα μὲν δὴ ϗ ἄλλως ἐν οὐδενὸς λόγῳ τὸν θεὸν θέσθαι τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ϗ δέξασθαί τινα ἢ δοῦναι δῶρα ἐπὶ τῷ ἀγῶνι· μείζονος δὲ ἔτι θαύματος, εἴ γε ϗ αὐτῶν ἐτόλμησεν ἤδη τις Ἠλείων. λέγεται δὲ ὡς Δαμόνικος τολμήσειεν Ἠλεῖος δευτέρᾳ πρὸς ταῖς ἑκατὸν ϗ ἐνενήκοντα ὀλυμπιάδι· συνεςηκέναι μὲν γὰρ "παλαίοντας ἐπὶ τῷ ςεφάνῳ τόν τε τοῦ Δαμονίκου παῖδα Πολύκτορα ϗ Σώσανδρον γένος Σμυρναῖον, ὁμώνυμον τῷ πατρί, Δαμόνικον δέ, ἅτε περισσῶς ἐπιθυμοῦντα γενέσθαι τῷ*
17 *παιδὶ τὴν νίκην, δοῦναι τοῦ Σωσάνδρου τῷ παιδὶ χρήματα. ὡς δὲ ἐγεγόνει τὰ πραχθέντα ἔκπυςα, ἐπιβάλλουσιν οἱ ἑλλανοδίκαι ζημίαν. ἐπιβάλλουσι δὲ οὐ τοῖς παισίν, ἀλλὰ ἐς τοὺς πατέρας ἔτρεψαν τὴν ὀργήν· οὗτοι γὰρ δὴ ϗ ἠδίκουν. ἀπὸ ταύτης τῆς ζημίας ἀγάλματα ἐποιήθη· ϗ τὸ μὲν ἐν τῷ Ἠλείων ἀνάκειται γυμνασίῳ, τὸ δὲ τῆς Ἄλτεως πρὸ τῆς ποικίλης ςοᾶς καλουμένης, ὅτι ἦσαν ἐπὶ τῶν τοίχων γραφαὶ τὸ ἀρχαῖον. εἰσὶ δ' οἳ τὴν ςοὰν ταύτην ϗ Ἠχοῦς ὀνομάζουσι· βοήσαντι δὲ ἀνδρὶ ἑπτάκις ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνή, τὰ δὲ ϗ ἐπὶ πλέον ἔτι ἀποδίδοται.*

18 *Παγκρατιαςὴν δέ φασιν Ἀλεξανδρέα, ὄνομα δὲ εἶναί οἱ Σαραπίωνα, τοῦτον ἐν ὀλυμπιάδι τῇ πρώτῃ μετὰ τὰς διακοσίας εἰς τοσοῦτο δεῖσαι τοὺς ἀνταγωνιςὰς ὥςε ἡμέρᾳ μιᾷ πρότερον ἢ ἐσκληθήσεσθαι τὸ παγκράτιον ἔμελλεν ἀποδράντα οἴχεσθαι. τοῦτον ζημιωθέντα ἐπὶ δειλίᾳ μόνον τῶν τε ἄλλων ἀνθρώπων ϗ αὐτῶν μνημονεύουσιν Αἰγυπτίων.*

22 *Ταῦτα μὲν τὰ κατειλεγμένα ἐπὶ αἰτίαις τοιαῖσδε ποιηθέντα εὑρίσκον· ἔςι δὲ ϗ ἀγάλματα Διὸς δημοσίᾳ τε καὶ ὑπὸ ἀνδρῶν ἀνατεθέντα ἰδιωτῶν. ἔςι δὲ βωμὸς ἐν τῇ Ἄλτει τῆς ἐσόδου πλησίον τῆς ἀγούσης ἐς τὸ ςάδιον· ἐπὶ τούτου θεῶν μὲν οὐδενὶ θύουσιν Ἠλεῖοι, σαλπιγκταῖς δὲ ἐφεςηκόσιν αὐτῷ ϗ τοῖς κήρυξιν ἀγωνίζεσθαι καθέςηκε. παρὰ τοῦτον τὸν βωμὸν βάθρον τε πεποίηται χαλκοῦν ϗ ἄγαλμα ἐπ' αὐτῷ Διός, μέγεθος μὲν ὅσον ἓξ πήχεις, κεραυνὸν δὲ ἐν ἑκατέρᾳ τῇ χειρὶ ἔχει· ἀνέθεσαν δὲ αὐτὸ Κυναιθαεῖς. ὁ δὲ περικείμενός τε "τὸν ὅρμον ϗ ἡλικίαν παῖς ἔτι ἀνάθημα ἀνδρὸς ἐςι Φλιασίου Κλεόλα.*

2 *Παρὰ δὲ τὸ Ἱπποδάμιον καλούμενον λίθου τε βάθρον ἐςί, κύκλος ἥμισυς, ϗ ἀγάλματα ἐπ' αὐτῷ Ζεὺς ϗ Θέτις τε καὶ*

16, 1. *ἄλλως* P. 18, 1. *εἶναι* om P.

Ἡμέρα τὸν Δία ὑπὲρ τῶν τέκνων ἱκετεύουσαι. ταῦτα ἐπὶ μέσῳ
τῷ βάθρῳ· οἱ δὲ ἤδη σχῆμα ἀντιτεταγμένων ὅ τε Ἀχιλλεὺς
παρέχεται καὶ ὁ Μέμνων ἐπὶ ἑκατέρῳ τοῦ βάθρου τῷ πέρατι ἑκά-
τερος. ἀνθεστήκασι δὲ καὶ ἄλλος ἄλλῳ κατὰ τὰ αὐτά, ἀνὴρ βάρ-
βαρος ἀνδρὶ Ἕλληνι, Ὀδυσσεὺς μὲν Ἑλένῳ, ὅτι οὗτοι μάλιστα
ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἐν ἑκατέρῳ τῷ στρατεύματι εἰλήφεσαν, Μενε-
λάῳ δὲ κατὰ τὸ ἔχθος τὸ ἐξ ἀρχῆς Ἀλέξανδρος, Διομήδει δὲ
Αἰνείας, καὶ τῷ Τελαμῶνος Αἴαντι Δηΐφοβος. ταῦτά ἐστιν ἔργα 3
μὲν Λυκίου τοῦ Μύρωνος, Ἀπολλωνιᾶται δὲ ἀνέθηκαν οἱ ἐν
τῷ Ἰονίῳ. καὶ δὴ καὶ ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαίοις ὑπὸ τοῦ
Διὸς τοῖς ποσί·

μνάματ' Ἀπολλωνίας ἀνακείμεθα, τὰν ἐνὶ πόντῳ
Ἰονίῳ Φοῖβος ᾤκισ' ἀκερσεκόμας·
οἳ γᾶς τέρμαθ' ἑλόντες Ἀβαντίδος ἐνθάδε ταῦτα
ἔστασαν σὺν τοῖς ἐκ Θρονίου δεκάταν.

ἡ δὲ Ἀβαντὶς καλουμένη χώρα καὶ πόλισμα ἐν αὐτῇ Θρόνιον
τῆς Θεσπρωτίδος ἦσαν ἠπείρου κατὰ τὰ ὄρη τὰ Κεραύνια. σκε- 4
δασθεισῶν γὰρ Ἕλλησιν ὡς ἐκομίζοντο ἐξ Ἰλίου τῶν νεῶν, Λο-
κροί τε ἐκ Θρονίου τῆς ἐπὶ Βοαγρίῳ ποταμῷ καὶ Ἄβαντες ἀπὸ
Εὐβοίας ναυσὶν ὀκτὼ συναμφότεροι πρὸς τὰ ὄρη κατηνέχθη-
σαν τὰ Κεραύνια. οἰκήσαντες δὲ ἐνταῦθα καὶ πόλιν οἰκίσαντες
Θρόνιον, καὶ τῆς γῆς ἐφ' ὅσον ἐνέμοντο, Ἀβαντίδος ὄνομα
ἀπὸ κοινοῦ λόγου θέμενοι, ἐκπίπτουσιν ὕστερον ὑπὸ Ἀπολλωνια-
τῶν ὁμόρων κρατηθέντες πολέμῳ. ἀποικισθῆναι δὲ ἐκ Κορ-
κύρας τὴν Ἀπολλωνίαν, οἱ δὲ Κορινθίοις αὐτοῖς μετεῖναι
λαφύρων.

Προελθόντι δὲ ὀλίγον Ζεύς ἐστι πρὸς ἀνίσχοντα τετραμ- 5
μένος τὸν ἥλιον, ἀετὸν ἔχων τὸν ὄρνιθα καὶ τῇ ἑτέρᾳ τῶν χει-
ρῶν κεραυνόν· ἐπίκειται δὲ αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ στέφανος,
ἄνθη τὰ ἠρινά. Μεταποντίνων δέ ἐστιν ἀνάθημα, Αἰγινήτου
δὲ ἔργον Ἀριστόνου. τοῦ δὲ Ἀριστόνου τοῦ διδάσκαλον, ἢ καθ'
ὅντινα χρόνον ἐγένετο, οὐκ ἴσμεν.

Ἀνέθεσαν δὲ καὶ Φλιάσιοι Δία καὶ θυγατέρας τὰς Ἀσωποῦ 6

v. 1. ἱκετεύουσα P. 3. ἑκατέρῳ Sylburgius: codices ἑκατέρα. 3, 5. ἀρχαίοις Valckenarius: codices ἀρχαῖον. 6. ᾤκισεν Ἰονίῳ Φοῖβος Friedemannus. 8. ἔστασαν ἀθανάτοις Buttmannus. 5, 4. ἀνάθημα Sylburgius: codices ἀναθήματα

ϗ αὐτὸν Ἀσωπόν. διακεκόσμηται δὲ οὕτω σφίσι τὰ ἀγάλματα. Νεμέα μὲν τῶν ἀδελφῶν πρώτη, μετὰ δὲ αὐτὴν Ζεὺς λαμβανόμενός ἐστιν Αἰγίνης. παρὰ δὲ τὴν Αἴγιναν ἕστηκεν Ἅρπιννα· ταύτῃ τῷ Ἠλείων ϗ Φλιασίων λόγῳ συνεγένετο Ἄρης, καὶ Οἰνομάῳ δὲ μήτηρ τῷ περὶ τὴν Πισαίαν βασιλεύσαντί ἐστιν Ἅρπιννα. μετὰ δὲ αὐτὴν Κόρκυρά τε ϗ ἐπ' αὐτῇ Θήβη, τελευταῖος δὲ ὁ Ἀσωπός. λέγεται δὲ ἐς μὲν Κόρκυραν ὡς μιχθείη Ποσειδῶν αὐτῇ· τοιαῦτα δὲ ἕτερα ᾖσε Πίνδαρος ἐς Θήβην τε καὶ ἐς Δία.

7 Ἰδίᾳ δὲ ἄνδρες Λεοντῖνοι ϗ οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ Δία ἀνέστησαν. μέγεθος μὲν τοῦ ἀγάλματος πήχεις εἰσὶν ἑπτά, ἐν δὲ ταῖς χερσὶν ἀετός τέ ἐστιν αὐτῷ ϗ τὸ βέλος τοῦ Διὸς κατὰ τοὺς τῶν ποιητῶν λόγους. ἀνέθεσαν δὲ Ἱππαγόρας τε καὶ Φρύνων ϗ Αἰνεσίδημος· ἄλλον πού τινα Αἰνεσίδημον δοκῶ καὶ οὐ τὸν τυραννήσαντα εἶναι Λεοντίνων.

23 Παρεξιόντι δὲ παρὰ τὴν ἐς τὸ βουλευτήριον ἔσοδον Ζεύς τε ἕστηκεν ἐπίγραμμα ἔχων οὐδέν, ϗ αὖθις ὡς πρὸς ἄρκτον ἐπιστρέψαντι ἄγαλμά ἐστι Διός. τοῦτο τέτραπται μὲν πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἀνέθεσαν δὲ Ἑλλήνων ὅσοι Πλαταιᾶσιν ἐμαχέσαντο ἐναντία Μαρδονίου τε ϗ Μήδων. εἰσὶ δὲ ϗ ἐγγεγραμμέναι κατὰ τοῦ βάθρου τὰ δεξιὰ αἱ μετασχοῦσαι πόλεις τοῦ ἔργου, Λακεδαιμόνιοι μὲν πρῶτοι, μετὰ δὲ αὐτοὺς Ἀθηναῖοι, τρίτοι δὲ γεγραμμένοι ϗ τέταρτοι Κορίνθιοί τε ϗ Σικυώνιοι, πέμ-
2 πτοι δὲ Αἰγινῆται, μετὰ δὲ Αἰγινήτας Μεγαρεῖς ϗ Ἐπιδαύριοι, Ἀρκάδων δὲ Τεγεᾶταί τε ϗ Ὀρχομένιοι, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς ὅσοι Φλιοῦντα ϗ Τροιζῆνα ϗ Ἑρμιόνα οἰκοῦσιν, ἐκ δὲ χώρας τῆς Ἀργείας Τιρύνθιοι, Πλαταιεῖς δὲ μόνοι Βοιωτῶν, καὶ Ἀργείων οἱ Μυκήνας ἔχοντες, νησιῶται δὲ Κεῖοι ϗ Μήλιοι, Ἀμβρακιῶται δὲ ἐξ ἠπείρου τῆς Θεσπρωτίδος, Τήνιοί τε ϗ Λεπρεᾶται, Λεπρεᾶται μὲν τῶν ἐκ τῆς Τριφυλίας μόνοι, ἐκ δὲ Αἰγαίου ϗ τῶν Κυκλάδων οὐ Τήνιοι μόνοι ἀλλὰ ϗ Νάξιοι ϗ Κύθνιοι, ἀπὸ δὲ Εὐβοίας Στυρεῖς, μετὰ δὲ τούτους Ἠλεῖοι καὶ Ποτιδαιᾶται ϗ Ἀνακτόριοι; τελευταῖοι δὲ Χαλκιδεῖς οἱ

v. 5. et 6. ἄρπινα P. 8. δὲ Siebelis: codices δή. 7, 4. τῶν om P. φρύων P. 5. ἄλλον] ὢ ἄλλον P. 1, 3. ἐπιστρέψαντι Coraes: codices ἐπιστρέψαντα. 2, 5. Κεῖοι καὶ Μήλιοι et 8. Αἰγαίου Valckenarius: codices κῖοι καὶ μιλήσιοι et αἰγίου. 10. ποτιδεᾶται codices.

ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ. τούτων τῶν πόλεων τοσαίδε ἦσαν ἐφ' ἡμῶν 3
ἔρημοι. Μυκηναῖοι μὲν καὶ Τιρύνθιοι τῶν Μηδικῶν ὕστερον
ἐγένοντο ὑπὸ Ἀργείων ἀνάστατοι· Ἀμβρακιώτας δὲ καὶ Ἀνα-
κτορίους ἀποίκους Κορινθίων ὄντας ἐπηγάγετο ὁ Ῥωμαίων βα-
σιλεὺς ἐς Νικοπόλεως συνοικισμὸν πρὸς τῷ Ἀκτίῳ· Ποτιδαιά-
τας δὲ δὶς μὲν ἐπέλαβεν ἀναστάτους ἐκ τῆς σφετέρας ὑπὸ Φι-
λίππου τε γενέσθαι τοῦ Ἀμύντου καὶ πρότερον ἔτι ὑπὸ Ἀθηναίων,
χρόνῳ δὲ ὕστερον Κάσσανδρος κατήγαγε μὲν Ποτιδαιάτας ἐπὶ
τὰ οἰκεῖα, ὄνομα δὲ οὐ τὸ ἀρχαῖον τῇ πόλει, Κασσάνδρεια δὲ
ἐγένετο ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ. τὸ δὲ ἄγαλμα ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ ἀνα-
τεθὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐποίησεν Ἀναξαγόρας Αἰγινήτης.
τοῦτον οἱ συγγράψαντες τὰ ἐς Πλαταιὰς παρίασιν ἐν τοῖς λόγοις.
Ἔστι δὲ πρὸ τοῦ Διὸς τούτου στήλη χαλκῆ, Λακεδαιμονίων 4
καὶ Ἀθηναίων συνθήκας ἔχουσα εἰρήνης ἐς τριάκοντα ἐτῶν
ἀριθμόν. ταύτας ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι παραστησάμενοι τὸ
δεύτερον Εὔβοιαν, ἔτει τρίτῳ τῆς ὀλυμπιάδος ἣν Κρίσων
Ἱμεραῖος ἐνίκα στάδιον. ἔστι δὲ ἐν ταῖς συνθήκαις καὶ τόδε εἰ-
ρημένον, εἰρήνης μὲν τῆς Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων τῇ
Ἀργείων μὴ μετεῖναι πόλει, ἰδίᾳ δὲ Ἀθηναίους καὶ Ἀργείους,
ἢν ἐθέλωσιν, ἐπιτηδείως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. αὗται μὲν λέ-
γουσι τοιαῦτα αἱ συνθῆκαι· Διὸς δὲ ἄλλο ἄγαλμα παρὰ τὸ 5
ἅρμα ἀνάκειται τὸ Κλεοσθένους, τούτου μὲν δὴ ἡμῖν καὶ ἐν τοῖς
ἔπειτα ἔσται μνήμη, τὸ δὲ ἄγαλμα τοῦ Διὸς Μεγαρέων μέν
ἐστιν ἀνάθημα, ἀδελφοὶ δὲ αὐτὸ Θύλακός τε καὶ Ὄναιθος καὶ οἱ
παῖδες οἱ τούτων εἰργάσαντο· ἡλικίαν δὲ αὐτῶν ἢ πατρίδα, ἢ
παρ' ᾧ τινι ἐδιδάχθησαν, οὐκ ἔχω δηλῶσαι. πρὸς δὲ τῷ 6
ἅρματι τῷ Γέλωνος Ζεὺς ἕστηκεν ἀρχαῖος, ἔχων σκῆπτρον·
Ὑβλαίων δέ φασιν εἶναι ἀνάθημα. αἱ δὲ ἦσαν ἐν Σικελίᾳ
πόλεις αἱ Ὕβλαι, Γερεᾶτις ἐπίκλησιν, τὴν δέ, ὥσπερ γε καὶ
ἦν, ἐκάλουν μείζονα. ἔχουσι δὲ καὶ κατ' ἐμὲ ἔτι τὰ ὀνόματα, ἐν
τῇ Καταναίᾳ δὲ ἡ μὲν ἔρημος ἐς ἅπαν, ἡ δὲ κώμη τε Κα-
ταναίων ἡ Γερεᾶτις, καὶ ἱερόν σφισιν Ὑβλαίας ἐστὶ θεοῦ, παρὰ
Σικελιωτῶν ἔχον τιμάς. παρὰ τούτων δὲ κομισθῆναι τὸ ἄγαλ-
μα ἐς Ὀλυμπίαν ἡγοῦμαι· τεράτων γὰρ σφᾶς καὶ ἐνυπνίων Φι-

3, 2. ante τῶν cum Siebeli omisi aliorum μετὰ, P ὑπὸ. 5. et 9. ποτιδειάτας codices. 6. ἐκ τῆς ἐφ' ἑτέρας P. 12. τοῦτο Buttmannus. 6, 4. πόλεις καὶ ὕβλαι P. 5. ἦν add Sylburgius.

λιϛος ὁ Ἀρχομενίδȣ φησὶν ἐξηγητὰς εἶναι ϗ μάλιϛα εὐσεβείᾳ
7 τῶν ἐν Σικελίᾳ βαρβάρων προσκεῖσθαι. πλησίον δὲ τοῦ
Ὑβλαίων ἀναθήματος βάθρον τε πεποίηθ' χαλκȣ̃ν ϗ ἐπ' αὐ-
τῷ Ζεύς· τȣ̃τον ὀκτὼ μάλιϛα εἶναι ποδῶν ϗ δέκα εἰκάζομεν.
οἵτινες δὲ αὐτὸν ἔδοσαν τῷ θεῷ καὶ ὧν τινῶν ἐϛὶν ἔργον,
ἐλεγεῖον γεγραμμένον σημαίνει·

Κλειτόριοι τόδ' ἄγαλμα θεῷ δεκάταν ἀνέθηκαν
πολλᾶν ἐκ πολίων χερσὶ βιασάμενοι.
καὶ μετρεῖτ' Ἀρίϛων ἠδὲ Τελέϛας
αὐτοκασίγνητοι "'καλὰ Λάκωνες ἔθεν.

τούτȣς ἐκ ἐς ἅπαν τὸ Ἑλληνικὸν ἐπιφανεῖς νομίζω γενέσθαι·
εἶχον γ' ἂν τι ϗ Ἠλεῖοι περὶ αὐτῶν λέγειν, καὶ πλέονα ἔτι
Λακεδαιμόνιοι πολιτῶν γε ὄντων.

24 Παρὰ δὲ τὸν Λαοίτα Διὸς ϗ Ποσειδῶνος Λαοίτα, παρὰ
τȣ̃τον τὸν βωμὸν Ζεὺς ἐπὶ χαλκȣ̃ βάθρȣ δῶρον μὲν τȣ̃ Κο-
ρινθίων δήμȣ, Μȣ́σȣ δέ ἐϛι ποίημα, ὅϛις δὴ ȣ̃τός ἐϛιν ὁ Μȣ̃-
σος. ὑπὸ δὲ τȣ̃ βȣλευτηρίȣ πρὸς τὸν ναὸν ἐρχομένῳ τὸν
μέγαν ἔϛιν ἄγαλμα ἐν ἀριϛερᾷ Διός, ἐϛεφανωμένον δὲ οἷα δὴ
ἄνθεσι, καὶ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτȣ̃ κεραυνὸς πεποίηθ'. τοῦτο
δέ ἐϛιν Ἀσκάρȣ τέχνη Θηβαίȣ, διδαχθέντος παρὰ τῷ Σι-
2 κυωνίῳ . . . καὶ Θεσσαλῶν φασὶν εἶναι. εἰ δὲ Φωκεῦσιν ἐς
πόλεμόν τινα ȣ̃τοι κατέϛησαν ϗ ἔϛιν ἀπὸ Φωκέων αὐτοῖς τὸ
ἀνάθημα, ȣ̓κ ἂν ȣ̔ γε ἱερὸς καλούμενος εἴη πόλεμος, ὃν δὲ
πρότερον ἔτι ἐπολέμησαν πρὶν ἢ Μήδȣς ϗ βασιλέα ἐπὶ τὴν
Ἑλλάδα διαβῆναι. τȣ́τȣ δὲ οὐ πόῤῥω Ζεύς ἐϛιν, ὅντινα
ἀναθεῖναι Ψωφιδίȣς ἐπὶ πολέμȣ κατορθώματι τὸ ἔπος τὸ ἐπ'
3 αὐτῷ γεγραμμένον δηλοῖ. τοῦ ναȣ̃ δέ ἐϛιν ἐν δεξιᾷ τοῦ
μεγάλȣ Ζεὺς πρὸς ἀνατολὰς ἡλίȣ, μέγεθος μὲν δυώδεκα πο-
δῶν, ἀνάθημα δὲ λέγȣσιν εἶναι Λακεδαιμονίων, ἡνίκα ἀπο-
ϛᾶσι Μεσσηνίοις δεύτερα [ὅτε] ἐς πόλεμον κατέϛησαν. ἔπεϛι
δὲ ϗ ἐλεγεῖον ἐπ' αὐτῷ·

δέξο ἄναξ Κρονίδα Ζεῦ Ὀλύμπιε καλὸν ἄγαλμα
ἱλάῳ θυμῷ τοῖς Λακεδαιμονίοις.

7, 6. δεκάταν Sylburgius: codices δεκάτην. 9. τ' ἔθεν P, ἴσαν Parisinus 1399. 1, 1. λαοίτα δὲ παρὰ P. 3. ὁ add V. 5. malim τε οἱοισδὴ. 2, 3. οὐκάνοσεν MP, ceteri οὐκ ἂν οὗν ὁ. 4. πρότερον Sylburgius: codices τρόπαν. 3, 4. ὅτε P, δὲ ὅτε MV.

Ῥωμαίων δὲ ὅτε ἄνδρα ἰδιώτην ὅτε ὁπόσοι τῆς βουλῆς, 4
ὐδένα Μομμίου πρότερον ἀνάθημα ἴσμεν ἐς ἱερὸν ἀναθέντα
Ἑλληνικόν· Μόμμιος δὲ ἀπὸ λαφύρων ἀνέθηκε τῶν ἐξ Ἀχαΐας
Δία ἐς Ὀλυμπίαν χαλκοῦν, οὗτος ἕστηκεν ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Λακε-
δαιμονίων ἀναθήματος, παρὰ τὸν πρῶτον ταύτῃ τοῦ ναοῦ
κίονα. ὁ δὲ ἐν τῇ Ἄλτει μέγιστον τῶν χαλκῶν ἐστιν ἀγαλ-
μάτων τοῦ Διός, ἀνετέθη μὲν ὑπὸ αὐτῶν Ἠλείων ἀπὸ τοῦ πρὸς
Ἀρκάδας πολέμου, μέγεθος δὲ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι ποδῶν ἐστί.
παρὰ δὲ τῷ Πελοπίῳ κίων τε οὐχ ὑψηλὸς καὶ ἄγαλμα Διός 5
ἐστιν ἐπ' αὐτῷ μικρόν, τὴν ἑτέραν τῶν χειρῶν προτεῖνον.
τούτου δὲ ἀπαντικρὺ ἄλλα ἐστὶν ἀναθήματα ἐπὶ στοίχου, ὡς
δὲ αὔτως Διὸς καὶ Γανυμήδους ἀγάλματα· ἔστι δὲ Ὁμήρῳ πε-
ποιημένα ὡς ἁρπασθείη τε ὑπὸ θεῶν Γανυμήδης οἰνοχοεῖν
Διί, καὶ ὡς Τρωῒ δῶρα ἵπποι δοθεῖεν ἀντ' αὐτοῦ. τοῦτο ἀνέ-
θηκε μὲν Γνάθις Θεσσαλός, ἐποίησε δὲ Ἀριστοκλῆς μαθητής
τε καὶ υἱὸς Κλεοίτα. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Ζεὺς οὐκ ἔχων πω γέ- 6
νεια, κεῖται δὲ ἐν τοῖς ἀναθήμασι τοῖς Σμικύθου. τὰ δὲ ἐς
Σμίκυθον, γένος τε ὁποῖον ἦν αὐτῷ καὶ ἀνθ' ὅτου τὰ ἀναθή-
ματα ἐς Ὀλυμπίαν τὰ πολλὰ ἀνέθηκεν, ὁ ἐφεξῆς μοι λόγος
δηλώσει. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀγάλματος τοῦ εἰρημένου προελθόντι
ὀλίγον κατ' εὐθεῖαν ἄγαλμά ἐστι Διὸς οὐκ ἔχον γένεια οὐδὲ αὐτό,
Ἐλαϊτῶν δὲ ἀνάθημα, οἳ καταβάντι ἐκ Καΐκου πεδίου ἐς θά-
λασσαν πρῶτοι τῇ Αἰολίδι οἰκοῦσι. τούτου δὲ αὖθις ἄλλο 7
ἄγαλμα ἔχει Διός· τὸ δὲ ἐπίγραμμά τὸ ἐπ' αὐτῷ τοὺς ἐν
Κνίδῳ χεῤῥονησίους ἀπὸ ἀνδρῶν ἀναθεῖναι πολεμίων φησίν·
ἀνέθεσαν δὲ ἑκατέρωθεν παρὰ τὸν Δία Πέλοπά τε καὶ τὸν
Ἀλφειὸν ποταμόν. Κνιδίοις δὲ τῆς πόλεως τὸ μὲν πολὺ ἐν
τῇ ἠπείρῳ πεπόλισται τῇ Καρικῇ, ἔνθα καὶ τὰ λόγου μάλιστα ἄξια
αὐτοῖς ἐστίν, ἡ δὲ καλουμένη χεῤῥόνησός ἐστιν ἐπὶ τῇ ἠπείρῳ
κειμένη νῆσος, γεφύρᾳ διαβατὸς ἐξ αὐτῆς· καὶ τὰ ἀναθήματα 8
ἀνέθεσαν ἐν Ὀλυμπίᾳ τῷ Διὶ οἱ ἐνταῦθα οἰκοῦντες, ὡς εἰ
τῆς Ἐφεσίων πόλεως οἱ ἔχοντες τὸν ὀνομαζόμενον Κόρησσον
ἀνάθημα ἰδίᾳ ἀναθεῖεν τοῦ Ἐφεσίων κοινοῦ. ἔστι δὲ καὶ

5, 1. οὐχὶ MP. 6. τρωσὶ PV. 7. γνᾶθις P. 6, 2. μι-
κύθου et 3. μίκυθον P. 7. καταβάντι Boeckhius: codices κα-
ταβάντες. 7, 6. ἄξια om P. 8, 2. οἱ codices om. 3. τις P.
τὸν MV, τὸ P. 4. ἰδίᾳ Kuhnius: codices δι' αἰτίαν. ἀνα-
θεῖεν Porsonus: codices ἀναθεῖναι.

πρὸς τῷ τείχει τῆς Ἄλτεως Ζεὺς ἐπὶ ἡλίου τετραμμένος δυσμάς,
ἐπίγραμμα οὐδὲν παρεχόμενος· ἐλέγετο δὲ καὶ οὗτος Μομμίου τε
9 καὶ ἀπὸ τοῦ Ἀχαιῶν εἶναι πολέμου. ὁ δὲ ἐν τῷ βουλευτη-
ρίῳ πάντων ὁπόσα ἀγάλματα Διὸς μάλιστα ἐς ἔκπληξιν ἀδί-
κων ἀνδρῶν πεποίηται. ἐπίκλησις μὲν ὅρκιός ἐστιν αὐτῷ, ἔχει δὲ
ἐν ἑκατέρᾳ κεραυνὸν χειρί. παρὰ τούτῳ καθέστηκε τοῖς ἀθλη-
ταῖς καὶ πατράσιν αὐτῶν καὶ ἀδελφοῖς, ἔτι δὲ γυμνασταῖς ἐπὶ
κάπρου κατόμνυσθαι τομίων μηδὲν ἐς τὸν Ὀλυμπίων ἀγῶνα
ἔσεσθαι παρ᾽ αὐτῶν κακούργημα. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ ἀθληταὶ καὶ
τόδε ἔτι προσκατόμνυνται, δέκα ἐφεξῆς μηνῶν ἀπηκριβῶσθαί
10 σφισι τὰ πάντα ἐς ἄσκησιν. ὀμνύουσι δὲ καὶ ὅσοι τοὺς παῖδας
ἢ τῶν ἵππων τῶν ἀγωνιζομένων τοὺς πώλους κρίνουσιν, ἐπὶ δι-
καίῳ καὶ ἄνευ δώρων ποιεῖσθαι κρίσιν, καὶ τὰ ἐς τὸν δοκιμαζόμε-
νόν τε καὶ μή, φυλάξειν καὶ ταῦτα ἐν ἀπορρήτῳ. τῷ κάπρῳ δὲ
ὅ τι χρῆσθαί σφισι μετὰ τῶν ἀθλητῶν τὸν ὅρκον καθέστηκεν,
οὐκ ἐμνημόνευσα ἐπερέσθαι, ἐπεὶ τοῖς γε ἀρχαιοτέροις ἐς τὰ ἱε-
ρεῖα ἦν καθεστηκός, ἐφ᾽ ᾧ τις ὅρκον ἐποιήσατο, μηδὲ ἐδώδι-
μον εἶναι τοῦτο ἔτι ἀνθρώπῳ. δηλοῖ δὲ οὐχ ἥκιστα καὶ Ὅμηρος·
11 τὸν γοῦν κάπρον καθ᾽ ὅτου τῶν τομίων Ἀγαμέμνων ἐπώμοσεν
ἦ μὴν εἶναι τὴν Βρισηΐδα ἑαυτοῦ τῆς εὐνῆς ἀπείρατον, τοῦτον
τὸν κάπρον ἀφιέμενον ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἐποίησεν ἐς θάλασσαν·

"ἦ, καὶ ἀπὸ σφάραγον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
ῥῖψ᾽ ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν.

οὕτω μὲν τὸ ἀρχαῖον τὰ τοιαῦτα ἐνόμιζον· ἔστι δὲ πρὸ τῶν
ποδῶν τοῦ ὁρκίου πινάκιον χαλκοῦν, ἐπιγέγραπται δὲ ἐλεγεῖα ἐπ᾽
αὐτοῦ, δεῖμα ἐθέλοντα τοῖς ἐπιορκοῦσι παριστάναι.

25 Τοσαῦτα ἐντὸς τῆς Ἄλτεως ἀγάλματα εἶναι Διὸς ἀνη-
ριθμησάμεθα ἐς τὸ ἀκριβέστατον. τὸ ἀνάθημα γὰρ τὸ πρὸς
τῷ μεγάλῳ ναῷ ὑπὸ ἀνδρὸς Κορινθίου τεθέν, Κορινθίων δὲ
οὐ τῶν ἀρχαίων ἀλλ᾽ οἳ παρὰ βασιλέως ἔχουσιν εἰληφότες τὴν
πόλιν, τοῦτο τὸ ἀνάθημα Ἀλέξανδρός ἐστιν ὁ Φιλίππου Διὶ
εἰκασμένος δῆθεν. ὁπόσα δὲ ἀλλοῖα καὶ οὐ μίμησίς ἐστι Διός,
ἐπιμνησόμεθα καὶ τούτων. εἰκόνας δὲ οὐ τιμῇ τῇ πρὸς τὸ θεῖον,

9, 6. τομίω P. 10, 6. ἀρχ. ἔτι ἱερεῖα ἦν καθεστηκότος P.
11, 4. σφαραγὸν codices. κάπρου M: ceteri κάπρον.

τῇ δὲ ἐς αὐτοὺς χάριτι ἀνατεθείσας τοὺς ἀνθρώπους, λόγῳ σφᾶς τῷ ἐς τοὺς ἀθλητὰς ἀναμίξομεν.

2 Μεσσηνίους τοὺς ἐπὶ τῷ πορθμῷ κατὰ ἔθος δή τι ἀρχαῖον κατ' ἔτος πέμποντας ἐς Ῥήγιον χορὸν παίδων πέντε ἀριθμὸν καὶ τριάκοντα καὶ διδάσκαλόν τε ὁμοῦ τῷ χορῷ καὶ ἄνδρα αὐλητὴν ἐς ἑορτήν τινα ἐπιχώριον Ῥηγίνων, κατέλαβεν αὐτούς ποτε συμφορά, μηδένα ὀπίσω τῶν ἀποσταλέντων σφίσιν ἀποσωθῆναι, ἀλλὰ ἡ ναῦς ἡ ἄγουσα τοὺς παῖδας ἠφανίσθη σὺν αὐτοῖς κατὰ τοῦ βυθοῦ. ἔστι γὰρ δὴ ἡ κατὰ τοῦτον θάλασσα τὸν πορθμὸν θαλάσσης χειμεριωτάτη πάσης. οἵ τε γὰρ ἄνεμοι ταράσσουσιν αὐ- 5
τὴν ἀμφοτέρωθεν τὸ κῦμα ἐπάγοντες, ἐκ τοῦ Ἀδρίου καὶ ἐξ ἑτέρου πελάγους ὃ καλεῖται Τυρσηνόν· ἤν τε καὶ ἀνέμων ἀπῇ πνεύματα, ὁ δὲ καὶ τηνικαῦτα ὁ πορθμὸς κίνησιν βιαιοτάτην αὐτὸς ἐξ αὑτοῦ καὶ ἰσχυρὰς παρέχεται παλιρροίας. θηρία τε τοσαῦτα ἐς αὐτὸν τὰ ἀθροιζόμενά ἐστιν, ὡς καὶ τὸν ἀέρα τὸν ὑπὲρ τῆς θαλάσσης ταύτης ἀναπίμπλασθαι τῶν θηρίων τῆς ὀσμῆς, ὡς σωτηρίας γε ἐκ τοῦ πορθμοῦ μηδὲ ἐλπίδος τι ὑπολείπεσθαι ναυαγίῳ. εἰ δὲ ἐνταῦθα συνέπεσε καὶ Ὀδυσσεῖ διαφθαρῆναι τὴν ναῦν, ἄλλως μὲν οὐκ ἄν τις πείθοιτο ἐκνήξασθαι ζῶντα ἐς τὴν Ἰταλίαν αὐτόν, τὸ δὲ ἐκ τῶν θεῶν εὐμενὲς ἐπὶ παντὶ ἐργάζεται ῥᾳστώνην. τότε δὲ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν παίδων οἱ Μεσ- 4
σήνιοι πένθος ἦγον, καὶ ἄλλα τέ σφισιν ἐς τιμὴν αὐτῶν ἐξευρέθη καὶ εἰκόνας ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν χαλκᾶς, σὺν δὲ αὐτοῖς τὸν διδάσκαλον τοῦ χοροῦ καὶ τὸν αὐλητήν. τὸ μὲν δὴ ἐπίγραμμα ἐδήλου τὸ ἀρχαῖον ἀναθήματα εἶναι τῶν ἐν πορθμῷ Μεσσηνίων· χρόνῳ δὲ ὕστερον Ἱππίας ὁ λεγόμενος ὑπὸ Ἑλλήνων γενέσθαι σοφὸς τὰ ἐλεγεῖα ἐπ' αὐτοῖς ἐποίησεν. ἔργα δέ εἰσιν Ἠλείου Κάλλωνος αἱ εἰκόνες.

5 Ἔστι δὲ κατὰ τὴν ἄκραν ἐν Σικελίᾳ τὴν τετραμμένην ἐπὶ Λιβύης καὶ Νότου, καλουμένην δὲ Πάχυνον, Μοτύη πόλις· οἰκοῦσι δὲ Λίβυες ἐν αὐτῇ καὶ Φοίνικες. τούτοις τοῖς ἐν Μοτύῃ βαρβάροις Ἀκραγαντῖνοι καταστάντες ἐς πόλεμον καὶ λείαν τε καὶ λάφυρα ἀπ' αὐτῶν λαβόντες ἀνέθεσαν τοὺς παῖδας ἐς Ὀλυμπίαν τοὺς χαλκοῦς, προτείνοντάς τε τὰς δεξιὰς καὶ εἰκασμένους

v. 1. δὲ ἑαυτοὺς P. 2, 1. ἔτος P. 2. κατ' ἔτος om MP cum Amasaeo. 3, 9. ναυαγῷ Lobeckius. 11. αὐτῷ P. 5, 3. ἐν Siebelis: codices ἐς. 4. ἐς πόλεμον Claviger: codices ἐκπολέμουν.

εὐχομένοις τῷ θεῷ. κεῖνται δὲ ἐπὶ τοῦ τείχους οὗτοι τῆς Ἄλτεως· Καλάμιδος δὲ εἶναι σφᾶς ἔργα ἐγώ τε εἴκαζον, καὶ ἐς αὐτοὺς
6 κατὰ τὰ αὐτὰ εἶχεν ὁ λόγος. Σικελίαν δὲ ἔθνη τοσάδε οἰκεῖ, Σικανοί τε καὶ Σικελοὶ καὶ Φρύγες, οἱ μὲν ἐξ Ἰταλίας διαβεβηκότες ἐς αὐτήν, Φρύγες δὲ ἀπὸ τοῦ Σκαμάνδρου ποταμοῦ καὶ χώρας τῆς Τρῳάδος. οἱ δὲ Φοίνικες καὶ Λίβυες στόλῳ ἀφίκοντο ἐς τὴν νῆσον κοινῷ, καὶ ἄποικοι Καρχηδονίων εἰσί. τοσαῦτα μὲν ἐν Σικελίᾳ ἔθνη βάρβαρα· Ἑλλήνων δὲ Δωριεῖς τε ἔχουσιν αὐτὴν καὶ Ἴωνες, καὶ τοῦ Φωκικοῦ καὶ τοῦ Ἀττικοῦ γένους ἑκατέρου μοῖρα οὐ πολλή.

7 Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ τείχους τά τε Ἀκραγαντίνων ἀναθήματα καὶ Ἡρακλέους δύο εἰσὶν ἀνδριάντες γυμνοί, παῖδες ἡλικίαν. τὸν δὲ ἐν Νεμέᾳ τοξεύοντι ἔοικε λέοντα. τοῦτον μὲν δὴ τόν τε Ἡρακλέα καὶ ὁμοῦ τῷ Ἡρακλεῖ τὸν λέοντα Ταραντῖνος ἀνέθηκεν Ἱπποτίων, Νικοδάμου δέ ἐστι Μαιναλίου τέχνη· τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ ἕτερον Ἀναξίππου μέν ἐστιν ἀνάθημα Μενδαίου, μετεκομίσθη δὲ ἐνταῦθα ὑπὸ Ἠλείων· τὰ πρὸ τούτου δὲ ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῷ πέρατι, ἣ ἄγει μὲν ἐξ Ἤλιδος ἐς Ὀλυμπίαν, καλεῖται δὲ ἱερά.

8 Ἔστι δὲ καὶ ἀναθήματα ἐν κοινῷ τοῦ Ἀχαιῶν ἔθνους, ὅσοι προκαλεσαμένου τοῦ Ἕκτορος ἐς μονομαχίαν ἄνδρα Ἕλληνα τὸν κλῆρον ἐπὶ τῷ ἀγῶνι ὑπέμειναν. οὗτοι μὲν δὴ ἑστήκασι τοῦ ναοῦ τοῦ μεγάλου πλησίον, δόρασι καὶ ἀσπίσιν ὡπλισμένοι· ἀπαντικρὺ δὲ ἐπὶ ἑτέρου βάθρου πεποίηται Νέστωρ τὸν ἑκάστου κλῆρον ἐσβεβληκὼς ἐς τὴν κυνῆν. τῶν δὲ ἐπὶ τῷ Ἕκτορι κληρουμένων ἀριθμὸν ὄντων ὀκτὼ (τὸν γὰρ ἔνατον αὐτῶν, τὴν τοῦ Ὀδυσσέως
9 εἰκόνα, Νέρωνα κομίσαι λέγουσιν ἐς Ῥώμην) τῶν δὲ ὀκτὼ τούτων ἐπὶ μόνῳ τῷ ἀγάλματι Ἀγαμέμνονος τὸ ὄνομά ἐστι γεγραμμένον· γέγραπται δὲ καὶ τοῦτο ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐκ δεξιῶν. ὅτου δὲ ὁ ἀλεκτρυών ἐστιν ἐπίθημα τῇ ἀσπίδι, Ἰδομενεύς ἐστιν ὁ ἀπόγονος Μίνω· τῷ δὲ Ἰδομενεῖ γένος ἀπὸ τοῦ Ἡλίου τοῦ πατρὸς Πασιφάης, Ἡλίου δὲ ἱερόν φασιν εἶναι τὸν ὄρνιθα καὶ ἀγ-
10 γέλλειν ἀνιέναι μέλλοντος τοῦ ἡλίου. γέγραπται δὲ καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ τῷ βάθρῳ·

6, 5. χαλκηδονίων P. 7, 5. Μαιναλίου Claviger, μάλιστα οὐ MP. 6. Μενδαίου Sylburgius, μυνδαίου P. 7. τὰ add MV. 8, 7. ὄντων Curaeus: τῶν V, τὸν MP. 9. ἀγαμέμνονι P.

τῷ Διὶ Ἀχαιοὶ τἀγάλματα ταῦτ' ἀνέθηκαν,
ἔγγονοι ἀντιθέȣ Ταντα λίδα Πέλοπος.

τȣ̃το μὲν δὴ ἐνταῦθά ἐςι γεγραμμένον, ὁ δὲ ἀγαλματοποιὸς ὅςις ἦν ἐπὶ τȣ̃ Ἰδομενέως γέγραπται τῇ ἀσπίδι·

πολλὰ μὲν ἄλλα σοφȣ̃ ποιήματα κ̉ τόδ' Ὀνάτα
ἔργον, ὃν Αἰγίνῃ γείνατο παῖδα Μίκων.

Οὐ πόῤῥω δὲ τȣ̃ Ἀχαιῶν ἀναθήματος κ̉ Ἡρακλῆς ἐςὶν 11 ὑπὲρ τȣ̃ ζωςῆρος μαχόμενος πρὸς τὴν Ἀμαζόνα ἔφιππον γυναῖκα. τȣ̃τον Εὐαγόρας μὲν γένος Ζαγκλαῖος ἀνέθηκεν, ἐποίησε δὲ Κυδωνιάτης Ἀριςοκλῆς. ἐν δὲ τοῖς μάλιςα ἀρχαίοις καταριθμήσαιθ' κ̉ τὸν Ἀριςοκλέα ἔςι· καὶ σαφῶς μὲν ἡλικίαν ἐκ ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν αὐτȣ̃, δῆλα δὲ ὡς πρότερον ἔτι ἐγένετο πρὶν ἢ τῇ Ζάγκλῃ τὸ ὄνομα γενέσθ' τὸ ἐφ' ἡμῶν Μεσσήνην.

Θάσιοι δὲ Φοίνικες τὸ ἀνέκαθεν ὄντες, κ̉ ἐκ Τύρου καὶ 12 Φοινίκης τῆς ἄλλης ὁμȣ̃ Θάσῳ τῷ Ἀγήνορος κατὰ ζήτησιν ἐκπλεύσαντες τὴν Εὐρώπης, ἀνέθεσαν Ἡρακλέα ἐς Ὀλυμπίαν, τὸ βάθρον χαλκȣ̃ν ὁμοίως τῷ ἀγάλματι. μέγεθος μὲν δὴ τȣ̃ ἀγάλματός εἰσι πήχεις δέκα, ῥόπαλον δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ, τῇ δὲ ἀριςερᾷ χειρὶ ἔχει τόξον. ἤκȣσα δὲ ἐν Θάσῳ τὸν αὐτὸν σφᾶς Ἡρακλέα ὃν κ̉ Τύριοι σέβεσθ', ὕςερον δὲ ἤδη τελοῦντας ἐς Ἕλληνας νομίσαι κ̉ Ἡρακλεῖ τῷ Ἀμφιτρύωνος νέμειν τιμάς. τῷ δὲ ἀναθήματι τῷ ἐς Ὀλυμπίαν Θασίων ἔπεςιν ἐλεγεῖον·

υἱὸς μέν με Μίκωνος Ὀνάτας ἐξετέλεσσεν
αὐτὸς ἐν Αἰγίνῃ δώματα ναιετάων.

τὸν δὲ Ὀνάταν τȣ̃τον ὅμως, κ̉ τέχνης ἐς τὰ ἀγάλματα ὄντα Αἰγιναίας, ȣ̉δενὸς ὕςερον θήσομεν τῶν ἀπὸ Δαιδάλȣ τε καὶ ἐργαςηρίȣ τȣ̃ Ἀττικȣ̃.

Μεσσηνίων δὲ τῶν Δωριέων οἱ Ναύπακτόν ποτε παρὰ 26 Ἀθηναίων λαβόντες ἄγαλμα ἐν Ὀλυμπίᾳ Νίκης ἐπὶ τῷ κίονι ἀνέθεσαν. τȣ̃τό ἐςιν ἔργον μὲν Μενδαίȣ Παιωνίȣ, πεποίηται δὲ ἀπὸ ἀνδρῶν πολεμίων, ὅτε Ἀκαρνᾶσι κ̉ Οἰνιάδαις (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐπολέμησαν. Μεσσήνιοι δὲ αὐτοὶ λέγȣσι τὸ ἀνάθημά

τ

v. 1. τὰ ἀγάλματα codices. 2. ἐγγόνου P. 6. ἔργον αἰγινη ἐγείνατο P, ἔργον αἰγινήτου ὃν ἐγείνατο MV: correxit Buttmannus. 11, 3. Ζαγκλαῖος Facius: codices ζύγκλιος. 12, 8. τῷ Sylburgius: codices τοῦ. 10. με Hermannus: γε MV, om P. μίκονος ὄνοτας P. 11. αὐτὸ MV. 12. ἐς τὰ] ἐςὶν MP. 15. αἰγινέας MP, Αἰγινήτην vulgo.

εὐχομένοις τῷ θεῷ. κεῖνται δὲ ἐπὶ τοῦ τείχους οὗτοι τῆς Ἄλτεως·
Καλάμιδος δὲ εἶναι σφᾶς ἔργα ἐγώ τε εἴκαζον, καὶ ἐς αὐτοὺς
6 κατὰ τὰ αὐτὰ εἶχεν ὁ λόγος. Σικελίαν δὲ ἔθνη τοσάδε οἰκεῖ,
Σικανοί τε καὶ Σικελοὶ καὶ Φρύγες, οἱ μὲν ἐξ Ἰταλίας διαβεβη-
κότες ἐς αὐτήν, Φρύγες δὲ ἀπὸ τοῦ Σκαμάνδρου ποταμοῦ καὶ
χώρας τῆς Τρῳάδος. οἱ δὲ Φοίνικες καὶ Λίβυες στόλῳ ἀφί-
κοντο ἐς τὴν νῆσον κοινῷ, καὶ ἄποικοι Καρχηδονίων εἰσί. το-
σαῦτα μὲν ἐν Σικελίᾳ ἔθνη βάρβαρα· Ἑλλήνων δὲ Δωριεῖς
τε ἔχουσιν αὐτὴν καὶ Ἴωνες, καὶ τοῦ Φωκικοῦ καὶ τοῦ Ἀττικοῦ γένους
ἑκατέρου μοῖρα οὐ πολλή.

7 Ἐπὶ δὲ τοῦ αὐτοῦ τείχους τά τε Ἀκραγαντίνων ἀναθήματα
καὶ Ἡρακλέους δύο εἰσὶν ἀνδριάντες γυμνοί, παῖδες ἡλικίαν.
τὸν δὲ ἐν Νεμέᾳ τοξεύοντι ἔοικε λέοντα. τοῦτον μὲν δὴ τόν τε
Ἡρακλέα καὶ ὁμοῦ τῷ Ἡρακλεῖ τὸν λέοντα Ταραντῖνος ἀνέθη-
κεν Ἱπποτίων, Νικοδάμου δέ ἐστι Μαιναλίου τέχνη· τὸ δὲ ἄγαλμα
τὸ ἕτερον Ἀναξίππου μέν ἐστιν ἀνάθημα Μενδαίου, μετεκομίσθη
δὲ ἐνταῦθα ὑπὸ Ἠλείων· τὰ πρὸ τούτου δὲ ἔκειτο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
τῷ πέρατι, ἣ ἄγει μὲν ἐξ Ἤλιδος ἐς Ὀλυμπίαν, καλεῖται
δὲ ἱερά.

8 Ἔστι δὲ καὶ ἀναθήματα ἐν κοινῷ τοῦ Ἀχαιῶν ἔθνους, ὅσοι
προκαλεσαμένου τοῦ Ἕκτορος ἐς μονομαχίαν ἄνδρα Ἕλληνα τὸν
κλῆρον ἐπὶ τῷ ἀγῶνι ὑπέμειναν. οὗτοι μὲν δὴ ἑστήκασι τοῦ ναοῦ
τοῦ μεγάλου πλησίον, δόρασι καὶ ἀσπίσιν ὡπλισμένοι· ἀπαντικρὺ
δὲ ἐπὶ ἑτέρου βάθρου πεποίηται Νέστωρ τὸν ἑκάστου κλῆρον ἐσβε-
βληκὼς ἐς τὴν κυνῆν. τῶν δὲ ἐπὶ τῷ Ἕκτορι κληρουμένων
ἀριθμὸν ὄντων ὀκτὼ (τὸν γὰρ ἔνατον αὐτῶν, τὴν τοῦ Ὀδυσσέως
9 εἰκόνα, Νέρωνα κομίσαι λέγουσιν ἐς Ῥώμην) τῶν δὲ ὀκτὼ τού-
των ἐπὶ μόνῳ τῷ ἀγάλματι Ἀγαμέμνονος τὸ ὄνομά ἐστι γε-
γραμμένον· γέγραπται δὲ καὶ τοῦτο ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐκ δεξιῶν. ὅτου
δὲ ὁ ἀλεκτρυών ἐστιν ἐπίθημα τῇ ἀσπίδι, Ἰδομενεύς ἐστιν ὁ
ἀπόγονος Μίνω· τῷ δὲ Ἰδομενεῖ γένος ἀπὸ τοῦ Ἡλίου τοῦ πα-
τρὸς Πασιφάης, Ἡλίου δὲ ἱερόν φασιν εἶναι τὸν ὄρνιθα καὶ ἀγ-
10 γέλλειν ἀνιέναι μέλλοντος τοῦ ἡλίου. γέγραπται δὲ καὶ ἐπίγραμμα
ἐπὶ τῷ βάθρῳ·

6, 5. χαλκηδονίων P. 7, 5. Μαιναλίου Claviger, μάλιστα οὐ MP. 6. Μενδαίου Sylburgius, μυνδαίου P. 7. τὰ add MV. 8, 7. ὄντων Coraes: τῶν V, τὸν MP. 9. ἀγαμέμνονι P.

τῷ Διὶ τἈχαιοὶ τἀγάλματα ταῦτ' ἀνέθηκαν,
ἔγγονοι ἀντιθέου Ταντάλιδα Πέλοπος.

"τοῦτο μὲν δὴ ἐνταῦθά ἐστι γεγραμμένον, ὁ δὲ ἀγαλματοποιὸς ὅστις ἦν ἐπὶ τοῦ Ἰδομενέως γέγραπται τῇ ἀσπίδι·

πολλὰ μὲν ἄλλα σοφοῦ ποιήματα καὶ τόδ' Ὀνάτα
ἔργον, ὃν Αἰγίνῃ γείνατο παῖδα Μίκων.

11 Οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Ἀχαιῶν ἀναθήματος καὶ Ἡρακλῆς ἐστιν ὑπὲρ τοῦ ζωστῆρος μαχόμενος πρὸς τὴν Ἀμαζόνα ἔφιππον γυναῖκα. τοῦτον Εὐαγόρας μὲν γένος Ζαγκλαῖος ἀνέθηκεν, ἐποίησε δὲ Κυδωνιάτης Ἀριστοκλῆς. ἐν δὲ τοῖς μάλιστα ἀρχαίοις καταριθμήσασθαι καὶ τὸν Ἀριστοκλέα ἔστι· καὶ σαφῶς μὲν ἡλικίαν οὐκ ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν αὐτοῦ, δῆλα δὲ ὡς πρότερον ἔτι ἐγένετο πρὶν ἢ τῇ Ζάγκλῃ τὸ ὄνομα γενέσθαι τὸ ἐφ' ἡμῶν Μεσσήνην.

12 Θάσιοι δὲ Φοίνικες τὸ ἀνέκαθεν ὄντες, καὶ ἐκ Τύρου καὶ Φοινίκης τῆς ἄλλης ὁμοῦ Θάσῳ τῷ Ἀγήνορος κατὰ ζήτησιν ἐκπλεύσαντες τὴν Εὐρώπης, ἀνέθεσαν Ἡρακλέα ἐς Ὀλυμπίαν, τὸ βάθρον χαλκοῦν ὁμοίως τῷ ἀγάλματι. μέγεθος μὲν δὴ τοῦ ἀγάλματός εἰσι πήχεις δέκα, ῥόπαλον δὲ ἐν τῇ δεξιᾷ, τῇ δὲ ἀριστερᾷ χειρὶ ἔχει τόξον. ἤκουσα δὲ ἐν Θάσῳ τὸν αὐτὸν σφᾶς Ἡρακλέα ὃν καὶ Τύριοι σέβεσθαι, ὕστερον δὲ ἤδη τελοῦντας ἐς Ἕλληνας νομίσαι καὶ Ἡρακλεῖ τῷ Ἀμφιτρύωνος νέμειν τιμάς.

13 τῷ δὲ ἀναθήματι τῷ ἐς Ὀλυμπίαν Θασίων ἔπεστιν ἐλεγεῖον·

υἱὸς μέν με Μίκωνος Ὀνάτας ἐξετέλεσσεν
αὐτὸς ἐν Αἰγίνῃ δώματα ναιετάων.

τὸν δὲ Ὀνάταν τοῦτον ὅμως, καὶ τέχνης ἐς τὰ ἀγάλματα ὄντα Αἰγιναίας, οὐδενὸς ὕστερον θήσομεν τῶν ἀπὸ Δαιδάλου τε καὶ ἐργαστηρίου τοῦ Ἀττικοῦ.

26 "Μεσσηνίων δὲ τῶν Δωριέων οἱ Ναύπακτόν ποτε παρὰ Ἀθηναίων λαβόντες ἄγαλμα ἐν Ὀλυμπίᾳ Νίκης ἐπὶ τῷ κίονι ἀνέθεσαν. τοῦτό ἐστιν ἔργον μὲν Μενδαίου Παιωνίου, πεποίηται δὲ ἀπὸ ἀνδρῶν πολεμίων, ὅτε Ἀκαρνᾶσι καὶ Οἰνιάδαις (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐπολέμησαν. Μεσσήνιοι δὲ αὐτοὶ λέγουσι τὸ ἀνάθημά

v. 1. τὰ ἀγάλματα codices. 2. ἐγγόνου P. 6. ἔργον αἰγίνη ἐγείνατο P, ἔργον αἰγινήτου ὃν ἐγείνατο MV: correxit Buttmannus. 11, 3. Ζαγκλαῖος Facius: codices ζάγκλιος. 12, 8. τῷ Sylburgius: codices τοῦ. 10. με Hermannus: γε MV, om P. μίκονος ὄνοτας P. 11. αὐτὸ MV. 12. ἐς τὰ] ἐστὶν MP. 13. αἰγιναίας MP, Αἰγινήτην vulgo.

σφισιν ἀπὸ τȣ̃ ἔργȣ τȣ̃ ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ μετὰ Ἀθη-
ναίων, ϗ ȣ̓κ ἐπιγράψαι τὸ ὄνομα τῶν πολεμίων σφᾶς τῷ ἀπὸ
Λακεδαιμονίων δείματι, ἐπεὶ Οἰνιαδῶν γε ϗ Ἀκαρνάνων οὐ-
δένα ἔχειν φόβον.

2 Τὰ δὲ ἀναθήματα Σμικύθȣ πολλά τε ἀριθμὸν καὶ οὐκ
ἐφεξῆς ὄντα εὕρισκον, ἀλλὰ Ἰφίτȣ μὲν τȣ̃ Ἠλείȣ ϗ Ἐκεχει-
ρίας ϛεφανȣ́σης τὸν Ἴφιτον, τούτων μὲν τῶν εἰκόνων ἔχεται
τοσάδε ἀναθήματα τῶν Σμικύθȣ, Ἀμφιτρίτη ϗ Ποσειδῶν τε
ϗ Ἑϛία· Γλαῦκος δὲ ὁ ποιήσας ἐϛὶν Ἀργεῖος. παρὰ δὲ τοῦ
ναȣ̃ τȣ̃ μεγάλȣ τὴν ἐν ἀριϛερᾷ πλευρὰν ἀνέθηκεν ἄλλα, Κόρην
τὴν Δήμητρος ϗ Ἀφροδίτην Γανυμήδην τε ϗ Ἄρτεμιν, ποιη-
τῶν δὲ Ὅμηρον ϗ Ἡσίοδον, καὶ θεȣ̀ς αὖθις Ἀσκληπιὸν καὶ
3 Ὑγίειαν. Ἀγών τε ἐν τοῖς ἀναθήμασίν ἐϛι τοῖς Σμικύθȣ φέ-
ρων ἁλτῆρας. οἱ δὲ ἁλτῆρες ȣ̓͂τοι παρέχονται σχῆμα τοιόνδε·
κύκλȣ παραμηκεϛέρȣ ϗ ȣ̓κ ἐς τὸ ἀκριβέϛατον περιφερȣ̃ς εἰσὶν
ἥμισυ, πεποίηται δὲ ὡς ϗ τȣ̀ς δακτύλȣς τῶν χειρῶν διιέναι
καθάπερ δι' ὀχάνων ἀσπίδος. τȣ́των μὲν δὴ σχῆμά ἐϛι τὸ εἰ-
ρημένον· παρὰ δὲ τοῦ Ἀγῶνος τὴν εἰκόνα Διόνυσος καὶ ὁ
Θρᾷξ ἐϛὶν Ὀρφεὺς ϗ ἄγαλμα Διός, ȣ̔͂ δὴ ϗ ὀλίγῳ πρότερον
ἐπεμνήσθην. ταῦτα ἔργα ἐϛὶν Ἀργείȣ Διονυσίου. τεθῆναι δὲ
ὑπὸ τȣ̃ Σμικύθȣ ϗ ἄλλα ὁμȣ̃ τȣ́τοις λέγȣσι, Νέρωνα δὲ ἀφε-
4 λέσθαι φασὶ ϗ ταῦτα. τοῖς δὲ ἐργασαμένοις αὐτά, γένος ȣ̓͂σιν
Ἀργείοις, Διονυσίῳ τε ϗ Γλαύκῳ, διδάσκαλόν σφισιν ȣ̓δένα
ἐπιλέγȣσιν· ἡλικίαν δὲ αὐτῶν ὁ τὰ ἔργα ἐς Ὀλυμπίαν ἀναθεὶς
ἐπιδείκνυσιν ὁ Σμίκυθος. τὸν γὰρ δὴ Σμίκυθον τȣ̃τον Ἡρό-
δοτος ἔφη ἐν τοῖς λόγοις ὡς Ἀναξίλα τȣ̃ ἐν Ῥηγίῳ τυραν-
νήσαντος γενόμενος δȣ̃λος ϗ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων
ὕϛερον τȣ́των ἀπιὼν οἴχοιτο ἐς Τεγέαν τελευτήσαντος Ἀνα-
5 ξίλα. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς ἀναθήμασιν ἐπιγράμματα ϗ πατέρα Σμι-
κύθῳ Χοῖρον ϗ Ἑλληνίδας αὐτῷ πόλεις Ῥήγιόν τε πατρίδα
ϗ τὴν ἐπὶ τῷ πορθμῷ Μεσσήνην δίδωσιν οἰκεῖν. καὶ τὰ μὲν
ἐπιγράμματα ἐν Τεγέᾳ φησὶν αὐτόν, τὰ δὲ ἀναθήματα ἀνέ-
θηκεν ἐς Ὀλυμπίαν εὐχήν τινα ἐκτελῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ παιδὸς
νοσήσαντος νόσον φθινάδα.

v. 3. γε] δὲ codices. 2, 4. ante καὶ cum *MV* omisi τε. 3, 2. παρέσχονται *P*, ceteri παρέσχοντο. 6. Διόνυσος Amasaeus: codices διονύσιος. 4, 5. ἀργείω *MP*. 5, 3. δίδωσιν. οἰκεῖν δὲ τὰ Coraes.

Πλησίον δὲ τῶν μειζόνων ἀναθημάτων Σμικύθου, τέχνης 6 δὲ τοῦ Ἀργείου Γλαύκου, Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἕστηκε κράνος ἐπικειμένη καὶ αἰγίδα ἐνδεδυκυῖα· Νικόδαμος μὲν εἰργάσατο ὁ Μαινάλιος, Ἠλείων δέ ἐστιν ἀνάθημα. παρὰ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν πεποίηται Νίκη· ταύτην Μαντινεῖς ἀνέθεσαν, τὸν πόλεμον δὲ οὐ δηλοῦσιν ἐν τῷ ἐπιγράμματι. Κάλαμις δὲ οὐκ ἔχουσαν πτερὰ ποιῆσαι λέγεται ἀπομιμούμενος τὸ Ἀθήνῃσι τῆς Ἀπτέρου καλουμένης ξόανον. πρὸς δὲ τοῖς ἐλάσσοσιν ἀναθήμασι τοῦ 7 Σμικύθου, ποιηθεῖσι δὲ ὑπὸ Διονυσίου, πρὸς τούτοις Ἡρακλέους ἐστὶ τῶν ἔργων τὸ ἐς τὸν λέοντα τὸν ἐν Νεμέᾳ καὶ ὕδραν τε καὶ ἐς τὸν κύνα τοῦ Ἅιδου καὶ τὸν ἐπὶ Ἐρυμάνθῳ ποταμῷ κάπρον. ἐκόμισαν δὲ αὐτὰ ἐς Ὀλυμπίαν Ἡρακλεῶται Μαριανδυνῶν ὁμόρων βαρβάρων καταδραμόντες τὴν χώραν. ἡ δὲ Ἡράκλεια πεπόλισται μὲν ἐπὶ Εὐξείνῳ πόντῳ, ἀπῳκίσθη δὲ ἐκ Μεγάρων· μετέσχον δὲ καὶ Βοιωτῶν Ταναγραῖοι τοῦ οἰκισμοῦ.

Τούτων δὲ ἀντικρὺ τῶν κατειλεγμένων ἔστιν ἄλλα ἀναθή- 27 ματα ἐπὶ στοίχου, τετραμμένα μὲν πρὸς μεσημβρίαν, τοῦ τεμένους δὲ ἐγγύτατα ὃ τῷ Πέλοπι ἀνεῖται. ἐν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ ἀνατεθέντα ἐστὶν ὑπὸ τοῦ Μαιναλίου Φόρμιδος, ὃς ἐκ Μαινάλου διαβὰς ἐς Σικελίαν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένους, καὶ ἐκείνῳ τε αὐτῷ καὶ Ἱέρωνι ὕστερον ἀδελφῷ τοῦ Γέλωνος ἐς τὰς στρατείας ἀποδεικνύμενος λαμπρὰ ἔργα, ἐς τοσοῦτο προῆλθεν εὐδαιμονίας ὡς ἀναθεῖναι μὲν ταῦτα ἐς Ὀλυμπίαν, ἀναθεῖναι δὲ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι ἄλλα ἐς Δελφούς. τὰ δὲ ἐς Ὀλυμπίαν δύο 2 τέ εἰσιν ἵπποι καὶ ἡνίοχοι δύο, ἑκατέρῳ τῶν ἵππων παρεστὼς ἀνὴρ ἡνίοχος. ὁ μὲν δὴ πρότερος τῶν ἵππων καὶ ὁ ἀνὴρ Διονυσίου τοῦ Ἀργείου, τὰ δεύτερα δὲ ἔργα ἐστὶν Αἰγινήτου Σίμωνος. τῷ προτέρῳ δὲ τῶν ἵππων ἐπίγραμμα ἔπεστιν ἐπὶ τῇ πλευρᾷ, τὰ πρῶτα οὐ σὺν μέτρῳ· λέγει γὰρ δὴ οὕτω

Φόρμις ἀνέθηκεν Ἀρκὰς Μαινάλιος, νῦν δὲ Συρακόσιος.

οὗτός ἐστιν ὁ ἵππος ὅτῳ καὶ τὸ ἱππομανὲς λόγῳ τῷ Ἠλείων 3 ἔγκειται. δῆλα δὲ καὶ ἄλλα ἐς τιμὴν ἀνδρὸς μάγου σοφίᾳ γενέσθαι συμβαίνοντα τῷ ἵππῳ. μέγεθος μὲν ἢ εἶδος ἵππων ἀποδεῖ πολλῶν, ὅσοι τῆς Ἄλτεως ἐντὸς ἑστήκασι· πρὸς δὲ ἀποκέκοπταί τε τὴν οὐρὰν καὶ ἔστιν ἐπὶ τῷ τοιῷδε ἔτι αἰσχίων. οἱ δ' ἵπποι οἱ

6, 1. τέχνης Facius: codices τέχνη. 7, 2. Διονυσίου Sylburgius: codices διονύσου. 2, 1. ἄλλα δὲ ἐς MP. 5. ἐν P. 3, 2. ἄλλως ἐστὶν ᾧ. μ. σ. γίνεσθαι τὰ συμβαίνοντα Coraes. 5. πολλῷ idem.

ἄρσενες ἔτι πω τοῦ ἦρος μόνον ἀλλὰ ϗ ἀνὰ πᾶσαν ἐπ' αὐτὸν
4 ὀργῶσιν ἡμέραν. ϗ γὰρ ἐθέλουσιν ἐς τὴν Ἄλτιν ἀποῤῥηγνύοντες τὰ δεσμὰ ἢ ϗ ἐκφεύγοντες τοὺς ἄγοντας, καὶ ἐπιπηδῶσιν αὐτῷ πολλῷ δή τι ἐμμανέστερον ἢ ἐπὶ τὴν καλλίστην ἵππον ζῶσάν τε καὶ ἠθάδα ἀναβαίνεσθαι. ἀπολισθάνουσί τε δὴ αὐτοῖς αἱ ὁπλαί, ϗ ὅμως οὐκ ἀπαγορεύουσι χρεμετίζοντές τε μᾶλλον ϗ ἐπιπηδῶντες μετὰ βιαιοτέρας τῆς ὁρμῆς, πρὶν ἂν ὑπὸ μαστίγων καὶ ἀνάγκης ἰσχυρᾶς ἀφελκυσθῶσι· πρότερον δὲ οὐκ ἔστιν
5 ἀπαλλαγὴ σφισιν οὐδεμία ἀπὸ τοῦ χαλκοῦ. καὶ ἄλλο ἐν Λυδίᾳ θεασάμενος οἶδα διάφορον μὲν θαῦμα ἢ κατὰ τὸν ἵππον τὸν Φόρμιδος, μάγων μέντοι σοφίας οὐδὲ αὐτὸ ἀπηλλαγμένον. ἔστι γὰρ Λυδίοις ἐπίκλησιν Περσικοῖς ἱερὰ ἔν τε Ἱεροκαισαρείᾳ καλουμένῃ πόλει ϗ ἐν Ὑπαίποις, ἐν ἑκατέρῳ δὲ τῶν ἱερῶν οἴκημά τε ϗ ἐν τῷ οἰκήματί ἐστιν ἐπὶ βωμοῦ τέφρα· χρόα δὲ οὐ
6 κατὰ τέφραν ἐστὶν αὐτῇ τὴν ἄλλην. ἐσελθὼν δὲ ἐς τὸ οἴκημα ἀνὴρ μάγος ϗ ξύλα ἐπιφορήσας αὖα ἐπὶ τὸν βωμὸν πρῶτα μὲν τιάραν ἐπέθετο ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, δεύτερα δὲ ἐπίκλησιν ὅτου δὴ θεῶν ἐπᾴδει βάρβαρα ϗ οὐδαμῶς συνετὰ Ἕλλησιν· ἐπᾴδει δὲ ἐπιλεγόμενος ἐκ βιβλίου. ἄνευ τε δὴ πυρὸς ἀνάγκη πᾶσα ἁφθῆναι τὰ ξύλα ϗ περιφανῆ φλόγα ἐξ αὐτῶν ἐκλάμψαι. τάδε μὲν ἐς τοσοῦτο ἡμῖν δεδηλώσθω.

7 Ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἀναθήμασι τούτοις ϗ αὐτὸς ὁ Φόρμις ἀνδρὶ ἀνθεστηκὼς πολεμίῳ, ϗ ἐφεξῆς ἑτέρῳ καὶ τρίτῳ γε αὖθις μάχεται. γέγραπται δὲ ἐπὶ τούτοις τὸν στρατιώτην μὲν τὸν μαχόμενον Φόρμιν εἶναι τὸν Μαινάλιον, τὸν δὲ ἀναθέντα Συρακόσιον Λυκόρταν· δῆλα δὲ ὡς οὗτος ὁ Λυκόρτας κατὰ φιλίαν ἀναθείη τοῦ Φόρμιδος. τὰ δὲ ἀναθήματα τοῦ Λυκόρτα καλεῖται Φόρμιδος ϗ ταῦτα ὑπὸ Ἑλλήνων.

8 Ὁ δὲ Ἑρμῆς ὁ τὸν κριὸν φέρων ὑπὸ τῇ μασχάλῃ ϗ ἐπικείμενος τῇ κεφαλῇ κυνῆν ϗ χιτῶνά τε ϗ χλαμύδα ἐνδεδυκὼς οὐ τῶν Φόρμιδος ἔτι ἀναθημάτων ἐστίν, ὑπὸ δὲ Ἀρκάδων ἐκ Φενεοῦ δέδοται τῷ θεῷ. Ὀνάταν δὲ τὸν Αἰγινήτην, σὺν δὲ αὐτῷ Καλλιτέλην ἐργάσασθαι λέγει τὸ ἐπίγραμμα· δοκεῖ μοι δή, τοῦ Ὀνάτα μαθητὴς ἢ παῖς ὁ Καλλιτέλης ἦν. οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Φενεατῶν ἀναθήματος ἄλλο ἐστὶν ἄγαλμα, κη-

4, 2. τὰ add *V*. 6, 6. χρόαν P. 6, 5. τε Coraes: codices δὲ.
7, 7. Ἠλείων Buttmannus. 8, 6. δὲ P.

ρύκειον Ἑρμῆς ἔχων· ἐπίγραμμα δὲ ἐπ' αὐτῷ Γλαυκίαν ἀνα-
θεῖναι γένος Ῥηγῖνον, ποιῆσαι δὲ Κάλλωνα Ἠλεῖον. βοῶν 9
δὲ τῶν χαλκῶν ὁ μὲν Κορκυραίων ὁ δὲ ἀνάθημα Ἐρετριέων,
τέχνη δὲ Ἐρετριέως ἐςὶ Φιλησίου. καὶ ἀνθ', ὅτε μὲν οἱ Κορ-
κυραῖοι τόν τε ἐν Ὀλυμπίᾳ ϗ ἕτερον βῦν ἐς Δελφὲς ἀνέθε-
σαν, δηλώσει μοι τὰ ἐς Φωκέας τῦ λόγυ· ἐπὶ δὲ τῷ Ὀλυμ-
πίασιν αὐτῶν ἀναθήματι συμβῆναι τοιόνδε ἤκεσα. παῖς μι- 10
κρὸς ὑπὸ τέτῳ καθήμενος τῷ βοῒ ἐς τὸ κάτω νενευκὼς ἔπαι-
ζεν· ἀνακύψας δὲ ἐξαίφνης τὴν κεφαλὴν κατεάγη τε αὐτὴν πρὸς
τὸν χαλκόν, καὶ ἐκ τῦ τραύματος ἡμέραις ὕςερον ἀπέθανεν
ὐ πολλαῖς. Ἠλεῖοι μὲν δὴ τὸν βῦν ἅτε αἵματι ἔνοχον ἐβυ-
λεύοντο ἐκκομίσαι τῆς Ἄλτεως· ὁ δὲ σφᾶς ὁ θεὸς ὁ ἐν Δελ-
φοῖς κατὰ τὸ ἀνάθημα καθάρσια ἔχρα ἐπ' αὐτῷ ποιησαμέ-
νυς, ὁπόσα Ἕλληνες ἐπὶ ἀκυσίῳ φόνῳ νομίζυσιν.

Ἔςι δὲ ὑπὸ ταῖς ἐν τῇ Ἄλτει πλατάνοις κατὰ μέσον 11
μάλιςά πυ τὸν περίβολον τρόπαιον χαλκῦν, ϗ ἐπίγραμμα ἐπὶ
τῷ τροπαίῳ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι, Ἠλείυς ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἀνα-
ςῆσαι. ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ ϗ τὸν ἄνδρα ἐπέλαβεν ἐκεῖνον ἀφεῖ-
ναι τὴν ψυχήν, ὃς τῦ Ἡραίυ τῆς ὀροφῆς κατ' ἐμὲ ἀνασκευα-
ζομένης ἐνταῦθα ὁμῦ τοῖς ὅπλοις εὑρέθη κείμενος.

Τῶν δὲ ἐν Θρᾴκῃ Μενδαίων τὸ ἀνάθημα ἐγγύτατα ἀφί- 12
κετο ἀπατῆσαί με ὡς ἀνδρὸς εἰκὼν εἴη πεντάθλυ· ϗ κεῖται
μὲν παρὰ τὸν Ἠλεῖον Ἀναυχίδαν, ἔχει δὲ ἁλτῆρας ἀρχαίυς.
ἐλεγεῖον δὲ ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένον ἐςὶν ἐπὶ τῦ μηρῦ·

Ζηνὶ θεῶν βασιλεῖ μ' ἀκροθίνιον ἐνθάδ' ἔθηκαν
  Μενδαῖοι, Σίπτην χερσὶ βιασάμενοι.

τὸ μὲν δὴ Θρᾴκιόν τι εἶναι τεῖχος ϗ πόλις ἔοικεν, ἡ Σίπτη,
Μενδαίοις δὲ αὐτοῖς γένος τε Ἑλληνικὸν ϗ ἀπὸ Ἰωνίας ἐςίν,
οἰκῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Αἴνῳ πόλει.

10, 7. κατὰ] καταλείπειν Boeckhius. possis et κατὰ χώραν ἐῦν.
11, 5. ἐπὶ add *V*. 12, 2. με Kuhnius: codices μὲν. 3. Ἀναυ-
χίδαν Sylburgius: codices ἀναύχιδα. 7. σίπτη P. 9. Σύνη
Palmerius. addit *P*: τέλος ἠλιακῶν $\overline{\alpha}^{ον}$, καὶ ἀρχὴ τοῦ $\overline{\beta}^{ου}$ ἠλιακῶν.

6.

ΗΛΙΑΚΩΝ Β.

1 '''Ἕπεται δέ μοι τῷ λόγῳ τῷ ἐς τὰ ἀναθήματα τὸ μετὰ τοῦτο ἤδη ποιήσασθαι καὶ ἵππων ἀγωνιστῶν μνήμην καὶ ἀνδρῶν ἀθλητῶν τε καὶ ἰδιωτῶν ὁμοίως. τῶν δὲ νικησάντων Ὀλυμπίασιν οὐχ ἁπάντων εἰσὶν ἑστηκότες ἀνδριάντες, ἀλλὰ καὶ ἀποδειξάμενοι λαμπρὰ ἐς τὸν ἀγῶνα, οἱ δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἔργοις, ὅμως
2 οὐ τετυχήκασιν εἰκόνων. τούτους ἐκέλευσεν ἀφεῖναί με ὁ λόγος, ὅτι οὐ κατάλογός ἐστιν ἀθλητῶν ὁπόσοις γεγόνασιν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι, ἀναθημάτων δὲ ἄλλων τε καὶ εἰκόνων συγγραφή. οὐδὲ ὁπόσων ἑστήκασιν ἀνδριάντες, οὐδὲ τούτοις πᾶσιν ἐπέξειμι, ἐπιστάμενος ὅσοι τῷ παραλόγῳ τοῦ κλήρου καὶ οὐχ ὑπὸ ἰσχύος ἀνείλοντο ἤδη τὸν κότινον. ὁπόσοις δὲ ἢ αὐτοῖς εἶχεν ἐς δόξαν ἢ τοῖς ἀνδριᾶσιν ὑπῆρχεν ἄμεινον ἑτέρων πεποιῆσθαι, τοσαῦτα καὶ αὐτὸς μνησθήσομαι.

3 Ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας ἀνδρὸς εἰκὼν παλαιστοῦ, γένος δὲ ἦν Ἠλεῖος, Σύμμαχος Αἰσχύλου· παρὰ δὲ αὐτὸν ἐκ Φενεοῦ τῆς Ἀρκάδων Νεολαΐδας Προξένου, πυγμῆς ἐν παισὶν ἀνῃρημένος νίκην· ἐφεξῆς δὲ Ἀρχέδαμος Ξενίου, καταβαλὼν καὶ οὗτος παλαιστὰς παῖδας, γένος καὶ αὐτὸς Ἠλεῖος. τούτων τῶν κατειλεγμένων εἰργάσατο Ἄλυπος τὰς εἰκόνας Σικυώνιος, Ναυ-
4 κύδους τοῦ Ἀργείου μαθητής. Κλεογένη δὲ Σιληνοῦ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ φησὶν εἶναι τῶν ἐπιχωρίων, ἐκ δὲ ἀγέλης αὐτὸν '''οἰκείας ἵππων κρατῆσαι κέλητι. πλησίον δὲ τοῦ Κλεογένους Δεινόλοχός τε κεῖται Πύῤῥου καὶ Τρωΐλος Ἀλκίνου. τούτοις γένος μὲν καὶ αὐτοῖς ἐστὶν ἐξ Ἤλιδος, γεγόνασι δέ σφισιν οὐ κατὰ ταὐτὰ αἱ νῖκαι, ἀλλὰ τῷ μὲν ἑλλανοδικεῖν τε ὁμοῦ καὶ ἵππων ὑπῆρξεν ἀνελέσθαι νίκας, τῷ Τρωΐλῳ, τελείᾳ τε συνωρίδι καὶ πώλων ἅρματι· ὀλυμπιάδι δὲ ἐκράτει δευτέρᾳ πρὸς
5 ταῖς ἑκατόν. ἀπὸ τούτου δὲ καὶ νόμος ἐγένετο Ἠλείοις μηδὲ ἵππους τοῦ λοιποῦ τῶν ἑλλανοδικούντων καθιέναι μηδένα. τούτου μὲν δὴ τὸν ἀνδριάντα ἐποίησε Λύσιππος· ἡ δὲ τοῦ Δεινολόχου

2, 6. αὐτὸ P. malim αὐτοῖς τι. 7. ἢ] καὶ MPV. ἀνδριᾶσιν Kuhnius: codices ἀνδράσιν. 4, 4. πύῤῥος P, πύῤῥος τε ceteri. 7. ante τελείᾳ omisi δὲ.

μήτηρ εἶδεν ὄψιν ὀνείρατος ὡς ἔχοιτο τοῦ παιδὸς ἐν τοῖς κόλποις ἐστεφανωμένου, καὶ τοῦδε εἵνεκα ἐς τὸν ἀγῶνα ὁ Δεινόλοχος ἠσκήθη, καὶ τοὺς παῖδας παρῆλθε τρέχων. Σικυωνίου δὲ Κλέωνός ἐστιν ἡ εἰκών.

Ἐς δὴ τὴν Ἀρχιδάμου Κυνίσκαν, ἐς τὸ γένος τε αὐτῆς καὶ ἐπὶ ταῖς Ὀλυμπικαῖς νίκαις, πρότερον ἔτι ἐδήλωσα ἐν τοῖς λόγοις οἳ ἐς τοὺς βασιλέας τοὺς Λακεδαιμονίων ἔχουσι. πεποίηται δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Τρωΐλου λίθου κρηπίς καὶ ἅρμα τε ἵππων καὶ ἀνὴρ ἡνίοχος καὶ αὐτῆς Κυνίσκας εἰκών, Ἀπελλοῦ τέχνη. γέγραπται δὲ καὶ ἐπιγράμματα ἐς τὴν Κυνίσκαν ἔχοντα. 6

Εἰσὶ δὲ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἐφεξῆς ἅμα κείμενοι τῇ Κυνίσκᾳ· ἵππων νῖκαι γεγόνασιν αὐτοῖς. Ἀνάξανδρος μὲν ἅρματι ἀνηγορεύθη πρῶτος· τὸ δὲ ἐπίγραμμά φησι τὸ ἐπ' αὐτῷ τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀναξάνδρου πρότερον ἔτι στεφανωθῆναι τὸν πατέρα πεντάθλῳ. οὗτος μὲν δὴ ἔοικεν εὐχόμενος τῷ θεῷ, Πολυκλῆς δὲ ἐπίκλησιν λαβὼν πολύχαλκος τεθρίππῳ μὲν καὶ οὗτος ἐκράτησεν, ἡ δὲ εἰκὼν ἐπὶ τῇ χειρὶ ἔχει οἱ τῇ δεξιᾷ ταινίαν. παρὰ δὲ αὐτῷ παιδία δύο τὸ μὲν τροχὸν κατέχει, τὸ δὲ αἰτεῖ τὴν ταινίαν. ἐνίκησε δὲ ὁ Πολυκλῆς ἵπποις, ὡς τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ λέγει, καὶ Πυθοῖ καὶ Ἰσθμοῖ τε καὶ Νέμεα. 7

'''Παγκρατιαστοῦ δὲ ἀνδρὸς τὸν μὲν ἀνδριάντα εἰργάσατο Λύσιππος· ὁ δὲ ἀνὴρ οὗτος ἀνείλετο ἐπὶ παγκρατίῳ νίκην τῶν ἄλλων τε Ἀκαρνάνων καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς Στράτου πρῶτος, Ξενάρχης τε ἐκαλεῖτο Φιλανδρίδου . . . . Λακεδαιμονίων. οἱ δὲ ἄρα μετὰ τὴν ἐπιστρατείαν τοῦ Μήδου διετέθησαν πάντων φιλοτιμότατα Ἑλλήνων πρὸς ἵππων τροφάς. χωρὶς γὰρ ἢ ὅσους αὐτῶν κατέλεξα ἤδη, τοσοίδε ἄλλοι τῶν ἐκ Σπάρτης ἱπποτρόφων μετὰ τὴν εἰκόνα ἀνάκεινται τοῦ Ἀκαρνᾶνος ἀθλητοῦ, Ξενάρχης καὶ Λυκῖνος Ἀρκεσίλαός τε καὶ ὁ παῖς τοῦ Ἀρκεσιλάου Λίχας. Ξενάρχῃ μὲν δὴ καὶ ἐν Δελφοῖς καὶ ἐν Ἄργει τε ὑπῆρξε καὶ ἐν Κορίνθῳ προσανελέσθαι νίκας· Λυκῖνος δὲ ἀγαγὼν ἐς Ὀλυμπίαν πώλους, καὶ οὐ δοκιμασθέντος ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, καθῆ- 2

v. 4. ἡ codicibus deest. 7, 4. ἔτι στεφανωθῆναι Abreschius; codices ἐπιστεφανωθῆναι. 6. δὲ ego addidi. 1, 5. τῶν Kuhnius: codices τοῦ. 4. Ξενάρχης V, Ξενάργης P, Ξενάχης M. similiter infra.

κεν ἐς τῶν ἵππων τὸν δρόμον τῶν τελείων τοὺς πώλους καὶ ἐνίκα
δι' αὐτῶν. ἀνέθηκε δὲ καὶ ἀνδριάντας δύο ἐς Ὀλυμπίαν, Μύ-
ρωνος τοῦ Ἀθηναίου ποιήματα. τῷ δὲ Ἀρκεσιλάῳ καὶ Λίχᾳ τῷ
παιδί, τῷ μὲν αὐτῶν γεγόνασι δύο Ὀλυμπικαὶ νῖκαι, Λίχας
δὲ εἰργομένων τηνικαῦτα τοῦ ἀγῶνος Λακεδαιμονίων καθῆκεν
ἐπὶ ὀνόματι τοῦ Θηβαίων δήμου τὸ ἅρμα, τὸν δὲ ἡνίοχον νι-
κήσαντα ἀνέδησεν αὐτὸς ταινίᾳ· καὶ ἐπὶ τούτῳ μαστιγοῦσιν αὐ-
5 τὸν οἱ ἑλλανοδίκαι. καὶ διὰ τὸν Λίχαν τοῦτον ἡ κατὰ Ἆγιν
βασιλέα ἐπιστρατεία Λακεδαιμονίων ἐγένετο ἐπὶ Ἠλείους καὶ ἐν-
τὸς τῆς Ἄλτεως μάχη. καταπαυσθέντος δὲ τοῦ πολέμου τὴν
μὲν εἰκόνα ἐνταῦθα ἔστησε, τὰ δὲ Ἠλείων ἐς τοὺς ὀλυμπιονί-
κας φασὶ γράμματα οὐ Λίχαν Θηβαίων δὲ τὸν δῆμον σχεῖν
νενικηκότα.

4 Τοῦ δὲ Λίχα πλησίον μάντις ἕστηκεν Ἠλεῖος Θρασύβου-
λος Αἰνέου τῶν Ἰαμιδῶν, ὃς καὶ Μαντινεῦσιν ἐμαντεύσατο
ἐναντία Λακεδαιμονίων καὶ Ἄγιδος τοῦ Εὐδαμίδου βασιλέως·
ἃ δὴ καὶ ἐς πλέον ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Ἀρκάδας ἐπέξειμι. τοῦ
Θρασυβούλου δὲ τῇ εἰκόνι γαλεώτης πρὸς τὸν ὦμον προσέρ-
πων ἐστὶ τὸν δεξιόν, καὶ κύων ἱερεῖον δὴ παρ' αὐτῷ κεῖται δια-
5 τετμημένος τε δίχα καὶ φαίνων τὸ ἧπαρ. μαντικὴ δὲ ἡ μὲν
ἐρίφων καὶ ἀρνῶν τε καὶ μόσχων ἐκ παλαιοῦ δήλη καθεστῶσά ἐστιν
ἀνθρώποις, Κύπριοι δὲ ὡς καὶ ὑσὶν ἐπεξευρόντες εἰσὶ μαντεύ-
εσθαι· κυσὶ δὲ οὐδένες ἐπί γε μαντικῆς νομίζουσιν οὐδὲν χρᾶσθαι.
ἔοικεν οὖν ἰδίαν τινὰ ὁ Θρασύβουλος ἐπὶ σπλάγχνων μαντικὴν
κυνείων καταστήσασθαι. οἱ δ' Ἰαμίδαι καλούμενοι μάντεις γε-
γόνασιν ἀπὸ Ἰάμου· τὸν δὲ εἶναι παῖδα Ἀπόλλωνος καὶ λαβεῖν
μαντικήν φησιν ἐν ᾄσματι Πίνδαρος.

6 Παρὰ δὲ τοῦ Θρασυβούλου τὴν εἰκόνα Τιμοσθένης τε Ἠλεῖος
ἕστηκε σταδίου νίκην ἐν παισὶν εἰληφώς, καὶ Μιλήσιος Ἀντίπα-
τρος Κλεινοπάτρου παῖδας κατειργασμένος πύκτας. Συρακου-
σίων δὲ ἄνδρες, ἄγοντες ἐς Ὀλυμπίαν παρὰ Διονυσίου θυσίαν,
τὸν πατέρα τοῦ Ἀντιπάτρου χρήμασιν ἀναπείθουσιν ἀναγορευ-
θῆναί οἱ τὸν παῖδα ἐκ Συρακουσῶν· Ἀντίπατρος δὲ ἐν οὐδενὶ
τοῦ τυράννου τὰ δῶρα ἡγούμενος ἀνεῖπεν αὐτὸν Μιλήσιον, καὶ
ἀνέγραψε τῇ εἰκόνι ὡς γένος τε εἴη Μιλήσιος καὶ Ἰώνων ἀνα–

3, 5. φασὶ] καὶ P. 4, 2. ἀεὶ ἀνίου P. correxit Boeckhius.
5, 3. ὡς] οἱ Siebelis. ἐστὶ P.

θείη πρῶτος ἐς Ὀλυμπίαν εἰκόνα. τέτε μὲν δὴ Πολύκλειτος 7
τὸν ἀνδριάντα εἰργάσατο, τὸν δὲ Τιμοσθένην Εὐτυχίδης Σι-
κυώνιος παρὰ Λυσίππῳ δεδιδαγμένος. ὁ δὲ Εὐτυχίδης οὗτος
καὶ Σύροις τοῖς ἐπὶ Ὀρόντῃ Τύχης ἐποίησεν ἄγαλμα, μεγάλας
παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἔχον τιμάς.
Ἐν δὲ τῇ Ἄλτει παρὰ τὸν τῦ Τιμοσθένυς ἀνδριάντα 8
ἀνάκειται Τίμων καὶ ὁ παῖς τῦ Τίμωνος Αἴσυπος, παιδίον ἐπὶ
ἵππῳ καθήμενον. ἔστι γὰρ δὴ καὶ ἡ νίκη τῷ παιδὶ ἵππε κέλητος·
ὁ Τίμων δ' ἐπὶ ἅρματι ἀνηγορεύθη. τῷ δὲ Τίμωνι εἰργά-
σατο καὶ τῷ παιδὶ τὰς εἰκόνας Δαίδαλος Σικυώνιος, ὃς καὶ
ἐπὶ τῇ Λακωνικῇ νίκῃ τὸ ἐν τῇ Ἄλτει τρόπαιον ἐποίησεν
Ἠλείοις. ἐπίγραμμα δὲ τὸ ἐπὶ τῷ Σαμίῳ πύκτῃ τὸν 9
ἀναθέντα μὲν ὅτι ὁ παιδοτρίβης εἴη Μύκων, καὶ ὅτι Σάμιοι
τὰ ἐς ἀθλητὰς καὶ ἐπὶ ναυμαχίαις εἰσὶν Ἰώνων ἄριστοι, τάδε
μὲν λέγει τὸ ἐπίγραμμα, ἐς δὲ αὐτὸν τὸν πύκτην ἐσήμαινεν
ἐδέν. παρὰ δὲ Μεσσηνίοις Δαμίσκος, ὃς δύο γεγονὼς ἔτη 10
καὶ δέκα ἐνίκησεν ἐν Ὀλυμπίᾳ. θαῦμα δὲ εἴπερ ἄλλο τι καὶ τόδε
ἐποιησάμην· Μεσσηνίες γὰρ ἐκ Πελοποννήσε φεύγοντας ἐπέ-
λιπεν ἡ περὶ τὸν ἀγῶνα τύχη τὸν Ὀλυμπικόν. ὅτι γὰρ μὴ Λε-
οντίσκος καὶ Σύμμαχος τῶν ἐπὶ τῷ πορθμῷ Μεσσηνίων, ἄλ-
λος γε ἐδεὶς Μεσσήνιος, ἔτε Σικελιώτης ἔτ' ἐκ Ναυπάκτου,
δῆλός ἐστιν Ὀλυμπίασιν ἀνῃρημένος νίκην· εἶναι δὲ οἱ Σικε-
λιῶται καὶ τέτες τῶν ἀρχαίων Ζαγκλαίων καὶ ἐ Μεσσηνίες φασί·
συγκατῆλθε μέντοι τοῖς Μεσσηνίοις ἐς Πελοπόννησον καὶ ἡ περὶ 11
τὸν ἀγῶνα τύχη τὸν Ὀλυμπικόν· ἐνιαυτῷ γὰρ ὕστερον τοῦ οἰ-
κισμῦ τῦ Μεσσήνης ἀγόντων Ὀλύμπια Ἠλείων ἐνίκα στάδιον
παῖδας ὁ Δαμίσκος ἔτος, καὶ οἱ καὶ πενταθλήσαντι ὕστερον
ἐγένοντο ἐν Νεμέᾳ τε νῖκαι καὶ Ἰσθμοῖ.
Δαμίσκε δὲ ἐγγύτατα ἔσχηκεν ἀνὴρ ὅστισδὴ (τὸ γὰρ ὄνομα
ὲ λέγεσιν ἐπ' αὐτῷ), Πτολεμαίε δὲ ἀνάθημά ἐστι τῦ Λάγου.
Μακεδόνα δὲ αὐτὸν ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῷ ἐπιγράμματι ἐκά-
λεσε, βασιλεύων ὅμως Αἰγύπτε. Χαιρέᾳ δὲ Σικυωνίῳ
πύκτῃ παιδὶ ἐπίγραμμά ἐστιν ὡς νίκην εἷλεν ἡλικίαν νέος καὶ

7, 2. Τιμοσθένην et 8, 1. Τιμοσθένυς Amasaeus: codices δημοσθένην et δημοσθένυς. 7, 5. ἔχον Sylburgius: codices ἔχον 10, 1. Δαμίσκος om MP. 3. ante γὰρ cum MV omisi μὲν. 11, 1. μέντοι] μὲν P, δὲ ceteri. 4. πενταθλήσαντι Buttmannus: codices πέντε ἀθλήσαντι.

ὡς πατρὸς εἴη Χαιρήμονος. γέγραπται δὲ καὶ ὁ τὸν ἀνδριάντα
2 εἰργασμένος Ἀστερίων Αἰσχύλου. μετὰ δὲ τὸν Χαιρέαν Μεσσήνιός τε παῖς Σόφιος καὶ ἀνὴρ Ἠλεῖος ἀνάκειται Στόμιος, καὶ τῷ μὲν τοὺς συνθέοντας τῶν παίδων παρελθεῖν, Στομίῳ δὲ πενταθλοῦντι ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Νεμείων τρεῖς ὑπῆρξεν ἀνελέσθαι νίκας. τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ καὶ τάδε ἐπιλέγει, τῆς ἵππου τε Ἠλείοις αὐτὸν ἡγάμενον ἀναστῆσαι τρόπαια, καὶ ἄνδρα τοῖς πολεμίοις στρατηγοῦντα ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ Στομίου, μονο-
3 μαχήσαντά οἱ κατὰ πρόκλησιν. εἶναι δὲ αὐτὸν ἐκ Σικυῶνος οἱ Ἠλεῖοί φασι καὶ ἄρχειν Σικυωνίων· στρατεῦσαι δὲ ἐπὶ Σικυῶνα αὐτοὶ φιλίᾳ Θηβαίων ὁμοῦ τῇ ἐκ Βοιωτίας δυνάμει. φαίνοιτο ἂν οὖν ἡ ἐπὶ Σικυῶνα Ἠλείων καὶ Θηβαίων στρατεία γεγενῆσθαι μετὰ τὸ ἀτύχημα Λακεδαιμονίοις τὸ ἐν Λεύκτροις.
4 Ἐφεξῆς δὲ ἀνάκειται μὲν πύκτης ἐκ Λεπρέου τοῦ Ἠλείων, Λάβαξ Εὔφρονος, ἀνάκειται δὲ καὶ ἐξ αὐτῆς Ἤλιδος παλαιστὴς ἀνὴρ Ἀριστόδημος Θράσιδος· γεγόνασι δὲ αὐτῷ καὶ Πυθοῖ δύο νῖκαι. ἡ δὲ εἰκών ἐστι τοῦ Ἀριστοδήμου τέχνη Δαιδάλου τοῦ Σι-
5 κυωνίου, μαθητοῦ [καὶ πατρὸς] Πατροκλέους. Ἵππον δὲ Ἠλεῖον πυγμῇ παῖδα κρατήσαντα ἐποίησέ Δαμόκριτος Σικυώνιος, ὃς ἐς πέμπτον διδάσκαλον ἀνήει τὸν Ἀττικὸν Κριτίαν· Πτόλιχος μὲν γὰρ ἔμαθεν ὁ Κορκυραῖος παρ' αὐτῷ Κριτίᾳ· Πτολίχου δὲ ἦν μαθητὴς Ἀμφίων· Πίσων δὲ ἀνὴρ ἐκ Καλαυρείας ἐδιδάχθη παρ' Ἀμφίωνι, ὁ δὲ παρὰ τῷ Πί-
6 σωνι Δαμόκριτος. Κρατῖνος δὲ ἐξ Αἰγείρας τῆς Ἀχαιῶν τότε ἐγένετο κάλλιστος τῶν ἐφ' αὐτοῦ καὶ σὺν τέχνῃ μάλιστα ἐπάλαισε. καταπαλαίσαντι δὲ αὐτῷ τοὺς παῖδας προσαναστῆσαι καὶ τὸν παιδοτρίβην ὑπὸ Ἠλείων ἐδόθη. τὸν δὲ ἀνδριάντα ἐποίησε Σικυώνιος Κάνθαρος, Ἀλέξιδος μὲν πατρός, διδασκάλου δ' ὢν Εὐτυχίδου.
7 Εὐπολέμου δὲ Ἠλείου τὴν μὲν εἰκόνα Σικυώνιος εἴργασται Δαίδαλος· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ μηνύει σταδίου μὲν ἀνδρῶν Ὀλυμπίασι νίκην ἀνελέσθαι τὸν Εὐπόλεμον, εἶναι δὲ καὶ δύο Πυθικοὺς αὐτῷ πεντάθλου στεφάνους καὶ ἄλλον Νεμείων. λέγεται δὲ ἐπὶ τῷ Εὐπολέμῳ καὶ τάδε, ὡς ἐφεστήκοιεν τρεῖς ἐπὶ τοῦ δρόμου τῷ πέρατι ἑλλανοδίκαι, νικᾶν δὲ τῷ μὲν Εὐπολέμῳ

2, 4. πενταθλοῦντι] codices πένταθλόν τε. 6. αὐτὸν — 7. πολεμίοις om P. 4, 4. νῖκαι] καὶ νίκημα P.

δύο ἐξ αὐτῶν δοῖεν, ὁ τρίτος δὲ Ἀμβρακιώτῃ Λέοντι, καὶ ὡς χρημάτων καταδικάσαιτο ὁ Λέων ἐπὶ τῆς Ὀλυμπικῆς βουλῆς ἑκατέρου τῶν ἑλλανοδικῶν οἳ νικᾶν τὸν Εὐπόλεμον ἔγνωσαν.

Οἰβώτα δὲ τὸν μὲν ἀνδριάντα Ἀχαιοὶ κατὰ πρόσταγμα 8 ἀνέθεσαν τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος ἐπὶ ὀλυμπιάδος ὀγδοηκοστῆς· ἡ δὲ τοῦ σταδίου νίκη τῷ Οἰβώτᾳ γέγονεν ὀλυμπιάδι ἕκτῃ. πῶς ἂν οὖν τήν γε ἐν Πλαταιαῖς μάχην μεμαχημένος ὁ Οἰβώτας εἴη μετὰ Ἑλλήνων; πέμπτῃ γὰρ ἐπὶ τῇ ἑβδομηκοστῇ ὀλυμπιάδι τὸ πταῖσμα ἐγένετο ἐν Πλαταιαῖς Μαρδονίῳ καὶ Μήδοις. ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη, πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκέτι ἀνάγκη. τὰ δὲ ἄλλα ὁποῖα τὰ συμβάντα ἦν ἐς τὸν Οἰβώταν, τῇ ἐς Ἀχαιοὺς προσέσται μοι συγγραφῇ.

Ἀντιόχου δὲ ἀνδριάντα ἐποίησε μὲν Νικόδαμος, γένος δὲ 9 ὁ Ἀντίοχος ἦν ἐκ Λεπρέου. παγκρατίῳ δὲ ἄνδρας ἐν Ὀλυμπίᾳ μὲν ἐκράτησεν ἅπαξ, ἐν Ἰσθμῷ δὲ καὶ Νεμέᾳ δὶς ἐνταῦθα ἐν ἑκατέρῳ τῷ ἀγῶνι. οὐ γάρ τι Ἰσθμίων Λεπρεάταις δεῖμα ὥσπερ γε αὐτοῖς ἐστιν Ἠλείοις, ἐπεὶ Ὕσμωνί γε τῷ Ἠλείῳ (πλησίον δὲ τοῦ Ἀντιόχου καὶ Ὕσμων ἕστηκε) τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἀθλήσαντι πένταθλον ἥ τε Ὀλυμπιακὴ νίκη καὶ Νεμέων γέγονεν ἡ ἑτέρα, Ἰσθμίων δὲ δῆλα ὡς καὶ οὗτος κατὰ ταὐτὰ Ἠλείοις τοῖς ἄλλοις εἴργετο. λέγεται δὲ παιδὶ ἔτι ὄντι τῷ Ὕσμωνι 10 κατασκῆψαι ῥεῦμα ἐς τὰ νεῦρα, καὶ αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ μελετῆσαι πένταθλον, ἵνα δὴ ἐκ τῶν πόνων ὑγιής τε καὶ ἄνοσος ἀνὴρ εἴη· τῷ δὲ ἄρα τὸ μάθημα καὶ νίκας ἔμελλεν ἐπιφανεῖς οὕτω παρασκευάσειν. ὁ δὲ ἀνδριὰς αὐτῷ Κλέωνος μὲν ἐστιν ἔργον, ἔχει δὲ ἁλτῆρας ἀρχαίους.

Μετὰ δὲ Ὕσμωνα παλαιστὴς παῖς ἐξ Ἡραίας ἀνάκειται 11 τῆς Ἀρκάδων Νικόστρατος Ξενοκλείδου· Παντίας δὲ αὐτῷ τὴν εἰκόνα ἐποίησεν, ὃς ἀπὸ Ἀριστοκλέους τοῦ Σικυωνίου καταριθμουμένῳ τοὺς διδαχθέντας ἕβδομος ἀπὸ τούτου μαθητής.

Δίκων δὲ ὁ Καλλιβρότου πέντε μὲν Πυθοῖ δρόμου νίκας, 12 τρεῖς δὲ ἀνείλετο Ἰσθμίων, τέσσαρας δὲ ἐν Νεμέᾳ, καὶ Ὀλυμπικὰς μίαν μὲν ἐν παισί, δύο δὲ ἄλλας ἀνδρῶν· καὶ οἱ καὶ ἀνδριάντες ἴσοι ταῖς νίκαις εἰσὶν ἐν Ὀλυμπίᾳ. παιδὶ μὲν δὴ

9, 5. ἐπεὶ] ἐπὶ codices. γε] τε P. ceteri om.

ὄντι αὐτῷ Καυλωνιάτῃ, καθάπερ γε καὶ ἦν, ὑπῆρξεν ἀναγορευθῆναι· τὸ δὲ ἀπὸ τούτου Συρακούσιον αὐτὸν ἀνηγόρευσεν ἐπὶ χρήμασι.
12 Καυλωνία δὲ ἀπῳκίσθη μὲν ἐς Ἰταλίαν ὑπὸ Ἀχαιῶν, οἰκιστὴς δὲ ἐγένετο αὐτῆς Τύφων Αἰγιεύς. Πύῤῥου δὲ τοῦ Αἰακίδου καὶ Ταραντίνων ἐς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον καταστάντων ἄλλαι τε τῶν ἐν Ἰταλίᾳ πόλεων ἐγένοντο αἱ μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων αἱ δὲ ὑπὸ τῶν Ἠπειρωτῶν ἀνάστατοι, κατέλαβε δὲ ἐς ἅπαν ἐρημωθῆναι καὶ τὴν Καυλωνίαν, ἁλοῦσαν ὑπὸ Καμπανῶν, οἳ Ῥωμαίοις μεγίστη τοῦ συμμαχικοῦ μοῖρα ἦσαν.

13 Ἐπὶ δὲ τῷ Δίκωνι ἀνάκειται μὲν Ξενοφῶν Μενεφύλου, παγκρατιαστὴς ἀνὴρ ἐξ Αἰγίου τῆς Ἀχαιῶν, ἀνάκειται δὲ Πυριλάμπης Ἐφέσιος λαβὼν δολιχοῦ νίκην. τοῦ μὲν δὴ τὴν εἰκόνα ἐποίησεν Ὄλυμπος, Πυριλάμπει δὲ ὁμώνυμος καὶ ὁ πλάστης, γένος δὲ οὐ Σικυώνιος ἀλλὰ ἐκ Μεσσήνης τῆς ὑπὸ τῇ Ἰθώμῃ.

14 Λύσανδρον δὲ τὸν Ἀριστοκρίτου Σπαρτιάτην ἀνέθεσαν ἐν Ὀλυμπίᾳ Σάμιοι· καὶ αὐτοῖς τὸ μὲν πρότερον τῶν ἐπιγραμμάτων ἐστὶν

ἐν πολυθαήτῳ τεμένει Διὸς ὑψιμέδοντος
ἕστηκ' ἀνθέντων δημοσίᾳ Σαμίων.

τοῦτο μὲν δὴ τοὺς τὸ ἀνάθημα ἀναθέντας μηνύει, τὸ δ' ἐφεξῆς ἐς αὐτὸν ἔπαινός ἐστι Λύσανδρον·

ἀθάνατον πάτρᾳ καὶ Ἀριστοκρίτῳ κλέος ἔργων,
Λύσανδρ', ἐκτελέσας δόξαν ἔχεις ἀρετᾶς.

15 δῆλοι οὖν εἰσὶν οἵ τε Σάμιοι καὶ οἱ ἄλλοι Ἴωνες, κατὰ τὸ λεγόμενον ὑπ' αὐτῶν Ἰώνων, τοὺς τοίχους τοὺς δύο ἐπαλείφοντες. Ἀλκιβιάδου μέν γε τριήρεσιν Ἀθηναίων περὶ Ἰωνίαν ἰσχύοντος ἐθεράπευον αὐτὸν Ἰώνων οἱ πολλοί, καὶ εἰκὼν Ἀλκιβιάδου χαλκῆ παρὰ τῇ Ἥρᾳ Σαμίων ἐστὶν ἀνάθημα. ὡς δὲ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἑάλωσαν αἱ ναῦς αἱ Ἀττικαί, Σάμιοι μὲν ἐς Ὀλυμπίαν τὸν Λύσανδρον, Ἐφέσιοι δὲ ἐς τὸ ἱερὸν ἀνετίθεσαν τῆς Ἀρτέμιδος Λύσανδρόν τε αὐτὸν καὶ Ἐτεόνικον καὶ Φάρακα καὶ ἄλλους Σπαρτιατῶν ἥκιστα ἔς γε τὸ Ἑλληνικὸν γνωρίμους.
16 μεταπεσόντων δὲ αὖθις τῶν πραγμάτων καὶ Κόνωνος κεκρατηκότος τῇ ναυμαχίᾳ περὶ Κνίδον καὶ ὄρος τὸ Δώριον ὀνο-

13, 5. ἐπὶ P. 14, 5. ἕστηκε δὲ ἀναθέντων P. 8. πάτρᾳ MP. 15, 1. οὖν om MP. 5. ante Σαμίων cum Sylburgio expunxi τῇ.

μαζόμενον, ὅτῳ μετεβάλλοντο οἱ Ἴωνες, καὶ Κάνωνα ἀνακείμενον χαλκοῦν καὶ Τιμόθεον ἐν Σάμῳ τε ἔστιν ἰδεῖν παρὰ τῇ Ἥρᾳ καὶ ὡσαύτως ἐν Ἐφέσῳ παρὰ τῇ Ἐφεσίᾳ θεῷ. ταῦτα μὲν ἔστιν ἔχοντα οὕτω τὸν ἀεὶ χρόνον, καὶ Ἴωσιν ὡσαύτως οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ἰσχύϊ.

Ἔχεται δὲ τοῦ Λυσάνδρου τῆς εἰκόνος Ἐφέσιός τε πύκτης, 1
τοὺς ἐλθόντας κρατήσας τῶν παίδων, ὄνομα δέ οἱ ἦν Ἀθήναιος, καὶ Σικυώνιος Σώστρατος παγκρατιαστὴς ἀνήρ, ἐπίκλησις δὲ ἦν ἀκροχερσίτης αὐτῷ· παραλαμβανόμενος γὰρ ἄκρων τοῦ ἀνταγωνιζομένου τῶν χειρῶν ἔκλα, καὶ οὐ πρότερον ἀνίει πρὶν
ἢ αἴσθοιτο ἀπαγορεύσαντος. γεγόνασι δὲ αὐτῷ Νεμείων μὲν 2
νῖκαι καὶ Ἰσθμίων ἀναμὶξ δυόδεκα, Ὀλυμπίασι δὲ καὶ Πυθοῖ, τῇ μὲν δύο, τρεῖς δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ. τὴν τετάρτην δὲ ὀλυμπιάδα ἐπὶ ταῖς ἑκατὸν (πρώτην γὰρ δὴ ἐνίκησεν ὁ Σώστρατος ταύτην) οὐκ ἀναγράφουσιν οἱ Ἠλεῖοι, διότι μηδ' αὐτοὶ τὸν ἀγῶνα ἀλλὰ Πισαῖοι καὶ Ἀρκάδες ἔθεσαν ἀντ' αὐτῶν.

Πάρα δὲ τὸν Σώστρατον παλαιστὴς ἀνὴρ πεποίηται Λεοντίσκος, 3
ἐκ Σικελίας τε ὢν γένος καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πορθμῷ Μεσσήνης· στεφανωθῆναι δὲ ὑπό τε Ἀμφικτυόνων καὶ δὶς ὑπὸ Ἠλείων, εἶναι δὲ αὐτῷ λέγεται τὴν πάλην καθὰ δὴ καὶ τὸ παγκράτιον τῷ Σικυωνίῳ Σωστράτῳ· καὶ γὰρ τὸν Λεοντίσκον καταβαλεῖν μὲν οὐκ ἐπίστασθαι τοὺς παλαίοντας, νικᾶν δὲ αὐτὸν
κλῶντα τοὺς δακτύλους. τὸν δὲ ἀνδριάντα Πυθαγόρας ἐποίησεν 4
ὁ Ῥηγῖνος, εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἀγαθὸς τὰ ἐς πλαστικήν. διδαχθῆναι δὲ παρὰ Κλεάρχῳ φασὶν αὐτόν, Ῥηγίνῳ μὲν καὶ αὐτῷ, μαθητῇ δὲ Εὐχείρου· τὸν δὲ Εὔχειρον εἶναι Κορίνθιον, φοιτῆσαι δὲ ὡς Συάδραν τε καὶ Χάρταν Σπαρτιάτας.

Ὁ δὲ παῖς ὁ ἀναδούμενος ταινίᾳ τὴν κεφαλὴν ἐπεισήχθω 5
μοι καὶ οὗτος ἐς τὸν λόγον Φειδίου τε εἵνεκα καὶ τῆς ἐς τὰ ἀγάλματα τοῦ Φειδίου σοφίας, ἐπεὶ ἄλλως γε οὐκ ἴσμεν ὅτου τὴν εἰκόνα ὁ Φειδίας ἐποίησε. Σάτυρος δὲ Ἠλεῖος Λυσιάνακτος πατρός, γένους δὲ τοῦ Ἰαμιδῶν, ἐν Νεμέᾳ πεντάκις ἐνίκησε πυκτεύων καὶ Πυθοῖ τε δὶς καὶ δὶς ἐν Ὀλυμπίᾳ· τέχνη δὲ Ἀθηναίου Σιλανίωνος ὁ ἀνδριὰς ἐστί. πλάστης δὲ ἄλλος τῶν

1, 4. λαμβανόμενος Suidas, et alio loco ἐπιλαμβανόμενος.
3, 3. δὶς Buttmannus: αἰς MP. 5, 3. ὅπου MPV.

Ἀττικῶν Πολυκλῆς, Σταδιέως μαθητὴς Ἀθηναίου, πεποίηκε παῖδα Ἐφέσιον παγκρατιαστήν, Ἀμύνταν Ἑλλανίκου.

6 Χίλωνι δὲ Ἀχαιῷ Πατρεῖ δύο μὲν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι πάλης ἀνδρῶν, μία δὲ ἐγένετο ἐν Δελφοῖς, τέσσαρες δὲ ἐν Ἰσθμῷ καὶ Νεμείων τρεῖς. ἐτάφη δὲ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἀχαιῶν, καί οἱ καὶ τοῦ βίου συνέπεσε πολέμῳ τὴν τελευτὴν γενέσθαι. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐν Ὀλυμπίᾳ·

μουνοπάλης νικῶ δὶς Ὀλύμπια Πύθιά τ' ἄνδρας,
τρὶς Νεμέᾳ, τετράκις δ' Ἰσθμῷ ἐν ἀγχιάλῳ,
Χίλων Χίλωνος Πατρεύς, ὃν λαὸς Ἀχαιῶν
ἐν πολέμῳ φθίμενον θάψ' ἀρετῆς ἕνεκεν.

7 τὸ μὲν δὴ ἐπίγραμμα ἐπὶ τοσοῦτο ἐδήλωσεν· εἰ δὲ Λυσίππου τοῦ ποιήσαντος τὴν εἰκόνα τεκμαιρόμενον τῇ ἡλικίᾳ συμβαλέσθαι δεῖ με τὸν πόλεμον ἔνθα ὁ Χίλων ἔπεσεν, ἤτοι ἐς Χαιρώνειαν Ἀχαιοῖς τοῖς πᾶσιν ὁμοῦ στρατεύσασθαι ἢ ἰδίᾳ κατ' ἀρετήν τε καὶ τόλμαν Ἀχαιῶν μόνος Ἀντιπάτρου μοι καὶ Μακεδόνων ἐναντία ἀγωνίσασθαι περὶ Λαμίαν φαίνεται τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ.

8 Ἐφεξῆς δὲ τοῦ Χίλωνος δύο ἀνάκειται· τῷ μὲν Μολπίων ἐστὶν ὄνομα, στεφανωθῆναι δὲ τὸ ἐπίγραμμά φησιν αὐτὸν ὑπὸ Ἠλείων· τὸν δὲ ἕτερον, ὅτῳ μηδέν ἐστιν ἐπίγραμμα, μνημονεύουσιν ὡς Ἀριστοτέλης ἐστὶν ὁ ἐκ τῶν Θρακίων Σταγείρων, καὶ αὐτὸν ἤτοι μαθητὴς ἢ καὶ στρατιωτικὸς ἀνέθηκεν ἀνὴρ ἅτε παρὰ Ἀντιπάτρῳ καὶ πρότερον ἰσχύσαντα παρὰ Ἀλεξάνδρῳ.

9 Σωδάμας δὲ ἐξ Ἀσσοῦ τῆς ἐν τῇ Τρῳάδι, κειμένης δὲ ὑπὸ τῇ Ἴδῃ, πρῶτος Αἰολέων τῶν ταύτῃ στάδιον Ὀλυμπίασιν ἐνίκησεν ἐν παισί. παρὰ δὲ Σωδάμαν Ἀρχίδαμος ἕστηκεν ὁ Ἀγησιλάου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. πρὸ δὲ τοῦ Ἀρχιδάμου τούτου βασιλέως εἰκόνα οὐδενὸς ἔν γε τῇ ὑπερορίᾳ Λακεδαιμονίους ἀναθέντας εὕρισκον. Ἀρχιδάμου δὲ ἄλλων τε καὶ τῆς τελευτῆς (ἐμοὶ δοκεῖν) εἵνεκα ἀνδριάντα ἐς Ὀλυμπίαν ἀπέστειλαν, ὅτι ἐν βαρβάρῳ τε ἐπέλαβεν αὐτὸν τὸ χρεών, καὶ βασι-
10 λέων μόνος τῶν ἐν Σπάρτῃ δῆλός ἐστιν ἁμαρτὼν τάφου. ταῦτα

6, 4. συνέπεσεν ἐν π. Claviger. 6. μούνω πάλαι P, μούνω πάλη *MP*: correxit Camerarius. 8. Χίλων Χίλωνος Πατρεύς, ὃν Porsonus: χεῖλων ὃς πατρεὺς ὢν P. 7, 1. τοσούτῳ *MPV*: correxit Sylburgius. 3. χείλων P et 8, 1. χείλωνος. 8, 1. δύο om *MP*. 9, 7. ἀνδριάντα Amasaeus: codices ἀνδριάντας.

μὲν δὴ ϗ ἐν τοῖς Σπαρτιατικοῖς λόγοις ἐς πλέον ἡμῖν δεδήλωται. Εὐάνθει δὲ Κυζικηνῷ γεγόνασι πυγμῆς νῖκαι, μία μὲν ἐν ἀνδράσιν Ὀλυμπική, Νεμείων δὲ ἐν παισὶ ϗ Ἰσθμίων. πεποίηται δὲ παρὰ τὸν Εὐάνθη ἀνήρ τε ἱπποτρόφος ϗ τὸ ἅρμα, ἀναβεβηκυῖα δὲ ἐπὶ τὸ ἅρμα παῖς παρθένος. ὄνομα μὲν Λάμπος τῷ ἀνδρί, πατρὶς δὲ ἦν αὐτῷ νεωτάτη τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πόλεων, καλουμένη δὲ ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου. Κυνίσκῳ δὲ τῷ ἐκ Μαντινείας πύκτῃ παιδὶ ἐποίησε Πολύκλειτος τὴν εἰκόνα. Ἐργοτέλης δὲ ὁ Φιλάνορος δολιχοῦ δύο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας, τοσαύτας δὲ ἄλλας Πυθοῖ ϗ ἐν Ἰσθμῷ τε ϗ Νεμείων ἀνῃρημένος, οὐχ Ἱμεραῖος εἶναι τὸ ἐξ ἀρχῆς, καθάπερ γε τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ φησί, Κρὴς δὲ εἶναι λέγεται Κνώσσιος· ἐκπεσὼν δὲ ὑπὸ στασιωτῶν ἐκ Κνωσσοῦ ϗ ἐς Ἱμέραν ἀφικόμενος πολιτείας τετύχηκεν, ὃς ϗ πολλὰ εὕρετο ἄλλα ἐς τιμήν. ἔμελλεν οὖν, ὡς τὸ εἰκός, Ἱμεραῖος ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀναγορευθήσεσθαι.

Ὁ δὲ ἐπὶ τῷ βάθρῳ τῷ ὑψηλῷ Λυσίππου μέν ἐστιν ἔργον, 5
μέγιστος δὲ ἁπάντων ἐγένετο ἀνθρώπων πλὴν τῶν ἡρώων καλουμένων ϗ εἰ δή τι ἄλλο ἦν πρὸ τῶν ἡρώων θνητὸν γένος· ἀνθρώπων δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος Πουλυδάμας Νικίου. Σκότουσσα δὲ ἡ τοῦ Πουλυδάμαντος πατρὶς οὐκ ᾠκεῖτο ἔτι ἐφ' ἡμῶν· Ἀλέξανδρος γὰρ τὴν πόλιν ὁ Φεραίων τυραννήσας κατέλαβεν ἐν σπονδαῖς, καὶ Σκοτουσσαίων τούς τε ἐς τὸ θέατρον συνειλεγμένους (ἔτυχε γάρ σφισι καὶ ἐκκλησία τηνικαῦτα οὖσα) τούτους τε ἅπαντας κατηκόντισε πελτασταῖς ἐν κύκλῳ περιχὼν καὶ τοξόταις, καὶ τὸ ἄλλο ὅσον ἐν ἡλικίᾳ κατεφόνευσε, γυναῖκας δὲ ἀπέδοτο καὶ παῖδας, μισθὸν εἶναι τὰ χρήματα τοῖς ξένοις. αὕτη Σκοτουσσαίοις ἡ συμφορὰ 5
Φρασικλείδου μὲν Ἀθήνησιν ἐγένετο ἄρχοντος, δευτέρᾳ δὲ ὀλυμπιάδι ἐπὶ ταῖς ἑκατόν, ἣν Δάμων Θούριος ἐνίκα τὸ δεύτερον, ταύτης ἔτει δευτέρῳ τῆς ὀλυμπιάδος· ϗ ὀλίγον τε ἔμεινε τὸ διαφυγὸν τῶν Σκοτουσσαίων, ϗ αὖθις ὑπὸ ἀσθενείας ἐξέλιπον ϗ οὗτοι τὴν πόλιν, ὅτε ϗ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι προσπταῖσαι δεύτερα ἐν τῷ πρὸς Μακεδόνας πολέμῳ παρεσκεύασεν ὁ δαίμων. παγκρατίου μὲν δὴ ϗ ἄλλοις ἤδη γεγόνασιν ἐπιφανεῖς 4
νῖκαι· Πουλυδάμαντι δὲ τάδε ἀλλοῖα παρὰ τοὺς ἐπὶ τῷ παγ-

11, 8. ὁ M. 2, 3. ἐν add Siebelis. 3, 2. Φρασικλείδου Sylburgius: φρασικαίδου codices. δευτέρᾳ] δύο P, δύο M. 4. ἐν ὀλυμπιάδι MP.

κρατίῳ στεφάνους ὑπάρχοντά ἐστιν. ἡ ὀρεινὴ τῆς Θρᾴκης, ἡ
ἔνδον Νέστου ποταμοῦ τοῦ ῥέοντος διὰ τῆς Ἀβδηριτῶν, καὶ ἄλλα
θηρία, ἐν δὲ αὐτοῖς παρέχεται καὶ λέοντας, οἳ καὶ τῷ στρατῷ
ποτὲ ἐπιθέμενοι τῷ Ξέρξου τὰς ἀγούσας καμήλους τὰ σιτία ἐλυ-
5 μήναντο. οὗτοι πολλάκις οἱ λέοντες καὶ ἐς τὴν περὶ τὸν Ὄλυμπον
πλανῶνται χώραν· τούτου δὲ τοῦ ὄρους ἡ μὲν ἐς Μακεδονίαν
πλευρά, ἡ δὲ ἐπὶ Θεσσαλοὺς καὶ τὸν ποταμὸν τέτραπται τὸν Πη-
νειόν. ἐνταῦθα ὁ Πουλυδάμας λέοντα ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, μέγα καὶ
ἄλκιμον θηρίον, κατειργάσατο οὐδενὶ ἐσκευασμένος ὅπλῳ. προ-
ήχθη δὲ ἐς τὸ τόλμημα φιλοτιμίᾳ πρὸς τὰ Ἡρακλέους ἔργα,
ὅτι καὶ Ἡρακλέα ἔχει λόγος κρατῆσαι τοῦ ἐν Νεμέᾳ λέοντος.
6 ἕτερον δὲ ἐπὶ τούτῳ θαῦμα ὑπελίπετο ὁ Πουλυδάμας ἐς μνή-
μην· ἐς ἀγέλην ἐσελθὼν βοῶν, τὸν μέγιστον καὶ ἀγριώτατον
ταῦρον λαβὼν τοῦ ἑτέρου τῶν ὄπισθεν ποδῶν τὰς χηλὰς κα-
τεῖχεν ἄκρας, καὶ πηδῶντα καὶ ἐπειγόμενον οὐκ ἀνίει, πρίν γε δὴ
ὁ ταῦρος ὀψέ ποτε καὶ ἐς ἅπαν ἀφικόμενος βίας ἀπέφυγεν ἀφεὶς
ταύτῃ τῷ Πουλυδάμαντι τὰς χηλάς. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἄνδρα
ἡνίοχον ἐλαύνοντα σπουδῇ τὸ ἅρμα ἐπέσχε τοῦ πρόσω· λαβόμε-
νος γὰρ τῇ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν ὄπισθε τοῦ ἅρματος, ὁμοῦ καὶ τοὺς
7 ἵππους πεδήσας καὶ τὸν ἡνίοχον εἶχε. Δαρεῖος δὲ Ἀρταξέρξου
παῖς νόθος, ὃς ὁμοῦ τῷ Περσῶν δήμῳ Σόγδιον καταπαύσας
παῖδα Ἀρταξέρξου γνήσιον ἔσχεν ἀντ᾽ ἐκείνου τὴν ἀρχήν, οὗτος
ὡς ἐβασίλευσεν ὁ Δαρεῖος (ἐπυνθάνετο γὰρ τοῦ Πουλυδάμαντος
τὰ ἔργα) πέμπων ἀγγέλους ὑπισχνούμενος δῶρα ἀνέπεισεν αὐ-
τὸν ἐς Σοῦσά τε καὶ ἐς ὄψιν ἀφικέσθαι τὴν αὑτοῦ. ἔνθα δὴ κατὰ
πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων Ἀθανάτων ἀριθμὸν
τρεῖς, ἀθρόους οἱ μονομαχήσαντας, ἀπέκτεινεν. ἔργων δὲ τῶν
κατειλεγμένων οἱ τὰ μὲν ἐπὶ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀνδριάντος ἐν
8 Ὀλυμπίᾳ, τὰ δὲ καὶ δηλούμενά ἐστιν ὑπὸ τοῦ ἐπιγράμματος. ἔμελλε
δὲ ἄρα τὸ ὑπὸ Ὁμήρου προθεσπισθὲν ἄλλους τε τῶν φρονη-
σάντων ἐπὶ ἰσχύϊ καὶ Πουλυδάμαντα ἐπιλήψεσθαι, καὶ ὑπὸ τῆς αὐ-
τοῦ ῥώμης ἔμελλεν ἀπολεῖσθαι καὶ οὗτος. εἰς σπήλαιον γὰρ οἵ τε
ἄλλοι τῶν συμποτῶν καὶ ὁ Πουλυδάμας ἐσῆλθεν ὥρᾳ θέρους,
καί πως οὐ κατά τινα ἀγαθὸν δαίμονα ἡ κορυφὴ τηνικαῦτα

5, 4. μέγα Siebelis: codices μέγαν. 6, 1. ὑπελίπετο Sylburgius: codices ὑπελείπετο. 7, 2. Σογδιανὸν Palmerius, Σογδαῖον Wesselingius: codices Ἰσόγαιον.

τῦ σπηλαίϑ κατεῤῥήγνυτο, ϰ̀ δῆλα ἦν ὡς αὐτίκα ἐμπεσεῖται ϰ̀ χρόνον ὐκ ἐπὶ πολὺν ἔμελλεν ἀνθέξειν. γενομένης δὲ αἰσθή- 9
σεως τῦ ἐπιόντος κακῦ ϰ̀ τρεπομένων ἐς φυγὴν τῶν λοιπῶν, παρέςη καταμεῖναι τῷ Πϑλυδάμαντι, ϰ̀ ἀνέχε τὰς χεῖρας ὡς ἐπιπίπτοντι ἀνθέξων τῷ σπηλαίῳ ϰ̀ ὑ βιασθησόμενος ὑπὸ τῦ ὄρϑς. τύτῳ μὲν ἐνταῦθα ἐγένετο ἡ τελευτή.

Ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ παρὰ τῦ Πϑλυδάμαντος τὸν ἀνδριάντα 6
δύο τε ἐκ τῆς Ἀρκάδων ϰ̀ Ἀττικὸς ὁ τρίτος ἕςηκεν ἀθλητής. τὸν μὲν δὴ Μαντινέα Πρωτόλαον Διαλκῦς, πυγμῇ παῖδας κρατήσαντα, ὁ Ῥηγῖνος Πυθαγόρας, Ναρυκίδαν δὲ τὸν Δαμαρέτϑ παλαιςὴν ἄνδρα ἐκ Φιγαλίας Σικυώνιος Δαίδαλος, Καλλίᾳ δὲ Ἀθηναίῳ παγκρατιαςῇ τὸν ἀνδριάντα ἀνὴρ Ἀθηναῖος Μίκων ἐποίησεν ὁ ζωγράφος. Νικοδάμου δὲ ἔργον τοῦ Μαιναλίϑ παγκρατιαςής ἐςιν ἐκ Μαινάλϑ, δύο νίκας ἐν ἀνδράσιν ἀνελόμενος, Ἀνδροσθένης Λοχαίου.

Ἐπὶ δὲ τύτοις Εὐκλῆς ἀνάκειται Καλλιάνακτος, γένος μὲν 2
Ῥόδιος, οἴκϑ δὲ τῦ Διαγοριδῶν· θυγατρὸς γὰρ Διαγόρϑ παῖς ἦν, ἐν δὲ ἀνδράσι πυγμῆς ἔσχεν Ὀλυμπικὴν νίκην. τύτϑ μὲν δὴ ἡ εἰκὼν Ναυκύδϑς ἐςὶν ἔργον· Πολύκλειτος δὲ Ἀργεῖος, ὐχ ὁ τῆς Ἥρας τὸ ἄγαλμα ποιήσας, μαθητὴς δὲ Ναυκύδϑς, παλαιςὴν παῖδα εἰργάσατο, Θηβαῖον Ἀγήνορα. ἀνετέθη δὲ ἡ εἰκὼν ὑπὸ τῦ Φωκέων κοινῦ· Θεόπομπος γὰρ ὁ πατὴρ τοῦ
Ἀγήνορος πρόξενος τῦ ἔθνϑς ἦν αὐτῶν. Νικόδαμος δὲ ὁ πλά- 5
ςης ὁ ἐκ Μαινάλου Δαμοξενίδαν ἄνδρα πύκτην ἐποίησεν ἐκ Μαινάλϑ. ἕςηκε δὲ ϰ̀ Λαςρατίδα παιδὸς εἰκὼν Ἠλείϑ, πάλης ἀνελομένϑ ςέφανον· ἐγένετο δὲ αὐτῷ ϰ̀ Νεμείων ἔν τε παισὶ ϰ̀ ἀγενείων ἑτέρα νίκη. Παραβάλλοντι δὲ τῷ Λαςρατίδα πατρὶ ὑπῆρξε μὲν διαύλϑ παρελθεῖν δρόμῳ, ὑπελείπετο δὲ καὶ ἐς τοὺς ἔπειτα φιλοτιμία, τῶν νικησάντων Ὀλυμπίασι τὰ ὀνόματα ἀναγράψαι ἐν γυμνασίῳ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Τὰ μὲν δὴ ἐς τύτϑς εἶχεν οὕτω· τὰ δὲ ἐς Εὔθυμον τὸν 4
πύκτην, ὔ με εἰκὸς ὑπερβαίνειν ἦν τὰ ἐς τὰς νίκας αὐτῷ καὶ τὰ ἐς δόξαν ὑπάρχοντα τὴν ἄλλην. γένος μὲν δὴ ἦν ὁ Εὔθυμος ἐκ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρῶν, οἳ χώραν τὴν πρὸς τῷ Ζεφυρίῳ

3, 1. παλαιςῆς P. 5. λαςρατίδα MV, λαςρατίδι P. 7. φιλοτιμίαν Facius. 8. ἀναγράψας V.

τῇ ἄκρᾳ νέμονται, πατρὸς δὲ ἐκαλεῖτο Ἀστυκλέους· εἶναι δὲ
αὐτὸν οὐ τούτου, ποταμοῦ δὲ οἱ ἐπιχώριοι τοῦ Καικίνου φασίν, ὃς
τὴν Λοκρίδα καὶ Ῥηγίνην ὁρίζων τὸ ἐς τοὺς τέττιγας παρέχεται
θαῦμα. οἱ μὲν γὰρ τέττιγες οἱ ἐντὸς τῆς Λοκρίδος ἄχρι τοῦ
Καικίνου κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις τέττιξιν ᾄδουσι· διαβάντων
δὲ τὸν Καικίνον οὐδεμίαν ἔτι οἱ ἐν τῇ Ῥηγίνῃ τέττιγες ἀφιᾶσι
5 τὴν φωνήν. τούτου μὲν δὴ παῖδα εἶναι λέγεται τὸν Εὔθυμον·
ἀνελομένῳ δέ οἱ πυγμῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκην τετάρτῃ πρὸς ταῖς
ἑβδομήκοντα ὀλυμπιάδι οὐ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐς τὴν ἐπιοῦσαν ὀλυμ-
πιάδα ἔμελλε χωρήσειν· Θεαγένης γὰρ ὁ Θάσιος ὀλυμπιάδι
θέλων τῇ αὐτῇ πυγμῆς τε ἀνελέσθαι καὶ παγκρατίου νίκας ὑπερε-
βάλλετο πυκτεύων τὸν Εὔθυμον. οὐ μὴν οὐδὲ ὁ Θεαγένης ἐπὶ
τῷ παγκρατίῳ λαβεῖν ἐδυνήθη τὸν κότινον, ἅτε προκατερ-
6 γασθεὶς τῇ μάχῃ πρὸς τὸν Εὔθυμον. ἐπὶ τούτῳ δὲ ἐπιβάλλου-
σιν οἱ ἑλλανοδίκαι τῷ Θεαγένει τάλαντον μὲν ἱερὰν ἐς τὸν
θεὸν ζημίαν, τάλαντον δὲ βλάβης τῆς ἐς Εὔθυμον, ὅτι ἐπη-
ρείᾳ τῇ ἐς ἐκεῖνον ἐδόκει σφίσιν ἐπανελέσθαι τὸ ἀγώνισμα τῆς
πυγμῆς· τούτων ἕνεκα καταδικάζουσιν αὐτὸν ἐκτῖσαι καὶ ἰδίᾳ τῷ
Εὐθύμῳ χρήματα. ἕκτῃ δὲ ὀλυμπιάδι ἐπὶ ταῖς ἑβδομήκοντα
τὸ μὲν τῷ θεῷ τοῦ ἀργυρίου γιγνόμενον ἐξέτισεν ὁ Θεαγένης,
καὶ ἀμειβόμενος αὐτὸν οὐκ ἐσῆλθεν ἐπὶ τὴν πυγμήν· καὶ ἐπ' ἐκεί-
νης τε αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς μετ' ἐκείνην ὀλυμπιάδος τὸν ἐπὶ πυγμῇ
στέφανον ἀνείλετο ὁ Εὔθυμος. ὁ δέ οἱ ἀνδριὰς τέχνη τέ ἐστι
7 Πυθαγόρου καὶ θέας ἐς τὰ μάλιστα ἄξιος. ἐπανήκων δὲ ἐς Ἰτα-
λίαν, τότε δὴ ἐμαχέσατο πρὸς τὸν ἥρω. τὰ δὲ ἐς αὐτὸν εἶχεν
οὕτως. Ὀδυσσέα πλανώμενον μετὰ ἅλωσιν τὴν Ἰλίου κατενε-
χθῆναί φασιν ὑπὸ ἀνέμων ἔς τε ἄλλας τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σι-
κελίᾳ πόλεων, ἀφικέσθαι δὲ καὶ ἐς Τεμέσαν ὁμοῦ ταῖς ναυσί· με-
θυσθέντα οὖν ἐνταῦθα ἕνα τῶν ναυτῶν παρθένον βιάσασθαι, καὶ
ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἀντὶ τούτου καταλευσθῆναι τοῦ ἀδικήματος·
8 Ὀδυσσέα μὲν δὴ ἐν οὐδενὶ λόγῳ θέμενον αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν
ἀποπλέοντα οἴχεσθαι, τοῦ καταλευσθέντος δὲ ἀνθρώπου τὸν δαίμονα
οὐδένα ἀνιέναι καιρὸν ἀποκτείνοντά τε ὁμοίως τοὺς ἐν τῇ Τε-
μέσῃ καὶ ἐπεξερχόμενον ἐπὶ πᾶσαν ἡλικίαν, ἐς ὃ ἡ Πυθία τὸ

6, 4. τῇ ἐς] τις MP. 8, 5. ἀποκτείναντά P.

παράπαν ἐξ Ἰταλίας ὡρμημένους φεύγειν Τεμέσην μὲν ἐκλιπεῖν οὐκ εἴα, τὸν δὲ ἥρω σφᾶς ἐκέλευσεν ἱλάσκεσθαι, τέμενός τε ἀποτεμομένους οἰκοδομήσασθαι νεών, διδόναι δὲ κατὰ ἔτος αὐτῷ γυναῖκα τῶν ἐν Τεμέσῃ παρθένων τὴν καλλίστην. τοῖς μὲν δὴ 9
τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ προστεταγμένα ὑπουργοῦσι δεῖμα ἀπὸ τοῦ δαίμονος ἐς τἆλλα ἦν οὐδέν· Εὔθυμος δέ (ἀφίκετο γὰρ ἐς τὴν Τεμέσαν, καί πως τηνικαῦτα τὸ ἔθος ἐποιεῖτο τῷ δαίμονι) πυνθάνεται τὰ παρόντα σφίσιν, καὶ ἐσελθεῖν τε ἐπεθύμησεν ἐς τὸν ναὸν καὶ τὴν παρθένον ἐσελθὼν θεάσασθαι. ὡς δὲ εἶδε, τὰ μὲν πρῶτα ἐς οἶκτον, δεύτερα δὲ ἀφίκετο καὶ ἐς ἔρωτα αὐτῆς. καὶ ἡ παῖς τε συνοικήσειν κατώμνυτο αὐτῷ σώσαντι αὐτήν, καὶ ὁ Εὔθυμος ἐνεσκευασμένος ἔμενε τὴν ἔφοδον τοῦ δαίμονος. ἐνίκα τε δὴ τῇ μάχῃ, καὶ (ἐξηλαύνετο γὰρ ἐκ τῆς γῆς ὁ ἥρως) 10
ἀφανίζεταί τε καταδὺς ἐς θάλασσαν, καὶ γάμος τε ἐπιφανὴς Εὐθύμῳ καὶ ἀνθρώποις τοῖς ἐνταῦθα ἐλευθερία τοῦ λοιποῦ σφίσιν ἦν ἀπὸ τοῦ δαίμονος. ἤκουσα δὲ καὶ τοιόνδε τι ἐς τὸν Εὔθυμον, ὡς γήρως τε ἐπὶ μακρότατον ἀφίκοιτο, καὶ ὡς ἀποθανεῖν ἐκφυγὼν αὖθις ἕτερόν τινα ἐξ ἀνθρώπων [ἄλλον] ἀπέλθοι τρόπον. οἰκεῖσθαι δὲ τὴν Τεμέσαν καὶ ἐς ἐμὲ ἀνδρὸς ἤκουσα πλεύσαντος κατὰ ἐμπορίαν. τόδε μὲν ἤκουσα, γραφῇ δὲ τοιᾷδε ἐπι- 11
τυχὼν οἶδα· ἦν δὲ αὕτη γραφῆς μίμημα ἀρχαίας. νεανίσκος Σύβαρις καὶ Κάλαβρός τε ποταμὸς καὶ Λύκα πηγή, πρὸς δὲ Ἥρα τε καὶ Τεμέσα ἦν ἡ πόλις, ἐν δέ σφισι καὶ δαίμων ὅντινα ἐξέβαλεν ὁ Εὔθυμος, χρόαν δὲ δεινῶς μέλας καὶ τὸ εἶδος ἅπαν ἐς τὰ μάλιστα φοβερός, λύκου δὲ ἀμπίσχετο δέρμα ἐσθῆτα· ἐτίθετο δὲ καὶ ὄνομα Λύβαντα ἐπὶ τῇ γραφῇ γράμματα. ταῦτα μὲν δὴ ἐς τοσοῦτο εἰρήσθω.

Μετὰ δὲ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Εὐθύμου Πύθαρχός τε ἕστηκε 7
Μαντινεὺς σταδιαδρόμος καὶ πύκτης Ἠλεῖος Χαρμίδης, λαβόντες νίκας ἐπὶ παισί. θεασάμενος δὲ καὶ τούτους ἐπὶ τῶν Ῥοδίων ἀθλητῶν ἀφίξῃ τὰς εἰκόνας, Διαγόραν καὶ τὸ ἐκείνου γένος. οἳ δὲ συνεχεῖς τε ἀλλήλοις καὶ ἐν κόσμῳ τοιῷδε ἀνέκειντο, Ἀκουσίλαος μὲν λαβὼν πυγμῆς ἐν ἀνδράσι στέφανον, Δωριεὺς δὲ

10, 4. τι Porsonus: codices ἔτι. 11, 3. κάλαυρός P. καὶ λύκα Parisinus 1411: ceteri καλύκα. 4. ἡρῷον Claviger. 7. an Λύκαν τὰ? 1, 3. παισί MV, πᾶσι P.

ὁ νεώτατος παγκρατίῳ νικήσας Ὀλυμπιάσιν ἐφεξῆς τρισί. πρό-
τερον δ' ἔτι τοῦ Δωριέως ἐκράτησε καὶ Δαμάγητος τοὺς ἐσελ-
2 θόντας ἐς τὸ παγκράτιον. οὗτοι μὲν ἀδελφοί τέ εἰσι καὶ Διαγό-
ρου παῖδες, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς κεῖται καὶ ὁ Διαγόρας, πυγμῆς ἐν
ἀνδράσιν ἀνελόμενος νίκην· τοῦ Διαγόρου δὲ τὴν εἰκόνα Μεγα-
ρεὺς εἰργάσατο Καλλικλῆς Θεοκόσμου τοῦ ποιήσαντος τὸ '''ἄγαλ-
μα ἐν Μεγάροις τοῦ Διός. Διαγόρου δὲ καὶ οἱ τῶν θυγατέρων
παῖδες πύξ τε ἤσκησαν καὶ ἔσχον Ὀλυμπιακὰς νίκας, ἐν μὲν
ἀνδράσιν Εὐκλῆς Καλλιάνακτός τε ὢν καὶ Καλλιπατείρας τῆς
Διαγόρου, Πεισίροδος δὲ ἐν παισίν, ὃν ἡ μήτηρ ἀνδρὸς ἐπι-
θεμένη γυμναστοῦ σχῆμα ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων αὐτὴ τὸν ἀγῶνα
3 ἤσκησεν. οὗτος δὲ ὁ Πεισίροδος καὶ ἐν τῇ Ἄλτει παρὰ τῆς μη-
τρὸς τὸν πατέρα ἕστηκε. Διαγόραν δὲ καὶ ὁμοῦ τοῖς παισὶν Ἀκου-
σιλάῳ καὶ Δαμαγήτῳ λέγουσιν ἐς Ὀλυμπίαν ἐλθεῖν· νικήσαντες
δὲ οἱ νεανίσκοι διὰ τῆς πανηγύρεως τὸν πατέρα ἔφερον βαλ-
λόμενόν τε ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἄνθεσι καὶ εὐδαίμονα ἐπὶ τοῖς
παισὶ καλούμενον. γένος δὲ ὁ Διαγόρας τὸ ἐξ ἀρχῆς Μεσσή-
νιος πρὸς γυναικῶν ἦν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀριστομένους γεγόνει θυγα-
4 τρός. Δωριεῖ δὲ τῷ Διαγόρου παρὲξ ἢ Ὀλυμπίασιν Ἰσθμίων
μὲν γεγόνασιν ὀκτὼ νῖκαι, Νεμείων δὲ ἀποδέουσαι μιᾶς ἐς τὰς
ὀκτώ· λέγεται δὲ καὶ ὡς Πύθια ἀνέλοιτο ἀκονιτί. ἀνηγορεύοντο
δὲ οὗτός τε καὶ ὁ Πεισίροδος Θούριοι, διωχθέντες ὑπὸ τῶν ἀντι-
στασιαστῶν ἐκ τῆς Ῥόδου καὶ ἐς Ἰταλίαν παρὰ Θουρίους ἀπελ-
θόντες. χρόνῳ δὲ ὕστερον κατῆλθεν ὁ Δωριεὺς ἐς Ῥόδον. καὶ
φανερώτατα δὴ ἁπάντων ἀνὴρ εἷς φρονήσας οὗτος τὰ Λακε-
δαιμονίων φαίνεται, ὥστε καὶ ἐναυμάχησεν ἐναντία Ἀθηναίων
ναυσὶν οἰκείαις, ἐς ὃ τριήρων ἁλοὺς Ἀττικῶν ἀνήχθη ζῶν πα-
5 ρὰ Ἀθηναίους. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὶν μὲν ἢ Δωριέα παρὰ
σφᾶς ἀναχθῆναι θυμῷ τε ἐς αὐτὸν καὶ ἀπειλαῖς ἐχρῶντο· ὡς
δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθόντες ἄνδρα οὕτω μέγαν καὶ δόξης ἐς το-
σοῦτο ἥκοντα ἐθεάσαντο ἐν σχήματι αἰχμαλώτου, μεταπίπτει
σφίσιν ἐς αὐτὸν ἡ γνώμη καὶ ἀπελθεῖν ἀφιᾶσιν, οὐδὲ ἔργον οὐδὲν
ἄχαρι ἐργάζονται, παρόν σφισι πολλά τε καὶ σὺν τῷ δικαίῳ
6 '''δρᾶσαι. τὰ δὲ ἐς τοῦ Δωριέως τὴν τελευτὴν ἔστιν ἐν τῇ συγ-

v. 2. ἔτι Kuhnius: codices ἐπί. 4, 1. παρὲξ τῶν (vel τὰς) Ὀλ. Porsonus, παρεξῆς ὀλ. codices. 5. λέγεται Sylburgius: codices λέγοιτο.

γραφῇ τῇ Ἀτθίδι Ἀνδροτίωνι εἰρημένα, εἶναι μὲν τηνικαῦτα
ἐν Καύνῳ τὸ βασιλέως ναυτικὸν ϗ Κόνωνα ἐπ' αὐτῷ στρα-
τηγόν, Ῥοδίων τε τὸν δῆμον πεισθέντα ὑπὸ τοῦ Κόνωνος ἀπὸ
Λακεδαιμονίων μεταβαλέσθαι σφᾶς ἐς τὴν βασιλέως ϗ Ἀθη-
ναίων συμμαχίαν, Δωριέα δὲ ἀποδημεῖν μὲν τότε ἐκ Ῥόδου
περὶ τὰ ἐκτὸς Πελοποννήσου χωρία, συλληφθέντα δὲ ὑπὸ ἀν-
δρῶν Λακεδαιμονίων αὐτὸν ϗ ἀναχθέντα ἐς Σπάρτην ἀδικεῖν
τε ὑπὸ Λακεδαιμονίων καταγνωσθῆναι ϗ ἐπιβληθῆναί οἱ θά-
νατον ζημίαν. εἰ δὲ τὸν ὄντα εἶπεν Ἀνδροτίων λόγον, ἐθέ- 7
λειν μοι φαίνεται Λακεδαιμονίους ἐς τὸ ἴσον ἔτι Ἀθηναίοις
καταστῆσαι, ὅτι ϗ Ἀθηναίοις ἐς Θράσυλλον ϗ τοὺς ἐν Ἀργι-
νούσαις ὁμοῦ τῷ Θρασύλλῳ στρατηγήσαντας προπετείας ἐστὶν
ἔγκλημα. Διαγόρας μὲν δὴ καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος δόξης ἐς
τοσοῦτο ἀφίκοντο.

Ἐγένοντο δὲ ϗ Ἀλκαινέτῳ τῷ Θεάντου Λεπρεάτῃ ϗ αὐ- 8
τῷ ϗ τοῖς παισὶν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι. αὐτὸς μέν γε πυκτεύων
ὁ Ἀλκαίνετος ἔν τε ἀνδράσι ϗ πρότερον ἔτι ἐπεκράτησεν ἐν
παισίν· Ἑλλάνικον δὲ τὸν Ἀλκαινέτου ϗ Θέαντον ἐπὶ πυγμῇ
παίδων ἀναγορευθῆναι τὸν μὲν ἐνάτῃ πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα
ὀλυμπιάδι, τὸν δὲ τῇ ἐφεξῆς ταύτῃ συνέβη τὸν Θέαντον· καὶ
σφισιν ἀνδριάντες ἅπασιν ἐν Ὀλυμπίᾳ κεῖνται. ἐπὶ δὲ τοῦ 9
Ἀλκαινέτου τοῖς υἱοῖς Γνάθων τε Διπαιεὺς τῆς Μαιναλίων
χώρας καὶ Λυκῖνος ἕστηκεν Ἠλεῖος· κρατῆσαι δὲ Ὀλυμπίασι
πυγμῇ παῖδας ὑπῆρξε ϗ τούτοις. Γνάθωνα δὲ ϗ ἐς τὰ μάλιστα,
ὅτε ἐνίκησεν, εἶναι νέον τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ φησί.
Καλλικλέους δὲ τοῦ Μεγαρέως ποίημα ὁ ἀνδριάς ἐστιν. ἀνὴρ 10
δὲ ἐκ Στυμφήλου Δρομεὺς ὄνομα, ϗ δὴ ϗ ἔργον τοῦτο ἐπὶ δο-
λιχῷ παρεσχημένος, δύο μὲν ἔσχεν ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας, τοσαύτας
δὲ ἄλλας Πυθοῖ ϗ Ἰσθμίων τε τρεῖς ϗ ἐν Νεμέᾳ πέντε. λέ-
γεται δὲ ὡς ϗ κρέας ἐσθίειν ἐπινοήσειε· τέως δὲ τοῖς ἀθλη-
ταῖς σιτία τυρὸν ἐκ τῶν ταλάρων εἶναι. τούτου μὲν δὴ Πυθα-
γόρας τὴν εἰκόνα, τὴν δὲ ἐφεξῆς ταύτῃ, πένταθλον Ἠλεῖον
Πυθοκλέα, Πολύκλειτός ἐστιν εἰργασμένος. Σωκράτους 8
δὲ Πελληνέως δρόμου νίκην ἐν παισὶν εἰληφότος, καὶ Ἠλείου

διπε
9, 2. πεδιεὺς M, διπεὺς P: correxit Sylburgius. 5. Ὀλυμπίασι Valckenarius: codices ὀλυμπιάδι.

Ἀμέρτου καταπαλαίσαντος μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ παῖδας, καταπαλαίσαντος δὲ καὶ Πυθοῖ τοὺς ἐλθόντας τῶν ἀνδρῶν, τοῦ μὲν τὸν ποιήσαντα τὴν εἰκόνα οὐ λέγουσι, τὴν δὲ τοῦ Ἀμέρτου Φράδμων ἐποίησεν Ἀργεῖος. Εὐανορίδᾳ δὲ Ἠλείῳ πάλης ἐν παισὶν ὑπῆρξεν ἔν τε Ὀλυμπίᾳ καὶ Νεμείων νίκη· γενόμενος δὲ ἑλλανοδίκης ἔγραψε καὶ οὗτος τὰ ὀνόματα ἐν Ὀλυμπίᾳ τῶν νενικηκότων.

2 Ἐς δὲ πύκτην ἄνδρα, γένος μὲν Ἀρκάδα ἐκ Παρρασίων, Δάμαρχον δὲ ὄνομα, οὐ μοι πιστὰ ἦν, πέρα γε τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκης, ὁπόσα ἄλλα ἀνδρῶν ἀλαζόνων ἐστὶν εἰρημένα, ὡς ἐξ ἀνθρώπου μεταβάλοι τὸ εἶδος ἐς λύκον ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τοῦ Λυκαίου Διός, καὶ ὡς ὕστερον τούτων ἔτει δεκάτῳ γένοιτο αὖθις ἄνθρωπος. οὐ μὴν οὐδὲ ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων λέγεσθαί μοι τοῦτο ἐφαίνετο ἐς αὐτόν· ἐλέγετο γὰρ ἂν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιγράμματος τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ. ἔχει γὰρ δὴ οὕτως·

υἱὸς Δινύττα Δάμαρχος τήνδ᾽ ἀνέθηκεν
εἰκόν᾽ ἀπ᾽ Ἀρκαδίας Παρράσιος γενεάν.

3 τοῦτο μὲν δὴ ἐς τοσοῦτο πεποίηται· Εὐβώτας δὲ ὁ Κυρηναῖος, ἅτε τὴν ἐσομένην οἱ δρόμου νίκην ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τοῦ μαντείου τοῦ ἐν Λιβύῃ προπεπυσμένος, τήν τε εἰκόνα ἐπεποίητο πρότερον, καὶ ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς ἀνηγορεύθη τε νικήσας καὶ ἀνέθηκε τὴν εἰκόνα. λέγεται δὲ ὡς κρατήσειε καὶ ἅρματι ἐπὶ ὀλυμπιάδος ταύτης ἣ λόγῳ τῷ Ἠλείων ἐστὶ κίβδηλος τῶν ἀγωνοθετησάντων Ἀρκάδων εἵνεκα.

4 Κλεωναίῳ δὲ Τιμάνθει παγκρατίου λαβόντι ἐν ἀνδράσι στέφανον καὶ Τροιζηνίῳ Βαύκιδι παλαιστὰς καταβαλόντι ἄνδρας τῷ μὲν τοῦ Ἀθηναίου Μύρωνος, Βαύκιδι δὲ Ναυκύδους ἐστὶν ὁ ἀνδριὰς ἔργον. τῷ δὲ Τιμάνθει τὸ τέλος τοῦ βίου συμβῆναί φασιν ἐπὶ αἰτίᾳ τοιᾷδε, πεπαῦσθαι μὲν ἀθλοῦντα, ἀποπειρᾶσθαι δὲ ὅμως αὐτὸν ἔτι τῆς ἰσχύος, τόξον μέγα ἐπὶ ἑκάστης τείνοντα τῆς ἡμέρας· ἀποδημῆσαί τε δὴ αὐτόν, καὶ ἐπὶ τῷ τόξῳ τηνικαῦτα ἐκλειφθῆναί οἱ τὴν μελέτην· ὡς δὲ ἐπανήκων οὐχ οἷός τε ἔτι τεῖναί τὸ τόξον ἐγίνετο, πῦρ ἀνακαύσας ἀφίησι ζῶντα ἐς τὴν πυρὰν αὐτόν. ὁπόσα δὲ ἤδη τοιαῦτα ἐγένετο ἐν ἀν-

v. 1. μὲν add Abreschius. 2, 4. μεταβάλοι Siebelis: codices μεταβάλλοι. 9. διν́υττα P, δινύτα MV. 3, 5. ἐποιήσατο P. 4, 9. τε ἐπιτεῖναι P.

θρύπτοις ἢ ϗ ὕστερον ποτε ἔσαι, μανία μᾶλλον ἢ ἀνδρία νομίζοιτο ἂν κατά γε ἐμὴν γνώμην.

Μετὰ δὲ τὸν Βαύκιδά εἰσιν ἀθλητῶν Ἀρκάδων εἰκόνες, 5 Εὐθυμένης τε ἐξ αὐτῆς Μαινάλου, νίκας τὴν μὲν ἀνδρῶν πάλης τὴν δ' ἔτι πρότερον ἐν παισὶν εἰληφώς, ϗ Ἀζὰν ἐκ Πελλάνας Φίλιππος κρατήσας πυγμῇ παῖδας, ϗ Κριτόδαμος ἐκ Κλείτορος, ἐπὶ πυγμῇ καὶ οὗτος ἀναγορευθεὶς παίδων. τὰς δέ σφισιν εἰκόνας, τὴν μὲν ἐν παισὶ τοῦ Εὐθυμένους Ἄλυπος, τὴν δὲ τοῦ Δαμοκρίτου Κλέων, Φιλίππου δὲ τοῦ Ἀζᾶνος Μύρων τὴν εἰκόνα ἐποίησεν. τὰ δὲ ἐς Πρόμαχον τὸν Δρυῶνος παγκρατιαστὴν Πελληνέα προσέσαι μοι ϗ ταῦτα τῷ ἐς Ἀχαιοὺς λόγῳ. Προμάχου δὲ οὐ πόῤῥω Τιμασίθεος ἀνάκειται γένος 6 Δελφός, Ἀγελάδα μὲν ἔργον τοῦ Ἀργείου, παγκρατίου δὲ δύο μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας τρεῖς δὲ ἀνῃρημένος Πυθοῖ. ϗ αὐτῷ ϗ ἐν πολέμοις ἐστὶν ἔργα τῇ τε τόλμῃ λαμπρὰ ϗ οὐκ ἀποδέοντα τῇ εὐτυχίᾳ, πλήν γε δὴ τοῦ τελευταίου· τοῦτο δὲ αὐτῷ θάνατον τὸ ἐγχείρημα ἤνεγκεν. Ἰσαγόρᾳ γὰρ τῷ Ἀθηναίῳ, τὴν ἀκρόπολιν τὴν Ἀθηναίων καταλαβόντι ἐπὶ τυραννίδι, μεταχὼν τοῦ ἔργου ϗ ὁ Τιμασίθεος (ἐγένετο γὰρ τῶν ἐγκαταληφθέντων ἐν τῇ ἀκροπόλει) θάνατον ζημίαν εὕρετο τοῦ ἀδικήματος παρὰ Ἀθηναίων.

Θεογνήτῳ δὲ Αἰγινήτῃ πάλης μὲν στέφανον λαβεῖν ὑπῆρξεν ἐν παισί, τὸν δὲ ἀνδριάντα ὁ Πτόλιχος ἐποίησεν Αἰγινήτης. διδάσκαλοι δὲ ἐγεγόνεσαν Πτολίχῳ μὲν Συννοῶν ὁ πατήρ, ἐκείνῳ δὲ Ἀριστοκλῆς Σικυώνιος, ἀδελφός τε Κανάχου ϗ οὐ πολὺ τὰ ἐς δόξαν ἐλασσούμενος. ἐφ' ὅτῳ δὲ ὁ Θεόγνητος πίτυος τῆς γ' ἡμέρου ϗ ῥοιᾶς φέρει καρπόν, ἐμοὶ μὲν οὐχ οἷά τε ἦν συμβαλέσθαι, τάχα δ' ἂν Αἰγινήταις τις ἐπιχώριος ἐς αὐτὰ εἴη λόγος. 9

Μετὰ δὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀνδρὸς ὃν Ἠλεῖοί φασιν οὐ γραφῆναι μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι ἐπὶ κάλπης ἀνηγορεύθη δρόμῳ, μετὰ τοῦτο τὴν εἰκόνα Ξενοκλῆς τε Μαινάλιος ἔστηκε παλαιστὰς καταβαλὼν παῖδας ϗ Ἄλκετος Ἀλκίνου κρατήσας πυγμῇ παῖ- 2

5, 5. *Παλλήνης* Goldhagenus. 7. vel hic *Κριτοδάμου* vel supra 4. *Δαμόκριτος* scribendum esse monet Facius. 6, 5. τοῦτο Sylburgius: codices τούτῳ. 9. *ζημίαν εὕρετο εὕρετο δὲ τοῦ P.* 1, 7. τις O. Müllerus: codices τισιν. 8. *αὐτὰ ἂν εἴη MP.*

δας, Ἀρκὰς καὶ οὗτος ἐκ Κλείτορος. καὶ τοῦ μὲν Κλέων, Ξενο-
κλέους δὲ τὸν ἀνδριάντα Πολύκλειτός ἐστιν εἰργασμένος.
5 Ἀριστεὺς δὲ Ἀργεῖος δολιχοῦ μὲν νίκην ἔχει αὐτός, πάλης δὲ
ὁ πατὴρ τοῦ Ἀριστέως Χείμων. ἑστήκασι μὲν δὴ ἐγγὺς ἀλλή-
λων, ἐποίησε δὲ τὸν μὲν Παντίας Χῖος, παρὰ τῷ πατρὶ δε-
διδαγμένος Σωστράτῳ· αἱ δὲ εἰκόνες τοῦ Χείμωνος ἔργον ἐστὶν
(ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν δοκιμωτάτων Ναυκύδους, ἥ τε ἐν Ὀλυμπίᾳ
καὶ ἡ ἐς τὸ ἱερὸν τῆς Εἰρήνης τὸ ἐν Ῥώμῃ κομισθεῖσα ἐξ Ἄρ-
γους. λέγεται δὲ ὡς Ταυροσθένην καταπαλαίσειεν ὁ Χείμων τὸν
Αἰγινήτην, καὶ ὡς Ταυροσθένης τῇ ὀλυμπιάδι τῇ ἐφεξῆς κα-
ταβάλοι τοὺς ἐσελθόντας ἐς τὴν πάλην, καὶ ὡς ἐοικὸς Ταυρο-
σθένει φάσμα ἐπ᾽ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐν Αἰγίνῃ φανὲν ἀπαγ-
4 γείλειε τὴν νίκην. Φίλλην δὲ Ἠλεῖον κρατήσαντα παῖδας
πάλῃ Σπαρτιάτης Κρατῖνος ἐποίησεν. τὰ δὲ ἐς τὸ ἅρμα
τὸ Γέλωνος οὐ κατὰ ταὐτὰ δοξάζειν ἐμοί τε παρίστατο καὶ τοῖς
πρότερον ἢ ἐγὼ τὰ ἐς αὐτὸ εἰρηκόσιν, οἳ Γέλωνος τοῦ ἐν Σι-
κελίᾳ τυραννήσαντός φασιν ἀνάθημα εἶναι τὸ ἅρμα. ἐπίγραμμα
μὲν δή ἐστιν αὐτῷ Γέλωνα Δεινομένους ἀναθεῖναι Γελῷον, καὶ
ὁ χρόνος τούτῳ τῷ Γέλωνί ἐστι τῆς νίκης τρίτη πρὸς τὰς ἑβδο-
5 μήκοντα ὀλυμπιάδας. Γέλων δὲ ὁ Σικελίας τυραννήσας Συρα-
κούσας ἔσχεν Ὑβριλίδου μὲν Ἀθήνησιν ἄρχοντος, δευτέρῳ δὲ
ἔτει τῆς δευτέρας καὶ ἑβδομηκοστῆς ὀλυμπιάδος, ἣν Τισικράτης
ἐνίκα Κροτωνιάτης στάδιον. δῆλα οὖν ὡς Συρακούσιον ἤδη καὶ
οὐ Γελῷον ἀναγορεύειν αὐτὸν ἔμελλεν. ἀλλὰ γὰρ ἰδιώτης εἴη ἂν
τις ὁ Γέλων οὗτος, πατρός τε ὁμωνύμου τῷ τυράννῳ καὶ αὐτὸς
ὁμώνυμος. Γλαυκίας δὲ Αἰγινήτης τό τε ἅρμα καὶ αὐτῷ τῷ
Γέλωνι ἐποίησε τὴν εἰκόνα.

6 Τῇ δὲ ὀλυμπιάδι τῇ πρὸ ταύτης Κλεομήδη φασὶν Ἀστυ-
παλαιέα ὡς Ἴκκῳ πυκτεύων ἀνδρὶ Ἐπιδαυρίῳ τὸν Ἴκκον ἀπο-
κτείνειεν ἐν τῇ μάχῃ, καταγνωσθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἑλλανοδικῶν
ἄδικα εἰργάσθαι καὶ ἀφῃρημένος τὴν νίκην ἔκφρων ἐγένετο ὑπὸ
τῆς λύπης, καὶ ἀνέστρεψε μὲν ἐς Ἀστυπάλαιαν, διδασκαλείῳ δ᾽
ἐπιστὰς ἐνταῦθα ὅσον ἑξήκοντα ἀριθμὸν παίδων ἀνατρέπει τὸν
7 κίονα ὃς τὸν ὄροφον ἀνεῖχεν. ἐμπεσόντος δὲ τοῦ ὀρόφου τοῖς

4, 1. Φίλυν Facius coll. c. 14, 11. 4. οἳ] ὡς ὃ P, ὁ M.
5, 5. εἴη ἂν] codices εἶναι. 6, 7. εἶχεν P.

παισί, καταλιθέμενος ὑπὸ τῶν ἀςῶν κατέφυγεν [ἐς Ἀθηνᾶς ἱερόν, ἐσβάντος δὲ ἐς κιβωτὸν κειμένην ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐφελκυσαμένου τὸ ἐπίθημα, κάματον ἐς ἀνωφελὲς οἱ Ἀςυπαλαιεῖς ἔκαμνον ἀνοίγειν τὴν κιβωτὸν πειρώμενοι. τέλος δὲ τὰ ξύλα τῆς κιβωτοῦ καταῤῥήξαντες, ὡς οὔτε ζῶντα Κλεομήδην οὔτε τεθνεῶτα εὕρισκον, ἀποςέλλουσιν ἄνδρας ἐς Δελφοὺς ἐρησομένους ὁποῖα ἐς Κλεομήδην τὰ συμβάντα ἦν. τούτοις χρῆσαι τὴν Πυ- 8
θίαν φασίν

ὕςατος ἡρώων Κλεομήδης Ἀςυπαλαιεύς,
ὃν θυσίαις τιμᾶθ᾽ ἅτε μηκέτι θνητὸν ἐόντα.

Κλεομήδει μὲν οὖν Ἀςυπαλαιεῖς ἀπὸ τούτου τιμὰς ὡς ἥρωϊ νέμουσι.

Παρὰ δὲ τοῦ Γέλωνος τὸ ἅρμα ἀνάκειται Φίλων, τέχνη 9
τοῦ Αἰγινήτου Γλαυκίου. τούτῳ τῷ Φίλωνι Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπους ἐλεγεῖον δεξιώτατον ἐποίησε·

πατρὶς μὲν Κόρκυρα, Φίλων δ᾽ ὄνομ᾽· εἰμὶ δὲ Γλαύκου
υἱός, καὶ νικῶ πὺξ δύ᾽ ὀλυμπιάδας.

ἀνάκειται καὶ Μαντινεὺς Ἀγαμήτωρ, κρατήσας πυγμῇ παῖδας.

Ἐπὶ δὲ τοῖς κατειλεγμένοις ἕςηκεν ὁ Καρύςιος Γλαῦκος. 10
εἶναι δέ φασιν ἐξ Ἀνθηδόνος τῆς Βοιωτῶν τὸ ἄνωθεν αὐτὸν γένος ἀπὸ Γλαύκου τοῦ ἐν θαλάσσῃ δαίμονος. πατρὸς δὲ οὗτος ὁ Καρύςιος ἦν Δημύλου, καὶ γῆν φασιν αὐτὸν κατ᾽ ἀρχὰς ἐργάζεσθαι. ἐκπεσοῦσαν δὲ ἐκ τοῦ ἀρότρου τὴν ὕνιν πρὸς τὸ ἄροτρον
καθήρμοσε τῇ χειρὶ ἀντὶ σφύρας χρώμενος. καί πως ἐθεά- 2
σατο ὁ Δημύλος τὸ ὑπὸ τοῦ παιδὸς ποιούμενον, καὶ ἐπὶ τούτῳ πυκτεύσοντα ἐς Ὀλυμπίαν αὐτὸν ἀνήγαγεν. ἔνθα δὴ ὁ Γλαῦκος, ἅτε οὐκ ἐμπείρως ἔχων τῆς μάχης, ἐτιτρώσκετο ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιζομένων, καὶ ἡνίκα πρὸς τὸν λειπόμενον ἐξ αὐτῶν ἐπύκτευεν, ἀπαγορεύειν ὑπὸ πλήθους τῶν τραυμάτων ἐνομίζετο. καί οἱ τὸν πατέρα βοῆσαί φασιν "ὦ παῖ τὴν ἀπ᾽ ἀρότρου." οὕτω γε δὴ βιαιοτέραν ἐς τὸν ἀνταγωνιζόμενον ἐνεγκὼν τὴν πληγήν, αὐτίκα εἶχε τὴν νίκην. ςεφάνους δὲ λέγεται καὶ 3
ἄλλους Πύθια μὲν δὶς λαβεῖν, Νεμείων δὲ καὶ Ἰσθμίων ὀκτάκις ἐν ἑκατέρῳ ἀγῶνι. τοῦ Γλαύκου δὲ τὴν εἰκόνα ἀνέθηκε μὲν ὁ παῖς αὐτοῦ, Γλαυκίας δὲ Αἰγινήτης ἐποίησε· σκιαμαχοῦντος δὲ

v. 2. ἐφελκυσαμένου Claviger post Kuhnium: codices ἐφελκυσάμενος. 8, 4. τιμᾶθ᾽ ἅτε Porsonus, τιμᾶτε MRV, vulgo τιμᾶθ᾽ ὡς. 10, 2. αὐτὸν Sylburgius: codices αὐτῶν [illegible] codices.

ὁ ἀνδριὰς παρέχεται σχῆμα, ὅτι ὁ Γλαῦκος ἦν ἐπιτηδειότατος τῶν κατ' αὐτὸν χειρονομῆσαι πεφυκώς. ἀποθανόντα δὲ οἱ Καρύστιοι ταφῆναί φασιν αὐτὸν ἐν νήσῳ καλουμένῃ Γλαύκου καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι.

4 Δαμαρέτῳ δὲ Ἡραιεῖ υἱῷ τε τοῦ Δαμαρέτου καὶ υἱωνῷ δύο ἐν Ὀλυμπίᾳ γεγόνασιν ἑκάστῳ νῖκαι, Δαμαρέτῳ μὲν πέμπτῃ ἐπὶ ταῖς ἑξήκοντα ὀλυμπιάδι, ὅτε ἐνομίσθη πρῶτον ὁ τοῦ ὁπλίτου δρόμος, καὶ ὡσαύτως τῇ ἐφεξῆς· πεποίηται ὁ ἀνδριὰς ἀσπίδα τε κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχων τοῖς ἐφ' ἡμῶν καὶ κράνος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ κνημῖδας ἐπὶ τοῖς ποσί. ταῦτα μὲν δὴ ἀνὰ χρόνον ὑπό τε Ἠλείων καὶ ὑπὸ Ἑλλήνων τῶν ἄλλων ἀφῃρέθη τοῦ δρόμου· Θεοπόμπῳ δὲ τῷ Δαμαρέτου καὶ αὖθις ἐκείνου παιδὶ ὁμωνύμῳ ἐπὶ πεντάθλῳ, Θεοπόμπῳ δὲ τῷ δευτέρῳ πάλης ἐγέ-
5 νοντο αἱ νῖκαι. τὴν δὲ εἰκόνα Θεοπόμπου μὲν τοῦ παλαίσαντος τὸν ποιήσαντα οὐκ ἴσμεν· τὰς δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ πάππου φησὶ τὸ ἐπίγραμμα Εὐτελίδα τε εἶναι καὶ Χρυσοθέμιδος Ἀργείων. οὐ μὴν παρ' ὅτῳ γε ἐδιδάχθησαν δεδήλωκεν. ἔχει γὰρ δὴ οὕτως·

Εὐτελίδας καὶ Χρυσόθεμις τάδε ἔργα τέλεσσαν
Ἀργεῖοι, τέχναν εἰδότες ἐκ προτέρων.

Ἴκκος δὲ ὁ Νικολαΐδα Ταραντῖνος τόν τε Ὀλυμπικὸν στέφανον ἔσχεν ἐπὶ πεντάθλῳ, καὶ ὕστερον γυμναστὴς ἄριστος λέγεται
6 τῶν ἐφ' αὐτοῦ γενέσθαι. μετὰ δὲ Ἴκκον καταπαλαίσας παῖδας Παντάρκης ἕστηκεν Ἠλεῖος ὁ ἐρώμενος Φειδίου. ἐπὶ δὲ τῷ Παντάρκει Κλεοσθένους ἐστὶν ἅρμα ἀνδρὸς Ἐπιδαμνίου. τοῦτο ἔργον μέν ἐστιν Ἀγελάδα, ἕστηκε δὲ ὄπισθεν τοῦ Διὸς τοῦ ἀπὸ τῆς μάχης τῆς Πλαταιᾶσιν ἀνατεθέντος ὑπὸ Ἑλλήνων. ἐνίκα μὲν δὴ τὴν ἕκτην ὀλυμπιάδα καὶ ἑξηκοστὴν ὁ Κλεοσθένης, ἀνέθηκε δὲ ὁμοῦ τοῖς ἵπποις αὐτοῦ καὶ εἰκόνα καὶ τὸν ἡνίοχον.
7 ἐπιγέγραπται δὲ καὶ τῶν ἵππων τὰ ὀνόματα Φοῖνιξ καὶ Κόραξ, ἑκατέρωθεν δὲ οἱ παρὰ τὸ ζυγόν, κατὰ μὲν τὰ δεξιὰ Κνακίας, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ Σάμος· καὶ ἐλεγεῖον τόδ' ἐστὶν ἐπὶ τῷ ἅρματι·

Κλεοσθένης μ' ἀνέθηκεν ὁ Πόντιος ἐξ Ἐπιδάμνου,
νικήσας ἵπποις καλὸν ἀγῶνα Διός.

4, 1. ἡραιέῳ MP. υἱῶνοι MP. 6, 1. ὑφ' P. αὐτοῦ Schaeferus: codices αὐτῷ. 7. αὐτοῦ τε εἰκόνα Sylburgius.

τῶν δὲ ἱπποτροφησάντων ἐν Ἕλλησι πρῶτος ἐς Ὀλυμπίαν εἰ- 8
κόνα ἀνέθηκεν ὁ Κλεοσθένης οὗτος. τὰ γὰρ Μιλτιάδου τοῦ Ἀθη-
ναίου καὶ Εὐαγόρου τοῦ Λάκωνος ἀναθήματα, τοῦ μὲν ἁρματά
ἐστιν, οὐ μὴν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῖς ἅρμασιν Εὐαγόρας· τὰ Μιλ-
τιάδου '''δέ, ὁποῖα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθηκεν, ἑτέρωθι δηλώσω τοῦ
λόγου. Ἐπιδάμνιοι δὲ χώραν μὲν ἥνπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς, πόλιν δὲ
οὐ τὴν ἀρχαίαν ἐπὶ ἡμῶν ἔχουσιν, ἐκείνης δὲ ἀφεστηκυῖαν ὀλίγον·
ὄνομα δὲ τῇ πόλει τῇ νῦν Δυρράχιον ἀπὸ τοῦ οἰκιστοῦ.

Λυκῖνον δὲ Ἡραιέα καὶ Ἐπικράδιον Μαντινέα καὶ Τέλλωνα 9
Ὀρεσθάσιον καὶ Ἠλεῖον Ἀγιάδαν ἐν παισὶν ἀνελομένους νίκας,
Λυκῖνον μὲν δρόμου, τοὺς δὲ ἐπ' αὐτῷ κατειλεγμένους πυγμῆς,
Ἐπικράδιον μὲν καὶ Ἀγιάδαν, τὸν μὲν αὐτῶν Πτόλιχος Αἰγι-
νήτης ἐποίησε, τὸν δὲ Ἀγιάδαν Σήραμβος, γένος καὶ οὗτος Αἰ-
γινήτης· Λυκίνου δέ ἐστιν ὁ ἀνδριὰς Κλέωνος τέχνη· τὸν δὲ
Τέλλωνα ὅστις εἰργάσατο, οὐ μνημονεύουσιν.

Ἐφεξῆς τούτων ἀναθήματά ἐστιν Ἠλείων, Φίλιππος ὁ Ἀμύν- 11
του καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου καὶ Σέλευκός τε καὶ Ἀντίγονος·
τοῖς μὲν δὴ ἐφ' ἵππων, Ἀντιγόνῳ δὲ ἀνὴρ πεζός ἐστιν ἡ εἰκών.

Τῶν δὲ βασιλέων τῶν εἰρημένων ἕστηκεν οὐ πόρρω Θεα- 2
γένης ὁ Τιμοσθένους Θάσιος. Θάσιοι δὲ οὐ Τιμοσθένους παῖδα
εἶναι Θεαγένην φασίν, ἀλλὰ ἱερᾶσθαι μὲν Ἡρακλεῖ τὸν Τιμο-
σθένη Θασίῳ, τοῦ Θεαγένους δὲ τῇ μητρὶ Ἡρακλέους συγγενέσθαι
φάσμα ἐοικὸς Τιμοσθένει. ἔνατόν τε δὴ ἔτος εἶναι τῷ παιδί,
καὶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν διδασκάλων φασὶν ἐς τὴν οἰκίαν ἐρχόμενον
ἄγαλμα ὅτου δὴ θεῶν ἀνακείμενον ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν (χαίρειν
γὰρ τῷ ἀγάλματι αὐτόν) ἀνασπάσαι τε δὴ τὸ ἄγαλμα καὶ ἐπὶ
τὸν ἕτερον τῶν ὤμων ἀναθέμενον ἐνεγκεῖν παρ' αὐτόν. ἐχόν- 3
των δὲ ὀργὴν ἐς αὐτὸν ἐπὶ τῷ πεποιημένῳ τῶν πολλῶν, ἀνήρ
τις αὐτῶν δόκιμος καὶ ἡλικίᾳ προήκων ἀποκτεῖναι μὲν σφᾶς
τὸν παῖδα οὐκ εἶα, ἐκεῖνον δὲ ἐκέλευσεν ἐκ τῆς οἰκίας αὖθις κο-
μίσαι τὸ ἄγαλμα ἐς τὴν ἀγοράν. ὡς δὲ ἤνεγκε, μέγα αὐτίκα
ἦν κλέος τοῦ παιδὸς ἐπὶ ἰσχύϊ, καὶ τὸ ἔργον ἀνὰ πᾶσαν ἐβεβόητο
τὴν Ἑλλάδα. ὅσα μὲν δὴ ἔργων τῶν Θεαγένους ἐς τὸν ἀγῶνα 4
ἥκει τὸν Ὀλυμπιακόν, '''προεδήλωσεν ὁ λόγος ἤδη μοι τὰ

8, 3. ἁρματά Facius: codices ἁρματός. 5. ἑτέρωθι δὴ δη-
λώσω MP. 9, 2. τέλλωνα ὄν ἐς θάσιον MP, ceteri τέλλωνα θάσιον.
4. ἀσιάδαν P. 5. ἀγίδαν P. 6. λυκίου P. 2, 3. τι-
μόξενον MPV. 5. τιμοξένω PV, τιμοσθένῳ M.

δοκιμώτατα ἐξ αὐτῶν, Εὔθυμόν τε ὡς κατεμαχέσατο τὸν πύ-
κτην, ϗ ὡς ὑπὸ Ἠλείων ἐπεβλήθη τῷ Θεαγένει ζημία. τότε
μὲν δὴ τοῦ παγκρατίου τὴν νίκην ἀνὴρ ἐκ Μαντινείας Δρομεὺς
ὄνομα πρῶτος ὧν ἴσμεν ἀκονιτὶ λέγεται λαβεῖν· τὴν δὲ ὀλυμ-
5 πιάδα τὴν ἐπὶ ταύτῃ παγκρατιάζων ὁ Θεαγένης ἐκράτει. γε-
γόνασι δὲ αὐτῷ ϗ Πυθοῖ νῖκαι τρεῖς, αὗται μὲν ἐπὶ πυγμῇ,
Νεμείων δὲ ἐννέα ϗ Ἰσθμίων δέκα παγκρατίου τε ἀναμὶξ καὶ
πυγμῆς. ἐν Φθίᾳ δὲ τῇ Θεσσαλῶν πυγμῆς μὲν ἢ παγκρατίου
παρῆκε τὴν σπουδήν, ἐφρόντιζε δὲ ὅπως ϗ ἐπὶ δρόμῳ ἐμφα-
νὴς ἐν Ἕλλησιν εἴη, ϗ τοὺς ἐσελθόντας ἐς τὸν δολιχὸν ἐκρά-
τησεν. ἦν δέ οἱ πρὸς Ἀχιλλέα (ἐμοὶ δοκεῖν) τὸ φιλοτίμημα,
ἐν πατρίδι τοῦ ὠκίστου τῶν καλουμένων ἡρώων ἀνελέσθαι δρόμου
νίκην. τοὺς δὲ σύμπαντας στεφάνους τετρακοσίους τε ἔσχε ϗ χιλίους.
6 ὡς δὲ ἀπῆλθεν ἐξ ἀνθρώπων, ἀνὴρ τῶν τις ἀπηχθημένων
ζῶντι αὐτῷ παρεγίνετο ἀνὰ πᾶσαν νύκτα ἐπὶ τοῦ Θεαγένους τὴν
εἰκόνα, ϗ ἐμαστίγου τὸν χαλκὸν ἅτε αὐτῷ Θεαγένει λυμαινό-
μενος. ϗ τὸν μὲν ὁ ἀνδριὰς ἐμπεσὼν ὕβρεως παύει, τοῦ ἀν-
θρώπου δὲ τοῦ ἀποθανόντος οἱ παῖδες τῇ εἰκόνι ἐπεξῄεσαν φό-
νου· ϗ οἱ Θάσιοι καταποντοῦσι τὴν εἰκόνα, ἐπακολουθήσαντες
γνώμῃ τῇ Δράκοντος, ὃς Ἀθηναίοις θεσμοὺς γράψας φονι-
κοὺς ὑπερώρισε ϗ τὰ ἄψυχα, εἴγε ἐμπεσόν τι ἐξ αὐτῶν ἀπο-
7 κτείνειεν ἄνθρωπον. ἀνὰ χρόνον δέ, ὡς τοῖς Θασίοις οὐδὲν
ἀπεδίδου καρπὸν ἡ γῆ, θεωροὺς ἀποστέλλουσιν ἐς Δελφούς, καὶ
αὐτοῖς ἔχρησεν ὁ θεὸς καταδέχεσθαι τοὺς δεδιωγμένους. ϗ οἱ μὲν
ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ καταδεχθέντες οὐδὲν τῆς ἀκαρπίας παρεί-
χοντο ἴαμα. δεύτερα οὖν ἐπὶ τὴν Πυθίαν ἔρχονται, λέγοντες
ὡς ϗ ποιήσασιν αὐτοῖς τὰ χρησθέντα διαμένει τὸ ἐκ τῶν
8 θεῶν μήνιμα. ἐνταῦθά ἀπεκρίνατό σφισιν ἡ Πυθία

Θεαγένην δ' ἄμνηστον ἀφήκατε τὸν μέγαν ὑμέων.

ἀπορούντων δὲ αὐτῶν ὁποίᾳ μηχανῇ τοῦ Θεαγένους τὴν εἰκόνα
ἀνασώσωνται, φασὶν ἁλιέας ἀναχθέντας ἐς τὸ πέλαγος ἐπὶ
ἰχθύων θήραν περισχεῖν τῷ δικτύῳ τὴν εἰκόνα ϗ ἀνενεγκεῖν
αὖθις ἐς τὴν γῆν. Θάσιοι δὲ ἀναθέντες ἔνθα καὶ ἐξ ἀρχῆς
9 ἔκειτο, νομίζουσιν ἅτε θεῷ θύειν. πολλαχοῦ δὲ καὶ ἑτέρωθι ἔν

v. 2. ὑπεβλήθη *P*. 5; 7. μοι *P*. 8. οἰκιστοῦ *MP*: ceteri ἀρίστου. correxit Boeckhius. 7, 3. κατάγεσθαι et 4. καταχθέντες Coraes. 8, 5. ἐνεγκεῖν *P*. 6. ἀναχθέντες *P*, ἀναχθέντι ceteri.

τε Ἑλλήνων οἶδα ϗ παρὰ βαρβάροις ἀγάλματα ἱδρυμένα Θεα-
γένους, ϗ νοσήματά τε αὐτὸν ἰώμενον ϗ ἔχοντα παρὰ τῶν ἐπι-
χωρίων τιμάς. ὁ δὲ ἀνδριὰς τοῦ Θεαγένους ἐστὶν ἐν τῇ Ἄλτει,
τέχνη τοῦ Αἰγινήτου Γλαυκίου.

Πλησίον δὲ ἅρμα τέ ἐστι χαλκοῦν ϗ ἀνὴρ ἀναβεβηκὼς ἐπ' 12
αὐτό, κέλητες δὲ ἵπποι παρὰ τὸ ἅρμα εἷς ἑκατέρωθεν ἕστηκε,
ϗ ἐπὶ τῶν ἵππων καθέζονται παῖδες. ὑπομνήματα δὲ ἐπὶ νί-
καις Ὀλυμπικαῖς ἐστὶν Ἱέρωνος τοῦ Δεινομένους τυραννήσαντος
Συρακουσίων μετὰ τὸν ἀδελφὸν Γέλωνα. τὰ δὲ ἀναθήματα οὐχ
Ἱέρων ἀπέστειλεν, ἀλλ' ὁ μὲν ἀποδοὺς τῷ θεῷ Δεινομένης ἐστὶν
ὁ Ἱέρωνος, ἔργα δέ, τὸ μὲν Ὀνάτα τοῦ Αἰγινήτου τὸ ἅρμα,
Καλάμιδος δὲ οἱ ἵπποι τε οἱ ἑκατέρωθεν ϗ ἐπ' αὐτῶν εἰσὶν
οἱ παῖδες.

Παρὰ δὲ τοῦ Ἱέρωνος τὸ ἅρμα ἀνήρ ἐστιν ὁμώνυμός τε τῷ 2
Δεινομένους ϗ ἐν Συρακούσαις καὶ οὗτος τυραννήσας· Ἱέρων δὲ
ἐκαλεῖτο Ἱεροκλέους. μετὰ δὲ τὴν Ἀγαθοκλέους τοῦ πρότερον
τυραννήσαντος τελευτὴν Συρακουσίοις αὖθις ἀναπεφύκει τύ-
ραννος ὁ Ἱέρων οὗτος, τὴν δὲ ἀρχὴν εἶχεν ἔτει δευτέρῳ τῆς
ἕκτης ὀλυμπιάδος ἐπὶ ταῖς εἴκοσι ϗ ἑκατόν, ἣν Κυρηναῖος στά-
διον ἐνίκησεν Ἰδαῖος. οὗτος ὁ Ἱέρων ξενίαν πρὸς Πύῤῥον τὸν 3
Αἰακίδου ϗ ὁμοῦ τῇ ξενίᾳ ϗ ἐπιγαμίαν ἐποιήσατο, Γέλωνι τῷ
παιδὶ Νηρηΐδα ἀγαγόμενος τὴν Πύῤῥου. Ῥωμαίων δὲ περὶ Σι-
κελίας ἐς τὸν πρὸς Καρχηδονίους πόλεμον καταστάντων εἶχον
μὲν οἱ Καρχηδόνιοι τῆς νήσου πλέον ἢ ἥμισυ, Ἱέρωνι δὲ συ-
νιόντων μὲν ἄρτι ἐς τὸν πόλεμον ἑλέσθαι τὰ Καρχηδονίων ἤρεσε,
μετὰ δὲ οὐ πολὺ δυνάμει τε εἶναι νομίζων τὰ Ῥωμαίων ἰσχυ-
ρότερα ϗ βεβαιότερα ἅμα ἐς φιλίαν μετεβάλετο ὡς τούτους.
τοῦ δέ οἱ βίου συνέβη γενέσθαι τὴν τελευτὴν ὑπὸ Δεινομένους, 4
γένος μὲν Συρακουσίου, δυσμενέστατα δὲ ἀνδρὸς ἐς τυραννίδα
ἔχοντος, ὃς ϗ ὕστερον τούτων Ἱπποκράτει τῷ ἀδελφῷ τῷ Ἐπι-
κύδους ἐξ Ἐρβησσοῦ παρεληλυθότι ἄρτι ἐς Συρακούσας καὶ ἐς
τὸ πλῆθος ποιεῖσθαι λόγους ἀρχομένῳ ἐπέδραμεν ὡς ἀποκτενῶν
τὸν Ἱπποκράτη· τοῦ δέ οἱ ἀντιστάντος κρατήσαντες τῶν δορυ-
φόρων ἄλλοι διαφθείρουσι τὸν Δεινομένην. τοὺς ἀνδριάντας

v. 2. αὐτὸν Hartungus: codices αὐτῶν. ἔχον τὰς παρὰ MP.
3, 5. συνιόντων Coraes: codices συνιόντι. 8. μετεβάλετο Parisinus 1399: ceteri μετεβάλλετο. 4, 2. γένος Coraes: codices γένους.
5. ἐπέδραμέν τις ὡς P.

δὲ τοῦ Ἱέρωνος ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐφ' ἵππου τὸν ἕτερον, τὸν δὲ αὐτῶν πεζόν, ἀνέθεσαν μὲν τοῦ Ἱέρωνος οἱ παῖδες, ἐποίησε δὲ Μίκων Νικηράτου Συρακόσιος.

5 Μετὰ δὲ τοῦ Ἱέρωνος τὰς εἰκόνας Ἀρεὺς ὁ Ἀκροτάτου Λακεδαιμονίων βασιλεὺς καὶ Ἄρατος ἕστηκεν ὁ Κλεινίου, καὶ αὖθις ἀναβεβηκώς ἐστιν Ἀρεὺς ἵππον. ἀνάθημα δὲ ὁ μὲν Κορινθίων ὁ Ἄρατος, Ἀρεὺς δὲ Ἠλείων ἐστί· καί μοι τοῦ λόγου τὰ πρότερα οὔτε τῶν ἐς Ἄρατον οὔτε τῶν ἐς Ἀρέα ἀμνημόνως ἔχει. Ἄρατος δὲ καὶ ἅρματι ἀνηγορεύθη νικῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ.

6 Τίμωνι δὲ τῷ Αἰγύπτου καθέντι ἐς Ὀλυμπίαν ἵππους, ἀνδρὶ Ἠλείῳ, ἔστι τοῦτο χαλκοῦν, ἐπ' αὐτοῦ δ' ἀναβεβηκὸς σθένος (ἐμοὶ δοκεῖν) νίκης. Κάλλωνα δὲ τὸν Ἁρμοδίου καὶ τὸν Μοσχίωνος Ἱππόμαχον, γένος τε Ἠλείους καὶ πυγμῇ κρατήσαντας ἐν παισί, τὸν μὲν αὐτῶν ἐποίησε Δάιππος, Ἱππομάχου δὲ ὅστις μὲν τὸν ἀνδριάντα εἰργάσατο οὐκ ἴσμεν, καταμαχέσασθαι δὲ τρεῖς φασιν ἀνταγωνιστὰς αὐτὸν οὔτε πληγὴν ἀπο-

7 δεξάμενον οὔτε τι τρωθέντα τοῦ σώματος. Θεόχρηστον δὲ Κυρηναῖον ἱπποτροφήσαντα κατὰ τὸ ἐπιχώριον Λίβυσι, καὶ αὐτόν τε ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἔτι πρότερον τὸν ὁμώνυμόν τε αὐτῷ καὶ τοῦ πατρὸς πατέρα, τούτους μὲν ἐνταῦθα ἵππων νίκας, ἐν δὲ Ἰσθμῷ τοῦ Θεοχρήστου λαβεῖν τὸν πατέρα, τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ

8 τὸ ἐπὶ τῷ ἅρματι. Ἀγήσαρχον δὲ τὸν Αἱμοστράτου Τριταιέα κρατῆσαι μὲν πύκτας ἄνδρας ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Νεμέᾳ τε καὶ Πυθοῖ καὶ ἐν Ἰσθμῷ μαρτυρεῖ τὸ ἐλεγεῖον, Ἀρκάδας δὲ τοὺς Τριταιεῖς εἶναι τοῦ ἐλεγείου λέγοντος ἀληθεύοντα εὕρισκον. πόλεων γὰρ τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ ταῖς μὲν ἐπειλημμέναις δόξης οὐδὲ τὰ ἐς τοὺς οἰκιστάς ἐστιν ἄγνωστα, τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς τε ὑπὸ ἀσθενείας ἀφανεστέρας καὶ δι' αὐτὸ ἀνοικισθείσας ἐς Μεγάλην πόλιν [οὐ] περιέχει σφᾶς γενόμενον τότε ὑπὸ τοῦ Ἀρκάδων κοινοῦ

9 δόγμα· οὐδέ τινα ἔστιν ἐν Ἕλλησι Τριταίαν πόλιν ἄλλην γε ἢ τὴν Ἀχαιῶν εὑρεῖν. τηνικαῦτα γοῦν ἐς Ἀρκάδας ἡγοῖτο ἄν τις συντελέσαι τοὺς Τριταιεῖς, καθὰ καὶ νῦν ἔτι Ἀρκάδων αὐ-

5, 5. τῶν alterum feci e τὰ, alterum inveni in *P*. 6, 2. ἅρμα addit Kuhnius. 8. ἀναβέβηκε Claviger: quo recepto legerim παρθένος (ἐμοὶ δοκεῖν) Νίκη. 8, 2. νεμέαν *P*. 4. οὐκ ἀληθεύοντα εὕρισκον Facius, ἀληθεῦον οὐχ εὕρισκον Schneiderus. 8. οὐ expunxit Facius. τότε ὑπὸ] ὑπότε *MPV*.

τῶν εἰσὶν οἱ ἐς τὸ Ἀργολικὸν τελοῦντες. τοῦ Ἀγησάρχου δέ ἐστιν ἡ εἰκὼν τέχνη τῶν Πολυκλέους παίδων. τούτων μὲν δὴ ποιησόμεθα μνήμην ϗ ἐν τοῖς ὑστέροις τοῦ λόγου·

13 Ἄστυλος δὲ Κροτωνιάτης Πυθαγόρου μὲν ἐστιν ἔργον, τρεῖς δὲ ἐφεξῆς Ὀλυμπιάσι σταδίου τε ϗ διαύλου νίκας ἔσχεν. ὅτι δὲ ἐν δύο ταῖς ὑστέραις ἐς χάριν τὴν Ἱέρωνος τοῦ Δεινομένους ἀνηγόρευσεν ἑαυτὸν Συρακόσιον, τούτων εἵνεκα οἱ Κροτωνιᾶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ δεσμωτήριον εἶναι κατέγνωσαν ϗ τὴν εἰκόνα καθεῖλον παρὰ τῇ Ἥρᾳ τῇ Λακινίᾳ κειμένην.

Ἀνάκειται δὲ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ϗ στήλη λέγουσα τοῦ Λακεδαιμονίου Χιόνιδος τὰς νίκας. εὐηθείας μὲν δὴ μετέχουσι ϗ 2 ὅσοι Χίονιν αὐτὸν ἀναθεῖναι τὴν στήλην ἀλλ' οὐ Λακεδαιμονίων ἥγηνται τὸ δημόσιον· ἔστι γὰρ δήπου ὡς ἐν τῇ στήλῃ οὐκ εἶναί πω τοῦ ὅπλου τὸν δρόμον· πῶς ἂν οὖν ἠπίσταιτο ὁ Χίονις εἰ αὖθίς ποτε προσνομοθετήσουσιν Ἠλεῖοι; τούτων δ' ἔτι ἐς πλέον ἥκουσιν εὐηθείας οἱ τὸν ἑστηκότα ἀνδριάντα παρὰ τῇ στήλῃ φασὶν εἰκόνα εἶναι Χιόνιδος, ἔργον ὄντα τοῦ Ἀθηναίου Μύρωνος.

Ἐοικότα δὲ Χιόνιδι τὰ ἐς δόξαν ϗ ἀνὴρ Λύκιος παρέσχετο Ἑρμογένης Ξάνθιος, ὃς τὸν κότινον ἐν τρισὶν ὀλυμπιάσιν ἀνείλετο ὀκτάκις, ἐπίκλησίν τε ἔσχεν ἵππος ὑπὸ Ἑλλήνων. 3 ποιήσαιο δ' ἂν καὶ Πολίτην ἐν μεγάλῳ θαύματι. ὁ Πολίτης δ' ἦν οὗτος ἐκ Κεράμου τῆς ἐν τῇ Θρακίᾳ Καρίᾳ, ἀνέφηνε δὲ ἀρετὴν ποδῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ πᾶσαν· ἀπὸ γὰρ τοῦ μηκίστου ϗ διαρκεστάτου δι' ὀλιγίστου δὴ καιροῦ μεθηρμόσατο ἐπὶ τὸ βραχύτατον ὁμοῦ ϗ ὤκιστον, ϗ δολιχοῦ γε ἐν ἡμέρᾳ τῇ αὐτῇ καὶ παραυτίκα σταδίου λαβὼν νίκην προσέθηκε διαύλου σφίσι τὴν τρίτην. Πολίτης μὲν δὴ ἐπὶ τῆς δευτέρας ϗ ... τέσσαρας, 4 ὡς ἕκαστοι συνταχθῶσιν ὑπὸ τοῦ κλήρου, ϗ οὐκ ἀθρόους ἀφιᾶσιν ἐς τὸν δρόμον· οἳ δ' ἂν ἐν ἑκάστῃ τάξει κρατήσωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν αὖθις θέουσι τῶν ἄθλων· ϗ οὕτω σταδίου δύο ὁ στεφανούμενος ἀναιρήσεται νίκας. τὰ μέντοι ἐπιφανέστατα ἐς δρόμον Λεωνίδᾳ Ῥοδίῳ ἐστίν· ἐπὶ γὰρ τέσσαρας ὀλυμπιάδας ἀκμάζων

v. 1. ἡγησάρχου P, ἡγησιλάρχου MV. 1, 3. ἔσχεν Sylburgius: codices ἔχει. 7. λακινίᾳ V: ceteri λακεδαιμονίᾳ. 2, 1. δὲ τῇ ἐν ὀλ. MR. 7. ὅσοι Porsonus. 3, 7. τὸ om MP. 8. τε Buttmannus. 9. προσέθηκε δὲ διαύλου P. 4, 1. malim ὡς ἂν ἕκαστοι.

τε τῇ ὠκύτητι ἀντήρκεσε, καὶ γεγόνασιν αὐτῷ δρόμου νῖκαι δύο ἀριθμὸν καὶ δέκα.

5 Χιόνιδος δὲ οὐ πόῤῥω τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλης καὶ ὃς ἔστη-
κεν ὁ Δέριος Σάμιος, κρατήσας πυγμῇ παῖδας· τέχνη δὲ ἡ
εἰκὼν ἐστὶ μὲν Ἱππίου, τοῦτο δὲ τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ τὸ ἐπ'
αὐτῷ, νικῆσαι Χίονιν, ἡνίκα ὁ Σαμίων δῆμος ἔφευγεν ἐκ τῆς
νήσου, τὸν δὲ καιρὸν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα τὸν δῆμον....

6 Παρὰ δὲ τὸν τύραννον Δίαλλος ὁ Πόλλιδος ἀνάκειται,
γένος μὲν Σμυρναῖος, Ἰώνων δὲ πρῶτος λαβεῖν ἐν Ὀλυμπίᾳ
φησὶν ἔτος ὁ Δίαλλος παγκρατίου στέφανον ἐν παισίν. Θερσί-
λοχον δὲ Κερκυραῖον καὶ Ἀριστίωνα Θεοφίλους Ἐπιδαύριον, τὸν
μὲν ἀνδρῶν πυγμῆς, Θερσίλοχον δὲ λαβόντα ἐν παισὶ στέφα-
7 νον, Πολύκλειτος ἐποίησε σφᾶς ὁ Ἀργεῖος. Κύβελος δέ, ὃς
Σικυωνίων πρῶτος πὺξ ἐκράτησεν ἐν παισίν, ἐστὶν ἔργον Σι-
κυωνίου Κανάχου παρὰ τῷ Ἀργείῳ Πολυκλείτῳ διδαχθέντος.
παρὰ δὲ τὸν Κύβελον ὁπλίτης ἀνὴρ ἐπίκλησιν Λίβυς Μνα-
σέας Κυρηναῖος ἕστηκε· Πυθαγόρας δὲ ὁ Ῥηγῖνος ἐποίησε τὴν
εἰκόνα. Κυζικηνῷ δὲ Ἀγεμάχῳ τῶν ἐκ τῆς Ἀσιανῆς ἠπείρου
γενέσθαι ἐν Ἄργει τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ μηνύει.

8 Νάξου δὲ οἰκισθείσης ποτὲ ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ Χαλκιδέων τῶν
ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ, τῆς πόλεως μὲν οὐδὲ ἐρείπια ἐλείπετο ἐς ἡμᾶς
ἔτι, ὄνομα δὲ καὶ ἐς τοὺς ἔπειτα εἶναι τῆς Νάξου Τίσανδρος ὁ
Κλεοκρίτου μάλιστα αἰτίαν ἐχέτω. τετράκις γὰρ δὴ ἐν ἀνδράσι
κατεμαχέσατο ὁ Τίσανδρος πύκτας ἐν Ὀλυμπίᾳ, τοσαῦται δὲ
καὶ Πυθοῖ γεγόνασιν αὐτῷ νῖκαι· Κορινθίοις δὲ οὐκ ἦν πω
τηνικαῦτα οὐδὲ Ἀργείοις ἐς ἅπαντας ὑπομνήματα τοὺς Νεμεάτας.

9 Ἡ δὲ ἵππος ἡ τοῦ Κορινθίου Φειδώλα ὄνομα μέν, ὡς οἱ
Κορίνθιοι μνημονεύουσιν, ἔχει Αὔρα, τὸν δὲ ἀναβάτην ἔτι ἀρ-
χομένου τοῦ δρόμου συνέπεσεν ἀποβαλεῖν αὐτήν, καὶ οὐδέν τι ἧσ-
σον θέουσα ἐν κόσμῳ περί τε τὴν νύσσαν ἐπέστρεφε, καὶ ἐπεὶ

5, 1. χίονις P. οὐ] οὐδὲ P. καὶ ὃς] latet in his nomen pugilis. 3. τούτου M. 4. Χίονιν] Δοῦριν Sylburgius: immo τὸν Δούριος, quisquis est. 5. καιρὸν καθ' ὃν ἐπὶ editi. 7, 1. ceteri βύκελος. 7. post γενέσθαι Buttmannus deesse putat πρώτῳ cum eo victoriae genere, quod primus Asianorum reportaverit Agemachus: ἐν Ἄργει autem vel corrupta esse vel utrinque manca.
8, 2. ἐπὶ Sylburgius: codices ὑπό. 6. ante Κορινθίοις cum Siebeli omisi καί. 7. Isthmionicas addunt interpretes.

τῆς σάλπιγγος ἤκουσεν, ἐπετάχυνεν ἐς πλέον τὸν δρόμον, φθά-
νει τε δὴ ἐπὶ τοὺς ἑλλανοδίκας ἀφικομένη, καὶ νικῶσα ἔγνω, καὶ
παύεται τοῦ δρόμου. Ἠλεῖοι δὲ ἀνηγόρευσαν ἐπὶ τῇ νίκῃ τὸν
Φειδώλαν, καὶ ἀναθεῖναί οἱ τὴν ἵππον ταύτην ἐφιᾶσιν. ἐγέ- 10
νοντο δὲ καὶ τοῦ Φειδώλα τοῖς παισὶν ἐπὶ κέλητι ἵππῳ νῖκαι, καὶ
ὅ τε ἵππος ἐπὶ τῇ στήλῃ πεποιημένος καὶ ἐπίγραμμά ἐστιν ἐπ' αὐτῷ·

ὠκυδρόμας Λύκος Ἴσθμι' ἅπαξ, δύο δ' ἐνθάδε νίκαις
Φειδώλα παίδων ἐστεφάνωσε δόμους.

οὐ μὴν τῷ γε ἐπιγράμματι καὶ τὰ Ἠλείων ἐς τοὺς ὀλυμπιονί-
κας ὁμολογεῖ γράμματα· ὀγδόῃ γὰρ ὀλυμπιάδι καὶ ἑξηκοστῇ καὶ
οὐ πρὸ ταύτης ἐστὶν ἐν τοῖς Ἠλείων γράμμασιν ἡ νίκη τῶν
Φειδώλα παίδων. ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἔχοντα ἴστω τις· Ἠλείοις 11
δὲ ἀνδράσιν Ἀγαθίνῳ τε τῷ Θρασυβούλου καὶ Τηλεμάχῳ, Τη-
λεμάχῳ μὲν ἐπὶ ἵππων νίκῃ γέγονεν ἡ εἰκών, Ἀγαθῖνον δὲ
ἀνέθεσαν Ἀχαιοὶ Πελληνεῖς. ἀνέθηκε δὲ καὶ ὁ Ἀθηναίων
δῆμος Ἀριστοφῶντα Λυσίνου παγκρατιαστὴν ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ
ἐν Ὀλυμπίᾳ κρατήσαντα ἄνδρας.

Φερίας δὲ Αἰγινήτης (ἔτος γὰρ δὴ παρὰ τὸν Ἀθηναῖον 14
Ἀριστοφῶντα ἀνάκειται) ὀγδόῃ μὲν πρὸς ταῖς ἑβδομήκοντα 1
ὀλυμπιάδι κομιδῇ τε ἔδοξεν εἶναι νέος, καὶ οὐκ ἐπιτήδειός πω
νομισθεὶς παλαίειν ἀπηλάθη τοῦ ἀγῶνος, τῇ δὲ ἑξῆς (κατεδέχθη
γὰρ τηνικαῦτα ἐς τοὺς παῖδας) ἐνίκα παλαίων. τῷ δὲ Φερίᾳ τούτῳ
διάφορον καὶ οὐδαμῶς ἐοικυῖαν ἔχειν ἐν Ὀλυμπίᾳ τύχην Νικα-
σύλος Ῥόδιος. ὄγδοον γὰρ ἐπὶ τοῖς δέκα ἔτεσι γεγονὼς μὴ πα- 2
λαῖσαι μὲν ἐν παισὶν ὑπὸ Ἠλείων ἀπηλάθη, ἀνηγορεύθη δὲ
ἐν ἀνδράσιν, ὥσπερ γε καὶ ἐνίκησεν· ἀνηγορεύθη δὲ καὶ ὕστε-
ρον Νεμέᾳ τε καὶ Ἰσθμῷ. γεγονότα δὲ εἰκοσαετῆ τὸ χρεὼν
ἐπιλαμβάνει, πρὶν ἢ ἐς τὴν Ῥόδον αὐτὸν οἴκαδε ἀναστρέψαι.
τὸ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ τοῦ Ῥοδίου παλαιστοῦ τόλμημα Ἀρτεμίδωρος
γένος Τραλλιανὸς ὑπερεβάλετο κατὰ ἐμὴν δόξαν. Ἀρτεμιδώρῳ
γὰρ ἁμαρτεῖν μὲν Ὀλυμπίων συνέβη παγκρατιάζοντι ἐν παισίν·
αἰτία δέ οἱ ἐγένετο τῆς διαμαρτίας τὸ ἄγαν νέον. ὡς δὲ ἀφί- 3
κετο ἀγῶνος καιρὸς ὃν Σμυρναῖοι Ἰώνων ἄγουσιν, ἐς τοσοῦτο

v. 1. ἐπετρόχυνεν P. 10, 1. ἐφιᾶσιν Coraes: codices ἀφιᾶσιν. 2. ante τοῦ cum *MV* omisi λύκου. φειδόλα *P*. νῖκαι *M*: ceteri νίκη et antea ἐγένετο. 4. ἴσθμια πὺξ *MP*. 8. πρὸ Musgravius: codices περί. 11, 5. λυκίνου ceteri. 1, 6. τύχην νικασύλος *P*, τύχην νικασύλας *M*. 2, 6. ὑπεβάλετο *MP*.

ἄρα αὐτῷ τὰ τῆς ῥώμης ἐπηύξητο ὡς κρατῆσαι παγκρατιάζοντα ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς τούς τε ἐξ Ὀλυμπίας ἀνταγωνιστάς, ϗ ἐπὶ τοῖς παισὶν οὓς ἀγενείους καλοῦσι, ϗ τρίτα δὴ ὅ τι ἄριστον ἦν τῶν ἀνδρῶν. γενέσθαι δέ οἱ τὴν ἅμιλλαν πρὸς ἀγενείους τε ϗ ἄνδρας τὴν μὲν ἐκ γυμναστοῦ παρακλήσεώς φασι, τὴν δὲ ἐξ ἀνδρὸς παγκρατιαστοῦ λοιδορίας. ἀνείλετο δὲ ἐν ἀνδράσιν ὁ Ἀρτεμίδωρος Ὀλυμπικὴν νίκην δευτέρᾳ ϗ δεκάτῃ πρὸς διακοσίαις ὀλυμπιάδι.

4 Νικασύλου δὲ τῆς εἰκόνος ἵππος τε οὐ μέγας ἔχεται χαλκοῦς, ὃν Κρόκων Ἐρετριεὺς ἀνέθηκεν ἀνελόμενος κέλητι ἵππῳ στέφανον, ϗ πλησίον τοῦ ἵππου Τελέστας ἐστὶ Μεσσήνιος, κρατήσας πυγμῇ παῖδας· Σιλανίωνος δὲ ἔργον ἐστὶν ὁ Τελέστας.

5 ''' Μίλωνα δὲ τὸν Διοτίμου πεποίηκε μὲν Δαμέας ἐκ Κρότωνος καὶ οὗτος, ἐγένοντο δὲ τῷ Μίλωνι ἓξ μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ πάλης νῖκαι, μία ἐν παισὶν ἐξ αὐτῶν, Πυθοῖ δὲ ἔν τε ἀνδράσιν ἓξ ϗ μία ἐνταῦθα ἐν παισίν. ἀφίκετο δὲ ϗ ἕβδομον παλαίσων ἐς Ὀλυμπίαν· ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐγένετο οἷός τε καταπαλαῖσαι Τιμασίθεον πολίτην τε ὄντα αὐτῷ ϗ ἡλικίᾳ νέον, πρὸς

6 δὲ ϗ σύνεγγυς οὐκ ἐθέλοντα ἵστασθαι. λέγεται δὲ ϗ ὡς ἐσκομίσειεν αὐτὸς αὐτοῦ τὸν ἀνδριάντα ἐς τὴν Ἄλτιν ὁ Μίλων. λέγεται δὲ ἐς αὐτὸν ϗ τὸ ἐπὶ τῇ ῥοιᾷ ϗ τὸ ἐπὶ τῷ δίσκῳ. ῥοιὰν μὲν δὴ οὕτω κατεῖχεν ὡς μήτε ἄλλῳ παρεῖναι βιαζομένῳ μήτε αὐτὸς λυμήνασθαι πιέζων· ἑστάμενος δὲ ἐπὶ ἀληλιμμένῳ τῷ δίσκῳ γέλωτα ἐποιεῖτο τοὺς ἐμπίπτοντάς τε ϗ ὠθοῦντας ἀπὸ τοῦ δίσκου.

7 παρείχετο δὲ καὶ ἄλλα τοιάδε ἐς ἐπίδειξιν. περιεδεῖτο τῷ μετώπῳ χορδὴν κατὰ ταὐτὰ δὴ ϗ εἰ ταινίαν περιθεῖτο ἢ στέφανον· κατέχων δὲ ἐντὸς χειλῶν τὸ ἆσθμα ϗ ἐμπιπλὰς αἵματος τὰς ἐν τῇ κεφαλῇ φλέβας διεῤῥήγνυεν ὑπὸ ἰσχύος τῶν φλεβῶν τὴν χορδήν. λέγεται δὲ ϗ ὡς τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸ μὲν ἐς τὸν ἀγκῶνα ἐκ τοῦ ὤμου παρ' αὐτὴν καθίει τὴν πλευράν, τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος ἔτεινεν ἐς εὐθὺ τῶν δακτύλων, τὸν μὲν αὐτῶν ἀναστρέφων τὸν ἀντίχειρα ἐς τὸ ἄνω, τῶν λοιπῶν δὲ ἀλλήλοις ἐπικειμένων κατὰ στοῖχον· τὸν ἐλάχιστον οὖν τῶν δακτύ-

8 λων κάτω γινόμενον οὐκ ἀπεκίνησεν ἄν τις βιαζόμενος. ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ θηρίων φασὶν αὐτόν· ἐπιτυχεῖν γὰρ αὐτὸν ἐν τῇ

v. 1. παγκρατιάζοντι codices: correxit Kuhnius. 4, 1. νίκας. ὕλου P. 7, 1. περιεδεῖτο Suidas: codices περιέδει. 2. δὲ P.

Κροτωνιάτιδι αὐαινομένῳ ξύλῳ, σφῆνες δὲ ἐγκείμενοι διίστασαν τὸ ξύλον· ὁ δὲ ὑπὸ φρονήματος ὁ Μίλων καθίησι τὰς χεῖρας ἐς τὸ ξύλον· ὀλισθαίνουσί τε δὴ οἱ σφῆνες, ϗ ἐχόμενος ὁ Μίλων ὑπὸ τοῦ ξύλου λύκοις ἐγίγνετο εὕρημα. μάλιστα δέ πως τὸ θηρίον τοῦτο ἐν τῇ Κροτωνιάτιδι πολύ τε νέμεται ϗ ἄφθονον. Μίλωνι μὲν δὴ τοιόνδε τέλος ἐπηκολούθησε.

Πύῤῥον δὲ τὸν Αἰακίδου βασιλεύσαντα ἐν τῇ Θεσπρωτίδι 9
ἠπείρῳ ϗ ἔργα πολλὰ ἐργασάμενον ϗ ἄξια μνήμης, ἃ ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Ἀθηναίους ἐδήλωσα, τοῦτον ἐς τὴν Ἄλτιν ἀνέθηκε Θρασύβουλος Ἠλεῖος. παρὰ δὲ τὸν Πύῤῥον ἀνὴρ μικρὸς αὐλοὺς ἔχων ἐστὶν ἐκτετυπωμένος ἐπὶ στήλῃ. τούτῳ Πυθικαὶ νῖκαι γεγόνασι τῷ ἀνδρὶ δευτέρῳ μετὰ Σακάδαν τὸν Ἀργεῖον· Σα- 10
κάδας μὲν γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν τεθέντα ὑπὸ Ἀμφικτυόνων οὐκ ὄντα πω στεφανίτην ϗ ἐπ' ἐκείνῳ στεφανίτας δύο ἐνίκησε, Πυθόκριτος δὲ ὁ Σικυώνιος τὰς ἐφεξῆς τούτων πυθιάδας ἓξ μόνος δὴ οὗτος αὐλητής. δῆλα δὲ ὅτι ϗ ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ Ὀλυμπίασιν ἐπηύλησεν ἑξάκις τῷ πεντάθλῳ. Πυθοκρίτῳ μὲν γέγονεν ἀντὶ τούτων ἡ ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλη ϗ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ "Πυθοκρίτου Καλλινίκου μνάματα αὐλητᾶ."

Ἀνέθεσαν δὲ ϗ τὸ κοινὸν τὸ Αἰτωλῶν Κύλωνα, ὃς ἀπὸ 11
τῆς Ἀριστοτίμου τυραννίδος ἠλευθέρωσεν Ἠλείους. Γόργον δὲ τὸν Εὐκλήτου Μεσσήνιον ἀνελόμενον πεντάθλου νίκην, ϗ Δαμάρετον ϗ τοῦτον Μεσσήνιον κρατήσαντα πυγμῇ παῖδας, τὸν μὲν αὐτῶν Βοιώτιος Θήρων, Δαμαρέτου δὲ τὴν εἰκόνα Ἀθηναῖος Σιλανίων ἐποίησεν. Ἀναυχίδας δὲ ὁ Φίλυος Ἠλεῖος πάλης ἔσχεν ἐν παισὶ στέφανον ϗ ἐν ἀνδράσιν ὕστερον. τούτῳ μὲν δὴ τὴν εἰκόνα ὅστις ὁ εἰργασμένος ἐστὶν οὐκ ἴσμεν· Ἄνοχος δὲ ὁ Ἀδαμάτα Ταραντῖνος, σταδίου λαβὼν ϗ διαύλου νίκην, ἐστὶν Ἀγελάδα τέχνη τοῦ Ἀργείου.

Παῖδα δὲ ἐφ' ἵππου καθήμενον, καὶ ἑστηκότα ἄνδρα παρὰ 12
τὸν ἵππον, φησὶ τὸ ἐπίγραμμα εἶναι Ξενόμβροτον ἐκ Κῶ τῆς Μεροπίδος, ἐπὶ ἵππου νίκῃ κεκηρυγμένον, Ξενόδικον δὲ ἐπὶ πυγμῇ παίδων ἀναγορευθέντα· τὸν μὲν Παντίας αὐτῶν, Ξε-

v. 6. τόδε MP. 9, 5. ἐκτετυπωμένος V, ἐκτετυπωμένους ceteri. 10, 8. μνᾶμα τοῦ αὐλητᾶ Claviger. malim μνᾶμα ταὐλητᾶ. 11, 1. Κύλωνα Casaubonus coll. 5, 5, 1: codices κύδωνα. 5. ἀνελόμενον — 4. Μεσσήνιον om P. 12, 4. Ξενόμβρ] ἀφθόνητον P, ἀφθονή M.

νόμβροτον δὲ Φιλότιμος Αἰγινήτης ἐποίησε. Πύθου δὲ τοῦ Ἀνδρομάχυ, γένος ἀνδρὸς ἐξ Ἀβδήρων, ἐποίησε μὲν Λύσιππος, ἀνέθεσαν δὲ οἱ ϛρατιῶται δύο εἰκόνας· εἶναι δὲ ἡγεμὼν τις ξένων ἢ ϗ ἄλλως τὰ πολεμικὰ ἀγαθὸς ὁ Πύθης ἔοικεν.

13 Κεῖνται δὲ ϗ ἐν παισὶν εἰληφότες δρόμυ νίκας Μενεπτόλεμος ἐξ Ἀπολλωνίας τῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ ϗ Κορκυραῖος Φίλων, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Ἱερώνυμος Ἄνδριος, ὃς τὸν Ἠλεῖον Τισαμενὸν πενταθλῦντα ἐν Ὀλυμπίᾳ κατεπάλαισε, τὸν [ἐν] Ἕλλησιν ὕϛερον τύτων ἐναντία Μαρδονίυ ϗ Μήδων Πλαταιᾶσι μαντευσάμενον. ἐϛός τε δὴ ὁ Ἱερώνυμος ἀνάκειται, ϗ παρ' αὐτὸν παλαιϛὴς παῖς, Ἄνδριος ϗ ἔτος, Προκλῆς ὁ Λυκαστίδα. τοῖς πλάϛαις δὲ οἳ τὺς ἀνδριάντας ἐποίησαν, τῷ μὲν Στόμιός ἐϛιν ὄνομα, τῷ δὲ τὸν Προκλέα εἰργασμένῳ Σῶμις. Αἰσχίνη δὲ Ἠλείῳ νῖκαί τε δύο ἐγένοντο πεντάθλου καὶ ἴσαι ταῖς νίκαις αἱ εἰκόνες.

15 Ἀρχίππῳ δὲ Μιτυληναίῳ τὺς ἐς τὴν πυγμὴν ἐσελθόντας κρατήσαντι ἄνδρας ἄλλο τοιόνδε προσποιῦσιν οἱ Μιτυληναῖοι ἐς δόξαν, ὡς ϗ τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ ϗ Πυθοῖ ϗ Νεμέᾳ ϗ Ἰσθμῷ λάβοι ϛέφανον ἡλικίαν ὐ πρόσω γεγονὼς ἐτῶν εἴκοσι. τὸν δὲ παῖδα ϛαδιοδρόμον Ξένωνα Καλλιτέλυς ἐκ Λεπρέυ τῦ ἐν τῇ Τριφυλίᾳ Πυριλάμπης Μεσσήνιος, Κλεινόμαχον δὲ Ἠλεῖον ὅϛις ὁ ποιήσας ἐϛὶν ὐκ ἴσμεν· ἀνηγορεύθη δὲ ὁ Κλει-

2 νόμαχος ἐπὶ νίκῃ πεντάθλυ. Παντάρκη δὲ Ἠλεῖον Ἀχαιῶν ἀνάθημα εἶναι τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ φησίν· εἰρήνην τε γὰρ Ἀχαιοῖς ποιῆσαι ϗ Ἠλείοις αὐτόν, ϗ ὅσοι παρ' ἀμφοτέρων πολεμύντων ἑαλώκεσαν, ἄφεσιν ϗ τύτοις γενέσθαι δι' αὐτῦ. ὗτος ἀνείλετο ϗ κέλητι ἵππῳ νίκην ὁ Παντάρκης, καὶ οἱ ϗ τῆς νίκης ὑπόμνημά ἐϛιν ἐν Ὀλυμπίᾳ. Ὀλίδαν δὲ ἀνέθηκεν Ἠλεῖον τὸ ἔθνος τὸ Αἰτωλῶν. Χαρῖνος δὲ Ἠλεῖος ἐπὶ διαύλυ τε ἀνάκειται ϗ ὅπλυ νίκῃ· παρὰ δὲ αὐτὸν Ἀγέλης Χῖος κρατήσας πυγμῇ παῖδας, Θεομνήϛυ Σαρδιανῦ τέχνη.

3 Κλειτομάχου δὲ Θηβαίυ τὴν μὲν εἰκόνα ἀνέθηκεν Ἑρμοκράτης ὁ τοῦ Κλειτομάχου πατήρ, τὰ δέ οἱ ἐς δόξαν ἦν τοιάδε. ἐν Ἰσθμῷ παλαιϛὰς κατεπάλαισεν ἄνδρας, ϗ ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς τύς τε τὴν πυγμὴν καὶ τὺς ἐς τὸ παγκράτιον

2, 4. δι' αὐτοῦ Siebelis: codices καὶ δι' αὐτό. 6. Αἰολίδαν Porsonus. 3, 1 et 2. τομάχου MP.

ἐσελθόντας ἐκράτει τῇ μάχῃ. αἱ δὲ Πυθοῖ νῖκαι παγκρατίου
μὲν εἰσιν αὐτῷ πᾶσαι, τρεῖς δὲ ἀριθμόν. ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ δεύ-
τερος ὁ Κλειτόμαχος ἔτος μετὰ τὸν Θάσιον Θεαγένην ἐπὶ
παγκρατίῳ τε ἀνηγορεύθη καὶ πυγμῇ. παγκρατίȣ μὲν ȣ̓̃ν μιᾷ 4
πρὸς ταῖς τεσσαράκοντα ϗ ἑκατὸν ὀλυμπιάδι ἔφθανεν ἀνῃρη-
μένος νίκην· ἡ δὲ ὀλυμπιὰς ἡ ἐφεξῆς εἶχε μὲν τὸν Κλειτόμαχον
τȣ̃τον παγκρατίȣ ϗ πυγμῆς ἀγωνιϛὴν, εἶχε δὲ ϗ Ἠλεῖον Κάπρον
ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς παλαῖσαί τε ὁμȣ̃ ϗ παγκρατιάσαι προ-
θυμȣ́μενον. γεγονυίας δὲ ἤδη τῷ Κάπρῳ νίκης ἐπὶ τῇ πάλῃ, 5
ἀνεδίδασκεν ὁ Κλειτόμαχος τȣ̀ς ἑλλανοδίκας γενήσεσθαι σὺν τῷ
δικαίῳ σφίσιν, εἰ τὸ παγκράτιον ἐσκαλέσαιντο πρὶν ἢ πυκτεύ-
σαντά αὐτὸν λαβεῖν τραύματα. λέγει τε δὴ εἰκότα, ϗ οὕτως
ἐσκληθέντος τȣ̃ παγκρατίȣ κρατηθεὶς ὑπὸ τȣ̃ Κάπρȣ ὅμως
ἐχρήσατο ἐς τȣ̀ς πύκτας θυμῷ τε ἐῤῥωμένῳ καὶ ἀκμῆτι τῷ
σώματι.

Ἐρυθραῖοι δὲ οἱ Ἴωνες Ἐπιθέρσην τὸν Μητροδώρȣ, δύο 6
μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ πυγμῆς, δὶς δὲ Πυθοῖ νίκας ϗ ἐν Νεμέᾳ τε
ϗ ἐν Ἰσθμῷ λαβόντα, οὗτοι μὲν τὸν Ἐπιθέρσην τȣ̃τον, Συ-
ρακȣ́σιοι δὲ δύο μὲν Ἱέρωνος εἰκόνας τὸ δημόσιον, τρίτην δὲ
ἀνέθεσαν οἱ τȣ̃ Ἱέρωνος παῖδες. ἐδήλωσα δὲ ὀλίγῳ πρότερον
ὡς ὁμώνυμός τε τῷ Δεινομένȣς ὁ Ἱέρων ἔτος ϗ Συρακȣσῶν
εἴη κατὰ ταὐτὰ ἐκείνῳ τύραννος. ἀνέθεσαν δὲ ϗ Ἠλεῖον 7
ἄνδρα Τιμόπτολιν Λάμπιδος Παλεῖς, ἡ τετάρτη Κεφαλλήνων
μοῖρα. οὗτοι δὲ οἱ Παλεῖς ἐκαλȣ̃ντο Δȣλίχιοι εἰς τὰ ἀρχαιό-
τερα. ἀνάκειται δὲ ϗ Ἀρχίδαμος ὁ Ἀγησιλάȣ, καὶ ἀνὴρ
ὁϛισδὴ θηρεύοντος παρεχόμενος σχῆμα. Δημήτριον δὲ τὸν
ἐλάσαντα ἐπὶ Σέλευκον ϛρατιᾷ ϗ ἁλόντα ἐν τῇ μάχῃ, ϗ τοῦ
Δημητρίȣ τὸν παῖδα Ἀντίγονον, ἀναθήματα ἴϛω τις Βυζαν-
τίων ὄντας. Σπαρτιάτῃ δὲ Εὐτελίδῃ γεγόνασιν ἐν παισὶ 8
νῖκαι δύο ἐπὶ τῆς ὀγδόης ϗ τριακοϛῆς ὀλυμπιάδος, πάλης, ἡ
δὲ ἑτέρα πεντάθλȣ· πρῶτον γὰρ δὴ τότε οἱ παῖδες ϗ ὕστατον
πενταθλήσοντες ἐσεκλήθησαν. ἔϛι δὲ ἥ τε εἰκὼν ἀρχαία τοῦ
Εὐτελίδα, καὶ τὰ ἐπὶ τῷ βάθρῳ γράμματα ἀμυδρὰ ὑπὸ τοῦ
χρόνȣ. μετὰ δὲ τὸν Εὐτελίδαν Ἀρεύς τε αὖθις ὁ Λακε- 9

4, 2. ταῖς add Siebelis. idem ὀλυμπιάδι posuit, ubi erat ὀλυμπιάσιν. 5, 1. πάλῃ V: ceteri μάχῃ. 3. ἐσκαλέσαιντο Coraes: codices ἐσεκαλέσαντο. 8, 3. ὕστερον codices. 4. πενταθλήσαντες P.

δαιμονίων βασιλεὺς ϗ Ἠλεῖος παρ' αὐτὸν ἀνάκειται Γόργος. μόνῳ δὲ ἀνθρώπων ἄχρι ἐμοῦ τῷ Γόργῳ τέσσαρες μὲν ἐν Ὀλυμπίᾳ γεγόνασιν ἐπὶ πεντάθλῳ, διαύλου δὲ ϗ ὅπλου μία ἐφ' ἑκατέρου νίκη.

10 Ὅτῳ δὲ παρεστήκασιν οἱ παῖδες, τοῦτον μὲν Πτολεμαῖον τὸν Λάγου φασὶν εἶναι· παρὰ δὲ αὐτὸν ἀνδριάντες δύο ἀνδρός εἰσιν Ἠλείου Κάπρου τοῦ Πυθαγόρου, πάλης τε εἰληφότος ϗ παγκρατίου στέφανον ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς. πρώτῳ δὲ γεγόνασιν ἀνθρώπων αἱ δύο νῖκαι τῷ Κάπρῳ τούτῳ. τὸν μὲν δὴ ἐπὶ τοῦ παγκρατίου καταγωνισθέντα ὑπ' αὐτοῦ δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι· παλαίων δὲ κατέβαλεν Ἠλεῖον Παιάνιον ὀλυμπιάδα πάλῃ τὴν προτέραν ἀνῃρημένον καὶ Πύθια παίδων τε πυγμῇ ϗ αὖθις ἐν ἀνδράσι πάλῃ τε καὶ πυγμῇ στεφανωθέντα ἐπὶ ἡμέρας τῆς αὐτῆς.

16 Κάπρῳ μὲν δὴ ἐκ ἄνευ μεγάλων πόνων ϗ ἰσχυρᾶς ταλαιπωρίας ἐγένοντο αἱ νῖκαι· '''εἰσὶ δὲ εἰκόνες ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Ἀναυχίδᾳ ϗ Φερενίκῳ, γένος μὲν Ἠλείοις, πάλης δὲ ἐν παισὶν ἀνελομένοις στεφάνους. Πλείσταινον δὲ τὸν Εὐρυδάμου τοῦ ἐναντία Γαλατῶν στρατηγήσαντος Αἰτωλοὺς Θεσπιεῖς εἰσὶν
2 οἱ ἀναθέντες. Τυδεὺς δὲ Ἠλεῖος Ἀντίγονόν τε τὸν Δημητρίου πατέρα ϗ Σέλευκον ἀνέθηκε. Σελεύκου δὲ ἐς ἅπαντας ἤρθη τὸ ὄνομα ἀνθρώπους ἄλλων τε εἵνεκα ϗ διὰ τὴν Δημητρίου μάλιστα ἅλωσιν. Τίμωνι δὲ ἀγώνων τε νῖκαι τῶν ἐν Ἕλλησιν ὑπάρχουσιν ἐπὶ πεντάθλῳ πλὴν τοῦ Ἰσθμικοῦ (τούτου δὲ τὸ μὴ ἀγωνιστὴς γενέσθαι κατὰ τὰ αὐτὰ Ἠλείοις τοῖς ἄλλοις εἴργετο), καὶ τάδε ἄλλα φησὶ τὸ ἐς αὐτὸν ἐπίγραμμα, Αἰτωλοῖς αὐτὸν ἐπὶ στρατείᾳ μεταχεῖν ἐπὶ Θεσσαλοὺς, ϗ φρουρᾶς
3 ἡγεμόνα ἐν Ναυπάκτῳ φιλίᾳ γενέσθαι τῇ ἐς Αἰτωλούς. Τίμωνος δὲ οὐ πόῤῥω τῆς εἰκόνος Ἑλλάς τε δὴ ϗ Ἦλις παρὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ μὲν Ἀντίγονον τὸν ἐπιτροπεύσαντα Φιλίππου τοῦ Δημητρίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ τῶν χειρῶν τὸν Φίλιππον στεφανοῦσα αὐτόν, ἡ δὲ Ἦλις Δημήτριον τὸν στρατεύσαντα ἐπὶ Σέλευκον ϗ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου στεφανοῦσά ἐστιν.

4 Ἀριστείδῃ δὲ Ἠλείῳ γενέσθαι μὲν ὅπλου νίκην ἐν Ὀλυμπίᾳ, γενέσθαι δὲ ϗ διαύλου Πυθοῖ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτῷ δηλοῖ,

v. 2. μόνῳ Amasaeus: codices ὅμως. ἐν add Facius. 10, 5. Κάπρου] καὶ πρὸ P. 7. ἤδη Siebelis: codices δή. 2, 6. τὸ Sylburgius: codices τῷ. om Porsonus. 8. αὐτὸν στρατείας (vel ἐπιστρατείας) μετ. Kuhnius.

Νεμείων τε ἐν παισὶν ἐπὶ τῷ ἱππίῳ. δρόμου δέ εἰσι τοῦ ἱππίου
μῆκος μὲν δίαυλοι δύο, ἐκλειφθέντα δὲ ἐκ Νεμείων τε καὶ
Ἰσθμίων αὐτὸν βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἐς Νεμείων ἀγῶνα τῶν
χειμερινῶν ἀπέδωκεν Ἀργείοις.

Τοῦ δὲ Ἀριστείδου ἐγγύτατα Μενάλκης ἕστηκεν Ἠλεῖος, ἀνα- 5
γορευθεὶς Ὀλυμπίασιν ἐπὶ πεντάθλῳ, καὶ Φιλωνίδης Ζώτου,
γένος μὲν ἐκ Χεῤῥονήσου τῶν Κρητῶν, Ἀλεξάνδρου δὲ ἡμε-
ροδρόμος τοῦ Φιλίππου. ‴μετὰ δὲ τοῦτον Βριμίας ἐστὶν
Ἠλεῖος, κρατήσας ἄνδρας πυγμῇ, Λεωνίδα τε ἐκ Νάξου τῆς
ἐν τῷ Αἰγαίῳ, Ψωφιδίων ἀνάθημα Ἀρκάδων, Ἀσάμωνός
τε εἰκὼν ἐν ἀνδράσι πυγμῇ νενικηκότος, ἡ δὲ Νικάνδρου, διαύ-
λου μὲν δύο ἐν Ὀλυμπίᾳ, Νεμείων δ' ἀναμὶξ ἐπὶ δρόμῳ νί-
κας ἓξ ἀνῃρημένου. ὁ δὲ Ἀσάμων ϗ ὁ Νίκανδρος Ἠλεῖοι μὲν
ἦσαν, πεποίηκε δὲ τῷ μὲν Δαΐππος τὴν εἰκόνα, Ἀσάμωνι δὲ
Πυριλάμπης Μεσσήνιος. Εὐαλκίδᾳ δὲ Ἠλείῳ ϗ Σελεά- 6
δᾳ Λακεδαιμονίῳ, τῷ μὲν ἐν παισὶν ἐγένοντο πυγμῆς νῖκαι,
Σελεάδᾳ δὲ ἀνδρῶν πάλης.

Ἐνταῦθα ϗ ἅρμα οὐ μέγα ἀνάκειται Πολυπείθους Λάκω-
νος, ϗ ἐπὶ στήλης τῆς αὐτῆς Καλλιτέλης ὁ τοῦ Πολυπείθους
πατήρ, παλαιστὴς ἀνήρ· νῖκαι δέ σφισι, τῷ μὲν ἵπποις, Καλ-
λιτέλει δὲ παλαίσαντί εἰσιν.

Ἰδιώτας δὲ ἄνδρας Ἠλείους, Λάμπον Ἀρνίσκου ϗ 7
Ἀριστάρχου, Ψωφίδιοι προξένους ὄντας σφίσιν ἀνέθεσαν ἢ καὶ
ἄλλην τινὰ ἐς αὐτοὺς ἔχοντας εὔνοιαν. μέσος δὲ ἕστηκεν αὐτῶν
Λύσιππος Ἠλεῖος, καταπαλαίσας τοὺς ἐσελθόντας τῶν παί-
δων· Ἀνδρέας δὲ Ἀργεῖος ἐποίησε τοῦ Λυσίππου τὴν εἰκόνα.

Λακεδαιμονίῳ δὲ Δεινοσθένει σταδίου τε ἐγένετο ἐν ἀνδρά- 8
σιν Ὀλυμπικὴ νίκη, καὶ στήλην ἐν τῇ Ἄλτει παρὰ τὸν ἀν-
δριάντα ἀνέθηκεν ὁ Δεινοσθένης· ὁδοῦ δὲ τῆς ἐς Λακεδαί-
μονα ἐξ Ὀλυμπίας ἐπὶ ἑτέραν στήλην τὴν ἐν Λακεδαίμονι
μέτρα εἶναι σταδίους ἑξήκοντα καὶ ἑξακοσίους. Θεόδω-
ρον δὲ λαβόντα ἐπὶ πεντάθλῳ νίκην, καὶ Πύτταλον Λάμπι-
δος πυγμῇ παῖδας κρατήσαντα, ϗ Νελαΐδαν σταδίου τε ἀνελό-
μενον ϗ ὅπλου στέφανον, Ἠλείους σφᾶς ὄντας ἴστω τις. ἐπὶ δὲ
τῷ Πυττάλῳ ϗ τάδε ἔτι λέγουσιν, ὡς γενομένης πρὸς Ἀρκά-

5, 3. τῶν] τῆς Sylburgius. 4. δὲ add *MV*. 6. Λεωνίδας Sylburgius. 7, 2. ψωφίδιον *MPV*. ὄντας om *P*.

δας Ἠλείοις ἀμφισβητήσεως περὶ γῆς ὅρων εἶπεν οὗτος ὁ Πύτ-
ταλος τὴν δίκην. ὁ δέ οἱ ἀνδριὰς ἔργον ἐστὶν Ὀλυνθίου Σθένι-
9 δος. ἐφεξῆς δὲ Πτολεμαῖός τέ ἐστιν ἀναβεβηκὼς ἵππον,
καὶ παρ' αὐτὸν Ἠλεῖος ἀθλητὴς Παιάνιος ὁ Δαματρίου, πάλης
τε ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ τὰς δύο Πυθικὰς ἀνῃρημένος νίκας.
Κλεάρεστός τέ ἐστιν Ἠλεῖος πεντάθλου λαβὼν στέφανον, καὶ ἅρμα
ἀνδρὸς Ἀθηναίου Γλαύκωνος τοῦ Ἐτεοκλέους· ἀνηγορεύθη δὲ
ὁ Γλαύκων οὗτος ἐπὶ ἅρματος τελείου δρόμῳ.

17 Ταῦτα μὲν δὴ τὰ ἀξιολογώτατα ἀνδρὶ ποιουμένῳ τὴν
ἔφοδον ἐν τῇ Ἄλτει κατὰ τὰ ἡμῖν εἰρημένα· εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ
Λεωνιδαίου πρὸς τὸν βωμὸν τὸν μέγαν ἀφικέσθαι τῇ δεξιᾷ θε-
λήσειας, τοσάδε ἔστι σοι τῶν ἀνηκόντων ἐς μνήμην. Δημοκρά-
της Τενέδιος καὶ Ἠλεῖος Κριάννιος, οὗτος μὲν ὅπλου λαβὼν νί-
κην, Δημοκράτης δὲ ἀνδρῶν πάλης. ἀνδριάντας δὲ τοῦ μὲν
Μιλήσιος Διονυσικλῆς, τοῦ δὲ Κριαννίου Μακεδὼν Λῦσός ἐστιν
2 ὁ ἐργασάμενος. Κλαζομενίου δὲ Ἡροδότου καὶ Φιλίνου τοῦ
Ἡγεπόλιδος Κῴου ἀνέθεσαν τὰς εἰκόνας αἱ πόλεις, Κλαζομέ-
νιοι μὲν ὅτι ἐν Ὀλυμπίᾳ Κλαζομενίων πρῶτος ἀνηγορεύθη
νικῶν Ἡρόδοτος (ἡ δέ οἱ νίκη σταδίου γέγονεν ἐν παισί), Φι-
λῖνον δὲ οἱ Κῷοι δόξης ἕνεκα ἀνέθεσαν· ἐν μέν γε Ὀλυμπίᾳ
δρόμου γεγόνασιν αὐτῷ νῖκαι πέντε, τέσσαρες δὲ Πυθοῖ καὶ
3 ἴσαι Νεμείων, ἐν δὲ Ἰσθμῷ μία ἐπὶ ταῖς δέκα. Πτολε-
μαῖον δὲ τὸν Πτολεμαίου τοῦ Λάγου Ἀριστόλαος ἀνέθηκε Μα-
κεδὼν ἀνήρ. ἀνάκειται δὲ καὶ πύκτης κρατήσας ἐν παισί,
Βύττας Πολυνείκους Μιλήσιος, καὶ Καλλικράτης ἀπὸ τῆς ἐπὶ
Ληθαίῳ Μαγνησίας, ἐπὶ τῷ ὁπλίτῃ δρόμῳ στεφάνους δύο ἀνῃ-
ρημένος· Λυσίππου δὲ ἔργον ἡ τοῦ Καλλικράτους ἐστὶν εἰκών.
4 Ἐμαντίωνι δὲ καὶ Ἀλεξιβίῳ, τῷ μὲν ἐν παισὶ σταδίου, Ἀλεξι-
βίῳ δὲ πεντάθλου γέγονε νίκη, καὶ Ἡραία τε Ἀρκάδων ἐστὶν
αὐτῷ πατρὶς καὶ Ἀκέστωρ ὁ τὴν εἰκόνα εἰργασμένος· Ἐμαν-
τίωνα δὲ ἧς τινὸς ἦν οὐ δηλοῖ τὸ ἐπίγραμμα, ὅτι δὲ τοῦ Ἀρκά-
δων ἦν ἔθνους δηλοῖ. Κολοφώνιοι δὲ Ἑρμησιάναξ Ἀγο-
ρέου καὶ Εἰκάσιος Λυκίνου τε ὢν καὶ τῆς Ἑρμησιάνακτος θυ-
γατρὸς κατεπάλαισαν μὲν παῖδας ἀμφότεροι, Ἑρμησιάνακτι

1, 3. Λεωνιδαίου Facius: codices λεωνίδου. 3, 5. δρόμου P.
4, 2. Ἡραία Sylburgius: codices ἥρα.

δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ Κολοφωνίων ὑπῆρξεν ἀνατεθῆναι
τὴν εἰκόνα.
Τούτων δέ εἰσιν Ἠλεῖοι πλησίον πυγμῇ παῖδας κρατή- 5
σαντες, ὁ μὲν Σθένιδος ἔργον τοῦ Ὀλυνθίου Χοιρίλος, Θεό-
τιμος δὲ Δαιτώνδα Σικυωνίου. παῖς δὲ ὁ Θεότιμος ἦν Μο-
σχίωνος, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππου τῆς ἐπὶ Δαρεῖον καὶ Πέρσας
στρατείας μετασχόντος. δύο δὲ αὖθις ἐξ Ἤλιδος, Ἀρχίδα-
μος τεθρίππῳ νενικηκὼς καὶ Ἐπέραστός ἐστιν ὁ Θεογόνου ὅπλου
νίκην ἀνῃρημένος. εἶναι δὲ καὶ μάντις ὁ Ἐπέραστος τοῦ Κλυτι- 6
δῶν γένους φησὶν ἐπὶ τοῦ ἐπιγράμματος τῇ τελευτῇ·

τῶν δ' ἱερογλώσσων Κλυτιδᾶν γένος εὔχομαι εἶναι
μάντις, ἀπ' ἰσοθέων αἷμα Μελαμποδιδᾶν.

Μελάμποδος γὰρ ἦν τοῦ Ἀμυθάονος Μάντιος, τοῦ δὲ Ὀϊκλῆς·
Κλυτίος δὲ Ἀλκμαίωνος τοῦ Ἀμφιαράου τοῦ Ὀϊκλέους. ἐγεγόνει
δὲ τῷ Ἀλκμαίωνι ὁ Κλυτίος ἐκ τῆς Φηγέως θυγατρός, καὶ
ἐς τὴν Ἦλιν μετῴκησε τοῖς ἀδελφοῖς εἶναι τῆς μητρὸς σύν-
οικος φεύγων, ἅτε τοῦ Ἀλκμαίωνος ἐπιστάμενος σφᾶς εἰργασμέ-
νους τὸν φόνον.
Ἀνδριάντας δὲ ἀναμεμιγμένους ἐκ ἐπιφανέσιν ἄγαν ἀνα- 7
θήμασιν, Ἀλεξίνικόν τε Ἠλεῖον, τέχνην τοῦ Σικυωνίου Καν-
θάρου, πάλης ἐν παισὶν ἀνῃρημένον νίκην, καὶ τὸν Λεοντῖνον
Γοργίαν ἰδεῖν ἐστιν· ἀναθεῖναι δὲ τὴν εἰκόνα ἐς Ὀλυμπίαν
φησὶν Εὔμολπος ἀπόγονος τρίτος Δηϊκράτους συνοικήσαντος
ἀδελφῇ τῇ Γοργίου. ἔστος ὁ Γοργίας πατρὸς μὲν ἦν Καρμαν- 8
τίδου, λέγεται δὲ ἀνασώσασθαι μελέτην λόγων πρῶτος ἠμελημέ-
νην τε ἐς ἅπαν καὶ ἐς λήθην ὀλίγου δεῖν ἥκουσαν ἀνθρώποις.
εὐδοκιμῆσαι δὲ Γοργίαν λόγων εἵνεκα ἔν τε πανηγύρει τῇ
Ὀλυμπικῇ φασὶ καὶ ἀφικόμενον κατὰ πρεσβείαν ὁμοῦ Τισίᾳ παρ'
Ἀθηναίους. καίτοι ἄλλα τε Τισίας ἐς λόγους ἐσηνέγκατο, καὶ
πιθανώτατα τῶν καθ' αὐτὸν γυναικὶ Συρακουσίᾳ χρημάτων
ἔγραψεν ἀμφισβήτησιν· ἀλλά γε ἐκείνου τε ἐς πλέον τιμῆς 9
ἀφίκετο ὁ Γοργίας παρὰ Ἀθηναίοις, καὶ Ἰάσων ἐν Θεσσα-
λίᾳ τυραννήσας Πολυκράτους ἐς τὰ ἔσχατα ἐνεγκαμένου διδασκά-

5, 2. Χοιρίλος Goldhagenus: codices χοιρίλου. 6, 5. Ὀϊκλῆς et 6. Ὀϊκλέους Hartungus: codices ἰοκλῆς et ἰοκλέους. 7. φυγέως P. 7, 1. οὐκ ἔστι φασὶν ἄγαν P. 2. τέχνην τὴν τοῦ P. 8, 3. ὀλίγου δεῖν Kuhnius: codices ὀλίγοις δεῖ. 9, 3. ἐνεγκάμενος MP.

λεία τῦ Ἀθήνησι, τότε τῦ ἀνδρὸς ἐπίπροσθεν αὐτὸν ὁ Ἰάσων ἐποιήσατο. βιῶναι δὲ ἔτη Γοργίαν πέντε φασὶν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Λεοντίνων δὲ ἐρημωθεῖσάν ποτε ὑπὸ Συρακουσίων τὴν πόλιν κατ' ἐμὲ αὖθις συνέβαινεν οἰκεῖσθαι.

18 Ἔςι δὲ ϗ τῦ Κυρηναίυ Κρατισθένυς χαλκῦν ἅρμα, καὶ Νίκη τε ἐπιβέβηκε τῦ ἅρματος ϗ αὐτὸς ὁ Κρατισθένης. δῆλα μὲν δὴ ὅτι ἵππων γέγονεν αὐτῷ νίκη· λέγεται δὲ ϗ ὡς Μνασέου τῦ δρομέως, ἐπικληθέντος δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων Λίβυος, εἴη παῖς ὁ Κρατισθένης. τὰ δὲ ἀναθήματα αὐτῷ τὰ ἐς Ὀλυμπίαν ἐςὶ τῦ Ῥηγίνυ Πυθαγόρυ τέχνη.

2 Ἐνταῦθα ϗ Ἀναξιμένυς οἶδα εἰκόνα ἀνεγρῶν, ὃς τὰ ἐν Ἕλλησιν ἀρχαῖα, καὶ ὅσα Φίλιππος ὁ Ἀμύντυ καὶ ὕςερον Ἀλέξανδρος εἰργάσαντο, συνέγραψεν ὁμοίως ἅπαντα· ἡ δέ οἱ τιμὴ γέγονεν ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τῶν Λαμψακηνῶν τῦ δήμυ. ὑπελίπετο δὲ Ἀναξιμένης τοσάδε ἐς μνήμην· βασιλέα γὰρ ὐ τὰ πάντα ἤπιον ἀλλὰ ϗ τὰ μάλιςα θυμῷ χρώμενον, Ἀλέξαν-

3 δρον τὸν Φιλίππυ τέχνῃ περιῆλθε τοιᾶδε. Λαμψακηνῶν τὰ βασιλέως τῦ Περσῶν φρονησάντων ἢ ϗ αἰτίαν φρονῆσαι λαβόντας ὁ Ἀλέξανδρος, ἅτε ὑπερζέων ἐς αὐτὺς τῇ ὀργῇ, κακῶν ἠπείλει τὰ μέγιςα ἐργάσασθαι. οἱ δὲ ἅτε θέοντες περὶ γυναικῶν τε ϗ παίδων ϗ αὐτῆς πατρίδος ἀποςέλλυσιν Ἀναξιμένην ἱκετεύειν, Ἀλεξάνδρῳ τε αὐτῷ ϗ ἔτι Φιλίππῳ πρότερον γεγονότα ἐν γνώσει. προσήει τε ὁ Ἀναξιμένης, ϗ τὸν Ἀλέξανδρον πεπυσμένον καθ' ἥντινα αἰτίαν ἥκοι, κατομόσασθαί φασιν ἐπονομάζοντα θεὺς τὺς Ἑλλήνων ἦ μὴν αὐτῦ ταῖς δεή-

4 σεσιν ὁπόσα ἐςὶν ἐναντία ἐργάσεσθαι. ἔνθα δὴ εἶπεν Ἀναξιμένης "χαρίσασθαί μοι τήνδε ὦ βασιλεῦ τὴν χάριν, ἐξανδραποδίσασθαι μὲν γυναῖκας ϗ τέκνα Λαμψακηνῶν, καταβαλεῖν δὲ ϗ ἐς ἔδαφος τὴν πόλιν πᾶσαν, τὰ δὲ ἱερὰ τῶν θεῶν σφίσιν ἐμπρῆσαι." ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγεν, Ἀλέξανδρος δὲ ὅτε πρὸς τὸ σόφισμα ἀντιμηχανήσασθαί τι εὑρίσκων καὶ ἐνεχόμενος τῇ ἀνάγκῃ τῦ ὅρκυ συγγνώμην ἔνεμεν ὐκ ἐθέλων Λαμψακηνοῖς.

5 φαίνεται δὲ ϗ ἄνδρα ὁ Ἀναξιμένης ἐχθρὸν ὐκ ἀμαθέςατα ἀλλὰ ϗ ἐπιφθονώτατα ἀμυνάμενος. ἐπεφύκει μὲν αὐτὸς σοφιςὴς ϗ σοφιςῶν λόγυς μιμεῖσθαι· ὡς δέ οἱ διαφορὰ ἐς Θεόπομπον

2, 3. εἰργάσατο *PV*. 5. codices ὑπελείπετο. 4, 1. ἐργάσασθαι *P*. 2. χάρισαι Suidas. 4. σφίσιν Sylburgius: codices φησιν.

γεγόνει τὸν Δαμασιστράτου, γράφει βιβλίον ἐς Ἀθηναίους, καὶ
ἐπὶ Λακεδαιμονίοις ὁμοῦ καὶ Θηβαίοις, συγγραφὴν λοίδορον.
ὡς δὲ ἦν ἐς τὸ ἀκριβέστατον αὐτῷ μεμιμημένα, ἐπιγράψας τοῦ
Θεοπόμπου τὸ ὄνομα τῷ βιβλίῳ διέπεμπεν ἐς τὰς πόλεις· καὶ
αὐτός τε συγγεγραφὼς ἦν, καὶ τὸ ἔχθος τὸ ἐς Θεόπομπον ἀνὰ
πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἐπηύξετο. οὐ μὴν οὐδὲ εἰπεῖν τις αὐτοσχε- 6
δίως Ἀναξιμένους πρότερός ἐστιν εὑρηκώς. τὰ ἔπη δὲ τὰ "ἐς
Ἀλέξανδρον οὔ μοι πιστά ἐστιν Ἀναξιμένην τὸν ποιήσαντα εἶναι.

Σωτάδης δὲ ἐπὶ δολιχοῦ νίκαις ὀλυμπιάδι μὲν ἐννάτῃ καὶ
ἐννενηκοστῇ Κρής, καθάπερ γε καὶ ἦν, ἀνεῤῥήθη, τῇ ἐπὶ ταύτῃ
δὲ λαβὼν χρήματα παρὰ τοῦ Ἐφεσίων κοινοῦ Ἐφεσίοις εἰσε-
ποίησεν αὑτόν· καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔργῳ φυγῇ ζημιοῦσιν οἱ Κρῆτες.

Πρῶτοι δὲ ἀθλητῶν ἀνέθεσαν ἐς Ὀλυμπίαν εἰκόνας Πρα- 7
ξιδάμαντός τε Αἰγινήτου νικήσαντος πυγμὴν τὴν ἐννάτην ὀλυμ-
πιάδα ἐπὶ ταῖς πεντήκοντα, καὶ Ὀπουντίου Ῥηξιβίου παγκρατιαστὰς
καταγωνισαμένου μιᾷ πρὸς ταῖς ἑξήκοντα ὀλυμπιάδι. αὗται
κεῖνται μὲν αἱ εἰκόνες οὐ πρόσω τῆς Οἰνομάου κίονος, ξύλου δέ
εἰσιν εἰργασμέναι, Ῥηξιβίου μὲν συκῆς, ἡ δὲ τοῦ Αἰγινήτου κυ-
παρίσσου, καὶ ἧσσον τῆς ἑτέρας πεπονηκυῖά ἐστιν.

Ἔστι δὲ λίθου πωρίνου κρηπὶς ἐν τῇ Ἄλτει, πρὸς ἄρκτον 19
τοῦ Ἡραίου, κατὰ νώτου δὲ αὐτῆς παρήκει τὸ Κρόνιον. ἐπὶ ταύ-
της τῆς κρηπῖδός εἰσιν οἱ θησαυροί, καθὰ δὴ καὶ ἐν Δελφοῖς
Ἑλλήνων τινὲς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυρούς. ἔστι δὲ
θησαυρὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ Σικυωνίων καλούμενος, Μύρωνος δὲ
ἀνάθημα τυραννήσαντος Σικυωνίων. τοῦτον ᾠκοδόμησεν ὁ 2
Μύρων νικήσας ἅρματι τὴν τρίτην καὶ τριακοστὴν ὀλυμπιάδα.
ἐν δὲ τῷ θησαυρῷ καὶ θαλάμους δύο ἐποίησε, τὸν μὲν
Δώριον, τὸν δὲ ἐργασίας τῆς Ἰώνων. χαλκοῦ μὲν δὴ αὐ-
τοὺς ἑώρων εἰργασμένους· εἰ δὲ καὶ Ταρτήσσιος χαλκὸς λόγῳ
τῷ Ἠλείων ἐστίν, οὐκ οἶδα. Ταρτήσσιον δὲ εἶναι ποταμὸν ἐν 3
χώρᾳ τῇ Ἰβήρων λέγουσι, στόμασιν ἐς θάλασσαν κατερχόμενον
δυσίν, καὶ ὁμώνυμον αὐτῷ πόλιν, ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ τῶν ἐκ-
βολῶν κειμένην. τὸν δὲ ποταμὸν μέγιστόν τε ὄντα τῶν ἐν Ἴβη-

v. 5. ἦν om P. 6, 5. τῇ om P. 7, 2. πυγμῇ Facius.
1, 2. νώτου Loescherus: codices νότου. καρόνιον P. 4. τῷ
om P. rectius fortasse ἐποίησαν τῷ. 2, 5. ταρτήσιος et 3, 1. ταρ-
τήσιον codices.

ρία ϗ ὕμπωτιν παρεχόμενον Βαῖτιν ὠνόμασαν οἱ ὕϛερον. ‴ εἰσὶ
δ' οἳ Καρπίαν Ἰβήρων πόλιν καλεῖσθαι νομίζουσι τὰ ἀρχαιότερα
4 Ταρτησσόν. ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ ἐπιγράμματα ἐπὶ τῷ ἐλάσσονί ἐϛι
τῶν θαλάμων, ἐς μὲν τοῦ χαλκοῦ τὸν ϛαθμόν, ὅτι πεντακόσια
εἴη τάλαντα, ἐς δὲ τοὺς ἀναθέντας, Μύρωνα εἶναι ϗ τὸν Σι-
κυωνίων δῆμον. ἐν τούτῳ τῷ θησαυρῷ δίσκοι τὸν ἀριθμὸν
ἀνάκεινται τρεῖς, ὅσους ἐς τοῦ πεντάθλου τὸ ἀγώνισμα ἐσκο-
μίζουσι. ϗ ἀσπίς ἐϛιν ἐπίχαλκος γραφῇ τὰ ἐντὸς πεποικιλμένη,
ϗ κράνος τε ϗ κνημῖδες ὁμοῦ τῇ ἀσπίδι. ἐπίγραμμα δὲ ἐπὶ τοῖς
ὅπλοις, ἀκροθίνιον τῷ Διὶ ὑπὸ Μυώνων τεθῆναι. οἵτινες δὲ
5 οὗτοι ἦσαν, ὁ κατὰ τὰ αὐτὰ παρίϛατο ἅπασιν εἰκάζειν. ἐμὲ δὲ
ἐσῆλθεν ἀνάμνησις ὡς Θουκυδίδης ποιήσειεν ἐν τοῖς λόγοις
Λοκρῶν τῶν πρὸς τῇ Φωκίδι ϗ ἄλλας πόλεις, ἐν δὲ αὐταῖς
εἶναι ϗ Μυονέας. οἱ Μύωνες οὖν οἱ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι κατά γε
ἡμετέραν γνώμην ἄνθρωποι μέν εἰσιν οἱ αὐτοὶ ϗ Μυονεῖς οἱ
ἐν τῇ Λοκρίδι ἠπείρῳ· τὰ δὲ ἐπὶ τῇ ἀσπίδι γράμματα παρῆκται
μὲν ἐπὶ βραχύ, πέπονθε δὲ αὐτὸ διὰ τοῦ ἀναθήματος τὸ ἀρ-
6 χαῖον. κεῖνται δὲ ϗ ἄλλα ἐνταῦθα ἄξια ἐπιμνησθῆναι, μάχαιρα
ἡ Πέλοπος χρυσοῦ τὴν λαβὴν πεποιημένη, ϗ εἰργασμένον ἐλέ-
φαντος κέρας τὸ Ἀμαλθείας, ἀνάθημα Μιλτιάδου τοῦ Κίμω-
νος, ὃς τὴν ἀρχὴν ἔσχεν ἐν Χεῤῥονήσῳ τῇ Θρᾳκίᾳ πρῶτος τῆς
οἰκίας ταύτης· καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ τῷ κέρατί ἐϛιν ἀρχαίοις
Ἀττικοῖς γράμμασι

‴ Ζηνί μ' ἄγαλμ' ἀνέθηκαν Ὀλυμπίῳ ἐκ Χερονήσου
τεῖχος ἑλόντες Ἀράτου· ἐπῆρχε δὲ Μικτιάδης σφιν.

κεῖται δὲ ϗ ἄγαλμα πύξινον Ἀπόλλωνος ἐπίχρυσον τὴν κεφαλήν·
ἀνατεθῆναι δὲ ὑπὸ Λοκρῶν φησὶ τῶν πρὸς Ζεφυρίῳ τῇ ἄκρᾳ,
Πατροκλέα δὲ εἶναι Κατίλλου Κροτωνιάτην τὸν εἰργασμένον.
7 Ἐφεξῆς δὲ τῷ Σικυωνίων ἐϛὶν ὁ Καρχηδονίων θησαυρός,
Ποθαίου τέχνη ϗ Ἀντιφίλου τε ϗ Μεγακλέους. ἀναθήματα δ'
ἐν αὐτῷ Ζεὺς μεγέθει μέγας ϗ θώρακες λινοῖ τρεῖς ἀριθμόν,
Γέλωνος δὲ ἀνάθημα ϗ Συρακοσίων Φοίνικας ἤτοι τριήρεσιν
ἢ ϗ πεζῇ μάχῃ κρατησάντων.

4, 5. ὅσους ἐς Amasaeus: codices ἐς ὅσους. 8. μυώνων codices. 5, 4. μυονέας codices. 5. καὶ add Coraes. 6. παρῆλλακται Porsonus, παρέξεϛαι Coraes. 6, 7. ἐκ] οὐκ Buttmannus. 10. φασὶ *PV*. Ζεφυρίῳ Sylburgius: codices ζεφύρῳ. 7, 1. Σικυωνίων Coraes: codices σικυωνίῳ.

Ὁ δὲ τρίτος τῶν θησαυρῶν ϗ ὁ τέταρτος ἀνάθημά ἐϛιν 8
Ἐπιδαμνίων ... ἔχει μὲν πόλον ἀνεχόμενον ὑπὸ Ἄτλαντος,
ἔχει δὲ Ἡρακλέα ϗ δένδρον τὸ παρὰ Ἑσπερίσι, τὴν μηλέαν,
ϗ περιειλιγμένον τῇ μηλέᾳ τὸν δράκοντα, κέδρε μὲν ϗ ταῦτα,
Θεοκλέες δὲ ἔργα τε Ἡγύλε· ποιῆσαι δὲ αὐτὸν ὁμε τῷ παιδὶ
φησὶ τὰ ἐπὶ τε πόλε γράμματα. αἱ δὲ Ἑσπερίδες (μετεκινή-
θησαν γὰρ ὑπὸ Ἠλείων) αὗται μὲν ἔτι ϗ ἐς ἐμὲ ἦσαν ἐν τῷ
Ἡραίῳ· τὸν δὲ θησαυρὸν τοῖς Ἐπιδαμνίοις Πύῤῥος καὶ οἱ
παῖδες Λακράτης τε ϗ Ἕρμων ἐποίησαν.

Ὠικοδόμησαν δὲ ϗ Συβαρῖται θησαυρόν, ἐχόμενον τοῦ 9
Βυζαντίων. ὁπόσοι δὲ περὶ Ἰταλίας ϗ πόλεων ἐπολυπραγμό-
νησαν τῶν ἐν αὐτῇ, Λεπίαν φασὶ κειμένην Βρεντεσίε τε με-
ταξὺ ϗ Ὑδρεντος μεταβεβληκέναι τὸ ὄνομα, Σύβαριν ἐσαν τὸ
ἀρχαῖον. ὁ δὲ ὅρμος ταῖς ναυσὶ χειροποίητος ϗ Ἀδριανε βα-
σιλέως ἐϛὶν ἔργον.

Πρὸς δὲ τῷ Συβαριτῶν Λιβύων ἐϛὶ τῶν ἐν Κυρήνῃ θη- 10
σαυρός· κεῖνται δὲ βασιλεῖς ἐν αὐτῷ Ῥωμαίων.

Σικελιώτας δὲ Σελινεντίους ἀνέϛησαν μὲν Καρχηδόνιοι
πολέμῳ· πρὶν δὲ ἢ τὴν συμφορὰν γενέσθαι σφίσι, θησαυρὸν
τὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὶ ἐποίησαν. Διόνυσος δέ ἐστιν ἐνταῦθα
πρόσωπον ϗ ἄκρες πόδας ϗ τὰς χεῖρας ἐλέφαντος εἰργασμένος.

Ἐν δὲ τῷ Μεταποντίνων θησαυρῷ (προσεχὴς γὰρ τῷ Σε- 11
λινεντίων ἐϛὶν οὗτος) ἐν τούτῳ πεποιημένος ἐϛὶν Ἐνδυμίων·
πλὴν δὲ ἐσθῆτός ἐϛι τὰ λοιπὰ καὶ τῷ Ἐνδυμίωνι ἐλέφαντος.
Μεταποντίνες δὲ ἥτις μὲν ἐπέλαβεν ἀπολέσθαι πρόφασις, οὐκ
οἶδα· ἐπ᾽ ἐμε δὲ ὅτι μὴ θέατρον ϗ περίβολοι τείχους ἄλλο
ἐλείπετο ἐδὲν Μεταποντίε.

Μεγαρεῖς δὲ οἱ πρὸς τῇ Ἀττικῇ θησαυρόν τε ᾠκοδομή- 12
σαντο ϗ ἀναθήματα ἀνέθεσαν ἐς τὸν θησαυρόν, κέδρε ζώδια
χρυσῷ διηνθισμένα, τὴν πρὸς Ἀχελῷον Ἡρακλέους μάχην.
Ζεὺς δὲ ἐνταῦθα ϗ ἡ Δηϊάνειρα ϗ Ἀχελῷος καὶ Ἡρακλῆς
ἐϛίν, Ἄρης τε τῷ Ἀχελῴῳ βοηθῶν. εἱϛήκει δὲ ϗ Ἀθηνᾶς
ἄγαλμα ἅτε ἐσα τῷ Ἡρακλεῖ σύμμαχος· αὕτη παρὰ τὰς Ἑσπε-

8, 2. addit Boeckhius καὶ Βυζαντίων. καὶ ὁ μὲν Ἐπιδαμνίων. 4. περιειλλελιγμένον pr P, περιειλιγμένος correctus. 5. Ἡγύλε Facius: ἠτύλε P, ἠχύλου M, ἠλύχου V. αὐτὸν ὁμοῦ Boeckhius: codices αὐτόνομον. 8. θησαυρὸν ἐν τοῖς P.

13 ρίδας ἀνάκειται νῦν τὰς ἐν τῷ Ἡραίῳ. τοῦ θησαυροῦ δὲ ἐπείργασται τῷ ἀετῷ ὁ γιγάντων ϗ θεῶν πόλεμος· ἀνάκειται δὲ ϗ ἀσπὶς ὑπὲρ τοῦ ἀετοῦ, τοὺς Μεγαρέας ἀπὸ Κορινθίων ἀναθεῖναι τὸν θησαυρὸν λέγουσα. ταύτην Μεγαρεῦσιν ἡγοῦμαι τὴν νίκην Ἀθήνησιν ἄρχοντος γενέσθαι Φόρβαντος, ἄρχοντος δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ βίου παντός· ἐνιαύσιαι γὰρ οὐκ ἦσάν πω τότε Ἀθηναίοις αἱ ἀρχαί, οὐ μὴν οὐδὲ ὑπὸ Ἠλείων ἀνεγράφοντό πω τηνικαῦτα 14 αἱ ὀλυμπιάδες. λέγονται δὲ ϗ Ἀργεῖοι μεταχεῖν πρὸς τοὺς Κορινθίους Μεγαρεῦσι τοῦ ἔργου. τὸν δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ θησαυρὸν ἔτεσιν ὕστερον τῆς μάχης ἐποίησαν οἱ Μεγαρεῖς. τὰ δὲ ἀναθήματα ἐκ παλαιοῦ σφᾶς ἔχειν εἰκός, ἃ γε ὁ Λακεδαιμόνιος Δόντας Διποίνου ϗ Σκύλλιδος μαθητὴς ἐποίησεν.

15 Τελευταῖος δὲ τῶν θησαυρῶν πρὸς αὐτῷ μέν ἐστιν ἤδη τῷ σταδίῳ, Γελῴων δὲ ἀνάθημα τόν τε θησαυρὸν ϗ τὰ ἀγάλματα εἶναι τὰ ἐν αὐτῷ λέγει τὸ ἐπίγραμμα. οὐ μέντοι ἀνακείμενά γε ἔτι ἀγάλματά ἐστι.

20 ''' Τὸ δὲ ὄρος τὸ Κρόνιον κατὰ τὰ ἤδη λελεγμένα μοι παρὰ τὴν κρηπῖδα ϗ τοὺς ἐπ' αὐτῇ παρήκει θησαυρούς. ἐπὶ δὲ τοῦ ὄρους τῇ κορυφῇ θύουσιν οἱ βασίλαι καλούμενοι τῷ Κρόνῳ κατὰ ἰσημερίαν τὴν ἐν τῷ ἦρι Ἐλαφίῳ μηνὶ παρὰ Ἠλείοις.

2 ἐν δὲ τοῖς πέρασι τοῦ Κρονίου κατὰ τὸ πρὸς τὴν ἄρκτον ἐστὶν ἐν μέσῳ τῶν θησαυρῶν ϗ τοῦ ὄρους ἱερὸν Εἰλειθυίας, ἐν δὲ αὐτῷ Σωσίπολις Ἠλείοις ἐπιχώριος δαίμων ἔχει τιμάς. τὴν μὲν δὴ Εἰλείθυιαν ἐπονομάζοντες Ὀλυμπίαν, ἱερασομένην αἱροῦνται τῇ θεῷ κατὰ ἔτος ἕκαστον· ἡ δὲ πρεσβῦτις ἡ θεραπεύουσα τὸν Σωσίπολιν νόμῳ τε ἁγιστεύει τῷ Ἠλείων ϗ αὐτή, λουτρά τε ἐσφέρει τῷ θεῷ ϗ μάζας κατατίθησιν αὐτῷ μεμα-
3 γμένας μέλιτι. ἐν μὲν δὴ τῷ ἔμπροσθε τοῦ ναοῦ (διπλοῦς γὰρ δὴ πεποίηται) τῆς τε Εἰλειθυίας βωμὸς ϗ ἔσοδος ἐς αὐτό ἐστιν ἀνθρώποις· ἐν δὲ τῷ ἐντὸς ὁ Σωσίπολις ἔχει τιμάς, ϗ ἐς αὐτὸ ἔσοδος οὐκ ἔστι πλὴν τῇ θεραπευούσῃ τὸν θεόν, ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ϗ τὸ πρόσωπον ἐφειλκυσμένῃ ὕφος λευκόν. παρθένοι δὲ ἐν τῷ τῆς Εἰλειθυίας ὑπομένουσαι ϗ γυναῖκες ὕμνον ᾄδουσι· καθαγίζουσι δὲ ϗ θυμιάματα παντοῖα αὐτῷ, ϗ ἐπισπένδειν οὐ νομίζουσιν οἶνον. καὶ ὅρκος παρὰ τῷ Σωσιπόλιδι ἐπὶ μεγίστοις

13, 4. λέγουσι P. 2, 7. an forte λουτρά? 3, 5. ἐντὸς Casaubonus; codices ἱερός. 7. καὶ post αὐτῷ om P.

καθέστηκεν. λέγεται δὲ καὶ Ἀρκάδων ἐς τὴν Ἠλείαν ἐσβεβλη- 4
κότων στρατιᾷ καὶ τῶν Ἠλείων σφίσιν ἀντικαθημένων γυναῖκα
ἀφικομένην παρὰ τῶν Ἠλείων τοὺς στρατηγούς, νήπιον παῖδα
ἔχουσαν ἐπὶ τῷ μαστῷ, λέγειν ὡς τέκοι μὲν αὐτὴ τὸν παῖδα, δι-
δοίη δὲ ἐξ ὀνειράτων συμμαχήσοντα Ἠλείοις. οἱ δὲ ἐν ταῖς
ἀρχαῖς (πιστὰ γὰρ τὴν ἄνθρωπον ἡγοῦντο εἰρηκέναι) τιθέασι τὸ
παιδίον πρὸ τοῦ στρατεύματος γυμνόν. ἐπῄεσάν τε δὴ οἱ Ἀρ- 5
κάδες, καὶ τὸ παιδίον ἐνταῦθα ἤδη δράκων ἦν· ταραχθεῖσι δὲ
ἐπὶ τῷ θεάματι τοῖς Ἀρκάσι καὶ ἐνδοῦσιν ἐς φυγὴν ἐπέκειντο
οἱ Ἠλεῖοι, ‴καὶ νίκην τε ἐπιφανεστάτην ἀνείλοντο καὶ ὄνομα τῷ
θεῷ τίθενται Σωσίπολιν. ἔνθα δέ σφισιν ὁ δράκων ἔδοξεν
ἐσδῦναι μετὰ τὴν μάχην, τὸ ἱερὸν ἐποίησαν ἐνταῦθα· σὺν δὲ
αὐτῷ σέβεσθαι καὶ τὴν Εἰλείθυιαν ἐνόμισαν, ὅτι τὸν παῖδά σφι-
σιν ἡ θεὸς αὕτη προήγαγεν ἐς ἀνθρώπους. τοῖς δὲ τῶν Ἀρ- 6
κάδων ἀποθανοῦσιν ἐν τῇ μάχῃ ἐστὶ τὸ μνῆμα ἐπὶ τοῦ λόφου
διαβάντων τὸν Κλάδεον ὡς ἐπὶ ἡλίου δυσμάς. πλησίον δὲ τῆς
Εἰλειθυίας ἐρείπια Ἀφροδίτης οὐρανίας ἱεροῦ λείπεται, θύουσι
δὲ καὶ αὐτόθι ἐπὶ τῶν βωμῶν.

Ἔστι δὲ ἐντὸς τῆς Ἄλτεως κατὰ τὴν πομπικὴν ἔσοδον Ἱπ- 7
ποδάμιον καλούμενον ὅσον πλέθρου χωρίον περιεχόμενον θριγκῷ.
ἐς τοῦτο ἅπαξ κατὰ ἔτος ἕκαστον ἔστι ταῖς γυναιξὶν ἔσοδος, αἳ
θύουσι τῇ Ἱπποδαμείᾳ καὶ ἄλλα ἐς τιμὴν δρῶσιν αὐτῆς. τὴν δὲ
Ἱπποδάμειάν φασιν ἐς Μιδέαν τὴν ἐν τῇ Ἀργολίδι ἀποχω-
ρῆσαι, ἅτε τοῦ Πέλοπος ἐπὶ τῷ Χρυσίππου θανάτῳ μάλιστα ἐς
ἐκείνην ἔχοντος τὴν ὀργήν· αὐτοὶ δὲ ὕστερον ἐκ μαντείας κο-
μίσαι φασὶ τῆς Ἱπποδαμείας τὰ ὀστᾶ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Ἔστι δὲ ἐπὶ τῷ πέρατι τῶν ἀγαλμάτων ἃ ἀπὸ ζημίας ἐποι- 8
ήσαντο ἀθλητῶν, ἐπὶ τούτῳ τῷ πέρατί ἐστιν ἣν κρυπτὴν ὀνο-
μάζουσιν ἔσοδον· διὰ δὲ αὐτῆς τούς τε ἑλλανοδίκας ἐσιέναι ἐς
τὸ στάδιον καὶ τοὺς ἀγωνιστάς. τὸ μὲν δὴ στάδιον γῆς χῶμά ἐστι,
πεποίηται δ' ἐν αὐτῷ καθέδρα τοῖς τιθεῖσι τὸν ἀγῶνα. ἔστι
δὲ ἀπαντικρὺ τῶν ἑλλανοδικῶν βωμὸς λίθου λευκοῦ· ἐπὶ τούτου 9
καθεζομένη τοῦ βωμοῦ θεᾶται γυνὴ τὰ Ὀλύμπια, ἱέρεια Δή-
μητρος Χαμύνης, τιμὴν ταύτην ἄλλοτε ἄλλη λαμβάνουσα παρὰ
Ἠλείων. παρθένους δὲ οὐκ ‴εἴργουσι θεᾶσθαι. πρὸς δὲ τοῦ σταδίου

7, 2. περιεχ. ἐν θρ. P. 9, 3. ταύτην et ἄλλη Sylburgius: codices ταύτῃ et ἄλλην.

τῷ πέρατι, ᾗ τοῖς σταδιαδρόμοις ἄφεσις πεποίηται, Ἐνδυμίωνος μνῆμα ἐνταῦθα λόγῳ Ἠλείων ἐστίν.

10 Ὑπερβάλλοντι δὲ ἐκ τοῦ σταδίου, καθότι οἱ ἑλλανοδίκαι καθέζονται, κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἐς τῶν ἵππων ἀνειμένον τοὺς δρόμους καὶ ἡ ἄφεσίς ἐστι τῶν ἵππων. παρέχεται μὲν οὖν σχῆμα ἡ ἄφεσις κατὰ πρώραν νεώς, τέτραπται δὲ αὐτῆς τὸ ἔμβολον ἐς τὸν δρόμον. καθότι δὲ τῇ Ἀγνάπτου στοᾷ προσεχής ἐστιν ἡ πρώρα, κατὰ τοῦτο εὐρεῖα γίνεται. δελφὶς δὲ ἐπὶ κανόνος κατὰ
11 ἄκρον μάλιστα τὸ ἔμβολον πεποίηται χαλκοῦς. ἑκατέρα μὲν δὴ πλευρὰ τῆς ἀφέσεως πλέον ἢ τετρακοσίους πόδας παρέχεται τοῦ μήκους, ᾠκοδόμηται δὲ ἐν αὐταῖς οἰκήματα. ταῦτα κλήρῳ τὰ οἰκήματα διαλαγχάνουσιν οἱ ἐσιόντες ἐς τὸν ἀγῶνα τῶν ἵππων. πρὸ δὲ τῶν ἁρμάτων ἢ καὶ ἵππων τῶν κελήτων, διήκει πρὸ αὐτῶν καλώδιον ἀντὶ ὕσπληγγος. βωμὸς δὲ ὠμῆς πλίνθου, τὰ ἐκτὸς κεκονιαμένος, ἐπὶ ἑκάστης ὀλυμπιάδος ποιεῖται κατὰ τὴν
12 πρώραν μάλιστά που μέσην. ἀετὸς δὲ ἐπὶ τῷ βωμῷ χαλκοῦς κεῖται, τὰ πτερὰ ἐπὶ μήκιστον ἐκτείνων. ἀνακινεῖ μὲν δὴ τὸ ἐν τῷ βωμῷ μηχάνημα ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῷ δρόμῳ· ἀνακινηθέντος δὲ ὁ μὲν ἐς τὸ ἄνω πεποίηται πηδᾶν ὁ ἀετός, ὡς τοῖς ἥκουσιν ἐπὶ τὴν θέαν γενέσθαι σύνοπτος, ὁ δελφὶς δὲ ἐς ἔδα-
13 φος πίπτει. πρῶται μὲν δὴ ἑκατέρωθεν αἱ πρὸς τῇ στοᾷ τῇ Ἀγνάπτου χαλῶσιν ὕσπληγγες, καὶ οἱ κατὰ ταύτας ἑστηκότες ἐκθέουσιν ἵπποι πρῶτοι· θέοντές τε δὴ γίνονται κατὰ τοὺς εἰληχότας ἑστάναι τὴν δευτέραν τάξιν, καὶ τηνικαῦτα χαλῶσιν αἱ ὕσπληγγες αἱ ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει· διὰ πάντων τε κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον συμβαίνει τῶν ἵππων, ἔστ᾽ ἂν ἐξισωθῶσιν ἀλλήλοις κατὰ τῆς πρώρας τὸ ἔμβολον. τὸ ἀπὸ τούτου δὲ ἤδη καθέστηκεν ἐπίδειξις ἐπιστήμης τε ἡνιόχων καὶ ἵππων ὠκύτη-
14 τος. τὸ μὲν δὴ ἐξ ἀρχῆς Κλεοίτας ἐστὶν ἄφεσιν μηχανησάμενος, καὶ φρονῆσαί γε ἐπὶ τῷ εὑρήματι, ὡς καὶ ἐπίγραμμα ἐπὶ ἀνδριάντι τῷ Ἀθήνησιν ἐπιγράψαι

ὃς τὴν ἱππάφεσιν ἐν Ὀλυμπίᾳ εὕρατο πρῶτος,
τεῦξέ με Κλειοίτας υἱὸς Ἀριστοκλέους.

10, 1. καθ᾽ ὅ τι Schneiderus: codices καθ᾽ ὅτου. 2. τὸ omiserim. 11, 3. ταῦτα κληρωτὰ τὰ Coraes, ταῦτα τὰ κληρωτὰ codices. 12, 5. γίνεσθαι Coraes. 13, 2. ἀκνάπτου MP. 14, 1. ἐστὶν ὁ τὴν ἄφεσιν Coraes. 2. φρονήσας Sylburgius. 4. ἐν add Coraes, qui mox mavult εὗρε τὸ πρῶτον. 5. κλεοίτας MP.

*Κλεοίτα δέ φασιν ὕστερον Ἀριστείδην σοφίαν τινὰ καὶ αὐτὸν ἐς
τὸ μηχάνημα ἐσενέγκασθαι.*
Παρεχομένου δὲ τοῦ ἱπποδρόμου παρήκουσαν ἐς πλέον τὴν 15
*ἑτέραν τῶν πλευρῶν, ἔστιν ἐπὶ τῆς μείζονος πλευρᾶς, οὔσης
χώματος, κατὰ τὴν διέξοδον τὴν διὰ τοῦ χώματος τὸ τῶν
ἵππων δεῖμα ὁ ταράξιππος. σχῆμα μὲν βωμοῦ περιφεροῦς ἐστι,
παραθέοντας δὲ κατὰ τοῦτο τοὺς ἵππους φόβος τε αὐτίκα ἰσχυ-
ρὸς ἀπ' οὐδεμιᾶς προφάσεως φανερᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου λαμ-
βάνει ταραχή· τά τε δὴ ἅρματα καταγνύουσιν ὡς ἐπίπαν, καὶ
οἱ ἡνίοχοι τιτρώσκονται. καὶ τοῦδε ἡνίοχοι ἕνεκα θυσίας θύουσι,
καὶ γενέσθαι σφίσιν ἵλεων εὔχονται τὸν ταράξιππον. Ἕλληνες δὲ οὐ* 16
*κατὰ τὰ αὐτὰ νομίζουσιν ἐς τὸν ταράξιππον, ἀλλ' οἱ μὲν εἶναι
τάφον ἀνδρὸς αὐτόχθονος καὶ ἀγαθοῦ τὰ ἐς ἱππικήν, καὶ ὄνομα
Ὠλένιον αὐτῷ τίθενται· ἀπὸ τούτου δὲ καὶ τὴν Ὠλενίαν ἐν τῇ
Ἠλείᾳ πέτραν φασὶν ὀνομασθῆναι. οἱ δὲ τὸν Φλιοῦντος Δα-
μέωνα, μετασχόντα Ἡρακλεῖ τῆς ἐπὶ Αὐγέαν καὶ Ἠλείους στρα-
τείας, αὐτόν τε ἀποθανεῖν καὶ τὸν ἵππον ἐφ' ᾧ ἐπωχεῖτο ὑπὸ
Κτεάτου λέγουσι τοῦ Ἄκτορος, καὶ τὸ μνῆμα κοινὸν Δαμέωνι καὶ
τῷ ἵππῳ γενέσθαι. λέγουσι δὲ καὶ ὡς Μυρτίλῳ κενὸν ἐνταῦθα* 17
*ἠρίον ποιήσειε Πέλοψ, καὶ θύσειέ τε αὐτῷ τὸ ἐπὶ τῷ φόνῳ
μήνιμα ἰώμενος, καὶ ἐπονομάσαι ταράξιππον, ὅτι τῷ Οἰνομάῳ
διὰ τοῦ Μυρτίλου τῆς τέχνης ἐταράχθησαν αἱ ἵπποι. τοῖς δέ
ἐστιν εἰρημένον ὡς αὐτὸς Οἰνόμαος ὁ τοὺς ἱππεύοντάς ἐστιν ἐν
τῷ δρόμῳ βλάπτων. ἤκουσα δὲ καὶ ἐς τὸν Παρθάονος Ἀλκά-
θουν ἀγόντων τὴν αἰτίαν, ὡς ἐνταῦθα μέρη λάβοι γῆς ὁ Ἀλ-
κάθους ἀποθανὼν ὑπὸ Οἰνομάου τῶν Ἱπποδαμείας γάμων εἵ-
νεκα· ἅτε δὴ ἀτυχήσαντα ἐν ἱπποδρόμῳ, βάσκανόν τε εἶναι
τοῖς ἱππεύουσι καὶ οὐκ εὐμενῆ δαίμονα. ἀνὴρ δὲ Αἰγύπτιος Πέ-* 18
*λοπα ἔφη παρὰ τοῦ Θηβαίου λαβόντα Ἀμφίονος κατορύξαι τι
ἐνταῦθα ἔνθα καλοῦσι τὸν ταράξιππον, καὶ ὑπὸ τοῦ κατορω-
ρυγμένου ταραχθῆναι μὲν τῷ Οἰνομάῳ τότε, ταράσσεσθαι δὲ καὶ
ὕστερον τοῖς πᾶσι τοὺς ἵππους. ἠξίου δὲ οὗτος ὁ Αἰγύπτιος εἶναι
μὲν Ἀμφίονα εἶναι δὲ καὶ τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα μαγεῦσαι δεινόν,*

15, 4. δεῖμα] χῶμα *MP*. 16, 5. φλιοῦντος *P*. 17, 2. ἠρίον Coraes: codices ἡρῷον. 6. παρθάονος *P*. 7. ἀναγόντων Coraes. 9. ἐν *M*. 18, 5. Αἰγύπτιος Hartungus: codices αἰγυπτίους. articulum ego addidi.

καὶ αὐτοῖς ἐπᾴδουσι θηρία τε ἀφικνεῖσθαι τῷ Ὀρφεῖ, καὶ Ἀμφίονι ἐς τὰς τοῦ τείχους οἰκοδομίας τὰς πέτρας. ὁ δὲ πιθανώτατος (ἐμοὶ δοκεῖν) τῶν λόγων Ποσειδῶνος ἐπίκλησιν εἶναι τοῦ ἱππίου φησίν. ἔστι δὲ καὶ ἐν Ἰσθμῷ ταράξιππος Γλαῦκος ὁ Σισύφου· γενέσθαι δὲ αὐτῷ τὴν τελευτὴν λέγουσιν ὑπὸ τῶν ἵππων, ὅτε Ἄκαστος τὰ ἆθλα ἔθηκεν ἐπὶ τῷ πατρί. ἐν Νεμέᾳ δὲ τῇ Ἀργείων ἥρως μὲν ἦν οὐδεὶς ὅστις ἔβλαπτε τοὺς ἵππους, πέτρας δὲ ὑπὲρ τῶν ἵππων τὴν καμπὴν ἀνεστηκυίας χρόαν πυῤῥᾶς, ἡ ἀπ' αὐτῆς αὐγή, κατὰ ταὐτὰ καὶ εἰ πῦρ, ἐνεποίει φόβον τοῖς ἵπποις. ἀλλὰ γὰρ ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ ταράξιππος πολὺ δή τι ὑπερῆρκώς ἐστιν ἐς ἵππων φόβον. ἐπὶ δὲ νύσσης μιᾶς Ἱπποδαμείας ἐστὶν εἰκὼν χαλκῆ, ταινίαν τε ἔχουσα καὶ ἀναδεῖν τὸν Πέλοπα μέλλουσα ἐπὶ τῇ νίκῃ.

21 Τὸ δὲ ἕτερον τοῦ ἱπποδρόμου μέρος οὐ χῶμα γῆς ἐστίν, ὄρος δὲ οὐχ ὑψηλόν. ἐπὶ τῷ πέρατι τοῦ ὄρους ἱερὸν πεποίηται Δήμητρι ἐπίκλησιν Χαμύνῃ. καὶ οἱ μὲν ἀρχαῖον τὸ ὄνομα ἥγηνται (χανεῖν γὰρ τὴν γῆν ἐνταῦθα τὸ ἅρμα τοῦ Ἅιδου καὶ αὖθις μύσαι), οἱ δὲ Χάμυνον ἄνδρα Πισαῖον Πανταλέοντι ἐναντιούμενον τῷ Ὀμφαλίωνος τυραννοῦντι ἐν Πίσῃ καὶ ἀπόστασιν βουλεύοντι ἀπὸ Ἠλείων, ἀποθανεῖν φασὶν αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Πανταλέοντος, καὶ ἀπὸ τοῦ Χαμύνου τῆς οὐσίας τῇ Δήμητρι οἰκοδο-
2 μηθῆναι τὸ ἱερόν. ἀγάλματα δὲ ἀντὶ τῶν ἀρχαίων Κόρην καὶ Δήμητρα λίθου τοῦ Πεντέλησιν Ἀθηναῖος ἀνέθηκεν Ἡρώδης.

Ἐν τῷ γυμνασίῳ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ πεντάθλοις μὲν καθεστήκασιν ἐν αὐτῷ καὶ δρομεῦσιν αἱ μελέται, κρηπὶς δὲ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ λίθου πεποίηται· τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς καὶ τρόπαιον κατὰ Ἀρκάδων ἐπὶ τῇ κρηπῖδι εἱστήκει. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ἐλάσσων περίβολος ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἐσόδου τῆς ἐς τὸ γυμνάσιον, καὶ αἱ παλαῖστραι τοῖς ἀθληταῖς εἰσὶν ἐνταῦθα. τῆς στοᾶς δὲ τῆς πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον τοῦ γυμνασίου προσεχεῖς τῷ τοίχῳ τῶν ἀθλητῶν εἰσὶν αἱ οἰκήσεις, ἐπί τε ἄνεμον τετραμμέναι Λίβα καὶ ἡλίου δυσμάς.

3 Διαβάντων δὲ τὸν Κλάδεον τάφος τε Οἰνομάου γῆς χῶμα περιῳκοδομημένον λίθοις ἐστί, καὶ ὑπὲρ τοῦ μνήματος ἐρείπια οἰκοδομημάτων ἔνθα τῷ Οἰνομάῳ τὰς ἵππους αὐλίζεσθαι λέγουσιν.

v. 9. post πῦρ Porsonus addit εἴη. 1, 4. τῷ ἅρματι Kuhnius. 6. βουλεύοντι M: ceteri βουλεύοντα. 3, 2. περιῳκοδομημένος codices: correxit Sylburgius.

ὅροι δὲ πρὸς Ἀρκάδας τῆς χώρας, τὰ μὲν παρόντα Ἠλείοις,
τὰ δὲ ἐξ ἀρχῆς οἱ αὐτοὶ Πισαίοις καθεστήκεσαν ἀνέχοντες κατὰ
τάδε. διαβάντων δὲ ποταμὸν Ἐρύμανθον κατὰ τὴν Σαύρου
καλουμένην δειράδα τοῦ Σαύρου τε μνῆμα καὶ ἱερόν ἐστιν Ἡρα-
κλέους, ἐρείπια ἐφ' ἡμῶν. λέγουσι δὲ ὡς ὁδοιπόρους τε καὶ τοὺς
προσοικοῦντας ὁ Σαῦρος ἐκακούργει, πρὶν ἢ παρὰ Ἡρακλέους
τὴν δίκην ἔχειν. κατὰ ταύτην τὴν ἐπώνυμον τοῦ λῃστοῦ δειράδα 4
ποταμὸς ἀπὸ μεσημβρίας κατιὼν ἐς τὸν Ἀλφειὸν καταντικρὺ
τοῦ Ἐρυμάνθου μάλιστα, οὗτός ἐστιν ὁ τὴν Πισαίαν πρὸς Ἀρκά-
δας διορίζων, ὄνομα δέ οἱ Διάγων. "τεσσαράκοντα δὲ ἀπὸ
τοῦ Σαύρου τῆς δειράδος προελθόντι στάδια ἔστιν Ἀσκληπιοῦ
ναός, ἐπίκλησιν μὲν Δημαίνετος ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου, ἐρείπια
δὲ καὶ αὐτός· ᾠκοδομήθη δὲ ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ παρὰ τὸν Ἀλ-
φειόν. τούτου δὲ οὐ πόῤῥω ἱερὸν Διονύσου Λευκανίτου πεποίηται, 5
καὶ ποταμὸς παρέξεισι ταύτῃ Λευκανίας· ἐκδίδωσι μὲν οὖν καὶ
οὗτος ἐς τὸν Ἀλφειόν, κάτεισι δὲ ἐκ Φολόης τοῦ ὄρους. δια-
βήσῃ τε δὴ τὸ ἀπὸ τούτου τὸν Ἀλφειόν, καὶ ἐντὸς γῆς ἔσῃ
τῆς Πισαίας.

Ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ λόφος ἐστὶν ἀνήκων ἐς ὀξύ, ἐπὶ δὲ 6
αὐτῷ πόλεως Φρίξας ἐρείπια καὶ Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἐπίκλησιν Κυ-
δωνίας ναός. οὗτος μὲν οὐ τὰ πάντα ἐστὶ σῶς, βωμὸς δὲ καὶ ἐς ἐμὲ
ἔστιν· ἱδρύσασθαι δὲ τῇ θεῷ τὸ ἱερὸν Κλύμενόν φασιν, ἀπόγονον
Ἡρακλέους τοῦ Ἰδαίου, παραγενέσθαι δὲ αὐτὸν ἀπὸ Κυδωνίας τῆς
Κρητικῆς καὶ τοῦ Ἰαρδάνου ποταμοῦ. λέγουσι δὲ καὶ Πέλοπα οἱ
Ἠλεῖοι τῇ Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Κυδωνίᾳ πρὶν ἢ ἐς τὸν ἀγῶνα
αὐτὸν τῷ Οἰνομάῳ καθίστασθαι.

Προϊόντι δὲ ἐντεῦθεν τό τε ὕδωρ τῆς Παρθενίας ἐστὶ καὶ 7
πρὸς τῷ ποταμῷ τάφος ἵππων τῶν Μάρμακος. Ἱπποδαμείας
δὲ μνηστῆρα ἔχει λόγος ἀφικέσθαι πρῶτον τοῦτον Μάρμακα, καὶ
ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου πρὸ τῶν ἄλλων, ὀνόματα δὲ αὐ-
τοῦ ταῖς ἵπποις Παρθενίαν τε εἶναι καὶ Ἐρίφαν, Οἰνόμαον δὲ
ἐπικατασφάξαι μὲν τὰς ἵππους τῷ Μάρμακι, μεταδοῦναι μέν-
τοι καὶ ταύταις ταφῆναι· καὶ ὄνομα Παρθενίας τῷ ποταμῷ
ἀπὸ ἵππου τῆς Μάρμακος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος Ἁρπιννάτης καλέ- 8

4, 5. τῆς om codices. 6. δειμαίνετος P. 7. τοῦ] τόπου Claviger. 5, 3. οὐ τὰ πάντα ἐστὶ σῶς] codices οὖν τὰ πάντα ἐστὶν ὡς.

μενος ποταμός, ϗ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ πόλεως Ἁρπίννης ἄλλα τε ἐρείπια καὶ μάλιστα οἱ βωμοί· οἰκίσαι δὲ Οἰνόμαον τὴν πόλιν ϗ θέσθαι τὸ ὄνομα ἀπὸ τῆς μητρὸς λέγουσιν Ἁρπίννης.

9 Προελθόντι δὲ οὐ πολὺ γῆς χῶμά ἐστιν ὑψηλόν, τῶν μνηστήρων τῶν Ἱπποδαμείας τάφος. Οἰνόμαον μὲν οὖν ἐγγὺς ἀλλήλων κρύπτειν γῇ φασὶν οὐκ ἐπιφανῶς αὐτούς· '''Πέλοψ δὲ ὕστερον μνῆμα ἐν κοινῷ σφίσιν ἐπὶ μέγα ἐξῆρε τιμῇ τῇ ἐς αὐτοὺς ϗ Ἱπποδαμείας χάριτι, δοκεῖν δέ μοι ϗ ὑπόμνημα ἐς τοὺς ἔπειτα ὅσων τε καὶ οἵων τὸν Οἰνόμαον κρατήσαντα ἐνίκησεν
10 αὐτός. ἀπέθανον δὲ ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου κατὰ τὰ ἔπη τὰς μεγάλας Ἠοίας Ἀλκάθους ὁ Πορθάονος, δεύτερος οὗτος ἐπὶ τῷ Μάρμακι, μετὰ δὲ Ἀλκάθουν Εὐρύαλος ϗ Εὐρύμαχός τε καὶ Κρόταλος. τούτων μὲν οὖν γονέας τε ϗ πατρίδας οὐχ οἷά τε ἦν πυθέσθαι μοι· τὸν δὲ ἀποθανόντα ἐπ' αὐτοῖς Ἀκρίαν τεκμαίροιτο ἄν τις Λακεδαιμόνιόν τε εἶναι ϗ οἰκιστὴν Ἀκριῶν. ἐπὶ δὲ τῷ Ἀκρίᾳ Κάπετόν φασιν ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου φονευθῆναι ϗ Λυκοῦργον Λάσιόν τε ϗ Χαλκώδοντα ϗ Τρικόλωνον· ἀπόγονον δὲ αὐτὸν εἶναι ϗ ὁμώνυμον Τρικολώνῳ τῷ Λυκάονος
11 λέγουσιν οἱ Ἀρκάδες. Τρικολώνου δὲ ὕστερον ἐπέλαβεν ἐν τῷ δρόμῳ τὸ χρεὼν Ἀριστόμαχόν τε ϗ Πρίαντα, ἔτι δὲ Πελάγοντα ϗ Αἰόλιόν τε ϗ Κρόνιον. οἱ δὲ ϗ ἐπαριθμοῦσι τοῖς κατειλεγμένοις Ἐρύθραν παῖδα Λεύκωνος τοῦ Ἀθάμαντος (ἀπὸ τούτου Ἐρυθραὶ πόλισμα ἐκαλεῖτο Βοιωτῶν) ϗ Ἠιονέα Μάγνητος τοῦ Αἰόλου. τούτοις μὲν δὴ ἐνταῦθά ἐστι τὸ μνῆμα, ϗ τὸν Πέλοπα, ἡνίκα τῶν Πισαίων ἔσχε τὴν ἀρχήν, φασὶν ἐναγίζειν αὐτοῖς ἀνὰ πᾶν ἔτος.

22 Προελθόντι δὲ ὅσον τε στάδιον ἀπὸ τοῦ τάφου σημεῖά ἐστιν ἱεροῦ κορδάκας ἐπίκλησιν Ἀρτέμιδος, ὅτι οἱ τοῦ Πέλοπος ἀκόλουθοι τὰ ἐπινίκια ἤγαγον παρὰ τῇ θεῷ ταύτῃ ϗ ὠρχήσαντο ἐπιχώριον τοῖς περὶ τὸν Σίπυλον κόρδακα ὄρχησιν. τοῦ ἱεροῦ δὲ οὐ πόρρω οἴκημά τε οὐ μέγα ϗ κιβωτός ἐστιν ἐν αὐτῷ χαλκῆ ὀστᾶ τοῦ Πέλοπος [ἐν τῇ κιβωτῷ] φυλάσσουσα. τεῖχος δὲ ἢ ἄλλου κατασκευάσματος ἐλείπετο οὐδὲν ἔτι, ἄμπελοι δὲ ἦσαν διὰ
2 τοῦ χωρίου '''πεφυτευμέναι παντός, ἔνθα ἡ Πίσα ᾠκεῖτο. οἰκιστὴν μὲν δὴ γενέσθαι τῇ πόλει Πίσον τὸν Περιήρους φασὶ τοῦ

9, 4. τῇ om *M*, cum τε mutat Sylburgius. 11, 5. ἐρυθρὰ *MP*. ἠιόνες μάγνητες codices: correxit Palmerius. 1, 5. αὐτῇ *P*.

Αἰόλου· Πισαῖοι δὲ ἐφειλκύσαντο αὐθαίρετον συμφορὰν ἀπεχθανόμενοί τε Ἠλείοις ϗ σπουδὴν ποιούμενοι τιθέναι τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα ἀντὶ Ἠλείων, οἵγε ὀλυμπιάδι μὲν τῇ ὀγδόῃ τὸν Ἀργεῖον ἐπηγάγοντο Φείδωνα τυράννων τῶν ἐν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρίσαντα, καὶ τὸν ἀγῶνα ἔθεσαν ὁμοῦ τῷ Φείδωνι, τετάρτῃ δὲ ὀλυμπιάδι ϗ τριακοστῇ στρατὸν οἱ Πισαῖοι ϗ βασιλεὺς αὐτῶν Πανταλέων ὁ Ὀμφαλίωνος παρὰ τῶν προσχώρων ἀθροίσαντες ἐποίησαν ἀντὶ Ἠλείων τὰ Ὀλύμπια. ταύτας τὰς 5
ὀλυμπιάδας ϗ ἐπ' αὐταῖς τὴν τετάρτην τε ϗ ἑκατοστήν, τεθεῖσαν δὲ ὑπὸ Ἀρκάδων, ἀνολυμπιάδας οἱ Ἠλεῖοι καλοῦντες οὐ σφᾶς ἐν καταλόγῳ τῶν ὀλυμπιάδων γράφουσιν. ὀγδόῃ δὲ ἐπὶ ταῖς τεσσαράκοντα ὀλυμπιάδι Δαμοφῶν ὁ Πανταλέοντος ὑπόνοιαν μέν τινα παρέσχεν Ἠλείοις νεώτερα ἐς αὐτοὺς βουλεύειν, ἐσβαλόντας δὲ ἐς τὴν Πισαίαν σὺν ὅπλοις ἀπελθεῖν οἴκαδε ἀπράκτους ἔπεισε δεήσεσί τε ϗ ὅρκοις. Πύῤῥου δὲ τοῦ Παντα- 4
λέοντος μετὰ Δαμοφῶντα τὸν ἀδελφὸν βασιλεύσαντος Πισαῖοι πόλεμον ἑκούσιον ἐπανείλοντο Ἠλείοις. συναπέστησαν δέ σφισιν ἀπὸ Ἠλείων Μακίστιοι ϗ Σκιλλούντιοι, οὗτοι μὲν ἐκ τῆς Τριφυλίας, τῶν δὲ ἄλλων περιοίκων Δυσπόντιοι. τούτοις καὶ μάλιστα ἐς τοὺς Πισαίους οἰκεῖα ἦν, ϗ οἰκιστὴν Δυσπόντεα γενέσθαι σφίσιν Οἰνομάου παῖδα ἐμνημόνευον. Πισαίους μὲν δὴ ϗ ὅσοι τοῦ πολέμου Πισαίοις μετέσχον, ἐπέλαβεν ἀναστάτους ὑπὸ Ἠλείων γενέσθαι.

Πύλου δὲ τῆς ἐν τῇ Ἠλείᾳ δῆλα τὰ ἐρείπια κατὰ τὴν ἐξ 5
Ὀλυμπίας ἐστὶν ἐς Ἦλιν ὀρεινὴν ὁδόν· ὀγδοήκοντα δὲ στάδια ἐς Ἦλιν ἀπὸ τῆς Πύλου. ταύτην τὴν Πύλον ᾤκισε μὲν κατὰ τὰ ἤδη λελεγμένα μοι Μεγαρεὺς ἀνὴρ Πύλων ὁ Κλήσωνος· γενομένη δὲ ὑπὸ Ἡρακλέους ἀνάστατος, ϗ αὖθις ἐπισυνοικισθεῖσα ὑπὸ Ἠλείων, ἔμελλεν ἀνὰ χρόνον οὐχ ἕξειν οἰκήτορας. '''παρὰ δὲ αὐτὴν ποταμὸς Λάδων κάτεισιν ἐς τὸν Πηνειόν. λέγουσι δὲ οἱ Ἠλεῖοι καὶ ἔπος ἐς τὴν Πύλον ταύτην ἔχειν 6
τῶν Ὁμήρου·

γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.

καὶ ἐμὲ ἔπειθον λέγοντες· ῥεῖ γὰρ δὴ διὰ τῆς χώρας ταύτης

4, 6. δυσπονδέα P. 6, 4. ὃς ῥέει εὐρὺς κ. P.

ὁ Ἀλφειός, ἐς δὲ ἄλλην Πύλον οὐκ ἔστιν ἐπενεγκεῖν τὸ ἔπος. Πυλίων γὰρ τῶν ὑπὲρ νήσου τῆς Σφακτηρίας οὐ πέφυκεν ἀρχὴν διοδεύειν τὴν γῆν ὁ Ἀλφειός· οὐ μὴν οὐδὲ ἐν τῇ Ἀρκάδων Πύλον ποτὲ ὀνομασθεῖσαν ἴσμεν πόλιν.

7 Ἀπέχει δὲ ὡς πεντήκοντα Ὀλυμπίας σταδίους κώμη τε Ἠλείων Ἡράκλεια καὶ πρὸς αὐτῇ Κύθηρος ποταμός· πηγὴ δὲ ἐκδιδοῦσα ἐς τὸν ποταμὸν καὶ νυμφῶν ἐστιν ἱερὸν ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὀνόματα δὲ ἰδίᾳ μὲν ἑκάστῃ τῶν νυμφῶν Καλλιφάεια καὶ Συνάλλαξις καὶ Πηγαία τε καὶ Ἴασις, ἐν κοινῷ δέ σφισιν ἐπίκλησις Ἰωνίδες. λουμένοις δὲ ἐν τῇ πηγῇ καμάτων τέ ἐστι καὶ ἀλγημάτων παντοίων ἰάματα. καλεῖσθαι δὲ τὰς νύμφας ἀπὸ Ἴωνος λέγουσι τοῦ Γαργηττοῦ, μετοικήσαντος ἐνταῦθα ἐξ Ἀθηνῶν.

8 Εἰ δὲ ἐλθεῖν ἐς Ἦλιν διὰ τοῦ πεδίου θελήσειας, σταδίους μὲν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐς Λετρίνους ἕξεις, ὀγδοήκοντα δὲ ἐκ Λετρίνων καὶ ἑκατὸν ἐπὶ Ἦλιν. τὸ μὲν δὴ ἐξ ἀρχῆς πόλισμα ἦν οἱ Λετρῖνοι, καὶ Λετρεὺς ὁ Πέλοπος ἐγεγόνει σφίσιν οἰκιστής· ἐπ' ἐμοῦ δὲ οἰκήματά τε ἐλείπετο ὀλίγα καὶ Ἀλφειαίας Ἀρτέ-
9 μιδος ἄγαλμα ἐν ναῷ. γενέσθαι δὲ τὴν ἐπίκλησιν τῇ θεῷ λέγουσιν ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε, ἐρασθῆναι τῆς Ἀρτέμιδος τὸν Ἀλφειόν, ἐρασθέντα δέ, ὡς ἐπέγνω μὴ γενήσεσθαί οἱ διὰ πειθοῦς καὶ δεήσεως τὸν γάμον, ἐπιτολμᾶν ὡς βιασόμενον τὴν θεόν, καὶ αὐτὸν ἐς παννυχίδα ἐς Λετρίνους ἐλθεῖν ὑπὸ αὐτῆς τε ἀγομένην τῆς Ἀρτέμιδος καὶ νυμφῶν, αἷς παίζων συνῆν ἀκολουθῶν αὐτῇ· τὴν δέ (ἐν ὑπονοίᾳ γὰρ τοῦ Ἀλφειοῦ τὴν ἐπιβουλὴν ἔχειν) ἀλείψασθαι τὸ πρόσωπον πηλῷ καὶ αὐτὴν καὶ ὅσαι τῶν νυμφῶν παρῆσαν, καὶ τὸν Ἀλφειόν, ὡς ἐσῆλθεν, οὐκ ἔχειν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων διακρῖναι τὴν Ἄρτεμιν, ἅτε δὲ οὐ διαγινώσκοντα
10 ἀπελθεῖν ἐπὶ ἀπράκτῳ τῷ ἐγχειρήματι. Λετριναῖοι μὲν δὴ Ἀλφειαίαν ἐκάλουν τὴν θεὸν ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ τῷ ἐς αὐτὴν ἔρωτι· οἱ δὲ Ἠλεῖοι (φιλία γάρ σφισιν ὑπῆρχεν ἐξ ἀρχῆς ἐς Λετριναίους) τὰ παρὰ σφίσιν Ἀρτέμιδος ἐς τιμὴν τῇ Ἐλαφιαίᾳ καθεστηκότα ἐς Λετρίνους τε μετήγαγον καὶ τῇ Ἀρτέμιδι ἐνόμισαν τῇ Ἀλφειαίᾳ δρᾶν, καὶ οὕτω τὴν Ἀλφειαίαν θεὸν

7, 5. συνάλλασις MPV. ἐπίκλησις V: ceteri ἐπίκλησιν. 8, 5. ἀλφείας P. 9, 3. δεήσεσθαι P. 5. ἀγομένην Goldhagenus: codices ἀγόμενον. 6. ἀκολουθῶν om MP, quare Buttmannus vel αἳ παίζουσαι συνῆσαν αὐτῇ vel αἳ παίζουσαι ἠκολούθουν αὐτῇ. 10, 4. quidni Ἀρτέμιδι?

Ἐλαφιαίαν ἀνὰ χρόνον ἐξενίκησεν ὀνομασθῆναι. Ἐλαφιαίαν 11
δὲ ἐκάλεν οἱ Ἠλεῖοι τὴν Ἄρτεμιν ἐπὶ τῶν ἐλάφων (ἐμοὶ
δοκεῖν) τῇ θήρᾳ· αὐτοὶ δὲ γυναικὸς ἐπιχωρίας ὄνομα εἶναι
τὴν Ἐλάφιον, ϗ ὑπὸ ταύτης τραφῆναι τὴν Ἄρτεμίν φασι.
Λετρίνων δὲ ὅσον τε ἐξ ἀπωτέρω ϛαδίοις ἐϛιν ἀέννaος λίμνη
τριῶν πȣ τὴν διάμετρον ϛαδίων μάλιϛα.

Ἐν δὲ Ἤλιδι τὰ ἄξια μνήμης γυμνάσιόν ἐϛιν ἀρχαῖον 23
ϗ ὅσα ἐς τȣ̀ς ἀθλητὰς πρὶν ἢ ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖσθαι νομί-
ζȣσιν, ἐν τȣ́τῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δρᾶν καθέϛηκε· πλάτανοι
μὲν ὑψηλαὶ διὰ τῶν δρόμων πεφύκασιν ἐντὸς τοίχȣ· ὁ σύμ-
πας δὲ ȣ̓τος περίβολος καλεῖται ξυϛός, ὅτι Ἡρακλεῖ τῷ Ἀμ-
φιτρύωνος ἐς ἄσκησιν ἐγίνετο, ὅσαι τῶν ἀκανθῶν ἐφύοντο
ἐνταῦθα, ἐπὶ ἑκάϛῃ ἡμέρᾳ σφᾶς ἀναξύειν. χωρὶς μὲν δὴ ἐς 2
ἅμιλλαν τῶν δρόμων ἐϛὶν ἀποκεκριμένος δρόμος, ὀνομάζε-
ται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἱερός, χωρὶς δὲ ἔνθα ἐπὶ μελέτῃ
δρομεῖς καὶ οἱ πένταθλοι θέȣσιν. ἔϛι δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ κα-
λȣ́μενον Πλέθριον· ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ ἑλλανοδί-
και τοὺς καθ' ἡλικίαν ἢ καὶ αὐτῷ διαφέροντας τῷ ἐπιτη-
δεύματι· συμβάλλουσι δὲ ἐπὶ πάλῃ. εἰσὶ δὲ καὶ θεῶν ἐν τῷ 5
γυμνασίῳ βωμοί, Ἡρακλέους τοῦ Ἰδαίου, παραστάτου δὲ
ἐπίκλησιν, καὶ Ἔρωτος, καὶ ὃν Ἠλεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι κατὰ
ταὐτὰ Ἠλείοις Ἀντέρωτα ὀνομάζουσι, Δήμητρός τε καὶ
τῆς παιδός. Ἀχιλλεῖ δὲ οὐ βωμός, κενὸν δέ ἐστιν αὐτῷ
μνῆμα ἐκ μαντείας· τῆς πανηγύρεως δὲ ἀρχομένης ἐν ἡμέρᾳ
ῥητῇ περὶ ἀποκλίνοντα ἐς δυσμὰς τȣ̃ ἡλίȣ τὸν δρόμον αἱ γυ-
ναῖκες αἱ Ἠλεῖαι ἄλλα τε τȣ̃ Ἀχιλλέως δρῶσιν ἐς τιμὴν ϗ
κόπτεσθαι νομίζȣσιν αὐτόν.

Ἔϛι δὲ ϗ ἄλλος ἐλάσσων γυμνασίȣ περίβολος, ὃς ἔχεται 4
μὲν τȣ̃ μείζονος, τετράγωνον δὲ ὀνομάζȣσιν ἐπὶ τῷ σχήματι. ϗ
παλαῖϛραί τοῖς ἀθλȣ̃σιν ἐνταῦθα ποιȣ̃νται, ϗ συμβάλλουσιν
αὐτόθι τȣ̀ς ἀθλητὰς ȣ̓ παλαίσοντας ἔτι, ἐπὶ δὲ ἱμάντων τῶν
μαλακωτέρων ταῖς πληγαῖς. ἀνάκειται δὲ ϗ τῶν ἀγαλμάτων
τὸ ἕτερον, ἃ ἐπὶ ζημίᾳ Σωσάνδρȣ τε τȣ̃ Σμυρναίȣ ϗ Ἠλείȣ
Πολύκτορος τῷ Διὶ ἐποιήθη.

11, 5. τε Porsonus: codices γε. 2, 7. πάλῃ Amasaeus. 3, 4. τῆς om P. 4, 6. ἀπὸ ζημίας Coraes.

5 Ἔστι δὲ καὶ τρίτος γυμνασίου περίβολος, ὄνομα μὲν Μαλθὼ τῆς μαλακότητος τοῦ ἐδάφους εἵνεκα, τοῖς δὲ ἐφήβοις ἀνεῖται τῆς πανηγύρεως τὸν χρόνον πάντα. ἔστι δὲ ἐν γωνίᾳ τῆς Μαλθοῦς πρόσωπον Ἡρακλέους ἄχρι ἐς τοὺς ὤμους, καὶ ἐν τῶν παλαιστρῶν μιᾷ τύπος Ἔρωτα ἔχων ἐπειργασμένον καὶ τὸν καλούμενον Ἀντέρωτα· ἔχει δὲ ὁ μὲν φοίνικος ὁ Ἔρως κλάδον, ὁ δὲ ἀφε-
6 λέσθαι πειρᾶται τὸν φοίνικα ὁ Ἀντέρως. τῆς ἐσόδου δὲ ἑκατέρωθεν τῆς ἐς τὴν Μαλθὼ παιδὸς ἕστηκεν εἰκὼν πύκτου· καὶ αὐτὸν ἔφασκεν ὁ νομοφύλαξ Ἠλείων γένος μὲν Ἀλεξανδρέα εἶναι τῆς ὑπὲρ Φάρου τῆς νήσου, Σαραπίωνα δὲ ὄνομα, ἀφικόμενον δὲ ἐς Ἦλιν σπανίζουσι σίτου σφίσι τροφὰς δοῦναι. τούτῳ μὲν αὐτόθι ἀντὶ τούτου γεγόνασιν αἱ τιμαί· χρόνος δὲ στεφάνου τε τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ εὐεργεσίας αὐτῷ τῆς ἐς Ἠλείους ὀλυμ-
7 πιὰς ἑβδόμη πρὸς ταῖς δέκα τε καὶ διακοσίαις. ἐν τούτῳ τῷ γυμνασίῳ καὶ βουλευτήριόν ἐστιν Ἠλείοις, καὶ ἐπιδείξεις ἐνταῦθα λόγων τε αὐτοσχεδίων καὶ συγγραμμάτων ποιοῦνται παντοίων· καλεῖται δὲ Λαλίχμιον, τοῦ ἀναθέντος ἐπώνυμον. περὶ δὲ αὐτὸ ἀσπίδες ἅμα κεῖνται, θέας εἵνεκα καὶ οὐκ ἐς ἔργον πολέμου πεποιημέναι.

8 Ἐκ δὲ τοῦ γυμνασίου πρὸς τὰ λουτρὰ ἐρχομένοις δι' ἀγυιᾶς τε ἡ ὁδὸς σιωπῆς καὶ παρὰ τὸ ἱερὸν τῆς φιλομείρακός ἐστιν Ἀρτέμιδος. τῇ μὲν δὴ θεῷ γέγονεν ἡ ἐπίκλησις ὅτι τοῦ γυμνασίου γείτονι· τῇ ἀγυιᾷ δὲ σιωπῇ ὄνομα ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε τεθῆναι λέγουσιν. ἄνδρες τοῦ Ὀξύλου στρατεύματος ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν ἐν Ἤλιδι ἀποπεμφθέντες, καὶ ἀλλήλοις διακελευσάμενοι κατὰ τὴν ὁδόν, ἐπειδὰν πλησίον γίνωνται τοῦ τείχους, φθέγγεσθαι μὲν μηδὲν ἔτι αὐτοί, ἐπακροᾶσθαι δὲ εἴ τι παρὰ τῶν ἐντὸς πυθέσθαι δυνήσονται, οὗτοι λανθάνουσι παρελθόντες ἐς τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἀγυιὰν ταύτην, καὶ ἐπακούσαντες ὁπόσα ἐβούλοντο ἐπανίασιν αὖθις ἐς τοὺς Αἰτωλούς· καὶ ἡ ἀγυιὰ τὸ ὄνομα εἴληφεν ὑπὸ τῶν κατασκόπων τῆς σιωπῆς.

24 Ἑτέρα δὲ ἔξοδος ἐκ τοῦ γυμνασίου φέρει μὲν ἔς τε τὴν ἀγορὰν καὶ ἐπὶ τὸν ἑλλανοδικαιῶνα καλούμενον, ἔστι δὲ ὑπὲρ τοῦ

5, 3. μαλθοῦ P. 4. ἐν τῶν Porsonus: ἐνίων V, αἰνίων MP. 5. μιᾷ Porsonus: codices μία. ἐπειργασμένον Sylburgius: codices ἀπειργασμένον. 7, 5. malim ἀσπίδες ἀνάκεινται. 8, 10. ἐβουλεύοντο P. 1, 2. rectius ἑλλανοδικεῶνα.

Ἀχιλλέως τὸν τάφον· καὶ ταύτῃ τοὺς ἑλλανοδίκας ἰέναι καθέ-
στηκεν ἐς τὸ γυμνάσιον. εἰσίασι δὲ πρὶν μὲν ἥλιον ἀνίσχειν συμ-
βαλοῦντες δρομέας, μεσούσης δὲ τῆς ἡμέρας ἐπὶ τὸ πένταθλον
καὶ ὅσα βαρέα ἆθλα ὀνομάζουσιν.
Ἡ δὲ ἀγορὰ τοῖς Ἠλείοις οὐ κατὰ τὰς Ἰώνων καὶ ὅσαι 2
πρὸς Ἰωνίᾳ πόλεις εἰσὶν Ἑλλήνων, τρόπῳ δὲ πεποίηται τῷ
ἀρχαιοτέρῳ, στοαῖς τε ἀπὸ ἀλλήλων διεστώσαις καὶ ἀγυιαῖς δι'
αὐτῶν. ὄνομα δὲ τῇ ἀγορᾷ τὸ ἐφ' ἡμῶν ἐστὶν ἱππόδρομος, καὶ
οἱ ἐπιχώριοι τοὺς ἵππους παιδεύουσιν ἐνταῦθα. τῶν στοῶν δὲ ἡ
πρὸς μεσημβρίαν ἐργασίας ἐστὶ τῆς Δωρίου, διαιροῦσι δὲ αὐτὴν
ἐς μοίρας τρεῖς οἱ κίονες· ἐν ταύτῃ διημερεύουσι τὰ πολλὰ οἱ
ἑλλανοδίκαι. ποιοῦνται δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ βωμοὺς τῷ Διί, καὶ 3
εἰσὶν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς ἀγορᾶς οἱ βωμοὶ πλῆθος οὐ πολλοί·
καταλύονται γὰρ οὐ χαλεπῶς ἅτε αὐτοσχεδίως οἰκοδομούμενοι.
''' κατὰ ταύτην τὴν στοὰν ἰόντι ἐς τὴν ἀγορὰν ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ
παρὰ τὸ πέρας τῆς στοᾶς ὁ ἑλλανοδικαιών· ἀγυιὰ δὲ ἡ διείργουσα
ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν αὐτόν. ἐν τούτῳ τῷ ἑλλανοδικαιῶνι οἰκοῦσι
δέκα ἐφεξῆς μῆνας οἱ αἱρεθέντες ἑλλανοδικεῖν, καὶ ὑπὸ τῶν νο-
μοφυλάκων ὅσα ἐς τὸν ἀγῶνα σφᾶς δεῖ ποιεῖν διδάσκονται. τῇ 4
στοᾷ δὲ ἔνθα οἱ ἑλλανοδίκαι διημερεύουσιν ἔστιν ἐγγὺς ἄλλη στοά·
τὸ μεταξὺ αὐτῶν ἀγυιὰ μία. ταύτην ὀνομάζουσι Κορκυραϊκὴν οἱ
Ἠλεῖοι· ναυσὶ γὰρ ἐς τὴν σφετέραν Κορκυραίους ἐλθόντας ἐλά-
σαι μοῖραν τῆς λείας .... λέγοντες λαβεῖν τε ἐκ τῆς Κορκυ-
ραίων πολλαπλάσια, καὶ οἰκοδομήσασθαι τὴν στοὰν ἀπὸ τῶν λα-
φύρων τῆς δεκάτης. ἔστι δὲ ἡ κατασκευὴ τῆς στοᾶς Δώριος καὶ 5
διπλῆ, τῇ μὲν ἐς τὴν ἀγορὰν τοὺς κίονας τῇ δὲ ἐς τὰ ἐπέκεινα
τῆς ἀγορᾶς ἔχουσα. κατὰ μέσον δὲ αὐτῆς οὐ κίονες, ἀλλὰ τοῖχος
ὁ ταύτῃ τὸν ὄροφον ἀνέχων ἐστίν· ἀνάκεινται δὲ καὶ εἰκόνες ἑκα-
τέρωθεν πρὸς τῷ τοίχῳ. κατὰ δὲ τῆς στοᾶς τὸ ἐς τὴν ἀγορὰν
ἕστηκε Πύῤῥωνος τοῦ Πιστοκράτους εἰκών, σοφιστοῦ τε ἀνδρὸς καὶ
ἐς βέβαιον ὁμολογίαν ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ καταστάντος. ἔστι δὲ καὶ
μνῆμα τῷ Πύῤῥωνι οὐ πόῤῥω τοῦ Ἠλείων ἄστεως· Πέτρα μὲν
τῷ χωρίῳ τὸ ὄνομα, λέγεται δὲ ὡς ἡ Πέτρα δῆμος εἴη τὸ
ἀρχαῖον. Ἠλείοις δὲ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς ἀγορᾶς τὰ ἐπιφα- 6

1, 2. συμβαλοῦντες Buttmannus: codices συμβάλλοντες aut συμ-
βαλόντες. 3, 2. οὐ χαλεπῶς Amasaeus: codices οὐχ ἁπλῶς.
5, 9. δὲ add Abreschius.

νέςατα ναός ἐςι ϗ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος ἀκεσίου· σημαίνοι δ' ἂν τὸ ὄνομα οὐδέν τι ἀλλοῖον ἢ ὁ καλούμενος ἀλεξίκακος ὑπὸ Ἀθηναίων. ἑτέρωθι δὲ Ἡλίῳ πεποίηται ϗ Σελήνῃ λίθου τὰ ἀγάλματα, ϗ τῆς μὲν κέρατα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ δὲ αἱ ἀκτῖνες ἀνέχουσιν. ἔςι δὲ ϗ Χάρισιν ἱερόν, ϗ ξόανα ἐπίχρυσα τὰ ἐς ἐσθῆτα, πρόσωπα δὲ ϗ χεῖρες ϗ πόδες λίθου λευκοῦ· ἔχουσι δὲ ἡ μὲν αὐτῶν ῥόδον, ἀςράγαλον δὲ ἡ μέση, ϗ ἡ τρίτη κλῶνα
7 οὐ μέγαν μυρσίνης. ἔχειν δὲ αὐτὰς ἐπὶ τοιῷδε εἰκάζοι τις ἂν τὰ εἰρημένα, ῥόδον μὲν ϗ μυρσίνην Ἀφροδίτης '''τε ἱερὰ εἶναι ϗ οἰκεῖα τῷ ἐς Ἄδωνιν λόγῳ, χάριτας δὲ Ἀφροδίτῃ μάλιςα εἶναι θεῶν· ἀςράγαλόν τε μειρακίων τε ϗ παρθένων, οἷς ἄχαρι οὐδέν πω πρόσεςιν ἐκ γήρως, τούτων εἶναι τὸν ἀςράγαλον παίγνιον. τῶν Χαρίτων δὲ ἐν δεξιᾷ ἄγαλμά ἐςιν Ἔρωτος·
8 ἕςηκε δὲ ἐπὶ βάθρου τοῦ αὐτοῦ. ἔςι δὲ ϗ Σιληνοῦ ναὸς ἐνταῦθα, ἰδίᾳ τῷ Σιληνῷ ϗ οὐχ ὁμοῦ Διονύσῳ πεποιημένος· Μέθη δὲ οἶνον ἐν ἐκπώματι αὐτῷ δίδωσι. θνητὸν δὲ εἶναι τὸ γένος τῶν Σιληνῶν εἰκάσαι τις ἂν μάλιςα ἐπὶ τοῖς τάφοις αὐτῶν· ἐν γοῦ τῇ Ἑβραίων χώρᾳ Σιληνοῦ μνῆμα ϗ ἄλλου Σιληνοῦ Περγαμη-
9 νοῖς ἐςίν. Ἠλείων δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ ϗ ἄλλο τοιόνδε εἶδον, ναοῦ σχῆμα· ἔςι δὲ οὐχ ὑψηλόν, ϗ τοῖχοι μὲν οὐκ εἰσί, τὸν ὄροφον δὲ δρυὸς ἀνέχουσιν εἰργασμένοι κίονες. τοῦτο εἶναι μὲν ὁμολογοῦσιν οἱ ἐπιχώριοι μνῆμα, ὅτου δὲ οὐ μνημονεύουσιν· εἰ δὲ ὁ γέρων ὅντινα ἠρόμην εἶπεν ἀληθῆ λόγον, Ὀξύλου τοῦτο ἂν
10 μνῆμα εἴη. πεποίηται δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ ϗ ταῖς γυναιξὶν οἴκημα ταῖς ἑκκαίδεκα καλουμέναις, ἔνθα τὸν πέπλον ὑφαίνουσι τῇ Ἥρᾳ.

Ἔχεται δὲ τῆς ἀγορᾶς ναὸς ἀρχαῖος, ςοαῖς ἐν κύκλῳ περίςυλος· ὁ δὲ ὄροφος κατεῤῥύηκε τῷ ναῷ, καὶ ἄγαλμα οὐδὲν ἐλείπετο· βασιλεῦσι δὲ ἀνεῖται Ῥωμαίοις.

25 Ἔςι δὲ τῆς ςοᾶς ὀπίσω τῆς ἀπὸ τῶν λαφύρων τῶν ἐκ Κορκύρας Ἀφροδίτης ναός, τὸ δὲ ἐν ὑπαίθρῳ τέμενος οὐ πολὺ ἀφεςηκὸς ἀπὸ τοῦ ναοῦ. ϗ τὴν μὲν ἐν τῷ ναῷ καλοῦσιν οὐρανίαν, ἐλέφαντος δέ ἐςι ϗ χρυσοῦ, τέχνη Φειδίου, τῷ δὲ ἑτέρῳ ποδὶ ἐπὶ χελώνης βέβηκε· τῆς '''δὲ περιέχεται μὲν τὸ τέμενος θριγκῷ, κρηπὶς δὲ ἐντὸς τοῦ τεμένους πεποίηται, ϗ ἐπὶ τῇ κρηπῖδι ἄγαλμα Ἀφροδίτης χαλκοῦν ἐπὶ τράγῳ κάθηται χαλκῷ·

v. 5. τὰ ἐκ P, τὰ M, τὴν V. 7, 5. ἰσαλωνίῃ P: correxit Buttmannus. 9, 1. τοιαῦτόνδε P.